

แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง

เล่มที่ ๕

**ภาค ๑
ภาคทั่วไป**

คำนำ

หนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเดิมมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำเป็นการเฉพาะกิจ เพื่อเผยแพร่ในโอกาสครบรอบ ๙ ปี ของการจัดตั้งศาลปกครองเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๓ และได้มีการจัดทำต่อเนื่องมาอีก ๔ เล่ม เพื่อเผยแพร่ในโอกาสครบรอบการจัดตั้งศาลปกครองในปีต่อ ๆ มา ก่อนที่จะยุติการจัดทำเนื่องจากศาลปกครองได้มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดในหนังสือคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดเป็นการทั่วไปอยู่แล้ว

อย่างไรก็ตาม โดยที่ปรากฏว่ามีเสียงเรียกร้องจากผู้ที่ได้ใช้ประโยชน์จากหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองที่ต้องการให้มีการจัดทำหนังสือดังกล่าวเพื่อเผยแพร่อีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากรูปแบบการจัดทำมีความสะดวกต่อการนำไปใช้งาน ซึ่งผมพิจารณาแล้วเห็นว่าการจัดทำหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองนี้เป็นการคัดเลือกคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจซึ่งมีลักษณะเป็นการวางหลักกฎหมายปกครอง และเป็นการวางบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการที่ดีให้แก่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากได้มีการจัดทำโดยปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน น่าจะเป็นประโยชน์และมีความสะดวกต่อการนำไปใช้ ไม่ว่าในด้านการศึกษาหรือปฏิบัติงาน จึงเห็นควรให้มีการจัดทำหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองอีกครั้งหนึ่ง ในครั้งนี้เป็นการจัดทำเล่มที่ ๕ โดยการคัดเลือกคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ ซึ่งได้มีการอ่านคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดไปแล้วในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ ทั้งนี้ โดยยังมีการคงไว้ซึ่งเค้าโครงเดิมของหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง เล่มที่ ๔ เป็นหลัก และมีการปรับแก้ไขในหัวข้อบ้างเล็กน้อยเพื่อความเหมาะสม นอกจากนี้ ยังได้มีการเพิ่มเนื้อหาคดีปกครองเกี่ยวกับวินัยการคลังและการงบประมาณ เป็นบทที่ ๓๔ เพื่อเตรียมรองรับคดีประเภทนี้ที่จะมีมากขึ้นในอนาคต อนึ่ง ในการจัดทำหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองในครั้งนี้มีเนื้อหาและสาระที่มีความสำคัญเป็นปริมาณมาก ทางคณะผู้จัดทำจึงได้แบ่งเนื้อหาดังกล่าวออกเป็น ๒ เล่ม ประกอบด้วย เล่ม ๑ (ภาคทั่วไป) และเล่ม ๒ (แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเฉพาะเรื่อง)

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง เล่มที่ ๕ นี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประชาชนทั่วไป และขอขอบคุณคณะกรรมการคณะอนุกรรมการ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องที่เป็นธุระในการจัดทำหนังสือฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

(นายปิยะ ปะดังท่า)

รองประธานศาลปกครองสูงสุด ปฏิบัติหน้าที่แทน
ประธานศาลปกครองสูงสุด

หมายเหตุคณะผู้จัดทำ

หนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง เล่มที่ ๕ เป็นการรวบรวมคำพิพากษา และคำสั่งของศาลปกครองที่น่าสนใจ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ ในส่วนที่ยังไม่ได้นำเสนอในหนังสือ เล่มที่ ๔ จนถึง พ.ศ. ๒๕๕๘ (คำวินิจฉัยที่ศาลปกครองอ่านแล้วภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘) ทั้งนี้ ในการเรียบเรียงเนื้อหา ยังคงเค้าโครงการนำเสนอตามหนังสือ เล่มที่ ๔ เป็นหลัก โดยได้เพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาคำวินิจฉัยที่มีประเด็นใหม่ในหัวข้อตามเค้าโครงเดิม ส่วนหัวข้อตามเค้าโครงเดิมที่ไม่มีข้อมูลคำวินิจฉัยเพิ่มเติมจะระบุไว้ว่า “ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม” อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปรากฏว่ามีคำวินิจฉัยที่น่าสนใจบางเรื่องเป็นกรณีที่ไม่สามารถจัดอยู่ในกลุ่มหัวข้อตามเค้าโครงเดิมได้ เฉพาะกรณีดังกล่าวคณะผู้จัดทำจึงได้เพิ่มเติมหัวข้อขึ้นใหม่ จากเค้าโครงเดิม เพื่อความสะดวกของผู้อ่านในการใช้ศึกษาประกอบควบคู่กันกับหนังสือ เล่มแรก

ภาค ๑
ภาคทั่วไป

บทที่ ๑	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง	๑
	๑. โครงสร้างของศาลปกครอง	๑
	๒. อำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง	๒
	๓. หลักทั่วไปของวิธีพิจารณาคดีปกครอง	๒
บทที่ ๒	“หน่วยงานทางปกครอง” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	๓
	๑. หน่วยงานทางปกครอง	๓
	๑.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นหน่วยงานทางปกครอง	๓
	๑.๑.๑ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม	๓
	๑.๑.๒ ราชการส่วนท้องถิ่น	๓
	๑.๑.๓ รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา	๔
	๑.๑.๔ หน่วยงานอื่นของรัฐ	๖
	๑.๑.๕ หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง	๗
	๑.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นหน่วยงานทางปกครอง	๘
	๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐ	๙
	๒.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๙
	๒.๑.๑ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคลหรือผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง	๙
	๒.๑.๒ คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล	๑๑
	๒.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑๓

บทที่ ๓	อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง	๑๕
๑.	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลปกครอง	๑๕
๑.๑	การใช้อำนาจในการออกกฎ	๑๕
๑.๑.๑	กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าการใช้อำนาจของหน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีลักษณะ เป็นการออก “กฎ”	๑๕
๑.๑.๒	กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าการใช้อำนาจของหน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ใช่ลักษณะ ของการออก “กฎ”	๒๕
๑.๒	การใช้อำนาจในการออกคำสั่ง	๒๙
๑.๒.๑	คำสั่งทางปกครอง	๒๙
	๑) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “คำสั่งต่าง ๆ”	๒๙
	๒) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “หนังสือต่าง ๆ”	๓๒
	๓) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “มติของสภาหรือคณะกรรมการ”	๓๓
	๔) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การอนุญาต”	๓๓
	๕) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การอนุมัติ”	๓๔
	๖) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การวินิจฉัยยุทธวิธี”	๓๔
	๗) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “ประกาศ”	๓๔
	๘) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การรับจดทะเบียน”	๓๕
	๙) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะอื่น ๆ	๓๕

๑.๒.๒ คำสั่งทางปกครองทั่วไป	๓๖
๑.๒.๓ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าการฟ้องโต้แย้งคำสั่ง ที่พิพาทเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) โดยไม่ระบุว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งประเภทใด	๓๖
๑.๒.๔ กรณีที่ “ไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง”	๓๗
๑) กระบวนการภายในฝ่ายปกครอง	๓๗
๒) มาตรการภายในของฝ่ายปกครอง	๓๙
๓) การรับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เกี่ยวกับที่ดิน	๓๙
๔) การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐคัดค้านการรังวัดที่ดิน ของเอกชน	๔๐
๕) ข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานของ หน่วยงานของรัฐ	๔๐
๖) การใช้สิทธิตามสัญญา	๔๐
๗) กรณีอื่น ๆ	๔๐
๑.๓ การใช้อำนาจกระทำการอื่นใด	๔๓
๑.๔ การละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือ การปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร	๔๔
๑.๔.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ การละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้อง ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร	๔๔
๑.๔.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ การละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้อง ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร	๕๔
๑.๕ การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่	๕๕
๑.๕.๑ การกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย	๕๕
๑.๕.๒ การกระทำละเมิดอันเกิดจากการออกกฎ	๗๙
๑.๕.๓ การกระทำละเมิดอันเกิดจากการออกคำสั่ง	๘๑
๑.๕.๔ การกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร	๙๕

(๔)

- ๑.๕.๕ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นการกระทำละเมิด
ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) โดยไม่ได้ระบุว่า
เป็นการกระทำละเมิดจากกรณีใด ๑๑๔
- ๑.๕.๖ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ
การกระทำละเมิดตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ๑๒๓
- ๑.๖ สัญญาทางปกครอง ๑๒๘
- ๑.๖.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง ๑๒๘
- ๑) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง
ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ๑๒๘
- ๒) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง
เนื่องจากมีลักษณะเป็นไปตามมติของที่ประชุมใหญ่
ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๖/๒๕๔๔ ๑๓๓
- ๓) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง
มากกว่าหนึ่งลักษณะสัญญา ๑๓๗
- ๔) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าสัญญาที่พิพาท
เป็นสัญญาทางปกครอง แต่ไม่ได้ระบุว่า
เป็นสัญญาทางปกครองประเภทใด ๑๓๘
- ๕) แนวคำวินิจฉัยกรณีอื่น ๆ ๑๔๒
- ๑.๖.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ใช่สัญญาทางปกครอง
แต่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ๑๔๒
- ๑) สัญญาค้ำประกันของสัญญาทางปกครอง ๑๔๒
- ๒) การรับสภาพความรับผิดชอบในหนี้ที่เกิดจาก
สัญญาทางปกครอง ๑๔๓
- ๓) สัญญารับดูแลรักษาทรัพย์สินจำนำตามสัญญาจำนำ
เพื่อประกันหนี้เงินกู้ยืม ๑๔๓
- ๑.๖.๓ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ใช่สัญญาทางปกครอง ๑๔๓
- ๑) สัญญาจ้างแรงงานพนักงานรัฐวิสาหกิจ ๑๔๓
- ๒) สัญญากู้ยืม ๑๔๓
- ๓) สัญญาซื้อขาย ๑๔๔
- ๔) สัญญาเช่าหรือให้เช่า ๑๔๔

๕) สัญญาจ้างทำของ	๑๔๗
๖) สัญญาอื่น ๆ ที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่า ไม่ใช่สัญญาทางปกครอง	๑๔๗
๑.๗ การกระทำอย่างอื่นที่เป็นความรับผิดชอบของรัฐ	๑๕๐
๑) กรณีเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์	๑๕๐
๒) กรณีเกี่ยวกับการรอนสิทธิ	๑๕๒
๓) กรณีเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่น	๑๕๓
๑.๘ การกระทำในกรณีอื่น ๆ	๑๕๔
๑.๘.๑ กรณีที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคล ต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการหนึ่งอย่างใด	๑๕๔
๑.๘.๒ กรณีที่กฎหมายกำหนดให้ยื่นฟ้องการใช้อำนาจรัฐ ในบางกรณีต่อศาลปกครอง	๑๕๔
๒. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลปกครอง	๑๕๕
๒.๑ การกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เป็นการกระทำทางปกครอง แต่กฎหมายกำหนดให้ ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง	๑๕๕
๒.๑.๑ การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร	๑๕๕
๒.๑.๒ การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ	๑๕๗
๒.๑.๓ การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษ	๑๕๘
๑) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว	๑๕๘
๒) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลแรงงาน	๑๕๘
๓) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลภาษีอากร	๑๖๖

(๖)

๔) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ	๑๖๙
๕) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลาย	๑๗๐
๒.๑.๔ การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการรักษา ความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑	๑๗๒
๒.๑.๕ การใช้อำนาจตามพระราชกำหนดบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘	๑๗๒
๒.๑.๖ การใช้อำนาจตามพระราชกำหนดบรรษัท บริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔	๑๗๒
๒.๒ การกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่เป็น การกระทำทางปกครอง และไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลปกครอง	๑๗๓
๒.๒.๑ การกระทำทางรัฐบาล	๑๗๓
๑) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	๑๗๓
๒) ความสัมพันธ์กับรัฐสภา	๑๗๓
๓) งานทางนโยบาย	๑๗๓
๔) การดำเนินกิจการภายในของฝ่ายบริหาร	๑๗๖
๒.๒.๒ กระบวนการทางนิติบัญญัติ	๑๗๖
๒.๒.๓ การพิพากษาของศาลและการบังคับคดีตามคำพิพากษา	๑๗๗
๒.๒.๔ การดำเนินกิจการทางศาสนาและการปกครองสงฆ์	๑๘๐
๑) การดำเนินกิจการทางศาสนา	๑๘๐
๒) การปกครองสงฆ์	๑๘๑
๒.๒.๕ กระบวนการยุติธรรมทางอาญา	๑๘๑
๑) การออกหมายเรียก	๑๘๑
๒) การจับกุม	๑๘๑
๓) การปรับ	๑๘๓
๔) การปล่อยชั่วคราว	๑๘๓
๕) การสอบสวนและการเสนอความเห็น	๑๘๓
๖) การขออายัดตัวผู้ต้องหา	๑๘๙

๗) การยี้ดหรืออายัดทรัพย์สิน	๑๙๐
๘) การแจ้งความร้องทุกข์และการดำเนินคดีอาญา	๑๙๔
๙) การส่งผู้ร้ายข้ามแดน	๑๙๘
๒.๒.๖ กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง	๑๙๘
๒.๒.๗ การปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป	๒๐๖
๑) การรักษาพยาบาล	๒๐๖
๒) การขับรถ	๒๐๙
๓) การปิดกั้นลำน้ำเพื่อการผลิตไฟฟ้า	๒๐๙
๔) การดูแลรักษาที่ราชพัสดุ	๒๐๙
๕) การดูแลรักษาต้นไม้	๒๑๐
๖) การแจ้งความร้องทุกข์	๒๑๐
๗) การขุดลอกทางน้ำนอกเขตชลประทาน	๒๑๐
๘) การหักเงินบำเหน็จบำนาญเพื่อชำระหนี้ตามคำขอ	๒๑๐
๙) การปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องเกี่ยวกับเอกสาร	๒๑๐
๑๐) การติดตั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์	๒๑๐
๑๑) การเสนอความเห็น	๒๑๑
๒.๒.๘ การเลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง	๒๑๑
๒.๒.๙ การใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ	๒๑๘
๒.๒.๑๐ กรณีอื่น ๆ	๒๒๐
๓. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับอำนาจหรือเขตอำนาจของศาลปกครอง	
กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายข้อหาหรือ	
มีหลายประเด็นเกี่ยวพันกัน	๒๒๒
๓.๑ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายข้อหา	
เกี่ยวพันกัน	๒๒๒
๓.๒ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายประเด็น	
เกี่ยวพันกัน	๒๒๓
๓.๒.๑ กรณีมีประเด็นที่จำเป็นต้องวินิจฉัยก่อนอยู่ในอำนาจ	
ของศาลอื่นซึ่งมิใช่ศาลปกครอง	๒๒๓
๓.๒.๒ กรณีมีประเด็นที่จำเป็นต้องวินิจฉัยก่อนอยู่ในอำนาจ	
ของศาลปกครองสูงสุด	๒๒๔

บทที่ ๔	เงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีปกครอง	๒๒๕
๑.	ผู้มีสิทธิฟ้องคดีปกครอง	๒๒๕
๑.๑	ผู้เสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย	๒๒๕
๑.๑.๑	ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ตามมาตรา ๔๒วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ	๒๒๕
๑)	เหตุแห่งการเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้	๒๒๕
(๑)	ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการออกกฎ	๒๒๕
(๒)	ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการออกคำสั่ง	๒๓๕
(๓)	ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการกระทำอื่น	๓๓๗
(๔)	ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการละเลยต่อหน้าที่	๓๔๕
(๕)	ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร	๓๘๕
(๖)	ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๓๘๖
(๗)	ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากสัญญาทางปกครอง	๔๐๘
(๘)	ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการกระทำที่เป็นความรับผิดชอบอื่น	๔๑๖
(๙)	ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการกระทำในกรณีอื่น ๆ	๔๑๘
๒)	ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้	๔๑๘
(๑)	หน่วยงานทางปกครอง	๔๑๘
(๒)	ประชาชนผู้ถูกกระทบสิทธิจากการใช้อำนาจรัฐ	๔๒๐

(๓) คณะบุคคล	๔๒๐
(๔) ชุมชน	๔๒๐
(๕) เจ้าหน้าที่ของรัฐ	๔๒๒
๑.๑.๒ กรณีที่กฎหมายให้สิทธิในการฟ้องคดี	๔๒๓
๑.๒ การขอให้ศาลกำหนดค่าบังคับ	๔๒๓
๑.๒.๑ กรณีที่ไม่จำเป็นต้องมีค่าบังคับของศาล	๔๒๓
๑) กรณีที่มีผลบังคับเป็นไปตามบทบัญญัติของ กฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว	๔๒๓
๒) กรณีที่ปรากฏในภายหลังว่ามูลเหตุแห่งการ ฟ้องคดีได้หมดสิ้นไปแล้ว	๔๒๖
๓) กรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าการกำหนดค่าบังคับ ตามคำขอไม่เป็นการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อน หรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป	๔๔๓
๑.๒.๒ กรณีที่จำเป็นต้องมีค่าบังคับของศาล	๔๔๓
๑) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นคำขอที่กำหนด ค่าบังคับได้	๔๔๓
๒) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นคำขอที่ไม่อาจ กำหนดค่าบังคับได้	๕๒๕
๒. ความสามารถในการฟ้องคดีปกครอง	๕๕๑
๓. ขั้นตอนและวิธีการก่อนการฟ้องคดี	๕๕๑
๓.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นการดำเนินการตามขั้นตอน หรือวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย ที่ต้องดำเนินการก่อนฟ้องคดี	๕๕๑
๓.๑.๑ กรณีที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนด	๕๕๑
๓.๑.๒ กรณีที่ถือว่าเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนตามที่ กฎหมายกำหนดแล้ว	๖๑๕
๓.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือเสียหายก่อนฟ้องคดี	๖๑๖
๓.๒.๑ กรณียื่นฟ้องภายในระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์	๖๑๖
๓.๒.๒ กรณียื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา	๖๒๓

๓.๒.๓	กรณีดำเนินการผิดจากขั้นตอนหรือวิธีการตามที่ กฎหมายกำหนด	๖๓๙
๓.๒.๔	กรณียื่นฟ้องคดีโดยยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอน หรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย ก่อนฟ้องคดี	๖๔๕
๓.๓	กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอน หรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดก่อนฟ้องคดี	๖๘๓
๓.๓.๑	กรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นคู่กรณีผู้มีสิทธิอุทธรณ์ ตามกฎหมาย	๖๘๓
๓.๓.๒	กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ออกโดย คณะกรรมการ	๖๘๙
๓.๓.๓	กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองทั่วไป	๖๙๒
๓.๓.๔	กรณีฟ้องเพิกถอนกฎ	๖๙๔
๓.๓.๕	กรณีที่กฎหมายเฉพาะกำหนดให้ฟ้องคดี โดยไม่ต้องยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์	๖๙๖
๔.	ระยะเวลาการฟ้องคดี	๖๙๙
๔.๑	ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับการฟ้องขอให้เพิกถอนกฎ คำสั่ง และสั่งห้ามการกระทำ	๖๙๙
๔.๑.๑	กรณีฟ้องเพิกถอนกฎ	๖๙๙
๔.๑.๒	กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง	๗๒๔
๔.๑.๓	กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองทั่วไป	๗๗๔
๔.๑.๔	กรณีฟ้องขอให้ศาลสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน	๗๗๗
๔.๑.๕	ระยะเวลาการฟ้องคดีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้ เป็นอย่างอื่น	๗๗๙
๔.๒	ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ล่าช้าเกินสมควร	๗๘๔
๔.๒.๑	กรณีที่ต้องมีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๗๘๔
๔.๒.๒	กรณีที่ไม่ต้องมีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๗๘๙

๔.๓ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับการกระทำละเมิด หรือความรับผิดอย่างอื่น	๘๐๓
๔.๓.๑ การฟ้องคดีเกี่ยวกับการกระทำละเมิด	๘๐๓
๔.๓.๒ การฟ้องคดีเกี่ยวกับความรับผิดอย่างอื่น	๘๔๖
๔.๔ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง	๘๕๓
๔.๔.๑ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้าง	๘๕๓
๔.๔.๒ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาสัมปทาน	๘๕๙
๔.๔.๓ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาทุนการศึกษา	๘๖๐
๔.๔.๔ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาซื้อขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน	๘๖๒
๔.๔.๕ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญากู้ยืมเงิน	๘๖๕
๔.๔.๖ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญา รับฝากเก็บข้าวเปลือก แปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร และจัดจำหน่ายข้าวสาร	๘๖๖
๔.๔.๗ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ ข้อตกลงการจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ	๘๖๖
๔.๔.๘ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาหลักประกันของ	๘๖๙
๔.๔.๙ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาซื้อขาย	๘๗๒
๔.๕ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาล เพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด	๘๗๔
๔.๖ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ยื่นฟ้อง การใช้อำนาจรัฐในบางกรณีต่อศาลปกครอง	๘๗๔
๔.๗ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีที่เหตุแห่งการฟ้องคดี เกิดขึ้นก่อนศาลปกครองเปิดทำการ	๘๗๔

๔.๘ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีออกไป	๘๗๘
๔.๘.๑ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๐	๘๗๘
๔.๘.๒ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วย การวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒	๘๙๐
๔.๘.๓ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีกรณีที่มีการฟ้อง คดีปกครองต่อศาลอื่นซึ่งมิใช่ศาลปกครอง	๘๙๐
๔.๘.๔ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีกรณีที่มีการรับสภาพหนี้	๘๙๐
๔.๘.๕ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีกรณีที่มีการ รับสภาพความรับผิดชอบ	๘๙๑
๔.๙ ระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับการคุ้มครอง ประโยชน์สาธารณะหรือสถานะของบุคคล	๘๙๑
๔.๙.๑ การฟ้องคดีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ	๘๙๑
๔.๙.๒ การฟ้องคดีเกี่ยวกับสถานะของบุคคล	๘๙๑
๔.๑๐ ระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับกรณีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม หรือมีเหตุจำเป็นอื่น	๘๙๕
๔.๑๐.๑ การฟ้องคดีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม	๘๙๕
๔.๑๐.๒ กรณีที่มีเหตุจำเป็นอื่น	๙๐๔
๔.๑๐.๓ การเป็นที่สุดของคำสั่งรับคำฟ้องที่ยื่นฟ้อง เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีไว้พิจารณาตาม ข้อ ๓๐ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ	๙๑๒
๕. ค่าธรรมเนียมศาล	๙๑๒
๕.๑ การชำระค่าธรรมเนียมศาลกรณีผู้ฟ้องคดีหลายคน ร่วมกันยื่นคำฟ้องเป็นฉบับเดียว	๙๑๒
๕.๒ การไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลหรือชำระค่าธรรมเนียมศาล ไม่ครบถ้วน (มาตรา ๔๕ วรรคสี่ ประกอบกับข้อ ๓๗ วรรคสอง)	๙๑๒
๕.๓ การสั่งให้ชำระค่าธรรมเนียมศาลเพิ่ม (ข้อ ๓๔ วรรคสี่)	๙๑๖
๕.๔ การคืนค่าธรรมเนียมศาล (ข้อ ๓๘)	๙๑๖
๕.๕ การยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล (มาตรา ๔๕/๑ ประกอบกับ ข้อ ๔๑/๑ ถึงข้อ ๔๑/๖)	๙๑๘
๕.๖ กรณีอื่น ๆ	๙๒๓

๖. ฟ้องข้อคน ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ และฟ้องซ้ำ	๙๒๖
๖.๑ ฟ้องข้อคน (ข้อ ๓๖)	๙๒๖
๖.๒ ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ (ข้อ ๙๖)	๙๓๕
๖.๓ ฟ้องซ้ำ (ข้อ ๙๗)	๙๓๖
บทที่ ๕ วิธีพิจารณาคดีปกครอง	๙๕๑
๑. บททั่วไป	๙๕๑
๑.๑ หลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ข้อ ๕)	๙๕๑
๑.๑.๑ หลักผู้มีสิทธิฟ้องคดีจะต้องเป็นผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียกับการเพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี	๙๕๑
๑.๑.๒ หลักเหตุแห่งการฟ้องคดีหมดสิ้นไป	๙๕๑
๑.๑.๓ หลักการดำเนินวิธีพิจารณาคดีปกครองโดยคู่กรณีไม่เสียค่าใช้จ่าย	๙๕๑
๑.๑.๔ หลักคำฟ้องเพิ่มเติมต้องเกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิม	๙๕๑
๑.๑.๕ หลักศาลไม่อาจก้าวล่วงไปใช้อำนาจทางปกครองแทนหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๙๕๒
๑.๑.๖ การชั่งน้ำหนักประโยชน์สาธารณะกับประโยชน์ส่วนบุคคล	๙๕๒
๑.๑.๗ แบบคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง	๙๕๒
๑.๑.๘ หลักศาลที่มีอำนาจบังคับคดี	๙๕๒
๑.๑.๙ หลักศาลต้องพิพากษาคดีตรงตามคำขอ	๙๕๒
๑.๑.๑๐ หลักการฟังความสองฝ่าย	๙๕๓
๑.๑.๑๑ หลักการพิจารณาคดีระบบไต่สวน	๙๕๓
๑.๒ การยื่นหรือขยายระยะเวลา (ข้อ ๖)	๙๕๓
๑.๓ การดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ (ข้อ ๗)	๙๕๖
๑.๓.๑ กรณีที่ศาลเห็นเอง	๙๕๖
๑.๓.๒ กรณีคู่กรณีมีคำขอ	๙๕๖
๑.๔ การยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต่อศาล (ข้อ ๑๓)	๙๕๖
๑.๕ การแจ้งข้อความเป็นหนังสือหรือส่งเอกสาร	๙๕๗
๑.๕.๑ โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ (ข้อ ๑๕)	๙๕๗
๑.๕.๒ โดยวิธีให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลหรือบุคคลอื่นนำไปส่ง (ข้อ ๑๖)	๙๕๗

๒. วิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้น	๙๕๘
๒.๑ อำนาจตุลาการศาลปกครองคนเดียว (มาตรา ๖๑)	๙๕๘
๒.๒ การเสนอคำฟ้องและตรวจคำฟ้อง	๙๕๘
๒.๒.๑ การส่งสำเนาคำฟ้อง (ข้อ ๓๓)	๙๕๘
๒.๒.๒ ความสมบูรณ์ครบถ้วนของคำฟ้อง (มาตรา ๔๕ ประกอบกับข้อ ๓๗)	๙๕๘
๑) กรณีที่คำฟ้องไม่สมบูรณ์ครบถ้วนซึ่งผู้ฟ้องคดีอาจแก้ไขได้	๙๕๘
๒) กรณีที่คำฟ้องไม่สมบูรณ์ครบถ้วนซึ่งไม่อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้	๙๕๘
๓) เป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง	๙๕๘
๒.๒.๓ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นอยู่ในอำนาจของศาลปกครองสูงสุด	๙๕๘
๒.๒.๔ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นอยู่ในอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นอื่น	๙๕๘
๒.๒.๕ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายข้อหาแล้วข้อหาใดข้อหาหนึ่งเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในอำนาจหรือเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นนั้น	๙๕๘
๒.๓ การแสวงหาข้อเท็จจริง	๙๕๘
๒.๓.๑ การแสวงหาข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติม	๙๕๘
๑) คำฟ้องและคำฟ้องเพิ่มเติม	๙๕๘
๒) คำให้การและคำฟ้องแย้ง (ข้อ ๔๓ - ข้อ ๔๖)	๙๖๘
๓) คำคัดค้านคำให้การ (ข้อ ๔๗ และข้อ ๔๘)	๙๗๐
๔) คำให้การเพิ่มเติม (ข้อ ๔๘)	๙๗๔
๒.๓.๒ การแสวงหาข้อเท็จจริงของศาล (ข้อ ๕๐ - ข้อ ๕๘)	๙๗๔
๒.๔ การแจ้งวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง (ข้อ ๖๒ วรรคหนึ่ง)	๙๗๘
๒.๕ การรับฟังพยานหลักฐาน (ข้อ ๖๔ - ข้อ ๖๘)	๙๗๘

๒.๖	วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา	๙๗๘
๒.๖.๑	การทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง (ข้อ ๖๙ - ข้อ ๗๔)	๙๗๘
	๑) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งยกคำขอ	๙๗๘
	๒) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งทุเลาการบังคับ	๙๘๔
๒.๖.๒	การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว (ข้อ ๗๕ - ข้อ ๗๗)	๙๙๐
	๑) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งยกคำขอ	๙๙๐
	๒) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งกำหนดมาตรการ หรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว	๑๐๐๐
๒.๖.๓	การอุทธรณ์คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราว ก่อนการพิพากษา (ข้อ ๗๓ และข้อ ๗๖)	๑๐๑๐
๒.๖.๔	การขอให้ระงับคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมาย หรือคำสั่งทางปกครองของศาลปกครองชั้นต้น ไว้เป็นการชั่วคราว (ข้อ ๗๓ วรรคหนึ่ง)	๑๐๑๕
๒.๖.๕	คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษากรณีอื่น ๆ	๑๐๑๖
๒.๗	การร้องสอด การรวมคดี การแยกคดี การโอนคดี และการถอนคำฟ้อง	๑๐๑๘
๒.๗.๑	การร้องสอด (ข้อ ๗๘)	๑๐๑๘
	๑) กรณีศาลเรียกเข้ามาเอง	๑๐๑๘
	๒) กรณีบุคคลภายนอกยื่นคำร้องสอด	๑๐๑๘
	๓) กรณีคู่กรณีมีคำขอ	๑๐๒๒
	๔) ผลของการเข้ามาในคดีโดยการร้องสอด	๑๐๒๓
๒.๗.๒	การรวมคดี (ข้อ ๗๙ วรรคหนึ่ง)	๑๐๒๔
๒.๗.๓	การแยกคดี (ข้อ ๘๐)	๑๐๒๔
๒.๗.๔	การโอนคดี (ข้อ ๘๑)	๑๐๒๕
๒.๗.๕	การถอนคำฟ้อง (ข้อ ๘๒)	๑๐๒๕
๒.๘	การนั่งพิจารณาคดีและการพิพากษาคดี	๑๐๒๗
๒.๘.๑	การนั่งพิจารณาคดี (ข้อ ๘๓ - ข้อ ๘๗)	๑๐๒๗
๒.๘.๒	การทำคำพิพากษาและคำสั่ง	๑๐๒๗
	๑) ข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อย ของประชาชน (ข้อ ๘๒)	๑๐๒๗

๒) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย (ข้อ ๙๕)	๑๐๓๐
๒.๙ การเข้าเป็นคู่ความแทนที่คู่ความมรณะ (มาตรา ๕๓)	๑๐๓๐
๒.๑๐ การขออนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่หรือฟ้องคดีใหม่ (มาตรา ๖๒)	๑๐๓๒
๒.๑๑ การขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่ง ชี้ขาดคดีปกครองใหม่ (มาตรา ๗๕)	๑๐๓๔
๑) ผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง ชี้ขาดคดีปกครองใหม่	๑๐๓๔
๒) กรณีที่ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่ง ชี้ขาดคดีปกครองใหม่ได้	๑๐๓๕
๓) กรณีที่ไม่อาจขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดี หรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่	๑๐๓๗
๒.๑๒ การคัดค้านตุลาการ (มาตรา ๖๓)	๑๐๖๑
๒.๑๓ การบังคับคดี	๑๐๖๑
๓. วิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองสูงสุด	๑๐๖๑
๓.๑ คดีฟ้องตรงต่อศาลปกครองสูงสุด	๑๐๖๑
๓.๒ คดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น	๑๐๖๒
๓.๒.๑ ผู้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น	๑๐๖๒
๓.๒.๒ ระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา	๑๐๖๓
๓.๒.๓ คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์	๑๐๖๕
๓.๒.๔ แบบและเนื้อหาของอุทธรณ์	๑๐๖๕
๑) คำอุทธรณ์ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ	๑๐๖๕
๒) คำอุทธรณ์ต้องมีข้อความตามที่กฎหมาย กำหนด (ข้อ ๑๐๑)	๑๐๖๕
๓) คำอุทธรณ์ต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย ที่มีสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย (มาตรา ๗๓ วรรคสาม และข้อ ๑๐๘ วรรคสอง)	๑๐๖๘
๓.๒.๕ การตรวจอุทธรณ์	๑๐๖๙
๑) คำอุทธรณ์ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน	๑๐๖๙
๒) การชำระค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์	๑๐๗๑
๓) คำอุทธรณ์ต้องห้ามตามกฎหมายหรือยื่น โดยผิดระเบียบ	๑๐๗๒

๓.๒.๖ การยื่นสำนวน (ข้อ ๑๑๒)	๑๐๗๖
๑) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยกคำพิพากษา ของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคืนไปยัง ศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำพิพากษาใหม่	๑๐๗๖
๒) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดไม่ส่งสำนวนคืนไปยัง ศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำพิพากษาใหม่	๑๐๘๘
๓.๒.๗ การนำวิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้นมาใช้ ในศาลปกครองสูงสุด (ข้อ ๑๑๖)	๑๐๘๘
๓.๓ คดีอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น	๑๐๘๙
๓.๓.๑ ผู้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น	๑๐๘๙
๓.๓.๒ ระยะเวลาการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง	๑๐๙๐
๓.๓.๓ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์	๑๐๙๓
๑) คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นที่สุด (ข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง)	๑๐๙๓
๒) คำสั่งระหว่างพิจารณา (ข้อ ๑๐๐ วรรคสอง)	๑๐๙๕
๓.๓.๔ แบบและเนื้อหาของคำร้องอุทธรณ์	๑๑๐๔
๑) คำร้องอุทธรณ์ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ	๑๑๐๔
๒) คำร้องอุทธรณ์ต้องมีข้อความตามที่ กฎหมายกำหนด (ข้อ ๑๐๑)	๑๑๐๔
๓) คำร้องอุทธรณ์ต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย ที่มีสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย (มาตรา ๗๓ วรรคสาม และข้อ ๑๐๘ วรรคสอง)	๑๑๐๘
๓.๓.๕ การตรวจคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง	๑๑๑๑
๑) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่สมบูรณ์ครบถ้วน	๑๑๑๑
๒) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งต้องห้ามตามกฎหมาย หรือยื่นโดยผิดระเบียบ	๑๑๑๓
๓.๓.๖ การยื่นสำนวน (ข้อ ๑๑๒)	๑๑๑๕
๑) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยกคำสั่ง ของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคืนไปยัง ศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำสั่งใหม่	๑๑๑๕

(๑๘)

๒) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดไม่ส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำสั่งใหม่	๑๑๒๖
๓.๓.๗ การนำวิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้นมาใช้ในศาลปกครองสูงสุด (ข้อ ๑๑๖)	๑๑๒๖

ภาคผนวก

ดัชนีคำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด	๑๑๒๙
รายชื่อคณะกรรมการปรับปรุงหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง	๑๑๙๕
รายชื่อคณะกรรมการปรับปรุงหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง	๑๑๙๗
รายชื่อคณะผู้จัดทำ	๑๑๙๙

บทที่ ๑

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง^๑

๑. โครงสร้างของศาลปกครอง

แต่เดิมศาลปกครองในภูมิภาคเปิดทำการแล้วจำนวน ๙ แห่ง ได้แก่ ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลปกครองสงขลา ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองระยอง ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ศาลปกครองอุดรธานี และศาลปกครองอุบลราชธานี ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ ศาลปกครองในภูมิภาคได้เปิดทำการเพิ่มเติมขึ้นอีก ๑ แห่ง คือ ศาลปกครองเพชรบุรี ทำให้ศาลปกครองในภูมิภาคปัจจุบันมีจำนวน ๑๐ แห่ง โดยมีเขตอำนาจครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ดังนี้

(๑) ศาลปกครองเชียงใหม่ มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา และจังหวัดแพร่

(๒) ศาลปกครองสงขลา มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง จังหวัดตรัง และจังหวัดสตูล และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

(๓) ศาลปกครองนครราชสีมา มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์

(๔) ศาลปกครองขอนแก่น มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดมหาสารคาม และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดมุกดาหาร

(๕) ศาลปกครองพิษณุโลก มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดอุตรดิตถ์

(๖) ศาลปกครองระยอง มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดจันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดสระแก้ว

^๑ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ในเอกสารฉบับนี้ หมายถึง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ในเอกสารฉบับนี้ หมายถึง ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓

(๗) ศาลปกครองนครศรีธรรมราช มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดกระบี่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดสุราษฎร์ธานี และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง

(๘) ศาลปกครองอุตรธานี มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดอุดรธานี และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดนครพนม จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดสกลนคร

(๙) ศาลปกครองอุบลราชธานี มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดอำนาจเจริญ

(๑๐) ศาลปกครองเพชรบุรี มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม

๒. อำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓. หลักทั่วไปของวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

บทที่ ๒

“หน่วยงานทางปกครอง” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

๑. หน่วยงานทางปกครอง

๑.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นหน่วยงานทางปกครอง

๑.๑.๑ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม

สำนักงานประกันสังคมเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม เป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ได้ตกลงทำสัญญาเลขที่ ๐๓๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ว่าจ้างให้บริษัท ช. (ผู้ฟ้องคดี) ให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันตน สัญญาดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะโดยการให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๐/๒๕๕๖)

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๘๕/๒๕๕๗)

๑.๑.๒ ราชการส่วนท้องถิ่น

๑) กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ กรุงเทพมหานครจึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๑/๒๕๕๕)

๒) เมืองพัทยา

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓) องค์การบริหารส่วนจังหวัด

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๔) เทศบาล

เทศบาลนครตรังเป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๗๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนตามที่กฎหมายกำหนด จึงมีฐานะเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๔/๒๕๕๕)

เทศบาลนครหาดใหญ่เป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๐/๒๕๕๖)

๕) องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลคำแคนเป็นราชการส่วนท้องถิ่นจึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๖/๒๕๕๖)

๑.๑.๓ รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา

๑) รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจในกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกอบมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๓๓/๒๕๕๕)

๒) รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา

องค์การจัดการน้ำเสียเป็นรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ องค์การจัดการน้ำเสียจึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๔/๒๕๕๖)

องค์การคลังสินค้าเป็นหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การคลังสินค้า พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำกิจการทั้งปวงเกี่ยวกับสินค้าเกษตร และสินค้าอุปโภคบริโภค รวมทั้งธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรและสินค้าอุปโภคบริโภค องค์การคลังสินค้าจึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๐๖/๒๕๕๕)

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเป็นรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการขนส่งบุคคลและมีอำนาจดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ดังกล่าว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖ ประกอบมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ พ.ศ. ๒๕๑๙ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพจึงเป็นหน่วยงาน ทางปกครองที่กฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำกิจการเกี่ยวกับการขนส่งบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการเอง หรือร่วมกิจการกับบุคคลอื่นอันเป็นการจัดทำบริการสาธารณะ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๑/๒๕๕๗)

๓) รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยการแปรสภาพตามพระราชบัญญัติ
ทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้แปรสภาพมาจากการปิโตรเลียม แห่งประเทศไทย เป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงพลังงาน รับโอนสิทธิ หน้าที่ จากการปิโตรเลียม แห่งประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๔ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๘๘๓/๒๕๕๖)

เดิม บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ใช้ชื่อว่าการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นรัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มีวัตถุประสงค์ในการประกอบและส่งเสริมธุรกิจปิโตรเลียม รวมถึงการดำเนินธุรกิจอื่น ที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับหรือสนับสนุนการประกอบธุรกิจปิโตรเลียมเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด แก่เศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศโดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและประชาชน ต่อมา ได้แปรสภาพไปเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด โดยยังคงมีวัตถุประสงค์ในการ

ประกอบกิจการปิโตรเลียมและดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการขนส่งน้ำมันทางท่อ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคและเป็นบริการสาธารณะอย่างหนึ่ง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงเป็นหน่วยงานทางปกครองที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครองและมีฐานะเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ค.๒/๒๕๕๖)

บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งแปรสภาพมาเป็นบริษัทจำกัดตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีอำนาจตามมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. ๒๕๔๖ ในการดำเนินกิจการไปรษณีย์ และธุรกิจอันเกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์ ได้รับยกเว้น มีสิทธิพิเศษ หรือได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายว่าด้วยการสื่อสารแห่งประเทศไทย หรือกฎหมายอื่นได้บัญญัติไว้ให้แก่ กสท. บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จึงเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง จึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามนิยามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖/๒๕๕๗)

๑.๑.๔ หน่วยงานอื่นของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และกองทุนประกันวินาศภัย เป็นหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยให้บรรลุผล สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยและกองทุนประกันวินาศภัยจึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๓/๒๕๕๕)

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕๓ บัญญัติให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดตั้งขึ้นโดยให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์ โดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปัน โดยจัดให้มีการให้บริการเป็นศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ จดทะเบียน รวมตลอดถึงการจัดระบบและวิธีการซื้อขายหลักทรัพย์ ในศูนย์ดังกล่าว และประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ ธุรกิจให้บริการเกี่ยวกับหลักทรัพย์จดทะเบียนโดยเป็นสำนักหักบัญชี ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ นายทะเบียนหลักทรัพย์ ธุรกิจให้บริการด้านข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์ หรือธุรกิจทำนองเดียวกัน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๘/๒๕๕๗)

๑.๑.๕ หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง

ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ และมาตรา ๑๒ (๑๘) (จ) และ (๑๙) แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๒ ที่จะดำเนินงานของธนาคารกลางและในฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลในกิจการที่รัฐบาลมอบหมาย รวมทั้งมีอำนาจดำเนินกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวกับหรือเนื่องจากการใช้อำนาจหรือการปฏิบัติหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย ส่วนกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นหน่วยงานของธนาคารแห่งประเทศไทย และเมื่อเกิดวิกฤติการณ์ของสถาบันการเงินซึ่งทำให้กระทรวงการคลังต้องมีคำสั่งลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้ระงับการดำเนินการของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จำนวน ๔๒ บริษัท รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังก็ได้มอบหมายกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินและธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤติการณ์ดังกล่าวโดยเข้าร่วมโครงการรับแลกเปลี่ยนตั๋วเงินและบัตรเงินฝากของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ๔๒ บริษัท เป็นบัตรเงินฝากของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเป็นหน่วยงานทางปกครองที่มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เข้าร่วมดำเนินการตามนโยบายของรัฐในการแก้ไขปัญหาวิกฤติการณ์ระบบสถาบันการเงินบรรลุผล (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๓๐/๒๕๕๖)

มหาวิทยาลัยรังสิตเป็นสถาบันการศึกษาเอกชนที่ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประเภทมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้เป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษ ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ โดยมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน บัญญัติให้รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนหนึ่งมาจากเงินอุดหนุนจากรัฐ และมาตรา ๗๐ บัญญัติให้รัฐอุดหนุนและส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอีกหลายประการ ดังนั้น มหาวิทยาลัยรังสิต จึงอยู่ในฐานะเป็นหน่วยงานของเอกชนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแก่ประชาชน จึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ในส่วนที่เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับ

การจัดการศึกษาอันเป็นการดำเนินการทางปกครอง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๗/๒/๒๕๕๖)

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ โดยใช้คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ อันเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ จึงถือได้ว่าเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจการทางปกครอง ซึ่งถือเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๐/๒๕๕๗)

๑.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นหน่วยงานทางปกครอง

ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยเกิดจากการตกลงร่วมกันระหว่างอธิการบดีของมหาวิทยาลัยของรัฐ มิได้เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมาย จึงไม่ใช่หน่วยงานอื่นของรัฐ อีกทั้งไม่ใช่หน่วยงานเอกชนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐให้เป็นผู้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง จึงมิใช่หน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๕/๒๕๕๕)

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระแก้ว จำกัด จัดตั้งขึ้นโดยการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกด้วยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยอาศัยเงินทุนหมุนเวียนที่เรียกเก็บจากสมาชิกของสหกรณ์ การดำเนินกิจการของสหกรณ์จึงมีลักษณะเป็นการดำเนินธุรกิจของเอกชน ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างสหกรณ์กับสมาชิกเป็นไปตามข้อบังคับที่สมาชิกได้ประชุมร่วมกันกำหนดไว้ นิติสัมพันธ์ระหว่างสหกรณ์กับสมาชิกจึงเป็นดังเช่นเอกชนกับเอกชน สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสระแก้ว จำกัด จึงมิใช่หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๔/๒๕๕๖ และที่ ๒๔/๒๕๕๗)

รัฐไม่ใช่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจฟ้องรัฐเป็นคดีต่อศาลปกครองได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๖/๒๕๕๖)

ธนาคารกรุงไทยมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มิได้มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หน่วยงานอื่น

ของรัฐ หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครองอันจะถือเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และข้อพิพาทระหว่างผู้ฟ้องคดีทั้งสามกับผู้ถูกฟ้องคดีเกิดจากการดำเนินธุรกรรมทางการเงินกับธนาคารอันเป็นข้อพิพาททางแพ่ง จึงมิใช่คดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๐/๒๕๕๗)

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นเพียงรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจการด้านธุรกิจดังเช่นนิติบุคคลอื่นที่ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป หรือกิจการอื่นให้สอดคล้องกับหลักการของศาสนาอิสลามเท่านั้น หากเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ อีกทั้งไม่ใช่หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง ดังนั้น ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยจึงไม่ใช่หน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘๐/๒๕๕๗)

๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐ

๒.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๒.๑.๑ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล หรือผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง

๑) ข้าราชการ

กรมบังคับคดี มีฐานะเป็นกรม สังกัดกระทรวงยุติธรรม จึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีตำแหน่งเป็นอธิบดีกรมบังคับคดี และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีตำแหน่งเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กองบังคับคดีล้มละลาย ๕ อธิบดีกรมบังคับคดีและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กองบังคับคดีล้มละลาย ๕ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๕/๒๕๕๕)

เลขานุการสภากรุงเทพมหานครเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นข้าราชการการเมือง ส่วนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำของสมาชิกสภา

กรุงเทพมหานครไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๘/๒๕๕๗)

๒) พนักงาน

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓) ลูกจ้าง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๔) คณะบุคคล

คณะรัฐมนตรีเป็นคณะบุคคลทำหน้าที่บริหารประเทศและมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎที่มีผลกระทบต่อบุคคล คณะรัฐมนตรีจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๙/๒๕๕๖)

๕) ผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง

มหาวิทยาลัยรังสิตเป็นสถาบันการศึกษาเอกชนที่ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประเภทมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้เป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษ ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต จึงอยู่ในฐานะเป็นหน่วยงานของเอกชนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐให้ใช้อำนาจทางปกครอง หรือดำเนินกิจการทางปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแก่ประชาชน จึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ในส่วนที่เป็น การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอันเป็นการดำเนินการทางปกครอง นายแพทย์ ส. คณบดีวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิตเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยรังสิต เมื่อได้ปฏิบัติงานให้มหาวิทยาลัยรังสิตในการดำเนินการสอบสัมภาษณ์ผู้มีสิทธิสอบสัมภาษณ์

และตรวจร่างกายตามประกาศผลรายชื่อผู้มีสิทธิสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกายที่กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (กสพท.) ส่งมาให้ เพื่อคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต อันเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินกิจการทางปกครอง ดังนั้น นายแพทย์ ส. คณบดีวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิตจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (**คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๗/๒/๒๕๕๖**)

เทศบาลตำบลบัวเขตเป็นราชการส่วนท้องถิ่นจึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และนายกเทศมนตรีตำบลบัวเขตเป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครองซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๑/๒๕๕๖**)

บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้จัดตั้งขึ้นตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้เปลี่ยนทุนของการสื่อสารแห่งประเทศไทยเป็นหุ้นตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีอำนาจหน้าที่ในกิจการไปรษณีย์ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงมีฐานะเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจการทางปกครอง บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วย (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๘๒/๒๕๕๗**)

๒.๑.๒ คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล

แม้ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่มีสถานะเป็นหน่วยงานทางปกครองตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่การที่คณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๐ วรรคสี่ ประกอบมาตรา ๒๐๔ วรรคสาม ย่อมมิใช่เป็นการใช้อำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญอันถือเป็นการกระทำของตุลาการ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ การกระทำในกรณีเช่นนี้ของคณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญ อาจมีผลกระทบต่อบุคคลจึงย่อมมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๘/๒๕๕๕**)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เป็นผู้ประกอบกิจการเกี่ยวกับเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ได้ยื่นฟ้อง นายกรัฐมนตรีขอให้เพิกถอนกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการแสดงภาพสัญลักษณ์ เพื่อประกอบการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กฎกระทรวงดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป จึงเป็นการออกกฎที่มีผลกระทบต่อบุคคล นายกรัฐมนตรีจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.๑๑/๒๕๕๕ และ ที่ ฟ.๔๗/๒๕๕๗)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ จึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีฐานะเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยมีหน้าที่บริหารกิจการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและมีอำนาจ บังคับบัญชาพนักงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทุกตำแหน่งตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๑/๒๕๕๖)

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ในเขตเทศบาลหรือเขตราชการส่วนท้องถิ่น เป็นคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่มีอำนาจออกคำสั่งตามพระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ในเขตเทศบาลหรือเขตราชการส่วนท้องถิ่นจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๗๓/๒๕๕๖)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยมีผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินกิจการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทยเป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไป ผู้ว่าการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและคณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงเป็น เจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๓๘/๒๕๕๗)

๒.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยมิใช่บุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล และไม่ใช้ผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยจึงไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๕/๒๕๕๕)

สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยการจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกโดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ โดยมีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด เป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลธรรมดาตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว สหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จึงมิได้เป็นหน่วยงานทางปกครองหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด มิได้เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จึงมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔/๒๕๕๗)

บทที่ ๓

อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

๑. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

๑.๑ การใช้อำนาจในการออกกฎ

๑.๑.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าการใช้อำนาจของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีลักษณะเป็นการออก “กฎ”

๑) กฎที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

(๑) พระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณให้เป็นอุทยานแห่งชาติ

ผู้ฟ้องคดีครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๒๙๘ หมู่ที่ ๗ ตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ ๑๑ ไร่ ๓ งาน ๕๐ ตารางวา ที่ดินที่พิพาทดังกล่าวได้ทำประโยชน์โดยการปลูกและตัดต้นยางพาราหมุนเวียนทดแทนมาหลายรอบแล้ว ต่อมา ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดิน...ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้ที่ดินที่พิพาทอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ (อุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น) หัวหน้าอุทยานแห่งชาติไทร้มเย็นได้ห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีตัดต้นยางพาราเพื่อปลูกใหม่ในที่ดินที่พิพาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพิกถอนแผนที่แสดงแนวเขตหรือเปลี่ยนแปลงแนวเขตแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา โดยให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่นอกเขตแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และโดยที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีสภาพเป็นกฎ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกาที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐๐/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และมีคำสั่งลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไป ให้พ้นอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพี หรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับสู่สภาพเดิม นั้น เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธาราหมู่เกาะพีพี ออกจากแนวเขตที่ดินจำนวน ๑ ไร่ ของผู้ฟ้องคดี และห้ามอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพี เข้ารบกวนการครอบครองที่ดินดังกล่าว กรณีจึงเป็นคำฟ้องที่อ้างว่าพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินสุสานหอยเจ็ดสิบห้าล้านปี หาดนพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพี และเกาะใกล้เคียงในท้องที่ตำบลหนองทะเล ตำบลอ่าวนาง ตำบลไสไทย และตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๖ เฉพาะส่วนที่ออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เฉพาะส่วนที่ออกทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกาซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๒๐/๒๕๕๗)

พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าทุ่งมน ป่าบักได ป่าตาเบา ป่าฝั่งซ้ายห้วยทับทันและป่าห้วยสำราญ ในท้องที่ตำบลกาบเชิง ตำบลโคกตะเคียน ตำบลตะเคียน ตำบลด่าน ตำบลนางมุด ตำบลบักได ตำบลตาเมียง อำเภอกาบเชิง ตำบลตาตุ่ม ตำบลเทพรักษา อำเภอสังขะ และตำบลอาโพน ตำบลจรัส อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งทับซ้อนกับที่ดินทำกินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคน จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนจึงต้องยื่นฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดโดยตรงตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๘/๒๕๕๗)

พระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ

ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ เนื่องจากเป็นกฎที่กรมบัญชีกลางและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑ นำมาอ้างในการเรียกเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ที่ได้รับไปเกินสิทธิคืนจากผู้ฟ้องคดี คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการออกกฎ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๗/๒๕๕๖)

พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป

คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกาที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ นั้น จะต้องเป็นคดีพิพาทอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือเนื่องจากการดำเนินกิจการทางปกครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เท่านั้น ส่วนพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองในคดีนี้เป็นพระราชกฤษฎีกาที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นตามมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นเพื่อเป็นกลไกในการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในวุฒิสภาเพื่อใช้อำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในการกลั่นกรองร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว หรือในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลตามระบบรัฐสภา หรือในการดำเนินการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงอื่น ๆ ซึ่งมีใช่เป็นการตราพระราชกฤษฎีกาที่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือเป็นการดำเนินกิจการทางปกครองตามนัยมาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงมิใช่พระราชกฤษฎีกาตามนัยมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๖/๒๕๕๗)

(๒) กฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(๓) กฎที่ออกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เป็นผู้ประกอบกิจการเกี่ยวกับเครื่องตีแมลงกอสอลล์ ได้ยื่นฟ้องนายกรัฐมนตรียขอให้เพิกถอนกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการแสดงภาพสัญลักษณ์เพื่อประกอบการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เครื่องตีแมลงกอสอลล์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแมลงกอสอลล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กฎกระทรวงดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป จึงเป็นการออกกฎที่มีผลกระทบต่อบุคคล ตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และกฎกระทรวงดังกล่าวเป็นกฎที่ออกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของกฎที่ออกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดตามความในมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.๑๑/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เป็นเจ้าพนักงานปกครองระดับ ๘ (ตำแหน่งนายอำเภอ) ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการออกกฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลปกครองสูงสุดเพิกถอนกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการออกกฎตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และกฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่พิพาทในคดีนี้ออกโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของกฎที่ออกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.๙๑/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ข้อ ๘ (๓) ของข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ ขัดแย้งกับมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุด ขอให้เพิกถอนข้อ ๘ (๓) ของข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่

หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และโดยที่ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ เป็นกฎที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมออกมาใช้บังคับโดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของกฎที่ออกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐๒/๒๕๕๕**)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ มาตรา ๓๓ (๑) (ก) และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกกฎกระทรวงว่าด้วยการอบรมหรือถ่ายทอดความรู้ในวิชาชีพสำหรับผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนเฉพาะข้อ ๙ ของกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และโดยที่กฎกระทรวงพิพาทมีสภาพเป็นกฎที่ออกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อควบคุมการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๙/๒๕๕๖**)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้รับอนุญาตจากกรมสรรพสามิตให้เป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาสูบเห็นว่า การออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าแสตมป์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๕๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่มีเหตุผลและความชอบธรรม เป็นการใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้องเหมาะสม เป็นการเพิ่มภาระให้กับเกษตรกร และเป็นการทำลายการค้าเสรีและการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งยกเลิกเพิกถอนกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว และขอให้บังคับใช้กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าแสตมป์ยาสูบและกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมยาสูบในอัตราเดิมที่เก็บตามมูลค่าง่ายละ ๐.๑๐ และตามปริมาณ ๑ บาท ต่อกิโลกรัม คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการออกกฎตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และเมื่อกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรีหรือ

โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๑๕/๒๕๕๖)

กฎกระทรวงว่าด้วยการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาตประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร และการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้างแบบพิเศษ ในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ มีสถานะเป็นกฎที่ออกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๑๙/๒๕๕๖)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๒๑ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งผู้ฟ้องคดี ทั้งสามเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลปกครอง มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็น การออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด ตามนัยมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ และโดยที่กฎกระทรวงฉบับดังกล่าวมีสภาพเป็นกฎที่ออกโดยความเห็นชอบ ของคณะรัฐมนตรี เพื่อรักษาสภาพป่าไม้ของป่าและทรัพยากรธรรมชาติอื่น คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาท ที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดตามนัยมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๔๗/๒๕๕๗)

(๔) กฎที่กฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลปกครองสูงสุด

ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนประกาศ คณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เฉพาะส่วนที่แบ่งเขตเลือกตั้งในส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลคู เมื่อประกาศดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการ แบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปในเขตการเลือกตั้ง นั้น โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่บุคคลใดหรือกลุ่มใดเป็นการเฉพาะ อันมีสภาพบังคับอย่างกฎ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และเป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือ ดำเนินกิจการทางปกครองของผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต และประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีใช้เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ การเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ คดีนี้จึงเป็นคดีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองสูงสุดที่จะพิจารณา ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบมาตรา ๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.๑๑๓/๒๕๕๖)

คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกฟ้องคดี) เป็นคณะกรรมการที่มีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎคำสั่งหรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้กระทำการออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ จึงมีสภาพเป็นกฎ เมื่อผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ข้อ ๒๓ ของระเบียบดังกล่าวขัดต่อมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่บัญญัติให้ผู้สมัครมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง ขอให้เพิกถอนข้อ ๒๓ ของระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งออกโดยไม่มีอำนาจและขัดแย้งต่อกฎหมาย จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และการออกระเบียบดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด จึงเป็นคดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.๑๘/๒๕๕๗)

๒) กฎที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

(๑) ประกาศกระทรวง

ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานมีประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง กำหนดเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อฯ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ผ่านที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนประกาศกระทรวงพลังงานฉบับดังกล่าว จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๖/๒๕๕๗)

(๒) ข้อบัญญัติท้องถิ่น

ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูกรุงเทพมหานครมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่มีได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๒๐/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสุรนารี เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๕ ที่กำหนดให้การประกอบกิจการหอพักเป็นกิจการควบคุมตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนข้อบัญญัติบางส่วน นั้น โดยที่ข้อบัญญัติดังกล่าวเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งมีสภาพเป็นกฎ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐/๒๕๕๗)

(๓) ระเบียบ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(๔) ข้อบังคับ

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘.๓ ที่กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาต้องไม่มีชื่อในทะเบียนเป็นนักศึกษาหรือนิสิตของมหาวิทยาลัยนี้หรือในสถาบันการศึกษาชั้นสูงอื่นในประเทศ เว้นแต่สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ ข้อบังคับฯ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นกฎตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่อาจนำมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองออกกฎโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๗/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ ฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนข้อบังคับ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานภาระงานทางวิชาการของผู้ดำรง ตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ เนื่องจากเห็นว่าข้อบังคับดังกล่าวออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อข้อบังคับดังกล่าว เป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใด เป็นการเฉพาะ จึงมีสภาพเป็นกฎตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนข้อบังคับกรณีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๕/๒๕๕๕)

(๕) ประกาศ

ประกาศนายทะเบียนอาวุธปืนกรุงเทพมหานคร ที่ ๓๐/๒๕๔๖ เรื่อง ขออนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ซึ่งกำหนดไว้ว่า อาวุธปืนพกสั้น ขนาด .๔๕ เป็นอาวุธที่มีอานุภาพร้ายแรง ผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนดังกล่าวเพื่อกิจการกึ่งพา จะต้องนำหลักฐานการเป็นสมาชิกสนามยิงปืนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน เพื่อประกอบการพิจารณาซึ่งประกาศฉบับดังกล่าวมีผลบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับ แก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ จึงมีลักษณะเป็นกฎตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๘๕/๒๕๕๕)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๖ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ และคำสั่งกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การจัดการทำลายหรือดำเนินการ กับวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ เป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับ แก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ จึงมีลักษณะเป็นกฎตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๗๓/๒๕๕๕)

ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม เรื่อง การเรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ มีถ้อยคำกำหนดอัตราการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการให้ คำรับรองถูกต้องไม่ชัดเจน ทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมเรียกเก็บค่าธรรมเนียมกับผู้ฟ้องคดีไม่ถูกต้อง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนและแก้ไขเพิ่มเติมคำว่า คำรับรอง

ในประกาศดังกล่าวโดยให้ใช้ถ้อยคำตามที่ผู้ฟ้องคดีเสนอหรือตามที่ศาลพิจารณาเห็นสมควรนั้น เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งประกาศการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการดังกล่าวมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ จึงมีลักษณะเป็นกฎตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๓/๒๕๕๖)

ประกาศเทศบาลตำบลตะขบ เรื่อง การปรับขนาดเทศบาลเป็นขนาดกลาง และการปรับปรุงตำแหน่งผู้บริหารของเทศบาล ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ มีสภาพบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ อันมีลักษณะเป็นกฎตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๔/๒๕๕๗)

(๖) หนังสือเวียนที่มีลักษณะเป็นกฎ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(๗) มติคณะกรรมการหรือมติสภา

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(๘) กรณีอื่น ๆ ที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นกฎ

บันทึกข้อความลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เรื่อง การให้สิทธิพนักงานสมัครเข้าระบบค่าตอบแทนใหม่ ที่ออกโดยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณบำนาญสำหรับพนักงานที่สมัครเข้าระบบค่าตอบแทนใหม่ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มีผลบังคับแก่บุคคลใดเป็นการเฉพาะ หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณบำนาญดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นกฎตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๖/๒๕๕๖)

คำสั่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ ๑๘๒๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่อง ข้อปฏิบัติในการสอบไล่ (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น เป็นข้อบังคับในการสอบไล่สำหรับนักศึกษาทุกคนที่เข้าสอบอันมีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมาย

ให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ ซึ่งมีลักษณะเป็นกฎตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๖๒/๒๕๕๖)

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขยายเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง) ตามมติของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ จึงเป็นกฎตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๕๑/๒๕๕๖)

คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ ๒๙๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การประกาศรับฟังความคิดเห็นเมื่อมีการปลูกสร้างอาคารหรือเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า เป็นบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะเจาะจง จึงมีลักษณะเป็นกฎ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๖/๒๕๕๗)

๑.๑.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าการใช้อำนาจของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ใช่ลักษณะของการออก “กฎ”

๑) แนวนโยบายหรือแนวทางในการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์ของการเสนอแผนแม่บทการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองเพื่อเป็นกรอบและทิศทางการพัฒนาโครงข่ายทางหลวงมาตรฐานให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งในทางปฏิบัติก่อนดำเนินการก่อสร้างถนนแต่ละเส้นทาง กรมทางหลวงจะต้องศึกษารายละเอียดและจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการของแต่ละโครงการนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการต่อไป ดังนั้น มติคณะรัฐมนตรีที่ได้ให้ความเห็นชอบในแผนแม่บทการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๐ จึงเป็นเพียงการวางแผนงานในอนาคตอันเป็นเรื่องของการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะในด้านการก่อสร้างถนนเพื่อให้ประชาชนได้ใช้ในการสัญจร มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมิได้มีลักษณะเป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ ที่จะเป็นกฎตามบทนิยามในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ฟส.๒/๒๕๕๕)

มติคณะรัฐมนตรีที่เห็นชอบให้อนุมัติโครงการรับจำนำมันสำปะหลัง เป็นกรณีพิเศษที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในโครงการรับจำนำมันสำปะหลังที่หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบเสนอให้พิจารณาเท่านั้น มิได้มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับ แก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ ส่วนโครงการรับจำนำมันสำปะหลังจำนวน ๑๐ ล้านตัน ซึ่งกำหนดให้เริ่มดำเนินโครงการในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นั้น มีผลเฉพาะกับการรับจำนำมันสำปะหลังจำนวน ๑๐ ล้านตัน ในระหว่างวันที่ดังกล่าวเท่านั้น จึงเป็นโครงการที่มีผลบังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งเป็นการเฉพาะ มิได้มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป แต่อย่างใด ดังนั้น มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ ที่เห็นชอบให้อนุมัติโครงการ รับจำนำมันสำปะหลัง และโครงการรับจำนำมันสำปะหลังจำนวน ๑๐ ล้านตันดังกล่าว จึงมิได้ มีสถานะเป็นกฎหมายตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ นอกจากนั้น การดำเนิน โครงการดังกล่าวมีลักษณะเป็นเรื่องในเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาราคามันสำปะหลัง ซึ่งฝ่ายบริหารจะต้องรับผิดชอบในทางการเมือง มิใช่เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ โดยใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายที่จะอยู่ในอำนาจตรวจสอบขององค์กรตุลาการ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๓/๒๕๕๕)

บันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๒๙.๘๔๑/๔๙๕๓ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๒ เป็นหนังสือที่ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีถึงรองผู้บัญชาการตรวจคนเข้าเมือง เพื่อแจ้งแนวทางปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานสืบสวนปราบปรามถือปฏิบัติ จึงมีผล เพียงเพื่อให้เจ้าหน้าที่ภายในองค์กรถือปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นมาตรฐานเดียวกันเท่านั้น และไม่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปอันจะทำให้มีลักษณะเป็นกฎหมายตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๓/๒๕๕๖)

หลักการพิจารณาออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนแนบท้ายหนังสือ กระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักการพิจารณาออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๑ ซึ่งรองปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาราชการแทนปลัดกระทรวงมหาดไทย มีถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดมีลักษณะเป็นเพียงแนวทางให้นายทะเบียนท้องที่ที่มีอำนาจหน้าที่ พิจารณาออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนถือปฏิบัติในการตรวจสอบว่า ผู้ขอใบอนุญาตให้มี และใช้อาวุธปืนมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ หรือไม่ และผู้ยื่นคำขอใบอนุญาตมีความจำเป็น ที่จะต้องมีและใช้อาวุธปืนตามที่ขอเพื่อป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน หรือในการกีฬาหรือยิงสัตว์ มากน้อยเพียงใดเท่านั้น หาได้มีเจตนาหรือวัตถุประสงค์ที่จะให้หลักการพิจารณาออกใบอนุญาต ให้มีและใช้อาวุธปืนดังกล่าว มีสภาพบังคับเป็นกฎ และให้นายทะเบียนท้องที่ถือปฏิบัติตาม อย่างเคร่งครัดตั้งเช่นการใช้บังคับกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๔๗/๒๕๕๖)

หนังสือของกรมบัญชีกลาง เรื่อง สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๘ นั้น เป็นหนังสือที่กรมบัญชีกลางตอบข้อหารือตามที่สำนักงาน อัยการสูงสุดได้มีหนังสือหารือกรมบัญชีกลางเกี่ยวกับการนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้ เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้าน กรณีผู้เบิกเป็นคู่สัญญาพร้อมกับคู่สมรสในสัญญากู้ยืมเงิน เพื่อชำระราคาบ้านพร้อมที่ดิน แต่สัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดินและโฉนดที่ดินดังกล่าว ระบุเพียงชื่อคู่สมรสเป็นคู่สัญญาเท่านั้น โดยกรมบัญชีกลางได้ตอบข้อหารือดังกล่าวว่า หากข้าราชการผู้เบิกมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน และซื้อบ้านในท้องที่ที่รับราชการประจำอยู่ เมื่อประสงค์จะนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านจาก ทางราชการ จะต้องไปเพิ่มชื่อของตนในโฉนดที่ดินเสียก่อน และจะมีสิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระ เงินกู้ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านได้นับแต่วันที่ได้เพิ่มชื่อ จากเนื้อหาของหนังสือตอบข้อหารือ ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าเป็นการอธิบายบทบัญญัติของกฎหมายเพื่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น หนังสือตอบข้อหารือของกรมบัญชีกลางจึงมิได้เป็นการกำหนดกฎเกณฑ์ ทางกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป จึงมิได้เป็นกฎ แต่เป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการภายในของฝ่ายบริหารที่ยังมิได้มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้น ระหว่างกรมบัญชีกลางกับผู้ฟ้องคดี และยังมีได้มีผลกระทบต่อสถานะภาพของสิทธิหรือหน้าที่ ของผู้ฟ้องคดี หนังสือดังกล่าวจึงไม่มีลักษณะเป็นกฎหรือคำสั่งทางปกครอง (คำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๖๙/๒๕๕๖)

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบให้ กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ประสานงานการดำเนินโครงการเรียนฟรี ๑๕ ปี อย่างมีคุณภาพ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่ลงมติอนุมัติในหลักการตามที่ กระทรวงมหาดไทยเสนอ ส่วนงบประมาณในการดำเนินการให้ตกลงรายละเอียดกับ สำนักงานงบประมาณ ทั้งนี้ ให้ใช้แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานเดียวกันกับกระทรวงศึกษาธิการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒ นั้น มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นเพียง แนวนโยบายของรัฐบาล ไม่ใช่การใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครอง ที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป จึงไม่ใช่กฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรีหรือโดยความเห็นชอบ ของคณะรัฐมนตรี คดีนี้จึงมิใช่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ พ.๑๙/๒๕๕๗)

มติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นการกำหนดอัตรา การชดเชยเพื่อเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ทางการเมืองตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ถึงเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓ โดยกำหนดรายละเอียดแต่ละกรณีว่า ผู้ได้รับความเสียหายกรณีใดได้รับการชดเชยเยียวยาเป็นเงินจำนวนเท่าใด มติดังกล่าวจึงไม่มี ลักษณะเป็นกฎเนื่องจากมติดังกล่าวมิใช่บทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป อีกทั้ง ยังมุ่งหมายให้ใช้บังคับกับเฉพาะกรณีผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความรุนแรง ทางการเมืองตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ถึงเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓ นอกจากนี้ การดำเนินมาตรการเยียวยาตั้งกล่าวมิใช่เป็นการดำเนินการตามกฎหมายใด แต่เป็นการดำเนินนโยบายสร้างความปรองดองของคนในชาติด้วยการเยียวยาและฟื้นฟู ผู้เสียหายตลอดจนผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงหรือความขัดแย้งทางการเมือง ตั้งแต่ ช่วงก่อนเกิดการรัฐประหารเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นต้นมา ตามข้อเสนอของ คณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ (ปคอป.) การกระทำดังกล่าวจึงมิใช่การกระทำในทางปกครองหรือดำเนินกิจการในทางปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๗/๒๕๕๗)

๒) การดำเนินการภายในของฝ่ายปกครองก่อนที่จะออกกฎ

การดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้เสียหายจาก การรับบริการสาธารณสุข พ.ศ. ของกระทรวงสาธารณสุข และการร่วมร่าง แก้ไข เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญ และรับรองร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นเพียงการดำเนินการให้มีการยกร่างและนำร่างพระราชบัญญัติข้างต้น เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อไป การกระทำดังกล่าว จึงเป็นการกระทำในความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง กับคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่เสนอร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ต่อสภาผู้แทนราษฎร เท่านั้น โดยสภาพแล้วการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดังกล่าวจึงไม่มีผลทางกฎหมาย ออกสู่ภายนอกไปกระทบกระเทือนต่อสิทธิ เสรีภาพ หรือประโยชน์อันชอบธรรมอย่างใด ๆ ของผู้ฟ้องคดีทั้งสามไม่ว่าในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมหรือในฐานะประชาชนคนไทย หรือของบุคคลใด ๆ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘/๒๕๕๕)

**๓) การฟ้องเพิกถอนพระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่นที่มีค่าบังคับ
ดังเช่นพระราชบัญญัติ**

มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ บัญญัติความหมายของคำว่า กฎ โดยมิได้หมายความรวมถึงพระราชบัญญัติด้วย และมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา หรือกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี หรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยมิได้บัญญัติให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชบัญญัติ ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาให้เพิกถอนมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๘/๒๕๕๕)

๔) กรณีที่ไม่ใช่การใช้อำนาจทางปกครอง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๒ การใช้อำนาจในการออกคำสั่ง

๑.๒.๑ คำสั่งทางปกครอง

๑) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “คำสั่งต่าง ๆ”

คำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับงานทะเบียน

คำสั่งของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดราชบุรีที่เพิกถอนการจดทะเบียนเลิกบริษัทและอำนาจผู้ชำระบัญชีของบริษัท ร. มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิและหน้าที่ของบุคคล จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑๑/๒๕๕๕)

คำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนเป็นกรณีที่นายทะเบียนท้องที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ปฏิเสธไม่ออกไปอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอคำสั่งดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๓๓/๒๕๕๖)

คำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับที่ดิน

หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก.) เลขที่ ๑๒๔ ของผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการให้สิทธิหรือประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดี การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่กระทบถึงสิทธิของผู้ฟ้องคดี (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๓๙/๒๕๕๗)

การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มีคำสั่งในการสอบสวนเปรียบเทียบ อันเนื่องมาจากการโต้แย้งคัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดิน นั้น เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย ที่มีผลกระทบต่อสภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน และผู้โต้แย้งคัดค้าน จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๖๐/๒๕๕๗)

คำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลและในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของข้าราชการประจำของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ย่อมมีอำนาจดุลพินิจในการบริหารงานบุคคลหมุนเวียนสับเปลี่ยนบทบาทหรือการทำหน้าที่ของข้าราชการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามแนวนโยบายที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงไว้ต่อรัฐสภาได้ แต่ในการใช้อำนาจดุลพินิจดังกล่าวของนายกรัฐมนตรี นั้น นอกจากจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายและอยู่ภายในขอบเขตของกฎหมายแล้ว ยังจะต้องมีเหตุผลรองรับที่มีอยู่จริงและอธิบายได้ ซึ่งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่านายกรัฐมนตรีได้อ้างเหตุผลในการโอนผู้ฟ้องคดีว่าผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีประสิทธิภาพ มีข้อบกพร่องหรือไม่สนองนโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะถือได้ว่ามีเหตุผลอันสมควรที่ผู้บังคับบัญชาสามารถสั่งโอนได้ตามความเหมาะสม จึงถือได้ว่าเป็นการใช้อำนาจดุลพินิจโดยมิชอบ อันเป็นเหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายประการหนึ่งตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๓/๒๕๕๗)

คำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองสารวัตรงานปกครองป้องกัน สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง กองบังคับการตำรวจนครบาล ๗ สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการที่ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลได้มีคำสั่งลงวันที่ ๓ พฤษภาคม

๒๕๕๔ แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีไปดำรงตำแหน่งผู้บังคับหมวด (สบ. ๑) กองร้อยที่ ๓ กองกำกับการอารักขาควบคุมฝูงชน ๑ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่สมัครใจหรือแสดงเจตนาขอยกย้ายต่อผู้บังคับบัญชาแต่ประการใด ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีกรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการออกคำสั่งและกระทำละเมิดอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) ประกอบกับมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อการสั่งแต่งตั้งโยกย้ายผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บังคับบัญชาในการคัดสรรหรือจัดบุคลากรภายในหน่วยงานเดียวกันเพื่อให้ปฏิบัติราชการในตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ และในพื้นที่ใดได้ตามที่เห็นสมควร โดยผู้บังคับบัญชามีอำนาจที่จะรับฟังข้อมูลการแสดงความสมัครใจรับการแต่งตั้งของผู้ฟ้องคดีมาประกอบการพิจารณาแต่งตั้งหรือไม่ก็ได้ตามความเหมาะสม กรณีดังกล่าวจึงเป็นเรื่องการบริหารงานภายในหน่วยงานซึ่งเป็นดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่ต้องคำนึงถึงเหตุผลความจำเป็นตามความเหมาะสมและประโยชน์ของหน่วยงานเป็นสำคัญ แม้ว่าคำสั่งแต่งตั้งโยกย้ายผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจะทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่พอใจที่ต้องเดินทางไปทำงานต่างจากที่เดิม ทำให้ไม่สะดวกและเพิ่มค่าใช้จ่ายบ้างก็ตาม แต่ก็ไม่มีผลกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่และอัตราเงินเดือนของผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง เดิมผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานอยู่ที่สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง เมื่อได้รับแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติราชการที่กองกำกับการอารักขาควบคุมฝูงชน ๑ ผู้ฟ้องคดีก็ยังคงปฏิบัติงานอยู่ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลเช่นเดิม กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้จากคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้างต้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙/๒๕๕๖)

การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นเรื่องการบริหารงานบุคคล และเป็นอำนาจการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาในแต่ละครั้งที่มีการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจอันเนื่องมาจากคำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนของอธิบดีกรมการปกครองก็ชอบที่จะร้องทุกข์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับข้อ ๗ วรรคสอง (๑) และ ข้อ ๒๐ (๓) ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์ และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๒/๒๕๕๗)

คำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

คำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการซึ่งออกตามมติของคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม เป็นคำสั่งที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี อันเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๔/๒๕๕๗)

คำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการราชทัณฑ์

เมื่อขณะผู้ฟ้องคดีถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำกลางกำแพงเพชร ผู้บัญชาการเรือนจำกลางกำแพงเพชรได้มีคำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดี ฐานกระทำความผิดวินัยผู้ต้องขัง โดยให้ลดชั้นนักโทษลงหนึ่งชั้นจากชั้นเยี่ยมเป็นชั้นดีมาก ขังเดี่ยวผู้ฟ้องคดีเป็นเวลา ๑ เดือน และตัดวันสะสมลดวันต้องโทษจำคุกจำนวน ๑๕ วัน คำสั่งดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๐๕/๒๕๕๕)

๒) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “หนังสือต่าง ๆ”

การที่นายอำเภอละหานทรายได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงนาย อ. ผู้เป็นเจ้าบ้านเลขที่ ๖๔/๓ เพื่อทวงถามและให้นำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านมาจำหน่ายชื่อรายการบุคคลของผู้ฟ้องคดีออกจากบ้านเลขที่ดังกล่าว นั้น ถือได้ว่าเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล ในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิ หรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว ดังนั้น ในการใช้อำนาจของนายอำเภอละหานทรายในฐานะนายทะเบียนในการออกคำสั่งดังกล่าวถึงนาย อ. ผู้เป็นเจ้าบ้าน จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๒๐/๒๕๕๗)

๓) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “มติของสภาหรือคณะกรรมการ”

บทบัญญัติในมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงอำนาจโดยทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเท่านั้น มิได้บัญญัติให้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้ง รวมถึงเงื่อนไขและผลทางกฎหมาย ในการใช้อำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ดังกล่าวด้วยแต่อย่างใด บทบัญญัติดังกล่าวจึงมิใช่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีแล้วมีมติให้ยุติ การพิจารณาเรื่องดังกล่าว อันเป็นการกระทำการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ได้บัญญัติ อำนาจหน้าที่ไว้โดยมีถ้อยคำในลักษณะเดียวกัน การมีมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่เป็นเหตุพิพาทในคดีนี้ จึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพ ของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล โดยมีผลเป็นการระงับสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่จะได้รับการพิจารณา เรื่องร้องเรียนจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามที่กฎหมายบัญญัติรับรอง อันมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๘/๒๕๕๖)

การที่คณะกรรมการตุลาการมีคำสั่งคณะกรรมการตุลาการ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ให้ยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของผู้ฟ้องคดีไว้เป็นการชั่วคราว มีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวัน เป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง อันเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายเฉพาะ มิใช่อาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่ง ทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๖/๒๕๕๗)

๔) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การอนุญาต”

นิติสัมพันธ์ระหว่างกรมการจัดหางาน (ผู้ฟ้องคดี) กับบริษัท จัดหางาน ก. จำกัด เกิดขึ้นโดยกรมการจัดหางานอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดหางาน และคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ ออกใบอนุญาตจัดหางานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศ

ให้กับบริษัท จัดหางาน ก. จำกัด ก่อให้บริษัท จัดหางาน ก. จำกัด มีสิทธิจัดหางานให้คนหางาน เพื่อไปทำงานในต่างประเทศและเรียกค่าบริการและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จากคนหางาน โดยบริษัท จัดหางาน ก. จำกัด ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งใบอนุญาตจัดหางานเพื่อไปทำงาน ในต่างประเทศเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๕๕/๒๕๕๗)

๕) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การอนุมัติ”

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๖) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การวินิจฉัยอุทธรณ์”

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมอาคารเป็นเพียงกระบวนการตรวจสอบหรือควบคุมภายในฝ่ายปกครอง ซึ่งมีสถานะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๐๑/๒๕๕๕)

คำวินิจฉัยอุทธรณ์การกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ถือเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเป็นการกระทำ ทางปกครองอย่างหนึ่งที่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๔๘๘/๒๕๕๕)

๗) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “ประกาศ”

ประกาศการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เรื่อง กำหนดเขต เดินสายไฟฟ้า สายส่งไฟฟ้า ๒๓๐ กิโลวัตต์ ราชบุรี ๓ - สมุทรสาคร ๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นการใช้อำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่มีผลกระทบต่อ สถานภาพแห่งสิทธิในทรัพย์สินของเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่อยู่ในเขตเดินสายไฟฟ้า ตามประกาศดังกล่าว เป็นเหตุให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จากการถูกรอนสิทธิ ไม่อาจใช้สอยประโยชน์ในทรัพย์สินของตนโดยปกติสุข ประกาศกำหนดเขต เดินสายไฟฟ้างดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๕/๒๕๕๖)

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุ
ในกรณีการสั่งรับหรือไม่รับคำเสนอขาย จ้าง การอนุมัติสั่งซื้อสั่งจ้าง เป็นคำสั่งทางปกครอง
กรณีจึงถือว่าประกาศเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เรื่อง จ้างเหมาก่อสร้างปรับปรุงภายในวัดหัวเวียง
และวัดปางล่อ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เป็นคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๓๔/๒๕๕๖)

ประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านภาค ก ในการคัดเลือกข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา เพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและ
ผู้อำนวยการสถานศึกษาของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นการแจ้งผลการสอบหรือการวัดผลความรู้
หรือความสามารถของบุคคล จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐)
ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษา
ศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๑๓/๒๕๕๗)

๘) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การรับจดทะเบียน”

การที่กรมที่ดินโดยเจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกอกน้อย
ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยมีคำสั่งรับจดทะเบียนเปลี่ยนแปลง
ข้อบังคับนิติบุคคลอาคารชุด พ. ทำให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดดังกล่าว
จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๖๐/๒๕๕๗)

๙) คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะอื่น ๆ

ใบรับแจ้งความประสงค์จะก่อสร้างอาคารโดยไม่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต
ตามมาตรา ๓๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ก่อให้เกิดสิทธิ
ในการก่อสร้างอาคารโดยไม่ต้องรอการอนุญาตก่อสร้างอาคารจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตั้งแต่วันที่
ผู้ฟ้องคดีได้รับใบแจ้ง ใบรับแจ้งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด
ที่ อ.๘๑๒/๒๕๕๖)

๑.๒.๒ คำสั่งทางปกครองทั่วไป

ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนเป็นผู้ป่วยโรคเบาหวานน้ำเหลืองและได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ตามโครงการรักษาโรคเบาหวานน้ำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่คณะบดีคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีประกาศคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ให้ยกเลิกโครงการรักษาโรคเบาหวานน้ำเหลืองด้วยวิธีดังกล่าว เมื่อประกาศคณะเวชศาสตร์เขตร้อนฉบับดังกล่าว มีผลใช้บังคับทั่วไปกับการรักษาโรคเบาหวานน้ำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะ มิได้กำหนดให้ใช้บังคับกับผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนและผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนโดยตรงเป็นการเฉพาะ ประกาศดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองประเภทคำสั่งทางปกครองทั่วไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๙/๒๕๕๕)

ประกาศเทศบาลนครสงขลา เรื่อง กำหนดจุดผ่อนผันให้จำหน่ายสินค้า ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๗ กำหนดให้ถนนทะเลหลวงเป็นจุดผ่อนผันให้จำหน่ายสินค้า เริ่มตั้งแต่ตู้ไปรษณีย์ถึงปากซอยวชิรา ๒ ระหว่างเวลา ๑๗ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๔ นาฬิกา ส่วนวันหยุดเวลา ๑๖ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๔ นาฬิกา เป็นคำสั่งทางปกครองทั่วไป ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่จำเป็นต้องอุทธรณ์คำสั่งต่อนายกเทศมนตรีนครสงขลาตาม มาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๘๗/๒๕๕๖)

ความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีมีสาเหตุโดยตรงมาจากการประกาศใช้บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ซึ่งจากข้อเท็จจริงตามคำฟ้องปรากฏว่า คณะอนุกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ประจำจังหวัดนนทบุรีได้ประกาศใช้บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินรายแปลง ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ซึ่งแม้ประกาศดังกล่าวจะมีผลบังคับเป็นการทั่วไป แต่ก็มุ่งหมายให้ใช้บังคับเฉพาะกรณีหนึ่งกรณีใดเป็นการเฉพาะเจาะจง คือ ใช้บังคับกับที่ดินแต่ละแปลงที่ถูกระบุไว้ในประกาศดังกล่าว จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองทั่วไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๘/๒๕๕๗)

๑.๒.๓ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าการฟ้องโต้แย้งคำสั่งที่พิพาทเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) โดยไม่ระบุว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งประเภทใด

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๒.๔ กรณีที่ “ไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง”

๑) กระบวนการภายในฝ่ายปกครอง

(๑) การพิจารณาทางปกครองเพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง

มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดี ยังไม่ใช่ว่าคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี แต่เป็นขั้นตอนในการเตรียมการก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะมีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีโดยตรง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๑๑/๒๕๕๖)

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดีมิใช่คำสั่งทางปกครอง แต่เป็นคำสั่งอื่นที่ยังมิได้มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากคณะกรรมการสอบสวนยังต้องสอบสวนข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งผู้มีอำนาจออกคำสั่งจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ การตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยจึงเป็นเพียงการเตรียมการและการดำเนินการเพื่อจัดให้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยต่อไปเท่านั้น ซึ่งยังไม่มีผลกระทบที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้ฟ้องคดีจึงยังมีผู้ใช้ผู้มีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๕/๒๕๕๗)

การดำเนินการของประธานวุฒิสภาเพื่อจัดให้สมาชิกวุฒิสภาคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ด้านส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นเพียงขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินการเพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองเท่านั้น มิใช่คำสั่งทางปกครองที่จะมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๕/๒๕๕๗)

(๒) การตอบข้อหารือภายในหน่วยงานทางปกครอง

หนังสือที่กรมปศุสัตว์แจ้งกรมศุลกากรแจ้งผลการตรวจสอบซากสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ เป็นเพียงหนังสือแจ้งตอบข้อหารือความเห็นทางกฎหมายระหว่างหน่วยงานทางปกครองด้วยกัน อันเป็นเรื่องภายในของฝ่ายปกครอง ส่วนกรมศุลกากร

จะดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดีฐานกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรหรือไม่ก็เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมศุลกากรตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่ากรมศุลกากรกระทำการดังกล่าวไม่ถูกต้องอย่างไรก็เป็นเรื่อง queผู้ฟ้องคดีจะต้องไปว่ากล่าวกันเป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๑๔/๒๕๕๗)

(๓) การให้ความเห็นหรือคำแนะนำ

การที่ประธานหลักสูตรการจัดการเทคโนโลยีได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีตามแบบ ภาช. ๑ และ ภาช. ๒ เป็นเพียงการเสนอความเห็นเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาออกคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน การกระทำดังกล่าวเป็นเพียงการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองต่อไป กรณีจึงเป็นเพียงการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๕/๒๕๕๕)

การเสนอความเห็นของปลัดเทศบาลตำบลตะขบต่อนายกเทศมนตรีตำบลตะขบเป็นเพียงการเสนอความเห็นในการปฏิบัติราชการของเทศบาลในหน้าที่ของปลัดเทศบาลตำบลตะขบต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งนายกเทศมนตรีตำบลตะขบมีอำนาจตามมาตรา ๔๘ เตรส แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบกับมาตรา ๒๓ วรรคหก และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ความเห็นของปลัดเทศบาลตำบลตะขบจึงมิได้มีผลทางกฎหมายที่จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรือมีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๕/๒๕๕๗)

(๔) แนวปฏิบัติของหน่วยงานทางปกครอง

หนังสือกรมการค้าต่างประเทศ ที่ พณ ๐๓๐๙/ว ๓๒๘๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ แจ้งเวียนแนวทางการปฏิบัติ กรณีการนำเข้าและส่งออกสินค้าไม้ ซึ่งเป็นสินค้าควบคุมของกระทรวงพาณิชย์ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๙๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ และระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการกำหนดด่านศุลกากรนำไม้เข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เป็นหนังสือที่กรมการค้าต่างประเทศมีไปถึงกรมศุลกากรเพื่อเวียนแจ้งแนวทางการปฏิบัติกรณีนำเข้าและส่งออกสินค้าไม้ซึ่งเป็นสินค้าควบคุม

ของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นการประสานการปฏิบัติของส่วนราชการเพื่อให้การควบคุมการนำเข้า และส่งออกสินค้าไม้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย กรณีนี้ได้มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจ ตามกฎหมายที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิและหน้าที่ของบุคคล จึงมิใช่คำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๓๐/๒๕๕๖)

บันทึกข้อความ ส่วนที่ ๑๐๒๙.๘๔๑/๔๙๕๓ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๒ เรื่อง การบันทึกรายชื่อคนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร เป็นหนังสือที่ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีถึงรองผู้บัญชาการตรวจคนเข้าเมือง เพื่อแจ้งแนวทางปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานสืบสวนปราบปรามถือปฏิบัติ จึงมีผล เพียงเพื่อให้เจ้าหน้าที่ภายในองค์กรถือปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นมาตรฐานเดียวกันเท่านั้น และไม่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปอันจะทำให้มีลักษณะเป็นกฎตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ อีกทั้ง บันทึกข้อความดังกล่าวก็ได้มุ่งหมายที่จะใช้บังคับแก่บุคคลใด เป็นการเฉพาะที่จะทำให้มีผลเป็นการกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล อันมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๓/๒๕๕๖)

๒) มาตรการภายในของฝ่ายปกครอง

หนังสือกระทรวงมหาดไทยลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นหนังสือเวียน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบข้อหารือเกี่ยวกับการบังคับใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยมีลักษณะเป็นการอธิบายความการบังคับใช้ระเบียบให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน หนังสือเวียนดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นเพียงมาตรการภายในของฝ่ายปกครอง ที่เป็นการใช้อำนาจ บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทยเพื่อควบคุมให้ปฏิบัติตามระเบียบ หรือกฎหมายเท่านั้น มิได้เป็นการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายที่มีลักษณะเป็นกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่น ซึ่งอาจนำมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๔๑/๒๕๕๕)

๓) การรับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๔) การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐคัดค้านการรังวัดที่ดินของเอกชน

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๕) ข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

การที่จังหวัดจันทบุรีเห็นชอบในหลักการให้เทศบาลเมืองจันทบุรีปรับปรุงที่ดินและอาคารที่ตั้งสถานกงสุลฝรั่งเศสเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดจันทบุรี หากจะก่อนิติสัมพันธ์ก็เป็นนิติสัมพันธ์ภายในของฝ่ายปกครอง หากได้มีผลในทางกฎหมายออกสู่ภายนอกไปกระทบกระเทือนสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีไม่ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๘/๒๕๕๕)

๖) การใช้สิทธิตามสัญญา

การที่ผู้อำนวยการสวนสัตว์สงขลามีหนังสือรวม ๓ ฉบับ คือ หนังสือลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ แจ้งการเรียกค่าปรับ หนังสือลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งสงวนสิทธิในการปรับ และหนังสือลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๗ แจ้งให้ชำระค่าปรับภายใน ๗ วัน และหนังสือลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แจ้งยกเลิกการขยายเวลาสัญญาให้เช่าพื้นที่ นั้น มิได้เป็นการใช้อำนาจใดตามกฎหมาย แต่เป็นการใช้สิทธิตามสัญญา หนังสือดังกล่าวจึงมิใช่คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่เป็นข้อพิพาทระหว่างผู้เช่าและผู้ให้เช่า ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสัญญาเช่าพื้นที่เพื่อจำหน่ายสินค้าที่ระลึกระหว่างเอกชนและหน่วยงานทางปกครองซึ่งเป็นสัญญาทางแพ่ง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๐/๒๕๕๗)

๗) กรณีอื่น ๆ

หนังสือแจ้งเตือนให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิด

นับตั้งแต่ผู้บังคับการ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๗ ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๓ ถึงอธิบดีกรมบัญชีกลาง เพื่อส่งสำนวนและผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดกรณีของผู้ฟ้องคดีเพื่อพิจารณา จนกระทั่งกรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังมีหนังสือลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๕ แจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบ ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๕ เมื่อเป็นกรณีที่กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเสร็จก่อนอายุความสองปีสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหกเดือน ผู้บัญชาการ กองบัญชาการ

ตำรวจนครบาล ๗ จึงต้องออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในสองปี นับแต่วันที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน คือ วันที่ผู้บังคับการกองบังคับการตำรวจนครบาล ๗ ได้รับรายงานผลการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ และจะต้องออกคำสั่งดังกล่าวหลังจากได้รับทราบผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดจากกระทรวงการคลังแล้ว ตามมาตรา ๑๒ ประกอบ มาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ฉะนั้น การที่ผู้บังคับการ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๗ ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๓ ถึงผู้ฟ้องคดี เพื่อแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินจำนวน ๖๙,๙๙๙.๙๙ บาท มาชำระแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงเป็นการแจ้งการสั่งการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้ฟ้องคดี ทราบก่อนวันที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะได้ดำเนินการส่งสำนวนและผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดให้กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางพิจารณา และเป็นการแจ้งผู้ฟ้องคดีก่อนที่จะได้รับทราบผลการพิจารณาจากกระทรวงการคลัง กรณีจึงไม่อาจเป็นคำสั่งทางปกครองที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ที่ออกโดยผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้ตามมาตรา ๑๒ ประกอบมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อ ๑๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๓๖/๒๕๕๖)

หนังสือแจ้งให้ดำเนินการ

นายอำเภอท่าเรือได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการชดเชยน้ำสาธารณะให้กลับสู่สภาพเดิมแล้ว นายอำเภอท่าเรือมีหนังสือลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๙ เตือนผู้ฟ้องคดีอีกครั้งหนึ่งให้ดำเนินการชดเชยน้ำสาธารณะกลับสู่สภาพเดิม หนังสือลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๙ จึงเป็นเพียงการแจ้งต่อผู้ฟ้องคดีว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติคันและคูน้ำ พ.ศ. ๒๕๐๕ และแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการชดเชยน้ำสาธารณะที่ผู้ฟ้องคดีฝังกลบให้กลับสู่สภาพเดิมภายในเวลาที่กำหนด และนายอำเภอท่าเรือ ก็ยืนยันโดยตลอดว่าไม่มีเจตนาให้หนังสือดังกล่าวมีผลเป็นคำสั่งทางปกครอง แต่เป็นการเตือนให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น หนังสือดังกล่าวจึงไม่ใช่คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๖๖/๒๕๕๕)

การที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชิวานดำเนินการออกคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลชิวาน ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากเขตทางสาธารณะและลำน้ำสาธารณะ เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชิวานในการคุ้มครองดูแล และรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๖๘ (๘) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกอบกับมาตรา ๑๖ (๒๗) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และข้อ ๕ (๒) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๔ และคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๓ คำสั่งกล่าวจึงเป็นเพียงการแจ้งต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้กระทำการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๑๓/๒๕๕๖)

หนังสือทวงถาม

การที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีหนังสือ ที่ นร ๐๓๐๖/๒๑๙๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินแกนาง จ. จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากไม่ดำเนินการภายในกำหนด คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป นั้น มีลักษณะเป็นเพียงหนังสือทวงถามให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินคืนให้แกนาง จ. ผู้บริโภค เท่านั้น อีกทั้ง ข้อความในหนังสือดังกล่าวที่ว่า หากไม่ดำเนินการภายในกำหนด เจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคจำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมายต่อไป นั้น แสดงให้เห็นได้ว่าคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคไม่ได้มีเจตนาที่จะให้หนังสือดังกล่าวมีสภาพบังคับในลักษณะที่เป็นคำสั่งทางปกครอง โดยให้มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือ มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๕/๒๕๕๗)

การที่นายกเทศมนตรีตำบลสีดาจะมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินประโยชน์ตอบแทนอื่น (โบนัส) เป็นกรณีพิเศษ ที่ได้รับโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายส่งคืนแก่เทศบาลตำบลสีดานั้น จะต้องมียกกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้อำนาจแก่นายกเทศมนตรีตำบลสีดาในการออกคำสั่งดังกล่าว เมื่อกรณีนี้ไม่ปรากฏว่ามีบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้อำนาจแก่นายกเทศมนตรีตำบลสีดาออกคำสั่งเช่นว่านี้ได้ แม้นายกเทศมนตรีตำบลสีดาจะออกคำสั่งที่พิพาทโดยกระทำในรูปแบบของคำสั่ง ก็หาได้เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของนายกเทศมนตรีตำบลสีดาที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีกับผู้ฟ้องคดี

อันจะเป็นคำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่อย่างไรก็ดี อีกทั้ง แม้นายกเทศมนตรีตำบลสีดาจะมีเจตนาที่ประสงค์จะให้คำสั่งฉบับดังกล่าวนี้มีผลเป็นการเพิกถอนคำสั่งที่ให้เงินประโยชน์ตอบแทนอื่น (โบนัส) แก่ผู้ฟ้องคดีที่ได้รับไปแล้วก็ตาม แต่โดยที่คำสั่งที่ให้เงินประโยชน์ตอบแทนอื่น (โบนัส) ในกรณีนี้มีได้อาศัยฐานอำนาจทางปกครองอันจะมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง เช่นนี้ คำสั่งเทศบาลตำบลสีดา ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินประโยชน์ตอบแทนอื่น (โบนัส) เป็นกรณีพิเศษ จำนวน ๒๗,๖๙๐ บาท ส่งคืนคลังเทศบาลตำบลสีดา จึงมิได้เป็นหลักฐานว่า เป็นการเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง อันจะถือได้ว่าเป็นคำสั่งทางปกครองโดยปริยายด้วยเช่นกัน หากแต่การที่นายกเทศมนตรีตำบลสีดาใช้สิทธิเรียกเงินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายเช่นว่านี้ มีลักษณะเป็นการเรียกคืนลามิควรได้ตามนัยมาตรา ๔๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น คำสั่งเทศบาลตำบลสีดา ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงมีลักษณะเป็นเพียงหนังสือทวงถามให้ผู้ฟ้องคดีคืนเงินเท่านั้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๔/๒๕๕๗)

๑.๓ การใช้อำนาจกระทำการอื่นใด

จากบทบัญญัติมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แม้ว่าจะมิได้มีการให้คำนิยามของคำว่า “การกระทำอื่นใด” เอาไว้อย่างชัดเจนก็ตาม แต่การกระทำอื่นใดในบทบัญญัติดังกล่าวย่อมต้องหมายถึงการกระทำที่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายซึ่งเป็นการใช้อำนาจอย่างอื่นนอกจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย โดยการออกกฎหรือคำสั่งทางปกครอง ซึ่งก็คือการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย กระทำการทางกายภาพ หรือที่เรียกกันว่าปฏิบัติการทางปกครอง ดังนั้น การที่เรือนจำกลางคลองเปรมดำเนินการใช้เครื่องพันธนาการโดยจำตรวนผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบเก้าคนซึ่งเป็นผู้ต้องขังในเรือนจำโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายกระทำการทางกายภาพ ปฏิบัติต่อร่างกายของผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบเก้าคน และการกระทำดังกล่าวผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบเก้าคนเห็นว่าเป็นการขัดต่อสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบเก้าคนได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๘๓/๒๕๕๗)

๑.๔ การละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

๑.๔.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดหนองคายซึ่งมีอำนาจในการรับและพิจารณากลับรณรงค์ร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจในเรื่องเกี่ยวกับการถูกเอาเปรียบหรือไม่ได้รับความเป็นธรรม ฯลฯ ได้รับหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี กรณีผู้ฟ้องคดีถูกเพิ่มภาระในการซื้อกรรมกรรมประกันภัยรถยนต์ แต่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดหนองคายกลับส่งเรื่องต่อให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยจังหวัดอุดรธานีดำเนินการแทน และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยจังหวัดอุดรธานีซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และแนวปฏิบัติในการส่งเสริมและพัฒนาการประกอบธุรกิจประกันภัยละเลยต่อหน้าที่ โดยปล่อยให้มีการปฏิบัติต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามกฎหมายที่แก้ไขขึ้นใหม่ อันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายเนื่องจากการละเลยต่อหน้าที่ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดหนองคาย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยจังหวัดอุดรธานีดำเนินการร่วมกันหรือแทนกันกระทำการตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด กรณีจึงเป็นการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้ยื่นคำขอเช่าที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ นค. ๒๐๖ ต่ออธิบดีกรมธนารักษ์เพื่อประกอบการเกษตร ธนารักษ์พื้นที่หนองคายได้เสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายเพื่อพิจารณาอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเช่าที่ดินแปลงดังกล่าว แต่ต่อมาธนารักษ์พื้นที่หนองคายได้มีความเห็นเพิ่มเติมว่าควรสอบถามความเห็น

ของอำเภอบึงกาฬเกี่ยวกับการสงวนที่ดินราชพัสดุดังกล่าวในการตั้งศูนย์ราชการเพื่อประกอบ การพิจารณา โดยยังไม่เรียกผู้ฟ้องคดีทั้งสามมาทำสัญญาเช่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเห็นว่าพื้นที่ที่ขอเช่า มีเนื้อที่เพียงเล็กน้อย ไม่เหมาะที่จะใช้เป็นสถานที่ตั้งศูนย์ราชการ การที่อธิบดีกรมธนารักษ์ ธนารักษ์พื้นที่หนองคาย และผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายยังไม่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสาม เข้าทำสัญญาเช่าจึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ จึงขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณานุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเช่าที่ดินราชพัสดุดังกล่าว เห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐/๒๕๕๕)

การที่นายกเทศมนตรีในฐานะผู้มีอำนาจสั่งการของเทศบาลนครหาดใหญ่ ทำความตกลงขอรับบริจาคที่ดินพิพาทจากนาย อ. ซึ่งเป็นสามีของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และบิดาของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๖ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยรับปากว่าจะคืนที่ดินให้หากไม่สามารถทำถนนตามเจตนาของผู้อุทิส เมื่อปรากฏว่าเทศบาลยกเลิกการตัดถนนผ่านที่ดินของนาย อ. และยินยอมคืนที่ดินแก่นาย อ. ต่อมา นาย อ. ถึงแก่กรรม ผู้ฟ้องคดีทั้งหกจึงใช้สิทธิในฐานะทายาทติดตามทางที่ดินคืน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉยไม่ดำเนินการเพื่อคืนที่ดินให้ ผู้ฟ้องคดีทั้งหกจึงยื่นฟ้องเทศบาลนครหาดใหญ่ต่อศาลจังหวัดสงขลา ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนที่ดินดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก ต่อมา ศาลจังหวัดสงขลาและศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษายกฟ้องผู้ฟ้องคดีทั้งหก เพราะเห็นว่าเป็นกรณีไม่มีข้อโต้แย้งที่คู่ความจะต้องใช้สิทธิทางศาล อย่างไรก็ดี ในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๐ ผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้ยื่นคำร้องต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาหาดใหญ่ ขอออกโฉนดที่ดินพิพาท แต่เจ้าหน้าที่ที่ดินแจ้งว่าไม่สามารถดำเนินการให้ได้ เนื่องจากเทศบาลนครหาดใหญ่คัดค้านว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่สาธารณประโยชน์ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้มีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนที่ดินพิพาทให้ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกเห็นว่าเทศบาลนครหาดใหญ่ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรในการดำเนินการคืนที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก อันเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ประธานกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ประธานกรรมการกลางพนักงานเทศบาล อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีได้ส่งหนังสือฉบับดังกล่าวถึงผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดทางไปรษณีย์ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดละเลยต่อหน้าที่ไม่ออกไปรับคำขอให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจทราบการเริ่มนับระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดจะพิจารณาคำขอดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดออกไปรับคำขอ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดดำเนินการพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

ผู้ฟ้องคดีเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชากฎหมายสำหรับนักบริหาร คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ฟ้องว่า อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คณบดีคณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ นาย น. นาย ป. นาย ส. นางสาว ร. นางสาว จ. นางสาว ณ. นางสาว ศ. ว่าที่ร้อยตรีหญิง ม. นาง อ. นาง ร. สมาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และคณะกรรมการประจำคณะนิติศาสตร์ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร กรณีที่ไม่อนุญาติให้ผู้ฟ้องคดีสำเร็จการศึกษา จึงมีคำขอให้สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คณบดีคณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ นาย น. นาย ป. นาย ส. นางสาว ร. นางสาว จ. นางสาว ณ. นางสาว ศ. ว่าที่ร้อยตรีหญิง ม. นาง อ. นาง ร. สมาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และคณะกรรมการประจำคณะนิติศาสตร์ ดำเนินการอนุญาติให้ผู้ฟ้องคดีสำเร็จการศึกษา กรณีจึงเป็น

คดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ

ผู้ฟ้องคดีเป็นราษฎร ตำบลสีสุก อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อนายอำเภอจักราช (ผู้ถูกฟ้องคดี) จำนวนสองฉบับ ได้แก่ หนังสือลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินคดีกับนาย ว. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสีสุก ที่กระทำการทุจริตขอรับเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยน้ำท่วมขังและไหลหลาก ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และผู้ถูกฟ้องคดีได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการได้ทำการสอบสวนนาย ว. กับพวก รวมทั้งได้สอบสวนผู้ฟ้องคดีและพยานอีก ๒ คน ผู้ฟ้องคดีได้ติดตามและขอทราบผลการสอบสวนมาโดยตลอด แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับแจ้งผลการสอบสวนแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อขอติดตามผลการร้องเรียนเรื่องการทุจริต แต่นายอำเภอจักราชผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ในการให้ข้อมูลข่าวสาร ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีส่งสำเนาคำให้การ สรุปผลการสอบสวน พร้อมรายละเอียดต่าง ๆ ตามที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีส่งสำเนาสัญญาเช่าบ่อเลี้ยงปลาทุกสัญญา การรับรองการเช่าบ่อเลี้ยงปลา และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับรองสำเนาเอกสารดังกล่าวภายในเวลาที่ศาลกำหนด กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓/๒๕๕๖)

คณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยข้อมูลการสอบสวนนาย ฐ. ผู้ถูกร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองพระพุทธรบาทตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย คณะที่ ๓ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ไม่ครบถ้วนตามคำวินิจฉัยดังกล่าว โดยไม่มีคำให้การแก้ข้อกล่าวหาของนาย ฐ. มีเพียงคำให้การของพยานสามปากเท่านั้น และปิดบังข้อมูลที่เป็นคำให้การของพยานหลายข้อความซึ่งเป็นข้อความที่มีความสำคัญไม่ใช่ข้อมูลที่ทำให้รู้ชื่อพยาน โดยอ้างว่าข้อมูลสืบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นความลับ อันเป็นการปิดกั้นประชาชนหรือผู้ร้องคัดค้าน เป็นช่องทางให้มีการทุจริต ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

๒๕๕๐ ที่ใช้บังคับในขณะนั้น มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๒) มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๗๔ มาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๒๓๗ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีเปิดเผยข้อมูลผลการสืบสวนสอบสวนของนาย ฐ. และพยานทั้งหมดรวมถึง ชื่อที่อยู่ของพยานทุกคนเพื่อเป็นการยืนยันว่า พยานเหล่านั้นมีตัวตนจริงเพื่อใช้ประกอบหลักฐาน ในคดีอาญาและเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมนั้น เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๔๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร กรณีผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียน ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมดำเนินการต่อกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับพวก ที่กระทำผิดอาญาตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีจึงเป็นข้อพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๒/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ และสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี ละเลยต่อหน้าที่ ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในการตรวจสอบบัญชีและกำกับดูแลสหกรณ์ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด แต่กลับไม่ได้ ตรวจสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีและตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ไม่กำกับดูแลสหกรณ์ และไม่ได้ตรวจสอบรายการหรือรายงานเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ อย่างแท้จริงรวมทั้งไม่ได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาของสหกรณ์ เป็นเหตุให้สหกรณ์ การประมงบ้านแหลม จำกัด ประสบปัญหาการบริหารจัดการ ปัญหาทางการเงิน และปัญหานี้สิน จนทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดและสมาชิกของสหกรณ์ฯ ไม่สามารถถอนเงินตามจำนวนที่มีเงินฝาก ในสหกรณ์ฯ ได้ และทำให้หุ้นในสหกรณ์ดังกล่าวไม่มีมูลค่า ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดจึงนำคดีมาฟ้อง เพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ร่วมกัน รับผิดชอบใช้เงินในกรณีดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปด กรณีจึงเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๗/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้พักอาศัยในโครงการบ้านเอื้ออาทรเทพารักษ์ ๓ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่การเคหะแห่งชาติผู้ถูกฟ้องคดีละเลยไม่ดูแลหรือจัดการ กับผู้พักอาศัยภายในอาคารโครงการซึ่งไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเข้าพักอาศัยที่ห้ามประกอบอาหาร

ส่งเสียงดังและวางสิ่งของไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งเป็นเหตุที่สร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้ฟ้องคดีผู้ฟ้องคดีร้องเรียนหรือแจ้งเหตุตั้งกล่าวต่อการเคหะแห่งชาติแล้ว แต่การเคหะแห่งชาติเพิกเฉยไม่แก้ไขเหตุตั้งกล่าว และมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้การเคหะแห่งชาติดำเนินการให้ผู้พักอาศัยปฏิบัติตามกฎระเบียบการเข้าพักอาศัยที่กำหนดไว้ก่อนเข้าทำสัญญาจะซื้อจะขาย อันเป็นการกล่าวหาว่าการเคหะแห่งชาติละเลยต่อหน้าที่ในการแก้ไขหรือระงับความเดือดร้อนรำคาญหรือในการควบคุมดูแลให้นิติบุคคลชุมชนการเคหะแก้ไขหรือระงับความเดือดร้อนรำคาญ แล้วแต่กรณี คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๘/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้ไปยื่นเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมที่ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีผู้ฟ้องคดีได้สมัครเข้ารับการคัดเลือกโครงการกระจายแพทย์หนึ่งอำเภอหนึ่งทุนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ แต่คณะกรรมการระดับอำเภอนาดูนให้คะแนนซองรายการสะสมผลงาน (Portfolio) ของผู้ฟ้องคดีเป็นศูนย์ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีผลงาน (Portfolio) เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้นในระดับอำเภอ จึงไม่มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกเพื่อศึกษาในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๗ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคามเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคามมิได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคามปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ กล่าวคือให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคามตรวจสอบข้อเท็จจริงตามหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๕๕/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

ผู้ฟ้องคดีรับราชการตำแหน่งครู ค.ศ. ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๓ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ตรัง ได้รับความเดือดร้อนและไม่ได้รับความเป็นธรรม จากการที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔

ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ตรัง ขอให้ช่วยราชการในสถานศึกษาที่ขาดอัตรากำลัง โรงเรียนประถมศึกษาแห่งใดก็ได้ในเขตท้องที่อำเภอเมืองตรัง เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมีเหตุผลความจำเป็นหลายประการ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือติดตามสอบถามความคืบหน้ากรณีดังกล่าวอีกหลายฉบับ แต่ยังมีได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่แน่ชัดแต่อย่างใด จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติราชการ ณ โรงเรียนประถมศึกษาแห่งใดก็ได้ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๑ และให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลปฏิบัติหน้าที่ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ที่มีคำพิพากษา กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๕/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญา และถูกดำเนินคดีในระหว่างดำเนินคดีอาญา ผู้ฟ้องคดีถูกสั่งพักราชการ เนื่องจากเหตุต้องโทษในคดีอาญา ภายหลังจากศาลทหารสูงสุดมีคำพิพากษาในคดีอาญาเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ ยึดตามคำพิพากษาของศาลทหารกลางที่ให้ยกฟ้องผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีรายงานตัวขอกลับเข้ารับราชการ ดังนั้น เหตุที่เป็นข้ออ้างสำหรับการสั่งพักราชการมาจากฐานความผิดทางอาญา หาได้มาจากฐานความผิดทางวินัยทหาร ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ หรือถูกสั่งพักราชการกรณีต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงถูกสอบสวนเพื่อลงทัณฑ์สถานหนักตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ พ.ศ. ๒๕๒๘ การสั่งพักราชการกรณีของผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เป็นขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร แม้คำสั่งดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับการพิจารณาและดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก แม่ทัพภาคที่ ๓ และผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓๓ ที่จะสั่งการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ แต่เมื่อจนถึงขณะที่ยื่นฟ้องคดีนี้ ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ได้มีการสั่งการใด ๆ เกี่ยวกับคำขอดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่พิจารณาคำขอกลับเข้ารับราชการของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๔ ร้องเรียนต่อประธานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำคู้มีพฤติกรรมทุจริตเบียดบังเอาเงินรายได้จากการจัดงาน ประเพณีลอยกระทงประจำปี ๒๕๕๒ และปี ๒๕๕๓ ไปเป็นของตนเองหรือเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น โดยไม่นำเงินที่จัดเก็บได้ซึ่งถือเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำคู้ ดำเนินการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ และ ระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงิน ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและระเบียบ ของทางราชการ เป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้แก่ตนเองหรือผู้อื่น มีพฤติการณ์ ส่อในทางทุจริต ขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไล่สวนตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งนับแต่ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนจนถึงวันยื่นฟ้องคดีเป็นเวลา ๑๗๘ วันสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก็ไม่ดำเนินการใด ๆ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ การที่ผู้ถูกฟ้องคดี(สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ) ซึ่งเป็น หน่วยงานทางปกครอง และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติไว้ หรือกระทำการตามที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวบัญญัติไว้ล่าช้าเกินสมควร คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับกรณีที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓๙/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่คณะกรรมการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ดำเนินการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษลดชั้น เงินเดือนของผู้ฟ้องคดีตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามหนังสือลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ โดยสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับหนังสือ ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

ติดตามทวงถามเพื่อขอทราบผลการพิจารณาอุทธรณ์ต่อเลขาธิการ ก.ค.ศ. แต่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก็ยังมิได้พิจารณาอุทธรณ์แต่อย่างใด จึงได้นำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลมีคำสั่งให้คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จโดยเร็ว กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คป.๓๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วมีมติว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้สั่งยกโทษแก่ผู้ฟ้องคดีและให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามมติดังกล่าวตามหนังสือลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติขอให้ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของ ก.ตร. โดยมีคำสั่งให้ยกโทษแก่ผู้ฟ้องคดี และมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกัน แต่ผู้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติยังมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของ ก.ตร. แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลขอให้มีการคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการให้เป็นไปตามมติของ ก.ตร. โดยการยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการเพื่อให้มีการจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญ เงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ รวมถึงเงินหรือสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่ผู้ฟ้องคดีพึงได้รับตามกฎหมาย กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๔/๒๕๕๖)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย (ผู้ถูกฟ้องคดี) เป็นผู้มีอำนาจจัดที่พักรของทางราชการไม่ดำเนินการให้ผู้ที่ไม่มสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านออกจากที่พักรขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย และปรับปรุงบ้านพักรให้อยู่ในสภาพที่สามารถเข้าอยู่อาศัยได้ ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ อันเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๗๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

ผู้ฟ้องคดีอาศัยอยู่บ้านพักบริเวณริมคลองสาธารณประโยชน์ (คลองทับช้างบน) ได้แจ้งต่อผู้อำนวยการเขตสะพานสูง ตามหนังสือ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๔ ว่ามีบ้าน ๒ หลัง ปลูกสร้างรุกล้ำแนวเขตของคลองดังกล่าว จึงเป็นหน้าที่ตามกฎหมายของกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการเขตสะพานสูงที่ต้องดำเนินการออกคำสั่งให้รื้อถอนบ้านทั้ง ๒ หลัง ที่ปลูกสร้างรุกล้ำคลองสาธารณประโยชน์ แต่กรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการเขตสะพานสูงไม่ได้มีคำสั่งให้รื้อถอน จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการเขตสะพานสูงปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการดูแลรักษาคลองสาธารณประโยชน์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๙/๒๕๕๖)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย และองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๖๗ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๕๖ การที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายไม่ดำเนินการก่อสร้างหรือปรับปรุงถนนและรางระบายน้ำ ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองและประชาชนได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการโครงการตามคำขอท้ายคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๗๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของบ้านเลขที่ ๑๔/๒๑๑๓ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากกรณีที่เจ้าของบ้านข้างเคียงเลขที่ ๑๔/๒๑๑๔ ซึ่งอยู่ติดกันก่อสร้างต่อเติมหลังคาบนกำแพงบริเวณหน้าบ้าน รุกล้ำเข้าไปในบ้านของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นเหตุให้ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงร้องเรียนไปยังนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง และนายช่างฝ่ายกองช่างองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง แต่ไม่ได้รับการดำเนินการแก้ไข

ความเดือดร้อนให้แต่อย่างใด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายกองค้การบริหาร ส่วนตำบลบางบัวทอง ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยสั่งให้เจ้าของ บ้านเลขที่ ๑๔/๒๑๑๔ รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ได้ก่อสร้างต่อเติมรุกล้ำบนกำแพงเขตติดต่อกับบ้านของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงเป็น คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๗/๒๕๕๗)

๑.๔.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการละเลยต่อ หน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาประเวศ รังวัดที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีปลูกบ้านอาศัยอยู่เพื่อให้ทราบ แนวเขตที่ดินที่ชัดเจนว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์หรือเป็นที่ดินตามโฉนดที่ดินซึ่งเป็น กรรมสิทธิ์ของบริษัท อ. นั้น แต่เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีการยื่นคำขอต่อสำนักงานที่ดิน กรุงเทพมหานคร สาขาประเวศ ให้ไปดำเนินการรังวัดขอบเขตที่ดินแล้วสำนักงานที่ดิน กรุงเทพมหานคร สาขาประเวศ ไม่ดำเนินการให้ จึงยังไม่อาจถือได้ว่ามีกรณีพิพาทเกี่ยวกับ การที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรอันจะเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๕๑/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ สนข ๒๖๑ ถึง ๒๖๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๕ ฉบับ ถึงผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อย เพื่อขอคัดถ่ายเอกสารการดำเนินการ ตามหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ตลอดจนสำนวนการสอบสวนและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ ตามลำดับชั้นทั้งหมด แต่ผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อยไม่ดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสืออีก ๕ ฉบับ ร้องเรียนกรณีผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อยไม่เปิดเผย ข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้ฟ้องคดีขอต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ต่อมา ผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อยได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดี ไปตรวจสอบและคัดถ่ายเอกสารตามคำขอของผู้ฟ้องคดี และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของทางราชการได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของทางราชการได้รับแจ้งจากผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อยว่า ผู้อำนวยการ เขตบางกอกน้อยได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปตรวจสอบและคัดถ่ายเอกสารตามคำขอได้ที่ฝ่ายโยธา สำนักงานเขตบางกอกน้อย จึงให้ผู้ฟ้องคดีไปดำเนินการตามที่ผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อยแจ้ง ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็ได้ไปดำเนินการตรวจสอบและคัดถ่ายเอกสารตามที่ต้องการแล้ว ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดี

ได้ตรวจสอบและคัดถ่ายเอกสารตามที่ต้องการจากผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อยแล้ว กรณีจึงถือว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการและผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อยได้ดำเนินการให้ ตามความประสงค์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการและผู้อำนวยการ เขตบางกอกน้อยจึงไม่ได้ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๒/๒๕๕๗)

๑.๕ การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่

๑.๕.๑ การกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุขโรค

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมชลประทานได้ร่วมกันก่อสร้าง เขื่อนลำปลายมาศและอ่างเก็บน้ำห้วยเตย ทับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ทั้งยี่สิบเอ็ดคน เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งยี่สิบเอ็ดคนได้รับความเสียหายเนื่องจากน้ำท่วมที่ดิน จนไม่สามารถปลูกพืชผลทางการเกษตรและอยู่อาศัยได้มาตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ ผู้ฟ้องคดี ทั้งยี่สิบเอ็ดคนได้ร่วมกันทำหนังสือขอให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ ช่วยเหลือชดใช้ราคาที่ดิน ที่ต้องสูญเสียไป และค่าขาดประโยชน์จากรายได้ในการทำกินในที่ดิน ต่อมา สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือถึงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ ที่อนุมัติให้กรมชลประทาน จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดิน ค่ารั้อย้ายบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง ค่าทดแทนต้นไม้ยืนต้น พืชล้มลุก ให้แก่ราษฎรผู้ถือครองที่ดินซึ่งไม่มีเอกสารสิทธิ และการจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินในเขตนิคมฯ ที่ถูกเขตการก่อสร้างโครงการชลประทาน แต่จนถึงวันฟ้องคดีนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ยังไม่ได้ชดใช้ค่าเสียหายใด ๆ แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งยี่สิบเอ็ดคน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมชลประทานร่วมกันหรือแทนกันชดใช้เงินค่าสูญเสีย ที่ดินทำกิน ค่าขาดรายได้จากการทำกินหรือใช้ประโยชน์ในที่ดิน ค่าเสียหายจากอาคารบ้านพักอาศัย และค่าขาดประโยชน์จากต้นไม้ยืนต้นและไม่ผลให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งยี่สิบเอ็ดคน เป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๗๘/๒๕๕๖ ที่ ๘๙๑/๒๕๕๖ ที่ ๘๙๒/๒๕๕๖ ที่ ๘๙๓/๒๕๕๖ ที่ ๘๙๔/๒๕๕๖ และที่ ๙๐๘/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า เทศบาลเมืองบางศรีเมืองในฐานะผู้ดูแลถนนสายสามแยก-ทำนายนนท์ ได้ก่อสร้างขยายถนนสาธารณะรुक้าเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ทำให้ในขณะรังวัดสอบเขตปรากฏว่าหลักเขตและเนื้อที่ดินหายไปบางส่วน โดยส่วนที่หายไปอยู่บนทางเท้าคอนกรีตของถนนดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลเมืองบางศรีเมืองคืนที่ดินหรือหากคืนไม่ได้ให้ใช้เงิน กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่กรมที่ดินไม่ดำเนินการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากกรณีที่เกิดจากหน้าที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสอง โดยดำเนินการปักหลักเขตหมายเลข ๖ข ๓๙๖๗ ผิดตำแหน่ง รุก้าเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง และขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมที่ดินชำระเงินค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี ให้กรมที่ดินแก้ไขเยียวยาให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองโดยก่อสร้างรั้วคอนกรีตสูง ๑.๘ เมตร ระหว่างที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับนาย ก. เป็นระยะทางประมาณ ๕๐ เมตร โดยใช้แนวหลักเขตที่ดินหมายเลข น ๑๕๓๘๒ หมายเลข ๗๕ ๑๑๓๒ และหมายเลข ๔ข ๘๖๒๙ ตรงตามตำแหน่งที่พบทุกหลัก และให้กรมที่ดินชดใช้ค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่สามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้เต็มพื้นที่ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๔/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีและนาย ห. ได้แบ่งที่ดินกันครอบครองทำประโยชน์ที่ดิน ไม่มีเอกสารสิทธิเนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ และได้เสียภาษีตลอดมา ต่อมา เมื่อประมาณปี ๒๕๔๐ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตราด ได้กันพื้นที่จัดทำโครงการทดลองเพื่อส่งเสริมให้วัดเมืองเก่าแสนตุมเป็นแหล่งช่วยงานด้านป่าไม้คืนให้แก่กรมป่าไม้ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘ ผิดพลาด โดยได้กันเอาที่ดินบางส่วนที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำกินรวมเข้าไปด้วย ทำให้พื้นที่โครงการทดลองเพื่อส่งเสริมให้วัดเมืองเก่าแสนตุมเป็นแหล่งช่วยงานด้านป่าไม้มีเนื้อที่เพิ่มจากเดิม ๓๔๔ ไร่ ๒ งาน ๗๒ ตารางวา เป็นเนื้อที่ ๔๓๗ ไร่ และกรมป่าไม้ได้ก่อสร้างรั้วลวดหนามปิดกันพื้นที่ดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจเข้าทำกินในพื้นที่ที่เคย

ครอบครองได้ ต่อมา เมื่อปี ๒๕๕๐ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ดำเนินการรังวัดที่ดินส่วนที่เหลือเพื่อออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ปรากฏว่าได้เนื้อที่เพียง ๑๗ ไร่ ๔๒ ตารางวา ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้กรมป่าไม้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตราดร่วมกันตรวจสอบรังวัดพื้นที่โครงการฯ แล้วคืนพื้นที่ที่กั้นเกินไปเพื่อนำไปออกเอกสารสิทธิตามกฎหมายหรือหนังสืออนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีและครอบครัวเข้าทำประโยชน์ในที่ดินต่อไป เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๖/๒๕๕๕)

สำนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาเวียงสระ มีคำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาเวียงสระ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๒ ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับโฉนดที่ดินมีเนื้อที่ลดลงจากเดิม โดยเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทำการรังวัดที่ดินผิดพลาด ขอให้ศาลมีคำสั่งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาเวียงสระ ดำเนินการออกโฉนดที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๒๐๘ เติမ်ตามจำนวนเนื้อที่เดิม เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๐/๒๕๕๕)

ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานีออกหนังสืออนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) จำนวนเนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ ๓ งาน ๙๙ ตารางวา ทำให้ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์มีจำนวนไม่ครบ ๔ ไร่ ๓ งาน ๙๙ ตารางวา ตามที่ผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองและทำประโยชน์ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานีดำเนินการแก้ไขจำนวนที่ดินในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินของผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้องเป็นจำนวน ๔ ไร่ ๓ งาน ๙๙ ตารางวา เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๖/๒๕๕๕)

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กับ อุทยานแห่งชาติกุยบุรี กระทำการปักหลักเขตและป้ายแสดงเขตอุทยานแห่งชาติในบริเวณที่ดินพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้รับอนุญาตให้ครอบครองทำประโยชน์จากกรมป่าไม้ (เดิม) ตามแบบ ทป. ๔ และเจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กับ อุทยานแห่งชาติกุยบุรีนำกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าจับกุมผู้ฟ้องคดีบางรายรวมทั้งห้ามผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเข้าไปเก็บพืชผลทางการเกษตรในที่ดินพิพาท

ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอุทยานแห่งชาติกุยบุรีถอนหลักเขตและป้ายประกาศเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรีออกจากเขตที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดครอบครอง และให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินและเก็บพืชผลทางการเกษตร เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖/๒๕๕๖)

นายช่างรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรีได้ทำการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๔๗๒๒ ของนางสาว ก. โดยทำการรังวัดปักหลักเขตที่ดินหมายเลข ๒๗-๙๖๑๒ และหมายเลข ๓๗-๑๙๖๔ รุกกล้าที่ดินจนถึงในชายคาและเสาบ้านของผู้ฟ้องคดีทำให้ที่ดินมีเนื้อที่ลดลง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนการปักหลักเขตที่ดินหมายเลข ๓๗-๑๙๖๔ และหมายเลข ๒๗-๙๖๑๒ และให้ถอนหลักเขตที่ดินทั้งสองหลักเขตดังกล่าวออกจากที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๗๔๐ ของผู้ฟ้องคดี ข้อพิพาทดังกล่าวสืบเนื่องมาจากการใช้อำนาจในทางปกครอง หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองตามประมวลกฎหมายที่ดินของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดิน อันเป็นการยืนยันและรับรองอาณาเขตที่ดินของนางสาว ก. เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐/๒๕๕๖)

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาวารินชำราบ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประเมินราคาที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ถูกต้องตามราคาประเมินที่มีการกำหนดราคาไว้ในส่วนราชการและเป็นการพิจารณาสิทธิถือครองที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยมีได้ตรวจสอบการได้มาของที่ดินทางทะเบียน ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเกินกว่าที่จะต้องชำระ รวมทั้งต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ เงินเพิ่ม และภาษีส่วนท้องถิ่น ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องเสีย และมีคำขอให้กรมที่ดินซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองชดเชยค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้ชำระในส่วนของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีธุรกิจเฉพาะ เงินเพิ่มและภาษีส่วนท้องถิ่น เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๙/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๘๗/๒ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาเขมราฐ ที่รับจดทะเบียนซื้อขายและโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่ร้อยเอก ข. ผู้ซื้อ กับนาย ว. ผู้ขายซึ่งอ้างว่าได้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดี ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีไม่เคยมอบอำนาจให้บุคคลดังกล่าว การรับจดทะเบียนซื้อขายและโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาเขมราฐ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงกรมที่ดินเพื่อขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว แต่กรมที่ดินกลับมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าเจ้าพนักงานที่ดินได้ปฏิบัติหน้าที่ในการจดทะเบียนซื้อขายและโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดที่ดินพิพาทโดยชอบแล้ว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า หากมีการซื้อขายที่ดินดังกล่าวยกแปลงจะมีราคาประมาณ ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมที่ดินชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๖/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบมีสิทธิครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. ๕) ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ต่อมา เมื่อประมาณปลายปี ๒๕๓๑ ต่อเนื่องจนถึงขณะฟ้อง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมชลประทาน ได้ร่วมกันก่อสร้างเขื่อนลำปลายมาศและอ่างเก็บน้ำห้วยเตย ทับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบได้รับความเสียหายเนื่องจากน้ำท่วมที่ดิน จนไม่สามารถปลูกพืชผลทางการเกษตรและอยู่อาศัยได้ตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ ต่อมา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๓๒ ถึงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ ที่อนุมัติให้กรมชลประทานจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดิน ค่าร้อยละบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง ค่าทดแทนต้นไม้ยืนต้น พืชล้มลุก ให้แก่ราษฎรผู้ถือครองที่ดินซึ่งไม่มีเอกสารสิทธิ และการจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินในเขตนิคมฯ ที่ถูกเขตการก่อสร้างโครงการชลประทาน แต่ปรากฏว่านับตั้งแต่วันที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมชลประทาน จัดตั้งโครงการก่อสร้างเขื่อนและอ่างเก็บน้ำดังกล่าว จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ชดใช้ค่าเสียหายจนถึงวันฟ้องคดีนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมชลประทาน และผู้ที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้ชดใช้ค่าเสียหายใด ๆ แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบ ขอให้พิพากษาหรือมีคำสั่งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมชลประทานร่วมกันหรือแทนกันชดใช้เงินค่าสูญเสียชีวิตที่ดินทำกิน ค่าขาดรายได้จากการทำกินหรือใช้ประโยชน์ในที่ดิน ค่าเสียหายจากอาคารบ้านพักอาศัย และค่าขาดประโยชน์จากต้นไม้ยืนต้นและไม้ผลให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ทั้งสิบพร้อมด้วยดอกเบี้ย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๓/๒๕๕๖ และที่ ๕๔๕/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

เดิมมารดาของผู้ฟ้องคดีได้รับสิทธิการเช่าที่ราชพัสดุ เลขที่ ๑๗ ตามแปลงหมายเลขทะเบียนที่ นฐ. ๒ โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๙๑๔ ถนนราชดำเนิน ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ต่อมา สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครปฐมได้จัดโครงการพัฒนาที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว โดยให้หรือถอนอาคารของผู้เช่าเพื่อปลูกสร้างอาคารขึ้นใหม่ โดยผู้เช่าต้องออกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเช่าเอง และเมื่อแล้วเสร็จผู้เช่าต้องยกกรรมสิทธิ์ในอาคารดังกล่าวให้เป็นกรรมสิทธิ์ของกระทรวงการคลัง ต่อมา ธนารักษ์พื้นที่นครปฐมได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่าได้อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีปลูกสร้างอาคารยกกรรมสิทธิ์ให้กระทรวงการคลังแล้ว ในแปลงหมายเลข ๑๗๘ และแปลงหมายเลข ๑๗๙ ให้ผู้ฟ้องคดีไปทำสัญญาก่อสร้างและชำระค่าใช้จ่ายภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ากรณีที่ธนารักษ์พื้นที่นครปฐม และคณะกรรมการพิจารณาจัดผู้เช่าลงผังอาคาร โครงการพัฒนาที่ราชพัสดุบริเวณแปลงหมายเลขทะเบียนที่ นฐ. ๒ ไม่ได้จัดสรรให้ผู้ฟ้องคดีเช่าที่ดินในแปลงที่ดินเดิมหรือบริเวณเดิมเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายไม่ได้รับสิทธิในการเช่าที่ดินในบริเวณเดิมตามสิทธิของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเช่าอาคารจากกรมธนารักษ์ในบริเวณเดิมตามสิทธิของผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๑/๒๕๕๖)

องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ดบุกรุกเข้าไปในที่ดินตามหลักฐานใบจอง (น.ส. ๒) ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และใช้รถขุดตักหน้าดินทำให้ที่ดินมีสภาพเป็นบ่อน้ำ โดยในการประชุมสภาตำบลไม้เค็ด เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๗ มีมติว่า ถ้ำรังวัดออกโฉนดที่ดินแล้ว แนวเขตโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อยู่ในเขตสระน้ำสาธารณประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ดยินยอมถมดินให้ตามเนื้อที่ของโฉนดที่ดินนั้น ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๑ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปราชินบุรีได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โดยปรากฏแนวเขตบ่อน้ำในโฉนดที่ดินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มอบอำนาจให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ติดตามสอบถามไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ดเพื่อให้ปฏิบัติตามมติที่ประชุมดังกล่าว แต่องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ดกลับปฏิเสธความรับผิดชอบ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงาน

ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๑/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่อธิบดีกรมที่ดิน ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งแปลง จนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทแปลงดังกล่าวได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิบดีกรมที่ดินชดใช้ค่าขาดรายได้จากการทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๙๑/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีกับพวกได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก ต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาเดชอุดม แต่จากการดำเนินการรังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าว นายอำเภอเดชอุดมได้มีหนังสือแจ้งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาเดชอุดมว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีการออกหลักฐานทับหนองบัวแดงซึ่งเป็นหนองน้ำสาธารณะที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันมานาน ทำให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาเดชอุดมไม่สามารถออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายอำเภอเดชอุดม สอบข้อเท็จจริงว่า มีหนองบัวแดงสาธารณะประโยชน์อยู่ในบริเวณที่ดินพิพาทหรือไม่ อย่างไร ภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด หากตรวจสอบแล้วพบว่า ไม่เคยมีหนองบัวแดงสาธารณะประโยชน์ในบริเวณที่ดินพิพาท ขอให้ศาลพิพากษาให้นายอำเภอเดชอุดมมีคำสั่งว่า ไม่มีหนองบัวแดงสาธารณะประโยชน์อยู่ในบริเวณที่ดินพิพาท และให้รับรองแนวเขตที่ดินให้ผู้ฟ้องคดีตามที่แท้จริงต่อไป เมื่อพิจารณาคำฟ้องและคำขอของผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดีมีเจตนาฟ้องโต้แย้งการกระทำของนายอำเภอเดชอุดมที่คัดค้านการนำรังวัดที่ดินของผู้ฟ้องคดีกับพวกว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีหนองบัวแดงสาธารณะประโยชน์อยู่ในบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวและประสงค์จะขอให้นายอำเภอเดชอุดมตรวจสอบข้อเท็จจริงพร้อมรับรองแนวเขตที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒/๒๕๕๗)

การที่กรมธนารักษ์อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ ขก. ๒๐๙๓ ทับที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ข.) เลขที่ ๗๐๘ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง ส่งผลทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถขอก่อโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวได้ เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของกรมธนารักษ์ไปกระทบสิทธิครอบครองในที่ดินของผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือ

คำสั่งเพิกถอนการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงพิพาท จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าสนบุงสูง) บริเวณตรงข้ามส่วนราชการอำเภอวังหินตั้งแต่วันที่ ๒๕๑๖ ต่อเนื่องมาจากพ่อตาของผู้ฟ้องคดี ต่อมา เมื่อปี ๒๕๔๐ เจ้าหน้าที่ของอำเภอวังหินได้ติดป้ายประกาศและแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากที่ดินบริเวณดังกล่าวเนื่องจากอำเภอวังหินต้องการนำที่ดินไปก่อสร้างสนามกีฬาประจำอำเภอวังหิน พร้อมกับแจ้งด้วยวาจาว่าจะจัดหาที่ดินทำกินใหม่ให้แก่ผู้ฟ้องคดี หลังจากนั้น ได้มีการยกเลิกเขตป่าสงวนแห่งชาติและจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรในพื้นที่ แต่ไม่มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่นายอำเภอวังหินนำที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ไปใช้ก่อสร้างสนามกีฬาประจำอำเภอวังหินโดยไม่มีการจัดสรรที่ดินทำกินใหม่ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีที่ดินทำกิน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายอำเภอวังหินคืนที่ดินที่เคยเป็นของผู้ฟ้องคดีแต่เดิมตั้งแต่วันที่ ๒๕๑๖ บริเวณที่มีการติดป้ายก่อสร้างสนามกีฬาและให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ดังกล่าว รวมทั้งให้ขับไล่ญาติมิตรของนักการเมืองออกจากพื้นที่ รวมทั้งจัดที่ดินทำกินให้แก่ผู้ยากไร้และเจ้าของเดิม ส่วนที่ดินด้านหน้าให้เทศบาลตำบลสร้างตลาดน้อมเกล้าฯ ว่างไว้เป็นบางส่วนตามที่เห็นสมควร เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๘/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพานพร้าว-แก้งไก่อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จากการได้รับผ่อนผันให้มีสิทธิทำกินชั่วคราวตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๗ ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก ได้ขุดสระน้ำในบริเวณที่ดินดังกล่าวเต็มทั้งแปลง เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งนายองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตากถมดินให้คืนสู่สภาพเดิมหรือคืนที่ดินตามสภาพที่เป็นอยู่ในวันที่ศาลมีคำพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๒/๒๕๕๗)

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาจอมพระ นายอำเภอจอมพระ และนายองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง ร่วมกันดำเนินการรังวัดเพื่อก่อหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงสนามกีฬาบ้านอุดม ๒ ทับที่ดินบางส่วน

ตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๑๑๓ รวมทั้งที่ดินแปลงข้างเคียงที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์อยู่ ขอให้ศาลพิพากษาให้ยกเลิกการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินแปลงดังกล่าวเฉพาะส่วนที่ออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๗/๒๕๕๗)**

ผู้ฟ้องคดีเป็นภรรยาของนาย ต. ผู้เป็นทายาทและมีสิทธิรับมรดกของนาย อ. ซึ่งถึงแก่ความตาย ทั้งนี้ นาย อ. เป็นเจ้าของที่ดินจำนวน ๒ แปลง คือ ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๘๑๖ เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร และที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๓ อำเภอเกาะกูด (แหลมงอบ) จังหวัดตราด เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาพระโขนง ได้จดทะเบียนโอนที่ดินของนาย อ. โฉนดที่ดินเลขที่ ๓๘๑๖ ให้แก่นาง ป. และดำเนินการโอนที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๓ ให้ทายาทโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินตามโฉนดที่ดิน และตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ดังกล่าว และให้กรมที่ดินชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๕/๒๕๕๗)**

ปลัดเทศบาลตำบลทับไทร กับ หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเคียว เฉลิมพระเกียรติ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าที่ดิน ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๒๓ เนื้อที่รวม ๑,๑๐๕ ไร่ ที่ผู้ฟ้องคดีถือครองอยู่ บางส่วนถูกผนวกเป็นพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเคียว เฉลิมพระเกียรติ คงเหลือที่ดินจำนวน ๙๔ ไร่ ที่ไม่อยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเคียว เฉลิมพระเกียรติ ทำให้ผู้ฟ้องคดีหลงเชื่อจึงได้ยื่นคำร้องเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินตามแบบแสดงรายการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินหรืออัตราภาษีสำหรับที่ดินเปลี่ยนแปลง (ภ.บ.ท. ๘ ก.) จากเนื้อที่ ๑,๑๐๕ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ ๙๔ ไร่ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้เปลี่ยน ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๒๓ เป็นเลขสำรวจที่ ๒๔๕ เนื้อที่ ๙๔ ไร่ แต่ต่อมา ผู้ฟ้องคดีทราบว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีไม่ได้ถูกผนวกให้อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเคียว เฉลิมพระเกียรติ การเปลี่ยน ภ.บ.ท. ๕ ดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลตำบลทับไทร และปลัดเทศบาลตำบลทับไทร คืน ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๒๓ เนื้อที่จำนวน ๑,๑๐๕ ไร่ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ชดใช้ค่าเสียหาย พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการฟ้องโต้แย้งว่าปลัดเทศบาลตำบลทับไทรกับพื้นที่ตามหลักฐาน ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๒๓

เนื้อที่ ๑,๑๐๕ ไร่ เป็นเลขสำรวจที่ ๒๔๕ เนื้อที่ ๙๔ ไร่ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เข้าลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๙๐/๒๕๕๗)

เจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินตรวจสอบและรังวัดแนวเขตที่ดินของนาย ว. ตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๕๐๖ เลขที่ ๖๕๐๗ เลขที่ ๖๕๐๘ เลขที่ ๖๕๐๙ เลขที่ ๖๕๑๐ และเลขที่ ๖๕๑๑ ตำบลบางกระสั้น อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และออกเอกสารรูปแบบที่กระดาศบาง ร.ว. ๙ โดยเห็นว่าเป็นที่นา ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา และไม่ได้เกี่ยวข้องกับที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๑ เลขที่ ๑๒ และเลขที่ ๑๓ ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอาศัยอยู่ เมื่อนาย ว. นำเอกสารรูปแบบที่ดังกล่าวมาเป็นหลักฐานในการฟ้องขับไล่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเสียหาย ขอให้กรมที่ดินยกเลิกการรังวัดตรวจสอบที่ดินที่ปรากฏผลการรังวัดตามรูปแบบที่กระดาศบาง ร.ว. ๙ และชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗ ต่อปี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๗/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นนักศึกษาทุนปริญญาโทของกระทรวงการคลัง หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ แขนงวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๔๘ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่คณะบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้นำระเบียบการสอบตามหลักสูตรใหม่ปีการศึกษา ๒๕๕๒ มาใช้กับการสอบในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ของนักศึกษาที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรเดิมปีการศึกษา ๒๕๔๘ จึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของค่าระดับคะแนนเพราะเป็นมาตรฐานคนละแขนงวิชา และทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการสอบวิชาโครงการศึกษากรณีพิเศษในภาคการศึกษาดังกล่าว ส่งผลให้ไม่สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลา ๕ ปี ตามเงื่อนไขหลักสูตรคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ นั้น ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะฟ้องคณะบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาให้รับผิดชอบการบริหารงานของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศจากการใช้อำนาจในการจัดการเรียนการสอนอันเป็นภาระหน้าที่ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตามข้อ ๔ (๓.๖) ของประกาศสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับของสถาบัน ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายไม่สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดและจะต้องชดใช้ทุนการศึกษาคืนให้แก่กระทรวงการคลังคิดเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๐/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

เมื่อประมาณปี ๒๕๔๕ เทศบาลเมืองแม่โจ้ได้ทำโครงการก่อสร้างอาคารร้านค้าชุมชนเพื่อเป็นศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าผลผลิตของชุมชน โดยขอใช้ที่ดินของผู้ฟ้องคดี (วัดแม่แก้วน้อย) บางส่วนเป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารร้านค้าชุมชน และได้มีการเปิดร้านค้าชุมชนมาโดยตลอด ต่อมา เทศบาลเมืองแม่โจ้ได้ทำการปิดกุญแจ ตัดน้ำประปาและไฟฟ้าในอาคารดังกล่าว เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีและชาวบ้านไม่อาจเข้าใช้พื้นที่ดังกล่าวได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของเทศบาลเมืองแม่โจ้ที่สั่งขับไล่และหยุดทำร้านค้าชุมชน ร้านนวดฝ่าเท้า คำสั่งใส่กุญแจล็อกร้านค้า และคำสั่งงดจ่ายน้ำและไฟฟ้า และให้ผู้ฟ้องคดีสามารถเข้าทำประโยชน์ในร้านค้า ตลอดจนสามารถใช้น้ำประปาและไฟฟ้าในพื้นที่ศูนย์ร้านค้าชุมชนได้ พร้อมทั้งให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ชดใช้ค่าเสียหาย เมื่อการดำเนินการจัดทำโครงการก่อสร้างอาคารร้านค้าชุมชนเพื่อส่งเสริมอาชีพและรายได้แก่ชุมชน ของเทศบาลเมืองแม่โจ้ ถือเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองแม่โจ้ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕๔ ที่บัญญัติว่า เทศบาลเมืองอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้ (๓) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐๕/๒๕๕๖)

นายอำเภอตระการพืชผลมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสมาชิกภาพสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาสะไม ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากศาลจังหวัดอุบลราชธานี ได้พิจารณาพิพากษายกฟ้องกรณีที่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลยฐานความผิดต่อหน้าที่ราชการ ร่วมกันทุจริตค่าซ่อมโทรศัพท์สนธิ์ ในคดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๘๗/๒๕๕๔ แล้ว ขอให้ศาลพิพากษา

หรือคำสั่งให้นายอำเภอตระการพืชผลมีหนังสือแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาสะไม่คืนเงินหรือจ่ายเงินค่าตอบแทนที่ผู้ฟ้องคดีพึงจะได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบกระทรวงมหาดไทยสำหรับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีที่เหลืออยู่พร้อมดอกเบี้ย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๕/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ใหญ่บ้านบ้านม่วงและคณะกรรมการหมู่บ้าน ก่อสร้างอาคารศาลากลางทุนหมู่บ้านปิดบังทางเข้าออกบ้านของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายอำเภอเมืองมหาสารคาม องค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา และผู้ใหญ่บ้านบ้านม่วง รื้อถอนอาคารดังกล่าว เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๕/๒๕๕๗)

องค์การบริหารส่วนตำบลยะรมได้จ้างผู้รับจ้างเมื่อประมาณปลายปี ๒๕๕๑ ถึงต้นปี ๒๕๕๒ ให้ดำเนินการขุดลอกคลองเบตง ตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลยะรม ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ การดำเนินการดังกล่าวเป็นเหตุให้กำแพงกันตลิ่งบ้านของผู้ฟ้องคดีพังทลาย ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลยะรมได้ดำเนินการก่อสร้างกำแพงกันตลิ่งให้แก่ผู้ฟ้องคดีแทนกำแพงเดิมที่เสียหาย แต่กำแพงที่สร้างใหม่แทนกำแพงเดิมได้พังทลายลงเมื่อประมาณกลางปี ๒๕๕๓ เนื่องจากการก่อสร้างไม่ได้มาตรฐาน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลยะรมก่อสร้างกำแพงกันตลิ่งให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก หากก่อสร้างไม่ได้ให้ชำระเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๑๔/๒๕๕๗)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาร่วมกันจัดทำหนังสือลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ขออนุมัติจ่ายขาดเงินสะสม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อจ่ายเป็นเงินเดือนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาได้จัดทำหนังสือลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ขออนุมัติจ่ายขาดเงินสะสม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ (ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕) เพื่อจ่ายเป็นเงินเดือนและค่าตอบแทนผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๒๐๗,๘๒๐ บาท ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนหนังสือลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ พร้อมการอนุมัติของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา และรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายทั่วไปประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รวมทั้งให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าเสียหาย เป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา และเพิกถอนหนังสือลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ พร้อมการอนุมัติของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา และรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายทั่วไปประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมทั้งให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาชดใช้ค่าเสียหาย เป็นเงิน ๒๐๗,๘๒๐ บาท แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๕๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ผู้ฟ้องคดีเป็นภรรยาของดาบตำรวจ ป. ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ดาบตำรวจ ป. ได้ถึงแก่ความตายเนื่องจากหัวใจวายฉับพลันขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้มีคำสั่งลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ให้เลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษจำนวน ๑ ชั้น ตามข้อ ๙ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้แก่ดาบตำรวจ ป. ตามมติคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า สามีของผู้ฟ้องคดีควรได้รับการเลื่อนชั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ จำนวน ๒ ชั้น ตามข้อ ๙ (๔) มิใช่ข้อ ๙ (๕) ของระเบียบดังกล่าว เป็นกรณีโต้แย้งว่าการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนกรณีพิเศษให้แก่สามีของผู้ฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินบำเหน็จตกทอดกรณีพิเศษ (เพิ่มเติม) ไม่ครบถ้วนถูกต้อง ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๐/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีรับราชการที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมีสิทธิพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ ต่อมา ได้มีการประกาศใช้ระเบียบสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ว่าด้วยบ้านพักแบบอาคารทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๑

และประกาศสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เรื่อง หลักเกณฑ์ การคัดเลือกผู้พักอาศัยและการจ่ายค่าสาธารณูปโภคของบ้านพักแบบอาคารทั่วไป ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ ซึ่งข้อ ๕ ของประกาศดังกล่าวกำหนดอัตราการจัดเก็บค่าน้ำประปา แบบเหมาจ่าย กรณีไม่มีมิเตอร์น้ำประปา โดยไม่เป็นธรรม อีกทั้ง การที่อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังหักเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีเป็นค่าสาธารณูปโภคโดยไม่ได้ ได้รับความยินยอม เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังหยุดหักเงินเดือนโดยผลการ และให้คืนเงินที่ได้หักไปแล้ว ทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๔/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้บังคับการตำรวจภูธร จังหวัดระยองหักเงินประจำตำแหน่ง สายป้องกันและปราบปราม สายตรวจจราจร และสายสืบสวน สำหรับข้าราชการตำรวจที่สอบได้สายสอบสวนและนิติกร ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ผู้ฟ้องคดีสอบได้ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้คืนเงินประจำตำแหน่งให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจาก การใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๗/๒๕๕๗)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม อนุมัติจ่ายเงินค่าสอนพิเศษ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๔๗ จนถึงภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ ไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจ่ายเงินค่าสอนพิเศษ ในสถานศึกษาของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๓๓ และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงิน ค่าสอนพิเศษและค่าสอนเกินภาระงานสอนในสถานศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขอให้สั่งให้ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงครามชำระเงินค่าสอนพิเศษในส่วนที่ขาดให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่เลขาธิการ คณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพิกเฉย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ชำระเงินค่าสอนพิเศษพร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

เมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการทหารตำแหน่งสัตตอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ถูกคำสั่งให้สำรองราชการและพักราชการในระหว่างสอบสวนดำเนินคดีอาญาในความผิดฐานเป็นเจ้าของพนักงานเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ซึ่งต่อมาศาลทหารสูงสุดมีคำพิพากษายกฟ้อง แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก แม่ทัพภาคที่ ๓ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓๓ ไม่ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีได้กลับเข้ารับราชการเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นกรณีที่ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการถูกสั่งพักราชการ ซึ่งการออกคำสั่งให้พักราชการผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ ของข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ พ.ศ. ๒๕๒๘ เนื่องจากเป็นการสั่งพักราชการข้าราชการทหารเพราะถูกฟ้องคดีอาญาหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญา มิใช่การสั่งพักราชการเพราะมีกรณีที่ต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถูกสอบสวนเพื่อลงทัณฑ์สถานหนัก การออกคำสั่งพักราชการดังกล่าว จึงไม่ใช่เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหารที่อยู่ในบังคับของบทบัญญัติมาตรา ๙ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยเหตุแห่งความเสียหายตามที่ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายในการสั่งพักราชการ จึงเป็นการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๖/๒๕๕๖)

การที่เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้ออกประกาศฉบับลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๑ ประกาศเพิ่มเติมฉบับลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ รับสมัครข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างสังกัดกระทรวงพลังงานเพื่อแจ้งความจำนงเข้ารับการคัดเลือกเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และได้ออกประกาศฉบับลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ ตามมติของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างสังกัดกระทรวงพลังงานเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานเป็นการขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่บัญญัติให้ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กรมธุรกิจพลังงาน กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน และสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน

ให้ใช้สิทธิแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิเป็นพนักงานในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานโดยไม่ต้องผ่านการคัดเลือก และเป็นการกระทำละเมิดสิทธิของผู้ฟ้องคดีในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับภาษีอากรและค่าธรรมเนียม

ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าพนักงานประเมินเห็นว่าการที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ สรรพากร ภาค ๓ ในฐานะคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ รับผิดชอบการประเมินภาษีของบริษัท ฟ. ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร ประเมินภาษีบริษัท ฟ. ดังกล่าว ซึ่งมาตรา ๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่าห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ สรรพากร ภาค ๓ ที่ให้ปลดภาษีที่เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินเรียกเก็บไปแล้ว และให้ชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเรื่อง que user ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่า การใช้อำนาจของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ สรรพากร ภาค ๓ ทำการพิจารณาอุทธรณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับ ผู้ที่จะอุทธรณ์คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ต่อศาลภาษีอากรตามมาตรา ๓๐ แห่งประมวลรัษฎากร ได้ คือผู้ที่มีเงินได้พึงประเมิน มิใช่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานประเมิน กรณีนี้จึงไม่อยู่ในบังคับตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ อันจะทำให้คดีนี้อยู่ในอำนาจของศาลภาษีอากร แต่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๕/๒๕๕๕)

กรมสรรพากรได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร ออกประกาศลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ ให้ยึดที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๕๗๕๖ พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีการพิสูจน์ให้แน่ชัดว่า

ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไม่ใช่ของนาย ด. ซึ่งเป็นลูกหนี้ผู้ค้างภาษีอากรของกรมสรรพากร เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินดังกล่าวมาจากนาย ด. ก่อนที่กรมสรรพากรและสรรพากรพื้นที่สตูล จะดำเนินการยึดและขายทอดตลาดแล้ว เพียงแต่ยังไม่ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น การดำเนินการของกรมสรรพากรและสรรพากรพื้นที่สตูลทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนการยึดและขายทอดตลาดที่ดินแปลงดังกล่าวพร้อมทั้ง ให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องกรมสรรพากรและสรรพากรพื้นที่สตูล เกี่ยวกับการใช้อำนาจยึดทรัพย์สินและขายทอดตลาดเพื่อชำระหนี้ภาษีอากรตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร อันเป็นการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๕๔๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุขและอนามัย

การที่นาย จ. เป็นเจ้าหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข ตำแหน่งเภสัชกร เชี่ยวชาญ (ด้านเภสัชสาธารณสุข) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน มีอำนาจในการเข้าไป ตรวจสอบควบคุมร้านขายยาของผู้ฟ้องคดีว่ามีเภสัชกรประจำอยู่ที่ร้านขายยาหรือไม่ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติมาตรา ๔ และมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ประกอบกับข้อ ๓ (๘) (๙) ของประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๔ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นการใช้อำนาจทางปกครอง เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข และฟ้องขอให้กระทรวงสาธารณสุข ชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำดังกล่าวนั้น จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของ หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๔/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๘๔๖๔ เลขที่ ๑๔๓๗ และเลขที่ ๑๗๕๕๒ ตำบลในเมือง และตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งถูกเวนคืนบางส่วนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ ที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. ๒๕๔๑

และพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลในเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. ๒๕๔๓ ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อขายและได้รับค่าทดแทนทรัพย์สินที่ถูกเวนคืนดังกล่าว หลังจากนั้น กรมทางหลวงชนบทได้ดำเนินการสำรวจออกแบบ และก่อสร้างถนนในบริเวณที่ดินที่ถูกเวนคืนแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ขอรังวัดสอบเขตที่ดินทั้งสามแปลงดังกล่าวต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด ปรากฏผลการรังวัดสอบเขตที่ดินว่าถนนได้ก่อสร้างรุกล้ำเข้าไปในที่ดินทั้ง ๓ แปลง ของผู้ฟ้องคดีรวมเป็นจำนวนเนื้อที่ ๖๙^๙/_{๑๐๐} ตารางวา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งขอให้กรมทางหลวงชนบทดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเสียหายดังกล่าว แต่กรมทางหลวงชนบทเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการกระทำโดยปราศจากอำนาจตามกฎหมายและเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้กรมทางหลวงชนบทหรือถนนและขนย้ายสิ่งปลูกสร้างอย่างใด ๆ ที่รุกล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีพร้อมทั้งปรับสภาพพื้นที่ดินให้กลับคืนสู่สภาพเดิม นั้น แม้จะเป็นการก่อสร้างถนนในที่ดินซึ่งถูกเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน พ.ศ. ๒๕๔๓ และได้มีการทำสัญญาซื้อขายที่ดินที่ถูกเวนคืนดังกล่าวก็ตาม แต่จากคำฟ้องนั้นเป็นการกล่าวอ้างว่า กรมทางหลวงชนบทก่อสร้างถนนเบนออกจากแนวเขตที่ดินที่ถูกเวนคืนรุกล้ำเข้ามาในที่ดินส่วนที่มีได้อยู่ในแนวเขตเวนคืนของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นการกระทำโดยปราศจากอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าว จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการคมนาคมและการขนส่ง

ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของรถยนต์ เลขทะเบียน กค ๗๕๘๘ นครศรีธรรมราช ได้ไปตรวจสอบที่สำนักงานขนส่งจังหวัดสงขลา ทำให้ทราบว่ามีการเปลี่ยนแปลงจดทะเบียนรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีโอนย้ายจากท้องที่สำนักงานขนส่งจังหวัดนครศรีธรรมราช ไปยังท้องที่สำนักงานขนส่งจังหวัดสงขลา แล้วออกหมายเลขทะเบียนรถยนต์ใหม่เป็นหมายเลข กร ๙๕๕๗ สงขลา และโอนให้แก่ นางสาว น. โดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับรู้เห็นหรือมอบอำนาจให้ผู้ใดไปดำเนินการดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีและให้ชดใช้ค่าเสียหาย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๑๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า ขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกง จังหวัดขอนแก่น ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ของนาย พ. เจ้าหน้าที่ในสังกัดของเทศบาลตำบลบ้านฝาง ในฐานะกรรมการสอบสวนวินัยคนหนึ่ง ซึ่งการแต่งตั้งนาย พ. ให้เป็นกรรมการสอบสวนวินัยเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการสอบสวนโดยไม่มีอำนาจและไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีผลให้คำสั่งลงโทษใส่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย การกระทำของเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านฝาง ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลตำบลบ้านฝาง ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๙/๒๕๕๕)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยพิจารณาผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย กรณีผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เสนอเรื่องของผู้ฟ้องคดีต่อที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเลยไม่ถูกต้องตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ละเลยไม่ควบคุมดูแลการสอบสวนให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดในข้อ ๑๘ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย การสอบสวนพิจารณา การลงโทษ การออกจากราชการ การสั่งพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีละเว้นการปฏิบัติตามหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๓๓/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีรับราชการตำแหน่งนายช่างโยธาชำนาญงาน สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๔ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีแต่เพียงผู้เดียว โดยไม่แต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยนาย อ. ด้วย เป็นการช่วยเหลือไม่ให้นาย อ. ต้องรับผิดชอบทางวินัย จึงเป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้ฟ้องคดี และทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี

และให้ชดใช้เงินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี หรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็น การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๑๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีเทศบาลนครลำปางฟ้องขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของนาย ร. (นายกเทศมนตรีนครลำปาง) ในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณา อนุมัติการจัดซื้อที่ดินบริเวณบ้านกล้วยแพะ หมู่ที่ ๒ ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ไม่ได้ติดต่อซื้อขายกับเจ้าของที่ดินโดยตรง เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕๐ (๖) ให้รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดี ได้รับจากการจัดซื้อที่ดินดังกล่าวแพงกว่าความเป็นจริง เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด ของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙/๒๕๕๗ ที่ ๑๙/๒๕๕๗ และที่ ๑๓๐/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชฟ้องว่า นาย ช. เมื่อครั้ง ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานป่าไม้ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราว ได้ลงชื่อในหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งนาย ป. หัวหน้าสถานีควบคุมไฟป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ได้จัดทำขึ้นโดยไม่ตรวจสอบหรือสังเกตการณ์ว่ามีลูกจ้างปฏิบัติงานจริงหรือไม่ เป็นช่องทางให้ นาย ป. กระทำการทุจริตได้โดยง่าย เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ โดยนาย ช. จะต้องร่วมรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวด้วย แต่นาย ช. ได้ถึงแก่ความตายแล้ว ผู้ฟ้องคดี จึงมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย ช. แจ้งให้นำทรัพย์สิน จากกองมรดกของนาย ช. มาชำระเป็นค่าสินไหมทดแทนภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งสองเพิกเฉย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนพร้อมดอกเบี้ย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจาก การใช้อำนาจตามกฎหมาย ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณูปโภค

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับมรดกในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๔๕๘๘ มาจากบิดา ซึ่งเดิมที่ดินดังกล่าวบางส่วนอยู่ในเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อแบบก ตามประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อในท้องที่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๙ โดยในขณะนั้นการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้เข้ามา ดำเนินการวางท่อก๊าซธรรมชาติ และจ่ายเงินค่าทดแทนให้แก่บิดาของผู้ฟ้องคดีแล้ว แต่เมื่อได้มีการประกาศใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งตามมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้บัญญัติให้บรรดาอำนาจ สิทธิและประโยชน์ที่บริษัทได้รับตามพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยผลของพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้สิ้นสุดลง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงไม่มีอำนาจใช้สิทธิวางท่อก๊าซธรรมชาติในที่ดินของผู้ฟ้องคดีได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ดำเนินการรื้อถอนท่อก๊าซธรรมชาติ ออกจากที่ดินของผู้ฟ้องคดีและให้ปรับพื้นที่และหน้าดินให้เรียบร้อยพร้อมทั้งให้ส่งคืนที่ดินให้แก่ ผู้ฟ้องคดีนั้น มาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ วรรคสอง บัญญัติว่า ให้เขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อที่ได้มีการประกาศก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับ ถือเป็นเขตระบบโครงข่ายพลังงานตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๔๕๘๘ อยู่ในบังคับประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียม ทางท่อในท้องที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๙ ออกตามความในพระราชบัญญัติ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ การที่ผู้ฟ้องคดีรับโอนที่ดินดังกล่าวมาจากบิดา ย่อมผูกพันเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ การที่ ผู้ฟ้องคดีนำเหตุแห่งการใช้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าวมาฟ้องคดีคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงเป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยได้ประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้างอาคารเรียนรวมและปฏิบัติการวิศวกรรมศาสตร์ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ประกาศ TOR และประกาศประกวดราคาตลอดจนขั้นตอนกระบวนการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงการก่อสร้างที่พิพาทเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยคืนเงินค่าซื้อแบบ และชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๗๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการดำเนินโครงการก่อสร้างลำเหมืองสาธารณประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลริม ทำให้ไม่สามารถผันน้ำเข้ามาของผู้ฟ้องคดีได้ อีกทั้ง โครงการดังกล่าวก่อสร้างรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลริม เปิดลำเหมืองให้กลับมีสภาพดั้งเดิม เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๔๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือถึงผู้ตรวจการแผ่นดินร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรปากช่อง พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการจังหวัดสีคิ้ว (ปากช่อง) และผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ต่อมา เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่าผู้ตรวจการแผ่นดินได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่ากรณีไม่ปรากฏพยานหลักฐานใดบ่งชี้ว่า พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่และละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๓ (๑) (ก) (ข) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาตามมาตรา ๒๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ตรวจการ

แผ่นดิน เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดินไว้ในหมวดที่ ๑๑ ซึ่งเป็นหมวดที่บัญญัติเกี่ยวกับองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และมีอำนาจหน้าที่ดังที่ได้บัญญัติไว้ตามมาตรา ๒๔๔ เมื่อมาตรา ๒๔๔ เป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงอำนาจโดยทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดินเท่านั้น มิได้บัญญัติให้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้ง รวมถึงเงื่อนไขและผลทางกฎหมายในการใช้อำนาจหน้าที่ตามที่ได้บัญญัติไว้ดังกล่าวด้วยแต่อย่างใด จึงมิใช่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาและสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีแล้ว และต่อมาได้วินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ การวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินดังกล่าวจึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล อันมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องโต้แย้งคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ไม่รับเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา โดยมีคำขอให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ซึ่งย่อมหมายความถึงการขอให้ศาลเพิกถอนคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ไม่รับเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา กับขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินชดใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากการมีคำวินิจฉัยดังกล่าว จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๙/๒๕๕๗)

คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดหนองคายได้รับหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ซื้อประกันภัย (ชั้นหนึ่ง) ถูกเพิ่มภาระในการซื้อกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ โดยบริษัทประกันภัยรถยนต์ไม่ยอมคืนเงินประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ตาม พ.ร.บ.) ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งตามกฎหมายยกเว้นให้ผู้ซื้อประกันภัย (ชั้นหนึ่ง) ไม่ต้องซื้อประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ตาม พ.ร.บ.) อีก แต่กลับส่งเรื่องต่อให้สำนักงาน

คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยจังหวัดอุดรธานีดำเนินการแทน และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และแนวปฏิบัติในการส่งเสริมและพัฒนาการประกอบธุรกิจประกันภัยกลับปล่อยให้มีการปฏิบัติต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามกฎหมายที่แก้ไขขึ้นใหม่ อันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ขอให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดหนองคาย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยจังหวัดอุดรธานีร่วมกันหรือแทนกันกระทำการตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด และให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๓/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบแปดคนได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่กรมทางหลวงก่อสร้างและเปิดใช้สถานีตรวจสอบน้ำหนักหนองแค (ขาเข้า) บนทางหลวงหมายเลข ๑ ที่ กม. ๙๗ + ๙๕๕ สายทาง/ตอน กม. ๙๐ + ๐๐๐ (ต่อแขวงอยุธยา) - สระบุรี ตำบลหนองนาก อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ทำให้เกิดผลกระทบต่อการประกอบกิจการสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง การค้าขาย การประกอบกิจการโรงงาน และเกิดความไม่ปลอดภัยในการเข้าออกหมู่บ้าน โรงเรียน หรือสถานที่ทำงานตามปกติ เป็นต้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งย้ายสถานีตรวจสอบน้ำหนักไปตั้งที่อื่น เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการกระทำของกรมทางหลวงอันมีลักษณะเป็นการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายในการจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ของกรมทางหลวง จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒๒/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสังกัดองค์กรเกษตรกรเพื่อชีวิต ฟ้องว่า กรมวิชาการเกษตรดำเนินโครงการปลูกปาล์มน้ำมันทดแทนพลังงานไม่ประสบความสำเร็จ ประกอบกับมีการแจกจ่ายต้นกล้าพันธุ์ปาล์มน้ำมันให้แก่เกษตรกร ทำให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเข้าร่วมโครงการเป็นผู้ผลิตต้นกล้าพันธุ์ปาล์มน้ำมันไม่อาจจำหน่ายต้นกล้าพันธุ์ปาล์มน้ำมันและไม่อาจชำระหนี้ให้สถาบันการเงินได้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒/๒๕๕๘)

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาปรับเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดีชั้น ๑๐,๗๗๐ บาท หรือขั้นต่ำของอันดับ คศ. ๑ ย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู อันดับ คศ. ๑ และให้กระทรวงศึกษาธิการชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๔๓/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข

การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์ (เพิ่มเติม) ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕ โดยได้แก้ไขชื่อวัตถุออกฤทธิ์ ชูโดอีเฟดรีน เป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๒ โดยข้อ ๓ ของประกาศกระทรวงฯ กำหนดให้ภายในสามสิบวันนับจากวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้สถานพยาบาลที่ไม่มีใบอนุญาตให้มีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ และไม่ประสงค์จะมีไว้ในครอบครองยาตำรับที่มีชูโดอีเฟดรีนเป็นส่วนผสมเพื่อการบำบัดรักษา และร้านขายยาทุกแห่ง ดำเนินการจัดส่งยาตำรับที่มีชูโดอีเฟดรีนเป็นส่วนผสมคืนให้กับผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า ส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับคืนยาตำรับดังกล่าวจากสถานพยาบาลที่ไม่ประสงค์มียานี้ไว้ในครอบครองและจากร้านขายยาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ โดยที่กระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข มิได้มีมาตรการรองรับเพื่อช่วยเหลือหรือบรรเทาความเสียหายให้กับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายที่ต้องได้รับผลกระทบ จึงทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายต้องชดใช้ราคายาคืนให้กับสถานพยาบาลและร้านขายยา และมียาสูตรผสมชูโดอีเฟดรีนที่ได้ทำการผลิตไว้แล้วยังมิได้จำหน่าย วัตถุดิบชูโดอีเฟดรีนคงเหลือที่ยังไม่ได้ทำการผลิตก่อนวันที่ประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับ รวมเป็นค่าเสียหายจำนวนทั้งสิ้น ๓๗,๒๑๗,๔๐๖.๐๖ บาท ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กระทรวงสาธารณสุขชดใช้ค่าเสียหายดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ย นั้น ความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างเป็นผลมาจากประกาศกระทรวงที่เป็นเหตุพิพาทซึ่งมีสถานะเป็นกฎ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นประชาชนผู้เสียหายฟ้องว่า เทศบาลตำบลชุมพร โดยนายกเทศมนตรีตำบลชุมพร ได้ประกาศใช้เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยไม่ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามคำทักท้วงของนายอำเภอเมยวดี

ซึ่งมีอำนาจช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดควบคุมดูแลเทศบาลตำบลตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และยังมีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองและผู้รับจ้าง ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ ขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ของเทศบาลตำบลชุมพรและให้นายกเทศมนตรีตำบลชุมพร ชดใช้เงินพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ เทศบาลตำบลชุมพร เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองออกกฎโดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากกฎตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๒๗/๒๕๕๕)

๑.๕.๓ การกระทำละเมิดอันเกิดจากการออกคำสั่ง

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพาณิชย์ และการอุตสาหกรรม

กรณีฟ้องขอให้กระทรวงการคลังชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี จากคำสั่ง ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่เพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจ ประกันวินาศภัยของบริษัท ส. เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๖/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาตอยสะเกิด ออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๒๙๓๙ ให้แก่นาย ส. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมิได้แจ้งให้สามีของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงไประวางแนวเขตที่ดิน และแก้ไขรูปแผนที่โดยการลากเส้น ทางสาธารณประโยชน์เข้ามาในที่ดินของสามีของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้กรมที่ดินเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๒๙๓๙ และทางสาธารณประโยชน์ที่รุกล้ำที่ดิน รวมทั้ง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองกระทำการ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการออกคำสั่ง และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๔/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๕๙๒ โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๕๙๓ เลขที่ ๑๒๕๙๔ เลขที่ ๑๒๕๙๕ และเลขที่ ๑๕๙๐๖ ได้ตรวจสอบพบว่า ที่ดินข้างเคียงด้านทิศตะวันออกของโฉนดที่ดินดังกล่าวที่ผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองและทำประโยชน์เดิมระบุว่า โศกโนนหิน กลับมีข้อความว่า โศกโนนหินสาธารณประโยชน์ จึงมีหนังสือขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิ สาขาภูเขียว และนายอำเภอคอนสาร แก้ไขข้อความในโฉนดที่ดินดังกล่าว เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิ สาขาภูเขียว ได้แจ้งผู้ฟ้องคดีด้วยวาจาว่าผู้ฟ้องคดีสามารถทำกินในที่ดินดังกล่าวต่อไปได้ ส่วนนายอำเภอคอนสารไม่ได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิ สาขาภูเขียว และนายอำเภอคอนสารแก้ไขข้อความระบุข้างเคียงโฉนดที่ดินดังกล่าว จากข้อความโศกโนนหินสาธารณประโยชน์ เป็น โศกโนนหิน เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการออกคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๓/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นทายาทของนาย ม. บิดาผู้ถึงแก่กรรมได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปางออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๖๗๗๓ ให้แก่นาย ส. ทำให้ที่ดินของบิดาผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๖๗๗๔ มีจำนวนเนื้อที่ขาดหายไป ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๖๗๗๓ ของนาย ส. แล้วใส่ชื่อ นาย ม. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์แทน คดีนี้จึงเป็นกรณีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดจากคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๒/๒๕๕๖)

ที่ดินตามหลักฐานโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๖๑ เนื้อที่ ๑๓ ไร่ ๑ งาน ๔๓ ตารางวา ของผู้ฟ้องคดีอยู่ในเขตจัดรูปที่ดิน หลังจากสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี ได้ดำเนินการสำรวจ รังวัด ปักหลักเขตที่ดินแล้วได้ส่งมอบเรื่องให้สำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี เพื่อยกเลิกโฉนดที่ดินฉบับเดิมแล้วออกโฉนดที่ดินฉบับใหม่ ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี ได้ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๓๗๒ เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ๓ งาน ๘๖^๕/_{๑๐๐} ตารางวา ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยมีได้ดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดให้รอบคอบก่อนที่จะดำเนินการออกโฉนดที่ดิน ทำให้เนื้อที่ดินของผู้ฟ้องคดีขาดหายไป ๒ ไร่ ๑ งาน ๔๖^๕/_{๑๐๐} ตารางวา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๓๗๒ ของผู้ฟ้องคดี แล้วแก้ไขให้ถูกต้อง หากไม่สามารถเพิกถอนหรือแก้ไขให้ถูกต้องได้ ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี สำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี และกรมที่ดิน ร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การออกโฉนดที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี เป็นการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีจึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงเป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการออกคำสั่งทางปกครอง และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๒๓๑/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญารับโอนทรัพย์สินโดยคุณภาพจากธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ผู้โอน ตามสัญญาโอนขายทรัพย์สินโดยคุณภาพ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ ต่อมา วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้มีการจดทะเบียนโอนที่ดินมีโฉนด จำนวนห้าสิบเอ็ดแปลง และที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. จำนวนหกสิบสองแปลง อันเป็นทรัพย์สิน โดยคุณภาพตามสัญญาดังกล่าว แต่สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาแม่สายประเมิน และเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมจากผู้ฟ้องคดีไม่ถูกต้อง และผู้ฟ้องคดี ได้มีหนังสือคัดค้านและขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาสอบสวนและมีคำสั่งคืนเงินค่าธรรมเนียม ที่ชำระไว้เกินแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลปกครองพิพากษาเพิกถอนคำสั่งเรียกเก็บ เงินค่าธรรมเนียมและให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาแม่สาย คืนเงินค่าธรรมเนียม พร้อมด้วยดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อการประเมินราคาที่ดินและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม นั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาแม่สาย มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และผู้ขอจดทะเบียน มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามราคาประเมินทุนทรัพย์ ตามมาตรา ๑๐๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ขอจดทะเบียน จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับ คำขอดังกล่าวศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ จึงเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจ พิเคราะห์พิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๗/๒๕๕๖)

เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๐๑ บิดาของผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองที่ดิน บริเวณบ้านอยู่ดีมีสุข หมู่ ๑๒ ตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ ภายหลังผู้ฟ้องคดีได้ยินยอมแบ่งที่ดินพิพาทให้เป็นที่สาธารณประโยชน์จำนวน ๑๙ ไร่ ๓ งาน ๕๓ ตารางวา โดยคงเหลือที่ดินไว้ใช้ประโยชน์จำนวน ๑๐ ไร่ ๑๘ ตารางวา จากนั้นเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๙ เจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินได้ทำการรังวัดสอบเขตที่ดินเพื่อก่อหนังสือสำคัญ

สำหรับที่หลวงจำนวน ๒๙ ไร่ ๓ งาน ๗๑ ตารางวา ผู้ฟ้องคดีจึงคัดค้านในส่วนของที่ดินจำนวน ๑๐ ไร่ ๑๘ ตารางวา ต่อมา กรมที่ดินออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ นค ๒๗๕๘ ณ บ้านอยู่ดีมีสุข ตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ ระบุเนื้อที่จำนวน ๒๙ ไร่ ๓ งาน ๗๑ ตารางวา โดยรวมที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีคัดค้านเข้าไปด้วย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล นายอำเภอโพธาราม ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย สำนักงานที่ดินจังหวัดหนองคาย สาขาอำเภอโพธาราม อธิบดีกรมที่ดิน และกรมที่ดินดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงใหม่ในเนื้อที่ ๑๙ ไร่ ๓ งาน ๕๘ ตารางวา ตามระวางแผนที่ที่รังวัดเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๙ และให้ชดใช้ค่าทดแทน ค่าเสียหาย ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อเปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การฟ้องคดีขอให้ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงใหม่ในเนื้อที่ ๑๙ ไร่ ๓ งาน ๕๘ ตารางวา มีผลเท่ากับผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ขอให้ศาลเพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับดังกล่าวบางส่วน และขอให้ชดใช้ค่าทดแทนค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการออกคำสั่งทางปกครอง และคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ยื่นซองสอบราคาโครงการซื้อสื่อการเรียนการสอน เครื่องเล่นเด็ก และอุปกรณ์พัฒนาเด็กปฐมวัยตามประกาศลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ของเทศบาลเมืองพิจิตร ผลการเปิดซองสอบราคาปรากฏว่า บริษัท พ. เป็นผู้ชนะการประกวดราคา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การสอบราคาดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งยกเลิกการสอบราคาและให้ดำเนินการสอบราคาใหม่ให้ถูกต้องพร้อมทั้งให้ชดใช้ค่าเสียหาย นั้น การไม่รับคำเสนอขายของผู้ฟ้องคดีเป็นคำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบข้อ ๑ (๑) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเพื่อขอให้ยกเลิกการสอบราคาและชดใช้ค่าเสียหาย จึงเป็น

คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและการกระทำละเมิดอันเกิดจากการออกคำสั่งดังกล่าว ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๗/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ชนะการประมูลจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อก่อสร้างและซ่อมแซมถนนลาดยางผิวจราจรแบบ Cape Seal รวม ๓ โครงการ ได้รับความเสียหายจากคำสั่งยกเลิกการประมูลจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรีชดเชยค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องขอให้หน่วยงานทางปกครองชดเชยค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี เนื่องจากศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นที่พิพากษาเพิกถอนคำสั่งของนายอำเภอที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๒/๒๕๕๕ และที่ ๖๐๕/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องขอให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และกระทรวงมหาดไทย ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดของนายอำเภอรัตนบุรีและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุรินทร์ รับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากการที่ผู้ฟ้องคดีต้องเสียสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทับใหญ่ เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ เนื่องจากศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทับใหญ่ และคำสั่งลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทับใหญ่ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจในการออกคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๐/๒๕๕๘)

คำสั่งจังหวัดนครปฐมที่ลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ชดใช้ค่าเสียหาย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๗/๒๕๕๖)

เมื่อศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยไว้ในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๙๗๔/๒๕๕๖ ให้เพิกถอนมติของสภาเทศบาลตำบลทรายขาวที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสมาชิกภาพสมาชิกสภาเทศบาลตำบลทรายขาว เนื่องจากเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การออกมติดังกล่าวจึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีด้วย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายกเทศมนตรีตำบลทรายขาว เทศบาลตำบลทรายขาว และสภาเทศบาลตำบลทรายขาวชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์กรวิชาชีพ

สภาทนายความสร้างขึ้นตอนโดยกำหนดให้มีการสอบภาคปฏิบัติก่อน ตามข้อ ๑๕ ของข้อบังคับสภาทนายความ ว่าด้วยการฝึกอบรมวิชาว่าความ พ.ศ. ๒๕๒๙ และได้ออกข้อบังคับสภาทนายความ ว่าด้วยการฝึกหัดงานในสำนักงานทนายความ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งในข้อ ๕ และข้อ ๖ กำหนดให้ฝึกหัดงานไม่น้อยกว่า ๑ ปี จึงจะมีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นทนายความได้ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกำหนดให้มีการสอบดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะไม่มีระเบียบหรือหลักเกณฑ์ และการดำเนินการสอบของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภาทนายความเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เพราะต้องสมัครเข้าสอบภาคปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๒๓ ถึงวันที่ ๓๔ และได้รับผลกระทบโดยตรงจากประกาศผลการสอบข้อเขียนภาคปฏิบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาว่าความวันที่ ๒๓ ถึงวันที่ ๓๔ ที่ไม่มีชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบผ่าน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภาทนายความและสภาทนายความชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย และให้รับจดทะเบียน และออกใบอนุญาตทนายความให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ประกาศผลการสอบดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงเป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ในการออกกฎและคำสั่งทางปกครอง และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากกฎและคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๑/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร ได้มีคำสั่งมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ ๓๔๐๑/๒๕๕๔ และคำสั่ง ที่ ๓๔๐๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงานเลขานุการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และสั่งให้ไปปฏิบัติงาน ณ สถานการศึกษาต่อเนื่อง สำนักงานอธิการบดี ตามลำดับ ซึ่งต่อมาอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งดังกล่าว โดยมีคำสั่ง มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ ๐๓๑๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ยกเลิกคำสั่งมหาวิทยาลัย นเรศวร ที่ ๓๔๐๒/๒๕๕๔ โดยให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติหน้าที่ ณ กองประกันคุณภาพการศึกษา และต่อมาได้สั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองประกันคุณภาพการศึกษาตามคำสั่ง ที่ ๐๓๑๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ หลังจากนั้น ได้มีคำสั่งที่ ๑๐๗๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ แก้ไขเหตุผลที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งเลขานุการคณะ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ ๓๔๐๑/๒๕๕๔ คำสั่งที่ ๓๔๐๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ คำสั่งที่ ๐๓๑๖/๒๕๕๕ คำสั่ง ที่ ๐๓๑๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และคำสั่งที่ ๑๐๗๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ และให้ชดใช้ค่าเสียหายต่าง ๆ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่ง ทางปกครอง ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) ประกอบมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๑/๒๕๕๕)

เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองสารวัตรงานปกครองป้องกัน สถานที่ตำรวจ นครบาลศาลาแดง กองบังคับการตำรวจนครบาล ๗ สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการที่ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีไปดำรงตำแหน่งผู้บังคับหมวด (สบ. ๑) กองร้อยที่ ๓ กองกำกับการอารักขา ควบคุมฝูงชน ๑ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป เนื่องจากผู้ฟ้องคดี ไม่สมัครใจหรือแสดงเจตนาขอย้ายต่อผู้บังคับบัญชาแต่ประการใด ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและให้สำนักงานตำรวจ แห่งชาติชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครอง

หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการออกคำสั่ง และกระทำละเมิดอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) ประกอบกับมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ ๘ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบที่ ๑ (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔) ให้แก่ผู้ฟ้องคดีร้อยละ ๑ และการเลื่อนขึ้นเงินเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบที่ ๒ (วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔) ให้แก่ผู้ฟ้องคดีร้อยละ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ชดใช้ค่าเสียหายจากการเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๐/๒๕๕๖)

เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า และรักษาราชการแทนหัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่เทศบาลตำบลเมืองเก่าโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่าในขณะนั้นออกคำสั่งเทศบาลตำบลเมืองเก่าเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ครั้งที่ ๑ ให้ผู้ฟ้องคดีเพียง ๐.๕% ขึ้น ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เทศบาลตำบลเมืองเก่าเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิ พร้อมดอกเบี้ย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการออกคำสั่งตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๕/๒๕๕๖)

กระทรวงการคลังมีคำสั่งลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ คัดเลือกและแต่งตั้งข้าราชการให้เลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งนายด่านศุลกากร (ผู้อำนวยการระดับสูง) จำนวน ๑๑ ราย โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้ง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องทุกข์ต่อประธานคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) แต่ได้รับหนังสือแจ้งผลคำวินิจฉัยว่าไม่รับเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ปลัดกระทรวงการคลัง และอธิบดีกรมศุลกากร ดำเนินกระบวนการคัดเลือกใหม่ให้ชอบด้วยกฎหมาย และดำเนินการเยียวยาโดยการคัดเลือกและแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายด่านศุลกากร (ผู้อำนวยการระดับสูง) โดยให้มีผลย้อนหลัง หรือชดใช้ค่าเสียหายให้ผู้ฟ้องคดี

คดีนี้เหตุแห่งความเดือดร้อนเสียหายเกิดจากคำสั่งกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ และคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ที่ไม่รับเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา ซึ่งมีสถานะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แม้ผู้ฟ้องคดีจะไม่ได้มีคำขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว แต่การให้ปลัดกระทรวงการคลัง และอธิบดีกรมศุลกากร ดำเนินกระบวนการคัดเลือกใหม่ให้ชอบด้วยกฎหมายและให้ดำเนินการเยียวยาโดยการคัดเลือกและแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายด่านศุลกากร (ผู้อำนวยการระดับสูง) โดยให้มีผลย้อนหลังนั้น ย่อมหมายถึงการขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ดังกล่าวโดยปริยายด้วย นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังขอให้ศาลมีคำสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหายให้ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๑/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า มติของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประจำมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ที่มีมติให้ผู้ยื่นคำขอรับการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไม่ผ่านการประเมินผลการสอนไม่ชอบเป็นเหตุให้ได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สภามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ และอธิการบดีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี แม้การประเมินผลการสอนของผู้ฟ้องคดีโดยคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประจำมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ดังกล่าวจะเป็นการดำเนินการตามคำสั่งบังคับตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง ในคดีหมายเลขแดงที่ ๒๙๑/๒๕๕๖ แต่ผลของการประเมินมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบเป็นเหตุให้ได้รับความเสียหายและผู้ฟ้องคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายจากคำสั่งทางปกครองดังกล่าว จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คบ. ๕/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสอบแข่งขันได้ตามประกาศตำรวจภูธรภาค ๕ เรื่องรับสมัครและสอบแข่งขันบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิปริญญาตรี เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน พ.ศ. ๒๕๕๒ และได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บังคับหมู่ยศสิบตำรวจตรี อัตราเงินเดือนระดับ ป.๑ ชั้น ๑๒.๕ (๗,๘๙๐ บาท) ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป ตามคำสั่งตำรวจภูธรภาค ๕ ที่ ๓๓๒/๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งยศและบรรจุแต่งตั้ง

ผู้สอบแข่งขันได้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๕ แก้ไขเยียวยาความเสียหายโดยการบรรจุแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามดำรงตำแหน่งรองสารวัตร ยศร้อยตำรวจตรี อัตราเงินเดือนระดับ ส.๑ ชั้น ๖ (๗,๙๔๐ บาท) รวมทั้งเบิกจ่ายเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้อื่น ๆ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คบ.๓๐/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า กรมอุทกหารเรือมีคำสั่งปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากก่อนมีคำสั่งดังกล่าว ผู้บังคับบัญชาไม่ได้ทำการไต่สวนผู้ฟ้องคดี และไม่ได้แจ้งข้อหาหรือฐานความผิดให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ทั้งยังไม่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยลูกจ้างประจำ พ.ศ. ๒๕๕๒ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมอุทกหารเรือและกองทัพเรือชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่อันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑/๒๕๕๖)

กรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นลูกจ้างประจำออกจากราชการ เนื่องจากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีนำวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยสุกรปลอมไปจำหน่ายให้แก่สัตว์แพทย์ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ไม่ได้รับเงินเดือนและสิทธิประโยชน์อื่น เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมปศุสัตว์ชดใช้ค่าเสียหายดังกล่าว เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบกับมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเป็นผู้ครอบครองและใช้ประโยชน์การพักอาศัยในบ้านพักของกรมวิทยาศาสตร์ทหารบก ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่เจ้าหน้าที่ในสังกัดของกรมวิทยาศาสตร์ทหารบกกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสาม โดยอาศัยอำนาจตามระเบียบกรมวิทยาศาสตร์ทหารบก ว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักของกรมวิทยาศาสตร์ทหารบก พ.ศ. ๒๕๕๓ ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามหมดสิทธิเข้าพักอาศัยในบ้านพักของกรมวิทยาศาสตร์ทหารบก และให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามส่งคืนบ้านพักภายในกำหนดเวลา และได้แจ้งคำสั่งดังกล่าวโดยปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้รับความเสียหายและเสื่อมเสียชื่อเสียง เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๔๕/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสูงเม่นในฐานะประธานคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอ อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ มีคำสั่งไม่จัดสรรเงินเสริมสร้างแรงจูงใจ ตามผลการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิ ในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีผลงานอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการจัดสรรให้ได้รับเงินเสริมสร้างแรงจูงใจ ตามผลการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิ ในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ นอกจากนี้ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสูงเม่นในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีได้พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยไม่เป็นไปตามผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีผู้อำนวยการโรงพยาบาลสูงเม่นจ่ายเงินเสริมสร้างแรงจูงใจ ตามผลการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิ ในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ฟ้องคดีผู้อำนวยการโรงพยาบาลสูงเม่นพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีในรอบที่ ๒ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จากระดับดีมากเป็นระดับดีเด่น เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการราชทัณฑ์

ผู้ฟ้องคดีเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเยี่ยม ถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำจังหวัดจันทบุรี ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการที่ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดจันทบุรี และหัวหน้าฝ่ายควบคุมได้มีคำสั่งย้าย การควบคุมตัวผู้ฟ้องคดีมาอยู่ที่เรือนจำกลางชลบุรีโดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ติดต่อกับบุคคลภายนอกเพื่อคิดวางแผนหลบหนี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียสิทธิ ตามกฎหมายหลายประการ ทั้งยังส่งผลให้ทรัพย์สินสูญหายหลายรายการ ขอให้ศาลมีคำพิพากษา เพิกถอนข้อกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดตลอดจนเพิกถอนคำสั่ง ย้ายเรือนจำ โดยให้ผู้ฟ้องคดีได้ย้ายกลับเรือนจำจังหวัดสระแก้วซึ่งอยู่ในภูมิภาคของจังหวัด และให้เรือนจำจังหวัดจันทบุรีชดเชยค่าเสียหายของทรัพย์สินที่สูญหายระหว่างขังขัง ย้าย กรณีจึงเป็น คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและการกระทำละเมิด ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการออกคำสั่งตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

เดิมผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๘๓๖ และที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๘๓๗ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๖๘๕ ที่ดินทั้งสามแปลงมีอาณาเขตติดต่อกันเป็นผืนเดียว ต่อมา ภายหลัง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๔๖๘๕ และที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๘๓๖ ถูกเวนคืนบางส่วน เพื่อสร้างทางพิเศษ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่เหลือจากการเวนคืนโดยทำโครงการคอนโดมิเนียม และร้านค้า โดยได้ยื่นคำร้องขอลูกสร้างอาคารต่อกรุงเทพมหานคร แต่กรุงเทพมหานครได้มีคำสั่ง ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเปลี่ยนแปลงผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน เนื่องจาก ตามแบบอาคารที่ยื่นขออนุญาตไม่อยู่ติดถนนสาธารณะต้องจัดให้มีที่ว่างด้านหน้าอาคารกว้าง ไม่น้อยกว่า ๖ เมตร ออกสู่ถนนสาธารณะได้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงมีหนังสือลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึงการทางพิเศษแห่งประเทศไทยเพื่อทำหรืออนุญาตให้ทำทางเชื่อมระหว่างที่ดิน ที่เหลือจากการเวนคืนของผู้ฟ้องคดีทั้งสองออกสู่ถนนศรีนครินทร์ เพื่อให้ที่ดินส่วนที่เหลือจาก การเวนคืนตั้งอยู่ติดกับถนนสาธารณะ และอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองก่อสร้างอาคารเพื่อเป็น ส่วนประกอบของสิ่งปลูกสร้าง แต่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยมีหนังสือลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ แจ้งว่า อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจัดทำทางเข้า-ออกกว้าง ๑๒ เมตร พร้อมระบบ ระบายน้ำในพื้นที่เขตทางพิเศษเพื่อใช้เป็นทางเข้า-ออกสู่ถนนในเขตทางพิเศษ และห้ามมิให้ผู้ใด

ใช้ทางเข้า-ออก ที่ได้รับอนุญาตเป็นที่จอดรถหรือประโยชน์อื่นใดนอกจากการเข้า-ออกเท่านั้น แต่ไม่อนุญาตตามในส่วนรูปแบบของทางเข้า-ออกตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเสนอ และไม่อนุญาตในส่วนการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารเพื่อเป็นส่วนประกอบของสิ่งปลูกสร้างในที่ดินของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าการที่ไม่สามารถดำเนินโครงการดังกล่าว มีสาเหตุมาจากการที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยเวนคืนที่ดินไปบางส่วนทำให้ที่ดินส่วนที่เหลือไม่ติดถนนศรีนครินทร์ ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยชดใช้ค่าขาดโอกาสและหรือค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อหนังสือของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ดังกล่าว มีลักษณะเป็นคำสั่งอนุญาตแบบมีเงื่อนไข และเป็นคำสั่งทางปกครองที่กระทบต่อสิทธิในการก่อสร้างคอนโดมิเนียมของผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒๗/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือโดยมีมติให้ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย นั้น บทบัญญัติมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงอำนาจโดยทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเท่านั้น มิได้บัญญัติให้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้ง รวมถึงเงื่อนไขและผลทางกฎหมายในการใช้อำนาจหน้าที่ตามที่ได้บัญญัติไว้ดังกล่าวด้วยแต่อย่างใด จึงมิใช่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับเมื่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีแล้ว มีมติให้ยุติการพิจารณาเรื่องดังกล่าว อันเป็นการกระทำการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ไว้โดยมีถ้อยคำในลักษณะเดียวกัน การมีมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่เป็นเหตุพิพาทในคดีนี้ จึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล โดยมีผลเป็นการระงับสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่จะได้รับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามที่กฎหมายบัญญัติรับรอง อันมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงมีลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองอันเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณา

พิพาทของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๘/๒๕๕๖ และที่ ๕๕/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการขออนุมัติศึกษาต่อและขอสนับสนุนทุนการศึกษา ระดับปริญญาโท (ภาคนอกเวลาราชการ) หลักสูตรบริหารธุรกิจ (Ex.MBA) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามแผนพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ แต่คณะกรรมการทุนการศึกษา ผิดชอบ และดูงาน มีมติไม่สนับสนุนทุนการศึกษาต่อให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนมติดังกล่าว พร้อมทั้งชดใช้ค่าเสียหาย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๑/๒๕๕๗)

รายงานผลการตรวจสอบนักบินตามเส้นทางบิน (Line Check Report) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ฉบับลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑ และฉบับลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๑ ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีมีประวัติไม่ผ่านการตรวจสอบเส้นทางนักบิน ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนรายงานผลการตรวจสอบนักบินตามเส้นทางบิน และชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย เมื่อกรมการบินพลเรือน และอธิบดีกรมการบินพลเรือนมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ การเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ พัฒนา โครงสร้างพื้นฐานการบินพลเรือนของประเทศ พัฒนาเครือข่ายระบบการขนส่งทางอากาศ อุตสาหกรรมการบินและการบินพลเรือน กำหนดมาตรฐาน กำกับ ดูแลและตรวจสอบ การดำเนินการด้านการบินพลเรือนฯ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นการกระทำละเมิดอันเกิดจาก คำสั่งทางปกครอง ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๐/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินที่วินิจฉัยให้ยุติการพิจารณา เรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๒๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เนื่องจากเห็นว่ากรณีร้องเรียนไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้กระทรวงการคลังชดใช้ค่าเสียหาย อันเนื่องจากคำวินิจฉัยดังกล่าว นั้น มาตรา ๒๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กล่าวถึงอำนาจโดยทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดินเท่านั้น มิได้บัญญัติ

ให้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้ง รวมถึงเงื่อนไขและผลทางกฎหมายในการใช้อำนาจหน้าที่ดังกล่าวแต่อย่างใด บทบัญญัติดังกล่าวจึงมิใช่บทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ การวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินดังกล่าวจึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล อันมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ฉะนั้น จึงเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖/๒๕๕๘ ที่ ๓๒/๒๕๕๘ และที่ ๓๙/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๑.๕.๔ การกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาซึ่งเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่พิจารณาคำขอและออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการต้องชดใช้เงินค่าปรับจากการผิดสัญญาให้แก่ผู้จะซื้อที่ดินแปลงพิพาทตามสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินแปลงดังกล่าว เนื่องจากไม่สามารถขออนุญาตก่อสร้างอาคารให้แล้วเสร็จก่อนวันจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่ผู้จะซื้อที่ดิน ทั้งนี้ ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ ค่าออกแบบและค่าคำนวณในการก่อสร้างของสถาปนิกและวิศวกร ค่าเสียโอกาสจากการไม่ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สิน อันเกิดจากการที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาไม่ดำเนินการพิจารณาและออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารให้แก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลพิพากษาให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี พร้อมดอกเบี้ยเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า การที่นายกเทศมนตรีเมืองบัวใหญ่ออกใบอนุญาตให้นาง ส. ก่อสร้างรั้วและประตูเหล็กหล่อเลื่อน มีผลทำให้นาง ส. ก่อสร้างรั้วและประตูเหล็กหล่อเลื่อน โดยการก่อสร้างรั้วมีการขุดหลุมทำฐานรากทับลงบนฐานรากตัวอาคารของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ทำให้ฐานรากอาคารต้องแบกรับน้ำหนักที่เพิ่มมากขึ้น เป็นอันตรายต่อโครงสร้างอาคารและ

ตัวอาคารตึกแถว และจากการก่อสร้างดังกล่าว หากเกิดอัคคีภัย ทำให้ไม่สามารถหลบหนีภัยได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลเมืองบัวใหญ่ และนาง ส. ร่วมกันชำระค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองพร้อมดอกเบี้ย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๙๗/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณูปโภค

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่สำนักงานเขตจอมทอง ได้ทำการปรับปรุงซอยพุทธบูชา ๖ เสร็จสิ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ แต่ไม่ได้ปรับปรุงในแนวทางเดิม และไม่มีทางระบายปากทางของซอยแยกเพื่อให้รถเลี้ยวได้ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องขอให้สำนักงานเขตจอมทองมีคำสั่งหรือกำกับเร่งรัดบ้านของนาง ส. ที่สร้างปิดทางกลับรถ และแก้ไขถนนให้มีการระบายปากซอย ซึ่งตรงกับหน้าบ้านของนาง จ. เพื่อกลับรถและเลี้ยวรถเข้าซอยได้ แต่ผู้อำนวยการเขตจอมทองแจ้งว่าไม่สามารถดำเนินการตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้อำนวยการเขตจอมทองดำเนินการปรับปรุงถนนบริเวณหัวมุมหน้าบ้านของนาง จ. ให้มีการระบายมุมถนนเพื่อให้รถยนต์สามารถเลี้ยวได้ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม กรณีผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการให้บริการสาธารณะของกิจการไฟฟ้าสวัสดิการสหทัยโดยกองทัพเรือ เนื่องจากเจ้าหน้าที่มาตัดการให้บริการไฟฟ้าที่บ้านพักอาศัยของผู้ฟ้องคดี ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีได้ชำระค่าไฟฟ้าครบถ้วนแล้ว ต่อมา สำนักงานเลขานุการกองทัพเรือได้มีหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ผู้ฟ้องคดีทราบ แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่มีเหตุผลและไม่ใช้การปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ซึ่งจนถึงวันฟ้องคดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ไม่ได้พิจารณาคำร้องเรียนและแจ้งผลให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมพิจารณาคำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี และแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และให้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

และการกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

สามีของผู้ฟ้องคดีได้มอบอำนาจให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐาน น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗๒ ไปยื่นคำขอรังวัดออก น.ส. ๓ ก. และออกโฉนดที่ดินหลายครั้งแล้ว แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินบ่ายเบี่ยงไม่ดำเนินการให้ทำให้ถูกต้องการครอบครองที่ดิน และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรังวัดที่ดิน การร้องเรียนหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งการฟ้องคดีต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมที่ดินดำเนินการออกโฉนดที่ดินและชดเชยค่าสินไหมทดแทน แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติล่าช้าเกินสมควร และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๓๕๔/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและได้รับการจัดสรรให้เข้าทำกินในที่ดิน พื้นที่เกษตรชุมชนจากหน่วยเฉพาะกิจหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนที่ ๒๔ ได้รับหนังสือแจ้ง จากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ และปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ให้ไปรับ ส.ป.ก. ๔-๐๑๗ แปลงที่ ๗๙ อำเภอทาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ แต่ต่อมา สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ และปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ได้ออก ส.ป.ก. ๔-๐๑๗ แปลงที่ ๗๙ มีชื่อ นาย ส. เป็นผู้ได้รับอนุญาต ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงต่อปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ และขอให้ปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุรินทร์เปลี่ยนชื่อผู้ได้รับใบอนุญาตใน ส.ป.ก. ๔-๐๑๗ แปลงที่ ๗๙ เป็นผู้ฟ้องคดี ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์มีหนังสือเชิญผู้ฟ้องคดีไปพบเจ้าหน้าที่เพื่อชี้แจงตามคำร้องขอ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสือชี้แจงและติดตามเรื่องอีกหลายครั้ง แต่ก็ไม่ได้รับการดำเนินการให้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ และปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุรินทร์แก้ไขหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑๗) แปลงเลขที่ ๗๙ จากชื่อ นาย ส. เป็นชื่อของผู้ฟ้องคดี และส่งมอบ ส.ป.ก. ๔-๐๑๗ ที่แก้ไข แก่ผู้ฟ้องคดีโดยมิชักช้า เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติ หน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๙/๒๕๕๖)

เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาลาดกระบัง จดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับที่ดินแก่นาย ค. นาง จ. ผิดไปจากเดิมทำให้เนื้อที่ดินขาดหายไปจำนวน ๔ ตารางวา ทำให้ผู้ฟ้องคดีในฐานะทายาทโดยธรรมของนาง ต. บุตรของนาย ค. นาง จ. ซึ่งเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รวมของที่ดินดังกล่าวในขณะนั้นเสียสิทธิในที่ดินจำนวนดังกล่าวไป เมื่อผู้ฟ้องคดีร้องเรียนเป็นหนังสือให้สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาลาดกระบัง แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าว ก็มีได้ดำเนินการตามที่ร้องขอ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาลาดกระบัง แก้ไขสารบัญชีจดทะเบียนให้ถูกต้องและชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และเป็นการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๗/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินและอาคารชุด

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ซื้อที่ดินและบ้านจัดสรรจำนวนสองหลังจากบริษัท พ. ซึ่งได้รับอนุญาตให้จัดสรรที่ดินดังกล่าวจากคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่คณะกรรมการตรวจสอบการจัดทำสาธารณูปโภค กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร ไม่ตรวจสอบการจัดทำถนนซึ่งเป็นสาธารณูปโภคภายในโครงการของผู้ที่ได้รับอนุญาตให้จัดสรรที่ดินให้ถูกต้องตามแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินตามที่ได้รับใบอนุญาต และเจ้าหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ไม่ควบคุมดูแลการก่อสร้างบ้านของผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้บ้านผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากเหตุอุทกภัยเมื่อปลายปี ๒๕๕๔ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดิน กรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสั่งให้ผู้จัดสรรที่ดินทำถนนภายในโครงการและปรับปรุงที่ดินบริเวณที่จัดสรรให้ถูกต้องตรงตามแผนผังฯ ที่ได้รับอนุญาตหรือสั่งให้หรือถอนบ้านที่ปลูกสร้างโดยไม่ถูกต้องดังกล่าว และหากไม่สามารถดำเนินการตามที่กล่าวมาแล้วได้ให้กรมที่ดิน กรุงเทพมหานคร และกระทรวงการคลัง ร่วมกันรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีพร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันที่ได้ซื้อบ้านทั้งสองหลังมา เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้า

เกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

เนื่องจากนาย ส. เจ้าหน้าที่ในสังกัดของกรมที่ดินได้ถึงแก่ความตายไปแล้ว ตั้งแต่ก่อนมีการสอบความรับผิดทางละเมิดของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรมที่ดินจึงมีหนังสือเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมผู้มีสิทธิรับมรดก ของนาย ส. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรมที่ดิน กรณีนาย ส. เจ้าหน้าที่ในสังกัด ของกรมที่ดินประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโดยไม่ได้ ตรวจสอบว่าผู้ขอได้ชำระค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้ และค่าอากรแสตมป์ แล้วหรือไม่ ทำให้ไม่มีการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้ และค่าอากรแสตมป์ จำนวน ๒ ราย เป็นเหตุให้ กรมที่ดินเสียหาย แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเพิกเฉย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เมื่อนาย ส. ถึงแก่ความตาย กรมที่ดินยอมฟ้องผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งสามในฐานะทายาทโดยธรรมให้รับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวได้ตามมาตรา ๑๕๙๙ และ มาตรา ๑๖๐๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด ของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ อันอยู่ใน อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๕/๒๕๕๕)

กรณีกรมศุลกากรฟ้องขอให้ทายาทโดยธรรมของเจ้าหน้าที่ศุลกากรชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ศุลกากร (ผู้ตาย) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้บริษัทเอกชนกระทำการทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรง ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด ของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๑๕/๒๕๕๖ ที่ ๑๘๔/๒๕๕๖ ที่ ๑๘๕/๒๕๕๖ ที่ ๔๓๔/๒๕๕๖ และที่ ๘๓๐/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะผู้จัดการมรดกของนาย น. ชดใช้ ค่าสินไหมทดแทน กรณีนาย น. ผู้ตาย ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเนินพระ ในฐานะประธานกรรมการตรวจการจ้างและคณะกรรมการตรวจการจ้างในโครงการจ้างเหมา จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินพระ ปฏิบัติหน้าที่

ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จากการทำได้ส่งนามอนุมัติจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้าง ทั้งที่งานยังไม่แล้วเสร็จ เป็นเหตุให้เทศบาลตำบลเนินพระได้รับความเสียหาย เป็นกรณีพิพาท เกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนซึ่งมีสิทธิจะได้รับการพิจารณาคัดเลือก เพื่อเสนอคณะกรรมการข้าราชการตำรวจให้ความเห็นชอบแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ระดับตำแหน่งผู้บังคับการ แต่คณะบดีคณะตำรวจศาสตร์ กลับไม่เสนอชื่อผู้ฟ้องคดี โดยระบุ ชื่อผู้ฟ้องคดีในบัญชีรายชื่อผู้เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในระดับ ตำแหน่งผู้บังคับการให้ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจพิจารณา นอกจากนี้ คณะกรรมการ ข้าราชการตำรวจก็ได้มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีในการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรง ตำแหน่งผู้บังคับการในสังกัดโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ตลอดจนในกองบัญชาการอื่นที่มีได้สังกัด สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ในวาระ การแต่งตั้งประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และ พ.ศ. ๒๕๕๓ การกระทำของเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติดังกล่าว จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการ ตำรวจระดับสารวัตร ถึงจเรตำรวจแห่งชาติและรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้ต้องปฏิบัติ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ในระดับผู้บังคับการ และสิทธิต่าง ๆ ที่ควรจะได้รับตามกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือ คำสั่งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งต้องได้รับเงินเดือน ในตำแหน่งผู้บังคับการตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๗/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีได้เลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ๖ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ ทำให้เป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานีอนามัย (เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ๖ เดิม) ได้ตั้งแต่วันที่ดังกล่าว แต่นาย ถ. หัวหน้าฝ่ายงาน การเจ้าหน้าที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย ไม่ออกคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ ตามที่กำหนดในข้อ ๒

หนังสือสำนักงาน ก.พ. ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๑ ทำให้ผู้ฟ้องคดียังรักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานีอนามัยบ้านสาวแลอยู่เช่นเดิม จนกระทั่งมีการแต่งตั้งให้ข้าราชการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ย้ายผู้ฟ้องคดีไปดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานีอนามัย (เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน) สถานีอนามัยบ้านสาวแล ทำให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งมีวุฒิปริญญาตรีด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพเสียโอกาสที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคายมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานีอนามัย (นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ) ย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ มีคำสั่งปรับเงินเดือนย้อนหลังและจ่ายค่าตอบแทนให้ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๗/๒๕๕๕)

เทศบาลเมืองสหัสขันธ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง นายกเทศมนตรีเมืองสหัสขันธ์ และปลัดเทศบาลเมืองสหัสขันธ์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ดำเนินการสรรหาพนักงานเทศบาลเพื่อเลื่อนระดับหรือแทนตำแหน่งที่ว่างในตำแหน่งใด ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรีเมืองสหัสขันธ์ในฐานะผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย ตามมาตรา ๔๘ เตรสแห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียโอกาสต่อความเจริญก้าวหน้าและได้รับความเสียหายในสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ตามกฎหมายจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เทศบาลเมืองสหัสขันธ์ นายกเทศมนตรีเมืองสหัสขันธ์ และปลัดเทศบาลเมืองสหัสขันธ์ ชดใช้ความเสียหายในผลแห่งการกระทำทั้งหลายที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗/๒๕๕๗)

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานปฏิบัติการระดับสูงโดยการละเลยต่อหน้าที่ที่จะต้องจ่ายค่าตอบแทนประจำปี ๒๕๕๔ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องได้รับ ขอให้ศาลพิพากษาให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์

และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติจ่ายค่าตอบแทนประจำปี ๒๕๕๔ ตามมติของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คบ.๒๔/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นคนพิการต้องใช้รถเข็นผู้พิการได้สมัครสอบแข่งขันตามประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต เพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ในวันสอบแข่งขันปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตมิได้จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอบให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยสนามสอบอยู่ชั้น ๓ ของอาคารซึ่งไม่มีลิฟท์ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถเข้าห้องสอบได้ แม้ต่อมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตได้จัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าสอบที่กองอำนวยการสอบ ซึ่งอยู่ชั้นล่างของอาคาร แต่เป็นเวลาที่ผู้เข้าสอบคนอื่นได้เข้าห้องสอบแล้ว ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิและไม่พร้อมกับการสอบ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องสูญเสียสิทธิและโอกาสในการสอบอันเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงและเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดีเป็นการกล่าวอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการละเลยต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คบ.๖/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนกล่าวหาผู้พิพากษาศาลจังหวัดพัทลุงว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีว่าข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีตกไป ซึ่งล่าช้าถึง ๗ ปี และไม่มีเหตุผลขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามกฎหมายและดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหา และให้ชดเชยค่าเสียหายและค่าเสียเวลาเบื้องต้นให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๔/๒๕๕๕)

เมื่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เนื่องจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีมติชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีว่า เป็นผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี แล้วมีคำสั่งให้ยกโทษดังกล่าวแล้ว สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่ตามกฎหมายในการดำเนินการเพื่อให้อธิบดีกรมบัญชีกลางพิจารณาส่งจ่ายเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามความในข้อ ๓ ของระเบียบกรมบัญชีกลาง ว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการโดยคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือคำสั่งให้ออกจากราชการแล้วได้รับการพิจารณายกเลิก เพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นอย่างอื่น พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่กลับละเลยต่อหน้าที่ในการสั่งการหรือดำเนินการอย่างใด ๆ เพื่อให้มีการจ่ายเงินเดือน รวมถึงเงินและสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ตามกฎหมายให้แก่ผู้ฟ้องคดี จนกระทั่งผู้ฟ้องคดีเกษียณอายุราชการ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ชดเชยค่าเสียหาย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๔/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ ประกอบกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๕๐ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ ข้อ ๑๔ ข้อ ๒๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่อนุมัติและเบิกจ่ายบำเหน็จบำนาญแก่ข้าราชการในสังกัดที่เกษียณอายุราชการ เมื่อผู้เกษียณได้ยื่นคำขอโดยถูกต้องครบถ้วนแล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคนได้ยื่นเรื่องขอรับบำนาญและกรุงเทพมหานครได้อนุมัติและได้จ่ายเงินบำนาญรวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษตามสิทธิให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคนทุกเดือนตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดมาโดยตลอด ต่อมา กระทรวงมหาดไทย ได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๓๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ โดยกำหนดให้กรุงเทพมหานคร จ่ายเงินเพิ่มจากเงินบำนาญแก่ข้าราชการบำนาญกลุ่มเดียวกับผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคน โดยมีได้กำหนดให้ต้องมีการยื่นคำขออีกแต่อย่างใด เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคนเห็นว่า

กรุงเทพมหานครมิได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายและระเบียบกำหนดโดยมีคำสั่งจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละยี่สิบห้าของเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคน เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไป โดยไม่มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีแต่ละคนเกษียณอายุราชการ โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคนไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มย้อนหลัง ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคนจึงฟ้องคดีต่อศาลโดยมีคำขอให้กรุงเทพมหานครเบิกจ่ายเงินเพิ่มจากเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษ ณ วันเกษียณอายุราชการถึงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคน จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ อันเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๖/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพนมขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน แต่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพนมไม่ดำเนินการ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพนมเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้ผู้ฟ้องคดีนับตั้งแต่วันที่๑ มกราคม ๒๕๕๒ จนถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ พร้อมดอกเบี้ย และให้เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้ผู้ฟ้องคดีนับตั้งแต่วันที่๑ มกราคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๖/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งแก่ผู้ฟ้องคดี จากการที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษา ในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๕๔/๒๕๕๖ เพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนและพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีมติดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนคืนสิทธิประโยชน์เงินเดือนพร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คณะบดีคณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และคณะกรรมการประจำคณะนิติศาสตร์ จงใจกลั่นแกล้งละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรจนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชากฎหมายสำหรับนักบริหาร คณะนิติศาสตร์ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายไม่อาจสำเร็จการศึกษาได้ตามหลักสูตรการศึกษา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

เทศบาลตำบลควนเนียงละเลยไม่ก่อสร้างคูระบายน้ำ ทำให้น้ำกัดเซาะที่ดินของผู้ฟ้องคดีบางส่วนหายไป ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลตำบลควนเนียงถมที่ดินที่ถูกน้ำกัดให้มีสภาพเหมือนเดิม เป็นการฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๓/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีเคยเป็นอดีตประธานคณะกรรมการดำเนินงาน รองประธานคณะกรรมการดำเนินงาน และผู้จัดการพิพิธภัณฑสถานเหมืองแร่ภูเก็ต ได้รับความเดือดร้อนเสียหายอันเนื่องมาจากเทศบาลเมืองกะทู้ทำสัญญาจ้างบริษัทเอกชนให้จัดทำโครงการแสดงนิทรรศการในอาคารพิพิธภัณฑสถานเหมืองแร่ภูเก็ต หลังส่งมอบงานแล้วเทศบาลเมืองกะทู้พบความชำรุดบกพร่องจึงแจ้งให้บริษัทดำเนินการแก้ไข แต่บริษัทไม่ดำเนินการจนกระทั่งก่อนครบกำหนดความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่อง ๒ ปีตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลเมืองกะทู้และหัวหน้าสำนักงานพิพิธภัณฑสถานเหมืองแร่ภูเก็ตทราบ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ดำเนินการจนเป็นเหตุให้ราชการสูญเสียทรัพย์สินอันพึงได้รับตามสัญญาจำนวน ๖๓ รายการ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้สิ่งของจำนวน ๖๓ รายการ ให้แก่พิพิธภัณฑสถานเหมืองแร่ภูเก็ต นั้น โครงการพิพิธภัณฑสถานเหมืองแร่ภูเก็ตจัดตั้งด้วยงบประมาณของรัฐ โดยเป็นการดำเนินการในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองกะทู้ตามมาตรา ๕๐ ประกอบมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งว่าด้วยการบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น

และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ดังนั้น การดำเนินกิจการของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่จึงเป็นการดำเนินการทางปกครองของเทศบาลเมืองกะทู้ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองและเป็นหน่วยงานของรัฐ ผู้ปฏิบัติงานในพิพิธภัณฑสถานดังกล่าวจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒/๒๕๕๖)

จังหวัดสิงห์บุรี อำเภอค่ายบางระจัน และองค์การบริหารส่วนตำบลบางระจัน ละเลยต่อหน้าที่ปล่อยให้มีการก่อสร้างแนวรั้วบ้านพักนายอำเภอค่ายบางระจัน รั้วบ้านพักสรรพากรอำเภอค่ายบางระจัน และเพิงเก็บของของเอกชนด้านข้างศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอค่ายบางระจัน รุกล้ำทางสาธารณประโยชน์ที่อยู่ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดี ทำให้กระทบสิทธิของผู้ฟ้องคดีในการใช้ทางสาธารณประโยชน์ เสียโอกาสในการขายที่ดินเพื่อนำเงินไปชำระหนี้และปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้จังหวัดสิงห์บุรี อำเภอค่ายบางระจัน และองค์การบริหารส่วนตำบลบางระจัน ชดเชยค่าเสียหายพร้อมด้วยดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๘/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินรวม ๓ แปลง ได้มีหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตรขอให้ตรวจสอบและดำเนินการกับผู้บุกรุกที่ดินของผู้ฟ้องคดี แต่กลับเพิกเฉยไม่แจ้งผลการดำเนินการหรือผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตร และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตรกระทำการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตร และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตรแจ้งผลการพิจารณาการดำเนินการตามคำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี และให้ชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และเป็นการกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลย

ต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๒๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์กรวิชาชีพ

ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความ ต่อสภาทนายความ โดยสภาทนายความและคณะกรรมการสภาทนายความเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาคำขอตกลงตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ แต่จนถึงวันฟ้องคดี ยังไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้สภาทนายความและคณะกรรมการสภาทนายความพิจารณาคำขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความของผู้ฟ้องคดี ให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเร็ว และให้ชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่สภาทนายความและคณะกรรมการสภาทนายความละเลย ต่อการพิจารณาคำขอตกลงของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จ และการกระทำละเมิดของ สภาทนายความและคณะกรรมการสภาทนายความอันเกิดจากการงดเว้นการกระทำดังกล่าว อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครองตามนัยมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการลงทุน การเงิน การคลัง และการธนาคาร

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่บริษัท ธนาคาร ก. ได้นำเอกสารเท็จไปยื่นฟ้องต่อศาลจังหวัดกาฬสินธุ์และข่มขู่ผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง ยังให้พนักงาน ของธนาคารขึ้นเบิกความเท็จต่อศาลเป็นเหตุให้ศาลจังหวัดกาฬสินธุ์มีคำพิพากษายึดทรัพย์ ผู้ฟ้องคดีขายทอดตลาด ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ดำเนินคดี กับบริษัท ธนาคาร ก. ตามมาตรา ๔๖ นว แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แต่ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ดำเนินการตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียน นอกจากนี้ การที่ธนาคาร แห่งประเทศไทยแต่งตั้งนาย ป. ซึ่งเคยเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท ธนาคาร ก. เป็นผู้ว่าการ ของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากนาย ป. เป็นผู้กระทำความผิดต่อผู้ฟ้องคดี และยังรู้เห็นการกระทำความผิดของบริษัทดังกล่าวและพนักงาน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือ คำสั่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี จากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่กำกับดูแลให้บริษัท ธนาคาร ก. ดำเนินการตามบทบัญญัติของกฎหมาย เป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลย ต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๑/๒๕๕๕)

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และประธานกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการกระทำที่ไม่ชอบตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ตรวจสอบบริษัท อ. ที่ได้จัดทำหนังสือชี้ชวนโดยมีรายละเอียดไม่ถูกต้อง และมีข้อความอันเป็นเท็จ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังไม่กำกับดูแลคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และประธานกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๒๖๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และไม่กำกับดูแลให้บริษัท อ. ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายโดยสุจริตหรือใช้ดุลพินิจโดยชอบ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย กระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจควบคุมกิจการของบริษัท อ. ตามมาตรา ๘๗/๑ และมาตรา ๘๗/๒๙ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงต้องรับผิดต่อผู้ฟ้องคดีในผลแห่งละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กระทรวงการคลังชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการประกอบกิจการ

ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ต่อสำนักงานวัฒนธรรมอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีในฐานะนายทะเบียนมิได้ดำเนินการพิจารณาออกใบอนุญาตให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๖๐ วัน ตามข้อ ๓ ของกฎกระทรวงว่าด้วยการอนุญาตและการประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมในข้อหาประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์โดยไม่ได้รับอนุญาต ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีไม่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กำหนด เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีถูกจับกุมและถูกดำเนินคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กระทรวงวัฒนธรรม ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

ล่าช้าเกินสมควร ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๓/๒๕๕๕)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมปศุสัตว์ ปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี และผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีละเลยต่อหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมการฆ่าสัตว์ และจำหน่ายเนื้อสัตว์ และกรมปศุสัตว์กับผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีละเลยต่อหน้าที่ไม่ดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตโรงฆ่าสัตว์ของผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ที่ไม่ได้มาตรฐานตามคำร้องของผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่มีหน้าที่ปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการนำเข้าเนื้อโคเข้ามาในจังหวัดโดยมิได้รับอนุญาต และดำเนินการกับการฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ รวมทั้งดำเนินการกับโรงฆ่าสัตว์ที่ไม่ได้มาตรฐานและไม่มีใบอนุญาต แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ไม่ดำเนินการตามหน้าที่ เป็นเหตุให้ผู้ประกอบการฆ่าสัตว์ที่กระทำความผิดกฎหมายดำเนินกิจการแข่งขันกับผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายประมาณ ๓๐ ล้านบาท ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกรมปศุสัตว์ชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๙/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพาณิชย์ และการอุตสาหกรรม

กรณีสมาคมชาวไร่อ้อย เขต ๖ กำแพงเพชร ฟ้องว่า คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ซึ่งมีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำประมาณการรายได้ การกำหนดและการชำระราคาอ้อยและค่าผลิตน้ำตาลทราย ไม่ดำเนินการออกประกาศกำหนดราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต่ำและขั้นสุดท้ายของฤดูกาลผลิตปี ๒๕๓๙/๒๕๔๐ ถึงปี ๒๕๔๑/๒๕๔๒ ฉบับใหม่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๓๗ เพื่อนำมาใช้แทนประกาศกำหนดราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต่ำและขั้นสุดท้ายของฤดูกาลผลิตปี ๒๕๓๙/๒๕๔๐ ถึงปี ๒๕๔๑/๒๕๔๒ ฉบับเก่าที่ออกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดไม่ให้มีผลใช้บังคับ และคณะกรรมการบริหารกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย ซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการรักษาเสถียรภาพของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย เพื่อผลประโยชน์ของชาวไร่อ้อยและโรงงาน และเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นผู้รับภาระในการจ่ายเงินเพิ่มให้แก่ชาวไร่อ้อยซึ่งเป็นสมาชิกของผู้ฟ้องคดีตามที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายมอบหมาย แต่กลับไม่ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ที่กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายรับภาระในการจ่ายเงินค่าอ้อยเพิ่มให้แก่สมาชิกของผู้ฟ้องคดี ทำให้สมาชิกของผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับค่าอ้อยในฤดูกาลผลิตดังกล่าวเพิ่มขึ้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ออกประกาศกำหนดราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นและขั้นสุดท้ายของฤดูกาลผลิตปี ๒๕๓๙/๒๕๔๐ ถึงปี ๒๕๔๑/๒๕๔๒ ฉบับใหม่ และให้คณะกรรมการบริหารกองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายนำราคาที่ประกาศไปดำเนินการจ่ายค่าอ้อยในฤดูกาลผลิตดังกล่าวเพิ่มให้แก่สมาชิกของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๑๒/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำละเมิดของนายรัฐมนตรี ผู้อำนวยการศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย (ศปภ.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้อำนวยการศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในการบริหารจัดการน้ำท่วมที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๕๔ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ร่วมกันรับผิดชอบโดยให้จ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีพร้อมอัตราดอกเบี้ย เป็นการฟ้องคดีขอให้สั่งให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินอันสืบเนื่องมาจากคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๑๑/๒๕๕๗ และที่ คส.๒๑/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่สั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดตามคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ฉบับลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่มีความประสงค์จะขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๖ เพื่อทำเหมืองแร่ในพื้นที่ประทานบัตร ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๐ ทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ได้รับประทานบัตรและผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้รับช่วงทำเหมืองจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ตามประทานบัตรดังกล่าว

ไม่สามารถดำเนินการชดเชยได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมป่าไม้ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

ผู้ฟ้องคดีได้สั่งซื้อสินค้าจากร้าน TOP TAMES เป็นชุด Kit เกล็ดอปเตอร์ บังคับด้วยวิทยุ แต่ร้านค้าดังกล่าวส่งอุปกรณ์ไม่ครบ และเหล็กกลุกลลัทซ์เก่าใช้งานไม่ได้ จึงต้องการให้ส่งแผ่นเหล็กกลุกลลัทซ์และหัวเทียน ๗ หัว แทนอุปกรณ์ที่ส่งไม่ครบ ผู้ฟ้องคดีจึงร้องเรียนเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งได้แจ้งเรื่องของผู้ฟ้องคดีไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีในฐานะประธานของอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดปทุมธานีดำเนินการ แต่อนุกรรมการฯ ได้มีหนังสือแจ้งยุติเรื่องดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบเนื่องจากเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้อง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดปทุมธานีชดเชยค่าเสียหาย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๘/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เอาประกันภัยรถยนต์กับบริษัท ส. ได้ยื่นขอรับชำระหนี้จากกองทุนประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยของบริษัทดังกล่าว แต่กองทุนประกันวินาศภัยไม่ดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย กระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่กำกับดูแลเงินกองทุนของกองทุนประกันวินาศภัยนำเงินของกองทุนประกันวินาศภัยมาชำระหนี้ของผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันชดเชยเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย

กำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๓/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ และสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี (ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่) ละเลยต่อหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในการตรวจสอบบัญชีและกำกับดูแลสหกรณ์ ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด เป็นเหตุให้สหกรณ์การประมงบ้านแหลม จำกัด ประสบปัญหาการบริหารจัดการ ปัญหาทางการเงิน และปัญหาหนี้สินจนทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดและสมาชิกของสหกรณ์ฯ ไม่สามารถถอนเงินตามจำนวนที่มีเงินฝากในสหกรณ์ฯ ได้ และทำให้หุ้นในสหกรณ์ดังกล่าวไม่มีมูลค่า ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในกรณีดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปด กรณีจึงเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๗/๒๕๕๖)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีประมาณเงินไม่วางตะแกรงเหล็กปิดฝาที่ระบายน้ำให้เรียบร้อย เมื่อผู้ฟ้องคดีขับรถยนต์เหยียบทับตะแกรงเหล็กปิดฝาที่ระบายน้ำดังกล่าว ทำให้ตะแกรงเหล็กกระเด็นขึ้นมากกระทบกันชนหน้ารถยนต์ของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในการซ่อมแซมรถยนต์ดังกล่าวแล้ว แต่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีไม่ยินยอมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในการซ่อมแซมรถยนต์ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อการดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้มีความมั่นคงแข็งแรงและมีสภาพปลอดภัยต่อผู้ใช้ประโยชน์ถือเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและอธิการบดี ตามที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. ๒๕๓๓ กำหนดให้ต้องปฏิบัติ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๑/๒๕๕๗)

เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลยในคดีอาญาความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยฝ่าฝืนกฎหมายซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษผู้ฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาดังกล่าว ต่อมาศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลชั้นต้นเป็นให้ยกฟ้อง และหลังจากนั้นศาลฎีกา

ได้มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ จึงเป็นกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องจำเลย และทำให้การยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ส่วนการดำเนินการเพื่อคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายหลังจากการยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลงแล้วนั้น เป็นการกระทำทางปกครองมิใช่ขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีนำข้อพิพาทจากการขอรับทรัพย์สินคืนตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาฟ้องต่อศาลปกครอง โดยมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งมอบทรัพย์สินตามเอกสารท้ายคำฟ้องรายการที่ ๒ ถึงรายการที่ ๒๕ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และหากสภาพแห่งหนี้ไม่เปิดช่องให้บังคับตามคำขอดังกล่าวไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติชดใช้เป็นเงินจำนวน ๑,๑๘๙,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๔/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด มีบัญชีเงินฝากกับสหกรณ์ฯ รวมเป็นเงินจำนวน ๑,๓๑๐,๔๖๗.๕๗ บาท ต่อมา เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ สหกรณ์ฯ ได้มีประกาศ เรื่อง การชะลอความช่วยเหลือสมาชิกตามความจำเป็นและเดือดร้อน ทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถเบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากได้อันเนื่องมาจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒ คณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และวางหลักเกณฑ์ให้สหกรณ์ปฏิบัติเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิก รวมถึงปิดบังข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเพื่อให้สมาชิกเชื่อว่าการบริหารงานของสหกรณ์ฯ ยังมีความโปร่งใสจนเกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ฯ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถถอนเงินจากบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๘๑/๒๕๕๗ และที่ ๙๑๑/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๑.๕.๕ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) โดยไม่ได้ระบุว่าเป็นการกระทำละเมิดจากกรณีใด

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

คำสั่งของผู้บัญชาการทหารบกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๕๐๕,๘๑๓.๒๐ บาท แก่ทางราชการ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้บัญชาการทหารสูงสุดที่ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยไม่ได้รับการพิจารณาสิทธิในความเจริญก้าวหน้าในราชการที่จะได้รับการแต่งตั้ง เลื่อนยศหรือเลื่อนขั้นเงินเดือนต้องลาออกจากราชการก่อนครบเกษียณอายุราชการและมีผลโดยตรงต่อชื่อเสียงเกียรติยศของผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายแก่จิตใจและเสรีภาพขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้บัญชาการทหารบกและผู้บัญชาการทหารสูงสุดชดใช้ค่าเสียหายในผลแห่งละเมิดอันเกิดจากการกระทำทางปกครอง ซึ่งได้แก่ คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการฟ้องคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๗/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

การฟ้องขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติชดใช้ค่าเสียหาย กรณีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ละเลยต่อหน้าที่ในการเพิกถอนแก้ไขกฎ ก.ตร. และยังคงใช้กฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจระดับสารวัตร ถึงจเรตำรวจแห่งชาติและรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีถูกตัดสิทธิในอันที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นในระบบคุณธรรมตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ จนทำให้ต้องลาออกจากราชการ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๑/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินและอาคารชุด

การที่เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดตามคำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นการออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีสูญเสียรายได้จากการดำรงตำแหน่งผู้จัดการนิติบุคคล

อาคารชุดดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมที่ดินและกระทรวงมหาดไทยร่วมกัน หรือแทนกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๘/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

บิดาของผู้ฟ้องคดีซึ่งเคยเป็นผู้ใหญ่บ้านถูกบังคับกลับแล้งทำให้ต้อง ลาออกจากเป็นผู้ใหญ่บ้านและถึงแก่ความตาย นายอำเภอแก่งคอยต้องรับผิดชอบโดยตรง นั้น เป็นกรณีที่นายอำเภอแก่งคอยเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และกระทำละเมิด อันเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๙/๒๕๕๕)

การออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสุนารี เรื่อง กิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ปีละ ๑,๕๐๐ บาท รวมจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ขอให้เทศบาลตำบลสุนารี และนายกเทศมนตรีตำบลสุนารีคืนค่าธรรมเนียมดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ การกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจ ตามกฎหมายหรือจากกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐/๒๕๕๗)

กรณีราษฎรในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาฟ้องว่า นายก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา ได้มีการเบิกจ่ายเงินเดือนและค่าตอบแทนให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หนองบัวศาลาไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ราษฎรในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาได้รับความเสียหาย เนื่องจากนำเงินงบประมาณ ไปใช้จ่ายโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ไม่สามารถนำเงินงบประมาณดังกล่าวมาพัฒนาท้องถิ่นได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชดใช้เงินให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา พร้อมดอกเบี้ย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย หรือจากกฎหมาย คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่ กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

การที่กรมบัญชีกลางมีความเห็นตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ตอบข้อหารือการเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรผู้ฟ้องคดีว่า รายการค่าบำรุงห้องสมุดเป็นรายการที่เบิกได้ แต่รายการค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และรายการค่าบริการพยาบาล เป็นรายการค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บนอกเหนือจากประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จึงไม่สามารถเบิกได้ สำหรับรายการค่าบริการสารสนเทศเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ชัดเจน ขอให้กรมธุรกิจพลังงานประสานกับสถานศึกษาเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ถูกผู้อำนวยการสำนักบริหารกลางเรียกให้ชำระเงินคืนจำนวน ๒,๕๐๐ บาท และการที่กรมบัญชีกลางได้นำหนังสือที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งการตีความของกรมบัญชีกลางดังกล่าวส่งไปให้กรมธุรกิจพลังงานทำให้ผู้ฟ้องคดีถูกอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานตำหนิว่าใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ และอาจถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมบัญชีกลางชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๑/๒๕๕๕)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมงคลนิมิตร (มงคลพิทยาคาร) มีคำสั่งปฏิเสธคำขอใช้สิทธิเข้าพักในที่พักของทางราชการของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียหายต่อสิทธิในการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการและทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียทรัพย์สินอันเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการไม่ได้เข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการตามคำสั่งปฏิเสธคำขอของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมงคลนิมิตร (มงคลพิทยาคาร) ผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำการให้ผู้ฟ้องคดีได้เข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการตามสิทธิ และให้มีการชดเชยค่าเสียหายเป็นเงินแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๕/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาตอยสะเก็ด ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๒๙๓๙ ให้แก่นาย ส. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมิได้แจ้งให้สามีของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็น

เจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงไประวางแนวเขตที่ดิน และแก้ไขรูปแผนที่โดยการลากเส้นทางสาธารณประโยชน์เข้ามาในที่ดินของสามีของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมที่ดินเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๒๙๓๙ และทางสาธารณประโยชน์ที่รูกกล้าที่ดิน รวมทั้งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการออกคำสั่ง และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๔/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินเป็นการเฉพาะราย แต่ช่วงรังวัดได้ออกไปทำการรังวัดที่ดินได้เนื้อที่เพียง ๔๓ ไร่เศษ น้อยกว่าเนื้อที่ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองครอบครองและทำประโยชน์ประมาณ ๑๕๒ ไร่ ๖๒ ตารางวา ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่ยอมลงชื่อเป็นผู้นำรังวัดและให้ถ้อยคำในใบไต่สวน (น.ส. ๕) และไม่ยอมรับผลการรังวัดที่ดิน จึงไม่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบและกฎหมายเพื่อกำหนดโฉนดที่ดินได้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาโคกสำโรง ได้มีคำสั่งยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินเนื่องจากที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่ต้องห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินตามข้อ ๑๔ (๒) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๗ ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้กรมที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาโคกสำโรง เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาโคกสำโรง และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรีร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย นั้น ข้อพิพาทดังกล่าวสืบเนื่องมาจากการใช้อำนาจตามกฎหมายในทางปกครองหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองตามประมวลกฎหมายที่ดินของพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการรังวัดออกโฉนดที่ดิน และการที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาโคกสำโรง มีคำสั่งยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสภาพของสิทธิและหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง และจากการละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๔/๒๕๕๖)

ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๑๐๐๘ ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองอยู่ในแนวเขตเวนคืนเพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๙ สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (วังน้อย) – สิงห์บุรี คณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นฯ ได้พิจารณากำหนดค่าทดแทนตามราคาประเมินทุนทรัพย์ฯ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานธนารักษ์พื้นที่อ่างทอง และสืบเนื่องจาก

ธนารักษ์พื้นที่อ่างทองมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องและไม่ละเอียดรอบคอบในการใช้ข้อมูลของสำนักงานที่ดินจังหวัดอ่างทองในการกำหนดตำแหน่งที่ดิน จึงทำให้ประเมินราคาต่ำกว่าความเป็นจริง และเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ค่าทดแทนที่ดินจากการเวนคืนต่ำกว่าที่ควรจะได้รับ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมธนารักษ์ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของธนารักษ์พื้นที่อ่างทองชดใช้ค่าทดแทนที่ขาดหายไป เป็นการกล่าวอ้างว่าเหตุแห่งความเสียหายของผู้ฟ้องคดีทั้งสองเกิดจากการกระทำของของธนารักษ์พื้นที่อ่างทองที่ประมาทเลินเล่อขาดความละเอียดรอบคอบในการใช้ข้อมูลของสำนักงานที่ดินจังหวัดอ่างทองมากำหนดตำแหน่งที่ดินและราคาประเมิน มิได้กล่าวหาว่าเหตุเกิดจากการกระทำของคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ประเมินราคาผิดพลาด จึงเป็นการฟ้องกรมธนารักษ์ให้รับผิดชอบในการละเมิดของธนารักษ์พื้นที่อ่างทองซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมธนารักษ์ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มิได้ฟ้องคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ว่ากระทำละเมิด ซึ่งจะต้องฟ้องกระทรวงการคลัง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๑/๒๕๕๖)

สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ไม่ทำการรังวัดที่ดินตามที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ โดยอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของแขวงทางหลวงจังหวัดบุรีรัมย์และเจ้าหน้าที่ของการรถไฟแห่งประเทศไทยคัดค้านการออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดี สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ได้ยึดหลักฐาน น.ส. ๓ ของผู้ฟ้องคดี และให้ยกเลิกคำขอรังวัดและรับค่าธรรมเนียมการรังวัดที่ดินคืน ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายต้องเสียที่ดิน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ใช้เงินค่าที่ดินตามราคาซื้อขายในท้องตลาดพร้อมดอกเบี้ย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่เจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินมีคำสั่งยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมที่ดินชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

การที่ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจได้ลงนามในประกาศโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้ และสอบคัดเลือกได้ลำดับสำรองในการสอบคัดเลือกบุคคลภายนอกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๕ โดยไม่มีรายชื่อผู้ฟ้องคดี เป็นผู้สอบได้ เนื่องจากผลการตรวจร่างกายโดยคณะกรรมการแพทย์โรงพยาบาลตำรวจ ได้วินิจฉัยไว้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นโรคเท้าแบนเป็นอุปสรรคต่อการฝึก ซึ่งคลาดเคลื่อนไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนประกาศฉบับดังกล่าวและเพิกถอนคำสั่งของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ฟ้องคดีเข้ารับการศึกษานักเรียนเตรียมทหารในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปีการศึกษาถัดไป เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อีกทั้งเป็นการกล่าวอ้างว่าการไม่รับผู้ฟ้องคดีเข้าศึกษาเป็นการกระทำที่ไม่ชอบ ซึ่งเป็นข้อพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งศาลอาจมีคำสั่งให้เพิกถอนประกาศและคำสั่งที่พิพาทและกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำการเพื่อเป็นการเยียวยาผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๘/๒๕๕๖ และที่ ๕๘๗/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

การที่ผู้บัญชาการศึกษามีประกาศกองบัญชาการศึกษารายชื่อผู้มีสิทธิเข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งเรียงตามลำดับคะแนนในการรับสมัคร และคัดเลือกข้าราชการตำรวจผู้มีวุฒิปริญญาตรีเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยที่ไม่มีรายชื่อของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิเข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่ง เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากในการสอบมีข้อสอบข้อหนึ่งมีคำถามและคำตอบที่บกพร่องไม่ชัดเจนใช้ถ้อยคำที่แตกต่างไปจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งถ้าข้อสอบข้อนี้ใช้ถ้อยคำที่ตรงกับถ้อยคำในบทบัญญัติของกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีย่อมทำข้อสอบข้อนี้ได้ และเมื่อได้เพิ่มอีก ๑ คะแนนผู้ฟ้องคดีก็จะเป็นผู้มีสิทธิเข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งต่อไป ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนประกาศดังกล่าว เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อีกทั้งเป็นการกล่าวอ้างว่าการไม่ประกาศให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิเข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งเป็นการกระทำที่ไม่ชอบก็เป็นข้อพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ซึ่งศาลปกครองอาจมีคำสั่งให้เพิกถอนประกาศและกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำการเพื่อเป็นการเยียวยาผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๐/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้ขอตรวจสอบสมุดคำตอบของผู้ฟ้องคดีกับทางคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง รวม ๑๐ ภาควิชา ผลปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีสอบไม่ผ่านจริง ๓ ภาควิชา ส่วนสมุดคำตอบอีก ๗ ภาควิชา ซึ่งเป็นเอกสารที่อยู่ในความครอบครองของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี นั้น ทางคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง แจ้งว่า เอกสารทั้งหมดดังกล่าวถูกทำลายไปแล้ว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า หากไม่เกิดกรณีความผิดพลาดจากการทำลายสมุดคำตอบ ผู้ฟ้องคดีก็สามารถทำการสอบได้เพิ่มอีก ๒ วิชา และสามารถจบการศึกษาได้เร็วยิ่งขึ้น การทำลายสมุดคำตอบไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีเป็นพระสงฆ์ไม่สามารถเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนเงินจากมหาวิทยาลัยได้ นอกจากการขอความอนุเคราะห์เป็นการประนีประนอมด้วยวิชาที่ได้สอบไปแล้ว และได้เสียโอกาสทางการศึกษามาแล้ว ๒ ปี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ยกประโยชน์ในกระบวนวิชาทั้ง ๗ วิชา ที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ทำลายสมุดคำตอบของผู้ฟ้องคดี โดยให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหงประกาศให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบผ่านในกระบวนวิชาทั้ง ๗ วิชาดังกล่าว ส่วนผลสอบกระบวนวิชาทั้ง ๓ วิชา ที่ถูกลบโทษไม่ประกาศผลสอบและกระบวนวิชาทั้ง ๘ วิชา ของภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๓ นั้น หากวิชาใดสอบไม่ผ่านก็ขอให้ผู้ฟ้องคดีได้ทำรายงานวิชาที่สอบไม่ผ่าน เพื่อประกอบการขอจบการศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๕๓ มูลเหตุแห่งคดีตามข้อหานี้จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ที่จะให้ศาลวินิจฉัยถึงความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ได้ทำลายสมุดคำตอบของผู้ฟ้องคดีทั้ง ๗ วิชา ว่าเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่ก่อให้เกิดละเมิดแก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามนัยมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๖๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

ผู้ฟ้องคดีเป็นเกษตรกรได้ยื่นคำขออนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบัน แต่ไม่ได้รับอนุญาต ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนต่อเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา กรณีไม่ออกใบอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบัน และร้องเรียนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียน

ตำรับยาแบบ ASEAN HARMONIZATION เลขชาติการคณะกรรมการอาหารและยามีหนังสือถึงผู้ฟ้องคดีความว่า (๑) กรณีที่ไม่สามารถออกไปอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบันได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วพบว่าผู้ยื่นคำขอยังไม่มีคุณสมบัติครบที่จะเป็นผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ (๒) ประเด็นที่ร้องเรียนว่าหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนตำรับยาสามัญ ยาสามัญใหม่ และยาใหม่ขัดต่อกฎหมาย นั้น หลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการยา ก่อนจะประกาศใช้ และคณะกรรมการยามีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ว่ากฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ ได้กำหนดแบบในการขอขึ้นทะเบียนตำรับยาให้ใช้แบบ ท.ย.๑ ซึ่งกำหนดให้แนบหลักฐานแสดงสรรพคุณและความปลอดภัยประกอบการพิจารณาด้วย โดยกรณีตามคำขอของผู้ฟ้องคดีถือว่าเป็นยาใหม่ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ในกรณีของผู้ฟ้องคดีเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามกฎหมาย หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งเลขชาติการคณะกรรมการอาหารและยาที่ไม่ออกไปอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบันให้แก่ผู้ฟ้องคดี ให้เพิกถอนหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนตำรับยาแบบ ASEAN HARMONIZATION ให้เลขชาติการคณะกรรมการอาหารและยาตรวจสอบและลงทะเบียนตำรับยาให้ผู้ฟ้องคดี และให้คณะกรรมการยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาหรือกระทรวงสาธารณสุข ร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายในการออกกฎหรือคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๐/๒๕๕๖)

สำนักชลประทานที่ ๑๖ โดยความเห็นชอบของกรมชลประทานก่อสร้างคลองคอนกรีตส่งน้ำในโครงการระบบส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย สายที่ ๒ โดยปลายคลองไปสิ้นสุดลงในที่ดินของผู้ฟ้องคดีและชาวบ้านซึ่งใช้ทำนา เป็นเหตุให้น้ำท่วมพื้นที่ทำนาของผู้ฟ้องคดีและชาวบ้าน ต่อมา ผู้ฟ้องคดีและชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนได้มีหนังสือถึงราชเลขาธิการ สำนักราชเลขาธิการ ขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานโครงการก่อสร้างระบบส่งน้ำชลประทาน เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาน้ำท่วมจากคลองคอนกรีตส่งน้ำดังกล่าว สำนักราชเลขาธิการได้มีหนังสือแจ้งตัวแทนผู้ฟ้องคดีว่าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมโดยการก่อสร้างคลองส่งน้ำเพิ่มเติมโดยการตาดคอนกรีตคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย สายที่ ๒ ความยาวประมาณ ๑,๕๐๐ เมตร และขุดลอกคลองธรรมชาติจำนวน ๔ สาย กรมชลประทาน และสำนักชลประทานที่ ๑๖ ได้รับทราบแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้ฟ้องคดีดังกล่าวแล้ว แต่ไม่ได้ดำเนินการก่อสร้างคลองส่งน้ำเพิ่มเติมต่อจากปลายคลองส่งน้ำเดิมให้แล้วเสร็จแต่อย่างใด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมชลประทาน และสำนักชลประทานที่ ๑๖ ร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี

พร้อมดอกเบี้ย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย และจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๑๙/๒๕๕๖ ที่ ๗๒๐/๒๕๕๖ ที่ ๗๒๑/๒๕๕๖ ที่ ๗๓๖/๒๕๕๖ ที่ ๗๓๗/๒๕๕๖ ที่ ๗๔๘/๒๕๕๖ ที่ ๗๗๓/๒๕๕๖ ที่ ๗๗๘/๒๕๕๖ ที่ ๗๘๑/๒๕๕๖ ที่ ๗๘๒/๒๕๕๖ ที่ ๗๘๓/๒๕๕๖ ที่ ๗๘๔/๒๕๕๖ ที่ ๗๘๕/๒๕๕๖ ที่ ๗๘๖/๒๕๕๖ ที่ ๗๘๗/๒๕๕๖ ที่ ๗๘๙/๒๕๕๖ ที่ ๗๙๐/๒๕๕๖ ที่ ๘๑๕/๒๕๕๖ ที่ ๘๑๖/๒๕๕๖ ที่ ๘๑๗/๒๕๕๖ ที่ ๘๑๘/๒๕๕๖ ที่ ๘๑๙/๒๕๕๖ และที่ ๖๗๕/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่กรมบังคับคดีบันทึกข้อมูลของจำเลยในคดีของศาลแพ่งธนบุรี คดีหมายเลขแดงที่ ล.๓๐๙/๒๕๓๙ ซึ่งมีชื่อและชื่อสกุลฟ้องกับผู้ฟ้องคดีและเป็นเหตุให้ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ปฏิเสธคำขอสินเชื่อและคำขอเปิดบัญชีบัตรเครดิตของผู้ฟ้องคดี เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีขอให้กรมบังคับคดีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลายครั้ง แต่กรมบังคับคดีเพิกเฉย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมบังคับคดีชดเชยค่าเสียหายตามมูลค่าอาคารชุดที่ผู้ฟ้องคดีซื้อ แก้ไขปัญหาในประเด็นตามคำฟ้องให้กับผู้ฟ้องคดีอย่างถาวร ซึ่งแจ้งวิธีการตรวจสอบข้อมูลของกรมบังคับคดีเป็นหนังสือไปยังสถาบันการเงินทุกแห่งและส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวให้กับผู้ฟ้องคดี และชี้แจงข้อเท็จจริงและขอโทษผู้ฟ้องคดีเป็นหนังสือ เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่หน่วยงานทางปกครองกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายและจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ซึ่งเข้าลักษณะเป็นคดีพิพาทซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีได้จัดส่งเอกสารถึงอธิบดีศาลปกครองกลางทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับที่ร้าน ปณร. จตุจักร ๒๐๑ แต่ร้าน ปณร. จตุจักร ๒๐๑ ได้ออกหลักฐานการรับเงินให้ ซึ่งปรากฏข้อความไม่ชัดเจนและเลอะเลือน ทำให้ผู้ฟ้องคดีขาดหลักฐานสำคัญทางไปรษณีย์และทางการเงิน ซึ่งอาจเป็นปัญหาในการใช้สิทธิดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางปกครองและอื่น ๆ เมื่อผู้ฟ้องคดีขอให้ออกหลักฐานการรับเงินฉบับใหม่ แต่ร้าน ปณร. จตุจักร ๒๐๑ ไม่ดำเนินการให้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด คณะกรรมการบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดำเนินการออกเอกสารการให้บริการไปรษณีย์ และเอกสารการเงินที่ชัดเจน และให้ชัดใช้ค่าเสียหาย เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖/๒๕๕๗)

กรณีผู้ถือหุ้นของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ฟ้องว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการรับจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการให้แก่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยอาศัยมติของที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๔ และเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) กระทบการคลัง และกระทบพาณิชยชัดใช้ค่าเสียหาย ค่าใช้จ่าย และค่าเสียหายจากการทำละเมิดของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) คณะกรรมการบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๗/๓/๒๕๕๗)

๑.๕.๖ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ที่มีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากการทำงาน และขอคัดเอกสารสำนวนการสอบสวน ซึ่งบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) อนุญาตให้คัดสำเนาได้เฉพาะคำให้การและเอกสารประกอบที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นไว้ต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและทางวินัยเท่านั้น ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนเอกสารหลักฐานและถ้อยคำในสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้มีคำวินิจฉัยให้บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์ แต่บริษัทฯ ไม่ได้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำของบริษัทฯ เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และเป็น การกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี จึงฟ้องเป็นคดีนี้ต่อศาลปกครอง นั้น แม้จะฟังได้ว่าการที่บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ไม่ได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างก็ตาม

แต่เมื่อการละเลยหรือเพิกเฉยของบริษัทฯ ในกรณีดังกล่าวมิใช่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจการทางปกครองตามที่ได้รับมอบหมาย การกระทำของบริษัทฯ ที่ไอที จำกัด (มหาชน) จึงมิใช่การละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และหากเป็นการกระทำละเมิดก็ไม่ใช่การกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง ข้อพิพาทตามฟ้องจึงมิใช่ข้อพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คงเป็นเพียงข้อพิพาทอันเกี่ยวข้องกับสิทธิหรือหน้าที่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามสัญญาจ้างแรงงานหรือข้อตกลงอันเกี่ยวข้องกับสภาพการจ้างเท่านั้น **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๐/๒๕๕๕)**

เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศจับกุมผู้ฟ้องคดีในข้อหาฆ่าและพยายามฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาและมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาต โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี โดยนาง ก. ภริยาของผู้ฟ้องคดี มีหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อนายกรัฐมนตรีขอให้ชดใช้ค่าเสียหายกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ผลการสอบสวนปรากฏว่าคณะกรรมการฯ เห็นควรยุติเรื่อง สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงมีหนังสือแจ้งคำสั่งยุติเรื่องให้นาง ก. ทราบ ผู้ฟ้องคดีไม่พอใจในผลการพิจารณา จึงมาฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือดังกล่าว และให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติชดใช้ค่าเสียหาย แม้ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานของรัฐได้มีคำสั่งตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่เมื่อการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมผู้ฟ้องคดีเป็นการใช้อำนาจในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาคดีนี้จึงมีมูลละเมิดอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งเป็นคดีพิพาทที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดีในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำขึ้นดังกล่าวตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงเป็นสิทธิที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องต่อศาลยุติธรรมตามมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๐/๒๕๕๕)**

แพทย์ของโรงพยาบาลศรีธัญญา ซึ่งเป็นสถานพยาบาล สังกัดของกระทรวงสาธารณสุข ทำการรักษานางสาว น. น้องสาวของผู้ฟ้องคดีโดยการฉีดยาและให้กลับบ้าน แต่ปฏิเสธรับนางสาว น. เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน โดยอ้างว่าแพทย์เจ้าของไข้เท่านั้นที่จะมีอำนาจสั่งรับนางสาว น. ไว้บำบัดรักษาได้ และแจ้งให้ไปพบแพทย์เจ้าของไข้ในวันอื่น ทั้งนี้ นางสาว น. มีความผิดปกติทางจิตถึงระดับที่เรียกว่าผู้ป่วยที่มีภาวะอันตราย มีความจำเป็น

ต้องได้รับการบำบัดรักษาตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแพทย์ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่บัญญัติว่า กรณีที่แพทย์ตรวจพบว่าบุคคลใดมีลักษณะตามมาตรา ๒๒ ให้ส่งตัวบุคคลนั้นพร้อมกับรายงานผลการตรวจวินิจฉัยและประเมินอาการเบื้องต้น เพื่อเข้ารับการตรวจวินิจฉัยและประเมินอาการโดยละเอียดตามมาตรา ๒๙ และให้นำความในมาตรา ๒๗ วรรคสอง และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้โรงพยาบาลศรีธัญญาและกระทรวงสาธารณสุขร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าเสียหายเมื่อการวินิจฉัยสั่งการของแพทย์ในการรักษาพยาบาลเป็นการใช้ดุลยพินิจทางการแพทย์ที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วย ไม่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายซึ่งเป็นอำนาจทางปกครองในการออกกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือละเลยต่อหน้าที่ทางปกครองตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และแม้การตรวจวินิจฉัยและประเมินอาการทางการแพทย์จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ป่วยที่เข้ารับบริการก็ไม่นับเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๑/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของนาย ช. ได้ยื่นคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์สินต่อศาลแพ่ง ซึ่งศาลแพ่งได้มีคำสั่งอนุญาตแล้ว แต่เมื่อมีการขายทอดตลาดที่ดินของนาย ช. เจ้าหน้าที่ของกรมบังคับคดีได้นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าวไปชำระหนี้ให้แก่บริษัท ก. แต่เพียงผู้เดียว โดยมีได้ดำเนินการเฉลี่ยทรัพย์สินให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำสั่งของศาลแพ่ง ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมบังคับคดีชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี คดีนี้มีมูลละเมิดอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการบังคับคดี ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มิได้ใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของกรมบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะยื่นคำร้องต่อศาลยุติธรรมซึ่งมีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการบังคับคดีนั้นตามมาตรา ๒๘๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง การฟ้องคดีนี้จึงไม่มีลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๗/๒๕๕๖)

การที่สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อย น้ำตาลทรายและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (สอต.) และสำนักนโยบายอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย (สนย.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล จัดทำโครงการนโยบายของไทยในการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์อ้อยและน้ำตาล ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ และโครงการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยโครงการดังกล่าวมีเนื้อหาและรายละเอียดขององค์ความรู้ ลอกเลียนโครงร่างการวิจัยของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายเมื่อโครงร่างการวิจัยของผู้ฟ้องคดีทั้งสามเป็นงานที่มีลิขสิทธิ์ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกอบกับการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ใช่การใช้อำนาจทางปกครองหรือเป็นการออกคำสั่งทางปกครอง คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ ไม่ใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๘/๒๕๕๖)

การที่ธนาคารออมสินมีคำสั่งไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีกู้ยืมเงินเป็นการใช้อำนาจทางปกครองทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย การกระทำของผู้ธนาคารธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารออมสิน สาขาจันทบุรี และผู้จัดการธนาคารออมสิน เขตจันทบุรี ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของธนาคารออมสิน ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ร่วมกันชำระค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี มูลเหตุพิพาทที่แท้จริงเกิดจากผู้ฟ้องคดีได้ขอกู้เงินจากธนาคารออมสิน สาขาจันทบุรี อันเป็นธุรกิจพาณิชย์ของธนาคารที่ลูกค้าของธนาคารกับธนาคารมีต่อกันและเป็นนิติสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน การที่ผู้จัดการธนาคารออมสิน สาขาจันทบุรี ได้แจ้งไม่อนุมัติคำขอกู้ยืมเงินของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการบอกปิดไม่รับคำเสนอของผู้ฟ้องคดี คำเสนอของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นอันสิ้นความผูกพันตามมาตรา ๓๕๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คำอนุมัติให้กู้ยืมหรือไม่ให้กู้ยืมเงินจึงไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง แต่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับธนาคารออมสินที่เป็นนิติกรรมในทางแพ่ง และการดำเนินธุรกิจพาณิชย์ของธนาคารออมสินซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจนั้น การจะให้ผู้ใดกู้ยืมหรือไม่ เพียงใด โดยมีหลักทรัพย์ใดค้ำประกันหรือไม่อย่างไร หรือคิดอัตราดอกเบี้ยเพียงใด แม้จะเป็นเรื่องที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายและในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังก็ตาม แต่ก็ต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์แนวทางนโยบายที่มีขอบเขตชัดเจนและต้องคำนึงถึงความเสียหายของประชาชนผู้ฝากเงินด้วย ความเสียหายของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นเรื่องการกู้ยืมเงินในทางธุรกรรมปกติของธนาคาร มิใช่การกระทำละเมิดจากการใช้อำนาจทางปกครองของหน่วยงาน

ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๘/๒๕๕๖)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งเชิญให้ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔ เข้าร่วมพิธีลงนามความร่วมมือบันทึกข้อตกลงทางการศึกษา ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔ และโรงเรียนในสังกัดกับมหาวิทยาลัยในประเทศสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) จำนวน ๗ แห่ง และให้ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและผู้ปกครองที่จะสมัครเข้าเรียนต่อในโครงการนี้ไปสมัครพร้อมเอกสารและเตรียมเงินในการสมัครยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับสมัครในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ด้วย ต่อมา ในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงทางการศึกษาดังกล่าว โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔ เป็นผู้ลงนามในบันทึกข้อตกลงด้วย ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครเข้ารับทุนเพื่อศึกษาต่อยังประเทศสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) แต่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔ และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔ กลับไม่สามารถดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีเดินทางไปศึกษาต่อยังประเทศดังกล่าวได้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเสียค่าสมัครเข้าร่วมโครงการดังกล่าวอีกจำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔ มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและจัดการการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา และมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔ เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔ เมื่อตามมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับข้อ ๖ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๑๒) ของกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ไม่ได้กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการส่งนักเรียนไปศึกษาต่อต่างประเทศ นอกจากนี้ การดำเนินการดังกล่าวไม่ปรากฏว่า ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่อย่างใด การที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔ มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งเชิญชวนให้เข้าร่วมพิธีการลงนามบันทึกข้อตกลงทางการศึกษา ตลอดจนมีการรับสมัครนักเรียนเพื่อเข้าร่วมโครงการดังกล่าว และรับเงินค่าสมัคร เป็นการกระทำในนามของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔ เอง จึงไม่ใช้การกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือ

จากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร เมื่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี จึงไม่ใช่คดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๐/๒๕๕๗ ที่ ๘๑๔/๒๕๕๗ ที่ ๘๒๘/๒๕๕๗ ที่ ๙๐๖/๒๕๕๗ และที่ ๙๕๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๑.๖ สัญญาทางปกครอง

๑.๖.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง

๑) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

(๑) สัญญาสัมปทาน

บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ได้จดทะเบียนเป็นบริษัท ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการประกอบกิจการโทรคมนาคมและให้บริการทางด้านโทรคมนาคมทุกลักษณะ ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการดาวเทียมสื่อสาร และให้บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสื่อสาร สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่างบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) กับบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) เป็นสัญญาที่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ตกลงให้บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ดำเนินการจัดให้มีขยาย และดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ในพื้นที่ต่าง ๆ ได้ทั่วประเทศ ตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ตามที่ได้รับอนุญาตจากบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และภายใต้กำกับดูแลของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) โดยบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ต้องจัดหาเครื่องและอุปกรณ์ทั้งหมด ซึ่งเครื่องและอุปกรณ์ดังกล่าวจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ส่วนบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) จะมีรายได้จากการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์จากผู้ให้บริการ และจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ตลอดอายุสัญญาเป็นรายปี มีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทานซึ่งเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๒/๒๕๕๖)

(๒) สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ

เมื่อปลัดกรุงเทพมหานครได้มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการเขตหลักสี่ปฏิบัติราชการแทน ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๓๕ ปลัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้อำนวยการเขตหลักสี่จึงออกคำสั่งลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ เรื่อง จ้างและแต่งตั้งลูกจ้างชั่วคราว ตามข้อ ๑๐ ของข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยข้อ ๓ ของข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ลูกจ้าง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๓ ของข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ลูกจ้าง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับบันทึกอนุมัติลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๒ จ้างและแต่งตั้งลูกจ้างชั่วคราว จำนวน ๑๑ ราย รวมทั้งรายชื่อผู้ฟ้องคดี ให้ปฏิบัติงานเป็นลูกจ้างชั่วคราวในโรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา ๒ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ โดยที่โรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา ๒ มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาอันเป็นการบริการสาธารณะ สัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งภารโรง ปฏิบัติงานในโรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา ๒ จึงเป็นสัญญาทางปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๕/๒๕๕๕)

สัญญาเช่าอาคารราชพัสดุระหว่างผู้ฟ้องคดีกับกระทรวงการคลัง โดยกรมการbinพลเรือน เพื่อดำเนินกิจการรถลิμουซีน สำหรับรับส่งผู้โดยสารที่ใช้บริการในท่าอากาศยานกระบี่ เป็นสัญญาที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง และมีลักษณะเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ อันเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓๔/๒๕๕๕)

สัญญาจ้างกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) เป็นสัญญาที่มีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง คือ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) เป็นหน่วยงานทางปกครอง ว่าจ้างบุคคลให้มาทำงานในตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ อันเป็นการจ้างบุคคลมาจัดทำบริการสาธารณะ จึงเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๖/๒๕๕๕)

สัญญาที่สำนักงานประกันสังคมซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง จ้างให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นบริษัทเอกชนให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันตน เป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะโดยการให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จึงเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๐/๒๕๕๖)

สัญญาเรียนการศึกษากายในประเทศภาคนอกเวลาระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้รับทุนมีวัตถุประสงค์แห่งสัญญา คือ เมื่อผู้รับทุนสำเร็จการศึกษาแล้ว ผู้รับทุนจะเข้ารับราชการตามคำสั่งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครและตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตกลงให้การสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยมีข้อผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องทำการสอนในสถานศึกษาอันเป็นการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐ สัญญาดังกล่าวจึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๔๓/๒๕๕๕)

สัญญาซื้อขายระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรเป็นพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร (เอ.ที.ซี) ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ ระหว่างกรุงเทพมหานครกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นบริษัทเอกชน มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ติดตั้งระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร อันมีลักษณะเป็นการจัดทำบริการสาธารณะประเภทหนึ่งตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๐/๒๕๕๗)

(๓) สัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค

(๓.๑) สัญญาจ้างสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อการสาธารณูปโภคโดยตรง

สัญญาจ้างก่อสร้างสถานีสูบน้ำคลองยายเฟื่อน ตอนคลองแสนแสบ ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับกรุงเทพมหานคร มีกรุงเทพมหานครเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ ตามมาตรา ๘๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ฝ่ายหนึ่งซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยงานทางปกครองเป็นคู่สัญญา สัญญาดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๑/๒๕๕๕)

สัมปทานประกอบกิจการไฟฟ้าระหว่างกระทรวงพลังงาน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานกับกองทัพเรือ เป็นสัญญาที่มีวัตถุประสงค์แห่งสัญญาเพื่อให้กองทัพเรือผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าให้กับบุคคลผู้ร้องขอใช้ไฟฟ้าในเขตสัมปทาน เมื่อการผลิตกระแสไฟฟ้านั้นถือเป็นการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อให้ประโยชน์แก่ประชาชนได้ใช้สิ่งสาธารณูปโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต สัมปทานประกอบกิจการไฟฟ้าระหว่าง

กระทรวงพลังงานกับกองทัพเรือจึงถือว่าเป็นสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคที่มีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘/๒๕๕๖)

สัญญาจ้างบริษัทเอกชนก่อสร้างระบบระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย เทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก มีลักษณะเป็นสัญญาที่จัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคอันเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๗/๒๕๕๗)

สัญญารับจ้างก่อสร้างอาคารคณะวิทยาการจัดการ ๑ หลัง ระหว่าง ผู้ฟ้องคดี กับ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เป็นสัญญาที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองได้ว่าจ้างให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการก่อสร้างอาคารคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งเป็นสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีอาคารที่ทำการและอาคารเรียนของคณะวิทยาการจัดการซึ่งเป็นทรัพย์สินที่หน่วยงานทางปกครองใช้เป็นเครื่องมือโดยตรงในการจัดทำบริการสาธารณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีให้บรรลุผล จึงเป็นสัญญาที่จัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคและเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๐๗/๒๕๕๗)

สัญญาจ้างก่อสร้างกำแพงคอนกรีตเสริมเหล็กป้องกันการกัดเซาะตลิ่ง ลำน้ำแม่นางแล ถนนลาดยางระหว่างบ้านร่องปลาข้าว หมู่ที่ ๑๔ ถึงบ้านนางแล หมู่ที่ ๗ ตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ระหว่างผู้ฟ้องคดี กับ เทศบาลตำบลนางแล มีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อันมีลักษณะเป็นสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคและเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๓/๒๕๕๘)

สัญญาจ้างก่อสร้างปรับปรุงคลองนกกาง ณ เขตเมืองพิทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยทำเขื่อนคอนกรีตกันดิน ทำทางเท้าคอนกรีต ทำท่อระบายน้ำและบ่อพักพร้อมฝापิด ระหว่างเมืองพิทยากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นสัญญาที่คู่สัญญาฝ่ายปกครองได้ว่าจ้างคู่สัญญาฝ่ายเอกชนให้ทำการก่อสร้างถาวรวัตถุเพื่อประชาชนทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์ได้โดยตรง และคู่สัญญาฝ่ายเอกชนจะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินจากคู่สัญญาฝ่ายปกครอง อันมีลักษณะเป็นสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคและเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๐/๒๕๕๘)

(๓.๒) สัญญาจ้างก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภคที่เป็นเครื่องมือสำคัญ ในการจัดทำบริการสาธารณะ

สัญญาที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ตกลงว่าจ้างให้บริษัทเอกชนทำการก่อสร้าง ติดตั้งระบบประปาภายในวิทยาลัย ณ วิทยาลัยการอาชีพจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นสัญญาที่มีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง และมีลักษณะเป็นสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๑/๒๕๕๖)

สัญญาจ้างก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ โรงเรียนเทศบาลวัดคลองโพธิ์ ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น จึงเป็นสัญญาที่มีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองและมีลักษณะเป็นสัญญาที่จัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค จึงเป็นสัญญาทางปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๙/๒๕๕๖)

สัญญาจ้างปรับปรุงโรงคลุมคัดเลือกสัตว์น้ำ ทำเทียบเรือประมงปัตตานี พร้อมติดตั้งระบบไฟฟ้า ๓ เฟส เพื่อใช้กับเครื่องฉีดน้ำแรงดันสูงที่โรงคลุมดังกล่าว ระหว่างจังหวัดปัตตานี ผู้ว่าจ้าง กับผู้ฟ้องคดี ผู้รับจ้าง เป็นสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคที่ใช้ในการบริการสาธารณะ จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๑/๒๕๕๗)

(๓.๓) สัญญาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณูปโภค

สัญญาซื้อขายที่ดินเพื่อสร้างทางพิเศษโครงการระบบทางด่วนสายบางปะอิน-ปากเกร็ด ซึ่งมีการทางพิเศษแห่งประเทศไทยในฐานะคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินที่ตกลงซื้อขายไปจัดสร้างทางพิเศษอันเป็นการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค สัญญาดังกล่าวจึงเป็นสัญญาทางปกครองตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๖/๒๕๕๗)

บันทึกข้อตกลงยินยอมรับเงินค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างและต้นไม้ยืนต้น เพื่อนำที่ดินดังกล่าวมาขยายเขตทางหลวง ซึ่งเป็นสาธารณูปโภคที่ประชาชนผู้ใช้ได้รับประโยชน์โดยตรง จึงเป็นสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค อันเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๗๘/๒๕๕๗)

(๔) สัญญาให้แสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง เนื่องจากมีลักษณะเป็นไปตามมติของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๖/๒๕๔๔

(๑) กรณีเป็นสัญญาทางปกครองเนื่องจากเป็นสัญญาที่ให้เอกชนเข้าดำเนินการหรือเข้าร่วมดำเนินการบริการสาธารณะโดยตรง

สัญญาจ้างพนักงานให้เข้ามาช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

สัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างทั่วไปตำแหน่งพนักงานสุบน้ำขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวงมีลักษณะที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองที่มีภารกิจในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมไปถึงการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง จึงเป็นสัญญาที่ให้ผู้ฟ้องคดีเข้าร่วมดำเนินงานจัดทำบริการสาธารณะ เป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๒-๔๙๓/๒๕๕๖)

สัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจของเทศบาลตำบลเมืองนะ ตำแหน่งผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัย มีลักษณะเป็นการมอบหมายให้เข้ามาช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อร่วมดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลเมืองนะ ให้บรรลุผล จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘/๒๕๕๖ และที่ ๕๑๓/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

สัญญาจ้างเอกชนประกอบอาหารกลางวันเลี้ยงเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลคำแคน ซึ่งอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลคำแคน โดยวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลคำแคนในการว่าจ้างผู้ฟ้องคดีนั้น เพื่อที่จะจัดทำบริการสาธารณะในด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายและสติปัญญาของเด็ก ซึ่งเด็กเล็กที่อยู่ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำเป็นต้องรับประทานอาหารที่มีคุณภาพและถูกสุขอนามัยของผู้ฟ้องคดี เพื่อให้เด็กจะได้เจริญเติบโตและมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลคำแคน จึงถือได้ว่าเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลคำแคน สัญญาจ้างเอกชนประกอบอาหารเลี้ยงเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลคำแคน จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๖/๒๕๕๖)

สัญญาจ้างเอกชนให้ทำความสะอาดบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลคำแคน ซึ่งอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลคำแคน โดยวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลคำแคนในการว่าจ้างผู้ฟ้องคดีนั้น เพื่อที่จะจัดทำบริหารสาธารณะในด้านการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคำแคน ซึ่งเป็นการให้บริการด้านอนามัยและอำนวยความสะดวกในการใช้พื้นที่ใช้สอยให้แก่เด็กเล็กและผู้ปกครองที่เป็นบุคคลภายนอกในการเข้ามาใช้บริการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งบุคลากรผู้ปฏิบัติงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงถือได้ว่าเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลคำแคน สัญญาจ้างเอกชนให้ทำความสะอาดบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคำแคน จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๗/๒๕๕๖)

สัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ตำแหน่งช่างเทคนิค ฝ่ายทัศนูปกรณ์ ศูนย์บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มีลักษณะเป็นสัญญาที่ให้ผู้ฟ้องคดีร่วมดำเนินงานจัดทำบริการสาธารณะ จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๐๕/๒๕๕๖)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นนิติบุคคลและเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ มีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษา สร้างบัณฑิต รวมทั้งบริการทางวิชาการแก่สังคม ฯลฯ โดยมีอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัย ในกิจการทั้งปวงตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อ ๑๘ ของข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ ดังนั้น การที่อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งเจ้าหน้าที่สำนักงาน P๘ สังกัดวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ สาธารณสุข มีลักษณะที่ให้ผู้ฟ้องคดีร่วมดำเนินงานจัดทำบริการสาธารณะตามกิจการหรืออำนาจหน้าที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าขณะที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คบ.๑๒/๒๕๕๗)

สัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจตำแหน่งผู้ดูแลเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงคำ มีลักษณะที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองที่มีภารกิจในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และ

วัฒนธรรม รวมไปถึงการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เป็นสัญญาที่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเข้าร่วมดำเนินงานจัดทำบริการสาธารณะ จึงเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๔/๒๕๕๗)

สัญญายินยอมในการขอรับความช่วยเหลือด้านเงินทุนภายใต้ โครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตรเพื่อดำเนินการโรงงานผลิตน้ำแข็งเพื่อการประมง ระหว่างสหกรณ์การประมงบ้านแหลม จำกัด กับ กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นสัญญาที่หน่วยงาน ทางปกครองตกลงให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเข้าร่วมดำเนินการบริการสาธารณะตามโครงการเงินกู้ เพื่อปรับโครงสร้างภาคการเกษตรโดยตรง โดยให้สหกรณ์การประมงบ้านแหลม จำกัด รับเงินกู้ เพื่อไปดำเนินการจัดตั้งโรงงานผลิตน้ำแข็งของเพื่อให้บริการแก่สมาชิกในกิจการเกี่ยวกับ อุตสาหกรรมการประมง จึงเป็นสัญญาทางปกครอง เมื่อคู่สัญญามีข้อโต้แย้งกันในสัญญาดังกล่าว จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๐๓/๒๕๕๗)

การที่กรุงเทพมหานครให้บริษัท ท. ดำเนินการจัดหาที่ดิน เพื่อนำมาใช้เป็นสถานที่จัดทำตลาด และต่อมา บริษัท ท. ได้นำที่ดินดังกล่าวมาทำสัญญา ให้กรุงเทพมหานครเช่าช่วงที่ดินเพื่อจัดให้มีตลาดชนบุรี สนามหลวง ๒ (ส่วนขยาย) กรณีจึงเป็น การมอบหมายให้บริษัท ท. เข้าร่วมดำเนินการบริการสาธารณะให้บรรลุผลเป็นไปตามอำนาจ หน้าที่ของกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่กำหนดให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการ ในเขตกรุงเทพมหานครโดยการจัดให้มีและควบคุมตลาด สัญญาเช่าช่วงที่ดินจึงมีลักษณะเป็น สัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ข้อพิพาทเกี่ยวกับ ข้อโต้แย้งในสัญญาดังกล่าวจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๐๑/๒๕๕๗)

สัญญาจ้างพนักงานทดลองปฏิบัติงานตำแหน่งอาจารย์ ระหว่าง ผู้ฟ้องคดีกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นสัญญาที่ให้ผู้ฟ้องคดีเข้าร่วมจัดทำบริการสาธารณะ โดยตรง กรณีจึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๐/๒๕๕๗)

(๒) กรณีเป็นสัญญาทางปกครองเนื่องจากเป็นสัญญาซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แสดงถึงเอกสิทธิ์ของรัฐ

การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะทวดได้มีประกาศประมูลจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ เพื่อก่อสร้างประปาหมู่บ้านจำนวน ๑ แห่ง โดยประกาศดังกล่าวกำหนดให้ผู้เสนอราคาต้องวางหลักประกันของพร้อมกับการยื่นประมูล และหากผู้เสนอราคาซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะทวดได้คัดเลือกแล้วไม่ไปทำสัญญาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะทวดจะริบหลักประกันของหรือเรียกซองจากผู้ออกหนังสือค้ำประกันของทันที เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยินยอมผูกพันตนตามประกาศขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะทวดด้วยการเข้าเสนอราคาและยื่นหลักประกันของต่อองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะทวด จึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แสดงเจตนาสนองรับคำเสนอขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะทวด และก่อให้เกิดสัญญาประเภทหนึ่งเรียกว่า “สัญญาหลักประกันของ” โดยที่สัญญาหลักประกันของมีคู่สัญญาฝ่ายผู้ฟ้องคดีเป็นหน่วยงานทางปกครอง และเป็นสัญญาที่คู่สัญญาฝ่ายองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะทวดมีเอกสิทธิ์ในการเลือกคู่สัญญา ควบคุมการปฏิบัติตามสัญญา แก้ไขสัญญา และเลิกสัญญาได้ฝ่ายเดียว ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอำนาจของคู่สัญญาฝ่ายหน่วยงานทางปกครองอันเป็นลักษณะพิเศษของสัญญาทางปกครอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งคู่สัญญาที่จะเข้าร่วมดำเนินการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคซึ่งเป็นความมุ่งหมายให้การดำเนินการกิจการทางปกครองหรือการบริการสาธารณะบรรลุผล สัญญาหลักประกันของดังกล่าว จึงมีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒๘/๒๕๕๕)

การที่กองทัพเรือโดยกรมช่างโยธาทหารเรือมีประกาศกรมช่างโยธาทหารเรือ เรื่อง ประกวดราคาจ้างก่อสร้างอาคาร กองบริการ กรมพลธิการทหารเรือ ในพื้นที่กรมสารวัตรทหารเรือ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำเชิญให้ผู้ประกอบกิจการรับเหมาก่อสร้างทำคำเสนอขอเข้าทำสัญญาจ้างก่อสร้างตามแบบสัญญาที่กำหนด และเป็นคำเสนอให้ผู้ที่จะเข้าเสนอราคาปฏิบัติตามเงื่อนไขของการเสนอราคาทีกองทัพเรือโดยกรมช่างโยธาทหารเรือกำหนด เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นเอกสารประกวดราคา โดยจัดทำหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และวางหลักประกันของเป็นหนังสือค้ำประกันของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อผู้ฟ้องคดีแล้ว จึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แสดงเจตนาสนองรับคำเสนอของกองทัพเรือโดยกรมช่างโยธาทหารเรือ และก่อให้เกิดสัญญาขึ้น ตามนัยมาตรา ๓๖๑ วรรคหนึ่ง

แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นสัญญาประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นก่อนสัญญาจ้างก่อสร้างอาคาร กองบริการ กรมพลธิการทหารเรือ ในพื้นที่กรมสารวัตรทหารเรือ ที่กองทัพเรือกับผู้ผูกฟองคดีที่ ๑ มุ่งจะกระทำขึ้นในภายหลัง สัญญาที่เกิดขึ้นก่อนนี้มีลักษณะเป็นสัญญาเบื้องต้นที่เรียกว่า สัญญาหลักประกันของ โดยมีกองทัพเรือโดยกรมช่างโยธาทหารเรือเป็นคู่สัญญาที่เป็นหน่วยงานทางปกครอง และมีลักษณะเป็นสัญญาที่กองทัพเรือใช้เอกสิทธิ์ของรัฐในการกำหนดข้อสัญญาตามประกาศประกวดราคาและเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่เพียงฝ่ายเดียว อันเป็นลักษณะพิเศษของสัญญาทางปกครองที่ไม่อาจพบได้ในสัญญาทางแพ่ง นอกจากนี้ สัญญาดังกล่าวยังมีวัตถุประสงค์ในการจ้างก่อสร้างอาคารดำเนินการของผู้ผูกฟองคดีเพื่อเป็นเครื่องมือในการดำเนินการบริการสาธารณะให้บรรลุผล อันมีลักษณะเป็นสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค สัญญาหลักประกันของดังกล่าวจึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๗๙/๒๕๕๖)

๓) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครองมากกว่าหนึ่งลักษณะสัญญา

(๑) สัญญาทางปกครองที่เป็นทั้งสัญญาที่ให้เข้าดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะโดยตรง หรือเป็นสัญญาที่มีข้อกำหนดในสัญญาซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แสดงถึงเอกสิทธิ์ของรัฐ

สัญญาจ้างก่อสร้างอาคารเรียน

สัญญาจ้างก่อสร้างต่อเติมอาคารเรียนและปฏิบัติการคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ ชั้น ๘-๑๐ ที่ทำขึ้นระหว่างมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ผู้ผูกฟองคดีที่ ๑) ในฐานะผู้ว่าจ้างกับผู้ผูกฟองคดีในฐานะผู้รับจ้างมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ผูกฟองคดีก่อสร้างต่อเติมอาคารที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนและการปฏิบัติการของนักศึกษาของผู้ผูกฟองคดีที่ ๑ สัญญาดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะที่มีหน่วยงานทางปกครองหรือบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐตกลงให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเข้าดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะโดยตรง หรือเป็นสัญญาที่มีข้อกำหนดในสัญญาซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แสดงถึงเอกสิทธิ์ของรัฐ เพื่อให้การใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครองซึ่งก็คือการบริการสาธารณะบรรลุผล สัญญาดังกล่าวจึงเป็นสัญญาทางปกครอง และข้อพิพาทในคดีนี้เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗/๓/๒๕๕๖)

๔) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าสัญญาที่พิพาทเป็นสัญญาทางปกครอง แต่ไม่ได้ระบุว่า เป็นสัญญาทางปกครองประเภทใด

สัญญาจ้างพนักงาน

กรณีฟ้องขอให้กรุงเทพมหานครจ่ายเงินค่าล่วงเวลา เนื่องมาจากการจ้างผู้ฟ้องคดีให้ปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมกิจกรรมลานกีฬา อันเป็นสัญญาทางปกครอง นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครลานกีฬาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๓ จนถึง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีการทักท้วงเกี่ยวกับค่าล่วงเวลาจากผู้ถูกฟ้องคดี แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ลาออกจากการเป็นอาสาสมัครลานกีฬา ก็ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีการร้องขอต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อขอให้มีการจ่ายเงินค่าล่วงเวลาดังกล่าว แต่เมื่อได้ลาออกจากงานแล้วจึงได้นำประเด็นเรื่องค่าล่วงเวลามาฟ้องต่อศาล กรณีจึงยังไม่มี การปฏิเสธจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ว่า จะจ่ายค่าล่วงเวลาให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ อย่างไร จึงยังถือไม่ได้ว่ามีข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่ศาลปกครองจะรับไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๓/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเลิกสัญญาจ้างให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรม ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงฟ้องเรียกค่าเสียหายเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖๖/๒๕๕๖)

สัญญาซื้อขายที่ดินที่ถูกเวนคืน

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองได้เข้าใช้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีเกินไปจากที่กำหนดในสัญญาซื้อขายที่ดินที่ถูกเวนคืน เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๖/๒๕๕๕ และที่ ๖๗/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

สัญญาจ้างก่อสร้าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้ทำสัญญาตกลงให้ผู้ฟ้องคดีรับจ้างทำงานโครงการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคและอาคารเอนกประสงค์พื้นที่สมาคมชาวชัชวาล โดยสัญญาดังกล่าวมีคู่สัญญาฝ่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นผู้ว่าจ้าง ซึ่งเป็นหน่วยงาน

ทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาออกเลิกสัญญาจ้างโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ชดใช้ค่าเสียหายและค่างานงวดที่ ๗ พร้อมทั้งดอกเบี้ย จึงเป็นข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๔/๒๕๕๖)

นิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับจังหวัดอำนาจเจริญโดยผู้ว่าราชการจังหวัดอำนาจเจริญ เกิดขึ้นตามสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารศูนย์ราชการจังหวัดอำนาจเจริญ พร้อมระบบสาธารณูปโภค ซึ่งเป็นสัญญาทางปกครอง กรณีที่ฟ้องว่า จังหวัดอำนาจเจริญ ในฐานะที่เป็นคู่สัญญาฝ่ายผู้ว่าจ้างส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างซึ่งเป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของบุคคลอื่น ให้ผู้ฟ้องคดีเข้าไปทำการก่อสร้าง ผู้ฟ้องคดีจึงถูกเจ้าของที่ดินฟ้องให้ชำระค่าเสียหายฐานกระทำละเมิด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จังหวัดอำนาจเจริญ และผู้ว่าราชการจังหวัดอำนาจเจริญชำระเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี การกระทำของจังหวัดอำนาจเจริญดังกล่าว ย่อมเป็นการประพฤตินิติสัญญาในการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างแก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้รับจ้าง ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย กรณีจึงเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๙/๒๕๕๖)

สัญญาจ้างช่วงตามสัญญาทางปกครอง

ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาจ้างช่วงกับบริษัท ย. เพื่อลดน้ำสูญเสียสำนักงานประปาเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยมีข้อตกลงการจ้างทำงานตามสัญญาจ้างเหมางานลดน้ำสูญเสียฯ ที่การประปาส่วนภูมิภาคทำไว้กับบริษัท ย. ตามสัญญาลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และในการดำเนินงานตามสัญญาผู้ฟ้องคดีจะต้องดำเนินการทุกอย่างตามสัญญาที่การประปาส่วนภูมิภาคได้ตกลงไว้กับบริษัท ย. และต้องรับผิดชอบกับความเสียหายที่เกิดขึ้นหรือค่าปรับ หากผู้ฟ้องคดีผิดสัญญาหรือไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้เหมือนกับที่ บริษัท ย. ต้องรับผิดชอบต่อการประปาส่วนภูมิภาค เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีไม่สามารถดำเนินการลดน้ำสูญเสียลงได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในสัญญาดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงเรียกค่าปรับจากบริษัท ย. ผู้ฟ้องคดีในฐานะเป็นคู่สัญญากับบริษัท ย. จึงต้องจ่ายค่าปรับให้แก่บริษัท ย. เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าบริษัท ย. ไม่ได้ผิดสัญญากับการประปาส่วนภูมิภาค จึงเป็นการโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาระหว่างบริษัท ย. กับการประปาส่วนภูมิภาค อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘/๒๕๕๖)

สัญญาว่าจ้างพัฒนาโปรแกรมและติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์

การที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ทำสัญญาว่าจ้างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้เป็นผู้พัฒนาโปรแกรมและติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้ค้าประกัน การปฏิบัติตามสัญญา เมื่อครบกำหนดตามสัญญาจ้าง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ปฏิบัติตามสัญญา โดยส่งมอบงานไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในสัญญาทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ไม่สามารถนำโปรแกรมและเครื่องคอมพิวเตอร์เครือข่าย รวมทั้งเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ไปใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการส่งมอบงานตามสัญญา และบอกเลิกสัญญาพร้อมแจ้งให้ชำระค่าปรับตามสัญญา และได้มีหนังสืออีกฉบับถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ชดใช้เงินตามสัญญาประกัน นั้น สัญญาพิพาท เป็นสัญญาทางปกครองตามบทนิยามของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองอันอยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๓๖/๒๕๕๗)

สัญญาทำการตลาด

สัญญาทำการตลาดบริการวิทยุคมนาคมเฉพาะกิจระบบ Trunked Mobile ระหว่างบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) กับบริษัท ท. โดยบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ตกลงให้บริษัท ท. ทำการตลาดบริการวิทยุคมนาคมเฉพาะกิจระบบ Trunked Mobile เพื่อจะพัฒนาตลาดและเพิ่มขีดความสามารถในการบริการวิทยุคมนาคมเฉพาะกิจระบบ Trunked Mobile เป็นเวลา ๑๕ ปี เป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๒/๒๕๕๗)

สัญญาซื้อขายโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำชุมชน

ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อขายโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำชุมชน (ค่าจัดซื้อ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังน้ำและระบบจ่ายไฟฟ้าพร้อมติดตั้งและทดสอบ) กับกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน จำนวน ๒ ฉบับ ต่อมา กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานใช้สิทธิเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าปรับเนื่องจากส่งมอบงานล่าช้าและไม่ชำระค่าจ้างที่ยังค้างจ่ายรวมทั้งดอกเบี้ย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งปรับตามสัญญาพิพาททั้งสองฉบับ และให้กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กับอธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ร่วมกันหรือแทนกันชำระค่าจ้างที่ยังค้างจ่าย

พร้อมดอกเบี๋ย ข้อพิพาทแห่งคดีจึงเป็นการโต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญา เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการใช้สิทธิดังกล่าวไม่ชอบ จึงเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๗๘๙/๒๕๕๗)

สัญญาซื้อขายไฟฟ้า

สัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับบริษัท ช. ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการเขื่อนไซยะบุรีของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ณ ชายแดน จำนวน ๑,๒๒๐ เมกกะวัตต์ เพื่อให้ได้มาซึ่งพลังงานไฟฟ้า จัดส่งหรือจำหน่ายซึ่งพลังงานไฟฟ้าอันเป็นการจัดทำบริการสาธารณะตามวัตถุประสงค์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และเพื่อรองรับความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มสูงขึ้นตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๗๓ (Power Development Plan : PDP 2010) ทั้งนี้ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี เป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ คส.๘/๒๕๕๗)

สัญญาลงทุน บริหาร และประกอบการทำเทียบเรือ

สัญญาลงทุน บริหารและประกอบการทำเทียบเรือ เอ ๐ ณ ท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อให้บริการเป็นท่าเทียบเรือสินค้าชายฝั่งและท่าเทียบเรืออเนกประสงค์และอำนวยความสะดวกภายในท่าเทียบเรือ ตลอดจนเรียกค่าภาระและค่าบริการจากผู้ใช้บริการ ระหว่างผู้ฟ้องคดี กับ การท่าเรือแห่งประเทศไทย เป็นสัญญาทางปกครอง เมื่อข้อพิพาทในคดีนี้เกิดขึ้นจากการที่การทำเรือแห่งประเทศไทยเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าปรับรายวันตามข้อ ๓.๒.๒๐ ของสัญญาพร้อมดอกเบี๋ยผิดนัด และหากผู้ฟ้องคดีไม่รับชำระค่าปรับดังกล่าว การท่าเรือแห่งประเทศไทยอาจใช้สิทธิบังคับหลักประกันสัญญาและบอกเลิกสัญญาตามข้อ ๓.๒.๑๗.๑ ของสัญญา การใช้สิทธิเรียกค่าปรับ บังคับหลักประกันสัญญา และสงวนสิทธิในการบอกเลิกสัญญาดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิตามสัญญาของการท่าเรือแห่งประเทศไทย จึงเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๘๖๖/๒๕๕๗)

สัญญาจ้างก่อสร้างเมรุ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการที่เทศบาลตำบลเจดีย์แม่ครัวหักเงินค่าปรับตามสัญญาจ้างก่อสร้างเมรุกับเทศบาลตำบลเจดีย์แม่ครัว กรณีผู้ฟ้องคดีส่งมอบงานล่าช้า ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามนัยมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๘๓/๒๕๕๗)

๕) แนวคำวินิจฉัยกรณีอื่น ๆ

๕.๑) กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าข้อพิพาทที่เกิดจากข้อตกลงตามประกาศประกวดราคาจ้างถือเป็นข้อพิพาทตามสัญญาทางปกครอง แม้ว่าจะไม่มีการทำสัญญาจ้าง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๕.๒) กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าสัญญาจะเข้าร่วมประมูลงานจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสัญญาทางปกครอง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๕.๓) กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าสัญญาที่พิพาทเป็นการจัดหาหรือจัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่สำคัญหรือจำเป็นเพื่อใช้ในการจัดทำบริการสาธารณะ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๖.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ใช่สัญญาทางปกครอง แต่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

๑) สัญญาค้ำประกันของสัญญาทางปกครอง

เมื่อสัญญารับทุนการศึกษาภายในประเทศภาคนอกเวลาระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้รับทุน เป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนสัญญาค้ำประกันระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นสัญญาค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นสัญญาทางปกครองและเป็นสัญญาประชาชน สัญญาค้ำประกันดังกล่าว จึงมีลักษณะเป็นสัญญาอุปกรณ์ เมื่อข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาประชาชนอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาค้ำประกันของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองเช่นเดียวกัน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๔๓/๒๕๕๕)

สัญญาของผู้เข้ารับการศึกษานักเรียนจำอากาศของโรงเรียนจำอากาศที่นาย ฐ. ทำไว้กับกองทัพอากาศ เป็นสัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองและมีลักษณะเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนสัญญาค้ำประกันที่ผู้ถูกฟ้องคดีทำไว้กับผู้ฟ้องคดี โดยยอมผูกพันตนต่อผู้ฟ้องคดีเข้าเป็นผู้ค้ำประกันนี้ที่นาย ฐ. จะพึงต้องชำระแก่ผู้ฟ้องคดีตามสัญญาผู้เข้ารับการศึกษานักเรียนจำอากาศดังกล่าว เป็นสัญญาอุปการะของสัญญาทางปกครอง เมื่อผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีประพฤติผิดสัญญาค้ำประกัน โดยไม่ชำระเงินค่าผิดสัญญาการศึกษาให้ครบถ้วนตามจำนวนที่พึงต้องชดใช้ตามสัญญา จากการที่นาย ฐ. ประพฤติผิดสัญญาของผู้เข้ารับการศึกษานักเรียนจำอากาศขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๑๒๐,๘๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๑/๒๕๕๗)

๒) การรับสภาพความรับผิดชอบในหนี้ที่เกิดจากสัญญาทางปกครอง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓) สัญญารับดูแลรักษาทรัพย์สินจำนำตามสัญญาจำนำเพื่อประกันหนี้เงินกู้ยืม

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๖.๓ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ใช่สัญญาทางปกครอง

ศาลปกครองวินิจฉัยว่าสัญญาดังต่อไปนี้ ไม่ใช่สัญญาทางปกครอง ได้แก่

๑) สัญญาจ้างแรงงานพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒) สัญญากู้ยืม

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓) สัญญาซื้อขาย

สัญญาซื้อขายที่ดิน น.ส. ๓ ก. ที่ประมวลได้จากการขายทอดตลาดกับสำนักงานบังคับคดีจังหวัดพิษณุโลก มิได้มีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค หรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ หรือเป็นสัญญาที่หน่วยงานทางปกครองหรือบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐตกลงให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เข้าดำเนินการหรือเข้าร่วมดำเนินการบริการสาธารณะโดยตรง หรือเป็นสัญญาที่มีข้อกำหนดในสัญญาซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แสดงถึงเอกสิทธิ์ของรัฐ สัญญาซื้อขายที่ดินที่พิพาทในคดีนี้จึงมิได้เป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เป็นสัญญาทางแพ่ง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๖/๒๕๕๖)

๔) สัญญาเช่าหรือให้เช่า

สัญญาเช่าสิทธิในที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ผู้ถูกฟ้องคดี) บริเวณสถานีคลองจันดี เพื่อเก็บค่ารักษาความสะอาดบริเวณที่เช่าจากกลุ่มเกษตรกรที่รวมกลุ่มกัน มาค้าขายบริเวณดังกล่าว แม้บทบัญญัติมาตรา ๖ (๒) ประกอบกับมาตรา ๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๔ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจในการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดีได้ก็ตาม แต่การที่ผู้เช่าที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีได้นำที่ดินที่เช่าไปดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำตลาดจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร โดยผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เก็บค่ารักษาความสะอาด เป็นธุรกิจทางพาณิชย์ มิใช่ภารกิจเกี่ยวกับการขนส่งรถไฟของการรถไฟแห่งประเทศไทย อันเป็นการบริการสาธารณะตามขอบวัตถุประสงค์ของผู้ถูกฟ้องคดี ดังนั้น การเช่าที่ดินจากการรถไฟแห่งประเทศไทยจึงมิใช่การให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือร่วมจัดทำบริการสาธารณะกับผู้ถูกฟ้องคดี อีกทั้ง การเช่าที่ดินที่พิพาทก็มิได้มีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน หรือสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือสัญญาแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งมิได้มีข้อกำหนดในสัญญาซึ่งมีลักษณะพิเศษแสดงถึงเอกสิทธิ์ของรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครอง ซึ่งก็คือการบริการสาธารณะบรรลุผลแต่อย่างใด สัญญาที่พิพาทจึงมิใช่สัญญาทางปกครอง ตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๙/๒๕๕๖)

โรงเรียนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พิษณุโลก ได้ทำสัญญาเช่ารถโดยสารปรับอากาศจากผู้ฟ้องคดีตามนโยบายจัดทำโครงการรถห้องเรียนเคลื่อนที่ปรับอากาศ ๒ ชั้น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมศักยภาพนักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา และมีวัตถุประสงค์ให้บริการทางการศึกษาสำหรับหน่วยงานทางการศึกษา องค์การกุศล และ

สาธารณชนทั่วไป แม้โรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย พิษณุโลก จะได้นำรถยนต์โดยสารที่เข้าไปปรับปรุงระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ตามโครงการห้องเรียนเคลื่อนที่ของโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย พิษณุโลก แต่ตามสัญญาเช่ารถยนต์โดยสารปรับอากาศที่พิพาท มิได้ระบุลักษณะการใช้งานรถยนต์โดยสารไว้ในสัญญา รถยนต์โดยสารดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นเพียงยานพาหนะโดยสารสำหรับใช้เดินทางในราชการทั่วไปของโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย พิษณุโลก มิได้มีลักษณะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้การจัดทำบริการสาธารณะด้านการศึกษาบรรลุผล อันจะทำให้สัญญาดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๐/๒๕๕๖)

สัญญาเช่าชุดถ่ายเอกสารที่มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ผู้ให้เช่าทำกับผู้ฟ้องคดีผู้เช่า มีวัตถุประสงค์แห่งสัญญาให้ผู้ฟ้องคดีเช่าชุดเพื่อดำเนินการให้บริการถ่ายเอกสารแก่นักศึกษา บุคลากร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยผู้ฟ้องคดีจะต้องชำระค่าเช่าให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นการตอบแทน จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมุ่งผูกพันตนกับคู่สัญญาด้วยใจสมัครบนพื้นฐานแห่งความเสมอภาค ในลักษณะเช่นเดียวกับสัญญาเช่าทั่วไป ทั้งการให้เช่าชุดในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการให้บริการถ่ายเอกสารดังกล่าว ผู้ที่มาใช้บริการต้องเสียค่าบริการ สัญญาเช่าดังกล่าวจึงเป็นไปเพื่อแสวงหากำไรจากการประกอบกิจการร้านถ่ายเอกสาร แม้จะเป็นการให้บริการแก่นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ก็เป็นเพียงการอำนวยความสะดวกให้แก่ นักศึกษาและบุคลากร แต่ไม่มีลักษณะเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะในการให้การศึกษาแก่ประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และเมื่อพิจารณาข้อกำหนดในสัญญาดังกล่าว ไม่ปรากฏว่ามีข้อกำหนดในสัญญาที่แสดงออกถึงเอกสิทธิ์ของรัฐเหนือคู่สัญญาเพื่อให้การใช้อำนาจทางปกครอง หรือการดำเนินการทางปกครองบรรลุผลแต่อย่างใด สัญญาเช่าชุดระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมิได้มีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๖/๒๕๕๖)

สัญญาเช่าที่ดินเพื่อจัดหาประโยชน์ที่ดินแปลงบางโพ ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีวัตถุประสงค์เป็นเพียงการให้เอกชนเช่าที่ดินประกอบธุรกิจการค้าหรือพัฒนาที่ดินในเชิงพาณิชย์โดยต้องก่อสร้างอาคารยกกรรมสิทธิ์ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สัญญาเช่าที่ดินดังกล่าวไม่มีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ หากแต่เป็นสัญญาที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำขึ้นเพื่อมุ่งผูกพันตนกับคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งด้วยใจสมัครบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกัน

อันเป็นสัญญาทางแพ่งที่มีหน่วยงานทางปกครองเป็นคู่สัญญาเท่านั้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๔๐/๒๕๕๖)

สัญญาเช่าที่ดินและอาคารของศาลเจ้าแม่ะกงคลองแ่งระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาและนายอำเภอสะเตา ผู้ได้รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมการปกครอง ซึ่งเป็นผู้ปกครองดูแลศาลเจ้าแม่ะกงคลองแ่ง ตามข้อ ๔ ของกฎเสนาบดี ว่าด้วยที่กุศลสถาน ชนิดศาลเจ้า พ.ศ. ๒๔๖๓ แม้จะมีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเป็นบุคคล ซึ่งกระทำการแทนรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เมื่อวัตถุประสงค์ของสัญญาดังกล่าวเป็นการเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อใช้ทำประโยชน์ประกอบกิจการค้ำน้ำมันของผู้ฟ้องคดี สัญญาดังกล่าวจึงไม่เข้าลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะหรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ หรือเป็นสัญญาที่หน่วยงานทางปกครองหรือบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐบาลตกลงให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเข้าดำเนินการหรือเข้าร่วมดำเนินการบริการสาธารณะโดยตรง หรือเป็นสัญญาที่มีข้อกำหนดในสัญญาซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แสดงถึงเอกสิทธิ์ของรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินการทางปกครองซึ่งก็คือการบริการสาธารณะบรรลุผล อันจะเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๙/๒๕๕๗)

การที่ผู้ฟ้องคดีทำสัญญาเช่าที่ดินในเขตทางพิเศษคลองรัชกับการทางพิเศษแห่งประเทศไทย เพื่อจัดทำสำนักงานชั่วคราว ในการประกอบธุรกิจส่วนตัวของผู้ฟ้องคดี แม้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มีฐานะเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ก็ตาม แต่โดยที่มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (๒) ดำเนินงานหรือธุรกิจเกี่ยวกับทางพิเศษ และธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับทางพิเศษหรือที่เป็นประโยชน์แก่การทางพิเศษแห่งประเทศไทย มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่กระทำการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง (๑๒) ให้เช่าหรือพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การทางพิเศษแห่งประเทศไทย โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะควบคู่ไปด้วย สัญญาดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการดำเนินการในเชิงพาณิชย์ดังเช่นผู้ประกอบการธุรกิจทั่วไป สัญญาเช่าที่ดินเพื่อจัดทำสำนักงานชั่วคราวดังกล่าว จึงเป็นสัญญาเช่าทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นสัญญาทางแพ่ง มิใช่สัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘๔/๒๕๕๗)

๕) สัญญาจ้างทำของ

เมื่อโรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา ๒ มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา อันเป็นการบริการสาธารณะ สัญญาจ้างผู้ฟองคดียุติให้ปฏิบัติงานตำแหน่งภารโรงในโรงเรียนดังกล่าวจึงเป็นสัญญาทางปกครอง แต่การที่วิทยาลัยการอาชีพองครักษ์ขอใช้สถานที่ของโรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา ๒ เป็นศูนย์การเรียนรู้ โดยได้จัดสรรเงิน จำนวน ๖,๐๐๐ บาท ให้แก่โรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา ๒ เป็นค่าทำความสะอาดและดูแลสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาที่มาใช้สถานที่ดังกล่าว ผู้อำนวยการโรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา ๒ จึงได้มอบหมายให้ภารโรงซึ่งเป็นลูกจ้างประจำ ๓ คน และผู้ฟองคดีซึ่งเป็นลูกจ้างชั่วคราว ๑ คน ช่วยกันทำความสะอาด จัดโต๊ะ เก้าอี้ ดูแลอำนวยความสะดวกเรื่องการจราจร การจอดรถ และการจัดสถานที่ในกิจกรรมต่าง ๆ งานดังกล่าวนี้เป็นงานพิเศษนอกเหนือจากสัญญาจ้างมิได้มีการบังคับให้ลูกจ้างต้องทำงานพิเศษแต่อย่างใด การให้ผู้ฟองคดีทำความสะอาดสถานที่ของโรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา ๒ ดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นสัญญาจ้างทำของตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ได้เป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือเข้าร่วมจัดทำบริการสาธารณะ จึงมิใช่สัญญาทางปกครองตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๕/๒๕๕๕)

๖) สัญญาอื่น ๆ ที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ใช่สัญญาทางปกครอง

การที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ได้ทำบันทึกข้อตกลง ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ กับผู้ฟองคดีที่ ๒ เพื่อรับจ้างสร้างเครื่องผลิตน้ำผลไม้เข้มข้นให้ผู้ฟองคดีที่ ๒ นำไปใช้แปรรูปผลมะม่วงหิมพานต์ให้เป็นน้ำมะม่วงหิมพานต์เข้มข้นเพื่อจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ แม้จะมีสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เป็นคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งก็ตาม แต่โดยที่ตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าว เป็นกรณีที่ผู้ฟองคดีที่ ๒ ได้ว่าจ้างสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยพัฒนาเครื่องระเหยน้ำผลไม้เข้มข้นระดับวิสาหกิจขนาดเล็กกำลังผลิต ๕๐ ลิตรต่อวัน เพื่อใช้ผลิตเครื่องดื่มเสริมสุขภาพในเชิงพาณิชย์ อันเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของผู้ฟองคดีทั้งสอง บันทึกข้อตกลงดังกล่าวไม่มีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และไม่ใช่สัญญาที่หน่วยงานทางปกครองหรือบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐ

ตกลงให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเข้าดำเนินการหรือเข้าร่วมดำเนินการบริการสาธารณะโดยตรง หรือเป็นสัญญาที่มีข้อกำหนดในสัญญาซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แสดงถึงเอกสิทธิ์ของรัฐ จึงมิได้เป็น สัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๕๒๒/๒๕๕๕)

แม้นายอำเภอทับสะแกมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตอำเภอตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และเทศบาลตำบลทับสะแกมีหน้าที่บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นในเขตเทศบาลตามมาตรา ๕๐ (๘) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ก็ตาม แต่การจัดงานเทศกาลปีใหม่และของดี อำเภอทับสะแก ประจำปี ๒๕๕๔ มิได้เกี่ยวเนื่องโดยตรงกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว ประกอบกับ สัญญามอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีรับสิทธิร่วมจัดงานดังกล่าวมิได้มีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน หรือสัญญาจัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค หรือแสวงประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ สัญญาดังกล่าวมีลักษณะเป็นการดำเนินการจัดหาผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ คดีนี้จึงมิใช่คดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๖/๒๕๕๕)

การที่องค์การคลังสินค้าทำสัญญาซื้อขายหอมแดงแห้ง (ปิ้ง) ชนิดคละ (กลาง-ใหญ่) โครงการแก้ไขปัญหาราคาหอมแดงฤดูการผลิต ปี ๒๕๕๔/๕๕ ตามสัญญา ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ กับผู้ฟ้องคดีนั้น มีวัตถุประสงค์แห่งสัญญาเพื่อซื้อขายหอมแดงแห้ง ที่องค์การคลังสินค้าได้รับซื้อมาจากเกษตรกรตามโครงการแก้ไขปัญหาราคาหอมแดงฤดูการผลิต ปี ๒๕๕๔/๕๕ โดยผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ชำระเงินและขนย้ายหอมแดงแห้งตามที่ตกลงซื้อขาย ตามสัญญาทั้งหมดให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนด และองค์การคลังสินค้ามีหน้าที่ส่งมอบ หอมแดงแห้งตามจำนวนที่ตกลงซื้อขายเท่านั้น จึงมิได้มีลักษณะเป็นการที่องค์การคลังสินค้า ได้มอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีเข้ามามีส่วนร่วมใกล้ชิดโดยตรงในลักษณะที่เป็นกลไกหนึ่งในการจัดทำ บริการสาธารณะตามโครงการแก้ไขปัญหาราคาหอมแดงฤดูการผลิต ปี ๒๕๕๔/๕๕ แต่อย่างใด และสัญญามิได้มีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มี สิ่งสาธารณูปโภค หรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และไม่ปรากฏข้อกำหนด ในสัญญาที่มีลักษณะพิเศษที่แสดงถึงเอกสิทธิ์ของรัฐเหนือคู่สัญญา เพื่อให้การใช้อำนาจ ทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครองอันเป็นบริการสาธารณะบรรลุผล สัญญาดังกล่าว จึงเป็นสัญญาซื้อขายสินค้าปกติทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นสัญญา ทางแพ่ง มิใช่สัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๐๖/๒๕๕๕)

สัญญาที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยว่าจ้างให้บริษัท พ. ตกแต่งและติดตั้งเฟอร์นิเจอร์ในอาคารสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ภาค ๒ จังหวัดนครสวรรค์ และภาค ๗ จังหวัดสงขลา เป็นสัญญาที่มีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง แต่เมื่อมีวัตถุประสงค์ คือ การตกแต่งและติดตั้งเฟอร์นิเจอร์ในอาคารสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ภาค ๒ จังหวัดนครสวรรค์ และภาค ๗ จังหวัดสงขลา โดยบริษัท พ. ซึ่งเป็นผู้รับจ้างตกลงทำงานที่ว่าจ้างให้แก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยจนแล้วเสร็จ และสำนักงานฯ ซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างตกลงจะจ่ายค่าจ้างให้แก่บริษัท พ. ตามผลสำเร็จของงานอันมีลักษณะเป็นสัญญาทางแพ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มิได้มีลักษณะเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะหรือให้เข้าร่วมในการจัดทำบริการสาธารณะแต่ประการใด อีกทั้ง มิได้มีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ หรือเป็นสัญญาที่ให้คู่สัญญาเข้าดำเนินการหรือเข้าร่วมดำเนินการบริการสาธารณะโดยตรงหรือเป็นสัญญาที่มีข้อกำหนดในสัญญาซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แสดงถึงเอกสิทธิ์ของรัฐ สัญญาว่าจ้างให้บริษัท พ. ตกแต่งและติดตั้งเฟอร์นิเจอร์ในอาคารสำนักงานดังกล่าว จึงไม่มีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๙/๒๕๕๖)

ประกาศประกวดราคาจ้างเหมาบริการงานรักษาความปลอดภัย ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสู่การจัดทำสัญญาจ้างเหมาให้บริการงานรักษาความปลอดภัย โดยมีคู่สัญญา คือ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และสัญญาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การดูแลรักษาความปลอดภัยแก่สถานที่ราชการของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงโดยผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้รับจ้างตกลงทำงานที่ว่าจ้างให้แก่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงจนแล้วเสร็จ และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างตกลงจะจ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามผลสำเร็จของงาน อันมีลักษณะเป็นสัญญาทางแพ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มิใช่สัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อสัญญาจ้างเหมาบริการงานรักษาความปลอดภัย มิใช่สัญญาทางปกครอง สัญญาหลักประกันของเพื่อนำไปสู่การจัดทำสัญญาจ้างเหมาบริการงานรักษาความปลอดภัยดังกล่าว จึงมิใช่สัญญาทางปกครองเช่นเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๗๕/๒๕๕๖)

สัญญาจ้างซ่อมแซมหลังคาที่จอดรถและสร้างป้อมยามของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้กับพนักงานและลูกค้าที่มาติดต่อทำธุรกรรมกับผู้ถูกฟ้องคดีเท่านั้น

จึงมิได้มีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๑๐/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องโต้แย้งว่าสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลกระทำผิดสัญญาให้สิทธิผู้ฟ้องคดีในการเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับกิจการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งมีลักษณะเป็นสัญญาทางแพ่ง จึงไม่ใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๒๓/๒๕๕๗)

๑.๗ การกระทำอย่างอื่นที่เป็นความรับผิดของรัฐ

๑) กรณีเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

คณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นฯ กำหนดค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ และค่าทดแทนไม่ยึดต้นให้แก่ผู้ฟ้องคดีไม่ชอบ โดยกำหนดค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ส่วนต่อเติมบ้านพักของผู้ฟ้องคดี (มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ซึ่งเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนตั้งแต่ลำดับที่ ๑๑ ถึงลำดับที่ ๒๗ จำนวน ๑๕ รายการ และค่าทดแทนไม่ยึดต้นตั้งแต่ลำดับที่ ๒๓ ถึงลำดับที่ ๒๗ จำนวน ๕ รายการ ให้แก่เจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่อาศัยอยู่บ้านพักซึ่งถูกเวนคืนดังกล่าว ทั้งที่กรรมสิทธิ์ในส่วนที่ต่อเติมและไม่ยึดต้นทั้งหมดเป็นของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมทางหลวงชนบทจ่ายเงินค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ในส่วนที่ต่อเติมอาคารและไม่ยึดต้นที่ถูกเวนคืนที่ส่งจ่ายให้แก่ผู้อื่นไปแก่ผู้ฟ้องคดี พร้อมดอกเบี้ย คดีนี้ผู้ฟ้องคดีไม่พอใจการกำหนดค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืน จึงฟ้องคดีต่อศาลขอให้คำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมทางหลวงชนบทจ่ายเงินค่าทดแทนเพิ่มพร้อมดอกเบี้ย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๒/๒๕๕๕)

กรุงเทพมหานครและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ถูกเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางหลวงเทศบาลสายเชื่อมระหว่างถนนพหลโยธินกับถนนรัตนโกสินทร์สมโภช พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่เป็นธรรม ขอให้กรุงเทพมหานครและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จ่ายเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้นให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด

ที่ ๑๒๗/๒๕๕๖ ที่ ๒๘๒/๒๕๕๖ ที่ ๒๘๓/๒๕๕๖ ที่ ๒๘๔/๒๕๕๖ ที่ ๒๘๕/๒๕๕๖
ที่ ๒๘๘/๒๕๕๖ และที่ ๒๒๘/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

ภายหลังจากการเวนคืนที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามพระราชกฤษฎีกากำหนด
เขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่เขตลาดพร้าว เขตบึงกุ่ม เขตบางกะปิ เขตห้วยขวาง
เขตคลองเตย และเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา-
อาจณรงค์ แล้ว มีที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทย มีได้นำไป
ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนสัญญาซื้อขาย
อสังหาริมทรัพย์และคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมสำหรับที่ดินในส่วนที่ถูกเวนคืนและ
มิได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืน พร้อมทั้งจดทะเบียนโอนที่ดินส่วนที่เวนคืน
แล้วมิได้ใช้ประโยชน์คืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงาน
ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๒๗/๒๕๕๖ ที่ ๑๐๑๑/๒๕๕๖
ที่ ๑๐๐/๒๕๕๗ และที่ ๑๔๕/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

ที่ดินและอาคารสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีบางส่วนอยู่ในแนวเขตที่จะต้องเวนคืน
ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลบึงยี่โก อำเภอรัญบุรี
และตำบลลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยที่ดินส่วนที่เหลือจาก
การเวนคืนตามคำฟ้องมีเนื้อที่ ๙.๐๖ ตารางวา และที่ดินดังกล่าวมิได้ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน
กับที่ดินแปลงอื่นของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงเป็นไปตามเงื่อนไขที่ผู้ฟ้องคดีสามารถร้องขอให้เจ้าหน้าที่
เวนคืนหรือจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือได้ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย
การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ส่วนอาคารสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินดังกล่าวอยู่ในแนวเขต
ที่จะเวนคืนเพียงบางส่วน ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิร้องขอให้เจ้าหน้าที่เวนคืนส่วนที่เหลืออยู่ซึ่งใช้การ
ไม่ได้แล้วด้วย ตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ
ขอให้ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดปทุมธานีจัดซื้อที่ดินและอาคารส่วนที่เหลือ
จากการเวนคืนตามบทบัญญัติดังกล่าว แต่ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดปทุมธานี
ยังไม่พิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีและดำเนินการจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืน ผู้ฟ้องคดี
จึงนำคดีมาฟ้อง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงชนบท
จังหวัดปทุมธานี อธิบดีกรมทางหลวงชนบท และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ร่วมกัน
จัดซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างส่วนที่เหลือจากการเวนคืน กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิด
อย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่
ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙
วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๙/๒๕๕๗

ที่ ๒๙๘/๒๕๕๗ ที่ ๗๓๙/๒๕๕๗ ที่ ๗๔๐/๒๕๕๗ ที่ ๗๔๒/๒๕๕๗ ที่ ๗๔๓/๒๕๕๗
ที่ ๗๖๕/๒๕๕๗ ที่ ๗๖๖/๒๕๕๗ และที่ ๘๓๖/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๒) กรณีเกี่ยวกับการรอนสิทธิ

ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เนื้อที่ ๖๒ ตารางวา ต่อมาได้มีประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง กำหนดเขตระบบโครงข่ายไฟฟ้า ๒๓๐ กิโลโวลต์ สีคิ้ว ๒-นครราชสีมา ๓ ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งที่ดินของผู้ฟ้องคดีบางส่วนเนื้อที่ ๑๖^๕/_{๑๐} ตารางวา อยู่ในเขตระบบโครงข่ายไฟฟ้าดังกล่าว การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินเป็นเงิน ๒๙,๗๐๐ บาท และค่าทดแทนต้นไม้ หรือพืชผล เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ขอเงินค่าทดแทนที่ดินเพิ่ม ต่อมา ได้รับแจ้งว่าคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานมีมติยี่นราคาค่าทดแทนที่ดินที่กำหนดให้ ขอให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเวนคืนที่ดินทั้งแปลงและจ่ายเงินค่าทดแทนเป็นเงิน ๒๖๐,๕๒๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๑๗/๒๕๕๗)

ที่ดินของผู้ฟ้องคดี เนื้อที่ ๖ ไร่ ๑ งาน ๘๐ ตารางวา ถูกเขตเดินสายไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยพาดผ่านที่ดินบางส่วน เนื้อที่ ๒ ไร่ ๓ งาน ๔ ตารางวา โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้พิจารณากำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินให้ผู้ฟ้องคดีรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๗๒๖,๒๕๐ บาท ซึ่งเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคาซื้อขายที่ดินในท้องตลาด และการกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้าดังกล่าวทำให้ที่ดินส่วนที่เหลือที่อยู่นอกเขตสายไฟฟ้า เนื้อที่ ๓ ไร่ ๒ งาน ๗๖ ตารางวา มีราคาลดลง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยซื้อที่ดินในราคา ๑๒,๙๐๐,๐๐๐ บาท หากไม่สามารถซื้อที่ดินได้ ให้ชดเชยค่าเสียหายในส่วนของที่ดินเนื้อที่ ๓ ไร่ ๒ งาน ๗๖ ตารางวา ที่ไม่ได้ถูกแนวเขตเดินสายไฟฟ้า เป็นเงินจำนวน ๗,๓๘๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๒/๒๕๕๘)

๓) กรณีเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่น

กรณีฟ้องขอให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐรับผิดตามมติคณะรัฐมนตรี

ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิซึ่งถูกเขตชลประทานตามโครงการกักคอกหมา ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่คณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ จังหวัดลำปาง ได้มีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการพิสูจน์สิทธิการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน ที่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนเป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนค่าขนย้าย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติของคณะกรรมการดังกล่าว เหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดจากการปฏิเสธไม่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนมีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทน ซึ่งแม้คำสั่งของคณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ จังหวัดลำปาง ที่ปฏิเสธไม่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนมีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนจะเป็นคำสั่งทางปกครอง แต่การเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวย่อมไม่มีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนมีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทน การแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายที่แท้จริงในคดีนี้จึงเป็นการกำหนดเงินค่าทดแทน มิใช่การเพิกถอนคำสั่งหรือการกระทำแต่อย่างใด ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งการกำหนดประเภทคดีหรือข้อหาในคดีปกครองนั้น ย่อมเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองหาใช้สิทธิของคู่กรณีที่จะเลือกได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๗-๕๕๑/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามร้อยเจ็ดสิบสองคนเป็นราษฎรผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินโดยไม่มีเอกสารแสดงสิทธิในที่ดิน ได้รับผลกระทบจากโครงการก่อสร้างฝายราษฎร์และได้รับเงินค่าชดเชยที่ดินจากกรมชลประทานไปแล้ว โดยกรมชลประทานไม่ได้จ่ายเต็มตามจำนวนเนื้อที่ที่รังวัดได้ตามแผนที่ ร.ว. ๔๓ ก. คงจ่ายเงินค่าชดเชยให้เฉพาะที่ดินที่มีร่องรอยการทำประโยชน์ตามผลการสำรวจร่องรอยการทำประโยชน์ (ค่า A) ของคณะทำงานตรวจสอบพื้นที่และค่าอ่านแปลจากแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศเท่านั้น ต่อมา กรมชลประทานได้นำเสนอบัญชีรายชื่อราษฎรอีกกลุ่มหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติจ่ายเงินค่าชดเชยและมีการจ่ายเงินค่าชดเชยแก่ราษฎรกลุ่มหลังนี้เต็มจำนวนเนื้อที่ที่รังวัดได้ตามแผนที่ ร.ว. ๔๓ ก. ทั้งที่ปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์และไม่ปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสามร้อยเจ็ดสิบสองคนเห็นว่าไม่เป็นธรรม ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมชลประทานจ่ายเงินค่าชดเชยเต็มตามจำนวนเนื้อที่ดินที่รังวัดได้ตามแผนที่ ร.ว. ๔๓ ก. ให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ทั้งสามร้อยเจ็ดสิบสองคนเช่นเดียวกับที่จ่ายให้แก่ราษฎรกลุ่มดังกล่าว เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๗/๒๕๕๖)

๑.๘ การกระทำในกรณีอื่น ๆ

๑.๘.๑ กรณีที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๘.๒ กรณีที่กฎหมายกำหนดให้ยื่นฟ้องการใช้อำนาจรัฐในบางกรณีต่อศาลปกครอง

ผู้ร้อง (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา) ได้ตกลงทำสัญญาว่าจ้างให้ผู้คัดค้านที่ ๑ ทำการก่อสร้าง ติดตั้งระบบประปาภายในวิทยาลัย ณ วิทยาลัยการอาชีพจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ สัญญาดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาดังกล่าวจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง และสัญญาพิพาทผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ ๑ ได้ตกลงให้ใช้วิธีการทางอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทสัญญาดังกล่าวจึงเป็นสัญญาอนุญาโตตุลาการ ดังนั้น เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้น จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ด้วย โดยในคดีนี้ ผู้ร้องได้มีการเสนอข้อพิพาทไปยังคณะอนุญาโตตุลาการ และคณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดเป็นข้อพิพาทหมายเลขแดงที่ ๖๓/๒๕๔๙ ให้ผู้คัดค้านทั้งสองชำระค่าปรับแก่ผู้ร้อง แต่ผู้คัดค้านทั้งสองกลับเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ผู้ร้องจึงสามารถยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๙ ประกอบมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อคดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ศาลปกครองจึงเป็นศาลที่มีเขตอำนาจในการวินิจฉัยคำร้องขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๑/๒๕๕๖)

กรณีร้องขอให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ นั้น การระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ซึ่งเป็นเหตุแห่งการมีคำร้องนี้ เกิดขึ้นจากการที่ผู้คัดค้านในฐานะผู้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย และเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท คู่สัญญากับผู้ร้องที่ ๓ (กรมทางหลวง) ตามสัญญาสัมปทานทางหลวงในทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๑ ถนนวิภาวดีรังสิต ตอนดินแดง-ดอนเมือง พ.ศ. ๒๕๓๒ อ้างเหตุในการ เสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการต่างประเทศว่า เป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการแทรกแซง และการละเลยต่อหน้าที่ของผู้ร้องที่ ๑ (ราชอาณาจักรไทย) ที่มีต่อผู้คัดค้าน ทำให้มูลค่าการลงทุน และความคาดหวังในการลงทุนของผู้คัดค้านที่ได้รับจากสัญญาสัมปทานทางหลวงฯ เสียหาย และเป็นผู้ได้รับความคุ้มครองให้มีการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ ตามสนธิสัญญา ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี คำชี้ขาดข้อพิพาทดังกล่าว จึงเป็นคำชี้ขาดข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศเกี่ยวกับสนธิสัญญาเกี่ยวกับการ ส่งเสริมและการถ้อยที่ถ้อยคุ้มครองการลงทุน พ.ศ. ๒๕๐๔ และสนธิสัญญาเกี่ยวกับการ ส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนต่างตอบแทน พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งมีใช้คำชี้ขาดข้อพิพาท โดยวิธีอนุญาโตตุลาการตามสัญญาสัมปทานทางหลวงฯ ศาลปกครองจึงมีใช้ศาลที่มีเขตอำนาจ ที่จะรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาตามมาตรา ๔๐ ประกอบกับมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติ อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ คำร้องนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๘๘๓/๒๕๕๖ (ประชุมใหญ่))

๒. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

๒.๑ การกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นการกระทำ ทางปกครอง แต่กฎหมายกำหนดให้ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

๒.๑.๑ การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร

ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการทหาร ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานทุจริต ในการตรวจเลือกทหารกองเกินส่งเข้ากองประจำการเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๑๕ ต่อมา นายกรัฐมนตรีได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ ลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดีมีกำหนด ๗ ปี ในข้อหาร่วมและสนับสนุนกันกระทำความผิด ฐานเรียกและรับทรัพย์สินสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการช่วยเหลือทหาร กองเกินมิต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

และพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ หลังจากนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้มีคำสั่งกระทรวงกลาโหม ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๗ โดยมีสาระสำคัญว่า ด้วยได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ถอดยศนายทหารสัญญาบัตรที่ได้รับโทษจำคุก เนื่องจากได้กระทำความผิดฐานทุจริตในการตรวจเลือกทหารกองเกินส่งเข้ากองประจำการเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๑๕ แล้ว จำนวน ๑๔ คน ซึ่งมีชื่อผู้ฟ้องคดีอยู่ในลำดับที่ ๘ กระทรวงกลาโหมจึงให้ย้ายประเภทผู้ที่ถูกถอดยศทั้ง ๑๔ คน เป็นพันราชการทหาร ประเภทที่ ๒ ไม่มีเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ โดยในส่วนของผู้ฟ้องคดีให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ มูลเหตุของการออกคำสั่งของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๗ เกิดขึ้นมาจากการที่ผู้ฟ้องคดี ต้องโทษจำคุก จึงได้ดำเนินการถอดยศผู้ฟ้องคดี และมีคำสั่งกระทรวงกลาโหม ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๗ ปลดผู้ฟ้องคดีจากการเป็นข้าราชการทหาร ดังนั้น การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีคำสั่งดังกล่าว จึงถือได้ว่าเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหารตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๐/๒๕๕๕)

ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๑๓ ได้มีคำสั่งปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการฐานหนีราชการทหารในเวลาประจำการ เป็นนายสิบกองหนุน ไม่มีสิทธิรับเบี้ยหวัด บำเหน็จ และบำนาญ สังกัด บก. จทบ. ลบ. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมิได้มีเจตนาที่จะขาดหนีราชการ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้แม่ทัพภาคที่ ๑ และกองทัพบก รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการทหาร และให้เพิกถอนคำสั่งปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการนั้น มูลเหตุแห่งการออกคำสั่งดังกล่าวสืบเนื่องมาจากผู้ฟ้องคดีหนีราชการทหารในเวลาประจำการ จึงเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหารตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้แม่ทัพภาคที่ ๑ และกองทัพบก รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการทหาร ก็เป็นเรื่องสืบเนื่องมาจากการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหารดังกล่าว จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๐/๒๕๕๖)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีผู้ฟ้องคดีนายทหารสัญญาบัตรกระทำการเข้าชายฝั่งวินัยทหารหรือไม่ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวนี้ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความผิดวินัยทหารเป็นกระบวนการหนึ่งในการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร และเป็นกระบวนการเดียวกันกับการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร ไม่อาจแยกออกจากความผิดวินัยทหารได้ จึงเป็นการฟ้องการดำเนินการเกี่ยวกับ

วินัยทหาร ตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๙๗/๒๕๕๖)

๒.๑.๒ การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสือถึงประธานศาลฎีกาในฐานะประธานคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) ขอให้ลงโทษทางวินัยต่อผู้พิพากษาสองนาย คือ นาย ล. และนาย ส. เนื่องจากออกคำสั่งในการเรียกเงินประกันแก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ ๗๘๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญากรุงเทพใต้ สูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกัน หรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ ปรากฏว่าประธานศาลฎีกา (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้มีคำสั่งตามหนังสือของสำนักงานศาลยุติธรรมว่า ผู้พิพากษาสองนายสามารถใช้ดุลพินิจในการเรียกหลักประกันได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อให้ศาลปกครองสั่งให้ประธานศาลฎีกาดำเนินการทางวินัยกับผู้พิพากษาทั้งสองนาย โดยขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ว่าให้ยุติเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีมีชอบด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญ เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับฯ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๐ และมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการแต่งตั้งกรรมการสอบสวนลงโทษผู้พิพากษาทั้งสองนายตามกฎหมายเกณฑ์ของ ก.ต. ต่อไปด้วย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการดำเนินการของประธานศาลฎีกาในฐานะประธานกรรมการตุลาการ อันจะนำไปสู่หรือไม่นำไปสู่การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ เนื่องจากในส่วนของคำฟ้องที่เกี่ยวกับคำขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งว่าคำสั่งของประธานศาลฎีกาที่ว่าให้ยุติเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีมีชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๐ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะขอให้ศาลปกครองพิพากษาว่าคำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และกำหนดคำสั่งบังคับสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดี นั้น เมื่อพิจารณาจากหนังสือของประธานศาลฎีกาลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ แล้วคำสั่งดังกล่าวเป็นการสั่งให้ยุติเรื่องร้องเรียนกล่าวหาผู้พิพากษาทั้งสองนายของผู้ฟ้องคดี เป็นผลให้ผู้พิพากษาทั้งสองนายไม่ถูกดำเนินการทางวินัย จึงเป็นคำสั่งที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยกับผู้พิพากษาทั้งสองนายของผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะประธานกรรมการตุลาการอันจะนำไปสู่หรือไม่นำไปสู่การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ และในส่วนของคำฟ้องที่เกี่ยวกับคำขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการแต่งตั้งกรรมการสอบสวนลงโทษผู้พิพากษาทั้งสองนายตามกฎหมายเกณฑ์

ของ ก.ต. ต่อไป นั้น ประธานศาลฎีกาถูกฟ้องในฐานะประธานกรรมการตุลาการ โดยผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งให้ประธานศาลฎีกาดำเนินการทางวินัยกับผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ตามกฎหมายเกณฑ์ของ ก.ต.) จึงเป็นเรื่อง เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยกับผู้พิพากษาทั้งสองนายของผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะประธาน กรรมการตุลาการอันจะนำไปสู่หรือไม่นำไปสู่การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการต่อไป ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง ที่จะพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง ตามนัยมาตรา ๙ วรรคสอง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๘/๒๕๕๗)

๒.๑.๓ การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษ

๑) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลเยาวชนและครอบครัว

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลแรงงาน

ธนาคารออมสินไม่ดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ที่ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิกสิทธิการช่วยเหลือบิดามารดาของพนักงานเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล ตามระเบียบการธนาคารออมสิน ฉบับที่ ๓๙๘ ว่าด้วยการช่วยเหลือพนักงานเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาล และคลอดบุตร ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งเป็นบิดามารดาของนาย ช. ซึ่งเป็นพนักงานของธนาคารออมสินได้รับความเดือดร้อน เสียหายเนื่องจากไม่สามารถไปขอใช้สิทธิการรักษาพยาบาลตามพระราชบัญญัติหลักประกัน สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิกสิทธิ การช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง อันมีลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่ หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เนื่องจากในมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติให้รัฐวิสาหกิจทั้งหลายต้องอยู่ภายใต้บังคับ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ เว้นแต่รัฐวิสาหกิจนั้นได้รับ

การยกเว้นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งไม่ปรากฏว่าธนาคารออมสินได้รับการยกเว้นแต่อย่างใด และในพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันนี้ได้กำหนดความหมายของคำว่า “สภาพการจ้าง” ไว้ในบทนิยามตามมาตรา ๖ ว่า หมายถึง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน กำหนดวันและเวลาทำงาน ค่าจ้าง สวัสดิการ การเลิกจ้าง หรือประโยชน์อื่นของนายจ้าง หรือลูกจ้าง อันเกี่ยวกับการจ้าง หรือการทำงาน ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามระเบียบการธนาคารออมสินฉบับที่ ๓๙๘ ว่าด้วยการช่วยเหลือพนักงานเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล และคลอดบุตร ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ แล้ว เห็นได้ว่า เป็นการกำหนดขึ้นเพื่อให้สิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการแก่ลูกจ้างและบุคคลในครอบครัวของลูกจ้าง อันถือได้ว่าเป็นสภาพการจ้าง แม้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะมีได้เป็นลูกจ้างหรือพนักงานของธนาคารออมสินโดยตรง แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นบิดามารดาของนาย ช. ซึ่งเป็นพนักงานของธนาคารออมสิน จึงถือได้ว่าเป็นบุคคลในครอบครัวของลูกจ้างที่มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการจากระเบียบดังกล่าวอยู่ด้วย คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลแรงงานที่จะพิจารณาพิพากษาตามความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๒/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นลูกจ้าง ตำแหน่งพนักงานเก็บค่าโดยสารและพนักงานขับรถ สังกัดองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่หัวหน้ากลุ่มงานปฏิบัติการเดินรถ ๒ และ ห.ร.ป. ๒๑ เขตการเดินรถที่ ๑ ได้มีคำสั่งกลุ่มงานปฏิบัติการเดินรถ ๒ เขตการเดินรถที่ ๑ ที่ ๕๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ เรื่อง เปลี่ยนวันหยุดประจำสัปดาห์ของพนักงาน โดยเปลี่ยนวันหยุดของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจากวันอาทิตย์มาเป็นวันหยุดพักผ่อน ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่สามารถเข้าเรียนได้ นั้น ในเรื่องกำหนดวันและเวลาทำงาน อยู่ในความหมายของสภาพการจ้าง ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสภาพการจ้างในเรื่องกำหนดวันและเวลาทำงานตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นคดีเกี่ยวกับข้อพิพาทแรงงานที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ คดีไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๔/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่สำนักงานประกันสังคม เขตพื้นที่ ๓ ได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีชำระเงินสมทบไม่ถูกต้องในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๑ หนังสือเตือนให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินสมทบ และหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้ถ้อยคำเกี่ยวกับการชำระเงินสมทบเพิ่มเติมของปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๑ ความเดือดร้อนเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างจึงเกิดจากการใช้อำนาจตรวจสอบและการแจ้งให้ชำระเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้ผู้ซึ่งไม่พอใจในคำสั่งดังกล่าวมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ และตามมาตรา ๘๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กำหนดให้ผู้อุทธรณ์ซึ่งไม่พอใจในคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่พอใจคำสั่งให้ชำระเงินสมทบเพิ่มเติมดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะตั้งอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ หากผู้ฟ้องคดีไม่พอใจผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์ ก็มีสิทธินำคดีไปฟ้องยังศาลแรงงาน ข้อพิพาทในคดีนี้จึงอยู่ในอำนาจของศาลแรงงาน ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑๒/๒๕๕๕)

นาง ม. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ในฐานะพนักงานตรวจแรงงานของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีคำสั่งลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีจ่ายเงินค่าจ้างค้างจ่ายงวดการทำงานของลูกค้ารายวัน รายเดือน และรายเหมา จำนวน ๙๗ คน ตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๕๔ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๔,๙๙๑,๖๖๘ บาท ภายในกำหนด ๑๕ วันนับแต่วันทราบคำสั่งหรือถือว่าทราบคำสั่ง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว เมื่อคำสั่งดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามมาตรา ๑๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หากผู้ฟ้องคดีไม่พอใจคำสั่งข้างต้น ผู้ฟ้องคดีสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๑๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องใช้สิทธิทางศาลตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ศาลแรงงานจึงเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒๔/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคออกคำสั่งให้ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากงานกรณีขาดงานติดต่อกันในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าทำงาน เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่โดยที่มาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้รัฐวิสาหกิจทั้งหลายต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เว้นแต่รัฐวิสาหกิจนั้นได้รับการยกเว้นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งไม่ปรากฏว่าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้รับการยกเว้นแต่อย่างใด เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีกับผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีนิติสัมพันธ์กันในฐานะลูกจ้างกับนายจ้างตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับข้อพิพาทระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในคดีนี้เกิดจากการที่ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคออกคำสั่งปลดผู้ฟ้องคดีออกจากงาน จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามสัญญาจ้างแรงงานหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๑/๒๕๕๖)

คำสั่งของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีเจ้าหน้าที่ในสังกัดรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเกิดจากการกระทำละเมิดแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว เมื่อธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ อันเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีกับธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยมีนิติสัมพันธ์กันในฐานะลูกจ้างกับนายจ้างตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบกับข้อพิพาทในคดีนี้เกิดจากการที่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน อันเนื่องมาจากผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย คดีนี้จึงเป็นคดีอันเกิดแต่มูลละเมิดระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างเกี่ยวกับการทำงานตามสัญญา

จ้างแรงงาน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๓/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้อำนวยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๒ (ภาคใต้) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ เรื่อง แจ้งยกเลิกการจ้างพนักงานช่างทดลองปฏิบัติงาน โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพังงา เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากผู้ฟ้องคดีได้ผ่านการพิจารณาคัดเลือกเป็นพนักงานช่างสังกัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพังงา ซึ่งตามระเบียบการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ว่าด้วยการจ้างและบรรจุพนักงาน พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๔ กำหนดว่า ผู้ที่ได้รับการพิจารณาให้เข้าปฏิบัติงานในการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทุกคุณสมบัติและทุกตำแหน่งต้องทดลองปฏิบัติงานเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ เดือน จึงจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาให้บรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานประจำ... ผู้ว่าการจึงได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ จ้างผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานช่าง ทดลองปฏิบัติงาน ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นระยะเวลา ๓ เดือน โดยให้ได้รับอัตราค่าจ้างเดือนละ ๘,๖๑๐ บาท แต่เมื่อครบกำหนดทดลองปฏิบัติงานแล้ว ก่อนจะบรรจุผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ตรวจสอบพบว่าผู้ฟ้องคดีเคยมีประวัติคดีถูกศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีคำพิพากษาให้ปรับและลงโทษจำคุก แต่โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี และคดีถึงที่สุดแล้ว ซึ่งขาดคุณสมบัติการเป็นพนักงานตามข้อ ๖ (๑๑) ของข้อบังคับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ว่าด้วยระเบียบพนักงาน พ.ศ. ๒๕๑๗ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ เรื่อง แจ้งยกเลิกการจ้างพนักงานช่างทดลองปฏิบัติงาน ดังนั้น ระยะเวลาตั้งแต่วันที่จ้างผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานช่างทดลองปฏิบัติงานจนถึงวันที่แจ้งยกเลิกการจ้าง ผู้ฟ้องคดียังคงมีฐานะเป็นพนักงานช่างทดลองปฏิบัติงาน และได้รับค่าจ้างจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค นิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงอยู่ในฐานะลูกจ้างกับนายจ้างตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ภายใต้ข้อบังคับและระเบียบที่กำหนดความสัมพันธ์หรือสภาพการจ้างระหว่างกัน ความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีจากการที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีหนังสือแจ้งยกเลิกการจ้างผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานช่างทดลองปฏิบัติงาน จึงเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามสัญญาจ้างแรงงานหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างซึ่งอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมาย

ว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ คดีนี้จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานตามนัยมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งมาตรา ๘ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ บัญญัติให้เป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๗/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้ยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีจากพนักงานสนับสนุนสาขา เกรด ๔ เป็นเกรด ๕ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีควรจะได้รับพิจารณาแต่งตั้งให้เป็น เกรด ๗ แต่คณะกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์ไม่พิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์พิจารณาหนังสือร้องขอความเป็นธรรมของผู้ฟ้องคดีให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง เมื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์เป็นรัฐวิสาหกิจที่ตั้งโดยพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๓๖ ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับธนาคารอาคารสงเคราะห์ จึงเป็นไปตามสัญญาจ้างระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องขอความเป็นธรรมโดยขอให้คณะกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์พิจารณาปรับเลื่อนตำแหน่งหรือเกรดให้สูงขึ้นตามสิทธิที่ควรได้ อันมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงนิติสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง จึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพการจ้าง เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามสัญญาจ้างแรงงาน หรือตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๓/๒๕๕๖)

การที่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้างของพนักงานขับรถจากรายเดือนเป็นรายวัน โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยินยอมกับหลักเกณฑ์การกำหนดค่าจ้างดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับค่าจ้างและสิทธิประโยชน์ลดน้อยลงกว่าเดิม ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพคืนสิทธิให้ผู้ฟ้องคดีกลับมาเป็นรายเดือนเหมือนเดิม พร้อมทั้งสิทธิผลประโยชน์อื่นอันพึงมีพึงได้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟ้องคดีและองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเกี่ยวข้องกับสิทธิตามสัญญาจ้างและข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ประกอบกับพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดความหมายของคำว่า สภาพการจ้าง หมายความว่า หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน กำหนดวันและเวลาทำงาน

ค่าจ้าง สวัสดิการ การเลิกจ้าง หรือประโยชน์อื่นของนายจ้าง หรือลูกจ้าง อันเกี่ยวกับการจ้าง หรือการทำงาน กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามสัญญาจ้างแรงงาน หรือตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ซึ่งอยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงาน ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๙/๒๕๕๖)

คณะกรรมการบริหารกิจการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพไม่มีมติ ให้ปรับเพิ่มค่าจ้างแก่พนักงานรายวันขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ และวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๘ เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่ กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการบริหารกิจการ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้าง ให้ผู้ฟ้องคดีมีรายได้ไม่น้อยกว่าเดิมและปรับเพิ่มค่าจ้างตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว คำฟ้องนี้จึงมีลักษณะเป็นคดีพิพาทระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ กรณีจึงเป็นคดีพิพาท อันเกิดจากนิติสัมพันธ์ระหว่างคู่กรณีที่อยู่ในฐานะนายจ้างกับลูกจ้างเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ ตามสัญญาจ้างแรงงานหรือตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง จึงอยู่ในอำนาจพิจารณา พิพากษาของศาลแรงงานตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน และวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ คดีตามข้อหานี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณา ของศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๓/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้อำนวยการ กองบริหารงานทั่วไปในฐานะรักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานประปาเขต ๒ มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๑ ถึงรองผู้ว่าการการประปาส่วนภูมิภาค (ปฏิบัติการ ๔) เรื่อง ขอให้ชะลอการจ่ายเงินค่าตอบแทนความชอบในการทำงานของผู้ฟ้องคดีไว้ก่อน เนื่องจาก ผู้ฟ้องคดีถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ขอให้ศาลพิพากษาหรือ มีคำสั่งให้การประปาส่วนภูมิภาคจ่ายเงินค่าตอบแทนความชอบในการทำงาน และเงินค่าจ้าง สำหรับวันหยุดพักผ่อนพร้อมดอกเบี้ย โดยที่มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจ สัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดคำว่า “ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้าง เพื่อรับค่าจ้าง และคำว่า “นายจ้าง” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจ ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงาน โดยจ่ายค่าจ้างให้ เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานในสังกัดของการประปาส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ นิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับการประปาส่วนภูมิภาคจึงอยู่ในฐานะลูกจ้าง

กับนายจ้างตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ภายใต้ข้อบังคับและระเบียบที่กำหนดความสัมพันธ์หรือสภาพการจ้างระหว่างกัน แม้การประปาส่วนภูมิภาคจะเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยแต่ผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ข้อตามคำขอในคำฟ้องล้วนแต่เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามสัญญาจ้างแรงงานหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง รวมทั้งเป็นคดีที่เกิดแต่มูลละเมิดระหว่างนายจ้างและลูกจ้างสืบเนื่องจากข้อพิพาทแรงงาน และโดยที่ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ยกเว้นให้การจ้างตามสัญญาจ้างแรงงานระหว่างผู้ฟ้องคดี และการประปาส่วนภูมิภาคไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานตามนัยมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งมาตรา ๘ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ บัญญัติให้เป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๑/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามเป็นพนักงานสังกัดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีคำสั่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงาน ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งพนักงานดังกล่าว เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นรัฐวิสาหกิจที่ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งตามมาตรา ๕ วรรคสอง และมาตรา ๖ ได้กำหนดความหมายของคำว่า “สภาพการจ้าง” หมายความว่า หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน กำหนดวันและเวลาทำงาน ค่าจ้าง สวัสดิการ การเลิกจ้าง หรือประโยชน์อื่นของนายจ้าง หรือลูกจ้าง อันเกี่ยวกับการจ้าง หรือการทำงาน นั้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีนิติสัมพันธ์กันในฐานะลูกจ้างกับนายจ้างตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับข้อพิพาทในคดีนี้เกิดจากการที่คณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีมติเห็นชอบการแต่งตั้งโยกย้ายพนักงานระดับบริหาร (นักบริหาร ๑๐ และนักบริหาร ๙) ซึ่งผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้มีคำสั่ง เรื่อง แต่งตั้งพนักงาน ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยดังกล่าว อันถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงนิติสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพการจ้าง กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามสัญญาจ้างแรงงานหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ซึ่งอยู่

ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓๘/๒๕๕๗)

๓) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลภาษีอากร

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่เจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากรสั่งกักสินค้าและแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชำระอากรขาเข้าการนำเข้าสินค้ามะพร้าวแก่ปกเปลือกคละเกรดจากประเทศอินโดนีเซีย ในอัตราผลละ ๖ บาท แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าได้ชำระอากรขาเข้าอัตราผลละ ๓ บาท ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว เจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากรต้องตรวจปล่อยสินค้า ไม่มีอำนาจสั่งกักสินค้าของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมศุลกากรคืนภาษีอากรและเรียกค่าเสียหายที่เกิดจากการกระทำของกรมศุลกากรและให้ยกเลิกระเบียบหรือคำสั่งหรือกฎหมายของกรมศุลกากรที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญที่ก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อเหตุแห่งการฟ้องคดีเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีปฏิเสธการชำระค่าภาษีอากรตามที่เจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากรแจ้งให้ชำระอากรขาเข้าดังกล่าวจึงเป็นการโต้แย้งคำสั่งของเจ้าหน้าที่ที่เรียกเก็บภาษีอากรตามกฎหมาย อันเป็นคดีอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานหรือคณะกรรมการตามกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลภาษีอากร ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๖/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีได้ลาออกจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งขณะลาออกผู้ฟ้องคดีมียอดเงินสมทบและผลประโยชน์เงินสมทบจำนวน ๒,๗๓๕,๗๑๘.๔๘ บาท โดยกองทุนฯ ได้ดำเนินการหักภาษี ณ ที่จ่ายของเงินได้ จำนวน ๘๒๐,๗๑๕.๕๕ บาท คงเหลือเงินได้สุทธิที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจำนวน ๑,๙๑๕,๐๐๒.๙๓ บาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการหักเงินภาษีดังกล่าวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรม จึงมีหนังสือโต้แย้งคัดค้านต่อกรมสรรพากรเพื่อขอคืนเงินภาษีอากรดังกล่าวหรือลดจำนวนการเก็บภาษีเงินได้ แต่จนขณะยื่นฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับคำชี้แจงใด ๆ จากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้คืนเงินภาษีจำนวน ๘๒๐,๗๑๕.๕๕ บาท แก่ผู้ฟ้องคดี และหรือลดจำนวนลงจากอัตราภาษีจำนวนร้อยละ ๔๕ เหลือร้อยละ ๑๐ เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินภาษีและหรือลดจำนวนอัตราภาษีอากรลง เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการขอคืนภาษีอากร

ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลภาษีอากรตามมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๘/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกิจการห้องพักได้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินเป็นประจำทุกปี เฉลี่ยปีละประมาณ ๓,๐๐๐ บาท แต่ในปี ๒๕๕๖ องค์กรบริหารส่วนตำบลแกใหญ่และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแกใหญ่ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดียื่นแบบประเมินเพื่อชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน (เพิ่มเติม) และค่าธรรมเนียมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประจำปี ๒๕๕๖ รวมเป็นเงินที่ต้องชำระเพิ่มทั้งสิ้นจำนวน ๓๑,๑๓๒.๕๐ บาท ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดียื่นแบบประเมินเพื่อชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน (เพิ่มเติม) และค่าธรรมเนียมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เมื่อผู้ฟ้องคดีประสงค์ให้องค์กรบริหารส่วนตำบลแกใหญ่ และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแกใหญ่ประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินของผู้ฟ้องคดีเสียใหม่ให้ถูกต้อง จึงเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ถือเป็นคดีอุทธรณ์คำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานหรือคณะกรรมการตามกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งเป็นข้อยกเว้นที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๔/๒๕๕๖)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีคำสั่งไม่อนุมัติให้ขยายเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งไม่อนุมัติให้ขยายเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีคำสั่งไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีขยายเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๓ อัฐวิฐ วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร นั้น มีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีอาจตกเป็นบุคคลที่ไม่ได้นำส่งภาษีให้ครบถ้วนภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และผู้ฟ้องคดีอาจต้องชำระเงินเพิ่มร้อยละ ๐.๗๕ ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระตามมาตรา ๘๘/๑ วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อประมวลรัษฎากร มาตรา ๘๘/๒ ได้บัญญัติว่า เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร เบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามหมวดนี้ให้ถือเป็นภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีพิพาทที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีคำสั่งไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีขยายเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีอาจต้องชำระเงินเพิ่มร้อยละ ๐.๗๕ ต่อเดือนหรือเศษของเดือนดังกล่าวนี้ เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม และโดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้ง

ศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓ ได้บัญญัติความหมายของ ภาษีอากรไว้ว่า ภาษีอากร หมายความว่า ภาษี อากร และค่าภาคหลวงทุกชนิด ฯลฯ ดังนั้น ภาษีมูลค่าเพิ่มจึงเป็นภาษีอากรประเภทหนึ่ง และทำให้ข้อพิพาทที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังกล่าว เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับภาษีอากรที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลภาษีอากร ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คดีนี้จึงเป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๐๘/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการประเมินภาษีอากร ตามหนังสือแจ้งการประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หนังสือแจ้งการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม และหนังสือแจ้งการประเมินภาษีธุรกิจเฉพาะ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ รวมเป็นเงิน ๘๓,๗๔๓,๘๖๕ บาท ของสำนักตรวจสอบภาษีกลางที่ประเมินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้อธิบดีกรมสรรพากร ระงับการบังคับคดีผู้ฟ้องคดีจาก การไม่ชำระค่าภาษีตามหนังสือแจ้งการประเมินไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด และขอให้เพิกถอนหนังสือแจ้งการประเมินภาษี นั้น การที่สำนักตรวจสอบภาษีกลาง โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่ ทำการประเมินเรียกเก็บภาษีอากรของผู้ฟ้องคดี ตามหนังสือแจ้ง การประเมินภาษีดังกล่าว หากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับการประเมินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิ ยกเหตุผลทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายขึ้นโต้แย้งคัดค้านเหตุผลในการประเมินภาษีอากร ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๓๐ แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์แล้ว คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณา พิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลภาษีอากร มิใช่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง ของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่มีหนังสือถึงอธิบดี กรมสรรพากร ขอคืนภาษีเพิ่มเติมที่ชำระไว้เกินจำนวนเงิน ๓๗,๒๗๑.๕๒ บาท แต่อธิบดี กรมสรรพากรได้คืนเงินภาษีให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๖๕๑.๗๐ บาท เมื่อผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ คำสั่งดังกล่าว อธิบดีกรมสรรพากรก็มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ว่า การคืนเงินภาษี ให้ผู้ฟ้องคดีดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายแล้ว ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัย อุทธรณ์และคืนเงินภาษีอากรที่เหลือแก่ผู้ฟ้องคดีพร้อมดอกเบี้ย แม้คำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว มีผลกระทบต่อสภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี อันเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็ตาม แต่เมื่อมูลคดีนี้สืบเนื่องจาก

การที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะได้รับการคืนเงินภาษีที่ชำระไว้เกิน ข้อพิพาทที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี จึงเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานเกี่ยวกับภาษีอากรและการขอคืนค่าภาษีอากร ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลภาษีอากรตามมาตรา ๗ (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณา พิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๗๑/๒๕๕๗)

อธิบดีกรมสรรพากรได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินไปชำระ ภาษีอากรค้างจำนวน ๒๕๑,๑๓๑ บาท และต่อมาได้มีหนังสือแสดงเจตนาขอหักกลบลบหนี้ ภาษีอากรรวมเป็นเงิน ๓๘,๒๙๙.๙๖ บาท ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับคืนเงินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามที่ขอคืน และยังคงมีหน้าที่ชำระภาษีที่ค้างค้างให้ครบถ้วน ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอยกเว้น การเก็บภาษีส่วนที่เกินจากการหักกลบลบหนี้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แต่อธิบดีกรมสรรพากร มิได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิบดีกรมสรรพากรยกเว้น เก็บภาษีอากรส่วนที่เพิ่มจำนวน ๒๕๑,๑๓๑ บาท ให้คืนเงินที่เหลือจากเงินคืนภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา ปีภาษี ๒๕๕๕ และหากไม่ยกเว้นการเก็บภาษีส่วนที่เพิ่ม ก็ขอให้ผ่อนคลาย โดยการผ่อนชำระภาษีอากรคงค้างดังกล่าว เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการขอคืนเงินค่าภาษีอากร หรือขอลดจำนวนอัตราภาษีอากรลง รวมถึงมาตรการผ่อนคลายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับการขอคืนค่าภาษีอากร ที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลภาษีอากรตาม มาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๓/๒๕๕๘)

๔) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

การที่สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อย น้ำตาลทรายและอุตสาหกรรม ต่อเนื่อง (สอต.) และสำนักนโยบายอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย (สนย.) สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล จัดทำโครงการนโยบายของไทยในการจัดการโซ่อุปทาน และโลจิสติกส์อ้อยและน้ำตาล ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ และโครงการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ และผู้ฟ้องคดีทั้งสามกล่าวอ้างว่าโครงการดังกล่าวมีเนื้อหาและรายละเอียดของ องค์ความรู้ ลอกเลียนโครงร่างการวิจัยของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม เมื่อโครงร่างการวิจัยของผู้ฟ้องคดี ทั้งสามเป็นงานที่มีลิขสิทธิ์ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกอบกับ

การกระทำของสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลไม่ใช่การใช้อำนาจทางปกครอง หรือเป็นการออกคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ ไม่ใช่คดีพิพาททางปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๘/๒๕๕๖)

๕) การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลล้มละลาย

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กองบังคับคดีล้มละลาย ๕ ดำเนินการเพื่อให้ปลดผู้ฟ้องคดีจากล้มละลายเนื่องจากพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายเมื่อครบกำหนดสามปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด คือ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๓ แต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กองบังคับคดีล้มละลาย ๕ มีคำสั่งงดดำเนินการตามคำร้องเนื่องจากเห็นว่าการนับระยะเวลาปลดจากล้มละลายต้องนับจากวันที่ศาลมีคำพิพากษา เมื่อศาลล้มละลายกลางได้พิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีล้มละลายเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จึงครบกำหนดปลดผู้ฟ้องคดีจากล้มละลายในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กองบังคับคดีล้มละลาย ๕ ที่มีคำสั่งไม่ดำเนินการปลดผู้ฟ้องคดีจากล้มละลายเป็นคำสั่งทางปกครองและคดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการปลดผู้ฟ้องคดีจากล้มละลาย เมื่อหลักเกณฑ์และวิธีการในการปลดผู้ฟ้องคดีจากล้มละลายซึ่งรวมถึงการนับระยะเวลาในการปลดจากล้มละลาย เป็นกระบวนการที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ดังนั้น ข้อพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีอ้างในคดีนี้ จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีล้มละลาย ซึ่งต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดีล้มละลาย ตามนิยามของคำว่า “คดีล้มละลาย” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน คดีนี้จึงเข้าข่ายยกเว้นที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท อ. ก่อนศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้บริหารแผนซึ่งเป็นผู้แทนของกระทรวงการคลัง (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้แก้ไขแผนฟื้นฟูกิจการ โดยให้อำนาจกระทรวงการคลังในการเพิ่มทุนของบริษัท อ. และได้มีการนำหุ้นเพิ่มทุนไปขายให้กับบริษัท ป. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ธนาคาร อ. และกองทุน ร. ซึ่งเป็นบริษัท

ที่ผู้ถูกฟ้องคดีถือหุ้นใหญ่หรือเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีในราคา
ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเห็นว่าต่ำกว่าราคาหรือมูลค่าที่ยุติธรรมของหุ้นบริษัท อ. ในขณะนั้น
จึงก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดซึ่งเป็นกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่เดิมของบริษัท อ.
ขอให้ศาลสั่งให้กระทรวงการคลังชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย หรือให้กระทรวงการคลัง
ดำเนินการให้หน่วยงานที่อยู่ในกำกับดูแลและบริษัทที่กระทรวงการคลังถือหุ้นใหญ่
ซึ่งกระทรวงการคลังได้ขายหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท อ. จำนวนร้อยละ ๖๑.๕๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมด
ของบริษัทดังกล่าวไป ให้ทำการโอนขายหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวที่ได้มีการซื้อไปทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดี
ทั้งแปดตามสัดส่วนการถือหุ้นที่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดถืออยู่เดิมในราคาหุ้นละ ๓.๓๐ บาท (อันเป็นราคา
ที่ได้มีการซื้อหุ้นเพิ่มทุน) หักด้วยเงินปันผลที่ผู้ซื้อหุ้นเพิ่มทุนได้รับไปแล้วทั้งหมดจากบริษัทดังกล่าว
นับแต่วันที่ได้มีการซื้อหุ้นเพิ่มทุน เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเห็นว่าผู้บริหารแผนฟื้นฟู
ซึ่งเป็นผู้แทนของกระทรวงการคลังปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่
ผู้ฟ้องคดีทั้งแปด ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดจึงขอขอยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลล้มละลาย
เพื่อขอให้เยียวยาความเดือดร้อนเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้ตามบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๖๗
แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ข้อพิพาทดังกล่าวจึงอยู่ในอำนาจพิจารณา
พิพากษาของศาลล้มละลาย ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙
วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๓/๒๕๕๕)

กรณีผู้ร้อง (กรุงเทพมหานคร) ยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องได้ใช้สิทธิตามสัญญา
จ้างผู้คัดค้าน (บริษัท ซี.) ก่อสร้างสะพานคนเดินข้ามถนนสุขุมวิท ๑๐๓ บริเวณปากซอยอุดมสุข ๒๖
ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ขอให้คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาด กรณีผู้คัดค้าน
ทำผิดสัญญาโดยก่อสร้างสะพานไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และไม่ชำระค่าปรับ
แก่ผู้ร้อง โดยคณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดตามข้อพิพาทหมายเลขแดงที่ ๙๘/๒๕๕๑
เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๑ ชี้ขาดให้ผู้คัดค้านชำระเงิน ๑,๘๑๕,๓๕๑ บาท พร้อมดอกเบี้ย
อัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี คิดจากต้นเงิน ๑,๘๙๕,๓๒๖ บาท นับแต่วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๗
ถึงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และดอกเบี้ยอัตราเดียวกันนับแต่วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘
เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้อง แต่ผู้คัดค้านมิได้ปฏิบัติตามคำชี้ขาดดังกล่าว ต่อมา
ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดผู้คัดค้านในคดีหมายเลขแดงที่ ล.๕๒๓๔/๒๕๕๔
ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ ผู้ร้องจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษา
หรือคำสั่งบังคับให้ผู้คัดค้านชำระเงินตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ และให้คืนค่าธรรมเนียมศาล
ให้ผู้ร้อง นั้น แม้การบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติ
อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ก็ตาม แต่เมื่อศาลล้มละลายมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
ผู้คัดค้านแล้ว และมูลหนี้ของผู้ร้องในคดีนี้เป็นหนี้เงินที่เกิดขึ้นก่อนที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

เด็ดขาดดังกล่าว ดังนั้น ผู้ร้องในฐานะเจ้าหน้าที่จะได้รับชำระหนี้ก็แต่โดยการปฏิบัติตามวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ไม่ว่าผู้ร้องจะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หรือคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ เมื่อหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอรับชำระหนี้เป็นกระบวนการที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ในส่วนที่ ๑ ว่าด้วยการขอรับชำระหนี้ ตั้งแต่มาตรา ๙๑ ถึงมาตรา ๑๐๘ ดังนั้น ข้อพิพาทระหว่างผู้ร้องกับผู้คัดค้านในคดีนี้จึงเป็นคดีล้มละลาย ตามนิยามของคำว่า “คดีล้มละลาย” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษา ตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คดีนี้จึงเข้าข่ายยกเว้นที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐๕/๒๕๕๗)

๒.๑.๔ การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๑.๕ การใช้อำนาจตามพระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๑.๖ การใช้อำนาจตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔

ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินแปลงที่จดทะเบียนจำนวนเป็นประกันสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี ระหว่างบริษัท ก. ผู้กู้ กับธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด (มหาชน) ผู้ให้กู้ ต่อมา หนี้สินและสิทธิจำนองดังกล่าวได้โอนมาเป็นของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) (ผู้ถูกฟ้องคดี) ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ และเมื่อบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ได้นำทรัพย์สินดังกล่าวออกขายทอดตลาดและนำเงินมาหักกับหนี้ที่ค้างชำระแล้ว ยังคงมีหนี้สินที่ผู้ฟ้องคดีและบริษัท ก. จะต้องชำระให้แก่บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ค้างอยู่อีก จึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางขอให้มีการพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดผู้ฟ้องคดีและบริษัท ก. ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.)

ถอนคำร้องที่ยื่นต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อให้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดผู้ฟ้องคดีให้คืนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๒๙๘๒ ตำบลคองหงษ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ให้แก่ผู้ฟ้องคดีให้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี การที่บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ได้ดำเนินการนำทรัพย์สินที่พิพาทออกขายทอดตลาด และยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดผู้ฟ้องคดีและบริษัท ก. เป็นการจัดการหรือการดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์โดยคุณภาพที่อยู่ภายใต้พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยที่มาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดดังกล่าว ได้บัญญัติไม่ให้นำกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับแก่การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์โดยคุณภาพของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ตามพระราชกำหนดนี้ ดังนั้น ศาลปกครองจึงไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อพิพาทในคดีนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๕/๒๕๕๖)

๒.๒ การกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่เป็น การกระทำทางปกครอง และไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

๒.๒.๑ การกระทำทางรัฐบาล

๑) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒) ความสัมพันธ์กับรัฐสภา

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓) งานทางนโยบาย

การที่คณะรัฐมนตรี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ อนุมัติในหลักการเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการบริหารจัดการเพื่อฟื้นฟูฐานะทางการเงินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ โดยจัดตั้งบริษัทลูก ๒ บริษัท คือ บริษัทเดินรถ และบริษัทบริหารทรัพย์สินที่การรถไฟแห่งประเทศไทยถือหุ้นร้อยละร้อย พิจารณาแบ่งแยกภารกิจ สินทรัพย์ และหนี้สินระหว่างการรถไฟแห่งประเทศไทย และบริษัทลูก ทั้ง ๒ บริษัท และดำเนินการถ่ายโอนภารกิจ สินทรัพย์ และหนี้สินเพื่อให้บริษัทลูก ๒ บริษัท โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามในฐานะประชาชนคนไทยได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายในการที่จะต้องรักษาผลประโยชน์ของชาติ และในฐานะผู้เสียภาษีอากรให้กับรัฐบาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าว การที่คณะรัฐมนตรี

มีมติเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ อนุมัติในหลักการเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการบริหารจัดการเพื่อฟื้นฟูฐานะทางการเงินของการรถไฟแห่งประเทศไทย นั้น เป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรีในฐานะองค์กรสูงสุดของฝ่ายบริหารดำเนินนโยบายภายในฝ่ายบริหารเพื่อฟื้นฟูฐานะทางการเงินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งมีผลกระทบต่อรถไฟแห่งประเทศไทย และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเท่านั้น มิได้มีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ มติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมิใช่การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญ of ประชาชนตามความหมายของมาตรา ๕๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมีใช้การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการจัดทำบริการสาธารณะแก่ประชาชน ที่รัฐจะต้องสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตามมาตรา ๘๗ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฯ แต่อย่างไรก็ตาม มติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นเพียงการดำเนินนโยบายภายในของฝ่ายบริหาร มิใช่เป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรีใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของบุคคล คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๒๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งห้ามมิให้นายกรัฐมนตรีและรัฐบาลถอนทหารออกจากพื้นที่รอบปราสาทพระวิหาร และให้นายกรัฐมนตรีหยุดการแทรกแซงสั่งการให้กองทัพไทยถอนทหารออกจากพื้นที่รอบปราสาทพระวิหารตามคำสั่งศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ เป็นคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายกรัฐมนตรีกระทำการหรือละเว้นกระทำการในกิจการอันเป็นเรื่องของการดำเนินรัฐประศาสน์นโยบายตามอำนาจหน้าที่ในฐานะที่เป็นฝ่ายบริหารตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มิได้เป็นการกระทำในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่เห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ (ครั้งที่ ๑๓๘) เรื่องนโยบายการปรับราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) และก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) ที่กำหนดแนวทางการปรับราคาขายปลีกก๊าซ LPG ขยายระยะเวลาการตรึงราคา LPG ภาคขนส่งต่อไปจนถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อเตรียมจัดทำบัตรเครดิตพลังงานและปรับเปลี่ยนรถแท็กซี่ LPG เป็น NGV โดยตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕ เริ่มปรับราคาขายปลีกขึ้นเดือนละ ๐.๗๕ บาท ต่อกิโลกรัม (๐.๔๑ บาท ต่อลิตร)

ส่วนก๊าซ NGV ขยายระยะเวลาตรึงราคาขายปลีกในระดับราคา ๘.๕๐ บาท ต่อกิโลกรัม และคงอัตราเงินชดเชยในอัตรา ๒ บาท ต่อกิโลกรัมต่อไป ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ จนถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อเตรียมความพร้อมเรื่องบัตรเครดิตพลังงานและการปรับเปลี่ยนรถแท็กซี่ LPG เป็น NGV เป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรีในฐานะองค์กรสูงสุดของฝ่ายบริหารใช้อำนาจของฝ่ายบริหารในการดำเนินนโยบายในกิจการเกี่ยวกับพลังงานของประเทศ ซึ่งการดำเนินนโยบายดังกล่าว จะเป็นไปโดยถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ ย่อมเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีจะต้องรับผิดชอบในทางการเมือง การมีมติดังกล่าวจึงมิได้มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองที่จะอยู่ในอำนาจตรวจสอบของศาลปกครองแต่อย่างใด จึงมิใช่ข้อพิพาทตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๔๔/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนมติของคณะรัฐมนตรีที่เห็นชอบให้คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๕/๕๖ ขอให้เพิกถอนมติของคณะรัฐมนตรีที่เห็นชอบให้คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง ดำเนินโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๕๖ ขอให้เพิกถอนหลักเกณฑ์ ราคา วิธีการ และรายละเอียดที่คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ กำหนดเกี่ยวกับการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๕/๕๖ และขอให้เพิกถอนหลักเกณฑ์ ราคา วิธีการ และรายละเอียดที่คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ กำหนดเกี่ยวกับการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๕/๕๖ ซึ่งคำฟ้องทั้งสองข้อหาดังกล่าวเป็นการกล่าวหาว่า โครงการรับจำนำข้าวเปลือกและโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลังของรัฐบาลเป็นโครงการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และในการดำเนินการตามโครงการทั้งสองโครงการดังกล่าวมีข้อบกพร่องอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อโครงการทั้งสองดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา ในกรณีที่นโยบายดังกล่าวเป็นนโยบายที่ไม่ถูกต้อง หรือมีข้อบกพร่องในการดำเนินการตามนโยบาย รัฐบาลย่อมจะต้องรับผิดชอบทางการเมืองต่อความไม่ถูกต้องหรือข้อบกพร่องดังกล่าว ซึ่งมีมติและหลักเกณฑ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว เป็นการกล่าวหาการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ข้อกล่าวหาดังกล่าวมิได้เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยใช้อำนาจทางปกครอง ดังนั้น คดีนี้จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยมิชอบด้วยกฎหมายที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๕/๒๕๕๗)

๔) การดำเนินกิจการภายในของฝ่ายบริหาร

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพขับรถแท็กซี่และเป็นประธานกลุ่มปกป้องสิทธิคนขับรถแท็กซี่ฟ้องว่า การที่คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่เห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ (ครั้งที่ ๑๓๘) เรื่องนโยบายการปรับราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) และก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) ที่กำหนดแนวทางการปรับราคาขายปลีกก๊าซ LPG ขยายระยะเวลาการตรึงราคาก๊าซ LPG ภาคขนส่งต่อไปจนถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อเตรียมจัดทำบัตรเครดิตพลังงานและปรับเปลี่ยนรถแท็กซี่ LPG เป็น NGV โดยตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕ เริ่มปรับราคาขายปลีกขึ้นเดือนละ ๐.๗๕ บาท ต่อกิโลกรัม (๐.๔๑ บาท ต่อลิตร) ส่วนก๊าซ NGV ขยายระยะเวลาตรึงราคาขายปลีกในระดับราคา ๘.๕๐ บาท ต่อกิโลกรัม และคงอัตราเงินชดเชยในอัตรา ๒ บาท ต่อกิโลกรัมต่อไป ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ จนถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อเตรียมความพร้อมเรื่องบัตรเครดิตพลังงานและการปรับเปลี่ยนรถแท็กซี่ LPG เป็น NGV เป็นผลจากการพิจารณาที่มีข้อมูลไม่เพียงพอและไม่มีแผนงานรองรับ จึงเป็นมติที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำสั่งให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และคณะรัฐมนตรีหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรถแท็กซี่ที่มีมติเห็นชอบมาพิจารณาเพิ่มเติมแล้วจึงนำเข้าไปประชุมของคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติใหม่ ขอให้ศาลมีคำสั่งให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยนำเสนอแผนงานในการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อรองรับการให้บริการรถแท็กซี่ให้ได้รับความสะดวกและอบรมกิริยามารยาทพนักงานที่ให้บริการสาธารณะ และขอให้ศาลมีคำสั่งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นำเสนออัตราค่าโดยสารโดยให้ไปเป็นไปตามต้นทุนประกอบราคาที่แท้จริงและอัตราค่าครองชีพ ประกอบกับให้ตรวจสอบเรื่องและผู้ประกอบอาชีพขับรถแท็กซี่นำเสนอต่อกระทรวง แล้วนำมาเสนอร่วมในการประชุมของคณะรัฐมนตรีนั้น การดำเนินการให้เป็นไปตามคำขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจในการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และคณะรัฐมนตรี ซึ่งศาลปกครองมีอาจก้าวล่วงได้ คำฟ้องในข้อหาดังกล่าวจึงมิได้มีลักษณะเป็นข้อพิพาทตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๔๔/๒๕๕๗)

๒.๒.๒ กระบวนการทางนิติบัญญัติ

รัฐไทยโดยองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ต้องกระทำการตามกฎหมายที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองไว้ ซึ่งเป็นกรณีตามมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้

คณะรัฐมนตรีดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด แต่ละเลยต่อหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ทำให้ผู้ฟ้องคดีอาจถูกกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพที่จะพึงมีตามแต่กฎหมายจะบัญญัติ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้รัฐไทยหรือหัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมดปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด เมื่อรัฐไม่ใช่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจฟ้องรัฐเป็นคดีต่อศาลปกครองได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ระบุว่าองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่มาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฯ กำหนด จึงแปลความได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ที่จะฟ้องคณะรัฐมนตรีซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายตามมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง เมื่ออำนาจหน้าที่ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ การจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญเป็นกรณีที่ถูกฟ้องคดีใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญกระทำการในความสัมพันธ์กับรัฐสภาในกระบวนการนิติบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงมิใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครองที่อยู่ในอำนาจตรวจสอบของศาลปกครอง คดีนี้จึงมิใช่คดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครองตามมาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๖/๒๕๕๖)

๒.๒.๓ การพิพากษาของศาลและการบังคับคดีตามคำพิพากษา

การดำเนินกระบวนการพิจารณาของผู้พิพากษาศาลจังหวัดนครสวรรค์ ไม่ใช่การใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองอันจะอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๙/๒๕๕๕)

ศาลจังหวัดราชบุรีเบิกตัวผู้ฟ้องคดีไปฟังคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๖/๒๕๕๕ ล่าช้า เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิในการได้รับพระราชทานอภัยโทษ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๒๘ กรกฎาคม

๒๕๕๕ ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณสยามมกุฎราชกุมาร ตามพระราชบัญญัติพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๕๕ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งปรับเปลี่ยนหมายจำคุกและกักขังเมื่อคดีถึงที่สุดผู้ฟ้องคดีเป็นก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๕๕ ใช้บังคับ คือ ก่อนวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งการออกหมายอาญา อันได้แก่ หมายจำคุกและกักขังเมื่อคดีถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลฎีกาตั้งกล่าวของศาลจังหวัดราชบุรี นั้น เป็นการใช้อำนาจตุลาการของศาลยุติธรรมในการดำเนินการกระบวนกรยุติธรรมทางอาญา และไม่ใช่อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หรือการดำเนินกิจการทางปกครอง คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๒๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการใช้อำนาจตุลาการของศาลยุติธรรมในการดำเนินกระบวนกรยุติธรรมทางอาญา อันอยู่ในอำนาจควบคุมตรวจสอบของศาลยุติธรรม ตามมาตรา ๒๑๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๗/๒๕๕๗ และที่ ๘๑๓/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ศาลปกครองกลางแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๗/๒๕๕๕ ที่ยื่นตามคำสั่งของศาลปกครองกลางในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๗/๒/๒๕๕๒ ที่ไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา ซึ่งศาลให้เหตุผลว่าคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีที่คู่กรณีเดียวกันนำคดีที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งชี้ขาดคดีถึงที่สุดแล้วมายื่นฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ โดยให้วินิจฉัยประเด็นเกี่ยวกับการเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีของผู้ฟ้องคดีและให้มีคำสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาล ให้ยกเลิกกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีของศาลปกครองในส่วนที่เกี่ยวกับการฟ้องซ้ำและให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจวินิจฉัยคดีเฉพาะประเด็นที่ศาลปกครองกลางวินิจฉัยเท่านั้น เมื่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๗/๒๕๕๕ ย่อมเป็นที่สุด ตามมาตรา ๗๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อีกทั้ง การที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความนั้น ถือเป็นกรใช้อำนาจตุลาการของศาลที่มีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๘๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มิใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครอง ตามมาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติตั้งกล่าวแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๖/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลยในคดีแพ่ง ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดหนองคาย ในคดีหมายเลขแดงที่ ๕๖๗/๒๕๕๕ ผิดนัดชำระหนี้งวดแรกตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการยึดที่ดินตามหนังสือ รับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ของผู้ฟ้องคดี และผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดี จังหวัดหนองคายได้ขออนุญาตต่อศาลจังหวัดหนองคายเพื่อทำการขายทอดตลาดที่ดิน แปลงดังกล่าวโดยไม่ชอบ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดหนองคายขอให้งด การบังคับคดีไว้ก่อน และคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล ขอให้มีการคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้กรมบังคับคดี และกระทรวงยุติธรรม ดำเนินการถอนการยึดที่ดินดังกล่าว และให้ชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้อง เมื่อมูลเหตุพิพาทคดีนี้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ในการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง อันเป็นการใช้อำนาจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มิใช่การใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการ ทางปกครอง คดีนี้จึงไม่ใช่คดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๐/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำพิพากษาคดีของศาลจังหวัด ลพบุรีและศาลอุทธรณ์ ภาค ๑ ซึ่งมีการบังคับใช้กฎหมายในการกำหนดโทษที่ไม่เป็นธรรม เนื่องจากพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีการแก้ไขเพิ่มเติมและมีผลบังคับใช้ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๕ แล้ว โดยผู้ฟ้องคดีเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นคุณแก่ผู้ฟ้องคดี แต่ศาลจังหวัดลพบุรีและศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ได้มีคำพิพากษาโดยใช้กฎหมายเดิมในการกำหนดโทษ แก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้มีการคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ศาลยุติธรรมดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีและ บังคับใช้กฎหมายในคำพิพากษาให้มีบรรทัดฐานและมาตรฐานเดียวกันด้วยความยุติธรรม และเป็นธรรม มีความเสมอภาคเท่าเทียมกันอย่างแท้จริงภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายเดียวกัน และพิจารณาแก้ไขปรับบทกฎหมายและการกำหนดโทษในคดีของผู้ฟ้องคดีเสียใหม่ตามที่ศาลอุทธรณ์ ภาค ๔ มีคำวินิจฉัยไว้ มูลเหตุพิพาทคดีนี้เป็นการใช้อำนาจตุลาการของศาลยุติธรรมในการพิจารณา พิพากษาอรรถคดี กรณีมิใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครอง ตามกฎหมายที่บุคคลใด ๆ จะนำมาฟ้องขอให้ศาลปกครองตรวจสอบได้ โดยหากผู้ฟ้องคดี ไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลดังกล่าว ก็ชอบที่จะอุทธรณ์ ฎีกาขึ้นไปในระบบศาลนั้น ๆ เท่านั้น คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๑/๒๕๕๗)

๒.๒.๔ การดำเนินกิจการทางศาสนาและการปกครองสงฆ์

๑) การดำเนินกิจการทางศาสนา

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งอิหม่ามประจำมัสยิดต้นสน เนื่องจากได้กระทำไปโดยปราศจากอำนาจ นั้น การที่คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครมีมติให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งอิหม่ามประจำมัสยิดต้นสน เป็นการดำเนินการขององค์กรทางศาสนา ไม่ใช่กิจการทางปกครอง แม้ผู้ฟ้องคดีจะกล่าวอ้างว่า คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ได้กระทำไปโดยปราศจากอำนาจก็ตาม แต่การที่ศาลจะวินิจฉัยว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้น คำสั่งดังกล่าวต้องเป็นคำสั่งทางปกครองหรือคำสั่งอื่นที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง เมื่อคำสั่งดังกล่าวเป็นการดำเนินการขององค์กรทางศาสนา ศาลจึงไม่มีอำนาจก้าวล่วงเข้าไปตรวจสอบได้ กรณีดังกล่าวจึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะรับไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้ศาลพิพากษาให้การเลือกตั้งกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครเป็นโมฆะนั้น เมื่อการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของอิหม่ามประจำมัสยิดในจังหวัดเป็นผู้คัดเลือก โดยกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่แจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจัดให้มีการประชุมอิหม่ามประจำมัสยิดในกรุงเทพมหานคร เพื่อคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ซึ่งการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร เป็นการดำเนินการขององค์กรทางศาสนาอิสลามตามที่พระราชบัญญัติดังกล่าวได้จัดระบบการปกครองเพื่อควบคุมดูแลการดำเนินกิจการทางศาสนาตามศาสนบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะตามความเชื่อในศาสนา ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่เพียงจัดให้องค์กรทางศาสนาได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อันเกี่ยวกับกิจการทางศาสนาเท่านั้น การที่กรุงเทพมหานครโดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งห้ามผู้ฟ้องคดีเข้าร่วมประชุมเพื่อคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ นั้น เป็นการดำเนินการตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร โดยที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่ได้วินิจฉัยโดยใช้ดุลพินิจของตนเองแต่อย่างใด จึงถือได้ว่าการกระทำดังกล่าวมิใช่การกระทำทางปกครอง คำฟ้องในข้อหานี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณา

พิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เช่นเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๖/๒๕๕๕)

๒) การปกครองสงฆ์

ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องเรียนให้ผู้อำนวยการเขตบึงกุ่มแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานสอบสวนว่า พระสังฆาธิการในพื้นที่เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา แต่ผู้อำนวยการเขตบึงกุ่มละเลยต่อหน้าที่ในการดำเนินการกล่าวโทษและแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานสอบสวนก่อให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณะ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้อำนวยการเขตบึงกุ่มดำเนินการตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอและแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบด้วยว่าได้แจ้งความกล่าวโทษพระสังฆาธิการ ณ สถานีตำรวจแห่งใด เมื่อกรณีตามฟ้องที่ว่าพระสังฆาธิการในเขตพื้นที่บึงกุ่มกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นอำนาจหน้าที่ของมหาเถรสมาคม ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ปกครองคณะสงฆ์จะเป็นผู้พิจารณา ตามนัยมาตรา ๑๕ ตรี มาตรา ๑๕ จัตวา วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิใช่อำนาจหน้าที่ทางปกครองที่ผู้อำนวยการเขตบึงกุ่มต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับคำขอท้ายฟ้องที่ขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์เพื่อให้ดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำความผิดนั้น การแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานสอบสวนเป็นการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไปในฐานะผู้เสียหาย ไม่ใช่หน้าที่ทางปกครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติ กรณีพิพาทจึงไม่ใช่คดีปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๘๕/๒๕๕๕)

๒.๒.๕ กระบวนการยุติธรรมทางอาญา

๑) การออกหมายเรียก

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒) การจับกุม

เจ้าพนักงานตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรแก่งคอย จับกุมตัวน้องชายของผู้ฟ้องคดีโดยไม่มีหมายจับ จนน้องชายของผู้ฟ้องคดีถูกคุมขังและถึงแก่ความตายในเรือนจำ

จังหวัดสระบุรี ส่วนผู้ฟ้องคดีถูกจับในข้อหาทำร้ายร่างกายผู้อื่น ศาลจังหวัดสระบุรีมีคำพิพากษาปรับ ๔๐๐ บาท และต่อมา เจ้าหน้าที่ของเรือนจำจังหวัดสระบุรีจะยิงผู้ฟ้องคดี การจับกุม การสอบสวน การสั่งฟ้อง การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาล ตลอดจนการคุมขังนักโทษตามคำพิพากษาของศาล เป็นขั้นตอนการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันเป็นการใช้อำนาจในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของเรือนจำจังหวัดสระบุรีจะยิงผู้ฟ้องคดีนั้น เป็นเรื่องที่อ้างว่าเจ้าหน้าที่ของเรือนจำจังหวัดสระบุรีกระทำความผิดทางอาญา ไม่ใช่คดีพิพาททางปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๙/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว เข้าตรวจค้นโรงเลื่อยของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จากนั้นได้แจ้งขออายัดไม้ซุงทั้งหมดไว้ตรวจสอบ และทำการจับกุมผู้ฟ้องคดีที่ ๒ นำตัวส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี ขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเรียกค่าเสียหาย โดยขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจากการจับกุมดังกล่าว ซึ่งเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ แม้จะเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ก็กระทำไปในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามมาตรา ๒ (๑๖) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อนำไปสู่การลงโทษผู้กระทำความผิดอาญา จึงเป็นการดำเนินการของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะโดยตรง จึงถือเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือการดำเนินกิจการทางปกครองแต่อย่างใด จึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๘/๒๕๕๕)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล และผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลหลักสองละเลยไม่ดำเนินการจับกุมผู้นำรถยนต์รับจ้างที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเดินรถโดยสารประจำทางรับส่งผู้โดยสารทับเส้นทางเดินรถที่ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับอนุญาต เนื่องจากกระทำความผิดฝ่าฝืน มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เมื่อการปราบปราม จับกุม และเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดกฎหมายตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี เป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันเป็นการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่คดีพิพาทที่เกิดจากการใช้อำนาจในทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง

คดีนี้จึงมิใช่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖/๒๕๕๗)

๓) การปรับ

การที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานขนส่งจังหวัดนครพนม เรียกค่าปรับผู้ฟ้องคดี กรณีไปดำเนินการโอนรถจักรยานยนต์ซึ่งเป็นทรัพย์สินรถเก่าชำ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คืนค่าปรับจำนวน ๒๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อการที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานขนส่งจังหวัดนครพนมปรับผู้ฟ้องคดี กรณีไปดำเนินการโอนรถจักรยานยนต์เก่าชำเกินกว่าสิบห้าวัน อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่มีโทษปรับสถานเดียวนั้น เป็นการใช้อำนาจของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ในการเปรียบเทียบปรับ ตามมาตรา ๖๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และเมื่อผู้ฟ้องคดีได้ชำระค่าปรับตามที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานขนส่งจังหวัดนครพนมได้เปรียบเทียบแล้ว จึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลทำให้โทษทางอาญาของผู้ฟ้องคดียุติลง โดยให้ถือว่า คดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันเป็นการกระทำตาม กระบวนการยุติธรรมทางอาญาจึงไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๕๓๕/๒๕๕๕)

๔) การปล่อยชั่วคราว

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๕) การสอบสวนและการเสนอความเห็น

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ที่ให้ดำเนินการต่อคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับพวกที่กระทำผิดอาญา ตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้วเห็นว่า การกระทำ ของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับพวกไม่เป็นความผิดทางอาญาที่เป็น คดีพิเศษตามพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้รับเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีเป็นคดีพิเศษ เมื่อพิจารณามาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งบัญญัตินิยามคำว่า คดีพิเศษ หมายความว่า คดีความผิดทางอาญา ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ โดยที่การดำเนินการเกี่ยวกับคดีพิเศษ มาตรา ๒๓ บัญญัติว่า ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนและ

สอบสวนคดีพิเศษ และเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี ดังนั้น การดำเนินการของ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษในการพิจารณาว่าความผิดอาญาใด เป็นคดีพิเศษหรือไม่ ประการใด จึงเป็นส่วนหนึ่งของการใช้อำนาจของพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งคดีพิพาทเกี่ยวกับการใช้อำนาจของ พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นกระบวนการยุติธรรมที่อยู่ใน อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ในกรณีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๒/๒๕๕๕)

อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงซึ่งได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด ให้มีอำนาจรับรองอุทธรณ์ ใช้ดุลพินิจโดยมิชอบและไม่เป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดีในการไม่รับรองอุทธรณ์ ในคดีอาญาที่ผู้ฟ้องคดีเป็นโจทก์ร่วม ที่ประสงค์จะยื่นอุทธรณ์ขอให้ศาลยุติธรรมลงโทษจำเลย สถานหนักถึงขั้นจำคุก ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิบดีอัยการ สำนักงานคดี ศาลสูงรับรองอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงของผู้ฟ้องคดี เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดี มีหนังสือขอให้อัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการผู้ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุดลงลายมือชื่อ รับรองอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในฐานะเป็นโจทก์ร่วมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๓ ตรี การที่อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงจะลงลายมือชื่อรับรองอุทธรณ์หรือไม่ จึงเป็นการใช้อำนาจในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ จึงเป็นคดีพิพาทระหว่างอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเอกชน อันมีลักษณะเป็น คดีพิพาทอันเนื่องมาจากการที่อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงใช้อำนาจกระทำการ ในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่คดีพิพาทที่เกิดจากการใช้อำนาจ ทางปกครองของอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูง จึงมิใช่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลปกครอง ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๑/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ ของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอมวกเหล็กที่ได้ดำเนินการสืบสวน สอบสวนคดี และตั้งข้อหาผู้ฟ้องคดีทำไม้สี่เสียดแก่नซึ่งเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. โดยใช้เลื่อยขวาน ตัดโค่นไม้สี่เสียดแก่น แปรรูปไม้สี่เสียดแก่น และมีไม้สี่เสียดแก่นแปรรูป อันมีปริมาตร เกินสี่ลูกบาศก์เมตรไว้ในความครอบครองของผู้ฟ้องคดี โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงาน เจ้าหน้าที่และไม่ได้รับยกเว้นตามกฎหมาย รวมทั้งมีคำสั่งฟ้องผู้ฟ้องคดีเสนอให้พนักงานอัยการ

จังหวัดสระบุรียื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีในคดีอาญาของศาลจังหวัดสระบุรี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนข้อกล่าวหาที่ตั้งโดยพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมวกเหล็ก และคำสั่งฟ้องของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมวกเหล็กที่มีไปถึงพนักงานอัยการจังหวัดสระบุรี รวมทั้งเพิกถอนคำสั่งฟ้องของพนักงานอัยการจังหวัดสระบุรี เป็นกรณีที่ได้แย้งการกระทำของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมวกเหล็ก ซึ่งเป็นการใช้อำนาจในขั้นตอนการสืบสวน สอบสวนคดีและเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมคำสั่งฟ้องไปยังพนักงานอัยการจังหวัดสระบุรี ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงเป็นการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๔๒/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งความร้องทุกข์ต่อพันตำรวจโท พ. ว่าพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองที่นาง ท. ทำไว้ที่ว่าการอำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท โดยยกทรัพย์สินให้แก่ นาย ศ. แต่เพียงผู้เดียว เป็นพินัยกรรมปลอม ขอให้ทำการตรวจสอบพินัยกรรมฉบับดังกล่าวว่ามีร่องรอยการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งว่า พันตำรวจโท พ. พนักงานสอบสวนได้รับแจ้งความไว้ตามบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดี และได้ออกหมายเรียกพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อสอบสวนตามระเบียบแล้วไม่ปรากฏว่าพินัยกรรมดังกล่าวมีการปลอมหรือแปลงแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า พันตำรวจโท พ. ในฐานะพนักงานสอบสวนคดีอาญา ทำการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานโดยไม่ถูกต้อง ไม่ดำเนินการออกหมายเรียกพยานเอกสารและพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อสอบสวนตามระเบียบ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้พนักงานสอบสวนนำเอกสารพินัยกรรมต้นฉบับ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของนาย ศ. มาตรวจสอบ เป็นการฟ้องว่า พันตำรวจโท พ. ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานและสำนวนคดีอาญาไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าวเป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนที่จะใช้ดุลพินิจเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐาน ตามมาตรา ๑๓๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงเป็นข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ศาลปกครองจึงไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๐/๒๕๕๖)

พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรพระพุทธรบาทแจ้งข้อหาต่อผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การเรียกสอบคำให้การใช้เวลานานเกินสมควร ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย แม้เป็นการกล่าวอ้างเกี่ยวกับการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย และละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวช้าเกินสมควรก็ตาม แต่การดำเนินการของพนักงานสอบสวนที่ต้องทำการสอบสวนและ

ดำเนินคดีอาญากับบุคคลใด เป็นขั้นตอนการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ข้อพิพาทในคดีนี้จึงมิใช่คดีปกครอง ที่ศาลปกครองจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่าการแจ้งข้อหาของพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรพระพุทธบาทเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรพระพุทธบาท ผู้บังคับการตำรวจภูธร จังหวัดสระบุรี และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ มีหนังสือแจ้งยุติเรื่องโดยไม่ได้สอบสวน ข้อเท็จจริง และผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ ไม่ตอบหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีในกรณี ดังกล่าว อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ละเลยต่อหน้าที่ และกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีนั้น มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่... (๘) การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา... ดังนั้น การแจ้งข้อหาของพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรพระพุทธบาท จึงมิใช่คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และไม่อาจ นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับการแจ้งข้อหาของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธร พระพุทธบาทได้ ส่วนการยุติเรื่องตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอความเป็นธรรม และการไม่ตอบหนังสือ ร้องขอความเป็นธรรมในคดีดังกล่าว เป็นการดำเนินการที่สืบเนื่องมาจากการใช้อำนาจ ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรพระพุทธบาทเช่นกัน **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๑/๒๕๕๖)**

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติที่แต่งตั้งอนุกรรมการไต่สวนผู้ฟ้องคดี กรณีกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และขอให้ชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การที่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีคำสั่งแต่งตั้งอนุกรรมการไต่สวน กรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดอาญาฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เป็นการดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๘ ประกอบมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเป็นเพียงขั้นตอน การแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่มีการกล่าวหาทางอาญา เท่านั้น ถือเป็นขั้นตอนหนึ่งในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งเป็นกฎหมายอื่น ที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการนำผู้กระทำความผิดทางอาญามาลงโทษ จึงเป็นการใช้อำนาจ

ดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่การใช้อำนาจทางปกครอง จึงมิใช่ข้อพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลพิพากษาให้ชดใช้ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดดังกล่าว นั้น เห็นว่า เมื่อการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามมิใช่เป็นการกระทำอันเกิดจากการใช้อำนาจทางปกครอง แต่เป็นการใช้อำนาจตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา กรณีจึงมิใช่เป็นการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๘/๒๕๕๖**)

พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลดุสิต (ผู้ถูกฟ้องคดี) ไม่ดำเนินการนำตัวนาย ส. และนาย น. ผู้กระทำผิดกฎหมายตามที่ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งความร้องทุกข์ไว้มาดำเนินคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลดุสิตนำตัวนาย ส. และนาย น. มาดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม และให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลดุสิตชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อปรากฏว่าพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลดุสิตได้มีหนังสือหรือคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีต่อผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาลดุสิตว่า การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนและแจ้งความร้องทุกข์ต่าง ๆ นั้น เกิดจากปัญหาในครอบครัวของผู้ฟ้องคดี จึงเห็นควรไม่รับคำร้องทุกข์ไว้เป็นคดี อันเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว และเห็นว่าไม่ควรรับคำร้องทุกข์ไว้เป็นคดี จึงเป็นการใช้อำนาจสอบสวนกรณีร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว การดำเนินการดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเรื่องการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนกรณีที่อ้างว่าได้รับความเสียหายจากการไม่ดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว และขอให้ศาลสั่งให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลดุสิตชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีจากการไม่ดำเนินการดังกล่าว นั้น ถือเป็นคำขอเพื่อเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการกระทำละเมิดที่สืบเนื่องจากการดำเนินการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงไม่อาจรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้เช่นกัน (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓/๒๕๕๗**)

การที่ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรปทุมธานีและเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรปทุมธานี สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่จับกุมและทำการสอบสวนผู้ฟ้องคดีฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนโดยผิดกฎหมาย เป็นกระบวนการในขั้นตอนการดำเนินการจับกุมและเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานและเป็นการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งได้ทำไป

เกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้ฟ้องคดี ผู้กระทำผิดมาลงโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นการกล่าวหา เกี่ยวกับการกระทำในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครอง หรือดำเนินกิจการทางปกครอง เหตุละเมิดอันเกิดจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำดังกล่าว จึงเป็นเหตุละเมิดอันเนื่องจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำของผู้กำกับกับการสถานีตำรวจภูธร ปักธงชัยเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำ ละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๖/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีแจ้งความกล่าวโทษว่า รถยนต์ของผู้ฟ้องคดีถูกรถยนต์โดยสาร ประจำทางสาย ๑๕๗ ฉี่ยวชนได้รับความเสียหาย แต่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาล พญาไทละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้า เกินสมควร ไม่ดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหา หลังจากได้รับแจ้งความไว้แล้ว ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลพญาไท รับแจ้งความร้องทุกข์กรณีนี้ และให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจ นครบาลพญาไท ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้กำกับกับการสถานีตำรวจนครบาลพญาไท และ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย เมื่อการแจ้งความ กล่าวโทษดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีนั้น เป็นการแจ้งความว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา และกระทำความผิดที่มีโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติจราจร ทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเป็นการกล่าวหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในขั้นตอน การดำเนินงานเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานในการนำตัวผู้กระทำความผิดอาญามาลงโทษ ซึ่งขั้นตอน การรวบรวมพยานหลักฐานของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลพญาไทดังกล่าว เป็นการ ใช้อำนาจหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางอาญา ตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา จึงเป็นการกระทำในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ดังนั้น จึงเป็นเหตุละเมิด จากการกระทำหรือละเว้นการกระทำในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่คดีปกครอง เช่นเดียวกัน จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และการกระทำละเมิด ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย

กำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๘/๒๕๕๗)

มูลเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้สืบเนื่องมาจากการที่กองบังคับการตำรวจทางหลวงและกองกำกับการ ๗ กองบังคับการตำรวจทางหลวง มีหนังสือสั่งการให้สถานีตำรวจทางหลวง ๔ กองกำกับการ ๗ กองบังคับการตำรวจทางหลวงแจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อสถานีตำรวจภูธรชะเมา กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อดำเนินคดีอาญากับผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุในเมือง หมู่บ้าน หรือที่ชุมนุมชน อันเป็นความผิดตามมาตรา ๓๗๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา จึงเป็นการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และการที่พนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรชะเมา กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครศรีธรรมราช รับคำร้องทุกข์ไว้ก็เป็นดำเนินการในขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเช่นกัน ไม่ใช่การใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง กรณีจึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๕/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ดำเนินคดีอาญากับนาง ว. ในข้อหาทำให้เสียทรัพย์และข้อหาบุกรุกที่นาง ว. เข้าไปตัดต้นกล้วยในที่ดินของผู้ฟ้องคดี แต่พนักงานสอบสวนไม่ดำเนินการนำตัวผู้กระทำความผิดกฎหมายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างมาดำเนินคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ เมื่อการดำเนินการของพนักงานสอบสวนที่ต้องทำการสอบสวนและดำเนินคดีอาญากับบุคคลตามคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี เป็นขั้นตอนการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การลงโทษผู้กระทำความผิดทางอาญา อันเป็นกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม การกระทำหรืองดเว้นการกระทำใดของผู้ถูกฟ้องคดีเกี่ยวกับการสอบสวนและดำเนินคดีอาญาดังกล่าวจึงมิใช่การใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๗/๒๕๕๗)

๖) การขออายัดตัวผู้ต้องหา

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๗) การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

สถานีตำรวจภูธรพาม่านได้ทำการจับกุมผู้ฟ้องคดี พร้อมทั้งได้ยึดเมทแอมเฟตามีน จำนวน ๘,๐๐๐ เม็ด กล่องบรรจุเมทแอมเฟตามีน รถยนต์กระบะ เงินจำนวน ๕,๓๔๕ บาท และโทรศัพท์มือถือของผู้ฟ้องคดีไว้เป็นของกลาง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ารถยนต์กระบะของกลาง และเงินจำนวน ๕,๓๔๕ บาท เป็นทรัพย์สินที่กรรมการตรวจสอบทรัพย์สินไม่ได้ทำการตรวจสอบและมีไต่ถามคำร้องต่อพนักงานอัยการเพื่อสั่งฟ้องเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี จึงได้ขอคืนทรัพย์สินดังกล่าวจากสถานีตำรวจภูธรพาม่านหลายครั้ง แต่สถานีตำรวจภูธรพาม่านเพิกเฉยโดยอ้างว่าคดียังไม่ถึงที่สุด ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สถานีตำรวจภูธรพาม่านคืนรถยนต์กระบะ พร้อมเงินจำนวน ๕,๓๔๕ บาท เมื่อการจับกุมผู้ฟ้องคดีและยึดทรัพย์สินรถยนต์กระบะ และเงินจำนวน ๕,๓๔๕ บาท เป็นของกลางที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ เป็นการใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ในการยึดและควบคุมของกลาง อันเกิดจากการตรวจจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นการใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งอยู่ในอำนาจควบคุมตรวจสอบของศาลยุติธรรมกรณีจึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจทางปกครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามนัยมาตรา ๘๖วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑๙/๒๕๕๕)

เจ้าพนักงานตำรวจได้จับกุมผู้ฟ้องคดีพร้อมของกลางยาบ้าและตรวจยึดเงินสดของผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๐๖,๕๐๐ บาท และเสนอเรื่องให้ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค ๔ ดำเนินการตามกฎหมาย ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค ๔ เพื่อขอรับเงินดังกล่าวคืน โดยอ้างว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดีและไม่ใช้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดที่เจ้าพนักงานจะมีอำนาจยึด แต่ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค ๔ เพิกเฉยไม่ชี้แจงใด ๆ ต่อผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้กระทรวงยุติธรรม คืนเงินจำนวนดังกล่าวและชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีนั้น การดำเนินการตรวจค้น จับกุม รวมไปถึงยึด อายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีในคดีนี้เป็นการดำเนินการของเจ้าพนักงานตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายที่เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ คือพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ดังนั้น การดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องกับการดำเนิน

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งศาลยุติธรรมมีอำนาจในการตรวจสอบ ขั้นตอนกระบวนการดังกล่าว ข้อพิพาทในคดีนี้จึงมิใช่คดีปกครองที่ศาลปกครองจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๓/๒๕๕๖)

เจ้าพนักงานตำรวจสังกัดสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานีทำการจับกุมและยึดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีโดยทุจริตรวม ๖ รายการ โดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่ายยาเสพติด ภรรยาของผู้ฟ้องคดีได้ไปแจ้งความที่สถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี แต่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี และผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานีไม่รับแจ้งความ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานีและผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานีคืนทรัพย์สินที่ยึดไว้ทั้ง ๖ รายการแก่ผู้ฟ้องคดี และให้ถอนข้อกล่าวหาอันไม่ชอบด้วยกฎหมายในคดีหมายเลขดำที่ อ.๘๗/๒๕๕๖ ของศาลจังหวัดอุดรธานี เมื่อการดำเนินการเข้าจับกุมและยึดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีเพื่อดำเนินคดีเกี่ยวกับยาเสพติด จนนำมาสู่การกล่าวหาและดำเนินคดีของศาลจังหวัดอุดรธานีในคดีหมายเลขดำที่ อ.๘๗/๒๕๕๖ เป็นการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติโทษทางอาญาโดยมีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการนำตัวผู้กระทำความผิดทางอาญามาลงโทษไว้เป็นการเฉพาะแล้ว จึงเป็นการกระทำในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘๕/๒๕๕๖)

คำสั่งของเจ้าหน้าที่ด่านศุลกากรแม่สายที่สั่งให้รถจักรยานยนต์ของผู้ฟ้องคดีที่หลีกเลี่ยงการเสียภาษีศุลกากรตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมศุลกากรคืนรถจักรยานยนต์ดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาพร้อมดอกเบี้ย และให้ชดเชยค่าขาดประโยชน์ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดพยายามส่งรถจักรยานยนต์คันดังกล่าวออกไปนอกราชอาณาจักรโดยมิได้เสียค่าภาษีศุลกากร เป็นการพยายามหลีกเลี่ยงหรือหลีกเลี่ยงการเสียภาษีศุลกากรซึ่งมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่าการกระทำความผิดดังกล่าว มีความผิดให้ลงโทษปรับหรือจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งเป็นความผิดทางอาญา รถจักรยานยนต์คันดังกล่าวที่ถูกยึดไว้จึงเป็นของเกี่ยวเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และเป็นสิ่งอันจะพึงรับได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าบุคคลใดจะต้องรับโทษหรือไม่ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๔๘๒ และหากสิ่งที่พนักงานศุลกากรยึดไว้ นั้นเจ้าของหรือผู้มิสิทธิไม่มายื่นคำร้องเอาภายในกำหนดเวลา

ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่มีเจ้าของและให้ตกเป็นของแผ่นดิน โดยไม่ต้องคำนึงว่าจะมีการฟ้องร้องคดีอาญานั้นหรือไม่ตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ดังนั้น การที่นายด่านศุลกากรแม่สายมีคำสั่งให้รถจักรยานยนต์ของกลางคันดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน จึงเป็นคำสั่งสืบเนื่องจากความรับผิดชอบทางอาญาตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งเป็นการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงมิใช่การกระทำทางปกครองที่ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้ คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๒๓/๒๕๕๖)

เมื่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และหัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่า อุทยานสมเด็จพระศรีนครินทร์กาญจนบุรี ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ ได้ใช้อำนาจยึดช้างจำนวน ๑๙ เชือก ในปางช้างไทรโยคของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นของกลางไว้ตรวจสอบหาข้อเท็จจริงและใช้เป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในฐานความผิดตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ในขั้นตอนของการดำเนินงานที่จะนำไปสู่การนำตัวผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดมาลงโทษทางอาญา และการกระทำของนายอำเภอไทรโยค ในฐานะนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งมีสถานะเป็นเจ้าพนักงานตามนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วย จึงมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า ถ้าปรากฏว่าผู้ใดครอบครองสัตว์พาหนะไว้โดยไม่มีตัวรูปพรรณ หรือมีแต่ไม่ถูกต้องกับตัวสัตว์ เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะยึดสัตว์พาหนะนั้นไว้และนำส่งต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้เป็นหน้าที่ผู้นั้นแสดงให้เห็นความบริสุทธิ์ว่า ตนเป็นเจ้าของหรือได้สัตว์มาโดยสุจริต ดังนั้น การกระทำของนายอำเภอไทรโยค กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และหัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าอุทยานสมเด็จพระศรีนครินทร์กาญจนบุรี ในการตรวจสอบและยึดช้างของกลางดังกล่าว จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบตัวรูปพรรณช้างและตัวรูปพรรณช้าง ซึ่งเป็นสัตว์พาหนะตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน อันเป็นขั้นตอนการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่มีการกล่าวหาทางอาญาเท่านั้น ถือเป็นขั้นตอนหนึ่งในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ประกอบด้วยพระราชบัญญัติสงวน

และคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายอื่นที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการนำผู้กระทำผิดทางอาญามาลงโทษ จึงเป็นการใช้อำนาจดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่การใช้อำนาจทางปกครอง (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๕/๒๕๕๗**)

กรณีฟ้องว่า พันตำรวจเอก อ. มีคำสั่งอายัดการเบิก-ถอนเงิน และห้ามทำธุรกรรมใด ๆ ของบัญชีเงินฝากของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือขอให้เพิกถอนการอายัดที่ไม่ชอบ แต่พันตำรวจเอก อ. เพิกเฉย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งอายัดบัญชีเงินฝากของผู้ฟ้องคดีและให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อการที่พันตำรวจเอก อ. มีคำสั่งอายัดเงินในบัญชีเงินฝากของผู้ฟ้องคดีไว้ตรวจสอบเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๘๕ วรรคสาม และมาตรา ๑๓๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐาน ซึ่งพันตำรวจเอก อ. ในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิด เพื่อพิสูจน์ให้เห็นความผิดตามมาตรา ๑๒๑ และมาตรา ๑๓๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การกระทำของพันตำรวจเอก อ. จึงเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่การใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง เหตุละเมิดตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างจึงมีมูลเหตุมาจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการยุติธรรมทางอาญา ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๐/๒๕๕๗**)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากกรณีที่เจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากรได้ทำการยึดรถยนต์จำนวนสองคันของผู้ฟ้องคดี พร้อมกับแจ้งข้อกล่าวหาว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดฐานสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงข้อจำกัดตามมาตรา ๘๙ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ประกอบมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งกรมศุลกากรได้ส่งเรื่องให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดีต่อไป ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมศุลกากร และอธิบดีกรมศุลกากรคืนรถยนต์ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าเสียหาย นั้น การกระทำดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานศุลกากรตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ อันเป็นอำนาจของกรมศุลกากร และอธิบดีกรมศุลกากรที่จะกระทำตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่สืบเนื่องจากการใช้อำนาจในการดำเนินการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งอยู่ในอำนาจการควบคุมตรวจสอบของศาลยุติธรรม คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

ที่จะพิจารณาพิพากษาตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖/๒๕๕๘)

๘) การแจ้งความร้องทุกข์และการดำเนินคดีอาญา

นายกเทศมนตรีเมืองสกลนครในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ออกคำสั่งทางปกครองให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคาร เนื่องจากเห็นว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกเทศมนตรีเมืองสกลนครตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งในกรณีนี้ มาตรา ๖๖ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติโทษทางอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกเทศมนตรีเมืองสกลนคร การที่นายกเทศมนตรีเมืองสกลนครได้มอบอำนาจให้นาง จ. แจ้งความดำเนินคดีอาญากับผู้ฟ้องคดีนั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากนายกเทศมนตรีเมืองสกลนครเห็นว่าผู้ฟ้องคดีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกเทศมนตรีเมืองสกลนครตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และเพื่อนำตัวผู้ฟ้องคดีมาลงโทษตามมาตรา ๖๖ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน อันเป็นการใช้อำนาจกระทำการในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า พนักงานอัยการจังหวัดชุมพรผู้ถูกฟ้องคดีในคดีนี้ได้ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดต่อศาลจังหวัดชุมพรว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดมีเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดเชื่อว่าสารซูโดอีเฟดรีนเป็นสารตั้งต้นผลิตยาเสพติด ยาบ้า ยาไอซ์ มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ ดังนั้นเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ไม่ใช่ยาเสพติดหรือสารตั้งต้นของยาบ้าและยาไอซ์ การที่พนักงานอัยการจังหวัดชุมพรได้ฟ้องผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดต่อศาลจังหวัดชุมพร จึงเป็นคำฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิดตามกฎหมาย หรือข้อเท็จจริงต่างจากคำฟ้องในสาระสำคัญ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตรวจสอบการกระทำของพนักงานอัยการจังหวัดชุมพร และมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวปล่อยตัวผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องคดีนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดไว้ อันเป็นการใช้อำนาจในการดำเนินคดีอาญา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่การใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ทั้งในคำฟ้องคดีนี้ก็มิปรากฏว่าการกระทำ

ของผู้ถูกฟ้องคดีในคดีอาญาดังกล่าวมีการกระทำนอกเหนือหรือมิได้กระทำตามที่กำหนดในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่จะเป็นการกระทำซึ่งเข้าเกณฑ์เป็นกรณีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อันจะอยู่ในอำนาจของศาลปกครองแต่อย่างใด **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๐๔/๒๕๕๕)**

อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับเรื่องของผู้ฟ้องคดีที่ร้องทุกข์กล่าวโทษ พลตำรวจตรี ก. ผู้บังคับการกองบังคับการปราบปราม นาย ล. อัยการจังหวัดอุบลราชธานี และนาย ส. อธิบดีกรมอนามัยต่ออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษในความผิดฐานร่วมกันกระทำความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักรและภายนอกราชอาณาจักรแล้ว แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาแต่อย่างใด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีย่อมมีความประสงค์ให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ กับกลุ่มบุคคลดังกล่าวเมื่ออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษไม่ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรซึ่งไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑/๒๕๕๖)**

การที่เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมวิชาการเกษตร และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองขอนแก่นว่า ผู้ฟ้องคดีชายเมลิ็ดพันธุ์เสีอมคุณภาพและชายเมลิ็ดพันธุ์ควบคุมภายหลังใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ชาติประโยชน์จากการประกอบอาชีพค้าขายและค่าจ้างทนายความ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งข้อกล่าวหาว่าชายเมลิ็ดพันธุ์เสีอมคุณภาพ เป็นความผิดตามมาตรา ๓๖ และมีโทษตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และชายเมลิ็ดพันธุ์ควบคุมภายหลังใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว เป็นความผิดและมีโทษตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน จึงเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมวิชาการเกษตร และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในการร้องทุกข์กล่าวโทษในคดีอาญาซึ่งเป็นขั้นตอนในการดำเนินคดีอาญากับผู้ฟ้องคดี อันเป็นขั้นตอนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น ความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับตามที่กล่าวอ้างมาในคำฟ้องว่าต้องปิดร้านค้าเพื่อไปพบพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล จึงเป็นความเสียหายที่เกิดจากการถูกดำเนินคดีอาญา มิได้เป็นผลมาจากการใช้อำนาจทางปกครองของเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมวิชาการเกษตร และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงมิใช่คดีพิพาทที่เกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง

หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ไปร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรป่าดงเบขาร์ กรณีมีคนร้ายเข้าไปลักทรัพย์ภายในบ้านของผู้ฟ้องคดี แต่พนักงานสอบสวนมิได้ดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อปรากฏว่าหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์แล้วได้มีการสอบสวนในเรื่องที่ผู้ฟ้องคดี ร้องทุกข์โดยพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรงดการสอบสวนและพนักงานอัยการมีคำสั่ง ให้งดการสอบสวนแล้ว ซึ่งการดำเนินการสอบสวนและมีความเห็นของพนักงานสอบสวน และการมีคำสั่งงดการสอบสวนของพนักงานอัยการดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจโดยตรง ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในขั้นตอนที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องคดีอาญา ต่อศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะ แม้ว่าผู้ฟ้องคดี จะกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจ ตามกฎหมายหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่ดำเนินการตามที่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย แต่เหตุละเมิดจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำ ของพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีในคดีนี้ เป็นเหตุละเมิด เนื่องมาจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้หรือไม่ใช้ อำนาจหน้าที่ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลยุติธรรม ข้อพิพาทในคดีนี้จึงมิใช่คดีปกครองที่ศาลปกครองจะมีอำนาจพิจารณา พิพากษาได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๔/๒๕๕๖)

พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันไม่นำตัวผู้ถูกกล่าวหา มาดำเนินคดีอาญาฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา จึงถือว่าละเลยต่อหน้าที่ตามที่ กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ขอให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันชดใช้ ค่าเสียหาย เมื่อปรากฏว่าพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันได้รับคำร้องทุกข์ และได้สอบปากคำผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้กล่าวหาแล้ว ส่วนกรณีที่ยังมิได้นำตัวผู้ถูกกล่าวหา มาดำเนินคดีนั้น พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันในฐานะพนักงานสอบสวน ต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งต้องรวบรวม พยานหลักฐานและสรุปความเห็นพยานหลักฐานเพียงพอที่จะเสนอสั่งฟ้องผู้ต้องหาหรือไม่

ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวเป็นการกระทำในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ข้อพิพาทตามคำฟ้อง จึงไม่ใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ทางปกครองตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๒/๒๕๕๖)

มูลเหตุแห่งการฟ้องคดีสืบเนื่องมาจากการที่กองบังคับการตำรวจทางหลวง และกองกำกับการ ๗ กองบังคับการตำรวจทางหลวง มีหนังสือสั่งการให้สถานีตำรวจทางหลวง ๔ กองกำกับการ ๗ กองบังคับการตำรวจทางหลวง แจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อ สถานีตำรวจภูธรชะเมา กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อดำเนินคดีอาญากับผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุ ในเมือง หมู่บ้าน หรือที่ชุมนุมชน อันเป็นความผิดตามมาตรา ๓๗๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา จึงเป็นการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และการที่พนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรชะเมา กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครศรีธรรมราช รับคำร้องทุกข์ไว้ก็เป็นดำเนินการในขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเช่นกัน ไม่ใช่การใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง กรณีจึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๕/๒๕๕๗)

การแจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีอาญากับผู้บุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน อันเป็นความผิดตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมีการกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนเป็นโทษจำคุกและปรับตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และมาตรา ๗๒ ตี แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นขั้นตอนหนึ่งในการนำตัวผู้กระทำผิดทางอาญามาลงโทษตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงเป็นความเดือดร้อนหรือเสียหายที่เกิดจากการถูกดำเนินคดีอาญา มิได้เป็นผลมาจากการใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามแต่อย่างใด กรณีจึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๒๒/๒๕๕๗ ที่ คส.๒๔/๒๕๕๗ ที่ คส.๓๒/๒๕๕๗ ที่ คส.๓๕/๒๕๕๗ ที่ คส.๓๙/๒๕๕๗ ที่ คส.๔๒/๒๕๕๗ ที่ คส.๔๕/๒๕๕๗ และที่ คส.๔๙/๒๕๕๗) วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๙) การส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ประเทศออสเตรเลียได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ขอให้ส่งตัวผู้ฟ้องคดีบุคคลสัญชาติไทยเป็นผู้ร้ายข้ามแดนตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ ขอให้อัยการสูงสุดดำเนินการเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เป็นคำสั่งทางปกครองที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีถูกละเมิดสิทธิความเป็นพลเมืองไทยที่จะมีสิทธิได้รับการดำเนินคดีอาญาในประเทศไทย คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนไปดำเนินคดีที่ประเทศออสเตรเลีย นั้น การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ ขอให้อัยการสูงสุดดำเนินการเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เป็นกระบวนการเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งถึงที่สุดโดยคำสั่งศาลอาญาที่ได้รับการยืนยันโดยศาลอุทธรณ์แล้ว มีใช้คดีพิพาททางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่ศาลปกครองจะรับไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕/๒๕๕๘)

๒.๒.๖ กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง

เหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดจากการที่เจ้าพนักงานที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิ สาขาภูเขียว ทำการรังวัดที่ดินและจัดทำแผนที่ที่ดินพิพาทตามคำสั่งของศาลจังหวัดภูเขียว เพื่อใช้แผนที่พิพาทดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานประกอบการพิจารณาพิพากษาในคดีแพ่ง การดำเนินการรังวัดและจัดทำแผนที่พิพาทของเจ้าพนักงานที่ดินดังกล่าวไม่ได้กระทำในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ แต่กระทำตามคำสั่งศาล จึงมิใช่การกระทำในทางปกครอง ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งการกระทำของเจ้าพนักงานที่ดินที่ทำการรังวัดและจัดทำแผนที่ที่ดินพิพาทตามคำสั่งของศาลจังหวัดภูเขียว จึงเป็นการโต้แย้งการดำเนินการของเจ้าพนักงานที่ดินในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก็ขอที่จะยื่นคำร้องโต้แย้งต่อศาลจังหวัดภูเขียวที่ได้มีคำสั่งให้จัดทำแผนที่พิพาทดังกล่าว กรณีตามฟ้องจึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๔/๒๕๕๕ และที่ ๑๒๖/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่นายกเทศมนตรี ตำบลลานสกาไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ที่มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นให้นาย ว. รือถอนรั้วที่ก่อสร้างรुक้าทางสาธารณะทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถใช้ทางสัญจรได้อย่างสะดวก เป็นกระบวนการในการบังคับคดีแพ่งเพื่อปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาล ซึ่งมีบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยเฉพาะ หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะให้มีการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลดังกล่าว ก็ชอบที่จะปฏิบัติตามมาตรา ๒๗๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง นั้น คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลยุติธรรม มีใช้คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๖/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องบริษัทฯ ที่ ๑ ธนาคารฯ ที่ ๒ และกรมจัดหางานที่ ๓ เป็นจำเลยกรณีผิดสัญญาค้ำประกันต่อศาลแพ่ง และศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาว่าผู้ฟ้องคดี (โจทก์) จะฟ้องขอบังคับให้การค้ำประกันที่โจทก์ได้ให้ไว้แก่จำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๒ ได้ให้ไว้แก่จำเลยที่ ๓ ระบุสืบไปหาได้ไม่ เพราะโจทก์เป็นบุคคลภายนอก หาใช้คู่สัญญากับจำเลยที่ ๓ จึงไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาค้ำประกันต่อจำเลยที่ ๓ ได้ ดังนั้น การที่กรมการจัดหางานเรียกเก็บเงินตามสัญญาค้ำประกันจากธนาคารผู้ค้ำประกันเพื่อชำระหนี้แก่คนหางานตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ จึงเป็นไปตามสัญญาค้ำประกันดังที่ศาลแพ่งวินิจฉัยไว้แล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงมีอำนาจประเด็นพิพาทที่เคยยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อให้วินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวได้อีก และคำขอที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอต่อศาลปกครองเพื่อให้ศาลมีคำสั่งบังคับ นั้น โดยเนื้อหาก็คือเป็นการบังคับตามสัญญาค้ำประกันระหว่างธนาคารฯ กับกรมการจัดหางาน จึงมิใช่คดีปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๐/๒๕๕๕)

เมื่อการรับจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการและกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทจำกัด เป็นการรับจดทะเบียนตามขั้นตอนที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนด เพื่อให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ถึงสถานะของกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทเท่านั้น จึงเป็นเพียงการรับรองสิทธิของนิติบุคคลในทางแพ่ง ข้อพิพาทในคดีนี้จึงมิใช่ข้อพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๐/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นและเป็นหนึ่งในกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ท. ฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของนายทะเบียนบริษัทกรุงเทพมหานครที่รับจดทะเบียนแก้ไขเปลี่ยนแปลงกรรมการและคำสั่งจดทะเบียนนิติพิเศษให้เพิ่มทุน เนื่องจาก

การประชุมและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และการประชุมและมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ นั้น การที่ศาลจะวินิจฉัยในประเด็นตามฟ้องดังกล่าว ศาลจำเป็นต้องพิจารณาให้ได้ความเสียก่อนว่า การประชุมและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นทั้งสองครั้งดังกล่าวชอบด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยห้างหุ้นส่วนและบริษัทหรือไม่ แล้วจึงจะพิจารณาเกี่ยวกับการรับจดทะเบียนที่พิพาทได้ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้พิพากษาเพิกถอนทั้งสองมติดังกล่าวแล้ว หากศาลแพ่งกรุงเทพใต้ฟังว่ามติดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีก็ชอบจะนำคำพิพากษาดังกล่าวมาขอเพิกถอนการรับจดทะเบียนต่อนายทะเบียนได้ เมื่อบริษัท ท. จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น การก่อตั้ง การดำเนินกิจการ ตลอดจนกิจการเล็กน้อยของนิติบุคคลต้องเป็นไปตามขั้นตอนและจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายดังกล่าว หากมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญก็ต้องนำความไปแจ้งต่อนายทะเบียนด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรับรองสิทธิว่านิติบุคคลนั้นเป็นบุคคลตามกฎหมาย มีความสามารถที่จะทำนิติกรรมได้และเพื่อเปิดเผยให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ถึงสถานะ อำนาจหน้าที่ของกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น ๆ ซึ่งกระบวนการและขั้นตอนตามกฎหมายนี้เป็นไปเพื่อรับรองสิทธิของนิติบุคคลในทางแพ่งเท่านั้น มิใช่เป็นเรื่องทางปกครอง สถานภาพของผู้ฟ้องคดีจะเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ จึงต้องเป็นไปตามความประสงค์ของผู้ถือหุ้นของบริษัทเป็นหลัก ซึ่งเป็นเรื่องทางแพ่ง มิใช่อยู่ที่การรับจดทะเบียนของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร เมื่อศาลจำเป็นต้องพิจารณาถึงสิทธิในทางแพ่งเป็นสำคัญแล้ว ข้อพิพาทในคดีนี้จึงมิใช่ข้อพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนการที่สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางมีหนังสือถึงผู้ฟ้องคดีแจ้งสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองนั้น ก็ไม่อาจมีผลทำให้ข้อพิพาทนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ธนาคารออมสินละเลยไม่ออกประกาศให้สำนักงานสาขาทั่วประเทศแจ้งให้ลูกค้าทราบกรณีบัญชีลูกค้าถูกปิดหรือถูกอายัด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ธนาคารออมสินออกประกาศให้สำนักงานสาขาทั่วประเทศต้องมีหน้าที่แจ้งให้ลูกค้าทราบโดยทันที ในกรณีปิดบัญชีลูกค้า หรือบัญชีลูกค้าถูกอายัดไม่ว่าจะโดยกฎหมายเอกชนกฎหมายมหาชน หรือคำสั่งศาล แม้ธนาคารออมสินเป็นรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๕๔๙ อันถือเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เมื่อมูลพิพาทมีสาเหตุมาจากการดำเนินการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งถือว่าเป็นการดำเนินงานทางธุรกิจเช่นเดียวกับธนาคารเอกชนโดยทั่วไป ข้อพิพาทในประเด็นนี้ จึงมิได้เกิดจากการกระทำ

ทางปกครองหรือการใช้อำนาจทางปกครอง คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๒๕๗/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญากู้เงินกับธนาคารออมสิน และทำสัญญาค้ำประกัน การชำระหนี้ของบุคคลอื่นไว้กับสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานเทศบาล จำกัด และธนาคารออมสิน โดยผู้ฟ้องคดีได้ทำข้อตกลงยินยอมให้เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพรายหักเงินบำนาญของผู้ฟ้องคดี เพื่อชำระหนี้ให้แก่ธนาคารออมสิน และสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานเทศบาล จำกัด เมื่อถึง กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้และเมื่อผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกัน เทศบาลเมืองปู่เจ้า สมิงพรายจึงได้หักเงินบำนาญของผู้ฟ้องคดีเพื่อชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามที่ผู้ฟ้องคดีได้ให้ ความยินยอมไว้ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีขอให้นายกเทศมนตรีเมืองปู่เจ้าสมิงพรายยกเลิกการหัก เงินบำนาญดังกล่าว นายกเทศมนตรีเมืองปู่เจ้าสมิงพรายกลับปฏิเสธ ขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้นายกเทศมนตรีเมืองปู่เจ้าสมิงพรายยกเลิกการหักเงินบำนาญเพื่อชำระหนี้ให้แก่ ธนาคารออมสิน และสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานเทศบาล จำกัด ข้อตกลงในการหักเงินบำนาญ ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับวิธีการชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินและสัญญา ค้ำประกัน อันเป็นนิติสัมพันธ์ทางแพ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น เหตุแห่ง ความเดือดร้อนเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้องร้อง จึงมิใช่เป็นกรณีที่นายกเทศมนตรีเมืองปู่เจ้า สมิงพรายใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณา พิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๗/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อขายที่ดิน น.ส. ๓ ก. ที่ประมวลได้จากการขาย ทอดตลาดกับสำนักงานบังคับคดีจังหวัดพิษณุโลก และจดทะเบียนโอนสิทธิครอบครองแล้ว แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีไปสำรวจที่ดินปรากฏว่าที่ตั้งของที่ดินผิดไปจากที่แสดงไว้ตามประกาศ ขายทอดตลาด ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อขอให้เพิกถอนการ ขายทอดตลาด กลับได้รับแจ้งว่าไม่อาจดำเนินการให้ได้และให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นคำร้องต่อศาล ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการที่เจ้าพนักงานบังคับคดีปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความประมาทเลินเล่อในการจัดทำแผนที่ที่ตั้งของที่ดิน ทำให้ผู้ฟ้องคดีสำคัญผิด ในคุณสมบัติของทรัพย์ที่ขายทอดตลาด ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งคืนเงินที่ผู้ฟ้องคดี ได้ชำระไว้ทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ย รวมทั้งให้กรมบังคับคดี (ผู้ถูกฟ้องคดี) ชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น จากการซื้อขายที่ดินพร้อมดอกเบี้ยนั้น ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ไปยื่นคำร้องต่อศาลยุติธรรมที่มี อำนาจบังคับคดีเพื่อขอให้สั่งเพิกถอนหรือแก้ไขกระบวนการบังคับคดีทั้งปวงตามมาตรา ๒๙๖ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง แต่ได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้

มีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการซื้อขายที่ดิน ความเสียหายตามที่ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างดังกล่าวจึงเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับคดีตามกระบวนการบังคับคดีทางแพ่ง คำฟ้องในส่วนนี้มีได้มีลักษณะเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๖/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่เจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้การเป็นพยานต่อศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในคดีแพ่งที่นาย ว. เป็นโจทก์ยื่นฟ้องขับไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากที่ดินว่า ที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองอยู่ มีลักษณะเป็นกิ่งของโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๕๐๖ เลขที่ ๖๕๐๗ และเลขที่ ๖๕๐๘ อันเป็นความเท็จ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยาดังกล่าวชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อการไปให้การในฐานะพยานต่อศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยานั้น มิใช่เป็นการกระทำการปฏิบัติหน้าที่อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองแต่อย่างใด แต่เป็นการไปให้การในฐานะพยานศาลตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติไว้ จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎหมายคำสั่งทางปกครองหรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อขายที่ดินแปลงโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๕๒๔๗๖ จากการขายทอดตลาดตามประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดีของกรมบังคับคดี และได้วางเงินมัดจำไว้เป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท โดยในประกาศไม่ได้ระบุว่าที่ดินแปลงดังกล่าวอยู่ในเขตเดินสายไฟฟ้าแรงสูง ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถขอสินเชื่อจากธนาคารได้ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงกรมบังคับคดีเพื่อขอให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เจ้าหน้าที่ของกรมบังคับคดีได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ แต่กรมบังคับคดีได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นการบังคับคดีที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว มูลเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เป็นการดำเนินการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับกระบวนการบังคับคดีเพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลยุติธรรม เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการดำเนินการบังคับคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะยื่นคำร้องต่อศาลยุติธรรม ซึ่งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งเกี่ยวกับการบังคับคดีนั้นได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คดีนี้จึงไม่อยู่

ในอำนาจของศาลปกครองที่จะพิจารณาพิพากษาได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๙/๒๕๕๗)

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้ให้สามีของผู้ฟ้องคดีทำนิติกรรมกู้ยืมเงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยโดยผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ให้ความยินยอม แต่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ คิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด และละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติมิได้มีการทวงถามติดตามการชำระหนี้จากผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้จำนวนเงินต้นและดอกเบี้ยตามสัญญากู้ยืมเงินไม่ลดลงดังเช่นการหักชำระหนี้ตามกรณีปกติ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีที่ต้องชำระหนี้ในจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีนั้น แม้ธนาคารอาคารสงเคราะห์เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ก็ตาม แต่โดยที่มาตรา ๕ ประกอบกับมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้กำหนดให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์ดำเนินกิจการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการนำเงินไปลงทุนเกี่ยวกับการจัดให้มีอาคารและหรือที่ดิน อันมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจเพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือให้นำเงินไปลงทุนเกี่ยวกับการจัดให้มีอาคารและหรือที่ดิน โดยให้กู้ยืมเงินรับจำนำหรือจำนองทรัพย์สินเพื่อเป็นประกันเงินกู้ยืม รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ และกิจการอันพึงเป็นงานธนาคารตามที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้ ดังนั้น การที่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้ให้สามีของผู้ฟ้องคดีทำนิติกรรมกู้ยืมเงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยโดยผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ให้ความยินยอม จึงเป็นการดำเนินกิจการเพื่อประกอบธุรกิจเยี่ยงธนาคารพาณิชย์ทั่วไปของธนาคารอาคารสงเคราะห์ และการทำนิติกรรมกู้ยืมเงินระหว่างสามีของผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีก็เป็นเพียงการดำเนินธุรกิจพาณิชย์ของธนาคารที่ลูกค้าของธนาคารกับธนาคารมีต่อกัน และเป็นนิติสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน ส่วนอัตราดอกเบี้ยยอมเป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญา หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การคิดดอกเบี้ยไม่ถูกต้อง ย่อมต้องฟ้องธนาคารอาคารสงเคราะห์ในคดีแพ่ง คดีนี้จึงไม่ใช่คดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑/๒๕๕๗)

มูลเหตุแห่งการฟ้องคดีสืบเนื่องมาจากนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้จัดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัท ซ. ตามรายงานการประชุมใหญ่วิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท ซ. ฉบับลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แต่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า รายงานการประชุมดังกล่าวไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท ประกอบกับข้อบังคับของบริษัทเรื่องหุ้นของบริษัท

เป็นหุ้นระบู่ชื่อ การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทดังกล่าวจึงเป็นคำสั่ง หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลให้เพิกถอนคำสั่ง การรับจดทะเบียนดังกล่าว เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้วเห็นว่า การที่ศาลจะวินิจฉัย ข้อพิพาทตามคำฟ้องนี้ได้ ศาลจำเป็นต้องพิจารณาให้ได้ความเสียก่อนว่า การประชุมใหญ่วิสามัญ ผู้ถือหุ้นของบริษัท ช. เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นการประชุมที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท อันจะมีผลผูกพันให้นายทะเบียนต้องเพิกถอน การจดทะเบียนตามมติของที่ประชุมครั้งดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งขั้นตอนและกระบวนการจดทะเบียน กรรมการบริษัทตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังกล่าว เป็นการกำหนดขึ้นเพื่อให้มีการรับรองสิทธิ ของนิติบุคคลเอกชนในทางแพ่ง เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้รับรู้ถึงสถานะของกรรมการผู้มีอำนาจ กระทำการแทนบริษัทเท่านั้น ข้อพิพาทในคดีนี้จึงมิได้เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งทางปกครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๐/๒๕๕๗)

การรับจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการและอำนาจกรรมการของนายทะเบียน หุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครที่อาศัยมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท อ. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ เป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากในวันดังกล่าวนั้นไม่ได้มีการประชุมกัน แต่อย่างไร ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือโต้แย้งคัดค้านการรับจดทะเบียนต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรุงเทพมหานคร และได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้อำนวยการสำนักทะเบียนธุรกิจ ซึ่งต่อมา ได้มีคำสั่งยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมายื่นฟ้อง ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่ง ของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการสำนักทะเบียนธุรกิจ นั้น การที่ศาลจะวินิจฉัยว่าการรับจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการและกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการ แทนบริษัท อ. ของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ศาลจำเป็นต้องพิจารณาให้ได้ความเสียก่อนว่าการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ผู้ฟ้องคดีออกจากกรรมการเป็นกรรมการบริษัทฯ และแก้ไขอำนาจกรรมการ โดยได้กำหนดใหม่ให้นาง น. ลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัทฯ ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่ หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลยุติธรรมให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่ตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๕๕ เมื่อบริษัท อ. จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ในการ ประกอบกิจการค้าเพื่อแสวงหากำไรและเกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์กำหนดให้การก่อตั้ง การดำเนินกิจการ ตลอดจนการเลิกกิจการของนิติบุคคล ต้องเป็นไปตามขั้นตอนและจดทะเบียน หากมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญก็ต้องนำความไปแจ้ง ต่อนายทะเบียนด้วยเช่นกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๕๗ ดังนั้น

การรับจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการและกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท จึงเป็นการรับจดทะเบียนตามขั้นตอนที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดเพื่อรับรองสิทธิของนิติบุคคลในทางแพ่งเท่านั้น อีกทั้ง สถานภาพของผู้ฟ้องคดีจะเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ต้องเป็นไปตามความประสงค์ของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เป็นหลักซึ่งเป็นเรื่องทางแพ่ง มิใช่อยู่ที่การรับจดทะเบียนของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร เมื่อศาลจำเป็นต้องพิจารณาถึงสิทธิในทางแพ่งเป็นสำคัญแล้ว คดีนี้จึงมิใช่ข้อพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๖/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ไปยังผู้ฟ้องคดีเพื่อให้ส่งคืนเงินช่วยเหลือฟื้นฟูความเสียหายจากอุทกภัย ปี ๒๕๕๔ ให้แก่เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาจำนวน ๒๓,๗๐๐ บาท เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าวขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาดังกล่าว การที่เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาได้มีหนังสือไปยังผู้ฟ้องคดีเพื่อให้คืนเงินช่วยเหลือฟื้นฟูความเสียหายจากอุทกภัยที่ผู้ฟ้องคดีได้รับไปเนื่องจากเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าว ไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดบัญญัติให้เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา มีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีคืนเงินดังกล่าวได้เอง เว้นแต่จะมีหนังสือทวงถามเพื่อตั้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมเพื่อเรียกเงินคืนจากผู้ฟ้องคดีในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่คืนเงินจำนวนดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือเรียกให้ผู้ฟ้องคดีคืนเงินช่วยเหลือดังกล่าว จึงไม่ใช่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีกับผู้ฟ้องคดี อันจะมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อพิพาทดังกล่าวจึงไม่ใช่กรณีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๑/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีนำที่ดินที่มีหลักฐาน ส.ค. ๑ ไปยื่นขอรังวัดออกโฉนดที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี โดยเป็นที่ดินที่ปู่และย่าของผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองทำประโยชน์มาตั้งแต่ปี ๒๔๕๘ ต่อเนื่องตลอดมาจนถึงผู้ฟ้องคดี แต่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรีกลับมีคำสั่งไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยอ้างว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นหนองน้ำสาธารณะที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันมาตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๕๓ ขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีคำสั่งว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดี

ดังกล่าวเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ (หนองน้ำสาธารณะ) และให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรีออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี แม้ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องจะมีลักษณะประการหนึ่งว่า ประเด็นพิพาทสืบเนื่องมาจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีคำสั่งไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่เมื่อพิจารณาคำขอทนายคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี ประกอบกับข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรีใช้เป็นเหตุผลประกอบการพิจารณาและเป็นข้อสนับสนุนการใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่งปฏิเสธคำขออออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว เห็นได้โดยชัดแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี รับรองความเป็นผู้มีสิทธิในที่ดิน จึงเป็นคดีพิพาทซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๓/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า กระบวนการเลือกตั้งกรรมการในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ พ.ศ. ๒๕๕๔ ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และการนำมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีดังกล่าวไปแจ้งต่อกรรมการผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ พ.ศ. ๒๕๕๔ ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และเพิกถอนมติของที่ประชุมดังกล่าวที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น การดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามภารกิจอื่นขององค์การ มิใช่เป็นเรื่องการประกอบกิจการปิโตรเลียม จึงเป็นกรณีที่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ดำเนินการในฐานะเป็นบริษัทมหาชนจำกัด มิได้ดำเนินการในฐานะที่เป็นหน่วยงานทางปกครอง เนื่องจากมิได้เป็นการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือการดำเนินกิจการทางปกครองของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) แต่อย่างใด จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๘๑/๒๕๕๗)

๒.๒.๗ การปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป

๑) การรักษาพยาบาล

ภรรยาของผู้ฟ้องคดีเสียชีวิตจากการจมน้ำในเหตุการณ์มหาอุทกภัย ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ แต่นาย ม. ซึ่งเป็นแพทย์นิติเวชผู้ผ่าศพได้ระบุสาเหตุการเสียชีวิตในหนังสือรับรองการตาย และรายงานการตรวจศพว่า ภรรยาของผู้ฟ้องคดีเสียชีวิตจากภาวะชราภาพ ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือจากราชการ จึงมีคำขอให้นาย ม. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แก้ไขหรือเพิ่มเติมในหนังสือรับรองการตายและรายงานการตรวจศพ โดยเพิ่มสาเหตุการตายต่อท้ายว่า “และน่าเชื่อว่า

เกิดอุบัติเหตุจมน้ำเสียชีวิต” เพื่อสามารถไปแก้ไขเพิ่มเติมสาเหตุการตายในใบมรณบัตร หากไม่ปฏิบัติก็ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้นาย ม. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีหรือทายาท เมื่อนาย ม. เป็นแพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐซึ่งอยู่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่การตรวจพิสูจน์หาสาเหตุการตาย การออกหนังสือรับรองการตายและรายงานการตรวจศพของ นาย ม. แพทย์นิติเวชผู้ผ่าศพ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพของแพทย์ ซึ่งอาศัยความรู้ความสามารถในวิชาชีพเฉพาะด้าน มิได้เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย จึงมิใช่การใช้อำนาจทางปกครอง แต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไป กรณีจึงมิใช่เป็นการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๒/๒๕๕๖)**

แพทย์ผู้ทำการรักษาพยาบาลเข้าเฝ้ากบริเวณข้อมือซ้ายให้แก่ผู้ฟ้องคดี คัดผิดรูป ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเนื่องจากข้อมือซ้ายไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้แพทย์ที่ทำการรักษาผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบการรักษาที่ผิดพลาดดังกล่าว เมื่อการตรวจรักษาของแพทย์ผู้ทำการรักษาพยาบาลเป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่ปกติทั่วไปของแพทย์ประจำโรงพยาบาลในการให้บริการสาธารณะเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วย มิใช่เป็นการกระทำที่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร จึงไม่ใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายที่ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘๒/๒๕๕๖)**

ผู้ฟ้องคดีไปคลอดบุตรที่สถานพยาบาลของโรงพยาบาลรัตนภูมิ (ผู้ถูกฟ้องคดี) แต่เมื่อไปถึงเจ้าหน้าที่พยาบาลแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนั่งรอโดยมิได้ตรวจหรือดูแลรักษาตามหน้าที่โดยปกติทั่วไป และในขณะที่นำตัวผู้ฟ้องคดีส่งคลอดที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีบังคับไม่ให้ผู้ฟ้องคดีเบ่งคลอดและเมื่อถึงโรงพยาบาลหาดใหญ่ทารกที่คลอดออกมาเสียชีวิตแล้ว อันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อการตรวจและดูแลรักษาผู้ป่วยตลอดจนการนำตัวส่งคลอดของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่ปกติทั่วไปในการให้บริการสาธารณะเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วย มิใช่เป็นการกระทำที่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

ให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายที่ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๐/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายต้องทนทุกข์ทรมานเจ็บปวดจากแผลพองน้ำ อันเป็นอาการแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นจากกระบวนการขั้นตอนการผ่าตัดเย็บซ่อมหมอนรองกระดูกข้อมือขวาของผู้ฟ้องคดีด้วยวิธีการส่องกล้องของโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้งนี้ เกิดจากการที่แพทย์ผู้ทำการรักษา ละเลยไม่เอาใจใส่ต่อภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัดผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อการตรวจรักษาเป็นการปฏิบัติหน้าที่ปกติทั่วไปของแพทย์ซึ่งอาศัยความรู้ความสามารถในวิชาชีพเฉพาะด้าน มิใช่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายแต่อย่างใด และกรณีตามคำฟ้องไม่ใช่กรณีที่แพทย์ละเลยไม่ทำการตรวจรักษาผู้ฟ้องคดี คดีนี้จึงไม่ใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๙/๒๕๕๗)

แพทย์และเจ้าหน้าที่ในสังกัดของโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ละเลยต่อการรักษาและผ่าตัดต่อนิ้วมือที่ขาดให้ผู้ฟ้องคดีในทันที หรือส่งต่อไปยังโรงพยาบาลอื่น เพื่อทำการต่อนิ้วมือที่ขาดให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงทำให้ผู้ฟ้องคดีเป็นคนพิการและไม่สามารถประกอบอาชีพการงานได้ การกระทำของแพทย์ของโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ เป็นการละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ขอให้ศาลพิพากษาว่าโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกระทำการละเมิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕ และให้ชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี แม้โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติจะเป็นโรงพยาบาลของรัฐและเป็นหน่วยงานทางปกครอง แต่การตรวจรักษาของผู้เป็นแพทย์เป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่ปกติทั่วไปของแพทย์ประจำโรงพยาบาลในการให้บริการสาธารณะเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วย ส่วนพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น เป็นการกำหนดคณะกรรมการการแพทย์ เพื่อวางมาตรฐานหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแพทย์ฉุกเฉิน

เพื่อให้การปฏิบัติการฉุกเฉินมีระบบบริหารจัดการทั้งด้านบุคลากรและอุปกรณ์ เครื่องมือ โดยที่แพทย์จะใช้ดุลพินิจตรวจคัดแยกระดับความฉุกเฉินให้ผู้ป่วยได้รับการปฏิบัติการฉุกเฉินตามลำดับความเร่งด่วน อย่างไรก็ตาม การตรวจวินิจฉัยและประเมินอาการของแพทย์ในการรักษาผู้ป่วยตลอดจนการวินิจฉัยสั่งการของแพทย์เป็นการใช้ดุลพินิจทางการแพทย์ที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะแพทย์ แต่มิใช่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายซึ่งเป็นอำนาจทางปกครองทำนองเดียวกับการออกกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น ดังนั้น หากมีการละเลยล่าช้าในการวินิจฉัยสั่งการของแพทย์ ก็เป็นการล่าช้าอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ปกติ คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะพิจารณาพิพากษาตามมาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๕/๒๕๕๗)

๒) การชั้บรถ

กรณีกองทัพอากาศฟ้องว่า เรืออากาศเอก ฉ. และเรืออากาศโท ก. ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการต้อนรับคณะเจ้าหน้าที่ที่ส่งมาปฏิบัติราชการในการบินทดสอบเครื่องช่วยเดินอากาศ ได้ชั้บรถยนต์ของฝูงบิน ๑๐๖ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำ เป็นเหตุให้บุคคลทั้งสองเสียชีวิตและรถยนต์ของทางราชการคันดังกล่าวได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามซึ่งเป็นทายาทของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ติดต่อประสานงาน ดูแลความเรียบร้อยให้กับคณะบินทดสอบ ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไปตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายสั่งการ ไม่ใช่เป็นการกระทำที่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร จึงไม่ใช่คดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓/๒๕๕๘)

๓) การปิดกั้นลำน้ำเพื่อการผลิตไฟฟ้า

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๔) การดูแลรักษาที่ราชพัสดุ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๕) การดูแลรักษาต้นไม้

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๖) การแจ้งความร้องทุกข์

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๗) การขุดลอกทางน้ำนอกเขตชลประทาน

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๘) การหักเงินบำเหน็จบำนาญเพื่อชำระหนี้ตามคำขอ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๙) การปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องเกี่ยวกับเอกสาร

การส่งข้อมูลเครดิตของผู้ฟ้องคดีให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้ธนาคารออมสินซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่บริษัทข้อมูลเครดิตรับเข้าเป็นสมาชิกตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ต้องส่งข้อมูลของลูกค้าของตนให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิตตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การที่ผู้จัดการของธนาคารออมสินรายงานและส่งข้อมูลเครดิตซึ่งเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขอสินเชื่อของผู้ฟ้องคดีให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด จึงเป็นการทำหน้าที่โดยทั่วไปของสมาชิกตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับอนุญาตให้ทำสัญญากู้เงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ในกรณีนี้มิได้เกิดจากการกระทำละเมิดที่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๐๑/๒๕๕๖)

๑๐) การติดตั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑๑) การเสนอความเห็น

กรณีผู้ฟ้องคดี (เทศบาลเมืองพะเยา) ฟ้องว่า ขณะนาย ส. ดำรงตำแหน่งเทศมนตรีเมืองพะเยา ฝ่ายการโยธา ได้เสนอให้นายกเทศมนตรีเมืองพะเยา สั่งยกเลิกการประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างถนน โดยไม่พิจารณาราคาของผู้เสนอราคาต่ำ รายถัดไป และให้มีการประกวดราคาใหม่ ทำให้เทศบาลเมืองพะเยาต้องจ่ายค่าจ้างก่อสร้างเพิ่มอีก แต่นาย ส. ถึงแก่ความตายแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงต้องฟ้องคดีต่อศาลเพื่อขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะ ทายาทโดยธรรมของนาย ส. ชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดของนาย ส. ในกรณีดังกล่าว ให้แก่ผู้ฟ้องคดีนั้น แม้การเสนอความเห็นให้นายกเทศมนตรีเมืองพะเยาพิจารณาและมีคำสั่งให้ ยกเลิกการประกวดราคาดังกล่าวของนาย ส. จะเป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ แต่ก็ยังเป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไปในการเสนอความเห็นให้นายกเทศมนตรีเมืองพะเยา พิจารณาและมีคำสั่งตามอำนาจหน้าที่ต่อไป มิใช่การกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่อันเกิดจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้า เกินสมควร จึงมิใช่คดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๕๔/๒๕๕๖ และที่ ๙๕๕/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๒.๒.๘ การเลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ขอให้ถอนชื่อผู้สมัครหมายเลข ๑ ออกจากประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัคร รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เนื่องจากเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีตามมาตรา ๔๘ เบญจ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นได้พิจารณาคำร้องของผู้ฟ้องคดี แล้วได้มีคำวินิจฉัยที่ ๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ว่าผู้สมัครหมายเลข ๑ มิใช่เป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ จึงไม่เข้าองค์ประกอบลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ เบญจ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว ทั้งเหตุที่นาย ข. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องพ้นจากตำแหน่งรองผู้บริหารท้องถิ่น มิใช่เพราะ ถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก แต่ถูกถอดถอนให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๘ เตรส (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน จึงไม่มีลักษณะต้องห้ามสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี

และมีมติให้ยกคำร้องของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นที่ ๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นเพิกถอนสิทธิผู้สมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครหมายเลข ๑ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายเลือกตั้งท้องถิ่น เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นมิใช่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๑๙ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า การประกาศผลการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะกรรมการสรรหาหนึ่งรายมีที่มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนมติการประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่รับรองผลการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว และให้มีการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาใหม่ เป็นการฟ้องว่าการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นการฟ้องคดีเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๙ วรรคสาม เมื่อคดีดังกล่าวเป็นกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจของศาลฎีกา ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรังได้มีคำวินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในควน แต่ต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้งกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยได้มีมติให้ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในควน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว แม้การใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการมีมติให้ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งจะเป็นการใช้อำนาจทางปกครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่โดยที่คดีพิพาทที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น นั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลอุทธรณ์ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๑๙ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ศาลปกครองจึงไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เขตอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ หมายเลข ๒ ได้มีหนังสือคัดค้านผลการนับคะแนนการเลือกตั้งต่อประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เนื่องจากเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งได้เปิดหีบตรวจนับคะแนนอ่านบัตร ขานบัตร เขียนคะแนนและวินิจฉัยบัตรลงคะแนน ซึ่งรวมคะแนนผิดไปจากความเป็นจริงมิได้เป็นไปโดยสุจริต โปร่งใสและเที่ยงธรรม รวม ๕ หน่วยเลือกตั้ง แต่ในระหว่างที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องคัดค้านดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งกลับมีประกาศรับรองผลการเลือกตั้งจำนวน ๓๐ เขต เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิในการเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้มีการเปิดหีบบัตรเลือกตั้งและนับคะแนนการเลือกตั้งใหม่ ก็เพื่อวัตถุประสงค์ให้เพิกถอนผลการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศรับรองผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จึงเป็นกรณีการคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น ดังนั้น จึงมีข้อคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งและเจ้าพนักงานประจำหน่วยเลือกตั้งทำการวินิจฉัยบัตรลงคะแนน อ่านคะแนน และเขียนคะแนนผิดจากความเป็นจริง ซึ่งทำให้การนับคะแนนการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิในการเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์นั้น เป็นการโต้แย้งเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหา หรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่เป็นการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง (๕) ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว อันเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ และหากหลังวันประกาศผลการเลือกตั้งปรากฏต่อมาว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสืบสวนสอบสวนแล้วเสร็จโดยเห็นควรให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือนับคะแนนใหม่ ก็เป็นอำนาจหน้าที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์เพื่อพิจารณาพิพากษาต่อไป กรณีพิพาทนี้จึงเป็นคดีพิพาทที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ที่อยู่ในอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๑๙ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๔/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการที่ผู้ฟ้องคดีบางรายไม่สามารถเข้าไปใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามเขตเลือกตั้งที่กำหนดไว้ได้ เนื่องจากมีมวลชนจำนวนมากเข้าปิดล้อมสถานที่รับสมัคร ส่วนผู้ฟ้องคดีบางรายที่สามารถเข้าไปในสถานที่รับสมัครได้ แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งเข้ามาดำเนินการเพื่อรับสมัคร เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทุกรายไม่สามารถสมัครรับเลือกตั้งได้จนพ้นกำหนดระยะเวลาการรับสมัครนั้น การดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการรับใบสมัครของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง แม้เป็นการใช้อำนาจทางปกครองที่ต้องดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดที่ ๑ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนที่ ๕ ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ก็ตาม แต่ก็เป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อมีข้อพิพาทในกระบวนการที่เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งและการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งดังกล่าว ศาลฎีกาเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาและวินิจฉัย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๙ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑/๒๕๕๗ ที่ พ.๒/๒๕๕๗ ที่ พ.๓/๒๕๕๗ ที่ พ.๔/๒๕๕๗ ที่ พ.๗/๒๕๕๗ ที่ พ.๘/๒๕๕๗ ที่ พ.๙/๒๕๕๗ ที่ พ.๑๐/๒๕๕๗ ที่ พ.๑๑/๒๕๕๗ และที่ พ.๑๒/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

ผู้ฟ้องคดีได้ร้องคัดค้านนาย ๕. ผู้สมัครหมายเลข ๓ ซึ่งเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งในการเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาเทศบาลเมืองพระพุทธรบาท เขตเลือกตั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔ แต่การใช้อำนาจในการสอบสวนของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่สอบสวนนาย ๕. ผู้ถูกร้องคัดค้านที่มีพฤติการณ์ในการกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง และยังปิดบังข้อมูลที่เป็นค่าให้การของพยานหลายข้อความและเป็นข้อความที่สำคัญที่จะพิสูจน์ว่ามีการกระทำผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทำการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่มีการยื่นคำร้องคัดค้าน และให้แจ้งผลคำวินิจฉัยหรือคำสั่งให้ผู้ร้องทราบ เป็นการฟ้องคดีเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓๕ วรรคสอง

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง (๕) ของรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว อันเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่จะรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่เป็นคดีพิพาทที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นอยู่ในอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๑๙ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๔๐/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหอย โดยการจับสลากเนื่องจากผู้สมัครรับเลือกตั้งมีผลคะแนนเลือกตั้งเท่ากัน ต่อมา คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้มีการนับคะแนนเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งที่ ๘ เขตเลือกตั้งที่ ๑ อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี ใหม่ ตามมติที่ประชุมครั้งที่ ๘๗/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหอย ขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติที่ประชุมที่ให้มีการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ดังกล่าว เพิกถอนการนับคะแนนเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้งให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้ง การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติให้มีการนับคะแนนเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหอยของหน่วยเลือกตั้งที่ ๘ เขตเลือกตั้งที่ ๑ ตามมติที่ประชุมครั้งที่ ๘๗/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และการประกาศรับรองผลการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการกระทำโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ (๑๐) และ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ แม้จะเป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครองตามกฎหมาย แต่โดยที่การกระทำดังกล่าวเป็นการดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นอยู่ในอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ ๕๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๔๖/๒๕๕๗)

คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เขตอำเภอสามชัย ซึ่งมีการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ เป็นไปโดยไม่ชอบ เนื่องจากการนับคะแนนเลือกตั้งมีการวินิจฉัยบัตรเลือกตั้ง อ่านหรือขานหมายเลข

ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และขีดคะแนนผิดพลาด ส่งผลให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลข ๑ ได้คะแนนมากกว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลข ๒ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องคัดค้านผลการนับคะแนนแล้ว แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งกลับมีประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์โดยไม่ดำเนินการไต่สวนหรือสืบสวนหาข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว และมีคำสั่งไม่รับคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้มีการเปิดหีบบัตรเลือกตั้งและนับคะแนนใหม่ เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องคัดค้านผลการเลือกตั้งดังกล่าว ถือเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้ง แม้การกระทำของเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง และคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะเกิดจากการใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองก็ตาม แต่เมื่อคดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นตามมาตรา ๒๑๙ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่มีผลบังคับใช้อยู่ในขณะนั้น คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๕/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดียื่นหนังสือร้องคัดค้านการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งศรีเมืองต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดร้อยเอ็ด แต่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถไปให้ถ้อยคำและนำพยานไปให้ถ้อยคำสนับสนุนคำร้องได้ เนื่องจากในการนัดครั้งที่หนึ่งและครั้งที่สอง ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือเมื่อล่วงเลยกำหนดเวลานัดแล้ว ส่วนครั้งที่สามผู้ฟ้องคดีไม่อาจเตรียมพยานบุคคลและพยานเอกสารได้ทันเวลานัด เนื่องจากได้นัดในเวลาที่ยรวบรัดเกินไป ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดร้อยเอ็ดและหัวหน้างานสืบสวนสอบสวนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดร้อยเอ็ดดำเนินการสืบสวนสอบสวนผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้ง พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีนำพยานหลักฐานเข้าประกอบการสืบสวนสอบสวนด้วยนั้น เป็นการขอให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดร้อยเอ็ด และหัวหน้างานสืบสวนสอบสวนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดร้อยเอ็ด ปฏิบัติต่อผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้องตามขั้นตอนกระบวนการสืบสวนสอบสวนเรื่องคัดค้านเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๓๑ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อนำเสนอผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับเรื่องและผู้ฟ้องคดีร้องคัดค้านการเลือกตั้ง เพื่อที่จะให้มีการเพิกถอนผลการเลือกตั้งและประกาศรับรองผลการเลือกตั้งข้างต้น จึงเป็นเรื่องร้องคัดค้านการเลือกตั้งซึ่งเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นที่อยู่ในอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๑๙ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับข้อ ๖๘ วรรคสอง ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๔ คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๒๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๑/๒๕๕๗)

กรณีมูลนิธิเพื่อ “คนไทย” ฟ้องว่า มูลนิธิได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ เรื่อง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคการเมืองชื่อพรรคคนไทย ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมติที่ประชุม เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยชื่อพรรคการเมืองดังกล่าวคล้ายคลึงกับชื่อมูลนิธิของผู้ฟ้องคดี ซึ่งได้รับการจดทะเบียนเป็นมูลนิธิ อาจทำให้สาธารณชนเข้าใจโดยหลงผิดว่าพรรคคนไทย และมูลนิธิของผู้ฟ้องคดีมีผู้จัดตั้งและดำเนินการโดยบุคคลกลุ่มเดียวกัน ขอให้ศาลพิพากษาหรือ มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวของนายทะเบียนพรรคการเมือง และเพิกถอนมติของคณะกรรมการ การเลือกตั้ง แม้ว่าการรับผิดชอบจัดตั้งพรรคการเมืองเป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ อันถือเป็นการใช้อำนาจทางปกครองก็ตาม แต่โดยที่มาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า ในกรณีที่นายทะเบียน ตรวจสอบแล้วเห็นว่าการยื่นจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองถูกต้องและครบถ้วน ให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งรับผิดชอบการจัดตั้งพรรคการเมือง และแจ้ง เป็นหนังสือให้ผู้ยื่นจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่รับคำขอ และวรรคสี่ บัญญัติว่า ผู้ยื่นจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่รับผิดชอบ การจัดตั้งพรรคการเมืองของนายทะเบียน อาจยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งตามวรรคสามต่อศาลรัฐธรรมนูญ ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าว ซึ่งแม้บทกฎหมายข้างต้นจะมีได้ กล่าวถึงบุคคลภายนอกผู้ได้รับความเสียหายจากการรับผิดชอบการจัดตั้งพรรคการเมืองก็ตาม แต่กรณีดังกล่าวย่อมถือได้ว่า ในเรื่องการรับผิดชอบจัดตั้งพรรคการเมืองนั้น มีกฎหมายเฉพาะ กำหนดให้อยู่ในอำนาจการตรวจสอบของศาลรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การกระทำที่เป็นเหตุ แห่งการฟ้องคดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๘๔๓/๒๕๕๗)

คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกฟ้องคดี) ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ไม่จัดทำประกาศกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อขึ้นใหม่ ภายหลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำวินิจฉัยให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เป็นโมฆะ เนื่องจากมิได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายในวันเดียวกันทั้งประเทศ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการประกาศกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อให้ชอบด้วยกฎหมาย

เป็นคดีพิพาทที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และไม่ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าวจะเป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือไม่ก็ตาม กรณีย่อมเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาการวินิจฉัยของศาลฎีกาตามมาตรา ๒๑๙ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙/๒๕๕๘)

๒.๒.๙ การใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ

ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนต่อสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ขอให้ตรวจสอบและพิจารณาดำเนินการกับศาสตราจารย์ ส. อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ใช้เวลาราชการในตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ไปร่วมประชุมคณะกรรมการบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และไปร่วมประชุมคณะกรรมการและร่วมการประชุมผู้ถือหุ้นบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) เพื่อประโยชน์ส่วนตัว แต่สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และคณะอนุกรรมการด้านกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ จึงใจช่วยเหลือปิดการกระทำผิดของพวกเขาฟ้อง ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องเรียนไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ถูกร้องเรียนดังกล่าว แต่ปัจจุบันยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามกฎหมายกับบุคคลและคณะบุคคลผู้กระทำผิดตามคำร้องของผู้ฟ้องคดีแล้วแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยเร็ว และให้ชดใช้ค่าเสียหายเป็นค่าเสียเวลาให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะดำเนินการตามกฎหมายกับบุคคลและคณะบุคคลผู้กระทำผิดตามข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีและแจ้งผลการพิจารณาข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีได้ จะต้องดำเนินการไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือไม่ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ อันเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ มิใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครอง ที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๒๒๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และการที่คณะกรรมการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานก่อนการไต่สวนและวินิจฉัยดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของการใช้อำนาจตามมาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๒๒๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เช่นกัน **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๐/๒๕๕๕)**

การที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ ซึ่งอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องร้องเรียนในประเด็นดังกล่าวไว้แล้ว เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้แจ้งผลการพิจารณาตามคำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยเร็ว และชดเชยค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ฟ้องคดีนั้น การวินิจฉัยชี้ขาดเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เป็นการกระทำและการงดเว้นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินตามที่กำหนดในมาตรา ๒๔๔ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับมาตรา ๒๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจไม่รับพิจารณาหรืออาจยุติการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ จึงถือได้ว่าผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดแล้ว คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๒๒๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๔/๒๕๕๖)**

การที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา เป็นการไม่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของศาลฎีกาที่ไม่รับคดีของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาพิพากษาด้วยเหตุผลว่าไม่เป็นสาระอันควรแก่การพิจารณา และมีคำสั่งให้ศาลฎีการับคดีของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาพิพากษาและใช้ดุลพินิจพิพากษาไปตามรูปคดีนั้น แม้ศาลฎีกาจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งอาจเป็นคู่กรณีในคดีปกครองได้ แต่การที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาโดยเห็นว่าฎีกาของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นสาระอันควรแก่การพิจารณา คำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจโดยตรงของศาลฎีกาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มิได้เป็นการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือการดำเนินกิจการทางปกครอง จึงมิใช่คดีพิพาท

เกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๕๓๕/๒๕๕๖)

๒.๒.๑๐ กรณีอื่น ๆ

การเตรียมการหรือการดำเนินการเพื่อให้การใช้อำนาจทางตุลาการ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นทนายความและสมาชิกสภาทนายความฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ประธานศาลฎีกาใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติ ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ออกข้อบังคับ ของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการอบรม ระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษาทนายความ การจัดแจ้ง และลบชื่อออกจากบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เพื่อกำหนดหลักสูตร วิธีการอบรม การทดสอบความรู้ ระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษาทนายความ และหลักเกณฑ์การจัดแจ้ง และลบชื่อออกจากบัญชีผู้ที่ประสงค์จะเป็นที่ปรึกษาทนายความที่ศาลแต่งตั้ง อันเป็นการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของทนายความ และลิดรอนอำนาจหน้าที่ของสภาทนายความ ส่วนอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางได้อาศัยอำนาจตามข้อบังคับดังกล่าว ออกคำสั่ง เรื่อง แต่งตั้งกรรมการกำกับดูแลที่ปรึกษาทนายความ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับ ออกประกาศ เรื่อง รับสมัครเข้ารับการอบรมความรู้ แก่ผู้ที่จะเป็นที่ปรึกษาทนายความ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และออกประกาศ เรื่อง ผลการอบรม และทดสอบความรู้แก่ผู้ที่จะเป็นที่ปรึกษาทนายความในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอน ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการอบรม ระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษาทนายความ การจัดแจ้ง และลบชื่อออกจากบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ คำสั่งของอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เรื่อง แต่งตั้งกรรมการกำกับดูแลที่ปรึกษาทนายความ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ประกาศของอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เรื่อง รับสมัครเข้ารับการอบรมความรู้แก่ผู้ที่จะเป็นที่ปรึกษาทนายความ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และประกาศ เรื่อง ผลการอบรมและทดสอบความรู้แก่ผู้ที่จะเป็นที่ปรึกษาทนายความในศาลที่มีอำนาจ พิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว รวม ๔ ครั้ง ที่ได้ประกาศผลไปแล้ว และให้ดำเนินการ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ นั้น แม้ว่าการที่ประธานศาลฎีกาออกข้อบังคับดังกล่าว และการที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชน

และครอบครัวกลางออกคำสั่งศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เรื่อง แต่งตั้งกรรมการกำกับดูแลที่ปรึกษากฎหมาย ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และประกาศ เรื่อง ผลการอบรมและทดสอบความรู้แก่ผู้ที่จะเป็นที่ปรึกษากฎหมายในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ จะมีใช้การที่ประธานศาลฎีกา และอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ซึ่งเป็นฝ่ายตุลาการใช้อำนาจทางตุลาการมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี แต่การที่ประธานศาลฎีกาออกข้อบังคับ และอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางออกคำสั่งและประกาศดังกล่าว ก็หาใช่เป็นการที่ประธานศาลฎีกา และอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางใช้อำนาจทางปกครองออกกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่นไม่ หากแต่เป็นการที่ประธานศาลฎีกา และอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางใช้อำนาจดำเนินการในกิจการของฝ่ายตุลาการกระทำการอันมีลักษณะเป็นการเตรียมการหรือการดำเนินการ เพื่อให้การใช้อำนาจทางตุลาการของศาลยุติธรรมที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๗/๒๕๕๗ ที่ ๖๘/๒๕๕๗ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ที่ ๗๐/๒๕๕๗ ที่ ๗๑/๒๕๕๗ ที่ ๗๓/๒๕๕๗ ที่ ๗๔/๒๕๕๗ และที่ ๒๐๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

การรักษาความสงบเรียบร้อย

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองร่วมกับคณะบุคคลซึ่งมีชื่อเรียกว่า “แนวร่วมคนไทย รักชาติรักแผ่นดิน” เดินทางเข้าไปในบริเวณซอยโยธินพัฒนา ๓ ซึ่งเป็นที่ตั้งของบ้านนายกรัฐมนตรีเพื่อให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการไม่ยอมรับอำนาจของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ เพราะเกรงว่าจะพิพากษาให้ประเทศไทยแพ้คดี อันมีผลให้ประเทศไทยสูญเสียดินแดน แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งอยู่ในการบังคับบัญชาของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้ขัดขวางและใช้กำลังผลักดันผู้ฟ้องคดีทั้งสองและคณะออกไปจากพื้นที่ดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายกรัฐมนตรี และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติยุติการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่ทางท่าสาธารณะบริเวณทางเข้าบ้านนายกรัฐมนตรี ยุติการขัดขวางหรือผลักดันผู้ฟ้องคดีทั้งสองออกจากบริเวณดังกล่าว และให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกระทรวงการคลังร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งอยู่บริเวณทางเข้าบ้านของนายกรัฐมนตรีได้ขัดขวางและผลักดันไม่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเข้าไปยื่นหนังสือร้องเรียนต่อนายกรัฐมนตรี

เป็นไปเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย อันเป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามนัยมาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๔๖/๒๕๕๗)

พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์

การที่ราชเลขาธิการมีคำสั่งไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เนื่องจากมีพฤติกรรมทุจริตเรียกรับเงินจากวัดที่ขอประทานเชิญเสด็จไปทรงประกอบพิธีทางศาสนา เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ อ.ก.พ. กระทรวงของสำนักงานราชเลขาธิการ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยกอุทธรณ์ และ อ.ก.พ. กระทรวงของสำนักงานราชเลขาธิการ มีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี นั้น มาตรา ๑๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ ตามมาตรา ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗) ประกอบกับมาตรา ๑๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้การแต่งตั้งและการให้ข้าราชการพลเรือนในพระองค์พ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามพระราชอัชฌาศัย การที่ราชเลขาธิการมีคำสั่งไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และได้นำความกราบบังคมทูล พระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว จึงมีลักษณะเป็นอำนาจที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรองรับไว้ โดยเฉพาะให้เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ การกระทำดังกล่าวจึงไม่อยู่ในอำนาจ การตรวจสอบของศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๘๕/๒๕๕๗)

๓. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับอำนาจหรือเขตอำนาจของศาลปกครองกรณีคดีที่ยื่นฟ้อง ต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายข้อหาหรือมีหลายประเด็นเกี่ยวพันกัน

๓.๑ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายข้อหาเกี่ยวพันกัน

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓.๒ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายประเด็นเกี่ยวพันกัน

๓.๒.๑ กรณีมีประเด็นที่จำเป็นต้องวินิจฉัยก่อนอยู่ในอำนาจของศาลอื่น ซึ่งมิใช่ศาลปกครอง

การฟ้องร้องการจัดการน้ำเสียมีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ยกเลิกการประกวดราคาตามโครงการว่าจ้างบริหารจัดการและบำรุงรักษางานบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Auction) จำนวน ๗ พื้นที่ ซึ่งต่อมอค์การจัดการน้ำเสียได้มีการจัดจ้างผู้รับจ้างใหม่โดยวิธีพิเศษและวิธีสอบราคาในราคาที่สูงขึ้น เป็นเหตุให้อค์การจัดการน้ำเสียได้รับความเสียหาย โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบมาตรา ๒๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งอค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ จึงให้ผู้ฟ้องคดีรับชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๒,๐๘๔,๘๔๙.๖๐ บาท ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาชำระให้กับอค์การจัดการน้ำเสีย เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อย่างไรก็ตาม การที่จะวินิจฉัยว่าคำสั่งของอค์การจัดการน้ำเสียที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจะต้องถูกเพิกถอนหรือไม่ ศาลจำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัยให้ได้ความว่า ขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการบริหาร รักษาการแทนผู้อำนวยการอค์การจัดการน้ำเสีย ได้ออกประกาศยกเลิกการประกวดราคาด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Auction) งานว่าจ้างบริหารจัดการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย จำนวน ๗ พื้นที่ โดยไม่มีเหตุที่จะยกเลิกได้และไม่ได้แจ้งการยกเลิกการประกวดราคาให้ผู้เสนอราคาต่ำสุดทราบ อันเป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ (๔) เป็นผลให้อค์การจัดการน้ำเสียต้องจ้างผู้รับจ้างรายเดิมในช่วงที่ยังประกวดราคาใหม่ไม่ได้โดยวิธีพิเศษและวิธีสอบราคาซึ่งมีราคาที่แพงกว่าราคาของผู้เสนอราคาต่ำสุดเป็นเงินจำนวน ๒,๖๐๖,๐๖๒ บาท ถือเป็นกรกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้อค์การจัดการน้ำเสียได้รับความเสียหายเป็นการกระทำละเมิดต่ออค์การจัดการน้ำเสียในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวหรือไม่ และผู้ฟ้องคดีจำเป็นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่อค์การจัดการน้ำเสีย (ผู้ถูกฟ้องคดี) หรือไม่ เพียงใด ซึ่งการวินิจฉัยมูลละเมิดในส่วนนี้แม้ว่าจะเป็นมูลละเมิดระหว่างนายจ้างและลูกจ้างเกี่ยวกับการทำงานตามสัญญาจ้างแรงงานอันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานก็ตาม

แต่อย่างไรก็ดี ศาลปกครองมีอำนาจวินิจฉัยมูลละเมิดในส่วนนี้ได้ ตามข้อ ๔๑ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ก่อนที่จะวินิจฉัยว่าคำสั่งขององค์การเจ้าหน้าที่เรียกให้ ผู้ฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๒,๐๘๔,๘๔๙.๖๐ บาท เป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจะต้องถูกเพิกถอนหรือไม่ คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจที่ศาลปกครองจะรับไว้พิจารณาได้ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๔/๒๕๕๖)

๓.๒.๒ กรณีมีประเด็นที่จำเป็นต้องวินิจฉัยก่อนอยู่ในอำนาจของ ศาลปกครองสูงสุด

การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่ากรุงชิง ป่าคลองเหียน และป่าเขานัน ในท้องที่ตำบลเขาน้อย ตำบลฉลอง ตำบลเทพราช ตำบลเป็ลียน อำเภอสิชล ตำบลกรุงชิง ตำบลนบพิตำ อำเภอ นบพิตำ และตำบลตลิ่งชัน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจาก ออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อนมีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกา ดังกล่าว ขอให้เพิกถอนพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบ ด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา และกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรีหรือโดยความเห็นชอบ ของคณะรัฐมนตรี ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงต้องนำข้อหาดังกล่าวมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุด โดยตรง ตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กรณีจึงต้องด้วย ข้อ ๔๑ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ที่กำหนดให้ศาลปกครองชั้นต้น สั่งไม่รับข้อหาที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นไว้พิจารณา แล้วดำเนินกระบวนการพิจารณา ในส่วนของข้อหาที่อยู่ในอำนาจและเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นต่อไป ดังนั้น ศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องข้อหานี้ไว้พิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๗/๒๕๕๘)

บทที่ ๔

เงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีปกครอง

การฟ้องคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จะต้องยื่นฟ้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองกำหนด ศาลปกครองจึงจะรับคำฟ้องดังกล่าวไว้พิจารณาพิพากษาได้ ซึ่งเงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดี การดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย และการยื่นฟ้องภายในระยะเวลาการฟ้องคดี เป็นต้น

๑. ผู้มีสิทธิฟ้องคดีปกครอง

๑.๑ ผู้เสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย

๑.๑.๑ ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

๑) เหตุแห่งการเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้

(๑) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการออกกฎ

(ก) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเกษตรและสหกรณ์

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมวิชาการเกษตรออกประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง กำหนดแบบคำขอ แบบใบอนุญาต และแบบพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ควบคุม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีประกอบอาชีพเกษตรกรผู้เพาะชำเมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อจำหน่าย อันจะต้องอยู่ภายใต้บังคับของประกาศดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนประกาศฉบับดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า ข้อบังคับโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ว่าด้วยจำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของประธานสภาคณาจารย์ และกรรมการสภาคณาจารย์ การประชุมและการดำเนินงาน ของสภาคณาจารย์โรงเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขัดรัฐธรรมนูญ เมื่อผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับของข้อบังคับที่พิพาท ขอให้ศาลเพิกถอนข้อบังคับดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้จากข้อบังคับดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนหลักเกณฑ์และวิธีการหลักเกณฑ์ และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวมีผลใช้บังคับแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดด้วย ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๖/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการ

แผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสุนทรารี เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๕ ที่กำหนดให้การประกอบกิจการหอพัก เป็นกิจการควบคุมตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนข้อบัญญัติดังกล่าวบางส่วน นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบกิจการหอพักซึ่งตกอยู่ในบังคับของกฎข้างต้น และถูกเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามกฎเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากกฎดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของเทศบาลตำบลชะมายไม่ชอบด้วยข้อ ๔๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อ ๔ ของหนังสือกระทรวงมหาดไทย ต่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช และมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลเทศบาลตำบลชะมายให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงย่อมมีสิทธิ

ฟ้องคดีนี้เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนเทศบัญญัติในกรณีนี้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๒๒/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีฟ้องโต้แย้งความชอบด้วยกฎหมายของข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๘.๓ ที่กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาต้องไม่มีชื่อในทะเบียนเป็นนักศึกษาหรือนิสิตของมหาวิทยาลัยนี้หรือในสถาบันการศึกษาชั้นสูงอื่นในประเทศ เว้นแต่สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาโททางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้อยู่ในบังคับของข้อบังคับดังกล่าว ซึ่งภายหลังปรากฏว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ตรวจสอบสถานภาพการเป็นนักศึกษาของผู้ฟ้องคดีแล้วพบว่า ผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติต้องห้ามตามข้อ ๘.๓ จึงถือเป็นการผิดข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในข้อบังคับดังกล่าว ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ มิฉะนั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานภาระงานทางวิชาการของผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ จึงอยู่ภายใต้ข้อบังคับดังกล่าวที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในการออกข้อบังคับที่มีสภาพเป็นกฎหมายใช้บังคับ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ข้อ ๑๑ (๒) ของระเบียบมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ว่าด้วยการสรรหา การเลือกสรร การคัดเลือก และการทดลองปฏิบัติงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นระเบียบที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนข้อ ๑๑ (๒) ของระเบียบดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีซึ่งทำงานตามสัญญาจ้างในตำแหน่งช่างเทคนิคและอยู่ในบังคับของระเบียบดังกล่าว จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากระเบียบดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๙/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อหามั้ย และเหตุ เดือดร้อนรำคาญ

กรณีฟ้องว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์ (เพิ่มเติม) โดยแก้ไขชื่อวัตถุออกฤทธิ์ ซูโดอีเฟดรีน เป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๒ และกำหนดให้สถานพยาบาลที่ไม่มีใบอนุญาตให้มีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ และไม่ประสงค์จะมีไว้ในครอบครองยาตำรับที่มีซูดออีเฟดรีนเป็นส่วนผสมเพื่อการบำบัดรักษาและร้านขายยาทุกแห่งดำเนินการจัดส่งยาตำรับดังกล่าวคืนให้แก่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ ทำให้ตำรับยาของผู้ฟ้องคดีที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้เปลี่ยนสถานะเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ และผู้ฟ้องคดีต้องรับคืนยาดังกล่าวจากสถานพยาบาลที่ไม่ประสงค์มียานี้ไว้ในครอบครองและจากร้านขายยาภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายยาแผนปัจจุบัน และได้รับอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ (เพื่อผลิต) และได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาที่มีสูตรผสมซูดออีเฟดรีนเป็นส่วนประกอบซึ่งอยู่ในบังคับของประกาศดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากประกาศกระทรวงดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนความในข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น เมื่อความในข้อ ๖ ของระเบียบดังกล่าว ที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอน ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ แต่ในช่วงเวลาดังกล่าวผู้ฟ้องคดีมิใช่เป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนระเบียบดังกล่าว ต่อมา เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่งนิติกร ระดับ ๓ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ่างทอง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีอยู่ภายใต้บังคับของระเบียบและเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน

หรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ที่มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนระเบียบดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๘/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเคยเป็นพนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทย และได้ลาออกจากงานแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยได้นำระบบค่าตอบแทนใหม่มาใช้ และให้พนักงานที่อยู่ในระบบบำเหน็จบำนาญแสดงความประสงค์ว่าจะเข้าระบบค่าตอบแทนใหม่หรือจะยังคงอยู่ในระบบค่าตอบแทนเดิม ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าวิธีการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามระบบค่าตอบแทนใหม่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับบำนาญน้อยกว่าระบบเดิม ขอให้เพิกถอนวิธีการคำนวณบำนาญที่มีผลให้เสื่อมสิทธิและประโยชน์ของพนักงาน เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ถูกกระทบสิทธิตามหลักเกณฑ์การคำนวณบำนาญดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๑/๒๕๕๖)

(ข) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสามซึ่งเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เห็นว่าประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunications - IMT) ย่าน ๒.๑ GHz พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าว นั้น เมื่อพิจารณาประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวแล้ว เห็นได้ว่าเป็นประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่าน ๒.๑ GHz โดยได้กำหนดช่วงความถี่ที่อนุญาตให้ใช้ คุณสมบัติของผู้ขอใบอนุญาต วิธีการขอรับใบอนุญาต การให้ใบอนุญาต ระยะเวลาการอนุญาต ขอบเขตการอนุญาต ข้อกำหนดและเงื่อนไขการอนุญาต และมาตรการข้อจำกัดพฤติกรรมกรรมการสมยอมในการตกลงการประมูลไว้ จึงเป็นประกาศที่มีผลใช้บังคับกับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมหรือผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตตามประกาศดังกล่าวจาก กสทช. ดังนั้น ผู้ที่มีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองอันเกี่ยวเนื่องกับประกาศของ กสทช. ดังกล่าวได้นั้น จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงจากข้อกำหนดในประกาศดังกล่าว หรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียใกล้ชิดที่อาจจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากข้อกำหนดในประกาศดังกล่าวโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งในกรณีของผู้ฟ้องคดีทั้งสามนั้นเป็นเพียงผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ จึงมิใช่ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม

และหรือผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตตามประกาศดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๒/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตทดลองประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยกำหนดลักษณะทางเทคนิคของสถานีวิทยุกระจายเสียงที่ประสงค์ทดลองประกอบกิจการกระจายเสียงต่ำกว่าลักษณะทางเทคนิคของผู้ฟ้องคดีที่มีอยู่เดิม เป็นเหตุให้พื้นที่กระจายเสียงของสถานีวิทยุของผู้ฟ้องคดีเล็กลงและส่งผลกระทบต่อยอดเงินบริจาคที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากการประกอบกิจการ นั้น ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงประเภทบริการชุมชนและไม่แสวงหากำไร ชื่อสถานีเสียงธรรมเพื่อประชาชน วัดเจริญสมณกิจ (วัดหลังศาล) อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นสถานีวิทยุลูกข่ายของมูลนิธิเสียงธรรมเพื่อประชาชน โดยมูลนิธิเสียงธรรมเพื่อประชาชนเป็นผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตและเป็นผู้มีสิทธิทดลองออกอากาศของสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชนทุกแห่งทั่วประเทศ ทั้งสถานีแม่ข่ายและสถานีลูกข่ายจำนวน ๑๒๘ สถานี เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากประกาศที่พิพาทดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๗/๒๕๕๖ ที่ ๕๔๘/๒๕๕๖ ที่ ๘๗๑/๒๕๕๖ ที่ ๘๗๓/๒๕๕๖ และที่ ๘๗๕/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเกษตรและสหกรณ์

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคัดเลือกตัวแทนองค์กรเกษตรกรเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ชุดแรก ตามบทเฉพาะกาลแห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกร แต่มิใช่ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อโดยมติเห็นชอบจากองค์กรเกษตรกรองค์กรหนึ่งองค์กรใดให้เป็นตัวแทนขององค์กรเกษตรกรเช่นว่านั้น เพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคัดเลือกตัวแทนองค์กรเกษตรกรเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ชุดแรก ตามบทเฉพาะกาล

แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๔ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด
ที่ ๕๕๙/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อหามั้ย และเหตุ เดือดร้อนรำคาญ

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และคณะกรรมการประกันสังคมได้ตกลงกันกำหนดขอบเขตของสิทธิรับบริการสาธารณสุขของผู้มีสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมและได้ข้อตกลงเกี่ยวกับความพร้อมให้บริการสาธารณสุขแล้ว ให้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเสนอรัฐบาลเพื่อตราพระราชกฤษฎีกา กำหนดระยะเวลาการเริ่มให้บริการสาธารณสุขจากหน่วยบริการ ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ และเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานประกันสังคม ส่งเงินค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขจากกองทุนประกันสังคมให้แก่กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ตามจำนวนที่คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและคณะกรรมการประกันสังคมตกลงกันตามความในมาตรา ๑๐ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อข้อกำหนดที่ผู้ฟ้องคดีทั้งแก่นำมาฟ้องอันเป็นมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ยังมีได้ตราพระราชกฤษฎีกาให้มีผลบังคับใช้ และเป็นเพียงการดำเนินการที่อยู่ในขั้นตอนการจัดเตรียมความพร้อมในการขยายบริการสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อกำหนดดังกล่าวจึงยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีทั้งแก่นำ เพราะสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีทั้งแก่นำ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ยังมีอยู่เช่นเดิม การดำเนินการของคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจึงเป็นเพียงการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีพระราชกฤษฎีกา ที่ยังไม่ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแก่นำได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๘/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องว่า กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด โดยอ้างถึงระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน จึงขอให้จังหวัด

แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ ดังนี้ (๑) ... (๒) กรณีรอนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเข้าดำรงตำแหน่งหลังวันที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้วแต่กรณี มีผลใช้บังคับ และเป็นตำแหน่งที่มาจากการแต่งตั้งไม่อาจได้รับสิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและการศึกษาบุตร กรณีจึงเห็นได้ว่าหนังสือของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวเป็นเพียงการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลและการศึกษาบุตรของผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น มิได้ประสงค์ให้มีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไป และยังไม่มีความหมายออกสู่ภายนอกไปกระทบสิทธิหรือหน้าที่หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๙/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจระดับสารวัตร ถึง จเรตำรวจแห่งชาติและรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒๖ และข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) วรรคสอง และวรรคสาม นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ลาออกจากราชการตำรวจก่อนยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาล ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้อยู่ในบังคับของกฎ ก.ตร. ในขณะที่ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการใช้บังคับกฎดังกล่าวที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนกฎ ก.ตร. ข้างต้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนหลักเกณฑ์วิธีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย นั้น เมื่อคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป็นองค์กรที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ใช้อำนาจตามกฎหมายตั้งขึ้น อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาจึงเป็นกลไกหรือเครื่องมือของ ก.ค.ศ. ที่จะทำให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสัมฤทธิ์ผล นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีเป็นเพียงอนุกรรมการคนหนึ่ง ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต ๒ เท่านั้น ถึงแม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะทำบันทึกความเห็นแย้งมติที่ประชุม อ.ก.ค.ศ. ที่อนุมัติผลการสอบแข่งขันที่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ก็ตาม ผู้ฟ้องคดีในฐานะ

อนุกรรมการคนหนึ่งก็มีใช้ผู้ถูกระทบสิทธิโดยตรงจากหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการ และบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจกล่าวอ้างได้ว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการ และบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการ แผ่นดิน

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนประกาศของคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม ๔ ฉบับ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่เทศบาลตำบลโคกพุทราในอัตราที่ไม่เสมอภาคกับเทศบาลอื่น ๆ และการกำหนดจ่ายเงินอุดหนุนตามรายการที่กำหนดไว้ในประกาศขัดต่อหลักความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และขัดต่อมาตรา ๒๘๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น ความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างเป็นความเดือดร้อนเสียหายของเทศบาลตำบลโคกพุทรา โดยนายกเทศมนตรีตำบลโคกพุทรา ในฐานะผู้ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลโคกพุทราตามนัยมาตรา ๔๘ เตรส ประกอบมาตรา ๔๘ สัตตรส แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นผู้มีอำนาจทำการแทน ส่วนผู้ฟ้องคดีเป็นปลัดเทศบาลตำบลโคกพุทรา และเป็นผู้รับผิดชอบราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย หรือตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายตามมาตรา ๔๘ เอกุณวิสติ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอน ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง และข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับค่าบำรุงสมาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นและเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลกล่าวอ้างว่าได้รับผลกระทบโดยตรงจากการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจ่ายค่าบำรุงสมาคมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสมาชิกตามระเบียบดังกล่าว นั้น ยังไม่เพียงพอจะรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๑/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องขอให้ยกเลิกเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ของเทศบาลตำบลโนนสูงเปลือย ในส่วนที่ไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๑ วรรคหนึ่ง (๒) เฉพาะหน่วยงานสำนักปลัด หมวดค่าสาธารณูปโภค ประเภทค่าบริการโทรคมนาคม ที่ตั้งไว้

๑๐๐,๐๐๐ บาท และให้สภาเทศบาลตำบลโนนสูงเปลื้อง ประธานสภาเทศบาลตำบลโนนสูงเปลื้อง และคณะกรรมการสามัญแปรญัตติเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ คงงบประมาณในหน่วยงานสำนักปลัด หมวดค่าสาธารณูปโภค ประเภทค่าบริการโทรคมนาคม ที่ตั้งไว้ ๖๐๐,๐๐๐ บาท ตามร่างเดิม นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการประชุมสภาเทศบาลตำบลโนนสูงเปลื้อง นาย ว. เลขาธิการสภาเทศบาลตำบลโนนสูงเปลื้องได้ขอหารือต่อประธานสภาเทศบาลตำบลโนนสูงเปลื้องเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดว่า รายการในข้อ ๑๒ หมวดค่าสาธารณูปโภค ประเภทค่าบริการโทรคมนาคมที่ตั้งไว้ ๖๐๐,๐๐๐ บาท ที่คณะกรรมการสามัญแปรญัตติเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขอแปรญัตติ ปรับลด ๕๐๐,๐๐๐ บาท คงเหลือ ๑๐๐,๐๐๐ บาท จะต้องห้ามไม่ให้แปรญัตติตามข้อ ๖๑ วรรคหนึ่ง (๒) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือไม่ แต่ประธานสภาเทศบาลตำบลโนนสูงเปลื้องไม่ใช้อำนาจตามข้อ ๖๑ วรรคสอง แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยฉบับดังกล่าววินิจฉัยชี้ขาด กลับใช้เสียงข้างมากโดยให้สมาชิกสภาเทศบาลตำบลโนนสูงเปลื้องลงมติแทน ผู้ฟ้องคดีซึ่งเข้าร่วมประชุมในฐานะนายกเทศมนตรีตำบลโนนสูงเปลื้องและคณะผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ยื่นญัตติร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มิได้เข้าร่วมประชุมในฐานะสมาชิกสภาเทศบาลตำบลโนนสูงเปลื้องจึงไม่ใช่ผู้เสียหายจากการที่ประธานสภาเทศบาลตำบลโนนสูงเปลื้องไม่ใช้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องดังกล่าวตามข้อ ๖๑ วรรคสอง แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ นอกจากนี้ คณะกรรมการสามัญแปรญัตติเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีหน้าที่แปรญัตติร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ แต่การปฏิบัติหน้าที่ในการแปรญัตติร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นการพิจารณาเพื่อลดรายจ่ายในร่างเทศบัญญัติงบประมาณในปีงบประมาณดังกล่าว ซึ่งเป็นกระบวนการพิจารณา ร่างเทศบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีผลใช้บังคับในทางกฎหมาย การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญแปรญัตติเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงเป็นเพียงกระบวนการภายในของสภาเทศบาลตำบลโนนสูงเปลื้อง ซึ่งมีหน้าที่ในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพิจารณาของคณะกรรมการสามัญแปรญัตติเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงยังไม่มีผลให้บุคคลใดได้รับความเดือดร้อนเสียหายแต่อย่างใด เมื่อการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ไม่มีผลให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญแปรญัตติเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า กระทรวงสาธารณสุข โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การแสดงรูปภาพ ข้อความคำเตือนเกี่ยวกับพิษภัย และช่องทางติดต่อเพื่อการเลิกยาสูบ ในฉลากของบุหรี่ยี่ห้อตราแดง พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีข้อกำหนดให้กล่องหรือกระดาษหุ้มห่อของบุหรี่ หรือภาชนะบรรจุบุหรี่ตราแดง (Carton) มีขนาดบรรจุบุหรี่ตราแดงจำนวนไม่ต่ำกว่า ๑๐ ซอง หรือภาชนะบรรจุบุหรี่ตราแดงให้พิมพ์ฉลากรูปภาพข้อความคำเตือนถึงพิษภัยของบุหรี่ยี่ห้อตราแดง และช่องทางติดต่อเพื่อการเลิกยาสูบ ๑๐ แบบ และผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าบุหรี่ยี่ห้อตราแดงต้องพิมพ์ฉลากรูปภาพ ข้อความคำเตือนถึงพิษภัยของบุหรี่ยี่ห้อตราแดงและช่องทางติดต่อเพื่อการเลิกยาสูบ ที่ซองหรือภาชนะบรรจุบุหรี่ยี่ห้อตราแดง โดยต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ของด้านที่มีพื้นที่มากที่สุดอย่างน้อย ๒ ด้าน นั้น ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับดังกล่าวโดยเฉพาะในส่วนที่ ผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งมา จึงมีผลใช้บังคับเจาะจงต่อผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าบุหรี่ยี่ห้อตราแดง ผู้ฟ้องคดีหาเป็นผู้อยู่ใต้บังคับตามข้อกำหนดตามที่โต้แย้งมาแต่ประการใดไม่ ผู้ฟ้องคดีเป็นเพียงผู้บริโภค บุหรี่ยี่ห้อตราแดง ดังนั้น ข้อกำหนดตามประกาศดังกล่าวในเรื่องการบรรจุบุหรี่ใน Carton ต้องพิมพ์ฉลากรูปภาพ ๑๐ แบบ และฉลากรูปภาพดังกล่าวต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ของซองบุหรี่ยี่ห้อตราแดงจึงจะมีผลวินิจฉัยต่อผู้ฟ้องคดีโดยตรงไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๗/๒๕๕๗ และที่ ๒๐๕/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางการเดียวกัน)

(๒) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการออกคำสั่ง

(ก) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีอ้างว่าตนเป็นเจ้าของที่ดินพิพาท ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ออกโฉนดที่ดินโดยมีเนื้อที่ไม่ถูกต้องตรงตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีชื่อเป็นผู้ถือสิทธิครอบครอง ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำดังกล่าวของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้จัดการมรดกของนาง ฮ. ได้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี เพื่อขออนุญาตออกโฉนดที่ดินโดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ซึ่งมีชื่อนาง ฮ. เจ้ามรดก เป็นผู้มีสิทธิครอบครอง ต่อมาเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานีมีหนังสือแจ้งยกเลิกคำขออนุญาตออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากตำแหน่งที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีได้มาซึ่งระวางแผนที่โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ ตรวจสอบแล้วตรงกับตำแหน่งของโฉนดที่ดินอื่นแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากคำสั่งยกเลิกคำขออนุญาตออกโฉนดที่ดินดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้นำหลักฐาน น.ส. ๓ ก. ไปยื่นคำขออนุญาตออกโฉนดที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเลย สาขาด่านซ้าย ช่างรังวัดได้ทำการรังวัดที่ดินของผู้ฟ้องคดีเสร็จแล้ว เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจึงออกประกาศสำนักงานที่ดินจังหวัดเลย สาขาด่านซ้าย ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เรื่อง แจกโฉนดที่ดิน แต่สำนักงานธนารักษ์ พื้นที่เลย ได้มีหนังสือคัดค้านการออกโฉนดที่ดินดังกล่าว โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีขออนุญาตออกโฉนดที่ดินทับที่ราชพัสดุ ทำให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเลย สาขาด่านซ้าย ยังไม่อาจออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการคัดค้านการออกโฉนดที่ดิน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย ที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการสารบัญญัตินทะเบียน น.ส. ๓ ก. พิพาท ซึ่งเป็นที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองไปเป็นของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยและขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม ตามหนังสือลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้มีสิทธิในที่ดิน น.ส. ๓ ก. พิพาท ย่อมได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเป็นผู้ครอบครองและเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) จากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา กรมที่ดินและสำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาชุมพวง ได้ออก น.ส. ๓ ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสามโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีทั้งสามย่อมเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของกรมที่ดินและสำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาชุมพวง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน ต่อเนื่องมาจากนาง ส. ที่ดินดังกล่าวอยู่ในบริเวณชุมชนโพธิ์ทอง หมู่ที่ ๕ ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งต่อมาเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินได้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๔๓๔ ให้แก่นาย ศ. ทับซ้อนกับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์อยู่ ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้มอบอำนาจให้นาย ร. มีหนังสือแจ้งไปยังกรมที่ดินเพื่อขอให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวแล้ว แม้ว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ทำใบมอบอำนาจให้นาย ร. แต่เมื่อนาย ร. ได้ดำเนินการดังกล่าวในฐานะทนายความของนาย อ. นาง ส. และประชาชนในชุมชนโพธิ์ทอง โดยมีหนังสือแจ้งให้อธิบดีกรมที่ดินซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมที่ดินดำเนินการเพิกถอน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว แต่กรมที่ดินก็ได้ทราบเรื่องดังกล่าวและมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้นาย ร. ในฐานะทนายความของนาย อ. นาง ส. และประชาชนในชุมชนโพธิ์ทองทราบแล้ว กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้กรมที่ดินดำเนินการในเรื่องดังกล่าวแล้ว เมื่อกรมที่ดินมิได้ดำเนินการตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้คัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดิน โดยอ้างว่า เจ้าหน้าที่ทำการรังวัดทับที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยปลูกสร้างบ้านพักอาศัย การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน ทำการสอบสวนเปรียบเทียบและมีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่วัดเขาไกรลาส ย่อมทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียสิทธิในที่ดินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินตามโฉนดที่ดินซึ่งออกตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๙ โดยผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวต่อเนื่องมาจากบิดามารดาเป็นเวลาประมาณ ๔๐ ปีเศษ แต่เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๕ อธิบดีกรมที่ดินได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เลขที่ ๑๔๖๕๖ ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งแปลงโดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบเรื่อง และต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงสามสิบร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาม่วงสามสิบ ได้สำรวจรังวัดปักหลักเขต น.ส.ล. เลขที่ ๑๔๖๕๖ จึงได้ทราบว่าที่ดิน น.ส.ล. แปลงดังกล่าวครอบคลุมโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งแปลง ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นเรื่องร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เลขที่ ๑๔๖๕๖ ที่ออกทับ

โฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีขอสิทธิถือครองที่ดินซึ่งมีหลักฐานโฉนดที่ดินตามเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนการปักหลักเขตที่ดินหมายเลข ๓๗-๑๘๖๔ และหมายเลข ๒๗-๙๖๑๒ และให้ถอนหลักเขตที่ดินทั้งสองหลักเขตดังกล่าวออกจากที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๒๗๔๐ ของผู้ฟ้องคดี นั้น ข้อพิพาทดังกล่าวสืบเนื่องมาจากการใช้อำนาจในทางปกครอง หรือเนื่องมาจากการดำเนินการทางปกครองตามประมวลกฎหมายที่ดินของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดิน อันเป็นการยืนยันและรับรองอาณาเขตที่ดินของนางสาว ก. และในขณะที่ทำการรังวัดสอบเขตที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๔๗๒๒ ของนางสาว ก. ที่มีเขตติดต่อกับที่ดินตามโฉนดเลขที่ ๑๒๗๔๐ ซึ่งเป็นทรัพย์สินมรดกของมารดาของผู้ฟ้องคดีได้ตกทอดแก่ผู้ฟ้องคดี และต่อมาได้จดทะเบียนโอนมรดกมาเป็นชื่อของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำดังกล่าวของนายช่างรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ออกคำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบการโต้แย้งสิทธิในที่ดินที่ขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน โดยมีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ นาย ล. ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าในการรังวัดที่ดินได้รุกล้ำเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม มีคำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ตดำเนินการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๐๑๐ เลขที่ ๑๐๐๑๑ และเลขที่ ๑๐๓๔ ตำบลป่าตอง อำเภอกระทุ้ง จังหวัดภูเก็ต ให้บริษัท อ. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นการออกโฉนดทับที่สาธารณประโยชน์ ขอให้เพิกถอนโฉนดที่ดินทั้งสามแปลงดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีภูมิลำเนาอยู่ที่ตำบลป่าตอง อำเภอกระทุ้ง จังหวัดภูเก็ต อ้างว่า การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ตออกโฉนดที่ดินทับที่สาธารณประโยชน์ขาดไตรตรังและที่สาธารณประโยชน์ในบริเวณเดียวกันโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่สามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินบริเวณขาดไตรตรังประกอบกิจการร่วมเตียงได้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๒/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรีได้ดำเนินการจัดรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งได้ออกสำรวจและรังวัดที่ดินโดยไม่ได้คำนึงถึงแนวเขตที่ดินตามโฉนดที่ดินเดิมของผู้ฟ้องคดีแล้วส่งเรื่องให้สำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรีเพื่อออกโฉนดที่ดินฉบับใหม่ และเมื่อสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรีได้รับเรื่องจากสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรีแล้วได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยไม่ตรวจสอบรายละเอียดในการสำรวจรังวัดปักหลักเขตที่ดินให้ถูกต้อง ทำให้เนื้อที่ที่ดินของผู้ฟ้องคดีขาดหายไป ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้จากการออกโฉนดที่ดินฉบับใหม่ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษได้มีมติยกเลิกการจัดที่ดินและเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) ของผู้ฟ้องคดีโดยมิชอบ เนื่องจากเห็นว่าผู้ที่เข้าถือครองและทำประโยชน์ที่ดินแปลงดังกล่าว คือ นาง น. และนางสาว ล. ผู้ร้องคัดค้าน มิใช่ผู้ฟ้องคดี ขอให้เพิกถอนมติดังกล่าวของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำดังกล่าวของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมที่ดิน ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่พิพาทโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นการออกโดยไม่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดสกลนคร และทับซ้อนที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ครอบครองและทำประโยชน์ ตลอดจนทับพื้นที่ของเขตตำบลสว่างแดนดิน ขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเฉพาะส่วนที่ทับที่ดินในความครอบครองของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบแก่คนเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ที่ดินป่าโคกหนองตะครอง หมู่ที่ ๘ บ้านหนองไทร ตำบลหนองขमार อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ต่อมา อธิบดีกรมที่ดินได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๕๑๔๗๔ ทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบแก่คนครอบครองและทำประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบแก่คนจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานี ต่อมา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีมีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่าไม่สามารถออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ และได้ส่งยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินดังกล่าว ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานี และขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีดำเนินการรังวัดออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีต่อไป ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๖/๒๕๕๖ และที่ ๖๒๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีและเทศบาลตำบลละอุ่นต่างฝ่ายต่างยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดระนองและคัดค้านการออกโฉนดที่ดินซึ่งกันและกัน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดระนองได้ทำการสอบสวนเปรียบเทียบแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีกับเทศบาลตำบลละอุ่นไม่สามารถตกลงกันได้ และเจ้าพนักงานที่ดินได้พิจารณาว่าที่ดินพิพาทดังกล่าวเทศบาลตำบลละอุ่นเป็นผู้มีสิทธิดีกว่าผู้ฟ้องคดี จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มีคำสั่งออกโฉนดที่ดินในส่วนที่พิพาทให้แก่เทศบาลตำบลละอุ่น ต่อมา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดระนองได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการออกคำสั่งโดยไม่ถูกต้องตามแนวทางที่กรมที่ดินได้วางระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการระบุงกรณีพิพาทและระยะเวลายื่นคำฟ้องสำหรับยื่นคำฟ้องต่อศาลยุติธรรมและศาลปกครองไว้ในคำสั่ง และมีคำสั่งให้แก้ไขคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดระยองออกโฉนดที่ดินแบ่งแยกในนามเดิมให้แก่ นาย จ. รุกกล้าทางสาธารณประโยชน์ซึ่งผู้ฟ้องคดีใช้เป็นทางเข้าออกที่ดินเพื่อทำสวนผลไม้และสวนยางพาราโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดระยองเพิกถอนโฉนดที่ดินเฉพาะส่วนที่รุกกล้าทางสาธารณประโยชน์ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๘/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานมีประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง กำหนดเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อฯ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ผ่านที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนประกาศกระทรวงพลังงานฉบับดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินซึ่งอยู่ในเขตที่จะต้องทำการก่อสร้างวางท่อก๊าซธรรมชาติ เส้นที่ ๔ (ระยอง-แก่งคอย) ตามประกาศกระทรวงพลังงานฉบับดังกล่าว จึงเป็นผู้ที่ตกอยู่ภายใต้บังคับของประกาศ

กระทรวงพลังงานฉบับพิพาท ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากประกาศกระทรวงพลังงานฉบับพิพาทแล้ว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๖/๒๕๕๗)**

กรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน อันเป็นกฎหมายปกครอง มีคำสั่งในการสอบสวนเปรียบเทียบตามอำนาจหน้าที่ คำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้ฟ้องคดีเป็นคู่กรณีในการออกคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากคำสั่ง **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๕๙/๒๕๕๗)**

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ได้มีคำสั่งให้สิ้นสิทธิและให้เกษตรกรพร้อมด้วยบริวารออกจากที่ดิน และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งให้สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ยืนตามคำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีสิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓๙/๒๕๕๗)**

กรณีฟ้องว่า กรมที่ดินได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบ ผู้ฟ้องคดีย่อมได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ นค ๒๗๕๘ เนื้อที่ ๒๙ ไร่ ๓ งาน ๗๑ ตารางวา โดยทับที่ดินของผู้ฟ้องคดี เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ๑๘ ตารางวา **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕/๒๕๕๘)**

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่อยู่ต่อเนื่องกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตและไม่มีอาณาเขตติดต่อกับทางสาธารณประโยชน์โดยตรง การที่มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวเป็นทางเข้าออกสู่ทางสาธารณประโยชน์ จึงทำให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เดือดร้อนหรือเสียหาย **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๕/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเก้าได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ “โคกสูงสาธารณประโยชน์” ทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเก้าคนครอบครองและทำประโยชน์อยู่ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเก้าคนจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๓๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ประธานกรรมการและคณะกรรมการดำเนินงานโครงการเปิดสอบปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตร์ ภาคพิเศษ (๒) สาขาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ลย. ๘๑๓ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากได้มีการออกทับที่ดินซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อน อันเป็นการกระหนาบสิทธิครอบครองของผู้ฟ้องคดีในที่ดินพิพาท ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘๗/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในการสอบภาค ข. และภาค ค. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต (ครั้งที่ ๒) ประกาศฉบับลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกขึ้นบัญชีโดยเรียงตามลำดับผู้ได้คะแนนสูงสุดจากมากไปน้อย โดยผู้ฟ้องคดีได้รับการคัดเลือกขึ้นบัญชีไว้ในลำดับที่ ๔ แต่กลับไม่ได้รับการคัดเลือกในคราวดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากการกระทำดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิและได้สมัครสอบข้อเขียนตามประกาศกรมศุลกากร เรื่อง รับสมัครสอบข้อเขียนเพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือกเข้ารับการประเมินเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ แต่ไม่ปรากฏรายชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบผ่านตามประกาศกรมศุลกากร เรื่อง รายชื่อผู้สอบผ่านภาคความรู้ความสามารถทั่วไปและภาคความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่งเพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือกเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดี

จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากประกาศของกรมศุลกากรดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทองมีคำสั่งไม่บรรจุผู้ฟ้องคดี กลับเข้ารับราชการตามคำขอกลับเข้ารับราชการของผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมได้ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป และได้รับพระราชทานยศสูงขึ้นเป็นกรณีพิเศษ ๑ ชั้นยศ จากยศพันตำรวจโท เป็นยศ พันตำรวจเอก โดยให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนกำลังพล รุ่นที่ ๑๑ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔) ให้คืนสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับตามกฎหมายแก่ผู้ฟ้องคดีและให้คืนยศพันตำรวจเอก แก่ผู้ฟ้องคดี และโดยที่คำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติดังกล่าวให้เหตุผลว่าผู้ฟ้องคดีถูกตั้ง กรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงทางวินัยเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติในการเข้าร่วมโครงการ นั้น เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากคำสั่งดังกล่าว จึงเป็นผู้ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๙๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า มติของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานครที่ตั้งคณะศิลปศาสตรศึกษาไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้เพิกถอนกระบวนการสรรหาคณะศิลปศาสตรศึกษาของคณะกรรมการสรรหาคณะศิลปศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และให้เพิกถอนมติ ของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพดังกล่าว นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครเข้ารับ การสรรหาและเป็นหนึ่งในผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานครพิจารณาเลือกและแต่งตั้งเป็นคณบดีในวาระดังกล่าว จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากมติ ของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษารั้วมัย เขต ๔ เรื่อง รับสมัครคัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ และเป็นผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคลตามประกาศของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ ดังกล่าว และได้สมัครเข้ารับการคัดเลือก แต่ไม่ได้รับการคัดเลือก จึงย่อมได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ ออกประกาศดังกล่าวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ดำเนินการตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดไว้ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๔/๒๕๕๕**)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครเพื่อเข้ารับการสรรหาเสนอชื่อเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ซึ่งต่อมาผู้ฟ้องคดีก็ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีเพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพพิจารณาเลือกและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ แต่สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพได้มีมติให้ยกเลิกการดำเนินการสรรหาคณบดีดังกล่าว และให้ดำเนินการสรรหาใหม่ นั้น มติดังกล่าวของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อให้เกิดเปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นบุคคลที่อยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ที่เหมาะสมเพื่อพิจารณาเลือกและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๘/๒๕๕๕**)

กรณีฟ้องว่า กรมป่าไม้มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ ระดับชำนาญการ ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงฟ้องขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมีหนังสือแจ้งไปยังกรมป่าไม้ว่าผู้ฟ้องคดีมีสิทธิดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโสและให้เพิกถอนคำสั่งของกรมป่าไม้ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ ระดับชำนาญการ รวมทั้งให้กรมป่าไม้แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโสและเลื่อนขั้นเงินเดือนย้อนหลังในตำแหน่งดังกล่าว นั้น

เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากคำสั่งของกรมป่าไม้ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ ตามผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓) ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ๐.๕ ขึ้น โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชัยภูมิมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานในหน้าที่นิติกรโรงพยาบาลชัยภูมิ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือขออนุมัติปรับปรุงตำแหน่งเป็นนิติกรโดยขอให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งนิติกร หลังจากนั้น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชัยภูมิมีคำสั่งลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติงานที่ฝ่ายสวัสดิการสังคม กลุ่มผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชัยภูมิ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิขอให้ทบทวนคำสั่งดังกล่าวและขออนุมัติการปรับปรุงตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีเป็นตำแหน่งนิติกร แต่จนถึงวันฟ้องยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา จึงฟ้องคดีขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้อำนวยการโรงพยาบาลชัยภูมิ ตามคำสั่งลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ และให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชัยภูมิดำเนินการออกคำสั่งและปรับปรุงตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีเป็นตำแหน่งนิติกร เมื่อคดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่อยู่ในบังคับของคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกำแพงเพชรมีคำสั่งลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ บรรจุแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ยศสิบตำรวจตรี กำหนดให้ได้รับเงินเดือนในระดับ ป.๑ ชั้น ๑๒.๕ (๗,๘๘๐ บาท) ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งและให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกำแพงเพชรมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ยศร้อยตำรวจตรี ดำรงตำแหน่งรองสารวัตรหรือเทียบเท่า นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากคำสั่งดังกล่าว จึงเป็นผู้เดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของผู้อำนวยการโรงพยาบาลกำแพงเพชร (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒๑/๒๕๕๕ และที่ ๒๕๗/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้อำนวยการโรงพยาบาล
กำแพงเพชรตามคำสั่งโรงพยาบาลกำแพงเพชร ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ใช้บังคับแทนคำสั่ง
โรงพยาบาลกำแพงเพชร ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ที่สั่งย้ายผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติงาน
ในหน้าที่หัวหน้าหอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย โดยให้สับเปลี่ยนหน้าที่กับนาง ว. นั้น แม้ว่า
การกระทำดังกล่าวของผู้อำนวยการโรงพยาบาลกำแพงเพชร จะเป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร
ในการควบคุมดูแลและบังคับบัญชาให้ดำเนินไปในทิศทางตามที่กฎหมายกำหนด โดยมี
กฎหมายและระเบียบให้อำนาจผู้บังคับบัญชาที่จะกระทำการดังกล่าวได้ก็ตาม แต่ก็ต้อง
อยู่ภายใต้ความชอบด้วยกฎหมายที่จะต้องถูกตรวจสอบได้โดยศาล เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตน
ถูกกลั่นแกล้งและไม่ได้รับความเป็นธรรม คำสั่งดังกล่าวย่อมก่อความเดือดร้อนหรือเสียหาย
แก่ผู้ฟ้องคดีอย่างมีนัยสำคัญแล้ว และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดี
ได้รับจากการกระทำของผู้อำนวยการโรงพยาบาลกำแพงเพชรดังกล่าวจะกระทำได้อีกแต่โดยการที่
ศาลปกครองมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของผู้อำนวยการโรงพยาบาลกำแพงเพชรนั้น ผู้ฟ้องคดี
จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้
อันเนื่องจากการออกคำสั่งของผู้อำนวยการโรงพยาบาลกำแพงเพชร (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด
ที่ ๙๘/๒๕๕๖)

กรณีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการตำรวจ
มีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ถือได้ว่านายกรัฐมนตรีใช้อำนาจตามกฎหมาย
ของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน
สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวร
หรือชั่วคราว ประกาศดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อไม่ปรากฏชื่อผู้ฟ้องคดีได้รับการแต่งตั้ง
ตามประกาศดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อน
หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ดำเนินการคัดเลือก
ผู้มีความเหมาะสมกับตำแหน่งให้ส่งผลงานขอรับการประเมินและผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ ผลปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามซึ่งดำรงตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์
ชำนาญการพิเศษ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้มีความเหมาะสมกับตำแหน่งดังกล่าว ปลัดกระทรวง
อุตสาหกรรมจึงมีคำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ แต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดี
ทั้งสามรักษาการในตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์เชี่ยวชาญ ในตำแหน่งเลขที่ ๑๔๔ เลขที่ ๑๔๕
และเลขที่ ๑๔๖ ตามลำดับ พร้อมทั้งให้ส่งค่าขอรับการประเมินและผลงานของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม
ให้ ก.พ. พิจารณา ภายหลังมีผู้ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมในการคัดเลือกตัวบุคคล

เพื่อทำผลงานระดับเชี่ยวชาญของกรมโรงงานอุตสาหกรรมต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม โดยเห็นว่าการคัดเลือกตัวบุคคลดังกล่าวไม่ชอบด้วยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ ซึ่งผลการพิจารณาคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมวินิจฉัยว่า คำร้องทุกข์ ฟังขึ้น จึงมีคำวินิจฉัย เรื่องดำที่ ๕๕๒๐๑๑๘ เรื่องแดงที่ ๐๐๓๐๒๕๖ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ให้ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมยกเลิกคำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ ๒๓๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ ที่แต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามรักษาการในตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ เชี่ยวชาญ รวมทั้งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับการประเมิน ดังกล่าวใหม่ ต่อมา ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมมีคำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ ยกเลิกคำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ ตามคำวินิจฉัย คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเห็นว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ พิทักษ์ระบบคุณธรรมและคำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยและคำสั่งดังกล่าว นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสามเป็นผู้ได้รับ ผลกระทบจากคำสั่งลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งออกตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ พิทักษ์ระบบคุณธรรม เนื่องจากเป็นผู้ที่รักษาการในตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์เชี่ยวชาญ ตามคำสั่งลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ถูกยกเลิกโดยคำสั่งข้างต้น และต้องเข้ารับการ ประเมินเพื่อคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงเป็นผู้ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓๓/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลโต้แย้งปัญหาความชอบ ด้วยกฎหมายของการประกาศผลการสรรหาและขึ้นบัญชีผู้ผ่านการสรรหาเพื่อบรรจุและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ผู้ฟ้องคดีสมัคร เข้ารับการสรรหา ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันมีสิทธิฟ้องคดี (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเคยรับราชการตำรวจ ถูกคำสั่ง ให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมอง ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากราชการ ต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ต่อมา คณะกรรมการข้าราชการตำรวจได้พิจารณาอุทธรณ์แล้ว มีมติเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมเป็นให้ใส่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีต่อศาล ขอให้พิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ถูกกระทบสิทธิตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิม

เป็นให้ไล่ออกจากราชการดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรีได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เนื่องจากกระทำผิดวินัยฐานมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสม และมีตื่อนุกรรมการคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการอุทธรณ์ ทำการแทนคณะกรรมการข้าราชการตำรวจที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และมีคำสั่งให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรีคืนสิทธิอันพึงมีพึงได้ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิในการขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑ และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑ พิจารณาใหม่ เพื่อให้มีการเพิกถอนคำสั่งกรมสามัญศึกษาที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และให้รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการครู แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่พิจารณาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและไม่รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาใหม่ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๙/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งปฏิเสธการเบิกสวัสดิการบุตรของผู้ฟ้องคดีโดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เมื่อคำสั่งปฏิเสธการเบิกสวัสดิการบุตรของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่อันมีผลเป็นการระงับสิทธิในการเบิกสวัสดิการบุตรของผู้ฟ้องคดี คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งดังกล่าวจะทำคำสั่งเป็นหนังสือหรือวาจาหรือโดยการสื่อความหมายในรูปแบบอื่นก็ได้ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อผู้ฟ้องคดีถูกระงับการใช้สิทธิเบิกสวัสดิการดังกล่าวย่อมทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๐/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาอยู่ที่เขตพญาไท ซึ่งเป็น
เขตรับผิดชอบของสำนักงานเขตพญาไท และได้ไปแจ้งขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อสำนักงาน
เขตพญาไท แต่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตพญาไทแจ้งว่าได้พ้นระยะเวลารับแจ้งแล้ว ผู้ฟ้องคดี
จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการ แผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้อยู่บ้าน
ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการดำเนินการเลือกผู้อยู่บ้านที่ไม่สุจริตและไม่เที่ยงธรรม
เนื่องจากมีบุคคลแจ้งย้ายชื่อเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยไม่ได้อาศัยอยู่จริง และนาย ป. ผู้สมัคร
อีกรายหนึ่ง มีส่วนเกี่ยวข้องและสนับสนุนการกระทำดังกล่าว การที่นายอำเภอเมืองนารามมีคำสั่ง
แต่งตั้งนาย ป. เป็นผู้อยู่บ้าน และมีหนังสือแจ้งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงว่าการจัดการ
เลือกผู้อยู่บ้านชอบด้วยกฎหมายแล้ว เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาล
มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของนายอำเภอเมืองนารามที่แต่งตั้งนาย ป. เป็นผู้อยู่บ้าน
เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้อยู่บ้านในครั้งดังกล่าวจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อน
หรือเสียหาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า จังหวัดมหาสารคามออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจาก
ตำแหน่งผู้อยู่บ้านโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น เมื่อคำสั่ง
ดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องออกจากตำแหน่ง ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย
หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้นาย ส. ในฐานะผู้อยู่บ้าน หมู่ที่ ๖ เป็นผู้ขาด
คุณสมบัติสมัครรับเลือกผู้อยู่บ้าน เพิกถอนคำสั่งของนายอำเภอเมืองนครนายกที่แต่งตั้งนาย ส.
เป็นผู้อยู่บ้าน เพิกถอนผลการลงคะแนนเลือกนาย ส. หรือพิพากษาให้บัตรที่ลงคะแนนให้นาย ส.
เป็นโมฆะหรือบัตรเสีย และให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับคะแนนเลือกในลำดับถัดลงไปเป็นผู้ได้รับการเลือก
เป็นผู้อยู่บ้าน และให้นายอำเภอเมืองนครนายกแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นผู้อยู่บ้าน นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดี
เป็นผู้สมัครเข้ารับเลือกเป็นผู้อยู่บ้านผู้หนึ่ง จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจ
หลีกเลี่ยงได้จากการดำเนินการเลือกผู้อยู่บ้าน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๔/๒๕๕๖
และที่ ๓๕/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ และเป็นผู้ร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดระยองว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ มีพฤติกรรมทุจริต ขอให้ดำเนินการสอบสวนและแจ้งผลการสอบสวนให้ผู้ฟ้องคดีทราบ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการสอบสวนและวินิจฉัยของนายอำเภอปลวกแดงแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการวินิจฉัยที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย การที่ผู้ฟ้องคดีนำคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดระยองมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำวินิจฉัยดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ที่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้มีมติให้โอนหน้าที่ร้อยเอก ว. ปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ มาดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลหนองบัว โดยเป็นการโอนสับเปลี่ยนตำแหน่งกับนาย ส. ปลัดเทศบาลตำบลหนองบัว เดิม โดยไม่ได้สอบถามผู้ฟ้องคดีก่อน อันเป็นมติที่ไม่ชอบ และขอให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ดังกล่าว นั้น เทศบาลตำบลหนองบัวซึ่งได้รับผลกระทบจากมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ย่อมถือเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้แทนของเทศบาลตำบลหนองบัวและในฐานะผู้รับผิดชอบการบริหารราชการโดยรวมของเทศบาลตำบลหนองบัว ย่อมเป็นผู้ที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีโอน (ย้าย) ไปดำรงตำแหน่งที่อื่นโดยเร็วตามหนังสือลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ นั้น เมื่อคำสั่งของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ มีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจกระทำการในหน้าที่ที่รับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลตำบลบ้านดู่ ในฐานะปลัดเทศบาล ซึ่งมีผลเป็นการจำกัดอำนาจหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีมิให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายที่มีสิทธิฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นออกประกาศสำนักงาน ก.ท. เรื่อง รับสมัครสอบแข่งขันบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานส่วนตำบลประจำปี ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๐ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดี

ซึ่งเคยรับราชการทหารมาก่อนและได้สอบเข้ารับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลตามประกาศดังกล่าวไม่สามารถใช้สิทธิโอนอายุราชการมานับต่อเนื่องเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ตามประกาศสำนักงาน ก.ท. ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากประกาศนั้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓๒/๒๕๕๖)

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลประทัดบุมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลประทัดบุที่ได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินโบนัสให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองรวมทั้งเจ้าหน้าที่อื่นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และ พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองรวมทั้งเจ้าหน้าที่อื่นคืนเงินดังกล่าวแก่องค์การบริหารส่วนตำบลประทัดบุ กรณีจึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิและหน้าที่ของบุคคล จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ไม่ใช่เป็นเพียงการบอกกล่าวทวงถามให้คืนเงินเท่านั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งดังกล่าว จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำขององค์การบริหารส่วนตำบลประทัดบุ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า องค์การบริหารส่วนตำบลนาเริกซึ่งเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้อนุญาตให้นาย อ. ก่อสร้างอาคารโรงเรือนเลี้ยงสัตว์เพื่อใช้เป็นสถานที่เพาะเลี้ยงสุกร โดยไม่ดำเนินการจัดทำประชาคมหรือประชาพิจารณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองคนและประชาชนในท้องถิ่นลงมติว่าสมควรประกอบกิจการดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งการอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารโรงเรือนดังกล่าวจะนำไปสู่การเพาะเลี้ยงสุกร ซึ่งการประกอบกิจการดังกล่าวเป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไปว่าก่อให้เกิดน้ำเสีย สิ่งปฏิกูล ตลอดจนกลิ่นและเสียง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้กำหนดให้การเลี้ยงสุกรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม และกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเลี้ยงสุกร ประกอบกับผู้ฟ้องคดีทั้งสองคนอยู่อาศัยและประกอบอาชีพเกษตรกรรมในท้องที่อันเป็นชุมชนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเริก ผู้ฟ้องคดีทั้งสองคนจึงมีสิทธิมีส่วนร่วมในการจัดการ

การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตนและสิทธิดังกล่าวย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสม ตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองคนจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองอาคารโรงจอดรถ ต่อมา นายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรีได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารโรงจอดรถออกทั้งหมด ให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง หากพ้นกำหนดแล้วจะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากคำสั่งของนายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีนครนครศรีธรรมราชได้มีคำสั่งให้ระงับการก่อสร้างอาคารและให้รื้อถอนอาคารของผู้ฟ้องคดีที่ก่อสร้างบริเวณที่ว่างด้านหน้าอาคาร และส่วนที่ล้ำแนวถนน คำสั่งของนายกเทศมนตรีนครนครศรีธรรมราชดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้แก่ผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ประเภทบริษัทจำกัด ประกอบกิจการด้านการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นงานรับจ้างลักษณะเดียวกันกับงานจ้าง ตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เรื่อง ประกวดราคาซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ จำนวน ๑ รายการ (ครั้งที่ ๓) ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ เพื่อสรรหาผู้รับจ้างติดตั้งระบบอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการบริหารการเงินและบัญชีให้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีความประสงค์ที่จะเข้าร่วมเสนอราคาตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าประกาศดังกล่าวมีหลักเกณฑ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ หลักเกณฑ์ที่กำหนดว่าผู้มีสิทธิเสนอราคาจะต้องเป็นผู้ผ่านการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการซื้อของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งในการพิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้น คณะกรรมการประกวดราคาอาจขอไปดูผลงานที่บริษัทฯ ผู้เสนอราคาได้เคยพัฒนาโปรแกรมให้กับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ตามที่ผู้เสนอราคายื่นต่อคณะกรรมการประกวดราคา

เพื่อประกอบการพิจารณา รวมทั้งการกำหนดราคาขายเอกสารประกวดราคา ในราคาชุดละ ๒,๐๐๐ บาท โดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่เคยมีผลงานการพัฒนาโปรแกรมระบบคอมพิวเตอร์ให้แก่ มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานของรัฐแห่งใด หากผู้ฟ้องคดีซื้อเอกสารประกวดราคาและเข้าร่วม เสนอราคา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ย่อมต้องพิจารณาคัดเลือกผู้รับจ้างตามหลักเกณฑ์ การพิจารณาดังกล่าว และย่อมเป็นที่คาดการณ์ได้ว่าผู้ฟ้องคดีจะไม่ผ่านการคัดเลือกให้เป็นผู้รับจ้าง ตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ดังกล่าวอย่างแน่นอน กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดี เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ได้ออกประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง โดยมีพิกัดข้อ เอกสารประกวดราคาและเข้าร่วมเสนอราคาตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ดังกล่าวแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ประกอบกิจการโรงแรม ผู้ฟ้องคดีได้เข้าเสนอราคาตามประกาศประมูลราคาให้เช่าอาคาร ของเทศบาลนครตรัง ซึ่งมีผู้เข้าเสนอประมูลราคาสองราย คือ ผู้ฟ้องคดีและบริษัท ก. แต่ปรากฏว่า เทศบาลนครตรังได้ตกลงรับราคาของบริษัท ก. และประกาศให้บริษัทดังกล่าวเป็นผู้ชนะ การประมูล ซึ่งถือได้ว่าเป็นการปฏิเสธไม่รับคำเสนอเช่าของผู้ฟ้องคดีด้วย จึงถือได้ว่าเป็นคำสั่ง ทางปกครองมีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๑) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะ เดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการที่เทศบาลนครตรังประกาศให้บริษัท ก. เป็นผู้ชนะการประมูลเช่า (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๔/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับงานทะเบียน

กรณีนายทะเบียนอำเภอมหาชนะชัยซึ่งเป็นนายทะเบียน ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ พร้อมกับแนบสำเนาหลักฐานใบสูติ ธิโรงเรียนเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อมา นายทะเบียน อำเภอมหาชนะชัยมีคำสั่งไม่อนุญาตให้แก่ไขวันและเดือนเกิดตามคำร้องของผู้ฟ้องคดี และมีหนังสือลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับ ข้อ ๑๑๕ (๑) ของระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว ไม่ปรากฏมีพยานหลักฐานเอกสารที่มีน้ำหนักมาสนับสนุนว่าผู้ฟ้องคดีเกิดเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ตามที่ปรากฏในใบสูติ นายทะเบียนอำเภอจึงไม่อาจพิจารณาแก้ไขรายการ

วันและเดือนเกิดให้กับผู้ฟ้องคดีตามที่ยื่นคำร้องได้ และคำสั่งของนายทะเบียนอำเภอมหาชนะชัยที่ไม่อนุญาตให้แก้ไขวันและเดือนเกิดตามคำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นคำสั่งที่นายทะเบียนอำเภอมหาชนะชัยใช้อำนาจตามกฎหมาย และมีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อให้เกิดเปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระบุ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของนายทะเบียนอำเภอมหาชนะชัยดังกล่าว โดยอ้างว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดราชบุรีออกคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนเลิกบริษัทและอำนาจผู้ชำระบัญชีของบริษัท ร. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งดังกล่าวและคำวินิจฉัยของผู้อำนวยการสำนักธุรกิจการค้าภูมิภาคที่ให้งดอุทธรณ์ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดราชบุรีและผู้อำนวยการสำนักธุรกิจการค้าภูมิภาค เมื่อมีการเพิกถอนการจดทะเบียนเลิกบริษัทและอำนาจผู้ชำระบัญชีของบริษัท ร. ผู้ฟ้องคดีย่อมได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑๑/๒๕๕๕)

กรณีเมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของประวัติซึ่งปรากฏในข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรได้ยื่นคำขอให้นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางกรวยแก้ไขคำนำหน้านามในข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรให้ถูกต้องตรงตามความจริง แต่นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองบางกรวยปฏิเสธ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จึงได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมต่อนายทะเบียนโรงแรมกรุงเทพมหานคร แต่ต่อมา นายทะเบียนโรงแรมกรุงเทพมหานครได้มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีประกอบธุรกิจโรงแรม ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีนี้มาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากคำสั่งดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรม ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ และให้นายทะเบียนโรงแรมกรุงเทพมหานครออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมแก่ผู้ฟ้องคดีนั้น เมื่อมาตรา ๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดให้คณะกรรมการ

ส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรม คณะกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรมมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเห็นได้ว่าอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนเป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรม เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรมไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากคำวินิจฉัยดังกล่าว โดยได้รับผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจโรงแรม ดังนั้น จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องจากการวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรม อันจะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์กรวิชาชีพ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ยื่นคำร้องเรียนกล่าวหา นาย ส. ทนายความของผู้ต้องหาที่ผู้ฟ้องคดีเคยรับเป็นนายประกันซึ่งได้แถลงต่อศาลอาญาธนบุรี จนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีถูกดำเนินคดีฐานละเมิดอำนาจศาลว่าประพฤติผิดมรรยาททนายความ แต่รองประธานกรรมการมรรยาททนายความปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการมรรยาททนายความ มีคำสั่งไม่รับคำร้องเรียนกล่าวหา นาย ส. ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา ผู้ฟ้องคดีจึงยอมเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้จากคำสั่งของรองประธานกรรมการมรรยาททนายความ ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการมรรยาททนายความ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ที่สั่งไม่รับคำร้องเรียนกล่าวหา นาย ส. ของผู้ฟ้องคดีเป็นคำกล่าวหาผิดมรรยาททนายความที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๓/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ ๕ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ลงทะเบียนเรียนวิชาทฤษฎีสู่ติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ในภาคการศึกษาปลายปีการศึกษา ๒๕๕๔ ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต (REGCHULA) อย่างถูกต้องสมบูรณ์ แต่รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พิจารณาเห็นว่าการลงทะเบียนเรียนในวิชาดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีเป็นการลงทะเบียนเรียนโดยมีหน่วยกิตเกินกว่าที่ระเบียบกำหนด โดยผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการยื่นคำร้องขอลงทะเบียนเกินกำหนดดังกล่าวแต่อย่างใด รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงมีคำสั่งถอนรายวิชาทฤษฎีสู่ติศาสตร์-นรีเวชวิทยาของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการเพิกถอน

รายวิชาดังกล่าวไม่เป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ผู้ฟ้องคดีได้รับสิทธิในการลงทะเบียนเรียนและมีสิทธิเข้าสอบในวิชาดังกล่าว เมื่อคำสั่งถอนรายวิชาทฤษฎีสุติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ของรองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิเรียนและเข้าสอบในวิชาดังกล่าวได้ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งตามหนังสือกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ และให้กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและคณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จัดสรรเงินกู้ยืมให้แก่ผู้ฟ้องคดี (มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น) ในการดำเนินการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาสำหรับนักศึกษารายใหม่ และให้กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและคณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา รับคำขอกู้ยืมเงินและอนุมัติการกู้ยืมเงินจากนักศึกษารายใหม่ผู้ที่เข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาของผู้ฟ้องคดีที่มีคุณสมบัติครบถ้วน นั้น คณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้กำหนดให้สถาบันการศึกษาของผู้ฟ้องคดีได้รับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาจากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อนำไปให้นักศึกษาในสถาบันการศึกษาของผู้ฟ้องคดีกู้ยืม และคณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อศึกษามอบอำนาจให้ผู้บริหารสถาบันการศึกษาของผู้ฟ้องคดีมีอำนาจกระทำการแทนคณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยให้มีอำนาจรับคำขอกู้เงิน พิจารณาคุณสมบัตินักเรียน นักศึกษา และพิจารณาคัดเลือกนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งยื่นคำขอกู้เงินกองทุน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ที่คณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กำหนด และมีอำนาจอนุมัติการให้กู้ยืมเงินและลงนามในสัญญากู้ยืมเงิน และให้มีอำนาจมอบอำนาจช่วงให้บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งรองลงไปหนึ่งระดับในสถาบันการศึกษาทำการแทนได้ แต่ต่อมากคณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีการกู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้ฟ้องคดี และพบว่าผู้บริหารสถาบันการศึกษาของผู้ฟ้องคดีในฐานะตัวแทนกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วยการดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และวิธีการกู้ยืมเงิน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยให้นักศึกษาที่มีงานประจำในระหว่างศึกษาจำนวนมากเป็นผู้กู้ยืมเงิน ซึ่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาทำให้เกิดความเสียหายแก่กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจึงมีมติให้เพิกถอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้ฟ้องคดี ตั้งแต่

ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เป็นต้นไป และเพื่อให้เป็นไปตามมติดังกล่าว คณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้กำหนดมาตรการในการดำเนินงานเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้ฟ้องคดีว่า ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เป็นต้นไป กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจะไม่จัดสรรเงินกู้ยืมให้แก่ผู้ฟ้องคดีในการดำเนินการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาสำหรับนักศึกษาใหม่อีก ทำให้ผู้ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของผู้ฟ้องคดีจะไม่อาจกู้ยืมเงินของกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ เว้นแต่นักศึกษาของผู้ฟ้องคดีที่เคยกู้ยืมเงินอยู่เดิม และยังมีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องคงให้กู้ยืมเงินได้ต่อไป จนกว่าจะศึกษาครบหลักสูตรดังกล่าว มติของคณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิและหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี มติของคณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่มีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่ดำเนินการเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาแทนกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวแทนกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ และไม่ได้รับจัดสรรเงินกู้ยืมเพื่อนำไปดำเนินการกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้แก่นักศึกษาปีการศึกษา ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากมติของคณะกรรมการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๘/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิในฐานะเป็นผู้บริโภคมีหนังสือร้องเรียน (ร้องขอ) ต่อคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคใช้อำนาจเข้าดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคแทนผู้ฟ้องคดี แต่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีมติไม่ดำเนินคดีกับบริษัท ฮ. แทนผู้ฟ้องคดี และให้ยุติเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี พร้อมทั้งแจ้งมติดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากการมีมติดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือซึ่งแจ้งให้ผู้ฟ้องคดียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในฐานะที่ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีอาจได้รับโทษตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

กำหนดไว้ มติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี อันมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติให้ผู้ฟ้องคดียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๐/๒๕๕๕)

กรณีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ เป็นคำสั่งที่กระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากคำสั่งดังกล่าว จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการพิจารณาสรรพากร ภาค ๓ ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ให้ปลดภาษีที่เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินเรียกเก็บไปแล้ว ทั้งที่ประมวลรัษฎากรห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน คำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวจึงเป็นการวินิจฉัยอุทธรณ์โดยไม่มีอำนาจ และโดยที่คำวินิจฉัยดังกล่าวได้วินิจฉัยลบล้างการประเมินภาษีของผู้ฟ้องคดี จึงมีผลกระทบต่อสิทธิและหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าพนักงานประเมิน และต่อมาเมื่อบริษัท ฟ. นำผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวไปฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นคดีอาญาฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ จึงทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนจากการถูกฟ้องคดีอาญา ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องโต้แย้งประกาศคณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ จังหวัดอุดรธานี เรื่อง แจ่งรายชื่อ “ผู้ไม่มีสิทธิ” ที่จะได้รับเงินค่าขนย้าย (ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ) ค่าทดแทนหรือย้ายสิ่งปลูกสร้าง และต้นไม้หรือไม้ผลที่ถูกเขตชลประทานบริเวณพื้นที่ก่อสร้างห้วยงาน อาคารประกอบและอ่างเก็บน้ำ (เดิม) ของโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งการมีประกาศฉบับดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของคณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนฯ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินในท้องที่

ที่ถูกเขตชลประทานดังกล่าว จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียจากผลบังคับแห่งประกาศดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๖๘/๒๕๕๗ และที่ ๘๖๙/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องโต้แย้งปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งของอธิบดีกรมศิลปากรที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีระงับการก่อสร้างอาคารหรือส่วนแห่งอาคารที่ปลูกสร้างในเขตโบราณสถานโดยไม่ได้รับอนุญาต เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเกินสมควร เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ซึ่งอาศัยในที่ดินราชพัสดุแปลงพิพาทโดยอาศัยสิทธิของมารดาที่ได้เช่าที่ดินแปลงนี้จากกรมธนารักษ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๗๐/๒๕๕๗)

(ข) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ในขณะที่มีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานียังมิได้ออกโฉนดที่ดินในที่พิพาทอันจะมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีโดยตรง กรณีจึงยังฟังไม่ได้ว่ามีข้อพิพาทอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ได้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินต่อองค์การบริหารส่วนตำบลโขนแดง แต่องค์การบริหารส่วนตำบลโขนแดงมีคำสั่งยกเลิกคำขอดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องเป็นข้อพิพาทในคดีนี้ เมื่อเหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดจากคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลโขนแดงที่ยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นสำคัญ แม้คำสั่งดังกล่าวจะอ้างเหตุผลที่ไม่สามารถดำเนินการรับคำขอออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีว่าที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ของผู้ฟ้องคดีเป็นที่สาธารณประโยชน์ในทะเบียนที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน (ประเภทราษฎรใช้ร่วมกัน) อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา ซึ่งเป็นที่ดินที่ต้องห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินก็ตาม แต่โดยที่การขึ้นทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวเป็นเพียงการจัดทำเอกสารของหน่วยงานของรัฐสำหรับใช้เป็นหลักฐานของทางราชการในการตรวจสอบควบคุมดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบเท่านั้น หากได้มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด

กำหนดให้การเป็นที่สาธารณประโยชน์ของที่ดินแปลงใดเกิดขึ้นได้โดยการบันทึกที่ดินนั้นลงในทะเบียนที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินแต่อย่างใดไม่ ดังนั้น การขึ้นทะเบียนที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว จึงไม่มีผลทางกฎหมายกระทบต่อสถานะภาพของสิทธิในที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ของผู้ฟ้องคดีโดยตรง กรณียังถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการขึ้นทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวขององค์การบริหารส่วนตำบลโชนแดง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนขายที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๓๓๔๑ ของนาย ส. ผู้ตาย ให้แก่นาย น. เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ต่อมา นาย ส. ผู้ตาย ได้เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ และศาลจังหวัดสุรินทร์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จัดการมรดกของนาย ส. ผู้ตาย ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๓ การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนขายที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๓๓๔๑ ระหว่างนาย ส. ผู้ตาย กับนาย น. เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ อันเป็นวันเกิดเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับที่ดินที่พิพาทหรือการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนขายที่ดินดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้น การดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนขายที่ดินในวันดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะมีฐานะเป็นผู้จัดการมรดกของนาย ส. ผู้ตาย และไม่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนขายที่ดินดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือของนายอำเภอเมืองขอนแก่น ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ และให้นายอำเภอเมืองขอนแก่นมีคำสั่งเห็นชอบกับข้อเท็จจริงตามหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลศิลา ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แล้วแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้อำนวยการศูนย์เดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดขอนแก่น-ชัยภูมิ เพื่อดำเนินการเดินสำรวจรังวัดและออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต่อไป แม้ตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด แต่เมื่อพิจารณาหนังสือของนายอำเภอเมืองขอนแก่น ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้ว ย่อมเห็นได้ว่าเป็นเพียงหนังสือที่นายอำเภอเมืองขอนแก่นแจ้งความเห็นของนายอำเภอเมืองขอนแก่นไปยังผู้อำนวยการ

ศูนย์เดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดขอนแก่น-ชัยภูมิ ให้ทราบว่ามีอำเภอเมืองขอนแก่น ได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานตลอดจนการแสวงหาข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่าที่ดินโคกหนองหัวช้างเป็นที่สาธารณประโยชน์ เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แม้จะยังไม่มี การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แต่บุคคลใดบุคคลหนึ่งก็ไม่มีสิทธิเข้าไปยึดถือครอบครองเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือมีกรรมสิทธิ์เด็ดขาดในที่ดินได้ หากประชาชนผู้ครอบครอง ในปัจจุบันประสงค์จะขอออกเอกสารสิทธิให้ดำเนินการฟ้องพิสูจน์สิทธิครอบครองต่อศาล หากศาลมีคำพิพากษาใดก็ให้ถือเป็นที่สุดเท่านั้น การกระทำของนายอำเภอเมืองขอนแก่น ที่มีหนังสือแจ้งความเห็นดังกล่าวไปยังผู้อำนวยการศูนย์เดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดขอนแก่น - ชัยภูมิ มีลักษณะเป็นเพียงการกระทำในความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันเอง อันเป็นเรื่องภายในของฝ่ายปกครอง หากได้มีผลทางกฎหมายออกไปสู่ภายนอก กระทบกระเทือนต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ หรือก่อความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โดยตรงและเป็น การเฉพาะตัวแต่อย่างใดไม่ หนังสือที่พิพากษาจึงมิได้มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๘๔๙๑ และเลขที่ ๓๘๔๙๓ ตำบลปราสาททอง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ของนาย ร. เมื่อข้อเท็จจริง ฟังเป็นที่ยุติว่า นาย ร. เป็นโจทก์ ได้ยื่นฟ้องนาย ป. เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดสุรินทร์ กล่าวหาว่า นาย ป. บุกรุกที่ดิน ศาลจังหวัดสุรินทร์ได้มีคำพิพากษาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ว่าที่ดินพิพาท เป็นของนาย ร. โจทก์ ห้ามนาย ป. จำเลยและบริวารเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาทและคำพิพากษา ถึงที่สุด ตามมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งบัญญัติว่า ภายใต้อำนาจของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยการอุทธรณ์ฎีกา และการพิจารณาใหม่ คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ ให้ถือว่าผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลที่พิพากษา หรือมีคำสั่งนับตั้งแต่วันที่ได้พิพากษาหรือมีคำสั่ง จนถึงวันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ได้ถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับหรืองดเสีย ถ้าหากมี ผลของคำพิพากษาดังกล่าวย่อมผูกพัน นาย ป. บิดาผู้ฟ้องคดีทั้งสองคู่ความในคดีดังกล่าว รวมทั้งผู้ฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นบริวาร ของนาย ป. ด้วย ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่ใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธินำคดีมายื่นฟ้อง ต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๖/๒๕๕๕ และที่ ๒๖๓/๒๕๕๕ วินิจฉัย แนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า เทศบาลตำบลหนองสองห้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดี รื้อถอนอาคารร้าน ๑๐๘ Shop เฉพาะส่วนที่รุกล้ำบริเวณทางสาธารณประโยชน์ และแจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ในกรณีนี้ มิได้เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่ผลกระทบ ต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด หนังสือของเทศบาลตำบลหนองสองห้อง ทั้งสองฉบับดังกล่าวเป็นเพียงหนังสือแจ้งเตือนเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ฟ้องคดีอาศัยอยู่ใน บริเวณที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกันโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย อันเป็นการดูแลรักษาที่สาธารณะและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามที่ กฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้เป็นการทั่วไปเท่านั้น หาได้เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารออกไปจากทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวแต่อย่างใดไม่ การกระทำดังกล่าวจึงมิได้มีผลกระทบกระเทือนต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี อันจะทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๙๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า การที่กรมที่ดินและสำนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น เพิกถอนการจดทะเบียนโอนที่ดินให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของกรมที่ดิน และสำนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น ที่เพิกถอนการจดทะเบียนโอนที่ดินโฉนดที่ดิน เป็นทางสาธารณประโยชน์และขอให้ศาลพิพากษาว่าที่ดินดังกล่าวเป็นทางสาธารณประโยชน์ ตามเดิม ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งอธิบดี กรมที่ดินที่เพิกถอนการจดทะเบียนโอนที่ดินโฉนดที่ดินพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์ ได้แก่ ผู้จัดสรรที่ดินที่จะโอนที่ให้เป็นทางสาธารณะ หรือผู้ซื้อที่ดินหรือผู้ที่พักอาศัยในหมู่บ้านจัดสรร หรือผู้ที่ไม่ได้ใช้ทางดังกล่าว แต่คดีนี้ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จากการไม่ได้เชื่อมทางระหว่างที่ดินของผู้ฟ้องคดีกับหมู่บ้าน ม. ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถปฏิบัติ ตามสัญญารับเหมาก่อสร้างสะพานเชื่อมคลองและทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับการก่อสร้างสะพาน ดังนั้น ความเดือดร้อนเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับไม่ได้เป็น ผลโดยตรงมาจากคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๒๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมที่ดินออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ครอบครองและทำประโยชน์มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งผู้ฟ้องคดี ทั้งสองเห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว และนายอำเภอสีคิ้วร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรสีคิ้วทำการจับกุมคนขับรถไถ

ที่รับจ้างไถปรับที่ดินพิพาทดังกล่าวในข้อหาร่วมกันบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ และได้แจ้งข้อหา กับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในข้อหาเดียวกัน ซึ่งต่อมามองคการบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวมีหนังสือ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๔ และนายอำเภอสีคิ้วมีหนังสือลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔ ไม่อนุญาต ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และครอบครัวเข้าไปทำกินในที่ดินพิพาท เนื่องจากเป็นที่สาธารณสมบัติ ของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน อันเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะ ปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่เมื่อมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติเพียงให้องค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวและนายอำเภอสีคิ้ว มีหน้าที่ในการดูแล รักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ ร่วมกันเพื่อมิให้ผู้ใดนำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้น โดยมีได้บัญญัติให้องค์การบริหาร ส่วนตำบลลาดบัวขาวและนายอำเภอสีคิ้วมีอำนาจเข้าไปบังคับจัดการให้บุคคลออกจากที่ดิน สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือใช้มาตรการบังคับทางปกครองในกรณีนี้ได้ หนังสือของผู้ถูกฟ้องคดี ดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นเพียงการแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้กระทำการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่บัญญัติห้ามมิให้บุคคลใดเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินของรัฐ และเป็นการแจ้งเตือนให้ผู้ฟ้องคดียุติการรุกล้ำที่ดินสาธารณประโยชน์เท่านั้น ซึ่งหากผู้ฟ้องคดี ทั้งสองไม่ยอมออกจากที่ดินสาธารณประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวและ นายอำเภอสีคิ้วก็มีอำนาจหน้าที่เพียงฟ้องร้องดำเนินคดีตามที่กฎหมายกำหนดไว้ต่อไป โดยไม่อาจใช้อำนาจบังคับขับไล่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองออกจากที่พิพาทได้ ดังนั้น เมื่อหนังสือ ดังกล่าวมิได้มีผลบังคับตามกฎหมายแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงมิใช่ผู้เดือดร้อน หรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดี ตามข้อหานี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสามอยู่ในแนวเขตเวนคืน ที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลออนใต้ ตำบล ร้องวัวแดง ตำบลแซ่ข้าง ตำบลบวักค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลห้วยยาบ ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อก่อสร้างระบบผันน้ำตามโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาแม่กวง นักวิชาการจัดหาที่ดินชำนาญการจึงได้ทำหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสาม ไปนำชี้แนวเขตรังวัดที่ดิน ลงนามในหนังสือคำขอรังวัดแบ่งขายเพื่อการชลประทานและลงนาม รับรองแนวเขตที่ดินแปลงข้างเคียงที่ดินของผู้ฟ้องคดีแต่ละคน และได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดี ทั้งสามว่าที่ดินต่อเนื่องกับที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสามซึ่งไม่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินอยู่ในแนวเขต เวนคืนหากประสงค์จะอ้างสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งไม่มีหนังสือแสดงสิทธิขอให้ยื่นคำขอ รังวัดที่ดินเพื่อจักได้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อดำเนินการสอบสวนให้ทราบถึงผู้มีสิทธิ

ในอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยยื่นคำขอรังวัดภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือหากพ้นกำหนดจะถือว่าไม่ประสงค์ที่จะอ้างสิทธิดังกล่าว นั้น หนังสือของนักวิชาการจัดหาที่ดินชำนาญการเป็นเพียงการบอกกล่าวแจ้งให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอรังวัดที่ดินส่วนที่จะถูกเวนคืนของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม เพื่อที่นักวิชาการจัดหาที่ดินชำนาญการจะได้เสนออธิบดีกรมชลประทานเพื่อกำหนดค่าทดแทนต่อไป และหากผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการตามหนังสือแจ้งดังกล่าว ก็ไม่มีผลให้ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิที่จะได้รับเงินค่าทดแทนและไม่มีผลเปลี่ยนแปลงต่อสิทธิการครอบครองที่งอกกริมตลิ่งของผู้ฟ้องคดีกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่ดินของผู้ฟ้องคดี หากถูกกระทบก็จะถูกกระทบโดยพระราชกฤษฎีกาหรือพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ดังนั้น ลำพังเพียงหนังสือแจ้งของนักวิชาการจัดหาที่ดินชำนาญการดังกล่าวจึงมิได้เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีทั้งสามแต่อย่างใด หนังสือของนักวิชาการจัดหาที่ดินชำนาญการดังกล่าวจึงมิใช่คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงยังไม่ได้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายใด ๆ จากหนังสือแจ้งของนักวิชาการจัดหาที่ดินชำนาญการดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดงและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดงออกหนังสือแบบแสดงรายการที่ดินเพื่อชำระภาษีบำรุงท้องที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เลขสำรวจ ๑๕๑/๕๔ ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (ภ.บ.ท. ๕) ให้แก่นาย ส. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายขอให้เพิกถอนแบบ ภ.บ.ท. ๕ นั้น การที่กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจในการประเมินภาษีแก่ผู้ซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ ตามแบบแสดงรายการที่ดินเพื่อชำระภาษีบำรุงท้องที่ หรือ ภ.บ.ท. ๕ และรับชำระเงินภาษีบำรุงท้องที่ แบบพิมพ์ดังกล่าวเป็นเพียงเอกสารที่แสดงข้อความให้ทราบถึงรายการที่ดิน ลักษณะการทำประโยชน์และรายการคิดคำนวณภาษี เพื่อให้ทราบว่า ผู้ใดมีหน้าที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมาย ผู้ที่มีชื่อในใบ ภ.บ.ท. ๕ เป็นเพียงหลักฐานแสดงว่าผู้นั้นเป็นผู้เสียภาษีเท่านั้น มิใช่หลักฐานที่รับรองว่าเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง หรือมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแต่อย่างใด ทั้งนี้ได้ก่อให้เกิดสิทธิตามกฎหมายเหนือที่ดิน ในอันที่ผู้เสียภาษีจะนำไปอ้างได้โดยชอบ การที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดงอนุมัติให้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ชำระภาษี จากนาง ห. เป็นนาย ส. ตามคำร้องของนาง ห.และอนุมัติให้นาย ส. เป็นผู้ชำระภาษีบำรุงท้องที่ตามคำร้องของนาย ส. และนาย ส. ได้ยื่นเสียภาษีบำรุงท้องที่ตามแบบแสดงรายการที่ดินเพื่อชำระภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. ๕)

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เลขสำราวจที่ ๑๕๑/๕๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาดังกล่าว เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ แบบแสดงรายการที่ดินเพื่อชำระภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.ท.บ. ๕) ดังกล่าว จึงมิได้เป็นคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีอันจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้แก่ผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ความเห็นของอธิบดีกรมที่ดินเกี่ยวกับการแบ่งแยกที่ดิน ตามหนังสือลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย นั้น การที่อธิบดีกรมที่ดินมีความเห็นเกี่ยวกับการแบ่งแยกที่ดินตามหนังสือดังกล่าว เป็นการให้ความเห็นตามที่อธิบดีกรมที่ดินได้รับการหารือจากคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี มิใช่คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ความเห็นหรือคำปรึกษาของอธิบดีกรมที่ดินดังกล่าว จึงเป็นเพียงการดำเนินการภายในของหน่วยงานทางปกครอง ยังไม่มีผลทางกฎหมายออกสู่ภายนอกไปกระทบสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี หรือก่อความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงและเป็นการเฉพาะตัวแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องอธิบดีกรมที่ดินต่อศาล (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่ดินเลขที่ ๔๑๑ ถนนสุขุมวิทเดชม ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมืองฯ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทในคดีนี้อยู่ก่อนที่กรมที่ดิน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมที่ดิน จะดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ จบ ๐๖๓๖ ในที่ดินพิพาทดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของกรมที่ดิน สำหรับคำฟ้องข้อหาที่สองที่ว่า กรมธนารักษ์โดยธนารักษ์พื้นที่จันทบุรีมีหนังสือลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๓ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปพบเกี่ยวกับการเข้าสำรวจและการดำเนินการใด ๆ บนที่ดินเลขที่ ๔๑๑ เพื่อปรับปรุงพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนหนังสือดังกล่าว ข้อหาที่สามที่ว่า กรมธนารักษ์โดยธนารักษ์พื้นที่จันทบุรีมีคำสั่งตามหนังสือลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๓ ให้ผู้ฟ้องคดีและบริวารขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ราชพัสดุที่ตั้งสถานกงสุลฝรั่งเศสตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ จบ ๐๖๓๖ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และข้อหาที่สี่ที่ว่า จังหวัดจันทบุรีเห็นชอบในหลักการให้เทศบาลเมืองจันทบุรีปรับปรุงที่ดินและอาคารที่ตั้งสถานกงสุลฝรั่งเศสเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดจันทบุรีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนความเห็นชอบของจังหวัดจันทบุรีดังกล่าว นั้น หนังสือ

ของกรมธนารักษ์ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๓ เป็นเพียงหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปพบ อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติทั่วไปของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หาใช่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อเปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว อันจะถือได้ว่าเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่อย่างใด ส่วนหนังสือของกรมธนารักษ์ที่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีและบริวารขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ราชพัสดุ ที่ตั้งสถานกงสุลฝรั่งเศส ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ จบ ๐๖๓๖ ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ก็เป็นเพียงการดูแลรักษาที่ราชพัสดุ ในฐานะที่กรมธนารักษ์เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุตามนัยมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ หากผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติตามหนังสือแจ้งดังกล่าว ก็เป็นเรื่องที่กรมธนารักษ์จะต้องใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดีและบริวารต่อไปเท่านั้นตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุหาได้บัญญัติให้อำนาจกรมธนารักษ์ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้เองในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติตามหนังสือแจ้งดังกล่าวแต่อย่างใด สำหรับการกระทำของจังหวัดจันทบุรีที่เห็นชอบในหลักการให้เทศบาลเมืองจันทบุรีปรับปรุงที่ดินและอาคารที่ตั้งสถานกงสุลฝรั่งเศสเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดจันทบุรี หากจะก่อนิติสัมพันธ์ก็เป็นนิติสัมพันธ์ภายในของฝ่ายปกครอง หาได้มีผลทางกฎหมายออกสู่ภายนอกไปกระทบกระเทือนสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของกรมธนารักษ์และจังหวัดจันทบุรี ที่มีสิทธิฟ้องกรมธนารักษ์และจังหวัดจันทบุรี ในข้อหาที่สอง ข้อหาที่สาม และข้อหาที่สี่ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพิกถอนคำสั่ง กฏ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศขยายเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรี ในส่วนที่ทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดครอบครอง นั้น เมื่อปรากฏว่าในปัจจุบันยังไม่มีการประกาศบังคับใช้พระราชกฤษฎีกา ขยายเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรีในราชกิจจานุเบกษา จึงยังไม่มีคำสั่ง กฏ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เกี่ยวกับการขยายเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรีที่มีผลใช้บังคับในขณะที่ฟ้องคดีตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดกล่าวอ้าง ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดจึงยังไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินทั้งสองแปลงต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานี ต่อมา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีมีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่าไม่สามารถออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีจึงได้สั่งยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานี และขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีดำเนินการรังวัดออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีต่อไป ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการออกคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานี ส่วนกรณีที่ฟ้องขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ว่าที่ดินทั้งสองแปลงของผู้ฟ้องคดีเป็นที่ดินป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และขอให้เพิกถอนคำสั่งของจังหวัดปัตตานีที่มีความเห็นตามมติของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จังหวัดปัตตานี (กปร. จังหวัดปัตตานี) ที่มีมติว่าที่ดินดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีไม่มีร่องรอยการทำประโยชน์ จึงเห็นควรให้คืนเรื่องให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีดำเนินการตามกฎหมายต่อไป นั้น คำสั่งของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และมติดังกล่าวเป็นเพียงความเห็นที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีจะต้องใช้ประกอบการพิจารณาในการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป คำสั่งของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และมติดังกล่าวจึงเป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการภายในของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อนำไปสู่การมีคำสั่งทางปกครอง และถือไม่ได้ว่ามีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีโดยตรงที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ออกคำสั่งลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง การจัดตั้งวนอุทยานแม่สลอง กำหนดให้พื้นที่สวนป่าหน่วยจัดการต้นน้ำแม่สลอง อยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ น้ำคำ-น้ำแม่สลอง น้ำแม่จันฝิ่งซ้าย ในท้องที่บ้านปางปูลุย ตำบลป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ท้องที่บ้านป่าเมียง ตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย และบริเวณบ้านป่าไม้อุทิศ ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เป็นวนอุทยาน โดยใช้ชื่อว่า “วนอุทยานแม่สลอง” โดยรวมที่ดินตามหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๓ และเลขที่ ๑๓ ของผู้ฟ้องคดีไปด้วย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๓ นั้น คำสั่งของอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดังกล่าว เป็นกรณีที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนดพื้นที่เขตวนอุทยานแม่สลองในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามที่ประกาศไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๘๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความ

ในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ คำสั่งของอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดังกล่าวจึงเป็นเพียงการดำเนินการภายในของหน่วยงานทางปกครอง มิได้มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน รั้งรับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีอันเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งของอธิบดี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นาง ก. ได้ยื่นคำขอรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดที่ดิน ของตน ต่อมา นาย ส. ในฐานะช่างรังวัดได้ไปทำการรังวัดสอบเขตตามคำขอดังกล่าว โดยผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินข้างเคียงด้านทิศตะวันตกได้ไประวางแนวเขตที่ดินด้วย ผลการรังวัดสอบเขต ปรากฏว่าแนวเขตที่ดินของนาง ก. ไม่ตรงและไม่สอดคล้องกับรูปแผนที่ในโฉนดที่ดิน เมื่อการดำเนินการรังวัดเสร็จสิ้นลง ผู้ฟ้องคดีได้ร้องขอให้นาย ส. บันทึกผลการรังวัดให้ผู้ฟ้องคดี แต่นาย ส. เพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีติดตามเรื่องดังกล่าวมาโดยตลอด และผู้ฟ้องคดีได้ทราบภายหลัง ว่านาย ส. ได้อนุญาตให้ผู้ขอรังวัดสอบเขตยกเลิกคำขอรังวัดสอบเขตตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่ทำการรังวัดสอบเขต กรณีจึงถือได้ว่าไม่มีการรังวัดหรือจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรมเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงรูปแผนที่หรือเนื้อที่ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๙๐๗๔ ของนาง ก. ดังนั้น สิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดินของนาง ก. และโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นที่ดิน ข้างเคียง มีอยู่อย่างไรก็คงมีอยู่อย่างนั้น การที่นาย ส. ยกเลิกคำขอรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดที่ดิน ตามความประสงค์ของนาง ก. หากได้มีผลกระทบต่อสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดีไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของนาย ส. (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๒๓๒/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดระยองออกโฉนดที่ดิน ให้แก่วัดโชติได้รุกกล้าทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ รวมทั้งที่ดินของชาวบ้าน ในบริเวณนั้นด้วย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดระยองดำเนินการ ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อเพิกถอนโฉนดที่ดินส่วนที่ออกทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดี ครอบครองทำประโยชน์ นั้น เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหรือแจ้งเรื่องต่อเจ้าพนักงานที่ดิน จังหวัดระยองหรืออธิบดีกรมที่ดินหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเพื่อให้ดำเนินการเพิกถอนโฉนดที่ดิน ทั้งไม่ปรากฏด้วยว่าอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้ทราบถึงเหตุแห่งความไม่ชอบ ด้วยกฎหมายหรือเหตุที่จะต้องเพิกถอนโฉนดที่ดินดังกล่าวเนื่องจากทำให้เกิดความเสียหาย หรือมีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้คัดค้าน

ในชั้นการรังวัดออกโฉนดที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดระยองทำการสอบสวนเปรียบเทียบ และมีคำสั่งให้วัดเขตได้มีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่าผู้คัดค้านก็เป็นการดำเนินการก่อนการออกโฉนดที่ดินตามนัยมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนในชั้นการรังวัดออกโฉนดที่ดินอันเป็นคนละส่วนคนละกรณีกับข้อพิพาทตามคำฟ้องในคดีนี้ที่ขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการเพิกถอนโฉนดที่ดินที่แบ่งแยกออกมาภายหลัง ดังนั้น แม้จะรับฟังได้ตามข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีว่าได้ยื่นคัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าวหรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อการคัดค้านการรังวัดเป็นคนละส่วนคนละกรณีกับการขอให้เพิกถอนโฉนดที่ดินที่ออกโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าการคัดค้านการรังวัดดังกล่าวเป็นการยื่นหรือแจ้งเรื่องให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเพื่อดำเนินการเพิกถอนโฉนดที่ดินตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำใด ๆ ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดระยองหรืออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นายอำเภอสว่างแดนดินมีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้บุกรุกที่สาธารณประโยชน์สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามหลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง จึงให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย้ายออกจากพื้นที่พิพาท แม้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของนายอำเภอสว่างแดนดินจะเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำดังกล่าวได้ แต่เมื่อตามมาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติแต่เพียงให้ นายอำเภอสว่างแดนดินมีหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันเพื่อมิให้ผู้ใดนำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว โดยมีได้บัญญัติให้นายอำเภอสว่างแดนดินมีอำนาจเข้าไปบังคับจัดการให้บุคคลออกจากที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือใช้มาตรการบังคับทางปกครองในกรณีดังกล่าวได้ หนังสือของนายอำเภอสว่างแดนดินจึงเป็นเพียงการแจ้งต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้กระทำการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินที่บัญญัติห้ามมิให้บุคคลใดเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินของรัฐ และแจ้งเตือนให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย้ายออกจากบริเวณที่สาธารณประโยชน์เท่านั้น ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ยอมออกจากบริเวณที่สาธารณประโยชน์ นายอำเภอสว่างแดนดินก็มีอำนาจหน้าที่เพียงฟ้องร้องดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ต่อไป โดยไม่อาจใช้อำนาจบังคับขับไล่หรือเข้ารื้อถอนสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ ดังนั้น เมื่อหนังสือดังกล่าวมิได้มีผลบังคับตามกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงมิใช่ผู้ได้รับ

ความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของนายอำเภอสว่างแดนดิน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๔/๒๕๕๖ และที่ ๑๐๖๓/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า นาย ป. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่า เจ้าพนักงานที่ดินได้ยกเลิกคำขอรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวมโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ ตำบลลำเหย อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ตามความประสงค์ของนางสาว ผ. และนางสาว พ. แล้วตั้งแต่วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าการยกเลิกคำขอดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากยังมีได้สอบสวนใกล้เคียงคู่กรณีประกอบกับไม่มีหนังสือแสดงความจำนงการขอยกเลิกเรื่องของนางสาว ผ. และนางสาว พ. แต่อย่างไร ขอให้เพิกถอนคำสั่งยกเลิกเรื่องการสอบรังวัดที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ ตำบลลำเหย อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม และให้นาย ป. ดำเนินการตรวจสอบและสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรังวัดดังกล่าวและแจ้งผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบต่อไป และกำหนดหลักเขตและรูปแผนที่ตรงตามเนื้อที่ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ ซึ่งมีจำนวน ๑ ไร่ ๓ งาน ๔๔ ตารางวา นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นางสาว ผ. และนางสาว พ. ได้ยื่นคำขอยกเลิกเรื่องการรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวมโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ และนาย ป. ได้มีคำสั่งให้ยกเลิกคำขอรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวมดังกล่าวตามความประสงค์ของนางสาว ผ. และนางสาว พ. แล้ว เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ กรณีจึงถือว่าไม่มีการรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวมหรือจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงรูปแผนที่หรือเนื้อที่ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ ของนางสาว ผ. และนางสาว พ. ดังนั้น สิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ ของนางสาว ผ. และนางสาว พ. และโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๔๑๙ ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นที่ดินข้างเคียง มีอยู่อย่างไรก็คงมีอยู่อย่างนั้น การที่เจ้าพนักงานที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐมมีคำสั่งยกเลิกคำขอรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวมโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ ตามความประสงค์ของนางสาว ผ. และนางสาว พ. หากได้มีผลกระทบต่อสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากคำสั่งดังกล่าวแต่อย่างใด ส่วนกรณีที่ขอให้กรมที่ดินโดยอธิบดีกรมที่ดินหรือรองอธิบดีกรมที่ดินซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรังวัดที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ ที่มีเนื้อที่เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ ๑๖ ตารางวา นั้น เกิดจากการรังวัดรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ หรือเกิดจากโครงการเดินสำรวจรังวัดทำแผนที่ของรัฐจากเอกสารสิทธิ น.ส. ๓ ก. เพื่อดำเนินโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ แล้วเกิดการคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อมีคำสั่งแก้ไขหรือเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ ให้ถูกต้องตรงตามเนื้อที่ในโฉนดที่ดินดังกล่าว รวมทั้งกำหนดหลักเขตหรือรูปแผนที่ขึ้นใหม่หากจำเป็น และมีคำสั่งไปยัง

นาย ป. และสำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐมให้ร่วมดำเนินการต่อไปด้วย นั้น เมื่อนาย ป. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่า เจ้าพนักงานที่ดินได้ยกเลิกคำขอรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวมโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ ตามความประสงค์ของนางสาว ผ. และนางสาว พ. แล้วตั้งแต่วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ กรณีจึงถือว่าไม่มีการรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวมหรือจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงรูปแผนที่หรือเนื้อที่ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ สิทธิในที่ดินของนางสาว ผ. และนางสาว พ. และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีอยู่อย่างไรก็จะมีอยู่อย่างนั้นตามที่ได้อธิบายแล้วในข้อหาที่หนึ่ง ประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เดิมเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์โฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ ซึ่งได้ออกตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. การดำเนินการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๓๔๗ จึงเป็นไปตามที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้นำทำการรังวัด ซึ่งไม่ปรากฏว่ามีการโต้แย้งคัดค้านว่าการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของกรมที่ดินแต่อย่างใด **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๕/๒๕๕๖)**

กรณีฟ้องว่า นาย บ. มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปตรวจสอบแนวเขตที่ดินเพื่อลงชื่อรับรองแนวเขตหรือคัดค้านภายในกำหนด ๓๐ วัน หากไม่ดำเนินการภายในกำหนดดังกล่าวพนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการแก้ไขแผนที่หรือเนื้อที่ให้แก่ผู้ขอตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน นั้น หนังสือดังกล่าวเป็นเพียงการแจ้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการรังวัดที่ดินให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ซึ่งเป็นขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนด และเป็น การดำเนินการก่อนที่เจ้าหน้าที่จะมีการแก้ไขรูปแผนที่หรือเนื้อที่ในโฉนดที่ดินอันจะเป็นคำสั่งทางปกครอง หนังสือของนาย บ. ดังกล่าว จึงยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี จึงไม่ใช่คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๑/๒๕๕๖)**

กรณีฟ้องว่า นาย ก. นายช่างรังวัด ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปตรวจสอบแนวเขตที่ดินเพื่อลงชื่อรับรองแนวเขตหรือคัดค้านการรังวัดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ส่งหนังสือ หากไม่ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในกำหนดดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการแก้ไขแผนที่หรือเนื้อที่ให้แก่ผู้ขอรังวัดโดยไม่ต้องมีการรับรองแนวเขตตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน นั้น หนังสือของนาย ก. ดังกล่าวเป็นเพียงการติดต่อหรือแจ้งผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงให้มาระวังแนวเขตหรือคัดค้านการรังวัด อันเป็นขั้นตอนตามมาตรา ๖๙ ทวิ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และเป็นขั้นตอนก่อนนำไปสู่การใช้อำนาจของเจ้าพนักงานที่ดินในการสั่งแก้ไขรูปแผนที่

หรือเนื้อหาให้ตรงกับความเป็นจริงตามมาตรา ๖๙ ทวิ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว จึงมิใช่คำสั่งทางปกครองอันจะกระทบสิทธิของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และไม่จำเป็นต้องจัดให้มีเหตุผลประกอบตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการรังวัดของนาย ก. หรือการที่เจ้าพนักงานที่ดินจะแก้ไขเนื้อที่หรือรูปแผนที่เป็นการไม่ถูกต้อง ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะคัดค้านการรังวัดภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ส่งหนังสือฉบับดังกล่าว โดยยกข้ออ้างขึ้นโต้แย้งเพื่อให้เจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการสอบสวนไต่ถามเสียก่อน ถ้าตกลงกันได้ก็จะดำเนินการไปตามที่ตกลง แต่หากตกลงกันไม่ได้ เจ้าพนักงานที่ดินก็จะแจ้งกรณีไปฟ้องคดีต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๙ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับข้อเท็จจริงในสำนวนคดี ไม่ปรากฏว่าเจ้าพนักงานที่ดินได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๖๙ ทวิ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน สั่งแก้ไขแผนที่หรือเนื้อหาในโฉนดที่ดินของนาย ข. ผู้ขอรังวัด ที่จะมีการกระทบต่อสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดีอันมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๕๗๘/๒๕๕๖ และที่ ๕๐/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนตราจองและโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๕๗๘๙ เลขที่ ๕๕๗๙๐ และเลขที่ ๕๕๗๙๑ นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นราษฎรที่เกิดในตำบลสาริกา โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่าตราจองเลขที่ ๓๐ ได้ออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีหรือผู้ฟ้องคดีมีส่วนเข้าไปใช้ประโยชน์ ในที่ดินตราจองเลขที่ ๓๐ ดังกล่าวแต่อย่างใด นอกจากนี้ การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ออกเอกสารสิทธิ หรือสิทธิครอบครองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ยึดเอาที่ประโยชน์สาธารณะ ไปเป็นประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง เพื่อหวังกำไรหรือประโยชน์อย่างอื่น ที่ดินแปลงพิพาท เป็นแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยหรือของโลก ต้องถูกทำลายเสียหายไปเป็นของบุคคล หรือเอกชน เข้าข่ายการบุกรุก หรือยึดถือที่ดินของรัฐ ทรัพยากรของชาติต้องถูกทำลายเสียหายไป ไม่ว่าจะเป็นต้นไม้ ต้นน้ำ ลำธาร และสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้เคียงต้องถูกเปลี่ยนแปลงสภาพไป เป็นข้ออ้างที่มีได้มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีโดยตรงและเป็นการเฉพาะตัวจากการออก ตราจองและโฉนดที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะขอให้ศาลเพิกถอนแต่อย่างใด ประกอบกับ เรื่องนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ตราจองเลขที่ ๓๐ ได้ออกตั้งตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๔๘๗ และได้ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” จึงถือเป็นหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ตามมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในการเปลี่ยนตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” เป็นโฉนดที่ดินให้ถือว่าเป็นการรังวัดสอบเขตที่ดินมิใช่กรณีที่เป็นกรขอออกโฉนดที่ดินใหม่ ตามนัยหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๑๘/ว ๑๕๑๑๑ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๓๙ กรณีไม่ปรากฏ พยานหลักฐานยืนยันว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการตามที่กล่าวหาแต่อย่างใด จึงมีมติว่า

ข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาตกไปตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ย่อมแสดงให้เห็นได้ว่าตราจองเลขที่ ๓๐ ดังกล่าวเป็นตราจองที่แสดงถึงหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์และสามารถเปลี่ยนเป็นโฉนดที่ดินได้ ไม่ใช่กรณีการขอกออกโฉนดที่ดินใหม่ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ สาขาปราจีนบุรี ได้ตรวจสอบตราจองเลขที่ ๒๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในเขตป่าไม้ถาวร ตามแผนที่แสดงบริเวณจัดระเบียบพื้นที่น้ำตกสาริกา ตำบลสาริกา จังหวัดนครนายก ดังนั้น ตราจองเลขที่ ๒๙ จะต้องอยู่ใต้ตราจองเลขที่ ๓๐ ที่ฟ้องอยู่นั้น ข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นความสงสัยหรือเข้าใจของผู้ฟ้องคดีเองว่าตราจองเลขที่ ๓๐ อยู่ในเขตป่าไม้ถาวร โดยปราศจากหลักฐานที่ชี้ชัดหรือเห็นได้ว่าตราจองพิพาทอยู่ในเขตป่าไม้ถาวร ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการออกตราจองหรือโฉนดที่ดินที่พิพาท (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ดูแลมิให้นาย น. และนาง ท. และบริวารเข้ายุ่งเกี่ยวในที่ดินแปลง ส.ป.ก.๔-๐๑ ข ที่พิพาท นั้น เมื่อที่ดินบริเวณที่ผู้ฟ้องคดีเข้าไปทำการค้าขายไม่ได้เป็นที่ดินที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ การที่ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินนาที่ดินไปทำเป็นตลาดแล้วเรียกเก็บค่าเช่าแม้จะเป็นการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นการผิดวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ซึ่งสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์มีหน้าที่จะต้องเข้าไปตรวจสอบการประกอบเกษตรกรรม หรือการทำประโยชน์หรือกิจการอื่น ๆ ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้ร้องขอ และสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ไม่ได้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดก็ตาม แต่การที่กฎหมายกำหนดหน้าที่ดังกล่าวให้แก่สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ต้องกระทำก็เพื่อให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน ใช้ที่ดินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายการปฏิรูปที่ดิน อันเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์กับผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน ดังนั้น การที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด จึงไม่ได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงแก่ผู้ฟ้องคดี อันจะทำให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาล และการที่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถเข้าไปค้าขายในที่ดินดังกล่าว ก็ไม่ทำให้ผู้ฟ้องคดีกลายเป็นผู้เดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ เพราะผู้ฟ้องคดีเข้าไปค้าขายในที่ดินดังกล่าวโดยไม่มีสิทธิ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานีเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) แปลงเลขที่ ๑๑ กลุ่มที่ ๕๖๗๐ เลขที่ ๕๓๙๐ อำเภอบุญศรี จังหวัดอุบลราชธานี ของนาง ค. นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเคยเป็นโจทก์ฟ้องนาง ค. ต่อศาลยุติธรรมในคดีขับไล่และละเมิด โดยคดีดังกล่าวได้ถึงที่สุดแล้วเนื่องจากศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาที่ ๑๙๗๒๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งมีประเด็นที่ศาลยุติธรรมได้พิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท แปลงดังกล่าวแล้วว่า นาง ค. มีพยานหลักฐานการครอบครองที่ดินพิพาทที่มีน้ำหนักน่าเชื่อถือมากกว่าผู้ฟ้องคดี จึงรับฟังไม่ได้ว่าที่ดินพิพาทนั้นเป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครอง ดังนั้น คำพิพากษาของศาลฎีกาย่อมผูกพันผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เมื่อผู้ฟ้องคดีมิได้มีสิทธิครอบครองในที่ดินแปลงพิพาทดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของหน่วยงานทางปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาธนบุรี มีคำสั่งไม่รับอายัดที่ดินตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานครพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล โดยมีคำขอให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาธนบุรี ที่ไม่รับคำขออายัดดังกล่าว และให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของเจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร รวมทั้งให้กรมที่ดิน เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร และเจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาธนบุรี มีคำสั่งรับอายัดที่ดินตามคำขอของผู้ฟ้องคดีต่อไปนั้น โดยที่ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้กรณีที่มีผู้ใดมีส่วนได้เสียในที่ดินใด อันอาจจะฟ้องบังคับให้มีการจดทะเบียน หรือให้มีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนได้ มีความประสงค์จะขออายัดที่ดิน ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๑ ซึ่งตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้เจ้าพนักงานที่ดินเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำหรับอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในเขตท้องที่สำนักงานที่ดินจังหวัด หรือสำนักงานที่ดินสาขานั้น ดังนั้น แม้กรมที่ดินเป็นหน่วยงานทางปกครอง ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร และเจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาธนบุรี ก็ตาม แต่กรมที่ดินก็มีได้อยู่ในฐานะเป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองที่เกี่ยวกับการอายัดที่ดิน ที่จะมีผลกระทบต่อสถานภาพแห่งสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของกรมที่ดิน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๘/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ สาขาหนองบัว ได้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) โดยมีที่ดินบางส่วนทับซ้อนกับที่ดินของผู้ฟ้องคดี จึงขอให้ศาลตรวจสอบการออก น.ส. ๓ ก. และเพิกถอนที่ดินที่พิพาทในส่วนที่ทับซ้อนออกจากที่ดินของผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อผู้ร้องสอดทั้งสองได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลยต่อศาลแขวงนครสวรรค์ในคดีละเมิด ซึ่งศาลแขวงนครสวรรค์ได้มีคำพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีจดทะเบียนโอนที่ดินในส่วนที่พิพาทให้แก่ผู้ร้องสอดทั้งสอง และคดีถึงที่สุดแล้ว โดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ ดังนั้น คำพิพากษาของศาลยุติธรรมย่อมผูกพันผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นยุติว่าที่ดินในส่วนที่พิพาทดังกล่าวตกเป็นของผู้ร้องสอดทั้งสองแล้ว ผู้ฟ้องคดีมิใช่เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินในส่วนที่พิพาทอีกต่อไป ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้มีส่วนได้เสียหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องกับการที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออก น.ส. ๓ ก. แต่อย่างไร ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๖/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า การที่อธิบดีกรมป่าไม้ อนุมัติให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าหินลุ่ม จัดตั้งเป็นวิทยาลัยเทคโนโลยี และการจัดการรัตนบุรี ทับซ้อนกับพื้นที่ทำกินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และเกษตรกรรายอื่น ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ไม่มีพื้นที่ทำกิน จึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของอธิบดีกรมป่าไม้ที่อนุมัติให้วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการรัตนบุรีใช้พื้นที่บริเวณดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเดิมพื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่อ้างว่าใช้เป็นพื้นที่ทำกิน อธิบดีกรมป่าไม้มีหนังสืออนุญาตให้กรมส่งเสริมการเกษตรเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าหินลุ่มเพื่อปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ตั้งแต่ วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๒๔ ถึงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมสามารถเข้าใช้พื้นที่ตามจำนวนเนื้อที่ที่กรมส่งเสริมการเกษตรจัดสรรให้ แต่ทั้งนี้ก็ต้องอยู่ภายใต้ระยะเวลาที่อธิบดีกรมป่าไม้ อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าหินลุ่ม การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ยังคงใช้ประโยชน์ในพื้นที่เรื่อยมาหลังจากที่หนังสืออนุญาตฉบับดังกล่าวสิ้นสุด และไม่ปรากฏว่าอธิบดีกรมป่าไม้ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าหินลุ่มแต่อย่างไร ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่จึงเป็นผู้ที่ไม่มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายในการใช้พื้นที่บริเวณดังกล่าว ในทางนิติบัญญัติยังไม่อาจถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เป็นผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๓/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีซื้อที่ดินตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๖๐๘ จากการขายทอดตลาดโดยสุจริต ซึ่งที่ดินแปลงพิพาทแบ่งแยกมาจาก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๐๕๘ ที่มีการออกให้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม

๒๕๒๗ แต่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรังกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยการออกเอกสารสิทธิตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก.) เลขที่ ๑๙๘ เลขที่ ๑๙๙ เลขที่ ๒๕๗ และเลขที่ ๒๕๘ อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ โดยไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบการมีอยู่ซึ่งเอกสารสิทธิอื่นบนที่ดินแปลงพิพาท ทำให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับสิทธิครอบครองที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๖๐๘ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ที่ดินแปลงดังกล่าวได้ จึงฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนการออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก. ทั้งสี่แปลงดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้เคยเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนาย ป. ที่ ๑ กับพวกรวม ๔ คน ซึ่งครอบครอง ที่ดินแปลงพิพาทตามหลักฐาน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก. เลขที่ ๑๙๘ เลขที่ ๑๙๙ เลขที่ ๒๕๗ และเลขที่ ๒๕๘ เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดตรัง ขอให้ศาลพิพากษาบังคับจำเลยทั้งสี่และบริวารรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินดังกล่าวและส่งมอบคืนแก่โจทก์ ซึ่งศาลจังหวัดตรังมีคำพิพากษายกฟ้อง เนื่องจากการรับจำนองที่ดินแปลงพิพาทของผู้ฟ้องคดีไม่อาจฟังได้ว่าเป็นการกระทำโดยสุจริต และเมื่อมีการยึดทรัพย์สินที่ดินแปลงพิพาทออกขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล แม้ผู้ฟ้องคดีจะประมูลซื้อได้ แต่เมื่อไม่เป็นการกระทำโดยสุจริตตั้งแต่ต้น จึงไม่อาจได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๑๓๓๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และไม่อาจฟ้องขับไล่จำเลยทั้งสี่ได้ ที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์คำพิพากษาดังกล่าว คดีจึงถึงที่สุดและมีผลผูกพันผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กรณีจึงต้องฟังว่าจำเลยในคดีแพ่งของศาลจังหวัดตรังเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินแปลงพิพาทตามหลักฐาน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก. เลขที่ ๑๙๘ เลขที่ ๑๙๙ เลขที่ ๒๕๗ และเลขที่ ๒๕๘ อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ส่วนผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิครอบครองที่ดินแปลงพิพาท จึงไม่ใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๔๑/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ที่ดินพิพาทตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการป่าทับเสลาและป่าห้วยคอกควาย โดยที่ดินแปลงนี้มีหลักฐานเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ซึ่งมีชื่อนาง น. เป็นผู้ครอบครอง ส่วนผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ยื่นคำร้องต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี เพื่อขอออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑ ข) ซึ่งหากข้อเท็จจริงเป็นดังคำฟ้อง จะเห็นได้ว่าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมย่อมเป็นผู้มีหน้าที่ดูแลที่พิพาทดังกล่าว และหากมีข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่ามีการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ให้แก่นาง น. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายในกรณีนี้ คือ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หากผู้ฟ้องคดีที่อ้างสิทธิในการยื่นคำขอออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑ ข)

จากสำนักงานการปฏิบัติรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๔๐/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า กรมที่ดินได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ถูกต้องตรงกับที่ดินสาธารณะที่เป็นปัจจุบันตามสภาพความเป็นจริง นั้น เมื่อความปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเคยนำคดีซึ่งมีมูลเหตุจากการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินแปลงพิพาทนี้ไปฟ้องต่อศาลยุติธรรม และคดีดังกล่าวได้ถึงที่สุดแล้วเนื่องจากศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาว่า การที่เจ้าของที่ดินเดิมอุทิตที่ดินพิพาทให้เป็นสระน้ำเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ที่ดินพิพาทจึงตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันไปแล้วตั้งแต่เจ้าของคนก่อนอุทิตให้ เมื่อไม่มีประเด็นโต้แย้งว่าหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยเหตุอื่นอีก จึงต้องรับฟังว่าหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าวออกโดยชอบด้วยกฎหมายและไม่มีเหตุที่จะเพิกถอนตามฟ้องโจทก์ พิพากษากลับให้ยกฟ้อง ผลของคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวย่อมผูกพันผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นคู่ความในคดีตามมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้มีสิทธิในที่ดินแปลงพิพาท จึงมิใช่ผู้เดือดร้อนเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินและอาคารชุด

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอออกไปแทนหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาบางละมุง เพื่อจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ประเภทแบ่งทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส ตามคำพิพากษาศาล ต่อมา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาบางละมุง มีคำสั่งไม่รับคำขอออกไปแทนของผู้ฟ้องคดีฉบับดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาบางละมุง ต่อมา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีมีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจึงเกิดจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาบางละมุง มีคำสั่งไม่รับคำขอออกไปแทนหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดของผู้ฟ้องคดี และคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีที่สั่งให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือการดำเนินกิจการทางปกครองของกรมที่ดิน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องกรมที่ดินต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒๒/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดสิบสี่คนเป็นผู้อาศัยและทำกินในที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ นม. ๕๒๑ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเดิมกรมธนารักษ์ได้อนุญาตให้กองทัพปกครองครอบครองและใช้ประโยชน์ โดยมีกองพันสุนัขทหาร กรมการสัตว์ทหารบก เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ ผู้ฟ้องคดีบางรายได้ทำสัญญาเช่ากับกองพันสุนัขทหารเพื่ออยู่อาศัยบ้างและเพื่อการเกษตรบ้าง ซึ่งมีกำหนดเวลา ๑ ปี โดยเริ่มทำสัญญาเช่าตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดีอีกส่วนหนึ่งครอบครองต่อจากผู้เช่าเดิมและผู้ฟ้องคดีบางส่วนเข้าอยู่อาศัยโดยมิได้มีสัญญาเช่า ต่อมาเมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญาเช่า ธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมาได้นำที่ดินแปลงดังกล่าวมาบริหารจัดการเอง พร้อมทั้งต่อสัญญาเช่าให้กับผู้ฟ้องคดีที่ ๑๔ และที่ ๕๙ แต่จากเอกสารท้ายคำฟ้องพบว่ายังมีผู้ฟ้องคดีที่ ๕ ที่ได้รับขึ้นทะเบียนเป็นผู้เช่าอีกรายหนึ่งปรากฏตามเลขประจำตัวผู้เช่าหมายเลข ๑๙๘๕/๒๕๕๖ ส่วนผู้ฟ้องคดีรายอื่นที่ได้ทำสัญญาเช่าไว้กับกองพันสุนัขทหาร รวมทั้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑๔ เมื่อครบกำหนดตามสัญญาเช่าในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ แล้วไม่ปรากฏว่าได้มีการต่อสัญญาเช่าให้แก่กันอีก สัญญาเช่าดังกล่าวจึงสิ้นสุดลงโดยไม่ต้องบอกกล่าวก่อนตามมาตรา ๕๖๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีที่เคยเช่าที่อยู่จึงมีหน้าที่ต้องส่งมอบที่ดินที่เช่ากลับคืนให้แก่กรมธนารักษ์ การที่ผู้ฟ้องคดียังอยู่ในที่พิพาทจึงเป็นการผิดสัญญาเช่า ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ไม่ได้ทำสัญญาเช่ากับกองพันสุนัขทหาร กรมธนารักษ์และธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา แม้จะมีหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.ท.บ.๕) แต่หลักฐานดังกล่าวไม่มีผลผูกพันกรมธนารักษ์และธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา การอยู่ในที่พิพาทจึงเป็นการครอบครองที่ราชพัสดุโดยมิได้รับอนุญาต ซึ่งผู้ครอบครองต้องส่งคืนที่ราชพัสดุให้แก่กรมธนารักษ์ ตามข้อ ๓๔ (๕) ของกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ สำหรับผู้ฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ฟ้องคดีที่ ๕๙ แม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่าได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท และได้เช่าที่ครอบครองกับกรมธนารักษ์ เมื่อตามคำฟ้องปรากฏว่าภายหลังจากที่กรมธนารักษ์ได้อนุญาตให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้พื้นที่ก่อสร้างสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ สอบสวนกลางจนครบระยะเวลาที่กำหนดแล้ว สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ขอขยายระยะเวลาการเข้าใช้ประโยชน์ต่อไปอีก ๓ ปี นับแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งขณะที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ฟ้องคดีที่ ๕๙ นำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ากรมธนารักษ์ได้อนุญาตให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้พื้นที่พิพาท หรือจังหวัดนครราชสีมาได้ให้ความยินยอมขยายระยะเวลาการเข้าใช้พื้นที่พิพาทดังกล่าวให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติแต่อย่างใด ดังนั้น

กรณีของผู้ฟ้องคดีที่ ๕ และที่ ๕๙ จึงยังไม่มีกรกระทำที่เป็นการกระทบสิทธิที่จะเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๕ และที่ ๕๙ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหายเช่นเดียวกับผู้ฟ้องคดีอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในที่พิพาทโดยไม่มีสิทธิรองรับใด ๆ การที่กรมธนารักษ์จะเอาที่พิพาทไปให้บุคคลใดใช้ประโยชน์ก็ไม่ถือเป็นการกระทำที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีคนอื่น ๆ ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๒/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีการดำเนินการประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับการพิจารณาให้เลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครึ่งปีหลัง (กันยายน ๒๕๕๑) เป็นเพียงการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อเสนอให้ผู้มีอำนาจพิจารณาออกคำสั่งทางปกครองต่อไป การแก้ไขประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนดังกล่าว จึงเป็นเพียงการพิจารณาทางปกครองเพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง ยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่ประการใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการสรรหาผู้ว่าการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย และได้ผลการสรรหาแล้ว จึงได้มีมติให้รายงานผลการสรรหาต่อคณะกรรมการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยเพื่อพิจารณา นั้น มติของคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยเป็นมติที่รายงานผลการสรรหาผู้ว่าการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยต่อคณะกรรมการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เพื่อให้คณะกรรมการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยพิจารณา มติของคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยดังกล่าวจึงไม่ได้มีผลเป็นการแต่งตั้งให้ผู้ใดได้รับคะแนนจากการสรรหาเป็นอันดับที่หนึ่ง ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ว่าการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย มติดังกล่าวจึงไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิและหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้เป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากมติของคณะกรรมการสรรหาผู้ว่าการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนด้านการเงิน สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลโครงการ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง

และขนาดย่อม กรณีจึงถือได้ว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นการย้ายภายในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นเรื่องดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาและผู้มีอำนาจในการสั่งบรรจุและแต่งตั้งจะพิจารณาสั่งการได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด แม้การย้ายในกรณีดังกล่าวจะเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีรู้สึกถูกลดความสำคัญในหน้าที่การงานลงและรู้สึกกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน แต่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียสิทธิหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับอยู่แต่เดิม ผู้ฟ้องคดียังคงได้รับเงินเดือนและสิทธิประโยชน์อื่นอันไม่แตกต่างจากตำแหน่งเดิม จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีโดยตรง เนื่องจากมิได้ทำให้สถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีเปลี่ยนแปลงไป ผู้ฟ้องคดียังคงดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักรับเงินเดือนในระดับเดิม และปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเช่นเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเพื่อขอรับการประเมินให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายใน ระดับชำนาญการพิเศษ ที่กรมทางหลวงแต่งตั้งกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนหลักเกณฑ์ดังกล่าว และฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อขอรับการประเมินให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายใน ระดับชำนาญการพิเศษ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้กรมทางหลวงยกเลิกผลการคัดเลือกดังกล่าว นั้น มติที่ประชุมคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเพื่อขอรับการประเมินให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ (ระดับกรม) ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายใน ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ ที่เห็นชอบหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลเพื่อขอรับการประเมินในตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ และเห็นชอบให้นาง ป. เป็นผู้ขอรับการประเมินในตำแหน่งดังกล่าว โดยให้จัดส่งผลงานเพื่อขอรับการประเมินให้กองการเจ้าหน้าที่ภายในระยะเวลา ๓ เดือน นับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีอนุมัติให้ประเมิน เป็นเพียงความเห็นของคณะกรรมการฯ ในขั้นตอนการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลและการดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ ซึ่งเป็นขั้นตอนในกระบวนการคัดเลือกบุคคลเพื่อขอรับการประเมินให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเท่านั้น จึงเป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินงานภายในของฝ่ายปกครอง เนื่องจากเมื่อคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเพื่อขอรับการประเมินในตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษดำเนินการเสร็จ จะต้องเสนออธิบดีกรมทางหลวง ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งบรรจุอนุมัติให้ประเมินหรือมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลดังกล่าว

ให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษในตำแหน่งเลขที่ ๓๕ ต่อไป และเมื่ออธิบดีกรมทางหลวงเห็นชอบก็จะต้องให้นาง ป. จัดส่งผลงานเพื่อขอรับการประเมิน ให้กองการเจ้าหน้าที่ภายในระยะเวลา ๓ เดือน นับแต่วันที่อธิบดีกรมทางหลวงอนุมัติให้ประเมิน เมื่อยังไม่ปรากฏว่าอธิบดีกรมทางหลวงได้อนุมัติให้นาง ป. ส่งผลงาน การกระทำของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว จึงมีได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรือมีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้ขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมคณะกรรมการข้าราชการตำรวจบริหารงานบุคคล (อ.ก.ตร. บริหารงานบุคคล) เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐ และมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ นั้น มติดังกล่าวเป็นการเห็นชอบให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติรับสมัครบุคคลภายนอกที่มีวุฒิปริญญาตรี สอบแข่งขันเข้ารับราชการตำรวจ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีเสนอ จึงยังมิได้มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพ ของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เพราะยังไม่ใช้คำสั่งทางปกครอง หากแต่เป็นกระบวนการ หรือขั้นตอนการพิจารณาเพื่อออกคำสั่งทางปกครองตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นการกระทำในความสัมพันธ์ระหว่าง เจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน ยังไม่มีผลทางกฎหมายที่เป็นการกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือหน้าที่ หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงแก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ โดยนิตินัย จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ยังมีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายจากมติดังกล่าวที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ ส่วนที่ฟ้องขอให้เพิกถอน ประกาศกองบัญชาการศึกษา เรื่อง รับสมัครและสอบแข่งขันบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิปริญญาตรี เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ เมื่อพิจารณาประกาศรับสมัครดังกล่าวมีข้อความระบุไว้อย่างชัดเจนว่า เป็นการรับสมัคร บุคคลภายนอกผู้มีวุฒิปริญญาตรีเพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ประกาศ ดังกล่าวจึงไม่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือส่วนได้เสียของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เพราะหากไม่ประสงค์ จะได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนก็ไม่จำเป็นต้องเข้าสมัครตามประกาศ ดังกล่าว ศักดิ์และสิทธิของคุณวุฒิปริญญาตรีที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับมาก็มิได้ถูกลดทอนแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากประกาศดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้บรรจุผู้ฟ้องคดี ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่งเลขาธิการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นักบริหาร ๑๑ บส.) ในตำแหน่งที่ปรึกษาสำนักงาน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้านสิทธิมนุษยชน (ระดับ ๑๑ ชช.) ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไป โดยผู้ฟ้องคดีได้รับอัตราเงินเดือนเดิม ๖๙,๘๑๐ บาท และได้รับอัตราเงินเดือนใหม่ ๖๗,๕๖๐ บาท ซึ่งเป็นอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดในระดับ ท ๑๑ ต่อมา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะองค์กรกลางการบริหารงานบุคคล มีมติเป็นการเฉพาะราย โดยให้ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินเดือนในอัตรา ๖๙,๘๑๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงมีคำสั่งลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ แกไขบัญชีแนบท้ายคำสั่งลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีได้รับอัตราเงินเดือน ๖๙,๘๑๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นการออกคำสั่งโดยไม่มีอำนาจ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคำสั่งของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ นั้น คำสั่งที่ให้แก้ไขอัตราเงินเดือนจากเดิม ๖๗,๕๖๐ บาท เป็นอัตราเงินเดือน ๖๙,๘๑๐ บาท เพื่อให้เท่ากับอัตราเงินเดือนเดิมดังกล่าว จึงมิได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ส่วนความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าอาจทำให้ผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหา หรือถูกฟ้องร้องให้ต้องรับผิดทางแพ่งต้องคืนเงินในส่วนที่ไม่มีสิทธิได้รับในภายหลัง หรืออาจได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากความผิดทางวินัย อีกทั้งยังเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมทำให้เสียหายแก่ชื่อเสียงและเกียรติยศอย่างร้ายแรงได้ ก็เป็นความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีคาดหมายล่วงหน้าโดยที่ยังไม่มีการกล่าวหาหรือเรียกให้ชดใช้เงินคืน หรือฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากคำสั่งลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๓/๒๕๕๔)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งให้นาย ว. ดำรงตำแหน่ง สาธารณสุขอำเภอเมืองอ่างทอง (นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ) ซึ่งเป็นตำแหน่งเดิมของผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง อันเนื่องมาจากการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทองมีคำสั่งแต่งตั้งให้นาย ว. ดำรงตำแหน่งสาธารณสุขอำเภอเมืองอ่างทอง ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากคำสั่งดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๘/๒๕๕๔)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่ง อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๗ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย และขอให้เพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้ง

ให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๗ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสัมภาระนั้น คำสั่ง อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยที่แต่งตั้ง คณะกรรมการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๗ และคำสั่งคณะกรรมการคัดเลือกฯ ที่แต่งตั้งคณะกรรมการสัมภาระ เป็นเพียงขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ภายในฝ่ายปกครองโดยแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๗ ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เลื่อนข้าราชการ อันเป็นคำสั่ง ทางปกครอง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวจึงเป็นเพียงการพิจารณาทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ยังไม่มีผล เป็นการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน รั้ง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ประธานหลักสูตรการจัดการเทคโนโลยีได้ประเมิน ผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีโดยไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับ การเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีเพียง ๐.๕ ขั้น และขอให้เพิกถอนการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว นั้น การที่ประธานหลักสูตรการจัดการเทคโนโลยีได้ประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว เป็นเพียงการเสนอความเห็นเบื้องต้นเพื่อประกอบ การพิจารณาของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณา ออกคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน การเตรียมการ หรือการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่ง ทางปกครองต่อไป กรณีจึงเป็นเพียงการพิจารณาทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การกระทำของประธานหลักสูตรการจัดการเทคโนโลยี ดังกล่าวจึงหาได้มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีหรือก่อให้เกิด ความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีฐานะเป็นประธานของอนุกรรมการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ และการประชุม อนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ และมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้เรียกประชุม และไม่ได้เข้าร่วมประชุมในการประชุมครั้งดังกล่าว ดังนั้น มติของอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ ดังกล่าว หากจะก่อนิติสัมพันธ์ก็เป็นแต่เพียงนิติสัมพันธ์ภายในฝ่ายปกครองระหว่าง

อนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ กับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ (นาย อ.) ในอันที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ จะเป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาโดยอนุมัติของอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ ได้เท่า นั้น มติของอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ ดังกล่าวหาได้กระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด แม้การประชุมอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ จะไม่ชอบด้วยกฎหมายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง กรณีก็เป็นเพียงเหตุที่อาจทำให้มติของอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ และคำสั่งของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ เกี่ยวกับการบรรจุและแต่งตั้ง โดยอนุมัติของอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ เป็นมติและคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงและเป็นการเฉพาะตัวจากการกระทำของอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๔ นั้น มติของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมที่ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษายกเลิกคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ ๑๔๕๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ และให้ดำเนินการใหม่ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่รับทราบการวินิจฉัย เป็นเพียงการวินิจฉัยให้เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในฐานะผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ไปดำเนินการออกคำสั่งยกเลิกคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ ซึ่งมติดังกล่าวมิได้เป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีหรือมีผลเป็นการออกคำสั่งยกเลิกคำสั่งที่แต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา ๘ ว ตำแหน่งเลขที่ ๔๐๓ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา และวิชาชีพในขณะนั้นแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมที่ได้มีมติ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษายกเลิกคำสั่งดังกล่าวได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิที่จะได้รับการชี้ตัวเพื่อประกาศให้เป็นผู้มีสิทธิส่งผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น เนื่องจากถูกย้ายหน่วยงาน และต้องจัดทำแบบประเมินผลการปฏิบัติงานใหม่ นั้น เห็นว่า ยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอส่งผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นไว้แต่อย่างใด ความเดือดร้อนหรือเสียหายดังกล่าวจึงยังไม่เกิดขึ้น เป็นแต่การคาดการณ์ของผู้ฟ้องคดีถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อีกทั้ง กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนก็ได้กำหนดวิธีการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะแล้ว กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการแนะนำของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการลาศึกษาต่อและการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอประเมินเข้าสู่ตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นคำแนะนำที่ไม่ถูกต้องทำให้ไม่สามารถเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อประเมินเข้าสู่ตำแหน่งในระดับสูงขึ้นไปตามที่มีคำแนะนำแก่ผู้ฟ้องคดีได้ โดยที่คำแนะนำดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อและการขอประเมินบุคคลและผลงานเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นนั้น เป็นเพียงคำแนะนำของเจ้าหน้าที่เท่านั้นไม่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ใด ๆ ขึ้นต่อกัน กรณีจึงมิใช่คำสั่งทางปกครองหรือการกระทำอื่นใดที่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่อันจะถือเป็นการกระทำทางปกครองที่จะเกิดข้อพิพาทขึ้นต่อกันได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ถือเป็นผู้เดือดร้อนเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนการกระทำของผู้ว่าราชการจังหวัดตาก ที่เห็นชอบให้นางสาว พ. ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลแม่สอด คือ คำขอที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งให้นางสาว พ. เป็นหัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลแม่สอด นั้น ในกระบวนการออกคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้มีสิทธิสมัครและมีได้สมัครเข้ารับการคัดเลือกดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากคำสั่งแต่งตั้งให้นางสาว พ. เป็นหัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลแม่สอด ส่วนกรณีขอให้เพิกถอนหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่อนุมัติให้ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งนอกกรอบตำแหน่งเป็นระดับต่ำลง/สูงขึ้น นั้น หนังสือฉบับดังกล่าวเป็นหนังสือแจ้งการอนุมัติให้ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งนอกกรอบตำแหน่ง

เป็นระดับต่ำลง/สูงขึ้น ซึ่งเป็นการจัดการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภายในกระทรวง และเป็น การดำเนินการระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัดตากกับปลัดกระทรวงสาธารณสุข คำสั่ง อนุมัติดังกล่าวไม่ได้เป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ระหว่างปลัดกระทรวงสาธารณสุขกับผู้ฟ้องคดี หรือก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน รั้ง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิและหน้าที่ ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากคำสั่งดังกล่าวเช่นกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๗๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และการจัดการและคณะกรรมการพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนรายวิชาการ ได้ปฏิบัติหน้าที่ ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้ฟ้องคดีเพื่อเสนออธิการบดีมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชภัฏนครราชสีมา พิจารณามีคำสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยไม่ชอบ นั้น การกระทำของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ และคณะกรรมการพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนรายวิชาการเป็นเพียงการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ เพื่อเสนอให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชภัฏนครราชสีมาพิจารณาและมีคำสั่งลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เรื่อง เลื่อนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระดับก่อนข้างดี โดยเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดีปรับอัตราเงินเดือน ร้อยละ ๒ ซึ่งคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่ง ทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี แต่การกระทำของผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการและคณะกรรมการพิจารณาการเลื่อนขั้น เงินเดือนรายวิชาการ เป็นเพียงการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่ง ทางปกครองดังกล่าว ยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดี จึงไม่มีสิทธิฟ้องผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการและคณะกรรมการ พิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนรายวิชาการ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๘๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรได้มีคำสั่ง มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ ๓๔๐๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และคำสั่งที่ ๓๔๐๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงาน เลขาธิการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และสั่งให้ไปปฏิบัติงาน ณ สถานการศึกษา ต่อเนื่อง สำนักงานอธิการบดี ตามลำดับ ซึ่งต่อมาอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรได้เปลี่ยนแปลง แกไขคำสั่งดังกล่าว โดยมีคำสั่งมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ ๐๓๑๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ยกเลิกคำสั่งมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ ๓๔๐๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติหน้าที่ ณ กองประกันคุณภาพการศึกษา และต่อมาได้สั่งให้ผู้ฟ้องคดี

ไปปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองประกันคุณภาพการศึกษาตามคำสั่ง ที่ ๐๓๑๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ หลังจากนั้น ได้มีคำสั่ง ที่ ๑๐๗๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ แก้ไขเหตุผลที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งเลขานุการคณะตามคำสั่งมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ ๓๔๐๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร และให้ชดใช้ค่าเสียหายต่าง ๆ แต่โดยที่อำนาจในการออกคำสั่งโยกย้ายผู้ฟ้องคดีเป็นอำนาจของมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร การที่คณะมนุษยศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์มีบันทึกรายงานให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรทราบ ไม่ว่าจะเป็นการรายงานถึงพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดี หรือการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีก็ตาม ก็เป็นเพียงการเสนอข้อมูลและความเห็นต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้ฟ้องคดีเท่านั้น การกระทำของคณะมนุษยศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ จึงเป็นการพิจารณาทางปกครองซึ่งยังไม่มีผลออกมาเป็นคำสั่งทางปกครองที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีเดือดร้อนหรือเสียหายต่อสถานภาพแห่งสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีได้ เพราะการที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรจะพิจารณาดำเนินการตามข้อมูลและความเห็นที่เสนอขึ้นมาหรือไม่ อย่างไร และจะมีคำสั่งโยกย้ายหรือเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เป็นอำนาจของมหาวิทยาลัยนเรศวรและอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร มิใช่อำนาจของคณะมนุษยศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ ดังนั้น ความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีตามคำฟ้องนี้จึงเกิดจากคำสั่งของมหาวิทยาลัยนเรศวรและอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรโดยตรง เมื่อความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีตามคำฟ้องนี้มิได้เกิดจากการกระทำของคณะมนุษยศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์โดยตรงแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคณะมนุษยศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในคดีนี้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๗๘๑/๒๕๕๕)

กรณีอธิบดีกรมทางหลวงมีคำสั่งให้ข้าราชการรักษาการในตำแหน่งจำนวน ๕ ราย เป็นอำนาจดุลพินิจของอธิบดีกรมทางหลวงในฐานะผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติหน้าที่ราชการทั่วไปที่ดำเนินการได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้การบริหารงานของกรมทางหลวงมีความต่อเนื่อง ส่วนกรณีข้าราชการผู้ที่ได้รับคำสั่งให้รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการจัดหาที่ดิน ระดับชำนาญการพิเศษ จะได้เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการจัดหาที่ดิน ระดับชำนาญการพิเศษหรือไม่ นั้น เป็นกรณีที่ข้าราชการทุกคนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ (ตำแหน่งประเภททั่วไป) และตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ ตำแหน่งระดับ ๘ ลงมา ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ ที่กำหนดให้มีการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสมก่อนที่จะส่งผลงานประเมิน และให้ประกาศ

ผลการพิจารณาอย่างเปิดเผยและโปร่งใส รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการทักท้วงได้ภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศผล ซึ่งในกรณีนี้ก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการผู้ที่ได้รับคำสั่งให้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวได้รับการคัดเลือกเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมก่อนที่จะส่งผลงานประเมิน อีกทั้งยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงด้วยว่า ผู้ฟ้องคดีได้สมัครเข้ารับการคัดเลือก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแต่อย่างใด กรณีจึงยังไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของอธิบดีกรมทางหลวง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชขอย้ายกลับมาเป็นกรรมการประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ แต่อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีเป็นอาจารย์ในหลักสูตรบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ โดยมิได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีเป็นกรรมการประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ จึงขอให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชและคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชมีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการประจำหลักสูตรดังกล่าว นั้น การแต่งตั้งบุคคลใดหรือไม่แต่งตั้งบุคคลใดเป็นกรรมการประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ เป็นอำนาจและหน้าที่ของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชในการบริหารกิจการของมหาวิทยาลัยที่จะใช้ดุลพินิจในการพิจารณาว่าบุคคลใดเป็นผู้เหมาะสมสมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการประจำหลักสูตร ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการในหลักสูตรดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด ซึ่งหาได้มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด เพราะไม่ว่าผู้ฟ้องคดีจะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการประจำหลักสูตรหรือไม่ สิทธิและหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ประจำของผู้ฟ้องคดีย่อมมีคงเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากการไม่แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นกรรมการประจำหลักสูตร (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองสารวัตรงานปกครองป้องกัน สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง กองบังคับการตำรวจนครบาล ๗ สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล แต่ได้รับการแต่งตั้งโยกย้ายให้ไปดำรงตำแหน่งผู้บังคับหมวด (สบ.๑) กองร้อยที่ ๓ กองกำกับการอารักขาควบคุมฝูงชน ๑ สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตามคำสั่งกองบัญชาการตำรวจนครบาล ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ นั้น การสั่งแต่งตั้งโยกย้ายผู้ฟ้องคดีเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บังคับบัญชาในการคัดสรร

หรือจัดบุคลากรภายในหน่วยงานเดียวกันเพื่อให้ปฏิบัติราชการในตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ และในพื้นที่ใดได้ตามที่เห็นสมควร โดยผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจที่จะรับฟังข้อมูลการแสดง ความสมัครใจขอรับการแต่งตั้งของผู้ฟ้องคดีมาประกอบการพิจารณาแต่งตั้งหรือไม่ก็ได้ ตามความเหมาะสม กรณีดังกล่าวจึงเป็นเรื่องการบริหารงานภายในหน่วยงาน ซึ่งเป็นดุลพินิจ ของผู้บังคับบัญชาที่ต้องคำนึงถึงเหตุผลความจำเป็นเหมาะสมและประโยชน์ของหน่วยงาน เป็นสำคัญ แม้ว่าคำสั่งแต่งตั้งโยกย้ายผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจะทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่พอใจที่ต้องเดินทางไปทำงานต่างจากที่เดิม ทำให้ไม่สะดวกและเพิ่มค่าใช้จ่ายบ้างก็ตาม แต่ก็ไม่มีผลกระทบต่อตำแหน่ง หน้าที่และอัตราเงินเดือนของผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง เดิมผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานอยู่ที่สถานีตำรวจนครบาล ศาลาแดง เมื่อได้รับแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติราชการที่กองกำกับการอารักขาควบคุมฝูงชน ๑ ผู้ฟ้องคดี ก็ยังคงปฏิบัติงานอยู่ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลเช่นเดิม กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจ หลีกเลี่ยงได้จากคำสั่งดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง ขอส่งตัวข้าราชการช่วยราชการกลับต้นสังกัด นั้น เมื่อคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีมาช่วยราชการ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ครบกำหนดช่วยราชการในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีมีหน้าที่ต้องส่งตัว ผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติราชการที่ต้นสังกัดเดิม หนังสือลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง ขอส่งตัวข้าราชการช่วยราชการกลับต้นสังกัด ซึ่งเป็นหนังสือส่งตัวผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติราชการ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงจึงเป็นผลจากคำสั่งช่วยราชการสิ้นสุดลง สิทธิของผู้ฟ้องคดี ที่จะช่วยราชการต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีจึงสิ้นสุดลงตามไปด้วย หนังสือดังกล่าวจึงไม่มีผล เป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับ ซึ่งสิทธิของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิอยู่เพียงใดก็คงมีสิทธิอยู่เช่นนั้น การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดี ในการมีหนังสือฉบับดังกล่าวจึงเป็นเพียงหนังสือประสานงานภายในหน่วยงาน ซึ่งเป็นมาตรการ ภายในของฝ่ายปกครอง จึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มีมติแต่งตั้งนาย ว. ให้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน และนายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มีคำสั่งแต่งตั้งนาย ว. ให้รักษาราชการแทน อธิการบดีฯ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนมติของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน และคำสั่งของนายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดี อ้างว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีคุณสมบัติตามกฎหมายที่มีสิทธิสมัครเข้ารับการสรรหาให้ดำรงตำแหน่ง

อธิการบดีมหาวิทยาลัยฯ มติและคำสั่งแต่งตั้งให้นาย ว. รักษาราชการแทนอธิการบดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถใช้สิทธิสมัครเพื่อรับการสรรหาให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีฯ ได้ นั้น การที่สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มีมติแต่งตั้งนาย ว. ให้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยฯ และนายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีคำสั่งแต่งตั้งนาย ว. ให้รักษาราชการแทนอธิการบดีฯ เป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งบัญญัติให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีได้ในกรณีไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยให้มีความต่อเนื่อง ดังนั้น การแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จึงเป็นการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราวในระหว่างเวลาที่ยังไม่มีผู้มาดำรงตำแหน่งอธิการบดี ซึ่งหากไม่แต่งตั้งนาย ว. ก็ต้องแต่งตั้งบุคคลอื่นให้รักษาราชการแทนอธิการบดีฯ เช่นกัน เหตุเดือดร้อนหรือเสียหายตามคำร้องอุทธรณ์คำสั่งคือ การที่สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน และนายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีมติและคำสั่งแต่งตั้งให้มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีนานเป็นเวลาหนึ่งถึงสองปี การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างความเดือดร้อนหรือเสียหายจึงมิใช่เหตุจากมติหรือคำสั่งดังกล่าว แต่เป็นเหตุจากการละเลยต่อหน้าที่ในการสรรหาอธิการบดีหรือสรรหาอธิการบดีล่าช้าเกินสมควร เมื่อไม่ปรากฏว่ามติหรือคำสั่งแต่งตั้งให้นาย ว. รักษาราชการแทนอธิการบดีฯ กระทบกระเทือนต่อสถานภาพของสิทธิผู้ฟ้องคดีอย่างไร โดยผู้ฟ้องคดียังคงมีคุณสมบัติและมีสิทธิรับสมัครเพื่อเข้ารับการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยเช่นเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เสนอหลักเกณฑ์และวิธีการปรับระดับชั้นและการเปลี่ยนตำแหน่งของลูกจ้างประจำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีพิจารณาโดยเสนอให้มีคณะกรรมการประเมินเพื่อปรับระดับชั้นงานนั้น มติของคณะกรรมการบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีดังกล่าวเป็นเพียงขั้นตอนภายในเพื่อจัดเตรียมให้มีประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการปรับระดับชั้น การเปลี่ยนตำแหน่งของลูกจ้างประจำสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เท่านั้น ซึ่งยังไม่มีผลเป็นกฎหรือคำสั่งทางปกครองใด ๆ อันจะมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้แก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่สั่งให้ พันตำรวจเอก ส. มารักษาราชการในตำแหน่งผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิด เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการแทนผู้ฟ้องคดี และให้เพิกถอนมติ ของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจแห่งชาติ (ก.ตร.) ที่อนุมัติให้ พันตำรวจเอก ส. ดำรงตำแหน่ง ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการแทน ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับ การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ต้องเกษียณอายุราชการในสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ คือ ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ ตามวัน เดือน ปีเกิด ที่ปรากฏตามหลักฐานทะเบียนประวัติ ข้าราชการ (ก.พ. ๗) ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำให้ตำแหน่งผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในวงราชการว่างลง การที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้มีคำสั่ง แต่งตั้ง พันตำรวจเอก ส. ไปรักษาราชการแทนในตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีที่ว่างลง เป็นกระบวนการ บริหารงานภายในของฝ่ายปกครอง ไม่ทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ต้องเกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการกระทำของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติ ส่วนมติของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจแห่งชาติ (ก.ตร.) ก็เป็นเพียง การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง ซึ่งเป็นการพิจารณา ทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ มติของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจแห่งชาติ (ก.ตร.) จึงเป็นการดำเนินการภายใน ของฝ่ายปกครองที่ยังไม่มีผลออกไปสู่ภายนอกที่กระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการกระทำของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ แห่งชาติ (ก.ตร.) (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๒/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีคำสั่งย้าย ผู้ฟ้องคดีไปสังกัดกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี ตำแหน่งบุคลากรชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๑๖ ชั้น ๔๐,๕๙๐ บาท โดยให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้างาน บริหารงานบุคคล และให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งและตามที่ ผู้บังคับบัญชามอบหมาย คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งในระดับและอัตรา เงินเดือนเดิม เลขที่ตำแหน่ง และสังกัดเดิม เพียงแต่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้างาน บริหารงานบุคคลเท่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาและผู้มีอำนาจในการสั่งบรรจุ และแต่งตั้งจะพิจารณาสั่งการได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

ที่กฎหมายกำหนด การย้ายในกรณีดังกล่าวแม้จะเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีรู้สึกถูกลดความสำคัญ ในหน้าที่การงานลงและรู้สึกกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน แต่ไม่ปรากฏ ข้อเท็จจริงว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียสิทธิหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับอยู่แต่เดิม ผู้ฟ้องคดียังคงได้รับเงินเดือนและสิทธิประโยชน์อื่นอันไม่แตกต่างจากตำแหน่งเดิม อีกทั้ง การมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งและตามที่อยู่บังคับบัญชา มอบหมายนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดียังมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามมาตรฐานกำหนด ตำแหน่งและตามที่อยู่บังคับบัญชามอบหมาย อันจะยังส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีได้รับการเลื่อนขั้น เงินเดือนและได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการกระทบ ต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีโดยตรง เนื่องจากมิได้ทำให้สภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับการดำเนินการแต่งตั้งโยกย้ายบุคลากรในหน่วยงานราชการเป็นอำนาจ ของผู้บังคับบัญชาในการบริหารงานบุคคล ซึ่งผู้บังคับบัญชาอาจแต่งตั้งโยกย้ายบุคลากร ในหน่วยงานได้ตามความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการจัดทำบริการสาธารณะให้บรรลุผล ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า การออกคำสั่งย้ายดังกล่าวมิได้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของผู้ฟ้องคดีและเสมือนเป็นการถูกลงโทษในสายตาของวงการข้าราชการนั้น กรณีดังกล่าว เป็นความรู้สึกรู้สึกของผู้ฟ้องคดีเองและเป็นเรื่องผลกระทบทางด้านจิตใจ มิใช่เป็นผลกระทบ ต่อสภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด โดยนิตินัยผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่อยู่ในฐานะ ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันจะมีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเพื่อจ้าง และแต่งตั้งเป็นเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มูลเหตุแห่งความเดือดร้อน หรือเสียหายตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี จึงเกิดจากคำสั่งแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานหลักประกัน สุขภาพแห่งชาติ แม้คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาจะเป็นคำสั่งทางปกครอง แต่ผู้ที่ได้รับความ เดือดร้อนหรือเสียหายอันจะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว จะต้องเป็นผู้ที่ถูกกระทบสิทธิจากการมิได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการสรรหา เมื่อตามคำฟ้องไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีประสงค์จะเข้าเป็นกรรมการในคณะกรรมการสรรหา จึงถือว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ถูกกระทบสิทธิอันจะเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสรรหาดังกล่าว ส่วนข้อที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่านาย น. ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ในคณะกรรมการสรรหาเป็นกรรมการในคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จึงเป็น ผู้มีส่วนได้เสียในการออกคำสั่งของคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ อีกทั้ง มีลักษณะ ต้องห้ามมิให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการสรรหาตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ นั้น คำสั่งของคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเรื่องแต่งตั้ง

คณะกรรมการสรรหานั้นเป็นเพียงขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินการในการสรรหา
 เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเท่านั้น ซึ่งผู้ฟ้องคดีชอบจะยกเหตุความไม่ชอบ
 ด้วยกฎหมายดังกล่าว เพื่อกล่าวอ้างในการขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงาน
 หลักประกันสุขภาพแห่งชาติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ต่อไป เมื่อในขณะที่ฟ้องคดี
 คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติยังไม่ได้มีคำสั่งแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงาน
 หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอ้างเหตุความไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว
 มาเป็นเหตุว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่จะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งแต่งตั้ง
 คณะกรรมการสรรหาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีในข้อพิพาทนี้ต่อศาลปกครอง
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษและผู้อำนวยการ
 โรงพยาบาลศรีสะเกษได้ทำการตัดโอนตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (ตำแหน่ง
 พยาบาลวิชาชีพ ๘ วช เดิม) เลขที่ ๗๕๖๒๗ งานผู้ช่วยหนัก กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาล
 ศรีสะเกษ ไปเป็นตำแหน่งของงานผู้ช่วยใน ตามหนังสือจังหวัดศรีสะเกษลงวันที่ ๒๖ กันยายน
 ๒๕๔๘ อันเป็นการกลั่นแกล้งผู้ฟ้องคดี เนื่องจากผู้ฟ้องคดีสังกัดงานห้องผู้ช่วยหนัก
 เป็นผู้มีความสมบัตินและมีผลงานพร้อมที่จะเสนอเพื่อรับการพิจารณาคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่ง
 ดังกล่าว แต่เมื่อตำแหน่งดังกล่าวถูกตัดโอนไปเป็นตำแหน่งของงานผู้ช่วยในจึงทำให้ผู้ฟ้องคดี
 ไม่มีผลงานด้านการพยาบาลผู้ช่วยในที่จะเสนอเพื่อรับการพิจารณาคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่ง
 ดังกล่าวได้ นั้น การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษและผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีสะเกษทำการ
 ตัดโอนตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ๘ วช เดิม)
 ตำแหน่งเลขที่ ๗๕๖๒๗ อันเป็นตำแหน่งของงานผู้ช่วยหนักไปเป็นตำแหน่งของงานผู้ช่วยใน
 ได้กระทำขึ้นในขณะที่ไม่มีผู้ใดดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ จึงมิใช่กรณีการตัดโอนตำแหน่ง
 และอัตราเงินเดือนของผู้ดำรงตำแหน่งอยู่แล้วที่จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
 ตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนที่ ก.พ. กำหนดในสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ข้อ ๑.๕
 แจ่งตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๘ และมีได้เป็นการตัดสิทธิผู้ฟ้องคดี
 อย่างสิ้นเชิงในการที่จะเสนอผลงานเพื่อรับการพิจารณาคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว
 เพียงแต่อาจจะเพิ่มภาระของผู้ฟ้องคดีในการที่จะต้องแข่งขันกับบุคคลอื่นเท่านั้น ซึ่งกรณี
 ดังกล่าวยังไม่เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าเป็นการกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่แห่งการเป็น
 ข้าราชการของผู้ฟ้องคดี ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย
 หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง **(คำสั่ง
 ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๘/๒๕๕๖)**

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูลและคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ โรงเรียนอนุบาลสตูล ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ และพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน โดยให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน เนื่องจากผู้ฟ้องคดีลาบ่อยครั้งและมีคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ อันเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูลและคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ โรงเรียนอนุบาลสตูล ประเมินผลการปฏิบัติงานและเสนอผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเพื่อสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้อง นั้น โดยที่คำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนที่สั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เท่านั้นที่มีผลทางกฎหมาย และก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิฟ้องเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีคำสั่งดังกล่าวเพื่อขอเพิกถอนคำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนได้ภายในระยะเวลาและเงื่อนไขการฟ้องคดีตามกฎหมาย ส่วนการกระทำของผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูลและคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ โรงเรียนอนุบาลสตูล ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ เป็นเพียงการเตรียมการและการดำเนินการเพื่อจัดให้มีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนอันเป็นคำสั่งทางปกครองเท่านั้น การกระทำของผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูลและคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ โรงเรียนอนุบาลสตูล จึงยังไม่มีผลทางกฎหมายก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้แก่ผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๘/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสธร เขต ๑ ได้ยื่นคำร้องเพื่อขอย้ายลงแทนตำแหน่งที่คาดว่าจะว่างจากการเกษียณอายุราชการที่โรงเรียนบ้านกุดกุง ซึ่งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ฟ้องคดีมีความเหมาะสมเป็นลำดับที่ ๑ และนาย ป. มีความเหมาะสมเป็นลำดับที่ ๒ ต่อมา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสธร เขต ๑ ได้มีมติให้นาย ป. ย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดกุง โดยไม่ได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งต่อมา คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสธร เขต ๑ ได้ออกคำสั่งลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เรื่อง ย้ายและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายผู้บริหารสถานศึกษาตามมติ

ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑ ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนมติของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต ๑ ดังกล่าว ในส่วนที่พิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวกับผู้ฟ้องคดี และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑ พิจารณา ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้อง โดยใช้ข้อเท็จจริงตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรอง การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา นั้น แม้ว่ามาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบกับข้อ ๑๓ ของหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จะกำหนดให้คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑ ต้องส่งบรรจุแต่งตั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาตามมติ ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑ ก็ตาม แต่มติดังกล่าว ก็เป็นการพิจารณาทางปกครองอันเป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการภายในของคณะอนุกรรมการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑ โดยคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต ๑ ต้องออกคำสั่งทางปกครองเพื่อบรรจุแต่งตั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาต่อไป มติของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑ จึงยังไม่มีผลบังคับ ทางกฎหมายออกสู่ภายนอกที่ไปกระทบสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี มติดังกล่าวจึงมิใช่คำสั่ง ทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และไม่ใช้กฎหมายตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากมติของคณะอนุกรรมการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๑ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๗/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองรับราชการครูในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาได้มีหนังสือแจ้งความประสงค์ขอย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สถานศึกษาในสถานศึกษาอื่น ต่อมา คณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายซึ่งแต่งตั้งโดยสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ได้ประเมินศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ที่ยื่นขอย้ายรวมทั้งผู้ฟ้องคดีทั้งสองแล้วปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้คะแนนรวม ๘๒.๒๐ คะแนน ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้คะแนนรวม ๘๓.๑๐ คะแนน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คณะกรรมการกลั่นกรอง การย้ายจึงได้เสนอผลการประเมินดังกล่าว คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ พิจารณาให้ความเห็นชอบในการประชุม ของผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เชียงใหม่ เขต ๒ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ให้ย้ายและแต่งตั้งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน ๒๒ ราย โดยไม่ปรากฏรายชื่อของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนการประเมินศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาที่ยื่นขอย้าย ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ นั้น การประเมินศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งในการพิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ โดยในการดำเนินการดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ จะทำการแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการย้ายเป็นผู้ทำหน้าที่ในการประเมินศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสงค์ขอย้ายสถานศึกษาด้วยวิธีการให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เป็นการเบื้องต้น และเสนอให้คณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ พิจารณาให้ความเห็นชอบ อันมีลักษณะเป็นการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งย้ายและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอันเป็นคำสั่งทางปกครองเท่านั้น การประเมินศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นเพียงการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๗/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นกรรมการของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงฟ้องว่า การกระทำของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง สภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และนายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงไม่ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถอันเหมาะสมกับตำแหน่ง และอ้างในคำร้องอุทธรณ์ว่าการดำเนินการสรรหาคณบดีและผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก ดังกล่าวกระทบถึงสิทธิและหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองในฐานะกรรมการของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่สามารถพิจารณาคัดเลือกคณะผู้บริหารชุดใหม่ได้อย่างเหมาะสม เห็นว่า ผู้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองต้องเป็นบุคคลที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงและเป็นการเฉพาะตัวจากการดำเนินการสรรหาคณบดีและผู้อำนวยการศูนย์/สำนักดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองดำรงตำแหน่งกรรมการของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อันถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นองค์ประกอบหนึ่งของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างจึงเป็นความเสียหายในฐานะกรรมการของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงเท่านั้น และถึงแม้ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ จะบัญญัติว่า สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้ ... (๙) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ แต่ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้สมัครหรือผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว มติของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงที่แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาคณบดีและผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก ทั้งแปดชุด และที่แต่งตั้งคณบดีและผู้อำนวยการสำนัก รวมถึงกระบวนการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีและหัวหน้าส่วนราชการทั้งแปด จึงมิได้กระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีทั้งสองในฐานะส่วนตัวโดยตรงและเป็นการเฉพาะตัวแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๖/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งสภามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และให้เพิกถอนประกาศของคณะกรรมการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเพื่อนำเสนอสภาฯ พิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี นั้น การที่สภามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตมีคำสั่งลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตดำเนินการสรรหาผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และต่อมาคณะกรรมการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตมีประกาศลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ที่มีสิทธิได้รับการพิจารณาสรรหาเบื้องต้น เพื่อให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รวมถึงการมีประกาศคณะกรรมการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเพื่อนำเสนอสภาฯ พิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี จึงเป็นการดำเนินการตามข้อ ๗ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการได้มาและคุณสมบัติของอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ให้คณะกรรมการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตมีหน้าที่ดำเนินการสรรหาผู้มีความเหมาะสมไม่น้อยกว่า ๒ คน แต่ไม่เกิน ๓ คน แล้วจัดทำบัญชีเรียงตามลำดับอักษรเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยที่จะต้องคัดเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามประกาศของคณะกรรมการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖

ตามข้อ ๘ ของข้อบังคับดังกล่าวต่อไป การกระทำของคณะกรรมการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และมีความเหมาะสมเสนอให้สภามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตพิจารณาต่อไป การกระทำดังกล่าวเป็นการเตรียมการและดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง ยังไม่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลที่จะมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่จะเป็นคำสั่งทางปกครองตามนิยามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๗/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลางได้มีหนังสือเสนอชื่อข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ซึ่งอยู่ในข่ายที่จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ระดับเชี่ยวชาญ ต่อเลขาธิการนายกรัฐมนตรีผลการพิจารณาคัดเลือกปรากฏว่า นาย ส. และนางสาว อ. เป็นผู้ได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว และเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งนาย ส. ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านแผนรักษาความปลอดภัยและแต่งตั้งนางสาว อ. ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการสารสนเทศของนายกรัฐมนตรีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่เคยแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับคุณสมบัติและหลักเกณฑ์การคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง และการคัดเลือกในครั้งนี้กำหนดหลักเกณฑ์แตกต่างกับหลักเกณฑ์เดิมที่เคยกำหนดไว้ ขอให้เพิกถอนคำสั่งที่แต่งตั้งนาย ส. และนางสาว อ. ดังกล่าว นั้น ในการพิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น ก.พ. ได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนระดับเชี่ยวชาญไว้ ดังนี้... ๒.๓.๒ ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งมาแล้ว ดังต่อไปนี้ ข้อ ๑. ประเภทอำนวยการ ระดับสูง ข้อ ๒. ประเภทอำนวยการระดับต้น ไม่น้อยกว่า ๑ ปี ข้อ ๓. ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ข้อ ๔. ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ ไม่น้อยกว่า ๓ ปี ข้อ ๕. ดำรงตำแหน่งอย่างอื่นที่เทียบเท่า ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ หรือ ๔ แล้วแต่กรณีตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด ข้อ ๖. ปฏิบัติงานด้านวิเคราะห์นโยบายและแผน หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ระดับชำนาญการพิเศษ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งชำนาญการพิเศษของผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ถึง ๓ ปี ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีย่อมไม่มีสิทธิเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ตำแหน่ง

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ระดับเชี่ยวชาญ กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีดังกล่าว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๒/๒๕๕๗)**

กรณีฟ้องว่า มติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดฉะเชิงเทราที่เห็นชอบในการรับโอนนาย ช. มาดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด และเห็นชอบให้แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด เป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้ศาลเพิกถอนมติดังกล่าว นั้น มติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเพียงการเตรียมการและการดำเนินการเพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองเท่านั้น การกระทำของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดฉะเชิงเทราจึงยังไม่มีผลทางกฎหมายก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้แก่ผู้ฟ้องคดี **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๐/๒๕๕๗)**

กรณีฟ้องว่า คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมที่ไม่รับเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงดังกล่าว นั้น คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีดังกล่าว เป็นเพียงขั้นตอนเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวหา ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ฟ้องคดีทราบพร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ฟ้องคดี เมื่อดำเนินการเสร็จ ต้องรายงานผลการสอบสวนและความเห็นเสนอต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหาหรือไม่ การดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงจึงเป็นเพียงขั้นตอนภายในของเจ้าหน้าที่เพื่อนำไปสู่การออกคำสั่งทางปกครองต่อไป และมีได้มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๔๓/๒๕๕๗)**

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า การที่กรมการปกครองโดยนาย พ. รองอธิบดีกรมการปกครองมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนเพิ่มเติมผู้ฟ้องคดี กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่บุคคลไม่ปรากฏสัญชาติ และคณะกรรมการสอบสวนได้จัดทำบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (สว.๓) เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีลงลายมือชื่อรับทราบการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (สว.๓) ในบันทึก

ฉบับดังกล่าว เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และเพิกถอนบันทึกของคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว เมื่อคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงเป็นขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวหา ซึ่งต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จต้องรายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณา วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ในชั้นอุทธรณ์กรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกกล่าวหาอ้างว่าตนมิได้กระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหาและนำคดีมายื่นฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง และบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (สว.๓) ที่คณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งดังกล่าวจัดทำขึ้น โดยผู้บังคับบัญชาซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยยังมีได้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาจึงยังไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งกรมตำรวจ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒ ที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดีกับพวก นั้น เมื่อคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงเป็นขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญ เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวหา ซึ่งต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ต้องรายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณา วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ในชั้นอุทธรณ์กรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกกล่าวหาอ้างว่าตนมิได้กระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหาและนำคดีมายื่นฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง โดยผู้บังคับบัญชาซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยยังมีได้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาจึงยังไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ที่สั่งให้ผู้อำนวยการศูนย์ให้คำปรึกษาด้านทะเบียนธุรกิจ (นาย ว.) ตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่ผู้อำนวยการศูนย์ให้คำปรึกษาด้านทะเบียนธุรกิจกลับสอบสวนข้อเท็จจริงกับผู้ฟ้องคดี นั้น การที่ผู้อำนวยการศูนย์ให้คำปรึกษาด้านทะเบียนธุรกิจดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีที่มีประชาชนร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ให้คำปรึกษาด้านทะเบียนธุรกิจ แล้วรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชาทราบ รวมทั้งได้มีการสอบสวน

ข้อเท็จจริงผู้ฟ้องคดีเพิ่มเติมดังกล่าว เป็นเพียงการดำเนินการภายในของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นเพียงกระบวนการพิจารณาทางปกครองเท่านั้น จึงยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด และไม่ใช่อำนาจสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ของนาย พ. เจ้าหน้าที่ในสังกัดของเทศบาลตำบลบ้านฝางในฐานะกรรมการสอบสวนที่ไม่มีอำนาจสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดี นั้น การดำเนินการสอบสวนของกรรมการสอบสวนทางวินัย เป็นการเตรียมการของเจ้าหน้าที่หรือการพิจารณาทางปกครองเพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คำสั่งทางปกครอง คือ คำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ส่วนขั้นตอนการดำเนินการสอบสวนก่อนมีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ นั้น มิใช่คำสั่งทางปกครองที่จะมีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน รั้งรับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้รับความเดือดร้อนและเสียหาย หรืออาจจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการดำเนินการสอบสวนของกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๙/๒๕๕๕)

กรณีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเป็นขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามข้อกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จก็ต้องรายงานผลการสอบสวนและทำความเข้าใจเสนอต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหาหรือไม่ ดังนั้น คำสั่งมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีจึงเป็นเพียงขั้นตอนภายในของเจ้าหน้าที่เพื่อนำไปสู่การออกคำสั่งทางปกครองต่อไปเท่านั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของตำรวจภูธรภาค ๘ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ ที่มีมติว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีออกคำสั่งดังกล่าว คือ ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๘

และตำรวจภูธรภาค ๘ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกคำสั่งดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิยื่นฟ้องสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อศาล ส่วนมติของคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ นั้น เป็นเพียงความเห็นที่เสนอต่อตำรวจภูธรภาค ๘ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาออกคำสั่งว่าจะมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการหรือไม่ มติดังกล่าวของคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ จึงเป็นเพียงการเสนอความเห็นเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณา มีคำสั่งของผู้มีอำนาจออกคำสั่งเท่านั้น อันถือเป็นขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองต่อไป มติดังกล่าวของคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ จึงเป็นการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การกระทำของคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ จึงหาได้มีผลกระทบต่อสถานะของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีหรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีโดยมิชอบ และขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงเป็นขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวหา ซึ่งต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ต้องรายงานผลการสอบสวนและความคิดเห็นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ในชั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกกล่าวหาอ้างว่าตนมิได้กระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหาและนำคดีมายื่นฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง โดยผู้บังคับบัญชาซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยยังมีได้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาจึงยังไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ส่วนกรณีฟ้องว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑ มีคำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติราชการที่โรงเรียนบ้านดงยอ เป็นการชั่วคราว และขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น การที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติราชการที่โรงเรียนบ้านดงยอเป็นการชั่วคราวนั้น เป็นมาตรการภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑ เพื่อไม่ให้เป็นการอุปสรรคในระหว่างการสอบสวนผู้ฟ้องคดี คำสั่งดังกล่าวจึงไม่มีผลกระทบต่อสถานะภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี นั้น การแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยเป็นการดำเนินการเพื่อให้มีการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานและพิสูจน์ว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดทางวินัยตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ โดยผู้ฟ้องคดีมีโอกาที่จะแก้ข้อกล่าวหาและนำพยานหลักฐานเข้าสู้บแก้ข้อกล่าวหาว่าตนไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ก่อนที่อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดทางวินัยตามข้อกล่าวหาหรือไม่ โดยอาจมีคำสั่งให้ยุติเรื่องหรือมีคำสั่งลงโทษทางวินัยกับผู้ฟ้องคดีต่อไป ซึ่งการมีคำสั่งของอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีเป็นขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง จึงเป็นการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ยังไม่มีผลเป็นการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีถูกตั้งกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงพร้อมกับข้าราชการอื่นรวมห้าราย ซึ่งการดำเนินการสอบสวนดังกล่าวเป็นไปโดยลำช้าและไม่มีการแจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ในระหว่างการสอบสวนผู้ฟ้องคดีได้ลาออกจากราชการ หลังจากนั้น ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๑ จึงมีหนังสือแจ้งผลการสอบสวนความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า มีมูลความผิดวินัยไม่ร้ายแรง สมควรได้รับโทษภาคทัณฑ์ แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ออกจากราชการไปแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีคำสั่งดโทษผู้ฟ้องคดี นั้น การที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยข้าราชการจึงเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ ว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ เพื่อใช้ประกอบในการพิจารณาดำเนินการก่อนที่จะมีการวินิจฉัยหรือออกคำสั่งตามที่เห็นสมควรต่อไป กระบวนการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงเป็นขั้นตอนการดำเนินการภายในของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นเพียงการเตรียมการเพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองต่อไป จึงมิใช่เป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น แม้ว่าข้อเท็จจริงจะปรากฏในภายหลังจากการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงแล้วว่า มีการสอบสวนความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ถูกกล่าวหาเพียงสองรายจากทั้งหมดห้าราย ส่วนผู้ฟ้องคดีและข้าราชการที่เหลืออีกสองรายเป็นการสอบสวนความผิดทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ยังคงเป็นเพียงขั้นตอน

การดำเนินการภายในของเจ้าหน้าที่ก่อนมีคำสั่งทางปกครองต่อไป ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๒/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการบริหารสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดีในกรณี ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น การกระทำที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีที่ผู้ฟ้องคดีอาจมีคำขอคำบังคับให้ศาลปกครองมีคำสั่งให้เพิกถอนได้นั้น จะต้องมิสถานะเป็นกฎหรือคำสั่งเท่านั้น สำหรับคำสั่งของคณะกรรมการบริหารสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงนั้น เป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการภายในของคณะกรรมการบริหารสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ เพื่อที่คณะกรรมการบริหารสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านจะวินิจฉัยหรือมีคำสั่งต่อไป คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ได้มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี จึงไม่เป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาล (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓๒/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี และคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยราชการที่คณะวิทยาการสารสนเทศ นั้น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงเป็นเพียงขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินการภายในของฝ่ายปกครองเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาในการดำเนินการทางวินัยข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจะออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อไป และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงเป็นเพียงขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวหา ซึ่งต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จต้องรายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณา วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ดังนั้น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงจึงยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพ

ของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี อันจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีเหตุร้องเรียนว่าผู้ฟ้องคดีออกเอกสารสำคัญทางการศึกษาโดยมิชอบ เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการสอบเข้าข้อเท็จจริง อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคามจึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยราชการที่คณะวิทยาการสารสนเทศ อันถือได้ว่าเป็นการบริหารงานบุคคลภายในของฝ่ายปกครองเพื่อเป็นการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีที่ผู้ฟ้องคดีถูกร้องเรียน ซึ่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคามชอบที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ ประกอบกับการที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคำฟ้องและคำร้องอุทธรณ์คำสั่งว่า การให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยราชการเป็นการย้ายไปดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าตำแหน่งเดิม เนื่องจากเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายทะเบียนกองทะเบียนและประมวลผล ผู้ฟ้องคดีมีผู้ใต้บังคับบัญชา ๓๐ คน แต่เมื่อถูกสั่งให้ไปช่วยราชการที่คณะวิทยาการสารสนเทศ และทำหน้าที่เป็นอาจารย์สอน ผู้ฟ้องคดีกลับไม่มีผู้ใต้บังคับบัญชานั้นก็เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงงานในหน้าที่ความรับผิดชอบจากนายทะเบียนมาเป็นอาจารย์สอนซึ่งมิได้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีหรือทำให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าตำแหน่งเดิม เพราะผู้ฟ้องคดียังคงดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษาชำนาญการ สิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งนักวิชาการศึกษาชำนาญการมีอยู่อย่างไคร้ก็ยังคงมีอยู่เช่นเดิม คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยราชการคณะวิทยาการสารสนเทศจึงไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิและหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๕๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า การที่ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งเป็นการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ตามผลการสืบสวนข้อเท็จจริงที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง นั้น กระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริงก่อนที่จะมีการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง เป็นเพียงขั้นตอนการแสวงหาข้อเท็จจริงของเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาเบื้องต้นว่าข้อร้องเรียนกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองกระทำความผิดวินัยนั้นมีมูลหรือไม่แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาต่อไปเท่านั้น กระบวนการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าวยังมีได้มีผลออกมาภายนอกและกระทบสิทธิของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองในฐานะผู้ถูกกล่าวหาจึงยังไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า การที่ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง และปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดีว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง และขอให้

เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน นั้น เมื่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้ว จะต้องรายงานผลการสืบสวนและเสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาออกคำสั่งต่อไป การดำเนินการของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงจึงเป็นเพียงการเตรียมการหรือเป็นการดำเนินการภายในของเจ้าหน้าที่ซึ่งยังไม่มีผลตามกฎหมายที่จะไปกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด กรณีจึงเป็นการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่แต่งตั้งกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าว ส่วนการขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงเมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัย ยังมีได้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาจึงยังไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี นั้น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีจึงเป็นเพียงขั้นตอนภายในของเจ้าหน้าที่เพื่อนำไปสู่การออกคำสั่งทางปกครอง เมื่อยังไม่มีคำสั่งลงโทษทางวินัย จึงหาได้มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๕/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีทั้งสี่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงดังกล่าว และให้ผู้ถูกฟ้องคดีเยียวยาความเสียหายโดยการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ต่อไป นั้น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงเป็นเพียงขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามข้อกล่าวหา ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ และเมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการเสร็จสิ้น ต้องรายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่กระทำผิดวินัยตามข้อกล่าวหาหรือไม่ และมีคำสั่งทางปกครองอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไป หากผู้ฟ้องคดีทั้งสี่มิได้มีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีย่อมพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน

ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามที่ตามสิทธิต่อไป คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงดังกล่าว จึงเป็นเพียงขั้นตอนภายในของเจ้าหน้าที่อื่นเป็นการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่ใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง และให้ผู้ถูกฟ้องคดีเยียวยาความเสียหาย โดยการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามที่ตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๔/๒๕๕๗ ที่ ๑๗๗/๒๕๕๗ และที่ ๓๒๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดี กรณีถูกกล่าวหาว่าทุจริตในการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน และปลัดกระทรวงยุติธรรมยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมยกเลิกคำสั่งของอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษดังกล่าว เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากข้อโต้แย้งสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง โดยมีคำขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเยียวยาความเสียหายจากคำสั่งดังกล่าว นั้น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดีมิใช่คำสั่งทางปกครอง แต่เป็นคำสั่งอื่นที่ยังมิได้มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากคณะกรรมการสอบสวนยังต้องสอบสวนข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งผู้มีอำนาจออกคำสั่งจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ การตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยจึงเป็นเพียงการเตรียมการและการดำเนินการเพื่อจัดให้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยต่อไปเท่านั้น ซึ่งยังหาได้มีผลกระทบที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๕/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือของผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๙ ที่แจ้งเรื่องการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่ายู่ระหว่างการหารือกรมบัญชีกลาง นั้น หนังสือดังกล่าวเป็นเพียงการแจ้งผลการพิจารณาทางปกครองให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ซึ่งยังอยู่ในขั้นตอนการดำเนินการภายในของผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ยุติมาประกอบการพิจารณาในการสั่งการเรื่องการขอเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดีต่อไป ยังไม่ได้มีผลเป็นการกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่จะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับ

ความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากหนังสือดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า รองผู้ว่าราชการจังหวัดลำปางในฐานะที่เป็นผู้ลงนามในหนังสือตอบข้อหารือของนายอำเภอแม่ทะ เรื่อง การเบิกจ่ายในการเดินทางไปราชการของผู้ฟ้องคดี ซึ่งนายอำเภอแม่ทะได้แจ้งข้อความตามหนังสือดังกล่าวให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านกิวทราบ และต่อมา นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านกิวแจ้งไม่ดำเนินการเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะในการเดินทางไปราชการให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่ได้มีคำขอเบิกไว้ โดยอ้างถึงการตอบข้อหารือของรองผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง นั้น การตอบข้อหารือเกี่ยวกับการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของผู้ฟ้องคดีเป็นเพียงขั้นตอนการพิจารณาทางปกครองซึ่งเป็นกระบวนการภายในของฝ่ายปกครอง ยังมีใช้กรณีที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านกิวใช้อำนาจตามกฎหมายโดยมีคำสั่งไม่อนุมัติให้เบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะในการเดินทางไปราชการให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามที่ได้มีคำขอเบิกไว้ อันมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิที่จะได้รับเงินค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะในการเดินทางไปราชการของผู้ฟ้องคดี หนังสือตอบข้อหารือดังกล่าวจึงไม่ถือเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจกล่าวอ้างว่าได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของรองผู้ว่าราชการจังหวัดลำปางที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาล (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้มีหนังสือชี้แจงต่อผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ว่า เดิมนาย ช. ซึ่งเป็นสมาชิกการฌาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเพื่อนครูและบุคลากรทางการศึกษา (ช.พ.ค.) ไม่เคยระบุชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินไว้ให้แก่ผู้ใด เนื่องจากคำชี้แจงดังกล่าวเป็นเท็จและขัดแย้งกับระเบียบสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ว่าด้วยการฌาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเพื่อนครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อการที่ผู้อำนวยการฯ มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อชี้แจงผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการเปลี่ยนแปลงชื่อของผู้มีสิทธิรับเงินการฌาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเพื่อนครูและบุคลากรทางการศึกษา (ช.พ.ค.) ของนาย ช. ซึ่งเป็นบิดาของผู้ฟ้องคดีทั้งห้า นั้น เมื่อพิจารณาหนังสือดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป็นเพียงการดำเนินการภายในระหว่างผู้อำนวยการฯ ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ทราบ ไม่ใช่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล หรือเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามบทนิยามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

พ.ศ. ๒๕๓๙ หนังสือชี้แจงของผู้อำนวยการฯ จึงยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๓/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการ

แผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้นำหมู่บ้าน ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการดำเนินการเลือกผู้นำหมู่บ้านที่ไม่สุจริตและไม่เที่ยงธรรม เนื่องจากมีบุคคลแจ้งย้ายชื่อเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยไม่ได้อาศัยอยู่จริง และนาย ป. ผู้สมัครอีกรายหนึ่ง มีส่วนเกี่ยวข้องและสนับสนุนการกระทำดังกล่าว การที่นายอำเภอบึงนารางมีคำสั่งแต่งตั้งนาย ป. เป็นผู้นำหมู่บ้าน และมีหนังสือแจ้งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงว่าการจัดการเลือกผู้นำหมู่บ้านชอบด้วยกฎหมายแล้ว เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรที่วินิจฉัยว่าการเลือกผู้นำหมู่บ้านชอบด้วยกฎหมายแล้ว นั้น หนังสือที่ผู้ฟ้องคดีขอให้เพิกถอนดังกล่าวเป็นหนังสือที่นายอำเภอบึงนารางแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบถึงผลการสอบสวนข้อเท็จจริงของนายอำเภอบึงนารางว่า การจัดการเลือกผู้นำหมู่บ้านเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้นำหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และตามหนังสือกรมการปกครอง ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แล้ว ไม่ใช่หนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรแต่อย่างใด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรยังไม่ได้วินิจฉัยคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดี กรณีพิพาทตามคำฟ้องข้อหานี้จึงยังไม่เกิดขึ้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องเพื่อขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือกรมการปกครอง ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๓๖ และลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒ และขอให้เพิกถอนคำสั่งนายอำเภอห้วยผึ้งที่แต่งตั้งนาย ท. เป็นผู้นำหมู่บ้านคลองอุดม หมู่ที่ ๑ ตำบลนิคมห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ นั้น หนังสือกรมการปกครอง ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๓๖ และลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒ เป็นกรณีที่กรมการปกครองได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้นำหมู่บ้านตามมาตรา ๑๒ (๑๔) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ว่าผู้ใดจะต้องจบการศึกษาภาคบังคับเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับวันเดือนปีที่ผู้นั้นเกิดเป็นสำคัญ และกฎหมายว่าด้วยการศึกษาที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น หนังสือดังกล่าวจึงเป็นเพียงการกำหนด

ขั้นตอนในการปฏิบัติงานภายในของกรมการปกครอง จึงยังไม่มีผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดี ส่วนหนังสือกรมการปกครอง ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เป็นเพียงการตอบข้อหารือของกรมการปกครอง ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ได้หารือเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน กรณีของนาย ท. เท่านั้น และหนังสือกรมการปกครอง ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นหนังสือที่กรมการปกครองแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ทราบ ว่านาย ป. ได้ร้องเรียนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและอธิบดีกรมการปกครอง เกี่ยวกับการพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของนาย ท. ตามมาตรา ๑๒ (๑๔) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งกรมการปกครอง ได้มีหนังสือตอบข้อหารือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ในประเด็นดังกล่าวแล้ว กรณีจึงเห็นได้ว่า หนังสือของกรมการปกครองทั้งสี่ฉบับดังกล่าว เป็นเพียงกระบวนการพิจารณาภายในของฝ่ายปกครองระหว่างกรมการปกครองกับผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ยังไม่มีสถานะทางกฎหมายอันจะมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากหนังสือของกรมการปกครองทั้งสี่ฉบับดังกล่าว ข้างต้นที่จะมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนหนังสือดังกล่าว ส่วนคำสั่งของนายอำเภอห้วยผึ้ง ที่แต่งตั้งนาย ท. เป็นผู้ใหญ่บ้าน บ้านคลองอุดม หมู่ที่ ๑ นั้น ผู้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ได้แก่ ผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านและประชาชนซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่บ้านคลองอุดม หมู่ที่ ๑ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านในครั้งนั้น และเมื่อพิจารณาเอกสารหลักฐานทั้งหมดในสำนวนคดีแล้วปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ที่บ้านคลองอุดม หมู่ที่ ๑ แต่เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดอื่น ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากคำสั่งของนายอำเภอห้วยผึ้งดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๘๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนประกาศอำเภอเรณูนคร เรื่อง การคัดเลือก กำหนดตำบลเรณูนครได้ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ หนังสืออำเภอเรณูนคร ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และหนังสือจังหวัดนครพนม ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ที่ไม่ขยายเวลาการคัดเลือก กำหนด นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะผู้ฟ้องคดีฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้มีสิทธิสมัครรับคัดเลือกในตำแหน่งกำหนด เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ประกาศและหนังสือที่พิพาทหากจะมีผลกระทบโดยตรงก็แต่เฉพาะบุคคลซึ่งอยู่ในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านซึ่งมีสิทธิลงสมัครรับคัดเลือกกำหนดเท่านั้น ประกาศและหนังสือใด ๆ เกี่ยวด้วยการรับสมัครคัดเลือกกำหนดจึงไม่กระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านแต่อย่างใด และที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าถ้าผู้ถูกฟ้องคดีเห็นฟ้องด้วยกับคำร้องคัดค้านดังกล่าว

กรณีจะส่งผลให้ต้องมีการเลือกผู้ใหญ่บ้านใหม่ และหากผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้ฟ้องคดีก็ย่อมมีสิทธิสมัครคัดเลือกเป็นกำนันในครั้งนี้นี้ได้นั้น เห็นว่า กรณียังไม่เป็นที่แน่นอนว่า คำร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านของผู้ฟ้องคดีจะฟังขึ้นหรือไม่ และแม้จะฟังขึ้นและมีการเลือกผู้ใหญ่บ้านใหม่ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างก็ไม่เป็นการแน่นอนว่าผู้ฟ้องคดีจะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน กรณีจึงเป็นการคาดหมายถึงเหตุการณ์ในอนาคตที่ไม่แน่นอนว่าจะเกิดขึ้นจริงของตัวผู้ฟ้องคดีเอง นอกจากนี้ ประกาศและหนังสือที่พิพาทที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนก็เป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการก่อนมีการคัดเลือกกำนัน กล่าวคือ เป็นเพียงประกาศแจ้งเพื่อยืนยันกำหนดเวลาการคัดเลือกกำนันตำบลเรณูใต้เท่านั้น ซึ่งมีได้เป็นการกระทำที่มีผลกระทบทำให้สิทธิหน้าที่ของผู้ใดต้องเปลี่ยนแปลงไป ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายอันจะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๑๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ที่ให้ผู้ฟ้องคดีโอนไปดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลหนองบัว นั้น มติดังกล่าวเป็นเพียงการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองต่อไป หากจะมีผลในทางกฎหมายก็เป็นเพียงในความสัมพันธ์ภายในของฝ่ายปกครองที่นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอจะต้องนำไปออกคำสั่งให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ต่อไปเท่านั้น มติดังกล่าวจึงมิได้มีผลทางกฎหมายที่จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรือมีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีตำบลเวียงเชียงแสนได้มีหนังสือส่งเรื่องการขอส่งตัวผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไปช่วยปฏิบัติราชการที่สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย ไปขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงราย นั้น คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงรายมีมติไม่เห็นชอบ เนื่องจากการที่นายกเทศมนตรีตำบลเวียงเชียงแสนส่งตัวผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไปประจำสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงรายไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงรายกำหนด ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนหนังสือดังกล่าว นายกเทศมนตรีตำบลเวียงเชียงแสนยังมิได้มีการส่งตัวผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไปประจำสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย เนื่องจากคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงรายมีมติไม่เห็นชอบ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่เทศบาลตำบลเวียงเชียงแสนเช่นเดิม จึงไม่อาจถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้

อันเนื่องจากการกระทำพิพาทของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนหนังสือเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสนดังกล่าว ส่วนการที่ปลัดเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสนและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงราย ได้นำเรื่องของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เข้าที่ประชุมของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงรายเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นเพียงขั้นตอนของการดำเนินการพิจารณาทางปกครองซึ่งยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างไรก็ดี ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องจากการกระทำดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีตำบลภูสิงห์มีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและขอให้ชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เนื่องจากคณะกรรมการป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดวินัยฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงสำนักงาน ป.ป.ช. จึงมีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ขอให้พิจารณาลงโทษทางวินัยและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์จึงมีหนังสือถึงนายกเทศมนตรีตำบลภูสิงห์ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่งลงโทษทางวินัยพนักงานเทศบาลให้พิจารณาโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ ซึ่งนายกเทศมนตรีตำบลภูสิงห์ได้พิจารณาแล้วเห็นควรลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ แต่เมื่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ได้พิจารณาแล้วมีมติให้ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการนายกเทศมนตรีตำบลภูสิงห์จึงมีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนั้น ความเดือดร้อนเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจึงเกิดจากคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการของนายกเทศมนตรีตำบลภูสิงห์ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอให้มีการพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและศาลได้รับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนการให้คะแนนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาด เพิกถอนผลการให้คะแนนรวมของคณะกรรมการคัดเลือกพนักงานส่วนตำบลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นสำหรับตำแหน่งผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาด ตำแหน่งนักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ๗

และขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดเชียงใหม่ที่เห็นชอบการคัดเลือกพนักงานส่วนตำบลให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น สำหรับตำแหน่งผู้บริหารให้แก่นาย ว. นั้น การให้คะแนนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาด และผลการให้คะแนนของคณะกรรมการคัดเลือกพนักงานส่วนตำบล เป็นเพียงขั้นตอนการเตรียมการหรือดำเนินการของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาด และคณะกรรมการคัดเลือกพนักงานส่วนตำบล เพื่อให้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งต่อไปเท่านั้น การให้คะแนนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาด และประกาศของคณะกรรมการคัดเลือกพนักงานส่วนตำบล ดังกล่าว จึงยังไม่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล ในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ ของผู้ฟ้องคดี ที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายจากการกระทำดังกล่าวที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ส่วนคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี ที่ขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดเชียงใหม่ นั้น โดยที่ มติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดเชียงใหม่เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๒๕ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และข้อ (๒.๖) ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัด เชียงใหม่ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้ง ผู้ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งตามลำดับที่ในประกาศผลการคัดเลือกโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต. จังหวัด) อันเป็นกรณีที่กฎหมายและประกาศ ดังกล่าว กำหนดให้อำนาจการแต่งตั้งพนักงานส่วนตำบลให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น สำหรับตำแหน่งผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอำนาจของนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งหมายความว่าเมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดเชียงใหม่ให้ความเห็นชอบแล้ว นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องไปออกคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ได้รับการคัดเลือกดำรงตำแหน่ง ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ดังนั้น มติที่ประชุมของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด เชียงใหม่ดังกล่าว จึงยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีจนกว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาดจะได้มีคำสั่งแต่งตั้งนาย ว. ให้ดำรงตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาด อันถือเป็นการปฏิบัติไม่แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่ง ดังกล่าว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการมีมติดังกล่าวเช่นกัน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิ ฟ้องคดีต่อศาลขอให้เพิกถอนผลการให้คะแนนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาด

ผลการให้คะแนนรวมของคณะกรรมการคัดเลือกพนักงานส่วนตำบลฯ และมติที่ประชุมของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดเชียงใหม่แต่อย่างใด **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๐/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีตำบลแม่เมาะมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดลำปาง โดยผลของคำสั่งดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดลำปาง และคำสั่งของนายกเทศมนตรีตำบลแม่เมาะที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ นั้น การที่คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดลำปางซึ่งเป็นคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติเพื่อให้ความเห็นชอบให้เทศบาลตำบลแม่เมาะออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานเทศบาลออกจากราชการ เนื่องจากขาดคุณสมบัติ กรณีจึงเห็นได้ว่า มติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดลำปางดังกล่าว เป็นเพียงกระบวนการพิจารณาภายในของฝ่ายปกครองระหว่างคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดลำปางกับนายกเทศมนตรีตำบลแม่เมาะ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการจะต้องดำเนินการออกคำสั่งให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดลำปางต่อไป ดังนั้น มติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดลำปาง ที่เห็นชอบให้นายกเทศมนตรีตำบลแม่เมาะออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงมิได้มีสถานะทางกฎหมายอันจะมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้จากมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดลำปางดังกล่าว ส่วนคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานส่วนท้องถิ่น และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลได้มีมติเห็นชอบหรือได้พิจารณาอนุมัติใด ๆ เกี่ยวกับการที่นายกเทศมนตรีตำบลแม่เมาะมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการดังกล่าวที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๓/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนมติของสภาเทศบาลตำบลเมืองเก่า ที่อนุมัติให้โอนงบประมาณจากโครงการก่อสร้างวางท่อระบายน้ำพร้อมบ่อพัก คสล. ถนนเจนจบทิศ (ฝั่งทิศตะวันออก) ไปจัดซื้อรถดับเพลิงและรถบรรทุกขยะ เมื่อมติของสภาเทศบาลตำบลเมืองเก่าที่โอนงบประมาณจากโครงการก่อสร้างวางท่อระบายน้ำพร้อมบ่อพัก คสล. ถนนเจนจบทิศ (ฝั่งทิศตะวันออก) ไปจัดซื้อรถดับเพลิงและรถบรรทุกขยะ เนื่องจากเทศบาลตำบลเมืองเก่า มีรถเก็บขยะไม่เพียงพอต่อปริมาณขยะทำให้ขยะตกค้างสะสมและไม่มีการดับเพลิงในการ

ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังบางพื้นที่ หรือแก้ไขข้อขัดข้องเกี่ยวกับงานโยธาสาธารณะต่าง ๆ กรณีจึงเป็นการบริหารจัดการท้องถิ่นในเรื่องงบประมาณซึ่งเป็นเรื่องนโยบายตามมาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗ กำหนดให้อำนาจกระทำได้ ซึ่งการโอนงบประมาณดังกล่าวเป็นดุลพินิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะพิจารณาว่าปัญหาในเรื่องใดควรที่จะได้รับการพิจารณาแก้ไขเป็นลำดับก่อนหรือหลังตามความสำคัญและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำดังกล่าวที่จะมีสิทธินำคดีนี้มายื่นฟ้องต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๒/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนาได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีประจำสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นเวลาไม่เกิน ๖ เดือน ตามมติคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภู ต่อมา นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนาได้มีคำสั่งให้นาย น. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาสี ปฏิบัติหน้าที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนาแทนผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดียังคงดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนาและไม่ขาดจากตำแหน่งเดิม ประกอบกับต่อมานายอำเภอโนนสัง ได้มีหนังสือแจ้ง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนาว่า จังหวัดหนองบัวลำภูได้ส่งตัวผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติหน้าที่ที่ต้นสังกัดเดิมในตำแหน่งและชั้นเงินเดือนที่รับอยู่ในปัจจุบัน นั้น คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนาที่สั่งให้นาย น. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาสี ปฏิบัติหน้าที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา เป็นคำสั่งที่มีได้มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด เนื่องจากผู้ฟ้องคดียังคงดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนาและไม่ขาดจากตำแหน่งเดิม แต่ความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ของผู้ฟ้องคดีเกิดจากการที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนายังไม่ได้มีคำสั่งมอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ตามปกติในตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา ดังนั้น จึงถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาวมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยราชการที่สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาเป็นการชั่วคราว และได้มีคำสั่งแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว ที่แต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล นั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้อยู่ในบังคับ หรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว และผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากคำสั่งดังกล่าว โดยผู้ที่อยู่ในบังคับของคำสั่งดังกล่าว และได้รับผลกระทบโดยตรง คือ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหาร ส่วนตำบลลาดบัวขาว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๒/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีตำบลท่าปลาหมื่นสีอั้งใจให้ผู้ฟ้องคดี ทั้งสี่สิบคนส่งเงินประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ คืนคลังเทศบาลนั้น เป็นการดำเนินการหลังจากที่ นายกเทศมนตรีตำบลท่าปลาได้มีคำสั่งเพิกถอนการให้เงินประโยชน์ตอบแทนอื่นแล้ว ดังนั้น หนังสือที่แจ้งให้ส่งเงินคืนดังกล่าวจึงมิใช่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงินตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อีกทั้งมิใช่เป็นการใช้อำนาจ ตามกฎหมายที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างนายกเทศมนตรีตำบลท่าปลากับผู้ฟ้องคดี ทั้งสี่สิบคนอันที่จะก่อให้เกิดเปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ จึงไม่มี ลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่เป็นหนังสือทวงให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบคนคืนเงินประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ที่ผู้ฟ้องคดี ทั้งสี่สิบคนได้รับไปแล้วคืนคลังเทศบาล กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบคนเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากหนังสือของนายกเทศมนตรี ตำบลท่าปลาดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๑/๒๕๕๖)

กรณีการกระทำของปลัดเทศบาลเมืองศรีราชา ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลเมืองศรีราชา และผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล วัดราษฎร์นิยมธรรม ซึ่งเป็นคณะกรรมการพิจารณากลับกรองประเมินผลการปฏิบัติงาน พนักงานครูเทศบาลและลูกจ้างประจำ (ตำแหน่งภารโรง) จึงเป็นเพียงการพิจารณากลับกรอง ประเมินผลการปฏิบัติงานพนักงานครูเทศบาลและลูกจ้างประจำเพื่อเสนอความเห็น ต่อนายกเทศมนตรีเมืองศรีราชา เพื่อประกอบการออกคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานครู เทศบาลและลูกจ้างประจำ ต่อไป การพิจารณาของปลัดเทศบาลเมืองศรีราชา ผู้อำนวยการ กองการศึกษาเทศบาลเมืองศรีราชา และผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล วัดราษฎร์นิยมธรรม จึงอยู่ในขั้นตอนอันเป็นการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองเท่านั้น มิได้มีสถานะทางกฎหมายและมิได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อน หรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของนายอำเภอสุวรรณคูหา ตามหนังสือลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ระดับคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ และขอให้เพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่แต่งตั้งพันจ่าเอก พ. รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก นั้น การที่นายอำเภอสุวรรณคูหาได้ออกคำสั่งพิพาท เป็นการออกคำสั่งระดับคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ไว้ก่อนในระหว่างที่นายอำเภอสุวรรณคูหาต้องดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนของกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยนายอำเภอสุวรรณคูหาจะต้องรีบรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายในสิบห้าวันเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควรโดยเร็ว ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องวินิจฉัยสั่งการให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากนายอำเภอสุวรรณคูหา ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงจากระยะเวลาในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ ต่อเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภูได้มีคำวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ก็จะต้องมีการแจ้งคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภูให้นายอำเภอสุวรรณคูหาทราบ และนายอำเภอสุวรรณคูหา ก็จะต้องแจ้งคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภูให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกทราบ ต่อเมื่อนายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภูแล้ว นายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกจึงจะได้แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภูให้ผู้ฟ้องคดีทราบต่อไป ดังนั้น การที่นายอำเภอสุวรรณคูหาได้ออกคำสั่งพิพาทจึงยังเป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการภายในระหว่างนายอำเภอสุวรรณคูหา กับนายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ซึ่งยังไม่เสร็จสิ้นกระบวนการตามที่มีการกำหนดไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงยังมีใช้ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้ก่อนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นผลให้ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกว่างลง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกในฐานะผู้บังคับบัญชา และมีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งจะพิจารณาใช้ดุลพินิจดำเนินการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกได้ตามความเหมาะสม เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติของนายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก เนื่องจากนายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว แม้ต่อมานายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกจะมีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ยกเลิกคำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้ก่อน และผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งเรื่องการกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ในตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกแล้วก็ตาม แต่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภูก็ยังไม่ได้มีมติเห็นชอบ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกได้ ประกอบกับนายอำเภอสุวรรณคูหาได้มีคำสั่งระงับคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ไว้ก่อนแล้ว และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้วว่าผู้ฟ้องคดียังไม่สามารถเข้าปฏิบัติราชการในตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกได้ ดังนั้น การที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกมีคำสั่งแต่งตั้งพันจ่าเอก พ. เป็นผู้รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก จึงไม่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์กับผู้ฟ้องคดีในอันที่จะก่อให้เกิดเปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีในข้อหานี้ต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๐๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูในการอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสม ผู้ฟ้องคดีจึงได้อภิปรายและลงมติไม่อนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมดังกล่าว แต่เสียงข้างมากเห็นชอบในการจ่ายขาดเงินสะสม ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนมติดังกล่าว นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู และเข้าร่วมประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อพิจารณาเรื่องขออนุมัติจ่ายเงินสะสมส่วนที่เก็บรักษาไว้ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู และที่ประชุมมีมติโดยเสียงข้างมากอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมเพื่อแก้ไขปัญหาสถานการณ์การระบาดของโรคไข้เลือดออก การดำเนินการควบคุมโรคไข้เลือดออก การจัดซื้อเคมีภัณฑ์และครุภัณฑ์ จำนวนเงิน ๑๑,๓๓๐,๐๐๐ บาท มติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูดังกล่าว ย่อมมีผลผูกพันสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูทุกคนรวมทั้งผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ส่วนกรณีฟ้องว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่มีการคัดเลือกจากประชาคมท้องถิ่นเพื่อคัดเลือกผู้แทนมาเป็นกรรมการ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว นั้น การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู และเป็นเพียงกระบวนการภายในที่มีได้มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้เช่นกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์การตามรัฐธรรมนูญ

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาก ดำเนินการประชุมเพื่อคัดเลือกผู้แทนของสื่อมวลชนเข้าเป็นคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาก ต่อมา ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตากมีประกาศสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาก เรื่อง รายชื่อบุคคลผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาก โดยปรากฏชื่อ นาย ส. บรรณาทิการหนังสือพิมพ์ ป. เป็นคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาก มิใช่ นาย ฟ. ผู้รับมอบอำนาจจาก นาย ส. ตามมติที่ประชุมข้างต้น แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้เข้าร่วมประชุมดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อไม่ปรากฏชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อจากที่ประชุมเพื่อคัดเลือกเข้าเป็นคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาก โดยผู้ฟ้องคดีและผู้เข้าร่วมประชุมได้ลงชื่อรับรองมติที่ประชุมเห็นชอบคัดเลือกนาย ส. เป็นคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตากด้วยแล้ว ดังนั้น การที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตากมีประกาศข้างต้นย่อมไม่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี อันจะทำให้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการสรรหากรรมการการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ที่คัดเลือกผู้สมัคร ๒๒ คน เป็นบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็น กสทช. โดยวิธีการสรรหา เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อจากสมาคมสมาพันธ์ประชาชนภาคเอกชนแห่งชาติให้เป็นผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็น กสทช. โดยวิธีการคัดเลือกตนเอง การดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับเลือกเป็น กสทช. โดยวิธีการสรรหาของคณะกรรมการสรรหากรรมการการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงมิได้มีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่จะถือว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่แก้ไขคำสั่งแต่งตั้งรองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินให้รักษาราชการแทนผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งเกี่ยวกับการบริหารงานภายในของหน่วยงาน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ จากการกระทำดังกล่าวแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า การดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญของนาย ช. ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงมีผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของนาย ช. ในการเข้าร่วมประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเพื่อเลือกนาย ว. เป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีผลให้มติที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในการเลือกนาย ว. เป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย นั้น กรณีจึงเห็นได้ชัดว่าผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำดังกล่าวคือ นาย ช. และนาย ว. หรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอยู่ในขณะนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำดังกล่าวที่จะถือเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า อำเภอกำแพงบางระจันมีหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยของจังหวัดสิงห์บุรีที่ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และมีข้อความระบุให้ผู้ฟ้องคดีแจ้งข้อเท็จจริงอื่นใดที่จะเป็นผลให้การวินิจฉัยแตกต่างไปจากคำวินิจฉัยนี้ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย นั้น อำเภอกำแพงบางระจันเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กำหนดให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน การประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน รวมถึงการปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย ดังนั้น การที่อำเภอกำแพงบางระจันมีหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยของจังหวัดสิงห์บุรีให้ผู้ฟ้องคดีทราบ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ส่วนข้อความที่ระบุให้ผู้ฟ้องคดีแจ้งข้อเท็จจริงอื่นใดที่เห็นว่าจะเป็นผลให้การวินิจฉัยแตกต่างไปต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินภายในระยะเวลาที่กำหนดนั้น กรณีเป็นเพียงการแจ้งสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่อาจเสนอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมต่อจังหวัดสิงห์บุรีเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้ การมีหนังสือของอำเภอกำแพงบางระจันที่แจ้งผลการวินิจฉัยและสิทธิที่จะเสนอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมให้ผู้ฟ้องคดีทราบในลักษณะดังกล่าว มิใช่การกระทำทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีอันจะมีผลให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๕/๒๕๕๖)

กรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีความเห็นตอบข้อหารือ ตามหนังสือลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ และลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ เกี่ยวกับกรณีบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ กำหนดว่าบุคคลผู้ดำรงตำแหน่ง ดังกล่าวมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนพร้อมด้วยคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นเพียงการให้ความเห็นตอบข้อหารือเกี่ยวกับประเด็นข้อกฎหมายตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติได้รับการหารือมาจากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเท่านั้น มิใช่เป็นการใช้อำนาจ ตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สลับแปดคน มติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามหนังสือลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ และลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ จึงไม่ใช่คำสั่งทางปกครองหรือกฎ และมีได้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สลับแปดคนได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๗/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ที่ให้ความเห็นชอบตามที่ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอให้คัดเลือกนาง ภ. ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นั้น การพิจารณาให้ความเห็นชอบ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภท บริหารระดับสูงนั้น เป็นเพียงการกระทำขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ที่ยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีจนกว่าจะได้มีคำสั่งบรรจุ และแต่งตั้ง ซึ่งในคดีนี้คือคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๘๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อหามั้ย และเหตุเดือดร้อนรำคาญ

กรณีฟ้องว่า ปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีคำสั่งเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้างหน่วยงานในราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยกำหนดให้มีกลุ่มงานเทคนิคการแพทย์เพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีเพียงกลุ่มงานพยาธิวิทยาคลินิก (ห้องปฏิบัติการทางการแพทย์และธนาคารเลือด) ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง โครงสร้างหน่วยงานในราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นหนังสือชี้แจงผลการพิจารณาทบทุนโครงสร้างในราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตามที่ส่วนราชการและชมรมต่าง ๆ ขอให้มีการพิจารณาทบทุนซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาและอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน (อ.ก.พ.) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้พิจารณาอนุมัติแล้ว ซึ่งการพิจารณากำหนดให้มีกลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ขึ้นมาใหม่เพิ่มเติมในโครงสร้างใหม่ ก็เป็นเรื่องของการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมโครงสร้างของโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไปซึ่งเป็นหน่วยงานในราชการส่วนภูมิภาคในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข อันเป็นมาตรการในการจัดองค์กรของหน่วยงาน ซึ่งเป็นอำนาจในการบริหารจัดการขององค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะพิจารณาจัดองค์กรของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพในการจัดทำบริการสาธารณะมากยิ่งขึ้นได้ตามที่เห็นว่าเหมาะสม การดำเนินการดังกล่าวจึงมิได้มีผลกระทบกระเทือนต่อสถานภาพทางกฎหมายหรือสิทธิประโยชน์ของข้าราชการผู้หนึ่งผู้ใดโดยตรง ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงจากการกระทำดังกล่าว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๔/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง โดยขอให้เพิกถอนผลการสรรหาและพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่ดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และขอให้เพิกถอนมติของคณะรัฐมนตรีที่แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติใหม่ให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด นั้น บุคคลที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองจะต้องเป็นผู้ที่ถูกกระทบสิทธิหรืออาจจะถูกกระทบสิทธิจากการดำเนินการสรรหาคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว ซึ่งได้แก่ ผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดและได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการสรรหาคัดเลือกเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มิใช่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองที่เป็นกรรมการในคณะกรรมการหลักประกัน

สุขภาพแห่งชาติ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการดำเนินการสรรหาคัดเลือกดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๙/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้ระงับการตัดแปลงอาคาร คำสั่งที่ห้ามใช้หรือเข้าไปในส่วนใด ๆ ของอาคารหรือบริเวณอาคาร คำสั่งที่ให้ดำเนินการแก้ไข และให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตัดแปลงอาคาร และคำสั่งที่ให้รื้อถอนอาคารส่วนที่ตัดแปลง โดยไม่ได้รับอนุญาตของสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ และขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของกรุงเทพมหานครที่ไม่รับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไว้พิจารณา นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้ว่าจ้างผู้รับเหมาให้ทำการก่อสร้างตัดแปลงอาคารส่วนที่พิพาท แต่ก็เป็นเพียงผู้อยู่อาศัยในอาคารพิพาทในฐานะบริวารของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เท่านั้น ซึ่งโดยนิตินัยผู้อยู่อาศัยในฐานะบริวารมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๙/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

กรณีฟ้องว่า ร่างขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) และร่างเอกสารประกวดราคาโครงการจัดจ้างอาคารเรียน พร้อมคุณสมบัติของผู้เสนอราคาบางส่วน ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย นั้น ขั้นตอนที่คณะกรรมการกำหนดร่าง TOR และร่างเอกสารประกวดราคา จัดทำร่างขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) และร่างเอกสารประกวดราคา โครงการจัดจ้างอาคารเรียน ปฏิบัติการเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๕ ชั้น (พื้นที่จัดการศึกษายานมัทรี) แล้วเสนอขออนุมัติต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จากนั้นฝ่ายพัสดุของหน่วยงานนำสาระสำคัญของร่างขอบเขตของงานและร่างเอกสารประกวดราคาประกาศทางเว็บไซต์ของหน่วยงานและส่งให้กรมบัญชีกลางเผยแพร่ทางเว็บไซต์ด้วย และเมื่อได้รับฟังคำวิจารณ์ ข้อเสนอแนะ หรือความเห็นแล้ว ก็นำมาพิจารณาปรับปรุงขอบเขตของงานและเอกสารประกวดราคาแล้วจึงนำเสนออธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ จากนั้นจึงนำไปลงประกาศเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และกรมบัญชีกลางอีกครั้งหนึ่ง หรือแม้ว่าจะไม่มีการปรับปรุงร่างขอบเขตของงานและร่างเอกสารประกวดราคา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ก็ยังคงต้องดำเนินการประกาศเผยแพร่ทางเว็บไซต์ตามที่ระเบียบดังกล่าวกำหนด และถึงแม้อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ได้เห็นชอบให้มีการนำคุณสมบัติผู้เสนอราคาบางส่วนลงประกาศในเว็บไซต์ด้วย โดยผู้ฟ้องคดี

อ้างว่าข้อความในส่วนคุณสมบัติของผู้เสนอราคาในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กับเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลางมีความแตกต่างกันในสาระสำคัญ และได้มีการประกาศเผยแพร่ ออกสู่ภายนอกหน่วยงานทางปกครองแล้ว ทำให้มีผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดีและผู้อื่นในการตัดสินใจ เข้าเสนอราคาหรือทำให้เชื่อว่าจะมีผลกระทบต่อกรเข้าเสนอราคา เหล่านี้ก็เป็นเพียงขั้นตอน ภายในหน่วยงานที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์เห็นชอบให้ดำเนินการก่อนนำไปสู่ กระบวนการเสนอราคา ดังนั้น ในส่วนที่คณะกรรมการกำหนดร่าง TOR และร่างเอกสาร ประกวดราคา ดำเนินการตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดไว้ จึงเป็นเพียงการเตรียมการและการดำเนินการ ของเจ้าหน้าที่เพื่อนำไปสู่การจัดให้มีคำสั่งทางปกครองอันเป็นการพิจารณาทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งยังไม่มี ผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิ ฟ้องคณะกรรมการกำหนดร่าง TOR และร่างเอกสารประกวดราคาในประเด็นนี้ต่อศาล (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ประกาศประกวดราคา ซื้อด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อจัดซื้อรถจักรดีเซลไฟฟ้า โดยผู้ฟ้องคดีทั้งสามในนาม กิจการร่วมค้า เอสบี - เอทีพีเอ็ม - เอแอลจี ได้เข้าเสนอราคาตามประกาศประกวดราคาดังกล่าว ร่วมกับผู้เสนอราคารายอื่นรวม ๔ ราย ปรากฏว่าประธานกรรมการประกวดราคามีคำสั่ง ให้มีผู้ผ่านการพิจารณาคัดเลือกเบื้องต้นจำนวน ๒ ราย คือ กิจการร่วมค้า ล. และบริษัท จ. ส่วนผู้ฟ้องคดีทั้งสามไม่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้นเนื่องจากมีข้อเสนอทางด้านเทคนิคไม่เป็นไปตามที่ ประกาศประกวดราคาดังกล่าว และคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสามฟังไม่ขึ้นหรือฟังขึ้นแต่ไม่มีผล เปลี่ยนแปลงผลการพิจารณา จึงยืนยันผลการคัดเลือกตามเดิม ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงนำคดีมาฟ้อง ขอให้เพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการประกวดราคาที่ทำให้กิจการร่วมค้า ล. และบริษัท จ. ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น และมีคำสั่งให้ผู้เสนอราคาทั้งสองรายดังกล่าวเป็นผู้ไม่ผ่านการคัดเลือก เบื้องต้น และไม่มีสิทธิเข้าเสนอราคาต่อไปจนกว่าจะเสร็จสิ้น นั้น คำสั่งของคณะกรรมการ ประกวดราคาที่ทำให้กิจการร่วมค้า ล. และบริษัท จ. ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้นนั้น ไม่ได้มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีทั้งสามอันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๐๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้ยกเลิกข้อกำหนดและขอบเขตของงาน (TOR) ในแต่ละโมดูล ได้แก่ Module A๑ - A๕, B๑ - B๓, A๖ + B๔ ที่คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ และอุทกภัย (กบอ.) เป็นผู้ประกาศกำหนด และให้พิจารณาสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำการตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินการก่อสร้างตามข้อกำหนดและขอบเขตของงาน

(TOR) ที่คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) ได้ดำเนินการแล้ว นั้น การที่บุคคลใดจะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ จะต้องเป็นผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อหรือมีส่วนได้เสียกับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือกระทำการอื่นใดที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนั้น โดยอาจไม่ถึงขนาดถูกโต้แย้งสิทธิ แต่อย่างไรก็ตาม ประโยชน์เกี่ยวข้อหรือมีส่วนได้เสียที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างจะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อโดยตรงกับเหตุแห่งการฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีจะต้องแสดงให้เห็นว่าตนได้รับผลกระทบจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างไร และหากศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งตามคำขอของผู้ฟ้องคดีแล้ว จะมีผลเป็นการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอย่างไร แต่ก็ไม่ไกลจนถึงขนาดจะยอมรับให้บุคคลใด ๆ อ้างประโยชน์เกี่ยวข้อหรือมีส่วนได้เสียในฐานะที่เป็นประชาชนผู้มีรายได้เป็นผู้เสียหายอากรตามกฎหมาย นำกฎ คำสั่ง ทางปกครอง หรือการกระทำอื่นใดที่ตนไม่เห็นด้วยมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำของคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๔๕/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับงานทะเบียน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อขอข้อมูลข่าวสารการจดทะเบียนและรายชื่อคณะกรรมการบริษัท อ. ต่อมา กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้มีหนังสือแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีสามารถติดต่อเพื่อคัดเลือกเอกสารและต้องชำระค่าธรรมเนียมในการคัดถ่ายเอกสารตามอัตราค่าธรรมเนียมที่พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดไว้ ณ สำนักบริการข้อมูลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือฉบับดังกล่าว เมื่อพิจารณาหนังสือของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะเห็นได้ว่า เป็นเพียงการแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปคัดเลือกเอกสารและชำระค่าธรรมเนียมในการคัดถ่ายเอกสาร มิได้เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับหรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี หนังสือฉบับดังกล่าวจึงมิใช่คำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และยังไม่ปรากฏว่า หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการหรืองดเว้นการกระทำอันเป็นการกระทำทางปกครองใดที่เป็นการกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย อันเนื่องมาจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๐/๒๕๕๕)

กรณีประกาศสำนักงานทะเบียนเครื่องจักรกลางที่ออกโดยผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนเครื่องจักรกลาง เป็นเพียงการแจ้งให้ผู้ที่ประสงค์จะคัดค้าน ได้มีโอกาสยื่นหนังสือคัดค้านต่อนายทะเบียนเครื่องจักรภายในสามสิบวันนับแต่วันปิดประกาศ เป็นต้นไปก่อนที่ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนเครื่องจักรกลางจะมีคำสั่งรับจดทะเบียน โอนสิทธิรับจ้างของเครื่องจักร ประกาศสำนักงานทะเบียนเครื่องจักรกลางที่พิพาท เป็นเพียง การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งจดทะเบียนโอนสิทธิรับจ้างของ เครื่องจักรซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกาศดังกล่าวไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง และไม่ทำให้ผู้ฟ้องคดี ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนเครื่องจักรกลางซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการส่งเสริม และกำกับธุรกิจโรงแรม และให้นายทะเบียนโรงแรมกรุงเทพมหานครออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจ โรงแรมแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงที่ ๑๗ เป็นเพียงกรรมการของคณะกรรมการ ส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรมโดยตำแหน่งและการแต่งตั้งตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ โรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ปฏิบัติหน้าที่ในรูปของคณะกรรมการในนามคณะกรรมการส่งเสริม และกำกับธุรกิจโรงแรม คำวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งใด ๆ ของคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับ ธุรกิจโรงแรม จึงออกมาเป็นมติของคณะกรรมการโดยผ่านความเห็นชอบของกรรมการ ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น หากศาลเห็นว่ามติ ของคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรมไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลก็จะเพิกถอน มติดังกล่าว ทั้งยังถือเป็นการเพิกถอนความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๗ อันนำไปสู่การออกมติของคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรมด้วยเช่นกัน จึงถือได้ว่า ความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๗ มิได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้แก่ผู้ฟ้องคดีในอันที่จะมีสิทธิฟ้องคดี ต่อศาลปกครองได้ ส่วนกรณีกระทรวงมหาดไทย นั้น เป็นเพียงหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ ส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรม ซึ่งดำเนินการในส่วนเลขาธิการของคณะกรรมการส่งเสริม และกำกับธุรกิจโรงแรม การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบถือเป็นการเกี่ยวข้อโดยตรงกับการออกคำสั่ง นั้น เห็นว่า การแจ้งคำวินิจฉัย ดังกล่าวเป็นเพียงขั้นตอนในส่วนธุรการของกระทรวงมหาดไทย มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การออกคำสั่งแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๗ และกระทรวงมหาดไทย อันจะทำให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิฟ้องคดีผู้ถูกฟ้องคดี

ที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๗ และกระทรวงมหาดไทยต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีมีคำสั่งให้จำหน่ายทะเบียนการครอบครองที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๖๒ ของนาง ส. ยาของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากการแจ้งการครอบครองที่บ้ที่สาธารณประโยชน์ (แปลงทุ่งเลี้ยงสัตว์เขาตาล) อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ เห็นว่า นาง ส. ยาของผู้ฟ้องคดี เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในขณะที่ศาลปกครองยังไม่เปิดทำการ นาง ส. ยาของผู้ฟ้องคดี ชอบที่จะดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม แต่ไม่ปรากฏว่า นาง ส. ได้ดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม จนกระทั่งนาง ส. ได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๖ ขณะนั้นผู้ฟ้องคดียังมีได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับที่ดินที่พิพาทหรือคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีที่ให้จำหน่ายทะเบียนการครอบครองที่ดิน ส.ค. ๑ เลขที่ ๖๒ ของนาง ส. ยาของผู้ฟ้องคดี แต่อย่างไรก็ตาม และผู้ฟ้องคดียังไม่มีฐานะทายาทชั้นหลานผู้สืบสิทธิของนาง ส. คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีที่ให้จำหน่ายทะเบียนการครอบครองที่ดินดังกล่าว จึงไม่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีที่ให้จำหน่ายทะเบียนการครอบครองที่ดินดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๘๗/๒๕๕๖)

กรณีบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มุ่งที่จะลงโทษผู้เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองที่ฝ่าฝืนหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติเป็นการเฉพาะตัว แยกต่างหากจากพรรคการเมือง ดังนั้น การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้อาศัยอำนาจบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวออกคำสั่งปรับทางปกครองที่พิพาทให้นาย จ. หัวหน้าพรรคกสิกรไทย ชำระค่าปรับทางปกครองเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๘,๗๐๐ บาท ผู้ที่ตกอยู่ภายใต้บังคับคำสั่งปรับทางปกครองและได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงเป็นนาย จ. ผู้เป็นหัวหน้าพรรคการเมือง พรรคกสิกรไทยจึงไม่ได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากคำสั่งปรับทางปกครองที่พิพาท (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์กรวิชาชีพ

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนมติของแพทยสภา ที่ยกข้อกล่าวหา พลตำรวจตรีนายแพทย์ อ. กรณีออกใบรับรองแพทย์เท็จ นั้น ผู้ฟ้องคดีมิได้มีส่วนได้เสีย หรือประโยชน์เกี่ยวข้อโดยตรงในเรื่องดังกล่าว มติของแพทยสภาจึงมิได้มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ใด ๆ ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ในเรื่องที่น่ามาฟ้อง ประกอบกับการที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้อง โดยมีคำขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้พลตำรวจตรีนายแพทย์ อ. เป็นผู้กระทำความผิด ต่อข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ นั้น การที่ แพทยสภาจะพิจารณาว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดต่อข้อบังคับแพทยสภาหรือไม่ เป็นดุลพินิจ และอำนาจของแพทยสภาโดยแท้ที่จะพิจารณาตามสมควรแก่กรณี ซึ่งเป็นกรณีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลที่จะพิจารณาและไม่อาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๗/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งเภสัชกรชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด และเป็นผู้แทนของสภาเภสัชกรรมประจำจังหวัดตราด มีหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดี ต่อผู้ฝ่าฝืนตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ควบคุมดูแลความประพฤติของเภสัชกร ในจังหวัดตราดให้ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้จรรยาบรรณ ยื่นฟ้องโดยมีคำขอให้เพิกถอนมติ ของคณะอนุกรรมการพิจารณาจรรยาบรรณ เพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการสภาเภสัชกรรม ที่ไม่ลงโทษทางจรรยาบรรณกับนาย ว. และขอให้สภาเภสัชกรรมพิจารณาลงโทษใหม่ นั้น โดยที่การพิจารณาลงโทษทางจรรยาบรรณแก่นาย ว. เป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณา เพื่อตรวจสอบการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม เมื่อคณะกรรมการสภาเภสัชกรรมมีคำวินิจฉัย ตามกระบวนการพิจารณาของตนอย่างไรแล้ว ก็มิได้มีผลเกี่ยวข้องกับผู้ฟ้องคดีในอันที่จะถือว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อีกทั้งยังไม่ปรากฏว่ามติ ของคณะอนุกรรมการพิจารณาจรรยาบรรณ และคำสั่งของคณะกรรมการสภาเภสัชกรรม ดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีอย่างไร นอกจากไม่เป็นไปตามความเห็นของผู้ฟ้องคดี เท่านั้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ประชานกรรมการมรรยาททนายความได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ยืนยันตามคำสั่งเดิมที่ไม่รับคำกล่าวหาของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากการใช้สิทธิกล่าวหาเกินกว่า ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้กล่าวหาารู้เรื่องการประพฤติผิดมรรยาททนายความและรู้ตัวผู้ประพฤติผิดมรรยาททนายความแล้ว ตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งศาลได้พิจารณาพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้ให้อำนาจสภาทนายความเป็นผู้พิจารณาเรื่องร้องเรียนกล่าวหากรณีผู้ได้รับใบอนุญาตประพฤติผิดมรรยาททนายความ หากแต่ให้อำนาจประชานกรรมการมรรยาททนายความเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดเท่านั้น เมื่อสภาทนายความมิได้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องเรียน จึงไม่มีการกระทำใด ๆ ของสภาทนายความที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๘/๒๕๕๔)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโทของมหาวิทยาลัยอีสานฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ ที่เพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งมหาวิทยาลัยอีสาน เนื่องจากเห็นว่ามหาวิทยาลัยอีสานไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ และไม่ควรดำเนินกิจการต่อไปนั้น คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวย่อมมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยอีสานโดยตรง และเป็นการเฉพาะตัว โดยผู้ออกคำสั่งได้แจ้งคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งมหาวิทยาลัยอีสานทราบ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตฯ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว กรณีจึงเป็นการออกคำสั่งทางปกครองโดยเจาะจงตัวบุคคลผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองเป็นการเฉพาะ อันได้แก่ ผู้ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยอีสาน ประกอบกับคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตข้างต้นไม่ได้เป็นการออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกระทำการหรืองดเว้นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดหรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ที่อยู่ในบังคับของคำสั่งดังกล่าว อีกทั้งไม่ใช่คู่กรณีในการออกคำสั่งตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อันจะทำให้ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งข้างต้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเกษตรและสหกรณ์

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือโต้แย้งคำวินิจฉัยของกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่วินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีขาดจากสมาชิกภาพและพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสุรินทร์ จำกัด ตามหนังสือของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๔ และต่อมา กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งตอบข้ออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี หนังสือดังกล่าวไม่ใช่คำสั่งทางปกครองตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีหรือก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงแก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใดไม่ และแม้ต่อมาจะปรากฏข้อเท็จจริงว่าขณะที่ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ นั้น ประธานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสุรินทร์ จำกัด ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งคำวินิจฉัยของนายทะเบียนสหกรณ์และให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติตามคำวินิจฉัยดังกล่าว ก็เป็นกรณีที่รองประธานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสุรินทร์ จำกัด ปฏิบัติหน้าที่ประธานสหกรณ์ฯ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการเป็นสมาชิกและประธานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสุรินทร์ จำกัด ตามคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้นภายหลัง และมีได้เป็นประเด็นข้อพิพาทในคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองฉบับดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งให้สหกรณ์ก่องข้าวชัยภูมิ จำกัด เริ่มดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์และอำนาจกระทำการของสหกรณ์ตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ของข้อบังคับสหกรณ์ก่องข้าวชัยภูมิ จำกัด พ.ศ. ๒๕๕๓ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่จดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ หากผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการดังกล่าว นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งเลิกสหกรณ์ได้ตามมาตรา ๗๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ สหกรณ์ก่องข้าวชัยภูมิ จำกัด จึงฟ้องขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนหนังสือฉบับดังกล่าว ในกรณีนี้หากสหกรณ์ก่องข้าวชัยภูมิ จำกัด ไม่เริ่มดำเนินกิจการภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่จดทะเบียน นายทะเบียนสหกรณ์จึงจะมีคำสั่งเลิกสหกรณ์ต่อไป ซึ่งจะเป็นกรณีที่สหกรณ์ก่องข้าวชัยภูมิ จำกัด ได้รับคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของสหกรณ์ก่องข้าวชัยภูมิ จำกัด ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อันจะทำให้สหกรณ์ก่องข้าวชัยภูมิ จำกัด ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย และหากสหกรณ์ก่องข้าวชัยภูมิ จำกัด ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ สหกรณ์ก่องข้าวชัยภูมิ จำกัด ก็ชอบที่จะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่ง

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดต่อไป หนังสือดังกล่าวจึงเป็นเพียงการแจ้งให้สหกรณ์ก๋อ่งข้าวชัยภูมิ จำกัด ดำเนินการตามกฎหมาย ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดตามที่กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดไว้ การแจ้งหนังสือดังกล่าวจึงหาได้มีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของสหกรณ์ก๋อ่งข้าวชัยภูมิ จำกัด แต่อย่างใด ดังนั้น สหกรณ์ก๋อ่งข้าวชัยภูมิ จำกัด จึงมิได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้จากหนังสือลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ดังกล่าว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๘/๒๕๕๔)**

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นประธานกลุ่มเกษตรกรกรทำนาโคกช้าง ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนของกลุ่มเพื่อสมัครเป็นตัวแทนองค์กรเกษตรกรเพื่อเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ แต่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตรวจสอบแล้ว ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถสมัครเป็นตัวแทนองค์กรเกษตรกรได้ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้เป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนั้น เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงมิได้เสนอชื่อผู้ฟ้องคดีต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อคัดเลือกเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ เมื่อผู้ฟ้องคดีมิได้มีคุณสมบัติและมิได้รับการเสนอชื่อที่จะเข้ารับการคัดเลือกเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวกับระยะเวลาการเป็นสมาชิกของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อคัดเลือกเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๔๙/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้แก่พนักงานตามหนังสือกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ และขอให้เพิกถอนหนังสือกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ อนุมัติให้จ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษให้แก่พนักงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ๕ แห่ง ซึ่งรวมถึงธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรด้วย จำนวน ๑ เท่าของเงินเดือน โดยให้จ่ายจากเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจแต่ละแห่งและจ่ายในคราวเดียว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และปี พ.ศ. ๒๕๕๓ กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้แก่พนักงานตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเพื่อให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรถือปฏิบัติ นั้น หลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงผูกพันธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

การเกษตรให้ต้องถือปฏิบัติ จึงเป็นเพียงนิติสัมพันธ์ระหว่างกระทรวงการคลังกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเท่านั้น กรณีจึงมิใช่หลักเกณฑ์ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากที่กระทรวงการคลังมีหนังสือกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้กับพนักงานตามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจึงมีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ขอให้หลักเกณฑ์เดิมที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรกำหนดไว้ก่อนหน้านั้นแล้ว กระทรวงการคลังจึงได้มีหนังสือกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ แจ้งให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ นั้น หนังสือดังกล่าวเป็นเพียงหนังสือแจ้งให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้กับพนักงานตามที่กระทรวงการคลังกำหนดเท่านั้น โดยมีได้มีผลกระทบต่อสถานภาพแห่งสิทธิหรือหน้าที่ของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรโดยตรง ที่จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งให้เลิกกิจการสหกรณ์การเกษตรโคกสูง จำกัด โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น เมื่อพิจารณาตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากคำสั่งให้เลิกกิจการของนายทะเบียนสหกรณ์ คือ สหกรณ์การเกษตรโคกสูง จำกัด ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นประธานสหกรณ์การเกษตรโคกสูง จำกัด ไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงจากคำสั่งดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๐๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า การไฟฟ้านครหลวงออกประกาศการไฟฟ้านครหลวง ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เรื่อง รายละเอียดการจัดลำดับหนี้เพื่อใช้ในการหักจากเงินได้ของพนักงาน โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยขอให้เพิกถอนประกาศฉบับดังกล่าว นั้น การที่การไฟฟ้านครหลวงโดยผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวงออกประกาศพิพาท เป็นเพียงการกำหนดแนวทางปฏิบัติของการไฟฟ้านครหลวงที่มีผลใช้บังคับกับการไฟฟ้านครหลวงและเจ้าหน้าที่

ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ไม่มีผลใช้บังคับกับบุคคลภายนอกรวมทั้งสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้านครหลวง จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากการไฟฟ้านครหลวง แต่อย่างใด และถึงแม้จะมีการหักเงินได้ของพนักงานตามลำดับที่กำหนดในประกาศดังกล่าว ก็ไม่เป็นการแน่นอนว่าเงินได้ของพนักงานจะไม่เหลือพอชำระหนี้แก่สหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้านครหลวง จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้านครหลวง จำกัด จึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

กรณีฟ้องขอให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) พิจารณาออกใบอนุญาตให้ดำเนินการประกอบกิจการบริการชุมชนชั่วคราว (วิทยุกระจายเสียงชุมชน) เมื่อ กสทช. มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีส่งเอกสารเพิ่มเติม ผู้ฟ้องคดีมิได้โต้แย้งว่าไม่ถูกต้องอย่างไรและได้ส่งเอกสารเพิ่มเติมตามที่ กสทช. แจ้ง จึงเท่ากับว่าผู้ฟ้องคดียอมรับว่าตนยังยื่นเอกสารประกอบในการขอรับใบอนุญาตไม่ครบถ้วน และได้ส่งเอกสารเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นเวลาภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นแล้ว ดังนั้น จึงถือว่าในขณะที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ยื่นเอกสารประกอบคำขอรับใบอนุญาตออกอากาศชั่วคราวต่อ กสทช. ให้ครบถ้วน จึงยังไม่มีกรณีที่ กสทช. ต้องดำเนินการพิจารณาคำขอรับใบอนุญาตหรือละเลยล่าช้าในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามคำขอของผู้ฟ้องคดี อันจะถือว่าเกิดข้อพิพาทเป็นคดีปกครองตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำของ กสทช. ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๕/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองซึ่งประกอบกิจการเป็นผู้ให้บริการเคเบิลทีวีทางสายแก่สมาชิกฟ้องว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอนุญาตให้พาดสายส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์กับเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติดังกล่าวไม่มีข้อบังคับของคณะกรรมการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้อำนาจแก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้กำหนดอัตราค่าบำรุงเสาไฟฟ้าและค่าธรรมเนียมในการอนุญาตพาดสายส่ง โดยให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองต้องชำระราคาสูงกว่าหน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจโดยไม่มีเหตุผล อันเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม อีกทั้ง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยังเรียกเก็บค่าสมทบการก่อสร้างปรับปรุงเสาไฟฟ้าเพิ่มเติมอีก

ซึ่งเป็นการสร้างภาระให้เกิดกับผู้ฟ้องคดีทั้งสองจนเกินสมควร ขอให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพิกถอนคำสั่ง และงดการจัดเก็บค่าบริการหรือค่าบำรุงเสาไฟฟ้า ค่าธรรมเนียมอนุญาต ค่าประกัน และค่าสมทบจากการพาดสายเคเบิลทีวีของผู้ฟ้องคดีทั้งสองและผู้ประกอบการเคเบิลทีวี ทั่วไป นั้น เมื่อหนังสือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการพิจารณาอนุญาต พาดสายส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ฯ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ ที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ยังไม่มีผลทางกฎหมายออกสู่ภายนอกหน่วยงานทางปกครอง ย่อมไม่กระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง หรือผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาอนุญาตพาดสายส่ง สัญญาณวิทยุโทรทัศน์ตามหนังสือฉบับดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๕/๒๕๕๖ (ประชุมใหญ่))

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการคมนาคมและการขนส่ง

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือของสำนักงานขนส่งจังหวัด ตามหนังสือสำนักงานขนส่งจังหวัดระยอง ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๒ เรื่อง ขอให้นำรถโดยสาร ประจำทาง หมวด ๒ และหมวด ๓ เข้าใช้สถานีขนส่งผู้โดยสาร จังหวัดระยอง แห่งที่ ๒ นั้น เมื่อหนังสือดังกล่าวเป็นเพียงหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติตามประกาศของนายทะเบียน ประจำจังหวัดระยองเท่านั้น โดยมีได้มีนิติสัมพันธ์ใด ๆ เกิดขึ้น กรณีจึงมิใช่คำสั่งทางปกครอง ที่จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองคน ผู้ฟ้องคดีทั้งสองคนจึงมิใช่ ผู้เสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๑/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องขอให้ขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการ ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ และหนังสือมอบอำนาจของกระทรวงการคลังที่ให้สำนักนายกรัฐมนตรี ใช้สิทธิเป็นผู้ถือหุ้นบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) แทนกระทรวงการคลังตามหนังสือร้องเรียน ของผู้ฟ้องคดีนั้น การแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวเป็นเรื่องการจัดการของบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) และการมอบอำนาจ ของกระทรวงการคลังก็เป็นเรื่องนิติสัมพันธ์ระหว่างกระทรวงการคลังในฐานะผู้มอบอำนาจ กับสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้รับมอบอำนาจ การแต่งตั้งคณะกรรมการและการมอบอำนาจ ของกระทรวงการคลังดังกล่าวจึงไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อสถานะและสิทธิของผู้ฟ้องคดีโดยตรง ทั้งในฐานะที่เป็นผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้เป็น

ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการแต่งตั้งคณะกรรมการและการมอบอำนาจของกระทรวงการคลัง การที่ นายกรัฐมนตรีไม่เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและหนังสือมอบอำนาจของกระทรวงการคลัง จึงไม่ใช่เป็นการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายหรือ อาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือ ดำเนินการในกิจการของรัฐ และหนังสือมอบอำนาจของกระทรวงการคลังที่ให้นายกรัฐมนตรี ใช้สิทธิเป็นผู้ถือหุ้นบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) แทนกระทรวงการคลัง (คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๔๔๓/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นราษฎรอยู่บ้านมุ่งคำฟ้องว่า นายอำเภอ เชียงขวัญตรวจสอบเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีกรณีการดำเนินโครงการของคณะกรรมการ ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพแผนชุมชนและกิจกรรมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการดำเนินโครงการทำน้ำหมักและสารสกัดชีวภาพ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงฟ้องขอให้เพิกถอนผลการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือของนายอำเภอ เชียงขวัญ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ และลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ โดยให้นายอำเภอ เชียงขวัญดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย นั้น การตรวจสอบเรื่องร้องเรียนของนายอำเภอ เชียงขวัญเป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้ได้ ข้อเท็จจริงก่อนที่ผู้มีอำนาจจะวินิจฉัยหรือมีคำสั่ง ผลการตรวจสอบของนายอำเภอ เชียงขวัญ จึงไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง หนังสือของนายอำเภอ เชียงขวัญทั้งสองฉบับ ดังกล่าวเป็นเพียงการแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบถึงผลการพิจารณาในเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียน ซึ่งมีใช่คำสั่งหรือการกระทำที่ก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดี มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนผลการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนของนายอำเภอ เชียงขวัญ และให้ นายอำเภอ เชียงขวัญดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีใหม่ได้ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการนโยบายการเงินได้มีมติขึ้นอัตรา ดอกเบี้ยนโยบายเป็นร้อยละ ๑.๕ และเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ มีมติขึ้นอัตราดอกเบี้ย นโยบายเป็นร้อยละ ๑.๗๕ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขัดต่อ รัฐธรรมนูญ และไม่ปฏิบัติหรือดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงฟ้องคดีขอให้เพิกถอนประกาศการขึ้นดอกเบี้ยนโยบายทั้งสองครั้ง ให้ธนาคาร

แห่งประเทศไทยกำหนดส่วนต่างดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไม่เกินร้อยละ ๒ ให้คณะกรรมการนโยบายการเงินปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามกฎหมาย นั้น การที่คณะกรรมการนโยบายการเงินใช้อำนาจตามมาตรา ๒๘/๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ และมีมติขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ร้อยละ ๐.๒๕ ต่อปี จากเดิมร้อยละ ๑.๒๕ เป็นร้อยละ ๑.๕๐ ต่อปี และมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ให้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ ๐.๒๕ ต่อปี จากเดิมร้อยละ ๑.๕๐ เป็นร้อยละ ๑.๗๕ ต่อปี เป็นการกำหนดนโยบายการเงินภายใต้กรอบเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อโดยมุ่งหมายที่จะลดอัตราเงินเฟ้อให้ต่ำลงด้วยการขึ้นอัตราดอกเบี้ยอันเป็นการกำหนดเป้าหมายของนโยบายทางการเงินของประเทศ และการกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายดังกล่าว ไม่มีผลกระทบโดยตรงต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสอง แม้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะอ้างว่าเป็นประชาชนคนไทย มีสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดสุโขทัย ได้มีมติในการประชุมยืนยันให้นำเรื่องร้องเรียนซึ่งมีผู้เสียหายเจ็ดคนร้องเรียนผู้ฟ้องคดีเสนอสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคพิจารณาใช้อำนาจ ตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ต่อไป ซึ่งหากคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคพิจารณาเห็นสมควรเข้าดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดี คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคก็จะดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ต่อไป มติของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดสุโขทัยดังกล่าว จึงเป็นเพียงขั้นตอนของการเตรียมการและการดำเนินการภายในของเจ้าหน้าที่ที่ยังไม่มีผลทางกฎหมายออกสู่ภายนอก ซึ่งจะไปกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีอันจะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๒/๒๕๕๗)

(๓) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการกระทำอื่น

(ก) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครเข้ารับการสอบคัดเลือกเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งนักวิชาการ แต่เมื่อประกาศผลการสอบปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการคัดเลือกซึ่งผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีคุณสมบัติโดดเด่น การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการคัดเลือกเนื่องจากการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตำแหน่งนักวิชาการ ของอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมิได้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ฉบับที่ ๒/๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องขอความเป็นธรรมในการสอบคัดเลือกครั้งนี้ ซึ่งแปลความได้ว่าผู้ฟ้องคดีต้องการให้ศาลตรวจสอบกระบวนการสอบคัดเลือกว่าเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๑/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา ได้มีมติที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา อนุมัติโครงการจ่ายเงินสะสมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนามีมติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อหามั้ย และเหตุเดือดร้อนรำคาญ

กรณีฟ้องว่า มีการจัดตั้งโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อนขึ้นภายในคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล โดยโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อนได้เปิดโครงการรักษาผู้ป่วยโรคเบาหวานน้ำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะ ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนและผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนเป็นผู้ป่วยโรคเบาหวานน้ำเหลืองได้เข้ารับการรักษาดังกล่าวที่โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน และอยู่ระหว่างการรักษาซึ่งจะต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง การยุบเลิกโครงการรักษาโรคเบาหวานน้ำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะย่อมทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนและผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนที่อยู่ระหว่างการรักษาไม่สามารถรักษาดังกล่าวได้อีกต่อไป แม้ว่าการรักษาโรคเบาหวานน้ำเหลืองจะรักษาด้วยวิธีการอื่นได้ แต่การตัดสินใจในการรักษาโรคเบาหวานน้ำเหลืองว่าจะรักษาด้วยวิธีการใดเป็นสิทธิของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนและผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคน ทั้งนี้ แพทยสภา สภากาชาด สภาเภสัชกรรม ทันตแพทยสภา คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะได้ร่วมกันออกประกาศรับรองสิทธิดังกล่าว นอกจากนี้ การรักษาโรคเบาหวานน้ำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีโรงพยาบาลใดรักษาดังกล่าวนอกจากโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนและผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนเลือกที่จะรักษาโรคเบาหวานน้ำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะที่โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน แต่ไม่อาจรักษาดังกล่าวได้ เนื่องจากคณบดีคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีประกาศคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ยุบเลิกโครงการรักษาโรคเบาหวานน้ำเหลืองด้วยวิธีดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนและผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของคณบดีคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๙/๒๕๕๔)

(ข) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องขอให้ระงับหรือยกเลิกการก่อสร้างคุระบายน้ำและปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเท้าในพื้นที่ถนนทางเข้าบ้านขุนนิพัทธ์จินนครและครอบครัว จิระนคร นั้น เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดียอมรับว่าที่ดินบริเวณที่เทศบาลนครหาดใหญ่จะเข้าดำเนินการขุดคุระบายน้ำได้มีการยกให้เป็นทางสาธารณะแล้ว จึงต้องฟังข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิใด ๆ

ในที่พิพาทดังกล่าว ดังนั้น จึงยังถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของเทศบาลนครหาดใหญ่ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑๖/๒๕๕๕)

กรณีเมื่อโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๖๕๘ ของผู้ฟ้องคดีเป็นหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายที่ดินรับรองสิทธิในที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ トラบใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ยังมีได้มีคำสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขโฉนดที่ดินพิพาท ผู้ฟ้องคดีจึงยังคงมีฐานะเป็นผู้ทรงกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงดังกล่าว ส่วนกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเลย สาขาด่านซ้าย มีหนังสือแจ้งให้ธนารักษ์พื้นที่เลยมาร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนาย ท. ที่ร้องเรียนว่าผู้ฟ้องคดีบุกรุกที่ดินของนาย ท. และเอกสารที่ดินของผู้ฟ้องคดีออกทับที่ดินของหน่วยงานราชการ เป็นการดำเนินการภายในของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด กรณีจึงถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของสำนักงานที่ดินจังหวัดเลย สาขาด่านซ้าย สำนักงานที่ดินจังหวัดเลย และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เลย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๒/๒๕๕๕)

กรณีการกระทำของผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ นายอำเภอพนมดงรัก นายกองค้การบริหารส่วนตำบลปักไค และสำนักที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ที่เกี่ยวกับการรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เป็นเพียงการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง และขณะยื่นฟ้องยังไม่มี การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในตำแหน่งที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งแปลงที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองอยู่ การกระทำของผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ นายอำเภอพนมดงรัก นายกองค้การบริหารส่วนตำบลปักไค และสำนักที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ยังไม่ก่อให้เกิดผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๙/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๘ ได้ยื่นคำขอรังวัดสอบเขตที่ดินดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตรัง สาขาห้วยยอด และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดสอบเขตที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๘ ผลการรังวัดได้เนื้อที่น้อยกว่าเดิม นั้น เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตรัง สาขาห้วยยอด ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงตามคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นว่า ขณะนี้เรื่องรังวัดสอบเขตที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๑๕๘ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตรัง สาขาห้วยยอด ยังมีได้ดำเนินการอย่างใด จนกว่าจะได้รับการยินยอมจากผู้ฟ้องคดีเท่านั้น กรณีจึงเห็นได้ว่าเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตรัง สาขาห้วยยอด

ยังมีได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๖๙ ทวิ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แก้ไขแผนที่หรือเนื้อที่ ให้ตรงกับความเป็นจริงแต่อย่างใด ดังนั้น สิทธิในที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๑๕๘ ของผู้ฟ้องคดีมีอยู่ อย่างไรก็ดีคงมีอยู่อย่างนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๑/๒๕๕๗)

กรณีการขีดแนวเขตอุทยานแห่งชาติป่าดอยสุเทพ ตามพระราชกฤษฎีกาย้ายเขตอุทยานแห่งชาติป่าดอยสุเทพในท้องที่ตำบลลับเปิง อำเภอแม่แตง และตำบลแม่แสม ตำบลโป่งแฝง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๕ ลงในระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศของกรมที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่ หมายเลข ๔๗๔๖ I ๙๐๙๐ เป็นการถ่ายทอดแนวเขตอุทยานแห่งชาติป่าดอยสุเทพตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ลงในระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศอันเป็นเพียงการดำเนินการภายในของอธิบดีกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และนายช่างสำรวจชำนาญงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการคุ้มครอง และดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ ตลอดจนการออกโฉนดที่ดินในบริเวณดังกล่าวต่อไปเท่านั้น กรณีไม่อาจถือได้ว่าการขีดแนวเขตอุทยานแห่งชาติดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจทางปกครอง ตามกฎหมายหรือดำเนินกิจการทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิของผู้ฟ้องคดี แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๗/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับผลกระทบจากการออกหนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) โดยตรง เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิ สาขาภูเขียว ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ และอธิบดีกรมที่ดิน มุ่งประสงค์จะออก น.ส.ล. ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดที่ได้ทำการรังวัดในครั้งแรก และมีเจตนาที่จะออก น.ส.ล. ทับที่ดิน ของผู้ฟ้องคดี โดยมีได้คำนึงถึงเนื้อที่และขอบเขตของที่ดินสาธารณประโยชน์ที่แท้จริง อย่างไรก็ตาม เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงและผู้ฟ้องคดีก็ยอมรับว่าที่ดินซึ่งผู้ฟ้องคดีครอบครองตั้งอยู่ ในบริเวณกลุ่มที่ดินที่มีการคัดค้าน ทำให้ยังไม่สามารถดำเนินการออก น.ส.ล. ได้ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่บุคคลที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหาย ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียโดยตรง จากการกระทำของผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิซึ่งรับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมที่ดินให้ดำเนินการ ออก น.ส.ล. เลขที่ ชย ๑๕๕๖ ดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๓/๒๕๕๗ ที่ ๔๙๔/๒๕๕๗ ที่ ๔๙๖/๒๕๕๗ ที่ ๔๙๗/๒๕๕๗ ที่ ๔๙๘/๒๕๕๗ และที่ ๔๙๙/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทาง เดียวกัน)

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์โดยการปลูกพืชอยู่ในที่ดินที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะดำเนินโครงการขุดสระหลวง หมู่ที่ ๗ ซึ่งเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน การใช้ประโยชน์บนที่ดินของผู้ฟ้องคดีจึงมิได้มีสิทธิใดที่จะเข้ายึดถือครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินบริเวณดังกล่าวในลักษณะที่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายบนพื้นที่ดินแปลงนั้นได้ เมื่อเทศบาลตำบลบ้านเข็ญจะดำเนินการใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว เพื่อขุดขยายสระเพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำและเป็นที่ทิ้งดิน การที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนเองจะไม่มีที่ดินทำกินเพราะการดำเนินการของเทศบาลตำบลบ้านเข็ญจึงขอให้มีการระงับโครงการขุดขยายสระ นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์บนที่ดินแปลงพิพาท ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายในทางนิตินัยจากการกระทำของเทศบาลตำบลบ้านเข็ญแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓/๒๕๕๘ และที่ ๑๙/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีการกำหนดกรอบอัตรากำลังบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ถือเป็นกาหนดนโยบาย วางแผน และกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว มิได้มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ในอันที่จะก่อให้เกิดเปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีหรือเป็นการลดทอนสิทธิประโยชน์อื่นใดที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับให้ลดน้อยลงแต่ประการใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๐๒/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องขอให้คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการดำเนินการเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีได้รับผลประโยชน์ไม่น้อยกว่าตามที่มีการประกาศเชิญชวนให้สมัครเป็นสมาชิกในเอกสารแสดงผลประโยชน์รวมโดยประมาณของระบบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงในขณะและผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องในคดีนี้ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดียังคงรับราชการอยู่ ยังมิได้ออกจากราชการแต่อย่างใด สมาชิกภาพการเป็นสมาชิกของผู้ฟ้องคดี

ยังไม่สิ้นสุดลง ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีสิทธิได้รับเงินจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า แม้ผู้ฟ้องคดีมีอายุราชการเหลืออยู่ ๒ ปี แต่เมื่อคำนวณหักเงินสะสมส่วนเพิ่มที่ผู้ฟ้องคดีได้ส่งสะสมเพิ่มเติมเป็นพิเศษกรณีของตนเองแล้ว จำนวนผลประโยชน์ที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับยังคงแตกต่างจากที่ปรากฏในเอกสารการแสดงผลประโยชน์รวมโดยประมาณของระบบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการเกือบเท่าตัว นั้น ก็เป็นเรื่องในอนาคตที่ผู้ฟ้องคดีได้คาดหมายไปเองล่วงหน้า ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น และยังไม่แน่นอนอีกด้วยว่าเมื่อสมาชิกภาพของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลงแล้ว กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการจะคำนวณเงินที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับให้เป็นจำนวนเงินเท่าใด ดังนั้น จึงถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายอันเนื่องมาจากการที่คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้มีใบแจ้งยอดเงินสมาชิก ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๓/๒๕๕๔)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า นาง จ. ตำแหน่งนิติกร ไม่ใช่ชายช่าง ได้เข้ามาในอาคารของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งห้ามมิให้นาง จ. เข้าไปในอาคารของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ได้รับอนุญาตอีกนั้น เมื่อกรณีตามคำฟ้องผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลกำหนดคำสั่งห้ามมิให้นาง จ. เข้าไปในอาคารของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ได้รับอนุญาตในอนาคต กรณีจึงเห็นได้โดยสภาพว่า ในขณะที่ยื่นฟ้องคดีนี้ยังไม่มีกรกระทำทางปกครองของนาง จ. ที่กระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี จึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาล (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๑/๒๕๕๔)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการประกอบกิจการ

กรณีฟ้องขอให้ห้ามสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี รับประทานคำขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๔๑๗๒ เลขที่ ๖๘๑๖๑ เลขที่ ๖๘๑๖๒ และเลขที่ ๖๘๑๖๓ ตำบลห้วยไผ่ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี นั้น การรับคำขอและพิจารณาคำขอใบอนุญาตดังกล่าว เป็นเพียงกระบวนการพิจารณาทางปกครองเพื่อที่จะออกคำสั่งทางปกครองเท่านั้น ดังนั้น การรับคำขอรับใบอนุญาตดังกล่าวของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรีจึงยังไม่ได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ต่อผู้ฟ้องคดีทั้งห้าสิบสองคนแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๘๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการคมนาคมและการขนส่ง

กรณีฟ้องว่า การที่กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ แจ้งต่อเลขาธิการ ป.ป.ท. ว่า พนักงานขับรถ พนักงานเก็บค่าโดยสาร และพนักงานประจำรายวันไม่ได้จ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย จึงไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับการปรับโครงสร้างอัตราค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการร้อยละ ๕ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๘ นั้น หนังสือดังกล่าวเป็นการแจ้งข้อมูลอันสืบเนื่องมาจากหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ท. ที่ขอทราบข้อมูลการปรับโครงสร้างอัตราค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการกรณีพนักงานขับรถ และพนักงานเก็บเงินค่าโดยสาร กองเดินรถที่ ๓ เขตการเดินรถที่ ๓ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมอันเนื่องมาจากการที่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี การแจ้งข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นการชี้แจงหรือให้ข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกัน อันเป็นการปฏิบัติการภายในหน่วยงานของรัฐ ยังไม่มีผลกระทบต่อสภาพของสิทธิของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรืออาจจะเดือดร้อนอันเนื่องมาจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำของกรมบัญชีกลาง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๓/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑๔ เป็นผู้ประกอบกิจการที่พักอาศัย ร้านค้า จักรยานยนต์รับจ้าง โดยอาศัยพื้นที่บริเวณรอบสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดพิษณุโลก แห่งที่ ๑ ประกอบกิจการ โดยมีรายได้จากประชาชนผู้มาใช้บริการที่สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดพิษณุโลก แห่งที่ ๑ หากได้มีนิติสัมพันธ์กับสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดพิษณุโลก แห่งที่ ๑ ในทางใดทางหนึ่ง ดังนั้น เมื่อมีการจัดตั้งสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดพิษณุโลก แห่งที่ ๒ และมีการเปลี่ยนแปลงการเข้าสถานีขนส่งผู้โดยสารตามคำสั่งและประกาศที่เกี่ยวกับการเข้าใช้สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดพิษณุโลก แห่งที่ ๑ และแห่งที่ ๒ จึงไม่ใช่การกระทำที่มีผลกระทบต่อสภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑๔ อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑๔ ก็ยังสามารถย้ายไปประกอบกิจการที่บริเวณโดยรอบของสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดพิษณุโลก แห่งที่ ๒ ได้ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑๔ จึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการกระทำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม อธิบดีกรมการขนส่งทางบก ขนส่งจังหวัดพิษณุโลก ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก นายกเทศมนตรีนครพิษณุโลก และคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดพิษณุโลก (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๐๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีการกระทำของกรรมการคุมสอบที่เก็บกระดาษคำตอบ ก่อนหมดเวลาการสอบ ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ได้ระบุไว้ในประกาศระเบียบการสอบ เป็นการกระทำ ในการเตรียมการและดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง ซึ่งในคดีนี้ก็คือ ประกาศผลการทดสอบวัดความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ (ซียูเท็บ) ของผู้เข้าทดสอบทุกคน รวมทั้งผู้ฟ้องคดี โดยสภาพแล้วการกระทำของกรรมการคุมสอบที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ยังไม่มีผลทางกฎหมายกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้เข้าทดสอบหรือก่อ ความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ แก่ผู้เข้าทดสอบรวมทั้งผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด เฉพาะแต่ประกาศผลการทดสอบวัดความสามารถ การใช้ภาษาอังกฤษ (ซียูเท็บ) ของผู้เข้าทดสอบแต่ละคนเท่านั้นที่มีผลทางกฎหมายกระทบ ต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้เข้าทดสอบหรือก่อความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้แก่ผู้เข้าทดสอบรวมทั้งผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๘/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่อนุมัติในหลักการเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการบริหารจัดการเพื่อฟื้นฟูฐานะทางการเงิน ของการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย นั้น เป็นเพียงการดำเนินนโยบายภายในของฝ่ายบริหาร ซึ่งมีผลกระทบต่อรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเท่านั้น มิได้มี ผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของประชาชนทั่วไป ผู้ฟ้องคดีทั้งสามซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปย่อมไม่ได้รับ ผลกระทบจากมติดังกล่าว จึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบให้การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยบริหารจัดการพื้นที่ตลาดนัดจตุจักรได้เอง นั้น เป็นกรณีที่ คณะรัฐมนตรีใช้อำนาจของฝ่ายบริหารดำเนินงานในกิจการภายในของฝ่ายบริหารในการจัดการ พื้นที่ตลาดนัดจตุจักร ซึ่งเป็นทรัพย์สินของการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย มติของคณะรัฐมนตรี ดังกล่าวจึงมีผลกระทบต่อรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยเท่านั้น มิได้มีผลกระทบโดยตรงต่อสิทธิ หน้าที่ของประชาชนทั่วไป รวมทั้งผู้ฟ้องคดีซึ่งแม้จะเป็นผู้ประกอบการอาชีพค้าขายในตลาดนัด จตุจักร ก็ไม่ถือว่าเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากมติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวแต่อย่างใด ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า เมื่อการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยเข้ามาบริหารจัดการตลาดนัดจตุจักรแล้ว จะมีการกำหนดอัตราค่าเช่าใหม่ที่สูงกว่าค่าเช่าเดิมที่ผู้ฟ้องคดีเคยจ่ายให้กับกรุงเทพมหานคร

นั้น ก็เป็นเพียงการคาดหมายของผู้ฟ้องคดี และเป็นเรื่องระหว่างผู้ฟ้องคดีกับการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งมีใช่เป็นผลโดยตรงอันเกิดจากการมีมติของคณะรัฐมนตรี ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการมีมติของคณะรัฐมนตรี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๘/๒๕๕๖)

(๔) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการละเลยต่อหน้าที่

(ก) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีขอออกโฉนดที่ดินตามคำพิพากษาตามยอมของศาลแขวงสุรินทร์ต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ถือเป็นการออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายที่ต้องดำเนินการยื่นคำขอตามแบบ น.ส. ๑ ข. ตามข้อ ๑๖ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๗ เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ไม่ได้จัดให้มีแบบคำร้องไว้ให้เขียนสำหรับใช้ในการยื่นคำขอออกโฉนดที่ดิน และในการไปติดต่อขอออกโฉนดที่ดินดังกล่าวหลายครั้ง ผู้ฟ้องคดีก็ได้รับแจ้งการปฏิเสธด้วยวาจาทุกครั้ง โดยไม่ปรากฏว่ามีการแจ้งให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอเป็นหนังสือดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินเป็นหนังสือแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ไม่ได้จัดให้มีแบบคำขอตามแบบ น.ส. ๑ ข. ไว้ให้ผู้ฟ้องคดีเขียนสำหรับใช้ในการยื่นคำขอออกโฉนดที่ดิน และได้ปฏิเสธด้วยวาจาที่จะดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีย่อมเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการงดเว้นการกระทำดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๙/๒๕๕๕)

กรณีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาชะอวด มีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามแนวเขตที่ดินที่ได้นำรังวัดไว้ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ตามโครงการเดินสำรวจออก น.ส. ๓ ก. เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘ แต่มีเหตุขัดข้อง ทำให้ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับการออก น.ส. ๓ ก. ในเวลานั้น เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาชะอวด จึงได้แจ้งคำสั่งให้คู่กรณีทราบเพื่อให้ฝ่ายที่ไม่พอใจยื่นฟ้องเป็นคดีต่อศาลภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ทราบคำสั่ง ถ้าไม่ฟ้องศาลและหรือไม่นำสำเนาคำฟ้องมาแสดงภายในกำหนด ก็ดำเนินการออกโฉนดที่ดินตามที่สั่งการไว้ และเมื่อครบกำหนดเวลาแล้วไม่มีคู่กรณีฝ่ายใดนำข้อพิพาทยื่นฟ้องต่อศาลหรือนำสำเนาคำฟ้อง

มาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ฟ้องคดีจึงมีคำขอรังวัดปักหลักหมายเขตที่ดิน แต่มีเหตุขัดข้องในการรังวัดที่ดินตามคำขอ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาชะอวด ออกโฉนดที่ดินแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการงดเว้นการกระทำของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาชะอวด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๔/๒๕๕๕)

กรณีปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานีรับคำขอของผู้ฟ้องคดีเพื่อขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว แต่ไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินได้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดิน น.ส. ๓ ก. ให้แก่นาย ศ. ทับซ้อนกับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์อยู่ ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้มอบอำนาจให้นาย ร. มีหนังสือแจ้งไปยังกรมที่ดินเพื่อขอให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ดังกล่าวแล้ว แม้ว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ทำใบมอบอำนาจให้แก่นาย ร. แต่เมื่อนาย ร. ได้ดำเนินการดังกล่าวในฐานะทนายความของนาย อ. นาง ส. และประชาชนในชุมชนโพธิ์ทอง โดยมีหนังสือแจ้งให้อธิบดีกรมที่ดินซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมที่ดิน ดำเนินการเพิกถอน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว ซึ่งกรมที่ดินก็ได้ทราบเรื่องดังกล่าวและมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้นาย ร. ในฐานะทนายความของนาย อ. นาง ส. และประชาชนในชุมชนโพธิ์ทองทราบแล้ว กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้กรมที่ดินดำเนินการในเรื่องดังกล่าวแล้ว เมื่อกรมที่ดินมิได้ดำเนินการตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๗/๒๕๕๕ ที่ ๔๗๘/๒๕๕๕ และที่ ๔๗๙/๒๕๕๕ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องขอให้นาง ส. ใช้เงินให้แก่กรมที่ดินนั้น คำสั่งลงโทษไล่นาง ส. ออกจากราชการ นอกจากจะทำให้นาง ส. ต้องออกจากราชการแล้ว ยังมีผลเป็นการเพิกถอนสถานภาพการเป็นข้าราชการและสิทธิประโยชน์อันเนื่องมาจากการเป็นข้าราชการของนาง ส. ที่ผ่านมาในช่วงที่ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไป ซึ่งรวมถึงการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่

นาง ส. ในช่วงเวลาดังกล่าวด้วย จึงก่อให้เกิดความรับผิดชอบแก่นาง ส. ที่จะต้องคืนเงินเดือนที่ได้รับไปในระหว่างนั้น เมื่อความรับผิดชอบของนาง ส. ดังกล่าวเกิดจากการละทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อันเป็นการกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อกรมที่ดินเป็นผู้รับผิดชอบในเงินงบประมาณที่เบิกจ่ายให้แก่นาง ส. กรมที่ดินจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากกรณีดังกล่าว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๘/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องขอให้ไต่สวนคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ กรณีละเลยไม่พิจารณา คำร้องทุกข์ที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อคณะอนุกรรมการข้าราชการครูฯ ขอให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการงดเว้นการกระทำของคณะอนุกรรมการข้าราชการครูฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๐/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการครูถูกคำสั่งลงโทษทางวินัย ตัดเงินเดือนร้อยละ ๕ เป็นเวลา ๑ เดือน ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแต่จนถึงวันฟ้อง ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ จึงฟ้องขอให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ ดำเนินการนำเรื่องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเข้าวาระการประชุมของ คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการงดเว้นการกระทำดังกล่าว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๗/๒๕๕๕)**

กรณีผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติดำเนินการให้เป็นไปตามมติของ ก.ตร. โดยมีคำสั่งให้ยกโทษแก่ผู้ฟ้องคดี และมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกัน แต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของ ก.ตร. ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๔/๒๕๕๖)**

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านและมีหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพนม ขอให้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านแล้ว แต่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพนม ไม่ดำเนินการ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของผู้บัญชาการโรงพยาบาลนครพนม (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้อนุญาตให้นาย อ. ก่อสร้างอาคารโรงเรือนเลี้ยงสัตว์เพื่อใช้เป็นสถานที่เพาะเลี้ยงสุกร โดยไม่ดำเนินการจัดทำประชาคมหรือประชาพิจารณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองคนและประชาชนในท้องถิ่นลงมติว่าสมควรประกอบกิจการดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งการอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารโรงเรือนดังกล่าวจะนำไปสู่การเพาะเลี้ยงสุกร และการประกอบกิจการดังกล่าวเป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไปว่าก่อให้เกิดน้ำเสีย สิ่งปฏิกูล ตลอดจนกลิ่นและเสียงซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้กำหนดให้การเลี้ยงสุกรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม และกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเลี้ยงสุกร ประกอบกับผู้ฟ้องคดีทั้งสองคนอยู่อาศัยและประกอบอาชีพเกษตรกรรมในท้องที่อันเป็นชุมชนท้องถิ่นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองคนจึงมีสิทธิมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตนและสิทธิดังกล่าวย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสมตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองคนจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และนายอำเภอพนัสนิคม (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการ

แผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรธานีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร กรณีไม่ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งถูกพักการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของนายอำเภอโนนสะอาด ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน และเบิกจ่ายเงินเดือนหรือค่าตอบแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามอัตราที่ได้รับก่อนถูกพักการปฏิบัติหน้าที่ ขอให้นายอำเภอโนนสะอาดและผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรธานีดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่และเบิกจ่ายเงินเดือนหรือค่าตอบแทนดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายเนื่องจากเมื่อมีการเพิกถอนคำสั่งพักการปฏิบัติหน้าที่ผู้ฟ้องคดีย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งพักการปฏิบัติหน้าที่แล้ว นายอำเภอโนนสะอาดและผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรธานีย่อมมีหน้าที่ต้องออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ และเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิตั้งแต่วันที่คำสั่งพักการปฏิบัติหน้าที่ถูกเพิกถอน จนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีถูกพักการปฏิบัติหน้าที่ครั้งใหม่ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์เพื่อร้องเรียนกรณีนาย ผ. นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอกับพวก ร่วมกันฉ้อโกงเงินของเทศบาลตำบลหนองสอ โดยจัดทำโครงการและเบิกจ่ายเงินอันเป็นเท็จ นั้น นอกจากผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์จะมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนแล้ว ยังมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบและเพื่อทราบจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่จะต้องชดใช้ อีกทั้ง มีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินคดีอาญากับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ไม่ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดดังกล่าวข้างต้น ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นาย ส. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลปากแพรก ได้มีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อร่วมกันในการเบิกถอนเงินจากธนาคาร โดยมีได้มีชื่อผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมเป็นกรรมการด้วย อันเป็นการไม่ชอบด้วยข้อ ๓๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

ที่กำหนดให้ต้องมีผู้ฟ้องคดีร่วมเป็นกรรมการด้วย ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ดำเนินการสอบสวนและพิจารณาโทษนาย ส. ในการกระทำดังกล่าว แต่นายอำเภอบางสะพานน้อยและผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรกและสอบสวนพิจารณาโทษผู้บริหารท้องถิ่นตามที่มีข้อร้องเรียนตามมาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก็มีได้ดำเนินการสอบสวนและแจ้งผลให้ผู้ฟ้องคดีทราบแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการออกคำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรกดังกล่าว แต่นายอำเภอบางสะพานน้อยและผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไม่ดำเนินการสอบสวนให้ด้วยความยุติธรรมและสั่งการในกรณีดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของนายอำเภอบางสะพานน้อยและผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๖/๒๕๕๖)

เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองลาดสวายและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนี้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองย่อมมีสิทธิที่จะสอดส่องดูแลการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มีสถานะเป็นผู้แทนของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติหรือไม่ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของทางราชการเป็นส่วนรวม เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่าผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีซึ่งมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลไม่ดำเนินการสอบสวนนาย จ. นายกเทศมนตรีเมืองลาดสวาย ตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มีหนังสือร้องเรียน ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๓/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อให้ดำเนินการสอบสวนข้อพิพาท แต่ปรากฏว่าผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แต่อย่างใดต่อเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการที่ผู้ตรวจการแผ่นดินละเลย

ต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาเบิกจ่ายเงินเดือนและค่าตอบแทนให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และนาย ณ. ละเลยไม่กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา ทำให้ได้รับความเสียหาย นั้น เมื่อพิจารณาถึงเงินเดือนและค่าตอบแทนที่มีการเบิกจ่ายให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาแล้ว เงินเดือนและค่าตอบแทนดังกล่าวเป็นเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา หากมีการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับเงินงบประมาณดังกล่าวอันเกิดจากการกระทำละเมิดของนายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา และนาย ณ. ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้และเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ก็คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาแม้จะอ้างว่าเป็นผู้เสียหายให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา แต่ก็ไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายและไม่ได้เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามโดยนิตินัย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อนามัย และเหตุเดือดร้อนรำคาญ

กรณีฟ้องว่า นายเทศมนตรีตำบลหนองสอในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ละเลยต่อหน้าที่ในการระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญ โดยไม่เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพปล่อยให้ นาย น. ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยมิได้มีการป้องกันมลพิษให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลและก่อให้เกิดเหตุความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้ฟ้องคดีและประชาชน นั้น เมื่อปรากฏว่าในขณะที่ยื่นฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่สำนักงานเทศบาลตำบลหนองสอและพักอาศัยอยู่ในบ้านพักของเทศบาลตำบลหนองสอ ผู้ฟ้องคดีย่อมได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้

อันเนื่องจากการละเลยต่อหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวของนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการเขตบางแคละเลยต่อหน้าที่ปล่อยให้ผู้ร้องสอดทั้งสองก่อสร้างโบสถ์คริสต์ในหมู่บ้านจัดสรรโดยไม่ได้รับอนุญาต ขอให้ผู้อำนวยการเขตบางแคปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดแก่อาคารโบสถ์คริสต์จักรเพชรเกษม เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้อยู่อาศัยติดกับอาคารของผู้ร้องสอดทั้งสองและได้แจ้งให้ผู้อำนวยการเขตบางแคปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่แล้ว แต่ยังไม่ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสองคนเป็นราษฎรที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการอยู่ในพื้นที่ชุมชนตำบลวังกระแจะขององค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ ซึ่งมีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันเป็นท้องที่ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะออกใบอนุญาตให้บริษัท อ. ก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่ง มีชื่อทางการค้าว่า ห้างเทสโก โลตัส ในท้องที่ตำบลวังกระแจะ โดยเป็นการอนุญาตให้ก่อสร้างทางเข้าออกอาคารห่างจากทางร่วมทางแยกน้อยกว่าระยะที่กฎหมายกำหนด และเป็นการอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารที่ใช้ในการประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งที่มีขนาดตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป โดยผู้ขออนุญาตไม่ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสองคนยอมเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือได้รับผลกระทบโดยตรงและมากเป็นพิเศษกว่าบุคคลทั่วไปที่มีได้อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการในพื้นที่ชุมชนตำบลวังกระแจะขององค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ อันเนื่องมาจากการกระทำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะและบริษัท อ. ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสองคนจึงมีสิทธิมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการผังเมือง และการคมนาคมและขนส่ง ทั้งนี้ เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ซึ่งสิทธิดังกล่าวได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสม ตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสองคนจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือ

การงดเว้นการกระทำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด
ที่ ๑๕๗/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับงานทะเบียน

กรณีผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง แต่ผู้อำนวยการเขตปทุมวันยังมิได้ดำเนินการแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง ดังนั้น การที่ผู้อำนวยการเขตปทุมวันยังมิได้ดำเนินการย้ายผู้ฟ้องคดีออกจากทะเบียนบ้านกลาง ย่อมทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการงดเว้นการกระทำของผู้ผู้อำนวยการเขตปทุมวัน (คำสั่ง
ศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์กรวิชาชีพ

กรณีผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำกล่าวหาพันเอก ส. กรณีประพฤติผิด มรรยาททนายความต่อประธานกรรมการมรรยาททนายความ แต่ประธานกรรมการมรรยาท ทนายความมีคำสั่งไม่รับเป็นคำกล่าวหา ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ไม่ได้รับแจ้ง ผลการพิจารณา ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการงดเว้นการกระทำ ของประธานกรรมการมรรยาททนายความ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๑/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นสมาชิกสภาสถาปนิกฟ้องว่า การดำเนินการ ของสภาสถาปนิกมีการใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย สร้างความเสื่อมเสียให้เกิดขึ้นต่อ สภาสถาปนิกหลายประเด็น คือ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตัวเลขในงบดุลประจำปี มีการรับเงิน ที่อ้างว่าเป็นเงินบริจาคจากผู้รับเหมางานก่อสร้างและรับบริจาควัสดุก่อสร้างจากผู้จำหน่าย วัสดุก่อสร้าง อันขัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ มีการใช้อำนาจรับรองปริญญาทางสถาปัตยกรรม เกินกว่าที่พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดไว้ และมีการออกข้อบังคับว่าด้วยการ พัฒนาวิชาชีพต่อเนื่องโดยมีลักษณะเลื่อนลอย จึงได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะสภานายกพิเศษแห่งสภาสถาปนิก ให้พิจารณาความผิด ของสภาสถาปนิกดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะ เดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๘๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเกษตรและสหกรณ์

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุบลราชธานี จำกัด ได้ร้องเรียนต่อสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กระทบการทำให้สหกรณ์เสียหาย หรือสหกรณ์หรือสมาชิกเสื่อมเสียผลประโยชน์ ส่วนสหกรณ์ จังหวัดอุบลราชธานีมีหน้าที่ตรวจสอบการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ ของสหกรณ์ว่ามีการกระทำที่ทำให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย หรือสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์ เสื่อมเสียผลประโยชน์หรือไม่ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ทำให้สหกรณ์เสียหาย หรือสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์เสื่อมเสีย ผลประโยชน์แล้ว แต่สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีละเลยไม่ตรวจสอบและไม่กระทำการ อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ย่อมทำให้สหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์ได้รับความเสียหาย และแม้ว่าการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพ ของสิทธิหรือหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ แต่การทำให้สมาชิกสหกรณ์เสื่อมเสียผลประโยชน์ ที่ควรจะได้รับ ก็ถือว่าสมาชิกสหกรณ์ได้รับความเสียหายแล้ว เพราะผู้เสียหายที่มีสิทธิฟ้องคดี ต่อศาลปกครอง ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ เท่านั้น ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจาก การงดเว้นการกระทำของสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมการ พัฒนาชุมชน จำกัด ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่ออธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้ตรวจสอบ จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ออมทรัพย์กรมการ พัฒนาชุมชน จำกัด การร้องเรียน ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการใช้สิทธิในการริเริ่มกระบวนการตรวจสอบจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี สหกรณ์ ซึ่งสิทธิของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวได้กำหนดไว้ในระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ว่าด้วย วิธีพิจารณาจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์และการอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นมาตรการ ภายในของฝ่ายปกครองที่มีสถานะเป็นกฎ การที่อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ไม่ตรวจสอบ จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ดังกล่าวตามที่มีการร้องเรียน ย่อมทำให้สิทธิในการริเริ่ม กระบวนการตรวจสอบจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ของผู้ฟ้องคดีได้รับผลกระทบ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจ หลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นชาวนาที่ทำนาอยู่ในที่ดินพิพาท และได้มีหนังสือขอให้คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบลบางเสาธง มีคำวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เช่านาในที่ดินที่พิพาท เพื่อผู้ฟ้องคดีจะได้รับความคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาว่า เป็นผู้บุกรุกเข้ามาทำนาในที่ดินพิพาท นั้น แม้ที่นาที่พิพาทได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของกองทุนรวม บ. ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดนนทบุรี และศาลจังหวัดสมุทรปราการได้มีคำสั่งยกคำร้อง ของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้งดการบังคับคดีในที่นาที่พิพาทแล้วก็ตาม แต่โดยที่พระราชบัญญัติ การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า การเช่านายอมไม่ระงับไป เพราะเหตุโอนกรรมสิทธิ์นาที่เช่า ผู้รับโอนต้องรับไปทั้งสิทธิและหน้าที่ของผู้โอนที่มีต่อผู้เช่านา ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งหากคำร้องของผู้ฟ้องคดีได้รับการวินิจฉัยก็อาจมีผลให้ผู้ฟ้องคดี อยู่ในฐานะผู้เช่านาตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับนายอำเภอบางเสาธงเป็นผู้ที่มี อำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำตำบลตามมาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีอำนาจในการแต่งตั้งกรรมการของคณะกรรมการดังกล่าวตามมาตรา ๙ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ฉะนั้น เมื่อคำร้องของผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการพิจารณา วินิจฉัย โดยผู้ฟ้องคดีอ้างว่านายอำเภอบางเสาธงยังไม่ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาล (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙๘/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องเรียนต่อนายอำเภอจากราชเพื่อขอให้ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินคดีกับนาย ว. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสีสุก กรณีทุจริตขอรับเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย น้ำท่วมขังและไหลหลาก ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และนายอำเภอจากราชได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าวแล้ว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือขอคัดสำเนาคำให้การของคณะกรรมการ สรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริง พร้อมทั้งสัญญาเช่าบ่อเลี้ยงปลาทุกสัญญาที่เกี่ยวข้อง แต่ผู้นายอำเภอจากราชเพิกเฉย ไม่ดำเนินการดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดเลขที่ ๑๙๐๐ และได้ยื่นคำขอรังวัดที่ดินดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในสังกัดของกรมที่ดิน เมื่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ผู้ฟ้องคดีตามคำขอรังวัด ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๘/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีมีหนังสือขอให้ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงจังหวัดปทุมธานีจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ แต่ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงจังหวัดปทุมธานียังไม่พิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีและดำเนินการจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการประกอบกิจการ

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขตธนบุรี หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล เขตธนบุรี และเจ้าหน้าที่อนามัย ๖ ละเลยต่อหน้าที่ปล่อยให้ผู้ร้องสอดประกอบกิจการซ่อม ดัดแปลง และตกแต่งรถจักรยานยนต์โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีและผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากกลิ่นเหม็นของน้ำมันเบนซินและสารเคมีที่ผู้ประกอบการใช้ล้างชิ้นส่วนอะไหล่และเครื่องยนต์ อีกทั้ง มีการทดลองเครื่องยนต์เสียงดัง ขอให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขตธนบุรี หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล เขตธนบุรี และเจ้าหน้าที่อนามัย ๖ ควบคุมมิให้ผู้ร้องสอดประกอบกิจการที่จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงกับบริเวณที่ผู้ร้องสอดประกอบกิจการดังกล่าว และได้แจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขตธนบุรี หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล เขตธนบุรี และเจ้าหน้าที่อนามัย ๖ ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่แล้วแต่ยังไม่ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๖/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการคมนาคมและการขนส่ง

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบการขนส่งประจำทางการปล่อยปลละเลยให้มีกลุ่มรถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้างโดยมิได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนรับส่งผู้โดยสารทับซ้อนเส้นทางที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้ประกอบการขนส่งประจำทางย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๑/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีผู้ฟ้องคดีมีบัญชีเงินฝากประจำกับธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสาขานครศรีธรรมราช ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยละเลยต่อหน้าที่ไม่ดำเนินการตรวจสอบกรณีมีผู้ปลอมลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดีถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของผู้ฟ้องคดีไปประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบการกระทำของธนาคารดังกล่าว แต่ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยยังไม่ดำเนินการให้ จึงฟ้องขอให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบการกระทำของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขานครศรีธรรมราช เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากดังกล่าวร่วมกับผู้อื่น ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๓/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นผู้อยู่อาศัยในซอยราษฎร์พัฒนา ๑๕ แยก ๔ และใช้ประโยชน์จากคลองทับช้างบนซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ด้วยการค้าขายให้แก่ผู้สัญจรทางน้ำ การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๔ อุทธรณ์คำสั่งของผู้อำนวยการเขตสะพานสูง ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ออกจากเขตคลองทับช้างบนอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และแจ้งในอุทธรณ์ด้วยว่าหากผู้อำนวยการเขตสะพานสูงได้ดำเนินการตรวจสอบที่ดินที่อยู่ในพื้นที่นั้น จะพบว่ามีบ้านอีกสองหลังปลูกสร้างรุกล้ำที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเช่นเดียวกัน แต่ผู้อำนวยการเขตสะพานสูงไม่ได้ออกคำสั่งให้รื้อถอนบ้านอีกสองหลังดังกล่าว ซึ่งเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการเขตสะพานสูง ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการงดเว้นการกระทำของกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการเขตสะพานสูง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๙/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีถูกจับกุมดำเนินคดีในความผิดฐานมียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีคำสั่งลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ให้ยึดเงินสดจำนวน ๕๑๕,๐๐๐ บาท ของผู้ฟ้องคดีไว้ชั่วคราว โดยมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดเชียงราย ต่อมา ศาลจังหวัดเชียงรายได้มีคำพิพากษายกฟ้อง

แต่ให้รีบเมทแอมเฟตามีนที่เหลือจากการตรวจพิสูจน์ของกลางตามคดีหมายเลขแดงที่ ๘๕๗/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓ และได้ออกไปสำคัญแสดงว่าคดีถึงที่สุดตามหนังสือศาลจังหวัด เชียงราย ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ขอคืนทรัพย์สินที่ถูกยึดไว้ ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ขอทราบผลการพิจารณาขอคืนทรัพย์สิน ต่อเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และปรากฏหลักฐานใบตอบรับ EMS ในประเทศ (ป. ๑๓๓ ข.) ว่า เจ้าหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดรับหนังสือไว้เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ แต่จนถึงปัจจุบัน ผู้ฟ้องคดีก็ยังไม่ได้รับแจ้งผลและไม่ได้รับทรัพย์สินที่ถูกยึดไว้คืน ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณา และมีคำสั่งคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อศาลจังหวัดเชียงรายมีคำพิพากษายกฟ้องและ คดีถึงที่สุดแล้ว การยึดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีย่อมสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ การดำเนินการ เพื่อคืนทรัพย์สินเป็นการกระทำทางปกครอง ไม่ใช่ขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้ดำเนินการยื่นเรื่องขอรับทรัพย์สินภายในระยะเวลาตามที่กฎหมาย กำหนดแล้ว แต่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไม่ดำเนินการใด ๆ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย อันเนื่องจากการงดเว้นการกระทำ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๑๐๗๖๐ ตำบลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งอยู่ติดทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔๓ (หาดใหญ่-จะนะ) ผู้ฟ้องคดีใช้ที่ดินแปลงดังกล่าวประกอบกิจการซื้อขาย รถยนต์มือสอง แต่ในการเคลื่อนย้ายรถยนต์เข้าออกเกิดความไม่สะดวก และไม่สามารถ ใช้ประโยชน์ที่ดินของผู้ฟ้องคดีได้เต็มพื้นที่ เนื่องจากมีเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค บังก้อยตรงบริเวณหน้าที่ดินของผู้ฟ้องคดี และอยู่ห่างจากหลังคาเต็นท์ประมาณ ๒ เมตร ซึ่งเสาไฟฟ้าต้นดังกล่าวมีอยู่แล้วก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะซื้อที่ดินแปลงดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นหนังสือ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ ขอให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินการย้ายเสาไฟฟ้า ซึ่งนับแต่วันที่ ได้ยื่นหนังสือต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการชี้แจงจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แต่อย่างใด นั้น แม้เสาไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่ได้บังก้อยบนที่ดินของผู้ฟ้องคดี แต่มีระยะห่างจากหลังคาเต็นท์ขายรถยนต์มือสองของผู้ฟ้องคดีประมาณ ๒ เมตร ทำให้ การเคลื่อนย้ายรถเข้าออกจกเต็นท์เกิดความไม่สะดวกและอาจเกิดอุบัติเหตุได้ ถือว่าผู้ฟ้องคดี เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการปักเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อให้ตรวจสอบการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ให้ผู้ติเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔/๒๕๕๗)

(ข) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีเพียงหนังสือลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ ขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขาสามพราน ดำเนินการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างของเจ้ามรดกให้แก่ทายาท โดยมีคำขอยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงเป็นเหตุให้สำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขาสามพรานมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำโฉนดที่ดินและเอกสารที่เกี่ยวข้องพร้อมด้วยทายาทที่จะรับมรดกไปยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ แม้ต่อมาผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าได้ไปติดต่อขอโอนมรดกดังกล่าวต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขาสามพราน และได้รับการปฏิเสธด้วยวาจาจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จนทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนและเสียหายจากการกระทำดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่การที่จะวินิจฉัยว่าผู้ที่นำคดีปกครองมาฟ้องต่อศาลปกครองเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีดังกล่าวหรือไม่นั้น ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ดำรงอยู่ในเวลาที่ยื่นฟ้องเป็นสำคัญ เมื่อขณะที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาล ผู้ฟ้องคดีมิได้นำหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินไปขอจดทะเบียนโอนมรดกต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่กลับมีเพียงหนังสือลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ ขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขาสามพราน ดำเนินการจดทะเบียนโอนมรดกให้แก่ทายาทเท่านั้น กรณีจึงยังไม่มีกรกระทำที่เป็นข้อพิพาทอันเกิดจากการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ได้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการงดเว้นการกระทำดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๐/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เลขที่ ๑๐๖๒๗ บริเวณอ่างเก็บน้ำแม่ต้า ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานพะเยา และอยู่ในเขตปกครองของเทศบาลตำบลแม่กา ได้รับความเดือดร้อนจากการที่มีกลุ่มบุคคลซึ่งผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเป็นข้าราชการและมีอิทธิพลข่มขู่คุกคามและบุกรุกที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยาขอให้ช่วยเหลือและแก้ไขความเดือดร้อนเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีอยู่ทำกินในพื้นที่ดังกล่าวตลอดไปโดยไม่มีผู้ใดรบกวนสิทธิ เหตุแห่งความเดือดร้อนเสียหายของผู้ฟ้องคดีจึงเนื่องมาจากมีผู้บุกรุกเพื่อแย่งสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งผู้ฟ้องคดียึดถือครอบครองโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งการจะนำที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินมาดำเนินการจัดที่ดินหรือรับรองสิทธิให้บุคคลใดหรือไม่ขึ้นอยู่กับโครงการหรือนโยบายของรัฐบาลในการจัดที่ดินเพื่อประชาชนอันเป็นเรื่องของการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ กรณีจึงไม่มีการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำใดของผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยาที่เป็นการใช้อำนาจหรือละเลยไม่ใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองและผู้ฟ้องคดีก็ไม่มีสิทธิใด ๆ ในที่ดินที่อ้างว่าถูกแย่งการครอบครอง จึงยังถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๗/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ขอรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๖๐๔ แต่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา ไม่ดำเนินการรังวัดตามรูปที่ดินที่ถูกต้อง และมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา ออกโฉนดที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๖๐๔ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้นเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีเพียงแต่ได้นำหลักฐาน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว ไปยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา ได้ทำการรังวัดสอบเขตเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ ปรากฏว่า นายอำเภอเกาะคาและนายกเทศมนตรีตำบลลำปางหลวงได้คัดค้านว่าผู้ฟ้องคดีนำรังวัดทับลำเหมืองสาธารณประโยชน์ ส่วนนาง ส. และนาง ม. คัดค้านว่าผู้ฟ้องคดีนำรังวัดทับที่ดินของบุคคลทั้งสอง เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา ทำการสอบสวนไกล่เกลี่ยตามมาตรา ๖๙ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว คู่กรณีไม่สามารถตกลงกันได้เท่า นั้น โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้นำหลักฐาน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวไปยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา แต่อย่างใด และโดยที่มิใช่เป็นกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา

มีอำนาจออกโฉนดที่ดินให้ไต่โดยที่ไม่ต้องมีคำขอของผู้ฟ้องคดี ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดี ยังไม่ได้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ ในการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการกระทำ หรือการงดเว้นการกระทำใด ๆ ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา นายก องค์กรบริหารส่วนตำบลลำปางหลวง และนายกเทศมนตรีตำบลลำปางหลวง (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน ภายหลังประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับโดยไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องสามหมอ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ เนื้อที่ ๑๘ ไร่ ๒ งาน ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า เจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิ สาขาคอนสวรรค์ ได้ทราบเรื่องการขออนุญาต เอกสารสิทธิในที่ดินแปลงดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีแล้ว แต่เพิกเฉยไม่ดำเนินการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยอ้างว่าไม่มีพยานหลักฐานมาแสดง ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย เนื่องจากไม่สามารถนำที่ดินไปจดทะเบียน ทำนิติกรรมอื่นได้ตามกฎหมาย ขอให้กรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิ สาขา คอนสวรรค์ ดำเนินการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าว ให้แก่ผู้ฟ้องคดี หากไม่ดำเนินการขอให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ไปยื่นคำขออนุญาตเอกสารสิทธิในที่ดิน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำฟ้องแต่อย่างใด ประกอบกับข้อเท็จจริงในสำนวนคดีไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้นำพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มอบหมายเพื่อทำการสำรวจ รังวัดทำแผนที่หรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ในที่ดินของตนตามวันและเวลาที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้นัดหมายตามมาตรา ๕๘ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๘ กรณีจึงถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของ กรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิ สาขาคอนสวรรค์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๗๐๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้เคยยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานที่ดิน จังหวัดขอนแก่น สาขาน้ำพอง เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ให้ดำเนินการออกหนังสือ แสดงสิทธิในที่ดินพิพาท และไม่ปรากฏว่าเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น สาขาน้ำพอง ได้มีการพิจารณาดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จและแจ้งผลการพิจารณา

ให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอ โดยที่ผู้ฟ้องคดีก็มีได้ดำเนินการยื่นฟ้องคดีต่อศาลภายในระยะเวลาที่กำหนดจนเวลาล่วงพ้นมาเป็นเวลากว่า ๒ ปี ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำเรื่องนี้มายื่นฟ้องต่อศาลปกครองในวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการยื่นคำขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินพิพาทต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น สาขาหนองไผ่ อีก เพื่อดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีกลับมีหนังสือลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ขอความอนุเคราะห์ไปยังอธิบดีกรมที่ดินเพื่อมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการเฉพาะรายตามมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงถือว่ายังไม่มี การกระทำที่อธิบดีกรมที่ดินต้องดำเนินการหรือละเลยล่าช้าในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามคำขอของผู้ฟ้องคดี อันจะถือว่าเกิดข้อพิพาทเป็นคดีปกครอง ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของอธิบดีกรมที่ดิน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตากออกโฉนดที่ดินในส่วนที่ยังไม่ได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีและนางสาวเต็มทั้งแปลง เมื่อผู้ฟ้องคดีรับว่าได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินรวม ๒ แปลง โดยที่ดินแปลงที่หนึ่งไม่มีหลักฐานหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของผู้ตรวจการแผ่นดินปรากฏว่าที่ดินแปลงดังกล่าวตั้งอยู่ระหว่างแนวเขตที่ดินตามหลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับที่ ๓๓๖๕/๒๕๑๔ แปลงหนองกลางสาธารณประโยชน์ กับที่ดินตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๗๒๗ ส่วนที่ดินแปลงที่สองมีหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๗๒๗ และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตากได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำขอแล้ว โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงในสำนวนคดีว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินเป็นการเฉพาะรายในส่วนหนึ่งของที่ดินแปลงที่หนึ่ง หรือได้มีการนำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสำรวจรังวัดทำแผนที่เพื่อออกโฉนดที่ดินในที่ดินแปลงดังกล่าว และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีกรณีจึงยังไม่มี การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอันมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิในการถือครองที่ดินแปลงที่หนึ่งของผู้ฟ้องคดีอันเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่อย่างไร ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตากและนายช่างรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรังวัดที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาหาดใหญ่ เพื่อขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ในที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลฉลุง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยไม่ได้แจ้งการครอบครองที่ดินตามคำขอลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๓๘ แต่ผู้ว่าการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้คัดค้านการรังวัดที่ดินดังกล่าวโดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีนำรังวัดทับที่ดินของนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาหาดใหญ่ จึงยังไม่ได้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และต่อมาศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาว่า ที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งในที่ดินขององค์การอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ซึ่งสิทธิติดต่อเนื่องมาจากกรมทรัพย์ากรธรณีและกรมโลหกิจตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๖ จึงเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และไม่เคยเพิกถอนสภาพที่ดินดังกล่าวแต่ประการใด ดังนั้นผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นคู่ความในคดีจึงยอมต้องผูกพันตามคำพิพากษาถึงที่สุดดังกล่าวตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้อธิบดีกรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาหาดใหญ่ ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๔/๒๕๕๖)**

กรณีฟ้องว่า เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ผู้ฟ้องคดีได้นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ของที่ดินสองแปลง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ (หมู่ที่ ๓ เดิม) ตำบลกลมลา อำเภอกะพูน จังหวัดภูเก็ต ไปยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินเพื่อรวมที่ดินทั้งสองแปลงให้เป็นแปลงเดียวกันต่อเจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต แต่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ตซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีรับว่าการยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินโดยอาศัยหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ของผู้ฟ้องคดีนั้นได้ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต คือ นาย ฐ. ซึ่งภายหลังจากนั้น นาย ฐ. ได้นำสำเนาโฉนดที่ดิน ออก ณ วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ โดยมีนาย ฐ. เป็นผู้ลงนามในฐานะเจ้าพนักงานที่ดิน นาย ส. เป็นผู้เขียน นางสาว น. เป็นผู้ทวน และนาย ฐ. เป็นผู้ตรวจ มายืนยันต่อผู้ฟ้องคดีว่า ได้ดำเนินการเขียนแผนที่โฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีเสร็จแล้ว แต่ในเวลาต่อมา นาย ฐ. ได้ลาออกจากราชการโดยนำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) และเอกสารเกี่ยวกับโฉนดที่ดินที่เตรียมส่งมอบให้แก่ผู้ฟ้องคดีหลบหนีไปด้วย โดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปติดตามการขอออกโฉนดที่ดินอีกเลยเนื่องจากเชื่อว่าอยู่ระหว่างการดำเนินการของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต จนเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้มอบหมายให้ทนายความไปขอตรวจดูระวางแผนที่โดยไม่ได้ยื่นคำขอตามระเบียบ

ของทางราชการแล้วพบว่า ในระวางแผนที่ มีรูปแผนที่ตรงกับรูปแผนที่ในสำเนาโฉนดที่ดิน แต่ไม่มีเลขที่โฉนดและไม่พบข้อมูลเกี่ยวกับการขออนุญาตที่ดิน รวมทั้งหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ของผู้ฟ้องคดีในสารบบการออกโฉนดที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต อันเป็นข้อเท็จจริงที่สอดคล้องกับผลการตรวจสอบของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ตที่ตรวจสอบแล้วไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีได้มีการยื่นคำขออนุญาตที่ดินโดยอาศัยหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) หมู่ที่ ๖ (หมู่ที่ ๓ เดิม) ตำบลกมลา อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต ดังนั้น จึงไม่อาจถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขออนุญาตที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต กรณีจึงยังไม่มีข้อพิพาทที่เกิดจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ตไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี อันมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๔/๒๕๕๗)**

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสี่คนได้ไปพบเจ้าหน้าที่ของศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินประจำจังหวัดระยอง เพื่อขอให้ออกโฉนดที่ดินตามโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินและสอบเขตที่ดินทั้งตำบลให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสี่คน แต่ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดระยอง-จันทบุรี-ตราด-ฉะเชิงเทรา-ชลบุรี และนายช่างรังวัด (นาย ส.) เพิกเฉยไม่ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แต่อย่างใด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดระยอง-จันทบุรี-ตราด-ฉะเชิงเทรา-ชลบุรี และนายช่างรังวัด (นาย ส.) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดโดยการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสี่คน เมื่ออำนาจในการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสี่คนเป็นอำนาจของผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดระยอง-จันทบุรี-ตราด-ฉะเชิงเทรา-ชลบุรี ตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานที่ดิน และคำสั่งกรมที่ดิน ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ นายช่างรังวัด (นาย ส.) มิใช่ผู้มีอำนาจในการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสี่คนแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสี่คนจึงมิได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรของนายช่างรังวัด (นาย ส.) **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๐/๒๕๕๗)**

กรณีฟ้องว่า นายอำเภอไชยาและองค์การบริหารส่วนตำบลป่าเว ไม่ดำเนินการยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เลขที่ ๒๙๙๓๒ และเลขที่ ๒๙๙๕๓ หมู่ที่ ๓ บ้านท่าหัก ตำบลป่าเว อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อพิสูจน์แนวเขตที่ดินว่าที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๑๘๑ ตำบลป่าเว อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งปรากฏหลักฐานตามสารบัญญัติทะเบียนระบุชื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๒ แต่เพียงผู้เดียวเป็นผู้มีสิทธิครอบครองได้รุกกล้าแนวเขตที่ดินตาม น.ส.ล. ทั้งสองแปลงดังกล่าวหรือไม่ ทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ไม่สามารถออกโฉนดที่ดินตามโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินได้ จึงฟ้องขอให้นายอำเภอไชยาและองค์การบริหารส่วนตำบลป่าเวดำเนินการยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดิน น.ส.ล. และร่วมกันดำเนินการใด ๆ เพื่อพิสูจน์แนวเขตที่ดิน น.ส.ล. เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ใช้เป็นเอกสารประกอบในการขอออกโฉนดที่ดินตามโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน นั้น แม่นายอำเภอไชยาและองค์การบริหารส่วนตำบลป่าเวจะมีหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันตามที่กำหนดในมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ก็ตาม แต่การที่นายอำเภอไชยาและองค์การบริหารส่วนตำบลป่าเวจะยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตามหลักฐาน น.ส.ล. เลขที่ ๒๙๙๓๒ และเลขที่ ๒๙๙๕๓ หรือไม่ ก็มีผลโดยตรงที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีสิทธิได้รับโฉนดที่ดินตามโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองกล่าวอ้าง ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จะมีสิทธิได้รับโฉนดที่ดินตามโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินหรือไม่ ย่อมเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๘ ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗ อีกทั้ง การออกโฉนดที่ดินจำเป็นต้องมีแนวเขตที่ชัดเจน ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ต้องการทราบว่าแนวเขตที่ดินของตนอยู่ที่ใด รุกกล้าที่สาธารณประโยชน์หรือไม่ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ มีสิทธิตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่จะขอสอบเขตที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ของตนได้ ดังนั้น การที่นายอำเภอไชยาและองค์การบริหารส่วนตำบลป่าเวจะยื่นคำขอสอบเขตที่สาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความดูแลรักษาของตนหรือไม่ จึงไม่เป็นผลโดยตรงที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการงดเว้นการกระทำของนายอำเภอไชยา และองค์การบริหารส่วนตำบลป่าเว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๒/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้มีสิทธิได้รับ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข แต่เลขาธิการสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมิได้ดำเนินการออกเอกสารสิทธิดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จึงขอให้เลขาธิการสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดำเนินการออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง นั้น ในการออกเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข เกษตรกรต้องยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ที่ดินต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด ดังนั้น หากผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าตนเป็นผู้มีสิทธิได้รับ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข ในพื้นที่ที่ครอบครองและทำประโยชน์ ก็ต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการพิจารณาออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข ต่อไป การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสุรินทร์ และหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอสิทธิทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าหินล้ม ยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการยื่นคำร้องเพื่อขอรับ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข ตามแบบที่กฎหมายกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณา ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงยังไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๓๕/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปราจีนบุรีไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยขอให้กองทัพบกประสานกับเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปราจีนบุรีออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งแปลความได้ว่าผู้ฟ้องคดีประสงค์ให้มีการออกโฉนดที่ดินในที่ดินพิพาทเนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ๑ งาน ให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยผู้ฟ้องคดีได้แจ้งความประสงค์จะรังวัดออกโฉนดที่ดินโดยวิธีเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินและภายหลังได้ไปแจ้งต่อผู้ถูกฟ้องคดี แต่มิได้รับแจ้งผลการพิจารณาแต่อย่างใด แต่เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าที่ดินพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีขอลงโฉนดที่ดินเป็นที่ดินราชพัสดุใช้ในราชการกระทรวงกลาโหม ตามหลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ๑๖๒/๒๔๘๑ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๔๘๑ เนื้อที่ ๕๙ ไร่ ๔๓ ตารางวา ซึ่งผู้ฟ้องคดีถูกพนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีเป็นโจทก์ฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดปราจีนบุรีในคดีอาญารฐานความผิดบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินของรัฐระหว่างวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๕ เหตุเกิดที่ตำบลเนินหอม อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ผู้ฟ้องคดีรับสารภาพศาลจังหวัดปราจีนบุรี มีคำพิพากษา คดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๔๓/๒๕๔๗ ให้ลงโทษจำคุก ๒ เดือน ปรับ ๒,๐๐๐ บาท โดยโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ในกำหนด ๑ ปี ผู้ฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์ คดีถึงที่สุดแล้ว หลังจากนั้น เจ้าพนักงานบังคับคดีได้มีประกาศบังคับคดี ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีและบริวารออกจากที่ดินพิพาท ย่อมฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท และมีใช่บุคคล

ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่อาจออกโฉนดที่ดินในที่ดินแปลงพิพาทให้ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายที่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๘/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีถูกระทบสิทธิได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของนาง ฉ. ที่มีเจตนาถ่มน้ำใส่หรือร้องเรียนผู้ฟ้องคดีโดยปราศจากความเป็นจริง จึงประสงค์ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ ดำเนินการทางวินัยแก่นาง ฉ. นั้น การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการเป็นเรื่องที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจจะพิจารณาดำเนินการทางวินัยและลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำความผิดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ผู้เสียหายในกรณีที่มีการกระทำความผิดทางวินัยได้แก่ ราชการหรือหน่วยงานของรัฐ และเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาโดยเฉพาะที่จะพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี แม้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ จะดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงและดำเนินการทางวินัยกับนาง ฉ. ก็ไม่เป็นการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ เพราะความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างเกิดจากการกระทำของนาง ฉ. ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๐๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์และผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ละเลยต่อหน้าที่ในการพิจารณาสอบสวน ก. จากการที่เป็นแกนนำของชาวบ้านในการประท้วงขับไล่ผู้ฟ้องคดีและได้มีการปิดกั้นถนนสาธารณะ ซึ่งนายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์และผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ได้มีการสอบสวนและพิจารณาแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงว่า นาย ก. เป็นแกนนำในการปราศรัยเรียกร้องในการชุมนุมจริง แต่มิได้เป็นแกนนำหรือร่วมในการปิดถนน จึงเห็นว่ากรกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์จึงได้กล่าวตักเตือนนาย ก. เป็นลายลักษณ์อักษร โดยผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์พิจารณาแล้วเห็นเป็นการสมควรแก่กรณี จึงให้ยุติเรื่อง แต่ผู้ฟ้องคดียังไม่พอใจในผลของการดำเนินการดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้ศาลพิจารณามีคำสั่งให้นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์และผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์สอบสวนและวินิจฉัยว่า นาย ก. มีความผิดตามมาตรา ๑๒ (๘) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

และให้ถอดถอนจากตำแหน่ง ซึ่งตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในคดี ผู้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีพิพาทดังกล่าวอย่างน้อยต้องเป็นบุคคลที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงและเป็นการเฉพาะตัว จากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรในเรื่องที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่จากกรณีข้อพิพาทตามคำฟ้องไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีหรือก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้เสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๓/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนการกระทำของพันตำรวจโท น. สามีของผู้ฟ้องคดีต่อพันตำรวจเอก ช. ว่า สามีของผู้ฟ้องคดีมีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาในคดีอาญา โดยขอให้ลงโทษทางวินัยให้ย้ายสามีของผู้ฟ้องคดีออกจากจังหวัดขอนแก่น แต่พันตำรวจเอก ช. ลงโทษเพียงกักขังเป็นเวลา ๓๐ วัน ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนการกระทำของสามีของผู้ฟ้องคดีต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยให้ย้ายสามีของผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการจังหวัดขอนแก่น หากไม่ย้ายก็ขอให้ใส่สามีของผู้ฟ้องคดีออก แต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่ดำเนินการและไม่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงร้องเรียนต่อสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี แต่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีส่งเรื่องให้ศูนย์ ๑๑๑ พิจารณา และแจ้งผู้ฟ้องคดีว่าให้ยุติเรื่องร้องเรียนโดยให้รอวาระการแต่งตั้งโยกย้าย นั้น แม้การกระทำของสามีของผู้ฟ้องคดีจะมีผลกระทบต่อจิตใจของผู้ฟ้องคดี และทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความอับอายเสื่อมเสียชื่อเสียงตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคำฟ้อง แต่การที่พันตำรวจเอก ช. มีคำสั่งลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ สั่งลงโทษพันตำรวจโท น. สามีของผู้ฟ้องคดี โดยลงโทษให้กักขัง ๓๐ วัน เป็นการเลือกใช้ดุลพินิจในการลงโทษสามีของผู้ฟ้องคดีแล้ว การที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการลงโทษดังกล่าวไม่เหมาะสม ควรลงโทษโดยการโยกย้ายหรือไล่ออกจากราชการ ก็เป็นเพียงความรู้สึกทางจิตใจ และหากผู้บังคับบัญชาของสามีของผู้ฟ้องคดีจะมีคำสั่งลงโทษอย่างไรก็ไม่มีผลต่อการเยียวยาแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ เพราะการกระทำที่ไม่ถูกต้องทางศีลธรรมของสามีของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเหตุแห่งความเดือดร้อนเสียหายก็ยังคงมีอยู่ด้วยเหตุนี้ ในทางนิตินัยจึงไม่ถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งลงโทษหรือไม่ลงโทษดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการ

แผ่นดิน

กรณีฟ้องขอให้นายกรัฐมนตรีปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินราคาที่ดินและอัตราภาษีบำรุงท้องที่ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันภายในเวลาที่ศาลกำหนด เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นเพียงประชาชนทั่วไปฟ้องคดีในฐานะเป็นตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเรียกร้องให้รัฐในฐานะผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้อำนาจให้เกิดประสิทธิภาพแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงถือมิได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงอันก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำดังกล่าวของนายกรัฐมนตรีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากกรณีที่นายกรัฐมนตรีละเลยการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่นาง ก. ผู้บุกรุกเข้าไปขูดบ่อน้ำในทางสาธารณประโยชน์ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถใช้ทางดังกล่าวเป็นทางเข้าออกที่ดินได้ หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะถูกฟ้องในคดีนี้ก็คือ เทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว และนายกเทศมนตรีตำบลเกล็ดแก้ว ในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการของเทศบาลตำบลเกล็ดแก้วตามมาตรา ๔๘ เตรส แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาง ก. เป็นเพียงเจ้าหน้าที่ในสังกัดของเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว ที่ไม่มีหน้าที่ดูแลรักษาทางสาธารณประโยชน์ตามบทบัญญัติดังกล่าว กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหายอันเนื่องจากการกระทำของนาง ก. (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ และนายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ใช้อำนาจตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ดำเนินการสอบสวนและถอดถอนนาย ส. ออกจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ เนื่องจากนาย ส. ไม่ยอมปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองขอนแก่นที่พิพากษาให้เทศบาลตำบลหนองสอชำระเงินทุนการศึกษาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการให้แก่ผู้ฟ้องคดี และคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว นั้น ความเดือดร้อนเสียหายของผู้ฟ้องคดีเกิดจากการที่นาย ส. ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองขอนแก่นซึ่งถึงที่สุดแล้ว ผู้ฟ้องคดีขอจะไปร้องขอต่อศาลปกครองขอนแก่นในคดีเดิม เพื่อให้ศาลดำเนินการบังคับคดีกับนาย ส. ตามคำพิพากษา

ต่อไป การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ และ นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์เป็นคดีนี้ จึงไม่อาจเยียวความเดือดร้อนเสียหายของผู้ฟ้องคดี ดังกล่าวได้ กรณีถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะ เดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ และนายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่นายกเทศมนตรีอุตรธานีจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ผู้ฟ้องคดี ไม่ครบถ้วน นั้น หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะ มีหนังสือร้องขอให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นเป็นการเยียวความเดือดร้อน และหากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิกเฉยหรือละเลยไม่ดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว จึงจะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาล เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดี ไม่มีหนังสือร้องขอต่อนายกเทศมนตรีอุตรธานีให้จ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ แต่อย่างไรก็ดี ผู้ฟ้องคดีเพิ่งยื่นคำขอ ขึ้นทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ และได้รับแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป) ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๘๘๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องเรียนให้นายอำเภอเมือง กาฬสินธุ์ดำเนินการสอบสวนเอาผิดกับนาย ส. นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ กรณีไม่ปฏิบัติตาม คำพิพากษาศาลที่ให้เทศบาลตำบลหนองสอทำการเบิกจ่ายทุนการศึกษาในระดับปริญญาโท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๓๐ วัน จนเป็นเหตุให้เทศบาลตำบลหนองสอต้องเสียดอกเบี้ยให้แก่ ผู้ฟ้องคดีโดยไม่มีเหตุอันสมควร อันเป็นความผิดทางละเมิดและเป็นการกระทำที่ขัดต่อ กฎหมายอาญาและประพฤตีสื่อมเสียต่อตำแหน่งหน้าที่ที่ตนดำรงอยู่ นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีหน้าที่ต้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย และแจ้งผู้ฟ้องคดีทราบผลการดำเนินการ แจ้งผลการพิจารณากรณีร้องเรียนดังกล่าวแล้ว โดยผลการสอบสวนปรากฏว่า เหตุที่นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอไม่ได้เบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ร้อง ภายใน ๓๐ วัน เนื่องจากไม่ได้มีการตั้งงบประมาณเพื่อการดังกล่าวไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จึงจำเป็นต้องดำเนินการเสนอขออนุมัติต่อสภาเทศบาล

เพื่อโอนงบประมาณจากหมวดรายจ่ายอื่นที่ไม่มีความจำเป็น มาตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ ประกอบกับต่อมาได้มีการเบิกจ่ายเงินตามคำพิพากษาให้แก่ผู้ร้องทั้งหมดแล้ว นาย ส. นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ จึงไม่ได้ละเลยต่อหน้าที่โดยการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามที่ถูกกล่าวหา จึงให้ยุติเรื่อง กรณีจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของนายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติแล้ว ดังนั้น เหตุแห่งความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีตามคำฟ้องนี้จึงหมดสิ้นไป โดยศาลไม่จำเป็นต้องกำหนดค่าบังคับอีก ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๓/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีมีหนังสือขอให้สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ดำเนินการปรับอัตราเงินเดือนตามคุณวุฒิข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนนั้น มีลักษณะเป็นเพียงข้อเสนอที่ยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นเพื่อให้มีการออกระเบียบหรือกฎหมายในการกำหนดอัตราเงินเดือนของข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้เท่าเทียมกับข้าราชการพลเรือนเท่านั้น ยังมีได้มีมูลพิพาทใดเกิดขึ้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อนามัย และเหตุเดือดร้อนรำคาญ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นประธานกลุ่มพิทักษ์สิทธิพลเมืองเพื่อศึกษาติดตามปัญหาการจัดบริการสาธารณสุขด้านสาธารณสุขทุกมิติ ได้เห็นว่าการแต่งตั้งนาย น. ซึ่งเป็นกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และเป็นประธานมูลนิธิเข้าถึงเอดส์ด้วย ให้เป็นกรรมการสรรหาเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะนาย น. เป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือขอให้ประธานคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ดำเนินการใด ๆ จึงฟ้องคดีขอให้ประธานคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติชี้แจงเรื่องดังกล่าวต่อผู้ฟ้องคดี นั้น คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในครั้งที่นาย น. เป็นกรรมการสรรหาด้วยแต่อย่างใด ดังนั้น การที่นาย น. จะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคำฟ้องหรือไม่ ก็ไม่อาจถือได้ว่า

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในกรณีดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๒๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีการก่อสร้างที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เป็นการก่อสร้างท่อระบายน้ำที่มีบ่อพักเป็นระยะซึ่งผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า สำนักทางหลวง อุบลราชธานี คณะกรรมการตรวจการจ้าง และนายช่างผู้ควบคุมการก่อสร้าง ละเลยในการควบคุมการก่อสร้างโดยมิได้วางแนวท่อตามรูปแบบรายการ มิได้ตรวจสอบวัสดุให้ได้คุณภาพมาตรฐาน ร่องดินที่ขุดและความลึกไม่เป็นไปตามแบบที่กำหนดเป็นต้น ความเดือดร้อนเสียหายของผู้ฟ้องคดีตามคำฟ้องจึงมิได้เกิดจากโครงการก่อสร้างดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าเกิดจากการที่สำนักทางหลวง อุบลราชธานี คณะกรรมการตรวจการจ้าง และนายช่างผู้ควบคุมการก่อสร้าง มิได้ควบคุมการก่อสร้างให้ได้มาตรฐาน อีกทั้ง ใช้วัสดุที่ไม่ถูกต้องตามแบบซึ่งกรณีนี้เป็นหน้าที่ของผู้จัดจ้างต้องตรวจสอบและสั่งการแก้ไขหากไม่ถูกต้อง แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าการละเลยดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้เสียหายได้รับความเดือดร้อนเสียหาย แต่การเสียหายอากรก็เป็นหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่จะต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยนิตินัยผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการงดเว้นการกระทำของสำนักทางหลวง อุบลราชธานี คณะกรรมการตรวจการจ้าง และนายช่างผู้ควบคุมการก่อสร้าง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๑/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

กรณีฟ้องว่า ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีเป็นปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ได้รายงานข้อเท็จจริงและขอให้นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอดำเนินคดีอาญากับห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. กับพวก กรณีปลอมแปลงหนังสือรับรองผลงานก่อสร้างและปลอมแปลงสัญญาจ้างเข้าประมูลงานจ้างเหมาก่อสร้างของเทศบาลตำบลหนองสอเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นเหตุให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อเทศบาลตำบลหนองสอและประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหนองสอ นั้น เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีคาดหมายเองและเป็นเหตุการณ์ที่ไกลเกินกว่าเหตุ โดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้แสดงให้ศาลเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้ในฐานะใด หากผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ในฐานะเป็นปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รายงานข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวให้นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาทราบ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นปลัดเทศบาลแล้ว ส่วนการที่นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอจะดำเนินคดีอาญากับห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. กับพวก ตามที่

ผู้ฟ้องคดีได้รายงานให้ทราบหรือไม่ นั้น เป็นดุลพินิจของนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอที่จะต้องพิจารณาตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ แม้การที่นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอไม่ดำเนินการใด ๆ ตามที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือรายงานจะเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ก็ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ แต่อย่างใด นอกจากนี้ หากผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ในฐานะเป็นประชาชนผู้ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหนองสอและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ ผู้ฟ้องคดีก็มีได้แสดงให้เห็นว่าการที่นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอละเลยไม่แจ้งความดำเนินคดีอาญากับห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. กับพวก นั้น ก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหนองสอ และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอโดยตรงและไม่อาจหลีกเลี่ยงได้อย่างไร ซึ่งการดำเนินคดีอาญาแก่บุคคลผู้กระทำความผิด อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐ โดยหลักแล้วถือว่าทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐเป็นผู้เสียหาย แม้การที่นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอละเลยไม่ดำเนินคดีอาญากับห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. กับพวก ย่อมเป็นความรับผิดชอบเฉพาะตัวของผู้ถูกฟ้องคดีกับหน่วยงานของรัฐนั้น จึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้จากการละเลยต่อหน้าที่ของนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๐๘/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับงานทะเบียน

กรณีฟ้องขอให้ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) และคณะกรรมการบริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิโดยชอบตามกฎหมายโดยถ้วน และให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท บ. ตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิโดยชอบตามกฎหมายโดยถ้วนนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดียังไม่เคยยื่นคำขอให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) และคณะกรรมการบริษัท

อสมท. จำกัด (มหาชน) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับหลักทรัพย์ที่ผู้ฟ้องคดีถืออยู่ตามอำนาจหน้าที่ การที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่าผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวไม่กำกับดูแลควบคุมและประสานงานกับบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) ในการรักษาสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายของผู้ฟ้องคดีในการประกอบอาชีพลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นั้น ยังฟังไม่ได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวได้กระทำการงดเว้นการกระทำตามที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ อันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอให้นายทะเบียนท้องถิ่นและผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลเก่าเสี้ยว แก้ไขรายการในทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๕ ซึ่งอยู่บนที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๒๖๐๘ โดยเปลี่ยนสถานภาพของผู้ฟ้องคดีจากผู้อาศัยเป็นเจ้าบ้าน แต่นายทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลเก่าเสี้ยว อ้างว่าไม่สามารถดำเนินการให้ได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลเก่าเสี้ยว ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนนายทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลเก่าเสี้ยว ได้งดเว้นกระทำการโดยไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนบ้านให้ผู้ฟ้องคดีมีสถานภาพเป็นเจ้าบ้านตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอ จึงเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในฐานะที่เป็นนายทะเบียนท้องถิ่นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับข้อ ๖ และข้อ ๑๑๕ ของระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีจึงไม่มีการกระทำใดหรือการงดเว้นการกระทำใดของผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลเก่าเสี้ยว ที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเกษตรและสหกรณ์

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับเงินค่าหุ้นและเงินปันผลคืนจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครพนม จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสกลนคร จำกัด ซึ่งการดำเนินการเกี่ยวกับการคืนเงินค่าหุ้นและเงินปันผลของสมาชิกสหกรณ์ นั้น เป็นความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กับผู้ฟ้องคดีในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ โดยเฉพาะ แม้สหกรณ์จังหวัดนครพนมและสหกรณ์จังหวัดสกลนครจะมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการดำเนินการที่เป็นเหตุให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาชิกได้ ตามมาตรา ๑๖ (๕) ประกอบกับมาตรา ๒๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่การดำเนินการของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้ระงับตามบทบัญญัติดังกล่าวนี้ เป็นลักษณะการดำเนินกิจการโดยรวม

ที่มีผลกระทบต่อสมาชิกทั้งหมด มิใช่เป็นนิติสัมพันธ์เกี่ยวกับเงินค้ำหุ้นหรือเงินปันผลระหว่าง สหกรณ์กับสมาชิกคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ อีกทั้ง ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดที่ให้ อำนาจหน้าที่แก่สหกรณ์จังหวัดนครพนมและสหกรณ์จังหวัดสกลนครในการที่จะต้องชำระเงิน ค้ำหุ้นและเงินปันผลคืนแก่ผู้ฟ้องคดีแทนสหกรณ์ออมทรัพย์ครูทั้งสอง ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายเนื่องจากหากผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิฟ้องคดีทางแพ่ง ผู้ฟ้องคดี ไม่อาจหาเอกสารประกอบการฟ้องได้และคดีได้ขาดอายุความไปแล้ว นั้น เห็นว่า ความเดือดร้อน เสียหายดังกล่าวเกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีละเลยมิได้เก็บเอกสารและไม่ได้ใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาล ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดจากการกระทำ ของผู้ฟ้องคดีเอง ไม่ได้เกิดจากการที่สหกรณ์จังหวัดนครพนมและสหกรณ์จังหวัดสกลนคร ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๒๑๖/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการ ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ไม่พิจารณาจัดให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประโยชน์สาธารณะ และไม่แสวงหากำไร ในทางธุรกิจในการประกอบกิจการบริการชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของคลื่นความถี่ ในแต่ละพื้นที่ของการอนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ องค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ขอให้จัดสรรคลื่นความถี่และออกใบอนุญาตประกอบกิจการ กระจายเสียงประเภทบริการชุมชนและไม่แสวงหากำไร และคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตทดลองประกอบกิจการ วิทยุกระจายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ โดยกำหนดลักษณะทางเทคนิค ของสถานีวิทยุกระจายเสียงที่ประสงค์ทดลองประกอบกิจการกระจายเสียงต่ำกว่าลักษณะ ทางเทคนิคของผู้ฟ้องคดีที่มีอยู่เดิม เป็นเหตุให้พื้นที่กระจายเสียงของสถานีวิทยุของผู้ฟ้องคดี เล็กกลงและส่งผลกระทบต่อยอดเงินบริจาคที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากการประกอบกิจการ นั้น ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงประเภทบริการชุมชนและไม่แสวงหากำไร ชื่อสถานีเสียงธรรมเพื่อประชาชน วัดเจริญสมณกิจ (วัดหลังศาล) อำเภอเมืองภูเก็ท จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นสถานีวิทยุลูกข่ายของมูลนิธิเสียงธรรมเพื่อประชาชน โดยมูลนิธิเสียงธรรมเพื่อประชาชน

เป็นผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตและเป็นผู้มีสิทธิทดลองออกอากาศของสถานีวิทยุเสียงธรรม เพื่อประชาชนทุกแห่งทั่วประเทศ ทั้งสถานีแม่ข่ายและสถานีลูกข่ายจำนวน ๑๒๘ สถานี เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง ดังนั้น ผู้ฟ้องคดี จึงมิได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการไม่พิจารณาจัดให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประโยชน์สาธารณะ และไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจในการประกอบกิจการบริการชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบ ของคลื่นความถี่ในแต่ละพื้นที่ของการอนุญาตประกอบกิจการ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๕๔๗/๒๕๕๖ ที่ ๕๔๘/๒๕๕๖ ที่ ๘๗๑/๒๕๕๖ ที่ ๘๗๓/๒๕๕๖ และที่ ๘๗๕/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ในการออกใบอนุญาตการใช้ความถี่ วิทยุแก่การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และยังมีได้มีการกำหนดแผนงานในการติดตั้งโครงข่าย พื้นที่การให้บริการ คุณภาพของสัญญาณ และอัตราค่าบริการ และยินยอมให้มีการบริการ ในเชิงพาณิชย์ โดยมีได้มีการกำกับดูแลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการ ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงขอให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีคำสั่งให้การบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบเอชเอสพีเอ ที่มีขอบด้วยกฎหมายเป็นการให้บริการในเชิงทดสอบ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด นั้น เมื่อการ ปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีในการออกใบอนุญาตการใช้ความถี่วิทยุ การประมูลการใช้ ความถี่วิทยุ การเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาต และการกำหนดเงื่อนไขใบอนุญาตที่กำหนด สิทธิและหน้าที่และความรับผิดชอบโดยเฉพาะของผู้ให้บริการ รวมทั้งแผนงาน คุณภาพ อัตราค่าบริการ การเชื่อมต่อเครือข่าย และการแข่งขันที่เป็นธรรม ตามพระราชบัญญัติ การประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มิได้เป็นเรื่องที่มีผลกระทบโดยตรงต่อผู้ฟ้องคดี การดำเนินการดังกล่าว ของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ย่อมมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้ประกอบการโทรคมนาคม ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ

โทรคมนาคม และผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมโดยตรง ดังนั้น ผู้ฟ้องคดี ในฐานะผู้ใช้บริการโทรคมนาคมหาได้รับผลกระทบจากการดำเนินการดังกล่าวของ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติแต่อย่างใด หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การดำเนินการของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ผู้ฟ้องคดีใช้บริการอยู่ ดำเนินการไม่เป็นไปตามข้อตกลงที่ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ตกลงไว้กับผู้ฟ้องคดี อันเป็น นิติสัมพันธ์โดยตรงระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่จะต้องไปดำเนินการแก้ไข ปัญหาข้อพิพาทดังกล่าวหรือดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดกับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ หรือต้องฟ้องผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อศาล มีชี้ฟ้องคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ต่อศาลแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ใช่ ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๕๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการคมนาคมและการขนส่ง

กรณีฟ้องขอให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกเพิกถอนการจดทะเบียน และเสียภาษีรถยนต์กลุ่มรถโดยสารประจำทางทุกคันซึ่งเป็นรถที่เข้าร่วมเดินรถกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพที่เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร ในเส้นทางหมวด ๔ สายที่ ๑๔๖๙ อินทปัจ-ชอยทวิวัฒนา นั้น การจดทะเบียนและการเก็บภาษีรถยนต์เป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนตามมาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓ และมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ในการพิจารณาว่า รถที่นำมาจดทะเบียนและเสียภาษีได้ผ่านการตรวจสอบว่ามีความมั่นคงแข็งแรง มีเครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว และได้ชำระภาษีถูกต้องตามกฎหมาย การที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกในฐานะนายทะเบียนจะเพิกถอนการจดทะเบียนและการเสียภาษีรถยนต์ของกลุ่มรถโดยสารประจำทาง ซึ่งเป็นรถที่เข้าร่วมเดินรถกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพในเส้นทางดังกล่าวหรือไม่นั้น ย่อมต้องมีกฎหมายให้อำนาจกระทำได้ และมีข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุให้เกิดอำนาจนั้นเกิดขึ้นแล้ว ซึ่งเป็นเรื่องระหว่างอธิบดี กรมการขนส่งทางบกในฐานะนายทะเบียนกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ผู้ได้รับใบอนุญาต ให้ประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารในเส้นทางดังกล่าว มิได้ มีผลกระทบต่อสิทธิประกอบการขนส่งประจำทางของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาต ให้ประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารในเส้นทางที่พิพาทแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย

โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของอธิบดี
กรรมการขนส่งทางบก (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า การก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๔๑๐๓
(สายจันทุน-นาพร) ตัดกับทางหลวงชนบทสาย ๓๐๘๐ (ถนนสายชะอวด-นครศรีธรรมราช)
บริเวณจุดแยกหรือสี่แยกข้างซ้าย มีช่องจราจรขนาดเล็ก ไม่มีสัญญาณไฟจราจร ไม่มีจุดพักรถ
รอเลี้ยว ทางหลวงสองสายมีระดับต่างกันและมีป้ายโฆษณา จึงไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งหากเป็นจริง
อาจเกิดความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้เส้นทาง ย่อมเป็นความเสียหาย
ใกล้ตัวแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคน ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในบริเวณนี้และต้องใช้เส้นทางสัญจรไปมา
แต่โดยที่คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนยังไม่ได้มีหนังสือร้องขอต่อ
แขวงทางหลวงนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อให้
ดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนจากเหตุดังกล่าวแต่อย่างใด กรณีจึงยังไม่อาจถือได้ว่า
มีข้อพิพาทเกิดขึ้นระหว่างผู้ฟ้องคดีกับแขวงทางหลวงนครศรีธรรมราช อันเนื่องมาจากการละเลย
ต่อหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ อันจะมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดี
เป็นผู้เสียหายที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาล (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๗/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ

กรณีฟ้องขอให้ปลัดกรุงเทพมหานครและผู้อำนวยการ
เขตบางกอกน้อยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ข้อเท็จจริง
ปรากฏว่าข้อมูลข่าวสารที่ผู้ฟ้องคดีต้องการทั้ง ๑๐ รายการนั้น ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสาร
ของราชการเกี่ยวกับการสั่งการของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและปลัดกรุงเทพมหานคร
ให้ผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อยดำเนินการต่าง ๆ ตามข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็น
ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานเขตบางกอกน้อยด้วย
ประกอบกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการ
แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ได้มีคำวินิจฉัยให้สำนักงานเขตบางกอกน้อยเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารทั้ง ๑๐ รายการ พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้ฟ้องคดี และแม้จะปรากฏว่า
ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อย และเป็นเจ้าหน้าที่
ของรัฐ แต่ปลัดกรุงเทพมหานครก็ได้อยู่ในบังคับของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัย
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ ดังกล่าว ที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ฟ้องคดี
แต่อย่างใด ความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดี หาใช่เกิดจากการละเลยต่อหน้าที่
ของปลัดกรุงเทพมหานคร (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้ศาลตรวจสอบข้อมูลการบันทึกประวัติของผู้ฟ้องคดีตั้งแต่วันเกิดของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๐๖ จนถึงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ รวมทั้งแนะนำสถานที่เก็บข้อมูลประวัติของผู้ฟ้องคดีและการชำระค่าธรรมเนียมศาลให้ผู้ฟ้องคดีทราบด้วย นั้น ข้อมูลประวัติของผู้ฟ้องคดีจัดเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธิที่จะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ไปร้องขอต่อหน่วยงานของรัฐแห่งใดให้ตรวจสอบประวัติของผู้ฟ้องคดีและหน่วยงานนั้นละเลยล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิเสธไม่พิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงยังไม่มีข้อพิพาททางปกครองอันจะทำให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๙/๒๕๕๕**)

กรณีฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปฏิบัติหน้าที่กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ไปถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อส่งเอกสารเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ร้องขอ และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับหนังสือร้องเรียนพร้อมทั้งเอกสารเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีแล้ว ปรากฏตามหลักฐานการตอบรับทางไปรษณีย์ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องพิจารณาหนังสือร้องเรียนดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวันตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับหนังสือร้องเรียนดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียนคือ อย่างช้าที่สุดภายในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ แต่ก่อนที่จะครบระยะเวลาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเสียก่อนในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๖ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดียังมีใช้ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒/๒๕๕๘**)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการประกอบกิจการ

กรณีฟ้องว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมปศุสัตว์ ปศุสัตว์ จังหวัดราชบุรี และผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ละเลยต่อหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายควบคุม การฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ และกรมปศุสัตว์และผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีละเลยต่อหน้าที่ ไม่ดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตโรงฆ่าสัตว์ของผู้ประกอบการตามคำร้องของผู้ฟ้องคดี และฟ้องว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมปศุสัตว์ ปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี และผู้ว่าราชการ จังหวัดราชบุรี มีหน้าที่ปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการนำเข้าเนื้อโคเข้ามาในจังหวัด โดยมิได้รับอนุญาต และดำเนินการกับการฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ รวมทั้งดำเนินการกับโรงฆ่าสัตว์ ที่ไม่ได้มาตรฐานและไม่มีใบอนุญาต แต่ไม่ดำเนินการตามหน้าที่กับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการ ลักลอบนำเข้าเนื้อโคเข้ามาในจังหวัดโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ดำเนินการกับผู้ประกอบ กิจการฆ่าสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์ที่ไม่ได้รับใบอนุญาต และไม่เพิกถอนใบอนุญาตให้ตั้งโรงฆ่าสัตว์ ที่ไม่ได้มาตรฐานและไม่มีใบอนุญาต เป็นเหตุให้ผู้ประกอบการฆ่าสัตว์ที่กระทำความผิดกฎหมาย ดำเนินกิจการแข่งขันกับผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีประสบภาวะขาดทุน เมื่อพิจารณาจากคำฟ้อง ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า ความเสียหายของผู้ฟ้องคดีตามที่กล่าวอ้างในคำฟ้องเกี่ยวข้อกับการ ดำเนินธุรกิจโดยทั่วไป ไม่ได้เป็นผลโดยตรงจากการละเลยต่อหน้าที่ของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ กรมปศุสัตว์ ปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี และผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ผู้ฟ้องคดี จึงไม่ใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๙/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องขอให้ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งคณะกรรมการสอบสวนและตรวจสอบการทุจริต โครงการต่าง ๆ ในชุมชนปากคลองบางนางรม และให้ดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ร่วมทุจริต และฟ้องเรียกเงินและทรัพย์สินกลับคืนมาเป็นของชุมชนนั้น การดำเนินการดังกล่าวเป็นอำนาจ หน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยตรง ไม่ใช่ถ้าไม่มีการร้องเรียนแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไม่อาจดำเนินการได้ และแม้ผู้ฟ้องคดีจะเป็นประชาชน และมีชื่อตามทะเบียนราษฎร อยู่ในเขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ ก็ตาม แต่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ผู้ฟ้องคดี จึงไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า บริษัท ห. ได้กำหนดรูปแบบหนังสือขอให้หักบัญชีเงินฝาก โดยระบุให้ลูกค้าจำต้องแสดงเจตนายินยอม อันเป็นการละสิทธิตามกฎหมายหลายประการ จนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถซื้อขายหลักทรัพย์ตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ ความเดือดร้อนเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับตามคำฟ้องเกิดจากการที่ไม่สามารถซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ตามความประสงค์ได้ ซึ่งหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งการกำกับดูแลบริษัทหลักทรัพย์ในเรื่องที่เกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์นั้น ย่อมต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงไม่มีอำนาจกำกับดูแลบริษัทหลักทรัพย์กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการขายหรือจำหน่ายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพราะมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้การดำเนินการดังกล่าวมิให้อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น การกระทำและการงดเว้นการกระทำของธนาคารแห่งประเทศไทยโดยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยในกรณีนี้ จึงมิได้เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการกำกับดูแลและควบคุมผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการควบคุมดูแลมิให้สถาบันการเงินดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้บริโภคตามกฎหมาย ดังนั้น เมื่อธนาคาร ก. ได้ดำเนินการเรียกเก็บค่าบริการรักษาบัญชีเงินฝากกระแสรายวันของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการตรวจสอบการกระทำของธนาคารดังกล่าว นั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ โดยมีผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการกิจการและการดำเนินการของธนาคารแห่งประเทศไทยให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘/๑๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ทั้งนี้ ภายใต้การควบคุมดูแลโดยทั่วไปของคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อมีกรณีที่สถาบันการเงินในกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ออกตามความในพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน

พ.ศ. ๒๕๕๑ จนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะผู้กำกับดูแลสถาบันการเงินดังกล่าวยอมมีหน้าที่ในการตรวจสอบการกระทำของสถาบันการเงินในกำกับดูแลภายใต้การกำกับดูแลของ คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยอยู่แล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นเพียง ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติ ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงไม่มีหน้าที่โดยตรงในการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ของผู้ฟ้องคดีอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมิได้ดำเนินการ ตรวจสอบการกระทำของธนาคาร ก. ตามข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี จึงมิได้เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดี เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย (คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๔๓๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า กระทรวงยุติธรรมละเลยต่อหน้าที่ปล่อยให้ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครหน่วยงานระดับปฏิบัติการของกรมราชทัณฑ์ซึ่งอยู่ในสังกัด ของกระทรวงยุติธรรม ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยการไม่จัดชุดผู้ต้องขัง ให้นาย จ. สวมใส่และไม่ได้มีการใส่โซ่ตรวนแก่นาย จ. เมื่อควบคุมตัวออกไปนอกเรือนจำ เพื่อไปศาลอาญา นั้น การที่กระทรวงยุติธรรมมิได้ดำเนินการควบคุมกรมราชทัณฑ์และ หน่วยงานระดับปฏิบัติการของกรมราชทัณฑ์ซึ่งอยู่ในสังกัดของกระทรวงยุติธรรมปล่อยให้ มีการไม่จัดชุดผู้ต้องขังให้นาย จ. สวมใส่และไม่ได้มีการใส่โซ่ตรวนเมื่อควบคุมตัวนาย จ. ออกไปนอกเรือนจำ มิได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดีอันจะเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดี เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย (คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๔๗๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า กระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย งดเว้นไม่ดำเนินการจัดการคัดเลือกกรรมการอิสลามแทนตำแหน่งที่ว่าง จำนวน ๒๖ คน และเมื่อกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครว่างลง จะทำให้ผู้ฟ้องคดี เกิดสิทธิการเข้าร่วมประชุมใช้สิทธิลงคะแนนคัดเลือกตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ และผู้ฟ้องคดีมีสิทธิในการเสนอชื่อและได้รับ การเสนอชื่อให้เป็นผู้สมควรเป็นกรรมการอิสลามประจำจังหวัดตามข้อ ๙ วรรคท้าย ของกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ ทำให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิฟ้องคดีนี้ นั้น สิทธิของผู้ฟ้องคดีในการร่วมประชุมใช้สิทธิลงคะแนน คัดเลือก และสิทธิในการเสนอชื่อและได้รับการเสนอชื่อให้เป็นผู้สมควรเป็นกรรมการอิสลาม ประจำกรุงเทพมหานครจะเกิดขึ้นเมื่อกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศรายชื่อกรรมการอิสลาม ประจำกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๖ คน ตามมติของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

ที่ให้พ้นจากตำแหน่งในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อกระทรวงมหาดไทยยังไม่ประกาศรายชื่อกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๖ คน ที่พ้นจากตำแหน่งในราชกิจจานุเบกษา ผู้ฟ้องคดียังไม่ใช่ผู้เสียหายที่มีสิทธิฟ้องคดีอันเนื่องจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำของกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดำเนินการถอนสัญชาติไทยของนาง ฮ. แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่ดำเนินการให้ ซึ่งข้อเท็จจริงตามคำฟ้องคดีกล่าวหาว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่ดำเนินการถอนสัญชาติไทยของนาง ฮ. นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีแล้ว โดยกรมการปกครองได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าไม่มีเหตุที่จะเพิกถอนสัญชาติของนาง ฮ. ตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังนั้น หากนาง ฮ. มีพฤติการณ์ตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนจริง รัฐย่อมเป็นผู้เสียหายกรณีที่ได้พิจารณาให้สัญชาติไทยแก่นาง ฮ. ซึ่งการจะถอนสัญชาติของนาง ฮ. หรือไม่ ย่อมเป็นไปตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๒/๒๕๕๕ ที่ ๖๒๖/๒๕๕๕ และที่ ๒๐๒/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจบางบัวทองไม่รับแจ้งความและลงบันทึกประจำวันตามคำขอของผู้ฟ้องคดี แต่โดยที่ผู้ฟ้องคดีเพียงแต่โทรศัพท์ไปที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอบางบัวทองเพื่อปรึกษาและร้องขอให้รับแจ้งความและลงบันทึกประจำวันเกี่ยวกับการกระทำของผู้รับเหมาที่เบิกเงินค่าจ้างแล้ว แต่ไม่สร้างบ้านให้แล้วเสร็จตามสัญญา โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ไปพบหรือมอบอำนาจให้ผู้ใดไปพบพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจบางบัวทองเพื่อแจ้งความร้องทุกข์และลงบันทึกประจำวัน ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาและระเบียบที่เกี่ยวข้องแต่อย่างใด กรณีจึงยังไม่มีข้อพิพาทอันเกิดจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเคยเป็นผู้ดูแลนาง ย. ซึ่งเป็นชาวต่างชาติ ไม่มีทายาท และเสียชีวิตเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยก่อนเสียชีวิต นาง ย. ได้ทำพินัยกรรมระบุยกทรัพย์สินให้แก่บุคคลต่าง ๆ และในข้อ ๖.๑.๙ ทรัพย์สินส่วนอื่น ๆ ที่มีได้กล่าวมาในที่นี้ ยกให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เพื่อการใช้จ่าย

ของพระองค์ท่าน ซึ่งนาง ย. ได้แต่งตั้งนาย ส. เป็นผู้จัดการมรดก ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย อธิบดีกรมบัญชีกลาง รองอธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการฝ่ายวินัยกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ตกเป็นของแผ่นดิน แต่กลับละเลยต่อหน้าที่ไม่นำเงินมรดกตามพินัยกรรมข้อ ๕ และข้อ ๖.๑.๙ ของนาง ย. ซึ่งเป็นเงินที่ไม่มีทายาทกลับคืนคลังให้เป็นเงินของแผ่นดินเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตามเอกสารที่ผู้ฟ้องคดีเสนอทำคำฟ้อง เอกสารพินัยกรรมของนาง ย. ได้กำหนดให้นาย ส. เป็นผู้จัดการมรดก และเงินในบัญชีมีการกำหนดรายชื่อบุคคลที่เป็นผู้รับพินัยกรรมไว้แล้ว ซึ่งไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จัดการมรดกหรือเป็นผู้รับพินัยกรรมเป็นทายาทโดยธรรม หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับพินัยกรรมแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในคดีพิพาท (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นาย ด. ประธานกรรมการชุมชนปากคลองบางนางรมบริหารงานไม่โปร่งใส โดยมีการทุจริตแสวงหาประโยชน์จากทรัพย์สินของชุมชนปากคลองบางนางรม ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องเรียนเรื่องดังกล่าวต่อนายกเทศมนตรีเมืองประจวบคีรีขันธ์ ขอให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินและบัญชีทรัพย์สินของชุมชนปากคลองบางนางรม จนกระทั่งเวลาล่วงเลยเกินกว่า ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องเรียนก็ยังไม่ปรากฏว่ามีการดำเนินการตามหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้นายกเทศมนตรีเมืองประจวบคีรีขันธ์แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อตรวจสอบทรัพย์สินและบัญชีทรัพย์สินของชุมชนปากคลองบางนางรม โดยให้นายกเทศมนตรีเมืองประจวบคีรีขันธ์แจ้งรายชื่อคณะกรรมการดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบก่อนดำเนินการสอบสวน และให้กำหนดเวลาในการสอบสวนให้แล้วเสร็จด้วย นั้น ผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองก็ต่อเมื่อเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงและเป็นการเฉพาะตัว จากการที่นายกเทศมนตรีเมืองประจวบคีรีขันธ์ไม่ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อตรวจสอบทรัพย์สินและบัญชีทรัพย์สินของชุมชนปากคลองบางนางรม โดยแจ้งรายชื่อคณะกรรมการดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบก่อนดำเนินการสอบสวน ซึ่งการที่นายกเทศมนตรีเมืองประจวบคีรีขันธ์ไม่ดำเนินการดังกล่าวตามคำขอของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการงดเว้นการกระทำนั้น ไม่ได้ทำให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงและเป็นการเฉพาะตัว เนื่องจากการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวเป็นเรื่องภายในของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ และชุมชนปากคลองบางนางรม ไม่ว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวหรือไม่ ก็ไม่เป็น

การสร้างความสะดวกหรือเสียหายหรืออาจจะสร้างความสะดวกหรือเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยตรงและเป็นการเฉพาะตัวแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓๕/๒๕๕๖)

(๕) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า

เกินสมควร

(ก) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อน

หรือเสียหายฯ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(ข) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อน

หรือเสียหายฯ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนาย ด. ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๐๙ นาย ด. ได้ซื้อที่ดิน น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗/๒ เนื้อที่ ๗ ไร่ ๓ งาน ๗๘ ตารางวา จากนาย บ. ต่อมา เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๐ นาย ด. ได้มอบอำนาจให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐาน น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗/๒ ไปยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอออก น.ส. ๓ ก. ในวันรังวัดปรากฏว่ามีผู้บุกรุกที่ดิน ผู้ฟ้องคดีจึงแจ้งความดำเนินคดีกับผู้บุกรุกที่ดิน และสามีของผู้ฟ้องคดีได้ฟ้องคดีขับไล่ผู้บุกรุกต่อศาลจังหวัดเชียงใหม่ ศาลจังหวัดเชียงใหม่มีคำพิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ศาลฎีกาพิพากษาแล้วเห็นว่านาย ด. ทราบว่ามีผู้บุกรุกที่ดินเกินกว่า ๑ ปี แล้วจึงหมดสิทธิฟ้องเรียกเอาคืนซึ่งการครอบครองที่ดินพิพาท และพิพากษายืน ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ และวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๘ สามีของผู้ฟ้องคดีได้มอบอำนาจให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินและตรวจสอบเนื้อที่ที่ดินดังกล่าว ตามลำดับ แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินดำเนินการรังวัดออกโฉนดที่ดินและตรวจสอบเนื้อที่ไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากผู้ฟ้องคดียกเลิกคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน และมีผู้โต้แย้งสิทธิครอบครองในที่ดินดังกล่าว จนกระทั่งสามีของผู้ฟ้องคดีตายเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๑ และผู้ฟ้องคดีได้รับโอนมรดกที่ดิน น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗/๒ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๑ การที่ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐาน น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗/๒ ไปยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน หรือ น.ส. ๓ ก. ที่ผ่านมาเป็นกรกระทำในฐานะตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจจากนาย ด. สามีของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิ

ครอบครองที่ดิน อันเป็นการกระทำเฉพาะตัว ดังนั้น เมื่อสามีของผู้ฟ้องคดีตาย การเป็นตัวแทนของผู้ฟ้องคดีย่อมสิ้นสุดลง เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าภายหลังจากผู้ฟ้องคดีได้รับโอนมรดกที่ดิน น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗๒ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินหรือ น.ส. ๓ ก. ในที่ดินดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อีกแต่อย่างไร กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินปฏิบัติหน้าที่ในการออกโฉนดที่ดินหรือ น.ส. ๓ ก. ตามหลักฐาน น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗๒ ล่าช้าเกินสมควร (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๔/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า การที่กองการเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงไม่ดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายใน ระดับชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๓๕ ให้เสร็จสิ้นก่อนวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ขอให้กรมทางหลวงดำเนินการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งดังกล่าวโดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดียังมีได้เป็นผู้ที่กรมทางหลวงอนุมัติให้เป็นผู้ขอรับการประเมินในตำแหน่งดังกล่าว การที่กองการเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งล่าช้า จึงมิได้ก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๓/๒๕๕๕)

(๖) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ก) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๖๘๖๖ โดยเป็นผู้รับโอนโฉนดที่ดินดังกล่าวมาจากนาย ช. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ได้แก้ไขรูปแผนที่ขีดฆ่ารูปแผนที่ฉบับเดิมและจัดทำรูปแผนที่ฉบับใหม่ โดยด้านทิศเหนือมีการปักหลักเขต ๓ หลัก แต่ไม่ได้แก้ไขจำนวนเนื้อที่ดินให้เพิ่มจากเดิมอีก ๙ ตารางวา ภายหลังจากที่ดินดังกล่าวโอนมาเป็นของผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่เนื้อที่ของที่ดินขาดหายไป
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กับพวก ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าเขาหลวง ในท้องที่ตำบลดอนตะโก ตำบลโมคสแลน ตำบลหัวตะพาน ตำบลกะหรอ ตำบลนบพิตำ อำเภอท่าศาลา ตำบลเขาพระ ตำบลกะทูน ตำบลพิปูน ตำบลยางค่อม กิ่งอำเภอพิปูน อำเภอฉวาง ตำบลละอาย ตำบลช้างกลาง อำเภอฉวาง ตำบลท่าजू อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ตำบลพรหมโลก ตำบลบ้านเกาะ ตำบลอินทคีรี กิ่งอำเภอพรหมคีรี อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และตำบลเขาแก้ว ตำบลท่าดี ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีบางส่วนและมีการก่อสร้างที่ทำการอุทยานแห่งชาติ บ้านพัก และโรงจอดรถ รุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของกรมอุทยาน สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กับพวก ส่วนการที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาหลวง มีหนังสือถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาลานสกา แจ้งว่า การที่ผู้ฟ้องคดีขออนุญาตเข้ามารังวัดที่ดินเพื่อออกโฉนดที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติเขาหลวง เป็นการกระทำผิดต่อพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ในวันรังวัด ช่างรังวัดได้ขอรังวัดไปก่อนแล้วให้เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาหลวงทำหนังสือคัดค้านภายหลัง เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจึงได้อนุญาต แต่เมื่อทำการรังวัดไปถึงที่ดินของกะโรมริสอร์ท ได้มีเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาหลวงอีกกลุ่มหนึ่งเข้ามาห้ามทำการรังวัดและจะจับกุมผู้ฟ้องคดีกับช่างรังวัดดำเนินคดี ผู้ฟ้องคดีกับช่างรังวัดจึงต้องยุติการรังวัด ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาหลวง
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๒๙๓๙ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมีการลากเส้นทางสาธารณประโยชน์รุกล้ำเข้ามาในที่ดิน น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗๒ ของผู้ฟ้องคดี โดยมีได้แจ้งให้สามีของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินข้างเคียงไประวางแนวเขตที่ดินทำให้ที่ดินตาม น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗๒ มีเนื้อที่ขาดหายไป ๑ ไร่ นั้น ในขณะที่ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดิน น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗๒ โดยเป็นผู้รับโอนมรดกที่ดินดังกล่าวมาจากนาย ด. สามีของผู้ฟ้องคดี จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้จากการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๒๙๓๙ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกันพื้นที่ผิดพลาด โดยได้กันเอาที่ดินบางส่วนที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำกินรวมเข้าไปด้วย และกรมป่าไม้ได้ก่อสร้างรั้วลวดหนามปิดกันพื้นที่ดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจเข้าทำกินในพื้นที่ที่เคยครอบครองได้ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกันพื้นที่คืนให้แก่กรมป่าไม้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอุทยานแห่งชาติกุยบุรี ถอนหลักเขตและป้ายประกาศเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรีออกจากเขตที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดครอบครอง โดยให้กรมอุทยานแห่งชาติ และอุทยานแห่งชาติกุยบุรี เป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย และให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดิน เก็บพืชผลทางการเกษตร และห้ามกรมอุทยานแห่งชาติ และอุทยานแห่งชาติกุยบุรี เข้าไปเกี่ยวข้งงในที่ดินตามฟ้อง โดยเด็ดขาดนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งแปดอ้างว่า กรมอุทยานแห่งชาติ และอุทยานแห่งชาติกุยบุรี กระทำการปักหลักเขตและป้ายแสดงเขตอุทยานแห่งชาติในบริเวณที่ดินพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้รับอนุญาตให้ครอบครองทำประโยชน์จากกรมป่าไม้ (เดิม) ตามแบบ ทป. ๔ และเจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ และอุทยานแห่งชาติกุยบุรี นำกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้าจับกุมผู้ฟ้องคดีบางราย รวมทั้งห้ามผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเข้าไปเก็บพืชผลทางการเกษตรในที่ดินพิพาท ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำดังกล่าวแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสิบอ้างว่าได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท และได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมชลประทาน ทำการก่อสร้างเขื่อนล้นปลายมาศและอ่างเก็บน้ำห้วยเตย เมื่อประมาณปลายปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ทับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบครอบครองและทำประโยชน์ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย เนื่องจากน้ำท่วมที่ดินจนไม่สามารถปลูกพืชผลทางการเกษตรได้ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ จนถึงปัจจุบัน ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๓/๒๕๕๖ ที่ ๕๔๕/๒๕๕๖ ที่ ๖๗๘/๒๕๕๖ และที่ ๖๗๙/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า หลังจากที่ตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) มีคำสั่งเลิกจ้างผู้ฟ้องคดีแล้ว ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีโดยไม่มีอำนาจ

และไม่สุจริต เพื่อเจตนาไปใช้ประโยชน์เป็นข้ออ้างในคำให้การตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๐๓๕/๒๕๕๓ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง) ที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีเกี่ยวกับการเลิกจ้างกรณีดังกล่าวไว้แล้ว อันทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียงทางสังคมและทางทำมาหาได้ เพราะไม่สามารถนำประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมาไปประกอบอาชีพอื่นหรือสมัครงานที่ใหม่ได้ จึงขอให้สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) ชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เทศบาลเมืองสัตหีบซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง นายกเทศบาลเมืองสัตหีบ และปลัดเทศบาลเมืองสัตหีบ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ดำเนินการสรรหาพนักงานเทศบาลเพื่อเลื่อนระดับหรือแทนตำแหน่งที่ว่างในตำแหน่งใด ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของนายกเทศบาลเมืองสัตหีบในฐานะผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย ตามมาตรา ๔๘ เตรสแห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียโอกาสต่อความเจริญก้าวหน้าและได้รับความเสียหายในสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ตามกฎหมายจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง และตามประกาศหลักเกณฑ์การเลื่อนและแต่งตั้งพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นได้ แต่นายกเทศบาลเมืองสัตหีบไม่เปิดให้มีการสรรหาบุคคลในตำแหน่งนักบริหารงานทั่วไป ระดับ ๘ ที่ว่าง ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่โดยไม่แจ้งสาเหตุให้ทราบว่าจะดำเนินการได้เมื่อใด ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีได้สอบถามด้วยวาจาและได้มีหนังสือสอบถามนายกเทศบาลเมืองสัตหีบ แต่นายกเทศบาลเมืองสัตหีบมีคำสั่งไม่อนุมัติให้ชะลอไปก่อน ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของนายกเทศบาลเมืองสัตหีบ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีโต้แย้งว่าการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษให้แก่สามีของผู้ฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินบำเหน็จตกทอดกรณีพิเศษ (เพิ่มเติม) ไม่ครบถ้วนถูกต้อง ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงเป็น

ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนกรณีพิเศษดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๐/๒๕๕๕)

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการจ่ายเงินบำนาญหรือเงินเดือนย้อนหลังแก่ผู้ฟ้องคดีไม่ครบถ้วนถูกต้องตามสิทธิที่ผู้ฟ้องคดีพึงได้รับ จึงฟ้องขอให้จ่ายเงินบำนาญและเงินเดือนย้อนหลังให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับเงินตามที่ตนมีสิทธิ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๙/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องขอเรียกค่าเสียหายจากการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุขาดทุน เป็นเหตุให้ต้องขาดรายได้ เสื่อมเสียชื่อเสียง และเสียโอกาสในการเข้ารับการอบรมและแต่งตั้งเป็นสัญญาบัตร ซึ่งคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการดังกล่าวออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้จัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยนาย ร. ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีนครลำปางในขณะนั้น เป็นผู้อนุมัติทำการจัดซื้อ ต่อมา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ ตรวจพบว่าการจัดซื้อที่ดินดังกล่าว ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕๐ (๖) เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของนาย ร. (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์การตามรัฐธรรมนูญ

กรณีฟ้องว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแจ้งผลการพิจารณาข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีล่าช้าและไม่มีเหตุผล ขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๔/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อนามัย และเหตุเดือดร้อนรำคาญ

กรณีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขใช้เงินค่าเสียหายอันเนื่องจากการสูญเสียรายได้จากการที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลลำปางมีคำสั่งอนุมัติให้ปิดคลินิกทันตกรรมนอกเวลาราชการ จำนวน ๓๙๓,๖๙๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี และชดใช้เงินในอัตราเดือนละ ๕๕,๓๘๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตั้งแต่วันฟ้องจนถึงวันที่ชำระเสร็จสิ้น นั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า เดิมผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงาน ๕ วันต่อสัปดาห์ โดยปฏิบัติงานวันจันทร์ วันอังคาร วันพฤหัสบดี วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ซึ่งต่อมาผู้อำนวยการโรงพยาบาลลำปางมีคำสั่งให้ระงับการปฏิบัติงานในคลินิกทันตกรรมนอกเวลาราชการของผู้ฟ้องคดีเฉพาะวันเสาร์ และวันอาทิตย์ และให้บุคคลอื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๒๕๕๓ แต่ในข้อเท็จจริงแล้วผู้ฟ้องคดียังคงปฏิบัติงานคลินิกนอกเวลาในวันจันทร์ วันอังคาร และวันพฤหัสบดี เป็นประจำจนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ ดังนั้น จึงฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดียังคงปฏิบัติงานคลินิกนอกเวลาจนถึงวันที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลลำปางมีคำสั่งอนุมัติให้ปิดคลินิกทันตกรรมนอกเวลาราชการ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งของผู้อำนวยการโรงพยาบาลลำปางที่อนุมัติให้ปิดคลินิกทันตกรรมนอกเวลาราชการที่จะมีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายจากกรณีนี้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์ (เพิ่มเติม) โดยแก้ไขชื่อวัตถุออกฤทธิ์ ซูโดอีเฟดรีน เป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๒ และกำหนดให้สถานพยาบาลที่ไม่มีใบอนุญาตให้มีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ และไม่ประสงค์จะมีไว้ในครอบครองยาตำรับที่มีซูโดอีเฟดรีนเป็นส่วนผสมเพื่อการบำบัดรักษาและร้านขายยาทุกแห่งดำเนินการจัดส่งยาตำรับดังกล่าวคืนให้แก่ผู้ผลิต

หรือผู้นำเข้าภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ ทำให้ตำรับยาของผู้ฟ้องคดีที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้เปลี่ยนสถานะเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ และผู้ฟ้องคดีต้องรับคืนยาดังกล่าวจากสถานพยาบาลที่ไม่ประสงค์มียานี้ไว้ในครอบครองและจากร้านขายยาภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบกิจการผลิตและจำหน่ายยาที่มีสูตรผสมชูโดอีเฟดรีนเป็นส่วนประกอบ จึงต้องรับคืนยาดังกล่าวภายในระยะเวลาสามสิบวันตามประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และต้องชดใช้ราคายาให้กับสถานพยาบาลและร้านขายยา อีกทั้ง ยังมียาสูตรดังกล่าวที่ผลิตไว้แล้วและยังไม่ได้จำหน่ายกับยังมีวัตถุดิบชูโดอีเฟดรีนคงเหลือที่ยังไม่ได้ทำการผลิต ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาไม่พิจารณาคำขอและออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการต้องชดใช้เงินค่าปรับจากการผิดสัญญาให้แก่ผู้จะซื้อที่ดินเสียค่าออกแบบและค่าคำนวณในการก่อสร้างของสถาปนิกและวิศวกร และค่าเสียโอกาสจากการไม่ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สิน เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๓๔,๗๕๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ใหญ่บ้านบ้านม่วงและคณะกรรมการหมู่บ้านก่อสร้างอาคารศาลากองทุนหมู่บ้านปิดบังทางเข้าออกบ้านของผู้ฟ้องคดี ขอให้นายอำเภอเมืองสารคาม องค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา รื้อถอนอาคารดังกล่าว นั้น ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๕/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเกษตรและสหกรณ์

กรณีฟ้องขอให้สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีกำกับดูแลการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ค. ให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้ประธานคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ค. ชดใช้ค่าเสียหายแก่สหกรณ์ ค. นั้น แม้การใช้อำนาจของสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายในการกำกับและส่งเสริมกิจการสหกรณ์ที่จะมีผล

เป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีและประธานคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ค. กับสหกรณ์หรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในอันที่จะก่อเปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของสหกรณ์หรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เท่านั้น แต่ถ้ามีการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ทำให้สหกรณ์เสียหาย หรือสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์เสื่อมเสียผลประโยชน์แล้ว สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีละเลยไม่ตรวจสอบและไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ย่อมทำให้สหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์ได้รับความเสียหาย และแม้ว่าการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ แต่การทำให้สมาชิกสหกรณ์เสื่อมเสียผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับ ก็ถือว่าสมาชิกสหกรณ์ได้รับความเสียหายแล้ว ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์ ค. จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการงดเว้นการกระทำของสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๘/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสี่คนได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท และได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมชลประทาน ทำการก่อสร้างเขื่อนลำปลายมาศและอ่างเก็บน้ำห้วยเตยเมื่อประมาณปลายปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ทับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสี่คนครอบครองและทำประโยชน์ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายเนื่องจากน้ำท่วมที่ดินจนไม่สามารถปลูกพืชผลทางการเกษตรได้ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ จนถึงปัจจุบัน ประกอบกับการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสี่คนได้รับจำต้องมีค่าบังคับโดยสั่งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมชลประทานร่วมกันหรือแทนกันชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสี่คนตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสี่คน ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสี่คนจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๙๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีฟ้องขอให้กรมทางหลวงชนบทหรือถนนและขนย้ายสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ที่รुकล้ำเข้าไปในที่ดิน พร้อมทั้งปรับสภาพพื้นที่ดินให้กลับคืนสภาพเดิม นั้น แม้จะเป็นการก่อสร้างถนนในที่ดินซึ่งถูกเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลในเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. ๒๕๔๓ และได้มีการทำสัญญาซื้อขายที่ดินที่ถูกเวนคืนดังกล่าว

ก็ตาม แต่เมื่อกรมทางหลวงชนบทก่อสร้างถนนเบนออกจากแนวเขตที่ดินที่ถูกเวนคืนรुक้าเข้ามาในที่ดินส่วนที่มีได้อยู่ในแนวเขตเวนคืนของผู้ฟ้องคดีทั้งหก ซึ่งเป็นการกระทำโดยปราศจากอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าว และเมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งหกเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่กล่าวอ้างว่าถูกรุก้าดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งหกจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของกรมทางหลวงชนบท (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๙/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นทายาทของเจ้าของเดิมในอันที่จะมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนที่ดินที่ถูกเวนคืน การกระทำใดที่เป็นการก่อตั้งสิทธิหรือเรียกร้องสิทธิแทนบุคคลใดจึงต้องกระทำโดยได้รับมอบอำนาจจากตัวการ คือ ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดก เมื่อผู้ฟ้องคดีกระทำการร้องขอและยื่นฟ้องคดีนี้ในนามตนเองโดยมิได้รับความยินยอมหรือได้รับมอบอำนาจจากนาย ส. หรือทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกรายอื่น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีอำนาจกระทำการได้ และมีใช้ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการยื่นคำร้องขอคืนที่ดินที่ถูกเวนคืน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีที่เทศบาลเมืองมุกดาหารมีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิด เป็นการใช้อำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ของเทศบาลเมืองมุกดาหารที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งย่อมเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากคำสั่งดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๖/๒๕๕๕ และที่ ๓๒๑/๒๕๕๕ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า นาย ป. ซึ่งเป็นประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัคร ในขณะนั้น และเป็นประธานกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษร่วมกับกรรมการคนอื่น ๆ ซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครในราคาแพงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติ องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครจึงได้ออกคำสั่งให้นาย ป. และกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษคนอื่น ๆ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัคร ตามจำนวนที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบชดใช้ตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และกระทรวงการคลังแล้วแต่นาย ป. ไม่ชำระ ต่อมา หลังจากที่นาย ป. ถึงแก่ความตายแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบล

บางสมัครมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทนายทโดยธรรมของนาย ป. ชดใช้ คำสินไหมทดแทนดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ชำระ องค์กรการบริหารส่วนตำบลบางสมัคร จึงยื่นฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทนายทของนาย ป. ชดใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน มรดกให้แก่องค์กรการบริหารส่วนตำบลบางสมัคร กรณีจึงเป็นการนำคดีมาฟ้องต่อศาลเพื่อยุติ ข้อโต้แย้งระหว่างองค์กรการบริหารส่วนตำบลบางสมัครกับผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นทนายท โดยธรรมของเจ้าหน้าที่ในสังกัดองค์กรการบริหารส่วนตำบลบางสมัคร เมื่อคำสั่งที่สั่งให้เจ้าหน้าที่ ชำระเงินคำสินไหมทดแทนแก่องค์กรการบริหารส่วนตำบลบางสมัคร เป็นคำสั่งทางปกครอง ที่ใช้เป็นฐานในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองขององค์กรการบริหารส่วนตำบลบางสมัคร และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นทนายทของเจ้าหน้าที่ปฏิเสธไม่รับผิดชอบใช้คำสินไหมทดแทน ตามคำสั่งดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่องค์กรการบริหารส่วนตำบลบางสมัครมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้ กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับทางปกครองเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครอง องค์กรการบริหารส่วนตำบลบางสมัครในฐานะเจ้าหน้าที่ในมูลละเมิดจึงมีความจำเป็นต้องใช้สิทธิ ทางศาลเพื่อขอบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งทางปกครองขององค์กร บริหารส่วนตำบลบางสมัคร โดยขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทนายทโดยธรรมของเจ้าหน้าที่ ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินมรดกให้แก่องค์กรการบริหารส่วนตำบลบางสมัคร ดังนั้น องค์กรบริหาร ส่วนตำบลบางสมัครจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๒๐/๒๕๕๗ (ประชุมใหญ่))

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า กรมชลประทานได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด น. ให้ขุดลอกและพัฒนาลำน้ำพะเนียง แต่ภายหลังจากมีการขุดลอกลำน้ำพะเนียง ผู้ฟ้องคดี ไม่เคยได้ผลผลิตแม้แต่ปีเดียว เนื่องจากน้ำท่วมต้นข้าวทุกปี ทำให้ต้นข้าวตายทิ้งแปลง โดยสาเหตุที่น้ำท่วมนั้นเกิดจากการขุดลอกลำน้ำพะเนียง ซึ่งกรมชลประทานทำคันดินสูงเกินไป ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำลงสู่ลำน้ำได้อย่างรวดเร็วดังเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเกิดจาก การกระทำของกรมชลประทาน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดชัยภูมิมีคำสั่งให้ หัวหน้าฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์เรือนจำจังหวัดชัยภูมิใช้เครื่องพันธนาการ (โซ่-ตรวน) ผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้บัญชาการเรือนจำ จังหวัดชัยภูมิที่ใช้เครื่องพันธนาการ (โซ่-ตรวน) ผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีถูกพันธนาการ โดยโซ่-ตรวน ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องจากการกระทำ

ของผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดชัยภูมิและหัวหน้าฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์เรือนจำจังหวัดชัยภูมิตั้งกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นลูกจ้างของบริษัท ข. ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์โดยสาร ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่กรมทางหลวงและห้างหุ้นส่วนจำกัด น. ละเลยต่อหน้าที่ไม่ดำเนินการติดตั้งสัญญาณไฟ หรือป้ายที่แสดงว่ากำลังก่อสร้างทางสำหรับผู้ใช้ทางหลวงให้เพียงพอ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งขับรถยนต์โดยสารเกิดเสียหลักชนวัสดุก่อสร้างและพลิกคว่ำตกร่องกลางถนน ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการละเลยต่อหน้าที่ของกรมทางหลวงและห้างหุ้นส่วนจำกัด น. ในอันที่จะเรียกชดเชยค่าเสียหายได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๓/๒๕๕๕)

(ข) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า กรมชลประทานได้เข้าแจ้งห้างหุ้นส่วนจำกัด น. ให้ขุดลอกและพัฒนาลำน้ำพะเนียงช่วงที่ ๒/๒ (ระยะที่ ๒) ช่วง กม. ๑๒+๑๐๐ ถึง กม. ๑๗+๐๖๕ ณ บริเวณบ้านกองแป่ม ถึงบ้านหนองปลาขาว ตำบลหนองสวรรค์ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู โดยโครงการดังกล่าวแล้วเสร็จในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ แต่ตามสารบัญชีจดทะเบียนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๖๗๒๘ ระบุว่า เดิม นาย ส. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ต่อมาในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ ได้โอนมาเป็นของนาย จ. ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาย ส. และในวันเดียวกัน นาย จ. ได้โอนขายให้ผู้ฟ้องคดี การขุดลอกลำน้ำพะเนียงของกรมชลประทานที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างตามคำฟ้องว่ารุกล้ำเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดีประมาณ ๓ ไร่ จึงได้เกิดขึ้นก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะได้ซื้อที่ดินมาจากนาย จ. เป็นเวลานานกว่า ๔ ปี จึงจะเห็นได้ว่า ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของกรมชลประทานในขณะนั้น คือ นาย จ. ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินในขณะนั้น จึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายอันเกิดจากการกระทำของกรมชลประทาน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า กรมที่ดินและสำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการออกโฉนดที่ดินให้แก่ธนาคาร ก. ในที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีเช่า นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นเพียงผู้เช่าที่ดินจากนาย พ. การที่กรมที่ดินและสำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ธนาคาร

กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) จึงไม่กระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้เช่าที่ดินแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของกรมที่ดินและสำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ ส่วนกรณีที่ฟ้องว่าสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติส่งหนังสือแจ้งผลการพิจารณาหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปให้ผู้ฟ้องคดีล่าช้า ทำให้คดีละเมิดของผู้ฟ้องคดีต้องขาดอายุความ และทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนของคณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรมได้ทัน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชดเชยค่าเสียหาย นั้น กรณีนี้แม้ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามคำร้อง ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีมติในเรื่องดังกล่าวในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แต่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้ผู้ฟ้องคดีทราบ อันเป็นเวลาภายหลังจากที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาที่มีมติไปแล้ว ทั้งนี้ก็เพราะตามแต่สาระสำคัญของหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดังกล่าว เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า การปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรมล่าช้าในการช่วยเหลือผู้ฟ้องคดีโดยการจัดหาทนายความให้ตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนหรือไม่เท่านั้น และไม่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีในการฟ้องคดีละเมิดภายในกำหนดอายุความตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างแต่อย่างใดไม่ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ แจ้งผลการขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนยุติธรรมให้ผู้ฟ้องคดีทราบก่อนแล้วว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรมมีมติไม่อนุมัติเงินกองทุนยุติธรรมเพื่อสนับสนุนเงินค่าจ้างทนายความ กรณีจึงถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติล่าช้าแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตรได้รับหนังสือร้องขอให้ตรวจสอบและดำเนินการกับผู้บุกรุกที่ดินของผู้ฟ้องคดี แต่ไม่ปรากฏว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตรได้ดำเนินการหรือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ จนระยะเวลาล่วงเลยกว่า ๙๐ วัน อันเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับผลกระทบต่อสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญรับรองและคุ้มครองไว้ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้

องค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตรและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตรแจ้งผลการพิจารณาการดำเนินการตามคำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี และให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตรรวมทั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตรชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตรมิได้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการคุ้มครองดูแลทรัพย์สินของเอกชน กรณีตามคำฟ้องยังไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตรและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตรละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร หรือจากการกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรแต่อย่างใด **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๒๒/๒๕๕๖)**

กรณีเมื่อผู้ฟ้องคดีต้องออกจากที่ดินพิพาทบริเวณป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าสนบุงสูง) ที่ผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองทำประโยชน์อยู่ เนื่องจากนายอำเภอวังหินต้องการใช้ที่ดินพิพาทไปก่อสร้างสนามกีฬาประจำอำเภอ และภายหลังได้มีประกาศให้เขตป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและนำที่ดินมาจัดสรรให้แก่ราษฎร แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินเช่นราษฎรรายอื่น ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๘/๒๕๕๗)**

กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตากได้ขุดสระน้ำในบริเวณที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีเคยได้รับการผ่อนผันให้มีสิทธิทำกินชั่วคราวในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีการต่อระยะเวลาการผ่อนผันให้มีสิทธิชั่วคราวในที่ดินแต่อย่างใด การที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว จึงเป็นการครอบครองโดยมิได้รับอนุญาตและไม่มีสิทธิในที่ดิน ทั้งยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าในขณะที่ยื่นฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้มีสิทธิทำกินชั่วคราวในที่ดินดังกล่าว กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๒/๒๕๕๗)**

กรณีฟ้องขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจ่ายเงินค่าทดแทนการรื้อถอนและชดเชยผลอาสินให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดียอมรับว่าผู้ฟ้องคดีได้เข้าไปปลูกสร้างอสังหาริมทรัพย์ในที่ดินราชพัสดุเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพขายอาหาร จึงเป็นการบุกรุกที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุและเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินอันเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดียอมรับไม่มีสิทธิใด ๆ ในที่ดินราชพัสดุดังกล่าว การที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งได้รับอนุมัติจากกรมธนารักษ์ให้ใช้ที่ดินราชพัสดุบริเวณที่ดินแปลงพิพาท

จึงมีหน้าที่ในการดูแลที่ราชพัสดุตลอดจนมีอำนาจดำเนินการในเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีบุกรุกที่ราชพัสดุ และสามารถมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปตามกฎหมายโดยไม่กระทบต่อสิทธิใด ๆ ที่ผู้ฟ้องคดีมีอยู่ได้ ประกอบกับไม่มีกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติว่าจะต้องจ่ายค่าทดแทนการรื้อถอนหรือจ่ายค่าชดเชยผลอาสินให้แก่ราษฎรผู้บุกรุกที่ราชพัสดุแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องในกรณีนี้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๗/๒๕๕๕)

กรณีเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาศาลจังหวัดเบตงว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้บุกรุกเข้าไปก่อสร้างสุสานหรือฮวงซุ้ยในที่ดินพิพาทซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้อำนวยการการประปาส่วนภูมิภาค และคดีถึงที่สุดแล้ว การที่ผู้อำนวยการการประปาส่วนภูมิภาคมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนและขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่พิพาท จึงมิใช่การกระทำที่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ หรือก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๓/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เมื่อพันโท ย. รับเงินบำนาญตามจำนวนที่กรมบัญชีกลางมีคำสั่งจ่ายให้เรื่อยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยไม่ได้โต้แย้งถึงความไม่ถูกต้องในการคำนวณจำนวนเงินดังกล่าวจนล่วงพ้นปี พ.ศ. ๒๕๔๒ การคำนวณเงินบำนาญจึงเป็นอันเด็ดขาดตั้งแต่ขณะที่พันโท ย. ยังมีชีวิตอยู่ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ การที่พันโท ย. ได้ถึงแก่ความตายในวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ทำให้เกิดสิทธิเรียกร้องเงินบำนาญค้างจ่ายอันเกิดจากการคำนวณที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่ถูกต้องได้ไม่ ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นทายาทของพันโท ย. จึงมิใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีเรียกเงินบำนาญรายเดือนค้างจ่ายของพันโท ย. ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ ได้ และเมื่อพันโท ย. ได้รับเงิน ช.ค.บ. ในระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ ตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลางคำนวณให้มาโดยตลอด โดยไม่ได้โต้แย้งคัดค้านการคำนวณจำนวนเงิน ช.ค.บ. ว่าไม่ถูกต้องอย่างไร จนกระทั่งถึงแก่ความตายในวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ สิทธิของพันโท ย. ที่จะโต้แย้งคัดค้านกรณีดังกล่าวจึงหมดไป ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมผู้มีสิทธิรับมรดกของพันโท ย. จึงไม่มีสิทธิโต้แย้งจำนวนเงิน ช.ค.บ. ที่พันโท ย. ได้ยอมรับไว้แล้วได้ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน

หรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องเรียกให้กองทัพบกและจังหวัดทหารบกราชบุรีชดใช้เงิน ช.ค.บ. ในส่วนที่ขาดได้อีกเช่นกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า บิดาของผู้ฟ้องคดีซึ่งเคยเป็นผู้ใหญ่บ้านถูกบังคับกลับแก่งด้วยเรื่องต่าง ๆ ทำให้ต้องลาออกจากการเป็นผู้ใหญ่บ้านและถึงแก่ความตาย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นกรณีที่นายอำเภอแก่งคอยต้องรับผิดชอบโดยตรง จึงเป็นกรณีที่นายอำเภอแก่งคอยเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและกระทำละเมิด บิดาของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำที่เป็นเหตุพิพาทคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นบุตรแม้จะอ้างว่าได้รับผลกระทบในทางที่เสียหายจากการที่บิดาต้องลาออกจากการเป็นผู้ใหญ่บ้าน แต่ผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงจากการกระทำที่เป็นเหตุพิพาทตามคำฟ้องข้อหานี้ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เทศบาลตำบลไผ่กองดินโดยนายกเทศมนตรีตำบลไผ่กองดิน ได้ยื่นญัตติขออนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมโครงการก่อสร้างทางเท้าคอนกรีตเสริมเหล็กถนนคันกันน้ำเจ้าเจ็ด-บางยี่หนฝั่งทิศใต้ และได้ทำสัญญาว่าจ้างให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด จ. เป็นผู้ทำการก่อสร้าง ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าโครงการดังกล่าวยังไม่มีความจำเป็นเนื่องจากสภาพทางเท้าเดิมยังมีสภาพดีและสามารถใช้งานได้ตามปกติ การใช้จ่ายเงินงบประมาณตามโครงการนี้จึงไม่เกิดความคุ้มค่า อีกทั้ง การออกแบบการก่อสร้างที่กระทำโดยผู้อำนวยการกองช่างเทศบาลตำบลไผ่กองดินอันเป็นเหตุให้ต้องตัดฟันต้นไม้ใหญ่ตลอดแนวเขตโครงการ และมีต้นไม้บางส่วนที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าบิดาของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ปลูกไว้ถูกตัดฟันไปด้วย ขอให้เทศบาลตำบลไผ่กองดินห้ามหรือระงับโครงการก่อสร้างดังกล่าว และให้เทศบาลตำบลไผ่กองดิน นายกเทศมนตรีตำบลไผ่กองดิน และผู้อำนวยการกองช่างเทศบาลตำบลไผ่กองดิน ร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การดำเนินการจัดทำโครงการดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่สภาเทศบาลตำบลไผ่กองดินมีมติอนุมัติโครงการเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๓ ซึ่งมีมติดังกล่าวได้กระทำขึ้นโดยคณะบุคคลที่ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลตำบลไผ่กองดินตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด สมาชิกสภาเทศบาลแต่ละคนจึงชอบที่จะเข้าร่วมประชุมอภิปรายข้อปรึกษาใด ๆ และลงมติออกเสียงในเรื่องหนึ่งเรื่องใดได้ตามที่ตนเห็นสมควร หากที่ประชุมสภาเทศบาลลงมติตามเสียงข้างมากหรือตามที่กฎหมายบัญญัติกำหนดไว้แล้ว

มติดังกล่าวย่อมมีผลผูกพันต่อสมาชิกสภาเทศบาลนั้นทุกคน เมื่อผู้ฟ้องคดีมิได้ฟ้องโต้แย้งขั้นตอนการดำเนินการเพื่อจัดให้มีการลงมติออกเสียงในเรื่องดังกล่าวว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายประการใด การลงมติออกเสียงเพื่อยกมติจ่ายขาดเงินสะสมโครงการดังกล่าวจึงมีผลผูกพันต่อผู้ฟ้องคดีในฐานะสมาชิกสภาเทศบาลตำบลไผ่กองดินด้วย และแม้เทศบาลตำบลไผ่กองดินโดยนายกเทศมนตรีตำบลไผ่กองดินได้ตกลงทำสัญญาว่าจ้างหั่นส่วนจำกัด จ. เป็นผู้รับงานโครงการดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นโครงการที่ไม่มีความจำเป็นและไม่คุ้มค่าที่ต้องดำเนินการก็ตาม แต่เมื่อการดำเนินการดังกล่าวของเทศบาลตำบลไผ่กองดินโดยนายกเทศมนตรีตำบลไผ่กองดินเป็นการกระทำการเพื่อยกมติให้เป็นไปตามมติของสภาเทศบาลตำบลไผ่กองดินซึ่งมีผลผูกพันต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีย่อมไม่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการจัดทำโครงการดังกล่าวของเทศบาลตำบลไผ่กองดินและนายกเทศมนตรีตำบลไผ่กองดิน และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ที่ดินตามแนวเขตโครงการดังกล่าวเคยเป็นที่ดินส่วนหนึ่งของโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๔๘๔ ซึ่งบิดาของผู้ฟ้องคดีได้จดทะเบียนแบ่งให้กระทรวงการคลัง (เพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน) กรณีจึงฟังได้ว่าบิดาของผู้ฟ้องคดีมีเจตนาขายที่ดินดังกล่าวให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๔ (๓) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว และการที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าต้นไม้จำนวน ๑๑ ต้น ซึ่งถูกตัดฟันไปเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามโครงการนี้ เป็นต้นไม้ที่มีอายุนับสิบปีและปลูกอยู่บนที่ดินซึ่งบิดาของผู้ฟ้องคดียกให้แก่ทางราชการ จึงฟังได้ว่าต้นไม้ดังกล่าวมีลักษณะเป็นไม้ยืนต้นอันถือเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ต้นไม้ขึ้นอยู่ตามมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เจ้าของต้นไม้ที่เป็นส่วนควบของที่ดินนั้น ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีย่อมมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๖/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีฟ้องว่า คณะบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังได้ใช้อำนาจในการจัดการเรียนการสอนอันเป็นภาระหน้าที่ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายไม่สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดตามเงื่อนไขหลักสูตรของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และจะต้องชดใช้ทุนการศึกษาคืนให้แก่กระทรวงการคลังเป็นสองเท่าของทุนการศึกษาที่ได้รับ นั้น เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ากระทรวงการคลัง

ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีมติสัญญารับการศึกษาระดับปริญญาตรีและเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ทุนการศึกษา ดังกล่าวคืนให้แก่กระทรวงการคลังแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ถือเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๕๐๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เจ้าหน้าที่และผู้บริหารหลักสูตรปริญญาโททางการบัญชี (MAP) ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการเลือกปฏิบัติและกลั่นแกล้งผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องขอลาออกจากสถานภาพการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นเหตุทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย นั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีขอพ้นสภาพ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ด้วยความประสงค์ ของผู้ฟ้องคดีเอง ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๘๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ว่าที่ร้อยโท ส. (ผู้ฟ้องคดีที่ ๓) ได้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรช่างซ่อมคอมพิวเตอร์และช่างซ่อมโทรศัพท์มือถือกับผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๘ นครสวรรค์ แต่เมื่อจบหลักสูตรแล้วผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ภาค ๘ นครสวรรค์ ไม่ออกวุฒิบัตรและไม่จ่ายเงินสนับสนุนการเรียนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๘ นครสวรรค์ ออกวุฒิบัตรให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ และให้ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๘ นครสวรรค์ ชำระเงินค่าสนับสนุนการเรียน (ค่าเบี้ยเลี้ยง) แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ นั้น เมื่อโครงการดังกล่าว เป็นโครงการฝึกอบรมโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพแรงงานที่ประสงค์และได้รับการคัดเลือกให้เข้าฝึกอบรมไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการแต่อย่างใด การได้รับวุฒิบัตรหรือค่าสนับสนุนการเรียน (เบี้ยเลี้ยง) หรือไม่ จึงมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่ ๓ เป็นการเฉพาะ ไม่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ (ห้างหุ้นส่วนจำกัด ก.) และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ (ห้างหุ้นส่วนสามัญ จ.) มูลเหตุแห่งการฟ้องคดีตามคำขอข้างต้น จึงเป็นกรณีที่ มีผลเฉพาะตัวผู้ฟ้องคดีที่ ๓ เท่านั้น จึงฟังไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๘ นครสวรรค์ ไม่ออกวุฒิบัตรและจ่ายเงินค่าสนับสนุนการเรียน (ค่าเบี้ยเลี้ยง) ให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๐/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเกษตรและสหกรณ์

กรณีฟ้องว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับเงินค่าหุ้นและเงินปันผลคืนจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครพนม จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสกลนคร จำกัด นั้น การดำเนินการเกี่ยวกับการคืนเงินค่าหุ้นและเงินปันผลของสมาชิกสหกรณ์ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กับผู้ฟ้องคดีในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ โดยเฉพาะ แม้สหกรณ์จังหวัดนครพนมและสหกรณ์จังหวัดสกลนครจะมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการดำเนินการที่เป็นเหตุให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาชิกได้ ตามมาตรา ๑๖ (๕) ประกอบกับมาตรา ๒๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่การดำเนินการของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้ระงับตามบทบัญญัติดังกล่าว เป็นลักษณะการดำเนินกิจการโดยรวมที่มีผลกระทบต่อสมาชิกทั้งหมด มิใช่เป็นนิติสัมพันธ์เกี่ยวกับเงินค่าหุ้นหรือเงินปันผลระหว่างสหกรณ์กับสมาชิกคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ อีกทั้ง ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดที่ให้อำนาจหน้าที่แก่สหกรณ์จังหวัดนครพนมและสหกรณ์จังหวัดสกลนครในการที่จะต้องชำระเงินค่าหุ้นและเงินปันผลคืนแก่ผู้ฟ้องคดีแทนสหกรณ์ออมทรัพย์ครูทั้งสอง ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายเนื่องจากหากผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิฟ้องคดีทางแพ่ง ผู้ฟ้องคดีไม่อาจหาเอกสารประกอบการฟ้องได้และคดีได้ขาดอายุความไปแล้ว นั้น ความเดือดร้อนเสียหายดังกล่าวเกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีละเลยมิได้เก็บเอกสารและไม่ได้ใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดจากการกระทำของผู้ฟ้องคดีเอง ไม่ได้เกิดจากการที่สหกรณ์จังหวัดนครพนมและสหกรณ์จังหวัดสกลนครละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๖/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีที่เทศบาลนครนครสวรรค์ได้มีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๖ และลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๓๕๐,๒๐๐ บาท และให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวนเพียง ๒๖๒,๖๕๐ บาท อันเป็นผลจากการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่วินิจฉัยไว้ว่าผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบต่อเทศบาลนครนครสวรรค์ตามความเสียหายที่แท้จริง อันเกิดจากการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนเป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการสูญหาย ซึ่งผู้ฟ้องคดีย่อมมีภาระหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษา

ของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวอยู่แล้ว คำสั่งเทศบาลนครนครสวรรค์ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๒ จึงห้ามมีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ในทางก้อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือ มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีขึ้นใหม่ อันจะเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่อย่างไรก็ดี ฉะนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๓๖/๒๕๕๕**)

กรณีคำสั่งของผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทยที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง คำสั่งของผู้บัญชาการทหารสูงสุดที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด รวมทั้งรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริง และรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เป็นขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง จึงเป็นการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งในขั้นตอนดังกล่าวผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทยยังไม่ได้วินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดและต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ อีกทั้ง ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย ยังไม่ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายแก่ทางราชการ จึงยังไม่มีผลเป็นการก้อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี แต่อย่างไรก็ดี เฉพาะคำสั่งของผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายแก่ทางราชการเป็นเงินจำนวน ๑,๗๘๒,๐๓๔.๕๐ บาท และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้บัญชาการทหารสูงสุดเท่านั้นที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๖/๒๕๕๕**)

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เป็นเพียงขั้นตอนภายในของฝ่ายปกครองเพื่อดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ในเบื้องต้น จึงยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่จะถือเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อันจะทำให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๖/๒๕๕๕**)

กรณีที่อยู่ติดกรมบัญชีกลางในฐานะผู้รับมอบอำนาจจาก กระทรวงการคลัง มีความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพังงา เป็นเพียงการแจ้งผลการพิจารณาเพื่อให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาพังงามีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังซึ่งเป็นกระบวนการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ตามข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น ความเห็นของอธิบดีกรมบัญชีกลางที่มีความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา จึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการในการพิจารณาทางปกครองเพื่อออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเท่านั้น ยังไม่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล อันจะถือได้ว่าเป็นคำสั่งทางปกครองตามบทนิยามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๘/๒๕๕๕)

กรณีนี้ที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงกรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะอดีตผู้อำนวยการองค์การพอกหนังดำเนินการบกพร่องต่อหน้าที่ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์การพอกหนัง ตามหนังสือที่ ๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ เป็นการพิจารณาทางปกครองซึ่งยังไม่กระทบสิทธิของผู้ฟ้องคดีหรือเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๗/๒๕๕๖)

กรณีนี้ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่งของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ นั้น เป็นการดำเนินการตามหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๗ ประกอบข้อ ๑๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นระเบียบที่ตราขึ้นใช้บังคับ และเป็นการใช้อำนาจทางบริหารของนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวจึงมิได้มีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรองที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ แต่มีสถานะเป็นเพียงหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการปฏิบัติราชการภายในของฝ่ายปกครองที่มีผลผูกพันโดยตรงเฉพาะกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และแม้กรณีจะได้มีการวินิจฉัยสั่งการให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามความเห็นของกระทรวงการคลังก็ตาม แต่ความเห็นของกระทรวงการคลังก็เป็นเพียงการกระทำในขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการออกคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความรับผิดชอบทางละเมิด อันเป็นคำสั่งทางปกครองเท่านั้น จึงเข้าลักษณะเป็นการพิจารณาทางปกครองหรืออีกนัยหนึ่ง คือ การเตรียมการและดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง

ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนหนึ่งสื่อกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การอุทธรณ์คำสั่ง ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็เป็นเพียงหลักเกณฑ์ หรือแนวทางในการปฏิบัติราชการภายในของฝ่ายปกครองที่มีผลผูกพันโดยตรงระหว่างผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์กับกระทรวงการคลังเท่านั้น สิทธิของผู้ฟ้องคดีได้รับผลกระทบโดยตรงจากหนังสือฉบับดังกล่าวแต่อย่างใดไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องอธิบดีกรมบัญชีกลาง และฟ้องขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยสั่งการ ของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง กระทรวงการคลัง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดโดยให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดสุราษฎร์ธานีออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และขอให้เพิกถอนหนังสือ กระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๘ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๑/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

การที่กรมบัญชีกลางตอบข้อหารือของกรมธุรกิจพลังงาน กรณีการเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรผู้ฟ้องคดี เป็นการให้ความเห็นทางกฎหมาย ตามที่กรมบัญชีกลางได้รับการหารือจากกรมธุรกิจพลังงาน ซึ่งความเห็นของกรมบัญชีกลาง ดังกล่าวหากจะมีผลทางกฎหมายก็จะมีผลทางกฎหมายแต่เฉพาะในความสัมพันธ์ภายใน ระหว่างกรมบัญชีกลางกับกรมธุรกิจพลังงานซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่หารือเท่านั้น หากมีผล ทางกฎหมายออกสู่ภายนอกไปกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี หรือก่อ ความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีโดยตรงไม่ คงมีแต่เพียงการที่ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลางมีหนังสือเรียกให้ผู้ฟ้องคดีคืนเงินสวัสดิการ ที่ผู้ฟ้องคดีเบิกเงินไปตามความเห็นของกรมบัญชีกลางดังกล่าวเท่านั้น ที่จะส่งผลทางกฎหมาย ออกสู่ภายนอกไปกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี หรือก่อความเดือดร้อน หรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงแก่ผู้ฟ้องคดี ส่วนการที่ กรมบัญชีกลางส่งหนังสือของผู้ฟ้องคดีที่โต้แย้งการตีความของกรมบัญชีกลางไปยังกรมธุรกิจ พลังงาน ก็เป็นเพียงการแจ้งข้อมูลให้กรมธุรกิจพลังงานซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีทราบ เท่านั้น มิใช่การใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลกระทบกระเทือนต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ ของผู้ฟ้องคดี และแม้ว่าการส่งหนังสือของกรมบัญชีกลางไปให้กรมธุรกิจพลังงานดังกล่าว ทำให้ ผู้ฟ้องคดีถูกอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานตำหนิว่าใช้วาจาไม่สุภาพและอาจถูกตั้งคณะกรรมการ สอบสวนทางวินัยตั้งที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างจริง การกระทำของกรมบัญชีกลางดังกล่าวก็หาได้ มีผลผูกพันให้อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานต้องดำเนินการกับผู้ฟ้องคดีเช่นว่านี้ไม่ การที่อธิบดี

กรมธุรกิจพลังงานดำเนินการกับผู้ฟ้องคดีเช่นว่านี้เกิดจากการใช้ดุลพินิจอย่างอิสระของอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานในฐานะผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีเองโดยแท้ การกระทำของกรมบัญชีกลางดังกล่าวจึงมิได้มีผลกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีหรือก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงแก่ผู้ฟ้องคดีเช่นกัน เมื่อคำวินิจฉัยของกรมบัญชีกลาง และการส่งหนังสือของผู้ฟ้องคดีที่โต้แย้งคำวินิจฉัยของกรมบัญชีกลางดังกล่าวไปให้กรมธุรกิจพลังงาน มิได้มีผลกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีหรือก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงแก่ผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๑/๒๕๕๕)

กรณีโครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเมืองแร่ภูเก็ต จัดตั้งด้วยงบประมาณของรัฐ โดยเป็นการดำเนินกิจการในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองกะทู้ตามมาตรา ๕๐ ประกอบมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่งว่าด้วยการบำรุงศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ดังนั้น การดำเนินกิจการของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเมืองแร่ภูเก็ตจึงเป็นการดำเนินการทางปกครองของเทศบาลเมืองกะทู้ แม้หากมีการกระทำละเมิดเกิดขึ้นจริงตามฟ้อง ผู้ที่ถูกกระทบสิทธิโดยตรงจากการที่สูญเสียทรัพย์สิน คือ เทศบาลเมืองกะทู้ มิใช่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเพียงอดีตประธานคณะกรรมการดำเนินงานอดีตรองประธานคณะกรรมการดำเนินงาน อดีตที่ปรึกษาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเมืองแร่ภูเก็ต และอดีตผู้จัดการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเมืองแร่ภูเก็ต หรือเป็นประชาชนผู้เสียหายอากรให้แก่รัฐตั้งที่ผู้ฟ้องคดีอ้าง จึงยังไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีขอให้นาย ส. ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะทำงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเมืองแร่ภูเก็ต ชดใช้สิ่งของให้แก่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเมืองแร่ภูเก็ต (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งวิศวกรโยธา ในสังกัดของเทศบาลเมืองพิจิตร นายกเทศมนตรีเมืองพิจิตร รองนายกเทศมนตรีเมืองพิจิตร และปลัดเทศบาลเมืองพิจิตร จึงเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีที่มีอำนาจในการบังคับบัญชาและมีอำนาจมอบหมายหน้าที่ให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติภายในกรอบอำนาจ ดังนั้น ในการปฏิบัติราชการของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นไปเพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองพิจิตรบรรลุตามวัตถุประสงค์ การที่เทศบาลเมืองพิจิตรและนายกเทศมนตรีเมืองพิจิตรนำแบบโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์สวนสิริกิติ์และแบบอาคารน้ำตกที่ผู้ฟ้องคดีลงชื่อในฐานะผู้ออกแบบไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ฟ้องคดีนั้นไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ฟ้องคดี รวมทั้งการที่รองนายกเทศมนตรีเมืองพิจิตรและปลัดเทศบาลเมืองพิจิตรลงชื่อในสัญญาว่าจ้างบริษัท ค. ให้เป็นผู้ก่อสร้างโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์สวนสิริกิติ์และน้ำตก ณ บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร ก็ไม่ได้ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียหายแต่อย่างใด

ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของเทศบาลเมืองพิจิตร นายกเทศมนตรีเมืองพิจิตร รองนายกเทศมนตรีเมืองพิจิตร และปลัดเทศบาลเมืองพิจิตรดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๘/๒๕๕๖)

กรณีการดำเนินการของเทศบาลเมืองแม่โจ้ในการขับไล่ผู้ประกอบการออกจากอาคารร้านค้าชุมชนและทำการปิดกุญแจตัดน้ำประปา ไฟฟ้าบริเวณดังกล่าว ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของเทศบาลเมืองแม่โจ้ คือ ผู้ประกอบการหรือราษฎรที่ทำมาหากินในอาคารร้านค้าชุมชน ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้อนุญาตให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ใช้ที่ดินเป็นที่ก่อสร้างอาคารร้านค้าชุมชน โดยผู้ฟ้องคดีมิได้อยู่ภายใต้การส่งเสริมอาชีพและรายได้สำหรับราษฎรของเทศบาลเมืองแม่โจ้ จึงมิได้มีความสัมพันธ์ในกิจการทางปกครองในเรื่องดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของเทศบาลเมืองแม่โจ้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐๕/๒๕๕๖)

กรณีการย้ายผู้ต้องขังระหว่างเรือนจำนั้น มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ บัญญัติให้เป็นไปตามคำสั่งของอธิบดีกรมราชทัณฑ์ซึ่งถือเป็นมาตรการภายในของฝ่ายปกครอง และเป็นดุลพินิจในการที่จะพิจารณาดำเนินการเพื่อให้การคุมขังผู้ถูกคุมขังเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนั้น การย้ายผู้ฟ้องคดีซึ่งแต่เดิมถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำจังหวัดจันทบุรีไปยังเรือนจำกลางชลบุรี เนื่องจากมีพฤติการณ์ติดต่อกับบุคคลภายนอกเพื่อคิดวางแผนหลบหนี กรณีดังกล่าวจึงไม่ได้ส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของเรือนจำจังหวัดจันทบุรี ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดจันทบุรี และหัวหน้าฝ่ายควบคุมแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘/๒๕๕๘)

(๗) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากสัญญาทางปกครอง

(ก) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องขอให้องค์กรบริหารส่วนตำบลเชียงใหม่จ่ายเงินค่าจ้างประจำเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๖,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ นั้น แม้สัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีทั้งสองสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ แต่นายกองค์การบริหาร

ส่วนตำบลเรื่องคำยังคงให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองปฏิบัติงานในหน้าที่ต่อเนื่องตลอดมาจนถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยนายกองการ บริหารส่วนตำบลเรื่องคำไม่ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองหยุดการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด ต่อมา ภายหลังกองการ บริหารส่วนตำบลเรื่องคำ จึงได้มีหนังสือองค์การ บริหารส่วนตำบลเรื่องคำ ที่ ยส ๗๑๓๐๑/๔๙๐ และ ที่ ยส ๗๑๓๐๑/๔๙๑ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตามลำดับ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบว่าจะสัญญาจ้างได้สิ้นสุด ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ และองค์การ บริหารส่วนตำบลเรื่องคำมิได้ต่อสัญญาจ้าง ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงฟ้องขอให้ นายกองการ บริหารส่วนตำบลเรื่องคำ จ่ายเงินค่าจ้างของเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสอง กับนายกองการ บริหารส่วนตำบลเรื่องคำมีข้อโต้แย้งกันแล้วในประเด็นเกี่ยวกับเงินค่าจ้าง ประจำเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๔/๒๕๕๗**)

กรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องโดยมีคำขอให้ศาลพิจารณาความเสียหาย ที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากการที่ต้องพ้นจากการเป็นพนักงานจ้างของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามสัญญาทางปกครอง ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (**คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๘๕๐/๒๕๕๗**)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีการปฏิเสธไม่ให้ทุนการศึกษาแก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นอาจารย์ ในสังกัดตามข้อตกลงที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชได้ให้ไว้ ผู้ฟ้องคดีในฐานะคู่สัญญา จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ จากการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงที่ให้ไว้ (**คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๒๒๐/๒๕๕๕**)

กรณีที่กรมทางหลวงได้บอกเลิกสัญญาที่ทำกับผู้ฟ้องคดีและ ได้แจ้งเวียนชื่อผู้ฟ้องคดีในบัญชีรายชื่อผู้ขาดคุณสมบัติเสนอราคาผู้รับเหมาก่อสร้างชั้นพิเศษ งานก่อสร้างทางชั้น ๑ ถึงชั้น ๔ และงานก่อสร้างสะพานชั้น ๑ ถึงชั้น ๔ ทำให้ผู้ฟ้องคดี ไม่สามารถซื้อแบบและเข้าร่วมประกวดราคากับหน่วยงานที่สังกัดกรมทางหลวงและหน่วยงาน ของกรมทางหลวงได้ ผู้ฟ้องคดีย่อมเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำ ของกรมทางหลวงได้ ผู้ฟ้องคดีย่อมเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำ ของกรมทางหลวง (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔/๒๕๕๘**)

(ข) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขमारได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งการสิ้นสุดสัญญาจ้างให้ผู้ฟ้องคดีทราบ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานรวมสองครั้ง ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งสองครั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีผลทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขमारไม่ต่อสัญญาจ้างกับผู้ฟ้องคดี เมื่อสัญญาจ้างพนักงานจ้างลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ มีผลเป็นการเริ่มจ้างตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดสัญญาจ้าง สัญญาจ้างดังกล่าวจึงเป็นสัญญาจ้างที่มีกำหนดระยะเวลา การที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขमारมีหนังสือลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งการสิ้นสุดสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดี จึงเป็นเพียงหนังสือแจ้งการสิ้นสุดสัญญาจ้าง อันเป็นการใช้สิทธิเลิกจ้างตามสัญญาเท่านั้น ไม่ใช่คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนสัญญาจ้างและมติเลิกจ้าง และให้บริษัท อ. ประธานบริษัท อ. คณะกรรมการบริษัท อ. นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นคู่สัญญาตามสัญญาจ้างฉบับดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิที่จะโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาได้ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยศิลปากรจ่ายค่าตอบแทนค้างจ่ายเงินชดเชยค่าตอบแทนตามสัญญาจ้างและค่าเสียหาย เมื่อสัญญาจ้างพนักงานของสำนักงานบริหารโครงการพัฒนากำลังคนด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ทุนเรียนดีมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย) มีคู่สัญญาสองฝ่าย คือ ฝ่ายมหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นผู้ว่าจ้าง และฝ่ายผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับจ้าง ซึ่งคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต่างมีสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติต่อกันตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแม้จะเป็นผู้ที่อนุมัติให้มีการจัดตั้งและเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของสำนักงานดังกล่าว แต่ก็ไม่ได้เข้าเป็นคู่สัญญาตามสัญญาจ้างดังกล่าวด้วยไม่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงไม่ได้มีสิทธิ หน้าที่

และความรับผิดที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้ฟ้องคดีตามที่กำหนดในสัญญาจ้างระหว่างมหาวิทยาลัย ศิลปากรกับผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒๖/๒๕๕๕)

เมื่อสัญญาจ้างสิ้นสุดลงด้วยเหตุระยะเวลาการจ้างครบกำหนด ตามที่ได้ทำสัญญากันไว้ กรณีจึงเป็นการเลิกจ้างตามสัญญา ซึ่งมีผลให้ความผูกพันระหว่าง คู่สัญญาสิ้นสุดลงตามสัญญา ส่วนการที่องค์การบริหารส่วนตำบลหาดแพงจะทำสัญญาจ้าง ผู้ฟ้องคดีต่อไปอีกหรือไม่นั้น เป็นอำนาจดุลพินิจขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดแพงที่จะต้อง ดำเนินการตามความจำเป็นและความเหมาะสม ดังนั้น เมื่อสัญญาจ้างระหว่างผู้ฟ้องคดีกับ องค์การบริหารส่วนตำบลหาดแพงสิ้นสุดลงด้วยเหตุครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญาจ้าง และองค์การบริหารส่วนตำบลหาดแพงไม่ต่อสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดี เนื่องจากได้ขอกำหนด ตำแหน่งเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ (ระดับ ๒-๔/๕) เพิ่มใหม่ในแผนอัตรากำลังสามปี ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนครพนมแล้ว ผู้ฟ้องคดี จึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายและไม่มีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ที่จะมีสิทธิฟ้องเรียกให้องค์การบริหารส่วนตำบลหาดแพงชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการที่ ไม่ต่อสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๑/๒๕๕๖)

กรณีมติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสกลนคร ที่มีมติให้ลงโทษผู้ฟ้องคดีโดยไล่ออกจากราชการ เป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการภายใน ระหว่างคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสกลนครกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นาตงวัฒนา ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาสั่งลงโทษทางวินัยแก่ ผู้ฟ้องคดีเท่านั้น มติดังกล่าวจึงยังไม่มีผลทางกฎหมายออกสู่ภายนอกไปกระทบกระเทือน ต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี คงมีเฉพาะคำสั่งของนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลนาตงวัฒนาเท่านั้นที่มีผลทางกฎหมายกระทบกระเทือนต่อสถานภาพของสิทธิ หรือหน้าที่ตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่มีสิทธิฟ้องขอให้ เพิกถอนมติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสกลนคร และเนื่องจากสัญญาที่พิพาท เป็นสัญญาที่ทำขึ้นระหว่างผู้ฟ้องคดีกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาตงวัฒนา ผู้ที่มีสิทธิหน้าที่ และความรับผิดตามสัญญากับผู้ฟ้องคดีจึงคงมีเพียงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาตงวัฒนา ซึ่งเป็นคู่สัญญาเท่านั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่มีสิทธิฟ้องขอให้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาตงวัฒนาและคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด สกลนครร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเช่นเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๙๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีโรงสี ปฏิเสธรับมอบข้าวเปลือกตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ ซึ่งเก็บรักษาไว้ ณ ตลาดกลาง ในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน จังหวัดสุโขทัย เพื่อนำไป สีแปรสภาพแล้วเก็บเข้าโกดังกลางล่าช้า เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง ผู้รับผิดชอบ และจำนวน ค่าเสียหาย สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการของคณะอนุกรรมการกำกับดูแล การรับจำนำข้าวเท่านั้น ส่วนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย นั้น เป็นขั้นตอน สำหรับการรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ ว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการทางวินัยของคณะกรรมการองค์การคลังสินค้า การแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวจึงเป็นขั้นตอนการดำเนินการภายในของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นเพียงการเตรียมการเพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองต่อไป คำสั่งทั้งสองคำสั่งดังกล่าวจึงมิใช่คำสั่ง ทางปกครองที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมี ผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือ เสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๙๒๙/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

กรณีผู้ฟ้องคดี (บริษัท ท.) ซึ่งมีได้เป็นคู่สัญญากับการประปา ส่วนภูมิภาคตามสัญญาจ้างเหมางานลดน้ำสูญเสียฯ ฟ้องขอให้การประปาส่วนภูมิภาค พิจารณาปรับลดค่าปรับ โดยคืนค่าปรับที่ได้ปรับไปแล้วตามสัญญา พร้อมทั้งดอกเบี้ยนับแต่ วันฟ้องคดีให้แก่บริษัท ย. เพื่อให้บริษัท ย. คืนค่าปรับดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้การประปา ส่วนภูมิภาคคืนค่าจ้างงานตามสัญญางวดสุดท้ายพร้อมทั้งดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องคดีให้แก่ บริษัท ย. เพื่อให้บริษัท ย. คืนค่าปรับดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีต่อไป นั้น ความเสียหายตามที่ ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องมิได้เป็นความเสียหายโดยตรงจากการกระทำของการประปาส่วนภูมิภาค หากแต่เป็นความเสียหายโดยตรงอันเกิดจากความสัมพันธ์ตามสัญญาระหว่างผู้ฟ้องคดีกับ บริษัท ย. ซึ่งเป็นคู่สัญญา หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือเกิดความเสียหาย ใดๆ ผู้ฟ้องคดีก็ต้องไปดำเนินการกับบริษัท ย. ในฐานะคู่สัญญาโดยตรงมิใช่การประปา ส่วนภูมิภาคและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับบริษัท ย. เป็นความสัมพันธ์อันเกิดจาก สัญญาและต่างฝ่ายต่างมีสิทธิและหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญามิใช่เป็นตัวแทน

ของบริษัท ย. ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ใช่คู่สัญญาทางปกครองกับการประปาส่วนภูมิภาค ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยนิตินัยจากข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองในเรื่องดังกล่าว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘/๒๕๕๖)**

กรณีฟ้องว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนาย ส. ผู้รับมอบอำนาจ ได้ทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดี (บริษัท ท.) ก่อสร้างโรงอาหาร-หอประชุม ณ โรงเรียนบ้านพระบาทท่าเรือ ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีหนังสือแจ้งยกเลิกรายการก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาครูทั้งหมดไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นาย ส. จึงได้มีหนังสือถึงผู้ฟ้องคดีแจ้งยกเลิกสัญญาการก่อสร้างดังกล่าว โดยที่การยกเลิกสัญญาดังกล่าว มีผลเป็นการเลิกนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นคู่สัญญา หากการยกเลิกสัญญาดังกล่าวจะทำให้มีข้อโต้แย้งเกิดขึ้น ก็เป็นข้อโต้แย้งระหว่างคู่สัญญาเท่านั้น เมื่อโรงเรียนบ้านพระบาทท่าเรือ นาย ส. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอแก่น และกระทรวงศึกษาธิการไม่ใช่คู่สัญญากับผู้ฟ้องคดี จึงมิใช่ผู้ที่จะมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาที่พิพาทในคดีนี้กับผู้ฟ้องคดีได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องในข้อพิพาทนี้ต่อศาลปกครอง **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒/๒๕๕๖)**

กรณีผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่ามหาวิทยาลัยมหาสารคามก่อเหตุ ความเดือดร้อนเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี โดยวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายของผู้ฟ้องคดี ตามคำฟ้องก็คือการสั่งให้มหาวิทยาลัยมหาสารคามซึ่งเป็นคู่สัญญาที่เป็นเหตุพิพาทชดใช้เงิน ค่าก่อสร้างและคืนเงินค้ำประกันที่ไม่มีสิทธิจะริบแก่ผู้ฟ้องคดี ส่วนอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคามและคณะกรรมการตรวจการจ้างโครงการก่อสร้างต่อเติมอาคารเรียน แม้จะเป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัยมหาสารคามในการทำสัญญาตลอดจนการตรวจสอบการดำเนินการ ตามสัญญา แต่ก็มีคู่สัญญาตามสัญญาจ้าง ดังนั้น การกระทำการใด ๆ ของอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคามและคณะกรรมการตรวจการจ้างโครงการก่อสร้างต่อเติมอาคารเรียน เป็นเพียงการดำเนินการบริหารงานภายในเพื่อให้บรรลุผลตามสัญญา ลำพังการกระทำดังกล่าว จึงไม่มีผลผูกพันโดยตรงในอันที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๓/๒๕๕๖)**

กรณีผู้ที่มีสิทธิฟ้องคดีหรือเป็นผู้ถูกฟ้องคดีในคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาทางปกครองได้นั้นจะต้องเป็นคู่สัญญาผู้เดือดร้อนหรือเสียหายและมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับ สัญญาทางปกครองที่พิพาทกัน เมื่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา คณะกรรมการ ตรวจการจ้าง และคณะกรรมการควบคุมงาน เป็นเพียงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในกำกับดูแล ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเท่านั้น ส่วนสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

เป็นหน่วยงานที่ดูแลทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จึงหาได้เป็นคู่สัญญาในสัญญาพิพาท และมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองดังกล่าวกับผู้ฟ้องคดีไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา คณะกรรมการตรวจการจ้างโครงการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคและอาคารเอนกประสงค์พื้นที่สมาคมชาวชัยนาท คณะกรรมการควบคุมงานโครงการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคและอาคารเอนกประสงค์พื้นที่สมาคมชาวชัยนาท และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ให้รับผิดชอบตามสัญญาพิพาท (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๘/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นนักวิชาการอิสระขอใช้สิทธิในฐานะผู้บริโภคที่มีความจำเป็นต้องใช้ทางด่วนยกระดับอุตราภิมุขของบริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน) ฟ้องขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม อธิบดีกรมทางหลวง และคณะรัฐมนตรีใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาสัมปทานทางหลวงฯ กับบริษัท ท. และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม อธิบดีกรมทางหลวง และคณะรัฐมนตรี ขยายระยะเวลาสัมปทานสิทธิผลประโยชน์ของบริษัท ท. ตามระยะเวลาที่ศาลได้มีคำสั่งนั้น กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ระหว่างคู่สัญญาตามสัญญาสัมปทานทางหลวงฯ ซึ่งเป็นสัญญาทางปกครอง เมื่อสัญญาดังกล่าวปรากฏว่ามีกรมทางหลวงหรือบริษัท ท. ซึ่งเป็นคู่สัญญาในสัญญาสัมปทานฉบับพิพาทและผู้ฟ้องคดีมิใช่คู่สัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจฟ้องขอให้คู่สัญญาใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดในสัญญา อันถือเป็นสิทธิและหน้าที่เฉพาะของคู่สัญญาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทำสัญญาการรับทุนกับเทศบาลตำบลท่าวังตาล โดยผู้ฟ้องคดีได้รับทุนตามสัญญาดังกล่าวไปแล้วบางส่วน ต่อมา เทศบาลตำบลท่าวังตาลได้มีหนังสือแจ้งผลหรือการสนับสนุนทุนการศึกษาให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีคุณสมบัติที่จะได้รับทุน และเทศบาลตำบลท่าวังตาลจะดำเนินการเรียกเงินคืนจากผู้ฟ้องคดีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป หนังสือฉบับดังกล่าวมีลักษณะเป็นการแจ้งผลการหาหรือที่ได้รับการตอบจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น แม้เนื้อหาของการตอบข้อหาหรือจะเกี่ยวกับผู้ฟ้องคดีก็ตาม แต่กรณีก็เป็น การตอบข้อหาหรือระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน มิใช่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล ในลักษณะของคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือแม้กระทั่งเป็นการใช้สิทธิเพื่อบังคับการตามสัญญาระหว่าง

คู่สัญญาแต่อย่างใด รวมทั้งหนังสือแจ้งผลการหารือดังกล่าวไม่ใช่หนังสือบอกเลิกสัญญา ระหว่างคู่สัญญา หนังสือฉบับดังกล่าวจึงไม่มีผลกระทบในทางใดต่อสิทธิหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีโดยตรง กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากหนังสือสำนักงานเทศบาลตำบลท่าวังตาล ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แจ้งผลการหารือการสนับสนุนทุนการศึกษา สำหรับเด็กนักเรียน นักศึกษา และผู้ด้อยโอกาส (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) และไม่ใช่คู่สัญญาโดยตรงในสัญญาร่วมดำเนินกิจการให้บริการโทรทัศน์ระบบบอกรับสมาชิก ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาดังกล่าวได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้เสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีขอให้เพิกถอนสัญญานี้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๖/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยโดยผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ทำสัญญาให้บริษัท ช. เข้าที่ดินบริเวณด้านหน้าห้างสรรพสินค้า ช. เพื่อให้บริษัท ช. ใช้ที่ดินดังกล่าวประกอบธุรกิจ โดยการทำสัญญาเช่าที่ดินระหว่างการรถไฟแห่งประเทศไทยกับบริษัท ช. ไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาดังกล่าว และระเบียบเกี่ยวกับการจัดประโยชน์ในทรัพย์สินของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดได้เคยขอให้ผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยตรวจสอบและเปิดเผยเกี่ยวกับการชำระเงินค่าธรรมเนียมในการจัดประโยชน์จากการต่อสัญญาเช่า เนื่องจากบริษัท ช. ไม่ได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมในการจัดประโยชน์ให้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทย บริษัท ช. จึงไม่อาจอ้างสิทธิตามสัญญาเช่าที่ดินที่ทำได้กับการรถไฟแห่งประเทศไทยมาฟ้องขับไล่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดซึ่งค้าขายอยู่บริเวณด้านหน้าห้างสรรพสินค้าดังกล่าวได้ ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดจึงมีคำขอให้เพิกถอนสัญญาเช่าที่ดินและการต่อสัญญาเช่าที่ดินที่การรถไฟแห่งประเทศไทยทำไว้กับผู้ฟ้องคดี โดยประสงค์ให้ศาลเพิกถอนสัญญาเช่าระหว่างการรถไฟแห่งประเทศไทยกับบริษัท ช. ซึ่งบุคคลที่จะมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองฉบับใดได้ ย่อมจะต้องเป็นคู่สัญญาในสัญญาทางปกครองฉบับนั้น ๆ เท่านั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีมิใช่คู่สัญญาเช่าที่ดินฉบับที่นำมาฟ้องต่อศาล จึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดี

มีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาเช่าฉบับดังกล่าว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๒๘/๒๕๕๗)

(๘) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการกระทำที่เป็นความรับผิดชอบอื่น

(ก) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการรอนสิทธิ

กรณีฟ้องว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้าพาดผ่านที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรม ขอให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยย้ายเขตเดินสายไฟฟ้าออกไปจากที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการที่ที่ดินที่ครอบครองทำประโยชน์ถูกเขตเดินสายไฟฟ้าตามประกาศของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๐/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดี (สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน) เป็นผู้รับผิดชอบในงบประมาณที่เบิกจ่ายเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพให้แก่ นาย ก. เมื่อมีการจ่ายเงินดังกล่าวให้นาย ก. ไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้ฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งให้นาย ก. คืนเงินดังกล่าวแล้วแต่นาย ก. เพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการที่นาย ก. ไม่คืนเงินดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดี (มหาวิทยาลัยมหิดล) เป็นส่วนราชการที่อนุญาตให้นาง ก. ลาออกจากราชการตามมาตรการพัฒนาและบริหารอัตรากำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง มาตรการที่ ๑ โดยนาง ก. ได้รับเงินช่วยเหลือตามพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตรการของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๔๗ ต่อมา นาง ก. ได้กลับเข้ารับราชการประจำในมหาวิทยาลัยมหาสารคามซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดฝ่ายบริหาร ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือทวงถามให้นาง ก. คืนเงินช่วยเหลือที่นาง ก. ได้รับไป

แก่ทางราชการ พร้อมดอกเบี้ย แต่นาง ก. มีหนังสือปฏิเสธการคืนเงินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของนาง ก. (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๔๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีกรมทางหลวงชนบทไม่จ่ายเงินค่าทดแทนส่วนต่อเติมบ้านพักและค่าทดแทนต้นไม้ที่อยู่ในแนวเขตที่จะเวนคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๒/๒๕๕๕)

กรณีกรมทางหลวงชนบทก่อสร้างถนนเบนออกจากแนวเขตที่ดินที่ถูกเวนคืนรุกล้ำเข้ามาในที่ดินส่วนที่มีได้อยู่ในแนวเขตเวนคืนของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นการกระทำโดยปราศจากอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดิน เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่กล่าวอ้างว่าถูกรุกล้ำดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๙/๒๕๕๗)

(ข) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีที่ให้มีการจัดซื้ออาคารส่วนที่เหลือจากการเวนคืนซึ่งใช้การไม่ได้นั้น มีขั้นตอนที่เจ้าหน้าที่และเจ้าของอสังหาริมทรัพย์จะต้องตกลงราคาซื้อขายกันก่อน และหากตกลงกันแล้ว เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ไม่พอใจในราคาที่ตกลงกัน ก็ยังมีขั้นตอนที่ต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี การที่อธิบดีกรมทางหลวงชนบทได้อนุมัติให้จัดซื้ออาคารสิ่งปลูกสร้างส่วนที่เหลือจากการเวนคืนตามคำขอของผู้ฟ้องคดีแล้ว แต่ยังไม่มีการตกลงราคาที่จะซื้อขายอสังหาริมทรัพย์กัน จึงเป็นกรณีที่มีการดำเนินการจัดซื้ออาคารส่วนที่เหลือจากการเวนคืนยังไม่แล้วเสร็จตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดปทุมธานี อธิบดีกรมทางหลวงชนบท และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

คมนาคม จ่ายเงินค่าทดแทนอาคารสิ่งปลูกสร้างส่วนที่อยู่นอกแนวเขตเวนคืนซึ่งคำนวณราคา
ค่าทดแทนในส่วนนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๐/๒๕๕๘)

(๙) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการกระทำ
ในกรณีอื่น ๆ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือ
เสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้

(๑) หน่วยงานทางปกครอง

(ก) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อน
หรือเสียหายฯ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในงบประมาณ
ที่เบิกจ่ายเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพให้แก่ นาย ก. และมีการจ่ายเงินดังกล่าว
ให้นาย ก. ไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือแจ้งให้นาย ก.
คืนเงินดังกล่าว แต่นาย ก. เพิกเฉย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อน
หรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการที่
นาย ก. ไม่คืนเงินดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๓/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการ
แผ่นดิน

กรณีเทศบาลนครลำปางได้จัดซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัด
ขยะมูลฝอยโดย นาย ร. ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีนครลำปางในขณะนั้น เป็นผู้อนุมัติ
ทำการจัดซื้อ ต่อมา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ ตรวจพบว่า การจัดซื้อที่ดิน
ดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหาร
ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕๐ (๖) เป็นเหตุให้เทศบาลนครลำปางได้รับความ
ความเสียหาย เทศบาลนครลำปางจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำ
ของนาย ร. (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙/๒๕๕๗)

กรณีกระบวนการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของเทศบาลตำบลวิหารแดงไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และก่อให้เกิดความเสียหายในการใช้จ่ายงบประมาณตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายดังกล่าว จังหวัดสระบุรีโดยผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลเทศบาลตำบลวิหารแดงให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีกรมศุลกากรแจ้งให้นาย ส. ชำระค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากการกระทำละเมิด แต่นาย ส. ไม่ชำระและได้ถึงแก่ความตาย ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้นาย น. และนาย ข. ตามลำดับ ในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย ส. ผู้ตาย ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแทนนาย ส. แต่นาย น. และนาย ข. ไม่ชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทน กรมศุลกากรในฐานะเจ้าหนี้ในมูลละเมิดจึงจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาลเพื่อขอบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อนาย ส. เจ้ามรดก จึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๔/๒๕๕๖ ที่ ๑๘๕/๒๕๕๖ และที่ ๔๓๔/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า นาย ป. ซึ่งเป็นประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัคร ในขณะนั้น และเป็นประธานกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษร่วมกับกรรมการคนอื่น ๆ ซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครในราคาแพงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติ องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครจึงได้ออกคำสั่งให้นาย ป. และกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษคนอื่น ๆ ชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และกระทรวงการคลังแล้ว โดยออกคำสั่งเรียกให้นาย ป. ชำระเงินค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท ตามคำสั่งของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครแจ้งให้นาย ป. ชำระเงินค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากการกระทำละเมิด แต่นาย ป. ไม่ชำระ ต่อมา หลังจากที่นาย ป. ถึงแก่ความตายแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครมีหนังสือแจ้งให้นาง จ. และนางสาว น. ในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย ป. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว แต่นาง จ. และนางสาว น. ไม่ชำระ องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครในฐานะเจ้าหนี้ในมูลละเมิด

จึงมีความจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาลเพื่อขอบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งทางปกครอง โดยขอให้นาง จ. และนางสาว น. ในฐานะทายาทโดยธรรมของเจ้าหน้าที่ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินมรดกให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัคร ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๐/๒๕๕๗ (ประชุมใหญ่))

(ข) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(๒) ประชาชนผู้ถูกกระทบสิทธิจากการใช้อำนาจรัฐ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(๓) คณะบุคคล

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(๔) ชุมชน

(ก) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเริกซึ่งเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้อนุญาตให้นาย อ. ก่อสร้างอาคารโรงเรือนเลี้ยงสัตว์เพื่อใช้เป็นสถานที่เพาะเลี้ยงสุกร จำนวน ๘๐๐ ตัว ณ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลนาเริก อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีทั้งสองคนอยู่อาศัยและประกอบอาชีพเกษตรกรรมในท้องที่ตำบลนาเริก อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี อันเป็นชุมชนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเริก ผู้ฟ้องคดีทั้งสองคนจึงมีสิทธิมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือ

คุณภาพชีวิตของตนและสิทธิดังกล่าวย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสม ตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบสองคนจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเริกและนายอำเภอพนัสนิคม **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖/๒๕๕๕)**

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสองคนเป็นราษฎรที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการอยู่ในพื้นที่ชุมชนตำบลวังกระแจะขององค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ ซึ่งมีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันเป็นท้องที่ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะออกใบอนุญาตให้บริษัท อ. ก่อสร้างอาคาร ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสองคนยอมเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือได้รับผลกระทบโดยตรงและมากเป็นพิเศษกว่าบุคคลทั่วไปที่มีได้อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการในพื้นที่ชุมชนตำบลวังกระแจะขององค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ อันเนื่องมาจากการกระทำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะและบริษัท อ. ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสองคนจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๗/๒๕๕๖ และที่ ๔๔๔/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)**

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าถ้ำที่ออกใบอนุญาตก่อสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าชีวมวล และให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานดำเนินการตามกฎหมาย โดยการมีคำสั่งให้ผู้ร้องสอดยุติการก่อสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้างดงกล่าว นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบอยู่อาศัยและประกอบอาชีพเกษตรกรรมในท้องที่ตำบลหน้าถ้ำ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา อันเป็นชุมชนท้องถิ่นของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบ ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบจึงมีสิทธิมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตนและสิทธิดังกล่าวย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสมตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าถ้ำและคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๙๖/๒๕๕๖)**

(ข) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดตราดและคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราดวินิจฉัยไม่รับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ทั้งสืบแปลคนไว้พิจารณา เป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดตราดมีฐานะเป็นเพียงประธานกรรมการ มิใช่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงไม่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด กรณีจึงไม่มีเหตุที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสืบแปลคนจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ว่าราชการจังหวัดตราด ส่วนกรณีเมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสืบแปลคนเห็นว่าบริษัท อ. ใช้อาคารที่ก่อสร้างเพื่อการพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่งสินค้าอุปโภคและบริโภคเกินกว่า ๑,๐๐๐ ตารางเมตร โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสืบแปลคนได้มีหนังสือร้องขอต่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลวังกระแจะเพื่อให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดเสียก่อน ดังนั้น จึงยังไม่อาจถือได้ว่ามีข้อพิพาทหรือข้อโต้แย้งเกิดขึ้นระหว่างผู้ฟ้องคดีทั้งสืบแปลคนกับนายกองคการบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ อันมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสืบแปลคนเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของนายกองคการบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๔/๒๕๕๖)

(๕) เจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ก) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์มีมติให้โอนว่าที่ร้อยเอก ว. มาดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลหนองบัว โดยมีได้สอบถามความเห็นหรือได้รับความยินยอมจากนายกเทศมนตรีตำบลหนองบัวในฐานะผู้บริหารองค์การปกครอง

ส่วนท้องถิ่นที่จะต้องรับโอนก่อน โดยนายกเทศมนตรีตำบลหนองบัวเห็นว่าเป็นการกระทำการที่ไม่ชอบด้วยประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) และประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ เทศบาลตำบลหนองบัวซึ่งได้รับผลกระทบจากมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ย่อมถือเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัวในฐานะผู้แทนของเทศบาลตำบลหนองบัว และในฐานะผู้รับผิดชอบการบริหารราชการโดยรวมของเทศบาลตำบลหนองบัว ย่อมเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๓/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลเทศบาลตำบลชะมายให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ โดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงย่อมมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนเทศบัญญัติที่เห็นว่าออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๒๒/๒๕๕๗)

(ข) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๑.๒ กรณีที่กฎหมายให้สิทธิในการฟ้องคดี

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๒ การขอให้ศาลกำหนดค่าบังคับ

๑.๒.๑ กรณีที่ไม่จำเป็นต้องมีค่าบังคับของศาล

๑) กรณีที่มีผลบังคับเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ฟ้องขอให้ศาลรับรองความมีอยู่ของสิทธิโดยชอบของผู้ฟ้องคดีและผู้ได้บังคับบัญชาทั่วไปในการอุทธรณ์ร้องทุกข์โดยสุจริต เพื่อให้ได้รับการปฏิบัติที่ถูกต้องชอบธรรมจากผู้มีอำนาจ หรือเพื่อให้ผู้มีอำนาจได้ทบทวนแก้ไขการปฏิบัติที่ไม่ชอบธรรม นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า สิทธิดังกล่าว

เป็นสิทธิที่มีอยู่ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๑๔ การร้องทุกข์ ตามข้อ ๗๔ และข้อ ๗๕ ผู้ฟ้องคดีสามารถใช้สิทธินั้นได้ตามข้อบังคับดังกล่าว ด้วยการร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจํามหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้แก้ไขหรือแก้ความคับข้องใจได้ ศาลจึงไม่จําต้องกำหนดค่าบังคับเพื่อรับรองสิทธิในส่วนนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการประกอบกิจการ

กรณีฟ้องว่า สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง และอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง ได้มีคำสั่งให้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โดยอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ประกอบกิจการขุดดิน ล้างและร่อนทราย โดยที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มิได้เป็นผู้ยื่นคำขอใบอนุญาตดังกล่าว แต่เกิดจากนาย ธ. ได้ปลอมแปลงหนังสือมอบอำนาจโดยปลอมลายมือชื่อของกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แล้วนำไปยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานดังกล่าว นั้น โดยที่มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า ใบอนุญาตให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีปฏิทินแห่งปีที่ห้านับแต่ปีที่เริ่มประกอบกิจการ... หรือมีการเลิกประกอบกิจการโรงงาน ให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุในวันที่ยื่นใบอนุญาตใหม่หรือวันที่เลิกประกอบกิจการโรงงาน... เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ แจ้งเลิกประกอบกิจการโรงงาน ขุดดิน ล้างและร่อนทรายตามใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่พิพาทแล้ว กรณีจึงต้องถือว่าใบอนุญาตดังกล่าวได้สิ้นอายุตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งเลิกประกอบกิจการโรงงานแล้ว โดยสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยองและอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง ไม่ต้องออกคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตอีก จึงไม่มีเหตุที่ศาลจะต้องมีคำพิพากษาโดยกำหนดค่าบังคับให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานดังกล่าวตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๒๕/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีการรถไฟฯ ขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (ผู้ฟ้องคดี) ได้ทำสัญญาซื้อขายที่ดินที่ถูกเวนคืนกับผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง และได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการยื่นคำขอรับวัดแบ่งขาย (เวนคืน) และจดทะเบียนตามผลการรังวัดที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนในกรณีที่ดินให้เป็นไปตามสัญญา แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเพิกเฉย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถ

ทำการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนให้ที่ดินที่ถูกเวนคืนดังกล่าวมีชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ฯ โดยดำเนินการยื่นคำขอรังวัดแบ่งขายที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนตามฟ้อง และจดทะเบียนโอนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองตกลงทำสัญญาซื้อขายที่ดินตามโฉนดที่ดินดังกล่าวโดยผู้ฟ้องคดีได้จ่ายเงินค่าที่ดินทั้งหมดให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองตามสัญญาซื้อขายแล้ว และเนื่องจากที่ดินที่ถูกเวนคืนตามสัญญามีโฉนดที่ดิน ผู้ฟ้องคดีจึงต้องมีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินทราบและให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวดำเนินการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนในโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๘๙๒ ฉบับที่เก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานที่ดิน และฉบับที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยึดถือไว้ โดยให้ถือว่าเป็นการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามกฎหมาย และให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าอากรแสตมป์ ทั้งนี้ ให้ถือว่าได้มีการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดที่ดินดังกล่าวนับแต่วันชำระเงิน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ส่วนการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนในโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๘๙๒ หากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่นำโฉนดที่ดินไปจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามกฎหมายแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มีอำนาจเรียกโฉนดที่ดินฉบับเจ้าของที่ดินที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยึดถือไว้ส่งมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อทำการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนให้ถูกต้อง โดยผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะนำโฉนดที่ดินไปมอบต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยตนเองหรือจะส่งไปโดยทางไปรษณีย์ตอบรับก็ได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อรูปแผนที่โฉนดที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนได้มีการรังวัดโดยเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีและได้มีการจ่ายเงินค่าทดแทนเวนคืนตามจำนวนเนื้อที่ดังกล่าวแล้ว ย่อมถือว่ามีกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนแล้ว ส่วนการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนในโฉนดที่ดินย่อมเป็นไปตามเนื้อที่และรูปแผนที่แปลงที่ดินตามสัญญาซื้อขาย และเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินที่จะแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนในโฉนดที่ดินให้ถูกต้องตามหลักฐานสัญญาซื้อขายที่ดินที่ถูกเวนคืน ซึ่งกรมที่ดินก็ได้ออกระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ พ.ศ. ๒๕๓๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งจากระเบียบดังกล่าว ข้อ ๔ ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง ข้อ ๙ เห็นว่า การแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนให้เป็นไปตามสัญญาและหลักฐานการสำรวจรังวัดที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนบางส่วนในโฉนดที่ดินเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ส่วนผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่เพียงประสานงานและแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนในโฉนดที่ดินตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

พ.ศ. ๒๕๓๐ ประกอบกับระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ พ.ศ. ๒๕๓๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ ศาลไม่จำเป็นต้องออกคำสั่งตามคำขอของผู้ฟ้องคดี โดยการให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปฏิบัติตามสัญญาโดยการยื่นคำขอรังวัดแบ่งขายที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืน และจดทะเบียนโอนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๑/๒๕๕๗)

๒) กรณีที่ปรากฏในภายหลังว่ามูลเหตุแห่งการฟ้องคดีได้หมดสิ้นไปแล้ว

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า คำสั่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เรื่อง การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ เลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดี เพียง ๐.๕ ขั้น ตามผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานครึ่งปีหลังไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากแบบประเมินที่นำมาใช้ในการประเมินไม่ถูกต้อง และการลงลายมือชื่อในช่องความเห็นของผู้ประเมินเหนือขึ้นไปไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งของอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ และให้อธิการบดีเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ๑ ขั้น โดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นไป นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัย มีมติให้มหาวิทยาลัยดำเนินการยกเลิกคำสั่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เรื่อง การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ และให้มหาวิทยาลัยดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีตามขั้นตอนที่กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนด เหตุพิพาทตามคำขอในส่วนนี้จึงหมดสิ้นไปแล้ว ศาลจึงไม่จำเป็นต้องออกคำสั่งให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๑/๒๕๕๔)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งรับราชการในตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ที่ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีโอนไปปฏิบัติราชการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ และขอให้อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีโอนไปปฏิบัติราชการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เพื่อขอโอนไปสังกัดยังมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ โดยอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยได้มีคำสั่งให้โอนผู้ฟ้องคดีไปสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สุรินทร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ได้รับโอนผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้รับราชการ อยู่ในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยอีกต่อไป ซึ่งถือว่าคำขอเดิมของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยพิจารณานุญาตให้ผู้ฟ้องคดีโอนไปปฏิบัติราชการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏ ชัยภูมิสิ้นสุดผลลงโดยปริยาย และอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยก็ไม่มีอำนาจพิจารณานุญาต ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ ดังนั้น คดีนี้จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองไม่จำเป็นต้องกำหนดค่าบังคับ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๓๔๙/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งเจ้าพนักงาน วิทยาศาสตร์การแพทย์ ระดับ ๖ งานเซลล์วิทยา กลุ่มงานพยาธิวิทยาภาควิภาค โรงพยาบาล โพนาราม ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลโพนาราม ขอให้ปรับตำแหน่ง ผู้ฟ้องคดีเป็นนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ และได้มีหนังสือร้องทุกข์ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ขอความเป็นธรรมในการขอปรับตำแหน่งดังกล่าว แต่ผู้มีอำนาจหน้าที่ก็ยังมีได้ดำเนินการปรับวุฒิ ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีปรับวุฒิผู้ฟ้องคดี จากตำแหน่งเจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ ๖ (สาขาเซลล์วิทยา) เป็นนักวิทยาศาสตร์ การแพทย์ ๕ สาขาเซลล์วิทยา นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างดำเนินการพิจารณา ในชั้นแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีได้มีคำสั่งแต่งตั้ง ให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ ๕ สังกัดกลุ่มงานพยาธิวิทยาภาควิภาค โรงพยาบาลโพนาราม ตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป กรณีจึงถือได้ว่าความเดือดร้อน หรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ซึ่งศาลสามารถกำหนดค่าบังคับได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ได้รับการแก้ไขเยียวยา ตามความประสงค์ของผู้ฟ้องคดีและเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้สิ้นสุดลงแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๔๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ มีคำสั่งลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ แบ่งงานและมอบหมายหน้าที่การงานภายในสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ ใหม่ โดยให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงาน บำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงมีหนังสือร้องทุกข์ ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ ต่อมา อ.ก.ค.ศ. ดังกล่าวได้มีมติ ให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ เฉพาะรายผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ว่าราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ ตามเดิม แต่จนถึงวันฟ้อง ผู้ว่าราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ ก็ยังมีได้ดำเนินการตามมติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ มีคำสั่งยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ และมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานพัฒนาบุคลากรตามเดิม นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ มีคำสั่งลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ แบ่งงานและมอบหมายงานภายในใหม่ โดยระบุให้ยกเลิกคำสั่งลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ และผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคลได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ มอบหมายภารกิจให้บุคลากรแต่ละคนภายในกลุ่มปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ โดยมอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาบุคลากรตามเดิม ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงได้รับการแก้ไขเยียวยาตามความประสงค์ของผู้ฟ้องคดี และเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้สิ้นสุดลงแล้วตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๗/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งรับราชการตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน อ. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐ ฟ้องว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐ เป็นการชั่วคราว จนกว่าจะได้มีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.) ประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งว่า อ.ก.ค.ศ. ประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐ มีมติยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐ ดังกล่าว และมีคำสั่งให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐ ส่งตัวผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งเดิม นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏระหว่างการพิจารณาคดีของศาลว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐ ได้มีคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน พ. และผู้ฟ้องคดีได้ไปรายงานตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการตามคำสั่งดังกล่าวแล้ว ดังนั้น คำสั่งที่ย้ายผู้ฟ้องคดีให้ไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน พ. จึงมีผลให้คำสั่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐ เป็นการชั่วคราวสิ้นสุดลง ศาลปกครองจึงไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีและผู้ร้องสอดเป็นผู้ผ่านการสอบคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งคลังจังหวัด (เจ้าหน้าที่บริหารงานการคลัง ๘) ตามประกาศกรมบัญชีกลาง เรื่อง ผลการสอบคัดเลือกข้าราชการเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคลังจังหวัด (เจ้าหน้าที่บริหารงาน

การคลัง ๘) และผู้อำนวยการส่วน (นักวิชาการคลัง ๘) ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๑ ผู้ร้องสอด อยู่ในลำดับที่ ๑๒ ส่วนผู้ฟ้องคดีอยู่ในลำดับที่ ๑๖ ต่อมา อธิบดีกรมบัญชีกลางได้มีคำสั่งเลื่อน ผู้สอบได้ในลำดับที่ ๑ ถึงลำดับที่ ๔ ของบัญชีดังกล่าว แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคลังจังหวัด (เจ้าหน้าที่บริหารงานการคลัง ๘) อธิบดีกรมบัญชีกลางได้มีคำสั่งกรมบัญชีกลาง ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ เลื่อนผู้สอบคัดเลือกได้ในลำดับที่ ๙ ถึงลำดับที่ ๑๕ ของบัญชีดังกล่าว แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคลังจังหวัด (นักวิชาการคลัง ๘ บก.) โดยลำดับที่ ๑๒ คือ ผู้ร้องสอด แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคลังจังหวัดยะลา (นักวิชาการคลัง ๘ บก.) ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ร้องสอด ไม่มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักวิชาการคลังตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งกรมบัญชีกลาง ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ เฉพาะรายผู้ร้องสอด และให้แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งคลังจังหวัด (นักวิชาการคลัง ๘ บก.) นั้น ต่อมา ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครอง อธิบดีกรมบัญชีกลางได้มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องสอด จากคลังจังหวัด (ผู้อำนวยการเฉพาะด้านวิชาการคลัง ระดับต้น) สำนักงานคลังจังหวัดยะลา ไปดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการคลัง กลุ่มงานบริหารการคลังและเศรษฐกิจ สำนักงานคลัง จังหวัดกาญจนบุรี ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๓ จึงเป็นกรณีที่คำสั่งกรมบัญชีกลาง ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีนี้ ได้ถูกเพิกถอนโดยคำสั่งกรมบัญชีกลาง ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๓ และมีผลให้ผู้ร้องสอด กลับไปดำรงตำแหน่งในประเภทเดิม ระดับเดิม ศาลจึงไม่จำเป็นต้องกำหนดค่าบังคับให้เพิกถอน คำสั่งดังกล่าว ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๙/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีคำขอกลับไปปฏิบัติราชการที่โรงพยาบาลไทรงาม แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรไม่ดำเนินการออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติราชการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลไทรงาม ตามคำสั่งของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๓ รวมทั้งไม่วินิจฉัยคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี แต่ส่งเรื่องให้ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้พิจารณา อันเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติราชการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลไทรงาม นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏในคดีของศาลปกครอง ชั้นต้น คดีหมายเลขดำที่ ๒๑๗/๒๕๕๖ หมายเลขแดงที่ ๒๖๒/ ๒๕๕๖ ว่า ปัจจุบันสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติราชการกลุ่มภารกิจด้านปฐมภูมิ โรงพยาบาลกำแพงเพชรแล้ว คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๓ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปรับราชการที่โรงพยาบาลไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร และมีผลทำให้คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่

๑๐ มีนาคม ๒๕๕๓ สิ้นผลไป กรณีจึงถือได้ว่า ไม่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีที่ศาลปกครอง จะพิจารณาพิพากษาคดีและออกคำสั่งบังคับให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนดตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๑/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้ว่าราชการ จังหวัดกาฬสินธุ์ ละเลยต่อหน้าที่ในการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรม ของนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ กรณีใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ไม่รักษาผลประโยชน์ให้แก่ เทศบาลตามที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิบดี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ดำเนินการสอบสวน ตามข้อกล่าวหาที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียน ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอรายดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ได้พิจารณาเสนอความเห็น แม้ว่าการสั่งให้นายกเทศมนตรี ตำบลหนองสอพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวจะมีใช่เป็นมูลกรณีเดียวกับที่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนและ นำมายื่นฟ้องเป็นคดีนี้ก็ตาม แต่การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือร้องเรียนขอให้อธิบดีกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นดำเนินการสอบสวนตามอำนาจหน้าที่ ก็เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ เสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งให้นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอพ้นจากตำแหน่ง ตามนัยมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ ก็ได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว และส่งผลให้เป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการลงสมัครรับเลือกตั้งตามที่ ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคำร้องอุทธรณ์คำสั่งแล้ว กรณีจึงไม่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีที่ศาลจะพิจารณา พิพากษาและออกคำสั่งบังคับให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๙/๒๕๕๕ ที่ ๒๙๖/๒๕๕๕ และที่ ๔๕๕/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องขอให้นายอำเภอตำบลหนองทรายงามตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปรง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปรง และประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปรง ในการประกาศและบังคับใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่นายอำเภอตำบลหนองเพิกเฉย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายอำเภอตำบลหนองทรายงามปฏิบัติหน้าที่

ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น นายอำเภอตำบลขุนทด ได้มีหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปรงเพื่อขอให้ตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปรงตามที่ได้รับการร้องเรียนจากผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับพวก และต่อมา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปรงมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง ซึ่งนายอำเภอตำบลขุนทด ตรวจสอบแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงไม่พอฟังว่ามีการบริหารงบประมาณรายจ่ายไม่เป็นไปตามข้อบัญญัติ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องแต่อย่างใด จึงมีคำสั่งยุติเรื่อง และแจ้งผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับพวกทราบตามหนังสือลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ กรณีจึงเห็นได้ว่า นายอำเภอตำบลขุนทด ได้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปรงให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ อันเป็นไปตามความประสงค์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองที่ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนถึงนายอำเภอตำบลขุนทดและยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองแล้ว ถือได้ว่าไม่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีที่ศาลปกครองจะพิจารณาพิพากษาและออกคำสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนดตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๒/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงนายอำเภอบ้านนา เพื่อร้องเรียนประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก ละเลยต่อหน้าที่โดยไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประชุมสภาท้องถิ่นหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวม ๑๓ ประเด็น แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีหนังสือตอบให้ผู้ฟ้องคดีทราบ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีตอบข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี หากตอบแล้วไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น เมื่อปรากฏว่าในระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลปกครอง นายอำเภอบ้านนาได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบผลการพิจารณาข้อร้องเรียนตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียน และได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงต่อไป กรณีจึงถือได้ว่าความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับในคดีนี้ คือ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ตอบข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีหรือตอบข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีล่าช้า นั้น ได้รับการแก้ไขเยียวยาตามความประสงค์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว เหตุแห่งการฟ้องคดีในคดีนี้จึงสิ้นสุดลง ศาลจึงไม่จำเป็นต้องออกคำสั่งให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖๑/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งรับราชการครู โรงเรียนวัดราชบพิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ ฟ้องว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราชบพิศมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ ขอให้ยกเลิกคำสั่งดังกล่าว แต่ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งไต่สวนคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ กรณีละเลยไม่พิจารณาคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ ได้พิจารณาคำสั่งโรงเรียนวัดราชบพิศที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า คำสั่งดังกล่าวถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายแล้ว และมีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี โดยได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว ดังนั้น เหตุพิพาทตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ให้มีการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์จึงหมดสิ้นไป ศาลไม่จำเป็นต้องกำหนดค่าบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๐/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งรับราชการครู โรงเรียนวัดราชบพิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ ฟ้องว่า ถูกคำสั่งลงโทษทางวินัยตัดเงินเดือนร้อยละ ๕ เป็นเวลา ๑ เดือน ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ขอให้คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ ได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และมีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เหตุพิพาทตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ให้มีการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวข้างต้นจึงหมดสิ้นไป ศาลไม่จำเป็นต้องมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีอีก (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น และคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีมติยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ที่ร้องทุกข์ตามคำสั่งดังกล่าว ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ไปประจำสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาอื่น และเพิกถอนมติของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ กลับไปปฏิบัติหน้าที่ราชการทางสังกัดเดิม ซึ่งมีผลเท่ากับเพิกถอนคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ ไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ตามความประสงค์ตามคำฟ้องในคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ ความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้รับจึงยุติเพราะได้รับการแก้ไขโดยศาลไม่จำเป็นต้อง ออกคำสั่งบังคับตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๕๖๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการกรณีถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ฟ้องคดี อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อประธานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ซึ่งคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์และจรรยาบรรณ ทำหน้าที่แทน ก.พ.อ. พิจารณาแล้ว มีมติให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และให้บรรจุผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ เพื่อดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับพฤติกรรมทั้ง ๖ ข้อกล่าวหา ให้ถูกต้องตามข้อบังคับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาเพื่อลงโทษทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือเพื่อทวงถามการปฏิบัติตามมติของ ก.พ.อ. ดังกล่าว จำนวนหลายฉบับ แต่อธิการบดีก็ยังไม่ปฏิบัติตามมติของ ก.พ.อ. แต่อย่างไรก็ดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปฏิบัติตามมติของ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์และจรรยาบรรณ ทำการแทน ก.พ.อ. โดยเร็ว นั้น ต่อมา ปรากฏข้อเท็จจริงว่า อธิการบดีได้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และมีคำสั่งบรรจุผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการตามมติของคณะอนุกรรมการฯ แล้ว กรณีจึงไม่มีเหตุ ที่ศาลจะพิจารณาพิพากษาและกำหนดคำสั่งให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรต้องปฏิบัติเพื่อเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีอีก (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๓ มีคำสั่งตำรวจภูธรภาค ๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุทดแทน และต่อมาได้มีคำสั่งตำรวจภูธรภาค ๓ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ยกเลิกคำสั่ง ให้ออกจากราชการ และลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งตำรวจภูธรภาค ๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ นั้น ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๓ ได้มีคำสั่งตำรวจภูธรภาค ๓ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เรื่อง ให้ยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการ และลงโทษไล่ออกจากราชการ โดยให้ยกเลิกคำสั่งตำรวจภูธรภาค ๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการเป็นต้นไป และมีคำสั่งใหม่เป็นหลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งตำราตรวจรภาค ๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ นั้น หากศาลวินิจฉัยว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลก็ไม่อาจกำหนดค่าบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ให้เพิกถอนคำสั่งตำราตรวจรภาค ๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ เนื่องจากคำสั่งดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลในข้อหา นี้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีนครตรังได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัย กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยต้องหาคดีอาญาข้อหาว่าจ้างหรือจ้างวานใช้ให้บุคคลอื่นไปฆ่านาง พ. ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อประธานคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดตรัง และต่อมาเมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีก็ได้มีหนังสือถึงเทศบาลนครตรังเพื่อขอกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามเดิม แต่เทศบาลนครตรังได้มีคำสั่งแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีไม่สามารถกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว และมีหนังสือร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดตรัง ต่อมา คณะกรรมการพนักงานเทศบาลนครตรังได้มีมติให้รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม แต่เทศบาลนครตรังละเลยต่อหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามมติดังกล่าว หลังจากนั้นประธานคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดตรังได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีโดยที่ประชุมมีมติไม่รับอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้เพิกถอนคำสั่งเทศบาลนครตรัง และมติที่ประชุมคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดตรังที่สั่งพักราชการผู้ฟ้องคดี คำสั่งเทศบาลนครตรังที่ไม่รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตำแหน่งอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ โรงเรียน ท. หรือตำแหน่งระดับเดียวกัน รวมทั้งให้เทศบาลนครตรังและนายกเทศมนตรีนครตรังส่งเรื่องขอกลับเข้ารับราชการของผู้ฟ้องคดีเข้าที่ประชุมของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดตรัง เพื่อให้ที่ประชุมมีมติให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการตำแหน่งอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ โรงเรียน ท. หรือตำแหน่งระดับเดียวกัน และเพิกถอนมติที่ไม่รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ นั้น ระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาในขั้นตอนการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลปกครองชั้นต้น ปราบกฏข้อเท็จจริงว่าคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดตรังได้มีมติให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งเดิมตามความเห็นของเทศบาลนครตรัง และต่อมานายกเทศมนตรีนครตรังได้มีคำสั่ง

ให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ สังกัดโรงเรียน ท. ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป และผู้ฟ้องคดีได้กลับเข้าปฏิบัติราชการตามคำสั่งดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ลาออกจากราชการ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕ กรณีจึงเห็นได้ว่า คำสั่งของเทศบาลนครตรัง และมติที่ประชุมของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดตรัง ที่สั่งพักราชการผู้ฟ้องคดี เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยกรณีถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง คำสั่งเทศบาลนครตรังที่ไม่รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวมทั้งการที่เทศบาลนครตรังและนายกเทศมนตรีนครตรังไม่ส่งเรื่องขอกลับเข้ารับราชการของผู้ฟ้องคดีเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดตรังเพื่อให้ที่ประชุมมีมติให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ มติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดตรังที่มีมติไม่รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ และคำสั่งเทศบาลนครตรังที่สั่งยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี ที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีล้วนได้ถูกเพิกถอนแล้ว โดยผลของคำสั่งเทศบาลนครตรังที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าว ความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ได้รับการเยียวยาแก้ไขตามความประสงค์ของผู้ฟ้องคดี และเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้สิ้นสุดลงแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารของราชการจำนวน ๑๑ รายการ ของบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) แต่บริษัทฯ ไม่ให้ข้อมูลตามคำขอดังกล่าว แก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อขอให้มีคำสั่งให้บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ซึ่งผู้ฟ้องคดี ยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือถึงกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) เพื่อขอทราบผลการพิจารณาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีอีกครั้งหนึ่ง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยเร็ว และให้มีการดำเนินการจัดส่งเอกสารราชการตามคำขอพร้อมคำรับรองให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยเร็ว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งจากผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ว่า บริษัทฯ ได้รวบรวมสำเนาเอกสารลำดับที่ ๑ ลำดับที่ ๓ ลำดับที่ ๔ ลำดับที่ ๖ ลำดับที่ ๗ และลำดับที่ ๘ พร้อมรับรองสำเนาเอกสารดังกล่าวไว้ด้วยแล้ว จึงขอให้ผู้ฟ้องคดีมาติดต่อขอรับเอกสารและชำระค่าธรรมเนียม นั้น กรณีจึงเห็นได้ว่า บริษัท อสมท

จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีแล้ว แม้เอกสารบางส่วนยังมิได้ดำเนินการให้ตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดี แต่ก็ได้ปฏิเสธที่จะไม่ดำเนินการตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอ เพียงแต่ขอให้ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือระบุเอกสารพร้อมเหตุผลในการร้องขอเอกสารดังกล่าว อันมิใช่การปฏิเสธที่จะไม่ดำเนินการ ดังนั้น ความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคำฟ้องคดีได้หมดสิ้นไปแล้ว และไม่มีกรณีที่ศาลจำเป็นต้องกำหนดค่าบังคับตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๕/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นประธานชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ตำบลแม่น้ำคู้ ได้ยื่นหนังสือถึงประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อขอคัดถ่ายสำเนารายงานการประชุม พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง กรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนกล่าวหา นาย ส. รองผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง กับพวก รวม ๑๖ คน ในฐานะคณะกรรมการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของที่ปรึกษาโครงการวางและจัดทำผังเมืองรวมอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบจากบริษัท ท. ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหาตกไปตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไม่จัดข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีตามคำขอ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนแต่อย่างใด จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้นว่า เมื่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ฟ้องคดีแล้ว ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวและดำเนินการประสานกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อให้ส่งผู้แทนไปเข้าร่วมประชุมชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว แต่ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำลังพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดี และต่อมา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหนังสือถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แจ้งว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีคัดสำเนารายงานการประชุมพิพาทและมีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีด้วยแล้ว จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติครบถ้วนแล้ว กรณีจึงถือได้ว่าไม่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีที่ศาลปกครองจะพิจารณาพิพากษาคดีและออกคำสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

ปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมีสิทธิพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ ต่อมา ได้มีการประกาศใช้ระเบียบสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ว่าด้วยบ้านพักแบบอาคารทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๑ และประกาศสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เรื่องหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้พักอาศัยและการจ่ายค่าสาธารณูปโภคของบ้านพักแบบอาคารทั่วไป ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า ข้อ ๕ ของประกาศดังกล่าว กำหนดอัตราการจัดเก็บค่าน้ำประปาแบบเหมาจ่าย กรณีไม่มีมิเตอร์น้ำประปา โดยไม่เป็นธรรม อีกทั้งยังมีการหักเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีเพื่อชำระค่าน้ำประปาโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ฟ้องคดี เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังหยุดหักเงินเดือนผู้ฟ้องคดีโดยผลการ และให้คืนเงินที่ได้หักไปแล้วทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้หยุดหักเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีเป็นค่าสาธารณูปโภค และได้คืนเงินที่ได้หักไปแล้วทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดี เหตุแห่งการฟ้องคดีในข้อหานี้จึงหมดสิ้นไป ศาลจึงไม่จำเป็นต้องกำหนดค่าบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๔/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากที่ดินส่วนที่เหลือของผู้ฟ้องคดีทั้งหกไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืนและการทางพิเศษแห่งประเทศไทยมิได้คืนที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พระราชกฤษฎีกาที่พิพาทมีผลใช้บังคับมีกำหนดสี่ปี พระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าวจึงสิ้นผลใช้บังคับไปแล้ว ศาลปกครองจึงไม่ต้องออกคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการของเทศบาลตำบลล่อมแรด ฟ้องว่า นายกเทศมนตรีตำบลล่อมแรดประเมิณผลการปฏิบัติงานและไม่ต่อสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดี เป็นการประเมิณผลการปฏิบัติงานและออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของเทศบาลตำบลล่อมแรด และให้ต่อสัญญาจ้าง รวมทั้งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งและสังกัดเดิม นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างคดีอยู่ในชั้นพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด เทศบาลตำบลล่อมแรด ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งและสังกัดเดิม พร้อมกับทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดี โดยมีกำหนด ๔ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ จึงทำให้ความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีจากการที่เทศบาลตำบลล่อมแรดและนายกเทศมนตรีตำบลล่อมแรดไม่ต่อสัญญาจ้างตามคำขอของผู้ฟ้องคดีหมดไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๘๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับงานทะเบียน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอแจ้งย้ายตนเองออกจากทะเบียนบ้านกลาง แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เข้าอยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่ ๓๘๘/๓ ถนนอุทัยรามฤทธิ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการเขตปทุมวันทวงถามกรณีขอให้ย้ายชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากทะเบียนบ้านกลางสองครั้ง แต่ไม่ทราบผลการพิจารณา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ย้ายชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากทะเบียนบ้านกลาง เพื่อเข้าไปอยู่บ้านเลขที่ ๓๘๘/๓ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร และให้ลงโทษผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตปทุมวัน ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ผู้อำนวยการเขตปทุมวัน มีหนังสือชี้แจงต่อศาลว่า ได้พิจารณาคำร้องขอแจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลางของผู้ฟ้องคดีเสร็จแล้ว และได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่าไม่อนุญาตตามคำร้องขอย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านกลาง ถือได้ว่าผู้อำนวยการเขตปทุมวันได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้แล้ว และทำให้เหตุแห่งความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการงดเว้นการกระทำของผู้อำนวยการเขตปทุมวันย่อมหมดสิ้นไป ศาลจึงไม่จำเป็นต้องออกคำสั่งบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

ให้ผู้อำนวยการเขตปทุมวันปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนดอีกต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ที่ดินแปลงข้างเคียงกับที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีการออกโฉนดที่ดินโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้โฉนดที่ดินขยับเคลื่อนมาทับที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๔๘๑ ของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการออกโฉนดที่ดิน ผู้ฟ้องคดีทั้งสามมีหนังสือขอให้กรมที่ดินตรวจสอบกระบวนการรังวัดและจดทะเบียนแบ่งกรรมสิทธิ์รวมหากเป็นการดำเนินการไปโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้กรมที่ดินดำเนินการแก้ไขหรือเพิกถอนโฉนดที่ดินตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามไม่ได้รับแจ้งผลการตรวจสอบหรือการพิจารณาใด ๆ จากกรมที่ดิน ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือให้กรมที่ดินและสำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาปากช่อง แจ้งผลการพิจารณาตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามร้องขอให้กรมที่ดินตรวจสอบและเพิกถอนการออกโฉนดที่ดินที่ดำเนินการไปโดยไม่ถูกต้อง และดำเนินการใหม่ให้ถูกต้อง นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรมที่ดินและสำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาปากช่อง ได้ดำเนินการตรวจสอบการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม พร้อมกับมีหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ทราบแล้วว่า การออกโฉนดที่ดินที่พิพาทเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงถือว่ากรมที่ดินและสำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาปากช่อง ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าวและแจ้งผลการพิจารณาตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม ซึ่งเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสามแล้ว จึงไม่มีกรณีที่ศาลต้องกำหนดค่าบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอีก (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ปฏิเสธไม่ออกโฉนดที่ดินให้ตามคำขอ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ออกเอกสารสิทธิในที่ดินบริเวณพิพาทให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคน นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนได้ยื่นฟ้องคดีนี้แล้ว เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ได้มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองกรณียกเลิกคำขออออกโฉนดที่ดิน และได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนได้ทราบและให้ไปวางเงินมัดจำรังวัดรวมทั้งนัดวันทำการรังวัดที่ดินต่อไปแล้ว กรณีจึงถือได้ว่าคำสั่งปฏิเสธไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนถูกเพิกถอนโดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง และอยู่ระหว่างที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ปฏิบัติหน้าที่

ในการพิจารณาคำขอยกฟ้องคดีที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนแล้ว แม้จะยังมีได้มีการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนตามคำขอก็ตาม ดังนั้น เหตุแห่งความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งปฏิเสธรการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนจึงหมดสิ้นไป ศาลจึงไม่จำเป็นต้องออกคำสั่งบังคับให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการประกอบกิจการ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบรรจุก๊าซ (สถานีบริการ) แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี ไม่ได้ดำเนินการดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีดำเนินการพิจารณา และออกใบอนุญาตประกอบกิจการสถานีบริการบรรจุก๊าซ LPG เพื่อการจำหน่ายแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีได้มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีประกอบกิจการสถานีบริการบรรจุก๊าซ (สถานีบริการ) และผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานแล้ว ดังนั้น การกระทำพิพาทที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้จึงได้สิ้นสุดลงแล้ว และไม่มีเหตุที่ศาลปกครองจะต้องออกคำสั่งบังคับให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีปฏิบัติหน้าที่อีกต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๒๑/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเกษตรและสหกรณ์

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการโดยอธิบดีกรมการค้าภายใน ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการแสดงราคาข้าวหอมมะลิสำหรับปีหลังสุด ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากข้อ ๒ (๓) ของประกาศดังกล่าว กำหนดให้การหักลดเนื่องจากมีสิ่งเจือปนในข้าวหอมมะลิสำหรับปีหลังสุดที่มาจำหน่ายให้ผู้ประกอบธุรกิจที่รับซื้อข้าวหอมมะลิสำหรับปีหลังสุดหักลดสิ่งเจือปนได้ตามความเป็นจริง แต่จะให้หักลดราคาข้าวที่รับซื้อได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของราคาข้าวที่แสดงไว้ ผู้ประกอบการรับซื้อข้าวหอมมะลิสำหรับปีหลังสุดจึงได้อาศัยประกาศดังกล่าวหักลดสิ่งเจือปนเต็มจำนวนร้อยละ ๑๐ โดยไม่หักลดสิ่งเจือปนตามความเป็นจริง เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิได้รับความเสียหายจากประกาศดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนประกาศดังกล่าว นั้น เมื่อปรากฏว่าคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการโดยอธิบดีกรมการค้าภายใน ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการกลาง

ว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ได้พิจารณาบททวนประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรื่อง การแสดงราคาซื้อขายสินค้าเกษตร ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๘ เนื่องจากได้รับการร้องเรียนจากเกษตรกรเกี่ยวกับการรับซื้อหัวมันสำปะหลังสดที่ไม่เป็นกรรม สมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติในการรับซื้อหัวมันสำปะหลังสดให้ชัดเจน และเกษตรกรได้รับความเป็นธรรมในด้านราคา จึงได้ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการแสดงราคาซื้อขายหัวมันสำปะหลังสด ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่พิพาทเพื่อเสริมให้ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรื่อง การแสดงราคาซื้อขายสินค้าเกษตร ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๘ มีความชัดเจนและเป็นธรรมกับเกษตรกรยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการโดยอธิบดีกรมการค้าภายในในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ได้ออกประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรื่อง การแสดงราคาซื้อขายสินค้าเกษตร ปี ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป โดยข้อ ๒ ของประกาศฉบับนี้กำหนดให้ยกเลิกประกาศฯ เรื่อง การแสดงราคาซื้อขายสินค้าเกษตร ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๘ จึงมีผลทำให้ประกาศดังกล่าวสิ้นผลการใช้บังคับ และมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีที่ผู้ฟ้องคดีขอให้เพิกถอนกฎยกเลิกและสิ้นผลการใช้บังคับไปด้วย จึงเป็นกรณีที่ศาลไม่จำเป็นต้องกำหนดค่าบังคับตามคำขอของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๓๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับคดีอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีนาย ข. นายช่างโยธา ๖ ฝ่ายโยธา สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร กับพวก ได้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ แต่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและเจ้าพนักงานปราบปรามการทุจริต ไม่ดำเนินการรายงานการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องกล่าวหา พร้อมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ อันเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและเจ้าพนักงานปราบปรามการทุจริต ร่วมกันเสนอรายงานการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องกล่าวหาดังกล่าว พร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาตินั้น เมื่อเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีหนังสือถึงผู้ฟ้องคดี แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้พิจารณาแล้วเห็นว่า จากการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานไม่ปรากฏพฤติการณ์และพยานหลักฐานเพียงพอที่รับฟังได้ว่าการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามที่กล่าวหา จึงมีมติไม่รับเรื่องกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีไว้ดำเนินการไต่สวน ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและเจ้าพนักงานปราบปรามการทุจริตได้ใช้อำนาจตามกฎหมายในการดำเนินการรายงานการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องกล่าวหาดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแล้ว กรณีจึงถือได้ว่าไม่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีที่ศาลปกครองจะพิจารณาพิพากษาคดีและออกคำสั่งบังคับให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนดตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๕/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้ออกคำสั่งอายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี มีกำหนดเวลา ๑๘๐ วัน ขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดเวลาตามคำสั่งอายัดดังกล่าว ศาลอาญาได้มีคำสั่งให้ขยายระยะเวลาการอายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีตามคำขอของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์อีก ๒ ครั้ง หลังจากนั้นไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้มีคำขอให้ศาลอาญามีคำสั่งขยายระยะเวลาอายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้มีหนังสือถึงกรรมการผู้จัดการ/ผู้จัดการ/ผู้แทนสถาบันการเงินทุกแห่ง อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมการขนส่งทางบก ผู้อำนวยการฝ่ายเงินฝากและตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย และถึงผู้จัดการบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด แจ้งว่า คำสั่งอายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีได้สิ้นสุดลงแล้ว ดังนั้น เหตุแห่งการฟ้องคดีที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีเดือดร้อนหรือเสียหายจึงหมดสิ้นไปแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ศาลจะต้องมีคำสั่งบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗/๒๕๕๖)

๓) กรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าการกำหนดค่าบังคับตามคำขอไม่เป็นการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป

กรณีพิพาทเกี่ยวกับราชทัณฑ์

กรณีฟ้องว่า เจ้าหน้าที่เรือนจำกลางคลองเปรมได้ทำการตรวจปัสสาวะของผู้ฟ้องคดีแล้วพบสารเสพติด เจ้าหน้าที่จึงได้ส่งให้โรงพยาบาลของกรมราชทัณฑ์ดำเนินการตรวจสอบหาสารเสพติดอีกครั้งในวันเดียวกัน ต่อมา พบว่าปัสสาวะของผู้ฟ้องคดีมีแอมเฟตามีนเจือปน จึงย้ายผู้ฟ้องคดีไปขังที่ห้องเลขที่ ๕๓ ต่อมา ผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรมมีคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีไปขังที่แดน ๒ ห้องเลขที่ ๗๗ เป็นเวลาสามเดือน โดยที่ยังไม่มีคณะกรรมการมาตรวจสอบข้อเท็จจริงว่ามีการกระทำผิดตามที่กล่าวหาหรือไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษขังชอยของผู้ถูกฟ้องคดีไว้ก่อนจนกว่าจะมีการตรวจสอบพิสูจน์ข้อเท็จจริง และมีคำพิพากษาของศาล นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีถูกกักขังครบกำหนด ๓ เดือนแล้ว แต่ผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรมไม่ปล่อยให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการกักขังแยกการควบคุม ต่อมา ผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรมได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี โดยให้ลดชั้น ๓ ชั้น ชึ่งเดียว ๓ เดือน ดังนั้น ความเดือดร้อนเสียหายของผู้ฟ้องคดีจากการถูกกักขังอันเกิดจากการกระทำของผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรมจึงได้หมดสิ้นไปแล้ว และไม่มีกรณีที่ศาลจะต้องกำหนดค่าบังคับเพื่อเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายให้กับผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อีกต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๕/๒๕๕๖)

๑.๒.๒ กรณีที่จำเป็นต้องมีค่าบังคับของศาล

๑) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นคำขอที่กำหนดค่าบังคับได้

(๑) คำขอให้ศาลกำหนดค่าบังคับโดยการสั่งให้เพิกถอนกฎ คำสั่งหรือสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน

ก) กรณีฟ้องเพิกถอนกฎ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า คำสั่งอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี ที่ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้น

อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา - หมู่เกาะพีพี หรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับสู่สภาพเดิม เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนแนวเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี ออกจากแนวเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดี และห้ามอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี เข้ารบกวนการครอบครองที่ดินดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีต้องมีค่าบังคับของศาลตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยสั่งให้เพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินสุสานหอยเจ็ดสิบห้าล้านปี หาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี และเกาะใกล้เคียงในท้องที่ตำบลหนองทะเล ตำบลอ่าวนาง ตำบลไสไทย และตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๖ เฉพาะส่วนที่ออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิฟ้องคดีนี้ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๒๐/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ได้รับสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ทองคำแปลงที่ ๓ พื้นที่ภูถ้ำพระ-ภูหินเหล็กไฟ และแปลงที่ ๔ พื้นที่น้ำคว-ภูขุมทอง ต่อมาผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทำสัญญาว่าด้วยการสำรวจและทำเหมืองแร่ทองคำกับกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม และกรมทรัพยากรธรณีได้ออกอนุญาตบัตรพิเศษสำรวจเหมืองแร่ทองคำ ๓๔ แปลง คลุมพื้นที่ อำเภอเมืองเลย อำเภอวังสะพุง และอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ในระหว่างที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ทำการสำรวจเหมืองแร่ทองคำ ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่บางแห่งในอำเภอเชียงคาน อำเภอเมืองเลย อำเภอนาแห้ว อำเภอภูเรือ อำเภอวังสะพุง อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูหลวง อำเภอภูกระดึง และอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้ยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ทองคำ จำนวน ๖ แปลง และยื่นคำขออนุญาตเข้าใช้พื้นที่ต่อกรมป่าไม้ และเรื่องอยู่ในระหว่างการพิจารณาของกรมป่าไม้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้ทราบว่ามีพื้นที่บางส่วนของประทานบัตรอยู่ในเขตพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้ยื่นคำขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินต่อปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย ต่อมา คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ออกระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่อง ให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และประชุมพิจารณากำหนดค่าตอบแทนการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการทำเหมืองแร่ตามข้อเสนอของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งที่ประชุมได้มีมติกำหนดค่าตอบแทนเป็น ๒ ส่วน โดยส่วนที่ ๑ คิดอัตราร้อยละ ๒ ของราคาที่ดินคูณจำนวนปีที่ใช้ประโยชน์ที่ดิน และส่วนที่ ๒ จำนวนเงินเท่ากับการเก็บค่าภาคหลวงแร่ที่ผู้ถือประทานบัตรจะต้องชำระให้แก่ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า ระเบียบดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นการเรียกเก็บค่าภาคหลวงที่ซ้ำซ้อนและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน

เพื่อเกษตรกรรมไม่มีอำนาจในการออกระเบียบดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนระเบียบ และบัญชีค่าตอบแทนท้ายระเบียบดังกล่าว นั้น การแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายจำต้องมีคำบังคับให้เพิกถอนระเบียบและบัญชีค่าตอบแทนท้ายระเบียบดังกล่าว ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๓๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ ให้สามารถย้ายผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามาดำรงตำแหน่งในเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาได้ อันเป็นหลักเกณฑ์ที่ขัดกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงเป็นกฎที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอน ระเบียบการใช้ และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระงับ การใช้หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าว นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งแปดที่ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดจึงมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาล (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการทหารตำแหน่งสัสดี ถูกคำสั่งให้สำรองราชการและพักราชการในระหว่างสอบสวนดำเนินคดีอาญา ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ซึ่งต่อมา ศาลทหารสูงสุดมีคำพิพากษายกฟ้อง แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก แม่ทัพภาคที่ ๓ และผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓๓ ไม่ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีได้กลับเข้ารับราชการ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้อง ขอให้ยกเลิกหรือแก้ไขข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก แม่ทัพภาคที่ ๓ และผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓๓ ร่วมกันชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งวิศวกรเครื่องกลชำนาญการพิเศษ สังกัดกระทรวงคมนาคม ได้สมัครเข้ารับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ต่อมา อธิบดีกรมการขนส่งทางบกได้มีประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง จำนวน ๒๒ ราย โดยไม่มีรายชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือก ต่อมา ปลัดกระทรวงคมนาคมได้มีคำสั่งเลื่อนข้าราชการผู้ได้รับการคัดเลือก จำนวน ๑๓ ราย ขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการแต่งตั้งข้าราชการดังกล่าวเป็นการดำเนินการคัดเลือกที่ไม่ถูกต้อง จึงนำคดีมาฟ้องโต้แย้งความชอบด้วยกฎหมายของประกาศกรมการขนส่งทางบก ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ประกาศคณะกรรมการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงและอำนวยการระดับสูง กระทรวงคมนาคม ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคลเพื่อคัดเลือกและเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กรมการขนส่งทางบก หนังสือกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กรมการขนส่งทางบก และคำสั่งกระทรวงคมนาคม ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ เรื่อง เลื่อนข้าราชการ ซึ่งเลื่อนข้าราชการผู้ได้รับการคัดเลือก จำนวน ๑๓ ราย ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการระดับสูง นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายศาลมีอำนาจออกคำสั่งบังคับให้เพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๕/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีฟ้องว่า ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๘.๓ ที่กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา ต้องไม่มีชื่อในทะเบียนเป็นนักศึกษาหรือนิสิตของมหาวิทยาลัยนี้ หรือในสถาบันการศึกษาชั้นสูงอื่นในประเทศ เว้นแต่สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ โดยที่ผู้ฟ้องคดีเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาโททางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้อยู่ในบังคับของข้อบังคับดังกล่าว ซึ่งภายหลังปรากฏว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้ฟ้องคดีมีสถานภาพการเป็นนักศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นคุณสมบัติต้องห้ามตามข้อ ๘.๓ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในข้อบังคับดังกล่าว มิฉะนั้น

จะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ขอให้ศาลปกครองวินิจฉัยว่าข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๘.๓ ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่ หากข้อ ๘.๓ ของข้อบังคับฯ ดังกล่าว ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิกข้อบังคับฯ ข้อ ๘.๓ ดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจำต้องมีคำบังคับของศาล โดยสั่งให้เพิกถอนข้อบังคับดังกล่าวตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยออกประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง อัตราการจัดเก็บเงินและอัตราการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายสำหรับหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขและการจัดการบริการสุขภาพ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการเงินระหว่างประเทศ หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจและการจัดการ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์แรงงานและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง (หลักสูตรพิเศษ) พ.ศ. ๒๕๕๑ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยกำหนดค่าธรรมเนียมการศึกษาสำหรับนิสิตชาวไทย ภาคการศึกษาละ ๓๑,๕๐๐ บาท สำหรับนิสิตชาวต่างประเทศ ภาคการศึกษาละ ๕,๐๐๐ บาท ซึ่งมีความแตกต่างกัน ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาแตกต่างกัน อันเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ขอให้ศาลพิพากษาให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาสำหรับนิสิตชาวไทย ภาคการศึกษาละ ๕,๐๐๐ บาท เท่ากับนิสิตชาวต่างประเทศ โดยเริ่มตั้งแต่ผู้ฟ้องคดีเข้ารับการศึกษ และให้การคิดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนักศึกษาทุกระดับชั้นของผู้ถูกฟ้องคดีต้องผ่านการลงประชามติของนักศึกษาด้วย นั้น ซึ่งในประเด็นนี้หากได้ความว่ามีทางเลือกปฏิบัติจริงดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเกษตรและสหกรณ์

กรณีฟ้องว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคัดเลือกตัวแทนองค์กรเกษตรกรเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ชุดแรก ตามบทเฉพาะกาล แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๔ ยกเว้นคุณสมบัติ

และลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติตามมาตรา ๕ (๒) ให้ผู้สมัครไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกรมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติในมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ และการที่เลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติได้อาศัยอำนาจตามประกาศดังกล่าวดำเนินการคัดเลือกสมาชิกตามมาตรา ๕ (๒) เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และให้มีคำสั่งว่าการคัดเลือกสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติตามมาตรา ๕ (๒) ของประกาศดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้นเป็นคำขอที่ศาลสามารถกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๔๙/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรผู้เพาะชำเมล็ดปาล์มน้ำมัน เพื่อจำหน่ายฟ้องว่า อธิบดีกรมวิชาการเกษตรออกประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง กำหนดแบบคำขอ แบบใบอนุญาต และแบบพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ควบคุม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้พิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนประกาศฉบับดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับนั้น ต้องมีค่าบังคับของศาลปกครองตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของนายกเทศมนตรีตำบลหนองบัวระเหว ที่ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ออกจากราชการ และให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดชัยภูมิ คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมขอให้เพิกถอนข้อ ๓ วรรคสาม ข้อ ๑๑ วรรคสอง และข้อ ๑๙ วรรคสอง ของประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ โดยผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งกับมาตรา ๒๑ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับจำเป็นต้องมีค่าบังคับให้เพิกถอนประกาศดังกล่าวตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องเพิ่มเติมได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

กรณีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดี (มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง) ได้ทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีให้ทำงานในตำแหน่งช่างเทคนิค สังกัดศูนย์บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยข้อ ๑๑ (๒) ของระเบียบมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ว่าด้วยการสรรหา การเลือกสรร การคัดเลือก และการทดลองปฏิบัติงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้อำนาจมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงอย่างกว้างขวาง โดยไม่คำนึงถึงหลักการเกี่ยวกับระยะเวลาในการทำสัญญาบรรจุแต่งตั้งพนักงานตามที่กำหนดในข้อ ๑๑ (๑) ของระเบียบเดียวกัน ทำให้การบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานไม่มีกฎหมายใดมาบังคับนอกจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงจะเป็นผู้กำหนดเอง จึงเป็นระเบียบที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนข้อ ๑๑ (๒) ของระเบียบดังกล่าว นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจออกคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๙/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีฟ้องว่า กรมทางหลวงชนบท รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และนายกรัฐมนตรี ดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาเพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ เฉพาะส่วนบนที่ดินพิพาทตามแนวเขตลักษณะรูปสามเหลี่ยม และแนวเขตอื่น ๆ บนที่ดินพิพาทของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ที่เกินความจำเป็นทั้งหมด นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับจำต้องมีคำสั่งให้เพิกถอนพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๓/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรณีฟ้องขอให้ยกเลิกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าทุ่งมน ป่าบักได ป่าตาเบา ป่าฝั่งซ้ายห้วยทับทัน และป่าห้วยสำราญ ในท้องที่ตำบลกาบเชิง ตำบลโคกตะเคียน ตำบลตะเคียน ตำบลด่าน ตำบลแวงมุด ตำบลบักได ตำบลตาเมียง อำเภอกาบเชิง ตำบลตาตุ่ม ตำบลเทพรักษา อำเภอสังขะ และตำบลอาโพน ตำบลจรัส อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากทับที่ทำกินของผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดสิบสามคน นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อน

หรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดสิบสามคนได้รับ จำต้องมีคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.๒๗-๙๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานออกประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง กำหนดเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อฯ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ผ่านที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนประกาศกระทรวงพลังงานฉบับดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีต้องมีคำบังคับของศาล โดยการสั่งให้มีการเพิกถอนประกาศกระทรวงพลังงานฉบับดังกล่าวตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดและท้องที่ที่ประกอบเป็นแต่ละเขตเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปครั้งแรกภายหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าว และให้จัดทำรูปแบบการแบ่งเขตการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรีเสียใหม่ทั้งหมด โดยให้ยึดถือตามรูปแบบการแบ่งเขตการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายต้องมีคำบังคับให้เพิกถอนประกาศดังกล่าวหากออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.๑๒๘/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยข้อ ๒๓ ของระเบียบดังกล่าว กำหนดการยื่นเรื่องคัดค้านเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งหรือกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง ให้ยื่นหลักฐานการทักท้วงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลดังกล่าวที่มีได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ซึ่งขัดต่อมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่บัญญัติให้ผู้สมัครมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง

ขอให้เพิกถอนข้อ ๒๓ ของระเบียบดังกล่าวที่คณะกรรมการการเลือกตั้งออกโดยไม่มีอำนาจและขัดแย้งต่อกฎหมาย นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายศาลต้องมีคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อหามั้ย และเหตุเดือดร้อนรำคาญ

กรณีฟ้องว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์ (เพิ่มเติม) แก้ไขชื่อวัตถุออกฤทธิ์ ซูโดอีเฟดรีน เป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๒ และกำหนดให้สถานพยาบาลที่ไม่มีใบอนุญาตให้มีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ และไม่ประสงค์จะมีไว้ในครอบครอง ยาดำรับที่มีซูดออีเฟดรีนเป็นส่วนผสมเพื่อการบำบัดรักษาและร้านขายยาทุกแห่งดำเนินการจัดส่งยาดำรับดังกล่าวคืนให้แก่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ ทำให้ตำรับยาของผู้ฟ้องคดีที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้เปลี่ยนสถานะเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ และผู้ฟ้องคดีต้องรับคืนยาดังกล่าวจากสถานพยาบาลที่ไม่ประสงค์มียานี้ไว้ในครอบครองและจากร้านขายยาภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าประกาศกระทรวงดังกล่าวออกโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ เป็นการสร้างขั้นตอนที่ไม่จำเป็น และสร้างภาระให้เกิดแก่ผู้ฟ้องคดีเกินสมควร และเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ จึงฟ้องขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์ (เพิ่มเติม) ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕ นั้น คำขอให้เพิกถอนประกาศกระทรวงดังกล่าวเป็นคำขอที่ศาลสามารถกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจ

กรณีฟ้องว่า การตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ขัดต่อพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งใช้บังคับในขณะนั้น กระบวนการในการตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวไม่ได้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้ คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบของคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ในคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทเป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการที่รัฐวิสาหกิจจะเปลี่ยนทุนเป็นหุ้น ในการโอนกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบและสินทรัพย์ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยไม่มีการแบ่งแยกสินทรัพย์ที่มีอยู่เดิม และทรัพย์สินอื่นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลาแยกเลิกกฎหมายว่าด้วยองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ นั้น การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๘ ขอให้เพิกถอนพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เป็นกรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๘/๒๕๔๘)

ข) กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่ง

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีชื่อเป็นผู้ถือสิทธิครอบครองในที่ดินตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๙๗๑ ตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่ ๓๐ ไร่ ๒ งาน ๘๕ ตารางวา ต่อมา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ สาขาสมเด็จ ได้ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๖๓๒๙ ตำบลศรีสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่ ๒๕ ไร่ ๑ งาน ๑๗ ตารางวา ในที่ดินดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวทำให้เนื้อที่ขาดหายไป ๕ ไร่ ๑ งาน ๖๘ ตารางวา จึงได้แจ้งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ สาขาสมเด็จ ทำการแก้ไขโฉนดที่ดินให้มีเนื้อที่เท่ากับเนื้อที่ที่ระบุในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ สาขาสมเด็จ ทำการแก้ไขโฉนดที่ดินให้มีเนื้อที่เท่ากับเนื้อที่ที่ระบุในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีจำต้องมีคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จัดการมรดกของนาง ฮ. ตามคำสั่งศาลจังหวัดปทุมธานี ได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินโดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ซึ่งมีชื่อนาง ฮ. เจ้ามรดกเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง แต่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี ได้แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ได้ยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากตำแหน่งที่ดินทับกับที่ดินแปลงอื่นและทางสาธารณประโยชน์ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดี และให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานีออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีต้องมีคำบังคับของศาล

ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยเพิกถอนคำสั่งยกเลิกคำขอออโฉนดที่ดินดังกล่าว ซึ่งจะมีผลทำให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี ต้องพิจารณาดำเนินการตามคำขอออโฉนดที่ดินตามหลักฐาน ส.ค.๑ ของผู้ฟ้องคดีต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขา พัคฆภูมิพิสัย ได้มีคำสั่งเปลี่ยนแปลงรายการสารบัญชีจดทะเบียนตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ซึ่งเป็นที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองให้ไปเป็นของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขา พัคฆภูมิพิสัย ที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการสารบัญชีจดทะเบียน น.ส. ๓ ก. พิพาท และขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายของผู้ฟ้องคดีทั้งสองต้องมีคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ไปขอรังวัดสอบเขตที่ดิน ทำให้พบว่าที่ดินทางด้านทิศเหนือมีร่องรอยการขุดดินตลอดแนวเพื่อทำเป็นร่องน้ำ และปรากฏว่านาง ค. เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินซึ่งตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือของที่ดินของผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอออโฉนดที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล โดยถือเอาร่องน้ำดังกล่าวเป็นลำห้วยสาธารณประโยชน์แบ่งเขตแดนของที่ดิน ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ตรวจสอบหลักฐานที่ดินโฉนดเลขที่ ๘๐๑๑ ตำบลขนอม อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ของนาง ค. พบว่าเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล ระบุไว้ว่าทางทิศใต้ของที่ดินแปลงดังกล่าวจดกับลำห้วยสาธารณประโยชน์ทั้งที่บริเวณดังกล่าวเป็นร่องรอยการขุดดินตลอดแนวเพื่อทำเป็นร่องน้ำในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า มีการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๐๑๑ ให้แก่นาง ค. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้กรมที่ดินดำเนินการเพิกถอนลำห้วยสาธารณประโยชน์ที่ระบุไว้ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๐๑๑ ตำบลขนอม อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช นั้น เป็นกรณีที่ศาลสามารถออกคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ข. ได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน ต่อมา ห้างหุ้นส่วนจำกัด ข. ได้ยื่นคำร้องขอโอนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๖๓๓ ให้เป็นที่สาธารณประโยชน์เพื่อเป็นทางหลวงเทศบาลให้ประชาชนอื่นสามารถใช้ประโยชน์ได้ สำนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่นได้จดทะเบียนรับโอนที่ดินดังกล่าวเป็นทางสาธารณประโยชน์แล้ว ต่อมา กรมที่ดินได้มีคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนโอนที่ดินดังกล่าวให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ เนื่องจากที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินสาธารณูปโภคในโครงการจัดสรรที่ดินประเภทถนน จึงตกอยู่

ในภาวะจำยอมเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินจัดสรรตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน การจดทะเบียนโอนที่ดินเป็นที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวจึงมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายตกเป็นโมฆะ ตามมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินในหมู่บ้านจัดสรรที่ไม่มีทางเข้าออกสู่ทางสาธารณะ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของหมู่บ้านเมืองทองอัมรินทร์และมีลำรางสาธารณะกัน ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์จะพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ภายในโครงการหมู่บ้านจัดสรรดังกล่าวให้เป็นที่อยู่อาศัย จึงได้อุทิศที่ดินบางส่วนที่อยู่คนละฝั่งคลองกับถนนหมู่บ้านเมืองทองอัมรินทร์ให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ เพื่อจะก่อสร้างสะพานข้ามลำรางสาธารณะเชื่อมกับถนนหมู่บ้านเมืองทองอัมรินทร์อันเป็นสาธารณูปโภคประเภทถนนของหมู่บ้านจัดสรรดังกล่าวออกสู่ทางสาธารณะ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผลของการออกคำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถเชื่อมทางระหว่างที่ดินของผู้ฟ้องคดีกับหมู่บ้านเมืองทองอัมรินทร์ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญารับเหมาก่อสร้างสะพานเชื่อมคลองได้ ขอให้ศาลพิพากษาว่าที่ดินดังกล่าวเป็นทางสาธารณประโยชน์ตามเดิม นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเป็นผู้ครอบครองที่ดินซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) หมู่ที่ ๖ ตำบลช่องแมว อำเภอลำทะเมนชัย (อำเภอชุมพวง เดิม) จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ นาวาตรี ช. ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามออกจากที่ดินดังกล่าวโดยอ้างว่าได้ซื้อที่ดิน น.ส. ๓ เลขที่ ๔๙ ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามครอบครองอยู่จากการขายทอดตลาด ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเห็นว่า น.ส. ๓ ดังกล่าว ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากที่พิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและอยู่ในความดูแลของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๔๙ และมีคำสั่งให้กรมที่ดินและสำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาชุมพวง ดำเนินการเพิกถอน น.ส. ๓ เลขที่ ๔๙ นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายนั้นต้องมีค่าบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๙๒ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนโฉนดที่ดินดังกล่าวและให้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวใหม่ให้ถูกต้อง นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายของผู้ฟ้องคดีต้องมีค่าบังคับของศาลตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงรายดำเนินการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดกโดยไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากได้รับจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินพิพาทให้แก่นาง ส. ผู้ที่ถึงแก่ความตายแล้ว ทั้งที่ สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงรายได้ทราบข้อเท็จจริงดังกล่าวแต่ก็ไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบจำนวนทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกว่ามีจำนวนเท่าใด ทำให้รายการสารบัญจดทะเบียนของโฉนดที่ดินพิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของนาง ส. ได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงรายที่จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการสารบัญจดทะเบียนดังกล่าว นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับตามคำขอของผู้ฟ้องคดี โดยสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงรายดังกล่าวเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับมรดกที่ดินจากมารดาจำนวน ๔ ไร่ ๒ งาน ๕๐ ตารางวา ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานีและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานีออกหนังสืออนุญาตให้นาง ท. เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) ในที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับมรดกจากมารดา จำนวน ๒ ไร่ และออกหนังสืออนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) จำนวนเนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ ๓ งาน ๙๙ ตารางวา ทำให้ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์มีจำนวนไม่ครบ ๔ ไร่ ๓ งาน ๙๙ ตารางวา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) ที่ออกให้แก่นาง ท. และให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานีและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานีดำเนินการแก้ไขจำนวนที่ดินในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินของผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้องเป็นจำนวน ๔ ไร่ ๓ งาน ๙๙ ตารางวา นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหรือจะได้รับ นั้น จำต้องมีค่าบังคับของศาลตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมที่ดินได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เลขที่ ๑๔๖๕๖ ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งแปลงโดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบเรื่อง และต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงสามสิบร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาม่วงสามสิบ สำนักรจริงวัดปักหลักเขต น.ส.ล. เลขที่ ๑๔๖๕๖ จึงได้ทราบว่าที่ดิน น.ส.ล. แปลงดังกล่าวครอบคลุมโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งแปลง ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นเรื่องร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดี

มาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เลขที่ ๑๔๖๕๖ ที่ออกทับ โฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดี และขอสิทธิถือครองที่ดินตามเดิม นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินทั้งสองแปลง ต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานี ต่อมา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานี ได้แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ไม่สามารถออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ จึงได้ส่งยกเลิกคำขออออกโฉนดที่ดินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานี ดำเนินการรังวัดออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีต่อไป นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อน หรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจำต้องมีค่าบังคับโดยสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและ ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ต่อไปตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน จากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ตามมติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดศรีสะเกษ ต่อมา นาง น. และนางสาว ล. ได้ร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษได้อนุมัติ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข แปลงเลขที่ดังกล่าว ผิดพลาด จึงขอให้ตรวจสอบ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง ต่อมา คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้รายงานผลการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงว่า ผู้ที่ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าว คือ ผู้ร้องเรียนทั้งสอง มิใช่ผู้ฟ้องคดี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า เจ้าของที่ดินข้างเคียงและผู้ปกครองท้องที่ต่างยืนยันและรับรองว่านาง น. และนางสาว ล. เป็นผู้ถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวมาโดยตลอด มิใช่ผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดี มิได้ถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินจึงไม่สามารถยื่นคำขอและรับการจัดที่ดินจากสำนักงาน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ จึงถือว่าเป็นการจัดที่ดินและออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข ผิดพลาด จึงมีมติให้ยกเลิกการจัดที่ดินและเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลเพิกถอนมติ ของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษที่ให้ยกเลิกการจัดที่ดินและเพิกถอนหนังสืออนุญาต ให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) ของผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิ ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อน หรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจำต้องมีค่าบังคับโดยสั่งให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน

จังหวัดศรีสะเกษ และให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าวตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้นำหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ไปดำเนินการจดทะเบียนและยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขามะขาม ผลการรังวัดได้เนื้อที่ลดลงจากหลักฐานเดิม อันเป็นผลมาจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่เจ้าของที่ดินข้างเคียงโดยไม่ตรวจสอบรูปแผนที่ตามหลักฐานที่ดินเดิม และยังปล่อยให้เจ้าของที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการรังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าวสมยอมแนวเขตที่ดินเพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมาย ทำให้การออกโฉนดที่ดินแปลงข้างเคียงออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดี ขอให้สำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขามะขาม เพิกถอนโฉนดที่ดินของเจ้าของที่ดินข้างเคียงที่ออกรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นคำขอที่ศาลกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองที่ดินตามหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๖๐๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลตะโละกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี โดยที่ดินแปลงดังกล่าวผู้ฟ้องคดีรับมรดกมาจากสามีที่ถึงแก่กรรม ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีประกาศว่าที่ดินบริเวณดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ “ป่าเลนยะหริ่ง แปลงที่สอง” ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานี แต่ได้รับแจ้งว่าไม่สามารถออกโฉนดที่ดินให้ผู้ฟ้องคดีได้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีพิจารณาแล้วจึงมีคำสั่งยกเลิกคำขออออกโฉนดที่ดินตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานี และให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีดำเนินการรังวัดออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีต่อไป นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจำต้องมีค่าบังคับโดยสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและให้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีต่อไปตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินแปลงที่เป็นที่ตั้งของบ้านเลขที่ ๔๗ หมู่ที่ ๒ ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย โดยครอบครองต่อจากบิดามารดาซึ่งครอบครองและทำประโยชน์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๐ ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ผู้ฟ้องคดีและราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าวได้ถูกขับไล่ออกจากที่ดินพิพาทด้วยข้อกล่าวหา

ว่าบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยเจ้าหน้าที่อ้างว่าได้มีการขึ้นทะเบียนที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ลย ๘๑๓ ผู้ฟ้องคดีและราษฎรรายอื่นที่ครอบครองที่ดินบริเวณดังกล่าว ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งต่อมา ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง ผลการตรวจสอบปรากฏว่าการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐมีความคลาดเคลื่อน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนการขึ้นทะเบียนที่ดินที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ลย ๘๑๓ และขอให้ออกเอกสารสิทธิในที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองและทำประโยชน์ นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖/๒๕๕๗ และที่ ๒๒๖/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน (ส.ค. ๑) หมู่ที่ ๖ ตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เนื้อที่ประมาณ ๒๐ ไร่ ซึ่งบิดาของผู้ฟ้องคดี เป็นผู้แจ้งการครอบครอง ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้สิทธิครอบครองต่อจากบิดา โดยได้ทำประโยชน์ ด้วยการปลูกยางพารามาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยอดแจ้งว่าที่ดินดังกล่าว มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ตง. ๐๖๖๒ และแจ้งด้วยวาจาให้ผู้ฟ้องคดีออกจากพื้นที่ พร้อมทั้งให้รื้อถอนต้นยางพารา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าว เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับ ที่หลวงดังกล่าว และขอสิทธิในการออกโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทา ความเดือดร้อนหรือความเสียหายนั้นจำต้องมีคำบังคับของศาลตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับ ที่หลวงดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๒/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า นาง ม. ได้นำหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๕๔๐ และเลขที่ ๒๖๐๓ ตำบลมะเริง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ไปยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน ต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินได้ทำการรังวัดที่ดินปรากฏว่า รังวัดรุกล้ำแนวเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนเนื้อที่ ๘๖ ตารางวา ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือโต้แย้งคัดค้าน เจ้าพนักงานที่ดินจึงดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบ และมีคำสั่งให้นาง ม. เป็นผู้มิสิทธิในที่ดินดีกว่าผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เจ้าพนักงานที่ดิน ทำการรังวัดที่ดินใหม่ นั้น คำขอที่ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำการรังวัดที่ดินของผู้ฟ้องคดีใหม่ นั้น ย่อมแปลเจตนาของผู้ฟ้องคดีได้ว่าประสงค์ให้การรังวัดและการสอบสวนเปรียบเทียบ ในการออกโฉนดที่ดินของนาง ม. ไม่มีผล คือ ให้เพิกถอนเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ที่ให้นาง ม. เป็นผู้มิสิทธิในที่ดินดีกว่าผู้ฟ้องคดี นั้นเอง จึงเป็นกรณีที่ศาลสามารถกำหนด

คำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๕๙/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) รายนาย ข. และรายนาง พ. แต่การออกใบอนุญาตดังกล่าวได้ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีซึ่งครอบครองและได้ทำประโยชน์อยู่ก่อนแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องทั่วไปต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ ให้ตรวจสอบและแก้ไขแปลงที่ดินรายนาย ข. แต่ไม่ได้รับการตรวจสอบและแก้ไขกรณีดังกล่าว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือขอให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์และปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์เพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินรายนาย ข. และนาง พ. แต่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์และปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์มิได้ดำเนินการใด ๆ จึงฟ้องคดีต่อศาลขอให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์และปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์เพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) ที่ออกให้แก่ นาย ข. และนาง พ. และทำการตรวจสอบแก้ไขรังวัดแนวเขตที่ดินเพื่อกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินให้ถูกต้อง นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๒๖/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) ซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอแม่วง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๕ แปลง ต่อมา คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีสันสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งให้สันสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ยินตามคำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีสันสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินรวม ๕ แปลง นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓๙/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า นางสาว น. ได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดน่านตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๙๕ ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองฯ จังหวัดน่าน ซึ่งเป็นที่ดินข้างเคียงด้านทิศเหนือของผู้ฟ้องคดี เมื่อรังวัดแล้วผู้ฟ้องคดีเห็นว่านางสาว น. ได้นำรังวัดรุกล้ำที่ดินของตน จึงได้ยื่นคำขอคัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินของนางสาว น. โดยเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดน่านได้ดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบตามความ

ในมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แล้วมีคำสั่งว่านางสาว น. มีสิทธิในที่ดินที่พิพาทดีกว่า ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ศาลสามารถกำหนด คำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๐๓๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการตำรวจ ตำแหน่งพนักงานสอบสวน (สบ ๒) ได้เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนกำลังพล รุ่นที่ ๑๑ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔) สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป แต่ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากคำสั่งลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ โดยให้เหตุผลว่า ผู้ฟ้องคดีมีกรณีถูกตั้งกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงทางวินัยก่อนคำสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการ จะมีผล เป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติในการเข้าร่วมโครงการฯ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนกำลังพล รุ่นที่ ๑๑ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔) ให้คืนสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับตามกฎหมายแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนด คำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๙๐/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๕ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอน คำสั่งดังกล่าวและให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการและได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ นั้น การแก้ไข หรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีโดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง เพิกถอนคำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับให้ได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๔๖๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่ง คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมนต์ กรุงเทพมหานคร พิจารณาเลือกและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว แต่สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมนต์ กรุงเทพมหานครได้มีมติให้ยกเลิกการดำเนินการสรรหาคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ดังกล่าว และให้ดำเนินการสรรหาคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ใหม่ ขอให้ศาลมีคำพิพากษา

หรือมีคำสั่งเพิกถอนมติดังกล่าว นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการเนื่องจากผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่ำกว่าเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่ง ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และให้รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๐๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจ ชั้นประทวนตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง แต่งตั้งยศและบรรจุแต่งตั้งผู้สอบแข่งขัน ได้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งและให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีคำสั่งบรรจุ และแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ยศร้อยตำรวจตรี ดำรงตำแหน่งรองสารวัตร หรือเทียบเท่า นั้น คำขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวเป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๘๒๑/๒๕๕๕ ที่ ๒๒๒/๒๕๕๖ ที่ ๒๕๗/๒๕๕๖ ที่ ๓๗๗/๒๕๕๖ และที่ ๓๗๘/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ยศสิบตำรวจตรี ไม่เป็นไปตามคุณวุฒิระดับปริญญาตรีที่ผู้ฟ้องคดีได้สำเร็จการศึกษา เป็นการกระทำที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งดังกล่าวและให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีใหม่เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ยศร้อยตำรวจตรี ดำรงตำแหน่งรองสารวัตรหรือเทียบเท่า กับให้มีสิทธิครองยศ เลื่อนยศและให้ได้รับเงินเดือน ตามคุณวุฒิ รวมทั้งให้ได้รับสิทธิหรือประโยชน์อื่นพึงมีพึงได้ตามที่กฎหมายกำหนด และให้เพิกถอน คำวินิจฉัยของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ที่ไม่รับเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา นั้น เป็นคำขอที่ศาลสามารถกำหนดค่าบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๐/๒๕๕๖ ที่ ๑๗๕/๒๕๕๖ และที่ ๑๐๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒ แก่ผู้ฟ้องคดี โดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนการเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบที่ ๑ และรอบที่ ๒ ดังกล่าว นั้น คำขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ๗ โรงพยาบาลชลบุรี ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ออกประกาศ เรื่อง ผลการคัดเลือก บุคคลที่จะเข้ารับการประเมินให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ ให้นางสาว ส. ผ่านการคัดเลือก โดยผู้ฟ้องคดีได้รับการคัดเลือกในอันดับสำรอง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เป็นประกาศ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนประกาศดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อน หรือเสียหายศาลสามารถกำหนดคำบังคับได้ โดยการเพิกถอนประกาศดังกล่าวทั้งหมด หรือบางส่วน ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า การที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก มีคำสั่ง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้ก่อน ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกดังกล่าว นั้น การแก้ไข หรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับดังกล่าว จำต้องมีคำบังคับ ของศาลตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๔๔๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจลงนามในประกาศโรงเรียน นายร้อยตำรวจ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้และสอบคัดเลือก ได้ลำดับสำรอง ในการสอบคัดเลือกบุคคลภายนอกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๕ โดยไม่มีรายชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบได้ เนื่องจาก ผลการตรวจร่างกายได้วินิจฉัยไว้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นโรคเท้าแบนเป็นอุปสรรคต่อการฝึก ซึ่งคลาดเคลื่อน ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนประกาศโรงเรียน นายร้อยตำรวจ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ดังกล่าว เฉพาะในส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ไม่ผ่าน การตรวจร่างกาย และให้คืนสิทธิในการเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๕ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้เพิกถอนหนังสือสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลอาจมีคำบังคับ ให้เพิกถอนประกาศและคำสั่งที่พิพาทและกำหนดให้ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ กระทำการเพื่อเป็นการเยียวยาผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘๗/๒๕๕๖ และที่ ๕๑๔/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า ผู้บัญชาการการศึกษาได้มีประกาศกองบัญชาการการศึกษา เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งเรียงตามลำดับคะแนน ในการรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจผู้มีวุฒิปริญญาตรีเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้ง เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยที่ไม่มีรายชื่อของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิ เข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่ง เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากในการสอบ มีข้อสอบข้อหนึ่งมีคำถามและคำตอบที่บกพร่องไม่ชัดเจนใช้ถ้อยคำที่แตกต่างไปจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าว นั้น ศาลปกครอง อาจมีคำสั่งเพิกถอนเพื่อเป็นการเยียวยาผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เทศบาลตำบลวังสามหมอออกคำสั่งลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แก้ไขคำสั่งการเลื่อนระดับที่สูงขึ้น กรณีตรวจสอบภายหลังพบการเลื่อนระดับ ที่ไม่ถูกต้อง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลสั่งให้เทศบาลตำบลวังสามหมอ ยกเลิกคำสั่งดังกล่าว ในส่วนของผู้ฟ้องคดี โดยให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปดำรงตำแหน่ง บุคลากร ๖๖ และได้รับอัตราเงินเดือน ตามตำแหน่งเดิมที่ควรได้รับ นั้น กรณีศาลสามารถออกคำสั่งให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๘/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ปลัดกรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร ได้มีคำสั่งย้ายข้าราชการ จำนวน ๔๓ ราย ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลื่อนขึ้นแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่ได้รับการพิจารณาย้ายตามคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นหนังสือร้องทุกข์ ต่อประธานคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากร กรุงเทพมหานคร แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และให้ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ออกคำสั่งใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งย้ายดังกล่าว เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๑๖/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ สถานศึกษา ได้สมัครเข้ารับการสรรหาในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาทั่วไป สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตามที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีประกาศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง รับสมัครสรรหาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลังจากนั้นได้มีประกาศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การขึ้นบัญชีผู้ผ่านการสรรหาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (บัญชีรวมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ซึ่งผู้ฟ้องคดีสอบไม่ผ่านเกณฑ์ตัดสิน (ร้อยละ ๖๐) และไม่อยู่ในลำดับที่สามารถจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาแทนตำแหน่งที่ว่างได้ และต่อมา ได้มีประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศผลคะแนนผู้ที่ผ่านเกณฑ์การตัดสิน (ร้อยละ ๖๐) ในการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งผู้ฟ้องคดีสอบได้ร้อยละ ๖๐.๕ แต่ไม่ได้รับการขึ้นบัญชีเพื่อรับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการประกาศขึ้นบัญชีเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องศาลขอให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบผ่านตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามประกาศรับสมัคร และเพิกถอนประกาศผลการสรรหาและขึ้นบัญชีผู้ผ่านการสรรหาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา ในตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กลุ่มทั่วไปที่ผู้ฟ้องคดีสมัครเข้ารับการสรรหา และให้มีการประกาศใหม่ให้ถูกต้องโดยให้นำรายชื่อผู้ฟ้องคดีเพิ่มเข้าไปในบัญชีรายชื่อ ในตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กลุ่มทั่วไป ผู้สอบผ่านตามหลักเกณฑ์การตัดสินและมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามตำแหน่งว่างที่แท้จริง นั้น เป็นคำขอที่ศาลออกคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๔๔/๒๕๕๗ และที่ ๕๔/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าควรได้รับการแต่งตั้งย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่มีผลตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการกำหนดระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสายสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ จึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ หลังจากนั้น อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตได้มีคำสั่งแก้ไขรายละเอียดเกี่ยวกับประเภทตำแหน่งเดิมในส่วนของผู้ฟ้องคดี และแก้ไขเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนที่ได้รับการแต่งตั้ง โดยมีได้แก้ไขให้การแต่งตั้งมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้อธิการบดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ออกคำสั่งหรือแก้ไขคำสั่งเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีได้รับสิทธิประโยชน์ที่ยังขาดอยู่ให้ครบถ้วน ซึ่งเป็นกรณีประสงค์ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๕๗/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๐ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๐ ได้มีคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๐ เลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดี ๐.๕ ขั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงร้องทุกข์ต่อสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๐ และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๐ จนล่วงเลยระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีก็ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาร้องทุกข์ ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๐ และให้ออกคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ๑ ขั้น นั้น เป็นคำขอที่ศาลปกครองมีอำนาจออกคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คป.๑๔/๒๕๕๗ และที่ คป.๑๕/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้นาง ก. ผู้อำนวยการโรงเรียน ส. อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ข. ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ผู้ฟ้องคดีได้แสดงความประสงค์ขอย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม เนื่องจากตนเองมีคุณสมบัติดีกว่านาง ก. ขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งย้ายและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาดังกล่าว นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คป.๓/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมศุลกากรได้มีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของ อ.ก.พ.กรมศุลกากร เนื่องจากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีพบว่าผู้ฟ้องคดีเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งศุลกากรักษ์ ๕ ส่วนควบคุมทางศุลกากร สำนักงานศุลกากรตรวจของผู้โดยสารท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ กรมศุลกากร ได้ทำการหลอกลวงนางสาว ผ. ให้ซื้อรถยนต์จำนวน ๒ คัน โดยหลอกลวงว่าเป็นรถยนต์นำเข้าโดยที่ยังไม่ได้เสียภาษีและถูกยึดไว้เพื่อจัดให้ผู้ใหญ่ในกรมศุลกากร แต่สามารถนำออกขายให้แก่บุคคลภายนอกได้ รวมทั้งสามารถจดทะเบียนได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งเป็นการกระทำที่มีชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ได้มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวและให้ผู้ฟ้องคดีพ้นผิดกลับเข้ารับราชการ นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีต้องมีคำบังคับของศาลตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต บริษัท ก. ได้ยื่นคำขอรังวัดรวมที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. รวมห้าแปลง ต่อมา เจ้าหน้าที่ผู้ทำการรังวัดรายงานผลการรังวัดต่อผู้ฟ้องคดีว่าจากการรังวัดได้เนื้อที่มากกว่าเดิมจำนวน ๑๕ ไร่ ๗๕ ตารางวา โดยในวันทำการรังวัดข้างเคียงทุกด้านได้ลงนามรับรองแนวเขตครบและได้สอบสวนเจ้าของที่ดินแล้วรับรองว่าไม่เคยมีการสมยอมแนวเขตโดยหลีกเลี่ยงกฎหมายแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีพิจารณาแล้วเสนอความเห็นต่อนายอำเภอกลางเห็นควรออก น.ส. ๓ ก. ให้เจ้าของที่ดิน ตามมาตรา ๗๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และนายอำเภอกลางได้มีคำสั่งให้ออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๔๒๘ อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ตแก่บริษัท ก. ต่อมา นาย ข. ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าการออก น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากทับที่ดินที่ตนครอบครองทำประโยชน์ ต่อมา คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้มีมติว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบสวนผู้ขอออกเจ้าของที่ดินเดิม เจ้าของที่ดินข้างเคียง และเป็นผู้พิจารณาผ่านเรื่องราวการขอรังวัดรวม ออก น.ส. ๓ ก. เพื่อให้ นายอำเภอกลางพิจารณาอนุญาตออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๔๒๘ ไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑) (๔) และมีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๗๒ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๘ วรรคสอง โดยมีหนังสือแจ้งให้อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี อธิบดีกรมที่ดินจึงมีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยดังกล่าว แต่คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมมีมติให้ยกอุทธรณ์ จึงนำคดีมาฟ้อง

ต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดี จึงมีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีรับราชการเป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่ง นักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ ๖ (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล) ผู้ฟ้องคดี ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งคลอง ได้มีคำสั่ง ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น ศาลปกครองมีอำนาจออกคำสั่งบังคับโดยให้เพิกถอน คำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรีได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการ เนื่องจากกระทำผิดวินัยฐานมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะ ปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสม และมีต่ออนุกรรมการ คณะกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการอุทธรณ์ ทำการแทนข้าราชการตำรวจที่ยกอุทธรณ์ ของผู้ฟ้องคดี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และมีคำสั่งให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรีคืนสิทธิอันพึงมีพึงได้ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้นศาลมีอำนาจ กำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า คำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเพิ่มโทษทางวินัย ผู้ฟ้องคดีจากลงโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๓ เดือน เป็นลงโทษไล่ออกจากราชการตามมติ ของ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มีผลบังคับใช้อยู่ในขณะนั้น ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการ พิจารณ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ซึ่งมีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่ง เพิ่มโทษและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งเพิ่มโทษ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ข้างต้น และให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการตามเดิม นั้น การแก้ไขหรือ บรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีต้องมีคำสั่งบังคับของศาลตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๒๗/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดี โดยกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ และกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๙ (๑) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้ก่อน ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่ง ต่อมา คณะกรรมการข้าราชการตำรวจมีมติให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้ก่อนไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และเพิกถอนมติของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ และให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งและอัตราเงินเดือนไม่ต่ำกว่าเดิม นั้น เป็นคำขอที่ศาลสามารถออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คป.๑๒/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเป็นผู้เช่าอาคารของเทศบาลนครตรัง เพื่อใช้ประกอบกิจการโรงแรมชื่อว่าโรงแรมตรัง ต่อมา เทศบาลนครตรังได้มีประกาศประมูลราคาให้เช่าอาคารที่ผู้ฟ้องคดีเช่าอยู่ และมีผู้เข้าเสนอประมูลราคาสองรายคือ ผู้ฟ้องคดีและบริษัท ก. โดยเทศบาลนครตรังตกลงรับราคาของบริษัท ก. และประกาศให้บริษัทดังกล่าวเป็นผู้ชนะการประมูล ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าประกาศประมูลราคาให้เช่าโรงแรมของเทศบาลนครตรังไม่ระบุงองค์ประกอบสำคัญของทรัพย์สินที่ให้เช่าให้ชัดเจนครบถ้วนในประกาศประกวดราคา เป็นการขัดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ขอให้ศาลปกครองพิพากษาหรือมีคำสั่งว่าการประมูลให้เช่าโรงแรมตรังตามประกาศประมูลราคาให้เช่าอาคารโรงแรมตรังไม่ชอบด้วยกฎหมาย และขอให้ยกเลิกการประมูลราคาดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับนั้นต้องมีคำบังคับของศาลปกครองตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยการสั่งให้เพิกถอนประกาศประมูลราคาให้เช่าอาคารของเทศบาลนครตรัง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า กรมทางหลวงได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเสนอราคาผู้รับเหมาก่อสร้างชั้นพิเศษงานก่อสร้างทางชั้น ๑ ถึงชั้น ๔ และงานก่อสร้างสะพานชั้น ๑ ถึงชั้น ๔ กรมทางหลวงได้บอกเลิกสัญญา และยังได้แจ้งเวียนชื่อผู้ฟ้องคดีในบัญชีรายชื่อผู้ขาดคุณสมบัติเสนอราคาผู้รับเหมาก่อสร้างชั้นพิเศษ งานก่อสร้างทางชั้น ๑ ถึงชั้น ๔ และงานก่อสร้างสะพานชั้น ๑ ถึงชั้น ๔ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถซื้อแบบและเข้าร่วมประกวดราคา

กับหน่วยงานที่สังกัดกรมทางหลวงและหน่วยงานของกรมทางหลวงได้ ทั้งที่ยังไม่ได้มีการขึ้นทะเบียนผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทำงานและยังไม่ได้มีการแจ้งเวียนชื่อโดยปลัดกระทรวงการคลัง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกถอนผู้ฟ้องคดีออกจากบัญชีผู้ขาดคุณสมบัติเสนอราคาผู้รับเหมางานก่อสร้างชั้นพิเศษ นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีฟ้องว่า เทศบาลเมืองมุกดาหารได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี (ในขณะนั้น) ได้ทำสัญญาว่าจ้างให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ทำการก่อสร้างปรับปรุงตกแต่งภายในตลาดอินโดจีนโดยกำหนดระยะเวลาทำงานแล้วเสร็จตามสัญญาจ้างไม่สอดคล้องกับกำหนดระยะเวลาส่งมอบงานตามใบเสนอราคาของผู้รับจ้าง เป็นเหตุให้เทศบาลเมืองมุกดาหารไม่สามารถเรียกครึ่งในส่วนของค่าปรับจากการส่งมอบงานล่าช้าจำนวน ๕๕ วันได้ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามหนังสือกรมบัญชีกลางลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๓ นั้น กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลแพรกหนามแดงได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีในฐานะปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (ในขณะนั้น) ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๒ มีข้อสังเกตการเบิกจ่ายเงินเข้าช้อนเป็นคำตอบแทนในลักษณะเดียวกันขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกหนามแดงปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า การที่เทศบาลเมืองมุกดาหารมีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๓๙๑,๑๓๓.๐๑ บาท คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดผู้ฟ้องคดี และกรณีมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวข้างต้น เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งเทศบาลเมืองมุกดาหารดังกล่าวทั้งหมด และมีคำสั่ง

ให้ผู้ฟ้องคดียกเลิกการใช้มาตรการบังคับทางปกครองแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นคำขอที่ศาลสามารถออกคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้มีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามส่วนของความรับผิด และให้คืนเงินเกินสิทธิให้กับทางราชการ จากกรณีที่ผู้ฟ้องคดีเป็นคณะกรรมการตรวจการจ้างและในฐานะอธิการบดี ได้อนุมัติให้ขยายระยะเวลาการก่อสร้างโดยไม่ชอบ และคิดคำนวณค่าปรับจากผู้รับจ้างน้อยกว่าความเป็นจริง รวมทั้งเบิกจ่ายเงินค่าตรวจการจ้างเกินกว่าที่ปฏิบัติงานจริง ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ หลังจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีคำสั่งแก้ไขคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และให้คืนเงินเกินสิทธิให้กับทางราชการ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว จากนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งว่า ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ที่ล่วงเลยระยะเวลาอุทธรณ์ที่กำหนด จึงไม่สามารถรับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีโดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทั้งสามฉบับข้างต้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๒/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดน่านมีหนังสือเรียกให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าพนักงานที่ดิน สำนักงานที่ดินอำเภอเมืองน่าน ผู้รับเรื่องราวขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมสอบสวนสิทธิในการซื้อขาย ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีกระทำละเมิดต่อกระทรวงมหาดไทย ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้กระทรวงมหาดไทยต้องรับผิดชอบตามคำพิพากษาศาลฎีกาคดีหมายเลขแดงที่ ๖๓๘๔/๒๕๕๑ ต่อ นาย อ. ผู้ซื้อที่ดินตาม น.ส. ๓ ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดน่านที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ศาลสามารถออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๓/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีตำบลนาเหล้าได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นกระทรวงการคลัง กรณีเมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลนาเหล้า ผู้ฟ้องคดีได้ลงนามสั่งจ่ายเช็คโดยไม่มีฎีกาเบิกจ่ายหรือหลักฐานให้ตรวจสอบเป็นเหตุให้เทศบาลตำบลนาเหล้าได้รับความเสียหาย ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแล้ว แต่นายกเทศมนตรีตำบลนาเหล้าไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ขอให้เพิกถอนคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของนายกเทศมนตรีตำบลนาเหล้า นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ จำต้องมีคำบังคับของศาลตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖๓/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า เทศบาลเมืองตะกั่วป่ามีคำสั่งเทศบาลเรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนความรับผิดชอบทางละเมิดในฐานะนายกเทศมนตรีเมืองตะกั่วป่า พร้อมกับคณะกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษ เพื่อใช้จัดเก็บขยะของเทศบาลเมืองตะกั่วป่า โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๐๑/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ช่วยราชการที่องค์การบริหารส่วนตำบลกรูคู และได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจงานจ้างโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๖ ตำบลกรูคู ต่อมา องค์การบริหารส่วนตำบลกรูคู ได้มีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้เงินให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลกรูคูโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากคำสั่งดังกล่าว จำต้องมีคำบังคับของศาลตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๕๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์การตามรัฐธรรมนูญ

กรณีฟ้องว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีในฐานะเป็นกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทย ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมทั้งเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามมาตรา ๓๙ (๑๕) ประกอบมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ดำรงตำแหน่ง

ระดับสูงที่จะต้องมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินตามกฎหมายแต่อย่างใด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งว่า คำสั่งของเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหรือจะได้รับนั้นต้องมีคำบังคับของศาลปกครองตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยการสั่งให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ให้ผู้ฟ้องคดียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีแล้วมีมติให้ยุติการพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการกระทำการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ามติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ให้ยุติเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดังกล่าว นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองอาคารโรงจอดรถที่ก่อสร้างบนโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๙๕๓ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ต่อมา นายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรี (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารโรงจอดรถออกทั้งหมดให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำสั่ง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากคำสั่งดังกล่าว จำต้องมีคำบังคับของศาลตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยการสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๘/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งหนึ่งร้อยสามสิบสามคนซึ่งเป็นราษฎรที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลวังกระแจะ ตำบลเนินทราย ตำบลบางพระ และตำบลหนองเสม็ด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ฟ้องว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ ออกใบอนุญาตก่อสร้างให้แก่บริษัท อ. ก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่ง ในท้องที่ตำบลวังกระแจะ โดยอาคารดังกล่าวมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดประมาณ ๑๒,๕๗๑ ตารางเมตร มีขนาดเกินกว่า

๑,๐๐๐ ตารางเมตร และเป็น การอนุญาตให้ก่อสร้างทางเข้าออกอาคารห่างทางร่วมทางแยก (สามแยกคลองใหญ่) น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร ห่างจากสถานที่ราชการสำคัญน้อยกว่า ๕๐๐ เมตร อันเป็นการขัดต่อกฎกระทรวงกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทในพื้นที่บางส่วน ในท้องที่ตำบลวังกระแจะ ตำบลเนินทราย ตำบลบางพระ และตำบลหนองเสม็ด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด พ.ศ. ๒๕๕๗ และเป็น การอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารที่ใช้ในการประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งที่มีขนาดตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป ทั้งที่ ผู้ขออนุญาตไม่ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม อันเป็นการขัดต่อประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ให้องค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะออกคำสั่งห้ามเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามใบอนุญาตก่อสร้างอาคารฯ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องใช้หรือเข้าไปในส่วนใด ๆ ของอาคารดังกล่าว อีกทั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารหรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อ ๒ (๒) ของกฎกระทรวงกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทในพื้นที่บางส่วน ในท้องที่ตำบลวังกระแจะ ตำบลเนินทราย ตำบลบางพระ และตำบลหนองเสม็ด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด พ.ศ. ๒๕๕๗ รวมทั้งออกคำสั่งให้ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมดังกล่าวจัดการศึกษาและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบสองคนได้รับจำต้องมีคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๗/๒๕๕๖ และที่ ๔๔๔/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารให้แก่ บริษัท ป. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว นั้น หากฟังว่าใบอนุญาตดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับโดยมีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีเมืองปากพูนออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารชนิดเสาโครงสร้างเหล็กให้กับบริษัท อ. เพื่อใช้เป็นเสารับ-ส่งสัญญาณโทรศัพท์ในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงกับบ้านของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งจากการก่อสร้างดังกล่าวได้มีการตอกเสาเข็ม

ทำให้บ้านผู้ฟ้องคดีทั้งสองแตกร้างเสียหาย ขอให้ศาลเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าว นั้น คำขอให้ศาลเพิกถอนใบอนุญาตของนายกเทศมนตรีเมืองปากพูน และขอให้ศาลมีคำสั่งระงับการก่อสร้างเสารับ-ส่งสัญญาณโทรศัพท์ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๗/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน มีมติเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการอาคารชุด ร. เป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมีผลทำให้ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารที่นายกเทศมนตรีตำบลเชิงทะเล อนุญาตให้บริษัท จ. ก่อสร้างโครงการอาคารชุดดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน และใบอนุญาตก่อสร้างอาคารของนายกเทศมนตรีตำบลเชิงทะเลดังกล่าว นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งหกเป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๒๔/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมศิลปากรมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีระงับการก่อสร้างอาคารหรือส่วนแห่งอาคารที่ปลูกสร้างในเขตโบราณสถานโดยไม่ได้รับอนุญาตตามหนังสือกรมศิลปากร ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเกินสมควร และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีจำต้องมีคำบังคับของศาลปกครอง โดยการสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๗๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับงานทะเบียน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขรายการวันและเดือนเกิดของผู้ฟ้องคดีที่บันทึกในทะเบียนบ้านตามหลักฐานใบสุทธิต่อออกโดยโรงเรียนบ้านหัวดอน ต่อมา นายทะเบียนอำเภอมหาชนะชัย ต่อมา นายทะเบียนอำเภอมหาชนะชัยมีคำสั่งไม่อนุญาตให้แก้ไขวันและเดือนเกิดตามคำร้องของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของนายทะเบียนอำเภอมหาชนะชัยดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหาย ต้องมีคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดราชบุรี ออกคำสั่งเพิกถอน การจดทะเบียนเลิกบริษัทและอำนาจผู้ชำระบัญชีของบริษัท ร. ด้วยเหตุผลที่ว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็น ผู้ชำระบัญชีของบริษัท ร. ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเลิกบริษัทและชำระบัญชีของบริษัท ร. โดยไม่ได้จัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อมีมติให้เลิกบริษัทตามที่แจ้งต่อนายทะเบียนจริง ขัดต่อ มาตรา ๑๒๓๖ (๔) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีผลให้การจดทะเบียนดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดราชบุรี ที่เพิกถอนการจดทะเบียนเลิกบริษัทและอำนาจผู้ชำระบัญชีของบริษัท ร. นั้น ศาลมีอำนาจ กำหนดคำสั่งบังคับสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีคำสั่งห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดี เข้ามาในราชอาณาจักร โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร ตามมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และมีชื่อผู้ฟ้องคดีอยู่ในบัญชี รายชื่อคนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร เป็นการกระทำโดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนชื่อของผู้ฟ้องคดีออกจากบัญชีรายชื่อดังกล่าว รวมถึงการบันทึก ข้อมูลในระบบข้อมูลการตรวจคนเข้าเมืองที่ระบุลักษณะว่าผู้ฟ้องคดีเป็นคนต้องห้ามมิให้เข้ามา ในราชอาณาจักร และห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีกระทำการใด ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายในการเข้าเมืองของผู้ฟ้องคดี นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดี เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นายอำเภอฝางเพิกถอนสัญชาติไทยและจำหน่ายชื่อ ผู้ฟ้องคดีออกจากทะเบียนราษฎรไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมายื่นฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษา เพิกถอนคำสั่งเพิกถอนสัญชาติไทยของผู้ฟ้องคดีและมีคำพิพากษาว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสัญชาติไทย นั้น เป็นคำขอที่ศาลสามารถออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๔) แห่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๗/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์กรวิชาชีพ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นนายประกันของนาย ณ. ผู้ต้องหาในคดี ยาเสพติดให้โทษ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากนาย ส. ซึ่งเป็นทนายความของนาย ณ. ได้แถลงต่อศาลอาญารธนบุรีในการที่ผู้ฟ้องคดีรับเป็นนายประกันและความเป็นญาติของผู้ฟ้องคดี กับผู้ต้องหา จนเป็นเหตุให้ศาลอาญารธนบุรีมีคำสั่งดำเนินคดีผู้ฟ้องคดีฐานละเมิดอำนาจศาล ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องเรียนกล่าวหานาย ส. ต่อประธานกรรมการมรรยาททนายความว่านาย ส.

ประพฤติผิดมรรยาทนายความ แต่ร้องประธานกรรมการมรรยาทนายความปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการมรรยาทนายความ มีคำสั่งไม่รับเป็นคำกล่าวหาคดีมรรยาทนายความ ขอให้ศาลปกครองพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งไม่รับคำร้องเรียนกล่าวหา นาย ส. เป็นคดีมรรยาทนายความ นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหาย ต้องมีคำสั่งบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการส้วมแพทยสภา ตามประกาศของคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งคณะกรรมการส้วมแพทยสภา ซึ่งเป็นการรับเลือกตั้งจากสมาชิกส้วมแพทยสภาตามมาตรา ๑๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการส้วมแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยกำหนดให้มีการเลือกกรรมการส้วมแพทยสภาตามมาตราดังกล่าวจำนวน ๑๕ คน ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าจำนวนกรรมการส้วมแพทยสภาที่จัดให้มีการเลือกตั้งดังกล่าวไม่ถูกต้องตามมาตรา ๑๖ (๓) โดยที่ถูกต้องจะต้องเป็นจำนวน ๑๙ คน การดำเนินการเลือกตั้งและการประกาศผลการเลือกตั้งจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนผลการเลือกตั้งตามประกาศของคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งคณะกรรมการส้วมแพทยสภาดังกล่าว และให้คณะกรรมการส้วมแพทยสภาดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการส้วมแพทยสภาครั้งใหม่ให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นคำขอที่ศาลปกครองอาจมีคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๒/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ ๕ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ลงทะเบียนเรียนวิชาทฤษฎีสถิติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ผ่านทางระบบอินเตอร์เน็ต แต่รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ผู้ถูกฟ้องคดี) เห็นว่าเป็นการลงทะเบียนเรียนโดยมีหน่วยกิตเกินกว่าที่ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยระบบการศึกษาสำหรับชั้นปริญญาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๕.๒.๑ กำหนด และผู้ฟ้องคดีมิได้ยื่นคำร้องขอลงทะเบียนเกินกำหนด จึงมีคำสั่งถอนรายวิชาทฤษฎีสถิติศาสตร์ – นรีเวชวิทยา ดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีประสงค์ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ศาลจึงสามารถกำหนดคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๐/๒๕๕๕)

กรณีมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องว่า คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีการกู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้ฟ้องคดี และพบว่าผู้บริหารสถาบันการศึกษาของผู้ฟ้องคดี

ในฐานะตัวแทนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้ดำเนินการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ไม่เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วยการดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และวิธีการกู้ยืมเงิน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงมีมติให้เพิกถอน การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้ฟ้องคดี ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เป็นต้นไป และเพื่อให้เป็นไปตามมติดังกล่าว คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้กำหนด มาตรการในการดำเนินงานเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้ฟ้องคดีว่า ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เป็นต้นไป กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจะไม่จัดสรรเงินกู้ยืม ให้แก่ผู้ฟ้องคดีในการดำเนินการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาสำหรับนักศึกษาใหม่อีก ทำให้ผู้ที่เข้าศึกษา ในมหาวิทยาลัยของผู้ฟ้องคดีจะไม่อาจกู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ และผู้จัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้มีประกาศสำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ เรื่อง เพิกถอนการดำเนินงานของผู้ฟ้องคดี และได้มีหนังสือกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งมติดังกล่าว ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งและประกาศดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งตามหนังสือกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ และให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และ คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจัดสรรเงินกู้ยืมให้แก่ผู้ฟ้องคดีในการดำเนินการ ให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาสำหรับนักศึกษารายใหม่ และให้รับคำขอกู้ยืมเงินและอนุมัติการกู้ยืมเงิน จากนักศึกษารายใหม่ผู้ที่เข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาของผู้ฟ้องคดีที่มีคุณสมบัติครบถ้วน นั้น เป็นคำขอที่ศาลสามารถออกคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๘/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับภาษีอากรและค่าธรรมเนียม

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการอยู่ที่กรมสรรพากร ตำแหน่ง นักตรวจสอบภาษีชำนาญการ สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๒๖ ได้ประเมินภาษี ของบริษัท ฟ. ตามมาตรา ๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร กรณีผู้เสียภาษีไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ เจ้าพนักงานประเมิน หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร โดยบริษัท ฟ. ได้อุทธรณ์การประเมินภาษีดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ สรรพากร ภาค ๓ ต่อมา คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ สรรพากร ภาค ๓ ได้มีคำวินิจฉัยให้ปลดภาษีที่เจ้าพนักงาน ประเมินได้ประเมินเรียกเก็บไปแล้ว จากเหตุดังกล่าว บริษัท ฟ. จึงได้ฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นคดีอาญา ฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ สรรพากร ภาค ๓ ไม่สามารถรับอุทธรณ์ของบริษัท ฟ. ไว้พิจารณาได้ ตามมาตรา ๒๑ และ

มาตรา ๓๐ แห่งประมวลรัษฎากร การรับอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ สรรพากร ภาค ๓ และให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ สรรพากร ภาค ๓ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นคำขอที่ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๕/๒๕๕๕)

กรณี ผู้ฟ้องคดี (บริษัท บริหารสินทรัพย์กรุงศรีอยุธยา จำกัด) ฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดี (สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาแม่สาย) ประเมินและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ ค่าภาษีอากรและภาษีธุรกิจเฉพาะจากผู้ฟ้องคดีโดยไม่ถูกต้อง ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งเรียกเก็บเงินภาษีอากรและภาษีธุรกิจเฉพาะ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินภาษีอากรและภาษีธุรกิจเฉพาะพร้อมดอกเบี้ย นั้น กรณีเป็นคำขอที่ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๗/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเคยเป็นพนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทย และได้ลาออกจากงานแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยเมื่อปี ๒๕๔๕ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้นำระบบค่าตอบแทนใหม่มาใช้และให้พนักงานที่อยู่ในระบบบำเหน็จบำนาญแสดงความประสงค์ว่าจะเข้าระบบค่าตอบแทนใหม่หรือจะยังคงอยู่ในระบบค่าตอบแทนเดิม ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าวิธีการการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามระบบค่าตอบแทนใหม่ไม่ชอบ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับบำนาญน้อยกว่าระบบเดิม ขอให้เพิกถอนวิธีการคำนวณบำนาญที่มีผลให้เสื่อมสิทธิและประโยชน์ของพนักงาน นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีตำบลบัวเขต ออกคำสั่ง เรื่อง ให้พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ได้รับเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๒ และออกคำสั่ง เรื่อง ให้พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ได้รับเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ โดยให้พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ซึ่งก็คือผู้ฟ้องคดีทั้งห้าสิบสามคน ได้รับเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ตามลำดับ ต่อมา นายกเทศมนตรีตำบลบัวเขต มีคำสั่งแจ้งไปยังผู้ฟ้องคดีทั้งห้าสิบสามคน เรื่อง ให้ส่งคืนเงินค่าประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

และประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ตามคำวินิจฉัยของ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ที่วินิจฉัยตามข้อสังเกตของสำนักตรวจเงินแผ่นดิน โดยนายเกษมมนตรี ตำบลบัวเชดระบุในคำสั่งดังกล่าวว่าขอยกเลิกคำสั่งลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๒ และคำสั่งลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าสิบสามคนเห็นว่า คำสั่งลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าสิบสามคนได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหาย จึงฟ้องคดีต่อศาลขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อน หรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากคำสั่งดังกล่าวจำต้องมีคำบังคับมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุขโรค

กรณีฟ้องว่า คำสั่งของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา- หมู่เกาะพีพี ที่แจ้งให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคหรือถอนเสาไฟฟ้าและสายเคเบิลหรือสิ่งอื่นใด ที่ผิดไปจากสภาพเดิมให้พ้นจากอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าของกิจการโรงแรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวและใช้กระแสไฟฟ้า จากการจ่ายกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ย่อมได้รับผลกระทบโดยตรง จึงนำคดี มาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าคำสั่งให้รื้อถอน เสาไฟฟ้าและสายเคเบิลหรือสิ่งอื่นใดเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลย่อมมีอำนาจ เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้มีประกาศกำหนด เขตเดินสายไฟฟ้า สายส่งไฟฟ้า ๒๓๐ กิโลโวลต์ ราชบุรี ๓-สมุทรสาคร ๔ ตามพระราชบัญญัติ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกเขตเดินสายไฟฟ้า สายส่งไฟฟ้าดังกล่าว การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้นำผังแนวที่สำรวจแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย ต่อมา ผู้ฟ้องคดีตรวจพบว่าการตอกหมุดกำหนดแนวเขตเดินสายไฟฟ้า สายส่งไฟฟ้า ในเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์ต่อประธานกรรมการกำกับ กิจการพลังงาน แต่สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน มีหนังสือแจ้งไม่รับพิจารณา คำร้องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงฟ้องคดีต่อศาลขอให้ยกเลิก การกำหนดแนวเขตระบบโครงข่ายไฟฟ้า ๒๓๐ กิโลโวลต์ ราชบุรี ๓-สมุทรสาคร ๔ และห้ามมิให้ รอนสิทธิการครอบครองที่ดินของผู้ฟ้องคดี นั้น การแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดี ได้รับจำต้องมีคำบังคับของศาลตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๕/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อหามั้ย และเหตุเดือดร้อน รำคาญ

กรณีฟ้องว่า มารดาของผู้ฟ้องคดีได้เข้ารับการรักษาพยาบาลจากโรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี แล้วเสียชีวิต ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การตายของมารดาไม่ได้เกิดจากการตายด้วยโรคพยาธิสภาพตามปกติทั่วไป แต่เป็นผลโดยตรงจากการวินิจฉัยโรคล่าช้า และเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นคำร้องขอรับเงินช่วยเหลือต่อคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องขอรับเงินช่วยเหลือเบื้องต้น จังหวัดจันทบุรี อันเป็นการใช้สิทธิตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ และต่อมา คณะอนุกรรมการพิจารณาคำร้องขอรับเงินช่วยเหลือเบื้องต้นฯ จังหวัดจันทบุรี พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีของมารดาของผู้ฟ้องคดีไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่สมควรจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ยื่นคำร้อง จึงมีมติไม่จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย จึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ คณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ในฐานะผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีมีมติยกคำร้องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ นั้น เป็นคำขอที่ศาลปกครองมีอำนาจกำหนด คำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๗ จังหวัดขอนแก่น ได้แจ้งผลการตรวจสอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๒ ของเทศบาลตำบลภูผาม่าน (ผู้ฟ้องคดี) และติดตามผลการตรวจสอบงบการเงินงวดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๗ มีข้อเสนอแนะให้ผู้ฟ้องคดีเรียกเงินส่งคืนคลังเทศบาล เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้จ่ายขาดค่าประกันอุบัติเหตุ ค่าจัดซื้อ เสื้อกันหนาวแจกจ่ายราษฎร เบิกจ่ายเงินสดเพื่อจ่ายให้แก่ผู้ชนะการแข่งขันกีฬา ค่าเครื่องแต่งกาย จ่ายขาดเงินสะสมเพื่ออุดหนุนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอชุมแพ เพราะรายการดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถจ่ายขาดเงินสะสมได้ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือถึงผู้อำนวยการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๗ จังหวัดขอนแก่น ได้แย้งข้อทักท้วงพร้อมชี้แจงเหตุผลในประเด็นต่าง ๆ ต่อมา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๗ จังหวัดขอนแก่น ได้มีหนังสือยืนยันให้ผู้ฟ้องคดีเรียกเงินคืนจากผู้ที่เกี่ยวข้องตามความเห็นเดิม ผู้ฟ้องคดี

จึงได้ปฏิบัติตามข้อ ๑๐๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยได้มีหนังสือรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น วินิจฉัยข้อทักท้วงดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นได้วินิจฉัยว่าเห็นพ้องตามความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๗ จังหวัดขอนแก่น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นใช้ดุลพินิจวินิจฉัยโดยไม่ชอบ จึงอุทธรณ์โต้แย้งความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ยืนยันว่าเหตุผล ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานไม่มีข้อเท็จจริงที่แตกต่างอย่างเป็นสาระสำคัญกับที่เคยชี้แจงต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๗ จังหวัดขอนแก่น ไม่สามารถหักล้างเหตุผลและคำวินิจฉัยของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นตามหนังสือลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นใช้ดุลพินิจใหม่ให้ถูกต้อง นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับนั้นต้องมีค่าบังคับของศาลตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา ได้มีมติที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา อนุมัติโครงการจ่ายขาดเงินสะสมจำนวน ๒๐ โครงการ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา มิได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ศาลสามารถกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๓/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า นายอำเภอเมืองนครนายกได้มีคำสั่งให้ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีทั้งห้า รวมทั้งบุคคลในทะเบียนบ้านเลขที่ ๙๙/๙ ออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าไม่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ผู้ฟ้องคดีทั้งห้ากับพวกอีก ๖ คน จึงมีหนังสือร้องเรียนไปยังอธิบดีกรมการปกครองขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีที่ถูกถอนชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน และมีคำสั่งให้การเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐ ตำบลศรีจุฬา เป็นโมฆะ และจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับแจ้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายกว่า

ให้ผู้ยื่นเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีทั้งห้ากับพวกอีก ๖ คน ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งนายอำเภอเมืองนครนายกที่ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีทั้งห้าออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าได้รับจำต้องมีคำสั่งของศาลตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๐๖/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านบ้านแม่ห้า ตามประกาศของนายอำเภอสะเตา แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า นาย ม. (ผู้สมัครหมายเลข ๒) ได้กระทำการฝ่าฝืนข้อ ๘ (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ออกตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๘๗ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องเรียนการเลือกผู้ใหญ่บ้านต่อนายอำเภอสะเตา ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาและนายอำเภอสะเตาพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อร้องเรียนการเลือกผู้ใหญ่บ้านของผู้ฟ้องคดีไม่เข้าลักษณะต้องห้าม ตามข้อ ๘ (๑) ของระเบียบดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนคำสั่งของนายอำเภอสะเตา ที่แต่งตั้งนาย ม. เป็นผู้ใหญ่บ้าน นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ศาลสามารถออกคำสั่งให้ให้ได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่น

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งประกาศคณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ จังหวัดอุดรธานี เรื่อง แจ่งรายชื่อ "ผู้มีสิทธิ" ที่จะได้รับเงินค่าขนย้าย (ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ) กับมีสิทธิและไม่มีสิทธิรับเงินค่ารั้วย้ายสิ่งปลูกสร้าง และค่าต้นไม้หรือไม้ผลที่ถูกเขตชลประทานบริเวณพื้นที่ห้วงงาน (เพิ่มเติม) งานจัดภูมิทัศน์ และอุโมงค์ส่งน้ำ ของโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๗ นั้น คำขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนประกาศที่พิพาทเป็นคำขอที่ศาลออกคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๖๗/๒๕๕๗ ที่ ๘๖๘/๒๕๕๗ และที่ ๘๖๙/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมป่าไม้ได้มีหนังสืออนุญาตให้นาย ธ. เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแก่งลอยและป่านากลาง ในท้องที่ตำบลดงมะไฟ อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง กำหนดระยะเวลา ๑๐ ปี ตามคำขอต่ออายุประทานบัตร ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดสืบแปลคนเห็นว่า การอนุญาตดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากพื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นแหล่งต้นน้ำของห้วยหว้าและห้วยปูน ซึ่งจะไหลลงสู่บริเวณพื้นที่ราบลุ่มที่มีการทำนาของเกษตรกรเป็นที่เก็บของป่า เป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติของสถานการศึกษา และเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ป่า อีกทั้ง ในการอนุญาตขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการพิจารณาอนุญาต ขอให้ศาลเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายนั้น ต้องมีคำบังคับให้เพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๔๘/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า หัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลานได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลานหรือทำสิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ได้พิจารณาแล้วมีหนังสือยืนยันตามคำสั่งของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลานและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ผู้อำนวยการพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว นั้น เป็นคำขอที่ศาลสามารถกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๔๗/๕๕๘)

กรณีฟ้องว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้วทางออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารให้บริษัท อ. ก่อสร้างอาคารโรงบรรจุก๊าซชนิดคอนกรีตเสริมเหล็ก ๑ หลัง เพื่อใช้เป็นสถานที่เก็บและจ่ายก๊าซ ในบริเวณพื้นที่หมู่ที่ ๑ ตำบลบ่อแก้วทางออก อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับบ้านเรือนของชาวบ้าน แหล่งชุมชน โรงเรียน และศาสนสถาน โดยไม่คำนึงถึงความเสี่ยงและอันตรายที่จะเกิดขึ้น เนื่องจากตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ถูกต้อง เหมาะสม ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของประชาชนในพื้นที่ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องให้เพิกถอนคำสั่งของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้วทางออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและคลังสินค้าเพื่อการผลิต แบ่งแยก บรรจุ สะสม ขนส่ง และหรือจำหน่ายก๊าซอันตรายหรือก๊าซปิโตรเลียมเหลว และให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้วทางออกดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายให้ถูกต้องเพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชน ชุมชน และผู้ฟ้องคดีทั้งสองร้อยสี่สิบคน

นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายนั้นต้องมีคำบังคับ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ คส.๖/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบหาคณะซึ่งเป็นผู้ค้าที่ได้รับสิทธิให้ประกอบการค้า ในบริเวณตลาดนัดจตุจักรได้ฟ้องขอให้เพิกถอนประกาศกองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร เรื่อง การจัดเก็บค่าใช้สถานที่เพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ และประกาศกองอำนวยการ ตลาดนัดกรุงเทพมหานคร เรื่อง การจัดเก็บค่าใช้สถานที่เพิ่มเติม (สำหรับแผงค้าที่ไม่ได้มาติดต่อ และชำระภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓) ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ที่บังคับให้ผู้ฟ้องคดี ทั้งสามสืบหาคณะชำระเงินแผงค้าละ ๘,๑๐๐ บาท เพื่อนำเงินไปชำระหนี้ค่าเช่าให้แก่การรถไฟ แห่งประเทศไทย แม้ในระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนี้ จะปรากฏว่าสัญญาเช่าที่ดิน บริเวณตลาดนัดจตุจักรระหว่างกรุงเทพมหานครกับการรถไฟแห่งประเทศไทยได้สิ้นสุดลงแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมา และกรุงเทพมหานครมิได้เป็นผู้บริหารงานตลาดนัดจตุจักร อีกต่อไปก็ตาม แต่ประกาศกองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครทั้งสองฉบับดังกล่าว ที่ผู้อำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร และกองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร ได้อาศัยอำนาจตามข้อ ๙ ของระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการบริหารงานตลาดนัด กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๓ ออกประกาศที่พิพาททั้งสองฉบับ ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดี ทั้งสามสืบหาคณะได้ชำระเงินตามประกาศดังกล่าวที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๒ ไปแล้ว ถือได้ว่าเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ยังไม่หมดสิ้นไป หากศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็มีอำนาจกำหนดคำบังคับสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว โดยให้มีผลย้อนหลัง ไปถึงวันที่ออกคำสั่งดังกล่าวได้ตามนัยมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๘/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า การตรวจสอบนักบินตามเส้นทางบินในครั้งที่ ๑ (วันที่ ๒๘ ถึงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๑) และครั้งที่ ๒ (วันที่ ๗ ถึงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๑) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากนำคำสั่งสายปฏิบัติการที่ ๐๐๘/๒๕๕๑ เรื่อง ภาพลักษณ์ของนักบิน ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๑ ของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มาใช้ในการตรวจสอบ ทำให้ผู้ฟ้องคดีมีประวัติ ไม่ผ่านการตรวจสอบเส้นทางนักบิน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนผลการตรวจสอบ นักบินตามเส้นทางบิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ เพิกถอนคำสั่งของอธิบดีกรมการบินพลเรือน ที่มีคำสั่งว่าการตรวจสอบนักบินตามเส้นทางบิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ของผู้ฟ้องคดีชอบ ด้วยกฎหมาย และขอให้กรมการบินพลเรือนชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น

เป็นคำขอที่ศาลอาจมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๐/๒๕๕๗)

(๒) คำขอให้ศาลกำหนดคำบังคับโดยการสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

กรณีฟ้องว่า สามีของผู้ฟ้องคดีได้ซื้อรถยนต์จากตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ของบริษัท ฮ. และนำมาใช้งานได้ประมาณ ๗ วัน ปรากฏว่ารถยนต์คันดังกล่าวมีความชำรุดบกพร่องในการผลิต ไม่สามารถซ่อมให้หายขาดได้ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนไปยังบริษัท ฮ. เพื่อขอให้มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนรถคันใหม่ให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่บริษัท ฮ. ไม่ดำเนินการให้ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมไปยังคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค หลังจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค มีมติไม่ดำเนินคดีกับบริษัท ฮ. แทนผู้ฟ้องคดี เนื่องจากเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีไม่เข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ดำเนินคดีกับบริษัท ฮ. แทนผู้ฟ้องคดี ในกรณีที่บริษัทดังกล่าวผลิตและจำหน่ายรถยนต์ชำรุดบกพร่อง นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๖/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพนม ขอให้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน แต่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพนมไม่ดำเนินการ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้ผู้ฟ้องคดีในอัตราเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ จนถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ รวมเป็นเงิน ๑๖๘,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้ผู้ฟ้องคดีในอัตราเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับโดยสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด และสั่งให้ใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการประกอบกิจการ

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขตธนบุรี หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล เขตธนบุรี และเจ้าหน้าที่อนามัย ๖ ละเลยต่อหน้าที่ปล่อยให้ นาย ว. ประกอบกิจการซ่อม ัดแปลง และตกแต่งรถจักรยานยนต์ โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากกลิ่นเหม็นของน้ำมันเบนซินและสารเคมีที่ผู้ประกอบการใช้ล้างชิ้นส่วนอะไหล่และเครื่องยนต์ อีกทั้ง มีการทดลองเครื่องยนต์เสียงดัง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขตธนบุรี หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล เขตธนบุรี และเจ้าหน้าที่อนามัย ๖ ควบคุมมิให้นาย ว. ประกอบกิจการที่จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๖/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๘๔๕๘ ตำบลบ้านพลวง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ จากนาง ว. เนื้อที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ๕๖ ตารางวา แต่ถูกนาย ป. รบกวอนการครอบครองที่ดินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องนาย ป. ต่อศาลแขวงสุรินทร์ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีกับนาย ป. ได้ตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน ซึ่งศาลแขวงสุรินทร์มีคำพิพากษาตามยอมเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๑๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงนำหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดไปขอลงโฉนดที่ดิน แต่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ว่าไม่สามารถออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ โดยอ้างว่าคำพิพากษตามยอมมีรายละเอียดน้อยไป ผู้ฟ้องคดีได้ไปติดต่อขอลงโฉนดที่ดินอีกหลายครั้ง แต่ก็ได้รับการปฏิเสธด้วยวาจาทุกครั้ง ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ออกโฉนดที่ดินตามคำพิพากษตามยอมของศาลแขวงสุรินทร์ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองชอบที่จะออกคำบังคับเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องจากการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว โดยการสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องรับคำขอลงโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ภายในเวลาที่ศาลกำหนด ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๙/๒๕๕๕ และคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๑/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยมีรูปแผนที่และเนื้อที่ไม่เป็นไปตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เดิมที่ใช้ในการออกโฉนดที่ดิน จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลเพิกถอนโฉนดที่ดิน นั้น ถือเป็นคำขอให้ขอรับตีกรรมที่ดิน ดำเนินการเพิกถอนหรือแก้ไขรูปแผนที่หรือเนื้อที่ในโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน อันเป็นคำขอที่ศาลกำหนด คำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการเขตสะพานสูงออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ให้พ้นจากที่อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่รุกล้ำเขตคลองสาธารณประโยชน์ (คลองทับช้างบน) ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้ง การที่ผู้อำนวยการเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ไม่ได้ออกคำสั่งรื้อถอนบ้าน ๒ หลังที่ปลูกสร้างพร้อมกันกับผู้ฟ้องคดีและอยู่ในแนวเขตของกรมชลประทานเดียวกัน เป็นการเลือกปฏิบัติและละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้อำนวยการเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดโดยไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ศาลสามารถออกคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอหนองบัวแดง (ค.ป.อ. หนองบัวแดง) ได้มีมติเห็นชอบให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินระหว่าง การรื้อถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน นาย ป. ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๔ ตำบลหนองแวง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ได้ทำหนังสือคัดค้านมติ ค.ป.อ. หนองบัวแดง ดังกล่าวต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ ว่าที่ดินที่มีมติให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ ได้มีการเปลี่ยนแปลงถือครองที่ดิน โดยน้องสาวของผู้ฟ้องคดีได้ขายที่ดินให้แก่นาง ว. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ และต่อมา กลุ่มกฎหมายของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิได้ทำหนังสือคัดค้านการออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ เนื่องจากผู้ฟ้องคดียื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ที่ดินทับซ้อนกับที่นาง ว. ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องเรียนเพื่อขอความเป็นธรรมจากกรณีดังกล่าว ต่อมา ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ ได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิได้เข้าดำเนินการตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามที่ร้องเรียน

แต่อย่างไรก็ตาม ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิและปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการตามมติของ ค.ป.อ. หนองบัวแดงดังกล่าว และออกหนังสืออนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) และให้ดำเนินการเพิกถอนมติของ ค.ป.อ. หนองบัวแดง ที่มีมติเห็นชอบให้นาย ป. เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน แปลงที่ ๑๒ กลุ่มที่ ๑๓๐๘ นาง ว. เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน แปลงที่ ๒๐ กลุ่มที่ ๑๓๐๘ และนาง ส. เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน แปลงที่ ๒๑ กลุ่มที่ ๑๓๐๘ นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจำต้องมีคำบังคับโดยสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๘/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี สาขาเพ็ญ มีคำสั่งให้แก้ไขแผนที่และเนื้อที่ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๗๕๐ ตำบลเพ็ญ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ของนาง ร. ตามคำขอรังวัดสอบเขต ซึ่งรुकกล้าที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๕๔๐ ตำบลเพ็ญ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานีของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี สาขาเพ็ญ โดยขอให้รายงานไปยังอธิบดีกรมที่ดินเพื่อมีคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ของ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๗๕๐ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี สาขาเพ็ญ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าได้ดำเนินการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๗๕๐ โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิบดีกรมที่ดินเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี สาขาเพ็ญ ที่สั่งแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๗๕๐ ตำบลเพ็ญ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ให้กลับมาใช้รูปแผนที่และเนื้อที่เดิม นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจำต้องมีคำบังคับโดยสั่งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี สาขาเพ็ญ และอธิบดีกรมที่ดินในฐานะเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดำเนินการเพิกถอนหรือแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๗๕๐ ที่ได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมหรือจดทะเบียนเอกสารรายการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ นาง ร. ไปโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายให้กลับมาใช้รูปแผนที่และเนื้อที่เดิมตามคำขอของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาล มิได้ดำเนินการสอบสวน นาย ฉ. นายเทศมนตรีเมืองลาดสวาย ตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีหนังสือร้องเรียนกล่าวหาว่านาย ฉ. ได้นำนาย น. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกและไม่มีตำแหน่ง

หน้าที่ใด ๆ ในเทศบาลเมืองลาดสวายเข้ามาทำงานในเทศบาลเมืองลาดสวาย อันเป็นการกระทำฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ จตุตศ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ที่อาจทำให้นาย ฉ. ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีเมืองลาดสวายตามมาตรา ๔๘ บัญญัติ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีได้สอบสวนและวินิจฉัยคดีเรื่องนี้โดยเร็ว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายดังกล่าว ศาลมีอำนาจออกคำสั่งตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงนายอำเภอบ้านนาเรียงเรียนประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริกและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก กรณีละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ การประชุมสภาท้องถิ่น หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบรวม ๑๓ ประเด็น ซึ่งนายอำเภอบ้านนามีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนข้อร้องเรียนดังกล่าวตามข้อ ๗ และข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ แต่นายอำเภอบ้านนามีได้มีหนังสือตอบให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ขอให้ศาลมีคำสั่งให้นายอำเภอบ้านนาตอบข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสามารถกำหนดคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและปฏิบัติหน้าที่รักษาราชการแทนปลัดเทศบาล ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหน้าที่งบประมาณตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้มีหนังสือถึงนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอและนายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ เพื่อทักท้วงว่าการจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของเทศบาลตำบลหนองสอไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์มีหนังสือแจ้งอนุมัติร่างเทศบัญญัติดังกล่าวโดยไม่พิจารณาหนังสือทักท้วงของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ร้องเรียนเรื่องดังกล่าว หลังจากนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า การที่สภาเทศบาลตำบลหนองสอมีมติให้พิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และได้แจ้งความเห็นดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย เมื่อทราบผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งนายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ และผู้ว่าราชการจังหวัด

ภาพสิทธิ์ ให้เพิกถอนการอนุมัติร่างเทศบัญญัติงบประมาณข้างต้น แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องให้นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์เพิกถอนการอนุมัติเทศบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ของเทศบาลตำบลหนองสอ และให้นายกเทศมนตรี ตำบลหนองสอเพิกถอนการประกาศใช้เทศบัญญัติดังกล่าว นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อน หรือความเสียหายนั้น จำต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๗/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์การตามรัฐธรรมนูญ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีถูกเลิกจ้างตามสัญญาจ้างครูอัตราจ้างชั่วคราว สังกัดโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง ๘ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม จึงมีหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง เขต ๑ แต่ได้รับแจ้งว่าสัญญาจ้างของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลงแล้วเนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยดังกล่าว จึงมีหนังสือลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ ร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อให้ดำเนินการสอบสวนกรณีร้องเรียนดังกล่าวตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ได้รับเรื่องไว้แล้ว แต่ก็ยังไม่ได้รับดำเนินการในกรณีดังกล่าวแต่อย่างใด ขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด นั้น ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำบังคับโดยสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนดตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อให้ดำเนินการสอบสวนข้อพิพาทตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด ในมาตรา ๑๓ (๑) (ก) และ (ข) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่ปรากฏว่าผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แต่อย่างใดต่อเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ นั้น การแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจะต้องมีคำบังคับของศาลตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๓/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสหกรณ์

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุบลราชธานี ได้ร้องเรียนต่อสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุบลราชธานีกระทำการให้สหกรณ์เสียหาย หรือสหกรณ์หรือสมาชิกเสื่อมเสียผลประโยชน์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ากรณีที่สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปสอบถามเองในที่ประชุมใหญ่วิสามัญของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุบลราชธานี เป็นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในการตรวจสอบสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุบลราชธานี ทำให้สหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ได้รับความเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีระงับการดำเนินการของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือสั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราว และให้สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีดำเนินคดีกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เป็นคำขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ จึงเป็นคำขอที่ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ก. และได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีให้เป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอให้อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ตรวจสอบจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ดังกล่าวถึงสามครั้ง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่าการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีดังกล่าวไม่เป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการพิจารณาจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ออมทรัพย์ ก. ใหม่ นั้น คำขอดังกล่าวเป็นคำขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ จึงเป็นคำขอที่ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๙/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้เข้าร้องทุกข์ต่อสถานีตำรวจภูธรเขาวงว่า ผู้รับจ้างของกรมทางหลวงชนบทกับพวก ได้ก่อสร้างถนนรुक้าเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยมิชอบ ขอให้สถานีตำรวจภูธรเขาวงดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่สถานีตำรวจภูธรเขาวงเพิกเฉยไม่ดำเนินการใด ๆ กับผู้กระทำผิด

ตามที่มีการร้องทุกข์ นั้น ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๗/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

กรณีฟ้องว่า บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และคณะกรรมการบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ จากการที่ได้อนุมัติและทำสัญญาโครงการ ๓G HSPA กับกลุ่มบริษัท ท. ทำให้กลุ่มบริษัท ท. เป็นผู้ให้บริการ ๓G HSPA ได้ทั่วประเทศสามารถผูกขาดตลาดโมบายอินเทอร์เน็ต (Mobile Internet) ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียเปรียบกลุ่มบริษัท ท. โดยอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองละเลยต่อหน้าที่โดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องประกอบกิจการด้วยตนเอง หรือมิฉะนั้นต้องดำเนินการโดยวิธีประมูลคลื่นความถี่ และไม่ดำเนินการตามกฎหมายในการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการ ๓G HSPA ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ประกอบกิจการและบริหารกิจการระบบ HSPA บนคลื่นความถี่ที่ได้รับการจัดสรรด้วยตนเอง และจะต้องไม่อนุญาตให้บุคคลอื่นบริหารจัดการหรือประกอบกิจการดังกล่าวแทน ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ดำเนินการตามกฎหมายในการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการ ๓G HSPA นั้น เป็นคำขอที่ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๙/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนต่อนายอำเภอจักราช จำนวนสองฉบับ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินคดีกับนาย ว. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสีสุก ที่กระทำการทุจริตขอรับเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย น้ำท่วมขังและไหลหลาก ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ นายอำเภอจักราชได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ติดตามและขอทราบผลการสอบสวนมาโดยตลอด แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับแจ้งผลการสอบสวนแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือถึงนายอำเภอจักราชเพื่อขอติดตามผลการร้องเรียนแต่นายอำเภอจักราชเพิกเฉย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ให้นายอำเภोजักราชส่งสำเนาคำให้การ สรุปผลการสอบสวน พร้อมรายละเอียดต่าง ๆ ตามที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องเรียนให้ผู้ฟ้องคดี และให้รับรองสำเนาเอกสารดังกล่าวภายในเวลาที่ศาลกำหนด นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากการกระทำดังกล่าว จำต้องมีคำบังคับโดยสั่งให้นายอำเภोजักราชส่งข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารต่อผู้อำนวยการกองงานผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร แต่ผู้อำนวยการกองงานผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานครไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาอันสมควร ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่ปรากฏว่าผู้อำนวยการกองงานผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือจัดส่งข้อมูลข่าวสารไปให้ผู้ฟ้องคดีแต่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนอื่นตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ซึ่งไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารตามหนังสือขอข้อมูลข่าวสารข้างต้น โดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมิได้ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่ผู้อำนวยการกองงานผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานครส่งไปให้ และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าผู้อำนวยการกองงานผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานครได้ส่งข้อมูลข่าวสารไปให้ผู้ฟ้องคดีแล้ว แต่จนถึงวันส่งคำฟ้องผู้ฟ้องคดีก็ยังไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารแต่อย่างใด นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับสั่งให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนด ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๔๒/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือไปยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มิได้ดำเนินการใด ๆ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด นั้น เป็นคำขอที่ศาลสามารถกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งรับราชการครู โรงเรียนวัดราชบพิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ ฟ้องว่า ถูกคำสั่งลงโทษทางวินัยตัดเงินเดือนร้อยละ ๕ เป็นเวลา ๑ เดือน ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ขอให้คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต ๑ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนด คำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ละเลยต่อหน้าที่ตามที่ กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร กรณีไม่ออกคำสั่ง ให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งถูกพักการปฏิบัติหน้าที่ กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน และเบิกจ่ายเงินเดือน หรือค่าตอบแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามอัตราที่ได้รับก่อนถูกพักการปฏิบัติหน้าที่ ขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่และเบิกจ่ายเงินเดือนหรือ ค่าตอบแทนดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อมีการเพิกถอนคำสั่งพักการปฏิบัติหน้าที่ผู้ฟ้องคดี ย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งพักการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีและ นายอำเภอโนนสะอาดยอมมีหน้าที่ต้องออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ และเบิกจ่าย ค่าตอบแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิตั้งแต่วันที่คำสั่งพักการปฏิบัติหน้าที่ถูกเพิกถอน จนถึงวันที่ ผู้ฟ้องคดีถูกพักการปฏิบัติหน้าที่ครั้งใหม่ เป็นคำขอที่ศาลอาจออกคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับคดีอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีถูกจับกุมดำเนินคดีในความผิดฐานมียาเสพติด ให้โทษประเภท ๑ (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย จากนั้น เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีคำสั่งให้ยึดเงินสดจำนวน ๕๑๕,๐๐๐ บาท ของผู้ฟ้องคดีไว้ชั่วคราว ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ เพื่อตรวจสอบทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นทรัพย์สิน ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งหากมีเหตุเชื่อได้ว่าเป็นทรัพย์สิน ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก็จะให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้นต่อไป ต่อมา ศาลจังหวัดเชียงรายมีคำพิพากษายกฟ้อง แต่ให้ริบ เมทแอมเฟตามีนที่เหลือจากการตรวจพิสูจน์ของกลาง คดีถึงที่สุดแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีขอคืนทรัพย์สิน แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดี ต่อศาลขอให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดคืนทรัพย์สิน นั้น เป็นคำขอ ที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า เจ้าของบ้านข้างเคียงเลขที่ ๑๔/๒๑๑๔ ซึ่งอยู่ติดกัน ก่อสร้างต่อเติมหลังคาบนกำแพงบริเวณหน้าบ้านรุกล้ำเข้าไปในบ้านของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ได้ อนุญาต เป็นเหตุให้ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงร้องเรียนไปยังนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลบางบัวทองและนายช่างฝ่ายกองช่างองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง แต่ไม่มีการดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนให้แต่อย่างใด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายก องค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทองดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยสั่งให้เจ้าของบ้านเลขที่ ๑๔/๒๑๑๔ รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ได้ก่อสร้างต่อเติมรุกล้ำบนกำแพงเขตติดต่อกับบ้านของผู้ฟ้องคดี นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ศาลสามารถออกคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๗/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเคยเป็นอาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยนครราชสีมาฟ้องว่า วิทยาลัยนครราชสีมาละเลยไม่ออกหนังสือรับรองการทำงานที่ถูกต้องให้ผู้ฟ้องคดี ขอให้ ออกหนังสือรับรองการทำงานที่ระบุข้อมูลชัดเจน นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อน หรือเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้นต้องมีคำสั่งบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แจ้งการขาดคุณสมบัติและการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๖ คน เพื่อให้กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการประกาศรายชื่อการพ้นจากตำแหน่ง และจัดให้มีการคัดเลือกกรรมการใหม่ แทนตำแหน่งที่ว่างภายในระยะเวลาตามกฎหมาย กระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า การถอดถอน กรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครอาจไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่ประกาศการพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งเลขธิการคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยยืนยันว่าได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการถอดถอนครบถ้วนแล้ว เป็นการถอดถอน ด้วยเหตุขาดคุณสมบัติในเรื่องบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามซึ่งจุฬาราชมนตรีได้มีคำวินิจฉัยอันเป็นที่สุด และยืนยันว่ากระทรวงมหาดไทยต้องดำเนินการประกาศรายชื่อกรรมการอิสลามประจำ กรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งในราชกิจจานุเบกษา และจัดการคัดเลือกแทนตำแหน่งที่ว่าง แต่กระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงขอให้

กระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครจำนวน ๒๖ คน ที่พ้นจากตำแหน่งในราชกิจจานุเบกษา แล้วให้จัดให้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครแทนตำแหน่งที่ว่าง และให้เรียกเงินค่าตอบแทนประจำตำแหน่งประธานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครคืนจากผู้ที่ถูกถอดถอน นั้น ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยละเลยต่อหน้าที่ไม่ดำเนินการตรวจสอบ กรณีมีผู้ปลอมลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดีถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของผู้ฟ้องคดีไป ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบการกระทำของธนาคารดังกล่าว แต่ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยยังไม่ดำเนินการให้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบการกระทำของธนาคาร ก. สาขา นครศรีธรรมราช นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีคำร้องขอให้คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบลบางเสาธงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เช่านา เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ แต่เนื่องจากยังไม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ศาลจังหวัดสมุทรปราการจึงมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้งดการบังคับคดีในที่ดินที่พิพาท เนื่องจากเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าเป็นผู้เช่านาที่พิพาท ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายอำเภอบางเสาธง มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบลบางเสาธง เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าว นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการเขตบางแค ละเลยต่อหน้าที่ปล่อยให้ นาย พ. กับนาย ว. ก่อสร้างโบสถ์คริสต์ในหมู่บ้านจัดสรรโดยไม่ได้รับอนุญาต ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้อำนวยการเขตบางแค ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดกับอาคารโบสถ์คริสต์จักรเพชรเกษม นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายต้องมีค่าบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ประธานกรรมการ พนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ประธานกรรมการกลาง พนักงานเทศบาล อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ ร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวละเลยต่อหน้าที่ไม่ออกไปรับคำขอให้ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดออกไปรับคำขอภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดดำเนินการพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดี ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว นั้น ศาลมีอำนาจ กำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๒/๒๕๕๖)

(๓) คำขอให้ศาลกำหนดค่าบังคับโดยการสั่งให้ใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เช่าและครอบครองที่ดินโฉนดที่ดิน เลขที่ ๓๕๗๕๗ ตำบลบางเสร่ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ต่อมา เจ้าของที่ดินได้ขอรังวัด แบ่งแยกที่ดิน และจากผลการรังวัดที่ดินทำให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่ามีผู้ขุดบ่อน้ำขนาดใหญ่รูก้ำเข้าไปในทางสาธารณประโยชน์ซึ่งอยู่ทางด้านทิศเหนือของที่ดินแปลงดังกล่าวจึงไม่สามารถใช้ทางสาธารณประโยชน์เป็นทางเข้าออกที่ดินได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรสัตหีบ พร้อมกับร้องเรียนไปยังเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) และฟ้องผู้ขุดบ่อน้ำเป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดพัทลุงให้รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย ต่อมา ศาลจังหวัดพัทลุงได้มีหมายเรียกนายกเทศมนตรีตำบลเกล็ดแก้ว (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ไปให้การเป็นพยานโจทก์ ในคดีแพ่งที่ผู้ฟ้องคดีได้ฟ้องผู้ขุดบ่อน้ำเป็นจำเลย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ให้ชดใช้ค่าเสียหาย โดยได้ให้การต่อศาลว่าไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบ่อน้ำที่อยู่ในทางสาธารณประโยชน์ ทั้งๆ ที่สถานีตำรวจภูธรสัตหีบได้แจ้งข้อเท็จจริงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบแล้ว การให้ถ้อยคำดังกล่าว ทำให้ไม่มีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลักษณะและขนาดของบ่อน้ำ เพื่อให้ศาลใช้ประกอบการพิจารณาคดี ในการประเมินความเสียหายของผู้ฟ้องคดี และยังทำให้พนักงานสอบสวนไม่สามารถดำเนินการสอบสวนและจับกุมผู้กระทำผิดได้ เนื่องจากไม่มีผู้เสียหายร้องทุกข์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งสามละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายที่ไม่แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี

กับผู้บุกรุกทางสาธารณประโยชน์ในเขตพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ นอกจากนี้ ยังให้การเท็จและปิดบังข้อเท็จจริงต่อศาลจังหวัดพิจิตรจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวได้ ทำให้ศาลจังหวัดพิจิตรพิพากษายกฟ้องอันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว และนายกเทศมนตรีตำบลเกล็ดแก้ว ร่วมกันรับผิดชอบในฐานะลูกหนี้ร่วมต่อผู้ฟ้องคดีเสมือนเป็นจำเลยในคดีแพ่งของศาลจังหวัดพิจิตรแล้วเสร็จ นั้น กรณีดังกล่าวผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์จะให้เทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว และนายกเทศมนตรีตำบลเกล็ดแก้ว ชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อันสามารถออกคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อันสามารถออกคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๖/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับมรดกที่ดินจากมารดาจำนวน ๔ ไร่ ๒ งาน ๕๐ ตารางวา ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี ออกหนังสืออนุญาตให้นาง ท. เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) ในที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับมรดกจากมารดา จำนวน ๒ ไร่ และออกหนังสืออนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) จำนวนเนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ ๓ งาน ๙๙ ตารางวา ทำให้ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์มีจำนวนไม่ครบ ๔ ไร่ ๓ งาน ๙๙ ตารางวา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) ที่ออกให้แก่ นาง ท. และให้ที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี ดำเนินการแก้ไขจำนวนที่ดินในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินของผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้องเป็นจำนวน ๔ ไร่ ๓ งาน ๙๙ ตารางวา นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหรือจะได้รับนั้น จำต้องมีคำสั่งของศาลตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๖/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ให้เข้าไปครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินในเขตป่าไม้ บริเวณหมู่ที่ ๑๒ ตำบลบ่อนอก อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เนื้อที่ประมาณ ๕๐ ไร่ต่อราย ต่อมา เมื่อประมาณต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ประกาศขยายเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรีทับที่ดินดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชและอุทยานแห่งชาติกุยบุรี ถอนหลักเขตและป้ายประกาศเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรีออกจากเขตที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปด

ครอบครอง และให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดิน เก็บพืชผลทางการเกษตร และห้ามกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชและอุทยานแห่งชาติกุยบุรีเข้าไปเกี่ยวข้อง ในที่ดินโดยเด็ดขาด นั้น เป็นคำขอที่ศาลออกคำสั่งบังคับให้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๓๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า นายช่างรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี ได้ทำการ รังวัดสอยเขตโฉนดที่ดินของนางสาว ก. โดยมีได้มีหนังสือแจ้งให้มารดาของผู้ฟ้องคดีซึ่งมีชื่อ ถือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินแปลงข้างเคียงเพื่อให้ประวัชชีแนวเขตที่ดิน และได้ทำการรังวัด ปักหลักเขตที่ดินรูกกล้าที่ดินจนถึงในชายคาและเสาบ้านของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งเพิกถอนการปักหลักเขตที่ดิน และให้ถอนหลักเขตที่ดินดังกล่าวออกจากที่ดิน โฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดี นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ จากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจำต้องมีคำสั่งบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกรมชลประทาน ได้ร่วมกันก่อสร้างเขื่อนลุ่มน้ำสายมาตและอ่างเก็บน้ำห้วยเตย ทับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งผู้ฟ้องคดี ทั้งหกมีสิทธิครอบครองและได้ทำประโยชน์ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้รับความเสียหาย เนื่องจากน้ำท่วมที่ดินจนไม่สามารถปลูกพืชผลทางการเกษตรและอยู่อาศัยได้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ผู้ฟ้องคดีทั้งหกและราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนและอ่างเก็บน้ำดังกล่าว ได้ร่วมกันทำหนังสือขอให้หน่วยงานทางราชการต่าง ๆ ช่วยเหลือชดใช้ราคาที่ดินที่ต้องสูญเสียไป และค่าขาดประโยชน์จากรายได้ในการทำกินในที่ดิน แต่ยังไม่ได้ชดใช้ค่าเสียหายใด ๆ ขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกรมชลประทานร่วมกันหรือแทนกัน ชดใช้เงินค่าสูญเสียที่ดินทำกิน ค่าขาดรายได้จากการทำกินหรือใช้ประโยชน์ในที่ดิน ค่าเสียหาย จากอาคารบ้านพักอาศัย และค่าขาดประโยชน์จากต้นไม้ยืนต้นและไม้ผลให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้รับจำต้องมีคำสั่ง บังคับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ ที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. ๒๕๔๑ และ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อก่อสร้างถนนเลี่ยงเมือง ทำให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งหก ถูกเวนคืนบางส่วน หลังจากนั้น กรมทางหลวงชนบทได้ก่อสร้างถนนในบริเวณที่ดินที่ถูกเวนคืน แล้วเสร็จ กรมทางหลวงชนบทได้ขอรังวัดสอยเขตที่ดิน ผลการรังวัดสอยเขตที่ดินปรากฏว่า

ถนนได้ก่อสร้างรูก้ำเข้าไปในที่ดินทั้ง ๓ แปลงของผู้ฟ้องคดีทั้งหก ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือแจ้งขอให้กรมทางหลวงชนบทดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเสียหายดังกล่าว แต่กรมทางหลวงชนบทเพิกเฉย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้กรมทางหลวงชนบทรื้อถอนและขนย้ายสิ่งปลูกสร้างอย่างใด ๆ ที่รูก้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีพร้อมทั้งปรับสภาพพื้นที่ดินให้กลับคืนสู่สภาพเดิม นั้น ศาลปกครองมีอำนาจออกคำสั่งบังคับให้กรมทางหลวงชนบทรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รูก้ำออกไปจากที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งหก และทำให้ที่ดินกลับคืนสภาพเดิมได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๙/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เจ้าหน้าที่ของกรมที่ดิน (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้ออกโฉนดที่ดินให้นาย ศ. เป็นการออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดี ทำให้บริษัท อ. ซึ่งซื้อที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกนาย ศ. อ้างว่ามีสิทธิครอบครองที่ดิน ทำให้บริษัทต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและย้ายออกจากที่ดิน และได้ฟ้องผู้ฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดกาญจนบุรีและศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ซึ่งศาลจังหวัดกาญจนบุรีพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินพร้อมดอกเบี้ย ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยความเสียหายตามผลคำพิพากษาของศาลจังหวัดกาญจนบุรีที่ให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินค่าซื้อที่ดินและค่าเสียหาย นั้น เมื่อตามคำฟ้องผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินออกโฉนดที่ดินทับที่ดินของผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ซื้อที่ดินจากผู้ฟ้องคดีฟ้องเรียกค่าเสียหาย ผู้ฟ้องคดีย่อมได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดิน การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหาย ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับให้กรมที่ดินชำระเงินแก่ผู้ฟ้องคดีในความเสียหายที่เกิดขึ้นตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๘/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๘๖๘ ตำบลลพบุรี อำเภอลพบุรี จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ ผลปรากฏว่าได้รูปแผนที่และเนื้อที่คงเดิม โดยผู้ฟ้องคดีได้ทราบผลและยินยอมให้ใช้ผลการรังวัดครั้งนี้ดำเนินการต่อไป ต่อมา วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นขอรังวัดสอบเขตที่ดินอีกครั้งหนึ่ง โดยผลการรังวัดในครั้งนี้ไม่ถูกต้องตรงกับผลการรังวัดในครั้งแรก และแนวเขตที่ดินรูก้ำเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นอุทธรณ์ผลการรังวัดดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดียังมีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ดำเนินการรังวัดสอบเขตและปักหลักเขตที่ดินใหม่ให้ตรงกับแนวเขตเดิม และแก้ไขระวางที่ดินทั้งในที่ดินและหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ตามโฉนดที่ดินเลขที่ดังกล่าว นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๑/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๒๙๑ ให้แก่นาย ร. กับพวก โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีการแก้ไขเอกสารตราจองเลขที่ ๑๕๑ โดยทุจริต ทำให้พื้นที่ในโฉนดที่ดินดังกล่าวรุกล้ำเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดี และสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๖๖๗ ปัจจุบันมีธนาคาร ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ตามเอกสารตราจองเลขที่ ๒๒๔ เดิมเป็นถนนหลวงหมายเลข ๘ หลังจากออกโฉนดที่ดินดังกล่าวมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นถนนจรดวิถีถ่อง จากการแก้ไขดังกล่าวทำให้ระหว่างที่ดินไม่ถูกต้อง และที่ดินของผู้ฟ้องคดีลดลงไปจากเดิม จึงฟ้องขอให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยรังวัดที่ดินและแก้ไขที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๒๙๑ และเลขที่ ๙๖๖๗ ให้ถูกต้อง และให้รังวัดถนนจรดวิถีถ่อง พร้อมปักหลักเขตให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครองที่ดินของผู้ฟ้องคดีดังเดิม นั้น เจตนาที่แท้จริงของผู้ฟ้องคดีต้องการฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๒๙๑ และเลขที่ ๙๖๖๗ ที่ออกโดยเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครองที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามเดิม นั้น ศาลมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนโฉนดที่ดินหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๖๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีกรมที่ดิน (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดผู้ฟ้องคดี ถูกดำเนินการทางวินัยเนื่องจากยกย้ายการจัดเก็บใบเสร็จรับเงินและใบส่งเงินค่าธรรมเนียมเพื่อมิให้มีการตรวจสอบหลักฐานทางการเงินได้ และมีได้มาปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โดยไม่ได้ยื่นใบลาตามระเบียบและมีได้แจ้งผู้บังคับบัญชาคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และ อ.ก.พ. จังหวัดชุมพร เห็นว่า เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๑) (๓) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จังหวัดชุมพรจึงมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีนำเงินเดือนที่ผู้ฟ้องคดีเบิกให้ตั้งแต่วันที่ ๕ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ในส่วนที่ยังไม่ได้เรียกมาคืน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีและคนในบ้านไม่ยอมรับหนังสือ และไม่ทราบว่าผู้ถูกฟ้องคดีหลบหนีคดีไปอยู่ที่ใด จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินคืนพร้อมดอกเบี้ย นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายในกรณีนี้ต้องมีคำสั่งเพิกถอนตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีคำสั่งกองบังคับการตำรวจนครบาล ๕ ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีโดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติชดใช้เงินแก่ผู้ฟ้องคดีพร้อมดอกเบี้ย เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๙/๒๕๕๕)**

กรณีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ผู้ฟ้องคดี) ได้ฟ้องเรียกเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพคืนจากนาย ก. ซึ่งเดิมเป็นลูกจ้างประจำในสังกัดของผู้ตรวจการแผ่นดิน สืบเนื่องมาจากนาย ก. ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลายาวเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำสั่งลงโทษไล่นาย ก. ออกจากงานย้อนหลังตั้งแต่วันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการเป็นต้นไป ซึ่งคำสั่งดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนสถานภาพการเป็นลูกจ้างประจำและสิทธิประโยชน์อื่นเนื่องมาจากการเป็นลูกจ้างประจำของนาย ก. ในช่วงที่ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไป อันรวมถึงการเบิกจ่ายเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีในช่วงเวลาดังกล่าวด้วย จึงก่อให้เกิดความรับผิดชอบแก่นาย ก. ที่จะต้องคืนเงินดังกล่าวที่ได้รับไปในระหว่างนั้น คำขอให้นาย ก. ชำระเงินส่วนที่ได้รับไปโดยไม่มีหรือเกินกว่าสิทธิที่พึงได้รับพร้อมดอกเบี้ยของเงินดังกล่าว เป็นคำขอที่ศาลออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๓/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีมีอาชีพเป็นลูกจ้างประจำ สังกัดศูนย์ผลิตชีวภัณฑ์ กองผลิตภัณฑ์ (ปัจจุบันเป็นสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์) ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการของกรมปศุสัตว์ ต่อมา กรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ โดยกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีนำวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยสุกรปลอมไปจำหน่ายให้แก่สัตว์แพทย์ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ไม่ได้รับเงินเดือนและสิทธิประโยชน์อื่น ขอให้กรมปศุสัตว์ชดใช้ค่าเสียหายดังกล่าว นั้น เป็นคำขอที่ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๙/๒๕๕๗)**

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ออกกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำ หรือสูงกว่าขั้นสูงของอันดับ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจาก

เป็นการตัดสิทธิผู้ฟ้องคดีและครูผู้ช่วยที่บรรจุในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๑ และได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู อันดับ คศ. ๑ ก่อนวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ ไม่ให้ได้รับการปรับเงินเดือนขึ้น ๑๐,๗๗๐ บาท หรือขั้นต่ำของครู อันดับ คศ. ๑ ย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู อันดับ คศ. ๑ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาปรับเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดีขึ้น ๑๐,๗๗๐ บาท หรือขั้นต่ำของอันดับ คศ. ๑ ย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู อันดับ คศ. ๑ และให้กระทรวงศึกษาธิการชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับนั้นต้องมีคำบังคับของศาลปกครองตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๔๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานเทศบาลเมืองสหัสขันธ์ ตำแหน่งนักบริหารงานทั่วไป ระดับ ๗ เมื่อมีการปรับขนาดจากเทศบาลขนาดกลางเป็นเทศบาลขนาดใหญ่ ทำให้มีตำแหน่งบริหารว่างหลายตำแหน่ง รวมถึงตำแหน่งนักบริหารงานทั่วไป ระดับ ๘ ที่ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ด้วย เทศบาลเมืองสหัสขันธ์ได้เปิดการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งสายงานต่าง ๆ รวมถึงเปิดสรรหาหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ จากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารในเวลาถัดมา เป็นจำนวนมาก แต่กลับไม่ดำเนินการสรรหาบุคคลในตำแหน่งของผู้ฟ้องคดี ทั้งที่ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน ตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง และตามประกาศหลักเกณฑ์การเลื่อนและแต่งตั้งพนักงานเทศบาลให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นได้ ผู้ฟ้องคดีสอบถามด้วยวาจาและทำหนังสือถึงผู้บังคับบัญชาหลายครั้งแต่นายกเทศมนตรีเมืองสหัสขันธ์มีคำสั่งว่าไม่อนุมัติ ให้ชะลอไปก่อน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าทำให้ตนเสียโอกาสเข้ารับการสรรหา ได้รับความเสียหายต่อความก้าวหน้าในราชการ เสียสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ตามกฎหมาย และสภาพจิตใจ ผู้ฟ้องคดีได้ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดทั้งที่ผู้ฟ้องคดียังเหลืออายุราชการอีกเก้าปี และได้ยื่นฟ้องขอให้เทศบาลเมืองสหัสขันธ์กับพวกชดใช้ค่าเสียหายจากการเสียโอกาสความก้าวหน้า และเสียสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ตามกฎหมายจากระยะเวลาที่เหลืออยู่เป็นเงินจำนวน ๒,๖๔๑,๖๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย และให้เทศบาลเมืองสหัสขันธ์เผยแพร่คำสั่งศาลปกครองให้ทราบโดยทั่วกัน นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหาย ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้โดยสั่งให้ใช้เงินตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่มีคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีโดยให้ตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนตามตัวไปตั้งจ่ายที่สถานีอนามัยตำบลบ้านปง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้ระบุเหตุผลและไม่ได้เกิดจากความประสงค์ของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งย้ายดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา ในระหว่างการพิจารณา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องเพิ่มเติม กล่าวอ้างว่าพบพยานหลักฐานใหม่เพิ่มเติม กรณีผู้อำนวยการโรงพยาบาลสูงเม่นร่วมกันปลอมหนังสือและรายงานพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยของผู้ฟ้องคดีต่อนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแพร่ ใส่ร้ายว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัย กรณีนิติกรผู้กลับกรอกกฎหมายของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ กลับแก้งให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเสื่อมเสียชื่อเสียง กรณีคณะกรรมการวางแผนและประเมินผลระดับจังหวัด (กวป.) แพร่ พิจารณาเสนอย้ายโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๓) กรณีดังกล่าวศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๑/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งให้ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวเวียงเหนือ ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีวิทยาคาร (บ้านพระนคร) ผู้อำนวยการโรงเรียนนันทบุรีวิทยา และผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร แก้ไขเปลี่ยนแปลง วัน เดือน ปีเกิด ของผู้ฟ้องคดีในทะเบียนนักเรียนและใบสุทธิ จากวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ เป็นวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เพื่อให้ถูกต้องตรงกับหลักฐานในทะเบียนบ้าน เนื่องจากเป็นความผิดพลาดของผู้จัดการโรงเรียนบ้านหัวเวียงเหนือที่ลงวันเดือนปีเกิดของผู้ฟ้องคดีในบันทึกชาติภูมิทะเบียนประวัตินักเรียนแรกเข้าไม่ถูกต้อง แต่ไม่มีการดำเนินการแก้ไขให้แต่อย่างใด โดยอ้างว่าไม่มีระเบียบข้อบังคับให้กระทำได้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้กระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวเวียงเหนือ ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีวิทยาคาร (บ้านพระนคร) ผู้อำนวยการโรงเรียนนันทบุรีวิทยา และผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคารร่วมกันหรือแทนกันชดเชยค่าเสียหายดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีและลงข้อความขอภัยผู้ฟ้องคดีและบุคคลที่เกี่ยวข้องในความเสียหายที่เกิดขึ้นในหนังสือพิมพ์ และให้แก้ไขและออกหนังสือประวัตินักเรียนในทะเบียนนักเรียนและใบสุทธิให้แก่ผู้ฟ้องคดีใหม่ นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหาย ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีกรรมที่ดิน (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามในฐานะทนายทนายโดยธรรมของนาย ส. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีนาย ส. ขณะดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอเวียง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโดยไม่ได้ตรวจสอบว่าผู้ขอได้ชำระค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้ และค่าอากรแสตมป์แล้วหรือไม่ ทำให้ไม่มีการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้ และค่าอากรแสตมป์ จำนวน ๒ ราย เป็นเหตุให้กรรมที่ดินได้รับความเสียหาย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ส. ได้ถึงแก่ความตายไปแล้วก่อนมีการสอบความรับผิดชอบทางละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามซึ่งเป็นทนายทนายโดยธรรมผู้มีสิทธิรับมรดกของนาย ส. จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรรมที่ดินแทน กรรมที่ดินจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเพิกเฉย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทน นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่กรรมที่ดินได้รับ จำต้องมีค่าบังคับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๕/๒๕๕๕)

กรณีกรรมศุลกากร (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะทนายทนายโดยธรรมของนาย ก. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีนาย ก. ขณะดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ศุลกากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด น. กระทำการทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด น. ได้ยื่นขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออก ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ออกบัตรภาษี หลังจากนั้น ธนาคาร ก. และบริษัท ฟ. ผู้รับโอนบัตรภาษีได้นำบัตรภาษีดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ชำระค่าภาษีอากรแทนจำนวนเงินที่บริษัทต้องชำระแล้ว โดยได้มีการวางฎีกาเบิกตามมูลค่าบัตรภาษีที่นำไปใช้เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๐ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ และวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๐ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายตามจำนวนเงินของบัตรภาษีที่ได้นำไปใช้ประโยชน์แล้ว วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๐ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ และวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๐ จึงเป็นวันกระทำละเมิด การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ให้นาย ก. ผู้ตายชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีอันเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการออกคำสั่งให้ใช้เงินหรือใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดระยะเวลาสิบปีนับแต่วันทำละเมิดตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แล้ว หากนาย ก. ไม่ชำระค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดี

ชอบที่จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๖ ประกอบมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อมา นาย ก. ซึ่งคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้นาย ก. ชำระเงินนั้น มาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน กำหนดให้เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินและขายทอดตลาดได้ แต่ถ้าผู้ฟ้องคดีเห็นว่ายังมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับทางปกครอง ก็ไม่ตัดสิทธิผู้ฟ้องคดีที่จะใช้สิทธิทางศาล กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะเสนอข้อพิพาทให้ศาล ซึ่งเป็นองค์กรตุลาการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผลได้ ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อคู่กรณีในอันที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิโดยศาล เมื่อผู้ฟ้องคดีแจ้งให้นาย ก. ชำระค่าสินไหมทดแทน แต่นาย ก. ไม่ชำระและได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย ก. ผู้ตายชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแทน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทน ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหนี้ในมูลละเมิดจึงจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาลเพื่อขอบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อ นาย ก. เจ้ามรดก โดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะทายาทโดยธรรมผู้มีสิทธิรับมรดกของนาย ก. ผู้ตายใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินมรดกให้แก่ผู้ฟ้องคดีอันเป็นคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๕/๒๕๕๖ ที่ ๑๘๕/๒๕๕๖ และที่ ๔๓๔/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า กรมศุลกากร (ผู้ฟ้องคดี) มีคำสั่งให้นาย ส. บิดาของนาย ข. และนาย น. โดยนาย ส. ดำรงตำแหน่งศุลกากรักษ์ในสังกัดหน่วยงานของผู้ฟ้องคดี กับพวก ร่วมกันรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีกระทำละเมิดในหน้าที่ต่อผู้ฟ้องคดี กรณีบริษัท พ. ทูจริตในการส่งออกสินค้าเพื่อขอรับการชดเชยค่าอากรตามพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากร สินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยมีคำสั่งเรียกให้นาย ส. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๘ ซึ่งนาย ส. ได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีพิจารณายกอุทธรณ์ นาย ส. จึงได้นำคดีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ต่อมาปรากฏว่านาย ส. ได้ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับนาย ส. ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ตรวจสอบปรากฏว่านาย ข. และนาย น. เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของนาย ส. และเป็นผู้ยื่นคำขอรับเงินบำนาญทดแทนของนาย ส. ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือถึงนาย ข. และนาย น. ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่ทั้งสองเพิกเฉยขอให้ทั้งสองร่วมกันนำทรัพย์สินมรดกของนาย ส. ชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันที่มีการตรวจปล่อยรวมเป็นเงิน ๑๐๐,๗๓๙.๓๑ บาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๙,๒๗๔.๔๘ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าบริษัท พ. ได้ยื่นขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออก ต่อมา กรมศุลกากรได้ออก

บัตรภาษี หลังจากนั้น บริษัท ล. ผู้รับโอนบัตรภาษีได้นำบัตรภาษีดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ชำระค่าภาษีอากรแทนจำนวนเงินที่บริษัทต้องชำระตามนัยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๔ แล้ว โดยได้มีการวางฎีกาเบิกตามมูลค่าบัตรภาษีที่นำไปใช้เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๓๙ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายตามจำนวนเงินของบัตรภาษีที่ได้นำไปใช้ประโยชน์แล้ว วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๓๙ จึงเป็นวันกระทำละเมิด การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๘ ให้นาย ส. ผู้ตาย ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการออกคำสั่งให้ใช้เงินหรือใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดระยะเวลาสิบปีนับแต่วันทำละเมิดตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว หากนาย ส. ไม่ชำระค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อนาย ส. ได้ โดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อันเป็นการกำหนดมาตรการหนึ่งเพื่อให้ได้ชำระเงินโดยครบถ้วน แต่ถ้าผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องยังมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับทางปกครองก็ไม่ตัดสิทธิผู้ฟ้องคดีที่จะใช้สิทธิทางศาล กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะเสนอข้อพิพาทให้ศาลซึ่งเป็นองค์กรตุลาการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผลได้ ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อคุณกรณีในอันที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิโดยศาล เมื่อผู้ฟ้องคดีแจ้งให้นาย ส. ชำระค่าสินไหมทดแทน แต่นาย ส. ไม่ชำระและได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ แจ้งให้นาย ช. และนาย น. ในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย ส. ผู้ตาย ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแทนนาย ส. แต่ทั้งสองไม่ชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทน ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหน้าที่ในมูลละเมิดจึงจำต้องใช้สิทธิทางศาลเพื่อขอบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อนาย ส. เจ้ามรดก โดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นาย ช. และนาย น. ในฐานะทายาทโดยธรรมผู้มีสิทธิรับมรดกของนาย ส. ผู้ตาย ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินมรดกให้แก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๔/๒๕๕๖)

กรณีเทศบาลนครลำปาง (ผู้ฟ้องคดี) ได้จัดซื้อที่ดินบริเวณบ้านกล้วยแพะ ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ครั้งที่หนึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ครั้งที่สองในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ และครั้งที่สามในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยนาย ร. ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีนครลำปางในขณะนั้น เป็นผู้อนุมัติ

ทำการจัดซื้อ ต่อมา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ ตรวจสอบว่าการจัดซื้อที่ดินดังกล่าว ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕๐ (๖) เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย นั้น การแก้ไขหรือบรรเทา ความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับนั้นต้องมีค่าบังคับของศาลตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดี ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๙/๒๕๕๗)

กรณีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องว่า นาย ช. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานป่าไม้ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการจ่ายเงิน ค่าจ้างชั่วคราว นาย ช. ได้ลงชื่อในหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งนาย ป. หัวหน้าสถานีควบคุมไฟป่า ทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ได้จัดทำขึ้นโดยไม่ตรวจสอบหรือสังเกตการณ์ว่ามีลูกจ้างปฏิบัติงาน จริงหรือไม่ เป็นช่องทางให้นาย ป. กระทำการทุจริตได้โดยง่าย เป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย แก่ทางราชการ โดยนาย ช. จะต้องร่วมรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวด้วย แต่นาย ช. ได้ถึงแก่ ความตายแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย ช. แจ้งให้นำทรัพย์สินจากกองมรดก ของนาย ช. มาชำระเป็นค่าสินไหมทดแทนภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเพิกเฉย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทน พร้อมดอกเบี้ย นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย ช. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๓/๒๕๕๗)

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัคร (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดี โดยนาย ป. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครในขณะนั้น ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการจัดซื้อที่ดินก่อสร้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครโดยวิธีพิเศษ ประกอบด้วยนาย ป. เป็นประธานกรรมการ นาย ร. นาย ค. นาย ม. และนาย จ. เป็นกรรมการ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินตามที่คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษดังกล่าวเสนอ ซึ่งเป็นการ จัดซื้อที่ดินที่มีราคาแพงกว่าราคาที่ซื้อขายกันตามปกติ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เป็นเงิน ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด จึงเห็นสมควรให้นาย ป. และคณะกรรมการคนอื่นรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย กระทรวงการคลัง พิจารณาแล้ว เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีคำสั่ง

ให้นาย ป. กับพวก ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นาย ป. กับพวกอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อผู้ฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีเห็นฟ้องด้วย แต่นายอำเภอบางปะกงและผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่เห็นฟ้องด้วย ผู้ฟ้องคดีจึงมีคำสั่งให้นาย ป. กับพวก ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามจำนวนที่แต่ละคนต้องรับผิด ต่อมา นาย ป. ถึงแก่ความตายโดยยังมีได้ชดใช้เงินค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลปกครองพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นทายาทและผู้จัดการมรดกของนาย ป. ร่วมกันชดใช้เงินค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีแทนนาย ป. นั้น ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้รับความเสียหายจากการที่นาย ป. ซึ่งเป็นประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัคร ในขณะนั้น และเป็นประธานกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษร่วมกับกรรมการคนอื่น ๆ ซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครในราคาแพงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติ ผู้ฟ้องคดีออกคำสั่งให้นาย ป. และกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษคนอื่น ๆ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามจำนวนที่แต่ละคนต้องรับผิดชดใช้ตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และกระทรวงการคลังแล้ว โดยออกคำสั่งเรียกให้นาย ป. ชำระเงินค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท ตามคำสั่งของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยผู้ฟ้องคดีอาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่และขายทอดตลาดตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อันเป็นการกำหนดมาตรการหนึ่งเพื่อให้ได้รับชำระเงินโดยครบถ้วน แต่ถ้าผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องยังมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับทางปกครอง ก็ไม่ตัดสิทธิผู้ฟ้องคดีที่จะใช้สิทธิทางศาล กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะเสนอข้อพิพาทให้ศาล ซึ่งเป็นองค์กรตุลาการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผลได้ ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อคู่กรณีในอันที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิโดยศาล การที่ผู้ฟ้องคดีแจ้งให้นาย ป. ชำระเงินค่าสินไหมทดแทน แต่นาย ป. ไม่ชำระเงินดังกล่าว และหลังจากที่นาย ป. ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ แล้ว ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย ป. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ชำระเงินค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องเป็นคดีนี้ต่อศาล โดยมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทายาทของนาย ป. ชดใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินมรดกให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการนำคดีมาฟ้องต่อศาลเพื่อยุติข้อโต้แย้งระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของเจ้าหน้าที่ในสังกัดผู้ฟ้องคดี ดังนั้น เมื่อคำสั่งของผู้ฟ้องคดีที่สั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระเงินค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นคำสั่งทางปกครองที่ใช้เป็นฐานในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองของผู้ฟ้องคดี

และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นทายาทของเจ้าหน้าที่ปฏิเสฐไม่รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับทางปกครองเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหน้าที่ในมูลละเมิดจึงมีความจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล เพื่อขอบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดี โดยขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทายาทโดยธรรมของเจ้าหน้าที่ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินมรดกให้แก่ผู้ฟ้องคดี และศาลมีอำนาจออกคำบังคับได้ตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๐/๒๕๕๗ (ประชุมใหญ่))

กรณีกรมศุลกากร (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีนาย จ. ซึ่งเป็นนายตรวจศุลกากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้บริษัท อ. กระทำการทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย จ. ตรวจปล่อยสินค้าไปเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๙ แม้จะไม่ปรากฏว่าได้มีการวางฎีกาเบิกตามมูลค่าบัตรภาษีที่นำไปใช้ซึ่งเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายตามจำนวนเงินของบัตรภาษีที่ได้นำไปใช้ประโยชน์แล้วอันถือเป็นวันกระทำละเมิดเมื่อใด แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งกรมศุลกากรลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ ให้นาย จ. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงยังอยู่ภายในกำหนดระยะเวลาสิบปีนับแต่วันทำละเมิดตามมาตรา ๔๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กรณีจึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดระยะเวลาตามกฎหมายแล้ว หากนาย จ. ไม่ชำระค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อนาย จ. ได้ ซึ่งคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้นาย จ. ชำระเงินนั้นมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดได้ อันเป็นการกำหนดมาตรการเพื่อให้บังคับชำระหนี้ได้โดยครบถ้วน แต่ถ้าผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องยังมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับทางปกครองก็ไม่ตัดสิทธิผู้ฟ้องคดีที่จะใช้สิทธิทางศาล กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะเสนอข้อพิพาทให้ศาลซึ่งเป็นองค์กรตุลาการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผลได้ ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อกรณีในอันที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิโดยศาล เมื่อผู้ฟ้องคดีแจ้งให้นาย จ. ชำระค่าสินไหมทดแทนแต่นาย จ. ไม่ชำระและได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย จ. ผู้ตาย ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแต่นาย จ. แต่ผู้ถูกฟ้องคดี

ทั้งสองไม่ขัดใช้เงินค่าสินไหมทดแทน ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหน้าที่ในมูลละเมิดจึงจำต้องใช้สิทธิทางศาลเพื่อขอบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อ นาย จ. เจ้ามรดก โดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทายาทโดยธรรมผู้มีสิทธิรับมรดกของ นาย จ. ผู้ตาย ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินมรดกให้แก่ผู้ฟ้องคดีอันเป็นคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

กรณีฟ้องว่า เทศบาลตำบลเมืองนะ ทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจของเทศบาลตำบลเมืองนะ ตำแหน่งผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัย มีกำหนดระยะเวลาการจ้างตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ต่อมา ผู้บังคับบัญชาได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีตามแบบประเมินผลการปฏิบัติงานพนักงานจ้างแล้วมีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินทั้งสองครั้งต่ำกว่าระดับดี หลังจากนั้น นายกเทศมนตรีตำบลเมืองนะ ได้มีหนังสือแจ้งการบอกเลิกจ้างให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไป และคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงใหม่ ได้มีมติในการประชุมเห็นชอบให้เลิกจ้างผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การยุติข้อโต้แย้งนั้นจำต้องมีคำบังคับของศาลตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘/๒๕๕๖ และที่ ๕๑๓/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (ผู้ฟ้องคดี) ทำสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์กับบริษัท ท. (ผู้ถูกฟ้องคดี) มีข้อพิพาทเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากบริษัท ท. จะต้องนำหนังสือคำประกันของธนาคารในประเทศไทยที่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ให้ความเห็นชอบเป็นหนังสือ เป็นจำนวนเงินเท่ากับจำนวนเงินที่บริษัท ท. ได้ให้ผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำแก่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เป็นรายปีตามข้อ ๖.๔ ของสัญญา เมื่อบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เห็นว่า บริษัท ท. มิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๖.๔ ของสัญญาโดยถูกต้องสมบูรณ์ กล่าวคือ หนังสือคำประกันลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒ เพื่อประกันรายได้ขั้นต่ำสำหรับปีดำเนินการที่ ๑๙ มีข้อความแตกต่างจากข้อความเดิมในสาระสำคัญ เมื่อบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) แจ้งให้บริษัท ท. จัดทำหนังสือคำประกันฉบับใหม่ โดยใช้ข้อความตามเงื่อนไขหนังสือคำประกันฉบับเดิมที่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ให้ความเห็นชอบแล้ว แต่บริษัท ท. แจ้งว่าข้อความในหนังสือคำประกันดังกล่าวมีความชัดเจน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของสัญญาแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องนำหนังสือคำประกัน

ฉบับใหม่ที่มีข้อความตามเงื่อนไขหนังสือสัญญาค้ำประกันฉบับเดิมมอบให้แก่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) แต่อย่างไรก็ดี บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ไม่ประสงค์ที่จะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑.๒ ของสัญญาดังกล่าว แต่ประสงค์ใช้สิทธิเรียกร้องให้บริษัท ท. ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๖.๔ ของสัญญาเดียวกันต่อศาล ตามนัยมาตรา ๒๑๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงเห็นได้ว่ามีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองแล้ว และการยุติข้อโต้แย้งดังกล่าวนี้ ผู้ฟ้องคดีมีคำขอข้อ ๓ ให้ศาลสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีจัดส่งหนังสือค้ำประกัน ฉบับปีดำเนินการที่ ๑๙ และปีดำเนินการที่ ๒๐ ซึ่งมีข้อความและความรับผิดชอบตามเงื่อนไขหนังสือค้ำประกันฉบับเดิม (ฉบับปีดำเนินการที่ ๑๙) ที่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ให้ความเห็นชอบแล้วให้แก่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ซึ่งศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค้ำประกันเช่นนั้นให้ได้ตามนัย มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๐๒/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เทศบาลเมืองสระแก้ว (ผู้ฟ้องคดี) ได้ทำสัญญาว่าจ้าง ให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองสระแก้ว ต่อมา ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ได้ทิ้งงานเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๗,๔๓๔,๖๙๒.๕๕ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. และนาย อ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ร่วมกันชำระเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีสถานะเป็นห้างหุ้นส่วนร้างซึ่งนายทะเบียนได้ขีดชื่อออกจากทะเบียนแล้ว ตามความในมาตรา ๑๒๗๓/๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งแม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะไม่มีสภาพนิติบุคคลอีกต่อไป แต่โดยผลของมาตรา ๑๒๔๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่บัญญัติให้ถือเสมือนหนึ่งว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงสภาพนิติบุคคลอยู่เพื่อประโยชน์ ในการชำระบัญชีซึ่งหมายถึงรวมถึงการจัดการหนี้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ด้วย และเมื่อไม่ปรากฏ ข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ชำระบัญชีแล้วเสร็จตามกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถที่จะได้รับชำระหนี้จากการชำระบัญชีโดยผู้ชำระบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้หากศาล มีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้เงินตามฟ้องให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงดำรงสภาพนิติบุคคลอยู่โดยผลของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ศาลจึงสามารถดำเนินการ บวณพิจารณาในส่วนนี้ต่อไปและกำหนดค้ำประกันให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้เงินแก่ผู้ฟ้องคดี ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๒๘๙/๒๕๕๖)

กรณีกรมโยธาธิการและผังเมือง (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดี ได้ทำสัญญาว่าจ้างบริษัท ห. ก่อสร้างระบบระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย เทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทำหนังสือคำประกันสัญญาเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติ ตามสัญญา บริษัท ห. ได้ดำเนินการก่อสร้างและส่งมอบงานงวดสุดท้าย ซึ่งคณะกรรมการตรวจการจ้าง ได้ตรวจรับงานงวดสุดท้ายไว้แล้วเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ตรวจสอบ พบความชำรุดบกพร่องหลายรายการ จึงแจ้งให้บริษัท ห. เร่งดำเนินการตรวจสอบและซ่อมแซม ความชำรุดบกพร่องดังกล่าวหลายครั้ง แต่บริษัท ห. ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ จนกระทั่งผู้ฟ้องคดี ได้ดำเนินการหาผู้รับจ้างเพื่อดำเนินการซ่อมแซมงานที่ชำรุดบกพร่อง จากนั้นผู้ฟ้องคดีได้แจ้งให้ บริษัท ห. นำเงินจำนวน ๓๒,๑๒๔,๐๐๐ บาท และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ นำเงินจำนวน ๑๘,๙๗๕,๐๐๐ บาท ไปชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ปฏิเสธการชำระเงิน ตามหนังสือคำประกัน ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีต่อศาลขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้เงิน จำนวน ๒๖,๗๑๕,๒๔๘.๙๔ บาท พร้อมดอกเบี้ย นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๘๗/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า สัญญาซื้อขายระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจร ในเขตกรุงเทพมหานคร (เอ.ที.ซี) ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ ระหว่างกรุงเทพมหานคร (ผู้ฟ้องคดี) กับ บริษัท พ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ติดตั้งระบบควบคุม สัญญาณไฟจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อปรากฏว่า มีเหตุที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีบอกเลิก สัญญาซื้อขายระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจร ทั้งสองฉบับ และผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิเรียกร้อง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหาย นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรือยุติข้อโต้แย้งให้แก่ผู้ฟ้องคดี ได้แก่การให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๐/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๓๓๓๒๐ ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ได้ทำบันทึก ข้อตกลงยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนกับกรมทางหลวง รวม ๒ ฉบับ เป็นเงิน ค่าทดแทนที่ดิน ค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างและต้นไม้ยืนต้น โดยได้รับเงินดังกล่าวไปแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า การขยายเขตทางหลวงทำให้ห้องนอนและระเบียงบ้านของผู้ฟ้องคดีอยู่ติดแนวเวนคืน และเป็นทางโค้ง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินได้ จึงนำคดีมาฟ้อง ขอให้แขวงทางบกกำแพงเพชร (ผู้ถูกฟ้องคดี) จ่ายเงินค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้าง (บ้าน) เพื่อปรับปรุงบ้านให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หากไม่สามารถจ่ายได้ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดี

จ่ายค่าเสียหายประโยชน์ในการใช้ที่ดินสำหรับจอดรถและทำรั้ว พร้อมทั้งค่าเสื่อมราคาของที่ดินที่มีสิ่งปลูกสร้าง (บ้าน) เนื่องจากอยู่ขีดแนวเขตเวนคืน นั้น คำขอให้ผู้ฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้นนั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๗๘/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า จังหวัดนครสวรรค์และผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาจ้างก่อสร้างหอประชุมอำเภอชุมตาบง อำเภอชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์ พร้อมครุภัณฑ์ประกอบอาคารจำนวน ๑ หลัง ผู้ฟ้องคดีได้ส่งมอบงานจ้างงวดสุดท้ายตามสัญญาจ้าง และจังหวัดนครสวรรค์ได้จ่ายเงินค่าจ้างตามสัญญาครบถ้วนแล้ว ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบมาตรการการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้าง โดยให้ช่วยเหลือจ่ายเป็นเงินชดเชยเพิ่มเติมค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) สำหรับงานที่ได้ดำเนินการก่อสร้างระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ และได้มีการส่งมอบงานงวดสุดท้ายแล้ว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนเป็นผู้ที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับความช่วยเหลือดังกล่าว จึงได้ยื่นหนังสือเพื่อขอรับเงินชดเชยกับจังหวัดนครสวรรค์ ต่อมา สำนักงบประมาณได้พิจารณาอนุมัติให้กรมการปกครองเบิกจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๑๐๖,๖๖๐ บาท แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าจังหวัดนครสวรรค์ยังคงค้างจ่ายเงินชดเชยอีกเป็นเงิน ๔๖๔,๒๖๔.๐๕ บาท จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จังหวัดนครสวรรค์จ่ายเงินชดเชยเพิ่มพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๓๑/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยทดลองปฏิบัติงาน ตำแหน่งอาจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามสัญญาจ้างทำงานพนักงานทดลองงาน มีกำหนดระยะเวลาการจ้าง ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๔ ต่อมา อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีคำสั่งลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เลิกจ้างผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งเลิกจ้างดังกล่าว แต่คณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีมติยืนตามคำสั่งเลิกจ้างดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ชดเชยเงินเดือนพร้อมดอกเบี้ย นับแต่วันที่คำสั่งเลิกจ้างไปจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา และขอให้ชดเชยค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย นั้น เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีต้องการให้ศาลพิจารณาถึงความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากการที่ต้องพ้นจากการเป็นพนักงานจ้างของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยให้ศาลมีคำพิพากษาให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ชดเชยค่าเสียหายจากการถูกเลิกจ้างตามสัญญาทางปกครอง ซึ่งเป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๐/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านกับ องค์การบริหารส่วนตำบลจะแหน (ผู้ถูกฟ้องคดี) จำนวน ๕ สัญญา ในระหว่างการปฏิบัติงาน ตามสัญญาเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ทำให้เกิดปัญหา ในการปฏิบัติงาน ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือขอขยายเวลาการก่อสร้างและยกเว้นค่าปรับ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างที่ได้รับความเดือดร้อน จากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ขยายเวลาให้แก่ผู้ฟ้องคดี ออกไปอีก ๑๘๐ วัน ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็ไม่สามารถทำงานจนแล้วเสร็จ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดี ได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีขอยกเลิกสัญญาจ้างทั้ง ๕ สัญญา และริบหลักประกันสัญญา หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการว่าจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานจนแล้วเสร็จ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อขอให้คืนหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา และคืนค่าปรับพร้อมเบิกจ่ายเงิน ในส่วนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าจ้างส่วนที่เหลือตามที่ได้ทำงานจริง และคืนหนังสือค้ำประกัน จำนวน ๕ ฉบับ พร้อมค่าธรรมเนียม รวมทั้งดอกเบี้ยของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นั้น เป็นคำขอที่ศาล กำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓๒/๒๕๕๗)

กรณีกรุงเทพมหานคร (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติ ตามสัญญาใช้สิทธิและดูแลบำรุงรักษาถังรองรับขยะและกล่องไฟฟ้าขนาดเล็กริมถนนสายหลัก จำนวน ๔,๐๐๐ จุด ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือบอกเลิกสัญญากับผู้ถูกฟ้องคดี และแจ้งผู้ถูกฟ้องคดีให้ชำระค่าปรับ ค่าเสียหายและค่ารื้อป้าย ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือ ดังกล่าวแล้วแต่เพิกเฉย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินให้แก่ ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีฟ้องแย้งว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยินยอมหรือปล่อยให้บริษัท จ. ติดตั้งกล่องไฟฟ้าโฆษณาในลักษณะได้เปรียบทางการค้า อันเป็นการผิดสัญญาที่ตกลงให้ ผู้ถูกฟ้องคดีแต่เพียงผู้เดียวได้รับประโยชน์ในการใช้สิทธิโฆษณาตามเนื้อที่ซึ่งจัดให้มีขึ้น ขอให้ ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายและปฏิบัติตามสัญญา จึงเป็นการฟ้องคดีในมูลสัญญาเดียวกันกับ คำฟ้องของผู้ฟ้องคดี และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือ ยุติข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองดังกล่าวนี้ ต้องมีค่าบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๓๑/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณูปโภค

กรณีฟ้องว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จัดทำโครงการก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าจากจุดตัดตอนสายส่ง ๒๓๐ กิโลโวลต์ นครสวรรค์-เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก ไปยังสถานีไฟฟ้าย่อยตาก ๒ และได้มีประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้า ปรากฏว่า ตำแหน่งที่ตั้งเสาไฟฟ้าในเขตเดินสายไฟฟ้าตั้งอยู่บนที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรม ขอให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยย้ายเขตเดินสายไฟฟ้าออกจากที่ดินของผู้ฟ้องคดี นั้น การแก้ไขความเดือดร้อนหรือบรรเทาความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจำต้องมีค่าบังคับของศาลตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๐/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์การตามรัฐธรรมนูญ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนกล่าวหาผู้พิพากษาศาลจังหวัดพัทลุงว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีว่าข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีตกไป ซึ่งล่าช้าถึง ๗ ปี และไม่มีเหตุผล ขอให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับให้ได้โดยให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมและขอความช่วยเหลือทางด้านกฎหมายแพทย์จากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีประสบกับภาวะปัญหาทางจิตก่อนการกระทำความผิดและถูกควบคุมตัวไม่สามารถต่อสู้คดีได้ด้วยตนเอง ต่อมา รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รักษาราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือผู้ฟ้องคดีและให้ยุติเรื่องร้องเรียน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การปฏิเสธความช่วยเหลือและยุติเรื่องร้องเรียนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายและถูกคุมขังในเวลาต่อมา จึงนำคดีมาฟ้องขอให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รักษาราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

และเลขธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคดีใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๘/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งรับราชการครู ฟ้องว่า ตนเองเป็นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ จึงได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ว. (ผู้ถูกฟ้องคดี) เพื่อขอใช้สิทธิเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ต่อมา ผู้อำนวยการโรงเรียน ว. ได้มีหนังสือแจ้งว่า คณะกรรมการพิจารณาการเข้าอยู่บ้านพักอาศัยในที่พักของราชการ (บ้านพักครู) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาให้นาง ร. ตำแหน่งครู ได้เข้าพักอาศัยในบ้านพักครูร่วมกับนางสาว ส. บ้านพักครูจึงไม่ว่าง ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ ร้องเรียนขอความเป็นธรรม ต่อมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ ได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน ว. ต้องจัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ แต่ผู้อำนวยการโรงเรียน ว. ยังคงไม่ดำเนินการใด ๆ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลขอให้ผู้อำนวยการโรงเรียน ว. ได้เข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการในที่พักของทางราชการดังกล่าวตามสิทธิเพียงครอบครัวเดียว และให้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งปฏิเสธคำขอใช้สิทธิเข้าพักในที่พักของทางราชการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้เสียหายต่อสิทธิในการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการและทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียทรัพย์สินอันเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการไม่ได้เข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการตามคำสั่งปฏิเสธคำขอของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวซึ่งเป็นคำขอที่ศาลกำหนดค่าบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคนเป็นข้าราชการบำนาญกรุงเทพมหานครได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่กรุงเทพมหานคร มีคำสั่งจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละยี่สิบห้าของเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคน เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไป โดยไม่มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีแต่ละคนเกษียณอายุราชการ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคนเห็นว่าการที่กรุงเทพมหานครและสำนักงานการคลังไม่จ่ายเงินเพิ่มย้อนหลังเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๑๖ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรุงเทพมหานครจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสี่สิบห้าของเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษ ณ วันเกษียณอายุราชการ จนถึงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งสามสิบสามคน นั้น เป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๖/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ชำระเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง จากการที่สภาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้มีมติให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน และพ้นจากตำแหน่งนายกขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื่องจากศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนมติดังกล่าวของสภาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน และเพิกถอนมติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่เลือกนาย ส. เป็นนายกขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๕๔/๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้พ้นสภาพจากสมาชิกสภาและนายกขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์เงินเดือน แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนปฏิเสธการชำระเงินเดือนดังกล่าว ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน คืนสิทธิประโยชน์เงินเดือนพร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า นายกองการบริหารส่วนตำบลบางปลาซึ่งเป็นเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่พิจารณาคำขอและออกไปอนุญาตก่อสร้างอาคารให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาตามที่พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวกำหนดไว้ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการต้องชดใช้เงินค่าปรับจากการผิดสัญญาให้แก่ผู้ซื้อที่ดิน แปลงพิพาท ค่าออกแบบและค่าคำนวณในการก่อสร้างของสถาปนิกและวิศวกร ค่าเสียโอกาสจากการไม่ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สิน ขอให้ศาลพิพากษาให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา นาย ว. และนางสาว ส. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นคำขอที่ต้องมีค่าบังคับของศาลตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ออกใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินโครงการหมู่บ้านจัดสรร จ. ให้แก่บริษัท จ. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขัดแย้งกับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๔๗ และไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ รวมทั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๔๕ และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลา ได้อนุญาตให้มีการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างติดกับอ่างเก็บน้ำหนองตะลุมปุ๊ก โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รวมทั้งละเลยไม่ตรวจสอบพื้นที่โครงการหมู่บ้านจัดสรรที่ก่อสร้างในบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำมีลักษณะเป็นแอ่งรองรับน้ำและกีดขวางลำรางน้ำไหลตามธรรมชาติ ปล่อยให้ผู้จัดสรรที่ดินขุดดินบริเวณด้านหลังโครงการเป็นบ่อน้ำขนาดใหญ่ติดกับทางสาธารณประโยชน์ แล้วนำดินมาถมสร้างบ้านจัดสรร ซึ่งเป็นการกระทำผิดพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ และกฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดินหรือถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ทำให้ทางสาธารณประโยชน์ถูกน้ำกัดเซาะพังทลาย และน้ำไหลเซาะใต้กำแพงหมู่บ้านเข้าท่วมหมู่บ้านเป็นเหตุให้น้ำท่วมบ้านเรือนของผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าสิบสี่คนได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครราชสีมา และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวศาลาชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าสิบสี่คน ให้โครงการหมู่บ้านจัดสรร จ. ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๔๗ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ชดเชยค่าเสียหายตามมูลค่าของบ้านให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ไม่ต้องการอยู่อาศัยในหมู่บ้านดังกล่าวอีกต่อไป นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าสิบสี่คนได้รับจำต้องมีค่าบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๐๒/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนเกี่ยวกับการซื้อห้องชุดในโครงการอาคารชุดของบริษัท ส. เนื่องจากบริษัทไม่สามารถโอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเรียกค่าเสียหาย จำนวน ๗๗,๕๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยจากบริษัท ส. และบริษัท จ. ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าระยะเวลานับแต่วันร้องเรียนเรื่องดังกล่าวได้ล่วงเลยมารวมสองปีแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดียังมีได้รับทราบผลการพิจารณาดำเนินการจากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคกับพวกรวม ๕ คน ร่วมกันชดเชย

คืนเงินจำนวน ๗๗,๕๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่บริษัทได้รับเงินจำนวนดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จ และขอให้ชดเชยค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีต้องเสียให้กับบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวเนื่องกับคำปรึกษาทางคดี การฟ้องคดีต่อศาลจนกว่าคดีจะถึงที่สุด นั้น เมื่อพิจารณาคำฟ้องและคำขอของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะฟ้องว่า สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคกับพวกรวม ๕ คน พิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีล่าช้า ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าร่วมกันชดเชยเงินแก่ผู้ฟ้องคดี คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับโดยสั่งให้ใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ โดยจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขอื่น ๆ ไว้ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้างต้น **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๖/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้สั่งซื้อสินค้าจากร้านค้าหนึ่ง แต่ร้านค้าส่งอุปกรณ์ให้ไม่ครบ ผู้ฟ้องคดีจึงร้องเรียนเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้แจ้งเรื่องของผู้ฟ้องคดีไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ในฐานะประธานของอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดปทุมธานีดำเนินการ แต่ไม่ดำเนินการ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคชดเชยค่าเสียหาย นั้น เป็นคำขอที่ศาลกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๘/๒๕๕๕)**

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีฟ้องว่า ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๙๐๑๙๙ แขวงคลองถนน เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ตกอยู่ในแนวเขตตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางหลวงเทศบาลสายเชื่อมระหว่างถนนพหลโยธินกับถนนรัตนโกสินทร์สมโภช พ.ศ. ๒๕๔๕ ทำให้อสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวถูกเวนคืนบางส่วน ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับเงินค่าทดแทนจากกรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกฟ้องคดี) แล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า การกำหนดเงินค่าทดแทนที่จ่ายให้แก่ตนไม่เป็นธรรม จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากการที่ต้องออกจากอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนจำนวน ๕๕,๗๒๙ บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี คดีนี้จึงเป็น

การขอให้ศาลออกคำสั่งบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่น

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม (ผู้ฟ้องคดี) มีคำสั่งลงโทษไล่นาย ก. (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม (นักบริหารงาน อบต.) ระดับ ๗) (ผู้ถูกฟ้องคดี) ออกจากราชการ เนื่องจากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และมีหนังสือเรียกเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่นจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีรับไปโดยไม่มีสิทธิ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉยไม่ชำระเงินคืน นั้น การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินพร้อมดอกเบี้ยให้ผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ศาลมีคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๕/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรณีฟ้องว่า การทางพิเศษแห่งประเทศไทยและผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ได้ทำการก่อสร้างถนนกาญจนาภิเษกโดยทำการรื้อระบบระบายน้ำ และทำการถมคลองสายขนุเต็มความกว้างของท้องคลองยาวประมาณ ๑๗๐ เมตร ก่อสร้างฐานราก (ตอม่อ) เสาและคานถนนปิดกั้นทางระบายน้ำทำให้น้ำท่วมขัง มีลักษณะขุ่น สีคล้ำ เน่า ส่งกลิ่นเหม็น เป็นแหล่งเพาะยุงและพาหะเชื้อโรคต่าง ๆ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีและประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณริมคลองทั้งสองฝั่งคลองสายขนุและบริเวณชุมชนวัดไตรสามัคคีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยและผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทยดำเนินการขุดลอกคลองสายขนุให้อยู่ในสภาพเดิม จนสามารถใช้เป็นทางระบายน้ำได้ตามปกติตามธรรมชาติ นั้น การแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายดังกล่าว เป็นคำขอให้กำหนดคำสั่งบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อส.๕/๒๕๕๗ และที่ อส.๘/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุขอนามัย และเหตุเดือดร้อน

รำคาญ

กรณีฟ้องว่า การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์ (เพิ่มเติม) ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕ โดยได้แก้ไขชื่อวัตถุออกฤทธิ์ ซูโดอีเฟดรีน เป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๒ โดยข้อ ๓ ของประกาศกระทรวงฯ กำหนดให้ภายในสามสิบวันนับจากวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

ให้สถานพยาบาลที่ไม่มีใบอนุญาตให้มีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ในประเภท ๒ และไม่ประสงค์จะมีไว้ในครอบครองยาตำรับที่มีซุโดอีเฟดรีนเป็นส่วนผสม เพื่อการบำบัดรักษา และร้านขายยาทุกแห่ง ดำเนินการจัดส่งยาตำรับที่มีซุโดอีเฟดรีน เป็นส่วนผสมคืนให้กับผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า ส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับคืนยาตำรับดังกล่าว จากสถานพยาบาลที่ไม่ประสงค์มียานี้ไว้ในครอบครองและจากร้านขายยาภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ โดยที่กระทรวงสาธารณสุขและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขมิได้มีมาตรการรองรับเพื่อช่วยเหลือหรือบรรเทาความเสียหายให้กับผู้ผลิตหรือ ผู้จำหน่ายที่ต้องได้รับผลกระทบ จึงทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายต้องชดใช้ราคา ยาคืนให้กับสถานพยาบาลและร้านขายยา และมียาสูตรผสมซุโดอีเฟดรีนที่ได้ทำการผลิตไว้แล้ว ยังมีได้จำหน่าย วัตถุซุโดอีเฟดรีนคงเหลือที่ยังไม่ได้ทำการผลิตก่อนวันที่ประกาศดังกล่าว มีผลใช้บังคับ ขอให้กระทรวงสาธารณสุขและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขชดใช้ค่าเสียหาย ดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ย นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ศาลสามารถกำหนดค่าบังคับได้ตาม มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๓๖/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเคยเป็นอาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยนครราชสีมา ฟ้องว่า วิทยาลัยนครราชสีมาและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ ๒ กระทำละเมิด จากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้า เกินสมควร เนื่องจากทำเอกสารอันเป็นเท็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นอาจารย์สังกัด วิทยาลัยนครราชสีมา อีกทั้งไม่แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นอาจารย์ประจำและแจ้งการแต่งตั้งให้สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ ๒ ทราบ ตามที่กฎหมายกำหนด และไม่ออกหนังสือรับรอง การทำงานที่ถูกต้องให้ผู้ฟ้องคดี ขอให้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การแก้ไขหรือ บรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้นต้องมีค่าบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่เจ้าหน้าที่ ในสังกัดของกระทรวงสาธารณสุข ได้เข้าไปในร้านขายยาของผู้ฟ้องคดี โดยไม่ได้แสดงบัตรประจำตัว เจ้าหน้าที่และออกคำสั่งด้วยวาจาให้ลูกจ้างของผู้ฟ้องคดีปิดร้านขายยา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ กระทรวงสาธารณสุขชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายจากการกระทำดังกล่าว และห้ามมิให้

เจ้าหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขกระทำชำหรือกระทำต่อไปซึ่งการกระทำละเมิดนั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีศาลปกครองสามารถออกคำสั่งได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า กรมสรรพากร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร ออกประกาศให้ยึดที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีที่ชื่อมาจากนาย ด. แต่ยังไม่ได้จดทะเบียนการซื้อขายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำดังกล่าวของกรมสรรพากรและสรรพากรพื้นที่สตูล (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนการยึดและขายทอดตลาดที่ดินแปลงดังกล่าวพร้อมทั้งเรียกร้องให้ชดใช้ค่าเสียหายรวมเป็นจำนวนเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท นั้น คำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๒/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามร้อยเจ็ดสิบสองคนเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินโดยไม่มีเอกสารแสดงสิทธิในที่ดิน ได้รับผลกระทบจากโครงการก่อสร้างฝายราษีไศล และได้รับเงินค่าชดเชยที่ดินจากกรมชลประทานไปแล้ว โดยกรมชลประทานไม่ได้จ่ายเต็มตามจำนวนเนื้อที่ที่รังวัดได้ตามแผนที่ ร.ว. ๔๓ ก. คงจ่ายเงินค่าชดเชยให้เฉพาะที่ดินที่มีร่องรอยการทำประโยชน์ตามผลการสอบร่องรอยการทำประโยชน์ (ค่า A) ของคณะทำงานตรวจสอบพื้นที่และค่าอ่านแปลจากแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศเท่านั้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสามร้อยเจ็ดสิบสองคนเห็นว่าไม่เป็นธรรม จึงนำคดีมาฟ้องขอให้กรมชลประทานจ่ายเงินค่าชดเชยเต็มตามจำนวนเนื้อที่ดินที่รังวัด ตามแผนที่ ร.ว. ๔๓ ก. ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามร้อยเจ็ดสิบสองคนนั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามร้อยเจ็ดสิบสองคนได้รับ ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยสั่งให้กรมชลประทานชดใช้เงินแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามร้อยเจ็ดสิบสองคน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้มีคำสั่งให้ยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี จำนวน ๒๙ รายการ โดยอ้างว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อย่างไรก็ตาม เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลยในคดีอาญาความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษผู้ฟ้องคดี ต่อมา ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลชั้นต้นเป็นให้ยกฟ้อง และศาลฎีกามีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ จึงเป็นกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องจำเลย และทำให้การยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ

มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ผู้ฟ้องคดีจึงนำข้อพิพาทจากการขอรับทรัพย์สินคืนตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ส่งมอบทรัพย์สินให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และหากสภาพแห่งหนี้ไม่เปิดช่องให้บังคับตามคำขอดังกล่าวไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติชดใช้เป็นเงินจำนวน ๑,๑๘๙,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีครบถ้วน นั้น การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายดังกล่าว ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีส่งมอบทรัพย์สิน ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และหากสภาพแห่งหนี้ไม่เปิดช่องให้บังคับศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เป็นเงินพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๔/๒๕๕๗)

(๔) คำขอให้ศาลกำหนดคำสั่งบังคับโดยการสั่งให้ถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมที่ดินได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เลขที่ ๑๔๖๕๖ ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งแปลงโดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบเรื่อง และต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงสามสิบร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาม่วงสามสิบ สำนักรงวัดป่าหลักเขต น.ส.ล. เลขที่ ๑๔๖๕๖ จึงได้ทราบที่ที่ดิน น.ส.ล. แปลงดังกล่าวครอบคลุมโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งแปลง ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นเรื่องร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เลขที่ ๑๔๖๕๖ ที่ออกทับโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดี และขอสิทธิถือครองที่ดินตามเดิม นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๒/๒๕๕๕)

๒) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นคำขอที่ไม่อาจกำหนดค่าบังคับได้

(๑) คำขอให้ศาลปกครองดำเนินการทางวินัยหรือให้ลงโทษทางอาญา

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการ
และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องว่า การที่นายกเทศมนตรีตำบลสีดาได้มีคำสั่งเรียกให้
ผู้ฟ้องคดีนำเงินประโยชน์ตอบแทนอื่น (โบนัส) เป็นกรณีพิเศษ ส่งคืนคลังเทศบาลตำบลสีดา
เป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าว
แต่ความไม่ถูกต้องในการจ่ายเงินเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลสีดา มีการเบิกจ่ายเงิน
ดังกล่าวไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน
การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ขอให้ศาลปกครอง
มีคำพิพากษาให้นายกเทศมนตรีตำบลสีดาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเพื่อหาผู้รับผิดชอบ
ในการคืนเงินประโยชน์ตอบแทนอื่น (โบนัส) แก่เทศบาลตำบลสีดา และขอให้นายกเทศมนตรี
ตำบลสีดาดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ นั้น การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง
เพื่อหาผู้รับผิดชอบในการคืนเงินประโยชน์ตอบแทนอื่น (โบนัส) และการดำเนินการสอบสวน
ทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบหรือไม่นั้น เป็นการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับ
ดูแลโดยเฉพาะที่จะพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี ศาลไม่อาจก้าวล่วงอำนาจของฝ่ายบริหาร
เพื่อให้ริเริ่มกระบวนการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย
ของเจ้าหน้าที่ได้ กรณีจึงเป็นคำขอที่ศาลไม่สามารถออกคำสั่งบังคับให้ได้ตามนัยมาตรา ๗๒
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับคดีอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานตำรวจที่รับแจ้งความร้องทุกข์ละเว้นการจับกุม
ไม่ดำเนินคดีกับคนร้ายที่ทำร้ายร่างกายผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลดำเนินคดีกับเจ้าพนักงาน
ที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และ
ดำเนินคดีกับผู้ประกาศโฆษณาว่าผู้ฟ้องคดีมีประวัติอาชญากรรมในฐานความผิดตามมาตรา ๓๙๓
แห่งประมวลกฎหมายอาญา นั้น เป็นการฟ้องว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่ตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ซึ่งผู้ฟ้องคดี
จะต้องมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องโดยมีคำขอ

ดังกล่าว เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์ให้บุคคลต้องรับผิดชอบในทางอาญา ซึ่งเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามคำขอดังกล่าวต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนต่อพลตำรวจโท ด. พลตำรวจตรี ล. พันตำรวจเอก ส. พลตำรวจโท จ. พลตำรวจโท ป. พลตำรวจโท พ. และพลตำรวจโท ค. ให้ดำเนินการเรื่องที่พันตำรวจโท น. สามีของผู้ฟ้องคดีไปมีความสัมพันธ์ชู้สาวกับหญิงอื่น แต่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่ดำเนินการตามข้อร้องเรียน ผู้ฟ้องคดีจึงได้แจ้งความดำเนินคดีอาญากล่าวหาเจ้าหน้าที่ทั้งเจ็ดคนดังกล่าว ฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ต่อผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน แต่ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน กลับละเลยไม่ดำเนินคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน พร้อมทั้งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการละเมิดตามกฎหมาย นั้น เมื่อการจะนำมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คือต้องเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงในเรื่องที่นำมาฟ้อง และความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับต้องเกิดจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดของหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ นั้น ศาลปกครองออกคำสั่งบังคับให้ได้ ซึ่งหมายความว่า คำขอที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอนั้นต้องมีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับและศาลมีอำนาจออกคำสั่งบังคับให้ได้ การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ลงโทษทางอาญากับผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน จึงไม่มีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีซึ่งเดือดร้อนจากเรื่องสามีมีความสัมพันธ์ชู้สาวกับหญิงอื่น และมีได้อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะออกคำสั่งบังคับได้ เนื่องจากมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ มิได้กำหนดให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับที่จะลงโทษทางอาญา และเมื่อศาลไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาลลงโทษทางอาญากับผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันไว้พิจารณาแล้ว และไม่อาจรับคำฟ้องในส่วนขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้เช่นกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๑ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ละเลยต่อหน้าที่ในการดำเนินการสอบสวนและลงโทษทางวินัยข้าราชการครูที่ทำความผิดตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๑ ดำเนินการสอบสวนทางวินัยแล้วลงโทษข้าราชการดังกล่าว นั้น การที่ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยต่อผู้ใต้บังคับบัญชาหรือไม่นั้น เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี ศาลปกครองไม่มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่จะออกคำสั่งบังคับให้มีการลงโทษทางวินัยข้าราชการได้ อีกทั้ง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ก็มีได้มีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๕๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอละเลย (ผู้ถูกฟ้องคดี) ไม่ดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานเทศบาล พนักงานจ้าง และลูกจ้าง รวม ๖ คน ที่ตรวจพบสารเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) ปะปนอยู่ในปัสสาวะ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง พนักงานเทศบาล พนักงานจ้าง และลูกจ้างดังกล่าว และสั่งให้บุคคลดังกล่าวออกจากราชการไว้ก่อน นั้น การดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานเทศบาล พนักงานจ้าง และลูกจ้างท้องถิ่น นั้น เป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของบุคคลดังกล่าว และส่งผลโดยตรงเฉพาะผู้ถูกดำเนินการทางวินัยเท่านั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ดำเนินการทางวินัยตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีมิได้มีผลกระทบต่อสถานภาพสิทธิของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ดำเนินการทางวินัยดังกล่าว ประกอบกับการที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีคำขอให้นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงและสั่งให้บุคคลดังกล่าวออกจากราชการไว้ก่อน เป็นคำขอให้ศาลเข้าไปวินิจฉัยในเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ ซึ่งศาลปกครองไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้ศาลตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีบุตรชายของนาย พ. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค ๕ นารถยนต์ของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวและประสบอุบัติเหตุ จนเป็นเหตุให้นางสาว น. ถึงแก่ความตาย

โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไม่ดำเนินการสอบสวนทางวินัยแก่นาย พ. นั้น เป็นคำขอที่ศาลไม่สามารถกำหนดค่าบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๘/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๓ (ผู้ถูกฟ้องคดี) กรณีดาบตำรวจ ท. ซึ่งเป็นสามีของผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในทางชู้สาวกับนาง ส. แต่ไม่ได้รับการพิจารณาดำเนินการใด ๆ ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๓ พิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่ดาบตำรวจ ท. ที่มีพฤติกรรมในทางชู้สาวกับหญิงอื่นที่มีไชภรรยาของตน นั้น การดำเนินการทางวินัยเป็นเรื่องระหว่างรัฐกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ผู้บังคับบัญชาจะใช้ดุลพินิจดำเนินการตามที่มีเหตุผลอันสมควร คำขอของผู้ฟ้องคดีมิได้มีผลโดยตรงเป็นการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหรืออาจจะได้รับจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แต่อย่างใด ทั้งเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓๙/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องขอให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการทางวินัยกับนาง ช. ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐ นาย ท. ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๔ และว่าที่ร้อยตรี ป. ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนท่าสงครามวิทยา กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการซึ่งมีโทษทางวินัยให้ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการเพื่อให้ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนท่าสงครามวิทยาว่างลง แล้วผู้ฟ้องคดีจะได้อื่นคำร้องขอย้ายไปดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทน จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการทางวินัยกับบุคลากรทางการศึกษาทั้งสามรายดังกล่าวตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย นั้น การดำเนินการทางวินัยกับบุคลากรทางการศึกษาทั้งสามราย นอกจากจะไม่มีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอันเนื่องจากไม่ได้ย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนท่าสงครามวิทยาตามที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอไว้แล้ว ยังเป็นขั้นตอนการดำเนินการภายในของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะใช้ดุลพินิจดำเนินการตามที่เห็นสมควร ศาลปกครองไม่อาจก้าวล่วงเข้าไปออกคำสั่งบังคับให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการทางวินัยกับบุคลากรทางการศึกษาทั้งสามรายให้เป็นไปตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ คำขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจออกคำสั่งบังคับให้ได้ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ก็ได้กำหนดให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับให้มีการดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘๕/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอออกโฉนดที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ สาขายางตลาด ซึ่งล่วงเลยเวลากว่า ๓ ปีแล้ว แต่สำนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ สาขายางตลาด ยังไม่ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย เนื่องจากต้องคืนค่ามัดจำ ๑๐๐,๐๐๐ บาท และเสียค่าปรับอีก ๑๐๐,๐๐๐ บาท จากการที่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถโอนที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่ทาง ก. ผู้ซื้อ ได้ทันในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงกรมที่ดิน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ สาขายางตลาด เพื่อขอให้สอบสวนการดำเนินการทางวินัย ทางอาญา และทางละเมิดกับนาย ก. นายช่างรังวัดผู้รับผิดชอบการรังวัดที่ดิน แต่ก็ไม่มีการดำเนินการกับผู้กระทำผิดตามกฎหมายแต่อย่างใด อีกทั้ง ยังไม่มีการชดเชยค่าเสียหายในทางละเมิดให้แก่ผู้ฟ้องคดีอีกด้วย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมที่ดินดำเนินการทางวินัยและทางอาญากับเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด นั้น เมื่อคำขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นคำขอที่ไม่มีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายตามวัตถุประสงค์ในการฟ้องคดีนี้ อีกทั้งยังเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาที่จะใช้ดุลพินิจตามที่เห็นสมควร ซึ่งศาลปกครองไม่อาจก้าวล่วงไปใช้ดุลพินิจแทนฝ่ายบริหารในเรื่องดังกล่าวได้ คำขอของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่ขอให้กรมที่ดินดำเนินการทางวินัยและทางอาญากับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิด จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๓๐/๒๕๕๗)

(๒) คำขอในเรื่องทางการบริหารงานของฝ่ายบริหาร

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้บัญชาการกองบัญชาการศึกษามีประกาศรับสมัครคัดเลือกข้าราชการตำรวจผู้มีวุฒิปริญญาโทเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๐ แยกสายคัดเลือกเป็นสายป้องกันปราบปราม จำนวน ๒๒๐ อัตรา และสายอำนวยการและสนับสนุน จำนวน ๘๐ อัตรา ผู้บัญชาการกองบัญชาการศึกษามีหนังสือต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติว่า มีผู้เข้าสอบส่วนใหญ่สามารถทำข้อสอบได้คะแนนค่อนข้างสูง เห็นควรขึ้นบัญชีผู้ที่อยู่ในลำดับเกินกว่าอัตราที่ได้รับการแต่งตั้งในครั้งนี้อย่างหมดจดของจำนวนผู้สอบข้อเขียน โดยให้เรียงลำดับจากผู้ที่ได้คะแนนสูงลงมา ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอัตรารองรับเพิ่ม อาจแต่งตั้งผู้ที่ได้รับการขึ้นบัญชีในครั้งนี้อย่างไม่ต้องประกาศรับสมัครคัดเลือกใหม่ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งอนุมัติลงในทำหนังสือดังกล่าว ผู้บัญชาการกองบัญชาการศึกษาก็ได้มีประกาศลำดับผู้ได้รับการคัดเลือกเรียงตามลำดับคะแนนในการรับสมัคร

และคัดเลือกข้าราชการตำรวจผู้มีวุฒิปริญญาโทเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยแยกออกเป็นสามบัญชีได้แก่ บัญชีที่หนึ่ง บัญชีที่ได้รับการคัดเลือกตามลำดับคะแนนตามอัตราที่เปิดรับ สายป้องกันปราบปราม จำนวน ๒๒๐ คน สายอำนวยการและสนับสนุน จำนวน ๘๐ คน บัญชีที่สอง บัญชีที่ได้รับการคัดเลือกสำรองเรียงตามลำดับคะแนน สายป้องกันปราบปราม จำนวน ๕๐ คน สายอำนวยการและสนับสนุน จำนวน ๗ คน และบัญชีที่สาม บัญชีผู้เข้าสอบข้อเขียน (เรียงตามลำดับคะแนน) ผู้ฟ้องคดีที่ ๙ ชั้นบัญชีรายชื่อที่ได้รับการคัดเลือกสำรองสายป้องกันปราบปราม ผู้ฟ้องคดีที่ ๓๗ ชั้นบัญชีรายชื่อที่ได้รับการคัดเลือกสำรองสายอำนวยการและสนับสนุน ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๘ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๓๖ ผู้ฟ้องคดีที่ ๓๘ และผู้ฟ้องคดีที่ ๓๙ ชั้นบัญชีผู้เข้าสอบข้อเขียน (เรียงลำดับคะแนน) ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบแก้าคณะเห็นว่าผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องผูกพันและมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบแก้าคณะเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรหากมีอัตรารองรับเพิ่มเติมโดยไม่ต้องประกาศรับสมัครใหม่ ต่อมา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมอบหมายให้ผู้บัญชาการกองบัญชาการศึกษาออกประกาศรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจผู้มีวุฒิปริญญาตรี เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๐ จำนวน ๔๐๐ อัตรา และออกประกาศรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจชั้นประทวนผู้มีวุฒิปริญญาตรี เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ จำนวน ๒,๘๐๐ อัตรา โดยมีได้ดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบแก้าคณะเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยมีคำขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบแก้าคณะเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร นั้น เป็นอำนาจของฝ่ายปกครองโดยเฉพาะ ศาลปกครองไม่อาจออกคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๑/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ โรงพยาบาลแม่สอด ฟ้องว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่สอด ได้มีประกาศรับสมัครข้าราชการระดับชำนาญการและชำนาญการพิเศษ เข้ารับการคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล ผลการคัดเลือกปรากฏว่า นางสาว พ. ใต้คะแนนสูงสุด ส่วนผู้ฟ้องคดีได้ลำดับที่ ๒ ต่อมา ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้นางสาว พ. รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล หลังจากนั้น ปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดตากว่า การคัดเลือกดังกล่าวเป็นการเลื่อนและย้ายข้าราชการในคราวเดียว ซึ่งไม่ชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดงที่ ๒๐๐๒/๒๕๕๓ ขอให้ดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาดังกล่าว

ผู้ว่าราชการจังหวัดตากจึงได้ทำเรื่องขออนุมัติปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งนอกกรอบตำแหน่งเป็นระดับต่ำลง/สูงขึ้น ซึ่งปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้อนุมัติการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งดังกล่าว และได้มีประกาศรับสมัครข้าราชการเข้ารับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นหัวหน้าพยาบาล โดยการรับสมัครดังกล่าวรับเฉพาะระดับชำนาญการเท่านั้น ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิสมัคร ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าประกาศรับสมัครดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะเมื่อผู้ได้รับคะแนนเป็นลำดับที่หนึ่งขาดคุณสมบัติแล้ว ควรจะต้องเลื่อนผู้ฟ้องคดีซึ่งได้ลำดับที่สองให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาลแทน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ากระทำการของโรงพยาบาลแม่สอด ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก และปลัดกระทรวงสาธารณสุขไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตากมีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งและรักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลแม่สอด และให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลแม่สอด นั้น คำสั่งแต่งตั้งให้ข้าราชการดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล และการกำหนดคุณสมบัติและการพิจารณาคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นหัวหน้าพยาบาลเป็นอำนาจของฝ่ายปกครอง ศาลปกครองไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๗๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชัยภูมิมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานในหน้าที่นิติกร โรงพยาบาลชัยภูมิ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือขออนุมัติปรับปรุงตำแหน่งเป็นนิติกร โดยขอให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งนิติกร หลังจากนั้น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชัยภูมิมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติงานที่ฝ่ายสวัสดิการสังคม กลุ่มอำนาจการ โรงพยาบาลชัยภูมิ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ขอให้ทบทวนคำสั่งดังกล่าวและขออนุมัติการปรับปรุงตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีเป็นตำแหน่งนิติกร แต่จนถึงวันฟ้องยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชัยภูมิดำเนินการออกคำสั่งและปรับปรุงตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีเป็นตำแหน่งนิติกร นั้น การปรับปรุงหรือเพิ่มเติมตำแหน่งภายในหน่วยงานเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด ศาลไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับให้ได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๗/๒๕๕๕)

เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน ๕ สำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ได้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๖ และในขณะเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีได้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่งข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

ในระดับสูงขึ้นสำหรับตำแหน่งที่มีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ โดยอาศัยความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์เฉพาะตัว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๘ ในตำแหน่งเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน ๖ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ผ่านการคัดเลือกให้เลื่อนขึ้นแต่งตั้งตำแหน่งเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน ๖ ซึ่งปลัดกรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้มีคำสั่งเลื่อนและแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน ๖ ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตพระโขนง จนกระทั่งต่อมา ได้มีประกาศผลการคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๖ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบคัดเลือกได้ในลำดับที่ ๕ โดยปลัดกรุงเทพมหานครได้มีคำสั่งเลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการผู้สอบคัดเลือกได้จำนวน ๒๘ ราย ให้ดำรงตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๖ ตามตำแหน่งที่ว่าง โดยข้ามลำดับผู้สอบคัดเลือกได้ของผู้ฟ้องคดีไป ผู้ฟ้องคดีจึงได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาและคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ก.ก.) ผลการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) มีคำวินิจฉัยสั่งการให้ยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีตามมติ ก.ก. ขอให้ศาลมีคำพิพากษาคือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของปลัดกรุงเทพมหานครในส่วนที่ข้ามลำดับผู้สอบคัดเลือกได้ของผู้ฟ้องคดีไป และให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่ยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี นั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่ยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี จึงชอบแล้ว แต่ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งบังคับให้ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๖ ย้อนหลังไป ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ในกรณีที่มีการฟ้องคดีว่ามีการออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ หากศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าคำสั่งพิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองก็มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ที่จะออกคำสั่งบังคับให้เพิกถอนคำสั่งพิพาท โดยกฎหมายมิได้ให้อำนาจแก่ศาลปกครองที่จะออกคำสั่งบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งหนึ่งตำแหน่งใดได้ เพราะเป็นอำนาจบริหารโดยแท้ของฝ่ายปกครอง ศาลปกครองมีอำนาจแต่เพียงตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีว่า เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลมีอำนาจออกคำสั่งบังคับให้เพิกถอนการกระทำนั้นได้ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองสารวัตรจราจร สถานีตำรวจนครบาลมีนบุรี ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้มีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ จำนวน ๒๗๑ คน โดยเป็นข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตรที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเป็นระดับสารวัตร จำนวน ๔๗ คน และมีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจจำนวน ๑๑ คน โดยมีข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตรที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น

เป็นระดับสารวัตร จำนวน ๒ คน แต่ไม่มีรายชื่อผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสารวัตร ตามคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำของผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมีอาวุโสอยู่ในลำดับที่ ๑๕ ของกองบังคับการ ตำรวจนครบาล ๓ และลำดับที่ ๒๕๕ ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล แต่ไม่ได้รับการ พิจารณาแต่งตั้ง ในขณะที่ข้าราชการตำรวจบางรายที่มีลำดับต่ำกว่าผู้ฟ้องคดีได้รับการ เลื่อนตำแหน่งเป็นสารวัตร การพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการตามหนังสือของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดี ได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งต่อมาปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ แจ้งผลการพิจารณาว่า การพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจดังกล่าวได้ดำเนินการโดยยึดหลักเกณฑ์ ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้อย่างเคร่งครัดตลอดทุกขั้นตอน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ได้ รับความเป็นธรรม จึงนำคดีมาฟ้องศาล ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดี ดำรงตำแหน่งสารวัตร นั้น อำนาจในการแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการตำรวจ ชั้นสัญญาบัตรได้หรือไม่ ย่อมเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เป็นการเฉพาะ ศาลปกครองจึงไม่อาจก้าวล่วงเข้าไปออกคำสั่งบังคับในกรณีดังกล่าวได้ ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๔๔๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมปศุสัตว์มีคำสั่งให้เลื่อนข้าราชการ โดยมีคำสั่ง เลื่อนผู้ฟ้องคดี ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไป ระดับชำนาญการ ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดอุดรธานี ไปดำรงตำแหน่งปศุสัตว์อำเภอ (สัตวแพทย์) ระดับอาวุโส สำนักงานปศุสัตว์ อำเภอเมืองอุดรธานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี แทนที่จะมีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดี ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากลุ่ม (สัตวแพทย์) ระดับอาวุโส กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการ พัฒนาปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี อันเป็นตำแหน่งเลขที่ที่ผู้ฟ้องคดีครองอยู่ก่อนออกคำสั่ง และอธิบดีกรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งนาย ณ. ตำแหน่งปศุสัตว์อำเภอ (สัตวแพทย์) ระดับอาวุโส สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองอุดรธานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี ให้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่ม (สัตวแพทย์) ระดับอาวุโส กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการ พัฒนาปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี แทนผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การออกคำสั่งดังกล่าว เป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมและใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งให้เลื่อน ข้าราชการรายของผู้ฟ้องคดี และแก้ไขรายชื่อของนาย ณ. โดยเปลี่ยนเป็นชื่อผู้ฟ้องคดี และ ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และ สารสนเทศการ พัฒนาปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี และมีคำสั่งแต่งตั้งนาย ณ. กลับไปดำรงตำแหน่งปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองอุดรธานี สำนักงานปศุสัตว์

จังหวัดอุดรธานี ตามเดิม นั้น กรณีดังกล่าวเป็นอำนาจบริหารงานบุคคลภายในหน่วยงานของอธิบดีกรมปศุสัตว์ในฐานะผู้บังคับบัญชาของฝ่ายปกครอง ศาลปกครองจึงไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับก้าวล่วงอำนาจในการบริหารงานบุคคลแทนผู้ถูกฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้บังคับหมู่ งานป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจภูธรปากน้ำประแสร์ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ปฏิบัติหน้าที่สายตรวจต่อมา ได้รับคำสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นตำรวจชั้นสัญญาบัตร โดยผู้ฟ้องคดีสอบได้สายสอบสวนและนิติกรและยังไม่ขาดจากตำแหน่งหน้าที่เดิม หลังจากอบรมเสร็จ ผู้ฟ้องคดีได้กลับมาปฏิบัติหน้าที่สายตรวจเหมือนเดิมเป็นเวลาประมาณ ๑ เดือน ๑๕ วัน ผู้ฟ้องคดีได้รับบรรจุแต่งตั้งเป็นตำรวจชั้นสัญญาบัตร โดยในระหว่างเวลาที่ผู้ฟ้องคดีอบรม ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้มีหนังสือไปยังสถานีตำรวจภูธรต่าง ๆ ให้หักเงินประจำตำแหน่งสายป้องกันและปราบปราม สายตรวจจราจร และสายสืบสวน สำหรับข้าราชการตำรวจที่สอบได้สายสอบสวนและนิติกรซึ่งเป็นตำแหน่งที่ผู้ฟ้องคดีสอบได้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่สามารถตัดเงินประจำตำแหน่งดังกล่าวได้ ขอให้ศาลวินิจฉัยว่า คำสั่งแต่งตั้งนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในตำแหน่งนิติกร เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากไม่ชอบด้วยกฎหมายขอให้ศาลสั่งให้กำหนดตำแหน่งนิติกรขึ้นในสายสอบสวนและนิติกร นั้น คำขอดังกล่าวไม่ได้เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับความเดือดร้อนเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้รับจากการถูกตัดเงินประจำตำแหน่ง อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีก็ได้อ้างในคำฟ้องว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือนร้อนเสียหายจากการแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในตำแหน่งนิติกรอย่างไร ประกอบกับคำขอให้ศาลสั่งให้กำหนดตำแหน่งนิติกรขึ้นในสายสอบสวนและนิติกรเป็นคำขอที่ศาลปกครองไม่อาจมีคำสั่งบังคับให้ได้ เนื่องจากการกำหนดตำแหน่งข้าราชการตำรวจเป็นอำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นอำนาจฝ่ายบริหาร มิใช่อำนาจของศาลแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๗/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับคัดเลือกบุคคลเพื่อปฏิบัติงานประจำภารกิจกระจายเสียงและโทรทัศน์ในตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานกรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ได้ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง ผลการคัดเลือกบุคคลเพื่อปฏิบัติงานประจำภารกิจกระจายเสียงและโทรทัศน์ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกและขึ้นบัญชีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๙ ราย โดยผู้ฟ้องคดีได้ลำดับที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าประกาศดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิได้รับการคัดเลือก

เป็นผู้อำนวยความสะดวกกลุ่มงานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าวเฉพาะกรณีผู้อำนวยความสะดวกกลุ่มงานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งการกระทำทางปกครองอื่นที่เกี่ยวข้อง ต่อมา ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติม โดยมีคำขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่องผลการคัดเลือกบุคคลเพื่อปฏิบัติงานประจำภารกิจกระจายเสียงและโทรทัศน์ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ รวมทั้งการกระทำทางปกครองอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) บรรลุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยความสะดวกกลุ่มงานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ตามที่กฎหมายกำหนด นั้น การบรรลุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยความสะดวกกลุ่มงานกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ซึ่งจะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนด ศาลจึงมีอาจก้าวล่วงไปใช้อำนาจแทนเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติได้ คำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่ขอให้บรรลุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยความสะดวกกลุ่มงานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ตามที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๒/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินได้ออกคำสั่ง เรื่อง การจัดข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งในกรมพัฒนาที่ดิน โดยได้ตัดตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านอนุรักษ์ดินและน้ำประจำกองช่างออกไป ไม่มีการระบุน้ำที่ของส่วนราชการและหน้าที่ของตำแหน่งต่าง ๆ ในคำสั่ง ไม่มีการประกาศให้เจ้าหน้าที่ได้แสดงความประสงค์ขอย้ายเข้าสู่ตำแหน่งต่าง ๆ ตามโครงสร้างส่วนราชการตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ การจัดบุคลากรในตำแหน่งต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งกรมพัฒนาที่ดินดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจากการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งงานภายใน และการเกลี้ยอัตรากำลังภายในของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งวิศวกรโยธา ชำนาญการพิเศษ กลุ่มมาตรฐานการสำรวจออกแบบการพัฒนาที่ดินด้านวิศวกรรม ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ถูกเปลี่ยนระดับตำแหน่ง ยังคงอยู่ในตำแหน่งเดิม มีอัตราเงินเดือนเท่าเดิม การเกลี้ยอัตรากำลังภายในหน่วยงานเพื่อการบริหารงานบุคคลของกรมพัฒนาที่ดินยังไม่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี เพราะผู้ฟ้องคดี

ยังคงดำรงตำแหน่งวิศวกรโยธา ชำนาญการพิเศษ กลุ่มมาตรฐานการสำรวจออกแบบ การพัฒนาที่ดินด้านวิศวกรรม และมีอัตราเงินเดือนเท่าเดิม นอกจากนี้ ในการปรับปรุง โครงสร้างและการเกลี่ยอัตรากำลังภายในหน่วยงานของกรมพัฒนาที่ดินต้องเป็นไปตามความรู้ ความสามารถและความเหมาะสมของข้าราชการแต่ละคน ความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างนั้นยังไม่ใช้ความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการออกคำสั่งของอธิบดี กรมพัฒนาที่ดิน อีกทั้งการกำหนดค่าบังคับให้เพิกถอนคำสั่งทั้งหมดหรือบางส่วนตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหาย ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้าง จะเป็นการก้าวล่วงอำนาจในการบริหารงานบุคคลแทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๘๗/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณูปโภค

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มอบที่ดินของผู้ฟ้องคดีบางส่วนให้เทศบาล ตำบลควนเนียง (ผู้ถูกฟ้องคดี) เพื่อสร้างเป็นคุระบายน้ำ แต่เทศบาลตำบลควนเนียงละเลย ไม่ดำเนินการ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้เทศบาลตำบลควนเนียงดำเนินการสร้างคุระบายน้ำ ให้แล้วเสร็จ นั้น การที่เทศบาลตำบลควนเนียงจะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ก่อสร้างคุระบายน้ำ หรือไม่ เมื่อใด ย่อมเป็นเรื่องของนโยบายการบริหาร ซึ่งศาลปกครองไม่อาจกำหนดค่าบังคับ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการหรือไม่ดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายการบริหารได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ ผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามคำขอตั้งกล่าวต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๓/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ยื่นข้อเสนอเป็นที่ปรึกษาโครงการพัฒนา คุณภาพการศึกษาผ่านระบบสารสนเทศ (e - Learning) ตามหนังสือเชิญชวนของสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๔ ฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษาโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านระบบสารสนเทศ (e - Learning) และคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดร่างขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผ่านระบบสารสนเทศ (e - Learning) พร้อมกับการยกเลิกกระบวนการคัดเลือกที่ปรึกษาฯ ตามคำสั่งดังกล่าวด้วยเนื่องจากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการดำเนินกระบวนการจัดจ้างตามคำสั่งทั้งสองฉบับ

ดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ด้วยเหตุที่ว่ากระบวนการในการคัดเลือกที่ปรึกษาเดิมตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษาโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านระบบสารสนเทศ (e - Learning) ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๔ และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดร่างขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านระบบสารสนเทศ (e - Learning) ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ยังไม่มีการแจ้งผลการคัดเลือกให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการประกาศผลการคัดเลือกที่ปรึกษาตามคำสั่งเดิมทั้งสองฉบับ และดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีเข้าเจรจาตกลงราคาตามขั้นตอนการจัดจ้างที่ปรึกษาด้วยวิธีการคัดเลือก นั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะพิจารณาประกาศผลการคัดเลือกหรือจัดให้มีการเจรจาตกลงราคาเป็นอำนาจในทางบริหารของหน่วยงานทางปกครอง ศาลปกครองไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับดังกล่าวได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๓/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมบัญชีกลางมีหนังสือตอบข้อหารือข้อมูลการปรับโครงสร้างอัตราค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ แจ้งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ว่า พนักงานขับรถ พนักงานเก็บค่าโดยสาร และพนักงานประจำรายวันขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ได้จ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย จึงไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับการปรับโครงสร้างอัตราค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการร้อยละ ๕ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๘ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิบดีกรมบัญชีกลางทำตามอำนาจหน้าที่โดยเคร่งครัด ปกป้องเงินของประเทศมิให้บกพร่อง และต้องไม่งดเว้นให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียสิทธิที่พึงมีพึงได้ นั้น การแจ้งข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นการชี้แจงหรือให้ข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกัน อันเป็นการปฏิบัติราชการภายในหน่วยงานของรัฐ ยังไม่เกิดผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรืออาจจะเดือดร้อนอันเนื่องมาจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำของอธิบดีกรมบัญชีกลางอันมีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และการที่อธิบดีกรมบัญชีกลางจะจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นประการใด เป็นเรื่องของการบริหารเงินงบประมาณตามนโยบายของรัฐ ศาลปกครองไม่มีอำนาจออกคำสั่งบังคับตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๓/๒๕๕๗)

(๓) คำขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งในเรื่องที่เป็นดุลพินิจของหน่วยงาน
ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาภรณ
ราชวิทยาลัย ตรัง ขอไปช่วยราชการในสถานศึกษาที่ขาดอัตรากำลัง โรงเรียนประถมศึกษา
แห่งใดก็ได้ในเขตท้องที่อำเภอเมืองตรัง และได้มีหนังสือติดตามสอบถามความคืบหน้า
กรณีดังกล่าวอีกหลายฉบับ แต่ยังมีได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่แน่ชัดแต่อย่างใด จึงนำคดี
มาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาที่มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติราชการ ณ โรงเรียนประถมศึกษาแห่งใดก็ได้
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๑ และให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
กับการบริหารงานบุคคลปฏิบัติหน้าที่ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มิคำพิพากษา นั้น กรณีนี้
ผู้มีอำนาจออกคำสั่งดังกล่าวได้แก่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่การที่ผู้ฟ้องคดี
ยื่นคำฟ้องเป็นคดีนี้ โดยมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายที่อาจมีคำสั่งแต่งตั้ง
ให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติราชการในหน่วยงานการศึกษาใดตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีได้ อีกทั้ง
การพิจารณาให้ข้าราชการผู้ใดไปปฏิบัติราชการในหน่วยงานการศึกษาใดเป็นการชั่วคราว นั้น
ย่อมต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ และเป็นดุลพินิจ
ของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามกฎหมายที่จะพิจารณามีคำสั่งดังกล่าว กรณีคำขอของผู้ฟ้องคดี
จึงมีลักษณะเป็นคำขอที่ศาลปกครองมีอาจออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒)
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งหกเป็นผู้มีรายชื่อในบัญชีสำรองผู้สอบ
ผ่านข้อเขียนเรียงตามลำดับคะแนนสายอำนวยการและสนับสนุน (อก.๒) ตามท้ายหนังสือ
กองบัญชาการ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๐ ที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีคำสั่งอนุมัติตามที่
ผู้บัญชาการกองบัญชาการการศึกษาเสนอ หากมีอัตรารองรับเพิ่มเติม โดยไม่ต้องประกาศรับสมัครใหม่
ตั้งนั้น เมื่อมีอัตราและตำแหน่งว่าง ซึ่งผูกพันผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและสำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติให้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว การที่ผู้บัญชาการตำรวจ
แห่งชาติออกประกาศรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจผู้มีวุฒิปริญญาตรีเข้ารับการฝึกอบรม
เพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๐ จำนวน
๔๐๐ อัตรา และออกประกาศรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจชั้นประทวนผู้มีวุฒิปริญญาตรี
เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ จำนวน ๒,๘๐๐ อัตรา โดยไม่บรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีทั้งหก เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและสำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการ แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีทั้งหกเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร นั้น ศาลไม่อาจก้าวล่วงบังคับให้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและสำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการบรรจุแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีทั้งหก เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ สังกัดส่วนกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากรค้าง สำนักงานสรรพากรพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ๒๖ ฟ้องว่า คำสั่งของกรมสรรพากร ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒ เลื่อนเงินเดือน ข้าราชการพลเรือนสามัญตามผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานครึ่งปี (๑ เมษายน ๒๕๕๒ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒) โดยผู้ฟ้องคดีมีชื่ออยู่ในบัญชีรายละเอียด การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการแนบท้ายคำสั่งดังกล่าวและได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ๐.๕ ขึ้น ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองออกคำสั่ง โดยสั่งให้อธิบดีกรมสรรพากรลงโทษ ทางวินัยแก่นาย จ. ซึ่งเป็นบุคคลอื่นที่ไม่มีอำนาจและมีอคติกับผู้ฟ้องคดีมาจัดทำเอกสาร มาตรฐานการทำงานของส่วนกฎหมายเพื่อเป็นหลักฐานการพิจารณาความดีความชอบ ในข้อหาปฏิบัติตนนอกเหนืออำนาจหน้าที่ และลงโทษทางวินัยแก่นาง อ. ในข้อหาไม่ปฏิบัติตาม อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ นั้น การที่ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยต่อผู้ได้บังคับบัญชาหรือไม่นั้น เป็นอำนาจดุลพินิจ ของผู้บังคับบัญชาโดยเฉพาะที่จะพิจารณาดำเนินการตามสมควรแก่กรณี การที่อธิบดีกรมสรรพากร จะไม่ดำเนินการใด ๆ ต่อนาย จ. และนาง อ. ก็ไม่ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือ เสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย ประกอบกับการที่อธิบดีกรมสรรพากรจะดำเนินการ ทางวินัยหรือไม่ ก็ไม่มีผลเป็นการเยียวยาทุกข์หรือแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ ผู้ฟ้องคดีโดยตรง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งบังคับตามคำขอดังกล่าวได้ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า กรมสรรพสามิตนำผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ของผู้ฟ้องคดีในรอบการประเมินครั้งที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓) และในรอบการประเมินครั้งที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔) ซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้อำนวยการสำนักแผนภาษี กรมสรรพสามิต อย่างไม่เป็นธรรม ไม่ตรงกับความเป็นจริง เลือกปฏิบัติและไม่สอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานตามระบบบริหาร ผลการปฏิบัติราชการ (PMS) มาใช้เลื่อนเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีในช่วงเวลาดังกล่าวเพียงร้อยละ

๒.๘ และร้อยละ ๒.๗ ตามลำดับ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้กรมสรรพสามิตและอธิบดีกรมสรรพสามิตดำเนินการเรื่องการพิจารณาแต่งตั้งโยกย้าย การเข้ารับการฝึกอบรม และดำเนินการลงโทษทางวินัยต่อผู้อำนวยการสำนักแผนภาษี กรมสรรพสามิต และผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล กรมสรรพสามิต นั้น การพิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายบุคลากรในหน่วยราชการเป็นอำนาจในการบริหารงานบุคคล ของผู้บังคับบัญชาที่จะใช้ดุลพินิจพิจารณาสั่งการได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ภายใต้หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดเพื่อประโยชน์ในการจัดทำบริการสาธารณะให้บรรลุผล ส่วนการคัดเลือก บุคลากรในหน่วยราชการเข้ารับการอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ เป็นดุลพินิจของผู้บังคับบัญชา ที่จะพิจารณา ศาลไม่มีอำนาจที่จะพิพากษาหรือมีคำสั่งให้กรมสรรพสามิตและอธิบดี กรมสรรพสามิตอนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเข้ารับการอบรมหลักสูตรใดได้ ส่วนการพิจารณาโทษ ทางวินัยแก่ผู้อำนวยการสำนักแผนภาษี กรมสรรพสามิต และผู้อำนวยการสำนักบริหาร ทรัพยากรบุคคล กรมสรรพสามิต เป็นเรื่องการใช้อำนาจทางการบริหารของผู้บังคับบัญชา ที่จะพิจารณาดำเนินการกับผู้ใต้บังคับบัญชาตามควรแก่พฤติการณ์เป็นรายกรณีอันถือเป็น มาตรการภายในฝ่ายปกครองโดยเฉพาะ อีกทั้งมิได้มีผลเป็นการชดเชยความเดือดร้อนหรือ เสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีโดยตรง คำขอดังกล่าวข้างต้นของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจ กำหนดคำสั่งบังคับให้ได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองสารวัตรจรรจร สถานีตำรวจนครบาลมีนบุรี ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง ข้าราชการตำรวจ จำนวน ๒๗๑ คน โดยเป็นข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตรที่ได้รับการ เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเป็นระดับสารวัตร จำนวน ๔๗ คน และมีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ จำนวน ๑๑ คน โดยมีข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตรที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น เป็นระดับสารวัตร จำนวน ๒ คน แต่ไม่มีรายชื่อผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสารวัตร ตามคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำของผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมีอาวุโสอยู่ในลำดับที่ ๑๕ ของกองบังคับการ ตำรวจนครบาล ๓ และลำดับที่ ๒๕๕ ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล แต่ไม่ได้รับการ พิจารณาแต่งตั้ง ในขณะที่ข้าราชการตำรวจบางรายที่มีลำดับต่ำกว่าผู้ฟ้องคดีได้รับการ เลื่อนตำแหน่งเป็นสารวัตร การพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการตามหนังสือของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดี ได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งต่อมาปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ แจ้งผลการพิจารณาว่าการพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจดังกล่าวได้ดำเนินการโดยยึด

หลักเกณฑ์ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้อย่างเคร่งครัดตลอดทุกชั้นตอน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงนำคดีมาฟ้อง ขอให้ห้ามมิให้ผู้กำกับทำการกองกำกับการกำลังพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านกำลังพลเป็นเวลาอย่างน้อย ๑๐ ปี นั้น คำขอที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอต่อศาลให้ออกคำสั่งบังคับให้ นั้น จะต้องมีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ และคำขอนี้ต้องอยู่ในอำนาจของศาลที่จะออกคำสั่งบังคับให้ได้ เมื่อคำขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาที่จะใช้ดุลพินิจตามที่เห็นสมควร ศาลปกครองไม่อาจก้าวล่วงไปในการดำเนินการของฝ่ายบริหาร โดยมีคำพิพากษาให้ผู้กำกับทำการกองกำกับการกำลังพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้ คำขอของผู้ฟ้องคดีในส่วนนี้จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๔๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนถึงนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครอง และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้ดำเนินการสอบสวนและลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางวินัย ทางอาญา และทางแพ่ง เนื่องจากได้ร่วมกันออกประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ และการเลื่อนขั้นเงินเดือน (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๓ และประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย เนื่องจากคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ (ททจ.) ได้อาศัยอำนาจตามประกาศฉบับดังกล่าวมีมติโอนย้ายผู้ฟ้องคดีไปดำรงตำแหน่งที่เทศบาลตำบลหนองบัว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครอง และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดำเนินการสอบสวนและลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับกรม สำนัก และกองที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในการออกกฎโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมไปถึงคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลด้วย และให้ดำเนินการสอบสวนและลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับจังหวัด รวมทั้งคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ทุกคนที่ได้สมคบกันลงมติโอนย้ายผู้ฟ้องคดีไปดำรงตำแหน่งที่เทศบาลตำบลหนองบัวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งทางวินัย ทางอาญา และทางแพ่ง นั้น การดำเนินการทางวินัย และการดำเนินคดีทั้งทางอาญาและทางแพ่งแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามคำขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว เป็นอำนาจดุลพินิจโดยแท้ของกระบวนการบริหารงานบุคคลซึ่งฝ่ายปกครองโดยผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะพิจารณาดำเนินการ

ตามที่เห็นสมควรและตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งศาลปกครองไม่อาจก้าวล่วงการใช้ดุลพินิจดังกล่าวได้ จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดค่าบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า กระทรวงการคลังมีหนังสือชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งลูกจ้างประจำไปดำรงตำแหน่งใหม่ กรณีการปรับระดับชั้นงาน โดยให้ปรับจากระดับ ๑ เป็นระดับ ๒ จากระดับ ๒ เป็นระดับ ๓ จากระดับ ๓ เป็นระดับ ๔ ตามที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด เมื่อลูกจ้างประจำผู้นั้นมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างประจำของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และมีคุณสมบัติที่จะได้รับการปรับระดับชั้นงานตามหนังสือดังกล่าว จึงได้มีหนังสือร้องขอให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ปรับระดับชั้นงานและอัตราค่าจ้างของผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้องตามหนังสือดังกล่าว แต่อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีไม่ดำเนินการออกคำสั่งปรับระดับชั้นงานของตำแหน่งลูกจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมีประกาศกำหนดเงื่อนไขในการปรับระดับชั้นงานต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการ โดยประเมินจากผลการปฏิบัติงานหรือการสอบข้อเขียนหรือการสัมภาษณ์หรือวิธีการอื่นตามที่เห็นสมควร ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าประกาศดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการสร้างเงื่อนไขเพิ่มเติมจากที่สำนักงาน ก.พ. และกระทรวงการคลังได้กำหนดไว้ ต่อมา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าต้องดำเนินการตามขั้นตอน โดยต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเพื่อปรับระดับชั้นงานและเลื่อนเงินเดือนตามระบบการประเมินและตามห้วงเวลาที่มหาวิทยาลัยปฏิบัติตามปกติก่อน จึงยังไม่มีมีการปรับระดับชั้นงานและอัตราค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์เรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีว่า โดยคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีออกคำสั่งปรับระดับชั้นงานให้ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวมีผลผูกพันตามกฎหมายต่อคู่กรณีในอุทธรณ์ให้ต้องปฏิบัติตามตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงด้วยเหตุประการอื่น เมื่อผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว ศาลปกครองจึงยังไม่อาจก้าวล่วงเข้าไปกำหนดค่าบังคับให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีออกคำสั่งให้ปรับระดับชั้นงานแก่ผู้ฟ้องคดีในกรณีนี้ได้ คำขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการตำแหน่งบุคลากร ๗๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ กระทรวงศึกษาธิการ และเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติอยู่ในข่ายได้รับการจัดลงกรอบอัตรากำลังของบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ต่อมา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ กำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ รวม ๖๐ ราย โดยไม่ปรากฏรายชื่อของผู้ฟ้องคดี แต่ต่อมาสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้มีหนังสือแจ้งเวียนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งถือปฏิบัติเกี่ยวกับแนวทางการจัดข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ตามกรอบอัตรากำลังในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและในสถานศึกษาที่ ก.ค.ศ. กำหนดเพิ่มเติม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ จึงได้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่ง ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ ดังกล่าว และในวันเดียวกันผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ โดยอนุมัติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ได้มีคำสั่งกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) รวม ๘๕ ราย โดยแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งบุคลากร ๗๖ ตำแหน่งเลขที่ อพ ๗๙ ซึ่งเป็นอัตรากำลังนอกกรอบที่ ก.ค.ศ. กำหนด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการออกคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ดำเนินการแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งบุคลากร ๗๖ ตามกรอบอัตรากำลังในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ตามกรอบอัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนด นั้น การแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งบุคลากร ๗๖ ตามกรอบอัตรากำลังในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ที่จะใช้ดุลพินิจพิจารณาตามความเหมาะสมและตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ ศาลไม่อาจก้าวล่วงไปกำหนดคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้มีคำสั่งไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบที่ ๒ (วันที่ ๑ เมษายน ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔) ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้หน่วยงานประเมินให้ความเป็นธรรมในเรื่องของการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยคณะกรรมการชุดใหม่

และขอขึ้นเงินเดือนใหม่ นั้น การประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการและการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาอันเป็นการบริหารงานบุคคลภายในของหน่วยงาน ศาลปกครองมีอาจก้าวล่วงไปใช้ดุลพินิจแทนฝ่ายปกครองได้ คำขอดังกล่าวจึงเป็นคำขอที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๘/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นคนพิการต้องใช้รถเข็นผู้พิการ ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้สมัครสอบแข่งขันตามประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต เพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในวันสอบแข่งขัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตมิได้จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอบให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยสนามสอบอยู่ชั้น ๓ ของอาคารซึ่งไม่มีลิฟท์ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถเข้าห้องสอบได้ แม้ต่อมา องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตได้จัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าสอบที่กองอำนวยการสอบ ซึ่งอยู่ชั้นล่างของอาคาร แต่เป็นเวลาให้ผู้เข้าสอบคนอื่นได้เข้าห้องสอบแล้ว ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีสมาธิและไม่พร้อมกับการสอบ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องสูญเสียสิทธิและโอกาสในการสอบ อันเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงและเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลออกคำบังคับให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตลงโทษทางวินัยกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นั้น เป็นดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำความผิด อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หน่วยงานของรัฐจึงเป็นผู้เสียหายในกรณีที่มีการกระทำความผิดทางวินัยซึ่งศาลไม่มีอำนาจออกคำบังคับให้ได้ ส่วนกรณีข้อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตจัดจ้างและจ่ายเงินเดือนตามวุฒิแก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตจัดอบรมเกี่ยวกับสิทธิต่าง ๆ ของคนพิการ หรือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ออกมาแถลงขอโทษ และยอมรับผิดต่อหน้าสื่อเป็นลายลักษณ์อักษรนั้น เป็นคำขอที่ศาลไม่อาจออกคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คบ.๖/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เช่าและครอบครองที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๕๗๕๗ ตำบลบางเสร่ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ต่อมา เจ้าของที่ดินได้ขอรังวัดแบ่งแยกที่ดินเป็นแปลงย่อย และจากผลการรังวัดที่ดินทำให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า มีผู้ขุดบ่อน้ำขนาดใหญ่รุกล้ำเข้าไปในทางสาธารณประโยชน์ซึ่งอยู่ทางด้านทิศเหนือของที่ดินแปลงดังกล่าว จึงไม่สามารถใช้ทางสาธารณประโยชน์เป็นทางเข้าออกที่ดินได้ ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนไปยังเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว และยื่นฟ้องผู้ขุดบ่อน้ำเป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดพัทยา ให้รับผิดชดใช้ค่าเสียหาย

ต่อมา นายกเทศมนตรีตำบลเกล็ดแก้ว ได้ให้การเป็นพยานโจทก์ในคดีแพ่งที่ผู้ฟ้องคดีได้ฟ้องผู้ขุดบ่อน้ำเป็นจำเลยให้ชดใช้ค่าเสียหายว่า ไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบ่อน้ำที่อยู่ในทางสาธารณประโยชน์ ทั้ง ๆ ที่สถานีตำรวจภูธรสัตหีบได้แจ้งข้อเท็จจริงให้เทศบาลตำบลเกล็ดแก้วทราบแล้ว การให้ถ้อยคำดังกล่าวทำให้ไม่มีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลักษณะและขนาดของบ่อน้ำเพื่อให้ศาลใช้ประกอบการพิจารณาคดีในการประเมินความเสียหายของผู้ฟ้องคดี และยังทำให้พนักงานสอบสวนไม่สามารถดำเนินการสอบสวนและจับกุมผู้กระทำผิดได้ เนื่องจากไม่มีผู้เสียหายร้องทุกข์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเทศบาลตำบลเกล็ดแก้วและนายกเทศมนตรีตำบลเกล็ดแก้วละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายที่ไม่แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับผู้บุกรุกทางสาธารณประโยชน์ในเขตพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ นอกจากนี้ ยังให้การเท็จและปิดบังข้อเท็จจริงต่อศาลจังหวัดพัทยาจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวได้ ทำให้ศาลจังหวัดพัทลุงพิพากษายกฟ้อง อันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว นายกเทศมนตรีตำบลเกล็ดแก้ว พร้อมเจ้าหน้าที่ในสังกัดที่เกี่ยวข้องเข้าสำรวจข้อเท็จจริงที่มีบ่อน้ำในทางสาธารณประโยชน์ และดำเนินการปรับปรุงทางสาธารณประโยชน์ให้ใช้ประโยชน์ได้ นำรายงานการปฏิบัติงานดังกล่าวส่งผู้ฟ้องคดี ศาลจังหวัดพัทลุง และสถานีตำรวจภูธรสัตหีบ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว นายกเทศมนตรีตำบลเกล็ดแก้วรับโทษทางวินัย ทางปกครอง ทางแพ่ง และทางอาญา และให้พ้นจากการเป็นพนักงานของรัฐตลอดไป และให้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรสัตหีบ เพื่อสอบสวนและนำผู้กระทำผิดมาลงโทษและรับผิดชอบตามกฎหมายโดยเร็ว นั้น คำขอดังกล่าวเป็นคำขอที่ไม่มีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายตามวัตถุประสงค์ในการฟ้องคดีนี้ เพื่อให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดูแลและรักษาทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด และเป็นการก้าวล่วงเข้าไปใช้ดุลพินิจแทนฝ่ายบริหาร คำขอดังกล่าวจึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า นายอำเภอเขียงขวัญตรวจสอบเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี กรณีการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพแผนชุมชนและกิจกรรมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและโครงการทำน้ำหมักและสารสกัดชีวภาพของคณะกรรมการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพแผนชุมชนและกิจกรรมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการดำเนินโครงการทำน้ำหมักและสารสกัดชีวภาพ ซึ่งการตรวจสอบมีลักษณะไม่สุจริตและขัดกับพยานหลักฐานที่ปรากฏอย่างชัดเจน ขอให้นายอำเภอเขียงขวัญดำเนินการทางกฎหมายแก่คณะกรรมการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพแผนชุมชนและกิจกรรมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการดำเนินโครงการทำน้ำหมักและสารสกัดชีวภาพในความผิด

ตามคำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี นั้น หนังสือของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ดำเนินคดีกับคณะกรรมการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพแผนชุมชนและกิจการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการดำเนินโครงการทำน้ำหมักและสารสกัดชีวภาพ ในความผิดฐานแจ้งความเท็จ ต่อเจ้าพนักงานตามมาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๒๖๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เป็นการดำเนินการทางอาญากับคณะกรรมการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพแผนชุมชนและกิจการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการดำเนินโครงการทำน้ำหมักและสารสกัดชีวภาพ ซึ่งกรณีดังกล่าวผู้ฟ้องคดีสามารถร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ได้โดยตรงอยู่แล้ว และการดำเนินการทางอาญาหรือการดำเนินการทางวินัยเป็นดุลพินิจของ นายอำเภอเชียงใหม่ที่จะพิจารณาดำเนินการ ศาลไม่อาจก้าวล่วงโดยมีคำสั่งให้นายอำเภอเชียงใหม่ ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้ คำขอนี้จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจออกคำสั่งได้ (คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๔๔๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายและผู้กำกับ การสถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย ๑ ไม่ดำเนินการจัดระเบียบในบริเวณเวียงคลองถม ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถนำสินค้าเข้าไปขายในบริเวณที่พิพาทได้ ขอให้ศาลสั่งให้ผู้อำนวยการเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายและผู้กำกับ การสถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย ๑ ดำเนินการให้ ผู้ฟ้องคดีกับพวกกลุ่มผู้ค้าของเก่ากลับไปตั้งขายในที่เดิมได้ตามปกติ นั้น แม้ว่าผู้อำนวยการเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายและผู้กำกับ การสถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย ๑ มีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการดำเนินการจัดระเบียบในบริเวณดังกล่าวก็ตาม แต่การที่ผู้อำนวยการเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และผู้กำกับ การสถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย ๑ จะดำเนินการจัดระเบียบอย่างไร และ จะให้บุคคลใดนำสินค้าเข้าไปขายในบริเวณพิพาทได้หรือไม่ อย่างไร เป็นอำนาจดุลพินิจ ของผู้อำนวยการเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายและผู้กำกับ การ สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย ๑ ศาลปกครองไม่อาจก้าวล่วงออกคำสั่ง อันเป็นการใช้ดุลพินิจแทนฝ่ายปกครองได้ จึงเป็นคำขอ ที่ศาลไม่สามารถกำหนดคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๕/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูและได้รับการคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู และได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งเป็นองค์กรจัดทำแผนพัฒนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ฟ้องว่า นายองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูมีคำสั่งอนุมัติให้มีการจ่ายขาดเงินสะสมและเสนอญัตติขออนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมส่วนที่เก็บรักษาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อแก้ไขปัญหาสถานการณ์การระบาดของไข้เลือดออก ดำเนินการควบคุมไข้เลือดออก จัดซื้อเคมีภัณฑ์และครุภัณฑ์เครื่องฟน โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์แก่ผู้ขายเพียงกลุ่มเดียว และมีราคาสูงเกินกว่าราคาท้องตลาด ขอให้เพิกถอนการกำหนดคุณลักษณะและราคาของเคมีภัณฑ์และครุภัณฑ์เครื่องฟนฝอยละอองทั้งหมด นั้น การกำหนดคุณลักษณะและราคาของเคมีภัณฑ์และครุภัณฑ์เครื่องฟนฝอยละอองของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูเป็นการดำเนินการเพื่อให้ทราบประมาณการงบประมาณที่จะใช้ในการจัดซื้อเคมีภัณฑ์และครุภัณฑ์เพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูประกอบการขออนุมัติจ่ายขาดเงินสะสม จึงเป็นอำนาจดุลพินิจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูที่ศาลไม่อาจก้าวล่วงไปกำหนดค่าบังคับตามคำขอของผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีผู้ฟ้องคดีรับราชการตำรวจ ตำแหน่งสารวัตรธุรการ ฟ้องว่าผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงรายได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัย เนื่องจากกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยต้องหากดีอาญา ฐานร่วมกันขายยาแผนปัจจุบันโดยไม่ได้รับอนุญาต และร่วมกันส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๒ (ซูโดอีเฟดรีน) โดยไม่ได้รับอนุญาต ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เจ้าหน้าที่รอผลคดีอาญาตามคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๑/๒๕๕๕ ของศาลจังหวัดพะเยาจนกว่าคดีจะถึงที่สุดแล้วจึงดำเนินการทางวินัยกับผู้ฟ้องคดี ซึ่งการรอผลคดีอาญาจนกว่าคดีจะถึงที่สุด แล้วจึงดำเนินการทางวินัยกับผู้ฟ้องคดีนั้น เป็นอำนาจดุลพินิจของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงราย กรณีจึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๗๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ละเลยต่อหน้าที่ในการดำเนินการสอบสวนและลงโทษทางวินัยนาย ว. อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และนาย ช. นิตกร กรณีบุคคลทั้งสองร่วมกันจัดทำเอกสารประกอบการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดีอันเป็นเท็จ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปฏิบัติหน้าที่ในการสอบสวนตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น การที่ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยต่อผู้ใต้บังคับบัญชาที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดดังกล่าว

หรือไม่ เป็นอำนาจดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาโดยเฉพาะที่จะดำเนินการตามควรแก่กรณี และภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนด ศาลปกครองไม่อาจก้าวล่วงไปใช้อำนาจดุลพินิจของฝ่ายบริหาร สั่งให้ฝ่ายบริหารดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการผู้หนึ่งผู้ใดได้ ดังนั้น จึงเป็นคำขอที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครองที่จะออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และการที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ก็หาผลเป็นการเยียวยาหรือแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้โดยตรง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้างถนนลาดยางสายบ้านข่า-ดอนปอ ตำบลบ้านข่า-ตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอศรีสงคราม-อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีความเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีกับพวกรวม ๔ คน ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัด นครพนมจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงผู้ฟ้องคดี เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งห้ามมิให้มีการรื้อฟื้นหรือสอบสวนหรือกระทำการใด ๆ อันอาจกระทบสิทธิของผู้ฟ้องคดีในมูลการกล่าวหาเดิมอีก นั้น การที่จะรื้อฟื้นหรือสอบสวนหรือกระทำการใด ๆ อันอาจกระทบสิทธิของผู้ฟ้องคดีในมูลการกล่าวหาเดิม เป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้นที่จะพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ศาลไม่อาจก้าวล่วง โดยมีคำสั่งตามที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอได้ คำขอในส่วนนี้ จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ไม่ดำเนินการสอบสวนและลงโทษทางวินัยนาย ว. อดีต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ตั้งใจไม่บรรจุผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการตามมติของคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์และจรรยาบรรณ ทำการแทน ก.พ.อ. ที่มีมติเพิกถอนคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและให้บรรจุผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ เพื่อดำเนินการสอบสวนผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดำเนินการสอบสวนวินัยนาย ว. อดีต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามระเบียบราชการโดยเร็ว นั้น การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษทางวินัยเป็นดุลพินิจของผู้บังคับบัญชา ผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาลงโทษแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำความผิด ศาลไม่มีอำนาจออกคำสั่งโดยมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการทางวินัยแก่นาย ว. ใต้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง กรณีบริษัท ท. ยื่นหนังสือขอความเป็นธรรมต่อสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยกล่าวอ้างว่าการดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ระบบประมวลผลโครงการขนาดใหญ่เพื่อทดแทนระบบเมนเฟรม (Main Fram) ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นการดำเนินการที่ไม่เป็นธรรมและเป็นเหตุให้ทางราชการเสียประโยชน์ และปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดีว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งว่าผลการสืบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นโมฆะ และให้มีการสืบสวนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงชุดดังกล่าว ให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ให้มีการตรวจสอบและวินิจฉัยความผิดของผู้ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติจากการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง และให้มีการสอบสวนผู้ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติกรณีที่ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ซึ่งไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเสียหายจากกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง นั้น คำขอดังกล่าวเป็นเรื่องที่ผู้บังคับบัญชาจะใช้ดุลพินิจในการบริหารราชการโดยเฉพาะ ศาลปกครองไม่ก้าวล่วงเข้าไปใช้ดุลพินิจดังกล่าวแทนฝ่ายปกครอง และเป็นคำขอที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องขอให้นายอำเภอกาญจนดิษฐ์และผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีดำเนินการรังวัดแนวเขตที่สาธารณประโยชน์ “ป่าทุ่งโคกเงย” และออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) นั้น การที่นายอำเภอกาญจนดิษฐ์และผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี จะทำการรังวัดออก น.ส.ล. แปลงใดหรือไม่ ย่อมเป็นดุลพินิจของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่จะพิจารณาและขึ้นอยู่กับนโยบาย เหตุผลความจำเป็นและงบประมาณในการดำเนินการของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว ศาลปกครองไม่อาจก้าวล่วงเข้าไปออกคำสั่งบังคับให้นายอำเภอกาญจนดิษฐ์และผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีดำเนินการรังวัดออก น.ส.ล. สำหรับที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้ศาลพิพากษาให้กรมป่าไม้เป็นผู้มีอำนาจอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ใช้ที่ดินทำเหมืองแร่ทองคำตามประทานบัตรทั้ง ๖ แปลง นั้น ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตให้บุคคลใดใช้ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ที่ดินดังกล่าวเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ย่อมเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้บุคคลใดใช้ที่ดินดังกล่าวก็เป็นดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ศาลจึงไม่อาจมีคำบังคับตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๓๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

กรณีฟ้องว่า เทศบาลตำบลเมืองนะได้ทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจของเทศบาลตำบลเมืองนะ ตำแหน่งผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กอนุบาล และปฐมวัย มีกำหนดระยะเวลาการจ้างตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ต่อมา ผู้บังคับบัญชาได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีตามแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน พนักงานจ้างแล้วมีค่าเฉลี่ยของผลการประเมิน ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ทั้งสองครั้งต่ำกว่าระดับดี และผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมกระต้างกระเตื่องต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งคณะกรรมการกลั่นกรองผลการปฏิบัติงานและนายกเทศมนตรีตำบลเมืองนะเห็นด้วยกับการประเมินของผู้บังคับบัญชาข้างต้น หลังจากนั้น นายกเทศมนตรีตำบลเมืองนะได้มีหนังสือแจ้งการบอกเลิกจ้างให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงใหม่ ได้มีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องถูกออกจากงานกะทันหันขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลตำบลเมืองนะและนายกเทศมนตรีตำบลเมืองนะร่วมกันออกไปรับรองแสดงผลการดำเนินงานให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นอำนาจดุลพินิจโดยแท้ของงานบริหารที่เทศบาลตำบลเมืองนะและนายกเทศมนตรีตำบลเมืองนะจะพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่สามารถออกคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ตามสัญญาจ้างซึ่งมีกำหนดระยะเวลาจ้างสี่ปี ต่อมา องค์การบริหารส่วนตำบลหาดแพงได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า สัญญาจ้างของผู้ฟ้องคดีจะสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่องค์การบริหารส่วนตำบลหาดแพงไม่ต่อสัญญาจ้าง

ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทำให้ผู้ฟ้องคดีสูญเสียรายได้ เสียสิทธิ และสวัสดิการต่าง ๆ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ศาลพิจารณาความผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นั้น การดำเนินการสอบสวนพฤติการณ์การกระทำของเจ้าหน้าที่ว่ามีความผิดจากการทำงานหรือไม่นั้น เป็นการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลโดยเฉพาะที่จะพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี ศาลไม่อาจก้าวล่วงอำนาจของฝ่ายบริหารเพื่อให้ริเริ่มกระบวนการสอบสวนการทำความผิดของเจ้าหน้าที่ได้ กรณีจึงเป็นคำขอที่ศาลไม่สามารถออกคำสั่งบังคับได้ ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ ตำแหน่งผู้ดูแลเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำ ตามสัญญาจ้างมีกำหนดระยะเวลา ๔ ปี ต่อมา นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบว่า สัญญาจ้างได้สิ้นสุดแล้วและองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำมิได้ต่อสัญญาจ้างให้กับผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งแต่เดิมตามสัญญาจ้างดังกล่าวองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำได้ทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีทั้งสอง พร้อมด้วยพนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน ๕ ราย แต่เมื่อสิ้นสุดสัญญาจ้าง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำกลับทำสัญญาจ้างนางสาว พ. กับนางสาว ก. เป็นพนักงานจ้างตามภารกิจต่อไป โดยมีได้ดำเนินการสรรหาและเลือกสรรตามข้อ ๑๙ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดยโสธร เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับพนักงานจ้างสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองและบุคคลทั่วไปไม่มีโอกาสที่จะได้สมัครเข้ารับการสรรหาและเลือกสรรเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ ส่วนนางสาว พ. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำได้บรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กตามโครงการพิจารณาคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กกรณีพิเศษโดยไม่ต้องสอบแข่งขัน ขอให้องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำต่อสัญญาจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง นั้น เมื่อสัญญาจ้างระหว่างผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับนายกองค้การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำสิ้นสุดลงด้วยระยะเวลาการจ้างครบกำหนดตามที่ได้ทำสัญญาต่อกันไว้ จึงเป็นการสิ้นสุดการจ้างตามสัญญา การที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำจะทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีทั้งสองใหม่หรือไม่ เป็นดุลพินิจของที่จะพิจารณาดำเนินการตามเหตุผลและความจำเป็น อีกทั้ง ในกรณีนี้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำก็ได้แจ้งเหตุผลว่าจำเป็นต้องลดงบประมาณค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรลง จึงไม่อาจจ้างผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ คำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสองในข้อนี้ จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่สามารถกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๔/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า จังหวัดอุทัยธานีทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีให้ก่อสร้างอาคารปฏิบัติการงานชั้นสูตรฝ่ายทันตกรรมและห้องประชุม โรงพยาบาลทัพทัน จำนวน ๑ หลัง กำหนดแล้วเสร็จภายในวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำงาน

ตามสัญญาดังกล่าวแล้วมีปริมาณงานเพิ่มขึ้น โดยมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจำนวน ๑,๐๐๑,๘๕๔.๖๒ บาท และระยะเวลาในการทำงานเพิ่มขึ้นจำนวน ๗๗๐ วัน แต่จังหวัดอุทัยธานีอนุมัติค่าจ้างเพิ่มขึ้นเพียง ๔๗๒,๑๕๖ บาท และขยายระยะเวลาในการทำงานให้ผู้ฟ้องคดีเพียง ๓๑ วัน และมีแนวโน้มที่จะบอกลิขสัญญาจ้าง ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องต่อศาลขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้จังหวัดอุทัยธานีขยายระยะเวลาตามสัญญาออกไปอีก ๗๗๐ วัน นับต่อจากวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ นั้น เมื่อนิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับจังหวัดอุทัยธานีเกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำไว้ต่อกัน ดังนั้น การที่จังหวัดอุทัยธานีจะขยายระยะเวลาทำงานให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ย่อมเป็นไปตามสัญญา ซึ่งข้อ ๑๙ ของสัญญากำหนดให้เป็นดุลพินิจของจังหวัดอุทัยธานีที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร ศาลจึงไม่อาจบังคับให้จังหวัดอุทัยธานีขยายระยะเวลาทำงานให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ คำขอของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำขอที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๔/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า จังหวัดปัตตานีทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีให้ทำงาน ปรับปรุงโรงคลุมคัดเลือกสัตว์น้ำท่าเทียบเรือประมงปัตตานี พร้อมติดตั้งระบบไฟฟ้า ๓ เฟส เพื่อใช้กับเครื่องฉีดน้ำแรงดันสูงที่โรงคลุมหน้าท่าเทียบเรือประมงปัตตานี ในระหว่างทำงาน ตามสัญญาจ้างดังกล่าว หัวหน้าผู้ควบคุมงานของจังหวัดปัตตานีได้กลั่นแกล้งผู้ฟ้องคดี โดยไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเติมน้ำในรถบรรทุกคอนกรีตผสมเสร็จ และห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีใช้คอนกรีตผสมเสร็จของโรงงาน ว. ทำให้ผู้ฟ้องคดีทำงานไม่แล้วเสร็จตามสัญญาและต้องเสียเงิน ค่าใช้จ่ายเพิ่ม ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จังหวัดปัตตานีขยายเวลาก่อสร้าง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ และชดใช้เงินพร้อมดอกเบี้ย เพื่อเป็น ค่าคอนกรีตผสมเสร็จ และค่าเสียหายที่สั่งห้ามมิให้ใช้คอนกรีตผสมเสร็จของโรงงาน ว. นั้น แม้มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ จะกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประกอบอาชีพงานก่อสร้าง โดยให้ขยายระยะเวลาก่อสร้างตามสัญญาออกไปได้ ๑๘๐ วัน ก็ตาม แต่โดยที่ข้อ ๒๐ ของสัญญาจ้างกำหนดให้การขยายกำหนดเวลาทำงานอยู่ในดุลพินิจ ของจังหวัดปัตตานีที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีและจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นคู่สัญญาดังกล่าวได้ตกลงกันให้การขยายเวลาก่อสร้างเป็นดุลพินิจของจังหวัดปัตตานี ที่จะอนุญาตหรือไม่ก็ได้ อันเป็นพันธกรณีแห่งสัญญาที่ต้องปฏิบัติต่อกัน ศาลจึงไม่อาจก้าวล่วง ไปบังคับให้จังหวัดปัตตานีขยายเวลาก่อสร้างให้ผู้ฟ้องคดีได้ คำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จังหวัดปัตตานีขยายเวลาก่อสร้างตามคำขอของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำขอ ที่ศาลไม่สามารถออกค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๑/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับคดีอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

กรณีผู้ฟ้องคดีอ้างว่า อำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบข้างซึ่งมีตัวรูปพรรณกำกับตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ เป็นอำนาจของนายอำเภอไทรโยค แต่นายอำเภอไทรโยคมิได้เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ราชการกับผู้ถูกฟ้องคดีรายอื่นในการตรวจยึดข้างผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องขอให้นายอำเภอไทรโยคปฏิบัติให้ผู้ถูกต้องตามกฎหมาย แต่นายอำเภอไทรโยคปฏิเสธและเพิกเฉยต่อคำร้องของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องและมีคำขอให้นายอำเภอไทรโยคดำเนินคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ นั้น การพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวตามอำนาจหน้าที่ เป็นอำนาจดุลพินิจของนายอำเภอไทรโยคโดยเฉพาะ ศาลไม่อาจก้าวล่วงไปบังคับนายอำเภอไทรโยคให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ดังนั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำขอที่ศาลกำหนดค่าบังคับไม่ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๕/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาเทศบาลเมืองพระพุทธรบาท เขตเลือกตั้งที่ ๓ อำเภอเมืองพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี ฟ้องว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยข้อมูลการสอบสวนนาย ฐ. ผู้ถูกร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองพระพุทธรบาทตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย คณะที่ ๓ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ไม่ครบถ้วนตามคำวินิจฉัยดังกล่าว โดยไม่มีคำให้การแก้ข้อกล่าวหาของนาย ฐ. มีเพียงคำให้การของพยานสามปากเท่านั้น และปิดบังข้อมูลที่เป็นคำให้การของพยานหลายข้อความซึ่งเป็นข้อความที่มีความสำคัญไม่ใช่ข้อมูลที่ทำให้รู้ชื่อพยาน โดยอ้างว่าข้อมูลสืบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นความลับ อันเป็นการปิดกั้นประชาชนหรือผู้ร้องคัดค้าน เป็นช่องทางให้มีการทุจริตขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ใช้บังคับในขณะนั้น มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๒) มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๗๔ มาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๒๓๘ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดให้ไม่เป็นความลับทุกระดับการเลือกตั้ง เพื่อเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง นั้น ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยกำหนดให้การสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาดไม่เป็นความลับในทุกระดับการเลือกตั้ง แต่การที่คณะกรรมการเลือกตั้ง

จะดำเนินการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงระเบียบข้างต้น ย่อมเป็นดุลพินิจที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะดำเนินการตามที่เห็นสมควรเพื่อให้การสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด คำร้องหรือปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งมีประสิทธิภาพและบรรลุผลโดยเกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นคำขอที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการดังกล่าวได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๔๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้อนุมัติในหลักการให้สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๒ ขายที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๖๗ ตำบลทางเกวียน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๒ ได้ออกประกาศขายที่ดินดังกล่าวด้วยวิธีเปิดโอกาสให้ผู้สนใจยื่นซองเสนอราคา ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เสนอราคาสูงสุดเป็นเงิน ๗๑๔,๐๐๐ บาท ต่อมา ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งยืนยันว่า ผู้ฟ้องคดีจะต้องได้รับโอนที่ดินพิพาทภายใน ๑๕๐ วัน นับจากวันเปิดซองเสนอราคา หลังจากครบกำหนดระยะเวลายื่นราคา ๑๕๐ วันแล้ว สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๒ ได้มีหนังสือถึงผู้ฟ้องคดีขอทราบว่าจะประสงค์จะยืนยันราคาเสนอซื้อดังกล่าวอีกหรือไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือยืนยันราคาเสนอซื้อ ต่อมา สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๒ มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดียืนยันราคาเสนอซื้ออีกครั้งหนึ่ง ผู้ฟ้องคดีก็ได้มีหนังสือยืนยันราคาเสนอซื้ออีกครั้งหนึ่งเช่นกัน หลังจากนั้น มีการนัดต่อรองราคาซื้อขาย โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๒ ขอให้ผู้ฟ้องคดีเพิ่มราคาเสนอซื้อขึ้นไปอีก ผู้ฟ้องคดีไม่ตกลงตามข้อเสนอดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ๒ ขายที่ดินตามโฉนดที่ดินพิพาทดังกล่าวพร้อมทั้ง จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๗๑๔,๐๐๐ บาท หากไม่สามารถจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวได้ ให้ถือเอาค่าพิพาทของศาลเป็นการแสดงเจตนาแทน นั้น คำขอดังกล่าวเป็นเรื่องการใช้อำนาจของผู้มีอำนาจอนุมัติขายที่ดินแปลงพิพาท ซึ่งศาลปกครองไม่อาจก้าวล่วงไปสั่งการได้ จึงเป็นกรณีที่ศาลไม่สามารถออกคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๓๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนกล่าวหาผู้พิพากษาศาลจังหวัดพัทลุง ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีว่าข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีตกไป ซึ่งล่าช้าถึง ๗ ปี

และไม่มีเหตุผล ขอให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดำเนินการตามกฎหมายและดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหา นั้น การดำเนินคดีอาญาย่อมเป็นดุลพินิจของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ ส่วนการลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการผู้ใด กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทต่าง ๆ กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาของข้าราชการผู้นั้น และการลงโทษทางอาญาหรือทางวินัยมิได้มีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีแต่ประการใด คำขอของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำขอที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า มหาวิทยาลัยรามคำแหงห้ามญาติบัณฑิตนำช่อดอกไม้ และของขวัญที่จะมอบให้แก่บัณฑิตที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรเข้าไปภายในที่ทำการส่วนกลางของมหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งของมหาวิทยาลัยรามคำแหง นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า มหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่เคยออกกฎ หรือคำสั่งทางปกครอง หรือประกาศ หรือการใด ๆ ที่แสดงถึงการห้ามตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง แต่เป็นเพียงการขอความร่วมมือจากบัณฑิต ญาติ และผู้มาแสดงความยินดีกับบัณฑิตเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งด้านสถานที่ ความสะอาด และการรักษาความปลอดภัย ซึ่งเป็นมาตรการดำเนินการภายในฝ่ายปกครอง และเป็นดุลพินิจในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยแท้ โดยหลักกฎหมายศาลปกครองไม่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยและมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในเรื่องที่เป็นการดำเนินการภายในของฝ่ายปกครอง ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นดุลพินิจโดยแท้ของฝ่ายปกครองได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเพิ่มเติม โดยได้นำรายการดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยมาคำนวณหักค่าลดหย่อนและขอคืนเงินภาษีที่ชำระไว้เกินเป็นจำนวนเงิน ๓๗,๒๗๑.๕๒ บาท ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมสรรพากรขอคืนภาษีเพิ่มเติมที่ชำระไว้เกิน ซึ่งอธิบดีกรมสรรพากรได้คืนเงินภาษีให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๖๕๑.๗๐ บาท ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย จึงมีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อมา อธิบดีกรมสรรพากรมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ว่า การคืนเงินภาษีให้ผู้ฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้ศาลปกครองออกคำบังคับให้กรมสรรพากรกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตีความตามอำเภอใจซึ่งขัดต่อกฎหมายและกระทบต่อสิทธิผู้เสียภาษี รวมถึงขอให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบออกคำสั่งทางปกครอง นั้น การกำหนดแนวทางปฏิบัติงานเป็นอำนาจในการบริหารงานของฝ่ายปกครอง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและความจำเป็นอันเป็นการดำเนินการภายใน

ของฝ่ายปกครองโดยเฉพาะ ศาลไม่อาจก้าวล่วงไปใช้อำนาจดุลพินิจดังกล่าวแทนฝ่ายปกครองได้ ศาลปกครองไม่มีอำนาจที่จะออกคำสั่งบังคับเช่นนั้นได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๗๑/๒๕๕๗)

**(๔) คำขอให้ศาลปกครองยกเลิกการบอกเลิกสัญญาจ้างของ
หน่วยงานทางปกครอง**

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

กรณีฟ้องว่า สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่ ทำสัญญาจ้างเหมาบริการ จ้างผู้ฟ้องคดีทำงานตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานทะเบียนการค้า ระหว่างสัญญาผู้ฟ้องคดีขอลาคลอดบุตร รวม ๔๕ วัน แต่สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่ ไม่อนุญาตให้ลาคลอดบุตรและได้บอกเลิกสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดี เนื่องจากเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิลาคลอดบุตรและการขาดงานเป็นการไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้าง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิลาคลอดบุตรอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามกฎหมายและสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีเป็นสัญญาจ้างแรงงาน การบอกเลิกสัญญาจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนการบอกเลิกสัญญาจ้างเหมาบริการ และให้ผู้ฟ้องคดีได้กลับเข้าปฏิบัติงานต่อไป นั้น การบอกเลิกสัญญาเป็นการใช้สิทธิตามสัญญาของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่ มิใช่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนการบอกเลิกสัญญาจ้างเหมาบริการ และสั่งให้สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าทำงานตามสัญญาต่อไปจนกว่าสัญญาจ้างจะสิ้นสุดลงได้ กรณีเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีไม่มีคำขอให้ชดเชยค่าเสียหายหรือคำขออื่นใดนอกเหนือไปจากคำขอดังกล่าวที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๓๑/๒๕๕๗)

**(๕) คำขอที่ไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับได้เนื่องจากล่วงเลยระยะเวลา
ที่จะปฏิบัติได้แล้ว**

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณูปโภค

กรณีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาที่ดินสำหรับก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภอทุ่งสง ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ดินของนาง ส. เป็นที่ดินที่มีความเหมาะสมที่จะได้รับคัดเลือก

ให้กรมการขนส่งทางบกจัดซื้อเพื่อทำการก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภอทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช ต่อไป ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเห็นว่า มติของคณะกรรมการดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครอง ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนมติดังกล่าว นั้น การดำเนินการดังกล่าว เป็นเพียงการดำเนินการเพื่อเสนอให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบก นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุม การขนส่งทางบกกลางพิจารณาอนุมัติกำหนดสถานที่ในการจัดให้มีสถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ต่อไป อันเป็นการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มี คำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงมิใช่คำสั่งทางปกครอง และเมื่อปัจจุบันอธิบดีกรมการขนส่งทางบกได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดิน ของนาง ส. เพื่อสร้างเป็นสถานีขนส่งผู้โดยสารดังกล่าวไปแล้ว จึงเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้นำคดี มาฟ้องภายหลังการดำเนินการจัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างเป็นสถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชไปแล้ว ดังนั้น การที่จะให้ศาลมีคำพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม โดยให้เพิกถอนการจัดซื้อที่ดินแปลงของนาง ส. เพื่อสร้างเป็นสถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช และให้คณะกรรมการพิจารณาการจัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างสถานีขนส่ง ผู้โดยสารดังกล่าวใหม่ เป็นกรณีที่ศาลปกครองไม่อาจออกคำสั่งบังคับตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙๙/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จ่ายเงินให้ผู้ฟ้องคดี ทั้งแปดร้อยยี่สิบแปดคนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๐ ที่กำหนดค่าชดเชยที่ดิน ไร่ละ ๓๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๕ ไร่ ต่อครอบครัว รวมเป็นเงินคนละ/ครอบครัวละ ๕๒๕,๐๐๐ บาท ให้แก่ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนปากมูล จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้เริ่มก่อสร้างเขื่อนปากมูลตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๓ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๓ และดำเนินการแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ต่อมา มีราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากโครงการดังกล่าวชุมนุมเรียกร้องค่าชดเชยการสูญเสียรายได้ จากการประกอบอาชีพประมง เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๓๗ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการช่วยเหลือและพัฒนาอาชีพเกษตรกรประมงในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการ สร้างเขื่อนปากมูล คณะกรรมการร่างแผนงานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพตามระบบสหกรณ์ เพื่อช่วยเหลือชาวประมงที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนปากมูล และคณะทำงาน ตรวจสอบคุณสมบัติเกษตรกรประมงในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนปากมูล ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมหารือร่วมกันเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรประมงที่ได้รับผลกระทบ จากการสร้างเขื่อน โดยได้ตรวจสอบคุณสมบัติเกษตรกรประมงที่ได้รับผลกระทบและ

เสนอรายชื่อมายังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาจ่ายเงินชดเชยต่อไป ต่อมา กลุ่มสมัชชาคนจน ได้ชุมนุมเรียกร้องให้แก้ปัญหาค่าความเดือดร้อนรวมทั้งกรณีเขื่อนปากมูลด้วย และได้มีการประชุมเจรจา เพื่อแก้ไขปัญหากลุ่มสมัชชาคนจนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการสร้างเขื่อน เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๐ ในกรณีเขื่อนปากมูลที่ประชุมได้พิจารณาคุณสมบัติและเงื่อนไขการเป็นเกษตรกรประมง ของผู้ยื่นรายชื่อกลุ่มสมัชชาคนจน จำนวน ๓,๐๘๔ ครอบครัว ในเบื้องต้นเรียกร้องค่าทดแทนอาชีพ ที่สูญหายไป ครอบครัวละ ๑๕ ไร่ กรณีไม่สามารถหาที่ดินให้ได้ ขอค่าชดเชยราคาไร่ละ ๓๕,๐๐๐ บาท ซึ่งที่ประชุมขอให้นำประเด็นดังกล่าวหรือต่อที่ประชุม แต่ยังไม่ได้ข้อสรุป ต่อมา รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมในฐานะประธานกรรมการเจรจาได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๐ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ ผลการประชุมเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาสมัชชาคนจน กรณีข้อ ๑.๒ เขื่อนปากมูล และอนุมัติ หลักการให้จัดตั้งกองทุนเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรโดยเฉพาะ เพื่อทำการแก้ไขปัญหาเป็นระบบ และเป็นการแก้ปัญหาในระยะยาวอย่างถาวร จึงให้กระทรวงการคลังไปพิจารณา และให้รีบ ดำเนินการยกฐานะพระราชบัญญัติกองทุนโดยด่วน กรณีจึงฟังได้ว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทยได้ดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบ จากการก่อสร้างเขื่อนปากมูลตามที่คณะกรรมการต่าง ๆ ได้พิจารณาอนุมัติ โดยจ่ายเงิน ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบรวมเป็นเกษตรกรประมง จำนวน ๖,๑๗๖ ราย เป็นเงิน ๔๘๙,๕๔๐,๐๐๐ บาท โดยได้จ่ายค่าชดเชยที่ยื่นคำขอภายในวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ และ กรณีพิเศษภายหลังวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ แต่ไม่เกินวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๔๐ โดยครบถ้วนแล้ว และถือเป็นการสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการช่วยเหลือราษฎรผู้ได้รับผลกระทบ จากการก่อสร้างเขื่อนปากมูลตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีทั้งแปดร้อย ยี่สิบแปดคนประสงค์ที่จะเรียกร้องค่าเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายตามมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดร้อยยี่สิบแปดคนจะต้องร้องขอให้มีการดำเนินการออกมติคณะรัฐมนตรี ในเรื่องดังกล่าวใหม่ เพื่อขยายระยะเวลาการดำเนินการช่วยเหลือราษฎรผู้ได้รับผลกระทบ จากการก่อสร้างเขื่อนปากมูล เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งแปดร้อยยี่สิบแปดคนร้องขอค่าเยียวยาความเดือดร้อน เสียหายตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวซึ่งสิ้นสุดไปแล้ว ศาลจึงไม่อาจกำหนดค่าบังคับตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดร้อยยี่สิบแปดคนได้ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๔/๒๕๕๗)

(๖) คำขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งคุ้มครองบุคคลภายนอกซึ่งมิใช่
คู่กรณีในคดี

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาเทศบาลเมืองพระพุทธรบาท เขตเลือกตั้งที่ ๓ อำเภอเมืองพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี ฟ้องว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยข้อมูลการสอบสวนนาย ฐ. ผู้ถูกร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองพระพุทธรบาทตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย คณะที่ ๓ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ไม่ครบถ้วนตามคำวินิจฉัยดังกล่าว โดยไม่มีคำให้การแก้ข้อกล่าวหาของนาย ฐ. มีเพียงคำให้การของพยานสามปากเท่านั้น และปิดบังข้อมูลที่เป็นคำให้การของพยานหลายข้อความ ซึ่งเป็นข้อความที่มีความสำคัญและไม่ใช่ข้อมูลที่ทำให้รู้ชื่อพยาน โดยอ้างว่าข้อมูลสืบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นความลับ อันเป็นการปิดกั้นประชาชนหรือผู้ร้องคัดค้าน เป็นช่องทางให้มีการทุจริตขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ใช้บังคับในขณะนั้น มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๒) มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๗๔ มาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๒๓๘ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ขอให้ศาลมีคำสั่งถามนาย ฐ. ว่า ได้จ่ายเงินค่าจ้างเหมาผู้ช่วยเดินหาเสียงให้แก่สมาชิกสภาเทศบาลเขต ๓ ทั้ง ๑๗ คน จริงหรือไม่ เพื่อใช้ประกอบหลักฐานในการดำเนินคดีอาญา และเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม นั้น คำขอดังกล่าวเกี่ยวข้องกับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองพระพุทธรบาทที่ผู้ฟ้องคดีร้องคัดค้านนาย ฐ. ผู้ได้รับการเลือกตั้งไว้ และนาย ฐ. เป็นบุคคลภายนอกที่มีใช้คู่กรณีตามคดีนี้ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดี และการที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะนำคำตอบของนาย ฐ. ไปใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีอาญา เป็นเรื่องที่ศาลปกครองไม่อาจดำเนินการให้ได้ตามคำขอข้างต้น จึงเป็นกรณี queศาลไม่อาจกำหนดคำสั่งให้ได้มาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๔๐/๒๕๕๗)

**(๗) คำขอให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่
นอกเหนือไปจากอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด**

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า กรมธนารักษ์ ธนารักษ์พื้นที่นนทบุรี อธิบดีกรมธนารักษ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีปล่อยปละละเลยไม่เข้ามาบริหารจัดการดูแลระบบสาธารณูปโภค และสุขอนามัยในพื้นที่ตลาดชลประทานหรือพื้นที่โครงการพัฒนาที่ดินราชพัสดุ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย นั้น ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายกำหนดให้กรมธนารักษ์ ธนารักษ์พื้นที่นนทบุรี อธิบดีกรมธนารักษ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี มีหน้าที่ในการบริหารจัดการดูแลระบบสาธารณูปโภคและสุขอนามัยในพื้นที่ตลาดชลประทานและพื้นที่โครงการพัฒนาที่ดินราชพัสดุดังกล่าว ประกอบกับกรมธนารักษ์ ธนารักษ์พื้นที่นนทบุรี อธิบดีกรมธนารักษ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ไม่ได้เป็นหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นและไม่ได้เป็นผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๓๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อ ๑๙ และข้อ ๒๐ ของกฎกระทรวง ว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ กรมธนารักษ์ ธนารักษ์พื้นที่นนทบุรี อธิบดีกรมธนารักษ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี จึงไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องบริหารจัดการหรือดูแลระบบสาธารณูปโภคและสุขอนามัยในพื้นที่ดังกล่าวแต่อย่างใด ศาลจึงไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับให้กรมธนารักษ์ ธนารักษ์พื้นที่นนทบุรี อธิบดีกรมธนารักษ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีปฏิบัติตามคำฟ้องในข้อหานี้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๓/๒๕๕๗ ที่ ๒๖๑/๒๕๕๗ ที่ ๓๐๙/๒๕๕๗ ที่ ๓๔๔/๒๕๕๗ ที่ ๓๔๕/๒๕๕๗ ที่ ๓๕๑/๒๕๕๗ ที่ ๓๕๘/๒๕๕๗ ที่ ๔๓๒/๒๕๕๗ ที่ ๔๔๗/๒๕๕๗ ที่ ๕๒๐/๒๕๕๗ ที่ ๕๕๑/๒๕๕๗ ที่ ๕๕๔/๒๕๕๗ ที่ ๕๕๖/๒๕๕๗ ที่ ๕๙๑/๒๕๕๗ ถึง ๕๙๕/๒๕๕๗ ที่ ๖๐๓/๒๕๕๗ ที่ ๖๓๖/๒๕๕๗ ที่ ๖๔๐/๒๕๕๗ ที่ ๗๐๔/๒๕๕๗ และที่ ๘๒๔/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๐๒๔๒ เนื้อที่ ๖๒ ตารางวา ฟ้องว่า ได้มีประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง กำหนดเขตระบบโครงข่ายไฟฟ้า ๒๓๐ กิโลโวลต์ สีกิ้ว ๒ - นครราชสีมา ๓ ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งที่ดินของผู้ฟ้องคดีบางส่วนเนื้อที่ ๑๖^๕/_{๑๐} ตารางวา อยู่ในเขตระบบโครงข่ายไฟฟ้างดงกล่าว การไฟฟ้าฝ่ายผลิต

แห่งประเทศไทยได้กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินเป็นเงิน ๒๙,๗๐๐ บาท และค่าทดแทนต้นไม้หรือพืชผล เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ขอเงินค่าทดแทนที่ดินเพิ่ม แต่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานมีมติยื่นราคาค่าทดแทนที่ดินที่กำหนดให้ ขอให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเวนคืนที่ดินทั้งแปลงและจ่ายเงินค่าทดแทนเป็นเงิน ๒๖๐,๕๒๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การที่ได้มีประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานดังกล่าว เป็นการใช้อำนาจของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในการประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้าตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ทำให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีบางส่วนอยู่ในเขตรบบโครงข่ายไฟฟ้าดังกล่าว อันเป็นการรอนสิทธิการใช้ประโยชน์ในที่ดินของผู้ฟ้องคดี กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดียังคงเป็นเจ้าของหรือผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินที่พิพาทดังเดิมทุกประการ เพียงแต่ต้องถูกจำกัดสิทธิการใช้ที่ดินบางประการตามข้อกำหนดห้ามตามประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปลูกสร้างอาคาร โรงเรือน ต้นไม้ หรือสิ่งอื่นใด ติดตั้งสิ่งใด เจาะหรือขุดพื้นดิน ถมดิน ทิ้งสิ่งของ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดอันตรายหรือเป็นอุปสรรคในเขตรบบโครงข่ายไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๕๓ กรณีดังกล่าวไม่ใช่เป็นการเวนคืนที่ดินตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง และในเรื่องนี้ไม่มีบทบัญญัติมาตราใดแห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ กำหนดให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ต้องดำเนินการจัดซื้อหรือเวนคืนที่ดินที่อยู่ในและหรืออยู่นอกเขตรบบโครงข่ายไฟฟ้าได้ คำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเวนคืนที่ดินที่สายไฟฟ้าแรงสูงพาดผ่านไปทั้งแปลง จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้ได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๑๗/๒๕๕๗)

(๘) คำขอซึ่งมิได้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีและกรุงเทพมหานครได้ตกลงทำสัญญาจ้างก่อสร้างสถานีสูบน้ำคลองยายเฟื่อน ตอนคลองแสนแสบ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอ (อุทธรณ์) ต่อกรุงเทพมหานครขอให้ขยายระยะเวลาการก่อสร้างตามสัญญาออกไป แต่กรุงเทพมหานครยกอุทธรณ์คำขอขยายระยะเวลาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนคำสั่งที่ยกอุทธรณ์ดังกล่าว นั้น หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่

กรุงเทพมหานครไม่ขยายระยะเวลาก่อสร้างตามสัญญาและเป็นเหตุให้ถูกปรับเพราะส่งมอบงานล่าช้า ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้กรุงเทพมหานครคืนเงินค่าปรับให้กับผู้ฟ้องคดีได้ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดียืนยันว่าประสงค์ที่จะขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำสั่งยกอุทธรณ์ของกรุงเทพมหานครที่ไม่ขยายระยะเวลาตามสัญญาให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงมิใช่เป็นการขอให้ศาลกำหนดค่าบังคับให้กรุงเทพมหานครใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สิน หรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามที่กำหนดไว้ในสัญญา จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้ทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีให้ทำงานในตำแหน่งช่างเทคนิค สังกัดศูนย์บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามสัญญาจ้างจำนวน ๕ สัญญา โดยข้อ ๒ ของสัญญาจ้างทุกฉบับที่กำหนดว่า ลูกจ้างหรือพนักงานมหาวิทยาลัยสัญญาว่าจะปฏิบัติตามข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบาย และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้นเพื่อเป็นหลักในการบริหาร ทั้งที่มีอยู่ในวันทำสัญญานี้ หรือที่จะมีต่อไปภายหน้า ซึ่งมหาวิทยาลัยอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม และได้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้ด้วย มีลักษณะเป็นสัญญาที่ไม่เป็นธรรม เนื่องจากเป็นการกำหนดเงื่อนไขในอนาคตที่ผู้ฟ้องคดีไม่อาจทราบได้ว่าจะมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีเพียงใดเพื่อผูกมัดให้ผู้ฟ้องคดีทราบในคราวเดียว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ข้อ ๒ ของสัญญาจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยทุกฉบับเป็นโมฆะ นั้น คำขอที่ให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ข้อ ๒ ของสัญญาจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยทุกฉบับเป็นโมฆะ มิใช่คำขอให้ศาลสั่งให้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงชดใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามข้อตกลงในสัญญาจ้าง จึงเป็นคำขอที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า สหกรณ์การประมงบ้านแหลม จำกัด ได้ตกลงทำสัญญายินยอมในการขอรับความช่วยเหลือด้านเงินทุนภายใต้โครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตร กับกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อดำเนินการโรงงานผลิตน้ำแข็งซองเพื่อการประมง และผู้ฟ้องคดีทั้งแปดซึ่งเป็นคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์การประมงบ้านแหลม จำกัด เป็นผู้ค้าประกันตามหนังสือค้ำประกัน ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๒ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ทวงถามให้สหกรณ์การประมงบ้านแหลม จำกัด และผู้ฟ้องคดีทั้งแปดชำระหนี้ตามสัญญาพิพาท และได้ยื่นฟ้องสหกรณ์การประมงบ้านแหลม จำกัด และผู้ฟ้องคดีทั้งแปดต่อศาลจังหวัดเพชรบุรี ขอให้ชดใช้เงินตามสัญญาพิพาท โดยผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเห็นว่าหนังสือยินยอมขอรับความช่วยเหลือตามโครงการของกรมส่งเสริมสหกรณ์ กับสหกรณ์การประมงบ้านแหลม จำกัด เป็นนิติกรรมฝ่ายเดียว

ที่ไม่เป็นธรรมและไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น กรณีจึงถือได้ว่ามีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ระหว่างผู้ฟ้องคดีที่ทั้งแปดกับกรมส่งเสริมสหกรณ์เกิดขึ้นแล้ว แต่การยุติข้อโต้แย้งนั้นจะต้องเป็น กรณีที่ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้เพียงสั่งให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินหรือ ให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ ศาลปกครองจึงไม่อาจมีคำสั่งให้เพิกถอนสัญญาระหว่างสหกรณ์การประมง บ้านแหลม จำกัด กับกรมส่งเสริมสหกรณ์ และสัญญาค้ำประกันระหว่างผู้ฟ้องคดีที่ทั้งแปดกับ กรมส่งเสริมสหกรณ์ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ทั้งแปดได้ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๓/๒๕๕๗)**

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อขายโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ชุมชน (ค่าจัดซื้อเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังน้ำและระบบจ่ายไฟฟ้าพร้อมติดตั้งและทดสอบ) กับ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน จำนวน ๒ ฉบับ คือ สัญญาซื้อขายโครงการ โรงไฟฟ้าพลังน้ำชุมชน (ค่าจัดซื้อเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังน้ำและระบบจ่ายไฟฟ้าพร้อมติดตั้ง และทดสอบ) โครงการแม่หวาน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ สัญญาเลขที่ ๑๙๕/๒๕๕๓ และสัญญาซื้อขายโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำชุมชน (ค่าจัดซื้อเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังน้ำและ ระบบจ่ายไฟฟ้าพร้อมติดตั้งและทดสอบ) โครงการน้ำกิน (๒) อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย สัญญาเลขที่ ๑๙๖/๒๕๕๓ ต่อมา กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานใช้สิทธิเรียกให้ ผู้ฟ้องคดีชำระค่าปรับเนื่องจากส่งมอบงานล่าช้าและไม่ชำระค่าจ้างที่ยังค้างจ่ายรวมทั้งดอกเบี้ย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง โดยมีคำขอให้เพิกถอนคำสั่งปรับตามสัญญาพิพาท ทั้งสองฉบับตามหนังสือจำนวน ๔ ฉบับ นั้น เมื่อหนังสือทั้งสองฉบับดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิ เรียกร้องของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติตามสัญญา มิใช่เป็นคำสั่งทางปกครอง และข้อพิพาทในกรณีนี้มีได้เกิดจากการที่กรมพัฒนาพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน และอธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานออกคำสั่ง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ ที่ศาลจะมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งปรับดังกล่าวได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน คำขอของผู้ฟ้องคดีจึงไม่สอดคล้องกับคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ศาลจึงไม่อาจออกคำสั่งปรับตามคำขอดังกล่าวได้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้างต้น **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๙/๒๕๕๗)**

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับการคัดเลือกให้เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ทดลองปฏิบัติงานตำแหน่งอาจารย์ ตามสัญญาจ้างทำงานพนักงานทดลองงาน มีกำหนดระยะเวลา การจ้าง ๑ ปี คณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ก.บ.ม.) ได้มีมติให้

ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการประเมินผลการทดลองปฏิบัติงาน เป็นเหตุให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีคำสั่งเลิกจ้างผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งเลิกจ้างดังกล่าว แต่คณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีมติยืนตามคำสั่งเลิกจ้างดังกล่าว เมื่อคดีนี้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองได้จ้างผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานทดลองปฏิบัติงานตำแหน่งอาจารย์ซึ่งสัญญาจ้างดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาที่ให้ผู้ฟ้องคดีเข้าร่วมจัดทำบริการสาธารณะโดยตรง อันเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเนื่องจากถูกเลิกจ้างโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เท่านั้น การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้เพิกถอนคำสั่งเลิกจ้างผู้ฟ้องคดี และมติคณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ก.บ.ม.) วาระพิเศษ กรณีเห็นชอบตามผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินผลการทดลองปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดี ขอให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทำการประเมินผลการทดลองปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีอีกครั้งอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค และขอให้เพิกถอนมติคณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในวาระการพิจารณาอุทธรณ์ที่ยืนตามคำสั่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คำขอดังกล่าวจึงเป็นคำขอที่ศาลไม่สามารถกำหนดค่าบังคับให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๐/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาลงทุน บริหารและประกอบการท่าเทียบเรือ เอ ๑ ณ ท่าเรือแหลมฉบัง กับการท่าเรือแห่งประเทศไทย เพื่อให้บริการเป็นท่าเทียบเรือสินค้าชายฝั่งและท่าเทียบเรืออเนกประสงค์และอำนวยความสะดวกภายในท่าเทียบเรือ ตลอดจนเรียกค่าภาระและค่าบริการจากผู้ใช้บริการ ซึ่งก่อนที่จะมีการก่อสร้างท่าเทียบเรือ เอ ๑ นั้น ได้มีท่าเทียบเรือ บี ๑ ถึง บี ๕ แต่ละท่าเทียบเรือมีพื้นที่ต่อเนื่องเป็นแนวยาว ผู้ประกอบการทั้งหมดและการท่าเรือแห่งประเทศไทยมีข้อตกลงร่วมกันตามประกาศท่าเรือแหลมฉบัง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ในการนับจำนวนตู้สินค้าผ่านท่า (throughput) ในกรณีที่มีการจอดเรือเดินทะเลต่างประเทศลำท่าเทียบเรือข้างเคียง ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๔ กำหนดให้เรือที่เป็นลูกค้าของท่าเทียบเรือหนึ่งจอดลำเข้าไปในบริเวณหน้าท่าเทียบเรือข้างเคียงเกินกว่าร้อยละ ๗๕ ของความยาวเรือ ให้นับจำนวนตู้สินค้าผ่านท่าเป็นของท่าเทียบเรือข้างเคียงนั้น โดยท่าเทียบเรือ เอ ๑ ของผู้ฟ้องคดี อยู่ในแนวเดียวกับท่าเทียบเรือทั้งหมดและก่อสร้างเพิ่มเติมภายหลังจากท่าเทียบเรือ บี ๑ ซึ่งเป็นของบริษัท อ. ต่อมา การท่าเรือแห่งประเทศไทยขอให้ผู้ฟ้องคดีและบริษัทดังกล่าวเข้าหารือโดยการท่าเรือแห่งประเทศไทยประสงค์จะเปลี่ยนแปลงวิธีการ

นับจำนวนตุ้สสินค่าผ่านทำดังกล่าว เพื่อใช้ในการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมตามสัญญาเสียใหม่ และให้ใช้บังคับย้อนหลังเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าตอบแทนเพิ่มเติม โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ฟ้องคดี แม้ผู้ฟ้องคดีและบริษัท อ. ไม่ยินยอมใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าว แต่การทำเรื่องแห่งประเทศไทยยังคงยืนยันใช้บังคับหลักเกณฑ์ใหม่ และการทำเรื่องแห่งประเทศไทย มีหนังสือถึงผู้ฟ้องคดี เพื่อแจ้งว่ามีปริมาณตุ้สสินค่าเปลี่ยนแปลงเป็นของทำเทียบเรือ เอ ๑ จึงเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าปรับจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อวันต่อการกระทำผิดสัญญาแต่ละกรณี รวม ๓๖๒ วัน เป็นเงินจำนวน ๓,๖๒๐,๐๐๐ บาท มีหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าปรับตามสัญญา เนื่องจากตุ้สสินค่าเป็นของทำเทียบเรือ บี ๑ รวม ๔๕๘ วัน เป็นเงินจำนวน ๔,๕๘๐,๐๐๐ บาท นั้น สัญญาลงทุน บริหารและประกอบการทำเทียบเรือ เอ ๑ ณ ทำเรือแหลมฉบัง ระหว่างผู้ฟ้องคดี กับผู้การทำเรื่องแห่งประเทศไทยเป็นสัญญาทางปกครอง เมื่อข้อพิพาทในคดีนี้เกิดขึ้นจากการที่การทำเรื่องแห่งประเทศไทยเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าปรับรายวันตามข้อ ๓.๒.๒๐ ของสัญญา พร้อมดอกเบี้ยผิดนัด และหากผู้ฟ้องคดีไม่รับชำระค่าปรับดังกล่าว การทำเรื่องแห่งประเทศไทย อาจใช้สิทธิบังคับหลักประกันสัญญาและบอกเลิกสัญญาตามข้อ ๓.๒.๑๗.๑ ของสัญญา ซึ่งการใช้สิทธิเรียกค่าปรับ บังคับหลักประกันสัญญาและสงวนสิทธิในการบอกเลิกสัญญา ดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิตามสัญญาของการทำเรื่องแห่งประเทศไทย จึงเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และการที่ผู้ฟ้องคดีปฏิเสธการชำระค่าปรับพร้อมดอกเบี้ยเป็นการที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งสิทธิของผู้ถูกฟ้องคดีตามสัญญา การเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าปรับพร้อมดอกเบี้ยจึงมิใช่การใช้สิทธิของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดียังคงมีสิทธิปฏิเสธการชำระหนี้ดังกล่าวหากเห็นว่าเป็นการเรียกค่าปรับที่ไม่ชอบด้วยสัญญาและกฎหมาย ประกอบกับคำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ขอให้ศาลบังคับไม่ให้การทำเรื่องแห่งประเทศไทย ใช้สิทธิเรียกค่าปรับ บังคับหลักประกันสัญญา และบอกเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดี อันเป็นคำขอบังคับที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้ได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๖๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบแก้คนเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินป่าโคกหนองตะครอง จำนวนเนื้อที่ ๕๐ ไร่ โดยไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๗ และได้ปลูกสร้างบ้านเพื่ออยู่อาศัยด้วยความสงบเปิดเผยและเจตนาเป็นเจ้าของ ฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ อธิบดีกรมที่ดิน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ละเลยต่อหน้าที่ปล่อยให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบแก้คนกับครอบครัวไม่มีน้ำสะอาดสำหรับดื่มกินและไม่มีไฟฟ้าใช้ต่อมา อธิบดีกรมที่ดินได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ๕๑๔๗๔ เนื้อที่ ๒,๘๘๘ ไร่ ๒ งาน

๑๗ ตารางวา ทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบแก่คนครอบครองทำประโยชน์ โดยไม่มีการปิดประกาศ ให้ประชาชนทราบ ตามข้อ ๒ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๗ ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบแก่คน ไม่มีโอกาสโต้แย้งคัดค้านแนวเขตที่ดิน การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ อธิบดีกรมที่ดิน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จัดให้มีระบบไฟฟ้า ระบบประปา และการบริการสาธารณสุข ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบแก่คนและครอบครัวที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่พิพาท นั้น ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบแก่คนได้ยื่นคำขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ อธิบดีกรมที่ดิน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการแต่อย่างใด ประกอบกับ คำขอดังกล่าวเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจออกคำสั่งบังคับได้ ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดแพร่ สาขาวังชิ้น ออกโฉนดที่ดิน ให้แก่นาง ร. และนาง บ. ทับที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๑๐๓๗ ด้านทิศตะวันตกของผู้ฟ้องคดี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งห้ามไม่ให้เจ้าหน้าที่หรือตัวแทน ของกรมทางหลวงรุกเข้ามาในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๑๐๓๗ ของผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นคำขอที่ศาล ไม่อาจออกคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการกองคลัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ มีหนังสืออ้างถึงใบยืมเลขที่ ๘๕/๕๓ และให้ผู้ฟ้องคดีแจ้งไปยังผู้อำนวยการ สำนักงานตรวจสอบการเงินที่ ๗ กลุ่มที่ ๓ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้สอบบัญชีของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ว่า ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดี เป็นลูกหนี้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือประเภทเงินทดรองจ่าย จำนวน ๔,๓๐๕ บาท ถูกต้องแล้ว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าใบยืมดังกล่าวเป็นการยืมเงินทดรองจ่าย สำหรับการเดินทางไปราชการในต่างประเทศ ซึ่งใบยืมดังกล่าวคงค้างเนื่องจากมีข้อพิพาท เกี่ยวกับหลักฐานการเบิกจ่ายค่าตัวโดยสารเครื่องบินกรณี E-ticket ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าหลักฐาน ของผู้ฟ้องคดีมีสาระสำคัญครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังแล้ว จึงได้แจ้งให้ ผู้อำนวยการกองคลัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือและอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือทราบ แต่ก็มิได้พิจารณาทบทวนหลักฐาน การเบิกจ่ายของผู้ฟ้องคดีและพิจารณาอนุมัติแต่อย่างใด จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

และเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้มีคำสั่งให้ผู้อำนวยการกองคลัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จัดทำบันทึกพร้อมลงนามรับรองบันทึกนั้นให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยมีสาระสำคัญแสดงความสำนึกและยอมรับการกระทำทุจริต นั้น การกำหนดค่าบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จะต้องเป็นการกำหนดค่าบังคับเพื่อให้หน่วยงานหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเป็นคู่ความในคดี นั้น กระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามอำนาจหน้าที่หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องกระทำการที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลกำหนดค่าบังคับให้ผู้อำนวยการกองคลัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จัดทำบันทึกพร้อมลงนามรับรองบันทึกนั้นให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยมีสาระสำคัญแสดงความสำนึกและยอมรับการกระทำทุจริตนั้น หากใช่เป็นการกำหนดค่าบังคับให้เป็นไปตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดี ศาลจึงไม่อาจกำหนดค่าบังคับในส่วนนี้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม มีคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑ ขั้น เนื่องจากได้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบของทางราชการโดยไม่เสียหายแก่ราชการ และฐานกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว และในระหว่างการสอบสวนวินัย เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีช่วยราชการประจำสำนักอำนวยการประจำศาลแพ่งกรุงเทพใต้ โดยผู้ฟ้องคดีไม่สมัครใจ ภายหลังจากการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดีเสร็จสิ้น ผลปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมิได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและมีได้ทำให้ราชการเสียหาย แต่ก็มีได้มีคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติงานที่สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศแต่อย่างไรก็ดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมขอขมาและลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นเวลา ๓ วัน ติดต่อกัน และให้มีหนังสือแจ้งเกี่ยวกับเรื่องนี้และขอขมาผู้ฟ้องคดีไปยังหน่วยงานภายในสำนักงานของสำนักงานศาลยุติธรรมและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง นั้น กรณีเป็นคำขอที่เกี่ยวข้องกับคำฟ้องที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑ ขั้น ซึ่งมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ บัญญัติว่า ในการพิพากษาคดี ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับสั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน ในกรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอดังกล่าว จึงเป็นคำขอที่นอกเหนือไปจากที่กฎหมายบัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า นางสาว ก. ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการนิติบุคคลอาคารชุด แต่ได้นัดประชุมใหญ่วิสามัญเจ้าของร่วมอาคารชุดและทำหน้าที่ดำเนินการประชุมใหญ่ดังกล่าว เมื่อที่ประชุมใหญ่เลือกคณะกรรมการชุดใหม่แล้ว นางสาว ก. ได้นำผลการเลือกตั้งกรรมการชุดใหม่ตามมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญเจ้าของร่วมไปยื่นคำขอจดทะเบียน เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ไม่รับจดทะเบียนกรรมการนิติบุคคลอาคารชุดตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการไม่รับจดทะเบียนเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาว่านางสาว ก. ยังคงสภาพการเป็นกรรมการนิติบุคคลอาคารชุดและยังสามารถทำหน้าที่ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด (ชั่วคราว) ได้ในขณะที่ยื่นคำขอจดทะเบียน ทั้งนี้ เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานของสำนักงานที่ดินและนิติบุคคลอาคารชุด ซึ่งเป็นคำขอให้ศาลวินิจฉัยตีความสภาพการเป็นกรรมการนิติบุคคลอาคารชุดของนางสาว ก. อันเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๕๘/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการราชทัณฑ์

กรณีฟ้องว่า ผู้บัญชาการเรือนจำกลางพิษณุโลกมีคำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดีโดยการลดชั้นจากชั้นเดิมลง ๑ ชั้น และตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้บัญชาการเรือนจำกลางพิษณุโลกและอธิบดีกรมราชทัณฑ์ชดใช้ค่าเสียหายทางด้านจิตใจและค่าทนายความให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจฟ้องผู้บัญชาการเรือนจำกลางพิษณุโลกและอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐให้รับผิดในผลแห่งละเมิดได้ ประกอบกับคำขอให้ชดใช้ค่าเสียหายทางจิตใจและค่าทนายความให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นคำขอที่ศาลไม่อาจออกคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานเทศบาล เทศบาลตำบลสุเทพ ซึ่งมีสิทธิในการขอรับค่ารักษาพยาบาลของตนและของคู่สมรส ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นพร้อมใบเสร็จรับเงินกรณีสามีของผู้ฟ้องคดีเข้ารับการรักษาพยาบาลต่อนายกเทศมนตรีตำบลสุเทพ เพื่อพิจารณาอนุมัติ แต่นายกเทศมนตรีตำบลสุเทพไม่ดำเนินการอนุมัติเบิกจ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมายื่นฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลตำบลสุเทพ นายกเทศมนตรีตำบลสุเทพ และรองนายกเทศมนตรีตำบลสุเทพ อนุมัติเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๓๓,๙๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องนับแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ นั้น เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งต้องมีคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว สั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลตำบลสุเทพ นายกเทศมนตรีตำบลสุเทพ และรองนายกเทศมนตรีตำบลสุเทพชดใช้ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปีของเงินที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องนับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ เป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำบังคับให้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๘๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า การที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ออกข้อบังคับคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยค่าตอบแทนตามต้นทุนการบริการในอดีต พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยให้ข้อบังคับดังกล่าวไม่มีผลย้อนหลังไปถึงผู้ฟ้องคดีและพนักงานที่สมัครใจมาปฏิบัติงานกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย อีกจำนวน ๙ คน ซึ่งได้เกษียณอายุไปในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์เดิมของการออกข้อบังคับดังกล่าว เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ข้อบังคับคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยค่าตอบแทนตามต้นทุนการบริการในอดีต

พ.ศ. ๒๕๕๓ มีผลบังคับให้เป็นไปตามเจตนารมณ์เดิม โดยมีผลบังคับถึงกลุ่มบุคคลที่เกษียณอายุไปก่อนออกข้อบังคับดังกล่าวด้วย นั้น เป็นคำขอให้ศาลกำหนดคำบังคับที่อยู่นอกเหนืออำนาจของศาลปกครองที่จะกำหนดให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีในข้อหานี้ต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๙/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนต่อหัวหน้าสำนักงานสถานีอนามัยตำบลตลิ่งชันว่า เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลตลิ่งชันไม่เคยให้บริการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดลูกน้ำยุงลายและเข้าไปบันทึกภาพบ้านพักอาศัยของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ได้รับอนุญาต ต่อมาจังหวัดสุพรรณบุรีได้มีหนังสือประกอบกับหนังสือของนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี และรายงานแนบท้ายแจ้งว่าเจ้าหน้าที่ไม่อาจให้บริการแก่ผู้ฟ้องคดี เนื่องจากบ้านของผู้ฟ้องคดีไม่มีผู้พักอาศัยประจำ และผู้ฟ้องคดีไม่เคยให้ความร่วมมือกับชุมชน และข่มขู่เจ้าหน้าที่ที่ไปให้บริการ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าหนังสือของนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งรายงานแนบท้ายดังกล่าวมีข้อความเท็จ จึงได้ร้องเรียนต่อจังหวัดสุพรรณบุรี ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรีได้ตรวจสอบแล้วแจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าไม่มีข้อความอันเป็นเท็จ และไม่มีกรณีเจ้าหน้าที่กระทำการหรือละเว้นกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ขอให้ศาลพิพากษาว่ารายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นรายงานเท็จหรือให้จังหวัดสุพรรณบุรีพิจารณาว่ารายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นรายงานเท็จหรือไม่ นั้น คำขอให้ศาลพิพากษาว่ารายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นรายงานเท็จเป็นการฟ้องขอให้ศาลตรวจสอบและวินิจฉัยการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าเป็นเท็จหรือไม่ มิใช่คำขอบังคับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายที่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษจับกุมในความผิดฐานมียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งศาลจังหวัดสระบุรีมีคำพิพากษาจำคุกจำเลย (ผู้ฟ้องคดี) ๓๓ ปี ๔ เดือน แต่ต่อมา ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกฟ้อง และศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ภาค ๑ ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อสำนักงานจเรตำรวจ ให้พิจารณาขอใช้คำสั่งใหม่ทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนเนื่องจากการกระทำละเมิดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ แต่สำนักงานจเรตำรวจมิได้ออกใบรับให้ผู้ฟ้องคดีและไม่แจ้งผลการพิจารณา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตรวจสอบสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักงานจเรตำรวจว่าได้กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและต่อเจ้าพนักงานได้บังคับบัญชาหรือไม่

ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา นั้น เป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้ได้
ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๘/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีได้ใช้บริการจัดส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ประเภทไปรษณีย์
ลงทะเบียนตอบรับที่ทำการไปรษณีย์บางขุนเทียน แต่ผู้ฟ้องคดีไม่เคยได้รับใบตอบรับคืน
ผู้ฟ้องคดีจึงขอตรวจสอบการนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ จึงทราบว่าเจ้าหน้าที่นำส่งของที่ทำการ
ไปรษณีย์บางขุนเทียนได้มอบใบตอบรับของผู้ฟ้องคดีทั้งหมดให้แก่บุคคลอื่นซึ่งมิได้มีที่อยู่
ที่เดียวกับผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งลงโทษ
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด นั้น การที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งลงโทษ
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดนั้น ถือเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และการที่ศาลจะกำหนดค่าบังคับโดยสั่งลงโทษ
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ก็มีได้มีผลโดยตรงต่อการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหาย
อันเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ไม่ส่งคืนใบตอบรับให้แก่ผู้ฟ้องคดี
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๘๔/๒๕๕๗)

**(๙) คำขอซึ่งไม่มีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหาย
ของผู้ฟ้องคดี**

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒละเลยต่อหน้าที่
ในการดำเนินการสอบสวนและลงโทษทางวินัยนาย ว. อดีต่อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
และนาย ช. นิติกร กรณีบุคคลทั้งสองร่วมกันจัดทำเอกสารประกอบการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดี
อันเป็นเท็จ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปฏิบัติหน้าที่ในการสอบสวนตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ นั้น การที่ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัย
ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดดังกล่าวหรือไม่ เป็นอำนาจดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาโดยเฉพาะ
ที่จะดำเนินการตามควรแก่กรณีและภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนด ศาลปกครองไม่อาจก้าวล่วง
ไปใช้อำนาจดุลพินิจของฝ่ายบริหารสั่งให้ฝ่ายบริหารดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการผู้หนึ่งผู้ใดได้
ดังนั้น จึงเป็นคำขอที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครองที่จะออกค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับการที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
จะดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ก็ห้ามมีผลเป็นการเยียวยาหรือแก้ไขความเดือดร้อน
หรือเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้โดยตรง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙๗/๒๕๕๕)

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีลาออกจากราชการในระหว่างสอบสวนความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และต่อมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๑ ได้มีหนังสือแจ้งผลการสอบสวนความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงว่า มีมูลความผิดวินัยไม่ร้ายแรง สมควรได้รับโทษภาคทัณฑ์ แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ออกจากราชการแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีคำสั่งงดโทษผู้ฟ้องคดี ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการสั่งงดโทษภาคทัณฑ์ดังกล่าวทำให้ไม่มีโทษทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป และผู้บังคับบัญชามิได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัย การที่ผู้ฟ้องคดีขอให้เพิกถอนโทษภาคทัณฑ์ ตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๒/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของพันตำรวจโท น. ได้ร้องเรียนต่อพันตำรวจเอก ฐ. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของพันตำรวจโท น. ขอให้ดำเนินการทางวินัยโดยมีคำสั่งโยกย้ายพันตำรวจโท น. ออกจากศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๔ จังหวัดขอนแก่น ไปประจำสังกัดอื่น เนื่องจากพันตำรวจโท น. ไปมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนางสาว พ. ผู้ต้องหาในคดีอาญา และให้การช่วยเหลือให้ที่พักแก่นางสาว พ. แต่พันตำรวจเอก ฐ. ได้มีคำสั่งลงโทษกักขังพันตำรวจโท น. เป็นเวลา ๓๐ วัน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการที่พันตำรวจเอก ฐ. ไม่ดำเนินการย้ายพันตำรวจโท น. เป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย อับอาย และเสื่อมเสียชื่อเสียง ผู้ฟ้องคดีจึงร้องเรียนต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ขอให้ดำเนินการทางวินัยกับพันตำรวจโท น. พลตำรวจโท ด. พลตำรวจโท ส. พันตำรวจเอก ก. และพลตำรวจตรี ล. ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาของพันตำรวจโท น. ซึ่งปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ย้ายพันตำรวจโท น. ไปประจำสังกัดอื่น ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี พลตำรวจโท ด. พลตำรวจโท ส. พันตำรวจเอก ก. พลตำรวจตรี ล. และพันตำรวจเอก ฐ. ชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น แม้การกระทำของสามีของผู้ฟ้องคดีจะมีผลกระทบต่อจิตใจของผู้ฟ้องคดีและทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียงตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคำฟ้อง แต่การที่พันตำรวจเอก ฐ. มีคำสั่งลงโทษพันตำรวจโท น. สามีของผู้ฟ้องคดีโดยลงโทษให้กักขัง ๓๐ วัน เป็นการเลือกใช้ดุลพินิจในการลงโทษสามีของผู้ฟ้องคดีแล้ว แม้ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการลงโทษดังกล่าวไม่เหมาะสม ควรลงโทษโดยการโยกย้ายหรือไล่ออกจากราชการก็เป็นเพียงความรู้สึกทางจิตใจ และแม้ว่าผู้บังคับบัญชาของสามีของผู้ฟ้องคดีจะมีคำสั่งลงโทษอย่างใดก็ไม่มีผลต่อการเยียวยาแก้ไขความเดือดร้อนเสียหาย

ที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ เพราะการกระทำที่ไม่ถูกต้องทางศีลธรรมของสามีของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเหตุแห่งความเดือดร้อนเสียหายก็ยังคงมีอยู่ ส่วนคำขออื่น ๆ ตามคำฟ้องก็เป็นคำขอที่ศาลไม่อาจออกคำสั่งได้ตามที่บัญญัติในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรฯ และผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่า ดาบตำรวจ ท. ซึ่งเป็นสามีของผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหลายประการ เช่น เล่นการพนัน ละทิ้งหน้าที่และเบียดบังเวลาราชการ ทำร้ายร่างกาย ไม่ดูแลครอบครัว ปลอมและใช้เอกสารปลอม ขอให้ดำเนินการทางวินัยกับดาบตำรวจ ท. ต่อมา ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดศรีสะเกษได้มีคำสั่งลงโทษกักขังดาบตำรวจ ท. มีกำหนด ๓๐ วัน กรณีมีพฤติกรรมไม่สมควรไม่ดูแลครอบครัวและอื่น ๆ ทำให้ภรรยาและบุตรได้รับความเดือดร้อน และลงโทษกักขังดาบตำรวจ ท. มีกำหนด ๓๐ วัน กรณีปลอมและใช้เอกสารปลอม ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งลงโทษดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เหมาะสมกับความผิด และกรณีปลอมและใช้เอกสารปลอมคณะกรรมการข้าราชการตำรวจยังไม่ได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ จึงฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดศรีสะเกษ และให้คณะกรรมการข้าราชการตำรวจพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายใน ๒๐ วัน นั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยดาบตำรวจ ท. เนื่องจากไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เหมาะสมกับความผิดนั้น มิได้มีผลโดยตรงเป็นการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหรืออาจจะได้รับจากการกระทำของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดศรีสะเกษที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แต่อย่างใด ทั้งเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนกรณีที่ขอให้คณะกรรมการข้าราชการตำรวจพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายใน ๒๐ วัน เป็นคำขอที่ต่อเนื่องกับคำขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งลงโทษกักขัง ซึ่งเป็นประเด็นที่ศาลปกครองไม่อาจรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ เนื่องจากไม่ได้เป็นการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณี นาย ย. ผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ คัดค้านต่อ นายอำเภอเมืองเชียงใหม่ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีคุณสมบัติที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่ที่ ๑ ผลจากการตรวจสอบปรากฏว่า อาคารซึ่งเป็นภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดีอยู่ในเขตการปกครองหมู่ที่ ๖ ซึ่งนายทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบล

หนองป่าครั่งมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านมาทำการแก้ไขให้เป็นหมู่ที่ ๖ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนหนังสือของนายทะเบียนท้องถิ่นดังกล่าว นั้น การที่ศาลอาจมีคำสั่งบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่จะถือว่าผู้นั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คำบังคับนั้นจะต้องเป็นที่คาดหมายได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายตามที่กล่าวอ้างในคำฟ้องได้ การที่นายทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลหนองป่าครั่งมีหนังสือแจ้งถึงผู้ฟ้องคดีว่า ได้ดำเนินการแก้ไขรายการในทะเบียนบ้านเป็นหมู่ที่ ๖ แล้ว กรณีจึงเห็นได้ว่าทะเบียนบ้านต้นฉบับของผู้ฟ้องคดีถูกแก้ไขเป็นหมู่ที่ ๖ แล้ว ส่วนกรณีที่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านมาทำการแก้ไขให้เป็นหมู่ที่ ๖ ซึ่งเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เป็นเพียงการทำให้ข้อมูลในสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านตรงกับข้อมูลในทะเบียนบ้านต้นฉบับเท่านั้น หากจะมีการดำเนินการเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ โดยอ้างเหตุที่ผู้ฟ้องคดีขาดคุณสมบัติเนื่องจากไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านในหมู่ที่ ๑ ตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๒) ประกอบมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ก็สามารถอาศัยฐานข้อมูลตามทะเบียนบ้านต้นฉบับของผู้ฟ้องคดีที่ถูกแก้ไขเป็นหมู่ที่ ๖ แล้วได้ จึงเห็นได้อย่างชัดแจ้งว่า แม้ศาลมีคำสั่งบังคับตามคำฟ้องก็ไม่สามารถแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างได้ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖/๒๕๕๖)**

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ประกอบกิจการห้องเช่าที่ตำบลบ้านใหม่ จำนวน ๗ ห้อง ให้เช่าในอัตราเดือนละ ๕๐๐ บาท และมีค่าใช้จ่ายส่วนกลางในอัตราเดือนละ ๕๐๐ บาท ฟ้องว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลฉะเชิงเทรามีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ประจำปี ๒๕๕๖ จำนวน ๗,๘๗๕ บาท โดยไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ เนื่องจากนายกองค้การบริหารส่วนตำบลฉะเชิงเทรา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ นิติกรองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ และหัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ ประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยมีได้พิจารณาตามแบบ ภ.ร.ด. ๒ ที่ผู้ฟ้องคดีแจ้งไว้สำหรับการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน หลักฐานสัญญาเช่า และสภาพห้องเช่าและพื้นที่ห้องเช่าของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลพิจารณาลงโทษนายกองค้การบริหารส่วนตำบลฉะเชิงเทรา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ นิติกรองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ และหัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ ตามควรแก่กรณีเพื่อไม่ให้เป็นแบบอย่างแก่ข้าราชการอื่น นั้น การดำเนินการเพื่อนำไปสู่การลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นอำนาจหน้าที่

ของผู้บังคับบัญชาที่จะดำเนินการตามกฎหมาย คำขอของผู้ฟ้องคดีมิได้มีผลโดยตรงเป็นการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหรืออาจจะได้รับการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แต่อย่างใด และเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๙๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบเจ็ดคนเป็นข้าราชการตำรวจผู้ได้รับการคัดเลือกในการรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจชั้นประทวนผู้มีวุฒิปริญญาตรีเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเดิมกองบัญชาการศึกษาก็ได้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกและผู้ได้รับการคัดเลือกสำรองเรียงตามลำดับคะแนนเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑ ตามจำนวนที่กำหนดในการรับสมัคร และหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ได้รับการคัดเลือกส่งตัวข้าราชการตำรวจผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ข้าราชการตำรวจที่สอบได้และผ่านการฝึกอบรมแล้วจำนวน ๒,๘๐๐ คน เป็นนายตำรวจสัญญาบัตรมียศร้อยตำรวจตรี ต่อมา พบว่าข้อสอบที่ใช้ในการสอบข้อเขียนผิดพลาด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจึงเห็นชอบให้เพิ่มคะแนนให้กับผู้เข้าสอบทุกคน กองบัญชาการศึกษาก็ได้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกในการรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจชั้นประทวนผู้มีวุฒิปริญญาตรีเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร (เพิ่มเติม) แยกเป็นบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกเรียงตามลำดับคะแนน รวม ๑๕๔ คน ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบเจ็ดคนเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีเพิ่มเติมดังกล่าว และเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจชั้นประทวนผู้มีวุฒิปริญญาตรีเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๐ (เพิ่มเติม) โดยสำเร็จการฝึกอบรมเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ซึ่งผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลางมีคำสั่งลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ แต่งตั้งว่าที่ยศและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบเจ็ดคนให้ดำรงตำแหน่งเป็นรองสารวัตรตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบเจ็ดคนเห็นว่า ประกาศผลของกองบัญชาการศึกษานับลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะมีการรวมคะแนนผิดพลาดขอให้ศาลเพิกถอนประกาศกองบัญชาการศึกษาลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑ ให้เรียงลำดับคะแนนให้ถูกต้องและประกาศให้ผู้ที่มีคะแนนอยู่ในอัตราที่ประกาศรับสมัครไว้มีสิทธิเข้ารับการอบรมและมีคำสั่งใหม่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบเจ็ดคนได้รับการแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรตั้งแต่วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป นั้น เมื่อประกาศกองบัญชาการศึกษานับลงวันที่

๓๑ มกราคม ๒๕๕๑ เป็นการประกาศผลการสอบคัดเลือกจากผลการนับคะแนนครั้งแรก ซึ่งยังไม่มีชื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบเจ็ดคนในประกาศดังกล่าว แม้จะปรากฏว่าภายหลังการประกาศรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกได้แล้วพบข้อบกพร่องจากข้อสอบที่ใช้สอบในครั้งนั้น จนมีการตรวจสอบและเพิ่มคะแนนให้ผู้เข้าสอบทุกคน ซึ่งทำให้ผู้เข้าสอบบางคนได้รับคะแนนเพิ่มและเป็นผู้ผ่านการสอบคัดเลือกจนได้มีการประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเพิ่มเติมจำนวน ๑๘๔ คน ตามประกาศฉบับลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ก็ตาม แต่ผู้ที่ผ่านการสอบคัดเลือกทุกคนตามประกาศฉบับลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑ เป็นผู้ที่มีสิทธิเข้ารับการฝึกอบรมและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรเรียบร้อยแล้วก่อนที่จะมีการประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเพิ่มเติมดังกล่าวจำนวน ๑๘๔ คน ประกอบกับการแต่งตั้งว่าที่ยศและแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบเจ็ดคนให้ดำรงตำแหน่งรองสารวัตร ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นขั้นตอนการแต่งตั้งภายหลังจากที่ผ่านการฝึกอบรม ซึ่งการฝึกอบรมเป็นเงื่อนไขสำคัญของการแต่งตั้งตามที่ประกาศรับสมัครได้กำหนดไว้แล้ว ดังนั้น การเพิกถอนประกาศผลการคัดเลือกฉบับลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑ และการให้มีการเรียงลำดับคะแนนและประกาศลำดับคะแนนใหม่ จึงมิได้มีผลเป็นการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบเจ็ดคน อีกทั้ง การประกาศให้ผู้ที่มีคะแนนอยู่ในอัตราที่ประกาศรับสมัครไว้เป็นผู้มีสิทธิเข้ารับการอบรมและแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรตั้งแต่วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๑ ไม่ได้มีผลให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบเจ็ดคนเป็นผู้เข้ารับการอบรมตั้งแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เพราะการเข้ารับการอบรมเมื่อใดต้องเป็นไปตามความเป็นจริง และไม่อาจกำหนดให้เข้ารับการอบรมในครั้งที่ผ่านไปแล้วได้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สิบเจ็ดคนจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีในกรณีดังกล่าว ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๖/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการ ตำแหน่งบุคลากร ๗๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติอยู่ในข่ายได้รับการจัดลงกรอบอัตรากำลังของบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ต่อมา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ กำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ รวม ๖๐ ราย โดยไม่ปรากฏรายชื่อของผู้ฟ้องคดี แต่ต่อมา สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้มีหนังสือแจ้งเวียนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่ง

ถือปฏิบัติเกี่ยวกับแนวทางการจัดข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ตามกรอบอัตรากำลังในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและในสถานศึกษาที่ ก.ค.ศ. กำหนดเพิ่มเติม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ จึงได้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ ดังกล่าว และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ โดยอนุมัติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ กำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) รวม ๘๕ ราย โดยแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งบุคลากร ๗๖ ตำแหน่งเลขที่ อพ ๗๙ ซึ่งเป็นอัตรากำลังนอกกรอบที่ ก.ค.ศ. กำหนด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการออกคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ เพิกถอนมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ในการประชุมลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ และเพิกถอนคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ดำเนินการแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งบุคลากร ๗๖ ตามกรอบอัตรากำลังในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ตามกรอบอัตรากำลังที่ ก.ค.ศ.กำหนด นั้น ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ยกเลิกคำสั่งลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ และมีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งบุคลากร ๗๖ ตำแหน่งเลขที่ อพ ๗๙ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ซึ่งเห็นได้ว่า แม้ต่อมาผู้ฟ้องคดีจะได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการตามคำสั่งลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป แล้วก็ตาม แต่คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีซึ่งเป็นคำสั่งที่พิพาทยังไม่หมดสิ้นไป และหากศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายก็สามารถกำหนดคำสั่งบังคับโดยเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ โดยให้มีผลเฉพาะผู้ฟ้องคดีย้อนหลังไปถึงวันที่ออกคำสั่งพิพาทดังกล่าวตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อย่างไรก็ตาม การจะพิจารณาคดีนี้ต่อไปจนมีคำสั่งบังคับดังกล่าวก็ไม่สามารถทำให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปดำรงตำแหน่งบุคลากร ๗๖ ตามกรอบอัตรากำลังในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ดังเดิมได้ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ลาออกจากราชการแล้ว และผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีคำขอให้ศาลกำหนดคำสั่งบังคับให้หน่วยงานชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากคำสั่งดังกล่าว ดังนั้น การที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนี้ต่อไปก็ไม่มีความจำเป็นแก่การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากคำสั่งดังกล่าวอีกต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๕/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการราชทัณฑ์

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นนักโทษเด็ดขาดถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำกลางคลองเปรม ในความผิดฐานกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ฟ้องว่า ผู้บัญชาการเรือนจำคลองเปรมได้มีคำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดีโดยลดชั้น จำนวน ๓ ชั้น งดเยี่ยมญาติ มีกำหนด ๓ เดือน ตัดวันลดวันต้องโทษจำคุก ๖๐ วัน และแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญา กับผู้ฟ้องคดีฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของเรือนจำฯ เนื่องจากมียาเสพติดประเภทยาไอซ์ ไว้เพื่อเสพและเหลือจากการเสพปริมาณเล็กน้อยไว้ในครอบครอง ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นอุทธรณ์ คำสั่งดังกล่าว แต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ต้องขังมีคำสั่งยกคำร้อง ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เจ้าหน้าที่เรือนจำกลาง คลองเปรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดย้ายออกนอกพื้นที่และมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวมิให้ย้าย ผู้ฟ้องคดีไปเรือนจำอื่น เนื่องจากมีผลต่อการขอเอกสารในคดีและอาจถูกกักขังแกล้งได้และ ให้ดำเนินการสอบสวนคดีของผู้ฟ้องคดี เรื่อง การลงโทษทางวินัย เป็นไปตามปกติ นั้น คำขอ ท้ายคำฟ้องที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น เป็นคำขอที่ไม่มีผลเป็นการบรรเทา ความเดือดร้อนหรือความเสียหายจากคำสั่งของผู้บัญชาการเรือนจำคลองเปรมโดยตรง และศาลไม่มีอำนาจกำหนดคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับคดีอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนต่อพลตำรวจโท ด. พลตำรวจตรี ล. พันตำรวจเอก ส. พลตำรวจโท จ. พลตำรวจโท ป. พลตำรวจโท พ. และพลตำรวจโท ค. ให้ดำเนินการเรื่องที่พันตำรวจโท น. สามีของผู้ฟ้องคดีไปมีความสัมพันธ์ชู้สาวกับหญิงอื่น แต่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่ดำเนินการตามข้อร้องเรียน ผู้ฟ้องคดีจึงได้แจ้งความดำเนินคดีอาญา กล่าวหาเจ้าหน้าที่ทั้งเจ็ดคนดังกล่าว ฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๑๕๗ ต่อผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน แต่ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลปทุมวันกลับละเลยไม่ดำเนินคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษ ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน พร้อมทั้งให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการละเมิดตามกฎหมาย นั้น เมื่อการจะนำมา ฟ้องคดีต่อศาลปกครองต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข การฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คือ ต้องเป็น

ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงในเรื่องที่นำมาฟ้อง และความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับต้องเกิดจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดของหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับนั้นศาลปกครองออกคำสั่งบังคับให้ได้ ซึ่งหมายความว่า คำขอที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอนั้นต้องมีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับและศาลมีอำนาจออกคำสั่งบังคับได้ การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ลงโทษทางอาญากับผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันจึงไม่มีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีซึ่งเดือดร้อนจากเรื่องสามี่มีความสัมพันธ์คู่สวากับหญิงอื่น และมีได้อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะออกคำสั่งบังคับได้ เนื่องจากมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ มิได้กำหนดให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำสั่งที่จะลงโทษทางอาญา และเมื่อศาลไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาลลงโทษทางอาญากับผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันไว้พิจารณาแล้ว และไม่อาจรับคำฟ้องในส่วนขอให้ชุดใช้คำสั่งใหม่ทดแทนกรณีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้เช่นกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีผู้ฟ้องคดีได้ใช้บริการจัดส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ประเภทไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับที่ทำการไปรษณีย์บางขุนเทียน แต่ผู้ฟ้องคดีไม่เคยได้รับใบตอบรับคืน ผู้ฟ้องคดีจึงขอตรวจสอบการนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ จึงทราบว่าเจ้าหน้าที่นำส่งของที่ทำการไปรษณีย์บางขุนเทียนได้มอบใบตอบรับของผู้ฟ้องคดีทั้งหมดให้กับบุคคลอื่นซึ่งมิได้มีที่อยู่เดียวกับผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งลงโทษบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด นั้น การที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งลงโทษบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ถือเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อีกทั้ง การที่ศาลจะกำหนดคำสั่งโดยสั่งลงโทษบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ก็มิได้มีผลโดยตรงต่อการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ไม่ส่งคืนใบตอบรับให้แก่ผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๘๔/๒๕๕๗)

(๑๐) คำขอซึ่งขอให้บังคับกับเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องตามคำขอ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า ศาลปกครองขอนแก่นได้มีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดงที่ ๗๓/๒๕๕๕ เพิกถอนประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล เรื่องมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ และการเลื่อนขั้นเงินเดือน (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๓ และเพิกถอนประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ มีผลให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับคำสั่งย้ายตามประกาศทั้งสองฉบับดังกล่าว ต้องกลับคืนสู่ตำแหน่งที่เคยดำรงอยู่เดิมโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำขอตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ประธานกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ประธานกรรมการกลางพนักงานเทศบาล อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ ร่วมกันชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวละเลยต่อหน้าที่ไม่ออกไปรับคำขอให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจทราบการเริ่มนับระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดจะพิจารณาคำขอดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ประธานกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ประธานกรรมการกลางพนักงานเทศบาล อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และนายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ ออกไปรับคำขอ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และให้ดำเนินการพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว นั้น แม้คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ และคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลจะมีลักษณะเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของเทศบาลที่ไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใด แต่ก็มีจังหวัดกาฬสินธุ์และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ โดยเป็นหน่วยงานธุรการ ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร และอื่น ๆ ให้แก่คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ และคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลตามลำดับ และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีจึงถือได้ว่าหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าว เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรกลางบริหารบุคคลของเทศบาลในการกำกับดูแล ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีจึงถือว่ากระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานต้นสังกัดของคณะกรรมการทั้งสองคณะดังกล่าว ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอตกลงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้กระทำการแทน กระทรวงมหาดไทย แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ละเลยต่อหน้าที่ในการออกไปรับคำขอ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ซึ่งศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในส่วนนี้ต่อศาลปกครอง ส่วนประธานกรรมการ พนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ประธานกรรมการกลาง พนักงานเทศบาล อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และ นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ มิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ออกไปรับคำขอ ของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ศาลจึงไม่อาจกำหนดค่าบังคับตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามคำขอนี้ ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๕๗๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับงานทะเบียน

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ถือหุ้นของบริษัท ร. ฟ้องว่า อธิบดีกรม พัฒนาธุรกิจการค้าทราบว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ (คณะกรรมการบริษัท ร.) ได้เสนอขายหุ้น ต่อประชาชนและมีผู้ถือหุ้นเกินกว่า ๑๐๐ คน แต่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าไม่ดำเนินการให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ร. เป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมาย อันเป็นการละเลย ต่อหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนด ขอให้ศาลมีคำสั่งให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จัดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด นั้น การดำเนินการเพื่อขอจดทะเบียน จัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดนั้น พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ของผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทและคณะกรรมการของบริษัทเท่านั้นที่จะต้องเป็นผู้ดำเนินการ ขอจดทะเบียนบริษัท โดยอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีอำนาจหน้าที่เพียงดำเนินการและ กำกับดูแลเกี่ยวกับการจดทะเบียนบริษัทมหาชนจำกัดเท่านั้น ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ในการขอ

จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมหาชนแต่อย่างใด การที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าสั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๙/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งปล่อยปละละเลย ไม่ควบคุมพรรคการเมืองให้ใช้อำนาจตามกรอบการปกครองระบอบประชาธิปไตย ใช้เสียงข้างมากลงมติเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคตนเองดำรงตำแหน่งประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร แต่งตั้งนายกรัฐมนตรีบริหารประเทศอันเป็นระบบเผด็จการรัฐสภา ทำให้ประเทศชาติเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศห้ามพรรคการเมืองที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งประธานหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดตั้งหรือร่วมกันจัดตั้งรัฐบาล นั้น อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๒๓๖ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นเพียงอำนาจหน้าที่ในการออกประกาศหรือวางระเบียบกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองรวมทั้งวางระเบียบเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งและการดำเนินการใด ๆ ของพรรคการเมือง อันเป็นสาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง ส่วนการเลือกประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งการให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรอื่น มิได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่อย่างใด ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงมิใช่ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แห่งการกระทำที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๒๓๖ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ส่วนคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศห้ามพรรคการเมืองที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งประธานหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร จัดตั้งหรือร่วมกันจัดตั้งรัฐบาล เป็นคำขอที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดคำบังคับได้ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๐๘/๒๕๕๗)

(๑๑) คำขอซึ่งคำฟ้องมิได้ปรากฏเหตุแห่งการฟ้องคดีตามคำขอ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ไปให้การเป็นพยานต่อศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในคดีแพ่งที่นาย ว. เป็นโจทก์ยื่นฟ้องขับไล่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๔ และที่ ๕ ออกจากที่ดิน โดยให้การอันเป็นความเท็จ จึงขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งห้า นั้น แม้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ก็ตาม การไปให้การในฐานะพยานต่อศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มิใช่เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองแต่อย่างใด แต่เป็นการไปให้การในฐานะพยานศาลตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง บัญญัติไว้ คดีนี้จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครองหรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ส่วนคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งห้าที่ขอให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาวังน้อย ทำการแจกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าเป็นคนละเรื่องกับข้อเท็จจริงตามคำฟ้องที่กล่าวหาว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การเท็จต่อศาล ศาลจึงไม่อาจออกคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๓/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งการออกโฉนดที่ดินสาธารณะ (บึงกร่าง) และขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาบางกระทุ่ม และนายอำเภอบางกระทุ่ม ระงับการออกโฉนดที่ดินสาธารณะ (บึงกร่าง) นั้น เมื่อปรากฏว่า นายอำเภอบางกระทุ่มกับองค์การบริหารส่วนตำบลนครป่าหมากซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะมิได้ยื่นคำขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งการออกโฉนดที่ดินสาธารณะ (บึงกร่าง) หรือการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าว เป็นการฟ้องล่วงหน้าก่อนมีการดำเนินขั้นตอนออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และยังไม่มียข้อพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีอาจนำมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (บึงกร่าง) และยังไม่มียวัตถุแห่งการฟ้องคดีที่ศาลปกครองจะกำหนดคำสั่งบังคับให้เพิกถอนได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑)

แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ในส่วนที่ฟ้องโต้แย้งการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๔/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน ไม่มีเอกสารสิทธิ จำนวน ๒ แปลง ในเขตพื้นที่ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๔ โดยครอบครองและใช้ประโยชน์ต่อจากบิดามารดาของผู้ฟ้องคดี ต่อมา ได้มีการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ลย. ๘๑๓ ทับซ้อนที่ดิน ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นที่ดินที่ได้รับการจัดสรรอย่างถูกต้อง จากนายอำเภอเชียงคาน โดยครอบครองและใช้ประโยชน์เรื่อยมาก่อนที่จะมีการประกาศ ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน การขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลตำบลเชียงคานดำเนินการด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน (ถนน ไฟฟ้า ประปา) และงานบริการอื่น ๆ อย่างเท่าเทียมกัน เมื่อพิจารณาจากคำฟ้อง ของผู้ฟ้องคดีแล้วไม่ปรากฏเหตุแห่งการฟ้องคดีที่ศาลจะสามารถกำหนดคำสั่งบังคับตามคำขอนี้ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีตามคำขอนี้ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนต่อหัวหน้าสำนักงาน สถานีอนามัยตำบลตลิ่งชันว่า เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลตลิ่งชันไม่เคยให้บริการฉีดพ่น สารเคมีกำจัดลูกน้ำยุงลาย และเข้าไปบันทึกภาพบ้านพักอาศัยของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ได้รับอนุญาต ต่อมา จังหวัดสุพรรณบุรีได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีโดยแนบหนังสือของนายแพทย์สาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี และรายงานแนบท้ายแจ้งว่าเจ้าหน้าที่ไม่อาจให้บริการแก่ผู้ฟ้องคดี เนื่องจาก บ้านของผู้ฟ้องคดีไม่มีผู้พักอาศัยประจำ ผู้ฟ้องคดีไม่เคยให้ความร่วมมือกับชุมชน และข่มขู่ เจ้าหน้าที่ที่ไปให้บริการ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าหนังสือของนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งรายงานแนบท้ายดังกล่าวมีข้อความเท็จ จึงได้ร้องเรียนต่อจังหวัดสุพรรณบุรีขอให้ ตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรีตรวจสอบแล้ว มีหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงว่าไม่มีข้อความอันเป็นเท็จ และไม่มีการเจ้าหน้าที่กระทำการหรือละเว้นกระทำการ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงฟ้องว่าจังหวัดสุพรรณบุรี ละเลยต่อหน้าที่ไม่พิจารณาว่ารายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นเท็จ ขอให้ศาล พิพากษาว่ารายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นรายงานเท็จหรือให้จังหวัดสุพรรณบุรีพิจารณาว่า รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นรายงานเท็จหรือไม่ นั้น เมื่อปรากฏว่า จังหวัดสุพรรณบุรี

ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวและแจ้งผู้ฟ้องคดีทราบแล้วว่าไม่มีข้อความเป็นเท็จ และไม่มีกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำหรือละเว้นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จังหวัดสุพรรณบุรี จึงมิได้ละเลยการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียน ส่วนความล่าช้าในการตรวจสอบ มิได้เป็นประเด็นพิพาทในคดี เมื่อจังหวัดสุพรรณบุรีตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้วว่าไม่เป็นเท็จ ศาลจึงไม่อาจออกคำสั่งบังคับให้จังหวัดสุพรรณบุรีตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๕/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีได้กล่าวหานาง ส. พนักงานอัยการคดีศาลแขวง อุบลราชธานีกับพวก ต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาตามรายงานการสอบสวนของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรวารินชำราบ และมีคำสั่งยุติการดำเนินคดีนาง ฮ. ผู้ต้องหา เนื่องจากคดีขาดอายุความ สิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องของผู้ฟ้องคดีระงับไปตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำดังกล่าวของนาง ส. กับพวก เป็นการกระทำนอกเหนืออำนาจหน้าที่กระทำโดยไม่สุจริตและเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ และมีหนังสือขอทราบความคืบหน้าการพิจารณาคดีต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพิกเฉย ไม่ดำเนินคดีกับบุคคลที่กระทำผิดกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานีเพิกถอนนิติกรรมการจดทะเบียนซื้อขายที่ดินของนาง ฮ. ที่เห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะนาง ฮ. เป็นบุคคลต่างด้าว จึงไม่อาจถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวได้ นั้น คำขอดังกล่าวเป็นกรณีที่มีได้มีความสัมพันธ์กับคำฟ้อง จึงยังมีได้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องและผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาล ซึ่งศาลไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับตามคำขอของผู้ฟ้องคดีข้อนี้ได้ ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๖/๒๕๕๗)

(๑๒) คำขอให้ศาลปกครองเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจฟ้องว่า ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๙ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์กระทำผิดอาญาและวินัย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง นั้น การมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในลักษณะดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อ

การดำเนินการทางวินัยอันเป็นปัญหาอุปสรรคแก่การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด กรณีจึงเป็นคำขอที่ศาลปกครองมีอำนาจบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๕/๒๕๕๕)

(๑๓) คำขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งในส่วนที่คณะอนุญาโตตุลาการมิได้มีมติวินิจฉัยให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องปฏิบัติ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

กรณีสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ผู้ร้อง) ได้ทำสัญญาจ้างผู้ตัดต้นไม้ (บริษัท ร.) ก่อสร้างอาคาร ในระหว่างการก่อสร้าง ผู้ตัดต้นไม้ได้มีหนังสือถึงผู้ร้องเพื่อขอความเป็นธรรมในการเลือกใช้วัสดุหลังคาซึ่งมีราคาสูงกว่าประมาณการ โดยผู้ตัดต้นไม้ขอคิดเงินค่าวัสดุเพิ่ม เมื่อผู้ตัดต้นไม้ได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย คณะกรรมการตรวจการจ้างของผู้ร้องได้ตรวจรับงานและผู้ตัดต้นไม้ได้รับเงินค่าจ้างงวดสุดท้ายไปเรียบร้อยแล้ว จากนั้นผู้ตัดต้นไม้ได้มีหนังสือถึงผู้ร้องเพื่อขอเงินชดเชยกระเบื้องมุงหลังคา ผู้ร้องได้ประชุมพิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วเห็นว่าผู้ตัดต้นไม้มีสิทธิอยู่ในข่ายที่จะได้รับการพิจารณาเงินชดเชยค่ากระเบื้องตามที่ร้องขอ จึงเห็นสมควรดำเนินการทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณเพื่อเบิกจ่ายเงินชดเชยต่อไป แต่ผู้ร้องก็ไม่ได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ผู้ตัดต้นไม้แต่อย่างใด ผู้ตัดต้นไม้จึงได้เสนอข้อพิพาทดังกล่าวต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการตามข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๒๖/๒๕๕๖ และคณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดตามข้อพิพาทหมายเลขแดงที่ ๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ โดยคณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมาก เห็นว่าผู้ตัดต้นไม้มีสิทธิเรียกร้องค่าวัสดุที่เพิ่มขึ้นจากผู้ร้องได้ จึงชี้ขาดให้ผู้ร้องชำระเงินให้แก่ผู้ตัดต้นไม้จำนวน ๒๓๘,๓๐๒.๙๑ บาท ผู้ตัดต้นไม้ได้มีคำร้องต่อศาลขอให้ศาลมีคำพิพากษาบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒๓๘,๓๐๒.๙๑ บาท นั้น เป็นคำขอที่ไม่ตรงกับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ และปัญหาเรื่องดอกเบี้ยในระหว่างพิพาทก็หาได้มีการกล่าวกันในชั้นอนุญาโตตุลาการแต่อย่างใด คำขอเรื่องดอกเบี้ยในระหว่างพิพาทของผู้ตัดต้นไม้เป็นการขอให้ศาลมีคำสั่งในส่วนที่คณะอนุญาโตตุลาการมิได้มีมติวินิจฉัยให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องปฏิบัติ และเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจบังคับให้เป็นไปตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนั้น คำฟ้องของผู้ตัดต้นไม้ในส่วนที่เป็นดอกเบี้ยในระหว่างพิพาท จึงเป็นคำฟ้องที่ศาลไม่อาจมีคำสั่งตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๕๖-๗๕๗/๒๕๕๕)

(๑๔) คำขอให้ศาลปกครองกำหนดให้คู่สัญญาไม่ต้องปฏิบัติตามสัญญาหรือยกเลิกสัญญาได้

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

กรณีฟ้องว่า บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และคณะกรรมการบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ จากการที่ได้อนุมัติและทำสัญญาโครงการ ๓G HSPA กับกลุ่มบริษัท ท. ทำให้กลุ่มบริษัท ท. เป็นผู้ให้บริการ ๓G HSPA ได้ทั่วประเทศ สามารถผูกขาดตลาดโมบายอินเทอร์เน็ต (Mobile Internet) ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียเปรียบกลุ่มบริษัท ท. โดยอ้างว่าบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และคณะกรรมการบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ละเลยต่อหน้าที่โดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ต้องประกอบกิจการด้วยตนเอง หรือมิฉะนั้นต้องดำเนินการโดยวิธีประมูลคลื่นความถี่ และไม่ดำเนินการตามกฎหมายในการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการ ๓G HSPA ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งห้ามมิให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และคณะกรรมการบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ปฏิบัติตามสัญญาโครงการ ๓G HSPA กับกลุ่มบริษัท ท. และให้กระทำการตามหน้าที่โดยยกเลิกสัญญาโครงการ ๓G HSPA นั้น การห้ามมิให้ปฏิบัติตามสัญญาหรือยกเลิกสัญญาเป็นนิติสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญาเท่านั้น ศาลไม่อาจบังคับให้คู่สัญญาไม่ต้องปฏิบัติตามสัญญาหรือยกเลิกสัญญาได้ จึงเป็นคำขอที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๙/๒๕๕๕)

(๑๕) คำขอให้ศาลปกครองกำหนดค่าบังคับในเรื่องของอนาคต

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ ๕ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฟ้องขอให้มียุทธในการขึ้นเรียนชั้นปีที่ ๖ ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ นั้น กรณีดังกล่าวต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยระบบการศึกษาสำหรับชั้นปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๗.๓ ซึ่งการที่ผู้ฟ้องคดีจะสอบผ่านรายวิชาทฤษฎี

สุติศาสตร์ - นรีเวชวิทยา อันเป็นรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะของระยะที่ ๓ และมีแต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ หรือไม่เป็นเรื่องของอนาคต ยังไม่แน่นอนว่าจะเป็นไปตามที่ผู้ฟ้องคดีคาดการณ์หรือไม่ คำขอดังกล่าวจึงเป็นคำขอที่ศาลไม่สามารถกำหนดคำบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๐/๒๕๕๕)

(๑๖) คำขอให้ศาลปกครองกำหนดนโยบายและงบประมาณ แทนหน่วยงานทางปกครอง

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการก่อสร้างทางระบายน้ำทางด้านทิศเหนือของโรงเรียนบ้านโคกสว่างขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย เนื่องจากไม่มีการก่อสร้างฝาปิดกันไว้ ทำให้รถที่สัญจรไปมาตกลงไปในรางระบายน้ำดังกล่าวอยู่บ่อยครั้ง รวมทั้งมีเศษขยะมูลฝอย เศษใบไม้ เศษหญ้า ทำให้ร่องระบายน้ำไหลช้า นาย พ. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายได้รับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวจากประชาชนจึงมีหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย ขอความอนุเคราะห์งบประมาณบำรุงและซ่อมแซมถนนและทางระบายน้ำดังกล่าว แต่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายไม่ดำเนินการก่อสร้างหรือปรับปรุงถนนและรางระบายน้ำดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองและประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณดังกล่าวได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายดำเนินการโครงการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง นั้น แม้มาตรา ๖๗ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ จะกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย มีหน้าที่ต้องจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบกและรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติโดยทั่วไปของการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวจะต้องมีการกำหนดนโยบาย แผนงาน และหรือโครงการ โดยใช้ดุลพินิจพิจารณาถึงความเหมาะสมงบประมาณ ความจำเป็นเร่งด่วน และผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งต้องจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และโดยที่มาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่

ของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศ เป็นส่วนรวมด้วย ดังนั้น การดำเนินการโครงการก่อสร้างตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสองนั้น จึงเป็นงานนโยบายของผู้บริหารและสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย ซึ่งมีความเป็นอิสระ ในการกำหนดนโยบายในการบริการสาธารณะ และเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหัวฝายและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายโดยเฉพาะโดยคำนึงถึงความสอดคล้อง กับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวม การดำเนินการตามนโยบายและงบประมาณ ดังกล่าว ศาลปกครองไม่มีอำนาจเข้าไปกำหนดนโยบายและงบประมาณแทนสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลหัวฝาย และองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และออกคำสั่งบังคับกำหนดระยะเวลาให้องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย ดำเนินการตามคำขอ ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ คำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำสั่งได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๗๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้เพิกถอนหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๐๐๗ ของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากออกทับที่สาธารณประโยชน์ “วะช่องโค” และการที่นายอำเภอด่านขุนทดออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีหยุดทำการบุกกรุกและ ให้ออกไปจากที่ดินสาธารณประโยชน์ “วะช่องโค” ภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทำประกันสินค้าพืชสวน พืชไร่ ในที่ดินของผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นเรื่องนโยบายของรัฐบาล ซึ่งศาลปกครองไม่อาจกำหนดคำสั่งได้ ตามคำขอได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๐๖๓/๒๕๕๗)

(๑๗) คำขอให้คู่กรณีชดใช้ค่าธรรมเนียมศาล ค่าทนายความ และ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีอื่น ๆ แทนผู้ฟ้องคดี

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้มีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามใช้ค่าฤชาธรรมเนียม และค่าทนายความแทนผู้ฟ้องคดีนั้น มาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ไม่ได้บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและ

คำทนายความแทนผู้ฟ้องคดีได้ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งดังกล่าวได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานเทศบาล เทศบาลตำบลสุเทพ ซึ่งมีสิทธิในการขอรับค่ารักษาพยาบาลของตนและของคู่สมรส ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่นพร้อมใบเสร็จรับเงินกรณีสามีของผู้ฟ้องคดีเข้ารับการรักษาพยาบาลต่อนายกเทศมนตรีตำบลสุเทพ เพื่อพิจารณาอนุมัติ แต่นายกเทศมนตรีตำบลสุเทพไม่ดำเนินการอนุมัติเบิกจ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมายื่นฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลตำบลสุเทพ นายกเทศมนตรีตำบลสุเทพ และรองนายกเทศมนตรีตำบลสุเทพ อนุมัติเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ชำระค่าฤชาธรรมเนียมศาลแทนผู้ฟ้องคดี นั้น โดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ มิได้มีบทบัญญัติให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับโดยสั่งให้คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าธรรมเนียมศาลแทนคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง ศาลจึงไม่อาจกำหนดค่าบังคับในส่วนของการให้ชำระค่าฤชาธรรมเนียมศาลแทนผู้ฟ้องคดีได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๘๓/๒๕๕๗)

(๑๘) คำขอให้ศาลปกครองสั่งให้หน่วยงานทางปกครองแก้ไขประวัติรายงานผลการตรวจสอบนักบินตามเส้นทางบิน

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า การตรวจสอบนักบินตามเส้นทางบินไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากนำคำสั่งสายปฏิบัติการที่ ๐๐๙/๒๕๕๑ เรื่อง ภาพลักษณ์ของนักบิน ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๑ ของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มาใช้ในการตรวจสอบ ทำให้ผู้ฟ้องคดีมีประวัติไม่ผ่านการตรวจสอบเส้นทางนักบิน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนรายงานผลการตรวจสอบนักบินตามเส้นทางบิน (Line Check Report) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ฉบับลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑ และฉบับลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๑ ของกรมการบินพลเรือน และผลการพิจารณาของอธิบดีกรมการบินพลเรือนที่เห็นว่า รายงานผลการตรวจสอบนักบินตามเส้นทางดังกล่าวชอบด้วยกฎหมาย และเรียกค่าเสียหายจากการกระทำของกรมการบินพลเรือนและอธิบดีกรมการบินพลเรือน นั้น เป็นคำขอหลักที่ศาลอาจมีคำสั่ง

ตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนคำขอที่ขอให้แก้ไขประวัติรายงานผลการตรวจสอบนักบิน และให้นำรายงานผลการตรวจสอบนักบินดังกล่าวไปใช้ประกอบการพิจารณาใดๆ เป็นคำขอที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากคำขอหลัก ซึ่งหากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามคำขอหลักแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต้องไปดำเนินการตรวจสอบนักบินตามเส้นทางพิพาทใหม่ ศาลจึงไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งบังคับตามคำขอที่เป็นผลสืบเนื่องอีก ดังนั้น ศาลจึงไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๐/๒๕๕๗)

๒. ความสามารถในการฟ้องคดีปกครอง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓. ขั้นตอนและวิธีการก่อนการฟ้องคดี

๓.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ต้องดำเนินการก่อนฟ้องคดี

๓.๑.๑ กรณีที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนด

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องโต้แย้งมติของคณะกรรมการป้องกันและหยุดยั้งการบุกรุกที่ดินในเขตป่าชายเลน (กปร.) ที่มีมติไม่เห็นชอบให้ออกโฉนดที่ดินทั้งแปลงของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากที่ดินในส่วนของผู้ฟ้องคดีจำนวนเนื้อที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ๓๗ ^๕/_{๑๐๐} ตารางวา ไม่มีร่องรอยการทำประโยชน์ทั้งแปลง และได้แย้งคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี ที่ยกเลิกคำขออออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ อุทธรณ์คำสั่งยกเลิกคำขออออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรีแล้วตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๔/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการรังวัดโฉนดที่ดินใหม่ โดยแก้ไขโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามแนวเขตที่ครอบครองอยู่ทั้งหมด ให้ถูกต้องตามพื้นที่จริง และเพิกถอนโฉนดที่ดินของนาง ล. ซึ่งออกทับทางที่ผู้ฟ้องคดีใช้เป็น

ทางเข้าออกมาตลอด เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า การออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๓๒๓๒๖ ให้แก่ ผู้ฟ้องคดีเป็นการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดี จึงต้องอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ก่อนการฟ้องคดี ซึ่งในคดีนี้ไม่ปรากฏวันที่ผู้ฟ้องคดีรับโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๓๒๓๒๖ ตั้งแต่เมื่อใด แต่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๓ อุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยขอให้ เจ้าพนักงานที่ดินแก้ไขโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๓๒๓๒๖ เพราะผู้ฟ้องคดีเห็นว่าโฉนดที่ดินดังกล่าว ออกโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง จึงถือว่าอย่างช้าที่สุดที่ผู้ฟ้องคดีรู้ถึงความผิดพลาด คลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายของโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๓๒๓๒๖ คือ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๓ และถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดี มาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๕๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีออกจาก คำสั่งอนุญาตให้ออกจากราชการตามโครงการปรับเปลี่ยนกำลังพล รุ่นที่ ๑๑ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔) นั้น เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ตามข้อ ๔ ประกอบข้อ ๕ (๔) ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้มีการแจ้งผลการ พิจารณาแต่อย่างใด กรณีจึงเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไข ความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๙๐/๒๕๕๕)

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะพนักงานส่วนตำบลฟ้องโต้แย้งคำสั่งองค์การบริหาร ส่วนตำบลหงษ์เจริญที่ให้ผู้ฟ้องคดีโอน (ย้าย) จากพนักงานส่วนตำบลหงษ์เจริญ ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลหงษ์เจริญ ไปปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลวังไผ่ อำเภอเมืองชุมพรจังหวัดชุมพร นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อองค์การบริหารส่วนตำบลหงษ์เจริญ และองค์การบริหารส่วนตำบลหงษ์เจริญได้มีความเห็นเสนอไปยัง คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัดชุมพร แม้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดชุมพร จะได้พิจารณาและวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิอุทธรณ์ก็ตาม กรณีก็ย่อมถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๔/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะพนักงานเทศบาลสามัญ ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารงานช่าง ระดับ ๔ สังกัดเทศบาลตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ฟ้องโต้แย้งคำสั่งเทศบาลตำบลวังยาง ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เรื่อง การลา การขออนุญาตของเทศบาลตำบลวังยาง และคำสั่งที่ปลัดเทศบาลตำบลวังยางปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลวังยาง ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาป่วย นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิร้องทุกข์กรณีดังกล่าวโดยมีหนังสือ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ยื่นต่อนายกเทศมนตรีตำบลวังยางเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และต่อมา ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ ร้องทุกข์กรณีที่ปลัดเทศบาลตำบลวังยางปฏิบัติหน้าที่แทนนายกเทศมนตรีตำบลวังยางไม่พิจารณาอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาป่วยในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ แต่แทนที่นายกเทศมนตรีตำบลวังยางจะส่งคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไปยังคณะกรรมการพนักงานเทศบาลเพื่อพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามที่ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลฯ ข้อ ๓๐ วรรคสอง กำหนดไว้ นายกเทศมนตรีตำบลวังยางกลับเป็นผู้วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีเสียเอง และมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ และลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ กรณีย่อมถือได้ว่าก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องดังกล่าวตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒๕/๒๕๕๕)**

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตำแหน่งนายช่างสำรวจ ๖ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา ฟ้องโต้แย้งคำสั่ง ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๖ ของผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ที่งดการเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยาประเมินผลการปฏิบัติงานช่วงครึ่งปีหลัง (เมษายน ถึงกันยายน ๒๕๔๖) ของผู้ฟ้องคดี โดยให้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ และผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยาได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๖ ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดีตามผลการประเมินของปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา ที่ให้คะแนนผู้ฟ้องคดีต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวและผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ได้รับหนังสือดังกล่าวในวันเดียวกัน กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.พ. จังหวัด แล้ว และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ได้รับหนังสือโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี ปรากฏว่าผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยาไม่วินิจฉัยและสั่งการใด ๆ เกี่ยวกับหนังสือโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้นำเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีเข้าที่ประชุม อ.ก.พ. จังหวัด เพื่อพิจารณา และไม่มีการทำบันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้อง

ขยายเวลาไว้ ตามข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ขอให้แก้ไขการปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ อันเป็นไปตามเงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๘๙๓/๒๕๕๕)

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเคยยื่นฟ้องเทศบาลตำบลบ้านเป็ดต่อศาลปกครองขอนแก่น ในคดีหมายเลขดำที่ ๔๘๔/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๒๙/๒๕๕๔ และคดีหมายเลขดำที่ ๔๘๖/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๔๗/๒๕๕๔ โดยกล่าวอ้างว่าคำสั่งเทศบาลตำบลบ้านเป็ด ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่ให้เพิกถอนคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนกรณีพิเศษ ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ซึ่งมีคู่กรณีเดียวกันและคดีถึงที่สุดแล้วก็ตาม แต่คดีก่อนศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา โดยวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงเป็นการวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองยังไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการฟ้องคดีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว และระเบียบว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองให้ถูกต้องครบถ้วน และเป็นกรณีที่ศาลยังไม่ได้วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นเนื้อหาแห่งคดีตามคำสั่งของเทศบาลตำบลบ้านเป็ด ซึ่งเป็นกรณีพิพาทในคดีนี้ แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าหลังจากที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาดังกล่าว ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นหนังสือฉบับลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ต่อประธานกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดขอนแก่น ซึ่งแม้จะไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับทราบคำสั่งเทศบาลตำบลบ้านเป็ดลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ เมื่อใดแต่อย่างเร็วที่สุดต้องไม่ก่อนวันที่ลงคำสั่งดังกล่าว คือ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งคำสั่งดังกล่าวไม่ปรากฏว่าเทศบาลตำบลบ้านเป็ดได้ระบุวิธีและระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้ ทำให้ระยะเวลาดังกล่าวขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ทราบคำสั่งดังกล่าวตามนัยมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่นได้รับคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และได้ส่งเรื่องร้องทุกข์ให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์พิจารณาทำความเข้าใจเสนอคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดขอนแก่นซึ่งเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองแล้ว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นร้องทุกข์ภายใน

กำหนดเวลาตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๒๓ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๑๓๗ และข้อ ๑๔๑ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดขอนแก่น เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัยการให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๕ กำหนดแล้ว และเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีโดยดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๑/๒๕๕๖ และที่ ๙๒๙/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางการเดียวกัน)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้ก่อน และคำสั่ง ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ แก้ไขคำสั่ง ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้สมบูรณ์ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่ง ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้ก่อนแล้ว เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อร้องทุกข์กรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกมีคำสั่งดังกล่าวต่อ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภู กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภูภายในระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓๗ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภู เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ แล้ว แม้ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกได้แจ้งคำสั่ง ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ แก้ไขคำสั่ง ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และในส่วนท้ายยังได้แจ้งว่าหากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากราชการต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภูภายใน ๓๐ วัน แต่เมื่อพิจารณาคำสั่งลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ แล้ว เห็นว่าเป็นกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกเห็นว่าคำสั่งลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ยังไม่สมบูรณ์ จึงได้แก้ไขโดยจัดให้มีเหตุผลประกอบการออกคำสั่งตามที่มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกประสงค์ให้ผลเป็นไปตามคำสั่งเดิม คือ ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จึงมิใช่การแก้ไขในสาระสำคัญที่จะทำให้ผลของการแก้ไขคำสั่งดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป และมีใช่เป็นกรณีมีคำสั่งใหม่แต่อย่างใด เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกดำเนินการแก้ไขคำสั่งดังกล่าวแล้วจึงแจ้งผู้ฟ้องคดีทราบเท่านั้น ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่จำเป็นต้องร้องทุกข์เกี่ยวกับคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ หลังจากได้รับแจ้งคำสั่งอีก กรณีจึงถือได้ว่าก่อนนำคำสั่งลงวันที่

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาและผลการพิจารณาคดี มายื่นฟ้อง ต่อศาลปกครองเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวข้างต้น ผู้ฟ้องคดี ได้ดำเนินการให้มีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งดังกล่าวตามขั้นตอนหรือ วิธีการที่กฎหมายกำหนดแล้วตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๕/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้อำนวยการกลุ่มประกันสุขภาพ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ในวงเงินครึ่งหนึ่งของราคาที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง บ้านทาวน์เฮาส์สองชั้น นั้น โดยที่พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกตามความมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภท ตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๔๔ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ ในกรณีที่มีคำสั่งทางปกครองใดไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรี และไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอน อุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้น โดยยื่นต่อ เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวมาตรา ๔๕ วรรคสอง บัญญัติว่า ถ้าเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมด หรือบางส่วนก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ ภายในกำหนดเวลา ตามวรรคหนึ่ง... และวรรคสาม บัญญัติว่า เจ้าหน้าที่ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจ พิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ข้อ ๒ (๕) กำหนดให้การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วยกับ คำอุทธรณ์ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวงให้เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี เมื่อข้อเท็จจริงคดีนี้ปรากฏว่า ผู้อำนวยการกลุ่มประกันสุขภาพ ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ออกคำสั่งให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ ตอบข้อหารือของกรมบัญชีกลาง ดังนั้น ผู้มีอำนาจพิจารณาคำสั่งดังกล่าวอันเป็นข้อพิพาท ในคดีนี้ คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข แต่เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้อำนวยการ กลุ่มประกันสุขภาพซึ่งเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง และเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี ปรากฏว่า ผู้อำนวยการกลุ่มประกันสุขภาพเป็นผู้พิจารณาคำสั่งและมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยผู้อำนวยการกลุ่มประกันสุขภาพมิได้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้

ในกฎหมายดังกล่าว กรณีจึงไม่อาจนำกรณีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายมาเป็นผลร้ายกับผู้ฟ้องคดี และถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้อำนวยการกลุ่มประกันสุขภาพตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และเป็นกรณาดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีแล้วตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๘๑/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการพลเรือนสามัญ สังกัดกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนิติกร ๔ ฝ่ายกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากรค้ำสำนักงานสรรพากรพื้นที่ ๗ กรมสรรพากรฟ้องโต้แย้งคำสั่งของอธิบดีกรมสรรพากร ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๓ ที่เลื่อนขึ้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ๐.๕ ขั้น นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๓ ร้องทุกข์ต่อประธาน อ.ก.พ. กระทรวงการคลัง ตามข้อ ๖ (๓) ประกอบกับข้อ ๙ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ขอให้แก้ไขการปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการฟ้องคดีในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะแล้วตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๖๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลประทัดบุ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่ให้เพิกถอนคำสั่ง ที่ ๒๘๘/๒๕๕๑ เรื่อง ให้พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างได้รับเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และคำสั่งที่ ๓๐๗/๒๕๕๒ เรื่อง ให้พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างได้รับเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ และเรียกเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (โบนัส) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และ พ.ศ. ๒๕๕๒ คืบคลั่งองค์การบริหารส่วนตำบลประทัดบุ พร้อมกับแจ้งให้ผู้ที่ได้รับแจ้งคำสั่งมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งเรียกเงินคืน ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่ง ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ดังกล่าวและได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ แล้ว กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่กำหนดไว้โดยเฉพาะแล้ว จึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้สมัครสอบคัดเลือกเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งนักวิชาการ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ คณะนิติปริญาโททางการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ฟ้องโต้แย้งการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งดังกล่าว ว่ามิได้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ฉบับที่ ๒/๒๕๕๐ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหาเลือกสรรบุคคลเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร นั้น ผู้ฟ้องคดีได้ร้องขอความเป็นธรรมต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแล้ว และได้รับคำชี้แจงจากอธิการบดี เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ อันถือได้ว่าเป็นการอุทธรณ์ ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง จึงเป็นกรณี ที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๒๒๑/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะพนักงานเทศบาล ตำแหน่งเจ้าพนักงานพัสดุ ระดับ ๔ สังกัดส่วนการคลัง เทศบาลตำบลศรีสะเกษ อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของนายกเทศมนตรีตำบลศรีสะเกษที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีได้ย้ายไปดำรงตำแหน่งตามคำร้องขอ และคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ ก็ไม่ดำเนินการพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดีขอความเป็นธรรม นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสือร้องทุกข์ไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว ตามนัย มาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๓๑๖/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายด่านศุลกากร (ผู้อำนวยการระดับสูง) กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง ฟ้องโต้แย้งคำสั่งกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่คัดเลือกและแต่งตั้งข้าราชการจำนวน ๑๑ ราย โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้ง นั้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องดำเนินการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่ง ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครอง ก่อนที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาล เพราะคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าวเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีไว้เป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้ใช้สิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์แล้ว แต่ศาลปกครองชั้นต้น

ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากผู้ฟ้องคดียื่นร้องทุกข์เมื่อพ้นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ตามข้อ ๗ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และข้อ ๘ วรรคหนึ่งของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกรณี que jure ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการเยียวยาแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อย่างไรก็ตาม มาตรา ๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนด ยกเว้นเฉพาะกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดขึ้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้ จึงไม่ต้องนำพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งเป็นกฎหมายกลางมาใช้บังคับ เมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ไม่ได้มีหลักเกณฑ์ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการกรณีไม่มีการแจ้งในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองไว้ และเมื่อศาลได้วินิจฉัยแล้วว่า คำสั่งกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นคำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ แต่ไม่ปรากฏว่าได้ระบุงกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งการยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้ง รวมทั้งไม่ปรากฏว่ามีการแจ้งกรณีดังกล่าวใหม่ จึงต้องนำบทบัญญัติมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับด้วย ดังนั้น เมื่อระยะเวลาสำหรับการร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. มีระยะเวลาสั้นกว่าหนึ่งปี จึงต้องขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๓ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบคำสั่งกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ และได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้ว การที่ ก.พ.ค. ได้รับคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องร้องทุกข์ที่ยื่น เมื่อพ้นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งและมีมติไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาจึงไม่ถูกต้อง กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๑/๒๕๕๗)

กรณีโต้แย้งคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ถือเป็นกรณาร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และในการร้องทุกข์ต้องยื่นภายในสามสิบวัน นับแต่วันทราบเรื่อง อันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ตามมาตรา ๑๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ประกอบข้อ ๕

วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้ทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ การที่ผู้ฟ้องคดีร้องทุกข์เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการร้องทุกข์เมื่อพ้นระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ แต่เนื่องจากคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนเป็นคำสั่งทางปกครองที่อาจกระทบถึงสิทธิของผู้ฟ้องคดี จึงต้องระบุงกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งการยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้งและระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วยตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อไม่ปรากฏว่าคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนดังกล่าวได้มีการระบุงเกี่ยวกับสิทธิในการร้องทุกข์ จึงมีผลทำให้ระยะเวลายื่นคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีขยายเป็นหนึ่งปี นับแต่วันที่ทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ซึ่งก็คือวันที่รับทราบคำสั่งดังกล่าว ตามนัยมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดียื่นร้องทุกข์เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ จึงถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นร้องทุกข์ภายในกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้ขยายออกไปแล้ว ซึ่งผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์จะต้องดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหรือหลักฐาน และขยายเวลาพิจารณาได้อีกรวมไม่เกินเก้าสิบวัน คือต้องดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ ตามข้อ ๑๓ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว กรณีจึงเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะแล้ว ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๗/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้ง ประกาศผลการสรรหาและขึ้นบัญชีผู้ผ่านการสรรหาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาตามหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการยื่นอุทธรณ์ โดยขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาทบทวนประกาศรายชื่อผู้ผ่านการสรรหาให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แจ้งผลการอุทธรณ์แก่ผู้ฟ้องคดี ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ มีสาระสำคัญว่าการประกาศผลการขึ้นบัญชีผู้ผ่านการสรรหาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดทุกประการ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับ

การแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะก่อนการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๕๔/๒๕๕๘)

กรณีผู้ฟ้องคดีเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญฟ้องโต้แย้งคำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป นั้น เมื่อคำสั่งพิพาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ (๒) และมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๖) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ หากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งคือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง มีหน้าที่ต้องพิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์คือผู้ฟ้องคดีทราบผลการวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตน ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว แต่ถ้าไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาข้างต้น และให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาคำอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เคยวินิจฉัยไว้ว่า ระยะเวลาในการพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินหกสิบวัน นับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้รับคำอุทธรณ์ หากมีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวได้ ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดหกสิบวัน ระยะเวลาพิจารณาคำอุทธรณ์จึงจะขยายออกไปอีกไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนดหกสิบวัน ดังนั้น ในกรณีที่ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ไม่มีหนังสือแจ้งเหตุจำเป็นต้องขยายระยะเวลาพิจารณาคำอุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบหกสิบวัน นับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้รับคำอุทธรณ์ ต้องถือว่าวันที่ครบหกสิบวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้อุทธรณ์ได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย

ครบตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว และสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยถือว่าวันถัดจากวันครบกำหนดหกสิบวัน คือ วันที่หกสิบเอ็ดเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี และเริ่มนับเป็นวันแรกที่ใช้สิทธิฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติข้างต้น การที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญผู้ออกคำสั่งทางปกครองที่พิพาทได้รับหนังสืออุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวจากผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยไม่ปรากฏว่าผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ มีหนังสือแจ้งเหตุจำเป็นต้องขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบก่อนครบหกสิบวัน นับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับคำอุทธรณ์ กล่าวคือ ก่อนวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จึงถือว่าวันที่ครบหกสิบวัน คือ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายครบตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑/๒๕๕๘)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสิบคนในฐานะผู้สมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ (ทั่วไป) และนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ (จังหวัดชายแดนภาคใต้) ฟ้องโต้แย้งประกาศของกรมส่งเสริมการเกษตร เรื่อง การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ (ทั่วไป) และตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร (จังหวัดชายแดนภาคใต้) โดยไม่มีชื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเป็นผู้สอบแข่งขันได้ ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสอบได้คะแนนเกินร้อยละ ๖๐ แต่กรมส่งเสริมการเกษตรตัดสิทธิ เนื่องจากมีคุณสมบัติไม่ตรงตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรประกาศรับสมัครสอบ นั้น เห็นว่า การมีประกาศรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้โดยไม่มีชื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบซึ่งรวมถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๗ และที่ ๑๐ (ผู้ฟ้องคดีที่ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา) ด้วยนั้น มีผลเป็นการปฏิเสธผู้ฟ้องคดีทั้งสิบที่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งต่อกรมส่งเสริมการเกษตร ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามความในมาตรา ๓ ประกอบมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่เนื่องจากตามประกาศของกรมส่งเสริมการเกษตรไม่ได้กำหนดวิธีการอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้เป็นการเฉพาะและไม่ได้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองไว้ด้วย และจากการที่กรมส่งเสริมการเกษตรไม่ได้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์โต้แย้งไว้ ทำให้ระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งขยายออกไปเป็นหนึ่งปีตามนัยของมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน หลังจากที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบรับทราบคำสั่งของกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบซึ่งรวมถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้ขอให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสำเร็จการศึกษามีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อขอให้

พิจารณาบททวนวุฒิการศึกษาของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงกรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อขอให้ทบทุนวุฒิการศึกษาของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และบุคคลอื่น ๆ และโดยที่ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ กำหนดให้คู่กรณียื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ตนเองได้รับคำสั่ง ซึ่งหมายความว่า การอุทธรณ์คำสั่งคู่กรณีต้องอุทธรณ์ด้วยตนเอง การที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีหนังสือขอให้ทบทุนคุณสมบัติของบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช และสาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และขอให้ประกาศรายชื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเพิ่มเติมในการเข้ารับการบรรจุในตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ไม่ได้เป็นการอุทธรณ์แทนผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้มอบอำนาจให้ยื่นอุทธรณ์แทน ต่อมาเมื่อศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๗ และที่ ๑๐ ชี้แจงข้อเท็จจริงและส่งพยานหลักฐานเพิ่มเติมต่อศาล ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ ได้ส่งพยานหลักฐานการยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ในการฟ้องคดีปกครอง มาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ มิได้กำหนดว่าผู้ฟ้องคดีจะต้องอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ด้วยตนเอง แต่กำหนดว่าในการฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้ ก็ต่อเมื่อได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องนั้นเสียก่อนเท่านั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ถึงที่ ๑๐ ซึ่งเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องเดียวกันกับผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสืออุทธรณ์ขอให้กรมส่งเสริมการเกษตรพิจารณาบททวนวุฒิการศึกษาของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ถึงที่ ๑๐ และประกาศรายชื่อขึ้นบัญชีผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ถึงที่ ๑๐ เป็นผู้ที่สอบแข่งขันได้ และคำอุทธรณ์ดังกล่าวอยู่ภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่กรมส่งเสริมการเกษตรมีประกาศรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ กรณีจึงรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ถึงที่ ๑๐ ได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องศาลปกครองแล้ว และหากกรมส่งเสริมการเกษตรพิจารณาบททวนแล้วเห็นว่าคุณวุฒิทางการศึกษาของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ถึงที่ ๑๐ เหมาะสมกับตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ (ทั่วไป) ก็จะมีผลให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งมีวุฒิการศึกษาอย่างเดียวกันและจบจากสถาบันการศึกษาเดียวกันกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ถึงที่ ๑๐ และเป็นผู้สมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ (ทั่วไป) และตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร (จังหวัดชายแดนภาคใต้) เช่นเดียวกับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ถึงที่ ๑๐ มีคุณสมบัติทางการศึกษาเหมาะสมกับตำแหน่งด้วย ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายในเรื่องเดียวกันนี้ จึงไม่จำเป็นต้องอุทธรณ์คำสั่งของกรมส่งเสริมการเกษตรซ้ำอีกเมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๒ นำคดีมาฟ้องต่อศาล ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย

ตามบทบัญญัติของมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๔/๒๕๕๘)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งตั้งอยู่บริเวณ หมู่บ้านแสนสุข (บ้าน ก.ม. ๘๐) หมู่ที่ ๙ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่มีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พื้นอุทยานแห่งชาติทับลานหรือทำสิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี นั้น ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ อุทธรณ์คำสั่งของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลานและผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามหนังสือ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ยืนยันตามคำสั่งของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายในเรื่องดังกล่าวตามที่กฎหมายกำหนดแล้วก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล ตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๔/๒๕๕๘)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ยื่นคำร้องขอย้ายเพื่อไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนชลกันยานุกูล อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘ ที่ได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ แต่งตั้งให้นาง ก.ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนชลกันยานุกูล ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ผู้ฟ้องคดีได้แสดงความประสงค์ขอย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน นั้น ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องทุกข์ต่อเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๓ ฉบับ คือ ฉบับลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ฉบับลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ และฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ และมีหนังสือติดตามการร้องทุกข์ในเรื่องดังกล่าวฉบับลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๗ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดก่อนที่จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คบ.๓/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งกรมทางหลวงโดยสำนักงานก่อสร้างทางที่ ๓ ซึ่งได้แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเสนอราคาผู้รับเหมาก่อสร้างชั้นพิเศษงานก่อสร้างทางชั้น ๑ ถึงชั้น ๔ และงานก่อสร้างสะพานชั้น ๑ ถึงชั้น ๔ เพราะกรมทางหลวงได้บอกเลิกสัญญาและยังได้แจ้งเวียนชื่อผู้ฟ้องคดีในบัญชีรายชื่อผู้ขาดคุณสมบัติเสนอราคาผู้รับเหมาก่อสร้างชั้นพิเศษ

งานก่อสร้างทางชั้น ๑ ถึงชั้น ๔ และงานก่อสร้างสะพานชั้น ๑ ถึงชั้น ๔ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถซื้อแบบและเข้าร่วมประกวดราคากับหน่วยงานที่สังกัดกรมทางหลวงและหน่วยงานของกรมทางหลวงได้ ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้มีการขึ้นทะเบียนผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทำงานและยังไม่ได้มีการแจ้งเวียนชื่อโดยปลัดกระทรวงการคลัง นั้น ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖ อุตสาหกรรมขอให้ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากบัญชีรายชื่อผู้ขาดคุณสมบัติเสนอราคางานก่อสร้างและบำรุงทางต่อกรมทางหลวง และกรมทางหลวงได้พิจารณาอุตสาหกรรมและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ กรณีถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ที่ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ฐานผิดวินัยอย่างร้ายแรง และคำสั่งคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ที่ให้ยกอุตสาหกรรมของผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๔ และเนื่องจากผู้ฟ้องคดีถูกคุมขังอยู่ผู้ฟ้องคดีจึงได้อุตสาหกรรมคำสั่งดังกล่าว โดยยื่นหนังสืออุทธรณ์ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ ต่อฝ่ายทัศนปฏิบัติเรือนจำกลางพิษณุโลก เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ อันเป็นการอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน นับแต่วันทราบคำสั่งตามมาตรา ๑๐๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว ซึ่งถึงแม้ ก.ตร. และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะชี้แจงต่อศาลปกครองสูงสุดว่าไม่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ซึ่งส่งมาตามหนังสือของผู้บัญชาการเรือนจำกลางพิษณุโลก ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ จึงมิใช่ความผิดของผู้ฟ้องคดีแต่ถือเป็นความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำให้หนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการพิจารณาจาก ก.ตร. จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๐๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒ เนื่องจากกระทำผิดวินัย ฐานมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสม และมติอนุกรรมการคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ เกี่ยวกับการอุทธรณ์ ทำการแทนคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ที่ยกอุตสาหกรรมของผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ซึ่งอนุกรรมการคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการอุทธรณ์ ทำการแทนคณะกรรมการ

ข้าราชการตำรวจพิจารณาแล้วมีมติให้ยกอุทธรณ์ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนและวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ ที่ลงโทษลดขั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑ ขั้น โดยให้ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินเดือนในอันดับ ท.๗ ชั้น ๒๕,๒๐๐ บาท เนื่องจากขณะผู้ฟ้องคดีรับราชการที่สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบของทางราชการโดยไม่เสียหายแก่ราชการ และฐานกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ นั้นเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏในชั้นการไต่สวนของศาลปกครองชั้นต้นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์กรณีคำสั่งลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ต่อสำนักงานศาลยุติธรรม และได้รับแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ตามหนังสือลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๑ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งนายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรีที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารโรงจอดรถออกทั้งหมดให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำสั่งหากพ้นกำหนดแล้วจะดำเนินการตามกฎหมาย นั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ อุทธรณ์คำสั่งรื้อถอนอาคารดังกล่าวของนายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรี จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องโต้แย้งประกาศของเทศบาลตำบลบางปู เรื่อง ประมูลจ้างเหมาจัดทำระบบหอกระจายเสียงไร้สายและระบบสัญญาณเตือนภัยเอนกประสงค์ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ และคำสั่งของคณะกรรมการดำเนินการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ไม่ผ่านการคัดเลือกเข้าเสนอราคา และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ นั้น ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการดำเนินการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ นายกเทศมนตรี

ตำบลบางปู และผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการแล้ว ต่อมา เทศบาลตำบลบางปูมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าได้ให้คณะกรรมการดำเนินการประมูลด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์พิจารณาแล้วไม่เห็นพ้องด้วยกับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และผู้ว่าราชการจังหวัด สมุทรปราการมีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นกรณี ที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย ก่อนฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว **(คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๐๑/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งนายกเทศมนตรีตำบลบัวเขต ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าสิบสามคนคืนเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษที่เคยได้รับ จากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๒,๕๐๕,๘๒๔.๕๐ บาท นั้น ก่อนยื่นฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าสิบสามคนได้อุทธรณ์คำสั่งพิพาทต่อนายกเทศมนตรีตำบล บัวเขตแล้ว ตามหนังสือลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่นายกเทศมนตรีตำบลบัวเขตได้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าสิบสามคนจึงยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงเป็น การดำเนินการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๑/๒๕๕๖)**

กรณีผู้ฟ้องคดีขณะดำรงตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ และกำนันตำบล โนนแดง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โต้แย้งคำสั่งของจังหวัดมหาสารคาม ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๖ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ และกำนันตำบลโนนแดง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖ นั้น ผู้ฟ้องคดีทราบคำสั่ง ให้ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๖ และผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๖ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อจังหวัดมหาสารคาม ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้ว กรณีของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการดำเนินการตามขั้นตอน ที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๖๓/๒๕๕๖)**

คดีนี้สืบเนื่องมาจากการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๗ จังหวัดขอนแก่น ได้ตรวจพบว่าการเบิกจ่ายเงินของผู้ฟ้องคดีบางรายการไม่ถูกต้องและมีข้อเสนอแนะให้ผู้ฟ้องคดีเรียกเงินคืนคลังเทศบาล ต่อมา ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือชี้แจงเหตุผล และรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นวินิจฉัยข้อทักท้วงดังกล่าวตามข้อ ๑๐๓ ของระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และ

การตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น พิจารณาแล้ว มีความเห็นพ้องตามความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๗ จังหวัดขอนแก่น ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสืออุทธรณ์โต้แย้งความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ยืนยันความเห็นตามคำวินิจฉัยเดิม นายอำเภอภูผาม่านจึงได้มีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ นั้น การที่นายอำเภอภูผาม่านได้มีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นให้ผู้ฟ้องคดีทราบ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ และผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ อุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าวต่อผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของกรมการปกครอง อำเภอคลองท่อม และสำนักงาน เขตดุสิต ที่ได้ร่วมกันหรือแทนกันดำเนินการจำหน่ายชื่อรายการบุคคลของผู้ฟ้องคดีออกจากฐานข้อมูลทางทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน นั้น เนื่องจากพระราชบัญญัติ การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มิได้กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือเสียหายในเรื่องดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่ออธิบดี กรมการปกครอง หรือนายทะเบียนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองในเรื่องดังกล่าว ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๒ ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) และขอคืนรายการบุคคลต่ออำเภอคลองท่อม ซึ่งเป็นการโต้แย้งคำสั่งจำหน่าย ยกเลิก เพิกถอน เอกสารทางการทะเบียนราษฎร และรายการ บัตรประจำตัวประชาชนจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อันเป็นการที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการ สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๔/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะราษฎร ซึ่งเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตตำบลหนองเรือ ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของอำเภอหนองเรือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ที่ปฏิเสธไม่ประกาศให้มีการ สืบสวนเจตนาของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลหนองเรือว่า ประสงค์จะรับพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเรือมารวมด้วยหรือไม่ และสืบสวนเจตนาของ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเรือว่าประสงค์

จะรวมพื้นที่กับพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลหนองเรือหรือไม่ นั้น เมื่อกรณีนี้ไม่มีกฎหมายกำหนด ขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะ ตามมาตรา ๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดี จึงต้องอุทธรณ์คำสั่งตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยยื่นอุทธรณ์ต่ออำเภอหนองเรือซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว แม้ตามคำฟ้องจะไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งของอำเภอหนองเรือ ตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ปฏิเสธไม่ประกาศให้มีการสำรวจเจตนาของประชาชน ในเขตตำบลหนองเรือตามคำขอของผู้ฟ้องคดีเมื่อใดก็ตาม แต่โดยที่คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่ง ทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อได้ตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่อำเภอหนองเรือ มิได้แจ้งหลักเกณฑ์หรือ ขั้นตอนสำหรับการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวไว้ในหนังสือลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ และหลังจากนั้นไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าอำเภอหนองเรือได้มีการแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์หรือ โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ เป็นผลให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้ง ดังกล่าวขยายเป็นหนึ่งปี นับแต่วันที่รับคำสั่งทางปกครอง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ยื่น อุทธรณ์ตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ ขอให้อำเภอหนองเรือพิจารณาออกประกาศ ให้มีการสำรวจเจตนาของประชาชนในเขตตำบลหนองเรือตามคำขอของผู้ฟ้องคดีอีกครั้ง โดยอ้างข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณา กรณีจึงเป็นการยื่นอุทธรณ์คำสั่ง ต่ออำเภอหนองเรือซึ่งเป็นผู้ออกคำสั่งภายในระยะเวลาตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไข ความเดือดร้อนหรือเสียหายตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๖/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านฟ้องโต้แย้งคำสั่ง นายอำเภอสะเดา ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่แต่งตั้งนาย ม. เป็นผู้ใหญ่บ้าน นั้น ภายหลังจากที่ นายอำเภอสะเดาได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งนาย ม. (ผู้สมัครหมายเลข ๒) เป็นผู้ใหญ่บ้าน บ้านแม่ น้ำ หมู่ที่ ๔ ตำบลพังลา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านตามประกาศอำเภอสะเดา ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕ ไม่เป็นไป โดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ร้องเรียนการเลือก ผู้ใหญ่บ้านต่อนายอำเภอสะเดา โดยได้มายื่นหนังสือถึงงานอำนวยความสะดวกเป็นธรรมอำเภอสะเดา ซึ่งรับผิดชอบการรับเรื่องราวร้องทุกข์ ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบ งานได้บันทึกรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับทราบ ต่อมา นายอำเภอสะเดาได้สั่งให้ผู้รับผิดชอบ

การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านดำเนินการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานจังหวัดตามลำดับชั้นโดยผลปรากฏตามหนังสือ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ว่าข้อร้องเรียนการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านของผู้ฟ้องคดีไม่เข้าลักษณะต้องห้าม ตามข้อ ๘ (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ออกตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น จึงถือได้ว่าขณะที่ผู้ฟ้องคดียื่นหนังสือร้องเรียนฉบับดังกล่าว นายอำเภอสะเตาได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งนาย ม. (ผู้สมัครหมายเลข ๒) เป็นผู้ใหญ่บ้าน บ้านแม่ น้ำ หมู่ที่ ๔ ตำบลพังลา อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลาแล้ว การร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นหนังสือร้องเรียนภายหลังจากการที่นายอำเภอสะเตาได้มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้าน ดังนั้นหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นคำร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านที่ได้ยื่นต่อ นายอำเภอสะเตาภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่นายอำเภอสะเตามีคำสั่งแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านตามข้อ ๘๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ออกตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีจึงฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ออกตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้เป็นการเฉพาะตามที่มาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กำหนดไว้แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งเทศบาลเมืองมุกดาหาร ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดเป็นจำนวน ๓๙๑,๑๓๓.๐๑ บาท นั้น คำสั่งดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ของเทศบาลเมืองมุกดาหาร ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งย่อมเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากคำสั่งดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ยื่นอุทธรณ์

คำสั่งดังกล่าวต่อเทศบาลเมืองมุกดาหารแล้ว กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอน และวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองแล้ว ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๖/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเชียงราย เขต ๑ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นำเงินจำนวน ๑๖๗,๕๑๓.๑๐ บาท ไปชำระให้แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๑ กรณีผู้ฟ้องคดี ทั้งสามได้ลงนามส่งจ่ายเช็คโดยมิได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก จนเป็นช่องทางให้นาง อ. เจ้าหน้าทีพัสดุ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเชียงรายยกยอกเงินของทางราชการไป นั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวโดยโต้แย้งว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ควรต้องรับผิดชอบ ชำระเงินจำนวน ๑๖๗,๕๑๓.๑๐ บาท โดยได้ระบุพฤติการณ์ที่ตนไม่ควรรับผิดชอบมาด้วยพอสมควร กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายโดยการอุทธรณ์คำสั่ง ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๑ ดังกล่าวก่อนนำคดีมายื่นฟ้อง ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๓๕/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดขอนแก่นซึ่งได้รับมอบหมายจาก เจ้าหน้าที่เวนคืนได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น แจ้งให้มารับเงินค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ และหนังสือดังกล่าวได้แจ้งให้ทราบด้วยว่า หากไม่พอใจ จำนวนเงินค่าทดแทนให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมภายใน ๖๐ วัน ตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ การที่ผู้ฟ้องคดี (มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ แต่ไม่พอใจ การกำหนดเงินค่าทดแทน เนื่องจากเห็นว่ากรมทางหลวงชนบทกำหนดเงินค่าทดแทนให้ไม่ครบถ้วน โดยไม่ได้กำหนดเงินค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างและค่าต้นไม้บางรายการ จึงอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๘ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอน หรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๒/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อหามั้ย และเหตุเดือดร้อน รำคาญ

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำสั่ง ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ ของนายกเทศมนตรีเมืองทุ่งตำเสา ที่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีหยุดการประกอบกิจการ เนื่องจากมีกรณีเรื่องร้องเรียนกลิ่นรบกวนจากการประกอบกิจการโรงงานทำแผ่นและรมควันยางพาราของผู้ฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีไม่ได้ขออนุญาตจัดตั้งอาคารและใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น นั้น เมื่อคำสั่งดังกล่าวมีผลกระทบต่อประกอบกิจการอันเป็นสิทธิในการประกอบอาชีพของผู้ฟ้องคดี คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามนิยามในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อคดีนี้ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งที่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีหยุดประกอบกิจการดังกล่าวไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขตามหนังสือลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีหนังสือแจ้งผลการอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว กรณีจึงเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนในการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลแล้ว ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ ๕ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฟ้องโต้แย้งคำสั่งถอนรายวิชาทฤษฎีสติศาสตร์ - นรีเวชวิทยา ของรองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ผู้ฟ้องคดีได้ลงทะเบียน นั้น เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ คัดค้านการถอนรายวิชาทฤษฎีสติศาสตร์ - นรีเวชวิทยา ต่อคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ของนิสิต ต่อมาคณะกรรมการได้มีมติให้ยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ทราบมติดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยการโทรศัพท์ไปสอบถามเจ้าหน้าที่นิติกร ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่เข้าร่วมบันทึกรายงานการประชุม และนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๐/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการส้วมแพทยสภา วาระปี ๒๕๕๕ ถึง ๒๕๕๘ ตามประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งคณะกรรมการส้วมแพทยสภาวาระปี ๒๕๕๕ ถึง ๒๕๕๘ ฉบับที่ ๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

ฟ้องโต้แย้งการดำเนินการเลือกตั้งและการประกาศผลการเลือกตั้ง ตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดี ฉบับที่ ๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๕ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการคัดค้านการเลือกตั้งเป็นไปตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดไว้ตามประกาศ ฉบับที่ ๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยทำเป็นหนังสือลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งคณะกรรมการสัตวแพทยสภา วาระปี ๒๕๕๕ ถึง ๒๕๕๘ โดยเข้าใจโดยสุจริตว่าเป็นการยื่นคัดค้านการเลือกตั้งที่ถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายแล้ว อันเป็นผลมาจากประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งฯ ดังกล่าว และคณะกรรมการการเลือกตั้งฯ ก็ได้มีการวินิจฉัยข้อคัดค้านของผู้ฟ้องคดีและมีหนังสือลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ตอบชี้แจงข้อคัดค้านดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามระยะเวลาที่ประกาศฉบับดังกล่าวกำหนด ประกอบกับวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ทราบคำสั่งไม่รับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลปกครองชั้นต้นในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ก็ได้ล่วงเลยระยะเวลาการคัดค้านการเลือกตั้งตามที่ข้อบังคับสัตวแพทยสภา ว่าด้วยการเลือกตั้งและการเลือกกรรมการสัตวแพทยสภา พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดไว้แล้ว ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายเฉพาะกำหนดไว้ก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๒/๒๕๕๕)**

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่กรมสรรพากร และสรรพากรพื้นที่สตูลได้ดำเนินการยึดที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๕๗๕๖ ตำบลควนสตอ อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล เนื้อที่ ๑ งาน ๑๙ ตารางวา พร้อมสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีเพื่อออกขายทอดตลาดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่มีการพิสูจน์ให้แน่ชัดว่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไม่ใช่ของนาย ด. ซึ่งเป็นลูกหนี้ผู้ค้างภาษีอากรของกรมสรรพากร เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินดังกล่าวมาจากนาย ด. ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะดำเนินการยึดและขายทอดตลาดแล้ว เพียงแต่ยังไม่ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น ขอให้เพิกถอนการยึดและขายทอดตลาดที่ดินแปลงดังกล่าวพร้อมทั้งให้ชดเชยค่าเสียหายรวมเป็นจำนวนเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก่อนฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ คัดค้านการยึดที่ดินดังกล่าว และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๔ ขอส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อประกอบคำคัดค้านการยึดที่ดินต่อสรรพากรพื้นที่สตูล และสรรพากรพื้นที่สตูลได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้วตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องจากการกระทำดังกล่าว

ไว้โดยเฉพาะก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๒/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติโดยการมีคำสั่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑ เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อขอให้คณะกรรมการฯ ใช้มาตรการบังคับทางปกครองให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑ เปิดเผยแพร่สำนวนการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงของนาย ส. กับพวก อันถือว่าเป็นการยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งบัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน หรือในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน ซึ่งเป็นกรณีที่มีบทกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว เมื่อนับแต่วันที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับหนังสือร้องเรียนในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จนครบกำหนดระยะเวลาหกสิบวันในวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแต่อย่างใด กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องดังกล่าว และมีได้มีการสั่งการภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนดตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘๔/๒๕๕๖ และที่ ๘๓๘/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องโต้แย้งหนังสือของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ที่แจ้งว่าจะเข้าดำเนินการวางระบบโครงข่ายไฟฟ้าไปได้ เหนือ ตามหรือข้ามที่ดินหรือป่าหรือตั้งเสาไฟฟ้าหรืออุปกรณ์อื่นลงในที่ดินของผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งขอเข้าดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงระบบโครงข่ายไฟฟ้าตามประกาศการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เรื่อง การปรับปรุงระบบโครงข่ายไฟฟ้า ๒๓๐ กิโลโวลต์ อ่างทอง ๒-ไทรน้อยบนที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๙๗ และผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ คัดค้านการเข้าดำเนินการก่อสร้างดังกล่าว ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน แจ้งว่าได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการใช้สิทธิอุทธรณ์ภายในสามสิบวันตามมาตรา ๑๐๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการ

พลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้เดือดร้อนเสียหายและมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๘๖/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ให้ยกเลิกประกาศเชิญชวนเสนอโครงการพัฒนาที่ดินพร้อมค่าธรรมเนียมจัดประโยชน์และค่าเช่าที่ดินในการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่บริเวณริมถนนราชปรารภ (โรงภาพยนตร์ โอ.เอ.) ฉบับลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ นั้น คำสั่งที่ให้ยกเลิกประกาศการรถไฟแห่งประเทศไทยดังกล่าว เป็นการสั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาคำเสนอ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามข้อ ๑ (๓) ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มิได้กำหนดขั้นตอนหรือการอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีประกาศฉบับลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบถึงประกาศฉบับดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ อุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทยผ่านผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยจึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ภายใน ๑๕ วันตามที่กฎหมายกำหนดนับตั้งแต่วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นอย่างเร็วแล้วและเป็นอุทธรณ์โดยชอบตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยมิได้พิจารณาอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดตามนัยมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕/๒๕๕๘)

๓.๑.๒ กรณีที่ถือว่าเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดี

๓.๒.๑ กรณียื่นฟ้องภายในระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีผู้ฟ้องคดีเมื่อครั้งรับราชการตำแหน่งผู้บังคับหมู่ งานป้องกันปราบปราม สังกัดสถานีตำรวจนครบาลคลองตัน ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีคำสั่ง กองบังคับการตำรวจนครบาล ๕ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติ ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ต่อ ก.ตร. ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจ พิจารณาอุทธรณ์ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่ง ตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่โดยที่ขณะยื่นฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ต่อศาลปกครองชั้นต้นยังอยู่ในระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ของผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ และ ผู้ฟ้องคดียังมิได้รับการแจ้งผลพิจารณาอุทธรณ์แต่อย่างใด กรณีถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังมิได้ดำเนินการ ให้ครบถ้วนตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมาย กำหนดไว้ ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๒๔๙/๒๕๕๔)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำสั่งกองบังคับการตำรวจนครบาล ๕ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ของผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนกรณีถูกสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง นั้น เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่ง ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณา อุทธรณ์ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่งตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งครบกำหนดระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่ขณะที่ผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ต่อศาลปกครองชั้นต้น ยังอยู่ในระยะเวลาพิจารณา อุทธรณ์ของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ และผู้ฟ้องคดียังมิได้รับการแจ้งผลพิจารณา อุทธรณ์แต่อย่างใด กรณีถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังดำเนินการไม่ครบถ้วนตามขั้นตอนและวิธีการ

สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนฟ้องคดีต่อศาล ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาพิพากษาได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๑/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะอดีตนักงานจ้างทั่วไป ดำรงตำแหน่งพนักงานดับเพลิงสังกัดสำนักปลัดเทศบาลเมืองสามพราน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ฟ้องโต้แย้งคำสั่งลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ ของนายกเทศมนตรีเมืองสามพรานที่มีคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๖ แต่ผู้ฟ้องคดีกลับนำคดีนี้มาฟ้องเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ ต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยไม่รอให้คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครปฐม มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือมิได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ตามข้อ ๑๑๓ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครปฐม เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ กรณีจึงเป็นการฟ้องคดีก่อนเวลาที่อาจใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะปลัดเทศบาลตำบลบ้านดู่ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของนายกเทศมนตรีตำบลบ้านดู่ที่มอบหมายงานให้นาย ณ. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เป็นผู้ควบคุมการลงเวลาปฏิบัติราชการต่อผู้บังคับบัญชา และมอบหมายให้รองปลัดเทศบาลตำบลบ้านดู่ปฏิบัติราชการแทนผู้ฟ้องคดี นั้น กรณีดังกล่าวเป็นการกล่าวอ้างว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายหรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตนซึ่งเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายไว้โดยเฉพาะว่าจะต้องร้องทุกข์เสียก่อนตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ และตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงราย เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัยการให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ฉะนั้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวและได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้นหรือมิได้สั่งการภายในระยะเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด จึงจะมีสิทธินำคดีมาฟ้อง

ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ากรณีที่นายกเทศมนตรีตำบลบ้านดู่มอบหมายให้นาย ณ. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการลงเวลาปฏิบัติราชการ และผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งทักท้วงเป็นหนังสือเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ซึ่งถือเป็นคำร้องทุกข์ซึ่งนายกเทศมนตรีตำบลบ้านดู่ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงรายพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องทุกข์ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ต่อศาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียน โดยที่ยังไม่มีการดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย แม้ต่อมาผู้ฟ้องคดีจะยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ กล่าวอ้างว่า นายกเทศมนตรีตำบลบ้านดู่มีหนังสือลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ มอบหมายให้รองปลัดเทศบาลปฏิบัติราชการแทนผู้ฟ้องคดีจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่ากระทบกับอำนาจหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีอันเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม แต่โดยที่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้มีการร้องทุกข์เรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงราย จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้อง โดยยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบที่ ๒ (วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔) ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการชำนาญงานงานบริหารทั่วไป สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจอันเนื่องมาจากคำสั่งไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนของอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ก็ชอบที่จะร้องทุกข์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อปลัดกระทรวงแรงงานตามมาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับข้อ ๗ วรรคสอง (๑) และข้อ ๒๐ (๓) ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และปลัดกระทรวงแรงงานก็ต้องวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำร้องทุกข์ แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าวก็สามารถขยายเวลาได้อีกไม่เกินสามสิบวัน โดยให้บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายไว้ตามข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์

พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์กรณีข้อพิพาทกรรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้มีคำสั่งไม่เลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดีต่อปลัดกระทรวงแรงงานแล้วตามหนังสือร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม ฉบับลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ และนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ต่อศาลปกครองชั้นต้น ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลคำวินิจฉัยร้องทุกข์ดังกล่าวตามหนังสือลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองก่อนที่จะได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยร้องทุกข์ มิใช่ได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยร้องทุกข์แล้วตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง และยังไม่พ้นระยะเวลาพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามที่กฎหมายกำหนด จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๘/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้ง (เลื่อน) ข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งสาธารณสุขอำเภอ (จพ.สาธารณสุขอาวุโส) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ฟ้องโต้แย้งประกาศจังหวัดกระบี่ เรื่อง ประกาศผลการสอบคัดเลือกเพื่อแต่งตั้ง (เลื่อน) ข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งสาธารณสุขอำเภอ (จพ.สาธารณสุขอาวุโส) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยผลปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการคัดเลือก นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์กรณีดังกล่าวฉบับลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แล้ว ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีนี้มายื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ซึ่งมีระยะเวลานับจากวันร้องทุกข์ถึงวันฟ้องคดีเพียง ๔ วัน กรณีจึงยังไม่ล่วงพ้นระยะเวลาในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎ ก.พ.ค.ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และแม้จะปรากฏข้อเท็จจริงในระหว่างการพิจารณาของศาลว่า สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกระบี่ได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีได้นำส่งสำเนาเอกสารดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานต่อศาลปกครองชั้นต้นแล้วก็ตาม การพิจารณาว่าคำฟ้องอยู่ในเงื่อนไขที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ต้องพิจารณาจากคำฟ้องพร้อมพยานหลักฐานตามคำฟ้องในขณะที่ยื่นคำฟ้อง เมื่อในขณะที่ยื่นคำฟ้องยังมีได้มีการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีกรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายให้ครบตามขั้นตอนหรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในฐานะผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๒/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ฟ้องโต้แย้งว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงประเมินผลการปฏิบัติราชการในระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ ของผู้ฟ้องคดีด้วยความอคติ ปราศจากความยุติธรรม และผิดข้อบังคับ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พ.ศ. ๒๕๕๔ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการเลื่อนเงินเดือน รอบการประเมินวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ตามหนังสือแจ้งผลการเลื่อนเงินเดือนลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จึงได้ยื่นร้องทุกข์ตามหนังสือลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ต่อประธาน คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ซึ่งเจ้าหน้าที่ ได้ลงลายมือชื่อรับหนังสือร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงจะต้องพิจารณา เรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ ๓๐ ของข้อบังคับ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ว่าด้วยการอุทธรณ์ การร้องทุกข์และการแก้ไขคำสั่งลงโทษ พ.ศ. ๒๕๕๓ คือ ภายในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็ได้ยอมรับในคำร้องอุทธรณ์ คำสั่งว่าผู้ฟ้องคดีได้นำคำฟ้องคดีนี้มาปรึกษากับเจ้าหน้าที่ของศาลปกครองเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ หลังจากที่เจ้าหน้าที่ของศาลได้ตรวจคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีแล้วก็ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าเป็นการยื่นฟ้องคดีก่อนครบกำหนดเก้าสิบวัน และยังได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องหลังจากวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แต่ผู้ฟ้องคดีกลับยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลในวันเดียวกัน (วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ซึ่งยังอยู่ภายในระยะเวลาการพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์และยังมิได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๓/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะพนักงานเทศบาลตำบลวังสามหมอ ตำแหน่ง บุคลากร ๖ งานการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดเทศบาล สังกัดเทศบาลตำบลวังสามหมอ ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของเทศบาลตำบลวังสามหมอ เรื่อง แก้ไขคำสั่งการเลื่อนระดับที่สูงขึ้น กรณีตรวจสอบภายหลังพบการเลื่อนระดับที่ไม่ถูกต้อง ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่ง ฉบับลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ดังกล่าว ในวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๔ และเห็นว่ากรณีที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย จึงได้ยื่นหนังสือ ร้องทุกข์ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ ต่อประธานกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดอุดรธานี

โดยปรากฏหลักฐานประทับตราของศาลากลางจังหวัดอุดรธานีว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นเอกสารเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดอุดรธานี เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๔ แล้ว และเป็นการยื่นเรื่องร้องทุกข์ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ต้องมีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบ และให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและคำชี้แจง (ถ้ามี) ไปเพื่อประกอบการพิจารณาภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือ โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ต้องพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหลักฐานดังกล่าว แต่ถ้ามีความจำเป็นให้ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวัน ในกรณีที่ขยายเวลาแล้ว การพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ ให้คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวัน ซึ่งจะครบกำหนดระยะเวลาเก้าสิบเจ็ดวันในวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ซึ่งยังอยู่ในระยะเวลาพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าว กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการให้ครบถ้วนตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๘/๒๕๕๖)

เหตุแห่งการฟ้องคดีในคดี เกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะปลัดเทศบาลตำบลตะขบ (นักบริหารงานเทศบาล ๗) อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ได้ทราบว่านายกเทศมนตรีตำบลตะขบ ใช้อำนาจตามกฎหมายดำเนินการรับโอนย้ายพนักงานเทศบาลอื่นเพื่อให้ดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาล (นักบริหารงานเทศบาล ๘) ตามมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับการจัดให้ดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาล (นักบริหารงานเทศบาล ๘) ในโครงสร้างใหม่ตามคำสั่งเทศบาลตำบลตะขบ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ ไม่สามารถใช้สิทธิสมัครเพื่อสอบคัดเลือกได้ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นหนังสือร้องทุกข์กรณีการรับโอนย้ายพนักงานเทศบาลอื่นดังกล่าวของนายกเทศมนตรีตำบลตะขบ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ต่อประธานกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครราชสีมาและนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองในวันเดียวกัน ดังนั้น การดำเนินการร้องทุกข์กรณีดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีจึงยังอยู่ภายในระยะเวลาที่ผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามข้อ ๑๔๕ ของประกาศคณะกรรมการ

พนักงานเทศบาลจังหวัดนครราชสีมา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดให้เสร็จสิ้นก่อนที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาล ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีในข้อหานี้ต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๔/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะพนักงานราชการ ตำแหน่งเจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์ สังกัดสาขาเทคโนโลยีไฟฟ้า คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสุรินทร์ ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่ลงโทษตัดเงินค่าตอบแทนของผู้ฟ้องคดี ๕% ของฐานค่าตอบแทนเป็นเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อประธานกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ก.อ.ม.) ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อให้เพิกถอนคำสั่งที่พิพาทดังกล่าวจะต้องรอให้มีการสั่งการของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ก.อ.ม.) หรือให้พ้นระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการดังกล่าวเสียก่อนคือพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันรับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีตามนัยข้อ ๑๕ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ ต่อศาลปกครองโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ซึ่งอยู่ในระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ก.อ.ม.) จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่อาจใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๗/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ

กรณีฟ้องขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดำเนินการให้ปลัดกรุงเทพมหานครเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับคำร้องเรียนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของปลัดกรุงเทพมหานครตามหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงมีเวลาที่จะพิจารณา

คำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยยื่นทางไปรษณีย์ลงทะเบียน จึงเป็นการฟ้องคดีในระหว่างที่ยังไม่ครบกำหนดระยะเวลาหกสิบวันที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีหน้าที่จะต้องพิจารณาคำร้องเรียนให้แล้วเสร็จตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กรณีจึงยังถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ กำหนดไว้โดยเฉพาะและได้มีการสั่งการหรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๔/๒๕๕๖)

๓.๒.๒ กรณียื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๓๐๖ ตำบลนางิ้ว อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินที่ให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๓๐๖ ของผู้ฟ้องคดี ความปรากฏว่า น.ส. ๓ เลขที่ ๓๐๖ ดังกล่าวเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะออกทับที่สาธารณประโยชน์ “ป่าช้าเพชรขวาง” นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีรับทราบคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๔ และในคำสั่งดังกล่าวได้ระบุว่า หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งให้ยื่นอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมที่ดินภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ต่ออธิบดีกรมที่ดิน แต่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ ต่ออธิบดีกรมที่ดิน อันเป็นการยื่นอุทธรณ์เมื่อพ้นระยะเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีในข้อหานี้ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๖๐/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ครอบครองที่ดินมือเปล่าที่ได้ยื่นคำขอเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาแมริม ที่มีคำสั่งลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ยกเลิกเรื่องและไปไต่สวนเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินดังกล่าว เนื่องจากมีการตรวจสอบแล้วพบว่าที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน

ซึ่งประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน จึงต้องห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดิน นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการออกคำสั่งยกเลิกเรื่องและใบไต่สวนเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินดังกล่าว เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาแมริม ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยแจ้งด้วยว่าคำสั่งยกเลิกดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครอง ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิยื่นอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่ง รวมถึงระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามที่กฎหมายกำหนด โดยเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาแมริม ได้ส่งคำสั่งดังกล่าวไปยังที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้ฟ้องคดีอันถือว่าเป็นภูมิลำเนาตามกฎหมายของผู้ฟ้องคดี และมารดาของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายได้รับไว้แทนแล้วเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ กรณีจึงถือได้ว่าเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาแมริม ได้ดำเนินการแจ้งคำสั่งพิพาทนี้โดยชอบ และต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งยกเลิกเรื่องและใบไต่สวนเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ดังนั้น หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ถูกต้องประการใด ก็ชอบที่จะอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาแมริม ได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ แต่เนื่องจากวันที่ ๙ และวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ เป็นวันหยุดราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิยื่นอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวได้ถึงวันอังคารที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันเปิดทำการต่อจากวันหยุดทำการนั้นตามนัยมาตรา ๑๙๓/๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวตามหนังสือลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์เมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาแมริม มีคำสั่งลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงถือว่าเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องดังกล่าวตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๗๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแพรกหนามแดงที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ กรณีมีการเบิกจ่ายเงินเข้าช้อนเป็นค่าตอบแทนในลักษณะเดียวกัน ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแพรกหนามแดงได้รับบุ

กรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวและระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งไว้ในคำสั่งแล้วตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะโต้แย้งต้องใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นอุทธรณ์ภายในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ตามหนังสือลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแพรกหนามแดง จึงเป็นการอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดก่อนฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๖/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีขณะดำรงตำแหน่งนิติกร ๗ สังกัดสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีหน้าที่รับผิดชอบในการยึดและอายัดทรัพย์สิน ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนในการทำละเมิดจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อคำสั่งของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นคำสั่งทางปกครองที่กระทบสิทธิของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ไม่ได้บัญญัติถึงการอุทธรณ์ไว้โดยเฉพาะ จึงต้องใช้บทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์ที่บัญญัติในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยยื่นอุทธรณ์ต่อเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยรองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ฟ้องคดี แจ้งคำสั่งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในการกระทำละเมิด ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยไปตอบรับไปรษณีย์ดังกล่าวปรากฏว่ามีบุคคลอื่นลงลายมือชื่อรับหนังสือไว้แทนผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวโดยยื่นต่อเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งเป็นผู้ทำคำสั่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ อันเป็นวันที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว กล่าวคือ ต้องยื่นภายในวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

การฟ้องเงินอุดหนุนคำสั่งดังกล่าว จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์เมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะก่อนนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๗/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แก้ไขคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๖ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลัง เป็นเงิน ๒,๖๕๑,๕๑๕.๘๕ บาท และให้คืนเงินเกินสิทธิให้กับทางราชการ จำนวน ๒๕,๓๘๐ บาท นั้น โดยที่คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเป็นเหตุพิพาทในคดีนี้ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มิได้กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการอุทธรณ์คำสั่งไว้เป็นการเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ตามนัยมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีหนังสือแจ้งคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๖ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ (EMS) เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ได้ส่งคำสั่งดังกล่าวไปยังที่อยู่ซึ่งเป็นบ้านพักอาจารย์ในมหาวิทยาลัย แต่ผู้ฟ้องคดีได้ย้ายที่อยู่ใหม่ทำให้ไม่มีผู้รับ เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์จึงส่งไปยังฝ่ายประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีหน้าที่รับแทนผู้ฟ้องคดีในฐานะที่ผู้ฟ้องคดีเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัย โดยมีผู้ลงลายมือชื่อรับทราบไว้ ปรากฏตามหลักฐานใบตอบรับทางไปรษณีย์ว่า มีเจ้าหน้าที่ชื่อ ป. เป็นผู้รับไว้แทนแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ กรณีจึงต้องถือว่าคำสั่งลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๖ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาไปถึงผู้ฟ้องคดีและผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ โดยมีพิกัดค้ำประกันว่าผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้ลงลายมือชื่อรับคำสั่งนั้นด้วยตนเองและหรือได้รับทราบเนื้อความในคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดังกล่าวหรือไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ คือ ภายในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ ต่อเลขธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยส่งทางไปรษณีย์ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ลงทะเบียนรับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม

๒๕๕๖ จึงต้องถือว่าการแสดงเจตนาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีมีผลในวันดังกล่าว ซึ่งพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์แล้ว กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดก่อนฟ้องคดีต่อศาล ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๒/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เลื่อนข้าราชการ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่เลื่อนและแต่งตั้งนาย ร. ให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๗ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกระบวนการคัดเลือกของคณะกรรมการคัดเลือกจัดระเบียบและวิธีการที่ ก.พ. กำหนด รวมถึงการที่คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) มีคำวินิจฉัยร้องทุกข์ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ไม่รับเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้เพิกถอนคำสั่ง ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ นั้น กรณีตามคำขอท้ายคำฟ้องที่ผู้ฟ้องคดีได้มีคำขอให้เพิกถอนคำสั่ง เรื่อง เลื่อนข้าราชการ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ ดังกล่าว เป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับข้อ ๘ วรรคหนึ่งของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้องร้องทุกข์ภายในสามสิบวัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีกรณีขอให้เพิกถอนคำสั่ง ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ ว่าเป็นเรื่องร้องทุกข์ที่ยื่นเมื่อพ้นระยะเวลาสามสิบวัน จึงมีมติไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาตามคำวินิจฉัยร้องทุกข์ของ ก.พ.ค. ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดย ก.พ.ค. ยังไม่ได้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวว่ารับฟังได้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว รวมทั้งฟ้องขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ที่ไม่รับเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีด้วย และศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีตามคำขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ที่ไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาแล้ว หากต่อมาศาลมีคำพิพากษาว่าคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก.พ.ค. ก็มีหน้าที่ต้องรับคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาต่อไป และถ้า ก.พ.ค. รับเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาแล้วไม่วินิจฉัยภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือวินิจฉัยภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้วผู้ฟ้องคดีไม่พอใจคำวินิจฉัย ผู้ฟ้องคดีสามารถฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ ได้ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่ง

กระทรวงมหาดไทยดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดให้ครบถ้วนก่อนที่จะฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๐/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะอาสาสมัครทหารพรานผู้เข้ารับการคัดเลือกเป็นนายทหารชั้นประทวน (อัตราสิบเอก) ตามโครงการจัดตั้งหน่วยทหารพรานเพิ่มเติมให้กองทัพภาค ๔ และได้รับการประกาศให้เป็นผู้ผ่านการคัดเลือกให้บรรจุเป็นนายทหารชั้นประทวน (อัตราสิบเอก) ตำแหน่งทั่วไปชั้นสุดท้าย ฟ้องโต้แย้งผลการประชุมพิจารณาประวัติอาชญากรของบุคคลที่จะบรรจุเป็นนายทหารชั้นประทวนของกองกำลังพล กองทัพภาค ๔ ที่ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีประวัติอาชญากร (มียาบ้า) จึงไม่ผ่านการพิจารณา และกองกำลังพลได้ให้ผู้มีประวัติอาชญากรทั้งหมดรับทราบผลการพิจารณาในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยผู้ฟ้องคดีเห็นว่ากรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการพิจารณาทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นนายทหารชั้นประทวน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้บรรจุผู้ฟ้องคดีเป็นนายทหารชั้นประทวน (อัตราสิบเอก) โดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีถูกตัดสิทธิ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนสิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่ผู้ฟ้องคดีพึงได้รับ นั้น แม้ข้อเท็จจริงจะไม่ปรากฏอย่างชัดเจนว่าในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ เจ้าหน้าที่ของกองทัพภาค ๔ ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าผู้ฟ้องคดีมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่บรรจุผู้ฟ้องคดีเป็นนายทหารชั้นประทวนหรือไม่ อันจะมีผลให้ผู้ฟ้องคดีได้รับประโยชน์จากการขยายระยะเวลาอยู่นอกุทธธณ์คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ก็ตาม แต่เมื่อนับแต่วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ จนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ก็ล่วงเลยระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งทางปกครอง จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายให้ถูกต้องครบถ้วน ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของกรมสรรพสามิตในส่วนของกาเลือเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีว่าไม่เป็นธรรมและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องทุกข์กรณีดังกล่าวเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งดังกล่าวตามข้อ ๘ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ไม่รับคำร้องทุกข์ ในประเด็นนี้ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลตามนัยมาตรา ๔๒

วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธินำประเด็นพิพาทนี้ มาฟ้องคดีต่อศาล (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ผู้ฟ้องคดีเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ยศสิบตำรวจตรี ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ นั้น เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งในวันดังกล่าว หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ต้องร้องทุกข์เป็นหนังสือภายในสามสิบวัน นับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุ ให้ร้องทุกข์ โดยต้องทำเป็นหนังสือร้องทุกข์ถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือคณะกรรมการ ข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง (๕) ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ภายในวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เป็นอย่างช้า การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถึง ก.ตร. ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย กรณีสั่งบรรจุและ แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีผู้มีวุฒิปริญญาตรีเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน จึงเป็นการยื่น หนังสือร้องทุกข์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการร้องทุกข์ตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และเมื่อ ก.ตร. มีหนังสือลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่ามีมติไม่รับคำร้องทุกข์ โดยมีข้อความว่า เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้สมัครใจเข้ารับการสอบแข่งขันตามประกาศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเข้ารับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนโดยไม่มี การโต้แย้งหรือคัดค้าน ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียอมรับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่ระบุในประกาศดังกล่าว และหากประสงค์ จะโต้แย้งคำวินิจฉัยก็ให้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ซึ่งดูเสมือนว่า ได้มีการวินิจฉัยในเรื่องที่ได้ร้องทุกข์แล้ว แต่ที่แท้จริงแล้วการระบุข้อความดังกล่าวก็เป็นเพียง การให้เหตุผลประกอบในการมีมติไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงถือไม่ได้ว่า มีการวินิจฉัยร้องทุกข์แล้ว เมื่อการฟ้องคดีนี้มีได้ผ่านขั้นตอนการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหาย ตามที่บัญญัติในมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แม้ในคำสั่ง ไม่รับคำร้องทุกข์จะระบุหากผู้ฟ้องคดีไม่พอใจให้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวัน ก็ไม่อาจทำให้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิที่จะฟ้องคดีนี้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๑๖/๒๕๕๕ ที่ ๘๒๑/๒๕๕๕ ที่ ๓๗/๒๕๕๖ ที่ ๓๘/๒๕๕๖ ที่ ๑๔๐/๒๕๕๖ ที่ ๑๗๕/๒๕๕๖ ที่ ๒๒๒/๒๕๕๖ ที่ ๒๕๗/๒๕๕๖ ที่ ๓๗๗/๒๕๕๖ ที่ ๓๗๘/๒๕๕๖ และที่ ๑๐๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องโต้แย้งประกาศรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกและผู้ได้รับคัดเลือกสำรอง ในการรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้ง เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ ของผู้บัญชาการ ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่จัดเรียงลำดับคะแนนสอบของผู้ฟ้องคดีทั้งรอบ สอบข้อเขียนและทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๖.๑ และข้อ ๖.๒ ของประกาศรับสมัครและคัดเลือกดังกล่าว นั้น เมื่อความเดือดร้อนหรือ

เสียหายของผู้ฟ้องคดีตามคำฟ้องเกิดจากประกาศรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกและผู้ได้รับคัดเลือกสำรองฯ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ ดังกล่าว หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าประกาศดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีต้องร้องทุกข์ต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือ ก.ตร. ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศดังกล่าว ซึ่งเป็นวันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๐๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบข้อ ๔ และข้อ ๕ วรรคหนึ่งของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๔๗ คือ ภายในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดียื่นเรื่องร้องทุกข์กรณีดังกล่าวต่อ ก.ตร. เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ อันเป็นการร้องทุกข์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงเป็นกรณี queผู้ฟ้องคดี มิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ ที่เลื่อนชั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดีครั้งนั้น นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตบึงพระพิบูล จักรวรรดิ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนดังกล่าว ผู้ฟ้องคดียอมต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการร้องทุกข์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ ที่เลื่อนชั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดีครั้งนั้นในวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งในท้ายของคำสั่งดังกล่าวระบุไว้ว่า หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะร้องทุกข์หรือโต้แย้งคำสั่งให้ยื่นหนังสือต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง ดังนั้น ระยะเวลาการร้องทุกข์กรณีดังกล่าวจึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนซึ่งถือได้ว่าเป็นคำร้องทุกข์ในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงพ้นกำหนดระยะเวลาสามสิบวันตามข้อ ๗ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดก่อนฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๙/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้สมัครคัดเลือกเพื่อเข้ารับการประเมินแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ (ด้านบริการทางวิชาการ) สังกัดกลุ่มพัฒนาระบบบริการสุขภาพ โรงพยาบาลนครพิงค์ ฟ้องโต้แย้งผลการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการเพื่อเข้ารับการประเมินแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ (ด้านบริการ

ทางวิชาการ) นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้มีประกาศจังหวัดเชียงใหม่ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้ารับการประเมิน ผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ (ด้านบริการ ทางวิชาการ) แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการคัดเลือก ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ต่อมา ประธานกรรมการพิทักษ์ ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งคำวินิจฉัยร้องทุกข์ ของ ก.พ.ค. เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๕ ว่าเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีเป็นเรื่องร้องทุกข์ที่ยื่น เมื่อพ้นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ และกรณี ไม่อาจนำมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มาใช้บังคับ จึงมีมติ ไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้เพิกถอนผลการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการเพื่อเข้ารับการประเมินแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ (ด้านบริการทางวิชาการ) ของปลัดกระทรวง สาธารณสุข โดยผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการมีคำขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยร้องทุกข์ของ ก.พ.ค. ดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไข ความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๖ และลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๖ ที่เลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้รับการเลื่อนและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ตามคำสั่งดังกล่าว นั้น แม้ข้อเท็จจริงในคดีนี้ จะไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดี ทั้งสองได้ทราบหรือควรทราบคำสั่งลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๖ และลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๖ อันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ได้เมื่อใด แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองก็ไม่ได้ดำเนินการร้องทุกข์ภายใน กำหนดเวลาและปล่อยให้ระยะเวลาเนิ่นช้าออกไปหลายปีแล้ว จึงยื่นหนังสือร้องทุกข์ต่อประธาน อนุกรรมการข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยอ้างว่า กระบวนการคัดเลือกเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ข้าราชการดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ไม่ถูกต้อง จึงเป็น การร้องทุกข์ที่ยื่นเกินกำหนดสามสิบวันนับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ตามข้อ ๔ ประกอบกับข้อ ๘ (๒) ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐)ฯ และเมื่อคณะอนุกรรมการ ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองแล้วเห็นว่า กรณีร้องทุกข์ตามคำสั่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง เลื่อนข้าราชการ ซึ่งคำสั่ง ออกระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นเรื่องร้องทุกข์เกินกำหนดเวลา ยื่นคำร้องทุกข์ตามกฎหมาย คณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

จึงมีมติไม่รับเรื่องร้องทุกข์ซึ่งยื่นเกินกำหนดเวลาร้องทุกข์ไว้พิจารณา กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนการฟ้องคดี ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๗/๒๕๕๖ และที่ ๒๙๙/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่องบรรจุแต่งตั้งพนักงาน ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีทดลองปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง นั้น กรณีที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจะต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว โดยยื่นต่อเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อพิจารณาคำสั่งดังกล่าวแล้วปรากฏว่าไม่ได้รับกรณีที่อยู่อาศัยหรือโต้แย้ง การยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้ และมีได้มีการแจ้งหลักเกณฑ์ดังกล่าวใหม่ ดังนั้น ระยะเวลายื่นอุทธรณ์จึงขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่รับคำสั่ง ตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์อย่างช้าภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๓ การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ทบทวนการทดลองปฏิบัติหน้าที่เพื่ออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวในส่วนที่กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีทดลองปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์เกินกว่าหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว ประกอบกับเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งตามหนังสือลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเนื่องจากยื่นอุทธรณ์เกินกว่าหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีโดยมิได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๐/๒๕๕๖)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ปัจจุบันผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการบำนาญ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่อธิบดีกรมการปกครองซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีไม่ให้ความเป็นธรรมในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนนับแต่เริ่มเข้ารับราชการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๓ จนกระทั่งเกษียณอายุราชการในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยเฉพาะในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๘ ไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้อธิบดีกรมการปกครองพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดีใหม่ให้เป็นธรรม เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีจะได้รับเงินบำนาญสูงขึ้น การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นเรื่องการบริหารงานบุคคลและ

เป็นอำนาจการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาในแต่ละครั้งที่มีการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือน หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจอันเนื่องมาจากคำสั่งไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนของผู้ถูกฟ้องคดีก็ชอบที่จะร้องทุกข์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับข้อ ๗ วรรคสอง (๑) และข้อ ๒๐ (๓) ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยเมื่อพ้นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ จึงเป็นการร้องทุกข์เมื่อพ้นระยะเวลาในการร้องทุกข์ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๒/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีคำสั่งพักราชการผู้ฟ้องคดี กรณีต้องหาคดีอาญาร่วมกับพวกลักลอบเล่นการพนันไปบาคาร่า พนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาต นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องทุกข์กรณีดังกล่าวเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ ต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจซึ่งล่วงเลยระยะเวลามาถึง ๒๗ ปี นับแต่วันที่ทราบถึงเหตุแห่งการร้องทุกข์ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ และเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีถูกพักราชการ แม้ในเวลาต่อมาจะได้มีการประกาศใช้กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งตามข้อ ๔ ของกฎ ก.ตร. ดังกล่าวกำหนดว่า ข้าราชการตำรวจผู้ถูกผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือปฏิบัติโดยมิชอบต่อตน มีสิทธิร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร. ได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ การยื่นคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีก็ยังคงเป็นการยื่นคำร้องทุกข์ที่พ้นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ตามข้อ ๔ ของกฎ ก.ตร. ข้างต้น จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๑/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการพลเรือนตำแหน่งเภสัชกรปฏิบัติการ สังกัดโรงพยาบาลแม่ลาว สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ที่ลงโทษไล่ออกจากผู้ฟ้องคดีออกจากราชการฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควรอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๓) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น แม้ไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษไล่ออกจากผู้ฟ้องคดีออกจากราชการดังกล่าวเมื่อใด แต่เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ขอคัดสำนวนของศาลปกครองชั้นต้นคดีหมายเลขดำที่ ๗๔/๒๕๕๔ หมายเลขแดงที่ ๘๗/๒๕๕๔ ซึ่งในสำนวนมีคำสั่งจังหวัดเชียงรายดังกล่าวอยู่ด้วย โดยในคำสั่งมีข้อความระบุสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งลงโทษตามมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ด้วย จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการอย่างช้าที่สุดในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งจะครบกำหนดเวลาอุทธรณ์ในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แต่โดยที่วันดังกล่าวเป็นวันหยุดราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในวันจันทร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันแรกที่หน่วยงานราชการเปิดทำการตามปกติ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ในวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ และ ก.พ.ค. มีคำสั่งจำหน่ายอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากยื่นเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนหรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมาฟ้องศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๑/๒๕๕๗)

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการตำรวจตำแหน่งผู้บังคับหมู่ กองร้อยที่ ๕ กองกำกับการอารักขา ๑ สังกัดกองบังคับการอารักขาและควบคุมฝูงชน ถูกจับกุมในคดีอาญาร่วมกันมียาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ (ยาไอซ์) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต และถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำกลางจังหวัดเชียงราย ต่อมา กองบังคับการอารักขาและควบคุมฝูงชน ได้ดำเนินการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดี และมีคำสั่ง ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ลงโทษไล่ออกจากผู้ฟ้องคดี ซึ่งก่อนที่จะแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ กองบังคับการอารักขาและควบคุมฝูงชน ได้รับแจ้งจากเรือนจำกลางจังหวัดเชียงรายว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำกลางจังหวัดเชียงรายแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ กองบังคับการอารักขาและควบคุมฝูงชน จึงได้ส่งคำสั่งดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังบ้านเลขที่ ๓๑/๑๘๑ ซอยพหลโยธิน ๖ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร อันเป็นภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน

ของผู้ฟ้องคดีในขณะนั้น และเป็นที่อยู่ของผู้ฟ้องคดีได้แจ้งไว้ต่อเจ้าหน้าที่ แต่ไม่มีผู้รับ กองบังคับการ อารักขาและควบคุมฝูงชน จึงได้จัดส่งคำสั่งดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังบ้านเลขที่ ๕๙ หมู่ที่ ๙ ตำบลเรณู อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นที่อยู่มารดาของผู้ฟ้องคดีและเป็นที่อยู่ของผู้ฟ้องคดีได้ให้ไว้กับเจ้าหน้าที่ตามใบรายงานตัวเข้ารับราชการเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ อีกครั้งหนึ่ง โดยมีนาย ป. เป็นผู้ลงลายมือชื่อรับไว้แทนเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยระบุความเกี่ยวพันกับผู้ฟ้องคดีว่าเป็นหลานชาย อันเป็นการส่งคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ฟ้องคดี ณ ภูมิลำเนาหรือตามที่อยู่ที่ได้ให้ไว้กับเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๑๐ วรรคสอง (๒) ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว เมื่อปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่า นาย ป. หลานชายของผู้ฟ้องคดีซึ่งบรรลุนิติภาวะเป็นผู้รับคำสั่งไว้เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ แม้นาย ป. จะมีชื่อในทะเบียนบ้านหลังนี้แต่ก็ไม่ทำให้การส่งคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใดเพราะข้อ ๑๐ วรรคสอง (๒) ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ มิได้กำหนดว่าผู้รับคำสั่งจะต้องเป็นผู้ที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง ซึ่งได้แก่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งดังกล่าวคือ ภายในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖ ต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๐๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดก่อนยื่นฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คบ.๑๑/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีฟ้องโต้แย้งประกาศผลสอบข้อเขียนการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๓ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบตั้งแต่เริ่มดำเนินการในเรื่องนี้แล้วว่าจะแจ้งผลการสอบข้อเขียนภายในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ณ อาคาร ภปร. มหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งแต่เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา เป็นต้นไป และทางอินเทอร์เน็ตที่เว็บไซต์ มหาวิทยาลัยบูรพา <http://www.buu.ac.th> และเว็บไซต์คณะแพทยศาสตร์ <http://med.buu.ac.th> จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการสอบข้อเขียนข้างต้น โดยถือว่าได้รับแจ้งเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้แจ้งโดยวิธีดังกล่าว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ

ราชการทางปกครอง ฯ ซึ่งในกรณีนี้คือวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และเนื่องจากการแจ้งผลการสอบข้อเขียนดังกล่าวมิได้มีกฎหมายเฉพาะกำหนดเกี่ยวกับการอุทธรณ์ไว้แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์ต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพาภายในสิบห้าวัน (กรณีมีการแจ้งสิทธิการอุทธรณ์) หรือภายในหนึ่งปี (กรณีไม่มีการแจ้งสิทธิการอุทธรณ์) นับแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นต้นไป แล้วแต่กรณี เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ผลการสอบข้อเขียนดังกล่าวต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพาตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นระยะเวลาเกินกว่า ๑ ปี จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว อีกทั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีก็มีได้วินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดก่อนยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙๐/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้เช่าที่ดินแปลงพิพาทที่อยู่ในแนวเขตที่จะเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๔๒ ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยที่มีคำสั่งปฏิเสธการจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ขอให้จ่ายเงินค่าทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้เช่าที่ดิน ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือของผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยแจ้งว่า คณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นของอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนและจำนวนเงินค่าทดแทนมีมติไม่กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีเนื่องจากยังไม่ปรากฏว่าผู้เช่าได้รับความเสียหายจริง หนังสือแจ้งของผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งที่ปฏิเสธการจ่ายเงินค่าทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี หากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจะต้องใช้สิทธิอุทธรณ์โต้แย้งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือ นั้น ตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะที่กำหนดให้ต้องยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีปล่อยให้ล่วงเลยไปกว่าหนึ่งปีแล้วจึงได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการอุทธรณ์เมื่อพ้น

ระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดก่อนที่ยื่นฟ้องคดีต่อศาล ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

คำสั่งของสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ โดยผู้อำนวยการเขตราชบุรีบูรณะ ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ที่ให้ผู้ฟ้องคดีระงับการตัดแปลงอาคาร ห้ามใช้หรือเข้าไปในส่วนใด ๆ ของอาคารหรือบริเวณอาคาร ให้ดำเนินการแก้ไขและให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตัดแปลงอาคาร และให้รื้อถอนอาคารส่วนที่ตัดแปลงโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจะต้องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามใบตอบรับไปรษณีย์ว่า สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะมีคำสั่งถึงผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นเจ้าของอาคารที่พิพาท โดยคำสั่งเลขที่ กท ๖๓๐๓/๔๙๐๗ ที่ กท ๖๓๐๓/๔๙๐๘ และที่ กท ๖๓๐๓/๔๙๐๙ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ มีชื่อ ว. เกี่ยวพันเป็นผู้อาศัยเป็นผู้รับแทน เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ ส่วนคำสั่งเลขที่ กท ๖๓๐๓/๕๕๗๑ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ มีชื่อ จ. เกี่ยวข้องเป็นผู้อาศัยเป็นผู้รับแทนเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดี ได้ทราบคำสั่งของสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะตั้งแต่วันที่ผู้รับแทนดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดี ไม่ได้อุทธรณ์คำสั่งเลขที่ กท ๖๓๐๓/๔๙๐๗ เลขที่ กท ๖๓๐๓/๔๙๐๘ และเลขที่ กท ๖๓๐๓/๔๙๐๙ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ และยื่นอุทธรณ์คำสั่งเลขที่ กท ๖๓๐๓/๕๕๗๑ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งพันกำหนดระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันทราบคำสั่ง ตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดี ไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๙/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องโต้แย้งประกาศกำหนดเขตระบบโครงข่ายไฟฟ้าของผู้ฟ้องคดีที่ ๓ (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)) นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า กฟผ. ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ แจ้งการประกาศกำหนดเขตระบบโครงข่ายไฟฟ้า พร้อมทั้งแจ้ง สิทธิอุทธรณ์และระยะเวลาการใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยผู้ฟ้องคดี ได้รับหนังสือของ กฟผ. ด้วยตนเอง เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถ้าผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย กับการประกาศกำหนดเขตระบบโครงข่ายไฟฟ้าดังกล่าว เนื่องจากทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นอุทธรณ์คัดค้านต่อคณะกรรมการกำกับ กิจการพลังงานภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือตามมาตรา ๑๐๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ คือ ต้องยื่นอุทธรณ์ภายในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ อุทธรณ์คัดค้าน การประกาศกำหนดเขตระบบโครงข่ายไฟฟ้าดังกล่าว จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์เมื่อพ้นระยะเวลา ที่กฎหมายกำหนด การที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้นำเรื่องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เข้าพิจารณาในการประชุม เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และที่ประชุมได้มีมติไม่รับ พิจารณาอุทธรณ์แนวเขตระบบโครงข่ายไฟฟ้าของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากเป็นอุทธรณ์ที่ยื่นเมื่อพ้น กำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ แจ้งมติดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว จึงเป็นการกระทำ ที่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อน หรือเสียหายในเรื่องนั้นไว้โดยเฉพาะให้ถูกต้องก่อนนำคดีมาฟ้องตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องในข้อหานี้ไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๒/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะพนักงานของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ตำแหน่งนักบินที่ ๑ หรือกัปตัน ฟ้องโต้แย้งรายงานผลการตรวจสอบนักบินตามเส้นทางบิน (Line Check Report) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ฉบับลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑ และฉบับลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๑ ของกรมการบินพลเรือน นั้น เมื่อรายงานผลการตรวจสอบนักบิน ตามเส้นทางบินฯ ทั้งสองฉบับดังกล่าว เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของกรมการบินพลเรือน ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิของผู้ฟ้องคดีในการทำการบิน จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามนิยามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย กับการสั่งดังกล่าวและเป็นกรณีไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไข ความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะก่อนนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครอง จึงต้องดำเนินการ

ตามมาตรา ๓ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ และลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ขอให้อธิบดีกรมการบินพลเรือนเพิกถอนผลการตรวจสอบนักบินตามเส้นทางบิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ของผู้ฟ้องคดี จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งของกรมการบินพลเรือนต่ออธิบดีกรมการบินพลเรือนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งเกินระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ทราบรายงานผลการตรวจสอบนักบินตามเส้นทางบิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑ ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามขั้นตอนและวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๐/๒๕๕๗)

๓.๒.๓ กรณีดำเนินการผิดจากขั้นตอนหรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ สาขาปิโตรเคมี นานาชาติ ของผู้ถูกฟ้องคดี (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง) ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา เนื่องจากได้ชำระระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดตามข้อ ๒๕ ของข้อบังคับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๙ ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีได้เข้าเรียนและเข้าสอบผ่านรายวิชา พร้อมทั้งได้จัดทำวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับรองให้ผู้ฟ้องคดีสำเร็จการศึกษาและได้รับปริญญาบัตร นั้น การที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวเพื่อให้มีการเยียวยาแก้ไขความเดือดร้อนเสียหาย แม้ว่าในกรณีนี้จะไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์ไว้ แต่ผู้ฟ้องคดีสามารถอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่ง โดยทำคำอุทธรณ์เป็นหนังสือระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ได้ กรณีจึงถือได้ว่ามีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้องคดีต่อศาล เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีรับว่าได้ทราบคำสั่งให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาของผู้ถูกฟ้องคดีจากคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม

๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือ แต่ได้โต้แย้งด้วยวาจาต่อคณะบดี คณะวิทยาศาสตร์ของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเป็นการอุทธรณ์ที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการ สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ จึงไม่มีสิทธิ นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๒/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องโต้แย้งประกาศคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสม ให้ส่งผลงานประเมิน เพื่อขอรับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น เรื่อง รายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ และประกาศคณะกรรมการ ประเมินผลงานผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น เรื่อง รายละเอียด การประเมินผลงาน ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต ๒ นั้น การที่คณะกรรมการคัดเลือกและประเมินผลงานของผู้ที่ขอรับการประเมิน ในระดับตำแหน่งที่สูงขึ้น โดยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต ๒ ประกาศรายชื่อผู้มีคุณสมบัติที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนขั้นและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น โดยไม่ปรากฏชื่อของผู้ฟ้องคดี เป็นการปฏิบัติตามมติของอ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต ๒ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องดำเนินการร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ตามมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อ ๗ (๑) ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่เป็นธรรม เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับสิทธิในการเลื่อนระดับทั้งที่มีคุณสมบัติครบถ้วน การที่ผู้ฟ้องคดี ไม่ดำเนินการร้องทุกข์เรื่องดังกล่าวต่อ ก.ค.ศ. แต่กลับร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต ๒ กรณีจึงเป็นการนำคดีมาฟ้องต่อศาลโดยยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือ วิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๒/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการครู ตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลสตูล ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูล ที่ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๑ (๑ เมษายน ๒๕๕๕) ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลมีคำสั่ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล เรื่อง เลื่อนชั้นเงินเดือนและค่าตอบแทนพิเศษ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ สั่งไม่เลื่อนชั้นเงินเดือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๑ (๑ เมษายน ๒๕๕๕) ตามผลการประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการปฏิบัติงานในรอบครึ่งปีที่ผ่านมา (๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕) ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยความเห็นชอบของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ในการประชุม เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ คำสั่งไม่เลื่อนชั้นดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการ ตามมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามนัยมาตรา ๗๓ วรรคสามและวรรคห้า ประกอบ มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีต้องร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. และ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณาตามนัยข้อ ๗ (๑) ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ร้องทุกข์เกี่ยวกับการที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการเลื่อนชั้น เงินเดือนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ไปยังประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูล ต่อมา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลมีหนังสือ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีร้องทุกข์ไปยัง ก.ค.ศ. โดยผู้ฟ้องคดีได้เข้าชี้แจง ข้อเท็จจริงด้วยวาจาต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลตามที่ได้แจ้งความประสงค์ ไว้ในหนังสือร้องทุกข์แล้ว และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูลได้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ มีมติให้แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า กรณีดังกล่าวเป็นการร้องทุกข์ที่เกิดจากผู้บังคับบัญชาสั่งการ ตามมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จึงต้องร้องทุกข์ไปยัง ก.ค.ศ. ตามข้อ ๗ (๑) ของ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ร้องทุกข์ไปยังประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ถึงประธาน ก.ค.ศ. หรือเลขาธิการ ก.ค.ศ. กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าก่อนฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอน หรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์ และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดไว้โดยเฉพาะแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจนำคดี มายื่นฟ้องต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๒/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งว่ากรมอนามัย และอธิบดีกรมอนามัย ดำเนินการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรม และไม่สอดคล้องกับระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงได้มอบหมายให้ประธานสหภาพข้าราชการและคนทำงานภาครัฐดำเนินการร้องทุกข์ต่ออธิบดีกรมอนามัยแทนผู้ฟ้องคดี แต่อธิบดีกรมอนามัยได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่า การร้องทุกข์ให้ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น และไม่ปรากฏเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่อาจมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทนได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมอนามัย และอธิบดีกรมอนามัย ประกาศยกเลิกหนังสือกรมอนามัย ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แจ้งผลการคัดเลือกข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ นั้น โดยที่การร้องทุกข์มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา โดยเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาขอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนแก้ไขหรือชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติของตนที่เป็นเหตุให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชารู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือเกิดความคับข้องใจ ซึ่งจะทำให้ลดปัญหาความขัดแย้งในองค์กรได้ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องร้องทุกข์ด้วยตนเอง การที่ผู้ฟ้องคดีมอบหมายให้ประธานสหภาพข้าราชการและคนทำงานภาครัฐดำเนินการร้องทุกข์ต่ออธิบดีกรมอนามัยแทนผู้ฟ้องคดี โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีมีความขัดแย้งกับผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ ๙ พิษณุโลกในหลายกรณี ซึ่งเป็นกรณีที่มีเหตุจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๑๐ วรรคหนึ่งของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๑/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ยื่นคำขออนุญาตก่อสร้างอาคารบ้านจัดสรรต่อผู้ถูกฟ้องคดี (นายกเทศมนตรีตำบลบางม่วง) ฟ้องโต้แย้งคำสั่งที่เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ของผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นบริษัทจำกัดได้รับอนุญาตจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางม่วง (ตำแหน่งเดิมของผู้ถูกฟ้องคดี) ให้ก่อสร้างอาคารถาวร ชนิด ค.ส.ล. ๒ ชั้น (แฝด)

จำนวน ๓๗ หลัง และจำนวน ๔๙ หลัง เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยตามใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ตามลำดับ ต่อมา ผู้ฟ้องคดี ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าวตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ เนื่องจากการออกใบอนุญาตไม่ถูกต้อง เพราะอยู่นอกเขตพื้นที่ ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบางม่วงซึ่งยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลบางม่วง ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้รับคำสั่งยอมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่การที่หนังสืออุทธรณ์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์มีการลงลายมือชื่อของกรรมการเพียงคนเดียว ซึ่งไม่เป็นไปตามหนังสือ บริคณห์สนธิที่ระบุให้ต้องลงลายมือชื่อกรรมการสองคนและประทับตราสำคัญของบริษัท ย่อมเป็นการกระทำที่ไม่มีผลผูกพันผู้ฟ้องคดีและไม่ถือว่าเป็นการยื่นอุทธรณ์คำสั่งในนามของ ผู้ฟ้องคดี เมื่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยไม่รับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กรณีจึงถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ขอเช่าที่ราชพัสดุจากกรมธนารักษ์ ฟ้องโต้แย้ง คำสั่งของกรมธนารักษ์ที่ปฏิเสธไม่ให้ผู้ฟ้องคดีเช่าที่ดินราชพัสดุแปลงที่พิพาท ตามหนังสือ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ นั้น เมื่อคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และกรณีนี้พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ มิได้กำหนดเรื่องการอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้เช่า ที่ดินราชพัสดุไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ออกคำสั่ง ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓ ประกอบกับมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดขั้นตอนหรือ วิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้น ตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ร้องเรียนกรณีดังกล่าวไปยังประธานคณะกรรมการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร จึงมิใช่การอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดี

จึงไม่อาจใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๗๔/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้มีประกาศ เรื่อง กำหนดเขตเดินสายไฟฟ้าสายส่งไฟฟ้า
๒๓๐ กิโลโวลต์ ราชบุรี ๓-สมุทรสาคร ๔ ตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
พ.ศ. ๒๕๑๑ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ซึ่งจากการสำรวจที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามโฉนดที่ดิน
เลขที่ ๔๓๘๔ และเลขที่ ๔๓๘๖ ตำบลสามเรือน อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ถูกเขตเดิน
สายไฟฟ้าสายส่งไฟฟ้าดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงโต้แย้งด้วยวาจา ต่อมา ผู้ฟ้องคดี
ตรวจพบว่าการตอกหมุดกำหนดแนวเขตเดินสายไฟฟ้า สายส่งไฟฟ้า ในเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดี
ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ โต้แย้งการรอนสิทธิต่อประธานกรรมการ
กำกับกิจการพลังงาน สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานมีหนังสือลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน
๒๕๕๔ แจ้งไม่รับพิจารณาคำร้องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาเนื่องจากการอุทธรณ์ที่ยื่น
เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย จึงฟ้องคดีต่อศาล
ขอให้ยกเลิกการกำหนดแนวเขตระบบโครงข่ายไฟฟ้า ๒๓๐ กิโลโวลต์ ราชบุรี ๓-สมุทรสาคร ๔
และห้ามมิให้รอนสิทธิการครอบครองที่ดินของผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า การไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ เรื่อง ขอนัดสำรวจที่ดินและ
ทรัพย์สินจำนวน ๒ ฉบับ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่ในเขตเดินสายส่งไฟฟ้า
เพื่อจะสำรวจและจ่ายค่าทดแทนทรัพย์สินที่อยู่ในเขตสายส่งไฟฟ้าพาดผ่านตามลำดับซึ่งผู้ฟ้องคดี
ได้รับหนังสือดังกล่าวอย่างรวดเร็วไม่เกินกว่าวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ และผู้ฟ้องคดีก็ได้ชี้แจงต่อศาลว่า
ได้รับทราบว่ามีโครงการกำหนดแนวเขตระบบโครงข่ายไฟฟ้า ๒๓๐ กิโลโวลต์ ราชบุรี ๓-สมุทรสาคร ๔
พาดผ่านที่ดินทั้ง ๒ แปลงของผู้ฟ้องคดี จากการที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ
ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ ถึงผู้ฟ้องคดีขอนัดสำรวจที่ดินและทรัพย์สินดังกล่าว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดี
จึงรู้ว่าสิทธิของตนถูกระทบกระเทือนจากประกาศของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ในวันดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงอาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อไปได้ และโดยที่หนังสือฉบับ
ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ มิได้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือ
คำโต้แย้งและระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงชอบ
ที่จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ออกคำสั่งเพื่อให้แก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดี
ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง ตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครองฯ แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์หรือโต้แย้งคัดค้านคำสั่งเพื่อให้แก้ไข

ความเดือดร้อนหรือเสียหายตามกฎหมายแต่อย่างใด ส่วนข้อที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าโต้แย้งด้วยวาจา ผ่านนาย ว. เจ้าหน้าที่ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแล้วไม่ใช่กล่าวอ้างลอย ๆ นั้น โดยที่มาตรา ๔๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้ คำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือ โดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดี จึงไม่อาจรับฟังได้ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๕/๒๕๕๖)

๓.๒.๔ กรณียื่นฟ้องคดีโดยยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการ สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดี

กรณีพิพาทเกี่ยวกับงานทะเบียน

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (นายทะเบียนอำเภอ มหาชนะชัย) ที่ไม่อนุญาตให้แก้ไขวันและเดือนเกิดตามคำร้องของผู้ฟ้องคดี ตามหนังสือลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔ นั้น เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทราบคำสั่งดังกล่าวแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อนายทะเบียนจังหวัดยโสธร ซึ่งต้องทำเป็นหนังสือ ระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วยตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ อันเป็นกรณีที่พระราชบัญญัติ การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มิได้กำหนดรูปแบบของการอุทธรณ์ไว้ จึงต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีโต้แย้งหรืออุทธรณ์คำสั่ง ของนายทะเบียนอำเภอมหาชนะชัย โดยขอให้ผู้โต้แย้งบังคับบัญชาของนายทะเบียนอำเภอมหาชนะชัย บันทึกลับคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี แต่ผู้โต้แย้งบังคับบัญชาของนายทะเบียนอำเภอมหาชนะชัย ไม่ได้บันทึกคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำอุทธรณ์ เป็นหนังสือต่อนายทะเบียนจังหวัดยโสธร ภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันได้รับทราบคำสั่ง ตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔ ของนายทะเบียนอำเภอมหาชนะชัยที่แจ้งผลการ พิจารณาการแก้ไขรายการบุคคลในทะเบียนบ้านและแจ้งการยื่นอุทธรณ์และระยะเวลา สำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย จึงรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยเฉพาะก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๑/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของกรมวิชาการเกษตร ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ที่ปฏิเสธคำขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้รวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้าของผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อคำสั่งปฏิเสธคำขอต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ กรมวิชาการเกษตรจึงต้องระบุงรณที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย ตามนัยมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ แต่จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรมวิชาการเกษตรมิได้ดำเนินการตามบทบัญญัติข้างต้น ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวจึงขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองต่อกรมวิชาการเกษตรภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ คือ ต้องอุทธรณ์ภายในวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้ใช้สิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อกรมวิชาการเกษตรแต่กลับนำคดีมาฟ้องต่อศาล กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๗๒/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ที่มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดคนเช่าที่ราชพัสดุตามที่ได้ยื่นคำขอไว้ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๔ เรื่อง ไม่อนุญาตให้เช่าที่ดินราชพัสดุถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ก็ได้รับคำสั่งปฏิเสธการเช่าที่ดินฉบับดังกล่าวไว้แล้ว แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๔/๒๕๕๕)

กรณีคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาโคกสำโรง ที่มีคำสั่งยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ตามมาตรา ๓ ประกอบกับมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาโคกสำโรง ได้มีหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาโคกสำโรง ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๑ แจ้งผู้ฟ้องคดีทั้งสองว่าเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาโคกสำโรง

ได้มีคำสั่งยกเลิกคำขออออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองแล้วเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๑ เนื่องจากบริเวณที่พิพาทเป็นที่ดินที่ต้องห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินตามกฎหมาย พร้อมทั้งได้แจ้งสิทธิในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งกำหนดให้ต้องอุทธรณ์ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งที่เพิกเลิกคำขออออกโฉนดที่ดิน การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๔/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน ฟ้องโต้แย้งว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าไม่สามารถออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ และต่อมา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีได้มีคำสั่งยกเลิกคำขออออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น โดยที่คำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปัตตานีที่สั่งยกเลิกคำขออออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายที่ดินที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และกรณีนี้ประมวลกฎหมายที่ดินมิได้กำหนดเรื่องการอุทธรณ์คำสั่งยกเลิกคำขออออกโฉนดที่ดินไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ออกคำสั่งตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓ ประกอบกับมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องข้อหานี้ต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งยกเลิกคำขออออกโฉนดที่ดินดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนฟ้องคดี ดังนั้นผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีข้อหานี้ต่อศาลปกครองได้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๗/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสตูล สาขาลงที่มีคำสั่งไม่รับคำขอคัตค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม นั้น เมื่อคำสั่งไม่รับคำขอคัตค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ดังนั้น ก่อนฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวผู้ฟ้องคดีทั้งสาม จึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เสียก่อน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำขอคัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินฉบับลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ ต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสตูล สาขาละงูและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสตูล สาขาละงู ได้มีคำสั่งไม่รับคำขอคัดค้านพร้อมแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบในวันดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งนั้นแต่อย่างใด ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ ยื่นคำขอคัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินฉบับลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสตูล สาขาละงู มีคำสั่งในวันดังกล่าวไม่รับคำขอคัดค้านของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ แม้ว่าคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสตูล สาขาละงู ดังกล่าวจะฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ โดยมีได้แจ้งกรณีนี้อาจอุทธรณ์ วิธีการยื่นคำอุทธรณ์และระยะเวลาการอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ ทราบ จึงมีผลให้ระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ ได้รับทราบคำสั่ง แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ ก็มิได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสามไม่ได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๗๓/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ นค ๒๗๕๘ ณ บ้านอยู่ดีมีสุข ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ ของกรมที่ดินที่ออกทับที่ดินของผู้คดีบางส่วน นั้น เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดี ได้รับแจ้งคำสั่งการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าวเมื่อใด แต่ผู้ฟ้องคดีรับว่าเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินได้ติดตั้งป้ายแจ้งการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในพื้นที่ดินแปลงพิพาทและผู้ฟ้องคดีเห็นป้ายดังกล่าวเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๖ ในขณะที่เข้าไปตัดหญ้าในที่ดินแล้ว ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยที่ยังไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงก่อนที่ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครอง ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องที่ขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ นค ๒๗๕๘ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ

กรณีพิพาทในคดีนี้เกิดจากการที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานและเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานไม่ดำเนินการจัดส่งรายชื่อและชื่อสกุลพร้อมภาพถ่ายพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน รวมทั้งรายละเอียดการคิดค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติหรือค่าไฟฟ้าผันแปร (ค่า Ft) ตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามที่มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดไว้ แต่ได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ กรณีจึงเป็นการดำเนินการที่ยังไม่ครบขั้นตอนตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่อาจใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๘/๒๕๕๕)

เมื่อเหตุแห่งการฟ้องคดีสืบเนื่องมาจากบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) มิได้ดำเนินการจัดส่งข้อมูลข่าวสารของราชการบางรายการตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดี และข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดี ยังไม่ได้ดำเนินการร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธินำกรณีดังกล่าวมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๗/๒๕๕๕ และ ที่ ๖๒๔/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

เมื่อเหตุแห่งการฟ้องคดีสืบเนื่องจากการที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ขอข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมโดยมีความประสงค์ที่จะขอข้อมูลการได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารไปให้ผู้ฟ้องคดีไม่ว่าจะเป็นเอกสารที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ส่งออกไปและเอกสารตอบกลับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทั้งหมด และมีหนังสือ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๔ ขอข้อมูลข่าวสารจากผู้อำนวยการสถาบันภาษา สังกัดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อีก ๓ รายการ แต่ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารตามหนังสือของผู้ฟ้องคดีทั้งสองฉบับแต่อย่างใด หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ผู้ฟ้องคดีต้องร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยคณะกรรมการต้องพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องเรียน ในกรณี

ที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน หกสิบวัน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน การที่ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีสิทธิฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๑/๒๕๕๕)**

กรณีฟ้องโต้แย้งว่านายอำเภอจรัลชเลเขตต์ต่อหน้าที่ในการให้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับเรื่องและผู้ฟ้องคดีร้องเรียน นั้น โดยที่มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติว่า ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๗ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๘ หรือไม่จัดหา ข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือ ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการตามนัยดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอน และวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓/๒๕๕๖)**

ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๒ ขอทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล โนนคอมจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนคอม รวม ๑๗ รายการ หลังจากนั้น องค์การบริหาร ส่วนตำบลโนนคอมได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปรับข้อมูลข่าวสาร ตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอรายการที่ ๑ ถึงรายการที่ ๑๑ ส่วนเอกสารรายการที่ ๑๒ ถึงรายการ ที่ ๑๗ นั้น ให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นคำขอต่อสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น ผู้ฟ้องคดีจึงได้อุทธรณ์ คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ต่อมา คณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ได้มีคำวินิจฉัย ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคอมปฏิบัติตามที่ ได้ยื่นยันไว้ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยเปิดเผยเอกสารรายการ ที่ ๑๔ ถึงรายการที่ ๑๗ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้ฟ้องคดี ส่วนเอกสาร

รายการที่ ๑๒ และรายการที่ ๑๓ ให้แจ้งผู้ฟ้องคดีไปขอรับได้จากสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่นผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองขอให้สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่นมอบเอกสารรายการที่ ๑๒ และรายการที่ ๑๓ ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคอมภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ทราบคำสั่งศาล และให้องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคอมส่งมอบสำเนาพร้อมคำรับรองสำเนาเอกสารดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับจากสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น โดยให้จัดส่งทางไปรษณีย์ นั้น เมื่อพิจารณาคำฟ้องประกอบคำขอของผู้ฟ้องคดีแล้วอนุมานความประสงค์ที่แท้จริงได้ว่า ผู้ฟ้องคดีต้องการเอกสารรายการที่ ๑๒ และรายการที่ ๑๓ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้ไปยื่นคำร้องขอข้อมูลข่าวสารต่อสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนด กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องการขอข้อมูลข่าวสารของราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๕/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอตรวจดูและขอสำเนาที่มีคำรับรองสำเนาถูกต้องของข้อมูลข่าวสารในความครอบครองของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๔ กรณี ต่อมา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในกรณีที่ ๓ และกรณีที่ ๔ ส่วนกรณีที่ ๑ และกรณีที่ ๒ ยังไม่สามารถพิจารณาข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีหนังสือแจ้งผลการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในกรณีที่ ๑ และกรณีที่ ๒ นั้น กรณีดังกล่าวหากผู้ฟ้องคดีเห็นว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่ไต่ยื่นคำขอ ผู้ฟ้องคดีจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการในการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อน โดยต้องร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าเป็นคำสั่งที่ออกโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก่อน และเมื่อคณะกรรมการดังกล่าวมีคำสั่งเป็นประการใดแล้ว ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งนั้น จึงจะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังจากผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ขอให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แต่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังไม่ได้ดำเนินการตามที่ผู้ฟ้องคดีไต่ยื่นคำขอผู้ฟ้องคดี

จึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๕ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการโดยรับเป็นเรื่องร้องเรียน ต่อมา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการดำเนินการกรณีการขอใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ซึ่งหนังสือร้องเรียนฉบับลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนคำสั่งต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการโดยชอบตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เนื่องจากเป็นการร้องเรียนก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับแจ้งผลการดำเนินการพิจารณาข้อมูลข่าวสารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาหนังสือลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ ตอนท้ายของหนังสือฉบับดังกล่าวปรากฏว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้แจ้งสิทธิการอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดียื่นต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลโดยมิได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้อง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๖/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นอดีตข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ดำรงตำแหน่งนักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ สังกัดงานประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในเรื่องไม่ติดตามกำกับดูแลระมัดระวังผู้ได้บังคับบัญชา ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ฟ้องคดีให้ดูแลรักษาสมุดบัญชีคณะทำงานนิทรรศการงานกาชาด และนำเงินรายได้จากการจัดนิทรรศการงานกาชาดเข้าฝากในบัญชี รวมถึงการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีคณะทำงานดังกล่าว จนเป็นเหตุให้ผู้ได้บังคับบัญชาอาศัยโอกาสที่ได้รับมอบหมาย นั้น เบียดบังเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ทำให้ราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดี คณะกรรมการได้สอบสวนเสร็จแล้วเห็นว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่โดยขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ตามความในมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เห็นควรลงโทษภาคทัณฑ์ แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีถูกลงโทษไล่ออกจากราชการไปแล้วตามคำสั่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๔ จึงให้งดโทษภาคทัณฑ์ผู้ฟ้องคดี อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเห็นชอบด้วย จึงได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ งดโทษภาคทัณฑ์ผู้ฟ้องคดี เนื่องจากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ไม่มี

เอกสารหลักฐานประกอบการอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ ขอใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยขอเอกสารรายงานการสอบสวนทางวินัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนทั้งหมด และผู้ฟ้องคดีได้สอบถามอธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในฐานะเป็นผู้ออกคำสั่งให้ชี้แจงข้อเท็จจริงทั้งหมดรวม ๖ ข้อ ซึ่งคำขอดังกล่าวเป็นการขอข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของราชการ แต่ไม่ปรากฏว่าอธิการบดีได้ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีตามคำขอโดยไม่ได้แจ้งผลใด ๆ แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชชี้แจงตามประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีสอบถามไว้ทั้ง ๖ ข้อ และแจ้งต่อผู้ฟ้องคดีภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ โดยไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดไว้โดยเฉพาะ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทนเพื่อความรับผิดทางละเมิด ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ของเทศบาลเมืองมุกดาหาร กรณีเมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีเมืองมุกดาหารได้สั่งจ่ายเช็คค่าก่อสร้างให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ร. โดยไม่ได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก เป็นเหตุให้บุคคลอื่นนำเช็คไปขึ้นเงินโดยไม่ชอบทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ต่อมา เทศบาลเมืองมุกดาหารได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๒ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยเงินค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๓๙๑,๑๓๓.๐๑ บาท หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ แจ้งเตือนให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งเตือนฉบับลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ แต่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดียังมิได้ใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์การบังคับทางปกครองดังกล่าวต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ แต่อย่างไรก็ดี กรณีจึงถือว่า

ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย อันเนื่องจากการที่เทศบาลเมืองมุกดาหารมีหนังสือ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดี ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนก่อนนำคดีมาฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธินำคดีมาฟ้อง ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๖/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดี รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๙๒,๒๒๖.๔๙ บาท กรณีผู้ฟ้องคดีเบิกจ่ายเงินค่าน้ำมัน เชื้อเพลิงของนิคมสร้างตนเองทุ่งโพธิ์ทะเลไม่ตรงตามความจริง นั้น การที่กรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการได้ออกคำสั่งตามหนังสือดังกล่าวโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงเป็นการใช้อำนาจทางปกครอง ตามกฎหมายออกคำสั่งที่มีผลกระทบต่อสถานภาพแห่งสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี คำสั่ง ตามหนังสือฉบับดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครองฯ ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวเพื่อให้มีการเยียวยาแก้ไขความเดือดร้อน เสียหายภายในฝ่ายปกครองเสียก่อนที่จะมีการนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง และโดยที่พระราชบัญญัติ ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ไม่ได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์ ไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องดำเนินการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวตามมาตรา ๓ ประกอบกับมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ต่อกรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะยื่นฟ้องคดี ต่อศาลปกครอง โดยการทำคำอุทธรณ์เป็นหนังสือระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย ที่อ้างอิงประกอบด้วย เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งพิพาทในวันใด แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้และสัญญาผ่อนชำระเงินรวมทั้ง สัญญาค้ำประกันกับผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๕ จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้ง คำสั่งพิพาทอย่างช้าที่สุดภายในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และเนื่องจากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในคำสั่งพิพาทมิได้มีการระบุสิทธิในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งการยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งเอาไว้ด้วย ดังนั้น ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ หรือการโต้แย้งคำสั่งพิพาทจึงต้องเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์ดังกล่าว แต่เมื่อไม่มี การแจ้งใหม่และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งมีระยะเวลาสั้นกว่าหนึ่งปี จึงต้องขยายออกไปเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งพิพาท ทั้งนี้ เป็นไปตาม มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงยังคงมีสิทธิยื่นอุทธรณ์

คำสั่งพิพาทได้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีจะต้องอุทธรณ์คำสั่งพิพาทโดยยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีภายในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้เป็นยุติว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการอุทธรณ์คำสั่งพิพาทต่อผู้ถูกฟ้องคดีภายในกำหนดเวลาดังกล่าวก่อนที่จะมีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะก่อนยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๐/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งปลัดจังหวัดพังงา ฟ้องโต้แย้งหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ของนายกเทศมนตรีเมืองตะกั่วป่า ที่แจ้งเตือนให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทน กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตในโครงการจัดซื้อที่ดินเพื่อทิ้งขยะของเทศบาลเมืองตะกั่วป่า ทำให้เทศบาลตะกั่วป่าได้รับความเสียหาย นั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ บัญญัติว่า ผู้ถูกดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองอาจอุทธรณ์การบังคับทางปกครองนั้นได้ วรรคสอง บัญญัติว่าการอุทธรณ์การบังคับทางปกครองให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเดียวกันกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ซึ่งคำว่า “อาจอุทธรณ์” เป็นการบัญญัติรับรองสิทธิของผู้ถูกดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองในฐานะเอกชนว่าถ้าหากไม่เห็นด้วยกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองของหน่วยงานทางปกครองแล้วผู้ถูกดำเนินการดังกล่าวก็มีสิทธิที่จะอุทธรณ์การบังคับทางปกครองดังกล่าวหรือไม่ก็ได้ แต่หากผู้ถูกดำเนินการดังกล่าวประสงค์ที่จะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองแล้วกรณีย่อมต้องตกอยู่ภายใต้บังคับเงื่อนไขการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่ผู้ถูกดำเนินการดังกล่าวต้องอุทธรณ์การบังคับทางปกครองตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เช่นนี้จึงต้องถือว่ามิกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องจากการกระทำดังกล่าวไว้โดยเฉพาะก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งเตือนให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๓,๘๔๙,๓๐๙.๖๘ บาท ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดียังมีได้ใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์การบังคับทางปกครองดังกล่าวต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องจากการที่นายกเทศมนตรีเมืองตะกั่วป่ามีหนังสือลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งเตือนให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินค่าสินไหมทดแทนก่อนนำคดีมาฟ้อง

ต่อศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๒/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการราชทัณฑ์

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะนักโทษเด็ดขาดคดีความผิดต่อชีวิตถูกคุมขังที่เรือนจำกลางเขาบินแดน ๙ ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้บัญชาการเรือนจำกลางบางขวาง ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง ลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย ลงโทษผู้ฟ้องคดีฐานร่วมกันกับนาย น. ทำร้ายร่างกายนาย ส. ถึงแก่ความตาย โดยลดชั้นจากชั้นดีมาลงเป็นชั้นเลว และให้ทำการขังเดี่ยวมีกำหนด ๓ เดือน นั้น เมื่อคำสั่งลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ ดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ประกอบกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ มิได้มีบทบัญญัติกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีระบุกรณีที่อยู่อุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นอุทธรณ์หรือคำโต้แย้งและระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งไว้ในคำสั่งทางปกครอง จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในขณะที่ผู้บัญชาการเรือนจำกลางบางขวางมีคำสั่งลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง ลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย และผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวในวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ผู้บัญชาการเรือนจำกลางบางขวางมิได้แจ้งสิทธิและระยะเวลาในการอุทธรณ์คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้จนถึงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้เป็นการเฉพาะก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะปลัดเทศบาลตำบลธาตุนาเวง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร และเป็นประธานคณะกรรมการพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนของพนักงานเทศบาลตำบลธาตุนาเวง ในครึ่งปีหลังประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของนายกเทศมนตรีตำบลธาตุนาเวง ที่มีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครึ่งปีหลัง (กันยายน ๒๕๕๑) โดยผู้ฟ้องคดีได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๐.๕ ขั้น นั้น หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการกระทำได้กล่าวผู้ฟ้องคดีชอบที่จะปรึกษาหารือต่อผู้บังคับบัญชา หากผู้บังคับบัญชาไม่ประสงค์ที่จะหารือหรือหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจง

หรือได้รับการชี้แจงแล้ว แต่เป็นคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจผู้ฟ้องคดีชอบที่จะร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาลประจำจังหวัด อันเป็นขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามข้อ ๑๔๐ วรรคหนึ่ง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสกลนคร เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า แม้ว่าคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนจะระบุวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ เป็นวันที่ออกคำสั่ง แต่ผู้ฟ้องคดีได้กล่าวในคำฟ้องว่า นายกเทศมนตรีตำบลธาตุนาเวงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ สั่งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการจัดทำคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนตามที่นายกเทศมนตรีตำบลธาตุนาเวงได้พิจารณา แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ทำตามคำสั่งดังกล่าว นายกเทศมนตรีตำบลธาตุนาเวงจึงได้จัดทำคำสั่งพิพาทด้วยตนเองโดยใช้เลขที่หนังสือเดิมและลงวันที่ย้อนหลังเป็นวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ จึงเห็นว่า ในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันที่ระบุในคำสั่งพิพาท นายกเทศมนตรีตำบลธาตุนาเวงยังมีได้ออกคำสั่งพิพาทอันมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด แต่ย่อมคาดหมายได้ว่านายกเทศมนตรีตำบลธาตุนาเวงได้ลงนามมีคำสั่งพิพาทอย่างรวดเร็วที่สุดในวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ อันเป็นวันที่นายกเทศมนตรีตำบลธาตุนาเวงสั่งให้ผู้ฟ้องคดีจัดทำคำสั่งพิพาทแต่ผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติตาม ดังนั้น หนังสือร้องทุกข์ฉบับลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการร้องทุกข์กรณี นายกเทศมนตรีตำบลธาตุนาเวงมีคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนไม่ชอบด้วยกฎหมาย และย่อมฟังได้ต่อไปว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ร้องทุกข์ไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยการร้องทุกข์แต่อย่างใด จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๒/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา ๒ เป็นผู้บังคับบัญชาใกล้เคียงผู้ฟ้องคดีทำให้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายตลอดมา ขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเป็นธรรมและชอบธรรม มิใช่ถูกกลั่นแกล้งจากผู้บังคับบัญชา นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการร้องทุกข์กล่าวหาผู้บังคับบัญชาว่าได้ใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้ฟ้องคดีโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้องตามข้อ ๓๗ วรรคหนึ่ง ของข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามกฎหมายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง

แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๕/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะพนักงานมหาวิทยาลัยในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ฟ้องโต้แย้งคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔) ว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนแล้วดำเนินการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดีใหม่ นั้น โดยที่คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ที่สั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ๐.๕ ชั้น เป็นคำสั่งที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และเมื่อผู้ฟ้องคดีมีสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจอันเนื่องมาจากคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนดังกล่าวก็ชอบที่จะร้องทุกข์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยการสอบสวนพิจารณา การลงโทษ การออกจากราชการ การสั่งพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ฉบับลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ และฉบับลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ ปรากฏว่า เป็นการร้องเรียนในทำนองที่ว่าประธานหลักสูตรการจัดการเทคโนโลยี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) หัวหน้าภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) และคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีโดยไม่เป็นธรรมและกลั่นแกล้งผู้ฟ้องคดีด้วยวิธีการต่าง ๆ อันเป็นคนละส่วนกันกับคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือน โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์หรือมีความคับข้องใจอันเนื่องมาจากคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนที่พิพาทแต่อย่างใด กรณีจึงไม่อาจรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์เกี่ยวกับคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองแต่ประการใด กรณีจึงเป็นการฟ้องคดีข้อหานี้โดยที่ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๕/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของมหาวิทยาลัยมหิดลที่ให้ข้าราชการได้รับค่าตอบแทนพิเศษ ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะกำหนดวันสิ้นสุดการได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดคณะทันตแพทยศาสตร์ เห็นว่าคำสั่งของมหาวิทยาลัยมหิดลดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อประธานคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ โดยยื่นผ่านอธิการบดี ตามข้อ ๒๕ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และคำสั่งดังกล่าวก็ได้แจ้งสิทธิอุทธรณ์แก่ผู้ฟ้องคดีไว้แล้ว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์คำสั่งตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๕ วรรคสอง (๓) ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และตามการแจ้งสิทธิอุทธรณ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เป็นผู้มีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑ และความเห็นของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่อนุญาติสิทธิการเบิกสวัสดิการค่าเช่าบ้านแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งไม่อนุญาติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้านดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงโต้แย้งด้วยวาจาในวันรับทราบคำสั่ง หลังจากนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑ ได้หารือสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการของผู้ฟ้องคดีต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณากรณีหารือสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิร้องทุกข์แล้วตามข้อ ๔ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ การที่ผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งด้วยวาจาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑ ได้หารือไปยังเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเพียงการแสดงความประสงค์ของผู้ฟ้องคดีที่จะปรึกษาหารือสอบถามกับผู้บังคับบัญชา เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับคำชี้แจงแล้วไม่เป็นที่พอใจก็ชอบที่จะร้องทุกข์โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับหนังสือแจ้งการหารือตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔ และข้อ ๕ ดังกล่าว แต่ถ้าการแจ้งข้อหารือดังกล่าวไม่ได้ระบุระยะเวลาการร้องทุกข์ตามข้อ ๕ ของระเบียบดังกล่าว ระยะเวลาในการร้องทุกข์ก็จะขยายเป็นหนึ่งปีตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อได้รับแจ้งผลการพิจารณาคำร้องทุกข์แล้วผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วย หรือไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาคำร้องทุกข์ภายในระยะเวลาตามที่กฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าวกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงจะมีสิทธิ

นำคดีมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในระยะเวลาที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กำหนด เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏเพียงว่า เลขราชการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหนังสือลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ตอบข้อหารือดังกล่าว แต่ไม่ปรากฏว่าผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑ ได้มีการแจ้งผู้ฟ้องคดีเกี่ยวกับข้อหารือดังกล่าวเมื่อใด และไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการยื่นคำร้องทุกข์เกี่ยวกับคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดี เบิกค่าเช่าบ้านก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง ขอให้เพิกถอนคำสั่งที่ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้านจึงเป็นการฟ้องคดีโดยที่ผู้ฟ้องคดี มิได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายให้เป็นไปตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่ให้ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินเดือนร้อยละ ๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบที่ ๒ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ ขอคำสั่งชี้แจง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตามแบบประเมินผลการปฏิบัติราชการข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ของผู้ฟ้องคดีต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ซึ่งรายละเอียดของหนังสือดังกล่าวผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ ให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดี ประกอบกับการให้ถ้อยคำของผู้ฟ้องคดีในชั้นไต่สวนของ ศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ร้องทุกข์กรณี การเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบที่ ๒ ดังกล่าวแต่อย่างใด จึงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามข้อ ๖ (๑) ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงไม่อาจรับฟังได้ว่าหนังสือ ฉบับดังกล่าวเป็นหนังสือที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะอุทธรณ์และร้องทุกข์ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ในอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีขอให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาชดเชยค่าเสียหายจากการเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบที่ ๒ ดังกล่าวนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้ร้องทุกข์ก่อนฟ้องคดี จึงถือว่าผู้ฟ้องคดี ยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องในส่วนนี้ไว้พิจารณาได้เช่นเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด
ที่ ๓๔๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง
ชี้แจงกรณีอุทธรณ์การขอให้ทบทวนการทดลองปฏิบัติหน้าที่ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ว่า
ผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ได้รับยกเว้นการทดลองปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับการบรรจุ
แต่งตั้งตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการทดลองปฏิบัติหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๔๓
และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของเลขาธิการ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเรื่อง ชี้แจงกรณีอุทธรณ์
การขอให้ทบทวนการทดลองปฏิบัติหน้าที่ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ผู้ฟ้องคดีจะต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวโดยยื่นต่อเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๔
แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ แต่เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำสั่ง
ของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง
ชี้แจงกรณีอุทธรณ์การขอให้ทบทวนการทดลองปฏิบัติหน้าที่ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔
แล้วไม่ได้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลา
สำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ และมีได้มีการแจ้งหลักเกณฑ์ดังกล่าวใหม่ ดังนั้น
ระยะเวลายื่นอุทธรณ์จึงขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่รับคำสั่งตามนัยมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวแต่ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการเช่นนั้นแต่อย่างใด กรณีจึงถือว่า
ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีในประเด็นนี้โดยมิได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย
ตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องในข้อหาที่สองนี้ไว้พิจารณาได้
ตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครอง
สูงสุดที่ ๔๔๐/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้สมัครสอบคัดเลือกพนักงานเทศบาล ตำแหน่ง
สายงานผู้ปฏิบัติ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสายงานผู้บริหารของเทศบาลตำบลบางหลวง
ในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริการสาธารณสุข (นักบริหารงานสาธารณสุข ระดับ ๖) ฟ้องโต้แย้ง
การดำเนินการสอบคัดเลือกพนักงานเทศบาลตำแหน่งสายงานผู้ปฏิบัติเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สายงานบริหารของเทศบาลตำบลบางหลวงตามประกาศ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ และ
ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (ภาค ค) ที่ไม่มีชื่อผู้ฟ้องคดี
เป็นผู้มีสิทธิเข้าสอบ นั้น เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีการร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการ
พนักงานเทศบาลจังหวัดนครปฐม (ก.ท.จ. นครปฐม) เพื่อขอให้มีการแก้ไขการปฏิบัติไม่ถูกต้อง
หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในกรณีดังกล่าวก่อนฟ้องคดีแต่อย่างใด ตามข้อ ๑๔๐ และข้อ ๑๔๑

ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครปฐม เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ กรณีจึงไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๐/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการ ตำแหน่งวิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ สังกัดกรมพัฒนาที่ดิน ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินที่เลื่อนเงินเดือนครั้งที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ นั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์หรืออุทธรณ์คำสั่งต่ออธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน และต่อมา ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่าการเลื่อนเงินเดือนผู้ฟ้องคดีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการ จึงได้แจ้งให้อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินยกเลิกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนดังกล่าวแล้วดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินได้ออกคำสั่ง ที่ ๑๘๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ยกเลิกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนดังกล่าว และออกคำสั่ง ที่ ๑๘๓/๒๕๕๕ เรื่อง เลื่อนเงินเดือนข้าราชการ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ตามคำสั่งของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕ การที่อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินได้ออกคำสั่งที่ ๑๘๒/๒๕๕๕ เรื่อง ยกเลิกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ตามผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการครั้งที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งมีผลเป็นการยกเลิกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีเพียงรายเดียว อันเป็นผลมาจากการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบข้อ ๒๐ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามที่ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ออกคำสั่ง ที่ ๑๘๓/๒๕๕๕ เรื่อง เลื่อนเงินเดือนข้าราชการ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ตามคำสั่งของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงถือได้ว่าอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินออกคำสั่งทางปกครองใหม่ที่มีผลไปแก้ไขการเลื่อนเงินเดือนครั้งที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้วหากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวยังไม่ถูกต้อง ก็ขอที่จะใช้สิทธิร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการร้องทุกข์ต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๗/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้อำนวยการสำนักความปลอดภัยแรงงานมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการเลื่อนเงินเดือนปีงบประมาณ ๒๕๕๕ รอบที่ ๑ (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕) ให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ โดยผู้ฟ้องคดีได้รับคะแนนประเมินผลการปฏิบัติราชการร้อยละ ๔๘.๔๐ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ซึ่งแจ้งตามหนังสือลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก่อนการฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นผู้ฟ้องคดีมิได้ใช้สิทธิร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนในรอบดังกล่าวแต่อย่างใด ทั้งนี้ แม้ผู้ฟ้องคดีจะโต้แย้งว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ร้องทุกข์ต่ออธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานแล้วก็ตาม แต่จากการตรวจสอบเนื้อหาในหนังสือดังกล่าว ปรากฏว่ามีเนื้อหาเป็นเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งการตกลงตัวชีวิต การปฏิบัติงาน การมอบหมายงาน และกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีลงลายมือชื่อปฏิบัติงานแต่ไม่ได้อยู่ปฏิบัติงาน ซึ่งไม่อาจถือได้ว่าเป็นการร้องทุกข์เกี่ยวกับการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนปีงบประมาณ ๒๕๕๕ รอบที่ ๑ (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕) ประกอบกับผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงต่อศาลปกครองสูงสุดว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ ร้องทุกข์ต่อปลัดกระทรวงแรงงาน กรณีไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนดังกล่าว แต่ก็เห็นได้ว่าเป็นการยื่นหนังสือร้องทุกข์หลังจากศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว คดีนี้ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะก่อนการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๗/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าสอบสัมภาษณ์แต่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานฟ้องโต้แย้งว่า การดำเนินการคัดเลือกข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนการคัดเลือกดังกล่าว นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องร้องทุกข์เป็นหนังสือต่อ ก.ค.ศ. ภายในสามสิบวันนับแต่รับทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ตามมาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกอบกับข้อ ๕ และข้อ ๗ (๑) ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะก่อนนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครอง เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการร้องทุกข์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครอง ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๗๗/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งนักบริหารงานทั่วไป ระดับ ๖ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตที่มีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๒ ลงโทษลดขั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดีหนึ่งขั้น และมีคำสั่ง ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ นั้น ไม่ว่าวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งพิพาททั้งสองคำสั่งจะเป็นวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งทางไปรษณีย์ตอบรับภายในประเทศ ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาล หรือเป็นวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๓ ตามหนังสือองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๓ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างก็ตามผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะตั้งอุทธรณ์และร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งที่พิพาท ตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๑๓ ข้อ ๑๑๔ และข้อ ๑๓๖ ของประกาศคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดภูเก็ต เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์และร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตภายในระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในประกาศดังกล่าว แล้วนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ จึงเป็นการฟ้องคดีโดยมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่มีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๙๐/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการครู ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวิทย์ฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโนนสังวิทยาคาร ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๙ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน ๓ ราย ตามมติของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๙ ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ นั้น โดยที่ มาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือ มีความคับข้องใจ เนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี โดยได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้เป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์ และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีจึงถือได้ว่ามีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการ สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีไว้โดยเฉพาะแล้วเมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่า ก่อนที่จะได้มีการยื่นฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ ที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับกรณีคำสั่งของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๙ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มี สิทธิฟ้องเพื่อขอให้ศาลปกครองเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๕๒/๒๕๕๖ และ ที่ ๙๓/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องโต้แย้งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการตำรวจ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ว่า มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ ให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ จำนวน ๑๙๕ ราย ในส่วนที่แต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่ง ผู้บังคับการ จำนวน ๒๐ ราย โดยไม่ปรากฏชื่อผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อคดีนี้การแก้ไขความเดือดร้อน หรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองต้องดำเนินการตามข้อ ๔ และข้อ ๕ (๖) ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยยื่นเรื่องร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการ ข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ให้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย ของผู้ฟ้องคดีตามข้อ ๖ ของกฎ ก.ตร. ดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดี ได้ดำเนินการร้องทุกข์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. ดังกล่าวก่อนฟ้องคดี ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๔/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้สมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ พ.ศ. ๒๕๕๕ กลุ่มสายงานป้องกันและปราบปราม (ศขต.๑๒) ตามประกาศศูนย์ปฏิบัติการตำรวจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เรื่อง รับสมัครและคัดเลือกบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิประกาศนียบัตรประโยค มัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า เพื่อบรรจุเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ ฟ้องโต้แย้งประกาศศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดน ภาคใต้ เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกและผู้ได้รับคัดเลือกสำรองในการรับสมัครและคัดเลือก

บุคคลภายนอกผู้มีวุฒิประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า เพื่อบรรจุเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยไม่ปรากฏชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับคัดเลือก นั้น แม้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ เพื่อขอทราบผลการคัดเลือกต่อผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ตาม แต่หนังสือของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นเพียงการยื่นคำขอเพื่อขอทราบเหตุผลของการที่ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการคัดเลือกตามที่ประกาศรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกฯ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ได้กำหนดไว้ให้ผู้สมัครสอบที่ประสงค์จะตรวจสอบผลการคัดเลือกให้ยื่นคำขอเพื่อขอทราบผลการสอบภายใน ๗ วัน นับแต่วันประกาศผลสอบเท่านั้น หนังสือลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงไม่อาจถือเป็นการยื่นอุทธรณ์ประกาศรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกฯ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ดังกล่าวแต่อย่างใด นอกจากนี้ แม้ผู้ฟ้องคดีจะได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ อุทธรณ์คำสั่งพิจารณาให้เป็นผู้ไม่มีสิทธิเข้ารับการฝึกอบรมตำรวจชั้นประทวนรุ่น ๒๕๕๕ ถึงผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งหนังสือดังกล่าวถือเป็นการอุทธรณ์ประกาศรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกฯ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ไม่ปรากฏชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับคัดเลือกก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวไว้เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๓/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชาหน่วยงานป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจภูธรปากน้ำประแสร์ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาตำรวจภูธรจังหวัดระยองได้มีคำสั่งหักเงินประจำตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากที่ผู้บังคับบัญชาตำรวจภูธรจังหวัดระยองได้ตัดเงินประจำตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีแล้วผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการร้องทุกข์เป็นหนังสือโดยยื่นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร. ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ตามข้อ ๔ และข้อ ๗ ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนด ตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๗/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ได้รับการรับรองการใช้สิทธิเบิกสวัสดิการของทางราชการ ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนที่ปฏิเสธการเบิกสวัสดิการบุตรของผู้ฟ้องคดีโดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น เมื่อคำสั่งปฏิเสธการเบิกสวัสดิการบุตรของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่อันมีผลเป็นการระงับสิทธิในการเบิกสวัสดิการบุตรของผู้ฟ้องคดี คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ อย่างไรก็ตาม คำสั่งปฏิเสธการเบิกสวัสดิการบุตรทั้งสองของผู้ฟ้องคดีเป็นคำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ หากผู้ฟ้องคดีไม่พอใจจะต้องอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวก่อนภาคีมาฟ้องต่อศาล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เมื่อพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ มิได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่ง ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงของผู้ฟ้องคดีว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน ได้แจ้งระงับสิทธิเบิกสวัสดิการบุตรของผู้ฟ้องคดี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนตามคำแนะนำของฝ่ายการเงินได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ฟ้องคดีหมดสิทธิเบิกสวัสดิการดังกล่าวโดยอ้างข้อหาหรือของกรมบัญชีกลาง แต่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสืออุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวแต่ประการใด ผู้ฟ้องคดีจึงยังมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๐/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งวิศวกรเครื่องกลชำนาญการพิเศษ สำนักวิศวกรรมยานยนต์ กรมการขนส่งทางบก สังกัดกระทรวงคมนาคม ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ฟ้องโต้แย้งคำสั่งลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ของปลัดกระทรวงคมนาคมที่เลื่อนข้าราชการผู้ได้รับการคัดเลือกจำนวน ๑๓ ราย ขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง โดยไม่มีชื่อผู้ฟ้องคดี นั้น คำสั่งพิพาทดังกล่าวมีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งตามมาตรา ๑๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า การร้องทุกข์ที่เหตุเกิดจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี

ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรีให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. จึงเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องนั้นไว้เป็นการเฉพาะ เมื่อผู้ฟ้องคดีชี้แจงว่าผู้ฟ้องคดียังมีไม่ได้ดำเนินการร้องทุกข์กรณีคำสั่งพิพาทดังกล่าวต่อ ก.พ.ค. จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังมีไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๕/๒๕๕๗)

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะเป็นข้าราชการ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลสูงเม่น ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้อำนวยการโรงพยาบาลสูงเม่นในฐานะประธานคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอ อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ที่ไม่จัดสรรเงินเสริมสร้างแรงจูงใจ ตามผลการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น การที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสูงเม่นไม่จัดสรรเงินเสริมสร้างแรงจูงใจ ตามผลการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีที่ไม่อาจอุทธรณ์ได้ตามหมวด ๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีจึงชอบที่จะใช้สิทธิร้องทุกข์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด จึงเห็นได้ว่า มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้เป็นการเฉพาะแล้ว เมื่อเหตุแห่งการร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีเกิดจากการกระทำของผู้อำนวยการโรงพยาบาลสูงเม่น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับตามนัยข้อ ๒๐ (๑) ของกฎ ก.พ.ค. ฉบับดังกล่าวซึ่งกรณีนี้ คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ และตามกฎ ก.พ.ค. ฉบับดังกล่าวผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี ดังนั้น แม้ว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะเป็นผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุขก็ตาม แต่เมื่อการกระทำอันเป็นมูลเหตุแห่งการร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไม่ได้อยู่ในอำนาจพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และปลัดกระทรวงสาธารณสุข การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อขอความเป็นธรรมกรณีถูกผู้บังคับบัญชาเกลี้ยกล่อม ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยอ้างว่านาง ศ. หัวหน้ากลุ่มงานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชนไม่สนับสนุนงานในหน้าที่รับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีและเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมในการไม่จัดสรรเงินเสริมสร้างแรงจูงใจตามผลงานเพื่อผู้ปฏิบัติงานปฐมภูมิปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกลุ่มงานปฐมภูมิและพยายามที่จะโยกย้ายผู้ฟ้องคดีกับพวกโดยที่ไม่ได้ร้องขอ ทั้งที่ ผู้ฟ้องคดีกับพวกไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า หลังจากที่ผู้ฟ้องคดีทราบว่าจะไม่ได้รับ

เงินเสริมสร้างแรงจูงใจ ตามผลการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิ ในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๒๐ (๑) ของกฎ ก.พ.ค. ฉบับดังกล่าวแต่อย่างไร จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีสิทธิฟ้องในส่วนของการจัดสรรเงินเสริมสร้างแรงจูงใจตามผลงานเพื่อผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิในระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ส่งลงโทษใส่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ นั้น เมื่อปรากฏว่า ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลห้วยขวางมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ แจ้งคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่ส่งลงโทษใส่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการให้ผู้ฟ้องคดีทราบเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ โดยระบุในบันทึกด้วยว่า หากผู้ถูกลงโทษประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.ตร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง ตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเลขานุการ ก.ตร. มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงต่อศาลว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่ส่งลงโทษใส่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการต่อ ก.ตร. แต่อย่างไร จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนหน้าคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๕/๒๕๕๕)

คำสั่งของกรมอุทธรณ์ที่ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยลูกจ้างประจำ พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๓๔ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ลูกจ้างประจำผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาตามข้อบังคับนี้ใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามข้อบังคับนี้ ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาได้ และวรรคสอง กำหนดว่า การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารโดยอนุโลม และพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาก่อนยื่นฟ้องคดีนี้ มีเพียงข้อกล่าวอ้างในอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่าผู้ฟ้องคดีเดินทางไปพบนายทหารพระธรรมนูญเพื่อขอคำปรึกษาในการทำเรื่องร้องทุกข์แต่ยังนัดต่อไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่การจัดทำเอกสารร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา

ผู้ฟ้องคดียอมอยู่ในวิสัยที่จะทำได้โดยไม่ยากเมื่อได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดก่อนฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้เช่าที่ดินที่อยู่ในแนวเขตที่จะเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๒ ฟ้องโต้แย้งการที่การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นของอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนและจำนวนเงินค่าทดแทน มีหนังสือปฏิเสธการจ่ายเงินค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนให้กับผู้ฟ้องคดี นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดียังมิได้อุทธรณ์เงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังกล่าวก่อนฟ้องคดีต่อศาล จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๐/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองในฐานะผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ถูกเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางหลวงเทศบาลสายเชื่อมระหว่างถนนพหลโยธินกับถนนรัตนโกสินทร์สมโภช พ.ศ. ๒๕๔๕ ฟ้องโต้แย้งการกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืนของกรุงเทพมหานคร นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับเงินค่าทดแทนจากกรุงเทพมหานครแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าการกำหนดเงินค่าทดแทนที่จ่ายให้แก่ตนไม่เป็นธรรม จึงนำคดีมาฟ้องขอให้จ่ายเงินค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากการที่ต้องออกจากอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนจำนวน ๕๕,๗๒๙ บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งแม้ในการกำหนดเงินค่าทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองดังกล่าวคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นได้กำหนดเงินค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืน แยกเป็นเงินค่าทดแทนที่ดินจำนวน ๓๙๑,๒๐๐ บาท เงินค่าทดแทนโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง (ทาวน์เฮ้าส์) จำนวน ๕๒๖,๔๖๘ บาท และเงินค่าทดแทนรั้วคอนกรีตจำนวน ๓๐,๘๒๓ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๙๔๘,๔๙๑ บาท โดยมีได้กำหนดเงินค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากการที่ต้องออกจากอสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา ๒๑ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองก็ตาม แต่การที่กรุงเทพมหานครจ่ายเงินค่าทดแทนตามราคาที่คณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นได้กำหนดไว้ในจำนวนเงินดังกล่าว ย่อมถือได้ว่ากรุงเทพมหานคร

โดยคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การเวนคืนนี้เป็นกรณีที่ไม่สมควรจ่ายเงินค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากการที่ต้องออกจากอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง หากผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่เห็นด้วยกับการไม่กำหนดเงินค่าทดแทนในส่วนดังกล่าว ก็ขอที่จะยื่นอุทธรณ์การกำหนดเงินค่าทดแทนนั้นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายในระยะเวลาตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว หรือยื่นอุทธรณ์ไปพร้อมกับการอุทธรณ์เงินค่าทดแทนที่ดิน เงินค่าทดแทนโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือเงินค่าทดแทนรั้วคอนกรีต ดังเช่น กรณีของเจ้าของอสังหาริมทรัพย์แปลงข้างเคียงตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองกล่าวอ้าง ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้ยื่นอุทธรณ์เงินค่าทดแทนความเสียหาย เนื่องจากการที่ต้องออกจากอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่มีสิทธิฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากการที่ต้องออกจากอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนพร้อมดอกเบี้ยต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของเทศบาลเมืองพิจิตร โดยนายกเทศมนตรีเมืองพิจิตร ที่ปฏิเสธไม่รับคำเสนอขายของผู้ฟ้องคดีในการสอบราคาซื้อสื่อการเรียนการสอน เครื่องเล่นเด็ก และอุปกรณ์พัฒนาเด็กปฐมวัย นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คำสั่งปฏิเสธดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ประกอบข้อ ๑ (๑) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งในกรณีนี้ผู้ฟ้องคดีต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวต่อเทศบาลเมืองพิจิตร และนายกเทศมนตรีเมืองพิจิตรตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ ส่วนที่ ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ การที่เทศบาลเมืองพิจิตร และนายกเทศมนตรีเมืองพิจิตรมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งคำสั่งไม่รับคำเสนอของผู้ฟ้องคดี พร้อมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ส่งไปยังภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดีตามที่ผู้ฟ้องคดีให้ไว้ทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ และปรากฏชื่อนาง บ. ซึ่งเป็นพนักงานบริษัทของผู้ฟ้องคดีลงนามรับไว้เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ กรณีจึงต้องถือว่าได้มีการแจ้งคำสั่งถึงผู้ฟ้องคดีและผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้อุทธรณ์คำสั่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการ

ตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนด จึงยังไม่อาจใช้สิทธิฟ้องคดีเพื่อโต้แย้งเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งที่พิพาทได้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๗/๒๕๕๗)

มูลเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้จัดการฝ่ายก่อสร้างและบำรุงรักษา และหัวหน้าส่วนสถาปนิก ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ในฐานะคณะกรรมการจัดจ้างดำเนินการคัดเลือกผู้เสนอราคาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ทำงานจ้างออกแบบกับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด และผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ที่จะขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่สั่งจ้างบริษัท ม. เข้าทำงานออกแบบและตกแต่งภายในกับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งคำสั่งรับหรือไม่รับคำเสนอราคาในการจัดจ้างออกแบบพิพาทเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ประกอบข้อ ๑ (๑) ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งจัดจ้างต่อบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ แล้วแต่ไม่ได้รับคำชี้แจงจากบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าหนังสือของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ มีเนื้อหาสาระแต่เพียงว่าผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ขอตรวจสอบเอกสารผลการพิจารณาและการให้คะแนนทางเทคนิคตลอดจนผลการตัดสินของคณะกรรมการจัดจ้าง โดยขอใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เท่านั้น อีกทั้ง คณะกรรมการจัดจ้างได้เสนอรายงานพร้อมความเห็นต่อกรรมการผู้จัดการใหญ่หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากกรรมการผู้จัดการใหญ่ในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เพื่อพิจารณาสั่งจ้าง ซึ่งเป็นระยะเวลาภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ถึงบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดหนังสือดังกล่าวจึงไม่ใช่หนังสืออุทธรณ์คำสั่งจ้างหรือคำสั่งไม่รับคำเสนอราคาของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่อาจนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๒๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีโต้แย้งคำสั่งของสำนักงานเทศบาลทุ่งสงที่มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคาร นั้น เมื่อปรากฏว่า ได้มีการแจ้งคำสั่งดังกล่าวโดยวิธีปิดประกาศ ณ อาคารหรือบริเวณที่ตั้งอาคารที่ทำการด้านหน้าอาคารของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓

จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบคำสั่งนั้นเมื่อพ้นกำหนดสามวันนับแต่วันที่ได้รับการปิดประกาศคำสั่งดังกล่าวแล้ว คือ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ อีกทั้ง คำสั่งดังกล่าวได้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ไว้แล้ว แต่ก็ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งตามที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารกำหนด กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องดังกล่าวตามที่กฎหมายเฉพาะกำหนดไว้ให้ครบถ้วนก่อนที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาล ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๗๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของอธิบดีกรมทางหลวง ที่ไม่อนุญาตให้ก่อสร้างอาคารเพื่อเป็นศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าประจำตำบลในบริเวณเขตทางหลวง เมื่อคำสั่งไม่อนุญาตให้ก่อสร้างอาคารดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงมีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล อันเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และเมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ จะเห็นได้ว่ามิได้มีการกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์คำสั่งภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ กรณีดังกล่าวผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง นั้นโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และโดยที่อธิบดีกรมทางหลวงมิได้แจ้งสิทธิและระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ดังนั้นหากผู้ฟ้องคดีไม่พอใจคำสั่งไม่อนุญาตให้ก่อสร้างอาคารดังกล่าวผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นหนังสืออุทธรณ์คำสั่งต่ออธิบดีกรมทางหลวงภายในหนึ่งปีนับแต่ได้รับแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งของอธิบดีกรมทางหลวงที่ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคารตามหนังสือลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้อุทธรณ์โต้แย้งคัดค้านคำสั่งดังกล่าวแต่อย่างใด กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าของผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิฟ้องโต้แย้งคำสั่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขานัน ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าของผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินบริเวณพิพาทได้รับความเดือดร้อนจากการที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขานันมีคำสั่ง ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ เรื่อง ให้นำบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติเขานัน หรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม ทั้งนี้ ในคำสั่งฉบับดังกล่าวระบุให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนี้ต่อหัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขานัน ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับแจ้งคำสั่งนี้ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งดังกล่าวนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขานันลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อหัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขานันก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล จึงถือว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องโต้แย้งประกาศ อ.ก.พ. กรมการปกครอง ของอธิบดีกรมการปกครอง เรื่อง ประกาศผลการคัดเลือกเพื่อศึกษาอบรมหลักสูตรนายอำเภอ รุ่นที่ ๗๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ : กลุ่มผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน นั้น เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองโดยที่ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการร้องทุกข์ตามความในมาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วยข้อ ๒๐ (๓) ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๐/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี โดยใช้มาตรการบังคับทางปกครองอายัดเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนของผู้ฟ้องคดีจำนวน ๗,๙๓๘ บาท จากสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำกัด โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครคืนเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่อายัดไว้ จำนวน ๗,๙๓๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ ชี้แจงต่อศาลปกครอง ชั้นต้นว่า หลังจากผู้ฟ้องคดีทราบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครมีหนังสือแจ้งอายัดและให้สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำกัด ส่งมอบเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนของผู้ฟ้องคดีให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครแล้ว ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้ง ข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ก่อนยื่นฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีมิได้อุทธรณ์การบังคับทางปกครองในกรณีที่น่ามาฟ้องคดีเสียก่อนตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ฯ อันเป็นการไม่ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการที่มีกฎหมายกำหนดสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ จึงยังไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีสิทธิยื่นฟ้องคดีนี้ได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๘/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้อยู่บ้าน ฟ้องโต้แย้งว่า นายอำเภอเมืองนครนายกดำเนินการจัดการเลือกผู้อยู่บ้าน หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นาย ส. เป็นผู้ขาดคุณสมบัติสมัครรับเลือกผู้อยู่บ้าน หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าทราย เพิกถอนคำสั่งของนายอำเภอเมืองนครนายกที่แต่งตั้งนาย ส. เป็นผู้อยู่บ้าน นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังจากที่ได้มีการเลือกผู้อยู่บ้านดังกล่าวเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้คัดค้านผลการเลือกผู้อยู่บ้านดังกล่าวต่อนายอำเภอเมืองนครนายกตามข้อ ๘๘ วรรคหนึ่งของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้อยู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีจึงเป็นการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองโดยที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการโต้แย้งคัดค้านตามที่ระเบียบกำหนดไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจฟ้องคดีในข้อหานี้ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๔/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้อยู่บ้าน บ้านเทพศิรี หมู่ที่ ๖ ตำบลเทพศิรี อำเภอनावัง จังหวัดหนองบัวลำภู ฟ้องโต้แย้งคำสั่งแต่งตั้งผู้อยู่บ้าน หมู่ที่ ๖ ตำบลเทพศิรี อำเภอनावัง จังหวัดหนองบัวลำภู ของนายอำเภอनावัง นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่า

การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรมเนื่องจากผู้ได้รับการเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ ผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะต้องมีคำร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านเป็นหนังสือยื่นต่อนายอำเภอหาวิ้งภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้มีการแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านตามข้อ ๘๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการคัดค้านผลการเลือกผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวต่อนายอำเภอหาวิ้งตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวกำหนด การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาล จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีในขณะที่ยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๔/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้เปิดสถานประกอบการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มใช้ชื่อว่า ไท้ม เรสเตอรองท์ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะผู้ดูแลสถานประกอบการดังกล่าวฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ ที่สั่งปิดสถานประกอบการของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง นั้น การออกคำสั่งพิพาทดังกล่าวอาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๒ คำสั่งปิดสถานประกอบการของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง แต่เนื่องจากในกรณีนี้ไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น หากผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะต้องยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ อ้างว่าได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ อุทธรณ์คำสั่งปิดสถานประกอบการ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ ของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีแล้วนั้น เมื่อพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสองที่ระบุไว้ในหนังสือดังกล่าวที่ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีชะลอการปิดร้านนั้น ก็เป็นเพียงการขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่ให้ปิดสถานประกอบการของผู้ฟ้องคดีทั้งสองเท่านั้น มิได้เป็นการโต้แย้งหรือขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีทบทวนคำสั่งใหม่แต่อย่างใด หนังสือของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ฉบับลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ จึงไม่ถือเป็นคำอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อกรณียังไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้อุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์การตามรัฐธรรมนูญ

กรณีฟ้องโต้แย้งคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น การวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินดังกล่าว เป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินฯ มิได้บัญญัติขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้เป็นการเฉพาะ ประกอบกับการกระทำอันเป็นเหตุที่พิพาทของผู้ตรวจการแผ่นดินในคดีนี้ มิได้มีลักษณะเป็นการกระทำขององค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะอันเป็นเหตุยกเว้นมิให้นำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มาใช้บังคับตามนัยมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น การดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองในคดีนี้ จึงอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน อันเป็นกฎหมายกลางที่บัญญัติเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ โดยที่คดีนี้ผู้ตรวจการแผ่นดินได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินฯ วินิจฉัยให้ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ซึ่งมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแต่ละคนปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระและรับผิดชอบตามขอบเขตของงานที่ได้รับมอบหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนด การวินิจฉัยหรือการมีคำสั่งของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี จึงมิได้มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจกระทำการโดยคณะบุคคลหรือในรูปคณะกรรมการที่ไม่อยู่ในบังคับให้ต้องอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยคณะกรรมการตามนัยมาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งและเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบข้อ ๒ (๑๕) ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อคำฟ้องคดีนี้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ตรวจการแผ่นดินก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายอันเป็นเงื่อนไขการฟ้องคดีตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๐/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่ไม่รับเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา นั้น เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มิได้บัญญัติขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้เป็นการเฉพาะ ประกอบกับการกระทำอันเป็นเหตุที่พิพาทของผู้ตรวจการแผ่นดินในคดีนี้ มิได้มีลักษณะเป็นการกระทำขององค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะอันเป็นเหตุยกเว้นมิให้นำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มาใช้บังคับตามนัยมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น การดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองในคดีนี้ จึงอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ อันเป็นกฎหมายกลางที่บัญญัติเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยที่คดีนี้ผู้ตรวจการแผ่นดินได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินฯ วินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา ซึ่งมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแต่ละคนปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระและรับผิดชอบตามขอบเขตของงานที่ได้รับมอบหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนด การวินิจฉัยหรือการมีคำสั่งของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ไม่รับเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา จึงมิได้มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจกระทำการโดยคณะบุคคลหรือในรูปคณะกรรมการที่ไม่อยู่ในบังคับให้ต้องอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยคณะกรรมการตามนัยมาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งและเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบข้อ ๒ (๑๕) ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าผู้ตรวจการแผ่นดินวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา และผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งมีระยะเวลานับจากวันที่เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือแจ้งผลวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินให้ผู้ฟ้องคดีทราบเพียง ๑๗ วัน โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงตามคำฟ้องว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ตรวจการแผ่นดินก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองหรือไม่ ประการใด กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดียังมิได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดอันเป็นเงื่อนไขการฟ้องคดี ตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๙/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่มีคำสั่งให้ยุติการพิจารณาข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี และให้กระทรวงการคลังชดเชยค่าเสียหาย อันเนื่องมาจากคำวินิจฉัยดังกล่าว นั้น เมื่อปรากฏว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มิได้บัญญัติขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้เป็นการเฉพาะ ประกอบกับการกระทำอันเป็นเหตุพิพาทของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในคดีนี้มีได้มีลักษณะเป็นการกระทำขององค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ อันเป็นเหตุยกเว้นมิให้นำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มาใช้บังคับตามนัยมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งและเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งตามนัยมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ประกอบข้อ ๒ (๑๕) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ตรวจการแผ่นดินก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายอันเป็นเงื่อนไขการฟ้องคดีตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖/๒๕๕๘)

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่วินิจฉัยให้ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี และให้กระทรวงการคลัง และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ชดเชยค่าเสียหายอันเนื่องมาจากคำวินิจฉัยดังกล่าวว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มิได้บัญญัติขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้เป็นการเฉพาะ ประกอบกับการกระทำอันเป็นเหตุพิพาทของผู้ตรวจการแผ่นดินในคดีนี้ มิได้มีลักษณะเป็นการกระทำขององค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะอันเป็นเหตุยกเว้นมิให้นำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มาใช้บังคับตามนัยมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อีกทั้ง การวินิจฉัยหรือการมีคำสั่งของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระภายในขอบเขตงานที่ได้รับมอบหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนดตามนัยมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีจึงมิได้มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจกระทำการโดยคณะบุคคลหรือในรูปคณะกรรมการที่ไม่อยู่ในบังคับให้ต้องอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยคณะกรรมการตามมาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งและเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๔๔

แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบข้อ ๒ (๑๕) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ตรวจการแผ่นดินก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายอันเป็นเงื่อนไขการฟ้องคดี ตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๓๒/๒๕๕๘ ที่ ๓๙/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีพิพาทซึ่งเกิดจากการที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้า และมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ถึงผู้ฟ้องคดี เพื่อแจ้งตำแหน่งที่ตั้งเสาไฟฟ้าในเขตเดินสายไฟฟ้า ซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินของผู้ฟ้องคดี พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่าหากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยสามารถยื่นคำร้องคัดค้านหรือโต้แย้งเป็นหนังสือ ต่อคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๑๐๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับข้อ ๒๓ ของระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ การคัดค้านและการพิจารณาคำร้องคัดค้าน พ.ศ. ๒๕๕๒ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทยดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ฉะนั้น หากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย กับตำแหน่งที่ตั้งเสาไฟฟ้างดงกล่าวก็ต้องยื่นคำร้องคัดค้านแสดงเหตุที่ไม่สมควรทำเช่นนั้น ไปยังคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานภายในกำหนดสามสิบวัน ซึ่งครบกำหนดในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๓ แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้ยื่นคำร้องคัดค้านภายในระยะเวลาดังกล่าวแต่อย่างใด กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังมิได้ดำเนินการให้มีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดี ได้รับจากการกำหนดตำแหน่งที่ตั้งเสาไฟฟ้าในเขตเดินสายส่งไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทยตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด จึงต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิฟ้องคดี ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๐/๒๕๕๕)

คำสั่งของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ยกค่าขอรับสิทธิบัตรของผู้ฟ้องคดี เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล และมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิของผู้ฟ้องคดีในการรับสิทธิบัตร จึงมีลักษณะเป็นคำสั่ง ทางปกครองตามมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ หากผู้ฟ้องคดี เห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายและประสงค์ให้ศาลพิจารณาเกี่ยวกับคำสั่งยกค่าขอรับ

สิทธิบัตรของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยต้องอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ออกคำสั่งและเมื่อมีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงจะสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการดังกล่าว ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องโต้แย้งประกาศผลการสอบข้อเขียนภาคปฏิบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาว่าความของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภานายความ นั้น เมื่อประกาศผลสอบข้อเขียนภาคปฏิบัติดังกล่าวมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง หากผู้ฟ้องคดีไม่พอใจจะต้องอุทธรณ์หรือโต้แย้ง โดยจะต้องอุทธรณ์ต่อผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภานายความ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการอุทธรณ์หรือโต้แย้งประกาศผลการสอบข้อเขียนภาคปฏิบัติ กรณีผู้ฟ้องคดีสอบไม่ผ่านตั้งแต่รุ่นที่ ๒๓ ถึงรุ่นที่ ๓๔ ดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้แต่อย่างใด และกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมขอให้วินิจฉัยว่ากรณีผู้ฟ้องคดีผ่านการฝึกอบรมสมบูรณ์ตามกฎหมายแล้วแต่ได้รับแจ้งว่าสอบตกและขอให้วินิจฉัยด้วยว่าผู้ฟ้องคดีมีสิทธิยื่นคำขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความได้หรือไม่ นั้น ก็ถือไม่ได้ว่ากรณีดังกล่าวเป็นการยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งต่อผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภานายความซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่สั่งเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูชัยภูมิ จำกัด เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คำสั่งของสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่สั่งเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูชัยภูมิ จำกัด เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ดังกล่าวเป็นคำสั่งตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียต้องอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง อันเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครูชัยภูมิ จำกัด หรือผู้มีส่วนได้เสียยังไม่ได้อุทธรณ์

คำสั่งดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ยังไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๔/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ถูกดำเนินคดีในความผิดอาญาฐานฟอกเงิน ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของคณะกรรมการธุรกรรม ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของผู้ฟ้องคดีไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวัน นั้น เมื่อคำสั่งดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง อันเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายเฉพาะ มิใช่อาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา คำสั่งยึดหรืออายัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๘ วรรคสี่ บัญญัติให้ผู้ทำธุรกรรมซึ่งถูกสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินจะแสดงหลักฐานว่าเงินหรือทรัพย์สินในการทำธุรกรรมนั้นมีใช้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อให้มีคำสั่งเพิกถอนการยึดหรืออายัดก็ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ข้อ ๑ กำหนดว่า การขอเพิกถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามมาตรา ๔๘ วรรคสี่ ให้ผู้ทำธุรกรรมซึ่งถูกสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินยื่นคำขอต่อเลขาธิการพร้อมด้วยหลักฐานที่แสดงว่าเงินหรือทรัพย์สินในการทำธุรกรรมนั้นมีใช้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดอันเป็นกรณีที่ยกกฎหมายได้มีการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะยื่นคำฟ้องผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นคำขอต่อเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพร้อมด้วยหลักฐานที่แสดงว่าเงินหรือทรัพย์สินในการทำธุรกรรมนั้นมีใช้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง ประกอบกับข้อ ๑ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๖/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสามในฐานะนักท่องเที่ยวที่ได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์สาขาภาคใต้ เขต ๑ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ยุติเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม

และเพิกถอนคำสั่งของคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖ ที่ยื่นตามคำสั่งของนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ สาขาภาคใต้ เขต ๑ นั้น เป็นกรณีพิพาทตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้อุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ สาขาภาคใต้ เขต ๑ ต่อคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่เพียงผู้เดียว ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ มิได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ นำคดีมาฟ้องต่อศาลโดยมิได้มีการอุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เสียก่อน จึงเป็นผู้ที่ไม่อาจใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลได้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๔/๒๕๕๗)

๓.๓ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดก่อนฟ้องคดี

๓.๓.๑ กรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นคู่กรณีผู้มีสิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมาย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๓๘ ในฐานะราษฎรที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลวังกระแจะ ตำบลเนินทราย ตำบลบางพระ และตำบลหนองเสม็ด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ฟ้องโต้แย้งว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ ได้ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ ให้บริษัท อ. ดำเนินการก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่ง มีชื่อทางการค้าว่า ห้างเทสโก โลตัส ในท้องที่ตำบลวังกระแจะ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยผู้ฟ้องคดีทั้ง ๑๓๘ คน นั้น โดยที่การก่อสร้างอาคารดังกล่าวมีลักษณะเป็นการก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่งขนาดใหญ่โดยไม่ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม อีกทั้ง การก่อสร้างอาคารยังอยู่ในทำเลที่ใกล้ชิดทางร่วมทางแยก (สามแยกคลองใหญ่) ซึ่งเป็นทางร่วมทางแยกของถนนสายสำคัญและอยู่ในชุมชนอำเภอเมืองตราด ซึ่งทุกวันจะมีประชาชนใช้เส้นทางดังกล่าวจำนวนมาก และบริเวณทางเข้าออกอาคารดังกล่าวเป็นทางโค้งโดยมีจุดกัณฑ์รถยนต์เพื่อเข้าสู่อำเภอเมืองตราดจุดแรกของสามแยกคลองใหญ่ ย่อมอาจทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนักท่องเที่ยวผู้ใช้เส้นทางได้ อีกทั้ง ในขณะที่ก่อสร้างมีรถบรรทุกดิน รถขนส่งวัสดุก่อสร้าง รถเครน เครื่องจักรกลขนาดใหญ่

เข้า-ออกสถานที่ก่อสร้างทุกวัน สร้างความเดือดร้อนรำคาญ และก่อให้เกิดปัญหาการจราจร และเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ ออกใบอนุญาต นั้น ปรากฏว่าการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารกรณีดังกล่าว เป็นการใช้อำนาจ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่มีผลกระทบต่อสภาพ ของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลอันเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสองคน (เฉพาะผู้ฟ้องคดี ที่ใช้สิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น) มิใช่คู่กรณีในการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ จึงไม่อยู่ในบังคับต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการ แก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนการฟ้องคดีไว้โดยเฉพาะตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๗/๒๕๕๖ และ ที่ ๔๔๔/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า นายกเทศมนตรีเมืองปากพูนออกใบอนุญาต ก่อสร้างอาคารชนิดเสาโครงสร้างเหล็กให้กับบริษัท อ. เพื่อใช้เป็นเสารับ-ส่งสัญญาณโทรศัพท์ ในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงกับบ้านของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งจากการก่อสร้างดังกล่าวได้มีการตอกเสาเข็ม ทำให้บ้านผู้ฟ้องคดีทั้งสองแตกร้าวเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนใบอนุญาต การก่อสร้างอาคารดังกล่าว นั้น เป็นการโต้แย้งว่าคำสั่งที่ออกใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร ของนายกเทศมนตรีเมืองปากพูนไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้ อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองฉบับพิพาทดังกล่าว โดยเป็นบุคคลภายนอกที่ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายจากผลของคำสั่งพิพาทดังกล่าวเท่านั้น ผู้ฟ้องคดีจึงใช้สิทธิยื่นฟ้องคดีนี้ได้ โดยไม่จำต้องอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งพิพาทนั้นก่อนตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๗/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสามในฐานะผู้ครอบครองที่ดินซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้า ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) จากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ฟ้องโต้แย้งว่าเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ นาวาตรี ช. ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามออกจาก ที่ดินดังกล่าว โดยอ้างว่าได้ซื้อที่ดิน น.ส. ๓ ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามครอบครองอยู่จากการขายทอดตลาด ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเห็นว่า น.ส. ๓ ฉบับพิพาทดังกล่าวออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจาก ออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสามทั้งที่ในขณะนั้นที่ดินที่ขอออก น.ส. ๓ ที่พิพาทอยู่ในเขต ป่าสงวนแห่งชาติและอยู่ในความดูแลของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา

ซึ่งไม่สามารถนำไปขออนุญาต น.ส. ๓ ได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอน น.ส. ๓ ฉบับดังกล่าว นั้น เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสามมิใช่คู่กรณีในการออก น.ส. ๓ ที่พิพาท ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายภายในฝ่ายปกครองก่อนฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่ดิน เลขที่ ๔๑๑ ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทในคดีนี้ อยู่ก่อนที่กรมที่ดิน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมที่ดิน จะดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินพิพาทดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของกรมที่ดิน เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าว นั้น แม้ว่าหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินพิพาทดังกล่าวจะเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็ตาม แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีมิใช่คู่กรณีในคำสั่งทางปกครองดังกล่าว การฟ้องคดีในข้อหานี้จึงเป็นกรณีที่ไม่มีความหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องดังกล่าว ไว้โดยเฉพาะที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่อย่างไรก็ตาม (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๘/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองในฐานะผู้ประกอบการร่วมเพียงอยู่บริเวณหาดไทรตรัง และพักอาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงหาดไทรตรัง ฟ้องโต้แย้งการที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ตได้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินจำนวนสามแปลงให้กับบริษัท อ. โดยการออกโฉนดทับที่สาธารณประโยชน์หาดไทรตรังอันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนโฉนดที่ดินทั้งสามแปลงดังกล่าว นั้น เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองมิใช่คู่กรณีในการออกคำสั่งทางปกครอง จึงไม่จำเป็นต้องอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ตก่อน ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงไม่มีความหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะก่อนนำคดีมาฟ้องตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่อย่างไรก็ตาม (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๒/๒๕๕๖)

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบแก้คนในฐานะเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินป่าโคกหนองตะครอง บ้านหนองไทร ตำบลหนองขमार อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ฟ้องโต้แย้งการกระทำทางปกครองของอธิบดีกรมที่ดินในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ๕๑๔๗๔ ทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบแก้คน

ครอบครองและทำประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ๕๑๔๗๔ ดังกล่าว เฉพาะส่วนที่ออกทับพื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งยี่สิบเก้าคนครอบครองและทำประโยชน์ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งยี่สิบเก้าคนมิใช่คู่กรณีในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ๕๑๔๗๔ ผู้ฟ้องคดีทั้งยี่สิบเก้าคนจึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๓/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งหกสิบสี่คนในฐานะผู้ซื้อที่ดินจัดสรรของโครงการจัดสรรหมู่บ้าน จ. (โครงการเดิม) ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานครที่ได้ ออกใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน (โครงการใหม่) ให้แก่บริษัท บ. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนผังของโครงการเดิมซึ่งได้ทำการจัดสรรตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ ที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว โดยบริษัท บ. ได้ทำการทุบรั้ว กำแพง ถนน และท่อระบายน้ำอันเป็นสาธารณูปโภคของโครงการหมู่บ้านจัดสรร จ. ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกสิบสี่คนอาศัยอยู่เพื่อให้เชื่อมต่อและใช้ร่วมกับโครงการจัดสรรที่ดินที่บริษัท บ. ได้รับอนุญาตใหม่ โดยขอให้ศาลสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานครออกให้แก่บริษัท บ. และให้บริษัท บ. ทำการซ่อมแซมสาธารณูปโภคในโครงการจัดสรรที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกสิบสี่คนอาศัยอยู่ให้กลับคืนดังเดิม นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งหกสิบสี่คนไม่ได้เป็นคู่กรณีในขณะที่มีการออกใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินที่พิพาท กรณีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งหกสิบสี่คนจึงไม่จำต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวก่อนฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่อย่างไรก็ตาม (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๑/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการครู ดำรงตำแหน่งครู คศ. ๒ โรงเรียนวัดมงคลนิมิตรได้ยื่นความประสงค์ขอเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ แต่ไม่ได้รับการพิจารณาฟ้องโต้แย้งคำสั่งของผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมงคลนิมิตรที่ออกคำสั่งให้นาง ร. เข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ โดยผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งดังกล่าว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอน

หรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๕/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ประกอบการโรงแรมที่บริเวณอ่าวไผ่ปล้อง ตำบล อ่าวนาง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ฟ้องโต้แย้งคำสั่ง ที่ ๒๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ขอให้หรือถอนเสาไฟฟ้า สายเคเบิล หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมให้พ้นไปจากเขตอุทยานฯ ของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ที่มีไปถึงการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔) ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวอาจส่งผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ต้องงดการจ่ายกระแสไฟฟ้าไปยังบริเวณอ่าวไผ่ปล้องอันจะทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ไปด้วย การกระทำดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีลักษณะเป็นการกั้นกั้วให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ ทั้งที่ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ชำระค่าไฟฟ้าในส่วนของผู้ฟ้องคดีเอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ดังกล่าว นั้น เมื่อปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมิใช่คู่กรณีที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว จึงไม่อยู่ในบังคับต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลได้โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหาย ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๙/๒๕๕๖ และที่ คส.๔๘/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองร้อยสี่สิบคนในฐานะชาวบ้านผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ อำเภอปอทอง จังหวัดชลบุรี ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปอทอง ท้องที่ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามแบบ อ. ๑ เลขที่ ๑๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ให้บริษัท อ. จำกัด เพื่อก่อสร้างอาคารโรงบรรจุก๊าซชนิดคอนกรีตเสริมเหล็ก ๑ หลัง เพื่อใช้เป็นสถานที่เก็บและจ่ายก๊าซ ในบริเวณพื้นที่ตำบลปอทอง อำเภอปอทอง จังหวัดชลบุรี ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับบ้านเรือนของชาวบ้าน แหล่งชุมชน โรงเรียน และศาสนสถาน โดยไม่คำนึงถึงความเสี่ยงและอันตรายที่จะเกิดขึ้น นั้น แม้การออกใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปอทองที่มีผลกระทบต่อสภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลอันเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองร้อยสี่สิบคนมิใช่คู่กรณีในการออกคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสองร้อยสี่สิบคนจึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย

ก่อนการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๖/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะสมาชิกสภาเทศบาลเมืองทุ่งสง และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นฟ้องโต้แย้งคำสั่งลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๓ ของนายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสงที่แต่งตั้งนาย อ. ให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง ว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากนาย อ. ขาดคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และให้นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสงและนาย อ. ร่วมกันหรือแทนกันชดใช้เงินคืนที่นาย อ. ได้รับไปจากเทศบาลเมืองทุ่งสง พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับแต่วันที่นาย อ. รับไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น นั้น เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้ได้รับคำสั่งดังกล่าวโดยตรง และมีคู่กรณีในกระบวนการพิจารณาออกคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งดังกล่าวก่อนฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๕๑/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งหกสิบสี่คนในฐานะผู้อยู่อาศัยในโครงการหมู่บ้านจัดสรร จ. ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร ที่ได้ออกใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินเลขที่ ๑๐๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ให้แก่บริษัท บ. จำกัด เป็นเหตุให้บริษัท บ. ทำการทุบรั้ว กำแพง ถนน และท่อระบายน้ำอันเป็นสาธารณูปโภคของโครงการหมู่บ้านจัดสรร จ. เดิม ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกสิบสี่คนอาศัยอยู่เพื่อให้เชื่อมต่อไปและใช้ร่วมกับโครงการจัดสรรที่ดินที่ได้รับอนุญาตใหม่ ทำให้ประโยชน์แห่งภาระจำยอมของโครงการเดิมต้องลดน้อยถอยลงไปและทำให้เสื่อมความสะดวกที่จะใช้สอย ผู้ฟ้องคดีทั้งหกสิบสี่คนจึงนำคดีมาฟ้อง นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งหกสิบสี่คนไม่ได้เป็นคู่กรณีในขณะที่มีการออกใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินที่พิพาท กรณีจึงไม่จำเป็นต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวก่อนการฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๑/๒๕๕๗)

๓.๓.๒ กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยคณะกรรมการ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับภาษีอากรและค่าธรรมเนียม

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการอยู่ที่กรมสรรพากร ตำแหน่งนักตรวจสอบภาษีชำนาญการ ในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีได้ประเมินภาษีของบริษัท ฟ. ตามมาตรา ๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร ต่อมา ในวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ บริษัท ฟ. ได้อุทธรณ์การประเมินภาษีดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ สรรพากรภาค ๓ ต่อมา ในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ปลดภาษีที่เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินเรียกเก็บไปแล้วจากเหตุดังกล่าว บริษัท ฟ. จึงได้ฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นคดีอาญารัฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ สรรพากรภาค ๓ ไม่สามารถรับอุทธรณ์ไว้พิจารณาได้ เพราะการอุทธรณ์ภาษีตามมาตรา ๒๑ แห่งประมวลรัษฎากรดังกล่าวไม่สามารถอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๓๐ แห่งประมวลรัษฎากร การรับอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการกระทำของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ ดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายในการปรึกษาคดีกับทนายความเป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อการฟ้องเกี่ยวกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ และการฟ้องคดีเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ จึงสามารถนำคดีมาฟ้องได้โดยมีต้องดำเนินการตามขั้นตอนสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๕/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีฟ้องโต้แย้งมติของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ให้เพิกถอนการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เป็นต้นไป นั้น เมื่อปรากฏว่า มติดังกล่าวออกโดยคณะกรรมการและไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๘/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินในท้องที่ที่ถูกเขตชลประทาน ฟ้องโต้แย้งประกาศของคณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทานฯ เรื่อง แจ้งรายชื่อ “ผู้มีสิทธิ” ที่จะได้รับเงินค่าชดเชย (ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ) กับมีสิทธิและไม่มีสิทธิรับเงินค่าชดเชยสิ่งปลูกสร้าง และค่าต้นไม้หรือไม้ผลที่ถูกเขตชลประทาน บริเวณพื้นที่ห้วยงาน (เพิ่มเติม) งานจัดภูมิทัศน์ และอุโมงค์ส่งน้ำ ของโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๗ นั้น เมื่อประกาศฉบับดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของคณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทานฯ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ โดยที่ประกาศพิพาทเป็นคำสั่งทางปกครองที่กระทำโดยคณะกรรมการซึ่งไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ จึงไม่อยู่ในเงื่อนไขที่ผู้ฟ้องคดีต้องดำเนินการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๖๗/๒๕๕๗ ที่ ๘๖๘/๒๕๕๗ และที่ ๘๖๙/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งมติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี ที่มีมติให้โอนสิทธิการเช่าซื้อที่ดิน ส.ป.ก. แปลงโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๐๗๙๔ ของผู้ฟ้องคดีให้แก่ นาย อ. ว่าโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น เมื่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี เป็นคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมีมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล เมื่อปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี ยื่นคำขอรังวัดและการจดทะเบียนแบ่งแยกที่ดินในนามเดิมสำหรับที่ดินแปลงโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๐๗๙๔ ตามมติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔ และโดยที่มติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างผู้ฟ้องคดีกับคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี ในอันที่จะระงับการรับโอนสิทธิการเช่าซื้อที่ดินของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ประกอบกับคำสั่งทางปกครองดังกล่าวจัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการ เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากมติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิโต้แย้งมติเช่นนั้นของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี โดยไม่จำต้อง

ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอสนับสนุนเงินกองทุนยุติธรรมจาก กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของ นาย ช. แต่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้พิจารณาแล้วมีมติไม่อนุมัติ โดยเห็นว่ากรณีที่ผู้ฟ้องคดี ได้รับความเสียหายจากการกระทำของนาย ช. ไม่ใช่ความเดือดร้อนเสียหายหรือไม่ได้รับความ ความเป็นธรรมตามวัตถุประสงค์ของกองทุนยุติธรรมแต่อย่างใด อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถ แสดงรายละเอียดหรือพยานหลักฐานความเสียหายตามที่กล่าวอ้างได้ กรณีจึงไม่เป็นไป ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ในการสนับสนุนเงินกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์มติดังกล่าวแต่ไม่ได้รับ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์แต่อย่างใด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนมติของ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพที่ไม่อนุมัติเงินกองทุนยุติธรรมให้กับผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อมติที่ไม่อนุมัติ เงินกองทุนยุติธรรมให้แก่ผู้ฟ้องคดีดังกล่าว เป็นคำสั่งที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรม ประกอบกับข้อ ๑๒ ของระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนเงินกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้เป็นที่สุด ผู้ฟ้องคดี จึงไม่ต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายด้วยการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวก่อนนำคดี มายื่นฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องโต้แย้งมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ให้ยุติ เรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี กรณีพิพาททำร้ายร่างกายและกลั่นแกล้งโดยการจำตรวนผู้ฟ้องคดี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร นั้น เมื่อการฟ้องโต้แย้งมติของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวเป็นการกระทำทางปกครองที่ใช้อำนาจ ตามกฎหมายในรูปคณะบุคคลหรือคณะกรรมการ ซึ่งเป็นกรณีที่ไม่มีอยู่ในบังคับให้ต้องอุทธรณ์ โต้แย้งคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยคณะกรรมการ ตามนัยมาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องดำเนินการ แก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมาฟ้อง ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องโต้แย้งว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือโดยมีมติให้ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย นั้น กรณีจึงมีลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง อันเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งการมีมติให้ยุติเรื่องร้องเรียนดังกล่าวนั้น เป็นการกระทำทางปกครองที่ใช้อำนาจตามกฎหมายในรูปคณะบุคคลหรือคณะกรรมการ ซึ่งไม่มีกฎหมายบัญญัติให้ต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง กรณีจึงไม่อยู่ในบังคับให้ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๘/๒๕๕๖)

๓.๓.๓ กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองทั่วไป

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการครูผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล ฟ้องโต้แย้งประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขบุรี เขต ๔ เรื่อง รับสมัครคัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขบุรี เขต ๔ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ นั้น เมื่อปรากฏว่า ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขบุรี ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ ดังกล่าว เป็นประกาศที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของบุคคลที่จะเข้ารับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขบุรี เขต ๔ ซึ่งมีผลบังคับเป็นการทั่วไปที่มีได้กำหนดตัวผู้รับคำสั่ง ทางปกครองไว้เป็นการเฉพาะแต่ใช้บังคับกับการรับสมัครในครั้งนี้อย่างครั้งเดียว ประกาศรับสมัครดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองทั่วไป และเนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มิได้กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากประกาศดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็มิได้กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากคำสั่งทางปกครองทั่วไปไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ก่อนยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๔/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

คดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองโดยมีคำขอให้ศาลเพิกถอนประกาศประกวดราคาจ้างพัฒนาและปรับปรุงระบบเครือข่ายสื่อสารและระบบดาวเทียมของกระทรวงมหาดไทย ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ เนื่องจากเห็นว่าประกาศประกวดราคาดังกล่าวเป็นประกาศที่มีขอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นธรรม และมีลักษณะเป็นการกีดกันผู้ฟ้องคดีไม่ให้เข้าร่วมประกวดราคาและเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เสนอราคารายหนึ่งรายใด เมื่อประกาศประกวดราคาดังกล่าวไม่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้ต้องอุทธรณ์ก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล ประกอบกับประกาศประกวดราคาดังกล่าวมีลักษณะเป็น คำสั่งทางปกครองทั่วไปที่มีได้กำหนดตัวผู้รับคำสั่งไว้โดยเฉพาะ จึงมิใช่คำสั่งทางปกครองที่อยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจเป็นคู่กรณีที่จะได้รับการแจ้งสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อน ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องโต้แย้ง ประกาศเทศบาลนครสงขลา เรื่อง กำหนดจุดผ่อนผันให้จำหน่ายสินค้า ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ โดยกำหนดให้ถนนทะเลหลวงเป็นจุดผ่อนผันให้จำหน่ายสินค้า นั้น เมื่อปรากฏว่า ประกาศฉบับดังกล่าวมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองทั่วไป ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่จำต้องอุทธรณ์คำสั่งต่อนายกเทศมนตรีนครสงขลา ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๘๗/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบคนฟ้องโต้แย้งประกาศคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง ยุบเลิกโครงการรักษาโรคบวมน้ำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ นั้น เมื่อปรากฏว่าประกาศคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ฉบับดังกล่าว มีผลใช้บังคับทั่วไปกับการรักษาโรคบวมน้ำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะ โดยมีได้กำหนดให้ใช้บังคับกับผู้ฟ้องคดีทั้งสามคนและผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนโดยตรง เป็นการเฉพาะ ประกาศดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองทั่วไป ผู้ฟ้องคดีทั้งสามคน

และผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนจึงไม่จำเป็นต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๙๙/๒๕๕๕)

๓.๓.๔ กรณีฟ้องเพิกถอนกฎ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีฟ้องโต้แย้งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ว่าด้วยเกณฑ์ มาตรฐานภาระงานทางวิชาการของผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น เมื่อปรากฏว่า ข้อบังคับดังกล่าวนายกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อ ๘ ของประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐาน ภาระงานทางวิชาการของผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๑ ให้มีผลใช้บังคับกับข้าราชการ พนักงานราชการ หรือ พนักงานมหาวิทยาลัย สายวิชาการในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่ดำรงตำแหน่ง วิชาการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นบทบัญญัติ ที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ จึงมีสภาพเป็นกฎตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งเป็นกรณีที่ไม่ มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ ก่อนการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๙๙/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ในฐานะที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ตามลำดับ ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ในฐานะที่เป็นประชาชนคนไทย และผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งเป็นประธานเครือข่ายพ่อแม่เยาวชนเพื่อการปฏิรูปการศึกษานายกสมาคม เครือข่ายผู้ปกครองแห่งชาติ และในฐานะสมาชิกสภาพัฒนาการเมือง ฟ้องโต้แย้งการออกประกาศ ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อธิการบดีมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ นาย อ. นาย ส. และนาง พ. ที่ได้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ซ้ำกันซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสมกับวัยและศักยภาพ

ของเด็ก ทำให้เด็กไม่อาจได้รับการพัฒนาศักยภาพตามความชอบหรือความถนัดได้ การประกาศยกเลิกการแยกสายวิทย์และสายศิลป์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อปี ๒๕๔๘ และการกำหนดหลักเกณฑ์ให้ใช้ผลการสอบ O-NET และ G-PAX ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ยกเลิกการใช้เกณฑ์ O-NET ของทุกวิชาในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ยกเลิกประกาศการยุบรวมสายวิทย์และสายศิลป์เมื่อปี ๒๕๔๘ ยกเลิกการใช้คะแนน O-NET ขั้นต่ำ ร้อยละ ๖๐ ในคณะแพทยศาสตร์ และยกเลิกการใช้คะแนน O-NET ทุกวิชาในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาวิชาภาคบังคับในช่วงชั้นต่าง ๆ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ได้รับการร้องเรียนจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓ ด้วยวาจาในเรื่องดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ทักท้วงการออกกฎดังกล่าวแล้ว แต่ไม่ได้รับแจ้งการพิจารณา กรณีจึงถือได้ว่าอย่างช้าที่สุดผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะต้องรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ จึงสามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ก่อนฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีการฟ้องโต้แย้งข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสุนารี เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๕ ที่กำหนดให้การประกอบกิจการหอพักเป็นกิจการควบคุมตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนข้อบัญญัติดังกล่าวบางส่วน นั้น โดยที่ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสุนารีดังกล่าว เป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งมีสภาพเป็นกฎตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งการฟ้องขอให้เพิกถอนกฎและเรียกค่าเสียหายในผลแห่งละเมิดอันเกิดจากกฎไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนและวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ประกอบการอาชีพเป็นเกษตรกรผู้เพาะชำเมล็ดปาล์มน้ำมัน เพื่อจำหน่าย ฟ้องโต้แย้งประกาศของอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เรื่อง กำหนดแบบคำขอ แบบใบอนุญาต และแบบพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ควบคุม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ นั้น โดยที่การฟ้องคดีในกรณีดังกล่าวเป็นการฟ้องเพิกถอนประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งมีลักษณะเป็น “กฎ” จึงไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒/๒๕๕๘)

๓.๓.๕ กรณีที่กฎหมายเฉพาะกำหนดให้ฟ้องคดีโดยไม่ต้องยื่นอุทธรณ์ หรือร้องทุกข์

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหลักฐานแบบแจ้ง การครอบครอง (ส.ค. ๑) ฟ้องโต้แย้งคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ให้ออกโฉนดที่ดินให้กับวัดเขาไกรลาส เนื่องจากในการ ออกโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวได้มีการดำเนินการรังวัดเพื่อออกโฉนดโดยทับที่ดินตามหลักฐาน แบบแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ ที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครองทั้งแปลง ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายต้องเสียสิทธิในที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่ง ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน ที่ให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ วัดเขาไกรลาส นั้น แม้ว่าคำสั่งลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ดังกล่าว เป็นการใช้อำนาจ ตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งถือเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็ตาม แต่โดยที่มาตรา ๖๐ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะบัญญัติว่า เมื่อเจ้าพนักงานที่ดิน จังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาสั่งประการใดแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อคู่กรณี เพื่อทราบ และให้ฝ่ายที่ไม่พอใจไปดำเนินการฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันที่ รับทราบคำสั่ง จึงเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องดังกล่าว ไว้โดยเฉพาะ และมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการ ไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามนัย มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้อง

ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๐/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ได้มีคำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบการโต้แย้งสิทธิในที่ดินที่ขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๑๕๕๔ โดยในคำสั่งดังกล่าว เห็นควรให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ นาย ล. ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบดังกล่าว นั้น เมื่อปรากฏว่า คำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบการโต้แย้งสิทธิในที่ดินที่ขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม เป็นคำสั่งที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน รั้ง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองใดไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรี และไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้นโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว แต่ด้วยการมีคำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม มาตรา ๖๐ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่าเมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาสั่งประการใดแล้วให้แจ้งเป็นหนังสือต่อคู่กรณีเพื่อทราบ และให้ฝ่ายที่ไม่พอใจไปดำเนินการฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองไว้โดยเฉพาะก่อนฟ้องคดีผู้ฟ้องคดีไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓/๒๕๕๖)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินตาม น.ส. ๓ เลขที่ ๑๔๐/๑๗ หมู่ที่ ๕ ตำบลละอุ่นใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง และเทศบาลตำบลละอุ่นซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินตาม น.ส. ๓ เลขที่ ๑๗ หมู่ที่ ๕ ตำบลละอุ่นใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ต่างฝ่ายต่างยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดระนอง และคัดค้านการออกโฉนดที่ดินซึ่งกันและกัน เนื้อที่ ๓ งาน ๒๙ ^๕/_{๑๐๐} ตารางวา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดระนองได้ทำการสอบสวนเปรียบเทียบแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีกับเทศบาลตำบลละอุ่นไม่สามารถตกลงกันได้ และเจ้าพนักงานที่ดินได้พิจารณาว่าที่ดินพิพาทดังกล่าว นั้น เทศบาลตำบลละอุ่นเป็นผู้มีสิทธิดีกว่าผู้ฟ้องคดี จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินมีคำสั่ง ที่ ๓๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔

ออกโฉนดที่ดินในส่วนที่พิพาทเนื้อที่ ๓ งาน ๒๙ ^๕/_{๑๐๐} ตารางวา ให้แก่เทศบาลตำบลละอุ่น เมื่อคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดระนองที่ให้ออกโฉนดที่ดินในส่วนที่พิพาทให้แก่เทศบาลตำบลละอุ่นเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำสั่งไว้แต่จะมีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะเมื่อมาตรา ๖๐ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่า เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาสั่งประการใดแล้วให้แจ้งเป็นหนังสือต่อคู่กรณีเพื่อทราบ และให้ฝ่ายที่ไม่พอใจไปดำเนินการฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง จึงเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองไว้โดยเฉพาะและมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าที่กำหนด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ก่อนการฟ้องคดีต่อศาลปกครองแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๗/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องโต้แย้งคำสั่งของนายอำเภอฝาง ที่ให้เพิกถอนสัญชาติไทยของผู้ฟ้องคดี นั้น แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างในคำฟ้องว่า นายอำเภอฝางเป็นผู้มีคำสั่งเพิกถอนสัญชาติไทยของผู้ฟ้องคดีก็ตาม แต่การเพิกถอนสัญชาติไทยของผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีบิดาเป็นคนต่างด้าว นั้น โดยที่มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้บัญญัติให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือโดยผลของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนสัญชาติไทยของผู้ฟ้องคดี คำสั่งเพิกถอนสัญชาติไทยของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยรัฐมนตรี ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๗/๒๕๕๖)

๔. ระยะเวลาการฟ้องคดี

๔.๑ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับการฟ้องขอให้เพิกถอนกฎ คำสั่ง และสั่งห้ามการกระทำ

๔.๑.๑ กรณีฟ้องเพิกถอนกฎ

(๑) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการคมนาคมและการขนส่ง

กรณีฟ้องว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงว่าด้วยการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาตประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร และการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้างแบบพิเศษในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวได้ให้สิทธิในการขอรับใบอนุญาตประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถยนต์รับจ้างแบบพิเศษแก่บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน จำกัด และสหกรณ์ โดยมีได้ให้สิทธิแก่บุคคลธรรมดา ทำให้ผู้ฟ้องคดีและผู้ประกอบอาชีพขับรถแท็กซี่ที่เป็นบุคคลธรรมดาจำนวนมากเสียประโยชน์ ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนกฎกระทรวงดังกล่าว นั้น เมื่อปรากฏว่ากฎกระทรวงฉบับที่เป็นวัตถุแห่งคดีนี้ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพขับรถแท็กซี่และเป็นประธานกลุ่มปกป้องสิทธิคนขับรถแท็กซี่ ย่อมรู้หรือควรรู้ถึงการที่ได้มีการตรากฎกระทรวงดังกล่าวในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.๑๑๙/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม เรื่องการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ มีถ้อยคำกำหนดอัตราเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการให้คำรับรองถูกต้องไม่ชัดเจน ทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ฟ้องคดีไม่ถูกต้อง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนและแก้ไขเพิ่มเติมคำว่า

คำรับรอง ในประกาศดังกล่าวโดยให้ใช้ถ้อยคำตามที่ผู้ฟ้องคดีเสนอหรือตามที่ศาลพิจารณาเห็นสมควร นั้น โดยที่ประกาศการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการดังกล่าวมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ จึงมีลักษณะเป็นกฎตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และการฟ้องให้เพิกถอนกฎไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะก่อนฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าประกาศฉบับดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ อันเป็นประกาศที่ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่และประชาชนทั่วไป จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติมในข้อหานี้โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๓/๒๕๕๖)

(๒) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรืออย่างช้าวันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาซึ่งเป็นวันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๕๘๗ เลขที่ที่ดิน ๑๒๗ ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่นายกรัฐมนตรีประกาศใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเพื่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น สายเชื่อมระหว่างถนนจรูญสนิทวงศ์กับถนนพุทธมณฑลสาย ๔ พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ กำหนดให้การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงท้องถิ่น สายเชื่อมระหว่างถนนจรูญสนิทวงศ์กับถนนพุทธมณฑลสาย ๔ เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เป็นเหตุให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๕๘๗ อยู่ในแนวเขตที่จะเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ขอให้ศาลเพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ ที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔

ตอนที่ ๒๒ ก เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ โดยมาตรา ๒ ของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว บัญญัติให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ผู้ฟ้องคดีย่อมต้องรู้ หรือควรรู้ถึงการที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้มีการประกาศใช้ในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ หรืออย่างช้าในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ อันเป็นวันที่พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เรื่อง กำหนดให้การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นสายเชื่อมระหว่างถนนจรูญสนิทวงศ์กับถนนพุทธมณฑลสาย ๔ เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน นั้น เห็นว่า ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับดังกล่าวประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๔๓ ง เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ ทำให้เจ้าหน้าที่ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่เวนคืนมีอำนาจเข้าครอบครองหรือใช้อสังหาริมทรัพย์ ในแนวเขตที่จะเวนคืนนั้นตามเงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จึงพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการคมนาคมและการขนส่ง

กรณีฟ้องว่า ข้อ ๙ ของกฎกระทรวง ว่าด้วยรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนทีจดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๑๐) (๑๔) และ (๑๘) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกมาใช้บังคับ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษา หรือมีคำสั่งให้เพิกถอนกฎดังกล่าว นั้น เมื่อมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติให้กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ ดังนั้น กฎกระทรวงที่พิพาทเป็นกฎที่ต้องมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงจะใช้บังคับได้ เมื่อกฎกระทรวงนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๗๖ ก วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เป็นอย่างช้า การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลโดยส่งทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นระยะเวลา

ตามที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๗๖/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

กรณีฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนข้อ ๒๓ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น เห็นว่าการฟ้องคดีขอให้เพิกถอนกฎที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้นำระยะเวลาในการฟ้องคดีโดยนับแต่วันที่กฎนั้นมีการประกาศใช้บังคับ มิใช่เปิดโอกาสให้มีการฟ้องเพิกถอนกฎได้อยู่เสมอโดยไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งเป็น การไม่สอดคล้องกับหลักความมั่นคงหรือหลักความแน่นอนของกฎหมาย เมื่อระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๘๒ ก วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยข้อ ๒ ของระเบียบดังกล่าวบัญญัติให้ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ระเบียบนี้จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป การฟ้องขอให้เพิกถอนระเบียบที่พิพาทดังกล่าวซึ่งมีสภาพเป็นกฎ ชอบที่จะยื่นฟ้องขอให้เพิกถอนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ หรืออย่างช้าวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลในวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จึงเป็นคำฟ้องที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๘/๒๕๕๗)

(๓) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาซึ่งเป็นวันที่กฎมีผลใช้บังคับ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินหมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านตุล อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนปี ๒๕๐๐ ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ กรมที่ดินได้ออกเอกสารสิทธิ์ (น.ส. ๓ ก.) ที่พิพาทให้แก่ผู้ฟ้องคดี และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ออกกฎกระทรวงฉบับที่ ๑,๑๘๐ (พ.ศ. ๒๕๒๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้ป่าบ้านกุ่มแป ป่าบ้านในลุ่ม และป่าพรุควนครึ่ง ในท้องที่ตำบลบ้านตุล ตำบลชะอวด และตำบลครึ่ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ภายในแนวเขตตามแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวง เป็นป่าสงวนแห่งชาติ โดยมีได้กันพื้นที่บางส่วนไว้สำหรับเป็นทางเข้าออกให้

ผู้ฟ้องคดีได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้ตามปกติ ทำให้ผู้ฟ้องคดีอาจได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากข้อจำกัดในทางกฎหมายในการใช้ทางดังกล่าว ขอให้ศาลปกครองปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวออกเฉพาะส่วน และแก้ไขแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวงเพื่อตัดถนนเป็นเส้นทางเข้าออก นั้น โดยที่การขอให้เพิกถอนกฎไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้เป็นการเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า กฎกระทรวงที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๒๙ อันเป็นวันที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับ และในขณะนั้นผู้ฟ้องคดีครอบครองและทำประโยชน์ในบริเวณที่พิพาท และอยู่ภายใต้บังคับของกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงการประกาศใช้บังคับกฎกระทรวงดังกล่าวมีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่หรือผลประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๒๙ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐๓/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับอนุญาตประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ สาขาเภสัชกรรมและสาขาการผดุงครรภ์ ตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ และได้ผ่านการอบรมความรู้การเป็นครูผู้รับมอบตัวศิษย์ สาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทเภสัชกรรมไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๖ และประเภทการผดุงครรภ์เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ จึงเป็นผู้มีสิทธิในการเป็นครูผู้รับมอบตัวศิษย์และให้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ ต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ มาตรา ๓๓ (๑) (ก) และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยการอบรมหรือถ่ายทอดความรู้ในวิชาชีพสำหรับผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๙ กำหนดว่า ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยที่ได้รับหนังสือรับรองการเป็นครูผู้รับมอบตัวศิษย์

ตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ให้นำหนังสือรับรองดังกล่าวใช้ได้ต่อไป แต่ให้มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ข้อ ๙ ของกฎกระทรวงดังกล่าว เป็นการจำกัดสิทธิและรอนสิทธิของผู้ได้รับหนังสือรับรองการเป็นครูผู้รับมอบตัวศิษย์ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และยังเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่าย ขอให้ศาลเพิกถอนข้อ ๙ ของกฎกระทรวงดังกล่าว นั้น เมื่อกฎกระทรวงพิพาทที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๔๕ ก วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ โดยมีผลใช้บังคับนับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือรับรองให้เป็นผู้มีสิทธิในการเป็นครูผู้รับมอบตัวศิษย์ในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขากายภาพแผนไทย ประเภทเภสัชกรรมไทย เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๖ และได้รับหนังสือรับรองให้เป็นผู้มีสิทธิในการเป็นครูผู้รับมอบตัวศิษย์ ในประเภทการผดุงครรภ์ไทยเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นเวลาก่อนที่จะออกกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว เมื่อกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาในวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีจึงชอบที่จะยื่นฟ้องคดีนี้ภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๙/๒๕๕๖)

(๔) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาซึ่งเป็นวันที่กฎมีผลใช้บังคับ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสิบซึ่งเป็นเจ้าพนักงานปกครองระดับ ๘ (ตำแหน่งนายอำเภอ) ฟ้องขอให้ศาลเพิกถอน กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่มีข้อความจำกัดสิทธิตำแหน่งนายอำเภอเป็นเพียงตำแหน่งประเภทอำนวยการ นั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ โดยข้อ ๑ กำหนดให้กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบจึงย่อมรู้หรือควรรู้ถึงการประกาศใช้กฎ ก.พ. ดังกล่าว นับแต่วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ อันเป็นวันที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับแล้ว ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีเห็นว่ากฎดังกล่าวไม่ชอบจะต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี กล่าวคือ ภายใน

วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๙๑/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจออกกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งยศ พ.ศ. ๒๕๕๔ เนื่องจากข้อ ๒ ของกฎ ก.ตร. ดังกล่าว กำหนดนิยามคำว่า จำนวนปีที่รับราชการแต่ละชั้นยศและคำว่า จำนวนปีที่รับราชการรวม โดยไม่นับรวมวันราชการทวิคูณ ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อ ๒๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยบำเหน็จความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนับระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ประจำในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นทวิคูณ สำหรับใช้ในการคำนวณระยะเวลาการดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งในสายงานที่จะแต่งตั้ง เพื่อประโยชน์ในการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนข้อ ๒ ของกฎ ก.ตร. ดังกล่าว โดยตัดคำว่า โดยไม่นับรวมวันราชการทวิคูณ ในความหมายของจำนวนปีที่รับราชการแต่ละชั้นยศและกรณีจำนวนปีที่รับราชการรวม และให้สำนักงานตำรวจแห่งชาตินับอายุราชการทวิคูณในจำนวนปีที่รับราชการเพื่อการแต่งตั้งยศ และให้ปฏิบัติตามข้อ ๒๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยบำเหน็จความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น ปัญหาเกี่ยวกับวันที่รัฐหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎนั้น ศาลปกครองสูงสุดโดยที่ประชุมใหญ่ ได้วินิจฉัยไว้ในคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒/๒๕๕๕ ว่า เมื่อกฎมีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับแล้ว หากบุคคลซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของกฎเช่นว่านั้นประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองว่ากฎไม่ชอบด้วยกฎหมาย วันที่รัฐหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่มีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับแล้ว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ากฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งยศ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๔๓ ก ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป คือ ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ ตามนัยข้อ ๑ ของกฎ ก.ตร. ดังกล่าว ดังนั้น วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีได้นำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๔/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า นายกรัฐมนตรี นาย อ. และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินฯ ในท้องที่ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีแนวเขตครอบคลุมที่ดินซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ปลูกปาล์มน้ำมันในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และต่อมาได้มีการออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) ให้แก่เกษตรกรทับที่ดินบางส่วนที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาเพิกถอนพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ อันเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป ซึ่งในขณะนั้นผู้ฟ้องคดีครอบครองและทำประโยชน์ปลูกปาล์มน้ำมันในที่ดินพิพาท และอยู่ภายใต้บังคับของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงการที่พระราชกฤษฎีกามีผลกระทบต่อสิทธิและหน้าที่หรือผลประโยชน์ของผู้ฟ้องคดี อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาล โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ฟส.๑/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า กรมทางหลวงชนบท รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และนายกรัฐมนตรี ดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลฝักขะ อำเภอวัฒนานคร และตำบลบ้านด่าน ตำบลบ้านใหม่หนองไทร ตำบลพากห้วย ตำบลท่าข้าม ตำบลอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการเวนคืนที่ดินดังกล่าวมีการกำหนดเขตที่ดินที่ถูกเวนคืนเกินความจำเป็นอย่างมาก ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาเพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ เฉพาะส่วนบนที่ดินพิพาทตามแนวเขตลักษณะรูปสามเหลี่ยม และแนวเขตอื่น ๆ บนที่ดินพิพาทของผู้ฟ้องคดีทั้งสองที่เกินความจำเป็นทั้งหมด นั้น โดยที่การฟ้องขอให้เพิกถอนพระราชกฤษฎีกาไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้เป็นการเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงสามารถฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดี เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่

วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ อันเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองรู้หรือควรรู้ถึงการที่พระราชกฤษฎีกามีผลกระทบต่อสิทธิ และหน้าที่หรือผลประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน ไม่มีเอกสารสิทธิบริเวณพื้นที่ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ เนื้อที่ ๒ ไร่ ๑ งาน ๑ ตารางวา โดยได้รับมรดกมาจากบิดาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ และได้ครอบครองตลอดมา ต่อมา ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าทุ่งมน ป่าบักได ป่าตาเบา ป่าฝั่งซ้ายห้วยทับทัน และป่าห้วยสำราญ ในท้องที่ตำบลกาบเชิง ตำบลโคกตะเคียน ตำบล ตะเคียน ตำบลด่าน ตำบลนางมุด ตำบลบักได ตำบลตาเมียง อำเภอกาบเชิง ตำบลตาตุ่ม ตำบลเทพรักษา อำเภอสังขะ และตำบลอาโพน ตำบลจรัส อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๘ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และผู้อำนวยการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ อาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวปักกั้นแนวเขตทับที่ดิน ของผู้ฟ้องคดีและห้ามผู้ฟ้องคดีเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนและเสียหาย ขอให้ศาลเพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าทุ่งมนฯ ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๘ บางส่วน นั้น โดยที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๕๖ ก หน้า ๒๔ ถึงหน้า ๒๖ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๘ โดยมาตรา ๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาบัญญัติให้พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป คือ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๘ เป็นต้นไป เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิพื้นที่ในตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ดังกล่าวมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ผู้ฟ้องคดีจึงรู้หรือควรรู้ถึงเหตุ แห่งการฟ้องให้เพิกถอนพระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันใช้บังคับ คือ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๘ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องเพื่อให้ศาลเพิกถอนพระราชกฤษฎีกานี้เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๒๐/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับภาษีอากรและค่าธรรมเนียม

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสามฟ้องว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าแสตมป์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดอัตราค่าแสตมป์ยาสูบ สำหรับยาเส้นตามมูลค้ำร้อยละ ๑๐ และตามปริมาณ ๐.๐๑ ต่อกรัม หรือ ๑๐ บาท ต่อกิโลกรัม โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริง รับฟังได้ว่า กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าแสตมป์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และมีผลใช้บังคับในวันถัดไปตามข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ฉบับดังกล่าว กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสามซึ่งได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบอุตสาหกรรม ยาสูบอยู่ภายใต้บังคับของกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ และต้องถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสามนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดในวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๑๕/๒๕๕๖)

(๕) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่สิทธิถูกระทบอันเนื่องมาจากการบังคับตามกฎหมาย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ ฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี ว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานภาระงานทางวิชาการของผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่า กฎที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ อธิปไตยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัย โดยข้อ ๒ ของข้อบังคับดังกล่าวกำหนดให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป และกฎหมาย มิได้กำหนดให้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาหรือกำหนดให้มีการประกาศโดยวิธีอื่นใด ดังนั้น วันรู้หรือควรรู้ถึงกฎนั้นต้องถือตามความเป็นจริง เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ตามคำชี้แจงของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีได้บรรจุเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งอาจารย์ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓ จึงเป็นบุคคลซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของกฎที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ และผู้ฟ้องคดีรับว่า ได้ทราบถึงข้อบังคับมหาวิทยาลัยดังกล่าวในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จึงถือได้ว่า วันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงกฎที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจำต้อง

ยื่นฟ้องคดีนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องศาลในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๔ โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๕/๒๕๕๔)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลตะขบ (นักบริหารงานเทศบาล ๗) ฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนประกาศเทศบาลตำบลตะขบ เรื่อง การปรับขนาดเทศบาลเป็นขนาดกลาง และการปรับปรุงตำแหน่งผู้บริหารของเทศบาล ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าประกาศเทศบาลดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ ต่อมา นายกเทศมนตรีตำบลตะขบจัดให้ผู้ฟ้องคดีลงตามกรอบโครงสร้างใหม่ในตำแหน่งปลัดเทศบาล (นักบริหารงานเทศบาล ๘) ปรากฏตามคำสั่งเทศบาลตำบลตะขบ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ กรณีจึงฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งความชอบด้วยกฎหมายของข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๘.๓ ที่กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาต้องไม่มีชื่อในทะเบียนเป็นนักศึกษาหรือนิสิตของมหาวิทยาลัยนี้หรือในสถาบันการศึกษาชั้นสูงอื่นในประเทศ เว้นแต่สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ นั้น โดยที่ข้อบังคับฯ ดังกล่าวมีลักษณะเป็นกฎ และผู้ฟ้องคดีเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาโททางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้อยู่ในบังคับของข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งภายหลังปรากฏว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ตรวจสอบสถานภาพการเป็นนักศึกษาของผู้ฟ้องคดีแล้วพบว่าผู้ฟ้องคดีมีสถานภาพการเป็นนักศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นคุณสมบัติต้องห้ามตามข้อ ๘.๓ จึงถือเป็นการผิดข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๘ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในข้อบังคับฯ ดังกล่าว ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ มิฉะนั้น จะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

เนื่องจากขาดคุณสมบัติตามผลบังคับของข้อบังคับดังกล่าว แม้ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบหนังสือลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๘ เมื่อใด แต่เมื่อได้พิจารณาพฤติการณ์และพยานหลักฐานในสำนวนคดีนี้โดยตลอดแล้วปรากฏตามคำฟ้องฉบับลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่าผู้ฟ้องคดีได้อนุมานจากวันที่ในหนังสือของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ โดยผู้ฟ้องคดีคาดว่าน่าจะได้รับหนังสือดังกล่าวไม่เกินสิ้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๘ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ช้าที่สุดภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคดีมาฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง อัตราการจัดเก็บเงินและอัตราการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายสำหรับหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขและการจัดการบริการสุขภาพ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการเงินระหว่างประเทศ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจและการจัดการ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์แรงงานและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง (หลักสูตรพิเศษ) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาสำหรับนิสิตชาวไทย ภาคการศึกษาละ ๕,๐๐๐ บาท เท่ากับนิสิตชาวต่างประเทศ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าประกาศดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ และผู้ฟ้องคดีเข้าศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การเมือง ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ โดยค้างชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาให้แก่หลักสูตรดังกล่าวเป็นระยะเวลา ๓ ภาคการศึกษา ดังนั้น เมื่อประกาศดังกล่าวประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีค้างชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาให้แก่หลักสูตรดังกล่าวเป็นระยะเวลา ๓ ภาคการศึกษา จึงฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีย่อมต้องทราบว่าค่าธรรมเนียมการศึกษาสำหรับนิสิตชาวไทย ภาคการศึกษาละ ๓๑,๕๐๐ บาท มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ อันมีผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดี มีผลให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าประกาศดังกล่าวมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ผู้ฟ้องคดีต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี คือ ภายในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ เมื่อผู้ฟ้องคดี

นำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๔๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นทายาทผู้มีสิทธิในการรับมรดกของสิบโท ว. ผู้ครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๒๙๘ หมู่ที่ ๗ ตำบล ลำพูน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ ๑๑ ไร่ ๓ งาน ๕๐ ตารางวา ที่ดินที่พิพาท ดังกล่าวได้ทำประโยชน์โดยการปลูกและตัดต้นยางพาราหมุนเวียนทดแทนมาหลายรอบแล้ว ต่อมา ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าไชยคราม ป่าวัดประตู แปลงที่สอง และป่าคลองน้ำเฒ่า ในท้องที่ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ ตำบลทุ่งเตา ตำบลลำพูน ตำบลพรุพี อำเภอบ้านนาสาร และตำบลบ้านสอง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้ที่ดินที่พิพาทอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ (อุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น) และหัวหน้าอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นได้ห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดี ตัดต้นยางพาราเพื่อปลูกใหม่ในที่ดินที่พิพาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และหัวหน้าอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น เพิกถอนแผนที่แสดงแนวเขต หรือเปลี่ยนแปลงแนวเขตแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา โดยให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่นอกเขตแผนที่ แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาและห้ามมิให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อธิบดี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และหัวหน้าอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น มายุ่งเกี่ยวกับการดำเนินการใด ๆ ในที่ดินของผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าพระราชกฤษฎีกาพิพาท ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๔ โดยมาตรา ๒ แห่งพระราชกฤษฎีกา ดังกล่าว กำหนดให้พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป ซึ่งในกรณีนี้ คือ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๕ แต่ไม่ปรากฏว่าสิบโท ว. ได้ฟ้องคดี ต่อศาลยุติธรรมซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในขณะนั้น จนกระทั่งสิบโท ว. ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๔ และที่ดินที่พิพาทตกทอดมายังผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงตกอยู่ในบังคับของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวตั้งแต่วันที่สิบโท ว. ถึงแก่ความตาย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ หากจะฟ้องเพิกถอนพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะต้องยื่นฟ้องต่อศาล ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีตกอยู่ในบังคับของพระราชกฤษฎีกาข้างต้น การที่ผู้ฟ้องคดี นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยยื่นฟ้องทางไปรษณีย์ลงทะเลเบียดลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่มีการยื่นฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดตามข้อ ๓๙ วรรคสาม

แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานมีประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง กำหนดเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ ในท้องที่อำเภอเมืองระยอง อำเภอนิคมน้ำจืด อำเภอบ้านค่าย อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง อำเภอศรีราชา อำเภอหนองใหญ่ อำเภอบ้านบึง อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี อำเภอแปลงยาว อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอศรีมโหสถ อำเภอศรีมหาโพธิ์ อำเภอโกบรินทร์บุรี อำเภอประจันตคาม อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี อำเภอปากพลี อำเภอเมืองนครนายก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก และอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ผ่านที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนประกาศฉบับดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง กำหนดเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อฯ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ อันเป็นมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๕๑ ง วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ ต่อมาเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีได้รับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวจากนาย น. ผู้จัดการมรดกนาง อ. ผู้ฟ้องคดีจึงตกอยู่ภายใต้บังคับของประกาศกระทรวงพลังงานฉบับดังกล่าวนับแต่วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินแล้ว กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงการประกาศใช้บังคับประกาศกระทรวงพลังงานฉบับดังกล่าว ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่หรือผลประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับภาษีอากรและค่าธรรมเนียม

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของรถยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งได้นำไปใช้ที่ประเทศมาเลเซียโดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงการต่างประเทศของประเทศมาเลเซีย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีแจ้งความจำนงขอชำระภาษีรถยนต์ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘ สำหรับรถยนต์คันดังกล่าวพร้อมกับขอยกเว้นภาษีประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวรถยนต์คันนี้มิได้ใช้ในประเทศไทยแต่ได้นำไปใช้ที่ประเทศมาเลเซีย แต่กลับถูกสำนักงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานในสังกัดกรมการขนส่งทางบกมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชำระภาษีรถคันดังกล่าวประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ค้างชำระพร้อมเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งต่อเดือน

โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีมิได้แจ้งการไม่ใช้รถยนต์ต่อนายทะเบียน และมีได้ขออนุญาตนำรถยนต์ออกนอกราชอาณาจักร ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถออกคำสั่งดังกล่าวโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวออกมาเพื่อเอื้อประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายเดียวโดยมิได้คำนึงข้อเท็จจริงและพยานเอกสารใด ๆ ขอให้ศาลเพิกถอนกฎหมายกระทรวงฉบับพิพาท นั้น วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เห็นว่า เมื่อกฎหมายมีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาหรือมีประกาศโดยวิธีการอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและมีผลใช้บังคับแล้ว หากบุคคลซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของกฎเช่นนั้นประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองว่ากฎหมายไม่ชอบด้วยกฎหมาย วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ที่มีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาหรือวันที่มีการประกาศโดยวิธีการอื่นดังกล่าว และกฎนั้นมีผลใช้บังคับแล้ว กรณีที่กฎหมายมิได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาหรือมิได้มีการประกาศโดยวิธีการอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงกฎหมายนั้นตามความเป็นจริง สำหรับในส่วนของบุคคลที่ยังไม่ได้เข้ามาอยู่ในบังคับของกฎในวันที่มีการประกาศใช้บังคับกฎ บุคคลผู้นั้นยังมีผู้ใช้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหมายมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การนับระยะเวลาในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อโต้แย้งความชอบด้วยกฎหมายของกฎในกรณีเช่นว่านี้ จึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่บุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๔ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป แต่เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวยังไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองรถยนต์คันพิพาท ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายกระทรวงฉบับดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหมายกระทรวงฉบับที่พิพาทได้ ต่อมา เมื่อผู้ฟ้องคดีได้จดทะเบียนครอบครองรถยนต์คันดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๔ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีอยู่ภายใต้บังคับของกฎแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ที่มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหมายกระทรวงฉบับดังกล่าวตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๔ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ จึงเป็น

การยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๘๑/๒๕๕๕ (ประชุมใหญ่))

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนระเบียบ
กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยอัตราค่าตอบแทน ค่ารางวัล ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่ารับรอง ค่าเลี้ยงรับรอง
ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่าของรางวัล ของขวัญและของที่ระลึก พ.ศ. ๒๕๓๙ เฉพาะในส่วนที่
กำหนดค่าตอบแทนผู้นำประจำศูนย์ส่งเสริมกีฬา ผู้นำกิจกรรมของศูนย์เยาวชน และอาสาสมัคร
ช่วยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน และประชาชน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามที่สำนักสวัสดิการสังคม
กำหนดชั่วโมงละ ๖๐ บาท ไม่เกิน ๔ ชั่วโมงต่อวัน นั้น เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้รับการแต่งตั้ง
ให้เป็นอาสาสมัครปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมกิจกรรมลานกีฬาตามคำสั่งลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม
๒๕๔๓ ซึ่งคำสั่งดังกล่าวกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกจ่ายค่าตอบแทนได้ตามระเบียบข้างต้น
ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีย่อมรู้หรือควรรู้ถึงความมีอยู่ของระเบียบดังกล่าวนับตั้งแต่ผู้ฟ้องคดีได้รับ
การว่าจ้าง และผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกำหนดค่าจ้างนั้นกระทบถึงสิทธิของผู้ฟ้องคดีตั้งแต่วันที่
๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ อันเป็นวันที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาสาสมัครฯ หรืออย่างช้าที่สุดในวันที่
ผู้ฟ้องคดีได้รับค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานตามคำสั่งลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ เป็นเดือนแรก
การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดี
เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๓/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นทายาทของนาย น. ที่เสียชีวิตในหน้าที่ราชการ
ฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัด
บำนาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายตามมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกา
เงินช่วยเหลือค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑
เมษายน ๒๕๓๕ ตามมาตรา ๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า
ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินช่วยเหลือค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน
๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐ กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีอยู่ภายใต้บังคับของ
พระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ และพระราชกฤษฎีกา
เงินช่วยเหลือค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๕ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน
๒๕๔๙ และต้องถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีขอให้
เพิกถอนพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลโดยส่งทาง

ไปรษณีย์ลงทะเบียนในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีปกครองเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๗/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนความในข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าความในข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ แต่ในช่วงเวลาดังกล่าวผู้ฟ้องคดีมิใช่เป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบ ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนระเบียบได้ ต่อมาเมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่งเจ้าหน้าที่นิติกรระดับ ๓ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ่างทอง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ตามคำสั่งลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีอยู่ภายใต้บังคับของระเบียบ และเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนระเบียบตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคดีมาฟ้องภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๘/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนกฎกระทรวง ว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น เมื่อกฎกระทรวงดังกล่าวประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๓๖ ก วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป แต่เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวยังไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีบุตรและดำเนินการจัดการศึกษาให้บุตร ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎกระทรวงฉบับที่พิพาทได้ ต่อมา เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัวให้กับบุตรของผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดี

อยู่ภายใต้บังคับของกฎแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลโดยยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑/๒๕๕๘)

(๖) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งให้ทราบถึงกฎ หรือวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับคำชี้แจงเกี่ยวกับกฎ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(๗) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ออกกฎ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ฟ้องขอให้ศาลแก้ไขระเบียบสภาอาจารย์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ว่าด้วยการเลือกตั้งกรรมการและอนุกรรมการสภาอาจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ ข้อ ๗ และข้อ ๘ โดยตัดข้อความว่า และไม่อยู่ในระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัยร้ายแรงออก ให้ชะลอการเลือกตั้งกรรมการและอนุกรรมการสภาอาจารย์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจนกว่าการแก้ไขระเบียบดังกล่าวจะแล้วเสร็จ นั้น เมื่อระเบียบดังกล่าวประกาศใช้ ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ การที่ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสภาอาจารย์ และได้รับเลือกให้เป็นประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยดังกล่าว จึงย่อมรู้ถึงการประกาศใช้กฎดังกล่าวตั้งแต่วันที่มีการประกาศ และชอบที่จะนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศใช้กฎดังกล่าว ซึ่งถือว่าวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ การที่ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๗/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องว่า ประกาศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินรายได้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าสอนเกินภาระงานสอนไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขัดกับระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษและค่าสอนเกินภาระงานสอนในสถานศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนประกาศดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ สังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าสอนเกินภาระงานสอน การออกกฎและระเบียบของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าสอนเกินภาระงานสอน ย่อมมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีโดยตรง เมื่อได้มีการออกประกาศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินรายได้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันดังกล่าว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าประกาศดังกล่าวไม่ได้มีการแจ้งเวียนหรือปิดประกาศ จึงถือไม่ได้ว่าวันออกประกาศเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้มีสิทธิในการได้รับเงินค่าสอนเกินภาระงานสอน ต้องติดตามและให้ความสนใจสิทธิประโยชน์ของตนเอง หากผู้ฟ้องคดีไม่ทราบว่ามี การออกประกาศดังกล่าว เกิดจากความไม่ได้สนใจติดตามสิทธิประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีเอง จึงไม่อาจยกขึ้นมาอ้างว่าไม่รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ได้ อีกทั้ง ประกาศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้มีสิทธิในการได้รับเงินค่าสอนเกินภาระงานสอน จึงต้องทราบและตรวจสอบจำนวนเงินที่ตนจะได้รับอย่างช้าที่สุดภายในวันสิ้นสุดปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องในวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๘/๒๕๕๖)

(๘) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือให้หน่วยงานดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดจากการออกกฎ หรือขอให้พิจารณาทบทวนกฎ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหนังสือลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ เรื่อง อนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตราฐานกำหนดตำแหน่งและให้ ก.พ. ไปดำเนินการออกหลักเกณฑ์ใหม่ หรืออนุมัติให้ข้าราชการพลเรือน ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน หรือระดับอาวุโส ในสายงานเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข และสายงานอื่น ๆ ทุกสายงาน ซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ตามมาตราฐานกำหนดตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการได้ โดยไม่ลดระดับและไม่ลดเงินเดือน โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข ๖ ต่อมา เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข ระดับชำนาญงาน กลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลขอนแก่น ตำแหน่งประเภททั่วไป เงินเดือน ๒๗,๐๗๐ บาท และโดยที่ผู้ฟ้องคดีได้รับวุฒิปริญญาตรีสาธารณสุขบัณฑิต ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ย้ายผู้ฟ้องคดีจากตำแหน่งเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ งานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค กลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลขอนแก่น เงินเดือน ๒๒,๒๒๐ บาท และข้อเท็จจริงปรากฏในหมายเหตุท้ายคำสั่งลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ว่าเป็นการขอย้ายตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีเอง ซึ่งผู้ฟ้องคดีรับว่าได้ทำหนังสือยินยอมลดเงินเดือนสำหรับการเปลี่ยนสายงานดังกล่าว กรณีจึงเห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีย่อมได้รู้หรือควรรู้ว่าหลักเกณฑ์ในการขอเปลี่ยนสายงานที่ ก.พ. กำหนดตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอย้ายหรือทำหนังสือยินยอมลดเงินเดือนดังกล่าวแล้ว คือ ก่อนวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ว่าราชการ

จังหวัดขอนแก่นได้มีคำสั่งดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา ๙๐ วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า การที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมีประกาศลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ กำหนดเงื่อนไขในการปรับระดับชั้นงานต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการ โดยประเมินจากผลการปฏิบัติงานหรือการสอบข้อเขียนหรือการสัมภาษณ์หรือวิธีการอื่นตามที่เห็นสมควร ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นการสร้างเงื่อนไขเพิ่มเติมจากที่สำนักงาน ก.พ. และกระทรวงการคลังได้กำหนดไว้ ขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าว นั้น ประการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีดังกล่าวมีสภาพเป็นกฎ ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี เมื่อประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไป และผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้อุทธรณ์โต้แย้งความไม่ชอบของประกาศดังกล่าวต่อคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจํามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ กรณีจึงถือได้ว่าอย่างช้าที่สุดผู้ฟ้องคดีจะต้องรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ และต้องยื่นฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ก่อนฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๓/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ในฐานะที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ตามลำดับ ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ในฐานะที่เป็นประชาชนคนไทย และผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งเป็นประธานเครือข่ายพ่อแม่เยาวชนเพื่อการปฏิรูปการศึกษานายกสมาคมเครือข่ายผู้ปกครองแห่งชาติ และในฐานะสมาชิกสภาพัฒนาการเมือง ฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หลายประการ ได้แก่ การออกประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยได้กำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ซ้ำกัน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของเด็ก ทำให้เด็กไม่อาจได้รับการพัฒนาศักยภาพตามความชอบหรือความถนัดได้ การประกาศยกเลิก

การแยกสายวิทย์และสายศิลป์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อปี ๒๕๔๘ และการกำหนดหลักเกณฑ์ให้ใช้ผลการสอบ O-NET และ G-PAX ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ยกเลิกการใช้เกณฑ์ O-NET ของทุกวิชาในการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ยกเลิกประกาศการยุบรวมสายวิทย์และสายศิลป์เมื่อปี ๒๕๔๘ ยกเลิกการใช้คะแนน O-NET ชั้นต่ำ ร้อยละ ๖๐ ในคณะแพทยศาสตร์ และยกเลิกการใช้คะแนน O-NET ทุกวิชาในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาวิชาภาคบังคับในช่วงชั้นต่าง ๆ นั้น การกระทำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างนั้นมีลักษณะเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐกำหนดกฎเกณฑ์ที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดโดยเฉพาะ และผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ขอให้ศาลยกเลิกกฎเกณฑ์ดังกล่าวเสีย กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้จะไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่รู้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดออกกฎดังกล่าวตั้งแต่เมื่อใด แต่ก็ปรากฏข้อเท็จจริงในคำฟ้องว่าหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ได้รับการร้องเรียนจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓ ด้วยวาจาในเรื่องดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ทักท้วงการออกกฎดังกล่าวแล้ว แต่ไม่ได้รับแจ้งการพิจารณากรณีจึงถือได้ว่าอย่างช้าที่สุดผู้ฟ้องคดีทั้งสี่จะต้องรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ และสามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ก่อนฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่นำคดีนี้มายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งรับราชการที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ฟ้องว่า ระเบียบสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ว่าด้วยบ้านพักแบบอาคารทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๑ และประกาศสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้พักอาศัยและการจ่ายค่าสาธารณูปโภคของบ้านพักแบบอาคารทั่วไป ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้พักอาศัย การสิ้นสุดการเป็นผู้พักอาศัย และอัตราการจัดเก็บ

คำนำประปา ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนระเบียบและประกาศดังกล่าว นั้น โดยที่ระเบียบและประกาศดังกล่าวมีลักษณะเป็นกฎ ซึ่งการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะก่อนฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จึงสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ทันที โดยจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎที่มีได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานั้น ต้องนับตั้งแต่วันที่มีการประกาศตามที่กฎหมายกำหนด หรือวันที่ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎได้รู้หรือควรรู้ถึงกฎนั้นตามความเป็นจริง ซึ่งแม้จะไม่ปรากฏชัดเจนว่าได้มีการปิดประกาศหรือแจ้งระเบียบสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ว่าด้วยบ้านพักแบบอาคารทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๑ และประกาศสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้พักอาศัยและการจ่ายค่าสาธารณูปโภคของบ้านพักแบบอาคารทั่วไป ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ ให้ผู้เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ทราบเมื่อใด แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอให้ทบทวนการหักเงินเดือนเป็นคำนำประปา โดยระบุถึงประกาศสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังฯ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังในข้อหานี้พร้อมกัน จึงฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๒ รู้หรือควรรู้ถึงระเบียบและประกาศอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าที่สุดในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒ การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเคยเป็นพนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทย และได้ลาออกจากงานแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยเมื่อปี ๒๕๔๕ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้นำระบบค่าตอบแทนใหม่มาใช้และให้พนักงานที่อยู่ในระบบบำเหน็จบำนาญแสดงความประสงค์ว่าจะเข้าระบบค่าตอบแทนใหม่ หรือจะยังคงอยู่ในระบบค่าตอบแทนเดิมตามหนังสือลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าวิธีการการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามระบบค่าตอบแทนใหม่ไม่ชอบ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับบำนาญน้อยกว่าระบบเดิม ขอให้ศาลเพิกถอนวิธีการคำนวณบำนาญที่มีผลให้เสื่อมสิทธิและประโยชน์ของพนักงาน นั้น ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ถูกกระทบสิทธิตามหลักเกณฑ์การคำนวณบำนาญดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำ

ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกรณีดังกล่าวเป็นการฟ้องขอให้เพิกถอนกฎ
 ไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้เป็นการเฉพาะ
 ก่อนฟ้องคดีต่อศาล ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีต่อศาลได้ทันที เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดี
 ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ถึงผู้อำนวยการอาวุโสสายทรัพยากรบุคคลของ
 ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยแสดงความประสงค์จะเลือกทางเลือกที่ ๑ เข้าระบบค่าตอบแทนใหม่
 โดยยังคงรับบำเหน็จบำนาญตามแนวทางที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ผู้ฟ้องคดีย่อมรู้ถึง
 วิธีการคำนวณของเงินค่าตอบแทนใหม่ และรวมถึงวิธีการคำนวณบำนาญตามหนังสือลงวันที่ ๘
 พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ซึ่งตามหนังสือดังกล่าวมีลักษณะบังคับเป็นการทั่วไปจึงเป็นกฎ ผู้ฟ้องคดี
 จึงสามารถฟ้องคดีต่อศาลได้ทันที จึงรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี
 อย่างช้าที่สุดในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ อันเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือถึงผู้อำนวยการอาวุโส
 สายทรัพยากรบุคคลของธนาคารแห่งประเทศไทย การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลเมื่อวันที่
 ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติ
 จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนข้อ ๑๘ ของระเบียบ
 การทำเรือแห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด
 ของพนักงาน พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการการทำเรือแห่งประเทศไทย
 ออกประกาศระเบียบการทำเรือแห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด
 ทางละเมิดของพนักงาน พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๐ โดยกำหนดให้มีผลใช้บังคับ
 ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เป็นต้นไป และใช้บังคับกับพนักงานของการทำเรือ
 แห่งประเทศไทย เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดเป็นพนักงานของการทำเรือแห่งประเทศไทย ผู้ฟ้องคดี
 ทั้งเจ็ดจึงอยู่ในบังคับของระเบียบฉบับนี้ตั้งแต่วันที่ระเบียบดังกล่าวใช้บังคับหรือวันที่เข้าเป็น
 พนักงานของการทำเรือแห่งประเทศไทย ในกรณีเข้าเป็นพนักงานภายหลังวันบังคับใช้ระเบียบ
 ดังกล่าว จึงถือได้ว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี
 ขอให้เพิกถอนข้อ ๑๘ ของระเบียบดังกล่าวที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดอ้างว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว
 อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดดำรงตำแหน่งตั้งแต่หัวหน้าแผนกหรือระดับ ๓ ขึ้นไป ย่อมต้องรู้หรือ
 ควรรู้ถึงการมีอยู่หรือดำรงอยู่ของระเบียบดังกล่าวที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดอ้างว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย
 ตั้งแต่ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดจะได้รับคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรืออย่างช้าที่สุดในวันที่
 ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดได้รับคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าการทำเรือ
 แห่งประเทศไทยมีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร่วมกันชดใช้

คำสืงใหม่แทน ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดจึงรู้หรือควรรู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของบทบัญญัติข้อ ๑๘ ของระเบียบข้างต้น อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีในข้อหาอย่างช้าที่สุดในวันที่ได้รับหนังสือลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดได้รับหนังสือดังกล่าวในวันใด แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดยื่นอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ ย่อมถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องขอให้เพิกถอนข้อ ๑๘ ของระเบียบดังกล่าวอย่างช้าที่สุดในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ อันเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดยื่นอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งของการท่าเรือแห่งประเทศไทย ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดต้องยื่นฟ้องขอให้เพิกถอนข้อ ๑๘ ของระเบียบพิพาท ภายในเก้าสิบวันนับแต่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี กล่าวคือ ต้องยื่นฟ้องภายในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดยื่นฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๓/๒๕๕๖)

(๙) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดสืบสามคนฟ้องขอให้ศาลยกเลิกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าทุ่งมน ป่าบักได ป่าตาเบา ป่าฝั่งซ้าย ห้วยทับทัน และป่าห้วยสำราญ ในท้องที่ตำบลกาบเชิง ตำบลโคกตะเคียน ตำบลตะเคียน ตำบลด่าน ตำบลนางมุด ตำบลบักได ตำบลตาเมียง อำเภอป่าสัก จังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๘ นั้น โดยที่มาตรา ๒ ของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวกำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เมื่อพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๘ จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๘ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดสืบสามคนได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวต่อเนื่องจากบรรพบุรุษตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ติดต่อกันตลอดมา จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดสืบสามคนได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเมื่อพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดสืบสามคนนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จึงเป็นการยื่นคำฟ้อง

เมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๒๗-๙๙/๒๕๕๖)

๔.๑.๒ กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง

๑) การฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ต้องอุทธรณ์ก่อนฟ้องคดี

(๑) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า คำสั่งของนายอำเภออย่างตลาดตามคำสั่งลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลบัวบาน อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าภายหลังที่นายอำเภออย่างตลาดมีคำสั่งลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อนายอำเภออย่างตลาด นายอำเภออย่างตลาดพิจารณาแล้ววินิจฉัยยกอุทธรณ์และมีหนังสือลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ พร้อมแจ้งสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันรับผลการอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ผ่านนายอำเภออย่างตลาด ต่อมา ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ โดยวินิจฉัยยกอุทธรณ์พร้อมแจ้งด้วยว่า หากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยสามารถยื่นฟ้องต่อศาลปกครองได้ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือ โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวเมื่อวันใด แต่โดยที่มาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติให้การแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวภายในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นอย่างช้า ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีต้องนำคดีมาฟ้องศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว หรือภายในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องศาลในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๔/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ ๕ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฟ้องว่า ได้ลงทะเบียนเรียนวิชาทฤษฎีสถิติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต (REGCHULA) แต่รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เห็นว่าเป็นการลงทะเบียนเรียนโดยมีหน่วยกิตเกินกว่าที่ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยระบบการศึกษาสำหรับชั้นปริญญาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๕.๒.๑ กำหนดและผู้ฟ้องคดีมิได้ยื่นคำร้องขอลงทะเบียนเกินกำหนด รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงมีคำสั่งถอนรายวิชาทฤษฎีสถิติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ของผู้ฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการเพิกถอนรายวิชาดังกล่าวไม่เป็นธรรม ขอให้ผู้ฟ้องคดีได้รับสิทธิในการลงทะเบียนและมีสิทธิเข้าสอบในวิชาดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ คัดค้านการถอนรายวิชาทฤษฎีสถิติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ต่อคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ของนิสิต ต่อมาคณะกรรมการได้มีมติให้ยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ทราบมติดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ และนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดแล้วตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้อำนวยการเขตดินแดง ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนพื้นคอนกรีตออกจากที่สาธารณะภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามหนังสือลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ นั้น โดยที่ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งของผู้อำนวยการเขตดินแดงลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ตามขั้นตอนและภายในระยะเวลาที่มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนด และผู้อำนวยการเขตดินแดงได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว กรณีจึงถือได้วก่อนฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่เกิดแก่ตนตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพะและได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้นตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว นอกจากนั้น แม้พยานหลักฐานเบื้องต้นในสำนวนจะไม่ปรากฏข้อเท็จจริงที่แจ้งชัดว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามหนังสือลงวันที่ ๑๕

ตุลาคม ๒๕๕๕ เมื่อใดก็ตาม แต่เมื่อนับระยะเวลานับแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ผู้อำนวยการเขตดินแดงได้มีหนังสือดังกล่าวแจ้งผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบนั้น เห็นได้ว่า การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ ย่อมอยู่ภายในกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่หนังสือดังกล่าว ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้ภายในกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้วตามนัยมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครูได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคำสั่งลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๒ สั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ๑ ขั้น ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยต่อคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แต่ปรากฏว่าคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์มีมติให้ยกอุทธรณ์ และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๓ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวจากเจ้าหน้าที่เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๓ และได้ลงวันที่รับหนังสือไว้ที่มุมบนด้านขวาของหนังสือ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำความผิดวินัยตามที่ถูกกล่าวหา จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่อง ลงโทษลดขั้นเงินเดือนและมติของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี นั้น การที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยให้ผู้ฟ้องคดีทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ส่งไปที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต ๒ ซึ่งขณะนั้นผู้ฟ้องคดียังรับราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต ๒ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต ๒ จึงเป็นที่ทำการตามตำแหน่งหน้าที่และเป็นภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อหนังสือดังกล่าวได้ส่งไปที่ภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดี โดยมีเจ้าหน้าที่ที่ทำงานอยู่ในสำนักงานได้ลงลายมือชื่อรับไว้แทนแล้ว การแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์จึงมีผลเป็นการแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้วนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ลงลายมือชื่อรับแทนในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓ ตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ

ทางปกครองฯ โดยหนังสือที่ส่งทางไปรษณีย์ดังกล่าวไม่จำเป็นต้องระบุตำแหน่งของผู้ฟ้องคดี หรือต้องให้ผู้ฟ้องคดีลงชื่อรับทราบแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นฟ้องต่อศาลภายในระยะเวลา เก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓ อันเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คือภายในวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ แต่เนื่องจากวันดังกล่าวเป็นวันหยุดราชการ ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นฟ้องคดีได้ภายในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่เริ่มทำการใหม่ ตามมาตรา ๑๙๓/๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๕/๒๕๕๕**)

กรณีฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งตำรวจภูธรภาค ๓ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๖ ที่ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และเพิกถอนมติคณะกรรมการข้าราชการ ตำรวจที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีรับทราบคำสั่งลงโทษ ไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๗ และผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๗ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ต่อมา อนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการอุทธรณ์ได้พิจารณาอุทธรณ์ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ มีมติยกอุทธรณ์และได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ แจ้งผลการ พิจารณาอุทธรณ์ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ ได้รับแจ้งหรือทราบคำสั่ง โดยผู้ฟ้องคดีทราบผลการพิจารณาอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ แต่นำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเวลา การฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๗๙๒/๒๕๕๕**)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ฟ้องว่า คำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๒ ที่ลงโทษลดขั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ๑ ขั้น และคำสั่งลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่เพิ่มโทษ ผู้ฟ้องคดีเป็นปลดออกจากราชการ รวมทั้งมติ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และ การร้องทุกข์ ที่ยกอุทธรณ์ผู้ฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีคำสั่งลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๒ ลงโทษลดขั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ๑ ขั้น ต่อมา คณะกรรมการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) โดยอ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ ได้มีมติให้เพิ่มโทษ ผู้ฟ้องคดีเป็นปลดออกจากราชการ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เพิ่มโทษผู้ฟ้องคดีเป็นปลดออกจากราชการตามมติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดี

มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ และลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ อุตสาหกรรมคำสั่งต่อประธาน ก.ค.ศ. ต่อมา อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ พิจารณาแล้วมีมติให้ยกอุทธรณ์ผู้ฟ้องคดี และเลขาธิการ ก.ค.ศ. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบมติยกอุทธรณ์ดังกล่าวพร้อมกับแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง โดยได้จัดส่งหนังสือดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ศึกษาธิการและไปรษณีย์จระเข้บัว นำจ่ายเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ โดยมีนาย ส. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของเอ็ม แอล แมนชั่นเป็นผู้รับหนังสือไว้ ดังนั้น เมื่อมติให้ยกอุทธรณ์ดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การแจ้งจึงต้องถือปฏิบัติตามมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยแจ้งเป็นหนังสือไปยังที่อยู่ของผู้ฟ้องคดีตามที่ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งไว้ต่อเจ้าหน้าที่ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้แจ้งที่อยู่ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้ง ๒ ฉบับ ว่าที่อยู่ของผู้ฟ้องคดี คือ บ้านเลขที่ ๕๕๕ เอ็ม แอล แมนชั่น ถนนรามอินทรา แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร การที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งมติยกอุทธรณ์ดังกล่าวไปยังที่อยู่ตามที่ผู้ฟ้องคดีให้ไว้แก่เจ้าหน้าที่ จึงถือว่าชอบแล้วตามมาตรา ๖๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และเมื่อมีหลักฐานว่านาย ส. เป็นผู้รับหนังสือดังกล่าวไว้เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งมติยกอุทธรณ์นั้นแล้วตั้งแต่วันที่หนังสือดังกล่าวไปถึงตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ จึงเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คือ ต้องยื่นฟ้องคดีภายในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นคำฟ้องที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า การที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกมีคำสั่งลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้ก่อน และคำสั่งลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ แก้ไขคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งทั้งสองฉบับดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้ก่อนแล้วเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นหนังสือลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภู กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการ

พนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภูภายในระยะเวลาสามสิบวันตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓๘ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภู เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ ซึ่งคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภูจะต้องพิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับหนังสือร้องทุกข์ แต่หากมีความจำเป็นให้ขยายเวลาได้อีกสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน ตามข้อ ๑๑๓ วรรคสอง ของประกาศดังกล่าว และเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงได้รับแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวตามหนังสือลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์แล้ว ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกได้แจ้งคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ แก้ไขคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และในส่วนท้ายยังได้แจ้งว่าหากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งให้อุทธรณ์ต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกภายใน ๓๐ วัน ด้วยก็ตาม แต่เมื่อคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ เป็นกรณีที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกเห็นว่าคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ยังไม่สมบูรณ์ จึงได้แก้ไขโดยจัดให้มีเหตุผลประกอบการออกคำสั่งตามที่ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนด และนายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกประสงค์ให้ผลเป็นไปตามคำสั่งเดิม คือ ให้ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จึงมิใช่การแก้ไขในสาระสำคัญ ที่จะทำให้ผลของการแก้ไขคำสั่งดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป และมีใช่เป็นกรณีมีคำสั่งใหม่แต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่จำต้องร้องทุกข์เกี่ยวกับคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ อีก กรณีจึงถือได้ว่าก่อนนำคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ มายื่นฟ้องต่อศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการให้มีการแก้ไข ความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งดังกล่าวตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าหลังจากที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดหนองบัวลำภู ได้มีมติให้ยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี และนายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ในวันดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่

วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลโดยส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๕/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิในการขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาใหม่ เพื่อให้มีการเพิกถอนคำสั่งกรมสามัญศึกษา ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และให้รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการครู แต่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่พิจารณาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและไม่รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาใหม่ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา นั้น โดยที่คำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาใหม่เป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อปรากฏว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ได้มีการแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้ จึงมีผลทำให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างในอุทธรณ์ว่าทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยไม่ปรากฏหลักฐานเพื่อยืนยันข้ออ้าง จึงมีอาจรับฟังได้ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวอันเป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์อย่างรวดเร็วไม่เกินวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีระบุว่ายื่นต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ แต่ในช่องเอกสารที่ยื่นผู้ฟ้องคดีได้รับระบุถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑ และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับข้อเท็จจริงว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑ ไม่มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีไม่นำข้อมูลจากคำพิพากษามาเป็นหลักในการออกคำสั่ง กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ผู้ทำคำสั่งทางปกครองตามหนังสือลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ และได้มีการพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๑ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕ ดังกล่าว กรณีนี้ต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างรวดเร็วที่สุดตั้งแต่เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงเป็น

การฟ้องคดีภายในระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีรับราชการตำรวจ ตำแหน่งพนักงานสอบสวน (สบ ๓) สถานีตำรวจภูธรสำโรงเหนือ จังหวัดสมุทรปราการ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการมีคำสั่งลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีได้ทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ และมีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ต่อมาคณะกรรมการข้าราชการตำรวจพิจารณาและมีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีได้ทราบมติดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและมติให้ยกอุทธรณ์ดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งและมติดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ทราบคำสั่งของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒ อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ โดยในหนังสือฉบับนี้ได้มีการระบุที่อยู่ว่า “บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลวังม้า อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๑๕๐” หลังจากนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้แถลงการณ์ด้วยวาจาต่ออนุกรรมการคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับอุทธรณ์ทำการแทนคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ได้มีการเขียนด้วยลายมือในสมุดรายงานตัวผู้อุทธรณ์ปรากฏข้อความว่า “พันตำรวจโท อ. ๕๑๐ หมู่ ๔ ตำบลด่านสำโรง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๒๗๐” ต่อมา คณะกรรมการข้าราชการตำรวจได้ดำเนินการแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยได้มีการส่งหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังบ้านเลขที่ ๕๑๐ หมู่ที่ ๔ ตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ปรากฏมีนางสาว ท. ซึ่งเกี่ยวพันกับผู้ฟ้องคดีโดยเป็นผู้ดูแล เป็นผู้รับแทนเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๓ การที่นางสาว ท. ซึ่งเป็นผู้ดูแลผู้ฟ้องคดีได้เป็นผู้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาไว้แทนผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๓ และการส่งหนังสือดังกล่าวก็ได้มีการส่งไปยังที่อยู่ซึ่งได้มีการให้ไว้กับคณะกรรมการข้าราชการตำรวจครั้งหลังสุด กรณีจึงถือเป็นการแจ้งโดยชอบตามข้อ ๑๐ (๒) ประกอบกับข้อ ๒๔ ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว เมื่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจได้ดำเนินการแจ้งมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยชอบแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๓ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันดังกล่าว หากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับมติข้างต้นก็ชอบที่จะยื่นฟ้อง

ต่อศาลปกครองภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๓ ดังนั้น วันสุดท้ายที่ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นฟ้องต่อศาลปกครองได้ คือ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๗/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๙ ออกคำสั่งลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ลงโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.) เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๙ แล้ว แต่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๙ มีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๙ ได้แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๙ ดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่ง นั้นเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๙ ได้แจ้งผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ โดยได้ส่งหนังสือดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช ซึ่งถือเป็นภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖ และนาง ส. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ที่โรงเรียนดังกล่าวเป็นผู้ลงลายมือชื่อในใบตอบรับทางไปรษณีย์ของหนังสือแจ้งผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยชอบตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๑/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า คำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลหงษ์เจริญที่ให้
 ผู้ฟ้องคดีโอน (ย้าย) จากพนักงานส่วนตำบลหงษ์เจริญ ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
 องค์การบริหารส่วนตำบลหงษ์เจริญ ไปปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
 องค์การบริหารส่วนตำบลวังไผ่ อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ
 ด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น โดยที่คำสั่งดังกล่าวเป็นกรณีการโอน (ย้าย)
 ผู้ฟ้องคดีจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งไปสังกัดยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 อีกแห่งหนึ่ง ซึ่งต่างก็มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีงบประมาณรวมทั้งบุคลากรแยกต่างหากจากกัน
 ดังนั้น คำสั่งให้โอน (ย้าย) ดังกล่าวย่อมมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี
 คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ
 ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อองค์การบริหารส่วนตำบล
 หงษ์เจริญ และองค์การบริหารส่วนตำบลหงษ์เจริญได้มีความเห็นเสนอไปยังคณะกรรมการ
 พนักงานส่วนตำบลจังหวัดชุมพร แม้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดชุมพรจะได้พิจารณา
 และวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิอุทธรณ์ก็ตาม กรณีก็ยอมถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการ
 ตามขั้นตอนเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒
 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว และเมื่อจังหวัดชุมพรโดยผู้ว่าราชการ
 จังหวัดชุมพรได้พิจารณามีความเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิอุทธรณ์ และแจ้งให้นายอำเภอท่าแซะ
 แจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลหงษ์เจริญเพื่อดำเนินการต่อไป ตามหนังสือลงวันที่ ๒๗ กันยายน
 ๒๕๕๓ กรณีจึงเห็นได้ว่าผู้พิจารณาอุทธรณ์มีความประสงค์ที่จะให้คำสั่งดังกล่าวออกไปสู่
 ภายนอกองค์กรเพื่อให้มีผลบังคับผูกพันผู้ฟ้องคดี และต่อมากองการบริหารส่วนตำบลหงษ์เจริญ
 ได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
 แต่ไม่ปรากฏผู้รับ จึงได้แจ้งอีกครั้งตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ ไปยังองค์การ
 บริหารส่วนตำบลวังไผ่ที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่อยู่ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงต่อศาล
 และโต้แย้งมาในคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์จาก
 สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดชุมพรก่อนแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ และต่อมาก็ได้รับแจ้งอีก
 เมื่อตนไปปฏิบัติหน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังไผ่ กรณีจึงเห็นได้ว่าเมื่อได้มีการแจ้ง
 คำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีตามที่ผู้วินิจฉัยอุทธรณ์มีความประสงค์ และข้อเท็จจริง
 ผู้ฟ้องคดีก็รับว่าได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว แม้ผู้ฟ้องคดีจะได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่
 ของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดชุมพร แต่กรณียอมถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุ
 แห่งการฟ้องคดีแล้วตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดชุมพร

ซึ่งเป็นกรณีที่ได้รับแจ้งไม่ก่อนวันที่ระบุในหนังสือจังหวัดชุมพรลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีทางไปรษณีย์ลงทะเบียนต่อศาลในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ จึงเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหว้าเข้ากรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ เลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดี ๐.๕ ขั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ โดยให้ที่อยู่ของผู้ฟ้องคดีไว้กับเจ้าหน้าที่ คือ โรงเรียนบ้านหนองหว้าเข้ากรรม ตำบลหนองแก้ว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์สองฉบับต่อผู้ฟ้องคดีและผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียน โดยส่งหนังสือทั้งสองฉบับในซองเดียวกันทางไปรษณีย์ตอบรับ ปรากฏว่านาง ส. รับซองไปรษณีย์ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ แต่ผู้ฟ้องคดีรับทราบหนังสือร้องทุกข์ทั้งสองฉบับเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ที่เลื่อนขั้นเงินเดือนดังกล่าวเฉพาะในส่วนของผู้ฟ้องคดี นั้น ตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อมีการแจ้งคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือแล้ว และได้ให้ที่อยู่ไว้กับเจ้าหน้าที่ โดยเจ้าหน้าที่ได้แจ้งคำสั่งดังกล่าวตามที่อยู่ดังกล่าว จึงถือว่าผู้รับได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครองตั้งแต่คำสั่งดังกล่าวไปถึงส่วนมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวนั้น เป็นเพียงบทสันนิษฐานของกฎหมายว่า หากมีการแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ย่อมรับรองได้ว่าผู้รับได้รับแจ้งภายใต้ระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่จะมีการพิสูจน์เป็นอื่น เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏชัดว่าผู้ฟ้องคดีได้ให้ที่อยู่ไว้กับเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ โดยส่งไปตามที่อยู่ดังกล่าวทางไปรษณีย์ตอบรับแล้ว และคำสั่งดังกล่าวไปถึงผู้รับ จึงต้องถือว่ามี การรับแจ้งคำวินิจฉัยดังกล่าวซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองตั้งแต่คำวินิจฉัยดังกล่าวไปถึงตามมาตรา ๖๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ โดยมีฟังต้องสันนิษฐานว่าผู้รับได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงของหัวหน้าไปรษณีย์จังหวัดศรีสะเกษ

ซึ่งไม่มีส่วนได้เสียในคดีนี้ว่า ได้นำส่งซองไปรษณีย์ไปที่โรงเรียนบ้านหนองหว้าเข้ากรรมแล้ว แต่ครูเวรไม่อยู่ พนักงานไปรษณีย์จึงได้นำจ่ายซองไปรษณีย์ให้แก่นาง ส. น้องสาวของนาย พ. ซึ่งทำหน้าที่ฝ่ายธุรการของโรงเรียนเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ เห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดี ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอันเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในโรงเรียน จึงยอมเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดหลักเกณฑ์การรับไปรษณีย์ภัณฑ์หรือพัสดุภัณฑ์ที่พนักงานไปรษณีย์นำส่งโรงเรียนในช่วงที่โรงเรียนปิดภาคเรียน เมื่อปรากฏว่าครูเวรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่จนพนักงานไปรษณีย์ไม่อาจส่งซองไปรษณีย์ฉบับที่เป็นต้นเหตุพิพาทในคดีนี้ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจปิดความรับผิดชอบในผลแห่งการดังกล่าวได้ อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ก็ควรจะทราบว่า อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ อาจจะแจ้งผลคำวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ในทุกช่วงเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะเวลาโรงเรียนปิดภาคเรียน ควรจะต้องติดต่อเปลี่ยนแปลงที่อยู่หรือกระทำการในสิ่งอื่นที่เหมาะสม มิใช่ปล่อยให้เลยเถิดจนทำให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ได้ ดังนั้น เมื่อนาง ส. ได้เป็นผู้รับซองไปรษณีย์ที่บรรจุคำวินิจฉัยร้องทุกข์ตามพิพาท เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องคดีนี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๖/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า คำสั่งของเทศบาลตำบลเมืองเก่าลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๙ ที่เลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ครั้งที่ ๑ ให้ผู้ฟ้องคดีเพียง ๐.๕ ขั้น ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และฟ้องว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๙ ที่ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ครั้งที่ ๒ และไม่จ่ายเงินประโยชน์ค่าตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (โบนัส) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และมีคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ครั้งที่ ๒ และจ่ายเงินประโยชน์ค่าตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (โบนัส) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิที่ควรได้รับ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดขอนแก่น กรณีตามข้อหาที่หนึ่งและข้อหาที่สอง ตามหนังสือลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ และตามหนังสือลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๙ ตามลำดับ คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์จึงมีหน้าที่ต้องวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีภายในเก้าสิบวัน ซึ่งเป็นระยะเวลาอย่างสูงที่ขยายเวลาไปแล้วนับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหลักฐานจากผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๑๔๙ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดขอนแก่น เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน

การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๕ แต่เมื่อไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ ได้รับเอกสารหลักฐานจากผู้บังคับบัญชาอันเป็นวันเริ่มต้นนับระยะเวลาการพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์เมื่อใด ทำให้ไม่ปรากฏวันเริ่มต้นที่แน่นอนที่จะนับวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีได้ อย่างไรก็ตาม ปรากฏตามคำฟ้องคดีนี้ว่า ก่อนฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอนแก่น โดยมีคำขอให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดขอนแก่นเร่งพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีในกรณีดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งปรากฏตามคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติมของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดขอนแก่นว่า คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดขอนแก่นได้พิจารณาและมีมติยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองเรื่อง ซึ่งศาลปกครองขอนแก่นมีคำสั่งให้ส่งสำเนาคำให้การและสำเนาคำให้การเพิ่มเติมในคดีดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีตามหนังสือลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ และลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โดยส่งไปยังภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดี และปรากฏหลักฐานใบตอบรับไปรษณีย์ว่า บิดาของผู้ฟ้องคดีได้รับสำเนาคำให้การเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ และมารดาของผู้ฟ้องคดีได้รับสำเนาคำให้การเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ว่าคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดขอนแก่นได้พิจารณาและมีมติเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือทั้งสองฉบับ อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างชัดแจ้งเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ อันเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ทราบคำให้การเพิ่มเติมของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดขอนแก่นในคดีดังกล่าวของศาลปกครองขอนแก่นแล้ว การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีทั้งสองข้อหานี้เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๕/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์กรวิชาชีพ

กรณีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ นาง จ. ได้มีหนังสือกล่าวหาผู้ฟ้องคดีต่อสภาทนายความว่า ได้ว่าจ้างผู้ฟ้องคดีให้เป็นทนายความแก้ต่างในคดีเป็นธุระจัดหาตามคดีอาญาของศาลอาญา และผู้ฟ้องคดีได้มาขอเงินจำนวน ๒๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นเงินค่าติดต่อบริษัทที่ตำรวจร้อยเวร ค้ารถ และค่ายื่นประกันตัวผู้ต้องหา แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำตามที่ตกลงไว้และไม่ยอมคืนเงินให้ ในระหว่างสอบสวนและแสวงหาข้อเท็จจริง นาง จ. ได้ยื่นคำร้องขอถอนคำกล่าวหา ต่อมา คณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนแล้วเห็นว่า ควรลงโทษผู้ฟ้องคดีห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด ๑ ปี ซึ่งคณะกรรมการมรรยาททนายความได้มีมติให้ลงโทษลบชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากทะเบียนทนายความ ตามคำสั่ง

ชี้ขาดความเห็น คดีแดงเลขที่ ๑๘๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ต่อมา คณะกรรมการสภาพนายความได้พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการมรรยาท นายความ จึงมีมติยืนตามคำสั่งชี้ขาดของคณะกรรมการมรรยาทนายความดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ อุทธรณ์คำสั่งชี้ขาดความเห็นของคณะกรรมการมรรยาทนายความต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม พิจารณาแล้วมีคำสั่งลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ยืนตามคำสั่งชี้ขาดของคณะกรรมการสภาพนายความที่ให้ลบชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากทะเบียนนายความ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนมติหรือคำสั่งชี้ขาดของคณะกรรมการสภาพนายความ ที่ให้ลบชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากทะเบียนนายความ และเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ยืนตามคำสั่งชี้ขาดของคณะกรรมการสภาพนายความที่ให้ลงโทษผู้ฟ้องคดี โดยให้ลบชื่อ ออกจากทะเบียนนายความตามมาตรา ๕๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ นายทะเบียนสภาพนายความได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังบ้านเลขที่ ๑๐๓ หมู่ที่ ๕ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ซึ่งเป็นที่อยู่ของผู้ฟ้องคดีระบุในหนังสืออุทธรณ์อันถือว่าเป็นที่อยู่ที่ให้ไว้กับเจ้าหน้าที่ โดยมีผู้รับแทน ชื่อ ต. เกียวพันกับผู้รับโดยเป็นแม่ รับไว้เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๔ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า นายทะเบียนสภาพนายความได้ส่งหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรมถึงผู้ฟ้องคดีตามภูมิลำเนาที่ผู้ฟ้องคดีระบุไว้ในคำอุทธรณ์แล้ว แม้ผู้ฟ้องคดี จะอ้างว่าได้แยกบ้านไปอยู่ต่างหากจากมารดา แต่ผู้ฟ้องคดีก็ไม่ได้แจ้งย้ายภูมิลำเนาต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ประกอบกับบ้านที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าแยกไปอยู่ต่างหาก ก็อยู่ในหมู่บ้านเดียวกันกับภูมิลำเนาเดิม ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่ามารดาของผู้ฟ้องคดีไม่เคย รับหนังสือดังกล่าวโดยไม่ปรากฏเหตุอันควรแก่การรับฟังว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และนายสภาพนายความทำเอกสารหลักฐานไปตอบรับทางไปรษณีย์เพื่อเป็นผลร้ายต่อ ผู้ฟ้องคดี ข้อเท็จจริงจึงรับฟังไม่ได้ว่ามารดาของผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับหนังสือของนายทะเบียน สภาพนายความดังกล่าว จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับทราบผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงยุติธรรมที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๔ ตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยชอบ และถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดี จะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดี

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลังสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกลับได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกลับโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกลับมีคำสั่งลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ให้ผู้ฟ้องคดีร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีเบิกจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่ชมรมกีฬาตำบลหนองกลับในการแข่งขันกีฬาสีรินทรคัพ ครั้งที่ ๒๑ ประจำปี ๒๕๔๖ จำนวน ๑๓๖,๐๐๐ บาท และกรณีจ่ายเงินสะสมในโครงการจัดการแข่งขันกีฬาทำบลหนองกลับ จำนวน ๑๙๕,๐๐๐ บาท ซึ่งไม่สามารถเบิกจ่ายได้โดยผู้ฟ้องคดีจะต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนในอัตราร้อยละ ๖๐ ของค่าเสียหาย คิดเป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๑๙๘,๖๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกลับเป็นหนังสือลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์พิจารณาอุทธรณ์แล้วยกอุทธรณ์ และได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และเพิกถอนผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ นั้น แม้ไม่ปรากฏหลักฐานในสำนวนว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวเมื่อใดก็ตาม แต่เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ได้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีและนายอำเภอหนองบัวทราบด้วย ตามหนังสือลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ โดยทำหนังสือดังกล่าวเจ้าหน้าที่ได้เรียนนายอำเภอว่าได้แจ้งสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว ประกอบกับผู้ฟ้องคดีอ้างในคำฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖ จึงน่าเชื่อว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ในวันดังกล่าวแล้ว แม้ต่อมาในชั้นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ผู้ฟ้องคดีได้อ้างหลักฐานว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกลับได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และผู้ฟ้องคดีได้รับเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ก็ตาม ก็หาอาจกลายเป็นว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์เมื่อได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกลับแต่อย่างใดไม่ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๓

พฤษภาคม ๒๕๕๖ วันดังกล่าวจึงเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามนัยมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๖/๒๕๕๗)

(๒) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการตำรวจ ตำแหน่ง พนักงานสอบสวน (สบ ๒) ได้เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนกำลังพล รุ่นที่ ๑๑ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔) สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป และได้รับพระราชทานยศสูงขึ้นเป็นกรณีพิเศษ ๑ ชั้นยศ จากยศพันตำรวจโทเป็นยศพันตำรวจเอก ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง พระราชทานยศตำรวจเป็นกรณีพิเศษ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ แต่ต่อมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากคำสั่งลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ โดยให้เหตุผลว่าผู้ฟ้องคดีมีกรณีถูกต้องกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงทางวินัยก่อนคำสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการจะมีผล เป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติในการเข้าร่วมโครงการฯ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดี จึงมีหนังสือขอความเป็นธรรมต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แต่มิได้มีการแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาออกจากราชการดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ ร้องทุกข์ต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งตามข้อ ๖ วรรคสอง ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่า ระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้พิจารณาและดำเนินการตามข้อ ๑๖ ให้แล้วเสร็จโดยเร็วอย่างช้าไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหลักฐานตามข้อ ๑๔ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้งโดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินสามสิบวัน ดังนั้น การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ของผู้ฟ้องคดีต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ อันเป็นวันที่ครบกำหนดหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์ แต่เมื่อครบกำหนดแล้วผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ กรณีจึงถือได้ว่าวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่พ้นกำหนดการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีและชอบที่จะยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือภายในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๙๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า กรมป่าไม้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ ระดับชำนาญการ ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งใหม่ ตามนัยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของกรมป่าไม้ในส่วนที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ ระดับชำนาญการ นั้นเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีทราบคำสั่งของกรมป่าไม้แล้ว ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๒ ขอความเป็นธรรมต่ออธิบดีกรมป่าไม้ ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องทุกข์ผ่านผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ตามข้อ ๒๑ ของ กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเป็นการยื่นคำร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ตามข้อ ๘ ของกฎ ก.พ.ค. ฉบับดังกล่าวโดยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๒๐ (๓) ของกฎ ก.พ.ค. ฉบับเดียวกัน จะต้องวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับคำร้องทุกข์ตามข้อ ๒๔ ของกฎ ก.พ.ค. ฉบับข้างต้น แม้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับหนังสือร้องทุกข์ดังกล่าวเมื่อใด แต่อย่างน้อยควรได้รับหนังสือร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไม่เกิน ๗ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องทุกข์ตามนัยมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กล่าวคือ ไม่เกินวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๒ และปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต้องวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๒ เมื่อปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมิได้วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในวันดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถฟ้องคดีต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ สามารถฟ้องคดีได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดี

เมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๑/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีคำสั่งลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๓ ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เนื่องจากผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่ำกว่าเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๓ นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งพิพากษาของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์แล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือฉบับลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ร้องทุกข์ต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะต้องพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำร้องทุกข์ แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกินสามสิบวันตามข้อ ๒๔ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์ และการพิจารณาวินิจฉัย เรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งอย่างช้าที่สุดจะต้องแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๓ เมื่อผู้ฟ้องคดีประสงค์ฟ้องคดีต่อศาลปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องทุกข์ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรณีจึงต้องถือว่า มีเหตุแห่งการฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าวแล้วนับตั้งแต่วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งผู้ฟ้องคดีชอบที่จะยื่นฟ้องคดีต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓ คือ ภายในวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ โดยไม่จำเป็นต้องรอผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ของปลัดกระทรวงสาธารณสุข ส่วนการที่ปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ มิได้มีผลทำให้กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิยื่นฟ้องคดีต่อศาลต้องเริ่มนับใหม่ นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๐๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชัยภูมิมีคำสั่งลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานในหน้าที่นิติกร โรงพยาบาลชัยภูมิ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือขออนุมัติปรับปรุงตำแหน่งเป็นนิติกร โดยขอให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่ง

นิติกร หลังจากนั้น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชัยภูมิมีคำสั่งลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติงานที่ฝ่ายสวัสดิการสังคมกลุ่มอำนาจการ โรงพยาบาลชัยภูมิ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิขอให้ทบทวนคำสั่งดังกล่าว และขออนุมัติการปรับปรุงตำแหน่งของผู้ฟ้องคดีเป็นตำแหน่งนิติกร แต่จนถึงวันฟ้องยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ว่าราชการโรงพยาบาลชัยภูมิตามคำสั่งลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นคำร้องทุกข์ตามข้อ ๑๒ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จอย่างช้าที่สุดภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องทุกข์ตามนัยข้อ ๒๔ ของกฎ ก.พ.ค. ดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามใบตอบรับในประเทศของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิได้ลงลายมือชื่อรับคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงครบกำหนดระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ในวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิไม่ได้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในวันดังกล่าว หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลจะต้องยื่นคำฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แต่เนื่องจากวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นวันหยุดชดเชยวันจันทร์มงคล ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นคำฟ้องภายในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องคดีนี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลท่าแลง อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี นายกเทศมนตรีตำบลท่าแลงมีคำสั่งลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการทบทวนการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลโดยไม่ชอบ และต่อมามีคำสั่งลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลใหม่อีกครั้งโดยไม่ชอบ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เนื่องจากตามคำสั่งเดิมได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น แต่ตามคำสั่งใหม่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนเพียง ๐.๕ ขั้น อีกทั้งในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนนั้น ก็ได้แต่งตั้งผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างร่วมเป็นคณะกรรมการ แต่กลับตั้งบุคคลภายนอกเข้าเป็นคณะกรรมการแทน กับมิได้นำระบบเปิดมาใช้ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามมติคณะรัฐมนตรี ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องทุกข์คำสั่งลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒

ต่อประธานกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเพชรบุรีทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ แต่จนถึงวันฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ และคำสั่งลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ นั้น กรณีดังกล่าวมีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากการที่นายกเทศมนตรีตำบลท่าแลงมีคำสั่งลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ไว้โดยเฉพาะ เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่นายกเทศมนตรีตำบลท่าแลงซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีคำสั่งดังกล่าว เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเพชรบุรีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเพชรบุรี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๕ และข้อเท็จจริงก็ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนอุทธรณ์ต่อประธานกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ตามข้อ ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ของประกาศฉบับดังกล่าว แม้ไม่ปรากฏหลักฐานว่าคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเพชรบุรีได้รับหนังสือร้องทุกข์เมื่อใด แต่ก็ต้องถือว่าได้รับอย่างช้าไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คือ วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๕๓ และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์จะต้องพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีตามข้อ ๑๔๗ ของประกาศดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ และผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับแจ้งผลการร้องทุกข์นั้น กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี คือ ในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีจะยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองก็จะต้องฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า การที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบที่ ๑ (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔) ให้แก่ผู้ฟ้องคดีร้อยละ ๑ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนการเลื่อนเงินเดือนดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๔ อุทธรณ์และร้องทุกข์การเลื่อนเงินเดือน

ของผู้ฟ้องคดี ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ต่อประธานคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ (ก.อ.ม.) ประจํามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตามข้อ ๖ (๑) ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาได้รับหนังสือร้องทุกข์ฉบับดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งตามข้อ ๑๕ ของข้อบังคับเดียวกัน ให้คณะกรรมการ ก.อ.ม. พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มหาวิทยาลัยได้รับหนังสือร้องทุกข์ คือ ภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ เมื่อไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการ ก.อ.ม. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้เสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะยื่นฟ้องคดีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ คือ ภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีหนังสือลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้อธิการบดีชี้แจงความคืบหน้าการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าว ก็ไม่มีผลให้การพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีต้องเลื่อนออกไปหรือเกิดสิทธิใหม่ในการฟ้องคดีแต่อย่างใด การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ครูโรงเรียนอนุบาลคูเมืองเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ไม่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๓ โดยผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลคูเมืองซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจในฐานะผู้บังคับบัญชาทำคำสั่งเสนอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในเขตการศึกษาพิจารณาและมีคำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ฟ้องคดี โดยไม่เคยแจ้งคำสั่งและเหตุผลในการไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้อำนวยการโรงเรียนมีอคติในการจัดทำเอกสารไม่ยึดหลักคุณธรรม ไม่โปร่งใส ไม่ได้พิจารณาจากผลการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ทำหนังสือร้องทุกข์ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๓ ขอความเป็นธรรมต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ แต่จนกระทั่งบัดนี้ผู้ฟ้องคดีก็ไม่ได้การชี้แจงแสดงเหตุผลข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจการไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์แต่อย่างใด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่ง

ไม่เลื่อนชั้นเงินเดือน ครั้งที่ ๑ (๑ เมษายน ๒๕๕๓) นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๓ ร้องทุกข์ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ (ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ เดิม) ซึ่งเป็นประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ (อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ เดิม) โดยปรากฏหลักฐานการประทับตราลงรับไว้เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ แต่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ มิได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ กรณีจึงต้องถือว่านับแต่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๓ อันเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ โดยเมื่อมีการร้องทุกข์แล้ว ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จ ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหรือหลักฐานตามข้อ ๑๑ หรือข้อ ๑๒ แล้วแต่กรณี แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ขยายเวลา พิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวันและให้บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วย และวรรคสองกำหนดว่า ในกรณีที่ขยายเวลาดตามวรรคหนึ่งแล้วการพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวัน แต่ทั้งนี้ให้พิจารณากำหนดมาตรการที่จะทำให้การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็วและบันทึกไว้ เป็นหลักฐานในรายงานการประชุม กรณีจึงถือได้ว่ามีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการ สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากการที่ผู้อำนวยการโรงเรียน อนุบาลคูเมืองมีคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ไว้โดยเฉพาะแล้ว เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๓ ร้องทุกข์ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต ๔ ซึ่งเป็นประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ เพื่ออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับข้อ ๕ ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว แต่ไม่ปรากฏว่าได้มีการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลา ที่กำหนดตามข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ของกฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าว กรณีจึงต้องถือว่าสิทธิ การฟ้องคดีของผู้ฟ้องคดีได้เริ่มต้นขึ้นในวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และผู้ฟ้องคดีชอบที่จะยื่นฟ้องคดีนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดี มาฟ้องต่อศาลโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็น ระยะเวลาว่าหนึ่งปีนับแต่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ไว้ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา

การฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งคลองที่ลงโทษไล่ออกจากราชการ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อประธานคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดกาฬสินธุ์ได้รับหนังสืออุทธรณ์เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ แต่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามข้อ ๑๑๕ วรรคหนึ่ง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๔ มิได้ดำเนินการพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ตามข้อ ๑๑๓ วรรคสอง ของประกาศดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่พ้นกำหนดหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์ดังกล่าวต่อประธานคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี คือ ภายในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบคำสั่งพิพาทเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และมีหนังสือยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อประธาน ก.ค.ศ. เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ อันเป็นการยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ซึ่ง ก.ค.ศ. ต้องพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าวตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ คือ ภายในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นอย่างช้า

แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก.ค.ศ. ไม่ได้วินิจฉัยคำอุทธรณ์และแจ้งผลคำวินิจฉัยคำอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในวันดังกล่าว กรณีจึงต้องถือว่ามีเหตุแห่งการฟ้องคดีและผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าวตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คือ ภายในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๗/๒๕๕๔)**

กรณีฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต ๒ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี กล่าวคือ อย่างช้าที่สุด คือ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ และผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ คือ อย่างช้าที่สุดต้องยื่นฟ้องคดีภายในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องต่อศาล โดยมีคำขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต ๒ ภายหลังจากที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเป็นเวลาถึงหนึ่งปีเศษ แม้ผู้ฟ้องคดีจะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแล้ว แต่เมื่อมีการยื่นฟ้องคดีภายหลังจากมีสิทธิฟ้องคดีถึงเจ็ดเดือนเศษ กรณีจึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๑/๒๕๕๕)**

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารโรงจอดรถออกทั้งหมดให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำสั่ง หากพ้นกำหนดแล้วจะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น โดยที่ตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้ผู้ได้รับคำสั่งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง จึงเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับ

การแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากคำสั่งของนายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรีที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น ก่อนยื่นฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีต้องใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง โดยทำคำอุทธรณ์เป็นหนังสือยื่นต่อนายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรีซึ่งเป็นผู้ออกคำสั่งทางปกครองดังกล่าว และในการพิจารณาอุทธรณ์ผู้ถูกฟ้องคดีจะจัดส่งอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะต้องมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ แล้วแจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์และเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น หากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในเจ็ดสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวและผู้ฟ้องคดีไม่พอใจในผลของคำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นหรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ไม่ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในเจ็ดสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แล้วแต่กรณี ผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือภายในเก้าสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเจ็ดสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ อุทธรณ์คำสั่งของนายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรี จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อนายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรีได้รับคำอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ นายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรีจะต้องจัดส่งอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ คือ ภายในวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะต้องมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ คือ ภายในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ไม่ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวกรณีจึงถือได้ว่าวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ คือ ภายในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๘/๒๕๕๔)

ระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๒ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งบัญญัติว่า ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้เสนอคดีต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ นั้น ใช้เฉพาะกับกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ และได้แจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้วเท่านั้น ซึ่งหากผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ก็ให้เสนอคดีต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ส่วนกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มิได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในเวลาอันสมควร คือ ภายในเจ็ดสิบวันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับคำอุทธรณ์ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๒ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ผู้อุทธรณ์ย่อมมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งห้ามไม่ให้ใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารพิพาททั้งหมดจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามที่ได้รับอนุญาตของนายกเทศมนตรีนครนครสวรรค์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ โดยยื่นต่อนายกเทศมนตรีนครนครสวรรค์เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ต้องมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ และแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในเจ็ดสิบวันนับแต่วันที่นายกเทศมนตรีนครนครสวรรค์ได้รับคำอุทธรณ์ดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แต่เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ยังมิได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ และแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีทราบ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ นับแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ กรณีจึงเป็นการยื่นฟ้องภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑๔/๒๕๕๕ และที่ ๘๑๕/๒๕๕๕ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นราษฎรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน และเป็นผู้มีสิทธิลงสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลคลองสี่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากกรณีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ นาย ส. ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ได้ยื่นหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งนายอำเภอคลองหลวง ได้อนุมัติให้นาย ส. ลาออกจากการเป็นผู้ใหญ่บ้าน และได้ออกประกาศลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ กำหนดให้วันที่ ๑๑ ถึงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นวันรับสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน และให้วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นวันเลือกผู้ใหญ่บ้าน แต่ปรากฏว่ามีนาย ส.

เพียงคนเดียวที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายอำเภอคลองหลวงจึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ แต่งตั้งให้นาย ส. เป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำของนายอำเภอคลองหลวงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการลาออกของนาย ส. เป็นไปโดยไม่สุจริต และนายอำเภอคลองหลวงดำเนินการโดยไม่โปร่งใส ไม่ประกาศให้ประชาชนทั่วไปทราบถึงการลาออก ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ยื่นคัดค้านคำสั่งแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านดังกล่าว ต่อมา นายอำเภอคลองหลวงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า นายอำเภอคลองหลวงได้ดำเนินการเลือกผู้ใหญ่บ้านถูกต้องตามขั้นตอนตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดไว้แล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๔ อุทธรณ์คำวินิจฉัยของนายอำเภอคลองหลวงต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีมิได้วินิจฉัยหรือสั่งการให้เป็นไปตามกฎหมายแต่อย่างใด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เรื่อง การเลือกผู้ใหญ่บ้านของนายอำเภอคลองหลวง เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งให้นาย ส. เป็นผู้ใหญ่บ้าน ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และให้ดำเนินการเลือกผู้ใหญ่บ้านใหม่ตามกฎหมาย นั้น การที่นายอำเภอคลองหลวงมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้าน ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และผู้ฟ้องคดีได้ทำคำร้องคัดค้านคำสั่งแต่งตั้งดังกล่าวตามมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่งของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีจึงต้องวินิจฉัยคำร้องคัดค้านให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่นายอำเภอคลองหลวงมีคำสั่งแต่งตั้งตามข้อ ๘๘ วรรคสอง ของระเบียบดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีไม่ได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดตามคำร้องคัดค้านของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ในวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว คือ ในวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ และผู้ฟ้องคดีชอบที่จะยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นอย่างช้า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า การที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลพรสำราญมีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค้การบริหารส่วนตำบลพรสำราญไม่เป็นธรรม เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามกฎหมาย และควรที่จะให้โอกาสผู้ฟ้องคดีชี้แจงก่อนมีคำสั่ง อีกทั้งไม่มีการให้เหตุผลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ

เพื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีไว้ในคำสั่งดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าดำรงตำแหน่งเดิม นั้น คำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป เป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ (๒) และมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๖) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว ถ้าผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่ง คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสำราญในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีหน้าที่ต้องพิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์คือ ผู้ฟ้องคดีทราบผลการวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าว แต่ถ้าไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาข้างต้น และให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ระยะเวลาในการพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้รับคำอุทธรณ์ หากมีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวได้ ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดหกสิบวัน ระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์จึงจะขยายออกไปอีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดหกสิบวัน ดังนั้น ในกรณีที่ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ไม่มีหนังสือแจ้งเหตุจำเป็นต้องขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบหกสิบวันนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้รับคำอุทธรณ์ ต้องถือว่าวันที่ครบหกสิบวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้อุทธรณ์ได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายครบตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว และสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยถือว่าวันถัดจากวันครบกำหนดหกสิบวัน คือ วันที่

ทกลิปเอ็ดเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี และเริ่มนับเป็นวันแรกที่ใช้สิทธิฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสวรรค์ผู้ออกคำสั่งทางปกครองที่พิพาทได้รับหนังสืออุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวจากผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยไม่ปรากฏว่ามีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งเหตุจำเป็นต้องขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบก่อนครบทกลิปวันนับแต่วันที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรสวรรค์ได้รับคำอุทธรณ์ กล่าวคือ ก่อนวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จึงถือว่าวันที่ครบทกลิปวัน คือ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายครบตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในเก้าสิบวัน โดยเริ่มนับวันแรกตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีฟ้องว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ช่วยราชการที่องค์การบริหารส่วนตำบลกรูคู และได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจงานจ้างโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๖ ตำบลกรูคู ต่อมา องค์การบริหารส่วนตำบลกรูคู ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชดใช้เงินให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลกรูคูโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น โดยที่คำสั่งที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชดใช้เงินดังกล่าว เป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายกำหนดขั้นตอนและวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงได้อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ ส่วนที่ ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลกรูคู ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ และได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกรูคู แม้ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลกรูคูได้รับหนังสืออุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีเมื่อใด แต่ปรากฏหลักฐานว่าปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกรูคูได้ทำหนังสือเสนอข้ออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกรูคูเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน

๒๕๕๕ และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกร้องคดีได้มีคำสั่งในวันเดียวกัน ซึ่งกรณีนี้เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกร้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกร้องคดีต้องรายงานความเห็นพร้อมด้วยเหตุผลไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ตามข้อ ๒ (๑๐) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน และผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จและแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว ตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกร้องคดีและผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมจะต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน คือภายในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยก่อนครบกำหนดเวลาผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมสามารถขยายระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ได้อีกสามสิบวัน แต่จากข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าก่อนครบกำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมมิได้มีหนังสือขอขยายเวลาพิจารณาอุทธรณ์แจ้งไปยังผู้ฟ้องคดี กรณีจึงต้องถือว่ามีเหตุแห่งการฟ้องคดีและผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในประเด็นดังกล่าวแล้วนับตั้งแต่วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งผู้ฟ้องคดีขอที่ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ หรืออย่างช้าที่สุดต้องฟ้องคดีภายในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยไม่จำเป็นต้องรอผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๕๘/๒๕๕๗)

(๓) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าที่สุดในวันที่มีหนังสือถึงหน่วยงานทางปกครองเพื่อโต้แย้งคำสั่งทางปกครองพิพาท

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(๔) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี
อย่างรวดเร็วที่สุดในวันที่ลงในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒) การฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ต้องอุทธรณ์ก่อนการฟ้องคดี

(๑) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วินาทีที่รู้ถึงความมีอยู่ของคำสั่งทางปกครอง

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๕๐๐ ตำบลชนอม อำเภอนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช มาจากนาย ว. ต่อมา ผู้ฟ้องคดีไปขอรังวัดสอบเขตที่ดิน จากการรังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ ทำให้ผู้ฟ้องคดีพบว่าที่ดินทางด้านทิศเหนือมีร่องรอยการขุดดินตลอดแนวเพื่อทำเป็นร่องน้ำ และปรากฏว่านาง ค. เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินซึ่งตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือของที่ดินของผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล โดยถือเอาร่องน้ำดังกล่าวเป็นลำห้วยสาธารณประโยชน์แบ่งเขตแดนของที่ดิน ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ตรวจสอบหลักฐานที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๐๑๑ ของนาง ค. พบว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล ระบุไว้ว่าทางทิศใต้ของที่ดินแปลงดังกล่าวจดกับลำห้วยสาธารณประโยชน์ ทั้งที่บริเวณดังกล่าวเป็นร่องรอยการขุดดินตลอดแนวเพื่อทำเป็นร่องน้ำในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล สำนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล และกรมที่ดิน ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๐๑๑ ให้แก่นาง ค. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล สำนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล และกรมที่ดิน ร่วมกันหรือแทนกันโดยอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเพิกถอนลำห้วยสาธารณประโยชน์ที่ระบุไว้ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๐๑๑ ตำบลชนอม อำเภอนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช หากไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของผู้ฟ้องคดี นั้น โดยที่การออกโฉนดที่ดินเป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่เจ้าพนักงานที่ดินอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายที่ดินรับรองความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่ผู้มีชื่อในโฉนดที่ดิน จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และคดีนี้ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้ตรวจสอบโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๐๑๑ ของนาง ค. จึงทำให้พบว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกโฉนดที่ดินดังกล่าวรุกล้ำที่ดิน

ของผู้ฟ้องคดี ดังนั้น วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ตรวจสอบโฉนดที่ดินดังกล่าวจึงเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้ว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาสิชล ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๐๑๑ ให้แก่นาง ค. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่เนื่องจากไม่ปรากฏข้อเท็จจริงแน่ชัดว่าผู้ฟ้องคดีได้ขอตรวจสอบโฉนดที่ดินพิพาทจากเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาสิชล เมื่อใด แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องนาง ค. ต่อศาลจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอให้ศาลเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๐๑๑ ของนาง ค. ดังนั้น ย่อมถือได้ว่าวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ว่าเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาสิชล ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๐๑๑ ให้แก่นาง ค. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นอย่างชัด การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๔ จึงเป็นการฟ้องคดีที่ล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๐๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเป็นผู้ครอบครองที่ดินซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) จากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา โดยผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน หมู่ที่ ๖ ตำบลช่องแมว อำเภอลำทะเมนชัย (เดิม คือ อำเภอชุมพวง) จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ นาวาตรี ช. ใต้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามออกจากที่ดินดังกล่าวโดยอ้างว่าได้ซื้อที่ดิน น.ส. ๓ เลขที่ ๔๙ ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามครอบครองอยู่จากการขายทอดตลาด ผู้ฟ้องคดีทั้งสามเห็นว่า น.ส. ๓ ดังกล่าว ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ นาง จ. ได้ยื่นเรื่องขอลอก น.ส. ๓ ที่พิพาทกับสำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาชุมพวง ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม ทั้งที่ในขณะนั้นที่ดินที่ขอลอก น.ส. ๓ ที่พิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และอยู่ในความดูแลของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งตามความเป็นจริงไม่เคยมีเอกสารเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดินและไม่สามารถนำไปขอลอก น.ส. ๓ ได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๔๙ เป็นเอกสารที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการเพิกถอน น.ส. ๓ เลขที่ ๔๙ และให้อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ตามกฎหมายเดิม นั้น โดยที่หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ที่พิพาทเป็นคำสั่งทางปกครอง และเนื่องจากผู้ฟ้องคดีทั้งสามมิใช่คู่กรณีในการออก น.ส. ๓ ที่พิพาท ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงไม่จำต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายภายในฝ่ายปกครองก่อนฟ้องคดีต่อศาล เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามอ้างว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสามทราบว่ามี การออก น.ส. ๓ เลขที่ ๔๙ ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสามจากการที่

นาวาตรี ช. นำ น.ส. ๓ ดังกล่าวมาแสดงและแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามออกจากที่ดินดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ วันดังกล่าวจึงเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงต้องนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าวตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คือ ภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๕๒๓/๒๕๕๕**)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๙๒ ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ให้แก่นาง ส. โดยการรังวัดทำให้รูปแผนที่โฉนดที่ดินเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแผนที่ตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. โดยเฉพาะด้านที่ติดลำเหมืองสาธารณประโยชน์ มีหลักเขตเพิ่มขึ้นทำมุมข้ามลำเหมืองดังกล่าว จนรูก้ำที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๖๐๔ ของผู้ฟ้องคดี โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปชี้ระวางแนวเขตและลงชื่อร่วมเป็นพยาน และให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องถิ่นรับรองการเปลี่ยนรูปแผนที่และแนวเขตของลำเหมืองดังกล่าว เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้นำหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๖๐๔ ไปยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา ได้ทำการรังวัดสอบเขตเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ ปรากฏว่า นายอำเภอเกาะคาและนายกเทศมนตรีตำบลลำปางหลวงได้คัดค้านว่าผู้ฟ้องคดีนำรังวัดทับลำเหมืองสาธารณประโยชน์ ส่วนนาง ส. และนาง ม. คัดค้านว่าผู้ฟ้องคดีนำรังวัดทับที่ดินของบุคคลทั้งสอง เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา ทำการไต่ถามแล้ว คู่กรณีไม่สามารถตกลงกันได้ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๙๒ ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง และให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา ดำเนินการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวใหม่ให้ถูกต้อง นั้น โดยที่การออกโฉนดที่ดินดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นคู่กรณีในการออกโฉนดที่ดินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องอุทธรณ์ก่อนการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้นำหลักฐาน น.ส. ๓ ก. ไปขอรังวัดตรวจสอบเนื้อที่และในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ เจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดที่ดิน แต่นายอำเภอเกาะคาและนายกเทศมนตรีตำบลลำปางหลวงได้คัดค้านว่าผู้ฟ้องคดีนำรังวัดทับลำเหมืองสาธารณประโยชน์ ส่วนนาง ส. กับนาง ม. คัดค้านว่าผู้ฟ้องคดีนำรังวัดทับที่ดินของบุคคลทั้งสอง ต่อมา ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเกาะคา ได้ทำการสอบสวนไต่ถามแล้วตามมาตรา ๖๙ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่คู่กรณีไม่สามารถตกลงกันได้ จึงถือว่าวันดังกล่าวผู้ฟ้องคดี

รู้ชัดเจนว่าโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๒๒ ของนาง ส. รุกกล้าที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีต้องยื่นคำฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าวตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คือ ภายในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงรายดำเนินการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดกตามที่ดินโฉนดเลขที่ ๘๓๐๓๗ ตำบลรอบเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากได้รับจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินพิพาทให้แก่นาง ส. ผู้ที่ถึงแก่ความตายแล้ว ทั้งที่สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงรายได้ทราบข้อเท็จจริงดังกล่าว แต่ก็ไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบจำนวนทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกว่ามีจำนวนเท่าใด จึงทำให้รายการสารบัญชีจดทะเบียนของโฉนดที่ดินพิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของนาง ส. ได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงรายที่จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการสารบัญชีจดทะเบียนดังกล่าว นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือชี้แจงตามคำสั่งศาลว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงรายการสารบัญชีจดทะเบียนของโฉนดที่ดินพิพาทเกี่ยวกับรายการจดทะเบียนเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓ จึงถือได้ว่าวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งครบกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าวในวันอาทิตย์ที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงชอบที่จะยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันในวันจันทร์ที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๓ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับมรดกที่ดินจากมารดาจำนวน ๔ ไร่ ๒ งาน ๕๐ ตารางวา และได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าว ต่อมา ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี ออกหนังสืออนุญาตให้นาง ท. เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) ในที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับมรดกจากมารดา จำนวน ๒ ไร่ และปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานีออกหนังสืออนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) จำนวนเนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ ๓ งาน ๙๙ ตารางวา ทำให้ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์มีจำนวนไม่ครบ ๔ ไร่ ๓ งาน ๙๙ ตารางวา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า

การกระทำของปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) ที่ออกให้แก่นาง ท. นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทราบว่าเป็นปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานีออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินให้แก่นาง ท. เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานีออกให้แก่ผู้ฟ้องคดี วันดังกล่าวจึงถือเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องข้อหาต่อศาลภายในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๖/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นทายาทของนาย ม. บิดาผู้ถึงแก่กรรม ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๖๗๗๓ ให้แก่นาย ส. ทำให้ที่ดินของบิดาผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๖๗๗๔ มีจำนวนเนื้อที่ขาดหายไป ผู้ฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทายาทของนาย ม. ได้ร้องขอต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปางให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่เป็นผล จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๖๗๗๓ ของนาย ส. นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าบิดาของผู้ฟ้องคดีได้รับเอกสารสิทธิประเภทหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ในที่ดินดังกล่าวเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๒๐ และได้นำไปขอกออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๖๗๗๔ โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ไปรับโฉนดดังกล่าวด้วยตนเอง เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าที่ดินโฉนดดังกล่าวลดน้อยลงหรือขาดหายไปไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใดก็ตาม ผู้ฟ้องคดีทั้งสองย่อมจะต้องรู้หรือควรรู้ตั้งแต่วันที่ได้รับมอบโฉนดที่ดินนั้นแล้ว กรณีจึงถือได้ว่าวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๓ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้ว ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีทั้งสองประสงค์จะฟ้องขอให้เพิกถอนโฉนดที่ดินที่ออกให้แก่ นาย ส. ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๓ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๒/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นบุตรของนาง บ. ซึ่งเป็นผู้ครอบครอง และทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๔๖๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลทาสบเส้า อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน เนื้อที่ ๓ ไร่ ๙๐ ตารางวา โดยมีการออก น.ส. ๓ เลขที่ ๔๖๓ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๑๐ และเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔ นาง บ. ถึงแก่ความตาย ผู้ฟ้องคดีจดทะเบียนรับโอนมรดกที่ดินพิพาทตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๒ และครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทตลอดมา ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐาน น.ส. ๓ ดังกล่าวยื่นขอรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน สาขาแม่ทา ปรากฏว่านาย ส. ได้คัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินโดยอ้างว่าที่ดินพิพาททั้งแปลง เป็นของตนซึ่งรับมรดกมาจากนาย ก. เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ และได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวตลอดมา ผู้ฟ้องคดีจึงทราบว่าเป็นวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๕ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน สาขาแม่ทา ได้ออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๙๕๕ เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๑๖ ตารางวา ทับที่ดินของมารดาผู้ฟ้องคดี โดยที่มารดาของผู้ฟ้องคดีไม่ทราบว่ามี การออก น.ส. ๓ ก. ทับซ้อนกันแต่อย่างใด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน สาขาแม่ทา ทำการสอบสวนเปรียบเทียบผู้ฟ้องคดีและผู้คัดค้าน แต่ผู้ฟ้องคดีและผู้คัดค้านขอให้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน สาขาแม่ทา ไม่สอบสวนเปรียบเทียบและขอให้เจ้าพนักงานที่ดิน จังหวัดลำพูน สาขาแม่ทา ดำเนินการตามขั้นตอนและระเบียบของกฎหมายและสั่งการต่อไป ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๙๕๕ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้อง ขอให้ศาลเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๒๙๕๕ ตำบลทาสบเส้าอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๑๖ ตารางวา นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีนำหลักฐาน น.ส. ๓ เลขที่ ๔๖๓ ไปขอออกโฉนดที่ดิน ต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน สาขาแม่ทา แต่ในวันทำการรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดิน ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี นาย ส. เจ้าของรวมที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๙๕๕ คัดค้าน การรังวัดอ้างว่าผู้ฟ้องคดีนำรังวัดทับที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๙๕๕ ทั้งแปลง และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน สาขาแม่ทา นัดผู้ฟ้องคดีและนาย ส. เพื่อทำการ สอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓ ซึ่งทั้งสองฝ่ายตกลงกันไม่ได้และไม่ประสงค์จะให้ทำการสอบสวนเปรียบเทียบ แต่ต้องการให้ เจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการไปตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมายต่อไป กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดี รู้ชัดเจนแล้วว่ามีการออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๙๕๕ ทับที่ดินตาม น.ส. ๓ เลขที่ ๔๖๓ ของผู้ฟ้องคดีอย่างชัดที่สุดในวันดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีมาฟ้องศาลภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดี

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๑/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสามฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครพนม สาขาท่าอุเทน ได้ออกหนังสือ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๒๖๔ และเลขที่ ๒๒๖๕ ตำบลท่าจำปา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ให้แก่นาย ศ. เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๓๓ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกทับที่ดินซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้ครอบครองและทำประโยชน์อยู่มาก่อน เป็นเหตุให้นาง น. ซึ่งเป็นผู้ซื้อที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. ทั้งสองแปลงมาจากนาย ศ. พร้อมด้วยนาย บ. และนาย ศ. ร่วมกันนำรถไถบุกกรุกเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ โดยอ้างว่าเป็นที่ดินที่มีหลักฐานเป็น น.ส. ๓ ก. ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กับที่ ๓ โต้แย้งการกระทำของบุคคลทั้งสามและได้มีการนำข้อพิพาทขึ้นต่อสู้เป็นคดีในศาลยุติธรรม คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ต่อมา นาย บ. กับพวกได้นำเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีดังกล่าวบุกกรุกเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ครอบครองและทำประโยชน์อยู่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๒๖๔ และเลขที่ ๒๒๖๕ ที่ออกให้แก่นาย ศ. นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๒ มิใช่คู่กรณีในกระบวนการพิจารณาคำขอออก น.ส. ๓ ก. ที่จะมีสิทธิอุทธรณ์ น.ส. ๓ ก. นั้น ตามบทบัญญัติในหมวด ๒ ส่วนที่ ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จึงฟ้องคดีนี้ได้ทันทีที่รู้ว่ามีการออก น.ส. ๓ ก. ทั้งสองแปลงทับที่ดินของตน โดยจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้ว่ามีการออก น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว ฉะนั้น เมื่อสามีของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนว่า เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๔ นาฬิกา นาย บ. กับพวกได้นำเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีบุกกรุกเข้าไปตัดทำลายลวดหนามและต้นยางพาราที่ปลูกอยู่ในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จึงถือได้ว่าวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ รู้หรือควรรู้ถึงการออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๒๖๔ และเลขที่ ๒๒๖๕ ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครพนม สาขาท่าอุเทน ว่าเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้นำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๔/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนการขึ้นทะเบียนที่ดินที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ลย ๘๑๓ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามสำเนาระเบียบวาระการประชุม (รายงานการประชุม) คณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ลย ๘๑๓ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ว่า ผู้ฟ้องคดี

ได้เข้าร่วมประชุมในคณะทำงานดังกล่าว โดยมีรายชื่อเป็นผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๑๘ ซึ่งตามระเบียบวาระที่ ๑ เป็นเรื่องแจ้งการแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ลย ๘๑๓ เพื่อกำหนดแนวทางการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดิน กรณีจึงต้องรับฟังว่าผู้ฟ้องคดีหรือควรรู้ถึงการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ลย ๘๑๓ ซึ่งเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ อย่างช้าที่สุดในวันที่มีการประชุมคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ แต่งตั้งให้นาย น. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เป็นผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และเห็นชอบให้ทำสัญญาว่าจ้างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นเวลาสี่ปี เป็นการขัดต่อระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ ว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การคัดเลือก การพ้นจากตำแหน่ง การปฏิบัติงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่กำหนดให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเพียงสองปี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ตามคำสั่งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ที่ ๕/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรู้หรือควรรู้การดำรงตำแหน่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๔๖/๒๕๕๕)

(๒) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งทางปกครอง

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา ฟ้องว่า ได้มีหนังสือถึงนายอำเภอพุทธมณฑลขอให้ตรวจสอบและวินิจฉัยกรณีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ไฟฟ้าขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา เนื่องจากนายกององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายาได้จัดซื้อกับผู้ประกอบการซึ่งเป็นคนในครอบครัว นายอำเภอพุทธมณฑลมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งผลตรวจสอบให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ได้ดำเนินการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีว่าการที่ภรรยาที่มีขอบด้วยกฎหมายของนายกององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายาเข้าทำสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในสัญญาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม ต่อมา นายอำเภอพุทธมณฑลได้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า คำวินิจฉัยของนายอำเภอพุทธมณฑลขอบด้วยกฎหมายแล้วและเป็นที่สุดไม่สามารถอุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าวได้ พร้อมกับแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามหนังสือลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนหนังสือลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ นั้น โดยที่มาตรา ๔๗ ตรี แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติให้คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด คดีนี้จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องนี้ก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำวินิจฉัยของนายอำเภอพุทธมณฑลตามหนังสือลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๔ จึงต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีมาฟ้องภายในวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ แต่เนื่องจากวันดังกล่าวเป็นวันเสาร์ ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีมายื่นฟ้องภายในวันจันทร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามนัยมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๓/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อหามั้ย และเหตุเดือดร้อน

รำคาญ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นทายาทของผู้รับบริการที่ได้รับ ความเสียหายจากการรักษาพยาบาล และความเสียหายดังกล่าวเป็นผลโดยตรงจาก การวินิจฉัยโรคล่าช้า ทำให้การดูแลรักษาล่าช้าและไม่ได้มาตรฐานสากลและเป็นการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือเบื้องต้น ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด การที่คณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน บริการสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และไม่จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการออกคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยดังกล่าว นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ที่แจ้งมติของคณะกรรมการควบคุมคุณภาพ และมาตรฐานบริการสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่ให้ยกอุทธรณ์ ของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ในวันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินโดยไม่มี หลักฐานแสดงสิทธิใด ๆ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑ ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ ๘๐ ตารางวา โดยอ้างว่าอยู่อาศัยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ต่อมา เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินในที่ดินดังกล่าว แต่ได้รับแจ้ง จากเจ้าหน้าที่ว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีการออกหลักฐานเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ที่ดินเลขที่ ๑๔๘๐ ตั้งอยู่ที่บ้านโล๊ะ หมู่ที่ ๔ ตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๒ และผู้ฟ้องคดีไม่มีหลักฐานใด ๆ ที่จะนำมายื่นประกอบการ ขอออกโฉนดที่ดิน จึงไม่สามารถดำเนินการให้ได้ ทั้งปรากฏข้อเท็จจริงในคำฟ้อง ของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีก็ทราบว่าเป็นปี พ.ศ. ๒๕๔๒ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโล๊ะ ได้ยื่นคำขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทับที่ดินของผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้คัดค้าน การรังวัด แต่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโล๊ะอ้างว่าได้กินที่ดินในสวนของผู้ฟ้องคดีไว้แล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้ติดตามเรื่องดังกล่าวอีก ดังนั้น กรณีจึงถือได้ว่าวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้

ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าที่สุด คือ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีไปยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินและได้ทราบว่ามีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีเมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้ถอนคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙๖ ระบาย ส.ป.ก. ที่ ๔๙๒๕ III ๘๒๙๐ เนื้อที่ ๘ ไร่ ๒ งาน ๒๙ ตารางวา ของผู้ฟ้องคดี โดยอ้างว่าเป็นพื้นที่ซึ่งอยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดินและต้องกันคืนกรมป่าไม้ อันเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดี เนื่องจากที่ดินแปลงของบุคคลอื่นซึ่งอยู่ติดต่อกันกลับได้รับการจัดสรรให้เข้าทำประโยชน์ได้ จึงฟ้องคดีต่อศาลเพื่อขอให้สั่งเพิกถอนมติดังกล่าวเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ฟ้องคดี ซึ่งมติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราชดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิและหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีมติอนุมัติให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินจำนวน ๑,๑๖๐ ราย และให้เพิกถอนคำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙๖ ของผู้ฟ้องคดีในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราชได้แจ้งมติดังกล่าวให้ทุกคนรวมทั้งผู้ฟ้องคดีทราบโดยการออกประกาศ เรื่อง ผลการคัดเลือกเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อให้เกษตรกรหรือผู้มีส่วนได้เสียทราบโดยทั่วกัน อันเป็นการดำเนินการตามข้อ ๑๑ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๗ และฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๘ ที่กำหนดว่า ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดประกาศผลการคัดเลือกเกษตรกรตามข้อ ๙ โดยมีแผนผังการจัดแบ่งแปลงที่ดิน ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ให้ความเห็นชอบแล้วประกอบด้วย (ถ้ามี) และมีบัญชีรายชื่อเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกและได้รับที่ดินทำกินด้วยประกาศดังกล่าวให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ ศาลากลางจังหวัด สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนันแห่งท้องที่ และที่ชุมชนในท้องที่ซึ่งได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นแห่งหนึ่งฉบับ... กรณีจึงเห็นได้ว่า การแจ้งมติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราชในกรณีนี้มีเกษตรกรผู้รับทราบคำสั่ง

เกินกว่าห้าสิบคน ซึ่งตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติให้ในกรณีที่มีผู้รับคำสั่งเกินห้าสิบคนเจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ทราบโดยปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการของเจ้าหน้าที่ และที่ว่าการอำเภอที่ผู้รับมีภูมิลำเนาก็ได้ ในกรณีนี้ให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้แจ้งโดยวิธีดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม โดยที่กรณีนี้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้มีการปิดประกาศวันใด คงปรากฏแต่เพียงวันที่ออกประกาศ คือ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และวันที่ส่งประกาศไปเพื่อขอความร่วมมือให้ปิดประกาศ คือ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แต่เมื่อพิจารณาเทียบเคียงกับการออกประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช เรื่อง ให้เกษตรกรยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครศรีธรรมราช ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับทราบและไปยื่นคำร้องฯ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นระยะเวลารวม ๑๐ วัน แล้ว จึงอาจถือได้ว่าการปิดประกาศ เรื่อง ผลการคัดเลือกเกษตรกรฯ ณ ที่ว่าการอำเภอ และที่ทำการกำนันแห่งท้องที่ภายในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เป็นอย่างช้า และถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการคัดเลือกเกษตรกรฯ เมื่อล่วงพ้นระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ถือว่าการปิดประกาศฯ คือ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาในการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๗/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งประกาศของคณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทาน เรื่อง แจ้งรายชื่อ “ผู้ไม่มีสิทธิ” ที่จะได้รับเงินค่าขนย้าย (ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ) ค่าทดแทนหรือย้ายสิ่งปลูกสร้าง และต้นไม้หรือไม้ผลที่ถูกเขตชลประทานบริเวณพื้นที่ก่อสร้างห้วยงาน อาคารประกอบและอ่างเก็บน้ำ (เดิม) ของโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๗ นั้น โดยที่ประกาศพิพาทเป็นคำสั่งทางปกครองที่กระทำโดยคณะกรรมการ ซึ่งไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ จึงไม่อยู่ในเงื่อนไขที่ผู้ฟ้องคดีต้องดำเนินการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับทราบประกาศพิพาทดังกล่าวที่แจ้งตามหนังสือสำนักงานก่อสร้าง ๑๒ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้ฝากซองเอกสารคำฟ้องให้นาย น. ไปส่งที่ที่ทำการไปรษณีย์

ทุงเสถียมเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๑๑.๒๙ นาฬิกา ตามสำเนาใบรับฝากบริการไปรษณีย์ในประเทศ ป. ๒๑๑ เลขที่สิ่งของ RH ๑๔๓๙-๙๒๕๒๗ TH ซึ่งหัวหน้าไปรษณีย์ทุงเสถียมได้ทำคำชี้แจงต่อศาล รับฟังได้ว่า การให้บริการรับฝากไปรษณีย์ตามสำเนาใบรับฝากบริการไปรษณีย์ในประเทศ ป. ๒๑๑ เลขที่สิ่งของ RH ๑๔๓๙-๙๒๕๒๗ TH ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างส่งต่อศาลนั้น เป็นการฝากส่งไปรษณีย์ลงทะเบียนมีใบตอบรับ (AR) และนำจ่ายด่วนปลายทาง (EXPRESS) ที่ได้นำฝากส่งแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ทุงเสถียมเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แต่อย่างไรก็ดี เมื่อได้พิจารณาของเอกสารคำฟ้องที่สำนักงานศาลปกครองพิษณุโลกได้ลงรับไว้เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ปรากฏหลักฐานตราประทับที่ดวงตราไปรษณียากรที่ปิดบนซองเอกสารระบุข้อความ ไปรษณีย์กำแพงเพชร รหัสไปรษณีย์ ๖๒๐๐๐ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งขัดแย้งกับคำชี้แจงของหัวหน้าไปรษณีย์ทุงเสถียมที่ระบุว่า สิ่งของตามใบรับฝากบริการไปรษณีย์ในประเทศ ป. ๒๑๑ ดังกล่าว ได้นำจ่ายให้กับผู้รับปลายทางพิษณุโลกแล้วเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ประกอบกับไม่ปรากฏหลักฐานใดบนซองเอกสารคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงให้ศาลเชื่อได้ว่าซองเอกสารคำฟ้องดังกล่าวเป็นซองเอกสารที่นำฝากส่งตามใบรับฝากบริการไปรษณีย์ในประเทศ ป. ๒๑๑ เลขที่สิ่งของ RH ๑๔๓๙-๙๒๕๒๗ TH กรณีจึงไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้รับประโยชน์ในการนับอายุความตามนัยมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และกรณีจึงต้องถือเอาวันที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครองพิษณุโลกได้รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นวันยื่นคำฟ้องต่อศาล จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๖๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และใบรับรองการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้แก่บริษัท อ. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และเพิกถอนใบรับรองการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ นั้น โดยที่การออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ลงวันที่ ๔

พฤษภาคม ๒๕๕๔ และไปรับรองการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ เป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลอันเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดมิใช่คู่กรณีในการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และไปรับรองการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงไม่อยู่ในบังคับต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนการฟ้องคดีไว้โดยเฉพาะ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดได้รับสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ตั้งแต่วันดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดจะต้องยื่นฟ้องต่อศาลปกครองภายในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๔ แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๔/๒๕๕๖)

(๓) กรณีที่ไม่ต้องมีการอุทธรณ์คำสั่งก่อน แต่หากผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือโต้แย้งคัดค้านคำสั่งดังกล่าว ถือว่าวันที่ยื่นหนังสือโต้แย้งคัดค้านเป็นวันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดี

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินตามหลักฐานหนังสือ น.ส. ๓ เลขที่ ๒๒๐ จากนาย ท. ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้ฟ้องคดีได้นำเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ แปลงดังกล่าวเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๘๓๕ ตำบลดินดำ อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่ ๑๙ ไร่ ๓ งาน ๑๘ ตารางวา มีส่วนที่เหลือประมาณ ๔ เมตร ถึง ๕ เมตร มีทางสาธารณะกั้นกลางยังมิได้มีการออกโฉนด ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เทศบาลตำบลดินดำ ได้เข้าปักแนวเขตที่ดินส่วนที่เหลือของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงทราบว่าเป็นเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ดออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๙๐๕ ตำบลดินดำ กิ่งอำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ให้แก่นาย ว. ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอน

โฉนดที่ดินเลขที่ดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เทศบาลตำบลดินดำ เข้าไปปักแนวเขตที่ดินส่วนที่เหลือของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้คัดค้านและทราบว่าเป็นที่ดินส่วนที่เหลือ ถูกนาย ว. ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๙๐๕ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ ร้องเรียนต่ออธิบดีกรมที่ดินขอให้ตรวจสอบย้อนหลังการออก น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินทับที่ดินแปลงอื่น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายใน ระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี คือ นับแต่วันที่ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ ร้องเรียนต่ออธิบดีกรมที่ดินขอให้ตรวจสอบย้อนหลังการออก น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินทับที่ดินแปลงอื่น เมื่อนับแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ อันเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้ มาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ แล้ว เป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนด ระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า กรมที่ดินโดยผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ปฏิบัติราชการ แทนอธิบดีกรมที่ดินออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ จบ ๐๖๓๖ ในที่ดินเลขที่ ๔๑๑ ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอน หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นั้น แม้ว่าหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินพิพาทดังกล่าว จะเป็นคำสั่งทางปกครอง แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีมิใช่คู่กรณีในคำสั่งทางปกครองดังกล่าว การฟ้องคดี ในข้อหานี้จึงเป็นกรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือเสียหายในเรื่องดังกล่าวไว้โดยเฉพาะที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ ดังกล่าวก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไม่ปรากฏว่า ในการดำเนินการ ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ จบ ๐๖๓๖ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๒ อันเป็นเหตุ แห่งการฟ้องคดีในข้อหานี้ ได้มีการแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบถึงการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ดังกล่าว และแม้จะปรากฏข้อเท็จจริงว่ากรมธนารักษ์โดยธนารักษ์พื้นที่จันทบุรีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๓ ถึงผู้ฟ้องคดี แจ้งว่าที่ดินพิพาทมีหลักฐานเป็นหนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวงดังกล่าวก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวเมื่อใด แต่อย่างไรก็ดี เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ อุทรณ์การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าวไปยังหน่วยงานต่าง ๆ กรณีจึงถือได้ว่า วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินพิพาทอย่างช้าที่สุด คือ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีในข้อหานี้มายื่นฟ้องต่อศาลภายใน เก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง

ศาลปกครองฯ กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องต่อศาลภายในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๓ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนด (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๘/๒๕๕๕**)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สกลนครได้ให้สิทธิการเช่าที่ดินราชพัสดุบริเวณอ่างเก็บน้ำชลประทานน้ำอูน เนื้อที่ ๗ ไร่ ๓ งาน ๘๐ ตารางวา บ้านกุดตะกอบ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลวาริชภูมิ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร แก่ นาย พ. ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๒ เนื่องจากสำนักงานธนารักษ์พื้นที่สกลนครมิได้ปิดประกาศในบริเวณที่ดินที่ให้เช่า และนาย พ. ผู้เช่าไม่มีคุณสมบัติตามที่ระเบียบดังกล่าวกำหนด ขอให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สกลนครยกเลิกสิทธิการเช่าที่ดินราชพัสดุบริเวณดังกล่าวของนาย พ. และให้สิทธิการเช่าแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอความเป็นธรรมต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร ผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดให้เช่าที่ดินราชพัสดุในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร ตามกฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบหนังสือมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมธนารักษ์ ตามคำสั่งกรมธนารักษ์ที่ ๕๐๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๓ ซึ่งต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิการเช่าที่ดินราชพัสดุพิพาท จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้นับแต่วันที่ได้รับทราบหนังสือดังกล่าว และชอบที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จึงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๒/๒๕๕๖**)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ ได้ออกหนังสืออนุญาตให้นาย พ. เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ข) แปลงเลขที่ ๗ ระวัง ส.ป.ก. ที่ ๓๗๙๘ เลขที่ ๑๐๕๑๘ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ เนื้อที่ ๑๖ ไร่ ๒๑ ตารางวา ทับที่ดินซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ถือครองทำประโยชน์ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มีคำร้องลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬขอให้ดำเนินการแก้ไขรูปแผนที่แปลงที่ดินในระวาง ส.ป.ก. ๔-๐๑ข คัดค้านการออกเอกสารสิทธิ และขอให้ตรวจสอบแนวเขตแล้ว แต่ไม่ได้รับการแก้ไขแต่อย่างใด ขอให้ศาลเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ข) ตำแหน่งที่ดินแปลงที่ ๗ ระวัง ส.ป.ก. ที่ ๓๗๙๘ เลขที่ ๑๐๕๑๘ ดังกล่าว นั้น เมื่อเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เนื่องมาจาก

สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬได้ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ข) ตำแหน่งที่ดินแปลงที่ ๗ ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ ๓๗๙๘ เลขที่ ๑๐๕๑๘ แก่นาย พ. โดยออกหนังสือดังกล่าวทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ครอบครองทำประโยชน์ และผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มีคำร้องลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ ขอคัดค้านการออกหนังสือให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าว กรณีจึงฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๗/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า คำสั่งของเทศบาลนครยะลาที่อนุญาตให้บริษัท พ. ก่อสร้างอาคาร คสล. ๑ ชั้น ตามใบอนุญาตเลขที่ ๑๔๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยอนุญาตให้ใช้ผนังและโครงสร้างร่วมกับอาคารของผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าวอาศัยสัญญาที่ทำขึ้นระหว่างบริษัท พ. กับนาย ว. เจ้าของอาคารเดิมที่มีข้อตกลงกันว่านาย ว. ยินยอมให้มีการใช้ผนังร่วมกับอาคารของผู้ฟ้องคดีได้ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าสัญญาดังกล่าวมีผลใช้บังคับเฉพาะบุคคลที่เป็นคู่สัญญาเท่านั้น และบริษัท พ. ได้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าวภายหลังจากที่อาคารดังกล่าวโอนมาเป็นของผู้ฟ้องคดีแล้ว จึงไม่อาจกล่าวอ้างสัญญาดังกล่าวกับผู้ฟ้องคดีได้ ขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนใบอนุญาตของเทศบาลนครยะลา นั้น ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิที่จะยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้โดยทันทีเนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ใช่คู่กรณีในการขอใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าวที่จะต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวก่อนตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แม้ว่าคดีนี้จะไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้รับทราบถึงการออกใบอนุญาตดังกล่าวเมื่อใด แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มอบหมายให้สำนักงานนายควม ก. มีหนังสือขอให้บริษัท พ. ระวังการก่อสร้างและเจรจาเรียกค่าเสียหายและต่อมานาย ข. สามีของผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงนายกเทศมนตรีนครยะลาขอคัดค้านการก่อสร้างอาคารตามใบอนุญาตของเทศบาลนครยะลา จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้อย่างช้าที่สุดในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ จะต้องยื่นฟ้องภายในวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงเป็น

การยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๙๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหน้าถ้ำอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกใบอนุญาตให้ผู้ร้องสอด (บริษัท ย.) ก่อสร้างอาคารเพื่อใช้เป็นโรงงานผลิตไฟฟ้าชีวมวลซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๔ ตำบลหน้าถ้ำ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ตามใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร (อ. ๑) เลขที่ ๑/๒๕๕๕ ถึงเลขที่ ๑๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น แม้ว่าการออกใบอนุญาตให้ผู้ร้องสอดก่อสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าชีวมวลของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหน้าถ้ำเป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ อันมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ซึ่งถือเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่โดยที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบมิใช่คู่กรณีในการออกคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบจึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันแต่อย่างใด เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านายกองค้การบริหารส่วนตำบลหน้าถ้ำอนุญาตให้ผู้ร้องสอดก่อสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าชีวมวล แต่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสิบได้รู้ถึงการอนุญาตให้ผู้ร้องสอดก่อสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าชีวมวลเมื่อใด แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบได้ลงลายมือชื่อร่วมกับนาย ว. เพื่อยื่นหนังสือคัดค้านการอนุญาตให้ผู้ร้องสอดก่อสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าชีวมวลดังกล่าวต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหน้าถ้ำ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้อย่างช้าที่สุด และเมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๙๖/๒๕๕๖)

(๔) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ซึ่งออกเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครมีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร แม้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครได้รับคำอุทธรณ์เมื่อใด แต่การที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการในหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จึงสันนิษฐานได้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครได้รับหนังสืออุทธรณ์ดังกล่าวภายในวันเดียวกัน ซึ่งตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จะต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้รับคำอุทธรณ์ หากมีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดหกสิบวัน ระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์จึงจะขยายออกไปอีกสามสิบวันนับแต่วันที่ครบหกสิบวัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ฟ้องคดีแจ้งเหตุจำเป็นต้องขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปอีกสามสิบวัน ซึ่งเป็นการแจ้งเหตุจำเป็นเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับคำอุทธรณ์ ระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์จึงไม่อาจขยายออกไปตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และต้องถือว่าวันที่ครบหกสิบวัน คือ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายครบตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วและสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยถือว่าวันถัดจากวันครบกำหนดหกสิบวัน คือ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี และนับเป็นวันแรกที่เริ่มใช้สิทธิฟ้องคดีขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน โดยไม่ต้องรอคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์อีกต่อไป การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นระยะเวลา

การฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนด แต่โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงต่อมาว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ได้วินิจฉัยว่า คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น พร้อมแจ้งว่าหากประสงค์จะโต้แย้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและการใช้ดุลพินิจวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงยื่นฟ้องคดีนี้ นั้น คำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่เกิดขึ้นใหม่และมีผลเป็นการยืนยันคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แม้ในคำขอท้ายคำฟ้องจะระบุแต่เพียงขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ โดยไม่ได้ระบุขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ก็ตาม แต่ในคำบรรยายฟ้องของผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งว่าไม่เห็นด้วยกับดุลพินิจของผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครที่วินิจฉัยว่าอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น ประกอบกับผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องภายหลังได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ย่อมเป็นที่เข้าใจได้ว่าผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีโดยมีความประสงค์ที่ต้องการจะให้ศาลพิจารณาคดีตามผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีสิทธิฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์อันเป็นวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ศาลจึงรับคำฟ้องที่ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ไว้พิจารณาได้ อนึ่ง แม้คำฟ้องในคดีนี้ผู้ฟ้องคดีจะมีได้ฟ้องผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ เป็นผู้ถูกฟ้องคดีด้วยก็ตาม แต่ศาลปกครองชั้นต้นก็อาจมีคำสั่งเรียกผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครเข้ามาเป็นคู่กรณีในคดีด้วยการร้องสอดตามข้อ ๗๘ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๐/๒๕๕๘ (ประชุมใหญ่))

๔.๑.๓ กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองทั่วไป

๑) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่รู้ถึงความมีอยู่ของคำสั่งทางปกครองทั่วไป

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ ได้มีประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ เรื่อง รับสมัครคัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ ตามมติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ดำเนินการตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดไว้ ขอให้เพิกถอนประกาศรับสมัครฉบับดังกล่าว นั้น เมื่อประกาศรับสมัครดังกล่าวเป็นประกาศที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของบุคคลที่จะเข้ารับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ ซึ่งมีผลบังคับเป็นการทั่วไปที่ได้กำหนดตัวผู้รับคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการเฉพาะแต่ใช้บังคับกับการรับสมัครในครั้งนี้เพียงครั้งเดียว ประกาศรับสมัครดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองทั่วไป และเนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มิได้กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากประกาศดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็มีได้กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากคำสั่งทางปกครองทั่วไปไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ก่อนยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองแต่อย่างใด แต่เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับทราบถึงประกาศรับสมัครของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ ฉบับลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ เมื่อใด แต่ยอมไม่ก่อนวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันออกประกาศเมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๔/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อหามั้ย และเหตุเดือดร้อน

รำคาญ

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนซึ่งเป็นผู้ป่วยโรคความน้ำเหลืองและได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ตามโครงการรักษาโรคความน้ำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะ ฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่คณะบดีคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีประกาศคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ให้ยกเลิกโครงการรักษาโรคความน้ำเหลืองด้วยวิธีดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนและผู้ป่วยโรคความน้ำเหลืองประมาณ ๒,๐๐๐ คน ไม่สามารถเข้ารับการรักษาด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนประกาศคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง ยกเลิกโครงการรักษาโรคความน้ำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ นั้น โดยที่ประกาศคณะเวชศาสตร์เขตร้อนฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับทั่วไปกับการรักษาโรคความน้ำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะ มิได้กำหนดให้ใช้บังคับกับผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนและผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนโดยตรงเป็นการเฉพาะ ประกาศดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองประเภทคำสั่งทางปกครองทั่วไป ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนและผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนจึงไม่จำเป็นต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนและผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนได้รับทราบประกาศคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ เมื่อใด แต่อย่างไรก็ตามผู้ฟ้องคดีควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี คือ ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนยื่นฟ้องคดีในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ส่วนกรณีผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนยื่นคำร้องขอเข้ามาเป็นคู่กรณีพร้อมกับฝ่ายผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนนั้น ซึ่งคำร้องของผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนถือเป็นคำฟ้องตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อผู้ร้องสอดทั้งสิบห้าคนยื่นคำร้องขอเข้ามาเป็นคู่กรณีร่วมกับฝ่ายผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสามคนต่อศาลปกครองในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ กรณีจึงเป็นการยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ด้วยเช่นกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๙/๒๕๕๕)

๒) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันที่ได้รับคำสั่งจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับคำสั่งทางปกครองทั่วไป

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓) กรณีที่ถือว่าผู้ฟ้องคดีหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าที่สุดในวันที่มีหนังสือถึงหน่วยงานทางปกครองเพื่อโต้แย้งคำสั่งทางปกครองทั่วไป

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลเพิกถอนประกาศคณะกรรมการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๗ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๗ สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ นั้น การออกประกาศฉบับดังกล่าวเป็นการอาศัยอำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปเพื่อคัดเลือกเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๗ โดยการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกและหลักเกณฑ์วิธีการคัดเลือกตามประกาศดังกล่าวนั้นมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองทั่วไป หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าประกาศดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ก็ย่อมที่จะนำคดีไปฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ได้มีประกาศดังกล่าว ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ และผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ ถึงหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย เพื่อขอทราบรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติและวิธีการคัดเลือกตามประกาศดังกล่าว และต่อมาผู้ฟ้องคดีก็ได้เข้ารับการสอบสัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าที่สุดวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือขอทราบรายละเอียดเกี่ยวกับประกาศดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีในข้อหานี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๐/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

กรณีฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนประกาศประกวดราคาจ้างพัฒนาและปรับปรุงระบบเครือข่ายสื่อสารและระบบดาวเทียมของกระทรวงมหาดไทย ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ นั้น เมื่อพิจารณาประกาศประกวดราคาดังกล่าวแล้วเห็นว่าไม่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้ต้องอุทธรณ์ก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล ประกอบกับประกาศประกวดราคาดังกล่าวมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองทั่วไปที่มีได้กำหนดตัวผู้รับคำสั่งไว้โดยเฉพาะ จึงมิใช่คำสั่งทางปกครองที่อยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจเป็นคู่กรณีที่จะได้รับการแจ้งสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบกิจการค้าเครื่องวิทยุคมนาคมและระบบสื่อสารดาวเทียมโดยได้เคยมีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ ขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตรวจสอบการประกวดราคาตามประกาศประกวดราคาจ้างพัฒนาและปรับปรุงระบบเครือข่ายสื่อสารและระบบดาวเทียมของกระทรวงมหาดไทย ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ เนื่องจากเห็นว่ามีกรณีสือกสเปกของอุปกรณ์หลายรายการและมีลักษณะเป็นการกีดกันผู้ฟ้องคดีไม่ให้เข้าร่วมประกวดราคา ซึ่งแม้ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบประกาศประกวดราคาดังกล่าวเมื่อใด แต่อย่างช้าต้องไม่เกินวันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือดังกล่าว กรณีจึงต้องถือว่าวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔/๒๕๕๖)

๔.๑.๔ กรณีฟ้องขอให้ศาลสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการที่จะนำที่ดินไปจัดทำเป็นตลาดนัดเพื่อหารายได้ การที่การรถไฟแห่งประเทศไทยรับมอบพื้นที่ตลาดนัดจตุจักรคืนจากกรุงเทพมหานคร และดำเนินกิจการตลาดนัดจตุจักรจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้การรถไฟแห่งประเทศไทยและผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย ระงับการบริหารกิจการตลาดนัดจตุจักร และให้การรถไฟ

แห่งประเทศไทยส่งมอบพื้นที่ตลาดนัดจตุจักรให้กรุงเทพมหานครดำเนินกิจการตลาดนัดจตุจักรตามอำนาจหน้าที่ต่อไป นั้น เมื่อข้อเท็จจริงในคำฟ้องและเอกสารประกอบคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ รับฟังได้ว่า กรุงเทพมหานครเช่าที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยมาจัดทำตลาดนัดจตุจักร ต่อมา สัญญาเช่าที่ดินเพื่อดำเนินกิจการตลาดนัดจตุจักรระหว่างกรุงเทพมหานครกับการรถไฟแห่งประเทศไทยสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ และไม่มีการต่อสัญญาอีก การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงได้เข้าดำเนินกิจการตลาดนัดจตุจักรตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมา และได้ออกประกาศฉบับลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ได้รับสิทธิในแผงค้าในตลาดนัดจตุจักรอยู่เดิมซึ่งรวมถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ ด้วย ไปทำสัญญาเช่ากับการรถไฟแห่งประเทศไทย ตั้งนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ เป็นผู้ได้รับสิทธิในแผงค้าและทำการค้าขายอยู่ในตลาดนัดจตุจักรอยู่แล้วในขณะที่มีการปิดประกาศของการรถไฟแห่งประเทศไทยฉบับดังกล่าว โดยในประกาศมีข้อความระบุว่าให้ผู้เช่าแผงค้าเดิมไปทำสัญญาและชำระค่าเช่าแผงตามประกาศดังกล่าวอย่างช้าที่สุดภายในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ จะต้องรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้วนับแต่วันที่มีการปิดประกาศดังกล่าวในตลาดนัดจตุจักร หรืออย่างช้าที่สุดต้องรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้วภายในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ จะต้องไปทำสัญญาและชำระค่าเช่ากับการรถไฟแห่งประเทศไทยตามที่กำหนดในประกาศดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ จึงต้องยื่นคำฟ้องต่อศาลทั้งสองข้อหาภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กล่าวคือ จะต้องยื่นคำฟ้องต่อศาลภายใน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ จนถึงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ นำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องต่อศาลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๒/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับงานทะเบียน

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งถือสัญชาติอังกฤษ ฟ้องว่า การที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีคำสั่งห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีเข้ามาในราชอาณาจักร โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และมีชื่อผู้ฟ้องคดีอยู่ในบัญชีรายชื่อคนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร เป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนชื่อของผู้ฟ้องคดีออกจากบัญชีรายชื่อดังกล่าว รวมถึงการบันทึกข้อมูลในระบบข้อมูลการตรวจคนเข้าเมืองที่ระบุลักษณะว่าผู้ฟ้องคดีเป็นคนต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร และห้ามมิให้สำนักงาน

ตรวจคนเข้าเมืองหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองกระทำการใด ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายในการเข้าเมืองของผู้ฟ้องคดี นั้น แม้ข้อเท็จจริงในคดีนี้จะปรากฏว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีถูกส่งตัวกลับออกนอกราชอาณาจักรเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองได้บันทึกลงในหนังสือเดินทางของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้นี้ถูกดำเนินคดีข้อหาประกอบอาชีพ (งานต้องห้าม) ศาลพิพากษาจำคุก ๓ เดือน ปรับ ๒,๕๐๐ บาท โทษจำรอ ๑ ปี คดีถึงที่สุดแล้ว เป็นบุคคลต้องห้ามฯ ตามมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองอนุญาตให้เดินทางออกไปในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีอ้างในคำฟ้องว่า เมื่อกลางปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้เดินทางมาประเทศไทยอีกครั้งทางด่านตรวจคนเข้าเมืองสนามบินสุวรรณภูมิโดยได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้าประเทศตามบัญชีรายชื่อคนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร จึงไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้ามาในราชอาณาจักร ดังนั้น จึงรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในข้อหานี้ตั้งแต่กลางปี พ.ศ. ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องข้อหานี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๓/๒๕๕๖)

๔.๑.๕ ระยะเวลาการฟ้องคดีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๕ วัดเขาไกรลาศได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๕ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เนื้อที่ประมาณ ๕๐ ไร่ ซึ่งศาลฎีกามีคำพิพากษาแล้วว่า ที่พิพาทเป็นที่ของวัดเขาไกรลาศ โดยในการรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินดังกล่าว เจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน มิได้ทำการรังวัดตามแผนที่พิพาทในคดีดังกล่าว ทำให้ทับที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๕๖๕ ที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ต่อเนื่องมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยปลูกสร้างบ้านพักอาศัยเลขที่ ๑๐๘ และ ๑๐๘/๑ ทั้งแปลง ผู้ฟ้องคดีได้คัดค้านการรังวัดดังกล่าว ต่อมา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน ได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดินทำการสอบสวนเปรียบเทียบ แต่คู่กรณีไม่สามารถตกลงกันได้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่

วัดเขาไกรลาศ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิในที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น แม้ว่าคำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่วัดเขาไกรลาศ เป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งถือเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็ตาม แต่โดยที่มาตรา ๖๐ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะ บัญญัติว่า เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาสั่งประการใดแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อคู่กรณีเพื่อทราบ และให้ฝ่ายที่ไม่พอใจไปดำเนินการฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง จึงเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ และมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สาขาหัวหิน ได้ระบุระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองไว้ในคำสั่งดังกล่าว พร้อมทั้งได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และปรากฏหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นฟ้องต่อศาลปกครองภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ การที่นำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งตามมาตรา ๖๐ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดพะเยามีคำสั่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพะเยาที่ ๔๐/๒๕๕๔ ไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยานำที่ดินของผู้ฟ้องคดีไปออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้แก่บุคคลอื่นไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของสำนักงานที่ดินจังหวัดพะเยา และเพิกถอนเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยาออกให้แก่ผู้อื่น และให้สำนักงานที่ดินจังหวัดพะเยาออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ในประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าสำนักงานที่ดินจังหวัดพะเยาปฏิเสธการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าสำนักงานที่ดินจังหวัดพะเยามีหนังสือ

ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ และสำเนาคำสั่งที่ ๔๐/๒๕๕๔ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีพร้อมแจ้งสิทธิให้ผู้ฟ้องคดีฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ การแจ้งคำสั่งดังกล่าว ได้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับถึงผู้ฟ้องคดี ที่บ้านเลขที่ ๒๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่ใส อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ซึ่งเป็นภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน และปรากฏตามใบตอบรับในประเทศระบุว่าผู้รับ คือ นาง บ. มารดาของผู้ฟ้องคดีรับไว้เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ กรณีจึงถือว่าการแจ้งคำสั่งของสำนักงานที่ดินจังหวัดพะเยาที่ปฏิเสธการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว และถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งอันเป็นวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนในประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า การที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยานำที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๕๕๖ ของผู้ฟ้องคดีไปออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้แก่ผู้อื่น เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น เห็นว่า เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิในฐานะที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินติดตามเอาคืน ซึ่งทรัพย์สินของตนตามมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งผู้ฟ้องคดีสามารถฟ้องต่อศาลขอให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยาคืนทรัพย์สินของตนได้ตลอดเวลาที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยายังไม่ได้คืนทรัพย์สินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลได้โดยไม่มีกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม มีคำสั่งลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ เรื่อง คำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบการโต้แย้งสิทธิในที่ดิน โดยมีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ นาย ล. รุกกล้าเข้ามาในที่ดินแปลงดังกล่าวของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบดังกล่าว นั้น โดยที่คำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ดังกล่าว ออกโดยอาศัยอำนาจตามตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งมาตรา ๖๐ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กำหนดให้ฝ่ายที่ไม่พอใจคำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบต้องไปดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง จึงเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองไว้โดยเฉพาะ ก่อนฟ้องคดีผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไข

ความเดือดร้อนหรือเสียหายตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นฟ้องภายในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับมาตรา ๖๐ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานที่ดินอำเภอ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส สำนักงานที่ดินยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่กรมที่ดินมีคำสั่งที่ ๒๘๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และคำสั่งที่ ๒๘๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ลงโทษไล่ออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งทั้งสองคำสั่งต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) แล้ว แต่ ก.พ.ค. พิจารณาแล้วมีมติให้ยกอุทธรณ์ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งทั้งสองคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยส่งทางไปรษณีย์ EMS ตอบรับไปยังที่อยู่ของผู้ฟ้องคดีให้ไว้และหนังสือดังกล่าวไปถึงนิติบุคคลอาคารชุด ป. เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ตามหลักฐานสมุดรับจดหมาย ป. ๒ ของนิติบุคคลอาคารชุดดังกล่าว จึงถือว่าวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ทราบหรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) นับตั้งแต่วันดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น หากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลภายในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ตามมาตรา ๑๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ฟ.๙๒/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือน ตำแหน่งนิติกรชำนาญการ กองนิติการ ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

ยาเสพติด ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ กรณีผู้ฟ้องคดี ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญาฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือ คำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และเพิกถอนคำวินิจฉัย ยกอุทธรณ์ดังกล่าว นั้น เมื่อคำสั่งลงโทษทางวินัยปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเป็นคำสั่ง ทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และกฎหมายกำหนดให้ผู้ถูกลงโทษทางวินัยต้องยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ ระบบคุณธรรมภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ อุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม จึงเป็นกรณีที่ ผู้ฟ้องคดีดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย ก่อนฟ้องคดีแล้วตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และเมื่อ คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ แล้ว ได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ พร้อมทั้ง แจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมตามมาตรา ๑๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้ง คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมแล้ว โดยมีผู้รับหนังสือฉบับดังกล่าว ไว้แทนเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๔ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในกำหนด เก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ คือ ภายในวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เมื่อผู้ฟ้องคดี นำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนด ระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๑๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๘/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานสุลการ ชำนาญงาน สำนักสืบสวนและปราบปราม กรมสุลการ ต่อมา อธิบดี กรมสุลการได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ลงโทษไล่ออกจากราชการตามมติ ของ อ.ก.พ. กรมสุลการ เนื่องจากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ และลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการ พิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ซึ่งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมได้มีคำวินิจฉัยลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และได้แจ้งคำวินิจฉัยดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ตามหนังสือลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่อธิบดีกรมสุลการออกคำสั่ง ลงโทษไล่ออกจากราชการ และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมมีมติยกอุทธรณ์

ของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษและเพิกถอน คำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิทักษ์ ระบบคุณธรรม ซึ่งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมพิจารณาแล้วมีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ ของผู้ฟ้องคดีและแจ้งผลคำวินิจฉัยดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดี ได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด ก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมได้แจ้งผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยัง ที่อยู่ตามที่ผู้ฟ้องคดีให้ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ และปรากฏหลักฐานว่าผู้มีชื่อรับหนังสือดังกล่าว แทนผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๕ กรณีถือว่าคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม แจ้งผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยชอบด้วยมาตรา ๖๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และผู้ฟ้องคดีทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ พิทักษ์ระบบคุณธรรมแล้วในวันดังกล่าว ซึ่งครบกำหนดเก้าสิบวันในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ เป็นอย่างช้า การที่ ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงพ้นระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๑๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ฟ.๑๙/๒๕๕๖)

๔.๒ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

๔.๒.๑ กรณีที่ต้องมีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า กรมควบคุมมลพิษได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐ ยกเลิกคำสั่งกองนิติการและเรื่องรื้อร้องทุกข์ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๐ ที่ลงโทษตัดเงินเดือน ผู้ฟ้องคดี ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน หลังจากนั้น อธิบดีกรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือถึงสำนักงาน ก.พ. เพื่อขออนุมัติเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้กับผู้ฟ้องคดีหลายครั้ง ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็ได้มีหนังสือขอทราบผล การดำเนินการมาโดยตลอด ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือจากฝ่ายการเจ้าหน้าที่ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ ชี้แจงว่า เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงต่อสำนักงาน ก.พ.

ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ แล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เป็นคำชี้แจงที่ไม่มีเหตุผล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ กรมควบคุมมลพิษ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินเดือนที่ถูกตัดไปคืน พร้อมทั้งประโยชน์อื่นที่มีพึงได้โดยเร็ว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมควบคุมมลพิษเพื่อขอทราบผลการดำเนินการเกี่ยวกับกรณีการเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ฟ้องคดี ซึ่งฝ่ายการเจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ชี้แจงผลการดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ สรุปผลการดำเนินการในกรณีของผู้ฟ้องคดีให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษทราบ ซึ่งฝ่ายการเจ้าหน้าที่ก็ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ ถึงผู้ฟ้องคดีชี้แจงเพิ่มเติมว่า เรื่องของผู้ฟ้องคดีขณะนี้ยังอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงต่อสำนักงาน ก.พ. จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำชี้แจงตามหนังสือดังกล่าวไม่มีเหตุผล ผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะฟ้องคดีต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนั้น แม้ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวเมื่อใด แต่น่าจะเป็นระยะเวลาหลังจากที่มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ ไม่นานนัก ซึ่งผู้ฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์โต้แย้งโดยอ้างวันที่ได้รับหนังสือดังกล่าวซึ่งจะทำให้การฟ้องคดีนี้ไม่พ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแต่อย่างใด อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดียอมรับในคำร้องอุทธรณ์คำสั่งว่าศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาถูกต้องแล้วตามเอกสารหลักฐานและข้อกฎหมายในวันที่ยื่นฟ้องแล้ว เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จึงพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๘/๒๕๕๔)

กรณีฟ้องว่า เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๗ ผู้ฟ้องคดีได้ส่งผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเป็นรองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ แต่จนถึงปัจจุบัน คณะกรรมการอุดมศึกษา และอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ยังมิได้ดำเนินการแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการอุดมศึกษา และอธิการบดีแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ โดยให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่ส่งผลงานทางวิชาการ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ส่งผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเป็นรองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๗ โดยที่ไม่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาเรื่องดังกล่าวไว้ คณะกรรมการอุดมศึกษา และอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จึงต้องพิจารณาเรื่องดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน หากครบระยะเวลาดังกล่าวแล้วผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากคณะกรรมการ

อุดมศึกษา และอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผู้ฟ้องคดีก็สามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ครบระยะเวลาดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหรีง อำเภอหนองม่อม จังหวัดสงขลา ได้มีหนังสือร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสงขลาในกรณีถูกผู้บังคับบัญชาขัดขวาง หน่วงเหนี่ยว ประวิงเวลา ไม่ให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และในกรณีถูกผู้บังคับบัญชากลั่นแกล้งให้ถูกดำเนินการทางวินัย ซึ่งเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ และวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๔ ตามลำดับ โดยผู้ฟ้องคดีได้ติดตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสงขลาไปโดยตลอด แต่มิได้รับแจ้งผลการพิจารณาแต่อย่างใด จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสงขลาดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จ นั้น คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสงขลา มีระยะเวลาสูงสุดในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์คือเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์จากผู้ฟ้องคดีตามข้อ ๑๔๙ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสงขลา เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ แต่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสงขลาไม่ได้ดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่ประกาศดังกล่าวได้กำหนดไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งบังคับให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสงขลาดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวได้ภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสงขลาตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๑๔๙ ของประกาศฉบับดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓๐/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า เมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งสัสดีอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ถูกคำสั่งให้สำรองราชการและพักราชการในระหว่างสอบสวนดำเนินคดีอาญาในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ต่อมา ศาลทหารสูงสุดมีคำพิพากษายกฟ้อง แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก แม่ทัพภาคที่ ๓ และผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓๓ ไม่ดำเนินการ

ให้ผู้ฟ้องคดีได้กลับเข้ารับราชการ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้กระทรวงกลาโหม มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ นั้น กรณีนี้เป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร จึงไม่มีขั้นตอนให้ต้องดำเนินการ ก่อนฟ้องคดี ใดๆก็ดี โดยที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ไปยังผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓๓ ขอลกลับเข้ารับราชการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้รับคำร้อง ของผู้ฟ้องคดีในวันเดียวกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก แม่ทัพภาคที่ ๓ และผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓๓ จึงมีกำหนดเวลาพิจารณาเรื่องดังกล่าวไว้แล้วเสร็จภายใน เก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งจะครบกำหนดเวลาพิจารณาในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ แต่จนถึงวันดังกล่าวผู้ฟ้องคดีก็ยังไม่ได้รับหนังสือชี้แจง ผู้ฟ้องคดีจึงต้องฟ้องคดีภายใน เก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก แม่ทัพภาคที่ ๓ และผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓๓ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดวันสุดท้ายของระยะเวลาการฟ้องคดีคือวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องฟ้องคดีภายในวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดี มาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา การฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๔๖/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคล เข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา ตามประกาศจังหวัดพังงา เรื่อง รับสมัครคัดเลือกเพื่อบรรจุ และแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ต่อมา ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาได้ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือก ตามประกาศจังหวัดพังงา เรื่อง การขึ้นบัญชีผู้คัดเลือกได้เพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ ในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ผ่าน การคัดเลือกในลำดับที่ ๑ และในประกาศดังกล่าวระบุว่า บัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกใช้ได้เป็นเวลา ๑ ปี นับแต่วันประกาศ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับหนังสือเรียกให้ไปรายงานตัวเพื่อรับการบรรจุและแต่งตั้ง ในตำแหน่งดังกล่าวแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือสอบถามความคืบหน้าไปยังผู้ว่าราชการ จังหวัดพังงา ต่อมา ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าไม่สามารถดำเนินการเรียกตัวผู้สอบคัดเลือกได้ไปรายงานตัวเพื่อรับการบรรจุ และแต่งตั้งเข้ารับราชการในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพที่ว่างได้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำ ของผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการ

อันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาดำเนินการเรียกผู้ฟ้องคดีไปรายงานตัว เพื่อเข้ารับการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือสอบถามความคืบหน้าไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาเพื่อสอบถามความคืบหน้าการเรียกบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีตามประกาศลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ต่อมา ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงามีหนังสือลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขให้ระงับการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ในตำแหน่งดังกล่าวไว้ก่อนจนกว่าสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะมีการเปลี่ยนแปลง แม้ว่าหนังสือลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ จะเป็นเพียงการสอบถามความคืบหน้าในการเรียกบรรจุ และแต่งตั้งผู้ฟ้องคดี มิได้มีสภาพเป็นหนังสือร้องขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาดำเนินการเรียก ผู้ฟ้องคดีบรรจุและแต่งตั้งแต่อย่างใด แต่เมื่อปรากฏว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีถึงกรณีที่ยังไม่สามารถเรียกผู้ฟ้องคดีมาเพื่อบรรจุ และแต่งตั้งได้ เห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องจากการงดเว้นการเรียกบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีของผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา ย่อมต้องถือว่าวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ อันเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าว เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้วตั้งแต่นั้น ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะยื่นฟ้องคดีนี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี คือ ภายในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ส่วนหนังสือร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาของผู้ฟ้องคดีลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้วตั้งแต่วันที่ พันกำหนดเก้าสิบวันนับแต่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจง จากหน่วยงานทางปกครอง นั้น หนังสือดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ฟ้องคดีได้ทราบ ถึงเหตุผลในการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาไม่สามารถเรียกบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีได้ ตามหนังสือลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้ว ตั้งแต่วันที่ได้รับทราบถึงเหตุผลตามหนังสือดังกล่าว ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาล โดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดี เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖๔/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เนื่องจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) มีมติชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีว่า เป็นผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว ต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ซึ่ง ก.ตร. ได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในการประชุม เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ แล้วมีมติว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้สั่งยกโทษแก่ผู้ฟ้องคดี และให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามมติดังกล่าวตามหนังสือลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติขอให้ดำเนินการ ให้เป็นไปตามมติของ ก.ตร. โดยมีคำสั่งให้ยกโทษแก่ผู้ฟ้องคดีและมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกัน แต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ยังมีได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของ ก.ตร. แต่อย่างไรก็ดี ขอให้ มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติดำเนินการ ให้เป็นไปตามมติของ ก.ตร. โดยการยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติดำเนินการ เพื่อให้มีการจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญ เงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ รวมถึงเงินหรือ สิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่ผู้ฟ้องคดีพึงได้รับตามกฎหมาย นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ร้องขอให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติปฏิบัติตามมติของ ก.ตร. โดยมีคำสั่งให้ยกโทษแก่ผู้ฟ้องคดีและมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกัน แต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ไม่ได้ดำเนินการตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอหรือมีหนังสือชี้แจงให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ คือ ภายในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้ หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในวันดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธินำคดี มาฟ้องศาลได้ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีในข้อหานี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๔/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบางใหญ่ไม่เสนอชื่อผู้ฟ้องคดีเพื่อขอรับเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบกรณีปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ย่านอันตราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับสิทธิการนับเวลาราชการเป็นทวีคูณ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบกรณีปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ย่านอันตราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเร่งดำเนินการเรื่องการนับเวลาราชการทวีคูณให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องขอความเป็นธรรมไปยังผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และผู้บัญชาการสำนักงานกำลังพลได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเสนอขอรับเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบกรณีปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ย่านอันตราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบ ๖ เดือน ผู้ฟ้องคดีจึงรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีกรณีที่ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบางใหญ่ไม่เสนอชื่อผู้ฟ้องคดีเพื่อขอรับเงินเพิ่มพิเศษดังกล่าวในวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือข้างต้น ซึ่งแม้ข้อเท็จจริงจะไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อใด แต่การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ระบุและอ้างถึงกรณีการแจ้งผู้ฟ้องคดีว่าผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเสนอขอรับเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ ย่อมเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าวอย่างช้าที่สุดในวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีในกรณีดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับสิทธิการนับเวลาราชการเป็นทวีคูณนั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาในหนังสือฉบับเดียวกันกับกรณีข้างต้นว่ากรณีของผู้ฟ้องคดีอยู่ระหว่างรอคำสั่งจากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค ๔ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เสียก่อน ตำรวจภูธรจังหวัดสงขลาจึงจะดำเนินการให้ได้ แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ายังไม่มีการดำเนินการใด ๆ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สอบถามถึงการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ซึ่งกรณีนี้ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงผู้บัญชาการตำรวจ

แห่งชาติ คือ ภายในวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีในกรณีดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เช่นกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพคนพิการ และผู้สูงอายุตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แต่นายกเทศมนตรีนครอุดรธานีจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ผู้ฟ้องคดีเฉพาะเบี้ยยังชีพผู้พิการ แต่ไม่จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายกเทศมนตรีนครอุดรธานีจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๐ และได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้พิการจากเทศบาลนครอุดรธานีแล้วตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๐ หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่านายกเทศมนตรีนครอุดรธานีต้องจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ด้วย และประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาล ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๐ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๘๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก.) แปลงเลขที่ ๒๓ อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ เนื้อที่ ๖ ไร่ ๓ งาน ๓๑ ตารางวา ให้แก่นาย ผ. เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๗ ที่ดินเนื้อที่ ๒ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา ซึ่งผู้ฟ้องคดีครอบครองและทำประโยชน์มาเป็นเวลากว่า ๔๐ ปี โดยไม่มีผู้ใดโต้แย้งคัดค้านหรือรบกวนการครอบครองที่ดินดังกล่าว จนกระทั่งประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๒ นาง บ. และนาย ป. ทายาทของนาย ผ. ได้ร่วมกันบุกรุกรบกวนการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ร้องขอความเป็นธรรมในเรื่องดังกล่าวต่อปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อให้เพิกถอน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก. ที่ออกให้แก่นาย ผ. ในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองและทำประโยชน์ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีแจ้งเหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายของการออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก.

ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดในหน่วยงานของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษที่มีอำนาจหน้าที่ตามความในข้อ ๑๐ (๒) ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการออก แก้ไขเพิ่มเติม เพิกถอนและออกใบแทนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยการเพิกถอน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก. แปลงเลขที่ ๒๓ ที่ออกโดยผิดพลาด แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการใด ๆ จากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ จนเมื่อประมาณเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนว่าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ โดยปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ ไม่อาจดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกถอน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก. แปลงเลขที่ ๒๓ ดังกล่าว และให้ผู้ถูกฟ้องคดีออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก. ในที่ดินพิพาทเนื้อที่ ๒ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้นเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ร้องขอความเป็นธรรมต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการใด ๆ ประกอบกับข้อพิพาทในคดีนี้ไม่มีบทกฎหมายเฉพาะใดกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิยื่นฟ้องคดีต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องขอต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ข้อ ๑๐ (๒) ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการออก การแก้ไขเพิ่มเติม เพิกถอน และออกใบแทนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ คือ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องคดีต่อศาลในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และการฟ้องขอให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ โดยปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษเพิกถอน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก. ที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ถือเป็น การฟ้องขอให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดศรีสะเกษปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ซึ่งอำนาจหน้าที่ในการจัดที่ดินนี้เป็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรณีจึงมิใช่การฟ้องคดีเพื่อติดตามเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนตามมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๐/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๗๙๑๗ ตำบลลาดสวาย (บึงลาดสวาย) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เนื้อที่ ๑๙ ตารางวา และอาคารตึกแถวสี่ชั้น ๑ คูหา ที่ดินและอาคารดังกล่าวถูกเวนคืนบางส่วน เป็นเนื้อที่ ๗ / ๑๐๐ ตารางวา ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ขอให้ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงชนบท

จังหวัดปทุมธานีจัดซื้อที่ดินและอาคารส่วนที่เหลือจากการเวนคืนตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ แต่ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดปทุมธานียังไม่พิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีและดำเนินการจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืน ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีต่อศาล ขอให้ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดปทุมธานี อธิบดีกรมทางหลวงชนบท และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมร่วมกันจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนในอัตราตารางวาละ ๕๕,๐๐๐ บาท นั้น โดยที่มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มิได้กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาคำขอให้จัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนว่าจะต้องพิจารณาและดำเนินการให้แล้วเสร็จเมื่อใด แต่ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดปทุมธานีซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมทางหลวงชนบทซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืน ก็ต้องพิจารณาและดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาอันสมควร ในกรณีนี้ คือ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือยื่นต่อผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดปทุมธานี กล่าวคือ ภายในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดปทุมธานี มิได้พิจารณาและดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีจึงชอบที่จะยื่นฟ้องคดีในข้อหานี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีในข้อหานี้เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีซึ่งมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาล มิได้ดำเนินการสอบสวน นาย ฉ. นายกเทศมนตรีเมืองลาดสวาย ให้เป็นไปตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีหนังสือลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ร้องเรียนกล่าวหาว่านาย ฉ. ได้นำนาย น. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกและไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ ในเทศบาลเมืองลาดสวายเข้ามาทำงานในเทศบาลเมืองลาดสวาย อันเป็นการกระทำฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ จตุทศ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ที่อาจทำให้นาย ฉ. ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีเมืองลาดสวายตามมาตรา ๔๘ ปัญจทศ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน นั้น เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีได้รับหนังสือร้องเรียนฉบับลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีก็ชอบที่จะตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาดำเนินการ

ตามอำนาจหน้าที่โดยวินิจฉัยว่ามีเหตุให้ต้องทำการสอบสวนนายกเทศมนตรีเมืองลาดสวาย ตามข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือไม่ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีโดยตรง และต้องพิจารณาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ดังนั้น หากถือว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ฟ้องคดีทั้งสองอย่างรวดเร็วที่สุดในวันเดียวกัน กับวันที่ได้มีหนังสือร้องเรียน คือ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ กำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ คือ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อยังไม่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๓/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงนายอำเภอบ้านนาเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ร้องเรียนประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก กรณีละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ การประชุมสภาท้องถิ่น หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบ รวม ๑๓ ประเด็น ซึ่งนายอำเภอบ้านนามีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนข้อร้องเรียนดังกล่าวตามข้อ ๗ และข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ แต่นายอำเภอบ้านนามีได้มีหนังสือตอบให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ขอให้ศาลมีคำสั่งให้นายอำเภอบ้านนาตอบข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือถึงนายอำเภอบ้านนาเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ร้องเรียนกรณีพิพาทข้างต้น และนายอำเภอบ้านนาได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายอำเภอบ้านนาจะต้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่มีการร้องเรียนเพื่อให้ได้ความเป็นที่ยุติว่ามีเหตุให้ต้องทำการสอบสวนหรือไม่ และแจ้งผู้ฟ้องคดีทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องเรียน กล่าวคือ ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ เมื่อนายอำเภอบ้านนามีได้ตอบข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่

๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในระยะเวลาตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนเนื่องจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในสังกัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงยื่นคำขอตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยยื่นคำขอต่อสำนักงานจเรตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักงานจเรตำรวจไม่ดำเนินการออกไปรับคำขอไว้เป็นหลักฐาน จึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักงานจเรตำรวจออกไปรับคำขอไว้เป็นหลักฐานตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างในคำฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือต่อสำนักงานจเรตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ แต่สำนักงานจเรตำรวจไม่ได้ออกไปรับคำขอไว้เป็นหลักฐาน จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในข้อหาตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องข้อหานี้ต่อศาลโดยส่งทางไปรษณีย์ไม่ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องข้อหานี้เมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีแล้วตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุบลราชธานี จำกัด ฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่สหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุบลราชธานี จำกัด ได้จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นการดำเนินการของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๕๐ โดยในวาระการประชุมเรื่องจัดซื้อที่ดินและก่อสร้างสำนักงานแห่งใหม่ ที่ประชุมได้มีมติอนุมัติเงินเพื่อจัดซื้อที่ดินและก่อสร้างอาคารสำนักงานแห่งใหม่จำนวน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาที่ดิน จำนวน ๑๔ คน แล้วนำเสนอที่ประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาและให้ผู้แทนสมาชิกสำรวจความเห็นของสมาชิกในเรื่องการสร้างสำนักงานแห่งใหม่ แล้วนำผลการสำรวจเสนอที่ประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาต่อไป ต่อมา คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๕๑ ได้ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารสำนักงานในราคา ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำดังกล่าวไม่เป็นไปตามมติที่ประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๔

เพราะไม่ได้นำเสนอที่ประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาก่อน และเป็นการจัดซื้อในราคาที่แพงเกินความเป็นจริง จึงได้ทำหนังสือร้องเรียนการกระทำของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๕๑ ดังกล่าว ต่อสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่าควรให้ที่ประชุมใหญ่วิสามัญที่จะประชุมในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นผู้พิจารณาว่าการกระทำดังกล่าวเป็นไปตามมติที่ประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๔ หรือไม่ ส่วนการจัดซื้อที่ดินนั้น หากผู้ฟ้องคดีมีข้อสงสัยในการจัดซื้อดังกล่าวควรซักถามและขอให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ชี้แจงข้อเท็จจริงในการประชุมวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ นี้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปสอบถามเองในที่ประชุมใหญ่ วิสามัญของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุบลราชธานี เป็นการที่สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานีละเลย การปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในการตรวจสอบสหกรณ์ครูอุบลราชธานี ทำให้สหกรณ์และสมาชิก สหกรณ์ได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี ระวังการดำเนินการของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือให้สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราว และให้สหกรณ์จังหวัด อุบลราชธานีดำเนินคดีกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔ ร้องเรียนการกระทำของคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุบลราชธานีต่อสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ตอบข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือ ดังกล่าวจึงเป็นวันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดี แม้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือ ฉบับดังกล่าวในวันใด แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องในวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้อง ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่เป็นคำชี้แจง ที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผลตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ศาลปกครองจึงสามารถรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๓๔๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้เข้าร้องทุกข์ ต่อสถานีตำรวจภูธรเขาวงว่า ผู้รับจ้างของกรมทางหลวงชนบทกับพวกได้ก่อสร้างถนนรुक้าเข้ามา ในที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยมิชอบ ขอให้สถานีตำรวจภูธรเขาวงดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่สถานีตำรวจภูธรเขาวงเพิกเฉยไม่ดำเนินการใด ๆ กับผู้กระทำผิดตามที่มีการร้องทุกข์ นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และสถานีตำรวจภูธรเขาวงได้รับเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวไว้แล้วในวันเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้อง ต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เมื่อนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดี ได้มีหนังสือร้องทุกข์จนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดี จึงอยู่ในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่

พันกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๗/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๔ ร้องเรียนต่อประธานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ มีพฤติกรรมทุจริตเบียดบังเอาเงินรายได้จากการจัดงานประเพณีลอยกระทงประจำปี ๒๕๕๒ และปี ๒๕๕๓ ไปเป็นของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น โดยไม่นำเงินที่จัดเก็บได้ซึ่งถือเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ และระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้แกตนเองหรือผู้อื่น มีพฤติการณ์ส่อในทางทุจริต ขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งนับแต่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือร้องเรียนจนถึงวันยื่นฟ้องคดีเป็นเวลา ๑๗๘ วัน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก็ไม่ดำเนินการใด ๆ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด นั้น เมื่อนับระยะเวลาตั้งแต่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๔ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอให้ได้สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแม่ น้ำ คู้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ชี้แจงต่อศาลว่าได้รับเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีไว้เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ และผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงอยู่ในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่พันเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับแต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นคำชี้แจงที่ไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓๙/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล และผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลหลักสอง ปล่อยปลະละเลยให้มีกลุ่มมรยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง โดยมีได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน รับส่งผู้โดยสารทับซ้อนเส้นทางที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาต

ให้ประกอบการขนส่งประจำทาง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังจากที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยยื่นหนังสือร้องเรียนฉบับสุดท้ายในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ วันที่ครบเก้าสิบวันนับแต่วันที่มิหนังสือร้องเรียน คือ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากผู้บัญชาการตำรวจนครบาล และผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลหลักสอง ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในระยะเวลาเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พ้นวันดังกล่าว กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลอย่างช้าที่สุดในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๑ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ จึงล่วงพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๑/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมโดยเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีหนังสือลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ฉบับลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ใกล้เคียงข้อพิพาทของนาง พ. ผู้อำนวยการสำนักกระบังข้อพิพาทสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม และการที่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพไม่ดำเนินการปรับค่าจ้างร้อยละ ๕ ตามมติคณะรัฐมนตรี ในทำนองให้ยุติเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดจนกว่าผู้ฟ้องคดีจะได้รับสิทธิตามที่ร้องเรียนครบถ้วน นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีหนังสือลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแจ้งว่าไม่เห็นด้วยกับหนังสือแจ้งผลการร้องเรียนขอความเป็นธรรมของสำนักงาน ป.ป.ท. ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในข้อหานี้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นอย่างช้า การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีข้อหานี้มาฟ้องต่อศาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียนโดยส่งคำฟ้องแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นระยะเวลาเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๓/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรับนาย ข. เป็นบุตรบุญธรรมต่อศูนย์อำนวยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ พร้อมเอกสารต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๑๑ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งศูนย์อำนาจการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมได้รับคำขอของผู้ฟ้องคดีไว้ตามทะเบียนรับหนังสือลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ แต่ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมและอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ไม่มีการสอบคุณสมบัติและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่และความเหมาะสมของผู้ฟ้องคดี การให้ความยินยอมของภรรยาผู้ฟ้องคดี ตลอดจนมารดาและตัวนาย ข. และไม่มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีนำนาย ข. ไปทดลองเลี้ยงดูหรือไม่ จึงเป็นการละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจดำเนินกระบวนการตามกฎหมายในการรับนาย ข. เป็นบุตรบุญธรรมให้แล้วเสร็จได้ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรับนาย ข. เป็นบุตรบุญธรรมต่อศูนย์อำนาจการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ แต่ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมและอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ไม่พิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีจนครบเก้าสิบวันในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิที่จะฟ้องคดีได้ภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับจากวันดังกล่าว คือ ตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องในวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒/๒๕๕๗)

๔.๒.๒ กรณีที่ไม่ต้องมีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรมป่าไม้ ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้ป่าเขาภูหลวง ในท้องที่ตำบลตะขบ และตำบลสะแกราช อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ต่อมาได้มีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอปักธงชัย และอำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๑ ปรากฏว่าชื่อท้องที่และแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎกระทรวงดังกล่าวไม่ถูกต้อง และได้มีการเปลี่ยนแปลงแนวเขตการปกครองใหม่ภายในแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ ฉะนั้น เพื่อตัดพื้นที่ส่วนที่จะดำเนินการตามโครงการพัฒนาในเขตปฏิรูปที่ดินออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ และกำหนดชื่อท้องที่และแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติให้ถูกต้องตามความเป็นจริง จึงได้มีการออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๔๔

(พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และกำหนดให้ป่าเขาภูหลวง ในท้องที่ตำบลตะขบ ตำบลระเริง ตำบลสะแกราช ตำบลวังหมี่ ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย และตำบลวังกะทะ ตำบลโป่งตาลอง อำเภอปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงเป็นป่าสงวนแห่งชาติ แต่กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรมป่าไม้ไม่ดำเนินการจัดให้มีหลักเขตและป้าย หรือเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อให้ประชาชนเห็นได้ชัดเจนว่าเป็น เขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และไม่ดำเนินการร่วมกับ ส.ป.ก. ในการตรวจสอบ จำแนก และแยกแยะพื้นที่ให้ชัดเจนว่าพื้นที่ใด อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือพื้นที่ใดอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมป่าไม้ ปักหลักเขตและป้าย หรือเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือกันพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาภูหลวงให้ชัดเจนถูกต้องตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๔๔ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรมป่าไม้ ดำเนินการร่วมกับ ส.ป.ก. ในการตรวจสอบพื้นที่ จำแนก แยกแยะพื้นที่ให้ชัดเจนว่าพื้นที่ใดอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ใดอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏจนถึงปัจจุบันว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมป่าไม้ ยังมิได้ดำเนินการจัดให้มีหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ประชาชนเห็นได้ชัดเจน การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมป่าไม้ดำเนินการดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จึงถือได้ว่าเป็นการฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส. ๕/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีละเลยต่อหน้าที่ตามที่ กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร กรณีไม่ออกคำสั่ง ให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งถูกพักการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งที่ ๑๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากนายอำเภอโนนสะอาดได้ออกคำสั่งที่ ๒๔๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพิกถอนคำสั่งที่ ๑๖๙/๒๕๕๔ ที่ให้พักการปฏิบัติหน้าที่ผู้ฟ้องคดีไปแล้ว และเบิกจ่ายเงินเดือนหรือค่าตอบแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามอัตราที่ได้รับก่อนถูกพักการปฏิบัติหน้าที่ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีและนายอำเภอโนนสะอาด

ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่และเบิกจ่ายเงินเดือนหรือค่าตอบแทนดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดี นั้น การดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ภายหลังจากนายอำเภอโนนสะอาดเพิกถอนคำสั่งพักการปฏิบัติหน้าที่ผู้ฟ้องคดีในกรณีนี้ มีผลทางกฎหมายเสมือนว่าผู้ฟ้องคดีไม่เคยถูกสั่งพักการปฏิบัติหน้าที่ จึงเป็นหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีและนายอำเภอโนนสะอาดที่จะต้องดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่และเบิกจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้เอง โดยหาจำต้องรอให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่เสียก่อนไม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า มีการเพิกถอนคำสั่งพักการปฏิบัติหน้าที่ผู้ฟ้องคดีแล้วตามคำสั่งที่ ๒๔๘/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นฟ้องคดีข้อหานี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องข้อหานี้ต่อศาลภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสหกรณ์

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งแปดฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ และสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี (ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสิ้น) ละเลยต่อหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในการตรวจสอบบัญชีและกำกับดูแลสหกรณ์ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด เป็นเหตุให้สหกรณ์การประมงบ้านแหลม จำกัด ประสบปัญหาการบริหารจัดการ ปัญหาทางการเงิน และปัญหาหนี้สินจนทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดและสมาชิกของสหกรณ์ฯ ไม่สามารถถอนเงินตามจำนวนที่มีเงินฝากในสหกรณ์ฯ ได้ และทำให้หุ้นในสหกรณ์ดังกล่าวไม่มีมูลค่า ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสิ้นปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ถึงที่ ๘ ทราบว่าสหกรณ์การประมงบ้านแหลม จำกัด ประสบปัญหาทางการเงินมีภาวะขาดทุนจนไม่สามารถชำระหนี้ได้จากการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓ กรณีจึงถือได้ว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ถึงที่ ๘ รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดจึงต้องนำข้อหานี้มายื่นฟ้องต่อศาลปกครองภายในกำหนดระยะเวลาฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓ กล่าวคือ ต้องยื่นฟ้องคดีภายในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ส่วนกรณีของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ได้ถอนเงินจากสหกรณ์ฯ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐ แต่สหกรณ์ฯ ไม่มีเงินที่จะให้ถอน จึงถือได้ว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ ได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้ว

เช่นเดียวกัน ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ จะต้องยื่นฟ้องข้อหาดังกล่าวภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐ กล่าวคือ ต้องยื่นฟ้องคดีภายในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดยื่นฟ้องข้อหานี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๗/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า กรุงเทพมหานครโดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครในการจัดให้มีและควบคุมตลาด แต่กลับละเลยต่อหน้าที่ไม่ดำเนินการบริหารตลาดนัดจตุจักร โดยส่งมอบพื้นที่ตลาดนัดจตุจักรให้แก่การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้กรุงเทพมหานครโดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติหน้าที่บริหารตลาดนัดจตุจักร นั้น เมื่อข้อเท็จจริงในคำฟ้องและเอกสารประกอบคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ รับฟังได้ว่า กรุงเทพมหานครเช่าที่ดินของการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยมาจัดทำตลาดนัดจตุจักร ต่อมา สัญญาเช่าที่ดินเพื่อดำเนินกิจการตลาดนัดจตุจักรระหว่างกรุงเทพมหานครกับการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ และไม่มี การต่อสัญญาอีก การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยจึงได้เข้าดำเนินกิจการตลาดนัดจตุจักรตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมา และได้ออกประกาศฉบับลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ได้รับสิทธิในแผงค้าในตลาดนัดจตุจักรอยู่เดิมซึ่งรวมถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ ด้วยไปทำสัญญาเช่ากับการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ เป็นผู้ได้รับสิทธิในแผงค้าและทำการค้าขายอยู่ในตลาดนัดจตุจักรอยู่แล้วในขณะที่มีการปิดประกาศของการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยฉบับดังกล่าว โดยในประกาศมีข้อความระบุว่าให้ผู้เช่าแผงค้าเดิมไปทำสัญญาและชำระค่าเช่าแผงตามประกาศดังกล่าวอย่างช้าที่สุดภายในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ จะต้องรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้วนับแต่วันที่มีการปิดประกาศดังกล่าวในตลาดนัดจตุจักร หรืออย่างช้าที่สุดต้องรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ทั้งสองข้อหาแล้วภายในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ จะต้องไปทำสัญญาและชำระค่าเช่ากับการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยตามที่กำหนดในประกาศดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ จึงต้องยื่นคำฟ้องต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กล่าวคือ จะต้องยื่นคำฟ้องต่อศาลภายใน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ จนถึงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๓๑ นำคดีข้อหานี้มาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็น

การยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวไปแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๒/๒๕๕๗)

๔.๓ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิด
อย่างอื่น

๔.๓.๑ การฟ้องคดีเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

๑) กรณีการกระทำละเมิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่กรมที่ดินไม่ดำเนินการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากกรณีที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของกรมที่ดินได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองโดยดำเนินการปักหลักเขตหมายเลข ๖ข ๓๙๖๗ ผิดตำแหน่ง รุกล้ำเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง และขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมที่ดินชำระเงินค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี ให้แก้ไขเยียวยาให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองโดยก่อสร้างรั้วคอนกรีตสูง ๑.๘ เมตร ระหว่างที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับนาย ก. เป็นระยะทางประมาณ ๕๐ เมตร โดยใช้แนวหลักเขตที่ดินหมายเลข น ๑๕๓๘๒ หมายเลข พ๕ ๑๑๓๒ และหมายเลข ๔ข ๘๖๒๙ ตรงตามตำแหน่งที่พบทุกหลัก และให้กรมที่ดินชดใช้ค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่สามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้เต็มพื้นที่ จำนวนเนื้อที่ดินรวม ๑๐๘ ตารางเมตร คิดเป็นวันละ ๓๒๔ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น นั้น เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑ ศาลจังหวัดเชียงใหม่มีคำพิพากษายกฟ้องในคดีระหว่างนางสาว ก. โจทก์ กับผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จำเลย โดยวินิจฉัยว่าหลักเขตที่ดินหมายเลข น ๑๕๓๘๒ หมายเลข พ๕ ๑๑๓๒ และหมายเลข ๔ข ๘๖๒๙ ต่างปักอยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้อง ซึ่งไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ และคดีถึงที่สุดเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ แล้ว กรณีถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองรู้ถึงการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินที่ดำเนินการปักหลักเขตที่ดินหมายเลข ๖ข ๓๙๖๗ แทนหลักเขตที่ดินหมายเลข น ๑๕๓๘๒ โดยไม่ถูกต้องตามแนวเขตการครอบครองที่แท้จริง และรู้ว่ากรมที่ดินต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ตนในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ เป็นอย่างช้า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงต้องฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอให้คำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมที่ดินชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตน หรือยื่นคำขอให้กรมที่ดินพิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายแก่ตนภายในหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว คือ

ภายในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีหนังสือลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ และลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงกรมที่ดินเพื่อขอให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ความเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง และต่อมากรมที่ดินได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ ปฏิเสธการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๔/๒๕๕๔**)

กรณีฟ้องว่า กรมชลประทานได้ดำเนินการขุดลอกลำห้วยพะเนียงรุกกล้า และนำดินที่ขุดลอกมาถมในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ทำให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมชลประทานชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น แม้จะปรากฏข้อเท็จจริงว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการขุดลอกลำพะเนียงรุกกล้าเข้าไป ในที่นาของผู้ฟ้องคดีระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๙ แต่ที่ดินพิพาทของผู้ฟ้องคดี ยังคงถูกรุกกล้าและยังไม่ได้คืน จึงถือว่ากรมชลประทานกระทำละเมิดผู้ฟ้องคดีต่อเนื่องตลอดมา จนถึงปัจจุบัน ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าของที่ดินย่อมมีสิทธิฟ้องเรียกเอาที่ดินพิพาทคืน หรือให้ กรมชลประทานชดใช้ค่าสินไหมทดแทนการคืนที่ดินพิพาท เมื่อผู้ถูกฟ้องคดียังไม่ได้คืนทรัพย์สิน ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธิติดตามเรียกร้องเอาทรัพย์สินของตนเองคืน จากผู้ละเมิดได้ตลอดเวลา การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จึงยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๙/๒๕๕๖**)

กรณีฟ้องว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ไม่ทำการรังวัดที่ดินตามที่ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ เลขที่ ๖๘๗ ตามที่นัด ทำการรังวัดที่ดินกันในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ขอให้สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ใช้เงิน ค่าที่ดินตามราคาซื้อขายในท้องตลาด นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ ถึงการกระทำละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเสียที่ดินพิพาทไป คือ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของแขวงการทางจังหวัด บุรีรัมย์ และเจ้าหน้าที่ของการรถไฟแห่งประเทศไทยคัดค้านการออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดี สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ได้ยึดหลักฐาน น.ส. ๓ เลขที่ ๖๘๗ ของผู้ฟ้องคดี และยกเลิก คำขอของผู้ฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็น การฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตาม มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๑/๒๕๕๖**)

กรณีฟ้องว่า กรมสรรพากรได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร ออกประกาศลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ ให้ยึดที่ดินพิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้างโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีการพิสูจน์ให้แน่ชัดว่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไม่ใช่ของนาย ด. ซึ่งเป็นลูกหนี้ผู้ค้างภาษีอากรของกรมสรรพากร เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินดังกล่าวมาจากนาย ด. ก่อนที่กรมสรรพากรและสรรพากรพื้นที่สตูลจะดำเนินการยึดและขายทอดตลาดแล้ว เพียงแต่ยังไม่ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น ขอให้ศาลเพิกถอนการยึดและขายทอดตลาดที่ดินแปลงดังกล่าว พร้อมทั้งเรียกร้องให้ชดเชยค่าเสียหายรวมเป็นจำนวนเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องกรมสรรพากรและสรรพากรพื้นที่สตูลเกี่ยวกับการใช้อำนาจยึดทรัพย์สินและขายทอดตลาดเพื่อชำระหนี้ภาษีอากรตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร อันเป็นการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก่อนฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ คัดค้านการยึดที่ดินดังกล่าว และได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๔ ขอส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อประกอบคำคัดค้านการยึดที่ดินต่อสรรพากรพื้นที่สตูล ซึ่งสรรพากรพื้นที่สตูลได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้วตามหนังสือลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องจากการกระทำดังกล่าวไว้โดยเฉพาะก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อสรรพากรพื้นที่สตูลได้แจ้งผลการพิจารณาการโต้แย้งคัดค้านการยึดที่ดินของผู้ฟ้องคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดีทราบแล้วตามหนังสือลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ แม้ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าววันใด แต่การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลโดยยื่นทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ อันเป็นระยะเวลากว่า ๑ ปี ๓ เดือน ถือได้ว่าเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๒/๒๕๕๖)**

กรณีผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ฟ้องว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ดบุกรุกเข้าไปในที่ดินตามหลักฐานใบจอง (น.ส. ๒) เลขที่ ๓๗๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลไม้เค็ด อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และใช้รถขุดตักหน้าดินทำให้ที่ดินมีสภาพเป็นบ่อน้ำ ซึ่งต่อมาเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปราจีนบุรีได้ออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๗๒๓๖ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๑ โดยปรากฏแนวเขตบ่อน้ำในโฉนดที่ดินดังกล่าว ซึ่งในการประชุมสภาตำบลไม้เค็ด เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๗ มีมติว่าถ้ารังวัดออกโฉนดที่ดินแล้ว แนวเขตโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อยู่ในเขตสระน้ำสาธารณประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ด

ยินยอมถมดินให้ตามเนื้อที่ของโฉนดที่ดินนั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มอบอำนาจให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ติดตามสอบถามไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ดเพื่อให้ปฏิบัติตามมติที่ประชุมดังกล่าว แต่องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ดปฏิเสธความรับผิดชอบ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงฟ้องขอให้ องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ดชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ดได้บุกรุกเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และใช้รถขุดตักหน้าดินเป็นบ่อลึกตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๓๗ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เข้าขัดขวาง องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ดได้นำข้อพิพาทดังกล่าว เข้าที่ประชุมสภาตำบลไม้เค็ด เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๗ และมีมติว่าองค์การบริหาร ส่วนตำบลไม้เค็ดยินยอมถมดินให้ตามเนื้อที่ของโฉนดที่ดิน แต่หลังจากนั้นองค์การบริหาร ส่วนตำบลไม้เค็ดยังคงบุกรุกเข้าไปขุดดินในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อีก แม้ว่าองค์การบริหาร ส่วนตำบลไม้เค็ดได้บุกรุกเข้าไปขุดดินในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อันเป็นการกระทำละเมิดตั้งแต่ เดือนมีนาคม ๒๕๓๗ แต่การที่องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เค็ดมีมติรับว่าจะถมดินคืนให้แก่ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แต่กลับยังคงมิได้นำดินมาถมคืนให้มีสภาพเช่นเดิม ความเดือดร้อนเสียหาย ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงมีอยู่มิได้หมดสิ้นไป จึงเป็นละเมิดต่อเนื่อง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็น ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ และสามารถนำคดีมาฟ้องได้ตลอด トラบเท่าที่ที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงถูกบุกรุกทำเป็นบ่อลึกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และสภาพบ่อลึกยังคงปรากฏอยู่ การฟ้องคดีนี้จึงเป็นการฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลา การฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๔๑/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า สำนักชลประทานที่ ๑๖ โดยความเห็นชอบของ กรมชลประทาน ก่อสร้างคลองคอนกรีตส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย สายที่ ๒ ตามโครงการก่อสร้าง ระบบส่งน้ำชลประทาน โดยมีปลายคลองส่งน้ำสิ้นสุดลงในบริเวณเขตพื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดี และชาวบ้านจำนวน ๒๐๐ กว่าราย ใช้ทำนา เป็นเหตุให้น้ำท่วมพื้นที่ทำนาของผู้ฟ้องคดี และชาวบ้าน รวมเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ ทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมชลประทานและสำนักชลประทานที่ ๑๖ ร่วมกันชดใช้ ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับโอนที่ดินแปลงพิพาทตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ (โดยไม่ปรากฏวันรับโอน) กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ รับโอนต่อเนื่องมาโดยตลอด การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เรียกร้องให้ กรมชลประทานและสำนักชลประทานที่ ๑๖ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหาย เฉพาะในส่วนที่ก่อสร้างคลองคอนกรีตส่งน้ำดังกล่าวตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ จนถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุ

แห่งการฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องเรียกร้องให้กรมชลประทาน และสำนักชลประทานที่ ๑๖ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายส่วนที่ก่อสร้างคลองคอนกรีตส่งน้ำในระหว่างวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถือได้ว่าเป็นการยื่นฟ้องภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนด (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๑๙/๒๕๕๖**)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ข.) เลขที่ ๗๐๘ ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ได้ยื่นเรื่องขออนุญาตที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดิน แต่เจ้าพนักงานที่ดินแจ้งว่าไม่สามารถออกโฉนดที่ดินให้ได้ เนื่องจากที่ดินแปลงดังกล่าวได้มีการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ ขก. ๒๐๙๓ ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ทั้งได้มีการอนุญาตให้สำนักงานอัยการสูงสุดใช้ที่ดินแปลงดังกล่าวในการก่อสร้างสำนักงานอัยการจังหวัดชุมแพและบ้านพักข้าราชการ ขอให้ศาลเพิกถอนการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ ขก. ๒๐๙๓ ซึ่งออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีและทางสาธารณประโยชน์ และขอให้เพิกถอนหนังสือของกรมธนารักษ์ที่อนุญาตให้มีการใช้ที่ดินแปลงดังกล่าว นั้น การที่กรมธนารักษ์อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ ขก. ๒๐๙๓ ทับที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ข.) เลขที่ ๗๐๘ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง ส่งผลทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถขออนุญาตโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวได้ กรณีจึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของกรมธนารักษ์ไปกระทบสิทธิครอบครองในที่ดินของผู้ฟ้องคดี คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่กรมธนารักษ์ได้ขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ ขก. ๒๐๙๓ ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นเหตุให้ไม่สามารถออกโฉนดที่ดินในที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ดังนั้น เมื่อการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าวยังคงมีอยู่จนถึงปัจจุบัน กรณีจึงถือได้ว่ากรมธนารักษ์กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีต่อเนื่องตลอดมาจนปัจจุบัน เมื่อเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ยังคงมีอยู่จนถึงปัจจุบัน การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๓/๒๕๕๗**)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าสนบุงสูง) บริเวณตรงข้ามส่วนราชการอำเภอวังหินตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ต่อเนื่องมาจากพ่อตาของผู้ฟ้องคดี ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เจ้าหน้าที่ของอำเภอวังหินได้ติดป้ายประกาศและแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากที่ดินบริเวณดังกล่าวเนื่องจากอำเภอวังหินต้องการ

นำที่ดินไปก่อสร้างสนามกีฬาประจำอำเภอวังหิน พร้อมกับแจ้งด้วยวาจาว่าจะจัดหาที่ดินทำกินใหม่ให้แก่ผู้ฟ้องคดี หลังจากนั้น ได้มีการยกเลิกเขตป่าสงวนแห่งชาติและจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรในพื้นที่ แต่ไม่มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่นายอำเภอวังหินนำที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองทำประโยชน์ไปใช้ก่อสร้างสนามกีฬาประจำอำเภอวังหินโดยไม่มีการจัดสรรที่ดินทำกินใหม่ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีที่ดินทำกินขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายอำเภอวังหินคืนที่ดินที่เคยเป็นของผู้ฟ้องคดีแต่เดิมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ บริเวณที่มีการติดป้ายก่อสร้างสนามกีฬาและให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ดังกล่าว รวมทั้งให้ขับไล่ญาติมิตรของนักการเมืองออกจากพื้นที่และจัดที่ดินทำกินให้แก่ผู้ยากไร้และเจ้าของเดิม ส่วนที่ดินด้านหน้าให้เทศบาลตำบลสร้างตลาดน้อมเกล้ายังคงไว้เป็นบางส่วนตามที่เห็นสมควร นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาต่อสำนักพระราชพิธีการขอพระราชทานความเป็นธรรม กรณีความเดือดร้อนเรื่องที่ดินทำกินดังกล่าว ซึ่งต่อมาจังหวัดศรีสะเกษได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาโดยปฏิเสธว่าผู้ฟ้องคดีไม่เคยครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท จึงไม่ได้รับการจัดสรรที่ดินให้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ แม้ไม่ปรากฏวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบแน่ชัด แต่ก็พอถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้า นับแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๘/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอรังวัดแบ่งแยกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๗๓๐ ตำบลดอนตะโก อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๑ งาน ๑๙ ตารางวา ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี ตามคำขอลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ ต่อมา เจ้าพนักงานที่ดินจึงได้ดำเนินการจดทะเบียนแบ่งแยกในนามเดิมให้แก่ผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ โดยแบ่งแยกที่ดินออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๔๘๙๖ เนื้อที่ ๙๑ ตารางวา จำนวน ๑ แปลง และเลขที่ ๑๗๗๓๐ เนื้อที่ ๑๔ ตารางวา ผลการรังวัดมีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๑ งาน ๕ ตารางวา ลดลงจากเดิม ๑๔ ตารางวา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ากรณีที่โฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีเนื้อที่ขาดหายไป เป็นผลสืบเนื่องจากการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรีในการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๘๒๑๙ ของนาย ส. ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินข้างเคียง จนทำให้โฉนดที่ดินของนาย ส. มีเนื้อที่เพิ่มขึ้นจากเดิม ๙ ตารางวา จึงนำคดีมาฟ้องขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรีตรวจสอบการรังวัดโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๘๒๑๙ ของนาย ส. ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรีเพิกถอนหรือแก้ไขโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๘๒๑๙ ในส่วนที่ออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีจำนวน ๙ ตารางวา ให้กลับมาเป็นของผู้ฟ้องคดีตามเดิม และให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรีนำที่ดิน

จำนวน ๕ ตารางวา ของผู้ฟ้องคดีที่ขาดหายไปออกกรรมในโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามเดิม นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบผลรังวัดในการจดทะเบียนแบ่งแยกในนามเดิมตามคำขอลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ ด้วยการลงลายมือชื่อรับทราบและยินยอมให้แก่ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๗๗๓๐ ของผู้ฟ้องคดี ตามบันทึกถ้อยคำ (ท.ด.๑๖) ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ ซึ่งในเวลานั้นไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใดที่แสดงว่าผู้ฟ้องคดีมีความบกพร่องในเรื่องความสามารถของบุคคลตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย จึงต้องถือว่าวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงการรังวัดแบ่งแยกที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่มีเนื้อที่ลดลงจากหลักฐานเดิมแล้ว ผู้ฟ้องคดีต้องยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับทราบผลการรังวัดนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้อง ต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีที่ล่วงพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๖/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งหกฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเจ้าของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๘๔๖๔ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๖ เป็นเจ้าของรวมในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๔๓๗ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๕๙๒ ตำบลในเมือง และตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อมา ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลในเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อก่อสร้างถนนเลี่ยงเมือง ทำให้ที่ดินดังกล่าวถูกเวนคืนบางส่วน หลังจากกรมทางหลวงชนบทได้ก่อสร้างถนนในบริเวณที่ดินที่ถูกเวนคืนแล้วเสร็จ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ขอรังวัดสอบเขตที่ดิน ปรากฏผลการรังวัดสอบเขตที่ดินว่าถนนได้ก่อสร้างรุกล้ำเข้าไปในที่ดินทั้ง ๓ แปลงดังกล่าว รวมเป็นจำนวนเนื้อที่ ๖๘^๙/_{๑๐} ตารางวา ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือแจ้งขอให้กรมทางหลวงชนบทดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเสียหายดังกล่าว แต่กรมทางหลวงชนบทเพิกเฉย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้กรมทางหลวงชนบทหรือถนนและขนย้ายสิ่งปลูกสร้างอย่างไร ๆ ที่รุกล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีพร้อมทั้งปรับสภาพพื้นที่ดินให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ซึ่งจากคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีเป็นการกล่าวอ้างว่ากรมทางหลวงชนบทก่อสร้างถนนเบนออกจากแนวเขตที่ดินที่ถูกเวนคืนรุกล้ำเข้ามาในที่ดินส่วนที่มีได้อยู่ในแนวเขตเวนคืนของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นการกระทำโดยปราศจากอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาทองสองฉบับดังกล่าว นั้น เมื่อปรากฏว่าภายหลังจากที่กรมทางหลวงชนบทได้ก่อสร้างถนนแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำขอรังวัดสอบเขตที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๘๔๖๔ โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๔๓๗ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๕๙๒ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และได้ทราบผลการรังวัดสอบเขตที่ดินทั้งสามแปลงดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แล้ว กรณีจึงถือว่าวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหกรู้หรือควรรู้ถึงเหตุ

แห่งการฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งหกนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รัฐหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๙/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีถือครองที่ดินตาม ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๒๓ หมู่ที่ ๖ ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี เนื้อที่รวม ๑,๑๐๕ ไร่ โดยซื้อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ต่อมา ปลัดเทศบาลตำบลทับไทรกับหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเครือหวายเฉลิมพระเกียรติ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าที่ดินดังกล่าวบางส่วนถูกผนวกเป็นพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเครือหวายเฉลิมพระเกียรติ คงเหลือที่ดินจำนวน ๙๔ ไร่ ที่ไม่อยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเครือหวายเฉลิมพระเกียรติ ทำให้ผู้ฟ้องคดีหลงเชื่อ จึงได้ยื่นคำร้องเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินตามแบบแสดงรายการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินหรืออัตรากาษาสำหรับที่ดินเปลี่ยนแปลง (ภ.บ.ท. ๘ ก.) ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๘ จากเนื้อที่ ๑,๑๐๕ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ ๙๔ ไร่ และปลัดเทศบาลตำบลทับไทรได้เปลี่ยน ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๒๓ เป็นเลขสำรวจที่ ๒๔๕ เนื้อที่ ๙๔ ไร่ แต่ต่อมาผู้ฟ้องคดีทราบว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีไม่ได้ถูกผนวกให้อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเครือหวายเฉลิมพระเกียรติ การเปลี่ยน ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๒๓ จากเดิมที่มีเนื้อที่ ๑,๑๐๕ ไร่ เป็นเลขสำรวจที่ ๒๔๕ และเหลือเนื้อที่ ๙๔ ไร่ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เทศบาลตำบลทับไทรและปลัดเทศบาลตำบลทับไทร คืน ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๒๓ เนื้อที่จำนวน ๑,๑๐๕ ไร่ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าปลัดเทศบาลตำบลทับไทรกับหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเครือหวายเฉลิมพระเกียรติ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามหลักฐาน ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๒๓ บางส่วนถูกผนวกเป็นพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเครือหวายเฉลิมพระเกียรติ ทำให้ผู้ฟ้องคดีหลงเชื่อ จึงได้ยื่นคำร้องเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินตามแบบแสดงรายการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินฯ (ภ.บ.ท. ๘ ก.) ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๘ จากเนื้อที่ ๑,๑๐๕ ไร่ เป็นเนื้อที่ ๙๔ ไร่ และปลัดเทศบาลตำบลทับไทรได้เปลี่ยน ภ.บ.ท. ๕ เลขสำรวจที่ ๑๒๓ เนื้อที่ ๑,๑๐๕ ไร่ เป็นเลขสำรวจที่ ๒๔๕ เนื้อที่ ๙๔ ไร่ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้ไปติดต่อราชการที่สำนักงานป่าไม้จันทบุรีและทราบว่าที่ดินจำนวน ๑,๑๐๕ ไร่ ยังคงอยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้ ไม่ได้ถูกผนวกเข้าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเครือหวายเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นการทราบข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าปลัดเทศบาลตำบลทับไทรกับหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองเครือหวายเฉลิมพระเกียรติ กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ไปติดต่อราชการที่สำนักงานป่าไม้จันทบุรีเมื่อใด การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่

๙ กันยายน ๒๕๕๑ ร้องขอความเป็นธรรมต่อผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๑ เป็นอย่างช้า เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๙๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นภรรยาของดาบตำรวจ ป. ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ดาบตำรวจ ป. ได้ถึงแก่ความตายเนื่องจากหัวใจวายฉับพลัน ขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงพฤติกรรมการของดาบตำรวจ ป. แล้วได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ถึงคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ ส่งเรื่องเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษให้แก่ดาบตำรวจ ป. โดยเห็นควรให้เลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษ จำนวน ๒ ขั้น ตามข้อ ๙ (๔) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ ต่อมา คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีเจ็บป่วยถึงแก่ความตายเพราะเหตุจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๙ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงมีสิทธิได้รับการเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษ จำนวน ๑ ขั้น หลังจากนั้น สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้มีคำสั่งลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ให้เลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษจำนวน ๑ ขั้น ตามข้อ ๙ (๕) ของระเบียบดังกล่าว ให้แก่ดาบตำรวจ ป. ตามมติคณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบดังกล่าว และผู้ฟ้องคดีได้รับเช็คส่งจ่ายเงินบำเหน็จตกทอด (กรณีเพิ่มเติม) ดังกล่าวแล้วในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘ แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าสามีของผู้ฟ้องคดีควรได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษตามข้อ ๙ (๔) มิใช่ข้อ ๙ (๕) ของระเบียบดังกล่าว จึงเป็นกรณีโต้แย้งว่าการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษให้แก่สามีของผู้ฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินบำเหน็จตกทอดกรณีพิเศษ (เพิ่มเติม) ไม่ครบถ้วนถูกต้อง ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายอันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้ดำเนินการจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดกรณีพิเศษ (เพิ่มเติม) ให้แก่ผู้ฟ้องคดีจนเสร็จสิ้น และผู้ฟ้องคดีได้รับเงินดังกล่าวแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘ วันดังกล่าวจึงเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในหนึ่งปี

นับแต่วันดังกล่าว กล่าวคือ ต้องยื่นฟ้องภายในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๐/๒๕๕๔)

กรณีฟ้องขอให้นายกเทศมนตรีนครนครสวรรค์ เทศบาลนครนครสวรรค์ และผู้อำนวยการสำนักการคลัง ชดใช้ค่าเสียหายจากการไม่ปรับอัตราเงินเดือนตามมติคณะรัฐมนตรีให้ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายกเทศมนตรีนครนครสวรรค์มีคำสั่งปรับอัตราเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๘ จากอัตราเดิม ๔๖,๒๘๐ บาท เป็น ๔๘,๖๐๐ บาท โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ แต่มีหมายเหตุไว้ว่า ผู้ฟ้องคดีอยู่ระหว่างการสอบสวนวินัย “ขอกันเงิน” ซึ่งนายกเทศมนตรีนครนครสวรรค์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ ท้ายหนังสือจังหวัดนครสวรรค์ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดีได้ลงชื่อรับทราบเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๘๙/๒๕๕๔)

กรณีฟ้องว่า การที่อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังหักเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เป็นค่าสาธารณูปโภคโดยไม่ได้รับความยินยอม เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้อธิการบดีหยุดหักเงินเดือนผู้ฟ้องคดีที่ ๒ โดยผลการ และให้คืนเงินที่ได้หักไปแล้วทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๒ อ้างว่าอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังได้หักเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ไป ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเพื่อทักท้วงและขอคำชี้แจงกรณีดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จึงรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในข้อหาน้อย่างช้าที่สุดในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และจะต้องยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในระยะเวลาตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๔/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อหามั้ย และเหตุเดือดร้อน รำคาญ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำของ นาย จ. ตำแหน่งเภสัชกรเชี่ยวชาญ (ด้านเภสัชสาธารณสุข) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้เข้าไปในร้านขายยาของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ได้แสดงบัตรประจำตัว เจ้าหน้าที่และออกคำสั่งด้วยวาจาให้ลูกค้าของผู้ฟ้องคดีปิดร้านขายยา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ กระทรวงสาธารณสุข ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายจากการกระทำดังกล่าว นั้น การที่นาย จ. เป็นเจ้าหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข ตำแหน่งเภสัชกรเชี่ยวชาญ (ด้านเภสัชสาธารณสุข) จึงมีอำนาจในการเข้าไปตรวจสอบควบคุมร้านขายยาของผู้ฟ้องคดีว่ามีเภสัชกร ประจำอยู่ที่ร้านขายยาหรือไม่ อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย การกระทำดังกล่าว จึงเป็นการใช้อำนาจทางปกครอง เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบเหตุแห่งการกระทำละเมิดอันเป็นมูลเหตุ แห่งการฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๔ และยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีนี้ภายในระยะเวลาตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๔/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีกรรมที่ดินฟ้องว่า ได้ชำระค่าสินไหมทดแทนตามคำพิพากษา ของศาลปกครองสูงสุดให้แก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแทนนาย ณ. และ นาย ร. เจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินอำเภอบึงสามพันแล้ว แต่เนื่องจากนาย ณ. และนาย ร. ได้ถึงแก่ความตายไปแล้วเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๑ และวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๐ ตามลำดับ จึงไม่สามารถออกคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ กรรมที่ดินจึงมีหนังสือเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะทายาทของนาย ณ. และเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ ในฐานะทายาทของนาย ร. นำเงินมาชำระเป็นค่าสินไหมทดแทนจากการทำละเมิดดังกล่าวให้แก่กรรมที่ดินตามส่วน ความรับผิดชอบ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามมิได้นำเงินมาชำระให้แก่กรรมที่ดิน กรรมที่ดินจึงนำคดีมาฟ้อง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชดใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อกรรมที่ดินได้ชำระเงินตามคำพิพากษาดังกล่าวให้แก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรแล้ว จึงเป็นกรณีที่ดินในฐานะหน่วยงานของรัฐได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แก่ผู้เสียหายในผลแห่งการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลภายนอกตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น กรรมที่ดิน

จึงมีสิทธิเรียกให้นาย ณ. และนาย ร. ในฐานะเจ้าหน้าที่ที่กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวให้แก่กรมที่ดินตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน โดยกรมที่ดินจะต้องใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เมื่อการใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวมีลักษณะเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องไล่เบี้ยกับเจ้าหน้าที่ ซึ่งปรากฏว่านาย ณ. ได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๑ และนาย ร. ได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๐ จึงเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรมที่ดินได้ถึงแก่ความตาย ซึ่งเป็นเหตุให้ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในอันที่จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทของเจ้าหน้าที่ทันทีที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย หน่วยงานของรัฐจึงไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากทายาทของเจ้าหน้าที่โดยอาศัยอายุความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ได้ แต่จะต้องใช้สิทธิเรียกร้องจากทายาทของเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐได้รู้ถึงความตายของเจ้าหน้าที่หรือภายในสิบปีนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ได้ถึงแก่ความตายตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม และวรรคสี่ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ณ. ได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๑ และนาย ร. ได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๐ แต่ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นทายาทของนาย ณ. และฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นทายาทของนาย ร. ต่อศาลเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดอายุความสิบปีนับแต่วันที่นาย ณ. และนาย ร. ได้ถึงแก่ความตายตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสี่ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๗ ผู้ฟ้องคดีได้รับซื้อฝากที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๔๖๔ ตำบลภูหอ อำเภอภูหลวง (วังสะพุง) จังหวัดเลย เนื้อที่ ๖๐ ไร่ ๒ งาน กับที่ดินแปลงอื่นรวมสิบห้าแปลงมีกำหนดหนึ่งปีจากร้อยตรี ป. ในราคา ๗,๓๗๕,๑๐๔ บาท เมื่อครบกำหนดเวลาไถ่ถอน ผู้ขายมิได้ไถ่ถอนที่ดินที่ขายฝากทั้งสิบห้าแปลงคืน สิทธิในที่ดินดังกล่าวจึงตกเป็นของผู้ฟ้องคดี แต่ต่อมาอธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ให้เพิกถอนรายการจดทะเบียนประเภทขายฝากรวมสิบห้าแปลงมีกำหนดหนึ่งปี ระหว่างร้อยตรี ป. กับ ผู้ฟ้องคดี และให้แก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๔๖๔ โดยให้กลับไปใช้รูปแผนที่และเนื้อที่เดิม ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๗ ถึงอธิบดีกรมที่ดินขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ฟ้องคดีตามราคาที่ผู้ฟ้องคดีรับซื้อฝากที่ดิน โดยที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๔๖๔ ขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงิน ๗๖๕,๘๖๙.๕๐ บาท

หลังจากนั้น ผู้อำนวยการกองนิติการ ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมที่ดิน ได้มีหนังสือกรมที่ดิน ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๗ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าได้รับคำขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาแล้วเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๗ แต่เนื่องจากระยะเวลาได้ล่วงเลย มา ๑๘๐ วัน แล้ว ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน ทวงถามผลการพิจารณาขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ผู้ฟ้องคดี มิได้รับแจ้งผลการพิจารณาแต่อย่างใด จึงฟ้องคดีขอให้กรมที่ดินชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๗๖๕,๘๖๙.๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ดังกล่าว นับแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๗ จนถึงวันฟ้องเป็นเงิน ๖๒๘,๔๙๐.๖๘ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๙๔,๓๖๐.๑๘ บาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๗๖๕,๘๖๙.๕๐ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ นั้น กรณีผู้เสียหาย จากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่มิได้รับแจ้ง การวินิจฉัยนั้น โดยที่มาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน บัญญัติให้ หน่วยงานของรัฐพิจารณาคำขอดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หากเรื่องใด ไม่อาจพิจารณาได้ทันในกำหนดนั้นจะต้องรายงานปัญหาและอุปสรรคให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือกำกับหรือควบคุมดูแลหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นทราบและขออนุมัติขยายระยะเวลาออกไป โดยรัฐมนตรีดังกล่าวจะพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาให้อีกได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน เมื่อกฎหมายกำหนดระยะเวลาให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาคำขอไว้ชัดเจน หากพ้นกำหนด ระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐออกไปรับคำขอแล้วผู้ขอไม่ได้รับแจ้ง ผลการวินิจฉัย และไม่ได้รับแจ้งการขยายระยะเวลาพิจารณาคำขอดังกล่าวออกไป ถือว่า หน่วยงานของรัฐมีคำวินิจฉัยปฏิเสธคำขอโดยปริยาย ผู้เสียหายย่อมรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐออกไปรับคำขอ หากผู้เสียหาย ประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐรับผิดชอบชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนจะต้องใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พ้นกำหนด หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐออกไปรับคำขอ อนึ่ง หากศาลวินิจฉัย ให้ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวัน นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐออกไปรับคำขอทั้งที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือกำกับหรือควบคุมดูแล มิได้อนุมัติให้ขยายระยะเวลาพิจารณาคำขอ ก็จะทำให้การใช้สิทธิฟ้องคดีของผู้เสียหาย ล่าช้าออกไป และจะทำให้บทกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์การขยายระยะเวลาพิจารณาคำขอ ไม่มีสภาพบังคับ อีกทั้ง เท่ากับว่าศาลปกครองใช้อำนาจในการขยายระยะเวลาพิจารณาคำขอ

แทนรัฐมนตรี อันเป็นการก้าวล่วงอำนาจของฝ่ายบริหาร เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๗ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน ขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ และผู้อำนวยการกองนิติการ ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมที่ดิน ได้มีหนังสือกรมที่ดินลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๗ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าได้รับคำขอของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาแล้วในวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๗ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันแล้ว คือ ภายในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๗ กรมที่ดินมิได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ทั้งไม่ปรากฏว่า มีการขออนุมัติขยายระยะเวลาออกไปอีกแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะใช้สิทธิฟ้องคดี ต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กรมที่ดิน ออกใบรับคำขอของผู้ฟ้องคดี กล่าวคือ ภายในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๘ เมื่อผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้องคดีต่อศาลเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๘ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนด ระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว ซึ่งเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาการฟ้องคดีนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับ ความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่กรณีฝ่ายใดยกขึ้นว่ากล่าวในชั้นอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุดก็มีอำนาจยกปัญหาดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยแล้วมีคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ ตามข้อ ๙๒ ประกอบกับข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๘/๒๕๕๗ (ประชุมใหญ่))

กรณีเทศบาลนครลำปางฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าซึ่งเป็นทายาท ของนาย ร. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากกรณีที่นาย ร. ซึ่งดำรงตำแหน่ง นายกเทศมนตรีนครลำปางในขณะนั้น เป็นผู้อนุมัติทำการจัดซื้อที่ดินบริเวณบ้านกล้วยแพะ หมู่ที่ ๒ ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ครั้งที่หนึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ครั้งที่สองในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ และครั้งที่สามในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ในราคาที่ไม่เหมาะสม เป็นเหตุให้เทศบาลนครลำปางได้รับความเสียหาย นั้น ในกรณีที่ เจ้าหน้าที่กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ หน่วยงานของรัฐที่เสียหาย จะต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่โดยการอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ ชำระค่าสินไหมทดแทนภายในสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายรู้ถึงการละเมิดและ รู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐ มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่ต้อง รับผิดชอบแต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันทำละเมิด แต่ถ้าเรียกชดเชยค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิดมิโทษตามกฎหมายลักษณะอาญาและมีกำหนด อายุความทางอาญายาวกว่าที่กล่าวมานั้น ก็ต้องเอาอายุความที่ยาวกว่านั้นมาบังคับ แต่ในกรณี

ที่เจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้คำสั่งใหม่ทดแทนถึงแก่ความตาย ซึ่งเป็นเหตุให้ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นในอันที่จะต้องชดใช้คำสั่งใหม่ทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นทันทีที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย หน่วยงานของรัฐที่เสียหายไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องคำสั่งใหม่ทดแทนแทนจากทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น โดยการอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ออกคำสั่งให้ทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระคำสั่งใหม่ทดแทนได้ หน่วยงานของรัฐจึงต้องใช้สิทธิเรียกร้องคำสั่งใหม่ทดแทนจากทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นโดยการฟ้องขอให้ศาลปกครองพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระคำสั่งใหม่ทดแทนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งบัญญัติว่า ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๙๓/๒๗ แห่งประมวลกฎหมายนี้ ถ้าสิทธิเรียกร้องของเจ้าหน้าที่อันมีต่อเจ้ามรดกมีกำหนดอายุความยาวกว่าหนึ่งปี มิให้เจ้าหน้าที่ฟ้องร้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รู้หรือควรรู้ถึงความตายของเจ้ามรดก หมายถึงกรณีที่เจ้าหน้าที่ทราบแล้วว่าตนมีสิทธิเรียกร้องต่อเจ้ามรดก แม้อายุความตามสิทธิเรียกร้องนั้นยาวกว่าหนึ่งปี เจ้าหน้าที่จะต้องฟ้องร้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ยังไม่ทราบว่าตนมีสิทธิเรียกร้องต่อเจ้ามรดกในขณะที่เจ้าหน้าที่ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก อายุความหนึ่งปีก็ยังไม่เริ่มนับ แต่เห็นได้จากความในบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าวนี้เองว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าวนี้มีเจตนารมณ์ที่จะให้ยื่นอายุความใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหน้าที่อันมีต่อเจ้ามรดกที่มีกำหนดยาวกว่าหนึ่งปีให้เหลือเพียงหนึ่งปีนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก มิได้มีเจตนารมณ์ที่จะขยายอายุความใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหน้าที่อันมีต่อเจ้ามรดกให้ยาวออกไปเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด หน่วยงานของรัฐที่เสียหายจึงไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องคำสั่งใหม่ทดแทนจากทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดตนเมื่อพ้นกำหนดสิบปีนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นกระทำการละเมิด หรือเมื่อพ้นกำหนดอายุความทางอาญาที่ยาวกว่านั้น ซึ่งเป็นอายุความที่ยาวที่สุดที่กฎหมายกำหนดให้ผู้เสียหายใช้สิทธิเรียกร้องคำสั่งใหม่ทดแทนจากผู้ที่กระทำละเมิดตนได้ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นาย ร. ได้กระทำการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีในการปฏิบัติหน้าที่ จึงมีเหตุแห่งการฟ้องคดีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ และปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามลำดับ การที่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจอำเภอเมืองลำปางเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๑ เพื่อให้ดำเนินคดีอาญากับนาย ร. ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีนครลำปางในขณะนั้น ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นความผิดที่มีอายุความ

ทางอาญาไว้สี่ปีและสิบห้าปี แต่นาย ร. เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ จึงเป็นการดำเนินคดีอาญาภายหลังจากนาย ร. ถึงแก่ความตายแล้ว กรณีจึงไม่อาจจะถือได้ว่าเทศบาลนครลำปางฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าซึ่งเป็นทายาทของนาย ร. ให้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการที่นาย ร. กระทำละเมิดผู้ฟ้องคดีในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเป็นการเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิดมีโทษตามกฎหมายลักษณะอาญาแต่อย่างใด เมื่อนาย ร. ได้กระทำละเมิดเทศบาลนครลำปางในการปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ และปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามลำดับ และเทศบาลนครลำปางได้รู้ถึงการที่นาย ร. ได้กระทำละเมิดและจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้นให้แก่ตนเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ การที่เทศบาลนครลำปางได้นำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าซึ่งเป็นทายาทของนาย ร. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแม้จะเป็นการยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของนาย ร. และรู้ว่าตนมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนต่อนาย ร. แต่ก็เป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดสิบปีนับแต่วันที่นาย ร. ได้กระทำละเมิดต่อเทศบาลนครลำปางแล้ว กรณีดังกล่าวจึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙/๒๕๕๗)

กรณีเทศบาลนครลำปางฟ้องขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของนาย บ. ตำแหน่งหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุและทรัพย์สิน และในฐานะคณะกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากการจัดซื้อที่ดินบริเวณบ้านกล้วยแพะ หมู่ที่ ๒ ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย นั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้จัดซื้อที่ดินดังกล่าวครั้งที่หนึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ครั้งที่สองในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่อมา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ จังหวัดลำปาง ตรวจพบว่าการจัดซื้อที่ดินทั้งสองครั้ง ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕๐(๖) เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย กรณีจึงถือว่านาย บ. กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีในการปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามลำดับ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดสิบปีนับแต่วันที่นาย บ. ได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีอันเป็นวันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙/๒๕๕๗)

กรณีเทศบาลตำบลห้วยชินสีห์ฟ้องว่า เมื่อครั้งนาย อ. ดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลห้วยชินสีห์ ได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการตรวจรับพัสดุด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ในการจัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างระบบประปาในราคา

ที่สูงกว่าความเป็นจริง โดยไม่ได้ทำการตรวจสอบว่าคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษได้ทำการเปรียบเทียบกับราคาประเมินหรือราคาซื้อขายครั้งสุดท้ายของที่ดินหรือไม่ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๖,๔๘๔,๔๘๐ บาท โดยนาย อ. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลังในอัตราร้อยละ ๒๐ ของค่าเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวน ๑,๒๙๖,๘๘๖ บาท อย่างไรก็ตาม นาย อ. ได้ถึงแก่ความตายแล้วเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๔ ในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย อ. แจ้งให้ชำระค่าสินไหมทดแทนภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่เพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ย นั้น ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนถึงแก่ความตาย ซึ่งเป็นเหตุให้ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นในอันที่จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นทันทีที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย หน่วยงานของรัฐที่เสียหายไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นโดยการอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ออกคำสั่งให้ทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระค่าสินไหมทดแทนได้ หน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นโดยการฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระค่าสินไหมทดแทนภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อตีความบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าวที่บัญญัติมิให้เจ้าหน้าที่ฟ้องร้องเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดกนั้น ย่อมหมายถึงกรณีที่เจ้าหน้าที่ทราบแล้วว่าตนมีสิทธิเรียกร้องต่อเจ้ามรดก แม้อายุความตามสิทธิเรียกร้องนั้นยาวกว่าหนึ่งปี เจ้าหน้าที่ก็ต้องฟ้องร้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ยังไม่ทราบว่าตนมีสิทธิเรียกร้องต่อเจ้ามรดกในขณะที่เจ้าหน้าที่ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก อายุความหนึ่งปีก็ยังไม่เริ่มนับ คดีนี้เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นาย อ. เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้เสียชีวิตไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๑ และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสืออำเภอเมืองราชบุรี ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่า ตามที่จังหวัดราชบุรีได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีเทศบาลตำบลห้วยชินสีห์ได้อนุมัติดำเนินการจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้ในการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน อำเภอเมืองราชบุรี นั้น จังหวัดราชบุรี

ได้พิจารณาแล้วมีคำสั่งลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิด และให้เทศบาลแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบและชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่ง ผลประการใด รายงานให้อำเภอเมืองราชบุรีทราบภายในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ทั้งนี้ ได้แนบหนังสือจังหวัดราชบุรี ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ พร้อมทั้งหนังสือกรมบัญชีกลางลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ และสำเนาคำสั่งลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ว่ากระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางกำหนดให้นาย อ. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนเงินตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด กรณีจึงต้องถือว่าวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหน้าที่ได้ทราบว่าตนมีสิทธิเรียกร้องต่อนาย อ. เจ้ามรดก ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ซึ่งเป็นทายาทของนาย อ. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดที่นาย อ. ผู้ตายได้กระทำต่อตน จึงเป็นการยื่นคำฟ้องภายในกำหนดอายุความตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๕/๒๕๕๗)

กรณีสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาฟ้องว่า นาย ย. ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ได้กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง กรณีการจ้างก่อสร้างและปรับปรุงอาคารของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และกรณีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ยกเลิกการประกวดราคาจ้างก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์โดยวิธีประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ไม่ชอบด้วยระเบียบดังกล่าว เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย โดยผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมถึงนาย ย. ต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีในฐานะหน่วยงานของรัฐผู้มีอำนาจกำกับดูแลมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จึงมีคำสั่ง ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เรียกให้นาย ย. และเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น ชดใช้เงินอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิด โดยในส่วนของนาย ย. ในฐานะกรรมการตรวจการจ้างปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง กรณีอนุมติให้ขยายระยะเวลาก่อสร้างอาคารเรียนคอมพิวเตอร์ โดยไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงให้นาย ย. รับผิดชอบเป็นเงิน ๗,๓๘๐ บาท และเรียกให้คืนเงินค่าตอบแทนที่เบิกเกินไปอีกจำนวน ๑๕,๕๐๐ บาท และต่อมาได้มีคำสั่งลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๖ แก้ไขคำสั่งลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และเรียกให้นาย ย. ชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๑,๑๑๐,๑๓๙.๙๑ บาท ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง แต่ปรากฏว่านาย ย. ได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้า ในฐานะทายาทของนาย ย.

ให้ร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าเพิกเฉย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล นั้น เมื่อพิจารณาคำฟ้องแล้วเห็นว่า ความเสียหายที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ได้รับอันเกิดจากการกระทำละเมิดของนาย ย. มีมูลเหตุละเมิดเกิดขึ้น ๒ กรณี จึงแยกพิจารณาได้สองข้อหา ดังนี้ ข้อหาที่หนึ่ง กรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้นาย ย. รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุขยายระยะเวลาก่อสร้างอาคารเรียนคอมพิวเตอร์ ตามสัญญา ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๕ ให้แก่ผู้รับจ้างโดยไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อปรากฏว่าเลขธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ลงนามเห็นชอบตามรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดให้นาย ย. รับผิดชอบในมูลละเมิด กรณีนี้เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ อายุความใช้สิทธิเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในสองปีจึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่า ภายหลังจากที่เลขธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้เห็นชอบตามรายงานการสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ส่งสำนักงานการสอบสวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบตามข้อ ๑๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่เมื่อ ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากกระทรวงการคลัง ผู้ฟ้องคดีจึงต้องออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้เงินก่อนอายุความสองปีจะสิ้นสุด คือ ภายในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แต่ผู้ฟ้องคดีเพิ่งมีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เรียกให้นาย ย. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด เมื่อพ้นกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แม้ในขณะนั้นผู้ฟ้องคดีจะยังไม่รู้ถึงการตายของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดภายในอายุความดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงย่อมไม่มีสิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าในฐานะทายาทของเจ้าหน้าที่ให้ชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิดที่ขาดอายุความแล้วได้ ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในข้อหานี้ไว้พิจารณาได้ ข้อหาที่สอง กรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้นาย ย. รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุเสนอความเห็นต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ให้ยกเลิกการประกวดราคาด้วยวิธีประมูล โดยระบบอิเล็กทรอนิกส์อาคารเรียนอเนกประสงค์ ปิงปองประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อเท็จจริงปรากฏตามรายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดว่าความเสียหายในส่วนนี้ คณะกรรมการฯ ไม่ได้เสนอความเห็นให้นาย ย. รับผิดชอบ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นชอบด้วยกับความเห็นดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ต่อมา เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ส่งสำนักงานการสอบสวน

ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ และกระทรวงการคลังได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาให้ทราบว่า นาย ย. ต้องรับผิดชอบในกรณีนี้ด้วยเป็นเงิน ๑,๑๐๘,๔๕๙.๙๑ บาท จึงเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้ยื่นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ดังนั้น สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในมูลเหตุละเมิดกรณีนี้ จึงมีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ แต่โดยที่เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากทายาทของเจ้าหน้าที่ภายในหนึ่งปีนับแต่เมื่อได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้าหน้าที่ อันเป็นอายุความใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหน้าที่อันมีต่อเจ้ามรดกตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้เคยมีคำสั่งลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ให้นาย ย. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุที่ขยายระยะเวลาก่อสร้างอาคารให้แก่ผู้รับจ้างโดยไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้เจ้าหน้าที่เดินทางไปแจ้งคำสั่งดังกล่าว ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ซึ่งเป็นสถานที่ที่นาย ย. ทำงานอยู่ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงควรได้รู้ถึงการตายของนาย ย. ในวันดังกล่าว แต่ขณะนั้นหน่วยงานของรัฐยังไม่ทราบว่านาย ย. จะต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ อายุความหนึ่งปีจึงยังไม่เริ่มนับ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังที่เห็นควรให้นาย ย. รับผิดชอบ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และต่อมาได้ออกคำสั่งเรียกให้นาย ย. ชดใช้เงินตามความเห็นของกระทรวงการคลัง การใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหน้าที่อันมีต่อเจ้ามรดกภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรได้รู้ถึงการตายของเจ้ามรดกจึงเริ่มนับแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าในฐานะทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ และอยู่ในอายุความใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหน้าที่อันมีต่อเจ้ามรดกตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งยังไม่พ้นกำหนดสิบปีนับแต่วันกระทำละเมิด ศาลจึงมีอำนาจรับคำฟ้องในข้อหานี้ไว้พิจารณาได้ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๔/๒๕๕๗)**

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนแดงฟ้องว่า เนื่องจากราษฎรจังหวัดชลบุรีได้ร้องเรียนต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีว่าในการดำเนินโครงการก่อสร้างวางท่อระบายน้ำเขตเชื่อมกับเทศบาลตำบลบ้านบึง หมู่ที่ ๒ และโครงการก่อสร้างวางท่อระบายน้ำเขต หมู่ ๓ ของผู้ฟ้องคดี มีพฤติการณ์ที่อาจมีการทุจริต ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

จึงมีคำสั่งให้นายอำเภอบ้านบึงสอบสวนข้อเท็จจริง พบว่านาย ก. (ผู้ถูกฟ้องคดี) กับพวกรวม ๕ คน ซึ่งผู้ฟ้องคดีแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลางทั้งสองโครงการดังกล่าว ได้กำหนดราคากลางผิดพลาด เป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหายจริง ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบผิดทางละเมิดแก่ผู้ถูกฟ้องคดีกับพวก คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ สรุปผลการสอบสวนว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีความบกพร่องต่อหน้าที่ ก่อให้เกิดความเสียหายเป็นเงิน ๒๘๐,๓๐๙.๘๖ บาท โดยผู้ถูกฟ้องคดีเป็นหัวหน้าฝ่ายโยธา สังกัดผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นประธานกรรมการกำหนดราคากลางเป็นผู้คำนวณและกำหนดราคากลางเองทั้งสองโครงการ ขอรับผิดและขอชดใช้เงิน จำนวน ๒๘๐,๓๐๙.๘๖ บาท แต่เพียงผู้เดียว ผู้ฟ้องคดีโดยนายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองบอนแดงเห็นฟ้องด้วยกับคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ รายงานผลการดำเนินการและขอความเห็นชอบต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในกรณีดังกล่าวต่อไป แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีการชำระหนี้ตามที่ได้ตกลงไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงมีคำสั่งลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๒๘๐,๓๐๙.๘๖ บาท แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง โดยผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอความร่วมมือจากนายกองคการบริหารส่วนตำบลราชสถิตย์ เพื่อส่งสำเนาคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว และแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีมาดำเนินการทำหนังสือรับสภาพหนี้กับผู้ฟ้องคดีภายในเวลาที่กำหนด แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีโดยนายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองบอนแดงเห็นฟ้องด้วยกับคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ รายงานผลการดำเนินการและขอความเห็นชอบต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในกรณีดังกล่าวต่อไป กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้วนับแต่วันที่มีความเห็นตามคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ และมีหนังสือรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๒๘๐,๓๐๙.๘๖ บาท แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งดังกล่าว ซึ่งยังไม่พ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หากพ้นกำหนดที่ระบุไว้ในคำสั่งแล้ว ไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วนผู้ฟ้องคดีอาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดีและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล การที่ผู้ฟ้องคดีออกคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว

จึงเป็นการกระทำการอื่นใดอันมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดีตามมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๕) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมีผลทำให้อายุความสะดุดหยุดลงในวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เมื่ออายุความสะดุดหยุดลงแล้ว ระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนนั้นไม่นับเข้าในอายุความ และเมื่อเหตุที่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงสิ้นสุดเวลาใด ให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้น ตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น ระยะเวลาสำหรับการยื่นคำฟ้องคดีนี้จึงเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ฟ้องคดีได้กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ กรณีจึงถือว่าเป็นการยื่นคำฟ้องภายในสองปีนับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๑๒/๒๕๕๗)

กรณีเทศบาลตำบลทองแสนขันฟ้องว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีมีการตรวจสอบพบว่าการเบิกจ่ายเงินของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นไปตามระเบียบเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ต่อมา คณะกรรมการดังกล่าวรายงานผลการสอบว่า นาย ร. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ขณะเกิดเหตุดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี จำเอก ข. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาล นาง ว. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลัง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้ราชการเสียหายเป็นเงินจำนวน ๓,๐๗๔,๖๑๐ บาท ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์จึงมีคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน รวมเป็นเงิน ๒๑๖,๙๒๒ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน รวมเป็นเงิน ๒๑๖,๙๒๒ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน รวมเป็นเงิน ๑๖๒,๖๙๑.๕๐ บาท และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรายอื่นรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัดส่วน และกรณีการจัดซื้อครุภัณฑ์รถบรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน ๓๐๕,๒๐๐ บาท จากนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนในวันดังกล่าว อันมีผลให้ระยะเวลาในการฟ้องคดีเริ่มนับแต่วันนั้นแล้ว ต่อมา กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิด เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลัง โดยกรณี

การจ่ายขาดเงินสะสมให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน ๑๐๘,๕๖๑ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน ๑๐๘,๕๖๑ บาท และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน ๓๒๕,๓๘๓ บาท และกรณีการจัดซื้อครุภัณฑ์ รถบรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน ๓๖๓,๐๐๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ผู้ว่าราชการ จังหวัดอุตรดิตถ์พิจารณาแล้วมีคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้ยกอุทธรณ์บางประเด็น โดยเห็นด้วยในบางประเด็น จึงให้ผู้ฟ้องคดี เปลี่ยนแปลงคำสั่ง ผู้ฟ้องคดีจึงมีคำสั่งลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ กรณีการจ่ายขาดเงินสะสม ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๑๗๒,๓๓๒.๕๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวนเงิน ๑๗๒,๓๓๒.๕๐ บาท และ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวนเงิน ๑๘๗,๖๔๐ บาท ส่วนการซื้อครุภัณฑ์ รถบรรทุกน้ำดับเพลิงแบบอเนกประสงค์ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน ๓๖๓,๐๐๐ บาท ตามคำสั่งดังกล่าวภายใน ๔๕ วัน นับถัดจากวันที่รับทราบคำสั่งนี้ โดยผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามแจ้งผลการพิจารณา อุทธรณ์และให้ขาดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ นั้น เมื่อคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครอง หากถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ผู้ฟ้องคดีอาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม และขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีออกคำสั่ง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว จึงเป็นการกระทำการอื่นใด อันมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดีตามมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๕) แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และมีผลทำให้อายุความสะดุดหยุดลงในวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ เมื่ออายุความ สะดุดหยุดลงแล้ว ระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนนั้นไม่นับเข้าในอายุความ และเมื่อเหตุที่ทำให้อายุความ สะดุดหยุดลงสิ้นสุดเวลาใด ให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้นตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว และต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ได้พิจารณาอุทธรณ์แล้วเห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในบางประเด็นจึงให้ผู้ฟ้องคดีเปลี่ยนแปลงคำสั่ง ผู้ฟ้องคดีจึงมีคำสั่งลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งดังกล่าวภายใน ๔๕ วัน นับถัดจากวันที่รับทราบคำสั่ง ระยะเวลาสำหรับการยื่นคำฟ้องคดีจึงเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ฟ้องคดีได้กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชำระค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว

การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ กรณีจึงถือว่าเป็นการยื่นคำฟ้องภายในสองปีนับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ศาลปกครองจึงมีอำนาจรับคำฟ้องไว้พิจารณาพิพากษาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๘/๒๕๕๘)

กรณีเทศบาลตำบลบางสีทองซึ่งเดิมมีฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบางสีทอง ฟ้องว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๓ จังหวัดนครปฐม ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แจ้งว่า ได้ตรวจสอบฎีกาการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙ และ พ.ศ. ๒๕๕๐ ปรากฏว่าไม่มีหลักฐานการจ่ายประกอบฎีกาให้ตรวจสอบ จำนวน ๑๑๕ ฎีกา เป็นเงินจำนวน ๓,๖๓๘,๗๘๗.๐๘ บาท และการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ นายอำเภอบางกรวยซึ่งเป็นผู้มีอำนาจกำกับดูแลผู้ฟ้องคดี ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยคณะกรรมการดังกล่าวได้สรุปผลการสอบสวนเสนอนายอำเภอบางกรวย ตามหนังสือลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดจริงในบางประเด็น ซึ่งเป็นการละเว้นไม่ปฏิบัติตามระเบียบและประมวลเงินอย่างร้ายแรง ทำให้ราชการได้รับความเสียหายและมีผู้ต้องรับผิดชอบใช้เงินคืน ได้แก่ (๑) หัวหน้าส่วนการคลัง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) (๒) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) และ (๓) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ซึ่งนายอำเภอบางกรวยได้วินิจฉัยสั่งการเห็นชอบผลการสอบสวนของคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒ และส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ ตามหนังสือลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒ ต่อมา นายอำเภอบางกรวยได้มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามรับผิดชอบทางละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับทางราชการ ตามคำสั่งอำเภอบางกรวยลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเพิกเฉยไม่ชำระเงินตามจำนวนที่ตนต้องรับผิดชอบให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง นั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นายอำเภอบางกรวยเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีนี้ เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้รายงานผลการสอบสวนและเสนอความเห็นตามหนังสือลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ ต่อมา นายอำเภอบางกรวยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามกระทำละเมิด และเห็นควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๔๒๐,๓๒๑.๘๑ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๑๕๙,๔๖๙.๒๗ บาท และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๑๕๙,๔๖๙.๒๗ บาท และส่งเงินเหลือจ่ายของศูนย์กีฬาตำบลบางสีทองคืนให้กับผู้ฟ้องคดี จำนวน ๓๖๕,๖๒๑.๖๐ บาท ซึ่งนายอำเภอบางกรวยในฐานะผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ได้วินิจฉัยสั่งการเห็นชอบ

ตามความเห็นของคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒ กรณีจึงต้องถือว่าวันดังกล่าว เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้ฟ้องคดีจึงต้องฟ้องคดีให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ชำระค่าสินไหมทดแทนภายในอายุความสองปีนับแต่วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒ ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๗ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเมื่อพ้นระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๒/๒๕๕๘)

๒) กรณีการกระทำละเมิดจากการออกกฎ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ออกกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือนสูงกว่า หรือต่ำกว่าขั้นต่ำ หรือสูงกว่าขั้นสูงของอันดับ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยกำหนดอัตราเงินเดือนครูผู้ช่วย คุณวุฒิปริญญาตรี หลักสูตร ๔ ปี อัตราเงินเดือนแรกบรรจุชั้น ๗,๙๔๐ บาท เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู คศ. ๑ จะได้รับเงินเดือนในอัตรา ๑๐,๗๗๐ บาท โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นการตัดสิทธิผู้ฟ้องคดีและครูผู้ช่วยที่บรรจุในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๑ และได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู อันดับ คศ. ๑ ก่อนวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ ไม่ให้ได้รับการปรับเงินเดือนขึ้น ๑๐,๗๗๐ บาท หรือขั้นต่ำของครู อันดับ คศ. ๑ ย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู อันดับ คศ. ๑ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาปรับเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดี ขึ้น ๑๐,๗๗๐ บาท หรือขั้นต่ำของอันดับ คศ. ๑ ย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู อันดับ คศ. ๑ และให้กระทรวงศึกษาธิการชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู อันดับ คศ. ๑ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ต่อมา คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ออกกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำ หรือสูงกว่าขั้นสูงของอันดับ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ กฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าว จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้ฟ้องคดีจึงอยู่ภายใต้ข้อบังคับของกฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าว นับแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่กฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าว มีผลใช้บังคับ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ นับแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนในวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๔๓/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุข อเนกมัย และเหตุเดือดร้อนรำคาญ

กรณีฟ้องว่า เทศบาลตำบลสุนทรารีออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสุนทรารี เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๕ ที่กำหนดให้การประกอบกิจการหอพักเป็นกิจการควบคุมตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ปีละ ๑,๕๐๐ บาท รวมจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ขอให้เทศบาลตำบลสุนทรารีคืนค่าธรรมเนียมดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เห็นว่า เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีหรือควรรู้ถึงการกระทำที่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย ซึ่งเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ตามลำดับ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ คำฟ้องในส่วนที่ขอให้คืนค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว แต่คำฟ้องในส่วนที่ขอให้คืนค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า การที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยออกข้อบังคับคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยค่าตอบแทนตามต้นทุนการบริการในอดีต พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยให้ข้อบังคับดังกล่าวไม่มีผลย้อนหลังไปถึงผู้ฟ้องคดี เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ชำระเงินค่าตอบแทนตามต้นทุนการบริการในอดีตตามข้อบังคับดังกล่าวจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น แม้สำเนาข้อบังคับคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยค่าตอบแทนตามต้นทุนการบริการในอดีต พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งผู้ฟ้องคดีนำส่งเป็นพยานเอกสารท้ายคำฟ้องจะปรากฏแต่เพียงข้อความว่า “ให้ไว้ ณ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓” โดยมีได้ระบุวันที่ชัดเจนว่าข้อบังคับดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อใด อันจะถือว่าเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ภายหลังจากที่ข้อบังคับดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เพื่อขอความอนุเคราะห์เกี่ยวกับการบังคับใช้ข้อบังคับดังกล่าวให้มีผลครอบคลุมถึงผู้ฟ้องคดีและบุคคลที่เกี่ยวข้องไปก่อนที่ข้อบังคับดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับ เช่นนี้แล้วจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้อย่างช้าที่สุดเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ซึ่งผู้ฟ้องคดีชอบที่จะนำคดีมาฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๙/๒๕๕๖)

๓) กรณีการกระทำละเมิดจากการออกคำสั่ง

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๒๙๓๙ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมีการลากเส้นทางสาธารณประโยชน์รุกล้ำเข้ามาในที่ดิน น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗๒ โดยมีได้แจ้งให้สามีของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินข้างเคียงไประวางแนวเขตที่ดิน ทำให้ที่ดิน น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗๒ มีเนื้อที่ขาดหายไป ๑ ไร่ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กรมที่ดินชดใช้ค่าสินไหมทดแทน นั้น ขณะยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตาม น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗๒ โดยเป็นผู้รับโอนมรดกที่ดินดังกล่าวมาจากนาย ด. สามีของผู้ฟ้องคดี จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดี

เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้จากการออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๒๙๓๙ อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการไม่ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว กรณีต้องถือว่าผู้ฟ้องคดี ได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการไม่ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างชัดแจ้งในวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับโอน มรดกที่ดินตาม น.ส. ๓ เลขที่ ๒๗๒ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๑ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดี ฟ้องคดีต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา การฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๓๕๔/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นทายาทของนาย ม. บิดาผู้ถึงแก่กรรม ฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปางออก โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๖๗๗๓ ให้แก่นาย ส. ทำให้ที่ดินของบิดาผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๗๖๗๗๔ มีจำนวนเนื้อที่ขาดหายไป ผู้ฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทายาทของนาย ม. ได้ร้องขอต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปางให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่เป็นผล ขอให้ศาลมีคำพิพากษา ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปางใส่ชื่อนาย ม. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์แทน นั้น เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่า บิดาของผู้ฟ้องคดีได้รับเอกสารสิทธิประเภทหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ในที่ดินดังกล่าวเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๒๐ และได้นำไปขออนุญาตเป็นโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๗๖๗๗๔ โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ไปรับโฉนดดังกล่าวด้วยตนเองเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าที่ดินในโฉนดดังกล่าวลดน้อยลงหรือขาดหายไป ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใดก็ตาม ผู้ฟ้องคดีทั้งสองย่อมจะต้องรู้หรือควรรู้ตั้งแต่วันที่ได้รับมอบ โฉนดที่ดินนั้นแล้ว กรณีจึงถือได้ว่าวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๓ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รู้ หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลน้ำพุ นายอำเภอเมืองราชบุรีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำพุ ตั้งแต่วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๖ โดยเห็นว่าผู้ฟ้องคดีเป็น ผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาจ้างโครงการซ่อมแซมถนนลูกรังขององค์การ บริหารส่วนตำบลน้ำพุ ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษายืน คดีถึงที่สุดแล้ว จากนั้นผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือ

ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ต่อนายอำเภอเมืองราชบุรีขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๕๒๐,๐๐๐ บาท แต่อธิบดีกรมการปกครองมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ แจ้งว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากคดีขาดอายุความ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดี ต่อศาลปกครอง ขอให้อธิบดีกรมการปกครอง กรมการปกครอง และกระทรวงมหาดไทย ชำระเงินแก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕๒๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีรับฟังได้ว่า อธิบดีกรมการปกครองมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ แจ้งว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิ ได้รับค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากคดีขาดอายุความ และผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว เมื่อประมาณวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการไม่มีสิทธิ ได้รับค่าสินไหมทดแทนเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นฟ้องต่อศาลปกครอง ภายในหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๖/๒๕๕๔)

กรณีฟ้องว่า การที่สภาเทศบาลตำบลทรายขาวได้มีมติในการประชุม สมัยสามัญ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสมาชิกภาพสมาชิกสภาเทศบาล ตำบลทรายขาว ซึ่งเดิมผู้ฟ้องคดีได้นำเรื่องดังกล่าวมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอน มติดังกล่าว และศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาว่ามติที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสมาชิกภาพสมาชิก สภาเทศบาลตำบลทรายขาวดังกล่าวเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต่อมา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการออกมติดังกล่าวเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีด้วย ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องเป็นคดีนี้ นั้น แม้ข้อเท็จจริงจะไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทราบมติดังกล่าวเมื่อใด แต่การที่ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีพิพาท เกี่ยวกับความไม่ชอบด้วยกฎหมายของมติดังกล่าวไปฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติดังกล่าว กรณีจึงฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้อย่างช้าที่สุดในวันดังกล่าว คือ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ จึงเป็นการฟ้องคดี เมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณูปโภค

กรณีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดิน โฉนดเลขที่ ๒๘๓๖ และที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๘๓๗ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ในที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๔๖๘๕ ที่ดินทั้งสามแปลงมีอาณาเขตติดต่อกันเป็นผืนเดียว ต่อมา ที่ดิน

โฉนดเลขที่ ๒๔๖๘๕ และที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๘๓๖ ถูกเวนคืนบางส่วนเพื่อสร้างทางพิเศษ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่เหลือจากการเวนคืนโดยทำโครงการคอนโดมิเนียม และร้านค้า โดยได้ยื่นคำร้องขอปลูกสร้างอาคารต่อกรุงเทพมหานคร แต่กรุงเทพมหานคร ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเปลี่ยนแปลงผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน เนื่องจากตามแบบอาคารที่ยื่นขออนุญาตไม่อยู่ติดถนนสาธารณะ ต้องจัดให้มีที่ว่างด้านหน้า อาคารกว้างไม่น้อยกว่า ๖ เมตร ออกสู่ถนนสาธารณะได้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงมีหนังสือลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึงการทางพิเศษแห่งประเทศไทยเพื่อทำหรืออนุญาตให้ทำทางเชื่อม ระหว่างที่ดินที่เหลือจากการเวนคืนของผู้ฟ้องคดีทั้งสองออกสู่ถนนศรีนครินทร์ เพื่อให้ที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนตั้งอยู่ติดกับถนนสาธารณะ และอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ก่อสร้างอาคารเพื่อเป็นส่วนประกอบของสิ่งปลูกสร้าง แต่การทางพิเศษแห่งประเทศไทย มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ แจ้งว่า การทางพิเศษแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจัดทำทางเข้า-ออก กว้าง ๑๒ เมตร พร้อมระบบระบายน้ำในพื้นที่เขตทางพิเศษ เพื่อใช้เป็นทางเข้า-ออก สู่ถนนในเขตทางพิเศษ และห้ามมิให้ผู้ใดใช้ทางเข้า-ออก ที่ได้รับ อนุญาตเป็นที่จอดรถหรือประโยชน์อื่นใดนอกจากการเข้า-ออก เท่านั้น แต่ไม่อนุญาตในส่วน รูปแบบของทางเข้า-ออก ตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเสนอ และไม่อนุญาตในส่วนการขออนุญาต ปลูกสร้างอาคารเพื่อเป็นส่วนประกอบของสิ่งปลูกสร้างในที่ดินของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย เนื่องจากพระราชบัญญัติการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้าง โรงเรือนหรือสิ่งอื่นใดในทางพิเศษ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าการที่ไม่สามารถดำเนิน โครงการดังกล่าว มีสาเหตุมาจากการที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยเวนคืนที่ดินไปบางส่วน ทำให้ที่ดินส่วนที่เหลือไม่ติดถนนศรีนครินทร์ ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเสียหาย ขอให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยชดเชยค่าขาดโอกาสและหรือค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๒๖๑,๔๗๖,๖๗๐ บาท นั้น หนังสือของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยฉบับลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ดังกล่าว มีลักษณะเป็นคำสั่งอนุญาตแบบมีเงื่อนไข และเป็นคำสั่งทางปกครองที่กระทบ ต่อสิทธิในการก่อสร้างคอนโดมิเนียมของผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๓ และหนังสือฉบับ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยทบทวนรูปแบบทางเข้า-ออก เพื่อออกสู่ถนนศรีนครินทร์อีกครั้ง โดยต่อมการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ ยืนยันรูปแบบทางเข้า-ออก ที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยกำหนดให้ ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่ามีความเหมาะสมแล้ว ไม่ปรากฏหลักฐานว่า

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อใด แต่ยอมไม่ก่อนวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒๗/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีฟ้องขอให้ผู้บัญชาการทหารบกและผู้บัญชาการทหารสูงสุดชดใช้ค่าเสียหายในผลแห่งละเมิดอันเกิดจากการกระทำทางปกครอง ซึ่งได้แก่ คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ย่อมหมายความถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ทราบเหตุแห่งการกระทำละเมิดอันเกิดจากการกระทำของผู้บัญชาการทหารบกและผู้บัญชาการทหารสูงสุด เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า ผู้บัญชาการทหารบกมีคำสั่งลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย จึงได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ซึ่งต่อมาผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และได้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ที่ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ กรณีจึงต้องถือว่าวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้ว เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๗/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติมว่า การที่เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดตามคำขอของผู้ฟ้องคดี เป็นการออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีสูญเสียรายได้จากการดำรงตำแหน่งผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้กรมที่ดินและกระทรวงมหาดไทยร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากเจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนและผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานครได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ แจ้งคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี แม้ไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งเมื่อใด แต่การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดี

ต่อศาลขอให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีกรณีได้รับความเดือดร้อนจากการไม่ได้รับเงินเดือนและค่าพาหนะตามคำฟ้องเพิ่มเติมอย่างช้าที่สุดในวันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๘/๒๕๕๕)

๔) กรณีการกระทำละเมิดจากการละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติชดเชยค่าเสียหายจากกรณีที่ ก.ตร. ละเลยต่อหน้าที่ในการเพิกถอนแก้ไขกฎ ก.ตร. และยังคงใช้กฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจระดับสารวัตรถึงจเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีถูกตัดสิทธิในอันที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นในระบบคุณธรรมตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ จนทำให้ต้องลาออกจากราชการนั้น แม้ตามคำฟ้องผู้ฟ้องคดีจะกล่าวอ้างว่าได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการละเลยต่อหน้าที่ของ ก.ตร. และการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องรับผิดชอบในผลแห่งความเสียหายตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่การฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดก็ต้องกระทำภายในระยะเวลาที่บัญญัติในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คือ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี โดยในส่วนของฟ้องว่า ก.ตร. หลายนชุดละเลยต่อหน้าที่มาอย่างต่อเนื่องนั้น ผู้ฟ้องคดีหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าที่สุดเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๑ อันเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ก.ตร. เข้าปฏิบัติหน้าที่ ส่วนกรณีที่ฟ้องว่าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งได้ใช้กฎ ก.ตร. ดังกล่าว แต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจเป็นเหตุให้มีการแต่งตั้งรองสารวัตรที่มีอาวุโสน้อยกว่าผู้ฟ้องคดีไปดำรงตำแหน่งสารวัตรเป็นจำนวนมากนั้น ตามหนังสือที่ผู้ฟ้องคดีร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยอ้างว่าเหตุดังกล่าวเกิดเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีทราบเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้ว มิใช่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๓ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลปกครองฯ สำหรับกรณีและผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหาย ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น การกระทำดังกล่าวมิใช่ขั้นตอนการฟ้องคดี แต่เป็นทางเลือกของผู้ได้รับความเสียหาย จากการละเมิด ดังนั้น ไม่ว่าจะมีการดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว หรือไม่ การฟ้องคดีละเมิดก็ต้องอยู่ในระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่บัญญัติในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๑/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคนซึ่งเป็นข้าราชการบำนาญ กรุงเทพมหานคร และเป็นอดีตข้าราชการกรุงเทพมหานครที่โอนมาจากองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล และพนักงานสุขาภิบาล ฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายจากการที่กรุงเทพมหานครมีคำสั่งจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละยี่สิบห้า ของเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคนเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไป โดยไม่มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ผู้ฟ้องคดี แต่ละคนเกษียณอายุราชการ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคนมีหนังสือสอบถามถึงผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครในฐานะประธานคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กรุงเทพมหานครก็ได้รับคำยืนยันจากสำนักการคลังว่าจะต้องจ่ายเงินเพิ่มนับแต่วันที่ระเบียบ มีผลใช้บังคับ คือ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคนเห็นว่าการที่กรุงเทพมหานครและสำนักการคลังไม่จ่ายเงินเพิ่มย้อนหลังเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๔ ขอให้กรุงเทพมหานครเบิกจ่ายเงินเพิ่ม จากเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษ ณ วันเกษียณอายุราชการถึงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคน นั้น เมื่อกรุงเทพมหานครได้จ่ายเงินเพิ่ม จากเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบสามคนโดยไม่ถูกต้อง ครบถ้วนตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งถือว่าเป็นวันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ และผู้ฟ้องคดี ทั้งสามสิบสามคนได้ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดี ภายในกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่า เทศบาลตำบลควนเนียงละเลยไม่ก่อสร้างคูระบายน้ำ ทำให้น้ำกัดเซาะที่ดินของผู้ฟ้องคดีบางส่วนหายไป ขอให้เทศบาลตำบลควนเนียงถมที่ดินที่ถูกน้ำกัดให้มีความเหมือนเดิม นั้น แม้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ขณะที่ผู้ฟ้องคดีมอบที่ดินให้เทศบาลตำบลควนเนียงนั้น ที่ดินแปลงพิพาทมีหลักฐานแสดงสิทธิที่ดินเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๕๗๗๕ เนื้อที่ ๒ งาน ๑๘ ตารางวา ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๓ เอกสารสิทธิในที่ดินแปลงดังกล่าวได้เปลี่ยนเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๖๒๕๕ มีเนื้อที่ ๑ งาน ๕๓ ตารางวา ซึ่งเนื้อที่น้อยกว่าเดิม อันแสดงว่าอย่างช้าที่สุดเหตุละเมิดที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างย่อมเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ออกโฉนดที่ดินดังกล่าวก็ตาม แต่อย่างไรก็ดี เมื่อเทศบาลตำบลควนเนียงได้ดำเนินการก่อสร้างคูระบายน้ำ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาเนื่องจากผู้รับเหมาทำงาน ทำให้น้ำกัดเซาะที่ดินพังจนทำให้เนื้อที่ดินของผู้ฟ้องคดีขาดหายไป ดังนั้น ความเดือดร้อนเสียหายของผู้ฟ้องคดีอันเกิดจากการละเมิดนั้นยังคงมีอยู่มิได้หมดสิ้นไป จึงเป็นละเมิดต่อเนื่องอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีได้ติดตามให้เทศบาลตำบลควนเนียงดำเนินการก่อสร้างคูระบายน้ำมาโดยตลอด ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้เดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ และสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ตลอดทราบเท่าที่เทศบาลตำบลควนเนียงยังไม่ได้ดำเนินการก่อสร้างคูระบายน้ำให้แล้วเสร็จ การฟ้องคดีนี้จึงเป็นการฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและได้รับการจัดสรรให้เข้าทำกินในที่ดินพื้นที่เกษตรชุมชนจากหน่วยเฉพาะกิจหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนที่ ๒๔ ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ และปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ให้ไปรับ ส.ป.ก. ๔-๐๑๖ แปลงที่ ๗๙ อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ แต่ต่อมา สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์และปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ได้ออก ส.ป.ก. ๔-๐๑๖ แปลงที่ ๗๙ มีชื่อนาย ส. เป็นผู้ได้รับอนุญาต ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองที่ดินแปลงดังกล่าวมาโดยตลอด ขณะที่นาย ส. ไม่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์เปลี่ยนชื่อผู้ได้รับใบอนุญาตใน ส.ป.ก. ๔-๐๑๖ แปลงที่ ๗๙ จากนาย ส. เป็นผู้ฟ้องคดี ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์มีหนังสือ

ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ขอเชิญผู้ฟ้องคดีไปพบเจ้าหน้าที่เพื่อชี้แจงตามคำร้องขอ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีการทำหนังสือชี้แจงและติดตามเรื่องกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ และปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์อีกหลายครั้ง แต่ก็ไม่ได้รับการดำเนินการให้ ขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ และปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ แก่ไขหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ข) แปลงเลขที่ ๗๙ อำเภอทาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ จากชื่อนาย ส. เป็นชื่อของผู้ฟ้องคดี และให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์และปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ มอบ ส.ป.ก. ๔-๐๑ข แปลงเลขที่ ๗๙ ที่แก้ไข แก่ผู้ฟ้องคดีโดยมิชักช้า นั้น เมื่อกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมิได้บัญญัติ เรื่องระยะเวลาในการพิจารณาคำร้องขอแก้ไขเปลี่ยนชื่อผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขต ปฏิรูปที่ดินในเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ข ไว้แต่อย่างใด ระยะเวลาอันพอสมควรในการพิจารณา คำร้องขอแก้ไขเปลี่ยนชื่อดังกล่าว จึงมีระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของผู้ฟ้องคดี แม้ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องไม่ปรากฏว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ได้รับคำร้องขอ แก้ไขเปลี่ยนชื่อใน ส.ป.ก. ๔-๐๑ข เมื่อใด แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ และปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุรินทร์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ขอเชิญผู้ฟ้องคดีไปพบเจ้าหน้าที่ เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงตามคำร้องขอแก้ไขเปลี่ยนชื่อใน ส.ป.ก. ๔-๐๑ข จึงถือว่าปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุรินทร์ได้รับคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีอย่างช้าที่สุดในวันดังกล่าว แต่ไม่ปรากฏว่าปฏิรูป ที่ดินจังหวัดสุรินทร์ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการแก้ไขเพิ่มเติมหนังสืออนุญาต ให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินได้มีการพิจารณาดำเนินการตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดี ให้แล้วเสร็จและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับ คำร้องขอของผู้ฟ้องคดี คือ ภายในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีหรือควรรู้ เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่พ้นกำหนดระยะเวลา ที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์จะต้องพิจารณาตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จ ผู้ฟ้องคดี จึงต้องยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ คือ ภายใน วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๙/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

กรณีกรรมที่ดินฟ้องว่า เมื่อปี ๒๕๔๒ นาย ส. ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอแวง ในสังกัดของกรมที่ดิน ได้ดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม โดยไม่ได้ตรวจสอบว่าผู้ขอได้ชำระค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้ และค่าอากรแสตมป์ แล้วหรือไม่ ทำให้ไม่มีการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้ และค่าอากรแสตมป์ จำนวน ๒ ราย รวมเป็นเงินที่ไม่ได้เรียกเก็บทั้งสิ้น ๑๔,๗๙๙ บาท เป็นเหตุให้กรมที่ดินเสียหาย ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาสได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่าพฤติการณ์ของนาย ส. ส่อว่าเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงซึ่งต้องรับผิดชอบทางละเมิด และเห็นควรให้นาย ส. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๔๐ ของความเสียหายดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาสพิจารณาผลการสอบแล้วมีคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เห็นด้วยตามความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าว แต่เนื่องจากนาย ส. ได้ถึงแก่ความตายไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๗ ก่อนมีการสอบความรับผิดชอบทางละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมผู้มีสิทธิรับมรดกของนาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรมที่ดินแทน ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาสจึงรายงานผลการพิจารณาให้กรมที่ดินทราบ กรมที่ดินจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดไปยังกรมบัญชีกลาง และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเพิกเฉย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทน นั้น คดีนี้กรมที่ดินอ้างว่านาย ส. ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้กรมที่ดินได้รับความเสียหาย เมื่อนาย ส. ถึงแก่ความตาย กรมที่ดิน ย่อมฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามในฐานะทายาทโดยธรรมให้รับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวได้ตามมาตรา ๑๕๙๙ และมาตรา ๑๖๐๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่โดยที่คดีนี้เป็นคดีที่กรมที่ดินในฐานะเจ้าหนี้ในมูลละเมิดขอบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อ นาย ส. เจ้ามรดก จึงอยู่ในบังคับที่ต้องห้ามมิให้ฟ้องร้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่เมื่อกรมที่ดินได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดกตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อปรากฏว่า นาย ส. ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ถึงแก่ความตายแล้วเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๗ และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมผู้มีสิทธิรับมรดกของนาย ส. ได้ยื่นแบบขอรับบำนาญพิเศษและหรือบำเหน็จตกทอดกรณีถึงแก่ความตาย ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๗ ขอให้ส่งจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดของนาย ส. ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส ผ่านสำนักงานที่ดินจังหวัดนราธิวาส กรณีจึงถือได้ว่ากรมที่ดินรู้ถึงความตายของนาย ส.

อย่างช้าในวันดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๗ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงความตายของนาย ส. สิทธิเรียกร้องของผู้ฟ้องคดี อันมีต่อนาย ส. เจ้ามรดกจึงขาดอายุความตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๕/๒๕๕๕)

กรณีกรมศุลกากร (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดี (นาย ป. ในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย ก.) ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีนาย ก. ผู้ตาย ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ศุลกากร ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด น. กระทำการทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด น. ได้ยื่นขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออก ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ออกบัตรภาษี หลังจากนั้น ธนาคาร ก. และบริษัท ฟ. ผู้รับโอนบัตรภาษีได้นำบัตรภาษีดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ชำระค่าภาษีอากรแทนจำนวนเงินที่บริษัทต้องชำระแล้ว โดยได้มีการวางฎีกาเบิกตามมูลค่าบัตรภาษีที่นำไปใช้เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๐ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ และวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๐ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายตามจำนวนเงินของบัตรภาษีที่ได้นำไปใช้ประโยชน์แล้ว วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๐ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ และวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๐ จึงเป็นวันกระทำละเมิด การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ให้นาย ก. ผู้ตายชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการออกคำสั่งให้ใช้เงินหรือใช้สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดระยะเวลาสิบปีนับแต่วันทำละเมิดตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แล้ว หากนาย ก. ไม่ชำระค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๖ ประกอบมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อนาย ก. ได้ ซึ่งคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้นาย ก. ชำระเงินนั้น มาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน กำหนดให้เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินและขายทอดตลาดได้ แต่ถ้าผู้ฟ้องคดีเห็นว่ายังมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับทางปกครองก็ไม่ตัดสิทธิผู้ฟ้องคดีที่จะใช้สิทธิทางศาล กล่าวคือผู้ฟ้องคดีชอบที่จะเสนอข้อพิพาทให้ศาลซึ่งเป็นองค์กรตุลาการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผลได้ ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อกรณีในอันที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิโดยศาล เมื่อผู้ฟ้องคดีแจ้งให้นาย ก. ชำระค่าสินไหมทดแทน แต่นาย ก. ไม่ชำระและได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้

ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย ก. ผู้ตายชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแทน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทน ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหนี้ในมูลละเมิดจึงจำต้องใช้สิทธิทางศาลเพื่อขอบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อนาย ก. เจ้ามรดก โดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะทายาทโดยธรรมผู้มีสิทธิรับมรดกของนาย ก. ผู้ตาย ชดใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินมรดกให้แก่ผู้ฟ้องคดีอันเป็นคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยที่คดีนี้เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหนี้มูลละเมิดขอบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อนาย ก. ผู้ตาย จึงอยู่ในบังคับต้องห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงความตายของเจ้ามรดกตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ ขอให้อธิบดีกรมบัญชีกลางจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดแก่ทายาทของนาย ก. ผู้ตาย ถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้ถึงการที่นาย ก. ถึงแก่ความตาย การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๒ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๕/๒๕๕๖ ที่ ๑๘๕/๒๕๕๖ ที่ ๔๓๔/๒๕๕๖ และที่ ๘๓๐/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีเทศบาลตำบลเนินพระ (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดี (นาย ว. ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาย น.) ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีนาย น. ผู้ตาย ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเนินพระ ในฐานะประธานกรรมการตรวจการจ้างและคณะกรรมการตรวจการจ้างในโครงการจ้างเหมาจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลเนินพระ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จากการที่ได้ลงนามอนุมัติจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างทั้งที่งานยังไม่แล้วเสร็จ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๑,๔๙๐,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือกรมบัญชีกลางลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๓ ซึ่งหนังสือดังกล่าวระบุว่าการบัญชีกลางได้ตรวจสอบกรณีดังกล่าวแล้วเห็นว่านาย น. กับพวก ได้กระทำการกรณีดังกล่าวด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้เทศบาลตำบลเนินพระได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๑,๔๙๐,๐๐๐ บาท จึงให้ใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากเจ้าหน้าที่เหล่านั้น และแจ้งด้วยว่านาย น. ได้เสียชีวิตไปแล้ว จึงให้ใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากทายาทภายในอายุความต่อไป อันเป็นการแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบถึงความตายของนาย น. โดยตรง และให้ใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากทายาทด้วย ทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงความตายของนาย น.

ในเวลาอื่นก่อนหน้านั้น จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่กองมรดกได้รู้ถึงความตายของ นาย น. เจ้ามรดก ในวันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากกรมบัญชีกลางดังกล่าว และต้องนำคดีมาฟ้อง เรียกค่าสินไหมทดแทนภายในหนึ่งปีนับแต่วันได้รับหนังสือดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งระยะเวลาของการฟ้องคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินในกองมรดกถือเอาวันรู้ถึงความตายของ เจ้ามรดกเป็นสำคัญ ผู้ฟ้องคดีไม่อาจอ้างการตั้งคณะกรรมการพิจารณาและกำหนดค่าเสียหายและ ติดตามหาทายาทของนาย น. เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงว่านาย น. ถึงแก่ความตายจริงหรือไม่ จนกระทั่งทราบว่านาย น. ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ มาเป็นเหตุ เพื่อขยายระยะเวลาการฟ้องคดีได้ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๐/๒๕๕๖)

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัคร (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดี โดยนาย ป. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครในขณะนั้น ได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อที่ดินก่อสร้างที่ทำการองค์การบริหาร ส่วนตำบลบางสมัครโดยวิธีพิเศษ ประกอบด้วยนาย ป. เป็นประธานกรรมการ นาย ร. นาย ค. นาย ม. และนาย จ. เป็นกรรมการ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีโดยนาย ป. ได้ซื้อที่ดินจากนาง น. ราคา ๑๙,๒๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษดังกล่าวเสนอ ซึ่งเป็นการจัดซื้อ ที่ดินที่มีราคาแพงกว่าราคาที่ซื้อขายกันตามปกติที่ควรมีราคาซื้อขายไม่เกิน ๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท คณะกรรมการสอบสวน ข้อเท็จจริงความรับผิดชอบจึงเห็นสมควรให้นาย ป. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ร้อยละ ๕๐ ของจำนวนค่าเสียหาย คิดเป็นเงิน ๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ สั่งให้นาย ป. กับพวก ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นาย ป. กับพวก อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีเห็นพ้องด้วย แต่นายอำเภอบางปะกงและ ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทราไม่เห็นพ้องด้วย ผู้ฟ้องคดีจึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ สั่งให้นาย ป. กับพวก ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามจำนวนที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบ ต่อมา นาย ป. ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ โดยยังมีได้ชดใช้เงินค่าเสียหาย ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลปกครองพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นทายาท และผู้จัดการมรดกของนาย ป. ร่วมกันชดใช้เงินค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีแทนนาย ป. เป็นเงิน ๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นั้น การที่ผู้ฟ้องคดีออกคำสั่ง ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ เรียกให้นาย ป. ชำระเงินค่าสินไหมทดแทน เป็นการใช้อำนาจ

ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยผู้ฟ้องคดีอาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่และขายทอดตลาดตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อันเป็นการกำหนดมาตรการหนึ่งเพื่อให้ได้รับชำระเงินโดยครบถ้วน แต่ถ้าผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องยังมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับทางปกครองก็ไม่ตัดสิทธิผู้ฟ้องคดีที่จะใช้สิทธิทางศาล เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ป. ถึงแก่ความตายโดยไม่ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทายาทและผู้จัดการมรดกของนาย ป. ไม่ชำระเงินค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีเช่นกัน จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับทางปกครองเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหน้าที่ในมูลละเมิดจึงมีความจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล เพื่อขอบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดี โดยขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทายาทโดยธรรมของเจ้าหน้าที่ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินมรดกให้แก่ผู้ฟ้องคดี และศาลมีอำนาจออกคำสั่งบังคับได้ตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อย่างไรก็ตามเมื่อพยานหลักฐานในสำนวนคดีนี้รับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่ศาลปกครองชั้นต้นจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก คดีหมายเลขดำที่ ๒๕/๒๕๔๙ หมายเลขแดงที่ ๑๖๕/๒๕๕๑ ที่นาย ป. กับพวกทั้งห้าคนฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิดอันเกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษและกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครซื้อที่ดินจากนาง น. แพงกว่าที่ซื้อขายกันตามปกติของที่ดิน นาย ค. ได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ และแถลงด้วยวาจาประกอบคำแถลงเป็นหนังสือว่า นาย ป. ถึงแก่ความตายแล้วเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐ และจะดำเนินการติดต่อให้ทายาทของนาย ป. ยื่นคำขอเข้ามาแทนที่ต่อไป แม้นาย ค. จะแถลงเป็นหนังสือและด้วยวาจา โดยมิได้มีสำเนาใบมรณบัตรของนาย ป. มาแสดงต่อศาลด้วย แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีพฤติการณ์ใด ๆ ที่เป็นเหตุให้วินิจฉัยจนเกิดความสงสัยว่านาย ค. แถลงข้อความอันเป็นเท็จต่อศาล กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ได้รับรู้หรือควรรู้ถึงความตายของนาย ป. แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับรู้หรือควรรู้ถึงความตายของนาย ป. เจ้ามรดก

ตามที่กำหนดในมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๐/๒๕๕๗ (ประชุมใหญ่))

กรณีพิพาทอื่น ๆ

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้สั่งซื้อสินค้าจากร้าน TOP TAMES เป็นชุด Kit เกล็ดอปเตอร์บังคับด้วยวิทยุ แต่ร้านค้าดังกล่าวส่งอุปกรณ์ไม่ครบ และเหล็กกลุกลัทซ์เก่าใช้งานไม่ได้ ผู้ฟ้องคดีต้องการให้ร้าน TOP TAMES ส่งแผ่นเหล็กกลุกลัทซ์และหัวเทียน ๗ หัว แทนอุปกรณ์ที่ส่งไม่ครบ จึงได้ร้องเรียนเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่ก็ยังไม่ได้รับความเป็นธรรม เพียงแต่อุทธรณ์การคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดปทุมธานี ได้มีหนังสือแจ้งยุติเรื่องดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและอุทธรณ์การคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดปทุมธานีชดใช้ค่าเสียหาย นั้น เมื่ออุทธรณ์การคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดปทุมธานี มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔ แจ้งยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้ผู้ฟ้องคดีทราบ แม้ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งหนังสือดังกล่าวเมื่อใด แต่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลโดยส่งทางไปรษณีย์ไม่ลงทะเบียน ซึ่งกลุ่มรับฟ้องศาลปกครองชั้นต้นได้ประทับตรารับเอกสารดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องต่อศาลวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีและไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๘/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เอาประกันภัยรถยนต์กับบริษัท ส. ได้ยื่นขอรับชำระหนี้จากกองทุนประกันวินาศภัย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยของบริษัทดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และกระทรวงการคลัง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) และหน่วยงานที่กำกับดูแลเงินกองทุนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ นำเงินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มาชำระหนี้ของผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันชดใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ อันเป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอรับชำระหนี้ เนื่องจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดบริษัท สัมพันธ์ ประกันภัย จำกัด เห็นว่า หนังสือดังกล่าวเป็นหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่แจ้งสิทธิแก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายล้มละลาย ไม่ใช่หนังสือปฏิเสธการขอรับชำระหนี้ของ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่อาจรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันดังกล่าว และข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามที่ปรากฏในเอกสารที่ผู้ฟ้องคดีส่งต่อศาลปกครองชั้นต้นว่า ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะมีหนังสือดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ แจ้งสิทธิการขอรับชำระหนี้ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ แก่ผู้ยื่นคำขอรับชำระหนี้จากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า กฎหมายกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตามสัญญาประกันภัยที่มีสิทธิได้รับเงินจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของบริษัท ส. ก่อน หากได้รับชำระจากกองทรัพย์สินของบริษัทไม่ครบถ้วน เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจึงจะมีสิทธิขอรับเงินส่วนที่ขาดจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่ไม่เกินหนึ่งล้านบาทต่อราย และเมื่อผู้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้รับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของบริษัทแล้ว ยังขาดเงินตามสิทธิที่ควรจะได้รับอีกจำนวนเท่าใด ก็ขอให้แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทราบเพื่อจะได้ชำระหนี้ส่วนที่ขาดเพิ่มเติมให้ครบถ้วน หนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังกล่าว จึงมีผลเป็นการปฏิเสธการขอรับชำระหนี้ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีแล้ว ซึ่งแม้ผู้ฟ้องคดีจะไม่ได้ระบุว่าได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อใด แต่ผู้ฟ้องคดีก็ไม่ได้อ้างในคำอุทธรณ์ว่าเพิ่งได้รับหนังสือจนทำให้การฟ้องคดีนี้ไม่พ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีอ้างในคำฟ้องว่า ได้ติดตามทวงถามเรื่องการขอรับชำระหนี้มาโดยตลอด จึงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวในระยะเวลาใกล้เคียงกับวันที่ลงในหนังสือ ซึ่งอย่างช้าที่สุดไม่ควรเกิน ๑ เดือน นับจากวันที่ลงในหนังสือดังกล่าว คือวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๓/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการร้านวีดีทัศน์ต่อสำนักงานวัฒนธรรมอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีในฐานะนายทะเบียนมิได้ดำเนินการพิจารณาออกใบอนุญาตให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๖๐ วัน ตามข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ว่าด้วยการอนุญาตและการประกอบกิจการร้านวีดีทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมในข้อหาประกอบกิจการร้านวีดีทัศน์ โดยไม่ได้รับอนุญาต ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีไม่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กำหนด เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีถูกจับกุมและถูกดำเนินคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้กระทรวงวัฒนธรรมชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติล่าช้าเกินสมควร เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมในข้อหาประกอบกิจการร้านวีดีทัศน์โดยไม่ได้รับอนุญาต เมื่อวันที่

๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ จึงถือได้ว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงชอบที่จะใช้สิทธิฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๓/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อประมาณกลางเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ไปขอความช่วยเหลือทางกฎหมายจากสำนักงานอัยการจังหวัดมีนบุรี โดยขอให้จัดหาทนายความฟ้องนางสาว ส. เพื่อถอนคดีการให้ กรณีนางสาว ส. ไม่ปฏิบัติตามสัญญา และนำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไปขายฝากไว้กับบุคคลภายนอก แต่อัยการจังหวัดมีนบุรีแจ้งว่าไม่มีงบประมาณที่จะดำเนินการ ให้ไปขอความช่วยเหลือจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ผู้ฟ้องคดีจึงไปขอความช่วยเหลือตามคำแนะนำ แต่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพแจ้งให้สำนักงานอัยการจังหวัดมีนบุรีดำเนินการช่วยเหลือไปก่อน เนื่องจากกองทุนยุติธรรมของกระทรวงยุติธรรมเห็นว่าการอนุมัติให้ความช่วยเหลือจัดหาทนายความต้องใช้เวลา และต้องเข้าคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ เกรงว่าจะไม่ทันเวลา ผู้ฟ้องคดีจึงกลับไปยังสำนักงานอัยการจังหวัดมีนบุรีอีกครั้ง แต่อัยการจังหวัดมีนบุรีปฏิเสธการช่วยเหลือ ผู้ฟ้องคดีจึงไปยังกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอีกครั้ง ซึ่งกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตกลงให้ความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี และมีการยื่นฟ้องนางสาว ส. ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ากรกระทำของอัยการจังหวัดมีนบุรีเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้สำนักงานอัยการสูงสุดชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ไปขอความช่วยเหลือทางกฎหมายจากสำนักงานอัยการจังหวัดมีนบุรี โดยขอให้จัดหาทนายความฟ้องนางสาว ส. เพื่อถอนคดีการให้แต่อัยการจังหวัดมีนบุรีแจ้งว่าไม่มีงบประมาณที่จะดำเนินการและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ฟ้องคดี ดังนั้นวันที่อัยการจังหวัดมีนบุรีปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แม้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า อัยการจังหวัดมีนบุรีได้ปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือผู้ฟ้องคดีเมื่อวันใด แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้ตกลงให้ความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี และมีการยื่นฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงถือได้ว่าวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าที่สุดคือ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นฟ้องสำนักงานอัยการสูงสุดภายในหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลในวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐/๒๕๕๘)

๔.๓.๒ การฟ้องคดีเกี่ยวกับความรับผิดอย่างอื่น

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๓๘๐๗ อำเภอเมืองนนทบุรี (ตลาดขวัญ) จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่ ๒๘ ตารางวา ซึ่งที่ดินดังกล่าวมีสิ่งปลูกสร้างเป็นตึกแถว ๔ ชั้นครึ่ง ๑ คูหา และพื้นลานคอนกรีต ต่อมาได้มีประกาศใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ เป็นเหตุให้ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๓๘๐๗ ถูกเวนคืน ๑๘^๕/_{๑๐} ตารางวา และสิ่งปลูกสร้างถูกเวนคืนทั้งหมด ต่อมา การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ไปปรับเงินค่าทดแทนจำนวน ๕,๑๘๒,๗๗๒.๒๐ บาท หลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขอให้การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทยเวนคืนหรือจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลืออีก ๙^๕/_{๑๐} ตารางวา ซึ่งผู้ว่าการการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทยได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ทราบว่า การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทยซื้อที่ดินดังกล่าวตามคำขอ และแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ไปปรับเงินค่าทดแทนที่ดินดังกล่าวในราคาตารางวาละ ๑๗๔,๐๗๐ บาท คิดเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๖๖๕ บาท ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ยังไม่พอใจเงินค่าทดแทนที่การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทยกำหนดให้ จึงได้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เมื่อขอเท็จจริงรับฟังได้ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้รับอุทธรณ์เงินค่าทดแทนของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ไว้พิจารณาเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓ ซึ่งรัฐมนตรีจะต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์เงินค่าทดแทนของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แต่ปรากฏว่า รัฐมนตรีมิได้วินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา และผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ก็ไม่ได้ยื่นฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันครบกำหนดดังกล่าว ต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนเฉพาะค่าทดแทนที่ดินโดยมีมติยืนยันราคาเนื่องจากค่าทดแทนเบื้องต้นเป็นธรรมแล้ว และผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔ จึงถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ไม่พอใจคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีจะต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ดังกล่าวคือ ภายในวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๕ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่นำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีในส่วนหนึ่งของเงินค่าทดแทนที่ดินเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี

นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗/๒๕๕๖)

กรณีฟ้องว่า กรุงเทพมหานครและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ถูกเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางหลวงเทศบาลสายเชื่อมระหว่าง ถนนพหลโยธินกับถนนรัตนโกสินทร์สมโภช พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่เป็นธรรม ขอให้กรุงเทพมหานครและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จ่ายเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้นให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ฟ้องคดีต้องยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี แต่มิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ อุทธรณ์เงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ กำหนดไว้ ต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้วินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่กำหนดเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้นให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยนำส่งหนังสือดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบปรากฏตามใบตอบรับทางไปรษณีย์ที่ระบุว่าคุณฟ้องคดีได้รับไว้เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ กรณีถือได้ว่าการวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันมีสถานะเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและได้นำคดีมาฟ้อง โดยมีคำขอให้ศาลพิพากษาให้กรุงเทพมหานครและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจ่ายเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้นให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามหนังสือลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ทางไปรษณีย์เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ ย่อมถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้

ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาล เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติข้างต้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๗/๒๕๕๖ และที่ ๒๘๒/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

คดีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงในชั้นพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นว่า ผู้ฟ้องคดี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ อุทธรณ์ขอเพิ่มค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ ที่ถูกเวนคืนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ คือ ภายในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงต่อศาลปกครองชั้นต้นว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงเป็นกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับ คำอุทธรณ์ ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้องฟ้องคดีต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันพ้นกำหนดหกสิบวัน ตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คือ ต้องยื่นฟ้องคดีภายในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา จึงเป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏในชั้นอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แล้ว ตามหนังสือ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงเป็นกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มิได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่การที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ นั้น ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดมีคำวินิจฉัยไว้เป็นบรรทัดฐาน ว่า คำวินิจฉัยอุทธรณ์ในกรณีนี้เป็นคำสั่งทางปกครองและเป็นการกระทำทางปกครองที่ กระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดี อันทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายตาม มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อคดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจ ตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้อง ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่

มีเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานปรากฏในชั้นอุทธรณ์ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้วก่อนยื่นฟ้องคดีนี้ แต่ผู้ฟ้องคดีชี้แจงต่อศาลปกครองชั้นต้นโดยผิดหลงไปว่ายังมีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแม้จะไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อใด แต่เมื่อหนังสือฉบับดังกล่าวลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงสันนิษฐานได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่ก่อนวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ และถือได้ว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มายื่นฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นกรณีอื่น ๆ

กรณีมหาวิทยาลัยมหิดลฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ลาออกจากราชการตามมาตราการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงมาตรการที่ ๑ มาตรการสนับสนุนผู้ประสงค์จะเริ่มอาชีพใหม่นอกระบบราชการ ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยมหิดล ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗ เป็นต้นไป และได้รับเงินช่วยเหลือตามพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตราการพัฒนาของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นเงินจำนวน ๔๑๐,๔๙๕ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้กลับเข้ารับราชการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในตำแหน่งรองศาสตราจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๙ มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๙ ถึง ๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการกระทำที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ตามมาตราการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงมาตรการที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาข้างต้น และขัดต่อมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ที่ไม่ให้ผู้ซึ่งออกจากราชการตามมาตราการพัฒนาดังกล่าวกลับเข้ารับราชการประจำในสังกัดฝ่ายบริหารอีก ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีส่งคืนเงินช่วยเหลือที่ได้รับจากการเข้าร่วมมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนแก่ผู้ฟ้องคดีพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๒.๗๘ ต่อปี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ปฏิเสธการคืนเงินจำนวนดังกล่าว กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอนแก่นเพื่อขอเรียกเงินช่วยเหลือฯ คืนจากผู้ถูกฟ้องคดี ต่อมา เมื่อศาลปกครองขอนแก่นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเนื่องจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามมิใช่ส่วนราชการที่อนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีลาออกจากราชการจึงไม่ใช่ผู้เดือดร้อนเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงกรมบัญชีกลางเนื่องจากเห็นว่ากระทรวงการคลังเป็นผู้เสียหายจากการกระทำดังกล่าว กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการฟ้องร้องเรียกเงินช่วยเหลือที่จ่ายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีคืน กรณีจึงเห็นว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เป็นอย่างช้า ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว โดยไม่จำเป็นต้องรอหนังสือแจ้งจากกรมบัญชีกลาง การที่ผู้ฟ้องคดีนี้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลในวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีแล้วตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๖/๒๕๕๖)

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอมฟ้องว่า องค์การบริหารส่วนตำบลสะกอมมีคำสั่งลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ลงโทษไล่ผู้ถูกฟ้องคดี (ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม (นักบริหารงาน อบต.) ระดับ ๗) ออกจากราชการ เนื่องจากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป และมีหนังสือเรียกเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่นจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีรับไปโดยไม่มีสิทธิระหว่างวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ รวมเป็นเงิน ๑๔๖,๖๔๗.๐๙ บาท แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉยไม่ชำระเงินคืน ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ย นั้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอมมีคำสั่งลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ลงโทษไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป จึงถือได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอมรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ในวันที่องค์การบริหารส่วนตำบลสะกอมมีคำสั่งไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงชอบที่จะยื่นฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ จึงพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๕/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัสจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๒ ครั้ง กล่าวคือ ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีถูกทหารซึ่งตั้งด่านที่หน้าโรงพยาบาลหัวเฉียวทำร้ายร่างกาย ได้รับบาดเจ็บสาหัสบริเวณดวงตาด้านซ้ายและหัวไหล่ด้านขวา ครั้งที่สอง เมื่อวันที่ ๑๔

พฤษภาคม ๒๕๕๓ บริเวณถนนราชปรารภ ผู้ฟ้องคดีถูกยิงที่แขนซ้าย ซึ่งต้องได้รับเงินเยียวยาตามหลักเกณฑ์สำหรับผู้ที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสเป็นเงินจำนวน ๑,๑๒๕,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ให้จ่ายเงินเยียวยาแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง (ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๓) ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อขอรับเงินเยียวยาตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีไปรับเงินเยียวยาเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ตามที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดี ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าผู้ฟ้องคดีได้รับเงินเยียวยา กรณีได้รับบาดเจ็บจากการถูกยิงที่แขนซ้าย เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เป็นเงินชดเชย จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ บาท รวมกับค่ารักษาพยาบาลตามที่จ่ายจริง จำนวน ๒,๑๑๖ บาท รวมเป็นเงิน ๖๗๗,๑๑๖ บาท หักด้วยเงินชดเชยที่ผู้ฟ้องคดีเคยได้รับไปแล้วทั้งหมด จำนวน ๙๑,๙๐๖ บาท คงเหลือเงินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจริง เป็นเงินจำนวน ๕๘๕,๒๑๐ บาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับบาดเจ็บสาหัสทั้งสองเหตุการณ์ จึงเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือเยียวยาตามหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรมตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ สำหรับผู้ที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสเป็นเงินจำนวน ๑,๑๒๕,๐๐๐ บาท แต่ผู้ฟ้องคดียังได้รับเงินเยียวยาไม่ครบตามสิทธิ อีกทั้ง ยังได้หักเงินที่ผู้ฟ้องคดีเคยได้รับไปแล้ว กล่าวคือ นำเงินชดเชยที่ผู้ฟ้องคดีเคยได้รับในอีกเหตุการณ์หนึ่งมาหักในเหตุการณ์นี้ด้วย ซึ่งไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับเงินเยียวยาสำหรับเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับบาดเจ็บสาหัสที่ดวงตาข้างซ้ายและหัวไหล่ขวาอีกเป็นเงิน ๑,๑๒๕,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง นั้น เมื่อได้คำนึงถึงความประสงค์อันแท้จริงของผู้ฟ้องคดีแล้ว ย่อมเห็นได้ว่า เป็นคำขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจ่ายเงินเยียวยาความเสียหายจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง (ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๓) กรณีผู้ฟ้องคดีถูกยิงที่แขนซ้ายได้รับบาดเจ็บสาหัสให้ครบตามสิทธิที่ผู้ฟ้องคดีพึงได้รับตามหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักสิทธิมนุษยชนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ กรณีของผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับบาดเจ็บสาหัสจึงต้องได้รับเงินเยียวยาสำหรับผู้ที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสเป็นเงินจำนวน ๑,๑๒๕,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับเงินเยียวยาสำหรับเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๓ ที่ผู้ฟ้องคดีได้รับบาดเจ็บสาหัสที่ดวงตาข้างซ้ายและหัวไหล่ขวาอีกเป็นเงิน ๑,๑๒๕,๐๐๐ บาท กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ

ความรับผิดชอบอื่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปรับเงินเยียวยาความเสียหายจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง (ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๓) ตามที่ผู้ฟ้องคดีได้ลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือเยียวยาทางการเงินตามหลักมนุษยธรรมตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ โดยรัฐบาลกำหนดจัดพิธีรับมอบเงินเยียวยาในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ สถานสงเคราะห์บ้านราชวิถี ผู้ฟ้องคดีได้ไปรับเงินเยียวยาในวันดังกล่าว และได้ทราบมติของคณะทำงานช่วยเหลือเยียวยาทางการเงินตามหลักมนุษยธรรมสำหรับผู้เสียหายกลุ่มที่ ๑ ที่วินิจฉัยให้จ่ายเงินชดเชยกรณีบาดเจ็บไม่สาหัสแก่ผู้ฟ้องคดีกรณีถูกยิงที่แขนซ้าย ส่วนเหตุการณ์ที่ผู้ฟ้องคดีถูกทำร้ายบริเวณหน้าโรงพยาบาลหัวเฉียว คณะทำงานฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีไม่ถือเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินเยียวยาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ไปรับเงินเยียวยา ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ จึงเป็นการยื่นฟ้องที่พ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินฟ้องเรียกเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษ ค่าครองชีพคืนจากนาย ภ. ซึ่งเดิมเป็นลูกจ้างประจำในสังกัดของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สืบเนื่องมาจากนาย ภ. กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำสั่งลงโทษไล่นาย ภ. ออกจากงานย้อนหลังตั้งแต่วันที่ราชการเป็นต้นไป ซึ่งก่อให้เกิดความรับผิดชอบแก่นาย ภ. ที่จะต้องคืนเงินดังกล่าวที่ได้รับไปในระหว่างนั้น ตามมาตรา ๕๑ ประกอบมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น เมื่อปรากฏว่ารองเลขาธิการรักษาการแทนเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ ลงโทษไล่นาย ภ. ออกจากงาน จึงถือว่าสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รู้หรือควรรู้ถึงการที่ได้จ่ายเงินดังกล่าวให้นาย ภ. โดยไม่ชอบซึ่งเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ในวันดังกล่าวแล้ว การที่นำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุ

แห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๓/๒๕๕๕)

๔.๔ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

๔.๔.๑ การหับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้าง

๑) กรณีหน่วยงานทางปกครองผู้ว่าจ้างฟ้องผู้รับจ้าง

การฟ้องขอให้ชำระค่าปรับอันเนื่องมาจากการผิดสัญญาจ้าง

เดิมองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาทได้นำคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้างก่อสร้างถนนลาดยางสายกลางหมู่บ้าน (จาก กม. ๐+๐๐๐ ถึง กม. ๑+๒๗๕) หมู่ที่ ๕-๑๓ ตำบลดงคอน อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ตามสัญญาลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ในคดีนี้ยื่นฟ้อง บริษัท พ. ต่อศาลปกครองกลาง โดยศาลมีคำพิพากษาว่า การที่นาย ช. ได้ทำหนังสือมอบอำนาจให้นาย พ. ดำเนินการยื่นแบบขอเสนอการประมูลจ้าง และมอบอำนาจให้นางสาว ม. เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้างดังกล่าว นั้น มิใช่เป็นการกระทำในนามของกรรมการ ซึ่งเป็นตัวแทนของบริษัท พ. แต่เป็นการกระทำในฐานะส่วนตัวของนาย ช. ซึ่งหากมีการผิดสัญญากันหรือก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาทก็ชอบที่จะฟ้องนาย ช. ให้รับผิดชอบเป็นการส่วนตัวได้ และพิพากษายกฟ้อง ซึ่งเป็นกรณีการฟ้องผิดตัว ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาทจึงชอบที่จะฟ้องนาย ช. เป็นคดีใหม่ภายใต้บทบัญญัติว่าด้วยระยะเวลาการฟ้องคดี เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังจากการทำสัญญาพิพาทดังกล่าว จนกระทั่งถึงกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดตามสัญญา องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาทมิได้รับมอบงานก่อสร้างตามสัญญา องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาทจึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๙ ส่งถึงกรรมการผู้จัดการ บริษัท พ. แจ้งการบอกเลิกสัญญาและขอให้ชำระค่าปรับภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ จึงเห็นได้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาทย่อมรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๙ การฟ้องคดีดังกล่าวจึงต้องฟ้องภายในกำหนดระยะเวลาห้าปีนับตั้งแต่วันดังกล่าว แม้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาทได้นำข้อพิพาทในคดีนี้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น ก็มิได้เป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลง หรือมีผลให้ระยะเวลาในการรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีต้องเปลี่ยนแปลงไป เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาทนำคดีนี้มายื่นฟ้องเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๖/๒๕๕๕)

กรณีที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ทำสัญญาว่าจ้างบริษัท ด. ให้เป็นผู้พัฒนาโปรแกรมและติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ โดยมีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญา เมื่อครบกำหนดตามสัญญาจ้างเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓ บริษัท ด. ไม่ปฏิบัติตามสัญญา โดยส่งมอบงานไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในสัญญาทำให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้รับความเสียหาย กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แจ้งให้บริษัท ด. ดำเนินการส่งมอบงานตามสัญญาและได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงบริษัท ด. เพื่อบอกเลิกสัญญาพร้อมแจ้งให้ชำระค่าปรับภายในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ และได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ให้ชดใช้เงินตามสัญญาค้ำประกันภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง นั้น สัญญาพิพาทเป็นสัญญาทางปกครองตามบทนิยามของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง อันอยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งคดีนี้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลได้วินิจฉัยแล้วว่าเป็นคดีอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลแพ่งจึงมีคำสั่งให้โอนคดีนี้ไปยังศาลปกครองตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๕๒ เมื่อความปรากฏว่ากรมส่งเสริมสหกรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงบริษัท ด. บอกเลิกสัญญาพร้อมแจ้งให้ชำระค่าปรับ วันที่กรมส่งเสริมสหกรณ์รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอันเป็นวันเริ่มต้นของการยื่นฟ้องคดีจึงเป็นวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ลงนามในหนังสือฉบับดังกล่าวเพื่อบอกเลิกสัญญากับบริษัท ด. สิทธิเรียกร้องของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในคดีนี้ จึงย่อมใช้บังคับได้นับแต่วันดังกล่าว กรมส่งเสริมสหกรณ์ชอบที่จะบังคับให้เป็นไปตามสิทธิเรียกร้องของตนโดยการฟ้องคดีต่อศาล อันเป็นการเริ่มต้นนับระยะเวลาในการฟ้องคดีตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เมื่อกรมส่งเสริมสหกรณ์ยื่นคำฟ้องต่อศาลแพ่งเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อีกทั้ง หากนับแต่วันที่เปิดทำการศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ก็ตาม คดีย่อมพ้นกำหนดระยะเวลาแห่งการฟ้องคดีเช่นกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖/๒๕๕๗)

การฟ้องขอให้ชำระค่าปรับอันเนื่องมาจากการผิดสัญญาจ้าง และค่าเสียหายอันเกิดจากความชำรุดบกพร่อง

กรณีกรมโยธาธิการและผังเมืองฟ้องว่า ได้ทำสัญญาว่าจ้างบริษัท ห. ก่อสร้างระบบระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย เทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ตามสัญญาลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๐ ในวงเงิน ๓๗๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยบริษัทดังกล่าว ได้นำหนังสือค้ำประกันสัญญาของบริษัท ข. ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๐ เป็นจำนวนเงิน ๑๘,๙๗๕,๐๐๐ บาท มามอบให้แก่กรมโยธาธิการและผังเมืองเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา บริษัท ห. ได้ดำเนินการก่อสร้างและส่งมอบงานงวดสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ซึ่งคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานงวดสุดท้ายไว้แล้วเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ตรวจสอบพบความชำรุดบกพร่องหลายรายการ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๖ แจ้งให้บริษัท ห. เร่งดำเนินการตรวจสอบและซ่อมแซมความชำรุดบกพร่องดังกล่าว และได้มีหนังสือแจ้งให้ดำเนินการอีกหลายครั้ง แต่บริษัทฯ ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการหาผู้รับจ้างเพื่อดำเนินการซ่อมแซมงานที่ชำรุดบกพร่อง ปรากฏว่าบริษัท อ. เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดเป็นเงิน ๕๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท จากนั้นผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ แจ้งให้บริษัท ห. นำเงินจำนวน ๓๒,๑๒๔,๐๐๐ บาท และมีหนังสือลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ แจ้งให้บริษัท ข. นำเงินจำนวน ๑๘,๙๗๕,๐๐๐ บาท ไปชำระให้แก่กรมโยธาธิการและผังเมือง ภายในวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๒ บริษัท ข. มีหนังสือลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓ แจ้งปฏิเสธการชำระเงินตามหนังสือค้ำประกัน ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีต่อศาลขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญา รับผิดชอบใช้เงินจำนวน ๒๖,๗๑๕,๒๔๘.๙๔ บาท พร้อมดอกเบี้ย นับการที่กรมโยธาธิการและผังเมืองซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองทำสัญญาว่าจ้างบริษัท ห. ก่อสร้างระบบระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย เทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก สัญญาดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาที่จัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค อันเป็นสัญญาทางปกครอง กรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาดังกล่าวจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อสัญญาหลักเป็นสัญญาทางปกครองซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองแล้ว กรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาค้ำประกันดังกล่าวจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท ห. ได้ส่งมอบงานงวดสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานงวดสุดท้ายไว้แล้วเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ต่อมา กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ตรวจสอบแล้วพบว่า งานก่อสร้างเครื่องจักร

และองค์ประกอบต่าง ๆ ของโครงการมีข้อขัดแย้งหรือข้อสงสัยหลายรายการ กรมโยธาธิการ และผังเมืองจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๖ แจ้งให้บริษัทฯ เร่งดำเนินการตรวจสอบ และซ่อมแซมความชำรุดบกพร่องให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๖ ตามสัญญา ข้อ ๗ กรณีจึงถือว่ากรมโยธาธิการและผังเมืองได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเพื่อให้ บริษัท ห. รับผิดชอบตามสัญญาแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๖ โดยชอบที่จะฟ้องคดีต่อศาล ภายในห้าปีนับแต่วันดังกล่าว กล่าวคือ ต้องยื่นฟ้องภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๑ ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การที่กรมโยธาธิการและผังเมือง ไม่ได้ยื่นฟ้องบริษัท ห. ให้รับผิดชอบตามสัญญาภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๑ จึงทำให้คดีพิพาท ตามสัญญาจ้างก่อสร้างดังกล่าวพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าวแล้ว ดังนั้น การที่กรมโยธาธิการและผังเมืองยื่นฟ้องบริษัท ห. ซึ่งเป็นผู้ค้าประกัน การปฏิบัติตามสัญญาจ้างก่อสร้างดังกล่าว อันเป็นสัญญาอุปกรณ์ต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ก็เป็นอันพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีแล้วด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๙๓/๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๗/๒๕๕๗)

๒) กรณีผู้รับจ้างฟ้องหน่วยงานทางปกครองผู้ว่าจ้าง

การฟ้องขอให้ชำระเงินเพิ่มค่าก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้

(คำ K)

สัญญาจ้างก่อสร้างหอประชุมอำเภอชุมตาบง อำเภอชุมตาบง จังหวัด นครสวรรค์ พร้อมครุภัณฑ์ประกอบอาคาร จำนวน ๑ หลัง ระหว่างบริษัท อ. กับจังหวัดนครสวรรค์ เป็นสัญญาทางปกครอง เมื่อคดีนี้บริษัท อ. ฟ้องว่า ได้ส่งมอบงานจ้างงวดสุดท้ายตามสัญญาจ้าง และจังหวัดนครสวรรค์ได้จ่ายเงินค่าจ้างตามสัญญาครบถ้วนแล้ว ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เห็นชอบมาตรการการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้าง โดยให้ช่วยเหลือจ่ายเป็น เงินชดเชยเพิ่มเติมค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (คำ K) สำหรับงานที่ได้ ดำเนินการก่อสร้างระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ และได้มี การส่งมอบงานงวดสุดท้ายแล้ว บริษัท อ. เห็นว่าตนเป็นผู้ที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับความช่วยเหลือดังกล่าว จึงได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ เพื่อขอรับเงินชดเชย กับจังหวัดนครสวรรค์ เป็นเงิน ๕,๖๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมา สำนักงบประมาณได้พิจารณาอนุมัติให้ กรมการปกครองเบิกจ่ายเงินชดเชยให้แก่บริษัท อ. เป็นเงิน ๑๐๖,๖๖๐ บาท แต่บริษัท อ. เห็นว่า จังหวัดนครสวรรค์ยังคงค้างจ่ายเงินชดเชยอีกเป็นเงิน ๔๖๔,๒๖๔.๐๕ บาท จึงนำคดีมาฟ้อง ต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จังหวัดนครสวรรค์จ่ายเงินชดเชยเพิ่ม

พร้อมดอกเบี้ยให้แก่บริษัท อ. นั้น กรณีถือว่ามีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับการจ่ายเงินชดเชยเพิ่มเติมค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) และดอกเบี้ย ตามสัญญาจ้างก่อสร้างดังกล่าว คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ เพื่อขอรับเงินชดเชยกับจังหวัดนครสวรรค์ เป็นเงิน ๕,๖๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมา จังหวัดนครสวรรค์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ เรื่อง เงินค่าชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่า K) แจงให้บริษัท อ. ทราบถึงกรณีที่กรมการปกครองได้รับแจ้งจากสำนักงานประมาณอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินชดเชยให้แก่บริษัท อ. เป็นเงิน ๑๐๖,๖๖๐ บาท และจังหวัดนครสวรรค์จะดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้บริษัท อ. ต่อไป ซึ่งบริษัท อ. ได้รับเงินจำนวนดังกล่าวแล้ว กรณีถือว่าบริษัท อ. ได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนับแต่วันที่บริษัท อ. ได้รับทราบหนังสือของจังหวัดนครสวรรค์ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ซึ่งแม้ข้อเท็จจริงจะไม่ปรากฏว่าบริษัท อ. ได้รับทราบหนังสือของจังหวัดนครสวรรค์ดังกล่าวเมื่อใด แต่เมื่อนับจากวันที่จังหวัดนครสวรรค์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ และบริษัท อ. ได้นำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แล้ว กรณีจึงเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๓๑/๒๕๕๗)

การฟ้องขอให้ชำระเงินค่าจ้างและคืนหลักประกันตามสัญญาจ้างก่อสร้าง

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบลจะแหน จำนวน ๕ สัญญา ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๓/๒๕๕๐ เลขที่ ๔/๒๕๕๐ เลขที่ ๕/๒๕๕๐ เลขที่ ๖/๒๕๕๐ และเลขที่ ๗/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๙ วงเงินค่าจ้าง ๑,๙๙๐,๐๐๐ บาท และสิ้นสุดสัญญาวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เช่นเดียวกันทุกฉบับ ในระหว่างการปฏิบัติงานตามสัญญาเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือขอขยายเวลาการก่อสร้างและยกเว้นค่าปรับ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เห็นชอบมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างที่ได้รับความเดือดร้อนจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ องค์การบริหารส่วนตำบลจะแหนจึงได้ขยายเวลาให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสัญญาจ้างเลขที่ ๔/๒๕๕๐ และเลขที่ ๗/๒๕๕๐ ออกไปอีก ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ จนถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ซึ่งผู้ฟ้องคดี

ก็ไม่สามารถทำงานจนแล้วเสร็จ องค์การบริหารส่วนตำบลจะแทนจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีรีบเข้ามาดำเนินการภายใน ๓ วัน หากไม่ดำเนินการ องค์การบริหารส่วนตำบลจะแทนจะดำเนินการตามระเบียบต่อไป ต่อมา องค์การบริหารส่วนตำบลจะแทนได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แจ้งผู้ฟ้องคดีขอยกเลิกสัญญาจ้าง ทั้ง ๕ สัญญา และริบหลักประกันสัญญา หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ องค์การบริหารส่วนตำบลจะแทนได้ดำเนินการว่าจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานจนแล้วเสร็จ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๑ เพื่อขอให้คืนหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา และคืนค่าปรับพร้อมเบิกจ่ายเงินในส่วนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว แต่องค์การบริหารส่วนตำบลจะแทน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลจะแทนชำระเงินค่าจ้าง ส่วนที่เหลือตามที่ได้ทำงานจริง จำนวน ๒,๗๓๘,๘๓๐ บาท และคืนหนังสือค้ำประกัน จำนวน ๕ ฉบับ วงเงิน ๕๒๘,๐๐๐ บาท พร้อมค่าธรรมเนียม จำนวน ๔๒,๒๔๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๓๐๘,๐๗๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับแต่วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไปจนกว่าชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น กรณีจึงเป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แจ้งผู้ฟ้องคดีขอยกเลิกสัญญาจ้างทั้ง ๕ สัญญา และริบหลักประกันสัญญา โดยได้แจ้งหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังบ้านเลขที่ ๓๗/๑๒๖ หมู่ที่ ๑ ซอยรามคำแหง ๘๘ แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร อันเป็นที่ตั้ง สำนักงานของผู้ฟ้องคดีตามที่อยู่ในหนังสือรับรองการจดทะเบียนของบริษัท ซึ่งเป็นภูมิลำเนา ของผู้ฟ้องคดี และเป็นที่อยู่ตามที่ผู้ฟ้องคดีระบุไว้ในสัญญา จึงถือว่าการแสดงเจตนาบอกเลิกสัญญา และริบหลักประกันตามหนังสือแจ้งขององค์การบริหารส่วนตำบลจะแทนดังกล่าว นั้น มีผลเป็น การบอกเลิกสัญญาโดยชอบแล้วตั้งแต่วันที่หนังสือดังกล่าวไปถึงที่อยู่ของผู้ฟ้องคดี คือ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ตามมาตรา ๑๖๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กรณีจึงต้องถือว่าวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี คือ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองทางไปรษณีย์ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๒/๒๕๕๗)

๔.๔.๒ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาสัมปทาน

กรณีบริษัท ศ. ได้รับสัมปทานทำไม้หวงห้ามธรรมดา นอกจากไม้สัก กับกระทรวงเทศและสหกรณ์ จำนวน ๕ สัมปทาน มีกำหนดระยะเวลา ๓๐ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๖ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ ว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะระงับการทำไม้ในเขตป่าสัมปทานทั้งสิ้น ที่มีอยู่ขณะนั้น และมีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พ.ศ. ๒๕๓๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๓๒ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีให้สัมปทานทำไม้หวงห้ามทุกชนิด (เว้นสัมปทานทำไม้ป่าชายเลน) ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ทุกสัมปทานสิ้นสุดลงทั้งแปลง และมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๒ แจ้งให้บริษัท ศ. ทราบว่า สัมปทานป่าไม้หวงห้ามธรรมดา นอกจากไม้สักที่บริษัท ศ. เป็นผู้รับสัมปทานทุกสัมปทานสิ้นสุดตามคำสั่งดังกล่าว และให้บริษัท ศ. หยุดการทำไม้โดยสิ้นเชิง และทันทีที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ พร้อมทั้งให้เคลื่อนย้ายอุปกรณ์การทำไม้และคนงานออกจากป่า ต่อมา บริษัท ศ. ได้มีคำขอให้อธิบดีกรมป่าไม้ถอนเงินค่าประกันความผิดตามเงื่อนไขสัมปทานและเงินค่าธรรมเนียมรายต้นคืน และบริษัท ศ. ได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องเรียกเงินดังกล่าวต่อศาลแพ่ง โดยศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลแพ่งที่พิพากษายกฟ้องบริษัท ศ. ต่อมา บริษัท ศ. มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมป่าไม้ขอถอนเงินค่าประกันความผิดตามเงื่อนไขสัมปทาน และเงินค่าตอบแทนไม้รายต้นดังกล่าวอีกครั้ง อธิบดีกรมป่าไม้มีหนังสือลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ แจ้งกับบริษัท ศ. ว่าไม่อาจชำระเงินตามที่เรียกร้องได้ บริษัท ศ. จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีกรมป่าไม้ให้คืนเงินประกันความผิดตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ และเงินค่าตอบแทนไม้รายต้นดังกล่าวอีก และบริษัท ศ. ได้อุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีกรมป่าไม้ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ แต่อธิบดีกรมป่าไม้มีหนังสือลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ปฏิเสธการจ่ายเงินดังกล่าว บริษัท ศ. จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลเพื่อขอค่าชดเชยดังกล่าว นั้น การยื่นขอเงินค่าชดเชยในส่วนของเงินประกันความผิดป่าสัมปทาน เงินค่าธรรมเนียมไม้รายต้น และเงินค่าตอบแทนไม้รายต้นไม้พื้นที่ชีวมวล เป็นค่าชดเชยที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการระงับการทำสัมปทานป่าไม้ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีคำสั่งลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๓๒ ระงับการทำสัมปทานป่าไม้ของบริษัท ศ. จึงถือว่ามีเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดขึ้นนับแต่วันที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีคำสั่งให้ระงับการทำสัมปทานป่าไม้ของบริษัท ศ. ในวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๓๒ การที่บริษัท ศ. ได้ยื่นขอเงินชดเชยดังกล่าวต่อกรมป่าไม้

และอธิบดีกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ได้รับการปฏิเสธ บริษัท ศ. จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอเงินค่าชดเชยดังกล่าวเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ กรณีจึงถือว่าบริษัท ศ. นำคดีมาฟ้องเมื่อเกินระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี พันระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๔๖/๒๕๕๗)

๔.๔.๓ การห้ระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทุนการศึกษา

สัญญารับทุนการศึกษาภายในประเทศภาคนอกเวลาระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้รับทุน มีวัตถุประสงค์แห่งสัญญาคือ เมื่อผู้รับทุนสำเร็จการศึกษาแล้ว ผู้รับทุนจะเข้ารับราชการตามคำสั่งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครและตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา กรณีจึงเห็นได้ว่าสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตกลงให้การสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยมีข้อผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องทำการสอนในสถานศึกษาอันเป็นการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐ สัญญาดังกล่าวจึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนสัญญาค้ำประกันระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นสัญญาค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นสัญญาทางปกครองและเป็นสัญญาประชาชน สัญญาค้ำประกันดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นสัญญาอุปกรณณ์ เมื่อข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาประชาชนอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาค้ำประกันของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองเช่นเดียวกัน เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้รับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เข้าทำสัญญากับผู้ฟ้องคดีตามสัญญาทุนการศึกษาในประเทศภาคนอกเวลา ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๔ โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งสัญญาดังกล่าวกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ศึกษาให้สำเร็จระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ แต่ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลารับทุนการศึกษาตามสัญญาในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถศึกษาให้สำเร็จได้ และโดยที่ข้อ ๖ ของสัญญาดังกล่าวกำหนดว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะรายงานตัวต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครภายใน ๗ วันก่อนวันสิ้นสุดของสัญญานี้ ถ้าพ้นกำหนดอายุสัญญาให้ถือว่าผิดสัญญานับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันสิ้นสุดของสัญญาเป็นต้นไป กรณีจึงเห็นได้ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาและไม่รายงานตัวต่อ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครผู้ฟ้องคดีภายใน ๗ วัน ก่อนวันสิ้นสุดของสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นผู้ผิดสัญญา นับแต่วันถัดจากวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดของสัญญา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจึงมีสิทธิเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ชดใช้เงินทุนและเบี้ยปรับได้ตั้งแต่วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๖ เพราะถือว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันดังกล่าว ซึ่งมีใช้วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือแจ้งคณะผู้บริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครว่าไม่สามารถศึกษาให้สำเร็จตามสัญญาได้ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครชอบที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในห้าปี คือ ภายในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๑ การที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครนำคดีนี้ มาฟ้องต่อศาลปกครองในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดห้าปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และเมื่อการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญารับทุนการศึกษาในประเทศภาคนอกเวลา ระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นสัญญาประชาชน ได้นำมาฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว การฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้รับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันซึ่งเป็นสัญญาอุปกรณ์ ก็ต้องฟ้องต่อศาลปกครองภายในระยะเวลาเดียวกัน กับสัญญาประชาชน ตามมาตรา ๑๙๓/๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คำฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีด้วยเช่นกัน สำหรับกรณีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๒ รับสภาพหนี้และขอผ่อนผันชำระหนี้กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร นั้น เนื่องจากเป็นการกระทำภายหลังสิ้นสุดระยะเวลาแห่งการฟ้องคดี หนังสือดังกล่าวจึงเป็นการรับสภาพความผิดโดยมีหลักฐานเป็นหนังสือตามมาตรา ๑๙๓/๒๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีผลให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสามารถใช้สิทธิเรียกร้องตามมาตรา ๑๙๓/๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ก็ทำให้การฟ้องคดีที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เป็นการฟ้องคดีภายในระยะเวลาในภายหลังไม่ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๔๓/๒๕๕๕)

สัญญาของผู้เข้ารับการศึกษาเป็นนักเรียนจำอากาศของโรงเรียนจำอากาศ ฉบับลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ ที่นาย ฐ. ทำไว้กับกองทัพอากาศเป็นสัญญาที่คู่สัญญา อย่างน้อยฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง และมีลักษณะเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ จึงเป็นสัญญาทางปกครอง ส่วนสัญญาค้ำประกัน ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ ที่พันจ่าอากาศ อ. ทำไว้กับกองทัพอากาศ โดยยอมผูกพันตนต่อกองทัพอากาศเข้าเป็น ผู้ค้ำประกันหนี้ที่นาย ฐ. จะพึงต้องชำระแก่กองทัพอากาศตามสัญญาผู้เข้ารับการศึกษา

เป็นนักเรียนจำอากาศดังกล่าว เป็นสัญญาอุปกรณ์ของสัญญาทางปกครอง เมื่อคดีนี้กองทัพอากาศฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีประพฤติผิดสัญญาค่าประกัน โดยไม่ชำระเงินค่าผิดสัญญาการศึกษาให้ครบถ้วนตามจำนวนที่พึงต้องชดใช้ตามสัญญา จากการที่นาย ฐ. ประพฤติผิดสัญญาของผู้ได้รับการศึกษาเป็นนักเรียนจำอากาศ ฉบับลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ ขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๑๒๐,๘๐๐ บาท ให้แก่กองทัพอากาศ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างที่นาย ฐ. เป็นนักเรียนจำอากาศ ศึกษาในสาขาวิชาสื่อสาร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ นาย ฐ. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ ขอลาออกจากความเป็นนักเรียนจำอากาศเพื่อไปศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาอื่น ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ อนุญาตให้นาย ฐ. ลาออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไปกับให้กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ดำเนินการเรียกเก็บเงินค่าปรับชดใช้กรณีผิดสัญญาการศึกษาให้แก่ทางราชการ กรณีเช่นนี้ถือได้ว่านาย ฐ. ประพฤติผิดสัญญาเข้ารับการศึกษานักเรียนจำอากาศตั้งแต่วันที่นาย ฐ. ลาออกจากความเป็นนักเรียนจำอากาศ คือวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ กองทัพอากาศจึงอาจเรียกร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้เงินค่าปรับจากการผิดสัญญาของนาย ฐ. นับแต่วันดังกล่าว อันเป็นวันที่กองทัพอากาศอาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้ และวันดังกล่าวถือได้ว่าเป็นวันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ แต่เมื่อคดีนี้กองทัพอากาศได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ อนุญาตให้นาย ฐ. ลาออกจากราชการ และให้กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ดำเนินการเรียกเก็บเงินค่าปรับชดใช้กรณีผิดสัญญาการศึกษาให้แก่ทางราชการ กรณีจึงต้องถือว่ากองทัพอากาศได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ การที่กองทัพอากาศนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามนัยมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๑/๒๕๕๗)

๔.๔.๔ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน

กรณีที่มีการทางพิเศษแห่งประเทศไทยฟ้องว่า การทางพิเศษแห่งประเทศไทยกับนาย ฐ. ได้ตกลงทำสัญญาซื้อขายที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๓๙๐ และเลขที่ ๒๔๒๘ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เพื่อสร้างทางพิเศษโครงการระบบทางด่วนสายบางปะอิน-ปากเกร็ด ตามสัญญาลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ซึ่งการทางพิเศษ

แห่งประเทศไทยในฐานะคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง และสัญญาดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินที่ตกลงซื้อขายไปจัดสร้างทางพิเศษ อันเป็นการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค สัญญาดังกล่าวจึงเป็นสัญญาทางปกครอง การทางพิเศษแห่งประเทศไทยฟ้องว่าภายหลังจากที่มีการรังวัดที่ดินแล้วปรากฏว่า ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๕๓๙๐ ถูกเวนคืนเนื้อที่เพิ่มขึ้นอีก ๕๙^๙/_{๑๐๐} ตารางวา การทางพิเศษแห่งประเทศไทยจะต้องจ่ายเงินค่าทดแทนเพิ่มให้แก่ นาย ฐ. จำนวน ๕๙๘,๐๐๐ บาท ส่วนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๒๘ ถูกเวนคืนเนื้อที่ลดลง ๑ งาน ๒๒^๖/_{๑๐๐} ตารางวา นาย ฐ. จึงได้รับเงินค่าทดแทนเกินไป จำนวน ๑,๒๒๖,๐๐๐ บาท ซึ่งการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้นำเงินค่าทดแทนที่ดินทั้งสองแปลงตามที่รังวัดได้มาหักกลบลบหนี้กัน ทำให้ นาย ฐ. มีหน้าที่ต้องจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินที่ได้รับเกินไปให้แก่การทางพิเศษแห่งประเทศไทย เป็นเงินจำนวน ๖๒๘,๐๐๐ บาท ต่อมา นาย ฐ. ได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๗ โดยมีนาง ร. เป็นผู้จัดการมรดกของนาย ฐ. เจ้าหน้าที่ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงนาง ร. ให้คืนเงินค่าทดแทนที่ดินที่ได้รับเกินไปแก่การทางพิเศษแห่งประเทศไทย แต่นาง ร. เพิกเฉย การทางพิเศษแห่งประเทศไทยจึงได้ยื่นฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ ในฐานะผู้จัดการมรดกและทายาทโดยธรรมของนาย ฐ. คืนเงินค่าทดแทนที่ดินซึ่งได้รับเกินไป จากเนื้อที่ที่ได้ถูกเวนคืนจริงตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญาซื้อขาย คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยในข้อ ๑.๑ วรรคท้ายของข้อสัญญาดังกล่าวได้กำหนดไว้ว่า การจ่ายเงินค่าทดแทน ที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงนั้น ให้กระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทำการรังวัดแบ่งแยกแล้วเสร็จ เมื่อพิจารณาจากคำชี้แจงของสำนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี สาขาปากเกร็ด ฟังได้ว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี สาขาปากเกร็ด ได้มีหนังสือลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๒ แจ้งไปยังผู้ฟ้องคดีให้รับทราบผลการรังวัดที่ได้จำนวนเนื้อที่ดินที่ลดลงของที่ดินตามโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๔๒๘ แล้ว ซึ่งแม้ไม่ปรากฏชัดเจนว่าการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้รับหนังสือดังกล่าว ในวันใด เมื่อผู้อำนวยการกองจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ๑ ได้มีหนังสือของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ แจ้งไปยังเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี สาขาปากเกร็ด ว่า เนื้อที่ดินของโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๒๘ ถูกแบ่งแยกเป็นทางพิเศษเป็นจำนวนเนื้อที่ ๓ ไร่ ๒ งาน ๙๐^๙/_{๑๐๐} ตารางวา ซึ่งเป็นจำนวนเนื้อที่น้อยกว่าที่ทำสัญญาซื้อขายเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ กรณีจึงถือว่าการทางพิเศษแห่งประเทศไทยรู้ผลการรังวัดอย่างช้าในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ และต้องแจ้งให้นาย ฐ. คืนเงินที่ได้รับไว้เกินภายในสามสิบวันนับแต่วันดังกล่าว ซึ่งหากนาย ฐ. ไม่คืนเงินจำนวนดังกล่าวภายในกำหนดเวลา คือ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธิฟ้องเรียกคืนเงินนับถัดจากวันดังกล่าว คือ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ซึ่งถือได้ว่าเป็นวันที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้ว

การทางพิเศษแห่งประเทศไทยจึงชอบที่จะยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้นภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันดังกล่าว ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แม้จะปรากฏข้อเท็จจริงว่า นาย ช. ถึงแก่ความตายก่อนที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยจะใช้สิทธิเรียกร้องให้คืนเงินค่าทดแทนที่ได้รับเกินไป ซึ่งเป็นเหตุให้สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ ของนาย ช. รวมทั้งหน้าที่ความรับผิดชอบในการคืนเงินค่าทดแทนที่ดินที่นาย ช. ได้รับเกินไปตกทอดเป็นมรดกแก่ทายาทโดยธรรม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นผลให้ต้องบังคับใช้อายุความตามมาตรา ๑๗๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก็ตาม เมื่อการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้ยื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๖/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๓๓๒๐ ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ได้ทำบันทึกข้อตกลงยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนกับกรมทางหลวง รวม ๒ ฉบับ เป็นเงินค่าทดแทนที่ดินค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างและต้นไม้ยืนต้น โดยได้รับเงินดังกล่าวไปแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการขยายเขตทางหลวงทำให้ห้องนอนและระเบียงบ้านของผู้ฟ้องคดีอยู่ติดแนวเวนคืนและเป็นทางโค้ง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินได้ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้แขวงทางกึ่งกำแพงเพชรจ่ายเงินค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้าง (บ้าน) เป็นเงินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อปรับปรุงบ้านให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หากไม่สามารถจ่ายได้ขอให้แขวงทางกึ่งกำแพงเพชรจ่ายค่าเสียหายประโยชน์ในการใช้ที่ดินสำหรับจอดรถและทำรั้ว พร้อมทั้งค่าเสื่อมราคาของที่ดินที่มีสิ่งปลูกสร้าง (บ้าน) เนื่องจากอยู่ติดแนวเขตเวนคืนเป็นเงินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น แขวงทางกึ่งกำแพงเพชรเป็นหน่วยงานทางปกครองและบันทึกที่ผู้ฟ้องคดีกับแขวงทางกึ่งกำแพงเพชรทำเป็นบันทึกข้อตกลงยินยอมและกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดิน สิ่งปลูกสร้างและต้นไม้ยืนต้นของผู้ฟ้องคดี โดยแขวงทางกึ่งกำแพงเพชรมิวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินดังกล่าวเพื่อมาขยายเขตทางหลวง ซึ่งเป็นสาธารณูปโภคที่ประชาชนผู้ใช้ได้รับประโยชน์โดยตรง สัญญาดังกล่าวจึงเป็นสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคอันเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ทำบันทึกข้อตกลงยินยอมระหว่างผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ ตามลำดับวันดังกล่าวจึงเป็นวันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในห้าปีนับแต่วันรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๗๘/๒๕๕๗)

๔.๔.๕ การห้ระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญากู้ยืมเงิน

กรณีกรรมการค้าต่างประเทศฟ้องว่า บริษัท อ. ได้ยื่นแบบแจ้งความจำนงขอเข้าร่วมโครงการแทรกแซงตลาดหัวมันสำปะหลัง ฤดูแล้งปี ๒๕๓๗/๔๐ และต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ บริษัท อ. ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินตามโครงการดังกล่าวกับกรรมการค้าต่างประเทศ โดยกรรมการค้าต่างประเทศตกลงยินยอมให้บริษัท อ. กู้ยืมเงินเพื่อนำไปรับซื้อหัวมันสำปะหลังสดจากเกษตรกรตามโครงการแทรกแซงตลาดหัวมันสำปะหลังฤดูแล้งปี ๒๕๓๗/๔๐ และสัญญาดังกล่าวกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ พร้อมทั้งกำหนดให้บริษัท อ. ต้องคืนเงินกู้ยืมภายในวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๔๐ ต่อมา คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ได้มีมติให้ขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปเป็นวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๐ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรรมการค้าต่างประเทศมีหนังสือลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๐ แจ้งบอกเลิกสัญญากับบริษัท อ. และบริษัท อ. ได้รับหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญาเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๑ กรรมการค้าต่างประเทศจึงต้องนำคดีมาฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งต่อมาบทบัญญัติดังกล่าวได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ บัญญัติให้ขยายระยะเวลาฟ้องคดีจากหนึ่งปีเป็นห้าปี และบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่แก้ไขใหม่ดังกล่าว เป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติที่มีผลใช้บังคับกับการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองทุกคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลด้วย บริษัท อ. ได้รับหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญาเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๑ ถือว่ากรรมการค้าต่างประเทศรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันดังกล่าว แต่ขณะผิดสัญญายังไม่มีการจัดตั้งศาลปกครอง ต่อมา ได้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ และศาลปกครองเปิดทำการตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ บรรดาข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในห้าปีนับแต่วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป กรรมการค้าต่างประเทศได้นำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลแพ่งเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ศาลแพ่งมีคำสั่งโอนคดีมายังศาลปกครองกลางตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น บรรดากระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินการไปแล้วในศาลแพ่งเป็นกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองกลางด้วย ตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อกรรมการค้าต่างประเทศได้นำคดีไปฟ้องต่อศาลแพ่งเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีนี้ภายในห้าปีนับแต่วันที่ศาลปกครองเปิดทำการ

อันเป็นการยื่นฟ้องคดีนี้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๘๙๐/๒๕๕๕)

๔.๔.๖ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญารับฝาก เก็บข้าวเปลือก แปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร และจัดจำหน่ายข้าวสาร

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๔.๔.๗ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับข้อตกลงการจ้าง ลูกจ้างของส่วนราชการ

กรณีเทศบาลตำบลเมืองนะซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองได้ทำสัญญาจ้าง ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ ตำแหน่งผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัย ทำหน้าที่ อบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนประถมศึกษา โดยมีกำหนดระยะเวลาการจ้าง ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ สัญญาดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการมอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีเข้ามา ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อร่วมดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลเมืองนะ ให้บรรลุผล อันเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และในการทำงานของผู้ฟ้องคดีจะมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ พนักงานจ้าง ซึ่งผลการประเมินการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดี ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินติดต่อกันทั้ง ๒ ครั้ง ต่ำกว่าระดับดี หลังจากนั้น นายกเทศมนตรี ตำบลเมืองนะได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลการเลิกจ้างผู้ฟ้องคดี และหนังสือ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดี เทศบาลตำบลเมืองนะจึงได้เสนอ ขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงใหม่เพื่อพิจารณาเลิกจ้าง ต่อมา คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงใหม่ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบให้เลิกจ้างผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าวไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย และการพิจารณาเลิกจ้างผู้ฟ้องคดีไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้เทศบาลตำบลเมืองนะและนายกเทศมนตรีตำบลเมืองนะ ร่วมกันออกไปรับรองแสดงผลการผ่านงานให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้คณะกรรมการพนักงาน เทศบาลจังหวัดเชียงใหม่ร่วมกันชดใช้ค่าเสียหาย จำนวน ๑,๑๘๒,๘๘๕ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่ ผู้ฟ้องคดี และให้ชำระค่าเสียหายในอนาคตเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป

เป็นเวลา ๑๐ ปี หรือจนกว่าผู้ฟ้องคดีจะประกอบวิชาชีพครูต่อไป กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบถึงการไม่ต่อสัญญาเนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหนังสือลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ และนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๓/๒๕๕๖**)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ ตำแหน่งผู้ดูแลเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำ ตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ มีกำหนดระยะเวลา ๔ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ อัตราค่าจ้างเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท ต่อมา นายองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบว่าสัญญาจ้างได้สิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ และองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำมิได้ต่อสัญญาจ้างให้กับผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ร้องทุกข์ต่อประธานคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดยโสธร แต่ปรากฏว่าผู้มีอำนาจพิจารณา คำร้องทุกข์มิได้ดำเนินการพิจารณาคำร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดยโสธร เพื่อติดตามทวงถามผลการพิจารณาคำร้องทุกข์ และหลังจากยื่นหนังสือทวงถามผลการพิจารณาคำร้องทุกข์จนถึงปัจจุบัน ผู้ฟ้องคดีทั้งสองก็ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาคำร้องทุกข์ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงนำคดีมาฟ้องขอให้องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำ จ่ายเงินค่าจ้างประจำเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๖,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง นั้น สัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ เป็นพนักงานจ้างตามภารกิจตำแหน่งผู้ดูแลเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำ เป็นสัญญาที่ให้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเข้าร่วมดำเนินงานจัดทำบริการสาธารณะ จึงเป็นสัญญาทางปกครอง แม้สัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีทั้งสองสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ แต่นายองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำยังคงให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองปฏิบัติงานในหน้าที่ต่อเนื่องตลอดมา จนถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยนายองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำมิได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองหยุดการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด ต่อมา ภายหลังจากองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบว่าสัญญาจ้างได้สิ้นสุดตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ และองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำมิได้ต่อสัญญาจ้างให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงฟ้องขอให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้ำจ่ายเงินค่าจ้างของเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙

วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเชียงคำมีข้อโต้แย้งกันแล้ว ในประเด็นเกี่ยวกับเงินค่าจ้าง ประจำเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามคำฟ้องนี้ได้ เมื่อผู้ฟ้องคดี ทั้งสองไม่ได้รับค่าจ้างของเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ ในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ จึงถือว่าวันดังกล่าว เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นฟ้องคดีนี้ ต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๔/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับการคัดเลือกให้เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ทดลองปฏิบัติงานตำแหน่งอาจารย์ ตามสัญญาจ้างทำงานพนักงานทดลองงาน มีกำหนด ระยะเวลาการจ้าง ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๔ ต่อมา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการทดลองปฏิบัติงาน เพื่อพิจารณาให้มีการต่อสัญญาจ้างเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยต่อไป ซึ่งจะต้องทำการ ประเมินผลการทดลองปฏิบัติงานจำนวน ๒ ครั้ง ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ผลการประเมินปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้คะแนนร้อยละ ๗๙ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ก่อนที่จะมีการ ประเมินครั้งที่สองได้มีการเปลี่ยนผู้ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลการทดลองปฏิบัติ งานใหม่ ทำให้การประเมินผลการทดลองปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีได้คะแนนเพียงร้อยละ ๓๙ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากนั้นคณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ก.บ.ม.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ ได้พิจารณาข้อมูล จากคณะกรรมการประเมินผลการทดลองปฏิบัติงานเพียงฝ่ายเดียว ผู้ฟ้องคดีเคยทำหนังสือ สอบถามผลการประเมินทดลองปฏิบัติงานหลายครั้ง แต่ก็ไม่ได้รับคำตอบ ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ ต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แต่อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่พิจารณา ขอร้องทุกข์ดังกล่าว จนกระทั่งคณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ก.บ.ม.) ได้มีมติในวาระพิเศษ (ประชุมลับ) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการประเมินผลการทดลองปฏิบัติงาน เป็นเหตุให้อธิการบดีมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์มีคำสั่งลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เลิกจ้างผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่ง เลิกจ้างดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แต่คณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในการประชุม เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔ มีมติยืนตามคำสั่ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้อง ขอให้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ชดใช้เงินเดือนในอัตราเดือนละ ๑๕,๒๘๕ บาท นับแต่วันที่ที่มีคำสั่ง เลิกจ้างไปจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ พร้อมดอกเบี้ย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐๙,๗๐๓.๕๗ บาท และให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ชดใช้เงินเดือน

ในอัตราเดือนละ ๑๕,๒๘๕ บาท นับแต่วันยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมไปจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา และให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ชดเชยค่าเสียหายจำนวน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นั้น เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองได้จ้างผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานทดลองปฏิบัติงานตำแหน่งอาจารย์ ซึ่งสัญญาจ้างดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาที่ให้ผู้ฟ้องคดีเข้าร่วมจัดทำบริการสาธารณะโดยตรง กรณีจึงเป็นสัญญาทางปกครอง คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทราบ การไม่ต่อสัญญาเนื่องจากการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่ผ่านตามคำสั่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อ ศาลปกครองเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๐/๒๕๕๗)

๔.๔.๘ การหับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาหลักประกันของ

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวดได้มีประกาศประมูลจ้าง ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ เพื่อก่อสร้างประปาหมู่บ้าน (แบบประปาผิวดินขนาดใหญ่) จำนวน ๑ แห่ง โดยประกาศดังกล่าวกำหนดให้ผู้เสนอราคา ต้องวางหลักประกันของพร้อมกับการยื่นประมูล และหากผู้เสนอราคาซึ่งองค์การบริหาร ส่วนตำบลเกาะหวดได้คัดเลือกแล้วไม่ไปทำสัญญาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง องค์การบริหาร ส่วนตำบลเกาะหวดจะริบหลักประกันของหรือเรียกร้องจากผู้ออกหนังสือค้ำประกันของทันที เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด ด. ยินยอมผูกพันตนตามประกาศขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวด ด้วยการเข้าเสนอราคาและยื่นหลักประกันของต่อองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวด จึงถือว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ด. ได้แสดงเจตนาสนองรับคำเสนอขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวด และก่อให้เกิดสัญญาประเภทหนึ่งเรียกว่า “สัญญาหลักประกันของ” โดยที่สัญญาหลักประกันของ มีคู่สัญญาฝ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวดเป็นหน่วยงานทางปกครอง และเป็นสัญญา ที่คู่สัญญาฝ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวดมีเอกสิทธิ์ในการเลือกคู่สัญญา ควบคุม การปฏิบัติตามสัญญา แก้ไขสัญญา และเลิกสัญญาได้ฝ่ายเดียว ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอำนาจ ของคู่สัญญาฝ่ายหน่วยงานทางปกครอง อันเป็นลักษณะพิเศษของสัญญาทางปกครอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งคู่สัญญาที่จะเข้าร่วมดำเนินการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค ซึ่งเป็นความมุ่งหมายให้การดำเนินการกิจการทางปกครองหรือการบริการสาธารณะบรรลุผล สัญญาหลักประกันของดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครอง เมื่อคดีนี้มีข้อพิพาท อันสืบเนื่องจากการใช้สิทธิตามสัญญาหลักประกันของ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญา

ทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวดได้มีหนังสือแจ้งให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ด. ไปทำสัญญาจ้างกับองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวดภายในเจ็ดวัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือห้างหุ้นส่วนจำกัด ด. ได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๙ ดังนั้น ห้างหุ้นส่วนจำกัด ด. จะต้องเข้าทำสัญญากับผู้ฟ้องคดีภายในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๙ แต่เนื่องจากวันดังกล่าวตรงกับวันหยุดราชการ จึงสามารถเข้าทำสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวดได้ ถึงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันเปิดทำการวันแรก เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด ด. ไม่เข้าทำสัญญาภายในระยะเวลาดังกล่าว จึงต้องถูกยึดหลักประกันซอง ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในเอกสารประมูลการจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๙ ดังนั้น สิทธิในการเรียกร้องให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ด. รับผิดชอบตามสัญญาหลักประกันซอง จึงเกิดในวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๙ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวดจึงมีสิทธินำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองภายในห้าปีนับแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๙ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวดนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๒๘/๒๕๕๔)**

กรณีบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ฟ้องแย้งว่า กรุงเทพมหานครได้ประกาศประมูลจ้างโครงการถนนหนทางราษฎร์ (สุวินทวงศ์-สายใหม่) ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยมีงานของการประปานครหลวงและบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ร่วมประมูลด้วย และเอกสารประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เลขที่ ๑๐/๒๕๕๑ ตามประกาศของกรุงเทพมหานครกำหนดให้ผู้เสนอราคาต้องวางหลักประกันซองพร้อมกับยื่นซองเอกสารทางด้านเทคนิคในส่วนงานของกรุงเทพมหานคร การประปานครหลวง และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และกรุงเทพมหานครขอสงวนสิทธิในการยึดหลักประกันซองของผู้มีสิทธิเสนอราคาเมื่อผู้มีสิทธิเสนอราคาไม่ส่งผู้แทนมาลงทะเบียนหรือผู้แทนมาลงทะเบียนไม่ทันตาม วัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด ต่อมา บริษัท ย. ได้ยื่นเอกสารประกวดราคาพร้อมวางหลักประกันซองเป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓ ฉบับ เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามเงื่อนไขของการประกวดราคาในส่วนงานของกรุงเทพมหานคร การประปานครหลวง และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ตามลำดับ และบริษัท ย. ได้ร่วมทำหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับกรุงเทพมหานคร และการประปานครหลวง กับบริษัท ส. ผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๒ ฉบับ ซึ่งกำหนดว่า ผู้รับบริการจะยึดหลักประกันซองของผู้มีสิทธิเสนอราคาได้ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเสนอราคาไม่ส่งผู้แทนมาลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการเสนอราคาตามวัน เวลา และสถานที่

ที่กำหนด คณะกรรมการดำเนินการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้มีมติให้บริษัท ย. เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนในการเสนอราคา พร้อมทั้งนัดหมายให้ไปลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการเสนอราคาตั้งกล่าวในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลา ๑๑ นาฬิกา เมื่อถึงกำหนดเวลาปรากฏว่าผู้แทนของบริษัท ย. ไม่ไปตามเวลา และสถานที่ที่กำหนด คณะกรรมการดำเนินการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จึงได้ประกาศให้บริษัท ย. เป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคา และยึดหลักประกันซอง จากกรณีดังกล่าวเห็นได้ว่าบริษัท ย. และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) กับบริษัท ส. ผู้ให้บริการตลาดกลางได้ตกลงร่วมกันสามฝ่ายที่จะยอมรับเงื่อนไขและวิธีการปฏิบัติในการเข้าร่วมประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศของกรุงเทพมหานครตั้งกล่าวเมื่อบริษัท ย. ไม่ส่งตัวแทนมาลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการเสนอราคาตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งบริษัท ย. ธิบหลักประกันซอง และแจ้งธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ให้ชำระเงินตามหนังสือค้ำประกัน จึงเป็นกรณีที่บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ใช้สิทธิตามสัญญาที่บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) บริษัท ย. กับบริษัท ส. ได้ตกลงกันเพื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขการประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อสัญญาตั้งกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่จะเข้าร่วมดำเนินการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง หรือการบริการสาธารณะบรรลุผล จึงเป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อบริษัท ย. และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ไม่ยอมชำระเงินตามหนังสือค้ำประกัน เป็นเงินจำนวน ๔,๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ฟ้องแย้งมาในคำให้การ กรณีคดีตามฟ้องแย้ง จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติตั้งกล่าวเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า คณะกรรมการดำเนินการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้นัดหมายบริษัท ย. ให้ไปลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลา ๑๑ นาฬิกา และบริษัท ย. ได้รับทราบแล้ว แต่บริษัท ย. ไม่ส่งผู้แทนไปลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการเสนอราคาในวันและเวลาดังกล่าว บริษัท ย. จึงต้องถูกยึดหลักประกันซอง ดังนั้น สิทธิของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในการยึดหลักประกันซองของบริษัท ย. และให้บริษัท ย. ชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันจึงเกิดขึ้นเมื่อมีการผิดสัญญาตั้งกล่าว เมื่อบริษัท ย. ผิดสัญญาตั้งกล่าวเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เนื่องจากไม่ส่งผู้แทนมาลงทะเบียนหรือผู้แทนมาลงทะเบียนไม่ทันตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ จึงเป็นวันที่บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ชอบที่จะฟ้องแย้งภายในห้าปีนับแต่วันตั้งกล่าว คือ ภายในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ การที่บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

ฟ้องแย้งมาในคำให้การยื่นต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องแย้งเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๙๘-๙๐๐/๒๕๕๗)

๔.๔.๙ การหับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาซื้อขาย

สัญญาซื้อขายระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรเป็นพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร (เอ.ที.ซี) ระยะที่ ๑ ตามสัญญาลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๖ และสัญญาซื้อขายระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรเป็นพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร (เอ.ที.ซี) ระยะที่ ๒ ตามสัญญาลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๘ ระหว่างกรุงเทพมหานคร กับบริษัท พ. มีวัตถุประสงค์ให้บริษัท พ. ติดตั้งระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร อันมีลักษณะเป็นการจัดทำบริการสาธารณะประเภทหนึ่งตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง สัญญาดังกล่าวจึงเป็นสัญญาทางปกครอง ส่วนสัญญาค้ำประกันระหว่างกรุงเทพมหานคร กับธนาคาร ฮ. ถือเป็นสัญญาอุปกรณ์ ทำขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว เมื่อสัญญาประธานอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง สัญญาค้ำประกันซึ่งเป็นสัญญาอุปกรณ์จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองด้วย เมื่อปรากฏว่ามีเหตุที่ทำให้กรุงเทพมหานครบอกเลิกสัญญาซื้อขายระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรฯ ทั้งสองฉบับตามหนังสือลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และหนังสือลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๕ และต่อมา กรุงเทพมหานครได้ใช้สิทธิเรียกร้องให้บริษัท พ. และธนาคาร ฮ. ชดใช้ค่าเสียหายแต่บริษัท พ. และธนาคาร ฮ. เพิกเฉยไม่ชำระหนี้ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การที่กรุงเทพมหานครมีหนังสือลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และหนังสือลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๕ บอกเลิกสัญญาและใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัท พ. และธนาคาร ฮ. ย่อมถือว่าเหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๕ การที่กรุงเทพมหานครนำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่กรุงเทพมหานครรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๐/๒๕๕๗)

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศกฟ้องว่า ได้ทำสัญญาซื้อขายรถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์ ชนิด ๖ ล้อ ขนาด ๖ ตัน จำนวน ๑ คัน กับห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ตามสัญญาลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศกได้ชำระราคาให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. และได้รับมอบรถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์ดังกล่าวไว้แล้วเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ แต่ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. กลับไม่ดำเนินการจดทะเบียนโอนรถยนต์

คั่นดังกล่าวให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคก เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคก มีหนังสือทวงถาม ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. กลับมายังเบี่ยงไม่ดำเนินการแต่อย่างใด ขอให้ ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. นางสาว ก. นาย ว. และนาย ก. (ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่) ร่วมกันหรือแทนกัน จดทะเบียนโอนรถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์ให้องค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคก หากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ไม่ดำเนินการดังกล่าว ขอให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนา ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทั้งหมด หากไม่สามารถถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ได้ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ร่วมกันหรือแทนกันชดเชยต้นทุนเงินราคาารถ พร้อมดอกเบี่ย รวมเป็นเงิน ๒,๙๖๑,๕๗๒ บาท ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคก อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาทางปกครอง นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ได้ส่งมอบรถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์ตามสัญญาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคก และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคกได้ตรวจรับมอบรถยนต์ คั่นดังกล่าวไว้ และได้มีการชำระราคาให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. เรียบร้อยแล้วในวันเดียวกัน ซึ่งตามสัญญาซื้อขายกำหนดให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ต้องส่งมอบรถยนต์และโอนทะเบียน ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคก ภายในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๑ อันเป็นวันครบกำหนด ตามสัญญา ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. จึงมีหน้าที่ตามสัญญาในการจดทะเบียนคั่นดังกล่าว ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคก ตามวันที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยองค์การบริหาร ส่วนตำบลหลายโคกไม่จำเป็นต้องทวงถาม กรณีจึงถือว่ามีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาเกิดขึ้นแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคกจึงอาจใช้สิทธิเรียกร้องให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. จดทะเบียน โอนรถยนต์ได้ทันที เมื่อพ้นวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๑ อายุความจึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๑ อันเป็นวันที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้ตามมาตรา ๑๙๓/๑๒ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และถือว่าวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๑ เป็นวันที่องค์การบริหารส่วนตำบล หลายโคกรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แม้ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคก จะได้มี หนังสือไปยังห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. อีกหลายฉบับเพื่อขอให้จดทะเบียนโอนรถยนต์บรรทุกน้ำ อเนกประสงค์ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคกก็ตาม หนังสือดังกล่าวก็เป็นเพียงแต่หนังสือ แจ้งเตือนให้ปฏิบัติตามสัญญาที่ทำไว้ต่อกันเท่านั้น และไม่เป็นเหตุทำให้วันที่รู้หรือควรรู้ ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีขององค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคกเปลี่ยนแปลงไป อีกทั้ง ข้อเท็จจริง ไม่ปรากฏว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคกและห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ได้ตกลงกันเพื่อขยาย ระยะเวลาการส่งมอบตามสัญญาออกไป เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลหลายโคกนำคดีมาฟ้อง ต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาห้าปี

นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖๙/๒๕๕๗)

๔.๕ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๔.๖ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ยื่นฟ้องการใช้อำนาจรัฐในบางกรณีต่อศาลปกครอง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๔.๗ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีที่เหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดขึ้นก่อนศาลปกครองเปิดทำการ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีฟ้องว่าเมื่อประมาณปลายปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ต่อเนื่องจนถึงขณะฟ้อง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกรมชลประทานได้ร่วมกันก่อสร้างเขื่อนลำปลายมาศและอ่างเก็บน้ำห้วยเตยทับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งหกมีสิทธิครอบครองและได้ทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งหกได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกรมชลประทานร่วมกันหรือแทนกันชดเชยเงินค่าสูญเสียที่ดินทำกิน ค่าขาดรายได้จากการทำกินหรือใช้ประโยชน์ในที่ดิน ค่าเสียหายจากอาคารบ้านพักอาศัย และค่าขาดประโยชน์จากต้นไม้ยืนต้นและไม่ผลให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก นั้น แม้จะไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกรมชลประทานได้กระทำละเมิดผู้ฟ้องคดีทั้งหกเมื่อใด แต่พอจะอนุมานได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งหกหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าที่สุด ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๑ ซึ่งเป็นวันสิ้นปีที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกรมชลประทานได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างโครงการดังกล่าว แต่เนื่องจากการละเมิดอันเกิดจากการกระทำของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกรมชลประทาน อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีในส่วนนี้ได้เกิดขึ้นก่อนที่ศาลปกครองจะเปิดทำการและก่อนที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จะมีผลใช้บังคับ ผู้ฟ้องคดีทั้งหกจึงจะต้องใช้สิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องทุกข์ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา

พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือนำคดีไปฟ้องต่อศาลยุติธรรมในมูลละเมิดภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะฟ้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือภายในสิบปีนับแต่วันกระทำละเมิด ตามมาตรา ๔๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งหกไม่ได้ยื่นคำร้องทุกข์ ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ หรือนำคดีไปฟ้องต่อศาลยุติธรรมซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจ พิเคราะห์พิพากษาในขณะนั้นภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่นำคดีมาฟ้องต่อศาล เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ คดีนี้จึงขาดอายุความตั้งแต่วันที่ศาลปกครองเปิดทำการแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๕/๒๕๕๖ และที่ ๖๗๘/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่อธิบดีกรมที่ดินออกหนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวง ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๙ ทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งแปด จนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดี ไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทแปลงดังกล่าวได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้เพิกถอนหนังสือดังกล่าว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทราบว่ามี การออกหนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวงดังกล่าวทับที่ดิน ส.ค. ๑ ภ.บ.ท. ๕ และ ภ.บ.ท. ๑๑ ของผู้ฟ้องคดีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงในคำฟ้องว่าที่ดิน ส.ค. ๑ ของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่ในบริเวณใดของที่ดิน อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าว เมื่อเหตุแห่งการ ฟ้องคดีนี้เกิดขึ้นก่อนที่ศาลปกครองเปิดทำการ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยร้องทุกข์ภายในเก้าสิบวันตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือใช้สิทธิทางศาลโดยยื่นฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมได้ภายในระยะเวลาสิบปี ตามมาตรา ๑๙๓/๓๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดี ได้ดำเนินการดังกล่าวจนพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ออกมาใช้บังคับ และกรณีพิพาท ตามข้อหานี้ยังไม่ขาดอายุความฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม เมื่อศาลปกครองเปิดทำการเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จึงให้เริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีนี้ตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองภายในวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔ เป็นอย่างช้า การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้อธิบดีกรมที่ดินชดใช้ค่าขาดรายได้จากการ ทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ จนถึงปัจจุบัน เฉลี่ยปีละประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ฟ้องคดีขอให้ชดใช้ค่าขาดรายได้รวมทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทราบว่ามี การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่พิพาททับที่ดินของผู้ฟ้องคดี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงถือได้ว่าวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี คือปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งในขณะนั้น ศาลปกครองยังไม่เปิดทำการ หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีก็สามารถที่จะใช้สิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการ

วินิจฉัยร้องทุกข์ตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือยื่นฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะฟ้องต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๔๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยต้องยื่นฟ้องคดีอย่างช้าที่สุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๒ แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีพิพาทนี้มาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการนำคดีที่พ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีก่อนศาลปกครองเปิดทำการ มาฟ้องต่อศาลปกครอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๙๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า เมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งสวัสดิ์อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ถูกคำสั่งให้สำรองราชการและพักราชการในระหว่างสอบสวนดำเนินคดีอาญา ในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ซึ่งต่อมาศาลทหารสูงสุดมีคำพิพากษายกฟ้อง แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก แม่ทัพภาคที่ ๓ และผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓๓ ไม่ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีได้กลับเข้ารับราชการ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลยกเลิกหรือแก้ไขข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ พ.ศ. ๒๕๒๘ นั้น โดยที่ข้อบังคับดังกล่าวเป็นกฎตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ ซึ่งข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับการบรรจุเข้ารับราชการทหารวันใด คงปรากฏแต่เพียงว่าผู้ฟ้องคดีได้รับเลื่อนยศเป็นว่าที่ร้อยตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๐ และเป็นร้อยตรีเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๑ การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับการเลื่อนยศแสดงว่าผู้ฟ้องคดีต้องได้รับการบรรจุเข้ารับราชการทหารก่อนวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๐ ผู้ฟ้องคดีจึงอยู่ภายใต้บังคับของกฎดังกล่าวอย่างช้าที่สุด วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๐ จึงถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่เนื่องจากขณะนั้นศาลปกครองยังไม่เปิดทำการ ศาลปกครองเปิดทำการเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดีจึงควรนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว ตามนัยมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีฟ้องว่า คำสั่งจังหวัดนครปฐม ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ ที่ลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยชดใช้ค่าเสียหาย นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐมได้มีคำสั่งจังหวัดนครปฐม ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ ลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งกำนันและผู้ใหญ่บ้านตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๓ ตามมาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แม้ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อใด แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๓ และหนังสือลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๓๓ ร้องทุกข์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ และในขณะนั้นยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาทางปกครองที่กำหนดระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้อย่างช้าที่สุด เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๓ อันเป็นวันร้องทุกข์ครั้งแรก และเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ได้เกิดขึ้นก่อนที่ศาลปกครองจะเปิดทำการ หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากคำสั่งดังกล่าว อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจะต้องใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมภายในกำหนดอายุความตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือภายในสิบปีนับแต่วันทำละเมิด เมื่อผู้ฟ้องคดีรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๓ ผู้ฟ้องคดีต้องฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมภายในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๔ เมื่อผู้ฟ้องคดีมิได้ใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมภายในกำหนดอายุความดังกล่าว กรณีจึงถือว่าคดีขาดอายุความฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมก่อนศาลปกครองเปิดทำการในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๗/๒๕๔๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการตำรวจ ตำแหน่งสารวัตร สังกัดสถานีตำรวจภูธรตำบลดงประคำ อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ตำรวจภูธรภาค ๖ ละเลยต่อหน้าที่ในการสอบสวนทางวินัยข้าราชการตำรวจ

ในสังกัดของตำรวจภูธรภาค ๖ ซึ่งปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบโดยปลอมแปลงเอกสารและสร้างพยานหลักฐานเท็จ ทำให้ผู้ฟ้องคดีถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงและถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ขอให้ตำรวจภูธรจังหวัดพิษณุโลกและตำรวจภูธรภาค ๖ ร่วมกันชดใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ขอให้ตำรวจภูธรภาค ๖ ตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยและดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจในสังกัด แต่ไม่ปรากฏว่าตำรวจภูธรภาค ๖ ได้ดำเนินการตามคำร้องขอและไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และต่อมาตำรวจภูธรภาค ๖ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๓ ลงโทษไล่ออกจากราชการโดยผู้ฟ้องคดีได้ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๓ จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงการที่ตำรวจภูธรภาค ๖ ละเลยต่อหน้าที่ในการดำเนินการตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้า อย่างช้าในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๓ จึงเป็นกรณีเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดขึ้นก่อนศาลปกครองเปิดทำการในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาในขณะนั้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๓ ซึ่งถือเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือภายในอายุความสิบปีนับแต่วันกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้นำคดีไปฟ้องต่อศาลยุติธรรม ต่อมา หลังจากที่ศาลปกครองเปิดทำการในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ แล้วผู้ฟ้องคดีต้องยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้นภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คือภายในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๕ เป็นอย่างช้า การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งอายุความฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมได้ครบกำหนดแล้ว คดีนี้จึงขาดอายุความตั้งแต่ก่อนศาลปกครองเปิดทำการ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๔/๒๕๕๘)

๔.๘ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีออกไป

๔.๘.๑ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๐

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย ที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการสารบัญจดทะเบียน น.ส. ๓ ก. พิพาท ซึ่งเป็นที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองให้แก่บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย

เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย ได้แจ้งคำสั่งทางปกครองดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบ แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ตรวจสอบสารบบที่ดินพบการเปลี่ยนแปลงรายการในสารบัญญัตินทะเบียน น.ส. ๓ ก. จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๓โต้แย้งคำสั่งดังกล่าว และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัยได้รับหนังสือของผู้ฟ้องคดีทั้งสองในวันเดียวกัน ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย พิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ แจ้งผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบ โดยไม่รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย พิจารณาคำอุทธรณ์และมีหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบ ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดแล้ว ผู้ฟ้องคดีทั้งสองชอบที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาคำอุทธรณ์ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เมื่อหนังสือแจ้งผลการพิจารณาคำอุทธรณ์ไม่ระบุวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้ในคำสั่งดังกล่าวและไม่มีการแจ้งใหม่ทำให้ระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องที่มีกำหนดน้อยกว่าหนึ่งปี ขยายเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ แจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบ อย่างเร็วที่สุดที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะต้องยื่นฟ้องคดีภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รับคำสั่งคือวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำฟ้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียนโดยเจ้าพนักงานไปรษณีย์ได้รับคำฟ้องเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๓ จึงอยู่ภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ศาลจึงรับคำฟ้องที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย ที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเปลี่ยนแปลงรายการในสารบัญญัตินทะเบียน น.ส. ๓ ก. พิพาทไฉ้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๔/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนหรือแก้ไขมติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก ที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า ประมาณปลายเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ ได้มีเจ้าหน้าที่ในสังกัดของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายกมาขับไล่ผู้ฟ้องคดีและครอบครัวให้ออกไปจากที่ดินพิพาท ผู้ฟ้องคดีจึงไปติดต่อกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายกและปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก ซึ่งได้รับแจ้งว่าที่ดินแปลงดังกล่าวได้มีการจัดสรรให้แก่บุคคลอื่นไปแล้วตามมติของ

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทราบมติดังกล่าวแล้ว เมื่อประมาณปลายเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖ ร้องเรียนขอความเป็นธรรมกรณีดังกล่าว ไปยังศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดนครนายก และต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือชี้แจงจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายกตามหนังสือลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ไม่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์เกษตรกรที่มีสิทธิในการเข้าทำประโยชน์ ในที่ดินพิพาท กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิในการคัดค้านภายใน ๓๐ วัน ตามประกาศ เรื่อง ประกาศผลการคัดเลือกเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และได้รับแจ้งผลการพิจารณาคำคัดค้านแล้ว แต่โดยที่ หนังสือแจ้งดังกล่าวมีลักษณะเป็นคำสั่งที่อาจฟ้องต่อศาลปกครองได้ ผู้ออกคำสั่งจึงต้องระบุ วิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้ในหนังสือดังกล่าวด้วย ตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่ไม่ปรากฏว่าหนังสือแจ้งผลการพิจารณา ดังกล่าวได้ระบุวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้ และไม่ปรากฏว่า มีการแจ้งใหม่ จึงทำให้ระยะเวลาสำหรับการยื่นคำฟ้องตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่ต้องฟ้องคดีภายในเก้าสิบวันขยายเป็นหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเรื่องดังกล่าวตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้รับหนังสือของ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายกดังกล่าวเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือ ควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้วอย่างชัดในเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ ประกอบกับมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว **(คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๒๐/๒๕๕๗)**

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้เช่านาตามที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๔๖ ตำบลหัวโพธิ์ (บ้านกระบอก) อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ต่อมา เจ้าของที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีเช่าทำนา ได้ขายที่ดินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงประธานคณะกรรมการการเช่าที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมประจำตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้วินิจฉัยว่า การขายที่ดินแปลงดังกล่าว โดยไม่ได้บอกเลิกการเช่านาและไม่รอการซื้อจากผู้ฟ้องคดี ที่ประสงค์จะซื้อที่ดินดังกล่าว ไม่ชอบด้วยมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ แต่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบลหัวโพธิ์ ได้วินิจฉัยว่าการซื้อขายที่ดินแปลงดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ อุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัด สุพรรณบุรีมีมติยกคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนมติ

ของคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ให้ยกคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี นั้น โดยที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดสุพรรณบุรี ในฐานะผู้ออกคำสั่งมีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นคำสั่งที่อาจฟ้องต่อศาลปกครองได้ จึงต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อปรากฏว่าคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดสุพรรณบุรีได้ส่งคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือที่ว่าการอำเภอสองพี่น้อง ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ และแจ้งสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลว่า หากไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยมีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลได้ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ทราบคำวินิจฉัย แต่จะต้องไม่เกินหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่มิคำวินิจฉัย ซึ่งตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่บัญญัติว่าให้ผู้ออกคำสั่งระบุวิธีการยื่นคำฟ้องหมายความว่า ให้ระบุถึงวิธีการยื่นคำฟ้องว่าอาจทำเป็นหนังสือไปยื่นต่อศาลโดยตรงหรือยื่นคำฟ้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ตามนัยมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และระบุศาลที่จะฟ้อง ได้แก่ ศาลปกครองสูงสุดหรือศาลปกครองชั้นต้น การแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีของคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดสุพรรณบุรีดังกล่าว จึงเป็นเพียงแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบถึงระยะเวลาการยื่นคำฟ้องเพียงอย่างเดียว แต่ไม่ได้ระบุถึงวิธีการยื่นคำฟ้องและศาลที่จะยื่นฟ้อง จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีปกครองให้ถูกต้อง ตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ดังนั้น ระยะเวลาสำหรับการยื่นฟ้องคดีนี้ ซึ่งมีกำหนดสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดสุพรรณบุรี จึงขยายเป็นหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่รับคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๖ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีภายในระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ ประกอบกับมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๑๐/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า มติในการประชุมของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานครที่แต่งตั้งคณะบดีคณะศิลปศาสตร์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนกระบวนการสรรหาคณะบดีคณะศิลปศาสตร์ของคณะกรรมการสรรหาคณะบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และให้เพิกถอนมติของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๓

ที่แต่งตั้งนาง ศ. เป็นคณบดีคณะศิลปศาสตร์ นั้น มติของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ ถือเป็นคำสั่งทางปกครองที่อยู่ในรูปของคณะกรรมการตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พ.ศ. ๒๕๔๘ มิได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองไว้
อีกทั้ง เป็นคำสั่งของเจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอุทธรณ์โต้แย้ง
คำสั่งดังกล่าวตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ ส่วนที่ ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครองฯ เนื่องจากมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ถูกยกเลิกโดยผลบังคับ
ของมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงอาจใช้สิทธิฟ้องคดีได้โดยไม่จำ
ต้องอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองก่อนยื่นฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อปรากฏว่าสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพได้มีมติแต่งตั้งนาง ศ. เป็นคณบดีคณะศิลปศาสตร์ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน
๒๕๕๓ โดยที่ไม่ได้แจ้งสิทธิให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว
ระยะเวลาการฟ้องคดีจึงต้องขยายออกไปเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้
ถึงมติดังกล่าว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงอาจ
ใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ คือ
ภายในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองเมื่อวันที่
๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องภายในระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนด
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๔/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งนิติกรชำนาญการ สังกัด
ส่วนกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากรค้าง สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๒๖ ฟ้องว่า คำสั่ง
ของกรมสรรพากร ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่อง เลื่อนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ
ตามผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานครึ่งปี (๑ เมษายน ๒๕๕๒
ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒) โดยผู้ฟ้องคดีมีชื่ออยู่ในบัญชีรายละเอียดการเลื่อนขั้นเงินเดือน
ในลำดับที่ ๒๓ และได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๐.๕ ขั้น ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยมีคำขอให้
เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวในลำดับที่ ๑๙ ถึงลำดับที่ ๓๕ ให้มีการประเมินใหม่ เมื่อข้อเท็จจริง
ปรากฏว่า อธิบดีกรมสรรพากรได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ แจ้งผลการวินิจฉัย
เรื่องร้องทุกข์ไปยังผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์
๒๕๕๓ จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันดังกล่าว แต่หนังสือ
ของอธิบดีกรมสรรพากรดังกล่าวเป็นการแจ้งคำสั่งที่อาจฟ้องต่อศาลปกครองได้ ซึ่งผู้ออกคำสั่ง
ต้องระบุวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้ในคำสั่งด้วย เมื่อหนังสือดังกล่าว
ไม่แจ้งสิทธิและระยะเวลาการฟ้องคดีต่อศาลไว้ และไม่มีการแจ้งต่อผู้ฟ้องคดีในภายหลัง

ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ทราบผลการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คือ ต้องฟ้องคดีต่อศาลภายในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๔ จึงพ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๘/๒๕๕๔)

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครเพื่อเข้ารับการสรรหาเสนอชื่อเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ และได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพพิจารณาเลือก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว แต่สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ขอให้ยกเลิกการดำเนินการสรรหาดังกล่าวและให้ดำเนินการสรรหาใหม่ โดยที่มติดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่กระทำโดยคณะบุคคลหรือในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์ไว้เป็นการเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลได้ โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการอุทธรณ์ก่อนตามมาตรา ๔๘ ประกอบกับมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับทราบมติเมื่อใด แต่การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔ ขอให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพชี้แจงถึงสาเหตุที่มีการยกเลิกการดำเนินการสรรหา จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าที่สุดในวันดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เมื่อไม่ปรากฏว่าสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพได้ดำเนินการแจ้งข้อความที่ระบุวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องให้ผู้ฟ้องคดีผู้รับคำสั่งได้ทราบ จึงมีผลทำให้ระยะเวลาการฟ้องคดีขยายจากเก้าสิบวันเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงมติดังกล่าวตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๘ ประกอบกับมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๘/๒๕๕๔)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์การตามรัฐธรรมนูญ

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า มติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ให้ยุติเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนมติดังกล่าว นั้น มติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ให้ยุติ

เรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำทางปกครองที่ใช้อำนาจตามกฎหมายในรูปคณะบุคคลหรือคณะกรรมการ ซึ่งเป็นกรณีที่ไม้อยู่ในบังคับให้ต้องอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยคณะกรรมการ ตามนัยมาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อปรากฏว่าเลขที่การคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องร้องเรียนให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ภายหลังจากที่ได้ทราบมติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาทบทวนเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ซึ่งต่อมาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ไม่ปรากฏหลักฐานใหม่ที่จะนำมาพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีใหม่ได้ การดำเนินการในส่วนนี้จึงเป็นการใช้สิทธิขอให้พิจารณาใหม่ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ หนังสือลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงไม่ใช่หนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ที่จะเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีถือเอาวันที่ได้รับแจ้งหนังสือดังกล่าว เป็นวันรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี และโดยที่คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแจ้งตามหนังสือลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ดังนั้น วันที่รู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีจึงต้องถือเอาวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งหนังสือดังกล่าว แม้กรณีจะไม่ปรากฏข้อเท็จจริงที่ชัดแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งมติในวันใด แต่ก็พอจะพิจารณาได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบมติที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือขอให้พิจารณาทบทวนเรื่องร้องเรียน กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ เมื่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหนังสือลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งมติให้ยุติเรื่องให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยมีได้ระบุวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้ในหนังสือแจ้งมติดังกล่าว ประกอบกับไม่ปรากฏว่าได้มีหนังสือแจ้งวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลายื่นคำฟ้องเช่นนั้นให้ผู้ฟ้องคดีทราบใหม่แต่อย่างใด ระยะเวลาการยื่นคำฟ้องกรณีนี้จึงขยายเวลาเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์นซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดี ฟ้องว่า คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีการกู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้ฟ้องคดี และพบว่าผู้บริหารสถาบันการศึกษาของมหาวิทยาลัย การจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น ในฐานะตัวแทนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้ดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วยการดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และวิธีการกู้ยืมเงิน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจึงมีมติให้ เพิกถอนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เป็นต้นไป และได้กำหนดมาตรการ ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัย การจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์นว่า ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เป็นต้นไป กองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษาจะไม่จัดสรรเงินกู้ยืมให้แก่มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น ในการดำเนินการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาสำหรับนักศึกษาใหม่อีก เว้นแต่นักศึกษาที่เคยกู้ยืมเงิน อยู่เดิม และยังมีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องคงให้กู้ยืมเงินได้ต่อไป จนกว่าจะศึกษาครบหลักสูตร และผู้จัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้มีประกาศสำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ เรื่อง เพิกถอนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย การจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น และได้มีหนังสือกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งมติของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์นเห็นว่าคำสั่งและประกาศดังกล่าวไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งตามหนังสือกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ และให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและ คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจัดสรรเงินกู้ยืมให้แก่มหาวิทยาลัยการจัดการ และเทคโนโลยีอีสเทิร์น ในการดำเนินการให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาสำหรับนักศึกษารายใหม่ และให้รับคำขอกู้ยืมเงินและอนุมัติการกู้ยืมเงินจากนักศึกษารายใหม่ผู้ที่เข้ามาศึกษา ในสถาบันการศึกษาของมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์นที่มีคุณสมบัติ ครบถ้วน นั้น มติของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษาดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจ ตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิและหน้าที่ของมหาวิทยาลัย การจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่โดยที่มติดังกล่าวออกโดยคณะกรรมการ

และไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้ โดยเฉพาะก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนมติดังกล่าว ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่เนื่องจากมติที่พิพาทมิได้ระบุวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้ เมื่อระยะเวลาสำหรับการยื่นฟ้องคดีนี้มีกำหนดน้อยกว่าหนึ่งปี จึงต้องขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันได้รับคำสั่งตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อผู้จัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้แจ้งมติดังกล่าว โดยมีประกาศสำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เรื่อง เพิกถอนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ และได้มีหนังสือกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งให้มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์นทราบ การที่มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์นนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ กรณีจึงถือว่าเป็นการยื่นคำฟ้องภายในระยะเวลาการฟ้องคดีหนึ่งปีตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๘/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒ มีคำสั่งลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ลงโทษลดขั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ๑ ขั้น ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป และการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒ มีมติยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ อุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒ ได้มีมติยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี แต่มิได้แจ้งสิทธิการฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีรับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอคัดสำเนารายงานการประชุมของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒ พร้อมทั้งเอกสารประกอบการพิจารณาทั้งหมด ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ส่งรายงานการประชุมดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีพร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับหนังสือ นั้น การแจ้งสิทธิการฟ้องคดี

หมายถึง การแจ้งที่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด การแจ้งที่ผิดแบบยอมไม่มีผลเป็นการแจ้งตามนัยมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒ ได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ แต่มิได้แจ้งสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง แม้ต่อมาจะได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งมติยกอุทธรณ์และส่งรายงานการประชุมให้แก่ผู้ฟ้องคดี พร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีก็ตาม การแจ้งระยะเวลาการฟ้องคดีดังกล่าวก็ไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กฎหมายกำหนด จึงไม่อาจถือได้ว่าการแจ้งวิธีการยื่นคำฟ้องอันเป็นเหตุให้ต้องเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีใหม่ตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อมิได้มีการแจ้งระยะเวลาการฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด และระยะเวลาสำหรับยื่นฟ้องในกรณีนี้มีกำหนดน้อยกว่าหนึ่งปี จึงเป็นเหตุให้ต้องขยายระยะเวลาการฟ้องคดีออกไปเป็นหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ และนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในระยะเวลาหนึ่งปี ตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คบ.๒๕/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการพัสดุ

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดและเป็นผู้เช่าอาคารของเทศบาลนครตรังเพื่อประกอบกิจการโรงแรมชื่อว่าโรงแรมตรังฟองว่า การที่เทศบาลนครตรังได้มีประกาศประมูลราคาให้เช่าอาคารที่ผู้ฟ้องคดีเช่าอยู่ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๒ โดยประกาศดังกล่าวไม่ระบุองค์ประกอบสำคัญของทรัพย์สินที่ให้เช่าให้ชัดเจนครบถ้วน เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสนอราคาต่ำกว่าบริษัท ก. ซึ่งเป็นผู้ชนะการประมูล และเป็นการขัดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ขอให้ศาลปกครองพิพากษาหรือมีคำสั่งว่าการประมูลให้เช่าโรงแรมตรังตามประกาศประมูลราคา ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และขอให้ยกเลิกการประมูลราคาที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้น เมื่อเทศบาลนครตรังได้ประกาศให้บริษัท ก. เป็นผู้ชนะการประมูล ถือได้ว่าเป็นการปฏิเสธไม่รับคำสั่งเช่าของผู้ฟ้องคดี จึงถือว่าเป็นคำสั่งทางปกครองตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๑) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๒ ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อเทศบาลนครตรัง ซึ่งนายกเทศมนตรีนครตรังได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๒ แจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ฟ้องคดีว่าการประมูลให้เช่าอาคารโรงแรมตรังได้ดำเนินการถูกต้องแล้ว จึงไม่รับอุทธรณ์ เมื่อเทศบาลนครตรังในฐานะผู้แจ้งคำสั่ง

มิได้ระบุวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้ในหนังสือฉบับดังกล่าว และระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องคดีนี้มีกำหนดต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งเป็นกำหนดระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องที่มีกำหนดน้อยกว่าหนึ่งปี จึงต้องขยายเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าว ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน แม้ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๒ เมื่อใดก็ตาม แต่จากคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีรับว่าภายหลังจากการได้รับแจ้งตามหนังสือดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานอัยการสูงสุด เรื่อง ทารุหรือการตีความประกาศประกวดราคา กรณีจึงเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้อย่างช้าที่สุดก่อนวันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๔/๒๕๕๔)**

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนยุติธรรมจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเพื่อขอยุติความเสียหาย แต่คณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรมได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ไม่นอนุมัติ โดยเห็นว่ากรณีของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนเงินกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนมติดังกล่าวนั้น โดยที่มติดังกล่าวออกโดยคณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรม ประกอบกับข้อ ๑๒ ของระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนเงินกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้เป็นที่ที่สุด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายด้วยการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวก่อนนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาในวันใด แต่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้อำนวยการกองพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ ขอให้มีการประชุมพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดีใหม่ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันดังกล่าว และต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่เนื่องจากมติดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่อาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ การที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพไม่ได้ระบุระยะเวลาการฟ้องคดีไว้ในหนังสือแจ้งมติดังกล่าว จึงทำให้ระยะเวลาการยื่นคำฟ้องคดีนี้

ขยายออกไปเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน
ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลา
การฟ้องคดีตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่ง
ศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔/๒๕๕๖)

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศที่มีความเห็นยืนตามความเห็นของกระทรวงการคลังที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้เงินจำนวน ๖๑,๕๖๕.๘๑
ริงกิต และ ๗๐.๓๐ ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ให้แก่กระทรวงการต่างประเทศเป็นคำสั่งทางปกครอง
ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น
เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ในวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน
นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองฯ และเมื่อคำวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นคำสั่งทางปกครองและเป็นคำสั่งที่อาจฟ้อง
ต่อศาลปกครองได้ ผู้ออกคำสั่งจึงต้องระบุนิติการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้
ในคำสั่งด้วยตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ไม่ปรากฏว่าหนังสือ
แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าว ได้ระบุนิติการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้
และไม่ปรากฏว่ามีการแจ้งใหม่ จึงทำให้ระยะเวลาสำหรับการยื่นคำฟ้องขยายเป็นหนึ่งปี
นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อผู้ฟ้องคดี
ได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ ในวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธินำคดี
มาฟ้องต่อศาลภายในวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง
ในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ จึงอยู่ภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ ประกอบกับ
มาตรา ๕๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด
ที่ ๖๒๒/๒๕๕๖)

เทศบาลตำบลภูผาม่านฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอน
คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
ที่วินิจฉัยยืนตามความเห็นที่เห็นฟ้องด้วยกับความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ภูมิภาคที่ ๗ ที่ให้เทศบาลตำบลภูผาม่านเรียกเงินคืนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และขอให้ผู้ว่าราชการ
จังหวัดขอนแก่นใช้ดุลพินิจใหม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายอำเภอภูผาม่านได้มีหนังสือ
ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นให้เทศบาล
ตำบลภูผาม่านทราบ และเทศบาลตำบลภูผาม่านได้รับแจ้งผลการพิจารณาในวันที่ ๑๑ มีนาคม
๒๕๕๖ วันดังกล่าวจึงเป็นวันที่เทศบาลตำบลภูผาม่านรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี
เทศบาลตำบลภูผาม่านจึงต้องฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๙

มิถุนายน ๒๕๕๖ แต่โดยที่วันดังกล่าวเป็นวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ ระยะเวลาการฟ้องคดีจึงขยายไปเป็นวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๙๓/๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การที่เทศบาลตำบลภูผาม่านนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองในวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นเป็นคำสั่งทางปกครองที่อาจยื่นฟ้องต่อศาลปกครองได้ แต่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า คำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวหรือหนังสือของนายอำเภอภูผาม่านที่ได้แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ได้ระบุวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้ ทั้งไม่ปรากฏว่ามีการดำเนินการแจ้งวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องให้เทศบาลตำบลภูผาม่านทราบในภายหลัง ระยะเวลาสำหรับการยื่นคำฟ้องจึงต้องขยายออกไปเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่เทศบาลตำบลภูผาม่านได้รู้หรือควรรู้ถึงคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ดังนั้น การที่เทศบาลตำบลภูผาม่านนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ ประกอบกับมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ศาลปกครองจึงชอบที่จะรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑/๒๕๕๗)

๔.๘.๒ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๔.๘.๓ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีกรณีที่มีการฟ้องคดีปกครองต่อศาลอื่นซึ่งมิใช่ศาลปกครอง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๔.๘.๔ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีกรณีที่มีการรับสภาพหนี้

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๔.๘.๕ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีกรณีที่มีการรับสภาพความรับผิดชอบ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๔.๙ ระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะหรือสถานะของบุคคล

๔.๙.๑ การฟ้องคดีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ

๑) การฟ้องคดีที่ถือว่าเกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒) การฟ้องคดีที่ไม่ถือว่าเกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรีตรวจสอบการรังวัดโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๘๒๑๙ ตำบลดอนตะโก อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรีของนาย ส. ให้เพิกถอนหรือแก้ไขโฉนดที่ดินดังกล่าวในส่วนที่ออกทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีจำนวน ๙ ตารางวา ให้กลับมาเป็นของผู้ฟ้องคดีตามเดิม และให้นำที่ดินจำนวน ๕ ตารางวาของผู้ฟ้องคดีที่ขาดหายไปออกรวมในโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามเดิม เป็นเพียงการฟ้องเพื่อคุ้มครองและรับรองสิทธิในการครอบครองที่ดินของผู้ฟ้องคดีเท่านั้น จึงมิใช่เป็นการฟ้องคดีเกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หรือคุ้มครองสถานะของบุคคลตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๖/๒๕๕๗)

๔.๙.๒ การฟ้องคดีเกี่ยวกับสถานะของบุคคล

๑) การฟ้องคดีที่ถือว่าเกี่ยวกับสถานะของบุคคล

กรณีพิพาทเกี่ยวกับงานทะเบียน

กรณีฟ้องว่า นายอำเภอฝางเพิกถอนสัญชาติไทยผู้ฟ้องคดี และจำหน่ายชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากทะเบียนราษฎรไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งเพิกถอนสัญชาติไทยของผู้ฟ้องคดี และมีคำพิพากษาว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสัญชาติไทยเป็นการฟ้องคดีปกครองที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสถานะของบุคคล ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นฟ้องคดี

เมื่อใดก็ได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๘๗/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีถูกจำหน่าย ยกเลิก เพิกถอน รายการทางทะเบียนราษฎร และรายการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน สืบเนื่องจากกรรมการปกครองได้รับการประสานจากกรมสอบสวนคดีพิเศษให้ตรวจสอบข้อมูลสถานภาพบุคคลของผู้ฟ้องคดีว่าเป็นบุคคลเดียวกันกับนาย ฉ. ผู้ต้องหาตามหมายจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจสาธารณสุขประชาชนจีน ซึ่งน่าจะหลบหนีเข้ามายังประเทศไทย มีบัตรประจำตัวประชาชน และถือสัญชาติไทยหรือไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งจำหน่ายรายการทะเบียนราษฎรและรายการบัตรประจำตัวประชาชน และขอให้คืนรายการบุคคลของผู้ฟ้องคดีเข้าในทะเบียนบ้าน นั้น ถือเป็น การฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับสถานะของบุคคล ผู้ฟ้องคดีจะยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อใดก็ได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๔/๒๕๕๗)

๒) การฟ้องคดีที่ไม่ถือว่าเกี่ยวกับสถานะของบุคคล

กรณีพิพาทเกี่ยวกับองค์กรวิชาชีพ

กรณีฟ้องว่า มติของคณะกรรมการสภาพนายความที่ยื่นตามคำสั่งชี้ขาดของคณะกรรมการมรรยาทนายความให้ลงโทษลบชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากทะเบียนนายความ และคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตามคำสั่ง ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่ยื่นตามคำสั่งชี้ขาดของคณะกรรมการสภาพนายความที่ให้ลบชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากทะเบียนนายความ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งหรือมติดังกล่าว เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและนายสภาพนายความ ที่ให้ลบชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากทะเบียนนายความเพียงผู้เดียว จึงไม่กระทบถึงกระบวนการยุติธรรมและความเป็นธรรมในสังคม จึงมิใช่คดีที่จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม อีกทั้ง การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะที่ลบชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากทะเบียนนายความเพราะเหตุประพฤติผิดมรรยาทนายความเท่านั้น โดยไม่มีผลเป็นการห้ามผู้ฟ้องคดีประกอบอาชีพอื่น ๆ ด้วย จึงไม่มีผลกระทบต่อสถานะของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด กรณีจึงมิใช่การฟ้องคดีที่เกี่ยวกับสถานะของบุคคลที่จะยื่นฟ้องคดีเมื่อใดก็ได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีฟ้องว่า การที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตได้มีคำสั่งที่ ๒๓๑๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยไม่ให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่มีผลตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการกำหนดระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสายสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ประกาศเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ คำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น มีข้อคดีเกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะหรือสถานะของบุคคลที่จะยื่นฟ้องคดีเมื่อใดก็ได้ ทั้งไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่นที่ขัดขวางทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๕๗/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า สำนักงานเขตพญาไทออกประกาศ เรื่อง การรับจดทะเบียนเบี่ยงชีพผู้สูงอายุ ปิงบประมาณ ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยมีคำขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าว เมื่อประกาศของสำนักงานเขตพญาไทดังกล่าว กำหนดให้ผู้สูงอายุที่ประสงค์ใช้สิทธิรับเบี่ยงชีพในปิงบประมาณ ๒๕๕๗ ต้องมาแสดงตนเพื่อจดทะเบียนระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการใช้อำนาจของหน่วยงานทางปกครองที่มีผลเป็นการทั่วไปโดยมิได้เจาะจงตัวบุคคล แต่มุ่งหมายให้ใช้บังคับเฉพาะแก่กรณีหนึ่งกรณีใดเป็นการเฉพาะเจาะจง โดยบังคับใช้กับผู้สูงอายุที่ประสงค์จะใช้สิทธิรับเบี่ยงชีพในปิงบประมาณ ๒๕๕๗ เท่านั้น จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองทั่วไป ซึ่งมีระยะเวลาการฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีได้ไปแจ้งขอรับเบี่ยงชีพผู้สูงอายุต่อสำนักงานเขตพญาไท แต่เจ้าหน้าที่แจ้งว่าได้พ้นระยะเวลารับแจ้งตามประกาศดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงรู้หรือควรรู้ถึงความมีอยู่ของประกาศดังกล่าวในวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าวในวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และการฟ้องคดีนี้เป็นการฟ้องคดีเพื่อประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้สูงอายุเพื่อให้มีสิทธิได้รับเบี่ยงชีพผู้สูงอายุในปิงบประมาณ ๒๕๕๗ เท่านั้น กรณีจึงไม่ใช่การฟ้องคดีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ

หรือสถานะของบุคคล หรือเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่น ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ในฐานะประชาชนคนไทยและผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ในฐานะประธานเครือข่ายพ่อแม่เยาวชนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา นายกสภาคมนตรีเครือข่ายผู้ปกครองแห่งชาติ ฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการออกประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยได้กำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ซ้ำกัน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของเด็ก ทำให้เด็กไม่อาจได้รับการพัฒนาศักยภาพตามความชอบหรือความถนัดได้ การประกาศยกเลิกการแยกสายวิทย์และสายศิลป์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อปี ๒๕๔๘ และการกำหนดหลักเกณฑ์ให้ใช้ผลการสอบ O-NET และ G-PAX ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย โดยมีคำขอให้ยกเลิกการใช้กฎเกณฑ์ดังกล่าวนั้น แม้จะไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่รู้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดออกกฎดังกล่าวตั้งแต่เมื่อใด แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ได้รับการร้องเรียนจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ในเรื่องดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ทักท้วงการออกกฎดังกล่าวแล้ว แต่ไม่ได้รับแจ้งการพิจารณา กรณีจึงถือได้ว่าอย่างช้าที่สุดผู้ฟ้องคดีทั้งสี่จะต้องรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ยื่นฟ้องคดีนี้เพราะไม่เห็นด้วยกับกฎเกณฑ์ที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดกำหนดขึ้น จึงประสงค์จะให้ยกเลิกเสีย โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงในคำฟ้องและคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ว่าเป็นการฟ้องคดีเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะอย่างไร เป็นการสนองตอบต่อความต้องการหรือประโยชน์อันชอบธรรมของประชาชนในสังคมอย่างไร หรือจะยังผลให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมโดยรวมได้อย่างไร จึงไม่อาจถือได้ว่าคำฟ้องและคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ในคดีนี้เป็นการฟ้องคดีเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๑/๒๕๕๖)

๔.๑๐ ระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับกรณีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่น

๔.๑๐.๑ การฟ้องคดีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

๑) การฟ้องคดีที่ถือว่าเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่บริษัท อ. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นการออกโฉนดทับที่สาธารณประโยชน์หาดไตรตรัง ขอให้เพิกถอนโฉนดที่ดินดังกล่าว ซึ่งพื้นที่ชายหาดเป็นพื้นที่สาธารณะที่ประชาชนมีสิทธิใช้ร่วมกัน หากกรณีเป็นตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองกล่าวอ้างว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ตดำเนินการออกโฉนดที่ดินทับที่สาธารณประโยชน์บริเวณหาดไตรตรังโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ย่อมทำให้ประชาชนทั่วไปเสียสิทธิการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ การฟ้องคดีนี้ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม สมควรที่ศาลจะรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสองไว้พิจารณา ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๒/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินและอาคารชุด

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสามซึ่งเป็นผู้ซื้อบ้านทาวน์เฮ้าส์สองชั้นพร้อมที่ดินในโครงการหมู่บ้าน ส. ของบริษัท ค. ฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมที่ดิน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม และเจ้าพนักงานที่ดินสำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม ร่วมกันพิจารณาสอบสวนเรื่องร้องเรียนกรณีผู้จัดสรรที่ดินโครงการหมู่บ้านดังกล่าวจัดทำสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะไม่ถูกต้อง และขอให้ดำเนินการตรวจสอบการจัดทำสาธารณูปโภคของผู้จัดสรรที่ดินใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งการกำหนดค่าบังคับตามคำขอดังกล่าว หากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ไปดำเนินการสอบสวนเรื่องร้องเรียนดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด อันจะมีผลทำให้บริษัท ค. บำรุงรักษาสาธารณูปโภคของหมู่บ้าน ส. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน ซึ่งเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามและผู้อยู่อาศัยในโครงการหมู่บ้าน ส. เป็นส่วนรวม กรณีจึงเป็นการฟ้องคดีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ส่วนรวมตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งศาลสามารถรับคำฟ้องในข้อหานี้ไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๕/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสิบแปดคนซึ่งเป็นราษฎรที่อยู่อาศัยอยู่ในชุมชนวังกระแจะ ตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดตราด ฟ้องว่า การที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และไปรับรองการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้แก่บริษัท อ. เพื่อก่อสร้างและดัดแปลง-ต่อเติมอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่งมีชื่อทางการค้าว่า ห้าง ท. ในท้องที่ตำบลวังกระแจะ โดยมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดจำนวน ๑๒,๑๐๘ ตารางเมตร ซึ่งมีลักษณะเป็นอาคารขนาดใหญ่พิเศษ อาคารชุมนุมคน อาคารสาธารณะ และอาคารห้างสรรพสินค้าตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นการออกใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่งที่ขัดต่อข้อ ๒ (๒) (ก) ของกฎกระทรวงกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในพื้นที่บางส่วนในท้องที่ตำบลวังกระแจะ ตำบลเนินทราย ตำบลบางพระ และตำบลหนองเสม็ด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดห้ามมิให้มีการก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่งที่มีพื้นที่ใช้สอยอาคารรวมกันเพื่อประกอบกิจการในอาคารหลังเดียวกันเกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร และเป็นการออกใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จึงเป็นการก่อสร้างอาคารตามใบอนุญาตที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการฟ้องคดีเพื่อคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการผังเมือง และการคมนาคมและขนส่ง ทั้งนี้ เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของคนในท้องที่ตำบลวังกระแจะ อันเป็นชุมชนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ กรณีจึงถือได้ว่าเป็นการฟ้องคดีเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม ศาลปกครองย่อมมีอำนาจที่จะรับคำฟ้องข้อหานี้ไว้พิจารณาได้ ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๔/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีหน้าที่ตรวจสอบและรับผิดชอบงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก

และร่วมลงชื่อในเช็คที่จะมีการสั่งจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก แต่นาย ส. นายกองการบริหารส่วนตำบลปากแพรกได้มีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อร่วมกันในการถอนเงินจากธนาคาร โดยมีได้กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีร่วมเป็นกรรมการในคำสั่งดังกล่าว อันเป็นการไม่ชอบด้วยข้อ ๓๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินการสอบสวนและลงโทษนาย ส. แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มิได้ดำเนินการสอบสวนและแจ้งผลให้ผู้ฟ้องคดีทราบแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายอำเภอบางสะพานน้อยสอบสวนการกระทำความผิดดังกล่าว และส่งผลการสอบสวนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพิจารณาออกคำสั่งลงโทษให้นาย ส. พันจากตำแหน่งนายกองการบริหารส่วนตำบลปากแพรก ซึ่งเป็นการฟ้องเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ของตนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ อันจะก่อให้เกิดบรรทัดฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ดี และถูกต้องต่อไป การรับคดีนี้ไว้พิจารณาจึงถือว่าเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๖/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการประกอบกิจการและเหตุเดือดร้อนรำคาญ

กรณีฟ้องว่า การออกใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารโรงงานและประกอบกิจการโรงงานผลิตวงกบประตูหน้าต่างให้แก่บริษัท อ. ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามและประชาชนผู้อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงโรงงาน ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากเกิดมลภาวะทางเสียง ฝุ่นละออง และกลิ่นสารเคมี ขอให้เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารโรงงาน และระงับการใช้อาคารโรงงาน และเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และระงับการประกอบกิจการอุตสาหกรรมไม่ตามที่ได้รับอนุญาต เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๓ เคยร้องเรียนเรื่องดังกล่าวเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยนายกองการบริหารส่วนตำบลบางฉางได้ประสานขอให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดปทุมธานี ตรวจสอบวัดปริมาณฝุ่นละอองบริเวณบ้านของผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยผลการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองไม่เกินกว่าค่ามาตรฐาน เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสามนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เหตุเดือดร้อนรำคาญดังกล่าวยังคงมีอยู่จนถึงปัจจุบัน ประกอบกับคำชี้แจงของนายกองการบริหารส่วนตำบลบางฉาง ฉบับลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๖ ในรายงานสำรวจด้วยแบบติดตามตรวจสอบคุณภาพฝุ่นและเสียง ระหว่างวันที่ ๑๙ ถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ชุมชนในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ดังกล่าวระบุว่า ภาวะเสียงที่ได้ยินส่วนใหญ่

อยู่ในระดับมาก และบางส่วนได้รับผลกระทบจากฝุ่นในระดับมาก โดยชุมชนบริเวณรอบโรงงาน รัศมี ๕๐๐ เมตร มีประชาชนอยู่อาศัยประมาณ ๑๔๑ คน จึงเห็นว่า มีประชาชนอยู่อาศัย เป็นจำนวนมาก ซึ่งความเดือดร้อนจากฝุ่นละอองและเสียงจากโรงงานอาจส่งผลกระทบต่อ สุขภาพและอนามัย มิใช่แต่เพียงผู้ฟ้องคดีทั้งสามเท่านั้น จึงเห็นว่าหากรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณา จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม จึงเห็นควรรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาพิพากษาตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๓/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนใบอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแก่งลอยและป่ากลาง ในท้องที่ตำบลดงมะไฟ อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง เป็นการฟ้องคดีเพื่อการคุ้มครองและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อให้การดำรงชีวิตอยู่ได้ อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ในตำบลดงมะไฟ ตำบลบ้านโคก และตำบลสุวรรณคูหา กรณีถือได้ว่าเป็นการฟ้องคดี เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม ศาลปกครองมีอำนาจที่จะรับไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๔๘/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจ

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนฟ้องว่า การตราพระราชกฤษฎีกากำหนด เงื่อนไขเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ขัดต่อ พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ กระบวนการในการตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวไม่ได้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนวิธีการ อันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้ คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบของคณะกรรมการนโยบาย ทุนรัฐวิสาหกิจ ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทเป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการที่รัฐวิสาหกิจ จะเปลี่ยนทุนเป็นหุ้น ในการโอนกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบและสินทรัพย์ขององค์การโทรศัพท์ แห่งประเทศไทยไม่มีการแบ่งแยกสินทรัพย์ที่มีอยู่เดิม และทรัพย์สินอื่นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง และความปลอดภัยของประเทศ ขอให้เพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลายกเลิกกฎหมาย ว่าด้วยองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย กลับคืนสู่ฐานะเดิม และให้สำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และคณะรัฐมนตรี (ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้า) ไปดำเนินการจดทะเบียนเลิกบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งหากศาลรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษาจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยทั่วไปซึ่งเป็นผู้ใช้บริการบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ประกอบกับกิจการโทรศัพท์เป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่ประชาชนมีความจำเป็นต้องใช้บริการในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน อีกทั้ง ทรัพย์สินต่าง ๆ มีทั้งที่ดินที่เป็นสาธารณประโยชน์ และทรัพย์สินที่ใช้ในการบริการโทรคมนาคมสาธารณะ โดยเฉพาะสถานีโทรคมนาคม โครงข่ายโทรคมนาคม อันเป็นทรัพย์สินของประเทศชาติ เพื่อประโยชน์สาธารณะ การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าจึงมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนโดยทั่วไป ดังนั้น จึงถือได้ว่าการพิจารณาคดีนี้จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ศาลปกครองสูงสุดจึงรับไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๘/๒๕๕๘)

๒) การฟ้องคดีที่ไม่ถือว่าเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๖๑๙๗ และที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๒๑๓ ตั้งอยู่ที่อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ได้จดทะเบียนขายที่ดินทั้งสองแปลงให้แก่บริษัท อ. ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขาธัญบุรี ได้นำราคาประเมินที่ดินในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประกาศจังหวัดปทุมธานี เรื่อง บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ มาใช้ในการคำนวณค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ภาษีนิติบุคคล และภาษีธุรกิจเฉพาะ กับที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าว โดยที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๒๑๓ มีราคาประเมินฯ ตารางวาละ ๖,๐๐๐ บาท ต่ำกว่าราคาซื้อขายจริง ส่วนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๖๑๙๗ มีราคาประเมินฯ ตารางวาละ ๑๕,๐๐๐ บาท สูงกว่าราคาของผู้ฟ้องคดีขายเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ชำระค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ภาษีนิติบุคคล และภาษีธุรกิจเฉพาะ ของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๖๑๙๗ แล้ว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขาธัญบุรี ให้ตรวจสอบราคาประเมินฯ ที่ถูกต้องของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๖๑๙๗ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๘ อันเป็นวันที่มีการจดทะเบียนซื้อขาย ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขาธัญบุรี ได้มีหนังสือ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ราคาประเมินฯ ของที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๖๑๙๗ ตามที่ได้กำหนดไว้ในบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์

ราคาตารางวาละ ๑๕,๐๐๐ บาท มีความผิดพลาดคลาดเคลื่อน โดยราคาประเมินฯ ที่ถูกต้องคือ ตารางวาละ ๖,๐๐๐ บาท แต่คณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ สำนักประเมินราคาทรัพย์สิน กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ไม่เห็นชอบให้มีการแก้ไขบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ฯ ที่ดินแปลงพิพาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ฯ ที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนดังกล่าวเป็นผลให้ผู้ฟ้องคดีต้องแบกรับภาระมากกว่าที่ควรจะเป็นในการเสียค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถขอคืนภาษีธุรกิจเฉพาะที่ชำระเกินได้ เนื่องจากไม่มีหลักฐานการแก้ไขราคาประเมินทุนทรัพย์ฯ ให้ถูกต้องจากผู้ถูกฟ้องคดี นั้น เมื่อวัตถุประสงค์ในการฟ้องคดีสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถขอคืนภาษีธุรกิจเฉพาะที่ได้ชำระค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ภาษีนิติบุคคล และภาษีธุรกิจเฉพาะเกินในวันที่มีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนขายที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๖๑๙๗ ให้แก่บริษัท อ. เนื่องจากไม่มีหลักฐานการแก้ไขราคาประเมินทุนทรัพย์ฯ ให้ถูกต้องจากผู้ถูกฟ้องคดี ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองจึงเป็นการนำคดีมาฟ้องเพื่อประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีโดยเฉพาะ หากใช้เป็นการฟ้องคดีเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม อีกทั้ง ไม่ปรากฏว่ามีเหตุจำเป็นอื่นใดที่เป็นอุปสรรคขัดขวางจนทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจยื่นฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีที่กฎหมายกำหนดได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๕/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องว่า กรมที่ดินออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าว และให้ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์และมีสิทธิครอบครองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า ในการดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีในข้อหานี้ ได้มีการแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และแม้จะปรากฏข้อเท็จจริงว่า กรมธนารักษ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๓ ถึงผู้ฟ้องคดี แจ้งว่าที่ดินพิพาทมีหลักฐานเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าวก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวเมื่อใดอย่างไรก็ดี เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ อุทธรณ์การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าวไปยังหน่วยงานต่าง ๆ กรณีจึงถือได้ว่า วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินพิพาทอย่างช้าที่สุด คือ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีในข้อหานี้นี้มายื่นฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องในข้อหานี้เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับคดีในข้อหานี้

แม้ศาลปกครองจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามคำขอของผู้ฟ้องคดีก็เพียงก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดีแต่เพียงผู้เดียว มิใช่คดีที่จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนส่วนรวมโดยตรง ศาลปกครองจึงไม่อาจใช้ดุลพินิจรับคำฟ้องในข้อหาที่ว่าพิจารณาได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๘/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้เช่าที่ราชพัสดุพิพาทฟ้องว่า กรมธนารักษ์ ธนารักษ์พื้นที่นนทบุรี อธิบดีกรมธนารักษ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ร่วมกันดำเนินโครงการพัฒนาที่ดินราชพัสดุ เพื่อปลูกสร้างอาคารยกกรรมสิทธิ์ให้กระทรวงการคลัง และออกประกาศจังหวัดนนทบุรี เรื่อง การเปิดประมูลพัฒนาที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ นบ.๓๙๒ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ขอให้ศาลยกเลิกหรือเพิกถอนโครงการพัฒนาที่ดินราชพัสดุและประกาศเปิดประมูลพัฒนาที่ดินราชพัสดุที่พิพาทดังกล่าว และคำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ ๒๙๘/๒๕๕๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การประกาศรับฟังความคิดเห็น เมื่อมีการปลูกสร้างอาคารหรือเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า ข้อ ๒.๓ เมื่อคำพิพากษาคดีนี้ หากจะก่อประโยชน์ก็คงเป็นประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดีและประชาชนที่พักอาศัยและค้าขายในตลาดชลประทานในที่ดินราชพัสดุแปลงพิพาทเท่านั้น ไม่ได้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะหรือเป็นประโยชน์แก่ประชาชนส่วนรวมโดยตรงและอย่างแท้จริงเป็นสำคัญแต่อย่างใด และไม่ปรากฏเหตุจำเป็นอื่นที่เป็นอุปสรรคขัดขวางทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจยื่นคำฟ้องภายในระยะเวลาการฟ้องคดีที่กฎหมายกำหนดได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับ ข้อ ๓๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๘/๒๕๕๗ ที่ ๖๓๙/๒๕๕๗ ที่ ๖๔๐/๒๕๕๗ ที่ ๖๔๑/๒๕๕๗ ที่ ๖๗๑/๒๕๕๗ ที่ ๖๗๒/๒๕๕๗ ที่ ๖๗๗/๒๕๕๗ ที่ ๖๙๒/๒๕๕๗ ที่ ๖๙๓/๒๕๕๗ ที่ ๖๙๔/๒๕๕๗ ที่ ๗๐๔/๒๕๕๗ และที่ ๙๖/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กรณีผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลปกครองเพิกถอนแนวทางในการพิจารณา ย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕ กำหนดขึ้น โดยขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ ก.ค.ศ. กำหนด เป็นการฟ้องคดีที่มีได้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม หรือมีเหตุจำเป็นอื่นที่ศาลปกครองจะรับไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๒/๒๕๕๕)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการควบคุมอาคารและการผังเมือง

กรณีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีเมืองปากพูนออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารชนิดเสาโครงสร้างเหล็กให้กับบริษัท อ. เพื่อใช้เป็นเสารับ-ส่งสัญญาณโทรศัพท์ในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงกับบ้านของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งจากการก่อสร้างดังกล่าวได้มีการตอกเสาเข็มทำให้บ้านของผู้ฟ้องคดีทั้งสองแตกร้าเสียหาย ขอให้เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าวเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายกเทศมนตรีเมืองปากพูนได้ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารให้แก่บริษัท อ. เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ และเมื่อต้นเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ นายกเทศมนตรีเมืองปากพูนได้เรียกผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับบริษัท อ. ไปเจรจาเรื่องค่าเสียหาย กรณีบ้านของผู้ฟ้องคดีทั้งสองแตกร้าเสียหาย แต่ตกลงกันไม่ได้ จึงเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองย่อมจะต้องรู้หรือควรรู้แล้วว่าได้มีการออกใบอนุญาตให้ก่อสร้างเสารับ-ส่งสัญญาณโทรศัพท์ ซึ่งเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๕ หรืออย่างช้าที่สุดตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองนำคดีมายื่นฟ้องเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับการฟ้องคดีนี้ไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่นตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๗/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการคมนาคมและการขนส่ง

กรณีผู้ฟ้องคดีสิบสองคนฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่กระทรวงคมนาคม และสำนักงานขนส่งจังหวัด ได้ดำเนินการจัดให้มีสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดระยอง แห่งที่ ๒ และได้กำหนดให้รถโดยสารประจำทางหมวด ๒ และหมวด ๓ ซึ่งเป็นรถโดยสารประจำทางขนาดใหญ่ ให้เข้าใช้บริการที่สถานีขนส่งผู้โดยสารดังกล่าว ซึ่งรวมถึงผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสองคนด้วย ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสองคนเห็นว่า มติของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดระยองเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๑ ที่มีมติให้รถโดยสารประจำทางหมวด ๑ และหมวด ๔ ยังคงใช้บริการที่สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดระยอง แห่งที่ ๑ ส่วนรถโดยสารประจำทางหมวด ๒ และหมวด ๓ ให้ใช้บริการที่สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดระยอง แห่งที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ขอให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดระยองในการประชุมเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๑ ตามประกาศนายทะเบียนประจำจังหวัดระยอง ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑ นั้น เมื่อนายทะเบียนประจำจังหวัดระยองได้ออกประกาศ เรื่อง กำหนดให้รถโดยสารประจำทางในเส้นทางหมวด ๒ และหมวด ๓ เข้าใช้บริการสถานีขนส่งผู้โดยสาร

จังหวัดระยองแห่งที่ ๒ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑ โดยประกาศทางหนังสือพิมพ์ลงระยอง ฉบับวันที่ ๑๖ ถึงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสองคนรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามที่ได้มีการประกาศทางหนังสือพิมพ์ และถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสองคนนำคดีมาฟ้อง เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ สำหรับข้อหาที่ฟ้องขอให้เพิกถอนประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง การจัดให้มีสถานีขนส่งผู้โดยสาร จังหวัดระยอง แห่งที่ ๒ นั้น โดยที่ประกาศดังกล่าวได้ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๑๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทั่วไป เมื่อประกาศดังกล่าวได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสองคนย่อมรู้หรือควรรู้ถึงประกาศดังกล่าว นับตั้งแต่วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสองคนยื่นฟ้องคดีต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และการฟ้องคดีทั้งสองข้อหานี้หากจะเป็นประโยชน์ ก็เป็นประโยชน์เฉพาะผู้ฟ้องคดีทั้งสิบสองคนซึ่งเป็นผู้ประกอบการขนส่งเท่านั้น หาได้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่นตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๑/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล และผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลหลักสอง (ผู้ฟ้องคดีทั้งสาม) ปล่อยปละละเลยให้มีกลุ่มมรกดนต์สี่ล้อเล็กรับจ้างโดยมิได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน วั่งรับส่งผู้โดยสารทับซ้อนเส้นทางรถประจำทางที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาต ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามสั่งการเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการจับกุม และสั่งห้ามมิให้มีมรกดนต์สี่ล้อเล็กรับจ้างเดินรถผิดกฎหมายรับส่งผู้โดยสารตลอดแนวถนนหมู่บ้านเศรษฐกิจ ถนนเพชรเกษม และถนนอัสสัมชัญ หรือในท้องที่อื่นซึ่งอยู่ในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลหลักสองอย่างต่อเนื่อง นั้น การฟ้องคดีนี้จึงเป็นการฟ้องคดีเพื่อประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีเท่านั้น มิใช่เป็นการฟ้องคดีเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม ทั้งไม่ปรากฏเหตุจำเป็นอื่นใดที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลภายในระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ ศาลจึงไม่อาจใช้ดุลพินิจรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๑/๒๕๕๗)

กรณีฟ้องว่า กรมการขนส่งทางบกกำหนดมาตรการควบคุมความเร็วด้วยการใช้เทคโนโลยี RFID (Radio Frequency Identification) เฉพาะรถร่วม บขส. และรถร่วม ขสมก. จึงเป็นการเลือกปฏิบัติเฉพาะรถตู้สาธารณะโดยไม่เป็นธรรม ขอให้ยกเลิกการตรวจจับความเร็วรถตู้โดยสารสาธารณะด้วยเทคโนโลยี RFID เป็นการฟ้องคดีปกครองที่ไม่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะหรือสถานะของบุคคลที่จะยื่นฟ้องคดีเมื่อใดก็ได้ และมีใช่เป็นการฟ้องคดีที่จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๓/๒๕๕๗)

๔.๑๐.๒ กรณีที่มีเหตุจำเป็นอื่น

๑) กรณีที่ถือว่ามีเหตุจำเป็นอื่น

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้แก้ไขคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ ที่ยกเลิกคำขออนุญาตที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และแก้ไขมติของคณะกรรมการป้องกันและหยุดยั้งการบุกรุกที่ดินในเขตป่าชายเลน (กปร.) ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ ที่ไม่เห็นชอบให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า การพิจารณาอุทธรณ์ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ได้มีการแยกประเด็นอุทธรณ์คำสั่งยกเลิกคำขออนุญาตที่ดินของผู้ฟ้องคดีออกเป็น ๔ ประเด็น โดยในชั้นแรกคงรับไว้เพียงประเด็นที่ ๑ และประเด็นที่ ๒ และส่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ต่อมา เมื่อผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ในประเด็นที่ ๓ และประเด็นที่ ๔ ไว้พิจารณา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ ก็ได้พิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวและเห็นควรรับคำอุทธรณ์ในประเด็นที่ ๓ ไว้พิจารณา ส่วนประเด็นที่ ๔ ยังคงยืนตามความเห็นเดิม คือไม่รับคำอุทธรณ์ในประเด็นนี้ไว้พิจารณา หลังจากนั้น เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี ก็ได้มีหนังสือแจ้งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ว่า การไม่รับคำอุทธรณ์ในประเด็นที่ ๔ ไว้พิจารณาไม่ถูกต้อง ให้มีคำสั่งรับคำอุทธรณ์ในประเด็นที่ ๔ ไว้พิจารณา เห็นว่า ในการดำเนินการพิจารณาอุทธรณ์ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ นั้น เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีก็ต้องเร่งรายงานความเห็นพร้อมด้วยเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ในกรณีนี้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ กลับมีการแยกประเด็นอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีออก

และมีคำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์บางประเด็น ซึ่งเป็นลักษณะการพิจารณาคำอุทธรณ์ที่ไม่ชอบ และยังเป็นกรสร้างชั้นตอนและภาระให้เกิดแก่ผู้ฟ้องคดีเกินสมควร ซึ่งจากการกระทำของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ ที่มีการพิจารณารับคำอุทธรณ์หรือไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีหลายครั้ง ย่อมทำให้ผู้ฟ้องคดีเข้าใจไปว่าเรื่องดังกล่าวยังอยู่ในกระบวนการพิจารณาคำอุทธรณ์และยังไม่พ้นระยะเวลาการฟ้องคดี ประกอบกับผู้ฟ้องคดีได้ติดตามและสอบถามผลการวินิจฉัยอุทธรณ์จากเจ้าหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ มาโดยตลอด และเมื่อติดต่อสอบถามก็ได้รับคำตอบด้วยวาจาว่า ยังอยู่ระหว่างดำเนินการให้รอผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ก่อน พฤติกรรมของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวย่อมมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีเชื่อว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขาท่าใหม่ และผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์จะดำเนินการให้โดยไม่จำเป็นต้องฟ้องเป็นคดีจนล่วงเลยกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนดให้ฟ้องคดี ดังนั้น แม้ในคดีนี้ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา แต่ก็หาได้ทำให้วัตถุประสงค์ของการกำหนดระยะเวลาในการฟ้องคดีซึ่งต้องการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมและราชการต้องเสียไป ในทางตรงข้ามการที่องค์กรตุลาการเข้าไปตรวจสอบการกระทำของฝ่ายปกครองดังกล่าวกลับเป็นผลดีที่จะทำให้เกิดระบบการบริหารราชการแผ่นดินที่ดีเกิดขึ้น กรณีจึงถือว่ามีเหตุจำเป็นอื่นที่ศาลจะรับไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๔/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เช่าที่ดินเพื่อทำนาได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากมติของคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบลพยอม ที่วินิจฉัยว่าการบอกเลิกการเช่านาของผู้ให้เช่าเป็นไปตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ และการเช่าจะสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ และมติของคณะกรรมการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่วินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว โดยก่อนฟ้องคดีผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบลพยอม ตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งคณะกรรมการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และนายอำเภอวังน้อยได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๗ แจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์แก่ผู้ฟ้องคดี โดยหนังสือดังกล่าวระบุด้วยว่า หากผู้ฟ้องคดีไม่พอใจคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำวินิจฉัย แต่จะต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ มีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๗ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้อง

ต่อศาลเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แม้จะอยู่ภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำวินิจฉัยก็ตาม แต่ก็เป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่คำวินิจฉัย จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม หลังจากคณะกรรมการเข้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ การดำเนินการแจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์แก่ผู้ฟ้องคดีกลับใช้ระยะเวลาดำเนินการกว่าห้าสิบวัน ทั้งที่คณะกรรมการเข้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยอมรับว่าพระราชบัญญัติการเข้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีไว้เพียงหกสิบวันนับแต่วันที่คำวินิจฉัยอุทธรณ์ หากจะนำเหตุความล่าช้าในการดำเนินการแจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐมาจำกัดสิทธิการฟ้องคดีของผู้ฟ้องคดี ย่อมจะทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายอย่างไม่มีทางที่จะเยียวยาได้ ทั้งเหตุแห่งความล่าช้าดังกล่าวก็ไม่ปรากฏว่าเป็นความบกพร่องของผู้ฟ้องคดี นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีมิได้มีเจตนาปล่อยปละละเลยใช้สิทธิทางศาลเพื่อคุ้มครองสิทธิของตนเอง กรณีจึงถือว่ามีเหตุจำเป็นอื่นที่ศาลปกครองสามารถรับคดีนี้ไว้พิจารณาได้ สมควรที่ศาลปกครองจะรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๗/๒๕๕๘)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรณีฟ้องว่าการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินลำน้ำกระบุรี ป่าคลองลำเลียง - ละอูน ป่าคลองเสีตกวด ป่าเขาหินช้าง ป่าเขาสามแหลมป่าละอูน และป่าราชกรูด ในท้องที่ตำบลน้ำจืด ตำบลลำเลียง ตำบลบางใหญ่ อำเภอกระบุรี ตำบลบางแก้ว ตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอูน และตำบลทรายแดง ตำบลปากน้ำ ตำบลบางนอน ตำบลหาดส้มแป้น อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับสัมปทาน โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มิได้ทำการตรวจสอบและแยกแยะที่ดินให้ชัดเจนก่อนมีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีได้อยู่อาศัยและทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับสัมปทานต่อไป เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีเดินทางไปพบอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อขอความเป็นธรรม ให้ตนมีสิทธิทำกินในที่ดินที่ได้สัมปทานต่อไป ในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ สัมปทานบัตรยังไม่สิ้นสุดลง อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งสำนักอุทยานแห่งชาติได้ตรวจสอบแล้วแจ้งอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่า โดยผลของกฎหมาย สัมปทานบัตรของผู้ฟ้องคดีต้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติอุทยาน

แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พ.ศ. ๒๕๓๒ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีหนังสือแจ้งผู้รับสัมปทาน จึงเห็นควรมีหนังสือแจ้งถึงการสิ้นสุดของสัมปทานให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และให้ผู้ฟ้องคดีประสานกับอุทยานแห่งชาติลำน้ำกระบุรีและสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๔ (สุราษฎร์ธานี) เพื่อดำเนินการสำรวจการถือครองที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ซึ่งอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ส่งหนังสือดังกล่าวให้กองนิติการตรวจสอบ และกองนิติการ ได้มีหนังสือแจ้งว่าสิทธิตามสัมปทานตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เลขที่ ๑/๒๕๓๖ สิ้นสุดลงแล้วตั้งแต่พระราชกฤษฎีกาฉบับข้างต้นมีผลใช้บังคับ และไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ต้องดำเนินการแจ้งการสิ้นสุดสัมปทานให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ในฐานะที่จะได้รับเงินชดเชยความเสียหายตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๙๔ อย่างไรก็ตาม สำนักอุทยานแห่งชาติ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการกองนิติการ เพื่อหารือในการแก้ไขปัญหาให้ผู้ฟ้องคดีได้ทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับสัมปทานต่อไป แต่ผู้อำนวยการกองนิติการ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ยืนยันว่ากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่มีอำนาจให้บุคคลใดยึดถือครอบครองที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติ และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณา ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีทราบพร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า การกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติหากไปกระทบสิทธิของผู้ใดและเกิดความเสียหายก็สามารถใช้สิทธิทางศาลได้ กรณีจึงมีเหตุที่ทำให้ผู้ฟ้องคดี เชื่อได้ว่าความเดือดร้อนหรือเสียหายจะได้รับการแก้ไขเยียวยาจากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในการ ได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับสัมปทานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๐ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ต่อไป โดยไม่จำเป็นต้องฟ้องคดีต่อศาล ซึ่งถือได้ว่ามีเหตุจำเป็นอื่นที่ศาลจะรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๓๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๕/๒๕๕๖)

๒) กรณีที่ไม่ถือว่ามีเหตุจำเป็นอื่น

กรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน

ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า กระทรวงการคลัง สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เลย จังหวัดเลย และเทศบาลตำบลเชียงคาน ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๙ ขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ลย. ๙๑๓ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากออกทับที่ดินซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๙

พฤษภาคม ๒๕๕๕ นาย ก. ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเลยโต้แย้งสิทธิและคัดค้านการใช้ที่ดินของเทศบาลตำบลเชียงคาน และขอให้เพิกถอนการอนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีย่อมรู้หรือควรรู้ถึงการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าวคลาดเคลื่อนทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่ามีสิทธิครอบครองอย่างช้าที่สุดในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และผู้ฟ้องคดีมิได้มีหลักฐานแสดงว่ามีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทอันจะทำให้มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อติดตามและเอาคืนซึ่งที่ดินพิพาทโดยไม่มีอายุความตามมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งการฟ้องคดีนี้ก็เกินไปเพื่อประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีเท่านั้น มิใช่การฟ้องคดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ประกอบกับข้ออ้างที่ว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีความรู้กฎหมายและไม่มีความสามารถในการช่วยเหลือกัน ยังไม่พอพียงว่าเป็นเหตุจำเป็นอื่นที่เป็นอุปสรรคขัดขวางทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถยื่นฟ้องคดีภายในระยะเวลาการฟ้องคดีที่กฎหมายกำหนดไว้ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๖/๒๕๕๗)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรี ตามคำสั่งลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เนื่องจากกระทำความผิดวินัยฐานมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสม และมติคณะกรรมการข้าราชการตำรวจที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และมีคำสั่งให้คืนสิทธิอันพึงมีพึงได้ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ตามหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้รับทราบผลอุทธรณ์วันใด จึงอนุมานได้ว่าการส่งให้ผู้ฟ้องคดีทราบผลในวันที่แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา ๙๐ วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การที่ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นคำฟ้องในเรื่องนี้ต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และศาลได้ตรวจคำฟ้องแล้วเห็นว่าเป็นคำฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน จึงให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขคำฟ้องให้สมบูรณ์ครบถ้วนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหมายแจ้งคำสั่งศาล แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการตามคำสั่งศาลจนพ้นระยะเวลาดังกล่าว ศาลจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความนั้น ไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องในคดีนี้ไว้แล้วตั้งแต่วันที่ ๘

พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เพราะศาลได้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี ฉบับลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความไปแล้ว การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลใหม่ จึงต้องนับระยะเวลาการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องในคดีนี้ต่อศาล ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมาฟ้องศาลอีกครั้งเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยบรรยายคำฟ้องครบถ้วนตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ถือว่ามีเหตุจำเป็นที่ศาลจะรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ และในการฟ้องคดีครั้งแรกผู้ฟ้องคดีไม่ทราบว่าการบรรยายคำฟ้องจะต้องมีการบรรยายอย่างไรบ้าง จึงเป็นเหตุให้คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีฉบับเดิมมีรายการไม่ครบถ้วนตามที่กำหนด ซึ่งข้อเท็จจริงในคดีเดิม ตุลาการเจ้าของสำนวนได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขคำฟ้อง โดยได้อธิบายถึงวิธีการแก้ไขคำฟ้องให้สมบูรณ์ครบถ้วนไว้โดยละเอียดว่าให้ผู้ฟ้องคดีระบุว่าประสงค์จะฟ้องบุคคลใดหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ถูกฟ้องคดี ให้บรรยายการกระทำที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี รวมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าวเป็นอย่างไร และผู้ฟ้องคดีประสงค์จะให้ศาลกำหนดค่าบังคับกับผู้ฟ้องคดีอย่างไร ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจกล่าวอ้างว่าไม่ทราบว่าจะต้องมีการบรรยายฟ้องอย่างไร และมีอาจอ้างได้ว่าเป็นเหตุจำเป็นที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจยื่นคำฟ้องต่อศาลได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากเหตุจำเป็นที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้นั้น ต้องเป็นเหตุที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ภายในกำหนดระยะเวลาฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่ทราบว่าการบรรยายคำฟ้องจะต้องมีการบรรยายอย่างไร จึงมิใช่เหตุจำเป็นที่จะยกขึ้นอ้างได้ ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีไว้พิจารณาตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๓๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๑/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ถูกเวนคืนฟ้องว่า การกำหนดค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๒ ยังไม่เป็นธรรม ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทยจ่ายเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้นให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนเฉพาะค่าทดแทนที่ดิน โดยมีมติขึ้นราคาเนื่องจากค่าทดแทนเบื้องต้นเป็นธรรมแล้ว และผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔ จึงถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่

จึงต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ นำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีในส่วนของเงินค่าทดแทนที่ดิน เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยผู้ฟ้องคดีทั้งสี่จะอ้างเหตุผลว่าไม่รู้กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนเพื่อเป็นเหตุจำเป็นอื่นให้ศาลปกครองรับคดีของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ไว้พิจารณาหาได้ไม่ เมื่อไม่ปรากฏเหตุสุดวิสัยที่เป็นอุปสรรคทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจจะยื่นฟ้องคดีต่อศาลได้ภายใน กำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแต่อย่างใด จึงไม่มีเหตุจำเป็นที่ศาลปกครองจะรับคำฟ้อง ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

กรณีผู้ฟ้องคดีเคยฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของนายอำเภอโพธิ์พิสัย ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีขาดคุณสมบัติและสิ้นสุดสมาชิกภาพการเป็น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่ง ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีและคดีถึงที่สุดแล้ว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นการกระทำ ละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี และทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องเป็นคดีนี้เพื่อขอให้ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น โดยที่มาตรา ๖๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติว่า เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายก องค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงอันเนื่องมาจากการเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต ให้นายอำเภอ สอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด ดังนั้น วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้ หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ จึงเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แม้ไม่ปรากฏชัดว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อใด แต่การที่ผู้ฟ้องคดีได้นำคดี ไปฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ ขอให้เพิกถอนคำสั่ง ย่อมเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดี รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้อย่างช้าที่สุดในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ การที่ผู้ฟ้องคดี นำคดีนี้มายื่นฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลา ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และผู้ฟ้องคดียอมรับว่า ได้รับความเสียหายจากคำสั่งที่พิพาทตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว หรืออย่างช้าที่สุด ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมาย ของคำสั่งที่พิพาทไปฟ้องต่อศาลปกครอง แม้ต่อมาศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอน คำสั่งที่พิพาท ก็ไม่เป็นเหตุให้วันเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด จากคำสั่งทางปกครองต้องเปลี่ยนไปเป็นวันที่ศาลมีคำพิพากษา ซึ่งรวมถึงการที่ก่อนฟ้องคดีนี้

ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือไปยังนายอำเภอโพธารามพิสัยเพื่อขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการออกคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก็ไม่เป็นเหตุให้วันเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีต้องเปลี่ยนไปเช่นเดียวกัน อีกทั้ง การที่ผู้ฟ้องคดีรอผลคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นก็เป็นความเข้าใจของผู้ฟ้องคดีเอง มิใช่เหตุจำเป็นที่ศาลปกครองจะรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๕/๒๕๕๖)

กรณีพิพาทเกี่ยวกับการศึกษา

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ตรวจสอบมหาวิทยาลัยรามคำแหงเกี่ยวกับการแก้เกรดการเรียนของผู้ฟ้องคดี แต่ไม่มีความคืบหน้า ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิด และคืนเกรดการเรียนทุกเล่มที่สอบผ่านให้เหมือนเดิม รวมถึงสิทธิต่าง ๆ นั้น ตามบทบัญญัติมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และข้อ ๓๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองจะใช้ดุลพินิจรับคำฟ้องที่ยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีที่กฎหมายกำหนดแล้วไว้พิจารณาได้ต่อเมื่อศาลเห็นว่าคดีนั้นเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่นเท่านั้น และการที่จะวินิจฉัยว่าการรับคำฟ้องที่ยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้วไว้พิจารณาจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือไม่ ต้องพิจารณาจากผลที่จะเกิดขึ้นจากคำพิพากษาคดีนั้นว่า จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมโดยตรงและอย่างแท้จริงหรือไม่เป็นสำคัญ ส่วนเหตุจำเป็นอื่นนั้นแม้จะมีเหตุสุดวิสัยตามนัยมาตรา ๘ ประกอบกับ มาตรา ๑๙๓/๑๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ก็ย่อมหมายถึงเหตุที่เป็นอุปสรรคขัดขวางมิให้ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำฟ้องภายในระยะเวลาการฟ้องคดีที่กฎหมายกำหนดได้เป็นสำคัญ เมื่อคำพิพากษาคดีนี้หากจะก่อให้เกิดประโยชน์ก็คงเป็นประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดีในการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีที่จะได้คืนเกรดการเรียน รวมถึงสิทธิต่าง ๆ ตามคำขอท้ายฟ้องเท่านั้น การรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาจึงไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมแต่อย่างใด นอกจากนั้น ยังไม่ปรากฏว่ามีเหตุใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคขัดขวางมิให้ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำฟ้องคดีนี้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดได้ ศาลปกครองจึงไม่อาจใช้ดุลพินิจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ ที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ทันได้ศึกษากฎหมายเพราะต้องต่อสู้ชีวิตตัวคนเดียวและเพิ่งมีประสบการณ์ในการฟ้องคดีต่อศาลเป็นครั้งแรก หาใช่เหตุ

ที่เป็นอุปสรรคขัดขวางมิให้ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำฟ้องภายในระยะเวลาการฟ้องคดีที่กฎหมายกำหนด อันจะถือได้ว่ามีเหตุจำเป็นอื่นตามความหมายของกฎหมายแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๘๐/๒๕๕๖)

๔.๑๐.๓ การเป็นที่สุดของคำสั่งรับคำฟ้องที่ยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดเวลา การฟ้องคดีไว้พิจารณาตามข้อ ๓๐ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๕. คำธรรมเนียมศาล

๕.๑ การชำระค่าธรรมเนียมศาลกรณีผู้ฟ้องคดีหลายคนร่วมกันยื่นคำฟ้อง เป็นฉบับเดียว

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๕.๒ การไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลหรือชำระค่าธรรมเนียมศาลไม่ครบถ้วน (มาตรา ๔๕ วรรคสี่ ประกอบกับข้อ ๓๗ วรรคสอง)

เมื่อคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้เป็นคำขอให้ชดเชยค่าเสียหายกรณีละเมิด ที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับคำตอบแทนสิทธิประโยชน์อื่น (เงินโบนัส) เป็นเงินประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากคำสั่งทางปกครองหรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดี ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล เมื่อศาลมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง และชำระ ค่าธรรมเนียมศาลตามคำสั่งฉบับลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๔ และฉบับลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามคำสั่งศาลภายในระยะเวลาที่กำหนด ศาลจึง มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องข้อหาไว้พิจารณาตามข้อ ๓๗ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๕๘/๒๕๕๕)

เมื่อพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีแล้วฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีความ ประสงค์ให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณามีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้รับคำฟ้องคดีของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณานั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีคำร้องขอ ดำเนินคดีโดยให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาแล้วมีคำสั่ง ให้ยกคำขอ และผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาคำร้องขอดำเนินคดีโดยให้ได้รับยกเว้น

ค่าธรรมเนียมศาลใหม่ และศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาแล้วมีคำสั่งยืนตามคำสั่งเดิม จึงมีผลทำให้คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวเป็นที่สุด ตามข้อ ๔๑/๔ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้ เพราะเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบดังกล่าว และเป็นอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นที่จะมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ดังกล่าว ตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบเดียวกัน และเมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาลให้ครบถ้วนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง แต่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลดังกล่าวแต่อย่างใด ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาได้ ตามข้อ ๓๗ วรรคสอง ประกอบข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๘๗/๒๕๕๕)

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินที่ถูกเวนคืนฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืนเพิ่มขึ้น โดยผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอดำเนินคดีโดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล แต่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำขอดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลใหม่ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีจัดส่งพยานหลักฐานแสดงเพิ่มเติม แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นพยานหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อประกอบคำร้องขอให้พิจารณาคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลใหม่ ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ยกคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลใหม่ของผู้ฟ้องคดี กรณีถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับการยกเว้นให้ดำเนินคดีโดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมศาลมาชำระภายในเวลาตามที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนด แต่เมื่อศาลปกครองชั้นต้นได้มีหมายแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาล ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับหมายแจ้งดังกล่าวโดยชอบแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลภายในระยะเวลาตามที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนด จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีเพิกเฉยไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลตามคำสั่งศาล การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ จึงชอบด้วยข้อ ๓๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๙๗/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างปรับปรุงถนนโดยไม่ชอบ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายต่าง ๆ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอคัดส่งค่าธรรมเนียมศาลต่อศาลปกครองชั้นต้นและศาลได้มีคำสั่งอนุญาตตามคำขอ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการนำค่าธรรมเนียมศาลมาชำระภายในระยะเวลาที่กำหนด ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาลภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการนำค่าธรรมเนียมศาลมาชำระภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวอีก และไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอขยายระยะเวลาชำระ

ค่าธรรมเนียมศาลแต่อย่างใด กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามคำสั่งศาลภายในเวลาที่กำหนด ศาลจึงมีอำนาจสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความตามข้อ ๓๗ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๕/๒๕๕๖)

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นพร้อมคำขอผิดส่งค่าธรรมเนียมศาล ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตโดยระบุข้อความว่าอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองผิดส่งเงินค่าธรรมเนียมศาลและส่งสำเนาคำอุทธรณ์ จำนวน ๑ ชุดยื่นต่อศาล ภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหมายนี้ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้รับหมายแจ้งคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงมีหน้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมศาลภายในกำหนดระยะเวลาที่ศาลอนุญาตให้ผิดส่งค่าธรรมเนียมศาล คือ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หากไม่สามารถดำเนินการตามคำสั่งศาลได้ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองควรต้องทำหนังสือชี้แจงถึงสาเหตุของการไม่สามารถดำเนินการตามคำสั่งศาลให้ศาลปกครองชั้นต้นทราบ แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ดำเนินการแต่อย่างใด จึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองละเลยเพิกเฉยไม่ได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์และคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมสำหรับที่ดินในส่วนที่ถูกเวนคืนและมีได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืนตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๖๔๔๑๓ พร้อมทั้งจดทะเบียนโอนที่ดินส่วนที่เวนคืนแล้วมีได้ใช้ประโยชน์คืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยที่คำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนที่ดินในส่วนที่ถูกเวนคืนและมีได้ใช้ประโยชน์ เป็นคำขอที่บังคับเข้ากับทรัพย์สินที่พิพาทกลับคืนมาเป็นของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคดีที่มีทุนทรัพย์หรือคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลตามมาตรา ๔๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ชำระค่าธรรมเนียมศาล แต่ได้ยื่นคำร้องขอผิดส่งและขอขยายระยะเวลาการชำระค่าธรรมเนียมศาล ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลาถึงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ และแม้ต่อมาผู้ฟ้องคดีจะได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องขอสละสิทธิเรียกค่าเสียหายจากที่ดินพิพาท แต่ยังคงจะใช้สิทธิเรียกร้องที่ดินพิพาทคืนดังเดิม ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องและให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินค่าธรรมเนียมศาลมาชำระภายในกำหนดเวลาเดิม แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลหรือยื่นคำร้องขอผิดส่งและขอขยายระยะเวลาการชำระค่าธรรมเนียมศาลอีก จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความได้ตามข้อ ๓๗

วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๐/๒๕๕๗ และที่ ๑๔๕/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลมีคำวินิจฉัยชี้ขาดแล้วว่า ข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการจะได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองที่มีหน้าที่จ่ายเงินคืนให้แก่สมาชิกภายใต้กรอบของกฎหมาย คดีระหว่างผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและกระทำละเมิดตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง คดีนี้จึงมีข้อคดีผู้บริโศคตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโศค พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง การที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำสั่งบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์ที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องชำระค่าธรรมเนียมศาลตามมาตรา ๔๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาลภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหมายแจ้งคำสั่งศาล ผู้ฟ้องคดีได้รับหมายแจ้งโดยชอบแล้วแต่ไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลตามคำสั่งแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลภายในระยะเวลาที่กำหนด และผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ดังนั้น ศาลจึงมีอำนาจสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความได้ตามข้อ ๓๗ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๐/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยใน ส่วนคำขอที่ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันรับผิดชอบในความเสียหาย จำนวน ๑๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยนั้น ผู้ฟ้องคดีต้องชำระค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ตามทุนทรัพย์ในส่วนคำขอข้อนี้ด้วย เมื่อปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้นได้มีหมายแจ้งคำสั่งศาลให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาลถึงสองครั้ง ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับหมายแจ้งคำสั่งศาลโดยชอบแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีก็ไม่ได้นำเงินมาชำระค่าธรรมเนียมศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดแต่อย่างใด จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีละเลยเพิกเฉยไม่ได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลจึงไม่อาจรับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันรับผิดชอบในความเสียหายไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๑๘/๒๕๕๗)

๕.๓ การสั่งให้ชำระค่าธรรมเนียมศาลเพิ่ม (ข้อ ๓๔ วรรคสี่)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๕.๔ การคืนค่าธรรมเนียมศาล (ข้อ ๓๘)

๑) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาตามข้อ ๓๘

กรณีศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องเฉพาะส่วนที่ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าทดแทนที่ดินเพิ่มจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืน เนื่องจากไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อีกไว้พิจารณา พร้อมทั้งได้หมายแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่มารับเงินค่าธรรมเนียมศาลคืนจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ในส่วนที่ไม่รับคำฟ้องต่อมา ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องบางส่วนไว้พิจารณา และได้มีคำร้องขอคืนเงินค่าธรรมเนียมศาลในส่วนที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่รับคำฟ้อง ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องบางส่วนไว้พิจารณา คดีจึงอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จึงมีคำสั่งไม่อนุญาตให้คืนค่าธรรมเนียมศาลนั้น เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องบางส่วนไว้พิจารณาแล้ว ศาลปกครองชั้นต้นย่อมมีอำนาจสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาลในส่วนของคำฟ้องที่ไม่รับไว้พิจารณาได้ตามข้อ ๓๘ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติใดของกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองที่บัญญัติให้ศาลปกครองใช้ดุลพินิจไม่คืนค่าธรรมเนียมศาลให้แก่ผู้ฟ้องคดีในกรณีที่ศาลสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ทั้งกรณีก็ได้ตั้งด้วยมาตรา ๗๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่บัญญัติไว้เฉพาะกรณีที่เป็นคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาไว้ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นอ้างเหตุว่าคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดแล้วไม่อนุญาตให้คืนค่าธรรมเนียมศาลนั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ศาลปกครองชั้นต้นคืนค่าธรรมเนียมศาลจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๑/๒๕๕๖)

คำฟ้องข้อหาที่สามเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ถูกกระทบจากคำสั่งดังกล่าว จึงต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล เมื่อผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องในข้อหาที่สามไว้พิจารณาตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง

ศาลปกครองฯ ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วย แต่ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้สั่งคืนค่าธรรมเนียมศาลแก่ผู้ฟ้องคดีตามข้อ ๓๘ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงมีคำสั่งแก้คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๐/๒๕๕๖)

๒) กรณีที่ศาลปกครองอนุญาตให้ถอนคำฟ้องและสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความตามข้อ ๘๒ วรรคสี่

(๑) กรณีสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(๒) กรณีสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วน

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีตามมาตรา ๗๒ วรรคหก

(๑) กรณีสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(๒) กรณีที่คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วน

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

(๓) กรณีไม่คืนค่าธรรมเนียมศาล

การที่ศาลปกครองจะมีคำสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาลแก่คู่กรณีได้จะต้องปรากฏว่า คดีนั้นคู่กรณีฝ่ายที่จะได้รับค่าธรรมเนียมศาลนั้นจะต้องเป็นคู่กรณีฝ่ายที่ชนะคดีเท่านั้น และศาลจะคืนได้ตามส่วนของการชนะคดี ศาลไม่อาจมีคำสั่งให้คืนค่าธรรมเนียมศาลแก่คู่กรณีที่แพ้คดีได้ เมื่อคดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีแพ้คดี ศาลปกครองชั้นต้นจึงไม่อาจมีคำสั่งให้คืนค่าธรรมเนียมแก่ผู้ฟ้องคดีได้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำขอ

คืบค่าธรรมเนียมศาลของผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๘๐/๒๕๕๗)

๕.๕ การยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล (มาตรา ๔๕/๑ ประกอบกับข้อ ๔๑/๑ ถึงข้อ ๔๑/๖)

๑) กรณีที่มีเหตุสมควรได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒) กรณีที่มีเหตุสมควรได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลบางส่วน

แม้บริษัท ค. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) จะมีหนี้สินรวมมากกว่าทรัพย์สินและรายได้จากการประกอบกิจการ และการประกอบกิจการของบริษัท ค. ก็มีกำไรเพียงปีเดียวก็ตาม แต่เมื่อในการเข้าทำสัญญาจ้างดำเนินการก่อสร้างโครงการอาคารหอพักนิสิตหญิงในวงเงินค่าจ้างจำนวน ๖๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ ระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ผู้ฟ้องคดี) ผู้ว่าจ้างกับบริษัท ค. ผู้รับจ้าง นั้น บริษัท ค. ยังสามารถหาทรัพย์สินซึ่งเป็นหลักทรัพย์ยื่นต่อธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เพื่อให้ออกหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้แก่บริษัท ค. ในวงเงินค้ำประกันจำนวน ๓,๑๐๐,๐๐๐ บาท ได้ ประกอบกับบริษัท ค. ยังไม่เลิกกิจการแต่อย่างใด กรณีจึงถือได้ว่าบริษัท ค. ยังมีหลักทรัพย์หรือทรัพย์สิน และอยู่ในฐานะที่พอจะชำระค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ได้บางส่วน โดยไม่ได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร จึงอนุญาตให้บริษัท ค. ดำเนินคดีในชั้นอุทธรณ์ โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลครึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าธรรมเนียมศาลที่ต้องชำระ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๕/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๔๑/๓ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๗๓๗/๒๕๕๕)

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า แม้ผู้ฟ้องคดีและภรรยาจะไม่ได้ประกอบอาชีพ แต่บุตรคนโตของผู้ฟ้องคดีทำงานโรงงานอุตสาหกรรมส่งออกกึ่ง ได้รับเงินเดือนประมาณเดือนละ ๗,๐๐๐ บาท และผู้ฟ้องคดีมีทรัพย์สิน คือ รถยนต์มูลค่าประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินหนึ่งแปลง เนื้อที่ ๔ ไร่ โดยได้นำเงินที่ได้รับจากกรมชลประทาน (ผู้ถูกฟ้องคดี) ไปใช้จ่ายเป็นค่าซื้อที่ดิน เป็นเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างนั้น ผู้ฟ้องคดีมิได้แสดงพยานหลักฐานให้ศาลเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ใช้จ่ายเงินไปตามที่กล่าวอ้างจริง อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากรายได้และรายจ่าย

ของผู้ฟ้องคดี คือ เงินค่าทดแทนทั้งหมดที่ผู้ฟ้องคดีได้รับและทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี กับค่าใช้จ่ายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคดีนี้ ผู้ฟ้องคดียังมีเงินคงเหลืออยู่จำนวนพอสมควร ประกอบกับผู้ฟ้องคดีไม่มีเอกสารยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีมีภาระค่าใช้จ่ายจำนวนมากจนไม่มีเงินเพียงพอแก่การชำระค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละ ๕๐ จึงมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ฟ้องคดีอยู่ในฐานะที่พอจะชำระค่าธรรมเนียมศาลได้บางส่วน โดยไม่ได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ดังนั้น ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนโดยให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละ ๕๐ จึงเหมาะสมแล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๕/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๔๑/๑ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๐/๒๕๕๗)

แม้ผู้ฟ้องคดีและภรรยาจะมีรายได้จากการประกอบอาชีพรับจ้าง ได้แก่ รับจ้างทำนาข้าวนาปี ซึ่งมีช่วงเวลาทำนาเพียงปีละสามเดือน โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นข้าว ปีละสองเกวียนครึ่ง และรับจ้างปลูกมันสำปะหลัง ได้รับค่าจ้างวันละ ๒๕๐ บาท แต่รายได้ จากอาชีพดังกล่าวมีจำนวนไม่มากนักและเป็นรายได้ที่ไม่แน่นอน อีกทั้ง เงินค่าทดแทนที่ดิน ค่าต้นไม้ และค่าชดเชยพิเศษแทนแปลงอพยพที่ผู้ฟ้องคดีได้รับทั้งสิ้นจำนวน ๑,๐๘๔,๙๘๘.๘๑ บาท ผู้ฟ้องคดีได้นำไปชำระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จำนวนมาก โดยผู้ฟ้องคดีมีเงินคงเหลือจำนวน ๑,๐๖๐.๘๑ บาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีค่อนข้างมีความยากลำบากในการดำรงชีวิต และอาจจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร หากไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด แต่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างโดยมิได้แสดงพยานหลักฐานเพียงพอที่จะทำให้ศาลเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดี ได้ใช้จ่ายเงินตามที่กล่าวอ้างจริง อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากรายได้และรายจ่ายของผู้ฟ้องคดี คือ เงินค่าทดแทนทั้งหมดที่ผู้ฟ้องคดีได้รับกับค่าใช้จ่ายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคดีนี้ ได้แก่ ค่าซื้อที่ดินและปลูกบ้าน จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ค่าหนี้สินประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ค่ารักษาพยาบาลภรรยาประมาณ ๑๖๐,๐๐๐ บาท และให้บุตรสามคน รวมจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ๘๑๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดียังมีเงินคงเหลืออยู่จำนวนพอสมควร ประกอบกับผู้ฟ้องคดีไม่มีเอกสารยืนยันการชำระค่าใช้จ่ายอื่นที่จะแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดี มีภาระค่าใช้จ่ายจำนวนมากจนไม่มีเงินเพียงพอแก่การชำระค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละ ๕๐ จึงมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ฟ้องคดีอยู่ในฐานะที่พอจะชำระค่าธรรมเนียมศาลได้บางส่วน โดยไม่ได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลบางส่วน โดยให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละ ๕๐ จึงเหมาะสมแล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๕/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๔๑/๑ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๕๑/๒๕๕๗)

แม้ผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้สูงอายุที่มีอายุมากถึง ๘๕ ปี และไม่ได้ประกอบอาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีอาจจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควรหากผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับยกเว้น ค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดก็ตาม แต่ผู้ฟ้องคดีได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเดือนละ ๘๐๐ บาท และไม่มีภาระหนี้สิน โดยผู้ฟ้องคดีมีบุตรหลานเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดู ประกอบกับผู้ฟ้องคดี ได้รับเงินค่าทดแทนจากกรมชลประทาน (ผู้ถูกฟ้องคดี) รวมเป็นเงิน ๑,๓๔๗,๖๘๔.๙๑ บาท ซึ่งผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้นำเงินไปใช้จ่ายเป็นค่าซื้อที่ดิน จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ค่าถมดิน จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท ค่าวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง จำนวน ๕๕๐,๐๐๐ บาท ค่าจ้างก่อสร้าง จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ค่าอุปกรณ์ไฟฟ้า จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท และค่าท่อ PVC จำนวน ๖,๐๐๐ บาท รวมทั้งผู้ฟ้องคดีได้ใช้จ่ายเงินส่วนที่เหลือทั้งหมดเป็นค่าก่อสร้างบ้านจนหมดแล้ว โดยที่ผู้ฟ้องคดี มิได้แสดงพยานหลักฐานเพียงพอที่จะทำให้ศาลเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ใช้จ่ายเงินไปตามที่ กล่าวอ้างจริง จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาลได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากรายได้และรายจ่ายของผู้ฟ้องคดี คือ เงินจำนวนทั้งหมดที่ผู้ฟ้องคดี ได้รับจากกรมชลประทาน และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของผู้ฟ้องคดีกับค่าใช้จ่ายตามที่ผู้ฟ้องคดี กล่าวอ้าง ผู้ฟ้องคดียังมีเงินคงเหลืออยู่จำนวนพอสมควร ประกอบกับผู้ฟ้องคดีไม่มีเอกสาร ยืนยันการชำระค่าใช้จ่ายอื่นที่จะแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีภาระค่าใช้จ่ายจำนวนมากจนไม่มีเงิน เพียงพอแก่การชำระค่าธรรมเนียมศาลในอัตราร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินค่าธรรมเนียมศาล ที่ต้องชำระ ซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ฟ้องคดีอยู่ในฐานะที่พอจะชำระค่าธรรมเนียมศาลได้บางส่วน โดยไม่ได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดี ดำเนินคดีนี้โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจำนวนครึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าธรรมเนียมศาล ที่ต้องชำระภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๔๕/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๔๑/๑ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๒๑/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้าน เผด็จการและได้รับบาดเจ็บสาหัสจากการถูกสลายการชุมนุม ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (ผู้ถูกฟ้องคดี) จ่ายเงินเยียวยาตามหลักมนุษยธรรม ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพิ่มขึ้นอีก เป็นเงินจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และยื่นคำร้องขอยกเว้น ค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด เป็นเงินจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท นั้น แม้ผู้ฟ้องคดีจะได้รับเงินช่วยเหลือ เยียวยาจำนวน ๓,๕๓๓,๕๕๐ บาท ก็ตาม แต่ผู้ฟ้องคดีก็ได้นำเงินดังกล่าวไปใช้จ่ายในการ ปลูกสร้างบ้านให้กับมารดาที่พิการ และให้พ่อตาแม่ยายที่เลี้ยงดูบุตรของผู้ฟ้องคดี รวมทั้ง ได้นำไปใช้ลงทุนในการค้าขายเสื้อผ้าแล้ว นอกจากนี้ รายได้ทั้งหมดของผู้ฟ้องคดีเดือนละ ๓๐,๐๐๐ บาท ก็มาจากการประกอบอาชีพค้าขายเสื้อผ้าเพียงอย่างเดียว แต่ผู้ฟ้องคดีมีภาระ

ค่าใช้จ่ายรายเดือน ได้แก่ ค่าผ่อนส่งรถยนต์เดือนละ ๔,๐๓๓ บาท ค่าใช้จ่ายเลี้ยงดูบุตรสาวเดือนละ ๖,๐๐๐ บาท และค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการเลี้ยงดูมารดาที่พิการเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น แม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมีทรัพย์สินเพียงพอจากการได้รับเงินช่วยเหลือเยียวยา แต่เกิดความเดือดร้อนเกินสมควรหากต้องชำระค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด จึงสมควรยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจำนวนกึ่งหนึ่งให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวนกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดที่จะต้องชำระ และให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งศาล (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๙/๒๕๕๗)

๓) กรณีที่ไม่มีเหตุสมควรได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกกล่าวอ้างในคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนว่า นาย ม. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐ แต่นายอำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ กำหนดให้นาย ม. ชดใช้เงินคืนแก่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม (ผู้ฟ้องคดี) จำนวน ๕,๘๓๐,๒๘๕.๔๗ บาท กรณีไม่ตรวจสอบการรับจ่ายเงินเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ทุจริตเงินราชการ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ แจ้งคำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกในฐานะทายาทในกองมรดกของนาย ม. นำทรัพย์สินจากกองมรดกมาชำระหนี้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเวลาภายหลังจากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกจัดการมรดกของผู้ตายเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกจึงไม่สามารถที่จะนำเงินจำนวน ๑๑๖,๖๐๖ บาท มาชำระค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ได้ เพราะทรัพย์สินกองมรดกของผู้ตายไม่มีเหลือเพียงพอที่จะชำระค่าธรรมเนียมศาล นั้น ก่อนที่นาย ม. ถึงแก่ความตายผู้ตายเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๑๔๘๗ มีราคาประเมินทุนทรัพย์เป็นเงิน ๓๓๘,๒๐๐ บาท และวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๑ ได้มีการโอนมรดกที่ดินแปลงดังกล่าวแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ส่วนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๓๘๖๖ มีราคาประเมินทุนทรัพย์ เป็นเงิน ๑๙๕,๗๐๐ บาท เลขที่ ๒๒๔๗๐ มีราคาประเมินทุนทรัพย์ เป็นเงิน ๔๖,๘๒๐ บาท และเลขที่ ๒๑๘๐๙ มีราคาประเมินทุนทรัพย์ เป็นเงิน ๔๑,๐๕๕ บาท เป็นที่ดินมรดกของมารดาผู้ถึงแก่ความตาย ซึ่งยังไม่ได้ทำการโอนกรรมสิทธิ์จำนวน ๓ แปลง นาย ม. ผู้ตายควรได้รับมรดกในส่วนนี้จำนวน ๑ ใน ๗ ส่วน เป็นเงินส่วนละ ๔๐,๕๒๕ บาท และนาย ม. ผู้ตายมีเงินฝากธนาคาร และมีรถจักรยานยนต์ซึ่งยังมีได้โอนทางทะเบียนอีกด้วย จึงเห็นได้ว่านาย ม. ผู้ตายมีมรดกจำนวน ๔๘๐,๕๙๑.๘๙ บาท ดังนั้น เมื่อพิจารณาทรัพย์สินอันเป็นกองมรดกของนาย ม. จำนวน ๔๘๐,๕๙๑.๘๙ บาท เปรียบเทียบกับค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกจะต้องชำระเพิ่มอีก เป็นเงิน ๙๖,๖๐๖ บาท แล้วเห็นว่า ไม่อาจฟังได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหก

ซึ่งเป็นทายาทกองมรดกดังกล่าวไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาลจำนวน ๙๖,๖๐๖ บาท หรือโดยสถานะของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกถ้าไม่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนแล้วจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควรตามมาตรา ๔๕/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกชอบแล้ว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๐/๒๕๕๖)**

การที่ผู้ฟ้องคดีได้กล่าวอ้างในคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีได้นำเงินค่าทดแทนที่ดินและทรัพย์สินที่ถูกเขตเดินสายไฟฟ้า จำนวน ๑,๕๗๕,๐๒๐ บาท ที่ได้รับจากผู้ถูกฟ้องคดีไปใช้จ่ายในงานฌาปนกิจศพนาง จ. มารดาของผู้ฟ้องคดี และนำเงินไปชำระหนี้ดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดียื่นเอกสารแสดงการใช้จ่ายเงินจำนวนที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างนี้ แต่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้นำเงินไปชำระหนี้เงินกู้ตามสัญญากู้เงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งนาง จ. ทำไว้กับนาง ส. โดยผู้ฟ้องคดีไม่มีหลักฐานการชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวอ้าง และอ้างว่าผู้ฟ้องคดีนำเงินไปเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดงานฌาปนกิจศพนาง จ. จำนวน ๒๐๘,๐๐๐ บาท ชำระหนี้ค่าน้ำมันของห้างหุ้นส่วนจำกัด ห. จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาท โดยไม่มีการลงวันที่ที่รับเงินในใบเสร็จรับเงินที่อ้าง และอ้างว่าได้ชำระหนี้ของนาง จ. โดยไม่ปรากฏจำนวนเงินและพยานหลักฐานใด ๆ อีกทั้งผู้ฟ้องคดีมิได้แสดงพยานหลักฐานการชำระหนี้ดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ตามที่กล่าวอ้างเพื่อขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลแต่อย่างใด คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวอ้างแต่เพียงว่ามีหนี้ตามสัญญาจำนองที่ดิน ๔ แปลงกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นหนี้ของตนเองและหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ห. ตามหนังสือทวงหนี้ของธนาคารดังกล่าวเป็นเงินรวม ๑๓ ล้านบาทเศษเท่านั้น ซึ่งการกู้เงินโดยมีหลักทรัพย์จำนองไว้กับธนาคารเพื่อนำเงินมาหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจก่อสร้างนั้นเป็นเรื่องปกติของผู้ประกอบอาชีพธุรกิจด้านการก่อสร้าง ข้อเท็จจริงที่ปรากฏจึงยังรับฟังไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล หรือโดยสถานะของผู้ฟ้องคดีถ้าไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ตามมาตรา ๔๕/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๐/๒๕๕๗)**

ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระชาย (ผู้ถูกฟ้องคดี) ชดเชยค่าเสียหายจากการที่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถทำการเกษตรได้ เนื่องจากการก่อสร้างท่อระบายน้ำโดยปลายท่ออยู่บริเวณที่ดินผู้ฟ้องคดี เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลจำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยผู้ฟ้องคดีได้ส่งสำเนาหลักฐานการเป็นหนี้เงินบริษัท น. จำนวน ๕๔,๗๒๐.๙๓ บาท ซึ่งผู้ฟ้องคดีอ้างว่ายังคงค้างชำระอยู่ และสำเนาหลักฐานการเป็นหนี้ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับธนาคาร

กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒ ฉบับ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่าหลักฐานการเป็นหนี้ธนาคารกสิกรไทย ทั้ง ๒ รายการเป็นหนี้เก่า ส่วนหลักฐานการเป็นหนี้เงินกับบริษัท น. ก็มีใช้หนี้เงินในปัจจุบัน ประกอบกับเมื่อพิจารณาหลักฐานใบเสร็จการขายอ้อยให้แก่บริษัท น. ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ (งวดที่ ๖ (๑๖-๒๘/๐๒/๒๐๑๓)) และวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๖ (งวดที่ ๘ (๑๖-๓๑/๐๓/๒๐๑๓)) แล้วก็ไม่มีปรากฏว่าผู้ฟ้องคดียังคงเป็นหนี้กับบริษัท น. แต่อย่างไร อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีมีรายได้จากการขายอ้อยคงเหลือหลังหักค่าใช้จ่ายและหักชำระหนี้แล้วในแต่ละงวด เป็นเงินจำนวน ๑๖๑,๘๖๐.๒๔ บาท และจำนวน ๒๗๑,๒๘๕.๙๕ บาท ตามลำดับ ส่วนหลักฐานการเป็นหนี้ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีฉบับลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และเอกสารรายการเดินบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน นั้นเมื่อผู้ฟ้องคดีมีได้กล่าวอ้างเอกสารหลักฐานดังกล่าวมาตั้งแต่การพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองสูงสุดจึงมีอาจรับฟังหลักฐานดังกล่าวไว้พิจารณาได้ อีกทั้ง ผู้ถูกฟ้องคดียังคัดค้านอีกว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีฐานะเพียงพอที่จะชำระค่าธรรมเนียมศาลได้โดยไม่ได้ได้รับความเดือดร้อนเกินควร ซึ่งเมื่อพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีแล้วก็ไม่อาจหักล้างข้อคัดค้านดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีได้แต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ตามข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ผู้ฟ้องคดีแสดงต่อศาล จึงยังไม่เพียงพอให้เชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล หรือโดยสถานะหากไม่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร จึงไม่มีเหตุอันสมควรที่ศาลจะมีคำสั่งยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลให้ได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๕/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และข้อ ๔๑/๓ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอดำเนินคดีโดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด และมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาลให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง นั้น ชอบแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๐/๒๕๕๗)

๕.๖ กรณีอื่น ๆ

ค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ถือเป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้อุทธรณ์ต้องชำระให้แก่ศาลในการดำเนินคดี ทั้งยังเป็นเงื่อนไขหนึ่งในการพิจารณารับอุทธรณ์คำพิพากษา ซึ่งหากผู้อุทธรณ์มิได้ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วน ศาลปกครองชั้นต้นย่อมมีอำนาจเรียกให้ผู้อุทธรณ์ชำระค่าธรรมเนียมศาลให้ถูกต้องครบถ้วนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ประกอบกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นย่อมผูกพันให้คู่กรณีต้องปฏิบัติตามคำสั่งแล้ว เพียงแต่ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ให้หรือการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุดเท่านั้น ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ เป็นเงิน ๖๘,๒๒๕ บาท แต่ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องชำระค่าธรรมเนียมศาลเป็นเงิน ๗๗,๑๖๗.๕๐ บาท จึงมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชำระค่าธรรมเนียมศาลเพิ่มเป็นเงิน ๘,๙๔๒.๕๐ บาท ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยื่นคำร้องอุทธรณ์ คำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุด เป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๒ จ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นเงินค่าทดแทนที่ดินที่เพิ่มขึ้น จำนวน ๒,๗๒๘,๙๗๕ บาท ส่วนที่สองให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชำระดอกเบี้ยของเงินค่าทดแทน ดังกล่าวในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินแต่ไม่เกิน ร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จโดยดอกเบี้ย นับถึงวันฟ้องจะต้องไม่เกิน ๓๕๗,๗๕๗ บาท ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งแบ่งดอกเบี้ยได้ เป็นสองช่วง คือ ดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ (วันฟ้องคดี) ช่วงหนึ่ง และดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ จนกว่าจะชำระเสร็จ อีกช่วงหนึ่ง ซึ่งในส่วนของดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นั้น ถือเป็นดอกเบี้ยที่สามารถคำนวณเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนได้เช่นเดียวกับ เงินค่าทดแทนที่ดินที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเพิ่มขึ้น โดยดอกเบี้ย ในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินแต่ไม่เกินร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของเงินค่าทดแทนที่เพิ่มขึ้นจำนวน ๒,๗๒๘,๙๗๕ บาท นับแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ได้ดอกเบี้ยจำนวน ๑๙๐,๗๔๗.๘๕ บาท ดังนั้น คดีนี้ จึงมีทุนทรัพย์ในชั้นอุทธรณ์ที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลตามข้อ ๑๐๓ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ในส่วนของค่าทดแทนที่ดินที่เพิ่มขึ้นจำนวน ๒,๗๒๘,๙๗๕ บาท และในส่วนของดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคาร ออมสิน แต่ไม่เกินร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ จำนวน ๑๙๐,๗๔๗.๘๕ บาท รวมเป็นทุนทรัพย์ในชั้นอุทธรณ์จำนวนทั้งสิ้น ๒,๙๑๙,๗๒๒.๘๕ บาท คิดเป็นค่าธรรมเนียมศาลจำนวน ๗๒,๙๙๒.๕๐ บาท เมื่อผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๒ ได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลแล้วเป็นเงิน ๖๘,๒๒๕ บาท ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้อง ชำระค่าธรรมเนียมศาลเพิ่มอีกจำนวน ๔,๗๖๗.๕๐ บาท แต่ขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ยื่น คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้ชำระค่าธรรมเนียมศาลเพิ่มนั้น ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๒ ได้นำเงินจำนวน ๘,๙๔๒.๕๐ บาท มาชำระเป็นค่าธรรมเนียมศาลแล้ว ซึ่งเป็นจำนวนที่ เกินกว่าจำนวนค่าธรรมเนียมศาลที่จะต้องชำระในชั้นอุทธรณ์ จึงต้องคืนค่าธรรมเนียมศาลให้แก่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นเงิน ๔,๑๗๕ บาท และไม่จำเป็นต้องพิจารณาคำขอให้ศาลปกครองสูงสุด

รอกการปฏิบัติตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลปกครองสูงสุดจะมีคำวินิจฉัยอีก (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๖/๒๕๕๖)

กรณีผู้ฟ้องคดีทั้งสามฟ้องคดีต่อศาล ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าทดแทนที่ดินที่เพิ่มขึ้นและค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือมีราคาลดลงให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสาม ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสามชำระเงินค่าธรรมเนียมศาลในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามชำระเงินค่าธรรมเนียมศาลในอัตราสูงสุดไม่เกินรายละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าธรรมเนียมศาลที่วางศาลทั้งสิ้น ๖๐๐,๐๐๐ บาท โดยอ้างว่าสามารถแบ่งแยกได้ว่าทุนทรัพย์ของผู้ฟ้องคดีแต่ละคนเป็นจำนวนเท่าใด ผู้ฟ้องคดีทั้งสามยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณากำหนดค่าธรรมเนียมศาลใหม่ โดยขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามชำระค่าธรรมเนียมศาลโดยคำนวณทุนทรัพย์รวมทั้งสำนวนจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือหากพิจารณาแยกการฟ้องคดีเป็น ๒ สำนวนได้ ค่าธรรมเนียมศาลจึงไม่ควรเกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งยกคำร้องดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งยกคำร้องขอให้พิจารณาคำสั่งกำหนดค่าธรรมเนียมใหม่ พร้อมการอุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลปกครองสูงสุด นั้น ตามมาตรา ๑๓๕๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้เป็นเจ้าของรวมกันมีส่วนเท่ากัน เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ต่างเป็นเจ้าของรวมกันในอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นเหตุแห่งการพิพาทในคดีนี้ กรณีจึงย่อมมีส่วนเท่ากันในอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว และไม่ปรากฏว่าได้มีการแบ่งอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว ตามมาตรา ๑๓๖๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๓๖๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กรณีจึงไม่ต้องตามข้อ ๓๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ที่ว่าเป็นกรณีที่สามารถแบ่งแยกได้ว่าทุนทรัพย์ของผู้ฟ้องคดีแต่ละคนเป็นจำนวนเท่าใด อันมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีแต่ละคนต้องชำระค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของตน แต่ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามอาจแยกยื่นฟ้องคดีเป็นสองส่วนคือ การฟ้องขอให้ชำระเงินค่าทดแทนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ และการฟ้องขอให้ชำระเงินค่าทดแทนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ จึงเป็นกรณีที่สามารถแบ่งแยกแต่ละส่วนได้ว่าทุนทรัพย์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสามแต่ละส่วนเป็นจำนวนเท่าใด อันมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามต้องชำระค่าธรรมเนียมศาลตามส่วน แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้นำคดีมาฟ้องรวมกันในคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามจึงต้องชำระค่าธรรมเนียมศาลในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นรวมเป็นเงินจำนวนในอัตราสูงสุด ไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามชำระค่าธรรมเนียมศาล รวมเป็นเงินจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาท และสั่งยกคำร้องขอให้พิจารณาคำสั่งกำหนดค่าธรรมเนียมใหม่ ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามชำระค่าธรรมเนียมศาลในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น รวมเป็นเงินจำนวน

๔๐๐,๐๐๐ บาท และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลที่ชำระเกินจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งสามตามระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๒๔/๒๕๕๖)

๖. ฟ้องซ้อน ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ และฟ้องซ้ำ

๖.๑ ฟ้องซ้อน (ข้อ ๓๖)

กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นฟ้องซ้อน

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลหงษ์เจริญ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ที่ให้ผู้ฟ้องคดีโอน (ย้าย) จากพนักงานส่วนตำบลหงษ์เจริญ ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลหงษ์เจริญ ไปปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลวังไผ่ อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดชุมพร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ในการประชุมเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ที่มีมติให้ผู้ฟ้องคดีโอน (ย้าย) ดังกล่าว ให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีองค์ประกอบไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๘๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม และให้ยุติการปฏิบัติหน้าที่ และขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เรื่อง ให้โอน (ย้าย) พนักงานส่วนตำบล ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ นั้น กรณีคำขอให้ศาลเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีโอน (ย้าย) ดังกล่าว ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะยื่นฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเดียวกัน เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๙๕/๒๕๕๓ โดยมีเนื้อหาทำนองเดียวกันกับคำฟ้องคดีนี้และมีคำขอประการหนึ่งให้ศาลยกเลิกมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อคำฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าว ซึ่งเป็นเรื่องเดียวกันกับคำฟ้องในคดีก่อน เมื่อขณะผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ คดีก่อนอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น กรณีจึงต้องห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเรื่องเดียวกันนั้นต่อศาลเดียวกันหรือต่อศาลอื่นอีก ตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๔/๒๕๕๕ และที่ ๖๕๘/๒๕๕๕ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะยื่นคำฟ้องเป็นคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีได้เคยยื่นฟ้องจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ถึงที่ ๖ ซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่ใช้ในการเก็บรักษาเอกสารหรือทำลายเอกสาร ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๔

ให้แก่ผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๒๒๕๐/๒๕๕๔ ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำขอข้อ ๓ ที่ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ถึงที่ ๖ ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ โดยนำเรื่องเดียวกันในคดีเดิม รวมทั้งคำขอบังคับอันสืบเนื่องมาจากมูลกรณีเดียวกันกับคดีหมายเลขดำที่ ๒๒๕๐/๒๕๕๔ ที่ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองมาฟ้องเป็นคดีนี้ จึงเป็นการฟ้องซ้อน ซึ่งต้องห้ามตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๕๓/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องนายกเทศมนตรีนครสวรรค์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ในคดีหมายเลขดำที่ ๓๗๐/๒๕๔๙ ต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่ปรับอัตราเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีตามมติคณะรัฐมนตรีและเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่รื้อการเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดีไว้ เนื่องจากถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ส่วนคำขอให้เพิกถอนคำสั่งที่รื้อการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ยกคำขอ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ในขณะที่ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามต่อศาลปกครองชั้นต้นเป็นคดีนี้อีกในคดีหมายเลขดำที่ ๔๓/๒๕๕๕ เนื่องจากเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามยังมีได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาล กรณีพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการปรับอัตราเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีตามมติคณะรัฐมนตรี โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างคำสั่งเทศบาลนครสวรรค์ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ให้งดการเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาล ในรายชื่อของผู้ฟ้องคดีทุกครั้งที่ได้รื้อการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ ขอให้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว กรณีจึงเป็นการยื่นคำฟ้องที่มีสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา รวมทั้งคำขอบังคับอันสืบเนื่องมาจากมูลกรณีเดียวกันกับคดีซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ซึ่งแม้จะมีคำขอบังคับและยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีแตกต่างไปจากคดีก่อนก็เป็น การฟ้องซ้อน ต้องห้ามตามข้อ ๓๖ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๘๙/๒๕๕๕)

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงอันเป็นมูลกรณีพิพาทในคดี สภาพแห่งข้อกล่าวหา และข้ออ้างอันเป็นหลักแห่งข้อกล่าวหาที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างมาในคำฟ้องแล้ว มีเพียงสองข้อหา คือ ข้อหาที่หนึ่ง ฟ้องว่า คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๙ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว อันเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และข้อหาที่สอง ฟ้องว่า การมีคำสั่งดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีร่วมกันชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท อันเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)

แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งเป็นข้อหาเดียวกันกับคดีหมายเลขแดงที่ ๑๗/๒๕๕๔ ของศาลปกครองชั้นต้นที่ผู้ฟ้องคดีได้เคยยื่นฟ้องไว้แล้วก่อนฟ้องคดีนี้ และในขณะที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องคดีนี้ คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด กรณีจึงเป็นการฟ้องซ้อน ซึ่งต้องห้ามตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๙/๒๕๕๕)

กรณีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายให้ประชาชนในเขตตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้รับการไฟฟ้าโดยตรงจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคโดยเร็ว นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้เคยยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น คดีหมายเลขดำที่ ๗๓๖/๒๕๕๕ โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ขอให้ตรวจสอบการดำเนินการของการไฟฟ้าสวัสดิการสัตหีบ แต่ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา อีกทั้ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และไม่กำกับดูแลผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ และคำสั่งนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา ส่วนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ละเว้นไม่ให้บริการแก่ประชาชนในเขตที่พักอาศัยของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน แจ้งผลการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายใน ๗ วัน และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินการให้ประชาชนในตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้รับการบริการโดยตรงจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น แม้ว่าคดีดังกล่าวกับคดีนี้จะมีตัวผู้ถูกฟ้องคดีแตกต่างกันไปบ้าง แต่ก็มีคำขออย่างเดียวกันคือผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายให้ประชาชนในเขตตำบลนาจอมเทียน ได้รับการบริการโดยตรงจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคโดยเร็ว ซึ่งคำขอดังกล่าวย่อมมีประเด็นที่ศาลจะต้องพิจารณาอย่างเดียวกัน จึงเป็นการฟ้องซ้อน ต้องห้ามมิให้ศาลรับคำฟ้องไว้พิจารณาตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องจังหวัดสิงห์บุรี อำเภอค่ายบางระจัน และองค์การบริหารส่วนตำบลบางระจัน (ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม) ต่อศาลปกครองชั้นต้นเป็นคดีนี้ โดยคำฟ้องมีสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา รวมทั้งคำขอเป็นอย่างไร้ความแตกต่างกับคดีที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๓๗๓/๒๕๕๕ ของศาลปกครองชั้นต้น และคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเรื่องเดียวกันต่อศาลเดียวกันในขณะที่คดีนั้นอยู่ในระหว่างการพิจารณา อันเป็น

การฟ้องช้อน ต้องห้ามตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๕/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องผู้อำนวยการเขตลาดกระบัง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ต่อศาลปกครองชั้นต้น ว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือสำนักงานเขตลาดกระบัง ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ให้ผู้ฟ้องคดีระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญจากการเลี้ยงสุนัขและแมวไม่เหมาะสมกับสถานที่เลี้ยงและไม่ถูกสุขลักษณะ ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว นั้น เหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ให้ผู้ฟ้องคดีระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญ อันเป็นวัตถุประสงค์นี้ นั้น ก็เนื่องมาจากภายหลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือสำนักงานเขตลาดกระบัง ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๑ ให้ผู้ฟ้องคดีระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญจากการเลี้ยงสุนัขและแมวเป็นจำนวนมากโดยไม่ถูกสุขลักษณะ ก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงแล้ว ผู้ฟ้องคดีก็หาได้ระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญดังกล่าวให้หมดสิ้นไปโดยสิ้นเชิงแต่อย่างใดไม่ เหตุเดือดร้อนรำคาญที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงมีลักษณะต่อเนื่องคงตัวอยู่ตลอดระยะเวลาที่ผู้ฟ้องคดียังมีได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กรณีจึงมิใช่เหตุเดือดร้อนรำคาญที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๑ ดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ อันเป็นวัตถุประสงค์นี้ ให้ผู้ฟ้องคดีระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญในเรื่องดังกล่าว จึงมีลักษณะเป็นการยืนยันตามคำสั่งเดิมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๑ เหตุของการออกคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จึงเกิดขึ้นจากเหตุหรือการกระทำเดียวกันกับเหตุแห่งการออกคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๑ อันเป็นเหตุเดียวกันกับคดีหมายเลขดำที่ อ.๓๗๐/๒๕๕๔ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ประเด็นแห่งคดีในคดีดังกล่าวกับประเด็นแห่งคดีนี้จึงเป็นเรื่องเดียวกันที่ศาลจะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้อำนาจในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญจากการเลี้ยงสุนัขและแมวเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ คำฟ้องในคดีนี้จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเรื่องเดียวกันกับคดีหมายเลขดำที่ อ.๓๗๐/๒๕๕๔ อันเป็นการฟ้องช้อน ต้องห้ามตามข้อ ๓๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๗/๒๕๕๖)

เดิมผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นว่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และนายช่างสำรวจชำนาญงาน สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ (นาย ส.) (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ได้ขีดแนวเขตขยายอุทยานแห่งชาติป่าดอยสุเทพ

ตามพระราชกฤษฎีกาย้ายเขตอุทยานแห่งชาติป่าดอยสุเทพ ในท้องที่ตำบลสบเปิง อำเภอแม่แตง และตำบลแม่แรม ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๕ ลงในระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศของกรมที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่ หมายเลข ๔๗๔๖ I ๙๐๙๐ ออกนอกแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแมริม ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ได้ขีดไว้แล้วเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๗ ทำให้แนวเขตอุทยานแห่งชาติป่าดอยสุเทพทับที่ดินของผู้ฟ้องคดี จึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนแนวขยายเขตอุทยานแห่งชาติป่าดอยสุเทพ ในระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศของกรมที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่ หมายเลข ๔๗๔๖ I ๙๐๙๐ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขีดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๙ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๑๙๙/๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเป็นคดีคำร้องที่ ๓๙๘/๒๕๕๕ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์ดังกล่าว ในขณะที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาคำร้องขอถอนคำอุทธรณ์ของศาลปกครองสูงสุด ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเป็นคดีนี้ โดยมีคำขอให้เพิกถอนแนวขยายเขตอุทยานแห่งชาติป่าดอยสุเทพ ในระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศของกรมที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่ หมายเลข ๔๗๔๖ I ๙๐๙๐ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขีดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๙ คดีนี้จึงมีมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีและคำขอบังคับเป็นอย่างเดียวกันกับคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด กรณีจึงเป็นการยื่นคำฟ้องเรื่องเดียวกันต่อศาลปกครอง ในขณะที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณา ต้องห้ามตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๐/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า กรมชลประทาน (ผู้ถูกฟ้องคดี) บอกลีกสัญญาจ้างเหมาให้ปรับปรุงสันทำนบดินและขยายอาคารระบายน้ำสันเขื่อนกระเสียว โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากระเสียว ตามสัญญา ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ และริบเงินประกันการปฏิบัติตามสัญญา จำนวน ๒,๔๕๐,๐๐๐ บาท โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินประกันการปฏิบัติตามสัญญาจำนวน ๒,๔๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย ซึ่งจากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้เคยยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๘๔/๒๕๔๙ ว่าผู้ถูกฟ้องคดีบอกลีกสัญญาจ้างเหมาให้ปรับปรุงสันทำนบดินและขยายอาคารระบายน้ำสันเขื่อนกระเสียวโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากระเสียวตามสัญญา ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ โดยมีชอบด้วยกฎหมาย โดยมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีได้เข้าทำงานตามสัญญาต่อไป หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้ชดใช้ค่าเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๕๐๗,๕๓๙.๕๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย ซึ่งคดีดังกล่าวศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ตามคดีหมายเลขแดงที่ ๖๓๘/๒๕๕๒ และผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ โดยคดีอยู่ระหว่าง

การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางอีก โดยอ้างว่าเป็นคนละประเด็นกับคดีเดิม ซึ่งเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีเจตนาที่จงใจเบี่ยงเบนประเด็น ทั้งที่เห็นได้ว่าข้อพิพาทดังกล่าวมีสาเหตุจากกรณีเดียวกันอันเป็นข้อพิพาทในสัญญาทางปกครอง ที่ได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองไว้แล้ว ผู้ฟ้องคดีสามารถเพิ่มเติมคำฟ้องในประเด็นที่ต้องการได้ตามฟ้องเดิม แต่ผู้ฟ้องคดีกลับเลือกวิธีการที่จะนำคดีมาฟ้องเป็นคดีใหม่ ทั้งที่ประเด็นที่พิจารณาเบื้องต้นในคดีก่อนนั้นก็ไต่วินิจฉัยแล้วว่า การบอกเลิกสัญญาเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อีกทั้ง ประเด็นที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกรณีเกี่ยวกับเงินประกันตามสัญญา การบอกเลิกสัญญา และการคำนวณค่าเสียหายต่าง ๆ ถือเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณามาแล้ว การที่ผู้ฟ้องคดียังใช้สิทธินำคดีนี้มาฟ้องอีก จึงเป็นกรณีต้องห้ามตามข้อ ๓๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๓/๒๕๕๖)

เมื่อขณะที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้น เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ นั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต่อศาลปกครองชั้นต้นเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๒๑๙/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยอ้างว่าได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่อง รับสมัครคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๕ รุ่นที่ ๗ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยกล่าวอ้างว่าประกาศดังกล่าว ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการคัดเลือกไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สิทธิผู้ฟ้องคดีในการสมัครเข้ารับการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๕ รุ่นที่ ๗ แม้ว่าในคำขอท้ายคำฟ้องผู้ฟ้องคดีจะใช้ถ้อยคำไม่เหมือนกันก็ตาม แต่ก็พอจะอนุมานได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์อันแท้จริงอย่างเดียวกัน คือ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการเพิ่มข้อความในส่วนที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครลงในประกาศรับสมัครคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยใช้หลักเกณฑ์ภูมิลาเนาของบิดาหรือมารดาและให้ผู้มีวุฒิการศึกษาเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีสิทธิสมัครเข้ารับการคัดเลือกได้ เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิสมัครเข้ารับการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๕ กรณีจึงเห็นได้ว่าข้อพิพาทตามข้อหานี้ เป็นประเด็นพิพาทเดียวกันกับคดีหมายเลขดำที่ ๒๑๙/๒๕๕๔ ของศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลอีก จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องในเรื่องเดียวกันต่อศาลเดียวกัน ซึ่งเป็นการฟ้องซ้อนกับคดีหมายเลขดำที่ ๒๑๙/๒๕๕๔ อันต้องห้ามตามข้อ ๓๖ (๑) แห่ง

ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องข้อหานี้ไว้พิจารณาได้
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๙/๒๕๕๖)

เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยมีประเด็นเนื้อหาและคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการหรือกฎหมาย และให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ อันเป็นการฟ้องคดีที่มีสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา รวมทั้งคำขอบังคับมีลักษณะทำนองเดียวกับคดีหมายเลขแดงที่ ๕๘/๒๕๕๖ ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้ถูกฟ้องคดี และคำขอบังคับให้แตกต่างไปจากคดีก่อนบ้างก็ตาม แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดียังเป็นองค์พยานเดียวกันกับคดีเดิม ทั้งประเด็นพิพาทเป็นประเด็นหลักในการพิจารณาอย่างเดียวกัน จึงเป็นการฟ้องซ้อนซึ่งต้องห้ามมิให้ศาลรับไว้พิจารณาตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒/๒๕๕๗)

คำฟ้องข้อหาที่สองที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่าได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่เจ้าหน้าที่ของกรมที่ดิน (ผู้ถูกฟ้องคดี) มีคำสั่งยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินโดยการเดินสำรวจของผู้ฟ้องคดีทั้งสองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการแจกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง นั้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้เคยยื่นฟ้องเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาวังน้อย ต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๐ เพื่อขอให้ศาลพิพากษาให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาวังน้อย ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เนื่องจากเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาวังน้อย ได้มีหนังสือแจ้งยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งศาลได้มีคำพิพากษายกฟ้อง เมื่อขณะยื่นคำฟ้องคดีนี้ คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลอีกครั้ง แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะยื่นฟ้องกรมที่ดินเป็นผู้ถูกฟ้องคดี แต่ทั้งสองคดีมีเหตุแห่งการฟ้องคดีเดียวกัน จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำฟ้องเรื่องเดียวกันต่อศาลเดียวกัน ในขณะที่คดีนั้นอยู่ในระหว่างการพิจารณา ถือเป็นกรณีสองอันเป็นการฟ้องซ้อน อันเป็นการต้องห้ามตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องในข้อหานี้ไว้พิจารณาได้
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๐/๒๕๕๗)

คำฟ้องแย้งที่เป็นฟ้องซ้อน

เดิมบริษัท อ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้เคยยื่นฟ้องกรมชลประทาน (ผู้ฟ้องคดี) ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๘๘๓/๒๕๕๔ กรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นเสนอเข้าประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อจัดซื้อท่อ พีวีซี. แฉ่ง โดยผู้ฟ้องคดีได้ตัดสิทธิผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการ

เสนอราคาด้วยเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มาไม่ทันเวลาลงทะเบียนเสนอราคาและรีบหลักประกันของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่า เหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถไปลงทะเบียนประกวดราคาทันกำหนดเวลานั้น เนื่องจากรถยนต์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ประสบอุบัติเหตุยางรั่วและระบบเบรกมีปัญหา จึงเป็นเหตุสุดวิสัย และผู้ฟ้องคดีเองก็ได้เสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เข้าประกวดราคาดังกล่าว จึงฟ้องขอให้ผู้ฟ้องคดีคืนหลักประกันของแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เป็นคดีนี้ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ชำระเงินตามหนังสือคำประกันของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้รวมพิจารณาคดีนี้กับคดีหมายเลขดำที่ ๑๘๘๓/๒๕๕๔ เข้าด้วยกัน และมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำคำให้การแก้คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในคดีนี้แล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำคำให้การ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ แก้คำฟ้องและได้ฟ้องแย้งผู้ฟ้องคดีเข้ามาด้วยการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างเหตุมาลงทะเบียนล่าช้ายอมแสดงให้เห็นโดยปริยายว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้โต้แย้งการกระทำของคณะกรรมการประกวดราคาในการยึดหลักประกันของ ซึ่งเพียงพอที่จะรับฟังเป็นคำอุทธรณ์ได้ โดยผู้ฟ้องคดีจะดำเนินการในชั้นตอนต่อไปไม่ได้ แต่ผู้ฟ้องคดีกลับดำเนินการประมวลต่อไป การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงขัดกับข้อ ๒.๔ ของหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างโดยการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และการที่ผู้ฟ้องคดีไม่พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาสามสิบวันตามข้อ ๑๐ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เสียหายต้องชำระค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีคืนหลักประกันของทั้งหมดให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ข้อกล่าวหาและคำขอให้ศาลบังคับตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นต่อศาลมาในคำให้การนั้นมีลักษณะที่เกี่ยวกับคำฟ้องเดิมจึงถือเป็นคำฟ้องแย้ง และคำฟ้องแย้งนั้นถือเสมือนเป็นคำฟ้องใหม่ตามข้อ ๔๔ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แต่เมื่อพิจารณาคำฟ้องแย้งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่า ประเด็นพิพาทและคำขอฟ้องแย้งที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างมาในฟ้องแย้งนั้นเป็นเรื่องเดียวกันและเป็นคำขอเดียวกันกับคำฟ้องในคดีหมายเลขดำที่ ๑๘๘๓/๒๕๕๔ ซึ่งคดีดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง กรณีดังกล่าวจึงต้องห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำฟ้องเรื่องเดียวกันนั้นต่อศาลเดียวกันหรือต่อศาลอื่นอีก ถือเป็น การฟ้องซ้อนตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๓/๒๕๕๖)

กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นฟ้องซ้อน

(๑) สภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับตลอดจนประเด็นของคดีที่ศาลจะต้องวินิจฉัยแตกต่างกัน จึงมีข้อพิพาทแตกต่างกันไม่ถือว่าเป็นเรื่องเดียวกัน ไม่เป็นการฟ้องซ้อน

ผู้ฟ้องคดีรับราชการตำแหน่งสาธารณสุขอำเภอ ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามคำสั่ง ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ เนื่องจากเป็นบุคคลล้มละลาย ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่ง แต่ในระหว่างนั้นศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย ผู้ฟ้องคดีจึงได้ถอนคำอุทธรณ์ เนื่องจากสำคัญผิดว่าผู้ถูกฟ้องคดีต้องบรรจุให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการเช่นเดิม แต่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีมิได้พิจารณาแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาอุทธรณ์ใหม่ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๓๒๔/๒๕๕๓ โดยเห็นว่า การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทองปฏิเสธคำขอให้พิจารณาใหม่ของผู้ฟ้องคดีเป็นการไม่ชอบ ขอให้เพิกถอนคำสั่งปฏิเสธคำขอให้พิจารณาใหม่ เพิกถอนคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และขอให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการโดยได้รับสิทธิประโยชน์และเงินเดือนกลับคืนมา ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณาเพียงข้อหาเดียวคือ คำขอให้เพิกถอนคำสั่งปฏิเสธคำขอให้พิจารณาใหม่ เหตุแห่งการฟ้องคดีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องบางข้อหาไว้พิจารณา คดีจึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเพียงว่า คำสั่งปฏิเสธคำขอให้พิจารณาใหม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๙๓๘/๒๕๕๓ ว่า ละเลยไม่พิจารณาคำขอกลับเข้ารับราชการของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เป็นการกล่าวหาว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ คดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือไม่ คดีนี้มูลเหตุแห่งการฟ้องคดีสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีคำสั่งตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ ปฏิเสธไม่บรรจุผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม และมีคำสั่ง ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ แต่งตั้งให้นาย ว. ดำรงตำแหน่งสาธารณสุขอำเภอเมืองอ่างทอง ซึ่งเป็นตำแหน่งเดิมของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าทั้งสองคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยขอให้เพิกถอนคำสั่ง ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ขอให้เพิกถอนคำสั่งตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ และขอให้ศาลมีคำสั่งบรรจุผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมคือ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สาธารณสุขอำเภอเมืองอ่างทองภายในกำหนด

๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ดังนั้น แม้คดีนี้กับคดีหมายเลขดำที่ ๓๒๔/๒๕๕๓ และคดีหมายเลขดำที่ ๙๓๘/๒๕๕๓ ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง จะเป็นคดีที่เกี่ยวข้องเนื่องใกล้ชิด โดยมีข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีเดียวกัน แต่สภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับตลอดจนประเด็นของคดีที่ศาลจะต้องวินิจฉัยแตกต่างกัน จึงมีข้อพิพาทแตกต่างกันไม่ถือว่าเป็นเรื่องเดียวกัน การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้น จึงไม่เป็นการฟ้องซ้อนกับคดีหมายเลขดำที่ ๓๒๔/๒๕๕๓ และคดีหมายเลขดำที่ ๙๓๘/๒๕๕๓ ที่จะเป็นการต้องห้ามตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๘/๒๕๕๕)

๖.๒ ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ (ข้อ ๙๖)

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ได้เคยยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๓๑๖/๒๕๕๕ หมายเลขแดงที่ ๓๘๘/๒๕๕๕ ขอให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เพิกถอนบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่องแก้ไขคำสั่ง ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องดังกล่าวไว้พิจารณา เนื่องจากเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ต่อมา ในระหว่างระยะเวลาอันอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้นอีกครั้งเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๓๖๑/๒๕๕๕ โดยอาศัยเหตุแห่งการฟ้องคดีและคำขอบังคับเช่นเดียวกับคดีหมายเลขดำที่ ๓๑๖/๒๕๕๕ หมายเลขแดงที่ ๓๘๘/๒๕๕๕ ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการฟ้องซ้อนตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ตามคดีหมายเลขแดงที่ ๔๓๒/๒๕๕๕ และผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์เป็นคดีนี้เห็น ว่า คดีหมายเลขดำที่ ๓๑๖/๒๕๕๕ หมายเลขแดงที่ ๓๘๘/๒๕๕๕ กับคดีหมายเลขดำที่ ๓๖๑/๒๕๕๕ หมายเลขแดงที่ ๔๓๒/๒๕๕๕ เป็นคดีเรื่องเดียวกัน การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีหมายเลขดำที่ ๓๖๑/๒๕๕๕ ต่อศาลปกครองชั้นต้น และต่อมาก็ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ ๓๑๖/๒๕๕๕ หมายเลขแดงที่ ๓๘๘/๒๕๕๕ ต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคำร้องที่ ๖๗๒/๒๕๕๕ นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าขณะที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีหมายเลขดำที่ ๓๖๑/๒๕๕๕ โดยเป็นประเด็นเดียวกันกับคดีหมายเลขดำที่ ๓๑๖/๒๕๕๕ หมายเลขแดงที่ ๓๘๘/๒๕๕๕ ซึ่งศาลได้มีคำสั่งชี้ขาดคดีหรือประเด็นข้อใดแห่งคดีแล้ว กรณีจึงเป็นการต้องห้าม

มิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตามข้อ ๙๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๗/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องกรมทางหลวงเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และแขวงทางหลวงนครศรีธรรมราชเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราชในคดีหมายเลขดำที่ ๓๑/๒๕๕๖ ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินที่ถูกเวนคืนเพื่อก่อสร้างถนนสายนครศรีธรรมราช-เชียรใหญ่-หัวไทร แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยังไม่จ่ายค่าทดแทนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการรังวัดที่ดินเพื่อจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความตามคดีหมายเลขแดงที่ ๙๙/๒๕๕๖ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมิได้นำคดีมาฟ้องภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด โดยผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องของศาลปกครองชั้นต้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามข้อ ๔๙/๑ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลภายในระยะเวลาการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งในคดีดังกล่าว แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะได้อื่นฟ้องสำนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาเชียรใหญ่ เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ในขณะเดียวกันก็ได้ยื่นฟ้องแขวงทางหลวงนครศรีธรรมราชเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นคู่กรณีเดียวกันดังเช่นในคดีก่อนด้วยเหตุแห่งการฟ้องคดีเดียวกัน อันเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในประเด็นที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ อันเป็นการต้องห้ามตามข้อ ๙๖ แห่งระเบียบฯ เดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕/๒๕๕๗)

๖.๓ ฟ้องซ้ำ (ข้อ ๙๗)

กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นฟ้องซ้ำ

(๑) ยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ในประเด็นที่ศาลปกครองเคยมีคำสั่งถึงที่สุด ไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ไปแล้ว เป็นฟ้องซ้ำ

คำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่เป็นคำฟ้องตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีนี้ใหม่ และศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำขอของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอดังกล่าว จึงเป็นการยื่นคำฟ้องในคดีที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีถึงที่สุดแล้ว ซึ่งต้องห้ามมิให้คู่กรณีเดียวกันฟ้องกันอีกในประเด็นที่วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน

ตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ที่ ๕/๒๕๕๖ ที่ ๖๓/๒๕๕๖ ที่ ๑๒๐/๒๕๕๖ ที่ ๕๒๐/๒๕๕๖ ที่ ๓๔๗/๒๕๕๗ ที่ ๔๑๒/๒๕๕๗ ที่ ๔๑๓/๒๕๕๗ ที่ ๔๑๔/๒๕๕๗ และที่ ๕๐๒/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๒) คดีเดิมศาลปกครองมีคำสั่งถึงที่สุดไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเนื่องจากคดีไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้องเป็นคดีใหม่ เป็นฟ้องซ้ำ

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพิษณุโลก (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) โดยอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๔ ให้ถอนชื่อผู้ฟ้องคดีออกจากประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ ตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ โดยเห็นว่าการวินิจฉัยสิทธิรับสมัครเลือกตั้งเป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นมีคำวินิจฉัยว่าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น อยู่ในอำนาจการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ตามคดีหมายเลขแดงที่ ๓๐๑/๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์คัดค้านคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น คดีดังกล่าวจึงถึงที่สุดตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเป็นคดีนี้อีกโดยขอให้เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๔ และหนังสือลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเคยเป็นคู่กรณีในคดีหมายเลขดำที่ ๒๒๕/๒๕๕๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๐๑/๒๕๕๔ ของศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งศาลมีคำสั่งชี้ขาดคดีถึงที่สุดแล้ว และเป็นการฟ้องกันในประเด็นเดิม จึงเป็นการต้องห้ามตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๒/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นแพทย์ได้ทำการตรวจรักษาโรคให้แก่ผู้ฟ้องคดีไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสียหาย ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าผู้ฟ้องคดีได้เคยยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีในข้อเท็จจริงและประเด็นเดียวกันนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา เพราะไม่เข้าลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย

ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๙๕๓/๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว และศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นคำสั่งที่ ๖๐๖/๒๕๕๔ คดีนี้จึงเป็นที่สุดตามมาตรา ๗๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีนำมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีอันเกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจรักษาและจ่ายยา ซึ่งเป็นคดีที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งไปแล้วมาฟ้องเป็นคดีนี้ต่อศาลอีก จึงเป็นการนำข้อพิพาทซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งชี้ขาดคดีถึงที่สุดแล้วมายื่นฟ้องอีก ซึ่งเป็นการต้องห้ามมิให้คู่กรณีเดียวกันฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๒/๒๕๕๕ และที่ ๖๔๕/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า มูลเหตุตามคำฟ้องและคู่กรณีที่ปรากฏในคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีนั้นเป็นมูลเหตุเดิมและคู่กรณีเดียวกันกับที่ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๙๗/๒๕๕๖ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากคดีดังกล่าวอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลแรงงาน ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้นำข้อพิพาทเดียวกันนี้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นในมูลเหตุเดิมและคู่กรณีเดียวกันอีกหลายคดี และศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการฟ้องคดีซึ่งต้องห้ามรับไว้พิจารณาตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และในคดีนี้ผู้ฟ้องคดีก็ยังยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีในประเด็นที่ได้เคยวินิจฉัยแล้วโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน กรณีจึงเป็นการฟ้องคดีที่ต้องห้ามมิให้รับไว้พิจารณาตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ เดียวกัน ดังนั้น คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในเงื่อนไขที่ศาลปกครองจะรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๗/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๙๐/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๑๖๐๐/๒๕๕๒ และคดีหมายเลขดำที่ ๑๖๒๙/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๑๗๕๔/๒๕๕๓ ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่เจ้าพนักงานบังคับคดี สำนักงานบังคับคดีจังหวัดชุมพร สาขาหลังสวน (ผู้ถูกฟ้องคดี) มีประกาศ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ ขยายทอดตลาดที่ดินตามคำพิพากษาศาลแพ่ง ขอให้ระงับการขยายทอดตลาดตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว และศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นกระบวนการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มิใช่คดีปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยในคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๙๐/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๑๖๐๐/๒๕๕๒ ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น ส่วนในคดี

หมายเลขดำที่ ๑๖๒๙/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๑๗๕๔/๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีไม่อุทธรณ์คำสั่งทั้งสองคดีจึงถึงที่สุด ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มายื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดี สำนักงานบังคับคดีจังหวัดชุมพร สาขาหลังสวน ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ ขยายทอดตลาดที่ดินเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษาของศาลแพ่ง เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายและขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนทรัพย์สินที่ขายไปในสภาพเดิมแก่ผู้ฟ้องคดีและชดเชยเยียวยาที่ทรัพย์สินถูกทำลาย จึงเป็นการยื่นคำฟ้องโดยมีคู่กรณีเดียวกัน และฟ้องร้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันซึ่งศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีถึงที่สุดแล้ว อันเป็นการฟ้องซ้ำต้องห้ามตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๒/๒๕๕๗)

(๓) คดีเดิมศาลปกครองมีคำสั่งถึงที่สุดไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเนื่องจากผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้องเป็นคดีใหม่ เป็นฟ้องซ้ำ

ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาแม่พริก ต่อศาลปกครองเชียงใหม่เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๗/๒๕๕๒ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาแม่พริก ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ยกเลิกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ โดยกำหนดเขตตำบลบางใหม่ ซึ่งตามคำฟ้องในคดีดังกล่าว ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องเป็นสองข้อหา คือ ข้อหาที่หนึ่ง ฟ้องว่าเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาแม่พริก มีคำสั่งยกเลิกคำขออนุญาตโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบ และข้อหาที่สอง ฟ้องว่าประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งกำหนดให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาแม่พริก เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้ออกประกาศดังกล่าว เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้โต้แย้งการกำหนดตัวผู้ถูกฟ้องคดี และไม่ได้อุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นในคดีหมายเลขดำที่ ๑๗/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๑๑๒ /๒๕๕๒ ที่ไม่รับคำฟ้องคดีดังกล่าวไว้พิจารณาเนื่องจากพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คดีดังกล่าวจึงถึงที่สุดแล้ว เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องปลัดกระทรวงมหาดไทย (ผู้ถูกฟ้องคดี) ขอให้เพิกถอนประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ โดยอ้างว่า การกำหนดเขตการปกครองตำบลบางใหม่ตามประกาศดังกล่าวไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถขอออกเอกสารสิทธิตาม ส.ค.๑ ได้ จึงเป็นการยื่นฟ้องคู่กรณีเดียวกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันกับคดีก่อน

ซึ่งศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดถึงที่สุดแล้ว ซึ่งต้องห้ามตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๓๑/๒๕๕๕)

(๔) คำฟ้องเดิมศาลปกครองมีคำสั่งถึงที่สุดไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเนื่องจากผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้องเป็นคดีใหม่ เป็นฟ้องซ้ำ

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า กรมธนารักษ์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) และกรมชลประทาน (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ตกลงยินยอมและอนุญาตให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ใช้ที่ดินราชพัสดุที่อยู่ระหว่างถนนริมคลองชลประทานสายสิงห์บุรี – อ่างทองกับที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๔๘ อันเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ยกเลิกหรือเพิกถอนข้อตกลงยินยอมและการอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้ที่ดินราชพัสดุแปลงพิพาทดังกล่าว แต่โดยที่ปรากฏว่า ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามในคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามต่อศาลปกครองชั้นต้นเดียวกัน ในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๕๖๕/๒๕๔๙ ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๔๘ ซึ่งอยู่ติดกับที่ดินเขตคลองชลประทาน และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้อนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้าไปก่อสร้างบ้านพักข้าราชการแล้วแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนรั้วและต้นกล้วยออกไปจากที่ดินเขตคลองชลประทานที่พิพาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินพิพาทมานานแล้วและการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าวทำให้มีผลกระทบต่อการพัฒนาที่ดินของผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่งคืนที่ดินราชพัสดุพิพาทให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยกเลิกการอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้ที่ดินราชพัสดุโดยให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เช่าแทน ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยกเลิกข้อตกลงยินยอมให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครอง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๓ และผู้ดูแลที่สาธารณะให้ตรวจสอบและพิจารณาโดยรอบคอบก่อนที่จะทำความตกลงยินยอมหรืออนุญาตให้บุคคลใดใช้ที่ดินเพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อบุคคลอื่น ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เนื่องจากเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งที่ ๗๐/๒๕๕๐ ยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น กรณีจึงถือได้ว่าคดีก่อนศาลได้มีคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ตามมาตรา ๗๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคู่กรณีเดียวกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันจึงเป็นการต้องห้ามตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๙/๒๕๕๕)

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่า ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ต่อศาลปกครองเชียงใหม่ เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๓๑๙/๒๕๕๔ โดยอ้างเหตุว่าถูกเลิกจ้าง โดยไม่เป็นธรรม ขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งเลิกจ้างผู้ฟ้องคดีและให้ผู้ฟ้องคดี กลับเข้าทำงานตามเดิม ซึ่งศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจาก สารบบความ เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๓๕๙/๒๕๕๔ เนื่องจากเป็นกรณีที่ศาลไม่สามารถกำหนด คำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดี ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นคำร้อง อุทธรณ์คดีดังกล่าวเป็นอันถึงที่สุดตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเป็นคดีนี้อีก โดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน กับคดีก่อน แม้จะมีการฟ้องคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มเข้ามาเป็น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และมีคำขอต่าง ๆ ซึ่งเป็นคำขอที่ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นฟ้องมาพร้อมกับคดีก่อน ได้ได้อยู่แล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีก็มีได้ขอมาในคดีก่อน การฟ้องคดีในลักษณะนี้จึงมีเจตนาให้คำฟ้องคดีนี้ แตกต่างไปจากที่เคยยื่นฟ้องมาในคดีก่อน ที่ศาลได้มีคำสั่งชี้ขาดถึงที่สุดแล้ว จึงต้องห้ามมิให้ ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองอีกตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘/๒๕๕๖)

ข้อหาที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอที่ให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการ ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) กรมบัญชีกลาง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ยกเลิกกระบวนการประกวดราคาจ้างเหมาบริการงานรักษาความปลอดภัยด้วยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ที่ดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๔ หรือให้ดำเนินการประกวดราคาใหม่ นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เดิมผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) กรมบัญชีกลาง เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง) เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๔๒/๒๕๕๔ โดยมีคำขอให้ ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ยกเลิกกระบวนการเสนอราคาในการประกวดราคาจ้างเหมา รักษาความปลอดภัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา โดยวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงจึงมิใช่เป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ เป็นคดีหมายเลขแดง ที่ ๖๖๓/๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว คดีจึงเป็นอันถึงที่สุดแล้วตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเป็นคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองเชียงใหม่) โดยมีคำขอ เช่นเดียวกับในคดีก่อนนั้น เมื่อคดีก่อนศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง) ได้มีคำสั่ง

ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและคดีถึงที่สุดแล้ว ผู้ฟ้องคดีจะนำมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีในคดีก่อนมาฟ้องในคดีนี้ตามข้อหาดังกล่าวซึ่งเป็นประเด็นข้อพิพาทที่ต้องวินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันกับคดีก่อนที่ถึงที่สุดไปแล้วหาได้ไม่ จึงต้องห้ามมิให้คู่กรณีเดียวกันมาฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๗๕/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องสำนักงานศาลยุติธรรม (ผู้ถูกฟ้องคดี) ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าเสียหายแทนนาง ล. เป็นเงินจำนวน ๔๓๙,๓๕๐,๐๐๐ บาท และให้นาง ล. ถอนแจ้งความผู้ฟ้องคดี พร้อมทั้งให้นาง ล. คืนสัญชาติไทยเป็นสัญชาติจีนต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรืออาจจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาคดีถึงที่สุดแล้ว การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีเป็นคดีนี้ ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง (๑) ให้นาง ล. จ่ายเงินค่าเสียหายฐานหมิ่นประมาทและยกยอกเงิน รวมเป็นเงิน ๔๓๙,๓๕๐,๐๐๐ บาท (๒) ให้นาง ล. ถอนแจ้งความผู้ฟ้องคดี และ (๓) ให้นาง ล. คืนสัญชาติไทยเป็นสัญชาติจีน จึงเป็นคำฟ้องที่มีคำขอในลักษณะเดียวกันและมีคู่กรณีเดียวกันในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน จึงถือเป็นการฟ้องซ้ำตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๕/๒๕๕๗)

(๕) การที่ผู้ฟ้องคดีนำการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่เกี่ยวข้องกับกรณีศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาโดยได้วินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีแล้ว มาฟ้องเป็นคดีต่อศาลอีก เป็นฟ้องซ้ำ

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า กรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกฟ้องคดี) ละเลยการตรวจสอบและควบคุมการก่อสร้างสถานีไฟฟ้าย่อยคันทนายาวที่อยู่ติดกับที่พักของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีสั่งให้การไฟฟ้านครหลวงพิจารณาว่า สถานีไฟฟ้าย่อยคันทนายาวที่เป็นเหตุพิพาท เป็นสถานีไฟฟ้าแรงสูง ไม่มีคุณสมบัติเหมือนอาคารทั่วไปที่สามารถก่อสร้างให้ห่างจากบ้านพักอาศัยเพียง ๒ เมตรได้ ซึ่งประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า สถานีไฟฟ้าย่อยคันทนายาวเป็นอาคารที่ดำเนินการก่อสร้างให้ห่างจากบ้านพักอาศัยของผู้ฟ้องคดีเพียง ๒ เมตรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้หรือไม่ ในประเด็นนี้ศาลปกครองชั้นต้นในคดีก่อนได้มีคำพิพากษาแล้วว่า สถานีไฟฟ้าย่อยคันทนายาวดังกล่าวเป็นอาคารต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และต้อง

เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๔๔ กรณีจึงเป็นการที่ศาลปกครองชั้นต้นคดีก่อนได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วว่าสถานี่ไฟฟ้าย้อยคั้นนายยาวเป็นอาคารที่ดำเนินการก่อสร้างที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่สั่งการให้การไฟฟ้านครหลวงระงับการก่อสร้างอาคาร ห้ามมิให้บุคคลใดใช้หรือเข้าไปในส่วนใด ๆ ของอาคาร หรือบริเวณที่มีการกระทำดังกล่าว และดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในกรณีที่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ หรือให้รื้อถอนอาคารในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกอบข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๔๔ และต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นในคดีดังกล่าว ดังนั้น คำวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นดังกล่าวจึงเป็นอันถึงที่สุด หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดียังไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ผู้ฟ้องคดีขอที่ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองชั้นต้นให้บังคับคดีเป็นไปตามคำพิพากษาดังกล่าวได้ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องอีก โดยผู้ฟ้องคดีเป็นคู่กรณีเดียวกันกับคดีของศาลปกครองชั้นต้นคดีก่อนที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด และมีประเด็นที่ไต่วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันแล้ว จึงเป็นการต้องห้ามตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑๘/๒๕๕๕)

(๖) กรณีอื่น ๆ

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายเนื่องจากไม่ได้รับการช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีนำบุตรของผู้ฟ้องคดีกลับเข้ามารับการศึกษาในประเทศไทย ผู้ฟ้องคดีจึงมีความประสงค์ที่จะนำบุตรกลับประเทศไทยเพื่อเลี้ยงดูพร้อมกับเรียกค่าเสียหายมาพร้อมกับคำฟ้อง จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรและกระทำละเมิด ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๔๒๕/๒๕๕๑ หมายเลขแดงที่ ๔๕๖/๒๕๕๑ ในประเด็นตามฟ้องเช่นเดียวกับคดีนี้ โดยศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเนื่องจากยังฟังไม่ได้ว่าเกิดกรณีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์และศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มายื่นฟ้องต่อศาลปกครองในมูลกรณีในการยื่นฟ้องคดีเป็นอย่างเดียวกันกับคดีก่อน

และไม่ปรากฏว่ามีข้อเท็จจริงเพิ่มเติมขึ้นใหม่ จึงเป็นกรณีต้องห้ามมิให้คู่กรณีเดียวกันฟ้องกันอีก ในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๓/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องนายกเทศมนตรีเมืองแก่งคอย (ผู้ถูกฟ้องคดี) ต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้เพิกถอนคำสั่งเทศบาลเมืองแก่งคอย ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการยื่นคำฟ้องก่อนครบกำหนดระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์เป็นคดีหมายเลขแดง ที่ ๑๓๘๙/๒๕๕๒ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีอีกครั้ง โดยขอให้เพิกถอนคำสั่ง เทศบาลเมืองแก่งคอย ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ เช่นเดียวกัน ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่ง ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๑๙๓๙/๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๗/๒๕๕๓ ยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นโดยเห็นฟ้องด้วยในผลว่า ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำสั่งเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอน หรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดี มาฟ้องต่อศาล การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีเป็นคดีนี้อีกครั้ง โดยมีคำขอ เช่นเดียวกับคดีตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๗/๒๕๕๓ จึงเป็นกรณีที่คู่กรณีเดียวกันนำคดี ซึ่งศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีถึงที่สุดแล้วมาฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัย โดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน อันเป็นการฟ้องซ้ำ ตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครองฯ ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๒๒/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ ได้เคยยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นโดยมีคำขอท้ายคำฟ้อง ข้อหนึ่งที่ขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ปท ๐๐๑๖ โดยในคดีดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาและมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจาก สารบบความเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๒๑๖/๒๕๕๕ และคดีถึงที่สุดแล้ว การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลโดยมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้นายอำเภอสามโคก (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีคำสั่งให้กรมที่ดิน (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ปท ๐๐๑๖ ที่พิพาท ซึ่งเมื่อพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการฟ้องคดีแล้ว เห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ ประสงค์ให้มีการเพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับเดียวกัน แม้ผู้ฟ้องคดี ที่ ๗ จะอ้างว่าข้อเท็จจริงในคดีนี้เป็นข้อเท็จจริงใหม่และมีพยานเอกสารใหม่ที่แสดงถึง การครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาก่อนจะมีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

อันเป็นข้อเท็จจริงที่แตกต่างจากเดิมก็ตาม แต่ประเด็นแห่งคดีที่ศาลจะต้องวินิจฉัยก็ยังคงเหมือนกับคดีก่อนซึ่งถึงที่สุดไปแล้ว กรณีจึงเป็นการที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ นำคดีที่มีคู่กรณีเดียวกัน และฟ้องร้องในประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ซึ่งศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดถึงที่สุดแล้วมาฟ้องกันอีก คำฟ้องในส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ ๗ จึงเป็นฟ้องซ้ำตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๕/๒๕๕๗)

คดีก่อนผู้ฟ้องคดีฟ้องสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจากการที่ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๙ มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติราชการที่จังหวัดปัตตานี ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๐ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งป่วยเป็นโรคมะเร็งระยะรุนแรงและต้องเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลศิริราชอย่างต่อเนื่อง ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมารักษาตัวเป็นเงิน ๒๒,๐๐๐ บาท อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๒๒,๐๐๐ บาท แล้ว และศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น คดีจึงเป็นที่สุด แม้ในคดีนี้ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ฟ้องคดีต้องเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลศิริราช ภายหลังจากวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางมารักษาตัวที่โรงพยาบาลศิริราชที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องในคดีนี้ ค่าเสียโอกาสความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และค่าเสื่อมเสียต่อเกียรติยศชื่อเสียงของผู้ฟ้องคดีและวงศ์ตระกูล รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐,๑๓๖,๐๐๐ บาท ก็เป็นค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีสามารถเรียกร้องโดยขอให้ศาลมีคำสั่งบังคับจากผู้ถูกฟ้องคดีในคดีก่อนได้อยู่แล้ว จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีนำมูลคดีเดิมซึ่งเป็นมูลคดีเดียวกันกับคดีนี้มาฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีโดยมีประเด็นที่ศาลจะต้องวินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันอันเป็นการฟ้องซ้ำ ซึ่งต้องห้ามตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๐๕/๒๕๕๗)

กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นฟ้องซ้ำ

คำฟ้องในข้อหาที่หนึ่งที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้อำนวยการโรงพยาบาลกำแพงเพชร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ตามคำสั่ง ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ใช้บังคับแทนคำสั่ง ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ที่สั่งย้ายผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้าหอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย โดยให้สับเปลี่ยนหน้าที่กับนาง ว. นั้น แม้ข้อเท็จจริงคดีนี้ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้เคยยื่นฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่ง ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และคำสั่ง

ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ต่อศาลปกครองชั้นต้นครั้งหนึ่งแล้ว และศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๗๓/๒๕๕๓ เนื่องจากผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการร้องทุกข์คำสั่ง ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นคำสั่งที่ใช้บังคับแทนคำสั่ง ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาด้วยเหตุผลว่าผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการร้องทุกข์คำสั่งดังกล่าว จึงมีผลเพียงว่าผู้ฟ้องคดีไม่อาจใช้สิทธิฟ้องคดีขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่ง ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งใช้บังคับแทนคำสั่ง ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ในขณะนั้นได้เท่านั้น เมื่อคำสั่ง ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ไม่ได้ระบุเหตุแห่งการร้องทุกข์และระยะเวลาการยื่นคำร้องทุกข์ไว้ด้วย การยื่นคำร้องทุกข์ในเรื่องนี้จึงขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันทราบคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิยื่นคำร้องทุกข์ในเรื่องนี้ได้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันทราบคำสั่งดังกล่าว และเมื่อปรากฏภายหลังว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ ร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับไว้เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๔ ภายในกำหนดเวลาตามกฎหมาย แม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาคำร้องทุกข์ว่า ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องทุกข์เกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ กรณีต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการให้มีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดและได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้นแล้วตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธิฟ้องขอให้ศาลปกครองเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ได้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาคำร้องทุกข์ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวหาใช่เป็นการยื่นฟ้องซ้ำอันเป็นการต้องห้ามตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ไม่ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๘/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องกรมชลประทาน (ผู้ถูกฟ้องคดี) ต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยฟ้องว่าผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีโดยขุดลอกลำพะเนียงรูก้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๒๔ และเลขที่ ๒๔๙๒๕ ขอให้ชดเชยเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ศาลได้มีหมายแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาลและให้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามคำสั่งศาลภายในระยะเวลาที่กำหนดและมิได้แจ้งเหตุขัดข้องใด ๆ ศาลจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่น

คำร้องอุทธรณ์คัดค้านคำสั่ง คดีดังกล่าวจึงถึงที่สุด ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีนี้มายื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นอีก โดยอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการขุดลอกลำห้วยพะเนียงรุกล้ำและนำดินที่ขุดลอกมาถมในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ทำให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๒๔ และเลขที่ ๒๔๙๒๕ ได้รับความเสียหาย ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีนั้น แม้ว่าการฟ้องคดีนี้จะเป็นคำฟ้องที่มีคู่กรณีเดียวกันกับคดีก่อนและประเด็นแห่งคดีเป็นประเด็นเดียวกันกับคดีก่อนก็ตาม แต่ในคดีก่อนศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้อง เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลและชี้แจงตามคำสั่งศาล โดยยังไม่ได้มีการวินิจฉัยเนื้อหาในคำฟ้อง จึงไม่ต้องห้ามตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธินำคดีมาฟ้องใหม่เป็นคดีนี้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๙/๒๕๕๖)

แม้ว่าก่อนการฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเคยยื่นฟ้องเทศบาลตำบลบ้านเป็ด (ผู้ถูกฟ้องคดี) ต่อศาลปกครองขอนแก่น โดยกล่าวอ้างว่าคำสั่งเทศบาลตำบลบ้านเป็ดลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่สั่งให้เพิกถอนคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนของพนักงานเทศบาล และคำสั่งให้พนักงานเทศบาลได้รับเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว ไม่ชอบด้วยกฎหมายและขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ซึ่งมีคู่กรณีเดียวกันและคดีถึงที่สุดแล้วก็ตาม แต่คดีก่อนศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา โดยวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงเป็นการวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองยังไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการฟ้องคดีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าวและระเบียบว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองให้ถูกต้องครบถ้วนและเป็นกรณีที่ศาลยังไม่ได้อินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นเนื้อหาแห่งคดีตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นกรณีพิพาทในคดีนี้ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า หลังจากที่ศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีโดยดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันแล้ว เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองขอนแก่น) เป็นคดีนี้อีกครั้ง จึงไม่ต้องห้ามตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๑/๒๕๕๖)

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเคยยื่นฟ้องเทศบาลตำบลเมืองนะ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และนายกเทศมนตรีตำบลเมืองนะ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ต่อศาลปกครองชั้นต้นเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๓๕๙/๒๕๕๔ ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ระหว่างการทำงานตามสัญญาถูกผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กั้นกั้งไม่ให้ผ่านการประเมิน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้รับการต่อสัญญาจ้าง ขอให้เพิกถอนคำสั่งเลิกจ้างและให้รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้าทำงาน

ตามเดิม ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่าเป็นการฟ้องขอให้ศาลบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีต่อสัญญาจ้างกับผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่คำขอศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ คดีจึงถึงที่สุด ต่อมา ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้เพื่อขอให้ศาลวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เลิกจ้างผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และได้ฟ้องคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงใหม่เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยบรรยายฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีถูกกลั่นแกล้งไม่ให้ผ่านการประเมินถึง ๒ ครั้งติดต่อกันเพื่อเป็นเหตุในการเลิกจ้างผู้ฟ้องคดี อีกทั้งการประเมินกระทำโดยเจ้าหน้าที่ผู้ไม่มีอำนาจ และเป็นการเลิกจ้างก่อนได้รับความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งและมติเลิกจ้างผู้ฟ้องคดีให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้อง และออกไปรับรองการผ่านงานให้แก่ผู้ฟ้องคดี รวมทั้งให้ชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินแก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่าเป็นฟ้องซ้ำ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เห็นว่า เมื่อพิจารณาสัญญาจ้างพนักงานระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้วเห็นว่า ตามข้อ ๑๑ ของสัญญากำหนดว่า พนักงานจ้างจะต้องประพฤติและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐานทั่วไป ประกาศ ก.อบต. จังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไข มติ ก.อบต. มติ ก.อบต. จังหวัด และคำสั่งของทางราชการทั้งที่ได้ออกใช้บังคับให้แก่พนักงานจ้างอยู่แล้วก่อนวันที่ลงนามในสัญญานี้ และที่จะออกใช้บังคับต่อไป ในภายหลัง โดยพนักงานจ้างยินยอมให้ถือว่ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐานทั่วไป ประกาศหลักเกณฑ์และเงื่อนไข มติ ก.อบต. มติ ก.อบต. จังหวัด หรือคำสั่งต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้ เมื่อต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยกฐานะเป็นเทศบาล กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ มติ ฯลฯ ที่กำหนดในข้อ ๑๑ ดังกล่าว จึงหมายถึงกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ มติ ฯลฯ เกี่ยวกับเทศบาล ก.ท. และ ก.ทจ. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาที่คู่สัญญาต้องถือปฏิบัติต่อกันต่อไป และโดยที่เอกสารทำคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีปรากฏว่า ก.ทจ. เชียงใหม่ ออกประกาศเรื่องมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๗ หมวด ๖ การประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยกำหนดให้ในระหว่างสัญญาจ้างเพื่อต่อสัญญาจ้าง ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติว่า หากผลการประเมินผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง ๒ ปี ของพนักงานจ้างไม่ต่ำกว่าระดับดีจะต้องต่อสัญญาจ้างให้แก่พนักงานจ้างผู้นั้น กรณีจึงต้องถือว่าข้อกำหนดในการประเมินผลงานดังกล่าวซึ่งเป็นข้อพิพาทในคดีนี้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างพนักงานระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ด้วย ตามข้อ ๑๑ ของสัญญาดังกล่าว ดังนั้น ข้อพิพาท

ในคดีนี้จึงเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง โดยมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เลิกจ้างผู้ฟ้องคดีโดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการประเมิน ๒ ครั้งติดต่อกัน และได้รายงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้ความเห็นชอบในการเลิกจ้างแล้ว สัญญาจ้างจึงสิ้นสุดลงตามข้อ ๗ (๑) นั้น เป็นการใช้สิทธิเลิกสัญญากับผู้ฟ้องคดีโดยชอบด้วยข้อสัญญาและระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และหากเป็นการเลิกจ้างโดยไม่ชอบตามข้อสัญญาและระเบียบดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดีตามคำขอทำคำฟ้องหรือไม่ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า สัญญาจ้างระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สิ้นสุดลงเพราะครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๓ ของสัญญาไปแล้ว คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายให้ต้องปฏิบัติ จึงเป็นการฟ้องซ้ำกับคดีหมายเลขแดงที่ ๓๕๙/๒๕๕๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้เคยยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเดียวกันมาแล้ว และศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องจนคดีถึงที่สุดไปแล้ว จึงต้องห้ามมิให้นำมาฟ้องกันอีก ตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ นั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลปกครองสูงสุด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๖/๒๕๕๖)

บทที่ ๕

วิธีพิจารณาคดีปกครอง

๑. บททั่วไป

๑.๑ หลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ข้อ ๕)

๑.๑.๑ หลักผู้มีสิทธิฟ้องคดีจะต้องเป็นผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียกับการเพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๑.๒ หลักเหตุแห่งการฟ้องคดีหมดสิ้นไป

เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ซึ่งหมายถึงการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งหากดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปแล้วผู้ฟ้องคดีเป็นฝ่ายชนะคดี ศาลก็มีอำนาจเพียงออกคำสั่งบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดเท่านั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์อันถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องปฏิบัติแล้ว ดังนั้น เหตุแห่งการฟ้องคดีในกรณีนี้จึงหมดสิ้นไป ศาลปกครองจึงไม่จำเป็นต้องกำหนดคำสั่งบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่เพื่อยุติความเดือดร้อนหรือเสียหายตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๘๕/๒๕๕๖)

๑.๑.๓ หลักการดำเนินวิธีพิจารณาคดีปกครองโดยคู่กรณีไม่เสียค่าใช้จ่าย

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๑.๔ หลักคำฟ้องเพิ่มเติมต้องเกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิม

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๑.๕ หลักศาลไม่อาจก้าวล่วงไปใช้อำนาจทางปกครองแทนหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๑.๖ การชี้แจงน้ำหนักประโยชน์สาธารณะกับประโยชน์ส่วนบุคคล

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๑.๗ แบบคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๑.๘ หลักศาลที่มีอำนาจบังคับคดี

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๑.๙ หลักศาลต้องพิพากษาคดีตรงตามคำขอ

(๑) คำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้ได้

ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลปกครองวินิจฉัยชี้มูลว่าผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) กระทำการอันกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนบัญญัติว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และมีคำสั่งให้อธิบดีกรมเจ้าท่า (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการให้มีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นการขอให้ศาลปกครองก้าวล่วงเข้าไปวินิจฉัยและมีคำสั่งในเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยเฉพาะ แทนที่ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และนอกเหนืออำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง ศาลปกครองไม่สามารถกำหนดค่าบังคับให้ได้ ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๙/๒๕๕๕)

(๒) คำขอจากมูลพิพาทในเรื่องเดียวกันกับข้อพิพาทซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

เมื่อคำขอท้ายฟ้องในคดีนี้กับคำขอท้ายข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการเป็นคำขอจากมูลพิพาทเดียวกัน ซึ่งหากคณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดตามคำเสนอ

ของผู้ฟ้องคดี คำชี้ขาดนั้นย่อมผูกพันผู้ฟ้องคดีและกรมทางหลวง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อคัดค้านหรือบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการได้ตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กรณีจึงเห็นได้ว่า การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายของผู้ฟ้องคดีจากการจ่ายเงินค่าจ้างล่าช้าที่ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้องเป็นคดีนี้ ในขณะที่ยังมีข้อพิพาทในเรื่องเดียวกันอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ จึงเป็นกรณีที่ ยังไม่จำเป็นต้องมีคำบังคับของศาลให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าเสียหายตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๐๘/๒๕๕๕)

๑.๑.๑๐ หลักการฟังความสองฝ่าย

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๑.๑๑ หลักการพิจารณาคดีระบบไต่สวน

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๒ การยื่นหรือขยายระยะเวลา (ข้อ ๖)

(๑) ศาลปกครองไม่มีอำนาจขยายระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาได้

ระยะเวลายื่นอุทธรณ์คำพิพากษาเป็นระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ มิใช่ระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ หรือระยะเวลาตามที่ศาลกำหนด ศาลจึงไม่มีอำนาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามข้อ ๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินให้แก่กรมส่งเสริมสหกรณ์ (ผู้ฟ้องคดี) ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยื่นคำร้องลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ขอยุติระยะเวลายื่นคำอุทธรณ์ไปอีก ๑๕ วัน นับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลายื่นคำอุทธรณ์ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว เห็นว่า มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กำหนดว่า การคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นให้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ไต่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ถ้ามิได้ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคดีนั้นเป็นอันถึงที่สุด ดังนั้น ศาลปกครองจึงไม่มีอำนาจใช้ดุลพินิจยื่นหรือขยายระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์

คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวที่กำหนดไว้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๐/๒๕๕๕)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดได้ยื่นคำอุทธรณ์ฉบับแรกเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ฉบับแรกของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคน เนื่องจากเห็นว่าเป็นคำอุทธรณ์ที่ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ กรณีการยื่นอุทธรณ์ดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดบัญญัติให้ระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์สะดุดหยุดลงตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือมีผลเป็นการขยายระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่อย่างใด นอกจากนั้น ระยะเวลาอุทธรณ์ดังกล่าวเป็นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด มิใช่ระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ หรือตามที่ศาลกำหนด ที่อาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ แห่งระเบียบดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดยื่นคำอุทธรณ์ฉบับที่สองเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นคำอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่得有คำพิพากษาตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ต้องห้ามมิให้ศาลรับไว้พิจารณาตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๙๙/๒๕๕๕)

กรณีไม่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ มีบทบัญญัติมาตราใดให้อำนาจศาลปกครองยื่นหรือขยายระยะเวลาที่พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้คู่กรณีกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองได้อีกทั้ง ข้อ ๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ก็บัญญัติไว้แต่เพียงว่าระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้หรือตามที่ศาลกำหนด เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่กรณีมีคำขอศาลมีอำนาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมเท่านั้น ดังนั้นศาลปกครองจึงไม่มีอำนาจยื่นหรือขยายระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามที่บทบัญญัติของมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กำหนดไว้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑๐/๒๕๕๕ ที่ ๑๘๐/๒๕๕๕ ที่ ๒๒๐/๒๕๕๖ และที่ ๒๓๑/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

เมื่อระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาเป็นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาให้ขยายระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์ได้ และมีใช้ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ หรือตามที่ศาลกำหนดที่ศาลมีอำนาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามนัยข้อ ๖ แห่งระเบียบดังกล่าวแล้ว

ศาลปกครองจึงไม่มีอำนาจขยายระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีได้ และการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองมีบทบัญญัติเกี่ยวกับระยะเวลาการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นไว้เป็นการเฉพาะแล้วในมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงมิใช่เป็นกรณีที่ไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับคดีได้ ที่จะต้องนำบทบัญญัติเรื่องการขยายหรือย่นระยะเวลาตามมาตรา ๒๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับแก่คดีในฐานะที่เป็นกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๗/๒๕๕๘**)

(๒) กรณีศาลปกครองไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง

เมื่อคดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเพราะเหตุที่ผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้เสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งระยะเวลาสามสิบวันสำหรับการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเป็นระยะเวลาเพียงพอที่ผู้ฟ้องคดีจะศึกษาและรวบรวมข้อเท็จจริงเพื่อแสดงให้ศาลเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีอย่างไร เนื่องจากเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ฟ้องคดีควรทราบดีอยู่แล้ว ประกอบกับการฟ้องคดีปกครอง ผู้ฟ้องคดีสามารถดำเนินการด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องมีนายความและอาจยื่นฟ้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลปกครองหรือโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่าติดภารกิจการเดินทางและยังไม่อาจหาทนายความมาช่วยเขียนคำอุทธรณ์จึงไม่มีเหตุผลเพียงพอที่ศาลจะขยายระยะเวลายื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาตามข้อ ๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๘/๒๕๕๕**)

ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้อง ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ยกคำร้องขอขยายระยะเวลาโดยอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีเพิ่งได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งศาลและในการจัดทำคำอุทธรณ์มีความจำเป็นต้องปรึกษาทนายความเพื่อศึกษาข้อกฎหมาย เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีระยะเวลาสามสิบวันที่จะอุทธรณ์คำสั่งและระยะเวลาดังกล่าวเป็นระยะเวลาเพียงพอที่ผู้ฟ้องคดีจะศึกษาและรวบรวมข้อเท็จจริงเพื่อทำคำอุทธรณ์ เนื่องจากเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ฟ้องคดีควรทราบดีอยู่แล้ว ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่าไปทำงานรับจ้างจึงเพิ่งได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งและยังไม่อาจหาทนายความมาช่วยเขียนคำอุทธรณ์จึงไม่มีเหตุผล

เพียงพอที่ศาลจะขยายระยะเวลายื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ตามข้อ ๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๗-๔๐๘/๒๕๕๖)

๑.๓ การดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ (ข้อ ๗)

๑.๓.๑ กรณีที่ศาลเห็นเอง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๓.๒ กรณีที่คู่กรณีมีคำขอ

เงื่อนไขของการยื่นคำขอให้ศาลเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ ตามข้อ ๗ วรรคสาม แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ มีอยู่ว่า ผู้ฟ้องคดีต้องยื่นคำขอ เข้าไปในคดีที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ แต่การฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีกลับมีคำขอให้ศาลเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบในคดีอื่น ซึ่งไม่เป็นไปตาม ข้อ ๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอในคดีนี้ให้ศาลเพิกถอน กระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบของคดีอื่นดังกล่าว จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๑๕/๒๕๕๗)

๑.๔ การยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต่อศาล (ข้อ ๑๓)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจงความเสียหายและค่าเสียหาย และให้ชำระค่าธรรมเนียมศาลตามทุนทรัพย์ที่เรียกร้อง เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ส่งคำชี้แจงโดยเจ้าหน้าที่ของ ถึงตุลาการเจ้าของสำนวนโดยไม่ได้ระบุว่าส่งถึงศาลปกครองกลาง แต่ผู้ฟ้องคดีได้ระบุที่อยู่ อันเป็นสถานที่ทำการของศาลปกครองกลาง อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการจัดทำคำชี้แจง ตามคำสั่งศาล โดยได้ชี้แจงรายละเอียดของความเสียหาย พร้อมทั้งได้ชำระค่าธรรมเนียมศาล เป็นแคชเชียร์เช็คของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เรียบร้อยแล้ว ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดี ดำเนินการตามคำสั่งศาลภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๙/๒๕๕๕)

เจ้าพนักงานไปรษณีย์ตามความในข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีปกครองฯ หมายถึง บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด หรือตัวแทนหรือหน่วยงาน ที่ได้รับมอบหมายจากบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ให้ดำเนินกิจการไปรษณีย์ เมื่อบริษัท ค. เป็นบริษัทประกอบกิจการรับขนส่งของ ไม่ได้รับอนุญาตหรือมีสัญญาหรือข้อตกลงในการ ประกอบกิจการส่งไปรษณีย์ภัณฑ์กับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ดังนั้น บริษัท ค. จึงไม่ใช่ตัวแทน หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ให้ดำเนินกิจการไปรษณีย์

การส่งคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทางไปรษณีย์ลงทะเบียนให้บริษัท ค. นำส่ง จึงมิใช่เป็นการยื่นต่อเจ้าพนักงานไปรษณีย์ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และถือไม่ได้ว่าวันที่ส่งคำอุทธรณ์ดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาล ประกอบกับการส่งคำอุทธรณ์ในกรณีดังกล่าวมีหลักฐานว่าได้ไปถึงสำนักงานศาลปกครองหลังวันที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิยื่นอุทธรณ์กรณีจึงเป็นการยื่นอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๒-๑๔๓/๒๕๕๗)

๑.๕ การแจ้งข้อความเป็นหนังสือหรือส่งเอกสาร

๑.๕.๑ โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ (ข้อ ๑๕)

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำคำชี้แจงเพิ่มเติม โดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่อันเป็นหลักแหล่งสำคัญของผู้รับมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดี และมีบุคคลที่อยู่หรือทำงานในสำนักงานของผู้รับมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับคำสั่งศาลดังกล่าว โดยมีการระบุชื่อสกุลและความเกี่ยวพันของผู้รับแทนกับผู้รับมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดี พร้อมทั้งมีการลงชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้จ่ายถูกต้อง ซึ่งปรากฏตามหลักฐานทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งให้ทำคำชี้แจงเพิ่มเติมแล้วโดยชอบตามข้อ ๑๕ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการทำคำชี้แจงยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบที่จะมีคำสั่งจำหน่ายคดีได้ตามมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๕๗/๒๕๕๖)

๑.๕.๒ โดยวิธีให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลหรือบุคคลอื่นนำไปส่ง (ข้อ ๑๖)

ก่อนที่ศาลปกครองชั้นต้นจะมีหมายแจ้งคำสั่งศาลลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ฟ้องคดีโดยตรงให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ศาลปกครองชั้นต้นได้มีหมายแจ้งคำสั่งศาลลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงนาย ว. ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีตามที่อยู่ของนาย ว. ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ไม่สามารถนำส่งหมายแจ้งคำสั่งศาลดังกล่าวได้ โดยมีเหตุขัดข้องเนื่องจากนาย ว. ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีไม่มารับภายในกำหนด ศาลปกครองชั้นต้นย่อมสามารถส่งหมายแจ้งคำสั่งศาลให้ผู้ฟ้องคดีตามที่อยู่ของผู้ฟ้องคดีที่ปรากฏอยู่ในคำฟ้องได้โดยตรง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามหลักฐานไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับว่าหมายแจ้งคำสั่งศาลลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕ มีหลานของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับหมายแจ้งคำสั่งศาลแทน และต่อมาศาลได้มีหมายแจ้งคำสั่งศาลลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม

๒๕๕๕ ไปยังผู้ฟ้องคดีอีกครั้งหนึ่ง โดยปรากฏว่านาย ท. ซึ่งเป็นพี่ของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับหมายแจ้งคำสั่งศาลแทนผู้ฟ้องคดี กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งศาลโดยชอบแล้วในวันที่ระบุไว้ในใบตอบรับ ตามข้อ ๑๕ และข้อ ๑๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการชี้แจงข้อเท็จจริงตามคำสั่งศาลภายในระยะเวลาที่กำหนด การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความตามข้อ ๓๗ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว จึงชอบแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐/๒๕๕๖)

๒. วิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้น

๒.๑ อำนาจตุลาการศาลปกครองคนเดียว (มาตรา ๖๑)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๒ การเสนอคำฟ้องและตรวจคำฟ้อง

๒.๒.๑ การส่งสำเนาคำฟ้อง (ข้อ ๓๓)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๒.๒ ความสมบูรณ์ครบถ้วนของคำฟ้อง (มาตรา ๔๕ ประกอบกับข้อ ๓๗)

๑) กรณีที่คำฟ้องไม่สมบูรณ์ครบถ้วนซึ่งผู้ฟ้องคดีอาจแก้ไขได้

(๑) คำฟ้องที่แสดงข้อเท็จจริงไม่ครบถ้วน

เมื่อพิจารณาตามคำฟ้องแล้วเห็นว่าคดีนี้บริษัท อ. ประสงค์จะเป็นผู้ฟ้องคดี เนื่องจากได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ การที่กรรมการของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ลงลายมือชื่อทำคำฟ้องพร้อมประทับตราสำคัญของบริษัทมีอำนาจลงชื่อผูกพันผู้ฟ้องคดีเฉพาะธุรกรรมด้านการเงินและทรัพย์สินวงเงินตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไปเท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจลงชื่อผูกพันผู้ฟ้องคดีในการดำเนินการฟ้องคดีตามหนังสือรับรองจดทะเบียนบริษัทจำกัด เป็นกรณีที่คำฟ้องไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ซึ่งผู้ฟ้องคดีอาจแก้ไขได้ตามข้อ ๓๗ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบที่จะมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขคำฟ้องภายในระยะเวลาอันสมควร (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๐/๒๕๕๖)

๒) กรณีที่คำฟ้องไม่สมบูรณ์ครบถ้วนซึ่งไม่อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓) เป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๒.๓) กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง
สูงสุด

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๒.๔) กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง
ชั้นต้นอื่น

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๒.๕) กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายข้อหา แล้วข้อหาใด
ข้อหาหนึ่งเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในอำนาจหรือเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นนั้น

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๓) การแสวงหาข้อเท็จจริง

๒.๓.๑) การแสวงหาข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ
และคำให้การเพิ่มเติม

๑) คำฟ้องและคำฟ้องเพิ่มเติม

เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในประเด็นหลักแห่งคดี
และจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ คดีถึงที่สุดโดยผู้ฟ้องคดีไม่อุทธรณ์ จึงไม่มีคดีอยู่ในศาล
ที่จะรับคำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีไปรวมพิจารณาได้ ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องเพิ่มเติมนี้
ไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๙/๒๕๕๗)

๑.๑) คำฟ้องเพิ่มเติมต้องเกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิม

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าคำฟ้องเพิ่มเติมเกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิม คดีนี้คำฟ้องเดิมของผู้ฟ้องคดีซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิด ขณะเป็นผู้ควบคุมงานโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง โดยอ้างว่า ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำกัด มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ได้ส่งมอบเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนในส่วนของผู้ฟ้องคดี เพื่อชดเชยค่าเสียหายอันเกิดจากการกระทำละเมิดดังกล่าวให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งอายุัดไปที่สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คืนเงินของผู้ฟ้องคดีที่ถูกอายุัดไว้ ซึ่งคำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องดังกล่าว มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหรือไม่ จึงเห็นได้ว่าข้ออ้างอันเป็นหลักแห่งข้อหาของคำฟ้องเพิ่มเติมดังกล่าวเกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิมพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๔๘ วรรคสอง และข้อ ๖๒ วรรคสาม แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๐/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดชัยภูมิ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และนายกเทศมนตรีตำบลหนองบัวระเหว (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมขอให้เพิกถอนข้อ ๓ วรรคสาม ข้อ ๑๑ วรรคสอง และข้อ ๑๙ วรรคสอง ของประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ได้กำหนดลักษณะความผิดอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง การฟ้องขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าว จึงเกี่ยวเนื่องกับคำฟ้องเดิมที่พอจะรวมการพิจารณาเข้าด้วยกันได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๖/๒๕๕๖)

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าคำฟ้องเพิ่มเติมไม่เกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิม

คดีนี้เดิมผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า มติคณะอนุกรรมการบริหารงานบุคคล (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ซึ่งยกเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี กรณีผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอน และมีคำสั่งให้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติพิจารณาปรับเงินเดือน และเงินเพิ่มในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ผู้ฟ้องคดีใหม่ ส่วนคำร้องขอเพิ่มเติมคำขอตายคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติรับผู้ฟ้องคดีกลับเข้าทำงาน เนื่องจากศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เพิกถอนมติคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (กทช.) ที่ปลดผู้ฟ้องคดีว่าเป็นการผิดสัญญา ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าทั้งสองเรื่องมีความเกี่ยวพันกัน เพราะสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติลงโทษไม่ขึ้นเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดี จากนั้นก็ปลดผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นประเด็นและคำขอเพิ่มขึ้นใหม่ไม่เกี่ยวกับฟ้องเดิมพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้ จึงต้องห้ามมิให้ศาลปกครองรับไว้พิจารณาตามข้อ ๔๘ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๔/๒๕๕๖)

คดีเดิมมีประเด็นพิพาทว่า การออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ให้แก่บริษัท อ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และหากการออกใบอนุญาตดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือไม่ แต่สำหรับคำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีที่อ้างเหตุแห่งการฟ้องคดีว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกใบรับรองให้ก่อสร้างอาคารตามคำขอใบรับรอง การก่อสร้างอาคารของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น เหตุแห่งการฟ้องคดีตามคำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีจึงไม่เกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิม อีกทั้ง การพิจารณาว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ออกใบรับรองให้ก่อสร้างอาคารชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ประกอบกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ออกใบรับรองให้ก่อสร้างอาคาร ซึ่งเป็นเหตุแห่งการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องได้ออกมาภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้แล้ว ดังนั้น คำฟ้องเพิ่มเติมกับคำฟ้องเดิมจึงไม่เกี่ยวข้องกันพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๙/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้จัดสวัสดิการน้ำประปาให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิกการเก็บค่าน้ำประปาและค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับน้ำประปาจากผู้ฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิใช้น้ำประปาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และขอให้คืนค่าน้ำประปาและค่าปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดีในระหว่างการพิจารณาคดี ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำชี้แจงโดยมีคำขอให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิในการได้รับเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุตามมาตรา ๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บังคับขณะเกิดเหตุพิพาท กรณีจึงเห็นได้ว่า คำชี้แจงดังกล่าวมีลักษณะเป็นคำฟ้องเพิ่มเติม เมื่อคำฟ้องเพิ่มเติมมีมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีมาจากการที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ แต่คำฟ้องเดิมมีมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีมาจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้จัดสวัสดิการเกี่ยวกับน้ำประปาให้แก่ผู้ฟ้องคดี แม้คำฟ้องเพิ่มเติมและคำฟ้องเดิมจะมีมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีมาจากการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เช่นเดียวกันก็ตาม แต่มูลเหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าวก็เป็นคนละเรื่องกัน ดังนั้น คำฟ้องเพิ่มเติมที่ผู้ฟ้องคดียื่นต่อศาลจึงเป็นข้อเท็จจริงใหม่ที่แตกต่างจากคำฟ้องเดิมและไม่เกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิมพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๒/๒๕๕๖)

เดิมคดีนี้สมาคมเครือข่ายปฏิรูปที่ดินเพื่อคนจนจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยนาย ส. (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้จากการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) พิจารณาคำขออนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติของผู้ฟ้องคดีล่าช้าและขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาคำขอดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีอันเนื่องจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีล่าช้าเกินสมควร ต่อมา สมาชิกของผู้ฟ้องคดีได้รวมตัวกันไปถามความคืบหน้าของการดำเนินการ ขณะรอคอยผลการพิจารณา เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เข้ามารื้อเตนท์และยึดสิ่งของของสมาชิกของผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงมีคำร้องขอเพิ่มเติมคำฟ้องโดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พร้อมทั้งยื่นคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล นั้น เห็นว่า ความเสียหายของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้ารื้อเตนท์และยึดสิ่งของของสมาชิกของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นการกระทำละเมิดอีกส่วนหนึ่งที่ไม่เกี่ยวกับคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงาน

ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาคำขออนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นฯ ของผู้ฟ้องคดีล่าช้าเกินสมควร หรือคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาคำขออนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นฯ ของผู้ฟ้องคดีล่าช้าเกินสมควรตามคำฟ้องเดิม ฉะนั้น คำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีจึงไม่เกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิมพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีเข้าด้วยกันได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๘๘/๒๕๕๖)

คดีนี้ เดิมผู้ฟ้องคดีอ้างเหตุแห่งการฟ้องคดีว่า เทศบาลตำบลเบตง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) กระทำการขยายถนนทับที่ดินของผู้ฟ้องคดี รวมทั้งรื้อถอนอาคารในที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยไม่จ่ายค่าทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี และขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จ่ายค่าที่ดินและค่ารื้อถอนบ้านให้แก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติมโดยอ้างเหตุแห่งการฟ้องคดีว่า บิดาของผู้ฟ้องคดีได้ยกที่ดินให้ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้นำที่ดินดังกล่าวมาแบ่งแยกเป็นหมู่บ้านจัดสรรและได้นำที่ดินไปขออนุญาตออกโฉนดที่ดิน แต่หลักเขตที่ดินหายไป จึงไม่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ ต่อมา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดยะลา สาขาเบตง ได้ดำเนินการรังวัดและออกโฉนดที่ดินให้กับนางสาว ร. และนาย จ. ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการไม่ถูกต้องและทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จึงขอให้ศาลออกหมายเรียกเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดยะลา สาขาเบตง เพื่อไต่สวนข้อเท็จจริง มีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้การดำเนินการออกโฉนดที่ดินเป็นโมฆะกรรม และให้ชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี แม้ตามคำฟ้องและคำฟ้องเพิ่มเติมจะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เหตุแห่งการฟ้องคดีตามคำฟ้องและคำฟ้องเพิ่มเติมแตกต่างกัน อีกทั้ง ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีสามารถแบ่งแยกกันได้อย่างชัดแจ้ง ดังนั้น คำฟ้องเพิ่มเติมจึงเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิมที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีเข้าด้วยกันได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๑/๒๕๕๕)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลชบสนุ่น (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ รับรองผลงานตามสัญญาจ้างเลขที่ E๑/๒๕๕๑ โดยมีการระบุว่า ผู้ฟ้องคดีทำงานไม่ค่อยเรียบร้อย และเคยร้องเรียนไปตามหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลชบสนุ่นบ่อยครั้ง ซึ่งการกระทำดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเนื่องจากไม่สามารถนำหนังสือรับรอง

ผลงานไปใช้ประโยชน์ได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้นายอำเภอมหกเหล็ก (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ลงโทษผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กับพวก รวม ๒ คน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีคำสั่งลงโทษผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ออกหนังสือรับรองผลงานให้แก่ผู้ฟ้องคดีใหม่ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง โดยอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยังคงกลั่นแกล้งผู้ฟ้องคดีด้วยการออกหนังสือลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๓ รับรองผลงานตามสัญญาจ้างเลขที่ ๘/๒๕๕๑ มีข้อความที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเช่นเดียวกับหนังสือรับรองผลงานตามสัญญาจ้างเลขที่ E๑/๒๕๕๑ และปฏิเสธการออกหนังสือรับรองผลงานตามสัญญาจ้างเลขที่ ๔๘/๒๕๔๘ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ออกหนังสือรับรองผลงานทั้งสองฉบับให้แก่ผู้ฟ้องคดีใหม่ และลงโทษผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามกฎและระเบียบของกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งทำการสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการชำระเงินค่าปรับให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลซับสนุ่นมาลงโทษตามกฎหมายต่อไป จึงเห็นได้ว่า ข้ออ้างอันเป็นหลักแห่งข้อหาของคำฟ้องเพิ่มเติมดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิมพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้ ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะนำคำฟ้องเพิ่มเติมไปฟ้องเป็นคดีใหม่อีกคดีหนึ่งต่อศาลที่มีเขตอำนาจ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๐/๒๕๕๕)

คำฟ้องเดิมในคดีนี้เป็นคดีฟ้องว่าผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยคำฟ้องเพิ่มเติมในข้อที่ ๑ ที่ขอให้แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านกำกับดูแล ตามบันทึกข้อความลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ พร้อมทั้งคืนสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในตำแหน่งดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ มีลักษณะเช่นเดียวกับคำขอท้ายคำฟ้องเดิมที่ศาลปกครองชั้นต้นรับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว เมื่อศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องเพิ่มเติมในข้อที่ ๑ ไว้พิจารณา และผู้ฟ้องคดีมิได้อุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นในข้อที่ ๑ นี้ คำฟ้องเพิ่มเติมในข้อที่ ๑ จึงเป็นอันถึงที่สุดตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนคำฟ้องเพิ่มเติมในข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ และข้อที่ ๖ ที่ขอให้เพิกถอนมาตรฐานกำหนดตำแหน่งและบันทึกข้อความหรือแนวทางการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง พร้อมทั้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีแสดงเอกสารต้นฉบับของมาตรฐานกำหนดตำแหน่งรวมทั้งบันทึกข้อความดังกล่าว เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเอกสารดังกล่าวไม่มีอยู่จริง ณ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ และในคำขอข้อที่ ๕ ที่ขอให้ลงโทษผู้ถูกฟ้องคดีฐานกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๗ และมาตรา ๑๘๐ และการละเมิดอำนาจศาล รวมทั้งความผิดทางวินัยและจริยธรรม เห็นได้ว่าคำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดี

ในข้อที่ ๒ ถึงข้อที่ ๖ มิได้เกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิมพอที่จะรวมพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้ ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจรับคำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖๗/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และบริษัท ย. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เพราะเหตุว่าภายหลังจากสิ้นสุดสัญญาเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่อดำเนินการจัดหาผลประโยชน์บริเวณสถานีรถไฟธนบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงละเลยต่อหน้าที่ในการควบคุมดูแลจัดการตลาดสถานีรถไฟธนบุรี ซึ่งเป็นทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เข้าครอบครองตลาดสถานีรถไฟธนบุรีและจัดเก็บผลประโยชน์ต่าง ๆ โดยไม่มีสิทธิใด ๆ ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๔ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้าครอบครองพื้นที่ตลาดสถานีรถไฟธนบุรี ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำสัญญาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จัดเก็บผลประโยชน์ในตลาดสถานีรถไฟธนบุรีโดยทุจริต ผ่าฝืนกฎระเบียบของทางราชการ และทำให้ราชการเสียหาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีถูกผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เรียกเก็บเงินผลประโยชน์โดยไม่เป็นธรรม ขอให้ศาลยกเลิกสัญญาระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า คำฟ้องเพิ่มเติมดังกล่าวมิใช่ข้อพิพาทตามคำฟ้องเดิมที่มีมูลคดีจากการละเลยต่อหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการเข้ามาบริหารจัดการตลาดสถานีรถไฟธนบุรี และไม่มีความเกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิมพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๗๔/๒๕๕๗)

๑.๒) ผู้ฟ้องคดีต้องเป็นผู้เดือดร้อนเสียหายตามคำฟ้องเพิ่มเติม

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับคัดเลือกบุคคลเพื่อปฏิบัติงานประจำภารกิจกระจายเสียงและโทรทัศน์ในตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) โดยเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง ผลการคัดเลือกบุคคลเพื่อปฏิบัติงานประจำภารกิจกระจายเสียงและโทรทัศน์ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกและขึ้นบัญชีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๙ ราย โดยผู้ฟ้องคดีได้ลำดับที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าประกาศดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิได้รับการคัดเลือกเป็นผู้อำนวยการกลุ่มงานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าว

เฉพาะกรณีผู้อำนวยการกลุ่มงานกรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งการกระทำทางปกครองอื่นที่เกี่ยวข้อง ต่อมา ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติมโดยมีคำขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง ผลการคัดเลือกบุคคลเพื่อปฏิบัติงานประจำภารกิจกระจายเสียงและโทรทัศน์ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ รวมทั้งการกระทำทางปกครองอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ บรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานกรมการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ตามที่กฎหมายกำหนด เห็นว่า การบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มงานกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ซึ่งจะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนด ศาลจึงมีอาจก้าวล่วงไปใช้อำนาจแทนเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติได้ คำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ บรรจุ และแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานกรมการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ตามที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๕๒/๒๕๕๗)

๑.๓) คำฟ้องเพิ่มเติมต้องยื่นภายในกำหนดเวลาการฟ้องคดี

เมื่อคำฟ้องเพิ่มเติมเป็นการเสนอข้อหาใหม่และตัวบุคคลผู้ถูกฟ้องคดีใหม่ต่อศาล ซึ่งถือเป็นคำฟ้องตามนิยามของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ดังนั้น คำฟ้องเพิ่มเติมจึงต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขการฟ้องคดีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีฟ้องเพิ่มเติมว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องขอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และไม่ได้รับหนังสือชี้แจงตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๓ และลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๓ แจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังปฏิบัติหน้าที่ ด้วยการมีคำสั่งให้ระงับการต่อสัญญาร่วมดำเนินกิจการส่งโทรทัศน์สี ระหว่างบริษัท อ. กับบริษัท บ.

และตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของสัญญาและการกระทำต่าง ๆ ที่เป็นการผิดสัญญา ผู้ฟ้องคดีต้องยื่นฟ้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังภายในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นอย่างช้า แต่เนื่องจากวันดังกล่าวเป็นวันเสาร์ซึ่งเป็นวันหยุดทำการ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอย่างช้าภายในวันจันทร์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันทำการใหม่ ต่อจากวันหยุดทำการนั้น ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๙๓/๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำหรับในส่วนของการกระทรวงการคลัง นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ร้องขอให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และประธานกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ให้ตรวจสอบและดำเนินการต่อบริษัท อ. และบริษัท ข. เหตุแห่งการฟ้องคดีจึงเกิดขึ้นในวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตรวจสอบและดำเนินการต่อบริษัท อ. และบริษัท ข. ซึ่งถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในข้อหาที่ฟ้องเพิ่มเติมดังกล่าว ต่อศาลแล้ว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องกระทรวงการคลังอย่างช้าภายในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติมต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๔/๒๕๕๗)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติมในคดีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าการดำเนินการของอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕) ที่รับจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยอาศัยมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นการดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยขอเพิ่มกระทรวงการคลังเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ และกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ และขอเพิ่มเติมคำขอท้ายคำฟ้องโดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ ชดใช้ค่าเสียหาย ค่าใช้จ่าย และค่าเสียเวลาจากการทำละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับทราบมติของที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ พ.ศ. ๒๕๕๔ และทราบถึงการนำมติดังกล่าวไปยื่นคำขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จากการขอข้อมูลข่าวสารของราชการเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๔ และเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ดังนั้น จึงต้องถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับทราบมติดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติมทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ คำฟ้อง

เพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีในส่วนนี้จึงเป็นการฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๗๓/๒๕๕๗)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่ให้ผู้ฟ้องคดีเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ตามหนังสือลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ ก่อนวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลปกครองชั้นต้น โดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิด คำฟ้องเพิ่มเติมดังกล่าวมีมูลเหตุเดียวกันกับคำฟ้องเดิมของผู้ฟ้องคดี ตลอดจนถือเป็นคำฟ้องที่จะรวมพิจารณาด้วยกันได้ ตามข้อ ๔๘ วรรคสอง และข้อ ๖๒ วรรคสาม แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และต้องยื่นฟ้องต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามคำฟ้องเพิ่มเติมตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ และมีสิทธิยื่นฟ้องคดีในข้อพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดต่อศาลภายใน ๑ ปี นับแต่วันดังกล่าวตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติมต่อศาลเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนด และการฟ้องเพิ่มเติมคดีนี้ก็มิใช่คดีที่ยื่นฟ้องเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทั้งมิได้มีเหตุอื่นใดที่เป็นอุปสรรคขัดขวางมิให้ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาล อันจะอ้างเป็นเหตุจำเป็นได้ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๙/๒๕๕๗)

การยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ โดยผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นฟ้องภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติมในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ พร้อมกับยื่นคำคัดค้านคำให้การจึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้วตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบมาตรา ๕๒ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ศาลปกครองจึงไม่อาจใช้ดุลพินิจรับคำฟ้องเพิ่มเติมนี้ไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๕๓/๒๕๕๗)

๑.๔) คำฟ้องเพิ่มเติมต้องยื่นก่อนวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒) คำให้การและคำฟ้องแย้ง (ข้อ ๔๓ - ข้อ ๔๖)

คดีนี้อธิบดีกรมการจัดหางาน (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นผู้ค้าประกันการปฏิบัติตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ ของผู้ร้องสอดต่อผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมา ผู้ร้องสอด ได้เรียกรับเงินค่าบริการจากคนหางานแล้วไม่ได้ส่งคนงานไปทำงานต่างประเทศ อันเป็นการปฏิบัติโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว จึงมีคำสั่งหักหลักประกันของผู้ร้องสอด จำนวน ๒,๓๒๔,๓๔๐ บาท และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีนำเงินจำนวนดังกล่าวมาชำระ แต่ผู้ถูกฟ้องคดี เพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ชำระเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ต่อมา ผู้ร้องสอดได้ยื่นคำร้องสอด ขอเข้ามาเป็นคู่กรณีฝ่ายผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ร้องสอดเข้ามา เป็นคู่กรณี ผู้ร้องสอดให้การว่า ผู้ร้องสอดเป็นผู้ได้รับอนุญาตจัดหางานให้คนงานไปทำงาน ที่ประเทศโปแลนด์และประเทศไต้หวัน การที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดหางานที่ประเทศ นิวซีแลนด์ เยอรมนี และสาธารณรัฐเช็ก จึงไม่ได้เป็นการรับสมัครงานตามวัตถุประสงค์ของผู้ร้องสอด หากแต่เป็นการฉ้อโกงประชาชนของนาง ศ. โดยที่ผู้ร้องสอดมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วย การรับสมัคร คนงานของนาง ศ. ดังกล่าวเป็นการดำเนินการเฉพาะตัว การที่ผู้ฟ้องคดีเอาข้อเท็จจริงดังกล่าว มาออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตและหักหลักประกันของผู้ร้องสอด จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งยกฟ้อง และในคำให้การดังกล่าวนี้ผู้ร้องสอดได้ฟ้องแย้งว่า การที่ผู้ฟ้องคดีเพิกถอนใบอนุญาตและหักหลักประกันของผู้ร้องสอด ทำให้ผู้ร้องสอดได้รับความเสียหายที่ต้องถูกหักเงินหลักประกันจำนวนดังกล่าว ขอให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหาย จำนวน ๒,๓๒๔,๓๔๐ บาท แก่ผู้ร้องสอด เห็นว่า แม้ว่าในส่วน of คำให้การของผู้ร้องสอด จะมีเนื้อหาเป็นการกล่าวอ้างว่าคำสั่งให้หักหลักประกันของผู้ฟ้องคดีเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย แต่ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวก็เป็นข้อกล่าวอ้างตามปกติของคำแก้ต่าง ซึ่งต้องโต้แย้ง ข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดี จึงไม่ใช่เป็นการยื่นข้อกล่าวหาต่อผู้ฟ้องคดี แต่เป็นคำแก้ต่างคำฟ้อง คำให้การดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นคำฟ้องตามนัยของมาตรา ๓ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ การยื่นคำให้การดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นกรณีต้องห้ามตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และเมื่อคำให้การดังกล่าวเป็นคำให้การโดยชัดแจ้งตามข้อ ๔๓ แห่งระเบียบดังกล่าวแล้ว ศาลปกครองจึงสามารถรับคำให้การดังกล่าวไว้พิจารณาได้ ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำให้การของผู้ร้องสอดโดยเห็นว่าคำร้องสอดเป็นคำฟ้อง และต้องห้ามตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ นั้น ศาลปกครองสูงสุด ไม่เห็นฟ้องด้วย ในส่วนคำฟ้องแย้งนั้น เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องแย้ง

ของผู้ร้องสอดไว้พิจารณา โดยเห็นว่าคำฟ้องแย้งเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับคำฟ้องเดิม คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวจึงเป็นที่สุดตามข้อ ๔๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจรับคำอุทธรณ์ของผู้ร้องสอดในส่วนนี้ไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๘๖/๒๕๕๗)

๓) คำคัดค้านคำให้การ (ข้อ ๔๗ และข้อ ๔๘)

ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับคำคัดค้านคำให้การไว้ ดังนี้

(๑) ต้องยื่นภายในระยะเวลาที่กำหนด

กรณีที่ศาลใช้ดุลพินิจแล้วเห็นว่าข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีมีเหตุผลอันสมควร

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่ามีเจตนาจะทิ้งฟ้อง แต่เข้าใจว่าข้อ ๔๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิแก่ผู้ฟ้องคดีที่จะเลือกปฏิบัติว่าจะทำคำคัดค้านคำให้การหรือยอมรับคำให้การหรือพยานหลักฐานของผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีประเด็นที่จะโต้แย้งหรือคัดค้านคำให้การหรือพยานหลักฐานของผู้ถูกฟ้องคดี จึงไม่ได้ทำคำคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีประสงค์จะให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ต่อไป อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงมีเหตุผลที่รับฟังได้สมควรที่จะให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินคดีนี้ต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๒๐/๒๕๕๖)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความตามข้อ ๔๗ วรรคสี่ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ เพราะเหตุผู้ฟ้องคดีไม่ได้ทำคำคัดค้านคำให้การยื่นต่อศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์อ้างเหตุผลว่าผู้ฟ้องคดีทั้งห้าไม่มีเจตนาเพิกเฉยต่อคำสั่งเรียกให้ทำคำคัดค้านคำให้การของศาลปกครองชั้นต้นแต่อย่างใด และผู้ฟ้องคดีทั้งห้าประสงค์จะทำคำคัดค้านคำให้การและขอให้ศาลปกครองชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีนี้ต่อไป ประกอบกับการที่ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าไม่ได้แจ้งให้ศาลทราบเป็นหนังสือดังกล่าว มิได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่คู่กรณีและไม่เป็นการขัดขวางต่อการแสวงหาข้อเท็จจริงที่จะนำไปสู่การพิจารณาพิพากษาที่ถูกต้องและเที่ยงธรรม เห็นว่าคดีนี้ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์จะให้ศาลปกครองดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นคำคัดค้านคำให้การ มิได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่คู่กรณีหรือทำให้กระบวนการพิจารณาของศาลล่าช้าหรือเสียความยุติธรรม กรณีจึงมีเหตุอันสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะให้โอกาสผู้ฟ้องคดีทั้งห้าได้ดำเนินคดีต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๓๔/๒๕๕๖)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการกำหนดค่าทดแทนที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ถูกเวนคืน จึงยื่นฟ้องขอให้ศาลปกครองพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพิ่มขึ้นจากที่ได้รับแล้ว ซึ่งเมื่อพิจารณาจากคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีและคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่แล้วเห็นว่า คดีมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่ศาลจะพิจารณาพิพากษาคดีได้โดยไม่ต้องดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงจนครบทุกชั้นตอนแต่อย่างใด อีกทั้ง เมื่อพิจารณาจากพฤติกรรมการต่าง ๆ ของผู้ฟ้องคดีในชั้นการดำเนินกระบวนการพิจารณาแสวงหาข้อเท็จจริงในศาลปกครองชั้นต้นแล้วเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีมีได้ยื่นคำคัดค้านคำให้การและมีได้แจ้งให้ศาลทราบถึงความประสงค์จะดำเนินคดีต่อไปนั้น ผู้ฟ้องคดีมิได้มีเจตนาจริงที่จะทำให้การพิจารณาคดีของศาลล่าช้า แต่อาจเกิดจากความไม่เข้าใจในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของผู้ฟ้องคดี ประกอบกับการกระทำของผู้ฟ้องคดีก็มิได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่คู่กรณีหรือเสียหายยุติธรรมแต่อย่างใด กรณีจึงสมควรที่จะให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินคดีนี้ต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๓/๒๕๕๗)

กรณีที่ศาลใช้ดุลพินิจแล้วเห็นว่าข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีไม่มีเหตุผลอันสมควร

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีทำคำคัดค้านคำให้การยื่นต่อศาลถึงสองครั้ง ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งของศาลโดยชอบแล้ว ประกอบกับผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นคำคัดค้านคำให้การจำนวน ๒ ครั้ง โดยศาลมีคำสั่งอนุญาตตามคำขอ แต่เมื่อครบกำหนดระยะเวลาผู้ฟ้องคดีกลับเพิกเฉยปล่อยให้ระยะเวลาล่วงเลยไปโดยมิได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด จนกระทั่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล หากแต่ผู้ฟ้องคดีไม่เข้าใจคำสั่งศาลและไม่เข้าใจในระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ เห็นว่า ในคำสั่งเรียกให้ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีทำคำคัดค้านคำให้การได้มีคำเตือนแจ้งผู้ฟ้องคดีว่า หากผู้ฟ้องคดีไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำให้การ แต่ประสงค์จะให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป ให้ผู้ฟ้องคดีแจ้งเป็นหนังสือให้ศาลทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด มิฉะนั้น ศาลอาจสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียอมรู้ถึงวิธีพิจารณาคดีในส่วนนี้แล้ว ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเพิกเฉยไม่ยื่นคำคัดค้านคำให้การ และไม่แจ้งให้ศาลทราบถึงเหตุแห่งการเพิกเฉยเช่นนั้นภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ทั้งที่ศาลได้ส่งหมายแจ้งคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยชอบแล้ว ข้ออ้างดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีจึงมิได้เป็นเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจทำคำคัดค้านคำให้การหรือแจ้งเป็นหนังสือต่อศาลเพื่อให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีต่อไปได้ภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดตามข้อ ๔๗ วรรคสอง

วรรคสาม และวรรคสี่ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๕๑/๒๕๕๕)

การที่ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีเข้าใจว่า การไม่ยื่นคำคัดค้านคำให้การมีผลเพียงว่าผู้ฟ้องคดีไม่ตั้งใจที่จะทำคำคัดค้านคำให้การ โดยศาลปกครองชั้นต้นจะดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีต่อไป ถือเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องของผู้รับมอบอำนาจเอง และเมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นโดยตรงแล้ว ผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าว หรืออาจยื่นขอขยายเวลาดำเนินการได้ แล้วแต่กรณี การที่ผู้ฟ้องคดีไม่จัดทำคำคัดค้านคำให้การหรือหนังสือแสดงความประสงค์ให้มีการพิจารณาพิพากษาคดีต่อไปภายในระยะเวลาที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนด จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติตามข้อ ๔๗ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๕/๒๕๕๕)

การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาทำคำคัดค้านคำให้การออกไปถึงสี่ครั้งโดยกล่าวอ้างว่า อยู่ระหว่างการเรียบเรียงจัดทำคำคัดค้านคำให้การเนื่องจากมีเอกสารในคดีเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อถึงกำหนดแล้วผู้ฟ้องคดีทั้งสองก็ได้ดำเนินการตามคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวแต่ประการใด และเมื่อศาลปกครองชั้นต้นได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำคัดค้านคำให้การใหม่อีกครั้ง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองก็ได้ดำเนินการทำคำคัดค้านคำให้การยื่นต่อศาล จะเห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีระยะเวลาในการจัดทำคำคัดค้านคำให้การรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้นถึงเกือบเจ็ดเดือน แต่ในหนังสือลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างศาลได้ระบุไว้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่ประสงค์ที่จะทำคำคัดค้านคำให้การแต่ประสงค์จะขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป ย่อมขัดกับคำร้องขอขยายระยะเวลาทำคำคัดค้านคำให้การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าอยู่ระหว่างการเรียบเรียง ประกอบกับข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่าเกิดจากความบกพร่องของเสมียนทนายความ ก็เป็นเหตุความผิดพลาดของผู้ฟ้องคดีเอง จึงเห็นว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีเจตนาประวิงคดีให้ล่าช้าออกไป เป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาล อันถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่ประสงค์จะดำเนินคดีต่อไปอีก กรณีจึงไม่มีเหตุสมควรที่ศาลจะให้โอกาสผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ดำเนินคดีต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖/๒๕๕๖)

เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีทำคำคัดค้านคำให้การยื่นต่อศาลภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันที่รับคำสั่งและผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นโดยชอบแล้ว แต่มิได้ทำคำคัดค้านคำให้การ และไม่ได้นำหนังสือแจ้งให้ศาลทราบว่าจะไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำให้การ แต่ประสงค์จะให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีต่อไปภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ศาลปกครองชั้นต้นชอบที่จะจำหน่ายคดีออกจากสารบบความได้ตามข้อ ๔๗ วรรคสี่ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า

ได้ยื่นคำคัดค้านคำให้การฉบับลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ แล้ว เห็นว่า ข้อความตามเอกสารฉบับที่ผู้ฟ้องคดีอ้างถึงมีเพียงว่า ตามที่เทศบาลเมืองอุทัยธานี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และนายกเทศมนตรีเมืองอุทัยธานี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ได้มีคำสั่งให้เจ้าของอาคารดำเนินการแก้ไขความกว้างของอาคารให้มีพื้นที่ว่างระหว่างอาคารเดิมมีขนาดกว้าง ๔ เมตร โดยไม่มีสิ่งปกคลุมภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง จนบัดนี้ก็ยังไม่มี การแก้ไขแต่อย่างใด ขอความกรุณาจากศาลปกครองกลางช่วยเร่งรัดและโปรดดำเนินการจะเป็นความกรุณาอย่างสูง จึงไม่อาจแปลความได้ว่าเป็นคำคัดค้านคำให้การหรือหนังสือประสงค์จะให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๘/๒๕๕๖)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นคำคัดค้านคำให้การต่อศาลหรือแจ้งต่อศาลให้ทราบว่าไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำให้การ แต่ประสงค์จะให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีนี้ต่อไป โดยแจ้งคำสั่งจำหน่ายคดีของศาลปกครองชั้นต้นไปที่บ้านเลขที่ซึ่งเป็นที่อยู่เดิมของผู้ฟ้องคดี โดยปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับหมายแจ้งด้วยตนเอง และได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นภายในกำหนดเวลา ข้อเท็จจริงที่ปรากฏจึงขัดกับข้อกล่าวอ้างตามคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีที่ว่ามิได้อยู่บ้านดังกล่าวแล้ว ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๔/๒๕๕๗)

(๒) ต้องไม่มีประเด็นหรือคำขอเพิ่มขึ้นใหม่ต่างจากคำฟ้องคำให้การหรือที่ศาลกำหนด (ข้อ ๔๘ วรรคสอง)

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าคำคัดค้านคำให้การมีประเด็นหรือคำขอเพิ่มขึ้นใหม่

ผู้ฟ้องคดีรับราชการครู ขอให้ศาลเพิกถอนแบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ยกเรื่องร้องทุกข์ และให้เพิกถอนคำสั่งที่ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนให้ผู้ฟ้องคดี และได้ยื่นคำคัดค้านคำให้การโดยมีคำขอว่าขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน ของผู้ฟ้องคดีและคืนสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งคำขอท้ายคำคัดค้านคำให้การดังกล่าว นั้น มีลักษณะเป็นคำขอที่เพิ่มขึ้นใหม่ต่างจากคำฟ้องเดิม โดยจากคำฟ้องคำฟ้องเพิ่มเติม และการให้ถ้อยคำต่อศาลในชั้นไต่สวนของผู้ฟ้องคดี ไม่ปรากฏข้ออ้างหรือข้อเท็จจริงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่งดังกล่าวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำบรรยายฟ้องของผู้ฟ้องคดีมีแต่เพียงว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน และจากคำสั่งที่ไม่เลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดี รวมทั้งจากการวินิจฉัยคำร้องทุกข์ที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น ศาลจึงมีอำนาจสั่งไม่รับคำขอดังกล่าวไว้พิจารณาได้ตามข้อ ๔๘ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๔/๒๕๕๗)

๔) คำให้การเพิ่มเติม (ข้อ ๔๙)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๓.๒ การแสวงหาข้อเท็จจริงของศาล (ข้อ ๕๐ - ข้อ ๕๙)

ศาลมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม โดยอาจแสวงหาข้อเท็จจริงจากพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานผู้เชี่ยวชาญ หรือพยานหลักฐานอื่นนอกเหนือจากพยานหลักฐานของคู่กรณี และศาลต้องให้คู่กรณีมีโอกาสโต้แย้งข้อเท็จจริงที่ศาลแสวงหามาได้ด้วย ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ยื่นฟ้องเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) กรมที่ดิน (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔) โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๒๗๖ หมู่ที่ ๑๔ (หมู่ที่ ๑ เดิม) ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ไร่ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดแล้วได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา ในการรังวัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ คัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงส่งเรื่องดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำการสอบสวนเปรียบเทียบและมีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ จำนวน ๓๐ ไร่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำคัดค้านของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณาโดยเห็นว่าการแสวงหาข้อเท็จจริงจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพียงพอที่จะวินิจฉัยชี้ขาดได้ จึงไม่ส่งสำเนาคำฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เพื่อทำคำให้การ และดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อมาจนมีคำพิพากษายกฟ้องโดยไม่ปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไว้พิจารณา หรือวินิจฉัยความชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่อย่างใด อันเป็นการพิพากษาคดีน้อยกว่าคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และไม่ชอบด้วยกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ทั่วไปที่ศาลปกครองต้องพิพากษาคดีตรงตามคำขอของผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง เมื่อกำหนดวันหนึ่งวันใด เป็นวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงและวันหนึ่งพิจารณาคดีครั้งแรกแล้ว ก็ได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทราบล่วงหน้าแต่อย่างใด ซึ่งเป็นการมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่ง และมีได้ปฏิบัติตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือมีเหตุที่ศาล ได้ปฏิเสธการไต่สวนพยานหลักฐานตามที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๕๓๒/๒๕๕๕)

เมื่อผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า นาย จ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ผู้ให้เช่านาขายนาพิพาท ให้นาง อ. โดยไม่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้เช่านาทราบก่อนตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติ การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ จึงได้ร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ มีคำวินิจฉัยแล้ว ผู้ฟ้องคดีไม่พอใจจึงอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีเห็นว่ามติ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่มีมติให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิซื้อที่นาพิพาทคืนในราคา ไร่ละ ๖๐,๐๐๐ บาท เป็นการขัดต่อกฎหมายและเป็นการแสวงหากำไรจากชาวนาผู้ยากไร้ จึงฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนมติดังกล่าว และขอให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิซื้อที่นาพิพาทคืนในราคาไร่ละ ๓๐,๐๐๐ บาท ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตกลงขายให้นาง อ. คำฟ้องและคำขอของผู้ฟ้องคดีจึงมีความหมายว่า ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิฟ้อง ขอให้ศาลเพิกถอนมติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และขอบังคับซื้อที่นาพิพาทคืนจากนาง อ. ซึ่งเป็นผู้รับโอน ที่นาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยไม่ได้เป็นการบังคับซื้อที่นาพิพาทคืนจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่อย่างใด ดังนั้น หากศาลปกครองมีคำบังคับ ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ผลแห่งคำพิพากษาของศาลในคดีนี้ย่อมมีผลบังคับแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมีผลกระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินของนาง อ. ดังนั้น เพื่อให้นาง อ. ได้มีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนในการต่อสู้คดี อันเป็น สิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลในกระบวนการยุติธรรม จึงสมควรที่ศาลปกครองชั้นต้นจะเรียกนาง อ. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้ามาในคดีเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม เมื่อปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้น มิได้เรียกให้นาง อ. ผู้รับโอนที่นาดังกล่าวเข้ามาในคดีด้วย จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้น มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการแสวงหาข้อเท็จจริง การรับฟังพยานหลักฐาน หรือในการดำเนินกระบวนการพิจารณาอื่นก่อนมีคำพิพากษา จึงมีเหตุ อันสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะพิพากษายกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แล้วกำหนดให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาคดีใหม่และพิพากษาใหม่หรือมีคำสั่งใหม่ตามข้อ ๑๑๒

วรรคหนึ่ง (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๘๑๑/๒๕๕๕)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องรวมสองข้อหา โดยในข้อหาที่สองผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลเรียกสมุดคำตอบของผู้ที่ผ่านการทดสอบความรู้ เพื่อเข้าสู่ตำแหน่งพนักงานสอบสวน (สบ ๔) ในตำแหน่งที่ว่างอยู่ทั้ง ๓๙ ราย รวมตลอดทั้งธงคำตอบและหลักเกณฑ์การให้คะแนน และเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับสมุดคำตอบของผู้ฟ้องคดี ซึ่งแม้ว่าคำขอดังกล่าวจะอยู่ท้ายคำฟ้อง แต่เมื่อพิจารณาสาระของคำขอแล้ว เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ให้ศาลเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ ให้แก่ศาลเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีตามข้อ ๕๔ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ไม่ใช่คำขอที่ขอให้ศาลกำหนดค่าบังคับอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยเป็นดุลพินิจของศาลปกครองชั้นต้นที่จะมีคำสั่งเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานดังกล่าวตามคำขอของผู้ฟ้องคดีหรือมีคำสั่งยกคำขอของผู้ฟ้องคดีแล้วแต่กรณี ดังนั้น ศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบที่จะสั่งคำขอของผู้ฟ้องคดีว่าควรเรียกพยานเอกสารตามคำขอมาประกอบการพิจารณาหรือไม่ ตามข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในข้อหานี้ไว้พิจารณา นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๘๖/๒๕๕๖)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายในการเรียกเก็บเงินค่าทำการล่วงเวลาของพาหนะบริษัทสายการบินที่เข้ามาในราชอาณาจักรนอกเวลาราชการ โดยบริษัท ท. (ผู้ถูกฟ้องคดี) เป็นบริษัทสายการบินที่มีได้จ่ายเงินค่าทำการล่วงเวลาให้แก่ด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานภูเก็ตตามกำหนดเวลา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าทำการล่วงเวลาดังกล่าวแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชำระ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระหนี้ค่าทำการล่วงเวลาพร้อมดอกเบี้ยนั้น เห็นว่า ในการเรียกเก็บเงินค่าทำการล่วงเวลาของพาหนะบริษัทสายการบินที่เข้ามาในราชอาณาจักรนอกเวลาราชการ นั้น กฎหมายกำหนดให้ผู้ที่ถูกเจ้าพนักงานเรียกเก็บเงินค่าทำการล่วงเวลาให้แก่ด่านตรวจคนเข้าเมือง คือเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ ซึ่งตามหนังสือที่ผู้ฟ้องคดีแจ้งเตือนให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าทำการล่วงเวลาที่ค้างชำระปรากฏว่าได้มีการเรียกเก็บเงินค่าทำการล่วงเวลาจากสายการบินหลายสาย แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีในคดีนี้เป็นเจ้าของสายการบินดังกล่าวแต่อย่างใด และไม่ปรากฏว่าการฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องเรียกเงินค่าทำการล่วงเวลาจากผู้ถูกฟ้องคดีโดยอาศัยมูลหนี้ใด เมื่อข้อเท็จจริงยังไม่ชัดเจนว่าผู้ถูกฟ้องคดีมีฐานะเป็นเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่มีได้จ่ายเงินค่าทำการล่วงเวลาให้แก่ด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานภูเก็ตตามกำหนดเวลา

ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ กรณีจึงยังไม่ปรากฏชัดแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีอาศัยอำนาจใดในการเรียกเก็บเงินค่าทำการล่วงเวลาจากผู้ถูกฟ้องคดี อีกทั้งยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าในระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดี หรือระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีกับบริษัทสายการบินที่ต้องถูกเรียกเก็บเงินค่าทำการล่วงเวลาดังกล่าวมีความเชื่อมโยงเกี่ยวพันกันอย่างไร กรณีจึงถือได้ว่าข้อเท็จจริงที่ศาลปกครองชั้นต้นฟังมายังไม่เพียงพอแก่การวินิจฉัยชี้ขาดคดี จึงมีเหตุอันสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งให้ศาลปกครองชั้นต้นไปดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวอีกครั้งแล้วมีคำสั่งใหม่ไปตามรูปคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖/๒๕๕๗)

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดทำผิดสัญญาทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งเจ็ดร่วมกันคืนเงินตามสัญญาให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นคำคัดค้านคำให้การ ศาลปกครองชั้นต้นได้ส่งสำเนาคำคัดค้านคำให้การและหมายแจ้งให้ทำคำให้การเพิ่มเติมให้เฉพาะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เท่านั้น การกระทำของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวจึงเป็นการไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ ได้ทราบถึงข้ออ้างหรือข้อแย้งของผู้ฟ้องคดี และไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวได้แสดงพยานหลักฐานของฝ่ายตนหรือยืนยันหรือหักล้างข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย การกระทำดังกล่าวจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ต่อมา เมื่อศาลปกครองชั้นต้นกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ศาลปกครองชั้นต้นได้แจ้งกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงให้เฉพาะผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ทราบ โดยไม่ได้แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ การกระทำดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นการแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงตามข้อ ๖๒ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ข้างต้น และในการกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก ศาลปกครองชั้นต้นได้แจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกแก่คู่กรณี เฉพาะผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ แต่ไม่ได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ ทราบ การกระทำดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นการแจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกให้คู่กรณีทราบตามข้อ ๘๓ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ เดียวกัน และเป็นกรณีที่ไม่ได้ส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบตามมาตรา ๕๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้างต้น อีกทั้ง เมื่อศาลปกครองชั้นต้นกำหนดวันนัดฟังคำพิพากษา ศาลปกครองชั้นต้นได้แจ้งกำหนดวันนัดฟังคำพิพากษาแก่คู่กรณี เฉพาะผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ ทราบ การกระทำดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นการแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันอ่านผลแห่งคำพิพากษาตามมาตรา ๖๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การกระทำของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว จึงเป็นการที่ไม่ได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษา และในส่วนที่ว่าด้วยการแสวงหาข้อเท็จจริง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๑๘/๒๕๕๖)

๒.๔ การแจ้งวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง (ข้อ ๖๒ วรรคหนึ่ง)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๕ การรับฟังพยานหลักฐาน (ข้อ ๖๔ - ข้อ ๖๘)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๖ วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา

๒.๖.๑ การทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง (ข้อ ๖๙ - ข้อ ๗๔)

๑) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งยกคำขอ

คำขอให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ฟ้องคดีรับราชการสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษฟ้องว่า การคัดเลือก
ข้าราชการเพื่อเลื่อนระดับและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษชำนาญการพิเศษ
และเจ้าหน้าที่คดีพิเศษชำนาญการพิเศษดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอน
ประกาศของผู้ถูกฟ้องคดี เรื่อง รายชื่อข้าราชการผู้ผ่านการคัดเลือก และขอให้ศาลปกครองชั้นต้น
มีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวโดยขอให้ศาลมีคำสั่งให้กรมสอบสวนคดีพิเศษระงับการออกคำสั่ง
แต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งสำหรับข้าราชการผู้ผ่านการคัดเลือกเข้ารับการประเมินผลงาน
เพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษชำนาญการพิเศษและตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่คดีพิเศษชำนาญการพิเศษ เห็นว่า ถึงแม้คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นจะระบุว่า
เป็นคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง แต่ในคำสั่งดังกล่าวได้สั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีระงับ
การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษชำนาญการพิเศษ
และตำแหน่งเจ้าหน้าที่คดีพิเศษชำนาญการพิเศษ ตามประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกไว้
จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น เนื้อหาของคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น
จึงเป็นคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา
อันเป็นคำสั่งที่ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย กรณีจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ

แห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาหรือคำสั่ง และศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า มีเหตุอันสมควรที่จะยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นแล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้น เพื่อให้พิจารณาดำเนินการใหม่ต่อไปตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๑/๒๕๕๕)

คำขอให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า นายกเทศมนตรีตำบลร่อนพิบูลย์ (ผู้ถูกฟ้องคดี) มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความรับผิดชอบทางละเมิดแก่เทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การให้ผู้ฟ้องคดีต้องชดใช้เงิน จำนวน ๑,๗๔๕,๓๓๖ บาท ไปก่อนตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ย่อมเป็นภาระและเป็นທີ່เดือดร้อน อย่างยิ่งแก่ผู้ฟ้องคดี และย่อมส่งผลกระทบต่อการศึกษาของบุตรผู้ฟ้องคดีและการรักษาพยาบาล ภรรยาของผู้ฟ้องคดีอันเป็นการยากที่จะเยียวยาในภายหลัง ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย เนื่องจากหากผู้ฟ้องคดีไม่ชำระเงิน ผู้ถูกฟ้องคดีต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด โดยจะต้องมีหนังสือเตือนให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงจะสามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึด หรืออายัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีและขายทอดตลาดต่อไปตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และหากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการใช้มาตรการบังคับ ทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงยากแก่การเยียวยา แก้ไขในภายหลังแล้ว ผู้ฟ้องคดียังสามารถที่จะยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้กำหนดมาตรการ คุ่มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีใหม่ได้อีก เห็นว่า ยังรับฟังไม่ได้ว่าหากให้คำสั่ง ทางปกครองที่เป็นเหตุพิพาทคดีนี้มีผลใช้บังคับต่อไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง กรณียังไม่เข้าเงื่อนไขในประการที่สองของข้อ ๗๒ วรรคสาม แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงยังไม่สมควรที่จะทุเลาการบังคับ ตามคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่เป็นเหตุพิพาทคดีนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๓๒/๒๕๕๕)

คำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง

ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดสืบสืบเป็นข้าราชการในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เชียงใหม่มีคำขอให้ทุเลาการบังคับตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของผู้ถูกฟ้องคดี (คณะกรรมการ พิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) ที่ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่หรือถอน ขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่พิพาทภายใน ๖ เดือน เห็นว่า คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าที่พิพาทเป็นที่ราชพัสดุ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(ผู้ร้องสอด) ได้แจ้งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ไปทำสัญญาเช่าและเสียค่าเช่าที่พิพาท แต่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ไม่ยินยอมทำสัญญาเช่า ผู้ร้องสอดจึงมีหนังสือขอที่พิพาทคืนและมีการนำข้อพิพาทดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งไม่ปรากฏข้อบกพร่องในกระบวนการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดี จึงยังไม่ถือว่าเป็นการออกคำสั่งที่น่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งดังกล่าวย่อมเป็นปัญหาในการดำเนินการเพื่อยุติเรื่องระหว่างหน่วยงานของรัฐอันเป็นการดำเนินการภายในของฝ่ายบริหาร และเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานของรัฐ คำตัดสินชี้ขาดของผู้ถูกฟ้องคดีมีผลกระทบต่อสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่อันเป็นหน่วยงานของรัฐที่จะต้องถูกผูกพันตามคำสั่งชี้ขาดของผู้ถูกฟ้องคดี ไม่ได้มีข้อกำหนดที่เป็นการกระทบสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดสิบสี่คนโดยตรง การให้คำสั่งดังกล่าวมีผลบังคับต่อไปจึงยังไม่ถึงขนาดจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดสิบสี่ที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๙/๒๕๕๕)

คำขอให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งที่เพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนอนุบาล

เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน เนื่องจากผู้ฟ้องคดีขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อข้อเท็จจริงในชั้นนี้รับฟังได้ว่า ในการเตรียมการและการดำเนินการของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนดอนเมืองบริรักษ์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อจัดให้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนอนุบาลดอนเมืองบริรักษ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการควบคุมโรงเรียน และผู้ฟ้องคดีได้เข้าร่วมการประชุมด้วย ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่เพียงพอที่จะให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ทราบข้อเท็จจริงว่า จะมีการเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนแล้ว กรณีจึงฟังได้ว่าในการออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น ในชั้นนี้คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงน่าจะชอบด้วยกฎหมายแล้ว ส่วนการให้คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมีผลใช้บังคับต่อไปในระหว่างการพิจารณาคดีจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีจนยากแก่การแก้ไขเยียวยาหรือไม่ และการทุเลาการบังคับตามคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเป็นการชั่วคราวในระหว่างการพิจารณาคดีเป็นอุปสรรคแก่การบริหารของรัฐหรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อศาลได้วินิจฉัยข้างต้นไปแล้วว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔)

น่าจะชอบด้วยกฎหมายแล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวต่อไป เพราะหาทำให้ผลเปลี่ยนแปลงเป็นให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕/๒๕๕๗)

คำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครอง

คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (เลขานุการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ) ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีต้องชำระค่าปรับทางปกครอง เป็นคำสั่งกำหนดมาตรการบังคับทางปกครองที่มีผลมาจากการที่ผู้ฟ้องคดีฝ่าฝืนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีจัดเก็บข้อมูลแสดงตนของผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเรียกเก็บค่าบริการล่วงหน้าไปแล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีคำขอหรือศาลได้มีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แต่อย่างไรก็ตาม คำสั่งดังกล่าวจึงยังมีผลใช้บังคับ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นคำสั่งกำหนดมาตรการบังคับทางปกครองเพื่อให้คำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ บรรลุผล และจากพยานหลักฐานยังไม่อาจรับฟังได้ว่า คำสั่งกำหนดมาตรการบังคับตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าวจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ให้คำสั่งดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไป หากในที่สุดแล้วศาลมีคำพิพากษาว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธิเรียกค่าปรับคืน จึงไม่ทำให้เกิดความเสียหายที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง อีกทั้ง การทุเลาการบังคับตามคำสั่งดังกล่าวย่อมเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานของรัฐ เนื่องจากทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานทางปกครองขาดเครื่องมือในการดำเนินการให้คำสั่งทางปกครองนั้นบรรลุผล จึงเห็นว่ยังไม่สมควรทุเลาการบังคับตามคำสั่งที่กำหนดค่าปรับทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๙/๒๕๕๗)

คำขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองกรณีการแสดงผลากของบุหรี่ยิกาแรต

เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับข้อกำหนดที่เป็นข้อพิพาทในคดีนี้ คือ ข้อ ๓ และข้อ ๖ (๓) ของประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแสดงรูปภาพข้อความคำเตือนเกี่ยวกับพิษภัย และช่องทางการติดต่อเพื่อการเลิกยาสูบ ในฉลากของบุหรี่ยิกาแรต พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว เห็นว่า เป็นกรณีการออกข้อกำหนดโดยไม่น่าจะเกินขอบเขตวัตถุประสงค์ของกฎหมายว่าด้วยการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ ซึ่งเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประชาชน

และเยาวชน ดังนั้น ในชั้นนี้ประกาศดังกล่าวจึงไม่น่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ประการใด แม้ต่อมาในภายหลังศาลจะพิพากษาหรือให้เพิกถอนประกาศกระทรวงสาธารณสุขตามกรณี ดังกล่าวนี้อาจแก้ไขเยียวยาความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ รับจากการบังคับตามผล ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขตามพิพาทได้ กรณีจึงไม่เป็นภาระเกินสมควร อีกทั้ง เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ว่ามีผู้ผลิตบุหรี่รายอื่นพึงสามารถปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงสาธารณสุขตามพิพาทได้ จึงฟังไม่ได้ว่าการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ตามพิพาทเป็นปัญหาในเชิงเทคนิคในการผลิตที่พึงจะปฏิบัติไม่ได้ จึงหาเป็นการยากแก่การแก้ไข เยียวยาในภายหลังแต่ประการใดไม่ กรณีจึงไม่ครบเงื่อนไขแห่งการที่ศาลปกครองจะมีอำนาจ ออกคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎได้ตามข้อ ๗๒ วรรคสาม แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครองฯ จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกคำขอตูเลาการบังคับ ตามกฎของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๙/๒๕๕๗)

คำขอตูเลาการบังคับตามประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา เรื่อง จัดซื้อรถซ่อมบำรุงถนนและปูพื้นผิวทาง

การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา (ผู้ถูกฟ้องคดี) ออกประกาศกำหนด รายละเอียดและคุณลักษณะเฉพาะของรถบรรทุกที่จะจัดซื้อล้วนเป็นการกำหนดคุณลักษณะ ที่มีความสัมพันธ์กับตัวรถบรรทุก ๑๐ ล้อ และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการทำงานซ่อมบำรุง พื้นผิวถนนลาดยางที่ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนหลายเส้นทางให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้ง เพื่อให้ความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงภัยด้วย ประกาศประกวดราคา ซื้อรถยนต์บรรทุก ชนิด ๑๐ ล้อ เป็นรถซ่อมบำรุงถนนและปูพื้นผิวทางได้ในคันเดียวกัน จำนวน ๑ คัน ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ถูกฟ้องคดี อันเป็นคำสั่งทางปกครองทั่วไป จึงน่าจะชอบ ด้วยกฎหมาย ฉะนั้น หากให้ประกาศดังกล่าวมีผลบังคับใช้ต่อไปย่อมไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย อย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีและยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลังแต่อย่างใด อีกทั้ง ถนนบางแห่ง ผิวถนนชำรุดหลุดล่อน การซ่อมแซมจะต้องปูพื้นผิวถนนใหม่ หากถนนไม่ได้รับการซ่อมแซม ย่อมทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน การมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามประกาศประกวดราคา ของผู้ถูกฟ้องคดีไว้เป็นการชั่วคราวในระหว่างการพิจารณาคดี จึงเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงาน ของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะ ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามประกาศ ไว้เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษา นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย จึงมีคำสั่งกลับคำสั่ง ของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกคำขอกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๐/๒๕๕๗)

คำขอทุเลาการบังคับตามประกาศยกเลิกจุดผ่อนผันให้ทำการค้า
หาบเร่-แผงลอย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) มีอำนาจดุลพินิจที่จะกำหนดจุดผ่อนผันให้ทำการค้าหาบเร่-แผงลอยได้ ในขณะที่เดียวกันก็มีอำนาจดุลพินิจที่จะยกเลิกจุดผ่อนผันให้ทำการค้าหาบเร่-แผงลอยได้เมื่อมีเหตุอันสมควร ประกอบกับบริเวณทางสาธารณะที่พิพาทเป็นบริเวณที่รองรับผู้โดยสารจากรถไฟฟ้าบีทีเอส จึงมีปัญหาความคับคั่งและความไม่สะดวกในการสัญจรบริเวณดังกล่าว แม้การยกเลิกจุดผ่อนผันให้ทำการค้าหาบเร่-แผงลอยจะทำให้ผู้ค้าต้องหยุดค้าขายอันมีผลกระทบต่อรายได้ในการเลี้ยงดูครอบครัว แต่ก็เป็กลุ่มผู้ค้าที่ได้รับอนุญาตผ่อนผันที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายเพียง ๒๖ ราย ซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์สาธารณะที่มีมากกว่า หากศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง ยกเลิกจุดผ่อนผันให้ทำการค้าหาบเร่-แผงลอย ย่อมเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนได้ และยังเป็นปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐดังกล่าวข้างต้น ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามประกาศดังกล่าว ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๖/๒๕๕๖)

คำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งอนุญาตให้รับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติม
ข้อบังคับของสมาคมกีฬาอิงปืนแห่งประเทศไทย

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า กรมการปกครอง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) โดยอธิบดีกรมการปกครอง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) พิจารณาอนุญาตให้รับจดทะเบียนการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมกีฬาอิงปืนแห่งประเทศไทย (ผู้ฟ้องคดีที่ ๑) และอนุญาตให้รับจดทะเบียนการแต่งตั้งกรรมการของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ขึ้นใหม่ทั้งหมด ตามคำขอของนาย อ. (ผู้ฟ้องคดีที่ ๓) ซึ่งอ้างตนว่าเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจจากมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งอนุญาตให้รับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมและคำสั่งอนุญาตให้รับจดทะเบียนแต่งตั้งกรรมการของสมาคมขึ้นใหม่ทั้งหมด และมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยให้ระงับการใช้ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแต่งตั้งกรรมการของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ขึ้นใหม่ทั้งหมด ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าคดีจะถึงที่สุด เห็นว่า ในการประชุมใหญ่ของสมาคม หากที่ประชุมมีมติเสียงส่วนใหญ่เป็นประการใดอันไม่ขัดต่อกฎหมายและไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน มติที่ประชุมใหญ่นั้นน่าจะถือว่าชอบด้วยกฎหมายตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่

ดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญดังกล่าวแล้ว ต่อมา ศาลแพ่งมีคำสั่งยกคำร้องเนื่องจากผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานที่จะนำสืบ ดังนั้น เมื่อยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลให้เพิกถอนมติในการประชุมใหญ่วิสามัญดังกล่าว จึงต้องถือว่ามติที่ประชุมใหญ่วิสามัญยังมีผลใช้บังคับ จึงยังรับฟังไม่ได้ว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้น่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณียังไม่เข้าเงื่อนไขตามข้อ ๗๒ วรรคสาม แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงยังไม่สมควรที่จะทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๗/๒๕๕๖)

คำขอทุเลาการบังคับตามประกาศคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง ยุบเลิกโครงการรักษาโรคความนำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะ

ศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาคำขอทุเลาการบังคับตามประกาศคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง ยุบเลิกโครงการรักษาโรคความนำเหลืองด้วยวิธีภูษาบำบัดและชันชะเนาะของผู้ฟ้องคดีแล้วมีคำสั่งยกคำขอดังกล่าว คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นจึงเป็นที่สุด ส่วนที่นายแพทย์ ดร.ว. (ผู้ร้อง) อุทธรณ์ว่า ในชั้นไต่สวนเพื่อพิจารณาคำขอทุเลาการบังคับตามประกาศดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นมิได้แจ้งให้ผู้ร้องเข้ามาชี้แจงโต้แย้งการนำเสนอของคณบดีคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล (ผู้ถูกฟ้องคดี) นั้น เห็นว่าในการพิจารณาคำขอของศาลเพื่อมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง ข้อ ๗๑ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ กำหนดให้ศาลส่งสำเนาคำขอให้คู่กรณีทำคำชี้แจงและแสดงพยานหลักฐาน แล้วนัดไต่สวนคู่กรณีเพื่อมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอดังกล่าว ดังนั้น เมื่อผู้ร้องมิใช่คู่กรณี ศาลจึงไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้ร้องทำคำชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานและนัดไต่สวนเพื่อมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๕/๒๕๕๗)

๒) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งทุเลาการบังคับ

คำขอให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งลงโทษให้ออกจากการเป็นนักศึกษา
ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (ผู้ถูกฟ้องคดี) มีคำสั่งลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากการเป็นนักศึกษา จึงขอให้พิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้าศึกษาต่อ พร้อมทั้งขอให้ศาลกำหนดวิธีการคุ้มครองชั่วคราวโดยให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิลงทะเบียนเรียนและเข้าเรียนในภาคการศึกษาดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ลงโทษ

ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากความเป็นนักศึกษาไว้ชั่วคราว การที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งให้ระงับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่สั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ย่อมมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสภาพนักศึกษาทันที ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีจนยากแก่การแก้ไขเยียวยาในภายหลัง ในทางกลับกัน คำสั่งลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากความเป็นนักศึกษาย่อมเป็นการป้องปรามนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ให้เอาเยี่ยงอย่างผู้ฟ้องคดี เพียงแต่คำสั่งดังกล่าวยังไม่มีผลใช้บังคับจนกว่าคดีจะถึงที่สุด การทุเลาการบังคับตามคำสั่งเป็นการให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้กลับเนื้อกลับตัวเป็นนักศึกษาที่ดี และหากผู้ฟ้องคดียังกระทำความผิดที่ผิดกฎหมายต่อนักศึกษารายเดิมหรือรายอื่น ผู้ฟ้องคดีย่อมไม่มีเหตุที่จะอ้างเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองจากคำสั่งลงโทษออกจากความเป็นนักศึกษาครั้งต่อไปได้ ทั้งนี้ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีไม่เป็นปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานหรือการจัดทำบริการสาธารณะของผู้ถูกฟ้องคดี หากแต่เป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ฟ้องคดีเป็นการชั่วคราวระหว่างที่คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลเท่านั้นที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากความเป็นนักศึกษาไว้ชั่วคราว โดยให้ผู้ฟ้องคดีลงทะเบียนและเข้าเรียนในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๐/๒๕๕๕)

คำขอให้ทุเลาการบังคับตามใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้า

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองร้องฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองร้องได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าให้แก่บริษัท พ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาออกใบอนุญาตจากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือได้ให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าชั่วคราวตามหนังสือที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือในขณะนั้นได้ลงนามเห็นชอบโดยไม่ผ่านที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือ และก่อนการออกใบอนุญาตดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือไม่ได้แจ้งข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับการก่อสร้างโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าชั่วคราว รวมทั้งข้อดีข้อเสียให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองร้องและประชาชนในชุมชนทราบ และไม่ได้มีการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อประกอบการพิจารณาลงมติว่าสมควรก่อสร้างโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าชั่วคราวหรือไม่ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าพิพาทให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีจึงมีปัญหาความชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงเห็นได้ว่า หากให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก่อสร้างโรงงานไฟฟ้าตามที่

ได้รับอนุญาตต่อไป จนกระทั่งโครงการแล้วเสร็จและมีการดำเนินการผลิตแล้ว ก็จะทำให้ผู้ฟ้องคดี ทั้งหนึ่งร้อยคนและประชาชนในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวอาจได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ดังที่อ้างมาในคำฟ้องและคำร้องขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งและการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว อันอาจเป็นการยากที่จะเยียวยาแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในภายหลัง และเมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่าผู้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ให้ถ้อยคำต่อศาลปกครองชั้นต้นในชั้นไต่สวนว่า หากศาลจะมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่าไม่มีปัญหา เกี่ยวกับการดำเนินงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่เห็นว่าเป็นผลกระทบที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะได้รับเท่านั้น ดังนั้น หากศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ ชั่วคราวก่อนการพิพากษาดังกล่าว จึงไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่การ บริการสาธารณะแต่อย่างใด จึงสมควรที่ศาลจะมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามใบอนุญาตดังกล่าวไว้ก่อน เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๗๒๖/๒๕๕๕)

คำขอให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งอายุัดตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวล รัฐฎากร

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่ากรมสรรพากร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีคำสั่งอายุัดตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัฐฎากร ที่ให้อายุัดทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีในฐานะหุ้นส่วนผู้จัดการ โดยอายุัดสิทธิเรียกร้องในเงินเดือน เงินค่าตอบแทนประจำตำแหน่ง และเงินค่าตอบแทนพิเศษ ที่ได้รับจากเทศบาลตำบลหัวสะพาน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลหัวสะพานเป็นข้าราชการการเมืองส่วนท้องถิ่น เงินเดือน เงินค่าตอบแทน ประจำตำแหน่ง และเงินค่าตอบแทนพิเศษที่ผู้ฟ้องคดีได้รับจากเทศบาลตำบลหัวสะพาน ถือเป็นเงินเดือนของข้าราชการ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีตามมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอน คำสั่งดังกล่าว และขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งอายุัดดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าคดีจะถึงที่สุด ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งอายุัดเฉพาะในส่วน ที่เกี่ยวกับเงินเดือนไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น เห็นว่า เงินเดือนของผู้ฟ้องคดีมีลักษณะเดียวกันกับเงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ บำเหน็จ เบี้ยหวัด หรือรายได้อื่นในลักษณะเดียวกันของข้าราชการ เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างในหน่วยราชการ เงินเดือน ของผู้ฟ้องคดีจึงอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้อายุัดสิทธิเรียกร้องเฉพาะส่วนที่เป็นเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีจึงน่าจะไม่ใช่ขอบด้วยกฎหมาย

การให้คำสั่งอายัดสิทธิเรียกร้องในส่วนที่เป็นเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวใช้บังคับต่อไป ย่อมส่งผลกระทบต่อการดำรงชีพของผู้ฟ้องคดีอันถือได้ว่าเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรง ที่ยากแก่การแก้ไขเยียวยาในภายหลัง อีกทั้ง คำสั่งทุเลาการบังคับดังกล่าวมีผลเป็นเพียง ให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งอายัดบางส่วนเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับเงินเดือน เพื่อให้ผู้ฟ้องคดี ดำรงชีพอยู่ต่อไปได้เท่านั้น จึงไม่ถึงขนาดที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือจะเป็นปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ทุเลา การบังคับตามคำสั่งอายัด เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีไว้ก่อนเป็นการชั่วคราว จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๙/๒๕๕๖)

คำขอให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจาก ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน

การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง มีผลทำให้ผู้ฟ้องคดียังคงดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านอยู่ กรณีจึงไม่อาจจัดให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน แทนตำแหน่งที่ว่างของผู้ฟ้องคดีตามประกาศอำเภอเมืองมหาสารคาม ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ ได้เมื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านตามประกาศดังกล่าว และได้มีการกำหนด วันเลือกตั้งแล้ว กรณีถือได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียจากคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่ง ทางปกครองของศาลปกครองชั้นต้นอันมีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุด ตามข้อ ๗๓ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริง ยังไม่อาจชี้ชัดได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมกระทำความผิดวินัยร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม (ผู้ถูกฟ้องคดี) รับฟังพยานบุคคลทั้งที่เป็นพยาน ฝ่ายผู้ร้องเรียนหักล้างพยานเอกสารที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง อีกทั้ง ไม่มีการสอบพยานบุคคล รายอื่น ๆ ให้ได้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติในประเด็นที่กล่าวหา ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะมีคำสั่งลงโทษ ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน คำสั่งดังกล่าวจึงน่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการให้ คำสั่งดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไป ย่อมมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน และต้องจัดให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านแทนตำแหน่งที่ว่าง และเมื่อมีผู้ได้รับเลือกให้มาดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวแล้ว หากต่อมาศาลพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดี ย่อมมีอาจกลับมาดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านตามที่ได้รับการแต่งตั้งได้อีก อันเป็นความเดือดร้อน เสียหายที่ยากแก่การแก้ไขเยียวยาแก้ไขในภายหลัง และการให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งที่พิพากา โดยให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านต่อไปเป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา หรือคำสั่งเป็นอย่างอื่นไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่การบริการสาธารณะ

เนื่องจากก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะมีคำสั่งที่พิพาท ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งแต่งตั้งผู้รักษาการแทนผู้ใหญ่บ้าน เพื่อทำหน้าที่แทนผู้ฟ้องคดีแล้ว คดีจึงมีเหตุที่ศาลจะมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่นตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบข้อ ๗๒ วรรคสาม แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๕๑/๒๕๕๖)

คำขอให้ทุเลาการบังคับตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินที่ให้หนังสือยินยอมให้เข้าใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินสิ้นสุดลง

กรณีผู้ฟ้องคดีได้รับความยินยอมจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้เข้าใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อใช้ในกิจการเหมืองแร่ทองคำตามที่ได้รับประทานบัตร แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ชำระเงินค่าตอบแทนการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินให้แก่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่าคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีมติให้หนังสือยินยอมให้เข้าใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลง โดยให้ผู้ฟ้องคดีและบริวารออกจากที่ดินพร้อมรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างภายใน ๖๐ วัน เห็นว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้หนังสือยินยอมให้เข้าใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลง ซึ่งเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีมีปัญหาความชอบด้วยกฎหมาย และโดยที่ผู้ฟ้องคดีมีพนักงานและลูกจ้างที่ปฏิบัติงานประจำจังหวัดเลย จำนวน ๓๕๔ คน และพนักงานของบริษัท ท. จำนวน ๒๒ คน มีลูกจ้างชั่วคราวอีก ๓๐๐ ถึง ๔๐๐ คน รวมครอบครัวของเจ้าหน้าที่และพนักงานประมาณ ๑,๐๐๐ คน หากให้มติดังกล่าวมีผลต่อไป พนักงานและลูกจ้างเหล่านี้จะต้องถูกเลิกจ้าง อีกทั้ง กระบวนการเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ทองคำต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก ทั้งการก่อสร้างอาคารที่มีความมั่นคงถาวรเพื่อความปลอดภัยสูงสุด และต้องใช้เครื่องมือเครื่องใช้ตลอดจนเทคโนโลยีและเทคนิคขั้นสูง เมื่อรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างจะทำให้เกิดความเสียหายเป็นเงินหลายร้อยล้านบาท และหากภายหลังศาลพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีชนะคดีกลับมาดำเนินการทำเหมืองแร่ทองคำต่อไป ผู้ฟ้องคดีจะต้องลงทุนอีกครั้งหนึ่งในการก่อสร้างอาคาร ติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนระบบรักษาความปลอดภัย ซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก การให้ผู้ฟ้องคดีทำการสำรวจและทำเหมืองแร่ในบริเวณที่พิพาทต่อไป จึงไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะแต่อย่างใด สมควรที่ศาลจะมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้หนังสือยินยอมให้เข้าใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลงไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖/๒๕๕๗)

คำขอให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งลงโทษกักขัง

ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงโทษกักขังผู้ฟ้องคดีจำนวน ๗ วัน ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และมีคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งดังกล่าวไว้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งทุเลาการบังคับการลงโทษกักขังผู้ฟ้องคดีตามคำสั่งดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้แสดงให้เห็นว่าคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่สั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ลงโทษกักขังผู้ฟ้องคดีไว้เป็นการชั่วคราวก่อนศาลจะได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทำให้หรือจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะหรือต่อสิทธิของผู้ถูกฟ้องคดีแต่อย่างใด อีกทั้ง คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวคงมีผลแต่เพียงเป็นการชะลอหรือระงับการบังคับตามผลของคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ลงโทษกักขังผู้ฟ้องคดีไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นเท่านั้น โดยเหตุผลของเรื่องแล้วจึงยังไม่อาจถือได้ว่าคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวทำให้หรืออาจจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะหรือต่อสิทธิของผู้ถูกฟ้องคดีแต่อย่างใด กรณีจึงเห็นว่าไม่สมควรมีคำสั่งระงับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่สั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามคำขอของผู้ถูกฟ้องคดี อีกทั้งยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสถานที่ในการเล่นการพนันกันอย่างถาวรและต่อเนื่องอันจะแสดงให้เห็นถึงการบกพร่องต่อหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีจากการปล่อยปละละเลยไม่สนใจสืบสวนปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับบอขายมุขตามหน้าที่ จึงทำให้มีข้อสงสัยเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ให้ลงโทษกักขังผู้ฟ้องคดี และการลงโทษกักขังถือเป็นการลงโทษที่กระทบต่อสิทธิทางร่างกายและเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของผู้ฟ้องคดี ซึ่งหากให้คำสั่งดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไป ย่อมมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องถูกนำตัวไปกักไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นสมควร หากต่อมาศาลวินิจฉัยว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายและวินิจฉัยให้เพิกถอนคำสั่งข้างต้นแล้ว ผู้ฟ้องคดีย่อมไม่อาจได้รับการเยียวยาแก้ไขหรือชดเชยเป็นจำนวนเงินหรือโดยวิธีอื่นได้ จึงเห็นได้ว่าหากให้คำสั่งดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไป ย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง อีกทั้ง คดีนี้หากต่อมาศาลมีคำพิพากษาว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีก็ยังสามารถบังคับให้ผู้ฟ้องคดีรับโทษตามคำสั่งต่อไปได้อีก ส่วนกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่าหากทุเลาการบังคับตามคำสั่งลงโทษกักขังผู้ฟ้องคดีต่อไปนั้น จะเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐ เนื่องจากหากผู้ฟ้องคดีได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นจากผู้กำกับการเป็นรองผู้บังคับการ ผู้ถูกฟ้องคดีก็ไม่สามารถลงโทษ

ผู้ฟ้องคดีตามคำสั่งดังกล่าวได้ เพราะผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไม่มีอำนาจลงโทษกักขัง ยกรงผู้บังคับการได้ นั้น ข้ออ้างดังกล่าวถือเป็นเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งยังไม่แน่นอนว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่และเมื่อใด จึงมีสาเหตุที่จะนำมากล่าวอ้างได้ คดีจึงมีเหตุที่ศาลจะมีคำสั่ง ทุเลาการบังคับไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น การที่ศาลปกครองชั้นต้น มีคำสั่งทุเลาการบังคับการลงโทษกักขังผู้ฟ้องคดีตามคำสั่งดังกล่าวชอบแล้ว (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๓/๒๕๕๗)

๒.๖.๒ การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว (ข้อ ๗๕ - ข้อ ๗๗)

๑) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งยกคำขอ

(๑) กรณีขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง อย่างเป็นไป เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา

กรณีเป็นปัญหาหรืออุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือ แก่การบริการสาธารณะ

คำขอให้ระงับการขุดลอกคลองและขุดวางท่อบำบัดน้ำเสียบริเวณ หน้าบ้านของผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เทศบาลนครนครศรีธรรมราช (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และนายกเทศมนตรีนครนครศรีธรรมราช (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ได้ดำเนินการขุดลอกคลองและขุดวางท่อบำบัดน้ำเสียที่บริเวณหน้าบ้านของผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้บ้านและทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี ได้รับความเสียหายในส่วนของกำแพงบ้านของผู้ฟ้องคดีที่ติดกับคลอง หอ้งน้ำ หอ้งครัว อุปกรณ์ เครื่องครัวเสียหายทั้งหมด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าเสียหาย ให้ผู้ฟ้องคดี พร้อมดอกเบี้ยนับถัดจากวันฟ้องจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มี คำขอให้ศาลไต่สวนฉุกเฉินและขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ระงับการก่อสร้างบริเวณหน้าบ้านของผู้ฟ้องคดี ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ซึ่งต่อมาศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ระงับการขุดบ่อเพื่อวางท่อโดยวิธีการเดินท่อใต้ดินตามโครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและ บำบัดน้ำเสียของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เฉพาะบริเวณหน้าบ้านของผู้ฟ้องคดีไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น เห็นว่า หากมีการระงับการก่อสร้างดังกล่าว จะส่งผลให้ผู้รับจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างให้แล้วเสร็จได้ ทั้งนี้ คงเหลือระยะทางวางท่อตามโครงการเพียง ๙๗ เมตร และจะส่งผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถ

ใช้ประโยชน์จากโครงการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียซึ่งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้ การระงับการขุดบ่อเพื่อวางท่อตามโครงการดังกล่าวจึงยอมก่อให้เกิดอุปสรรคแก่การบริหารงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กรณีจึงไม่มีเหตุสมควรให้บรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๘/๒๕๕๕)

คำขอให้เพิกถอนประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้และสอบคัดเลือกได้ลำดับสำรองในการสอบคัดเลือกบุคคลภายนอกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้และสอบคัดเลือกได้ลำดับสำรองในการสอบคัดเลือกบุคคลภายนอกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๕ โดยไม่มีรายชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบได้ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนประกาศฉบับดังกล่าวและให้คืนสิทธิให้กับผู้ฟ้องคดี ต่อมาศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับผู้ฟ้องคดีเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปก่อน เห็นว่า หลังจากการประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกแล้วก็ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้กระทำซ้ำในเหตุละเมิดหรือการกระทำที่ถูกร้องที่จะถือเป็นเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีการคุ้มครองตามขอมาใช้บังคับตามมาตรา ๒๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง อีกทั้ง คำขอ กำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวเป็นคำขอเดียวกันกับคำขอตามคำฟ้องที่ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ซึ่งหากศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการชั่วคราวตามคำขอก็มีผลเท่ากับว่าศาลมีคำสั่งบังคับตามฟ้องแล้ว ประกอบกับแม้หากผู้ฟ้องคดีได้รับความคุ้มครองให้เข้าเรียนในช่วงเวลานี้ก็จะมีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของภาคเรียนการศึกษาและไม่มีสิทธิเข้ารับการประเมินผลปลายภาคเรียนตามระเบียบของบัญชาการกองทัพไทย ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและปัญหาอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วยแล้ว กรณีจึงยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีการคุ้มครองตามที่ขอนั้นมาใช้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๒๔/๒๕๕๕ ที่ ๖๗๑/๒๕๕๕ ที่ ๗๒๑/๒๕๕๕ ที่ ๗๒๒/๒๕๕๕ ที่ ๗๒๓/๒๕๕๕ และที่ ๘๐/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

คำขอให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเข้ามาบริหารตลาดสถานีรถไฟ
ธนบุรีและทำสัญญากับผู้ฟ้องคดีโดยตรง

ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าสืบแปรนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษา
หรือคำสั่งให้การรถไฟแห่งประเทศไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) เข้าครอบครองพื้นที่ตลาด
สถานีรถไฟธนบุรีนับตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคู่สัญญา
กับผู้ฟ้องคดีทั้งห้าสืบแปรโดยตรงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เรียกร้องให้บริษัท ย. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒)
ชำระค่าเช่าค้ำชำระและค่าตอบแทนอื่น ๆ ตามสัญญาระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ห้ามผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำการหรือยุ่งเกี่ยวใด ๆ
กับตลาดสถานีรถไฟธนบุรี และมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง
เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยขอให้ศาลมีคำสั่งงดการต่อสัญญาระหว่าง
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคู่สัญญากับผู้ฟ้องคดี
ทั้งห้าสืบแปรโดยตรง และนำทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกทำประโยชน์เปิดของประมูล
ต่อไปเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ เห็นว่า สัญญาเช่าระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองสิ้นสุดลงไปเมื่อวันที่
๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้เช่ายังคงครอบครองพื้นที่ตลาดอยู่และ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงรับชำระค่าเช่าจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยไม่ทักท้วง จึงต้องถือว่าคู่สัญญา
เป็นอันได้ทำสัญญาใหม่ต่อไปไม่มีกำหนดระยะเวลาตามนัยมาตรา ๕๗๐ แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ ซึ่งหลังจากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ทำสัญญาเช่าที่ดิน
พร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่อดำเนินการจัดหาประโยชน์บริเวณสถานีรถไฟธนบุรี ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม
๒๕๕๕ สัญญาดังกล่าวจึงมีผลสมบูรณ์ ดังนั้น คำสั่งบรรเทาทุกข์ของศาลปกครองชั้นต้น
ที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองระงับการปฏิบัติตามสัญญาเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง เพื่อดำเนินการ
จัดหาประโยชน์บริเวณสถานีรถไฟธนบุรีดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญา
ฉบับที่สองซึ่งมีผลสมบูรณ์แล้ว การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือ
วิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาดังกล่าว เป็นผลให้คู่สัญญาไม่อาจ
ปฏิบัติตามสัญญาได้ จึงอาจกระทบต่อความรับผิดชอบของการรถไฟแห่งประเทศไทย และ
เป็นปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารกิจการของรัฐ จึงเห็นว่ายังไม่สมควรกำหนด
มาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามคำขอของ
ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าสืบแปรคน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๖/๒๕๕๖)

คำขอให้เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและขอให้ระงับ
ก่อสร้างอาคารพักอาศัยและกระทำการใด ๆ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าเป็นเจ้าของที่ดิน
แปลงข้างเคียงของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๔๐ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖) ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร
เลขที่ ๓๐/๒๕๕๑ และใบอนุญาตก่อสร้างอาคารเลขที่ ๑๒๙/๒๕๕๑ ให้แก่บริษัท ป.
(ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) และต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีการโอนสิทธิตามใบอนุญาตดังกล่าวให้แก่
บริษัท ท. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔) ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าที่มีที่ดินติดกับที่ดินแปลงพิพาทดังกล่าว
ไม่สามารถดำเนินการพัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินของตนได้ ขอให้ศาลเพิกถอนใบอนุญาต
ก่อสร้างอาคารดังกล่าว และขอให้มีคำสั่งให้มีการระงับการก่อสร้างอาคาร และสั่งห้ามมิให้
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ดำเนินการก่อสร้างหรือกระทำการใด ๆ จนกว่าคดี
จะถึงที่สุด เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าต้องแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่าผู้ถูกฟ้องคดีตั้งใจ
จะกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไปซึ่งการละเมิด การผิดสัญญา หรือการกระทำที่ถูกร้อง
หรือผู้ฟ้องคดีจะได้รับความเดือดร้อนเสียหายต่อไปเนื่องจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดี
ที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในภายหลังอย่างไร แต่ตามคำฟ้อง
และคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว
ก่อนการพิพากษาผู้ฟ้องคดีทั้งห้าอ้างแต่เพียงว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าเป็นเจ้าของที่ดิน
ในบริเวณใกล้เคียง ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าที่มีที่ดินติดกับที่ดินแปลงพิพาทดังกล่าว
ไม่สามารถดำเนินการพัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินของตนได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดี
ที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ก่อสร้างอาคารพิพาทดังกล่าวในที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และไม่ปรากฏว่ามีการก่อสร้างรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งห้าหรือ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ตั้งใจจะกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไปซึ่งการละเมิด
การผิดสัญญา หรือการกระทำที่ถูกร้อง หรือผู้ฟ้องคดีทั้งห้าจะได้รับความเดือดร้อนเสียหาย
ต่อไปเนื่องจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขความเดือดร้อน
หรือเสียหายในระหว่างพิจารณาของศาลก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาต
ก่อสร้างอาคารตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งห้าดังกล่าวอย่างไร และข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีทั้งห้า
ที่ว่าหากการก่อสร้างอาคารดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายก็อาจไม่เป็นธรรมกับผู้ที่ซื้อ
อาคารพิพาทจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นั้น เป็นเพียงการคาดการณ์ของ
ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าและไม่ได้เกี่ยวข้องกับผู้ฟ้องคดีทั้งห้าแต่ประการใด กรณีจึงถือได้ว่ายังไม่มีเหตุ
เพียงพอที่จะนำมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา
ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งห้า และไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ศาลจะกำหนดมาตรการหรือวิธีการ

คุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าได้ ตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และข้อ ๗๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๒๕๕ (๒) (ก) (ข) (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓/๒๕๕๗)

คำขอให้เข้าไปขายของได้ในพื้นที่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำปิง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบประกอบอาชีพค้าขายดอกไม้สดหลังตลาดต้นลำไย ซึ่งตั้งอยู่ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลนครเชียงใหม่ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ผู้ถูกฟ้องคดีได้ขอความร่วมมือกับผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบให้ย้ายออกจากพื้นที่ค้าขายเดิม เพื่อให้บริษัทที่ได้รับสัมปทานจากผู้ถูกฟ้องคดี เข้าดำเนินการก่อสร้างเป็นตลาดดอกไม้ โดยผู้ถูกฟ้องคดีได้ให้สัญญาว่าเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจะให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบกลับเข้าไปค้าขายยังพื้นที่เดิม แต่ถ้าไม่มีการก่อสร้างจะให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบกลับเข้าค้าขายที่เดิม ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้จัดระเบียบและจัดสรรพื้นที่ให้เหมาะสม และผู้ฟ้องคดีบางรายไม่สามารถย้ายกลับเข้ามาได้ เนื่องจากไม่มีพื้นที่รองรับ อีกทั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีได้ใช้แท่นคอนกรีตปิดกั้นหน้าร้านค้าของผู้ฟ้องคดีริมฝั่งแม่น้ำปิง ทำให้ค้าขายไม่ได้ ขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบได้เข้าไปค้าขายของในพื้นที่เดิมบริเวณริมฝั่งแม่น้ำปิง จนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะจัดสรรพื้นที่หลังตลาดต้นลำไยให้แล้วเสร็จตามแผนผังเดิมของผู้ถูกฟ้องคดีในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ยกแท่นคอนกรีตทั้งหมดที่กั้นพื้นที่ค้าขายริมฝั่งแม่น้ำปิงเดิมทั้งหมดออกทันที และผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบยื่นคำขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดียกแท่นคอนกรีตที่ปิดกั้นร้านค้าริมฝั่งแม่น้ำปิงออกทั้งหมด ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดียกแท่นคอนกรีตซึ่งปิดกั้นบริเวณหน้าเต็นท์จำนวน ๓ หลัง ของผู้ฟ้องคดีที่ ๓๓ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๔๐ ที่ไม่ได้รับการจัดสรรพื้นที่ให้ค้าขายในบริเวณตลาดต้นลำไย ออกเป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดหรือมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราว โดยอ้างว่าจะต้องใช้พื้นที่ในการดำเนินการตามโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเดินเท้าริมแม่น้ำปิงฝั่งตะวันตก และผู้ถูกฟ้องคดีได้จัดสรรพื้นที่ให้กลุ่มของผู้ฟ้องคดีที่ ๓๓ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๔๐ แล้ว เห็นว่า เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๓๓ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๔๐ ยังสามารถจัดกิจการค้าของตนให้สอดคล้องกับสภาพของสถานที่ที่ผู้ถูกฟ้องคดีจัดหาให้ได้ กรณีจึงถือได้ว่าข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่ศาลอาศัยเป็นหลักในการมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ และไม่มีเหตุเพียงพอที่จะกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามที่กำหนดไว้เดิมอีกต่อไป ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องใช้พื้นที่ริมทางเท้าบริเวณที่ตั้งเต็นท์

จำนวน ๓ หลัง ของผู้ฟ้องคดีที่ ๓๓ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๔๐ ในการดำเนินการตามโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเดินเท้าริมแม่น้ำปิงฝั่งตะวันตก การกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามผู้ฟ้องคดีขอ จึงอาจเกิดปัญหาและอุปสรรคแก่การบริหารงานของผู้ถูกฟ้องคดีได้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกเลิกมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา จึงเป็นไปตามมาตรา ๒๖๒วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประกอบข้อ ๗๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔/๒๕๕๗)

คำขอให้กำหนดวาระการประชุมเพื่อดำเนินการคัดเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพาจากรายชื่อที่ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหาอธิการบดี

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นำคดีมาฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สภามหาวิทยาลัยบูรพา (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) นายกสภามหาวิทยาลัยบูรพา (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เลขาธิการสภามหาวิทยาลัยบูรพา (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) กำหนดวาระการประชุมผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อดำเนินการคัดเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพาจากรายชื่อที่ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหาอธิการบดี โดยเร็วและเร่งด่วน และมีคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่ขอให้ศาลมีคำสั่งให้มีการประชุมผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นวาระพิเศษสำคัญ โดยเร่งด่วน เห็นได้ว่า คำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา เป็นคำขอให้ศาลมีคำสั่งอย่างเดียวกันกับคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับตามคำขอท้ายฟ้อง ซึ่งหากศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีคำขอ ย่อมมีผลเป็นการตัดสินใจขาดคดีนี้เสียแล้วตั้งแต่ในชั้นการพิจารณา คำขอเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา กรณีจึงยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีการคุ้มครองตามที่ขอนั้นมาใช้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คบ.๑/๒๕๕๗)

คำขอให้เพิกถอนประกาศที่ให้ผู้ฟ้องคดีไปลงนามในสัญญาเช่าและชำระค่าเช่า

ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้าประกอบอาชีพค้าขายในตลาดนัดกรุงเทพมหานคร (ตลาดนัดจตุจักร) ฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่

การรถไฟแห่งประเทศไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้มีประกาศรวม ๕ ฉบับ ให้ผู้ฟ้องคดี ทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้าไปลงนามในสัญญาเช่าและชำระค่าเช่า ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้อง ต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าว รวมทั้งห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นาย ย. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) นาย จ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) รวมทั้งบริวารของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามกระทำการรบกวนการครอบครอง และการขายสินค้าของผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้าในตลาดนัดจตุจักรก่อนศาลมีคำพิพากษา ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้กำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองสูงสุดโดยที่ประชุมใหญ่พิเคราะห์แล้วเห็นว่า แม้ว่าในระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลปกครองชั้นต้นซึ่งเป็นศาลที่รับคำฟ้องไว้พิจารณาจะต้องรอ การพิจารณาคำขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาไว้ก่อน ตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับ มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ก็ตาม แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้า ยื่นคำร้องขอก่อนวันนัดพิจารณาคดีครั้งแรกต่อศาลปกครองชั้นต้น เพื่อให้ศาลกำหนดมาตรการ หรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา อันเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดี ทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้าใช้สิทธิทางศาล ซึ่งเป็นสิทธิที่มาตรา ๒๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รับรองไว้ การใช้สิทธิทางศาลดังกล่าวของผู้ฟ้องคดี ทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้าจึงย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันศาลในการใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมายตามมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญนี้ และศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งเป็นศาลที่รับฟ้องไว้พิจารณาย่อมมีอำนาจมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอกำหนดมาตรการหรือวิธีการ คุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้าคนได้ และเห็นว่า ในการดำเนินกิจการบริหารพื้นที่เช่าตลาดนัดจตุจักรของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะดำเนินการไปได้ ต้องมีการเก็บค่าเช่าจากผู้เช่า และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้เช่าส่วนใหญ่ สามารถชำระค่าเช่าในอัตราใหม่ที่เพิ่มสูงขึ้นได้ และหากผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้า เห็นว่าค่าเช่าในอัตราใหม่สูง รายได้ไม่คุ้มกับค่าเช่า ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้ามีสิทธิ ที่จะไม่เช่าทำสัญญาเช่าได้ อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้ามิได้แสดงให้ศาลเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้ามีรายได้ไม่เพียงพอต่อการจ่ายค่าเช่าในอัตราใหม่อย่างไร แต่หากศาลสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้า อาจเป็นเหตุให้ผู้ค้ารายอื่นกระทำตามและเป็นผลให้รายได้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะนำไปใช้ เพื่อกิจการรถไฟเพื่อประโยชน์แห่งรัฐและประชาชนต้องเสียไป อีกทั้ง หากศาลพิพากษาให้ ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้าชนะคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐย่อมต้องคืน เงินค่าเช่าส่วนที่ชำระไว้เกินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้า เมื่อชั่งน้ำหนักความเดือดร้อน

เสียหายของผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้ากับข้อขัดข้องในการบริหารจัดการตลาดนัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งจำต้องอาศัยเงินรายได้จากค่าเช่าแผงค้าแล้ว กรณีจึงยังไม่มีเหตุเพียงพอที่ศาลจะกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองหรือบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งเจ็ดร้อยแปดสิบเก้า (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๑๔/๒๕๕๗ (ประชุมใหญ่))

กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่าไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะนำมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองหรือบรรเทาทุกข์ชั่วคราวมาใช้ได้ เนื่องจากความเสียหายของผู้ฟ้องคดีไม่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง

คำขอห้ามมิให้ต่อสัญญาเช่าที่ดินพิพาทกับสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดโดยห้ามมิให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ต่อสัญญาเช่าที่ดินพิพาทกับสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด ไว้ก่อนเป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น เห็นว่า ไม่มีประเด็นแห่งคดีพิพาทว่าสัญญาเช่าที่ดินพิพาทระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกับสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าในการต่อสัญญาเช่าที่ดินพิพาทกับสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มอบอำนาจให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ทำสัญญาแทน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ใช่คู่สัญญา กรณีจึงไม่มีมูลและมีเหตุเพียงพอที่ศาลจะนำมาตรการหรือวิธีการเพื่อคุ้มครองตามที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดขอมาใช้ได้ เนื่องจากมีการตั้งใจที่จะกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไปซึ่งการกระทำที่ถูกฟ้องร้อง หรือผิดสัญญา หรือผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดจะได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายต่อไปเนื่องจากการต่อสัญญาเช่าที่ดินพิพาท ประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่า ปัจจุบันนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดมิได้ทำประโยชน์ที่ดินพิพาทมาเป็นเวลา ๑๕ ปีเศษแล้ว และหากคดีนี้ถึงที่สุดแล้วศาลมีคำพิพากษาว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอด ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดย่อมมีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลเพื่อเรียกค่าเสียหายจากการที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ที่ดินพิพาทจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ จึงไม่เป็นการยากที่จะเยียวยาให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดในภายหลัง จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ศาลจะกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างไร ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดได้

ตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๗๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕/๒๕๕๖)

คำสั่งให้ทำการทดลองและหยุดทดลองเครื่องจักร (หลอมโลหะ)

การที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้มีคำสั่งให้บริษัท ข. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ทำการทดลองและหยุดทดลองเครื่องจักร (หลอมโลหะ) เป็นคราว ๆ เป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้ดุลพินิจในการพิจารณาออกคำสั่งในแต่ละคราว โดยคำสั่งแต่ละคราวนั้นเกิดและสิ้นผลตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขที่กำหนดในแต่ละคราว ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการตามกฎหมาย ติดตาม ตรวจสอบ และควบคุมให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปฏิบัติตามคำสั่งให้หยุดทดลองเครื่องจักรโดยเคร่งครัดต่อไป จึงเป็นการสั่งภายหลังจากเหตุที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าสิบสี่คนร้องต่อศาลนั้นได้สิ้นผลลงไปแล้ว แม้จะเป็นกรณีที่อาจถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตั้งใจกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไป แต่เป็นเรื่องในอนาคตที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่งที่ต้องอาศัยข้อเท็จจริงและเหตุผลที่สมควรและชอบด้วยกฎหมาย หากการใช้ดุลพินิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าสิบสี่ก็ชอบที่จะดำเนินคดีเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ศาลปกครองไม่อาจที่จะไปยับยั้งหรือออกคำสั่งห้ามผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ให้ใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองในอนาคตที่ยังไม่เกิดและไม่แน่ใจว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่ได้ ดังนั้น เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ไม่ได้ดำเนินการตามกฎหมาย ติดตาม ตรวจสอบ และควบคุมให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปฏิบัติตามคำสั่งให้หยุดทดลองเครื่องจักรแต่ประการใด กรณีจึงยังไม่มีเหตุอันควรที่ศาลต้องมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าสิบสี่ จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าสิบสี่ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๘/๒๕๕๘)

คำขอให้ทำการเปิดคลองและใช้อำนาจสั่งให้ทำการเปิดคลองส่งน้ำที่ถูกปิดกั้นให้เหมือนเดิม

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการขาดแคลนน้ำเพื่อใช้ทำการปลูกข้าวและเลี้ยงสัตว์ เนื่องจากผู้เช่าที่ดินของผู้ร้องสอดซึ่งเป็นที่ดินด้านทิศตะวันออกติดคลองชลประทานได้ทำการปิดกั้นคลองส่งน้ำสายย่อยจากคลองชลประทานดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่าเป็นคลองส่งน้ำที่ผ่านกลางที่ดินของผู้ร้องสอดเพื่อส่งน้ำผ่านต่อไปยังที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง

ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อองค์การบริหารส่วนตำบลลำเหย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) แล้ว แต่ไม่มี ความคืบหน้าใด ๆ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำการเปิดคลองหรือใช้อำนาจสั่งให้ผู้ร้องสอดทำการเปิดคลองส่งน้ำที่ถูกปิดกั้นให้เหมือนเดิม โดยใช้เส้นทางตามผังเดิมของกรมชลประทาน (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน กับขอให้ผู้ที่กั้นปิดคลองทั้งหมดรับภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการขุดเปิดคลอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทำการเปิดน้ำเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เห็นว่า คำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เป็นคำขอเดียวกันกับคำขอตามคำฟ้อง ที่ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้อำนาจสั่งให้ผู้ร้องสอดเปิดคลองส่งน้ำที่ถูกปิดกั้น ให้เหมือนเดิม ซึ่งหากศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการชั่วคราวให้ก็มีผลเท่ากับว่า ศาลได้วินิจฉัย และมีคำสั่งบังคับตามฟ้องแล้ว ประกอบกับการที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการขาดแคลนน้ำเพื่อใช้ทำการเกษตร และหากจะทำให้ข้าวที่ปลูกไว้ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ได้รับความเสียหาย โดยเกิดขึ้นจากการกระทำของผู้ร้องสอดที่ปิดกั้นคลองส่งน้ำแล้ว ก็มีสิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีเพื่อใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ร้องสอดชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งสองได้ตามกฎหมาย กรณีจึงยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะนำมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษามาใช้ได้ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๑/๒๕๕๖)

กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่าไม่มีเหตุผลเพียงพอ ที่จะนำมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองหรือบรรเทาทุกข์ชั่วคราวมาใช้ได้ เนื่องจาก เป็นการกระทำที่มีได้เกี่ยวเนื่องกับคำสั่งทางปกครองที่ฟ้องขอให้เพิกถอน

การกระทำที่มีได้เกี่ยวเนื่องกับคำสั่งทางปกครองที่ฟ้องขอให้ เพิกถอน

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองสืบหาเป็นคณะกรรมการชุมชนวังไพลเวช ฟ้องว่าผู้อำนวยการเขตดอนเมือง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ออกใบอนุญาตก่อสร้างสะพานไม้ชั่วคราว ตามใบอนุญาต ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และออกใบอนุญาตให้ขุดดิน/ถมดิน ตามใบอนุญาตลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ให้แก่บริษัท ม. (ผู้ร้องสอดที่ ๒) โดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเดือดร้อนเสียหาย โดยมีคำขอ ท้ายฟ้อง ๓ ข้อ สรุปได้ดังนี้ (๑) ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งที่อนุญาตก่อสร้างสะพานไม้ชั่วคราว ตามใบอนุญาตดังกล่าว (๒) ขอให้ศาลระงับการอนุญาตถมดินตามใบอนุญาตดังกล่าว

เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด (๓) ขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว มิให้มีการนำรถบรรทุกดินผ่านเข้าออกชุมชนวังไพเวช ถนนสรองประชาชอยสรองประชา ๒๒ และระงับไม่ให้มีการก่อสร้างสะพานไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด เมื่อการถมดินของผู้ร้องสอดที่ ๒ เป็นการกระทำที่มิได้เกี่ยวเนื่องกับใบอนุญาตก่อสร้างสะพานไม้ชั่วคราวที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนในคดีนี้ แต่เป็นการกระทำโดยอาศัยคำสั่งอนุญาตของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามใบอนุญาตขุดดิน/ถมดินอีกคำสั่งหนึ่งต่างหาก ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นมาฟ้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งอนุญาตให้มีการขุดดิน/ถมดินดังกล่าวแต่อย่างใด การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยห้ามมิให้ผู้ร้องสอดทั้งสองนำรถบรรทุกดินผ่านเข้าออกชุมชนวังไพเวช ถนนสรองประชาชอยสรองประชา ๒๒ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าคดีจะถึงที่สุด หรือจนกว่าผู้ร้องสอดทั้งสองจะได้เสนอมาตรการหรือแผนการในการขุดดินที่จะป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่ชุมชน รวมทั้งแผนการเยียวยาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นและศาลมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นนั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑/๒๕๕๗)

(๒) กรณีขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว

(๑) กรณีขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา

คำขอให้ระงับหรือป้องกันมิให้เกิดปัญหาเรื่องฝุ่นละอองจากการก่อสร้างอาคาร

ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นอนุญาตให้ผู้ร้องสอดก่อสร้างอาคารโครงการเดอะคัลเลอร์ เฟส ๑ แต่ในการก่อสร้างผู้ร้องสอดไม่ได้จัดให้มีการป้องกันฝุ่น ทำให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งพักอาศัยอยู่ใกล้เคียงได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากแพ้ฝุ่น มีผื่นคันและผิวหนังอักเสบบริเวณหลังต้องออกไปพักอาศัยอยู่ที่อื่น เมื่อกลับมาอยู่อาศัย

ตามเดิมก็ยังมีอาคารแฝงอยู่อีก และในระหว่างพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ร้องสอดยังดำเนินการก่อสร้างอาคารสูง ๒ ชั้น จำนวน ๗ ห้อง อยู่ห่างจากบ้านของผู้ฟ้องคดี ประมาณ ๑๐๐ เมตร และก่อสร้างอาคารพักอาศัยจำนวน ๒๐ ห้อง อยู่ห่างจากบ้านของผู้ฟ้องคดีประมาณ ๖๐๐ เมตร ซึ่งแม้ว่าการก่อสร้างอาคารทั้งสองแห่งดังกล่าวจะอยู่ในระหว่างการตกแต่งภายใน และได้จัดให้มีการป้องกันฝุ่นจากกรณีการขัดพื้นกระเบื้องโดยใช้สแลนหรือผ้าใบคลุมเฉพาะจุดก็ตาม เห็นได้ว่าผู้ร้องสอดมิได้จัดให้มีการป้องกันฝุ่นละอองฟุ้งกระจายจากการก่อสร้างในโครงการตามที่กฎหมายกำหนด โดยไม่ได้ติดตั้งโครงผ้าใบหรือวัสดุอื่นที่เทียบเท่าหรือดีกว่าในบริเวณที่ก่อสร้าง รวมทั้งไม่ได้ทำการปิดกั้นฝุ่น และฉีดน้ำเพื่อป้องกันฝุ่นละอองฟุ้งกระจาย จึงย่อมมีปัญหาเรื่องฝุ่นละอองหรือสิ่งสกปรก อันเนื่องจากการก่อสร้างอาคารได้เสมอ ซึ่งปัญหาเรื่องนี้นอกจากจะมีผลต่อบุคคลเป็นการเฉพาะตัวแล้วยังมีผลกระทบต่อระบบสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนรวมอีกด้วย จึงเป็นหน้าที่ของผู้ร้องสอดในฐานะผู้ที่ได้รับใบอนุญาตก่อสร้างอาคารจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย และเงื่อนไขท้ายใบอนุญาตโดยเคร่งครัด ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการตรวจสอบควบคุมดูแลผู้ร้องสอดให้ดำเนินการดังกล่าวตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา จึงไม่เป็นปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐแต่อย่างใด กรณีจึงมีเหตุอันสมควรที่ศาลจะกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖/๒๕๕๕)

คำขอให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้ระงับการก่อสร้างอาคารและรื้อถอนอาคารออกไปจากที่ดินพิพาท

กรณีผู้ฟ้องคดีได้นำพนักงานเจ้าหน้าที่เดินสำรวจออกโฉนดที่ดินแต่เทศบาลนครขอนแก่น (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีหนังสือคัดค้านโดยอ้างว่าที่ดินดังกล่าวเป็นทางสาธารณประโยชน์ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีระงับการก่อสร้างอาคารที่บ้านพิพาท และให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนบ้านพิพาท ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งทั้งสอง จึงได้ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทั้งสองคำสั่งและขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองทั้งสองดังกล่าวไว้ก่อนเป็นการชั่วคราวก่อนศาลมีคำพิพากษา ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ยกคำขอทุเลาการบังคับของผู้ฟ้องคดีแต่ผู้ฟ้องคดียังไม่ดำเนินการรื้อถอนอาคาร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงออกประกาศว่าจะเข้าทำการรื้อถอนอาคารของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน

กรณีจึงมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีระงับการก่อสร้างและรื้อถอนอาคารออกไปจากที่พิพาท อันเป็นประเด็นเนื้อหาของคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นจะต้องวินิจฉัยต่อไป คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีมูล เมื่อประกาศฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไป ในระหว่างการพิจารณาคดีนี้ จะทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย เนื่องจากการดำเนินการเข้ารื้อถอนของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำที่ถูกฟ้องร้อง กรณีจึงมีเหตุเพียงพอที่จะนำมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีตาม que ผู้ฟ้องคดีขอมาใช้ได้ และการกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ที่ขอให้ระงับการรื้อถอนอาคารของผู้ฟ้องคดีในที่ดินพิพาทตามประกาศไว้ก่อนเป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาที่ไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองหรือแก่การบริการสาธารณะแต่อย่างใด ที่ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองทำการรื้อถอนอาคารของผู้ฟ้องคดีในที่ดินพิพาท นั้นชอบแล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และข้อ ๗๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ประกอบกับมาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๐/๒๕๕๕)

คำขอให้ควบคุมการประกอบกิจการซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อน ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ผู้อำนวยการเขตธนบุรี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล เขตธนบุรี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) เจ้าหน้าที่อนามัย ๖ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔) ละเลยต่อหน้าที่ปล่อยให้นาย ว. (ผู้ร้องสอด) ประกอบกิจการซ่อม ดัดแปลงและตกแต่งรถจักรยานยนต์โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากกลิ่นเหม็นของน้ำมันเบนซินและสารเคมีที่ผู้ประกอบการใช้ล้างชิ้นส่วนอะไหล่และเครื่องยนต์ อีกทั้งมีการทดลองเครื่องยนต์เสียงดัง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ควบคุมมิให้ผู้ร้องสอดประกอบกิจการที่จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ฟ้องคดี และมีคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาจากการประกอบกิจการของผู้ร้องสอด เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงกับบริเวณที่ผู้ร้องสอดประกอบกิจการ และได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่แล้วแต่ยังไม่ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ดังนั้น คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีมูล เมื่อการประกอบกิจการของผู้ร้องสอดโดยสภาพของการประกอบกิจการดังกล่าว ทำให้มีกลิ่นและเสียง ประกอบกับในขณะที่ฟ้องคดีนี้ผู้ร้องสอดยังมีได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ

ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่อย่างใด นอกจากนี้ ผู้ร้องสอด ประกอบกิจการไม่เป็นเวลา อีกทั้ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้เคยตรวจพบว่าการประกอบกิจการของผู้ร้องสอดก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวนผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง และมีคำสั่งให้ผู้ร้องสอด มาตรการหรือวิธีการปรับปรุงไม่ให้เกิดกลิ่นเหม็น และห้ามประกอบกิจการในเวลากลางคืน ดังนั้น หากให้ผู้ร้องสอดดำเนินการโดยไม่มีการควบคุมก็อาจเกิดผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดี และผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงได้ กรณีจึงถือว่ามีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีการคุ้มครอง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตาม que ผู้ฟ้องคดีมีคำขอมาใช้ได้ และการที่ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ก่อนการพิพากษา โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ควบคุมให้ผู้ร้องสอดหยุดประกอบกิจการไว้ก่อน จนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะได้พิจารณาว่าจะออกใบอนุญาตประกอบกิจการให้ผู้ร้องสอดหรือไม่ และในกรณีที่มีการออกใบอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รายงานให้ศาลทราบโดยพลัน ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ควบคุมให้ผู้ร้องสอดประกอบกิจการตามที่ได้รับอนุญาตเฉพาะในระหว่าง เวลา ๘ นาฬิกา ถึง ๑๘ นาฬิกา ของทุกวัน และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ควบคุมมิให้ผู้ร้องสอด ดำเนินกิจการโดยก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นที่เป็นการรบกวนผู้ฟ้องคดีและประชาชนในบริเวณ ใกล้เคียง มาตรการดังกล่าวก็หาได้เป็นปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงาน ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่แต่อย่างใด โดยที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาอนุญาต ให้ผู้ร้องสอดประกอบกิจการตามที่ยื่นขออนุญาตได้ แต่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขให้เป็นเหตุ เตือตร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงและกำหนดเวลาประกอบกิจการในระหว่างเวลา ๘ นาฬิกา ถึง ๑๘ นาฬิกา ของทุกวัน เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณาออกใบอนุญาตให้ผู้ร้องสอด ประกอบกิจการดังกล่าวแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ควบคุมให้ผู้ร้องสอด หยุดประกอบกิจการไว้ก่อนจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะได้พิจารณาว่าจะออกใบอนุญาต ประกอบกิจการให้ผู้ร้องสอดอีกต่อไป จึงมีคำสั่งแก้คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ ควบคุมให้ผู้ร้องสอดประกอบกิจการตามที่ได้รับอนุญาตเฉพาะในระหว่างเวลา ๘ นาฬิกา ถึง ๑๘ นาฬิกา ของทุกวัน และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ควบคุมมิให้ผู้ร้องสอดดำเนินการ โดยก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นที่เป็นการรบกวนผู้ฟ้องคดีและประชาชนในบริเวณใกล้เคียง (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๖/๒๕๕๕)

คำขอให้คุ้มครองสิทธิชั่วคราว กรณีฟ้องว่าประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อคำสั่งของผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ตลอดจนประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้ลำดับสำรองในการสอบคัดเลือกบุคคลภายนอกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ผู้ฟ้องคดีขอให้เพิกถอนในคดีนี้จะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ยังมีข้อเท็จจริงไม่ชัดเจน ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นจะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อวินิจฉัยต่อไป แต่การที่ผู้ฟ้องคดีจะมีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ในปีนี้ซึ่งหากไม่ได้รับความคุ้มครองให้เข้ารับการศึกษานี้ในปีการศึกษา ๒๕๕๖ แม้หากภายหลังศาลมีคำพิพากษาว่าประกาศและคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดังกล่าวไม่ชอบ ผู้ฟ้องคดีก็ไม่อาจเข้าศึกษาในปีการศึกษาต่อไปได้ เพราะขาดคุณสมบัติเนื่องจากอายุเกิน ซึ่งจะเป็นความเสียหายที่ไม่อาจเยียวยาแก้ไขได้ ประกอบกับผู้รับมอบอำนาจจากผู้บัญชาการโรงเรียนเตรียมทหารก็ยืนยันว่าหากให้เข้าศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๕๖ จะไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงาน กรณีจึงมีเหตุเพียงพอที่จะนำมาตราการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอมาใช้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๘๗/๒๕๕๖ และที่ ๕๑๔/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

คำขอให้คุ้มครองชั่วคราวโดยเพิ่มคะแนนให้แก่ผู้เข้ารับการทดสอบ เพื่อให้สามารถเข้ารับการทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งได้ต่อไป

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า การที่ผู้บัญชาการศึกษามีมติประกาศกองบัญชาการศึกษารองเรื่อง ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งเรียงตามลำดับคะแนนในการรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจผู้มีวุฒิปริญญาตรีเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยที่ไม่มีรายชื่อของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิเข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่ง เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากในการสอบมีข้อสอบข้อหนึ่งมีคำถามและคำตอบที่บกพร่องไม่ชัดเจน ใช้ถ้อยคำที่แตกต่างไปจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งถ้าข้อสอบข้อนี้ใช้ถ้อยคำที่ตรงกับถ้อยคำในบทบัญญัติของกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีย่อมทำข้อสอบข้อนี้ได้ และเมื่อได้เพิ่มอีก ๑ คะแนน ผู้ฟ้องคดีก็จะเป็นผู้มีสิทธิเข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งต่อไป ขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าว คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อีกทั้ง การกล่าวอ้างว่าการไม่ประกาศให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิเข้าทดสอบ

ความเหมาะสมกับตำแหน่งเป็นการกระทำที่ไม่ชอบก็เป็นข้อพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งศาลปกครองอาจมีคำสั่งับเพื่อเป็นการเยียวยาผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีมูล และการที่ผู้ฟ้องคดีได้มีคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเพิ่มคะแนนในส่วนข้อสอบที่มีความบกพร่องเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีได้เข้ารับการทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งในการคัดเลือกข้าราชการตำรวจผู้มีวุฒิปริญญาตรีเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรต่อไป เป็นคำขอที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อพิพาทในคดี และภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้แล้ว อ.ก.ตร. เกี่ยวกับการร้องทุกข์ ทำการแทนคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ได้มีมติให้กองบัญชาการศึกษาเพิ่มคะแนนให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการคัดเลือกด้วยวิธีการสอบต่อไป แต่กองบัญชาการศึกษาเห็นว่าข้อสอบดังกล่าวไม่มีข้อบกพร่อง จึงได้ยื่นเรื่องขอให้ อ.ก.ตร. เกี่ยวกับการร้องทุกข์พิจารณาทบทวนมติดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง ซึ่ง อ.ก.ตร. เกี่ยวกับการร้องทุกข์ได้มีมติไม่พิจารณาทบทวน กรณีจึงเห็นได้ว่าการที่กองบัญชาการศึกษาซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยไม่ดำเนินการตามหน้าที่ตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าว ย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีอยู่ตลอดเวลาตราบเท่าที่ยังมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กรณีจึงถือว่ามีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามผู้ฟ้องคดีมีคำขอมาใช้ได้การให้กองบัญชาการศึกษาเพิ่มคะแนนสอบให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้เข้ารับการคัดเลือกตามกระบวนการขั้นตอนของการคัดเลือกต่อไป มาตรการดังกล่าวก็หาได้เป็นปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใดไม่ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สั่งการให้กองบัญชาการศึกษาเพิ่มคะแนนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และให้ถือปฏิบัติต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีในอันที่จะได้รับบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรตามระเบียบและวิธีการในการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรดังเช่นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้สอบคัดเลือกได้ในคราวเดียวกับผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง ชอบแล้ว ทั้งนี้ตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๗๕ และข้อ ๗๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และมาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๒๕๕ (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๐/๒๕๕๖)

คำขอให้ระงับการก่อสร้างโครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้าไว้ก่อนจนกว่าจะดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย

กรณีฟ้องว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ได้จัดทำโครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้าข้ามทะเลสาบสงขลา โดยยังมีได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และมีได้จัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ตลอดจนมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณา อีกทั้ง ยังไม่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่าก่อนที่จะเริ่มดำเนินการประมูลการก่อสร้างโครงการดังกล่าว ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ระงับการก่อสร้างโครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้าจังหวัดสงขลาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้ก่อนจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องถูกต้องครบถ้วน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองรับว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งเป็นหนังสือให้ชะลอและทบทวนการดำเนินการก่อสร้างโครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้าไว้ก่อน จนกว่าจะได้ผลสรุปในการดำเนินการได้รับอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำจากจังหวัดสงขลาและกรมเจ้าท่า และความชัดเจนต่อที่ตั้งสถานีหัวเขาแดงแห่งใหม่ และสิ่งก่อสร้างอันเป็นส่วนประกอบอื่นที่เกี่ยวข้องต่อกรณีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและในโอกาสต่อไป กรณีนี้จึงฟังได้ว่าการดำเนินการตามโครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้า จังหวัดสงขลา ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง มีปัญหาความชอบด้วยกฎหมาย คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีมูล หากให้มีการดำเนินการตามโครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้า จังหวัดสงขลา ต่อไป และผลการพิจารณาในเวลาต่อมาปรากฏว่าการดำเนินการตามโครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้า จังหวัดสงขลาของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็จะทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยเฉพาะความเสียหายที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเป็นความเสียหายที่ไม่อาจแก้ไขเยียวยาได้โดยง่าย หรือไม่สามารคว่าเป็นมูลค่าของความเสียหายได้ ซึ่งสมควรที่จะระมัดระวังหรือป้องกันล่วงหน้าเพื่อมิให้เกิดปัญหาดังกล่าว ประกอบกับการรื้อถอนอาคารตามโครงการดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมากกว่าความเสียหายที่ศาลจะมีคำสั่งให้ระงับการดำเนินการตามโครงการนี้ไว้ก่อน กรณีจึงมีเหตุเพียงพอที่ศาลปกครองจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง การมีคำสั่งตามคำขอดังกล่าวมิได้ก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และข้อ ๗๕ และข้อ ๗๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ประกอบกับ

มาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๒๕๕ (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๕๑/๒๕๕๖)

คำขอให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งที่อนุมติให้จ่ายขาดเงินสะสม เพื่อจัดซื้อรถบรรทุกกระบะผลิตน้ำบริโภคเคลื่อนที่

คดีนี้มีมูลเหตุมาจากการที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ได้ดำเนินการจัดซื้อรถบรรทุกกระบะผลิตน้ำบริโภคเคลื่อนที่ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูที่เก็บรักษาไว้ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยไม่ได้ขออนุมัติต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดหนองบัวลำภูไม่มีภัยแล้งหรือมีกรณีที่ต้องจัดซื้อรถดังกล่าวเป็นการฉุกเฉิน จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีการประชุมสภาที่มีผู้ติดขออนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมกรณีจัดซื้อรถบรรทุกดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างไรก็ตาม ทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำสั่งชะลอหรือระงับการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่อนุมติให้จ่ายขาดเงินสะสมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูเพื่อจัดซื้อรถบรรทุกกระบะผลิตน้ำบริโภคเคลื่อนที่ไว้เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษา แม้ศาลปกครองชั้นต้นจะมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชะลอการเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อรถบรรทุกกระบะผลิตน้ำบริโภคเคลื่อนที่ไว้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น แต่ตามเนื้อหาแล้วคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวเป็นคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองตามข้อ ๖๙ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาดีปกครองฯ โดยที่อำนาจของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินที่มีสาธารณภัยเกิดขึ้นได้ตามความจำเป็นในขณะนั้น จะต้องได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่นนั้น ๆ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมเพื่อจัดซื้อรถบรรทุกกระบะผลิตน้ำบริโภคเคลื่อนที่ โดยไม่ได้รับอนุมัติจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู จึงน่าจะไม่เป็นไปตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดจึงเป็นคำสั่งที่น่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อปรากฏว่าขณะยื่นฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีการทำสัญญาซื้อขายกับผู้มีส่วนได้เสีย และผู้มีส่วนได้เสียได้ส่งมอบรถบรรทุกดังกล่าวแล้วและอยู่ระหว่างการตรวจรับของคณะกรรมการตรวจรับรถ เมื่อคณะกรรมการตรวจรับได้ตรวจรับรถบรรทุกดังกล่าวเสร็จ หากให้คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่อนุมติให้มีการจ่ายขาดเงินสะสมที่พิพาทดังกล่าวมีผลบังคับระหว่างการพิจารณาคดีก็จะมีผลเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายหรือผู้มีส่วนได้เสียต่อไป แม้ต่อมาภายหลังศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอน

คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่อนุมัติให้มีการจ่ายขาดเงินสะสมที่พิพาทดังกล่าวก็เป็นการยากที่จะติดตามเอาคืนและเยียวยาในภายหลัง อีกทั้ง การชะลอหรือระงับการบังคับตามผลของคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวในระหว่างพิจารณาคดีก็ไม่นับอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะ เนื่องจากขณะนี้สถานการณ์ภัยแล้งในจังหวัดหนองบัวลำภูได้ผ่านพ้นไปแล้ว กรณีจึงมีเหตุสมควรที่ศาลจะมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่อนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมที่พิพาทดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐/๒๕๕๗)

คำขอให้ระงับการก่อสร้างหอพักที่ไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีเห็นได้ว่าการก่อสร้างอาคารที่จะทำเป็นหอพักที่พิพาทไม่เป็นไปตามแบบแปลนที่ได้รับอนุญาต มีการปรับเปลี่ยนแนวเสาและคานของอาคารทุกชั้นใหม่เพื่อให้รองรับน้ำหนักวัสดุก่อสร้างในการแบ่งซอยห้องพัก ซึ่งอาจมีปัญหาคความมั่นคงแข็งแรงของตัวอาคารที่จะกระทบต่อผู้ที่อยู่อาศัยและผู้ที่อยู่ข้างเคียงอาคารที่พิพาท อีกทั้ง การก่อสร้างและแบ่งซอยห้องพักในตัวอาคารใหม่ให้แตกต่างไปจากที่ได้รับอนุญาต ส่อไปในทางจะใช้เป็นอาคารที่พักรวมในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้จัดสรรที่ดินตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งอาจต้องห้ามมิให้ใช้อาคารสำหรับพักอาศัยนำไปประกอบการพาณิชย์หรือการอื่นใดให้ผิดไปจากผังโครงการตามที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการจัดสรรที่ดินได้ คดีจึงมีมูลและเหตุผลเพียงพอที่ศาลจะกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา และการกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองครั้งนี้ไม่นับอุปสรรคต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหลักหก (ผู้ถูกฟ้องคดี) ประกอบกับความเดือดร้อนเสียหายของผู้ร้องสอดซึ่งเป็นเจ้าของอาคารที่พิพาทที่ต้องระงับการก่อสร้างอาคารพิพาทไว้ชั่วคราว ทำให้บุตรชายและบุตรสาวต้องเสียค่าเช่าที่พักอาศัยรายเดือน และโครงสร้างอาคารพิพาทบางส่วนอาจได้รับความเสียหาย นั้น เป็นความเสียหายที่น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ การอนุญาตให้ผู้ร้องสอดดำเนินการก่อสร้างอาคารพิพาทให้เป็นที่พักอาศัยรวม โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างจากผู้ถูกฟ้องคดีแต่อย่างใด กรณีจึงมีเหตุเพียงพอที่จะกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ตามนัยมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๗๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และมาตรา ๒๕๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๙/๒๕๕๗)

คำขอให้เปิดทางเข้าออกโดยผ่านเขตทางพิเศษ

เมื่อที่ดินที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (ผู้ถูกฟ้องคดี) ปิดกั้น เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีเข้าเป็นที่ดินที่ขวางกั้นระหว่างถนนประดิษฐ์มนูธรรมและที่ดินของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเวนคืนมาจากที่ดินแปลงเดียวกัน โดยระบุว่าเป็นทางเท้า ทางจักรยาน ที่ดินดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นทางเท้า ไหล่ทางของถนนประดิษฐ์มนูธรรม มิใช่ทางเท้าหรือไหล่ทางของทางพิเศษแต่ประการใด แม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะอ้างว่าเป็นแนวเขตทางพิเศษก็ตาม อีกทั้ง การเวนคืนนั้นจะต้องเวนคืนที่ดินเท่าที่จำเป็นเพื่อกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค หรือสาธารณประโยชน์ หากมีอำนาจเวนคืนที่ดินโดยมีลักษณะเป็นแนวตะเข็บที่ดินเพื่อให้เข้าแต่อย่างใด ดังนั้น คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีมูล และเมื่อที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๓๙๘๗ ของผู้ฟ้องคดีไม่มีทางเข้า-ออกทางสาธารณประโยชน์ กรณีจึงมีเหตุผลเพียงพอที่จะนำมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ก่อนการพิพาทมาใช้ได้ ประกอบกับเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า กรณีของผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการพิจารณาเปิดทางเข้า-ออกผ่านเขตทางพิเศษสู่ถนนประดิษฐ์มนูธรรม จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไป อีกทั้ง หากศาลมีคำสั่งให้เปิดทางพิพาทตามคำร้องขอคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวของผู้ฟ้องคดีแล้ว และภายหลังศาลได้พิจารณาและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจเก็บค่าเช่าได้โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือมีเหตุอันสมควรเก็บค่าเช่าจากผู้ฟ้องคดีได้โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ฟ้องคดีตกลงยินยอมจ่ายค่าเช่าย้อนหลังให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหมดตามจำนวนค่าเช่าที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดตามช่วงระยะเวลาที่ศาลได้มีคำสั่งให้คุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว จนถึงเวลาที่ศาลได้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวนั้นเสีย และหากศาลกำหนดวิธีการชั่วคราวโดยสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีเปิดทางพิพาทเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีและบริวารสามารถเข้าออกที่ดินของผู้ฟ้องคดีได้ จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาในคดีนี้ถึงที่สุด นั้น หากศาลจะมีคำสั่งดังกล่าวก็ไม่ใช่เป็นการเสียหายหรือเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของผู้ถูกฟ้องคดี แต่ผู้ฟ้องคดีก็ต้องเสียค่าเช่าให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีตามที่กำหนดในระหว่างนั้นด้วย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๙/๒๕๕๗)

(๒) กรณีขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอ
ในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา
ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๖.๓ การอุทธรณ์คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา (ข้อ ๗๓ และข้อ ๗๖)

(๑) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ต้องห้ามอุทธรณ์

ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนิติกร กรมสรรพากร ฟ้องขอให้เพิกถอนประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านข้อเขียนเพื่อเข้ารับการสัมภาษณ์เพื่อแต่งตั้งเป็นนิติกรชำนาญการพิเศษ และมีคำขอให้กำหนดมาตรการและวิธีการคุ้มครองชั่วคราวให้ระงับการบรรจุแต่งตั้งผู้สอบได้ไว้ก่อน ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา คำสั่งดังกล่าวยอมเป็นที่สุดตามข้อ ๗๖ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ การที่ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกและอ้างว่าเป็นผู้เข้าสอบในครั้งนี้อย่างแท้จริง จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำขอดังกล่าว จึงเป็นการไม่ชอบด้วยข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบเดียวกัน คำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นของผู้อุทธรณ์จึงเป็นคำร้องอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๓๔/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่สั่งให้ทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นจากอุทยานแห่งชาติทับลานไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดี คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ยกคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นที่สุด ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดตามข้อ ๗๓ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๒๑/๒๕๕๕)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งยกคำขอดังกล่าว ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากคำสั่งยกคำขอดังกล่าวเป็นที่สุด ซึ่งต้องห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่ง ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า โดยที่คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ยกคำขอของผู้ฟ้องคดีที่มีคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดีนั้นเป็นที่สุดแล้วตามข้อ ๗๖ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ยกคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำร้องอุทธรณ์

ที่ต้องห้ามตามกฎหมายตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๒๔๑/๒๕๕๖)

กรณีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาล กำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาแล้ว เห็นว่า ไม่สมควรมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่ง ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน และยังไม่มีความเสียหายเพียงพอที่ศาลจะกำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ก่อนการพิพากษา จึงมีคำสั่งไม่รับคำขอให้กำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดี ไว้พิจารณา ดังนั้น คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวย่อมเป็นที่ยุติตามข้อ ๗๐ ประกอบกับ ข้อ ๗๖ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้อง อุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำขอให้ศาลกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวจึงเป็นการไม่ชอบ ตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบดังกล่าว เมื่อคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว ของผู้ฟ้องคดีเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีอำนาจสั่งไม่รับ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๖๕/๒๕๕๖)

ผู้มีส่วนได้เสียตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๖ วรรคสาม แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียจากกรณีที่ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการ หรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาเท่านั้น เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดี ได้มีคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการชั่วคราว ก่อนการพิพากษา ซึ่งศาลได้มีคำสั่งยกคำขอดังกล่าวแล้ว ดังนั้น คำสั่งศาลไม่รับหรือยกคำขอ ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นที่ยุติ ตามข้อ ๗๖ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว การที่ผู้ร้องได้มีคำร้อง อุทธรณ์คำสั่งยกคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการชั่วคราว จึงเป็นการไม่ชอบด้วยข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบเดียวกัน คำร้องอุทธรณ์ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นของผู้ร้อง จึงเป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๖๓/๒๕๕๖)

คำร้องของผู้ฟ้องคดีที่ขออุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตาม คำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นที่ยุติ เป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้าม ตามข้อ ๑๐๔ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่ง ไม่รับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว เห็นว่า โดยที่คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง

ของผู้ฟ้องคดีทั้งสาม เป็นที่สุดแล้วตามข้อ ๗๐ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงเป็นการไม่ชอบตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบเดียวกัน (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ คส.๓๖/๒๕๕๖**)

ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้นายกรัฐมนตรี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ยุติคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้กำลัง ขัดขวางและผลักดันผู้ฟ้องคดีออกจากบริเวณบ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับข้อเรียกร้องของผู้ฟ้องคดีในการขอให้ประเทศไทยไม่ยอมรับอำนาจของศาลยุติธรรม ระหว่างประเทศไว้พิจารณา และให้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดี ได้มีคำร้องขอให้ศาลไต่สวนฉุกเฉินเพื่อกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ ให้ผู้ฟ้องคดีเป็นการชั่วคราว ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่ายังไม่ปรากฏว่า มีความรีบด่วนที่ศาลจะพิจารณาไต่สวนฉุกเฉิน จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องขอให้ไต่สวนฉุกเฉินดังกล่าว โดยศาลจะพิจารณาคำฟ้องและคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นการชั่วคราวต่อไป คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว มาตรา ๒๖๗ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประกอบกับข้อ ๗๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ กำหนดให้เป็นที่สุด จึงเป็นคำสั่งที่ต้องห้ามอุทธรณ์ ต่อศาลปกครองสูงสุด การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว จึงเป็นคำร้อง อุทธรณ์คำสั่งที่ต้องห้ามตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบเดียวกัน (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๓๕/๒๕๕๗**)

เมื่อคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนด มาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นที่สุดตามข้อ ๗๖ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำขอให้ศาลมีคำสั่ง กำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ต้องห้ามตามกฎหมาย ตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบ ดังกล่าว (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๕/๒๕๕๗**)

การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา และ ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้กรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) และสำนักงาน เขตบางกะปิ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ดำเนินการตรวจสอบควบคุมการก่อสร้างอาคารของบริษัท พ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔) และให้มีคำสั่งเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาเรื่องละอองฝุ่น เสียงดังจากการก่อสร้าง และให้ปฏิบัติตามเวลาที่ระเบียบกฎหมายกำหนดและปฏิบัติให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเคร่งครัด

และให้รายงานผลการดำเนินงานให้ศาลทราบทุก ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งศาล ซึ่งคำขอ บรรเทาทุกข์ชั่วคราวของผู้ฟ้องคดีมิได้ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ ดำเนินการดังกล่าว แต่ขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทำการก่อสร้างในโครงการพหลมคอนโด และห้าม การก่อสร้างห้องเครื่องและห้องเก็บขยะ แม้ในคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นจะไม่ปรากฏว่า ศาลปกครองชั้นต้นสั่งไม่รับหรือยกคำร้องของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้ แต่เมื่อพิจารณาจาก คำวินิจฉัยและคำสั่งที่ไม่ปรากฏว่าได้มีคำขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาในประเด็นนี้ เห็นได้ว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นมีผลเป็นการยกคำร้องของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้ เมื่อผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นในประเด็นดังกล่าวซึ่งคำสั่งยกคำขอดังกล่าว เป็นที่สอดคล้องตามข้อ ๗๖ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ คำร้อง ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำร้องอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ เดียวกัน จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๒๙/๒๕๕๖)

(๒) หากไม่มีคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นจะต้องพิจารณาต่อไปแล้ว ก็ไม่มีประโยชน์ที่ศาลปกครองสูงสุดจะพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งเกี่ยวกับคำขอ บรรเทาทุกข์ชั่วคราวต่อไป

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ (คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เดิม) (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และบริษัท ท. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น โดยมีคำขอให้ ศาลปกครองสูงสุดยกคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นในส่วนที่กำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ระงับการกำหนดมาตรการบังคับทางปกครอง ตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือจนกว่า ศาลจะมีคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น เมื่อศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำ ที่ ๑๐๓๓/๒๕๕๓ เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำชี้แจงต่อศาลปกครองสูงสุดว่า ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษา ในคดีดังกล่าวให้ยกฟ้อง และให้คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ ชั่วคราวสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ดังนั้น คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่ง กำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยให้ระงับ การกำหนดมาตรการบังคับทางปกครองตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น อันเป็นมูลเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งสองยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว

ก่อนการพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นในคดีนี้จึงหมดสิ้นไป กรณีจึงไม่มีเหตุที่ศาลปกครองสูงสุดจะพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต่อไป **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๒/๒๕๕๖)**

ผู้ฟ้องคดีได้มีคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า หากศาลมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองระงับการอนุญาตให้ผู้ร้องสอดประกอบกิจการโรงงานดังกล่าวตามคำขอของผู้ฟ้องคดี จะทำให้ผู้ร้องสอดได้รับความเสียหายเป็นอย่างยิ่ง จึงไม่อาจนำมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองตามที่ผู้ฟ้องคดีขอมาใช้ได้ แต่เพื่อบรรเทาหรือแก้ไขความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดีก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาและไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง จึงมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ควบคุมตรวจสอบการประกอบกิจการโรงงานของผู้ร้องสอดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานโดยเคร่งครัด ให้ผู้ร้องสอดหาวิธีลดความรุนแรงของเสียงและกลิ่นอันเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อผู้ฟ้องคดี หากไม่อาจดำเนินการได้ ต้องสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงานทันที และให้องค์การบริหารส่วนตำบลอ่างหิน (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบการดำเนินกิจการโรงงานของผู้ร้องสอดและความเดือดร้อนรำคาญของผู้ฟ้องคดี โดยใช้อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเคร่งครัด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่กำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีถอนคำฟ้องและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ดังนั้น การพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาอีกต่อไป จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๗/๒๕๕๖)**

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์ ต่อมา ในระหว่างการพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดี ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๕๓๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นภายในระยะเวลาตามข้อ ๔๗/๑ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ คดีจึงเป็นอันถึงที่สุดตามนัยมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่กำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่

ผู้ฟ้องคดีอันเป็นมูลเหตุแห่งคดีที่ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นในคดีนี้ จึงหมดสิ้นไป กรณีจึงไม่มีเหตุที่ศาลปกครองสูงสุดจะพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ถูกฟ้องคดีอีกต่อไป จึงมีคำสั่งจำหน่ายคำร้องอุทธรณ์คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ถูกฟ้องคดีออกจากสารบบความ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๗/๒๕๕๖)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่กำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาในระหว่างการพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งนี้ของศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาและมีคำพิพากษาในคดีดังกล่าวแล้ว โดยพิพากษายกฟ้องและให้คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาที่ศาลได้สั่งไว้ระหว่างการพิจารณาลิ้นผลไป ดังนั้น กรณีจึงไม่เป็นประโยชน์ที่ศาลปกครองสูงสุดจะพิจารณาคำร้องคดีนี้ต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๑/๒๕๕๖)

ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ซึ่งในวันเดียวกันนั้น ศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาและมีคำพิพากษาคดีนี้ตามคดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๑๔/๒๕๕๖ ซึ่งคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวได้กำหนดให้คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษามีผลบังคับต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ไม่มีผู้ใดอุทธรณ์ภายในระยะเวลาดังกล่าว คดีจึงถึงที่สุดตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นจึงสิ้นผลไปนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ดังนั้น กรณีจึงไม่เป็นประโยชน์ที่ศาลปกครองสูงสุดจะพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาต่อไป จึงมีคำสั่งจำหน่ายคำร้องนี้ออกจากสารบบความ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓/๒๕๕๗)

๒.๖.๔ การขอให้ระงับคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครองของศาลปกครองชั้นต้นไว้เป็นการชั่วคราว (ข้อ ๗๓ วรรคหนึ่ง)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๖.๕ คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษากรณีอื่น ๆ

กรณีที่เหตุแห่งการฟ้องคดีระงับสิ้นไปแล้ว

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เนื่องจากเหตุแห่งการฟ้องคดีหมดสิ้นไป ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น คดีจึงเป็นอันถึงที่สุด ดังนั้น คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่ง เรื่อง ลงโทษนักศึกษาทุจริตเฉพาะรายของผู้ฟ้องคดีไว้เป็นการชั่วคราวในคดีนี้จึงหมดสิ้นไป จึงไม่มีเหตุที่ศาลปกครองสูงสุดจะพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีอีกต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๘๕/๒๕๕๖)

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างการพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของศาลปกครองสูงสุด คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีถอนฟ้องคดีและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความแล้ว ดังนั้น การพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งเกี่ยวกับคำขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาจึงไม่มีประโยชน์ที่จะดำเนินการพิจารณาต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๘/๒๕๕๖)

กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งแก้คำสั่งคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของศาลปกครองชั้นต้นบางส่วน

เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนกลอย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีมติให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีได้ให้ออกให้ผู้ฟ้องคดีอภิปรายจนหมดข้อสงสัย และรวบรวมมติถอดถอนผู้ฟ้องคดี ดังนั้น การพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีความน่าสงสัยเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับรายงานการประชุมฉบับที่กล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีปลอมแปลง คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ลงลายมือชื่อไว้แล้วแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ได้รับรองรายงานการประชุม ดังนั้น ข้อเท็จจริงจึงเป็นที่สงสัยว่า ผู้ฟ้องคดีปลอมแปลงรายงานการประชุมดังกล่าว หรือไม่ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อาศัยเหตุดังกล่าวมาพิจารณาว่า ผู้ฟ้องคดีมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นมติที่น่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการที่มาตรา ๔๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติให้อายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง ซึ่งหากศาลไม่มีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อนมีคำพิพากษา แม้ต่อมาศาลจะวินิจฉัยเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีก็มีอายุย้อนกลับไปปฏิบัติหน้าที่

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนมาโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นความเสียหายที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง อีกทั้ง เมื่อผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง หากผู้ฟ้องคดีปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และนายอำเภอพิบูลย์รักษ์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ก็ย่อมมีอำนาจพิจารณาพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดี และมีอำนาจออกคำสั่งไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐ ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่นนั้น จึงชอบด้วยข้อ ๗๒ วรรคสาม แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แล้ว สำหรับการที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่แต่งตั้งนาย อ. ให้ดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น นั้น เห็นว่า ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นแล้วผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ แต่งตั้งนาย อ. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ กรณีจึงเห็นได้ว่าคำสั่งที่เป็นเหตุให้ศาลปกครองชั้นต้นทุเลาการบังคับนั้น ยังมีผลอยู่ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น แม้ศาลปกครองชั้นต้นจะมีอำนาจสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีได้เมื่อมีเหตุสมควร แต่คำสั่งอันเป็นมูลพิพาทต้องมีอยู่ก่อนการนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ประกอบกับการที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการประชุมสมัยวิสามัญ สมัยที่ ๒/๒๕๕๕ ที่มีมติให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ย่อมมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดียังคงดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และไม่มีเหตุทำให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ แต่งตั้งนาย อ. ดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ตาม คำสั่งดังกล่าวก็มิอาจมีผลใช้บังคับ ซึ่งคำสั่งทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ของศาลปกครองชั้นต้น ย่อมมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีมติอันมีผลทำให้มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลระงับหรือระงับไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ดังนั้น ศาลจึงไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่แต่งตั้งนาย อ. ให้ดำรงตำแหน่ง

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีคำสั่งแก้คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเฉพาะที่สั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ นอกจากที่แก้ ให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๐/๒๕๕๖)

๒.๗ การร้องสอด การรวมคดี การแยกคดี การโอนคดี และการถอนคำฟ้อง

๒.๗.๑ การร้องสอด (ข้อ ๗๘)

๑) กรณีศาลเรียกเข้ามาเอง

ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนมติของคณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทาน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ จังหวัดลำปาง (ผู้ถูกฟ้องคดี) เฉพาะในส่วนที่ไม่อนุมัติจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเขตชลประทานให้ผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายชื่อผู้ฟ้องคดีว่าเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามหลักเกณฑ์ของมติคณะรัฐมนตรีฯ หรือไม่ รวมทั้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทน เห็นว่า โดยที่กรมชลประทานเป็นหน่วยงานทางปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับค่าทดแทนในคดีนี้ ศาลปกครองชั้นต้นชอบที่จะมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องโดยกำหนดตัวผู้ถูกฟ้องคดีเพิ่มหรือมีคำสั่งเรียกกรมชลประทานเข้ามาเป็นผู้ถูกฟ้องคดีด้วยตามข้อ ๗๘ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ประกอบกับมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๓) (ข) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๗-๕๙๑/๒๕๕๕)

๒) กรณีบุคคลภายนอกยื่นคำร้องสอด

(๑) คำร้องสอดต้องยื่นในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น

เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. มิได้เข้าเป็นคู่กรณีด้วยการร้องสอดก่อนศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษา และศาลปกครองชั้นต้นก็ได้เรียกเข้ามาในคดีด้วยห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. จึงไม่มีฐานะเป็นผู้ร้องสอดที่จะมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น และไม่อาจร้องสอดเข้ามาในชั้นอุทธรณ์ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖๗/๒๕๕๗)

(๒) ต้องเป็นการร้องสอดเพื่อยังให้ได้รับความรับรอง คຸ້ມครอง หรือบังคับตามสิทธิของตนที่มีอยู่ หรือผู้ร้องสอดต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมายในผลแห่งคดี

ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งไม่อนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อสำรวจและทำเหมืองแร่ทองคำเนื่องจากไม่ชำระค่าตอบแทนการใช้ที่ดิน ผู้ร้องยื่นคำร้องสอดขอเข้ามาเป็นคู่กรณีฝ่ายที่สามโดยอ้างว่าการให้ประทานบัตรแก่ผู้ฟ้องคดีเข้าสำรวจและทำเหมืองแร่ทองคำในพื้นที่ที่อยู่ในบริเวณที่ผู้ร้องสอดมีภูมิลำเนาพักอาศัยและประกอบอาชีพเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เห็นว่า กรณีเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งทางปกครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และไม่ว่าผลแห่งคำพิพากษาในคดีนี้จะไปในทางหนึ่งทางใด ย่อมมีผลผูกพันเฉพาะคู่กรณี มิได้มีผลกระทบหรือโต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ร้องสอดแต่อย่างใด ผู้ร้องสอดจึงมิใช่ผู้ที่จะถูกระทบหรือถูกบังคับจากผลแห่งคำพิพากษาโดยตรง กรณีจึงไม่มีเหตุที่ผู้ร้องสอดจะต้องเข้ามาในคดีเพื่อให้ศาลรับรอง คຸ້ມครอง หรือบังคับตามสิทธิของตนที่มีอยู่ตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประกอบกับข้อ ๗๘ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๕๘/๒๕๕๕)

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ผู้ร้อง) ได้มีมติชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งต่อมา นายกรัฐมนตรี (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้มีคำสั่งปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) พิจารณาแล้วมีมติว่าอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังขึ้นและให้สั่งยกโทษแก่ผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ดำเนินการยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีให้เป็นไปตามมติดังกล่าว อันเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ดังนั้น ประเด็นแห่งคดีนี้ที่ศาลจะต้องวินิจฉัยจึงมีเพียงว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้วินิจฉัยสั่งการใด ๆ นั้น เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรหรือไม่ จึงไม่มีประเด็นที่ศาลจะต้องวินิจฉัยถึงความชอบหรือมิชอบด้วยกฎหมายของมติ ก.ตร. ดังกล่าวแต่อย่างใด และในการพิพาทคดีประเภทนี้ หากข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ละเลยหรือล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลก็ต้องพิพากษายกฟ้อง แต่หากข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยหรือล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลก็ต้องพิพากษาว่าผู้ถูกฟ้องคดีละเลยหรือล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ และกำหนดค่าบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนด ดังนั้น ผลแห่งคำพิพากษาคดีนี้จึงมิได้กระทบสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ร้อง ผู้ร้องจึงมิใช่เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือได้รับผลกระทบจากผลแห่งคดี และไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นใด

ที่ศาลจะอนุญาตให้ผู้ร้องเข้ามาในคดี ตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประกอบข้อ ๗๘ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๗/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีระงับการต่อเติมตัดแปลงอาคาร ห้ามมิให้ใช้หรือเข้าไปในส่วนใด ๆ ของอาคารและให้ไปดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตตัดแปลงอาคาร แม้ผู้ร้องจะเป็นผู้ที่ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนเกี่ยวกับการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือการต่อเติมอาคารดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งดังกล่าว ตลอดจนร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตบางกอกน้อย ที่กระทำการข้างต้นโดยทุจริตไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติให้ดำเนินการทางวินัยและทางอาญากับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องก็ตาม แต่การใช้อำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการออกคำสั่งที่พิพาทในคดีนี้ก็เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะออกคำสั่งให้ผู้ใดที่กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ดำเนินการให้ถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวได้ อีกทั้ง คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็มีผลบังคับกับผู้ฟ้องคดีให้ต้องปฏิบัติตาม มิได้มีผลกระทบต่อผู้ร้องโดยตรง และแม้ว่าหากผู้ฟ้องคดีต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะเป็นการสมประโยชน์แก่ผู้ร้องก็ไม่อาจถือว่าผู้ร้องจะได้รับความรับรอง ค้ำครอง หรือบังคับตามสิทธิของตนที่มีอยู่แต่อย่างใด ทั้งนี้ เนื่องจากประเด็นพิพาทในคดีนี้ คือ คำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนการก่อสร้าง ดัดแปลง ต่อเติม ฯลฯ อาคารของผู้ฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งจากข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องยกขึ้นเป็นข้อโต้แย้งตามคำร้องมีอาจถือได้ว่าผู้ร้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาข้อกฎหมายแห่งคดีที่ศาลจะต้องวินิจฉัยข้อพิพาทระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามมิได้มีผลเป็นการโต้แย้งหรือกระทบสิทธิใด ๆ ของผู้ร้อง จึงไม่มีเหตุอันควรและไม่มีความจำเป็นที่จะอนุญาตให้ผู้ร้องเข้ามาในคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๙/๒๕๕๖)

ผู้ฟ้องคดียื่นคำขออนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่นำเรื่องขออนุญาตของผู้ฟ้องคดีเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองนำเรื่องเกี่ยวกับการขออนุญาตของผู้ฟ้องคดีเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เห็นว่า ผู้ร้องสอดเป็นเพียงแกนนำชาวกระบี่ไร้ที่ทำกินที่อาจจะได้สิทธิทำประโยชน์ในที่ดินหากทางราชการมีโครงการนำที่ดินพิพาทดังกล่าวมาจัดระเบียบเพื่ออนุญาตให้ประชาชนในพื้นที่เข้าทำประโยชน์ต่อไป ประกอบกับข้อเท็จจริงยังไม่ปรากฏว่าทางราชการได้มีการดำเนินการเพื่ออนุญาตให้ผู้มีคุณสมบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทดังกล่าวแต่ประการใด ผู้ร้องสอดจะมีสิทธิ

เข้าไปทำประโยชน์ในพื้นที่พิพาทได้ต่อเมื่อมีการดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ของทางราชการ ผู้ร้องสอดยังไม่สิทธิใด ๆ ในพื้นที่พิพาทแต่อย่างใด ผู้ร้องสอดจึงไม่ใช่ผู้ที่ถูกระทบหรือถูกบังคับโดยคำพิพากษาในคดีนี้โดยตรง อันทำให้ผู้ร้องสอดเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมายในผลแห่งคดีนี้หรือมีกรณีเป็นการจำเป็นเพื่อยังให้ได้รับความรับรอง คຸ້ມครอง หรือบังคับตามสิทธิที่มีอยู่ อันจะเป็นเหตุให้ผู้ร้องสอดต้องเข้ามาเป็นคู่กรณีในคดีนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๘/๒๕๕๗)

ผู้ร้องสอดอ้างว่าตนเป็นคณะกรรมการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในจังหวัดสมุทรสาคร คณะทำงานยุทธศาสตร์จังหวัดสมุทรสาคร คณะยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดสมุทรสาครสมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเสนองบประมาณตามโครงการพิพาทจนได้รับงบประมาณมาดำเนินการ และผู้ร้องสอดเป็นผู้ทำหนังสือร้องทุกข์ กล่าวโทษ ไปยังนาย จ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เพื่อให้มีการแก้ไขร่างขอบเขตของงาน (TOR) จนกระทั่งมีการแก้ไขร่างขอบเขตของงาน (TOR) และเป็นเหตุให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. (ผู้ฟ้องคดี) นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง และศาลได้มีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครอง โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกระงับการดำเนินการใดอีกต่อไปตามที่มีประกาศประกวดราคาไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น เห็นได้ว่า ตามข้อเท็จจริงและข้อกล่าวอ้างในคำร้องสอดและคำอุทธรณ์ของผู้ร้องสอดไม่ปรากฏว่าผู้ร้องสอดได้รับผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่อันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ร้องสอดจึงไม่ใช่เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยนิตินัย หรือสิทธิของผู้ร้องสอดได้รับความกระทบกระเทือนจากการกระทำของผู้ฟ้องคดีโดยตรง ผู้ร้องสอดจึงไม่มีสิทธิเข้ามาเป็นคู่กรณีในคดีนี้ด้วยการร้องสอดตามข้อ ๗๘ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ประกอบกับมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘๓/๒๕๕๗)

คดีนี้เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องเพิกถอนประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตทดลองการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๕ และข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องที่ ๑ ถึงผู้ร้องที่ ๔ เป็นเพียงผู้อำนวยการสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน ซึ่งเป็นสถานีวิทยุลูกข่ายของผู้ฟ้องคดี ผู้ร้องที่ ๕ เป็นเพียงกรรมการเครือข่ายผู้ฟังและผู้ชมตามระเบียบเครือข่ายผู้ฟังและผู้ชมสถานีวิทยุและโทรทัศน์เสียงธรรมเพื่อประชาชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของเครือข่ายผู้ฟังและผู้ชมสถานีวิทยุและโทรทัศน์เสียงธรรมเพื่อประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๓ และผู้ร้องที่ ๖ ถึงผู้ร้องที่ ๑๓๔ เป็นเพียงตัวแทนกลุ่มผู้ฟังและผู้บริจาคจากทั่วประเทศ ซึ่งล้วนต่างไม่ใช่ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงที่จะเป็นผู้ที่อยู่ในบังคับและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงจากประกาศที่เป็นเหตุ

แห่งการฟ้องคดีเช่นเดียวกับผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตและเป็นผู้มีสิทธิทดลอง ออกอากาศของสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชนทุกแห่งทั่วประเทศ ดังนั้น ไม่ว่าผล แห่งคำพิพากษาในคดีนี้จะไปในทางหนึ่งทางใด ย่อมมีผลผูกพันเฉพาะคู่กรณี มิได้มีผลกระทบ หรือโต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ร้องทั้งหนึ่งร้อยสามสิบสี่คน หรือทำให้ผู้ร้องทั้งหนึ่งร้อยสามสิบสี่คน กลายมาเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมายในผลแห่งคดีนี้แต่อย่างใด ผู้ร้องทั้งหนึ่งร้อยสามสิบสี่คน จึงมิใช่ผู้ที่จะถูกระทบหรือถูกบังคับจากผลแห่งคำพิพากษาโดยตรง เมื่อไม่ปรากฏว่าเป็นการจำเป็น ที่ผู้ร้องทั้งหนึ่งร้อยสามสิบสี่คนต้องเข้ามาเป็นคู่กรณีในคดีนี้ เพื่อยังให้ได้รับความรับรองคุ้มครอง หรือบังคับตามสิทธิของตนที่มีอยู่ และผู้ร้องทั้งหนึ่งร้อยสามสิบสี่คนไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสีย ตามกฎหมายในผลแห่งคดีนี้ตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง ประกอบกับมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และข้อ ๗๘ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำร้องสอด ของผู้ร้องทั้งหนึ่งร้อยสามสิบสี่คนไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๘/๒๕๕๗ และที่ ๔๔๖/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๓) กรณีคู่กรณีมีคำขอ

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการ กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และประธานกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กรณีผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียน ต่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองว่าบริษัท อ. และบริษัท บ. กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้แจ้งผล การดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเท่านั้น ผลแห่งคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าวมิได้มีผลกระทบต่อบริษัท อ. โดยตรง ในชั้นนี้จึงยังไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องเรียกบริษัท อ. มาเป็นผู้ร้องสอดตามคำขอของผู้ฟ้องคดีตามข้อ ๗๘ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ประกอบมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๔/๒๕๕๗)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ฟ้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ไว้พิจารณา และผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่ง ของศาลปกครองชั้นต้นในประเด็นดังกล่าวแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจะขอให้ศาลปกครองสูงสุด หมายเรียกผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ เข้ามาเป็นผู้ร้องสอดโดยยื่นคำขอรวมมา ในคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่รับคำฟ้องบางคำขอของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาไม่ได้ ดังนั้น การที่ ผู้ฟ้องคดีมีคำขอรวมมาในคำร้องอุทธรณ์คำสั่งเพื่อขอให้ศาลหมายเรียกผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔

และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ เข้ามาเป็นผู้ร้องสอด คำขอของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ข้อ ๗๘ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๙/๒๕๕๗)

๔) ผลของการเข้ามาในคดีโดยการร้องสอด

แม้ว่าศาลปกครองชั้นต้นจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้บริษัท อ. เข้ามาในคดี ในฐานะคู่กรณีฝ่ายที่สามตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งก็ตาม แต่ก็ได้มีคำสั่งอนุญาตให้บริษัท อ. เข้ามาในคดีในฐานะผู้ถูกฟ้องคดีร่วมตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้น อนุญาตให้บริษัท อ. เข้ามาในคดีโดยการร้องสอดได้ ซึ่งคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นที่อนุญาตให้บริษัท อ. เข้ามาในคดีโดยการร้องสอดนั้น ถือเป็นคำสั่งระหว่างการพิจารณาของศาล เมื่อระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ มิได้กำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวจึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบเดียวกัน บริษัท อ. จึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวในระหว่างพิจารณาคดีมิได้ แต่จะต้องอุทธรณ์มาพร้อมกับคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดจากศาล เมื่อบริษัท อ. ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองชั้นต้น การดำเนินกระบวนการพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของบริษัท อ. ดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นต้องดำเนินการตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ซึ่งกำหนดให้ตุลาการเจ้าของสำนวน ในศาลปกครองชั้นต้นตรวจคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว และเสนอองค์คณะมีคำสั่งเกี่ยวกับ คำร้องอุทธรณ์นั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นส่งคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของบริษัท อ. ดังกล่าว ให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณา โดยไม่ได้เสนอองค์คณะ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการ ที่ไม่ชอบตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๖๓๔/๒๕๕๕)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา และอนุญาต ให้ผู้ร้องสอดเข้ามาเป็นคู่กรณีฝ่ายที่สามตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง ประกอบข้อ ๗๘ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ กรณีจึงถือว่าผู้ร้องสอดได้เข้ามาเป็นคู่กรณีในคดีแล้ว การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดี ออกจากสารบบความเพราะเหตุผู้ฟ้องคดีทั้งฟ้อง ผู้ร้องสอดจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับคำสั่ง ของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวโดยตรง จึงเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อศาลปกครองสูงสุดตามข้อ ๔๙/๑ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แต่อย่างไรก็ตาม แม้ผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้มีสิทธิในฐานะเป็นผู้ร้องสอด แต่เมื่อปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดี เป็นผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ

โทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ตามประกาศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยเลขาธิการวุฒิสภา (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการคัดเลือกตามมติของคณะกรรมการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ระเบียบของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติโดยวิธีการสรรหา พ.ศ. ๒๕๕๓ และการลงมติคัดเลือกของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้เพิกถอนระเบียบและมติดังกล่าว แต่ผู้ร้องสอดเป็นผู้ได้รับคัดเลือกตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำให้การต่อศาลปกครองชั้นต้นสรุปได้ว่า ระเบียบของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการคัดเลือกที่พิพาทในคดีนั้นชอบด้วยกฎหมายแล้ว เมื่อศาลปกครองชั้นต้นส่งสำเนาคำให้การดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีและผู้ร้องสอดให้โต้แย้งคัดค้านแล้ว ผู้ฟ้องคดีและผู้ร้องสอดมิได้ดำเนินการตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น ทั้งมิได้แจ้งว่าไม่ประสงค์จะโต้แย้งคัดค้านหรือประสงค์จะให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาคดีนี้ต่อไปแต่อย่างใด เห็นได้ว่าเมื่อผู้ร้องสอดไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ ในคดีนี้ต่อคู่กรณีทั้งสองฝ่าย และคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก็ไม่มีเหตุที่จะฟังว่า เป็นการกระทบกระเทือนสิทธิของผู้ร้องสอดที่มีอยู่ในคดีนี้แต่อย่างใด กรณีจึงถือได้ว่าคดีในส่วนของผู้ร้องสอดก็ไม่มีประโยชน์ที่จะพิจารณาต่อไปแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๖/๒๕๕๗)

๒.๗.๒ การรวมคดี (ข้อ ๗๙ วรรคหนึ่ง)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๗.๓ การแยกคดี (ข้อ ๘๐)

ข้อ ๘๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ กำหนดว่า ในคดีที่มีหลายข้อหาและข้อหาหนึ่งข้อหาใดไม่เกี่ยวข้องกับข้อหาอื่น ๆ ถ้าตุลาการเจ้าของสำนวนเห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดี จะเสนอความเห็นต่อองค์คณะ เพื่อเสนออธิบดีศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาสั่งให้แยกคดีดังกล่าวออกเป็นหลายคดี แล้วพิจารณาพิพากษาแต่ละคดีแยกกันไปได้ ซึ่งเป็นกรณีที่ศาลได้รับคำฟ้องในคดีที่มีหลายข้อหาไว้แล้ว และเห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดี จึงพิจารณาสั่งให้แยกคดีดังกล่าวออกเป็นหลายคดีได้ จึงเห็นได้ว่าการแยกคดีเป็นคนละกรณีกับการพิจารณาคำฟ้องเพิ่มเติม (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๙๖/๒๕๕๕)

๒.๗.๔ การโอนคดี (ข้อ ๘๑)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๗.๕ การถอนคำฟ้อง (ข้อ ๘๒)

(๑) การถอนคำฟ้องต้องกระทำภายในเวลาใด ๆ ก่อนศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดี และจะถอนเฉพาะบางข้อหาหรือบางส่วนของข้อหาก็ได้

การที่ผู้ฟ้องคดีจะขอถอนคำฟ้องได้นั้น จะต้องปรากฏว่ามีคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล แต่คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาคดีที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผู้อุทธรณ์คำพิพากษาโดยที่ผู้ฟ้องคดีมิได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำร้องขอถอนคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๖/๒๕๕๕)

การถอนคำฟ้องเป็นสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่จะขอถอนคำฟ้องในเวลาใด ๆ ก่อนศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีได้ เมื่อข้อเท็จจริงคดีนี้ศาลมีความเห็นแล้วว่า มิได้เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หรือการพิจารณาคดีนี้ต่อไปจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม และการถอนคำฟ้องมิได้เกิดจากการสมยอมกันโดยไม่เหมาะสม การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีถอนคำฟ้องนี้และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ จึงชอบแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๖/๒๕๕๖)

คดีนี้ นางสาว ณ. ได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องมูลนิธิศึกษานานาชาติ จำเลยที่ ๑ และนางสาว ป. จำเลยที่ ๒ ต่อศาลแขวงพระนครเหนือในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๓๕๕/๒๕๕๐ ต่อมา คู่ความตกลงกันขอถอนฟ้องคดีที่พิพาทในคดีอาญา รวมทั้งคดีที่ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น คดีหมายเลขดำที่ ๑๖๐๗/๒๕๕๙ (คดีนี้) และศาลแขวงพระนครเหนือได้อนุญาตให้ถอนฟ้องและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ กรณีจึงเป็นการอนุญาตให้คู่ความถอนฟ้องตามข้อตกลงซึ่งถือเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายระงับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่งซึ่งมีอยู่หรือจะมีขึ้นนั้นให้เสร็จไปด้วยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กันและยอมมีผลทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้ยอมสละนั้นระงับสิ้นไป และทำให้แต่ละฝ่ายได้สิทธิตามที่แสดงในสัญญานั้นว่าเป็นของตน คำร้องอันมีลักษณะเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความที่เสนอต่อศาลแขวงพระนครเหนือในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๓๕๕/๒๕๕๐ จึงย่อมมีผลผูกพันเฉพาะคู่ความในคดี ซึ่งในกรณีนี้ได้แก่ นางสาว ณ. โจทก์ มูลนิธิศึกษานานาชาติ จำเลยที่ ๑ และนางสาว ป. จำเลยที่ ๒ และกรณีจะเห็นได้ว่า นางสาว ณ. โจทก์ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๓๕๕/๒๕๕๐ มิใช่ผู้ฟ้องคดีในคดีหมายเลขดำที่ ๑๖๐๗/๒๕๕๙ ของศาลปกครองชั้นต้น (คดีนี้)

โดยผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ ได้แก่ เด็กชาย ณ. ซึ่งเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยตรง จากคำสั่งของโรงเรียนนานาชาติใหม่แห่งประเทศไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ที่ให้พ้นจากสภาพ การเป็นนักเรียน โดยมีนางสาว ณ. ผู้แทนโดยชอบธรรมเป็นผู้ยื่นฟ้องคดีแทน อีกทั้ง คู่ความ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๓๕๕/๒๕๕๐ มิใช่คู่กรณีเดียวกันทั้งหมดกับคดีหมายเลขดำ ที่ ๑๖๐๗/๒๕๔๙ ของศาลปกครองชั้นต้น (คดีนี้) และโดยที่ผู้ฟ้องคดีโดยนางสาว ณ. ผู้แทน โดยชอบธรรมได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือต่อศาลปกครองชั้นต้นในชั้นนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกระบุว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นสภาพการเป็นนักเรียนเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย และเป็นคำสั่งที่สร้างความเสียหายต่อผู้ฟ้องคดีมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ฟ้องคดี ได้รับการเลือกปฏิบัติไม่สามารถเข้าเรียนแบบเด็กทั่วไปได้ จนเกิดภาวะกดดันทางจิตใจ ที่กระทบต่อการศึกษาและสภาพจิตใจของผู้ฟ้องคดีอย่างร้ายแรง โดยผู้ฟ้องคดียังคงประสงค์ จะขอให้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ ผู้ฟ้องคดีพ้นสภาพการเป็นนักเรียน และให้คืนค่าลงทะเบียนแรกเข้ารับการศึกษากับผู้ฟ้องคดี กับให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ดำเนินการกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามอำนาจหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป ซึ่งกรณีย่อมแสดงให้เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะให้ศาลปกครองชั้นต้น พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งตามคำขอดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีต่อไป และโดยที่คดีนี้ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ โดยโต้แย้งว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้ยื่นคำร้องขอถอนคำฟ้องเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น ประกอบกับไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีได้ขอถอนคำฟ้องด้วยวาจาต่อศาลปกครองชั้นต้น ในระหว่างการนั่งพิจารณาคดี และศาลได้บันทึกถ้อยคำและให้ผู้ฟ้องคดีลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน แต่อย่างไรก็ดี กรณีจึงไม่ต้องด้วยข้อ ๘๒ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๐/๒๕๕๗)

เมื่อการขอถอนคำฟ้องเฉพาะข้อหาที่ฟ้องว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลย ต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เกิดจากผู้ฟ้องคดีพอใจ ที่เทศบาลนครนครสวรรค์ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔) และผู้อำนวยการแขวงทางนครสวรรค์ที่ ๑ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖) ให้ถ้อยคำต่อหน้าศาลว่าจะแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำท่วมขังให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งมีได้ เกิดจากการสมยอมกันโดยไม่เหมาะสมจากคู่กรณี และการขอถอนคำฟ้องเฉพาะข้อหาดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่เป็นคดีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หรือคดีที่การพิจารณาต่อไปจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้น มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีถอนคำฟ้องเฉพาะข้อหาที่ฟ้องว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙

วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ นั้น จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๐-๒๗๒/๒๕๕๗)

(๒) แม้ผู้ฟ้องคดีจะได้ยื่นคำร้องขอถอนคำอุทธรณ์ แต่เมื่อศาลปกครองสูงสุดยังไม่ได้มีคำสั่งอนุญาตให้ถอนคำอุทธรณ์ดังกล่าว กรณีจึงถือได้ว่าคดีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณา

คดีนี้แม้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีจะได้ยื่นคำร้องขอถอนคำอุทธรณ์ตามคำร้องที่ ๓๙๘/๒๕๕๕ ซึ่งเป็นคดีอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลปกครองชั้นต้น ก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นใหม่เป็นคดีนี้ก็ตาม แต่เมื่อศาลปกครองสูงสุดยังไม่ได้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีถอนคำอุทธรณ์ดังกล่าวตามข้อ ๘๒ วรรคสี่ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ กรณีจึงถือได้ว่าคดีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๐/๒๕๕๖)

๒.๘ การนั่งพิจารณาคดีและการพิพากษาคดี

๒.๘.๑ การนั่งพิจารณาคดี (ข้อ ๘๓ - ข้อ ๘๗)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๘.๒ การทำคำพิพากษาและคำสั่ง

๑) ข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน (ข้อ ๘๒)

ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยว่ากรณีดังต่อไปนี้เป็นปัญหาอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(๑) ปัญหาเรื่องอำนาจฟ้อง

โดยที่มาตรา ๑๘๗ และมาตรา ๒๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ซึ่งใช้บังคับขณะเกิดเหตุพิพาท) เป็นบทบัญญัติว่าด้วยอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาล ซึ่งเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ดังนั้น ในชั้นพิจารณาตรวจคำฟ้อง ศาลปกครองชั้นต้นย่อมมีอำนาจหยิบยกมาตรา ๑๘๗ และมาตรา ๒๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ววินิจฉัยว่าข้อพิพาทตามคำฟ้องไม่เป็นคดีปกครองที่อยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษา

ของศาลปกครองได้ แม้ผู้ฟ้องคดีจะไม่ได้หยิบยกบทบัญญัติดังกล่าวขึ้นว่ากล่าวไว้ในคำฟ้องก็ตาม (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๓/๒๕๕๗)

(๒) ปัญหาเรื่องการเป็นผู้เสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง

ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบซึ่งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ออกประกาศยกเลิกผลการประมูลจ้างที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แม้ประเด็นนี้จะไม่มีความฝ่ายใดยกขึ้นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด แต่ปัญหาว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว หรือไม่เป็นเรื่องอำนาจฟ้อง ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลปกครองสูงสุดย่อมยกขึ้นวินิจฉัยแล้วพิพากษาได้ตามข้อ ๙๒ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๗๗/๒๕๕๖)

(๓) ปัญหาเรื่องการดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง

เมื่อคำสั่งกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เกี่ยวกับการคัดเลือกและแต่งตั้งข้าราชการ เป็นคำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ แต่ไม่ปรากฏว่าได้ระบุงรณที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้ง และไม่ปรากฏว่ามีการแจ้งกรณีดังกล่าวใหม่ จึงต้องนำบทบัญญัติมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับ ดังนั้น ระยะเวลาสำหรับการร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. มีระยะเวลานั้นกว่าหนึ่งปี จึงต้องขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่รับคำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๓ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบคำสั่งกระทรวงการคลังดังกล่าวอย่างรวดเร็วในวันประกาศ และได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้ว การที่ ก.พ.ค. ได้รับคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องร้องทุกข์ที่ยื่นเมื่อพ้นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง และมีมติไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาจึงไม่ถูกต้อง กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว และแม้ว่าอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวมิได้ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้นตามข้อ ๑๐๑ วรรคสอง

แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แต่ประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นเกี่ยวกับเงื่อนไขการฟ้องคดีซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน จึงยกขึ้นว่ากล่าวในชั้นอุทธรณ์ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๑/๒๕๕๗)

(๔) ปัญหากรณีการฟ้องซ้อน

ปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขในการฟ้องคดีกรณีการฟ้องซ้อนนั้น เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจยกปัญหาดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยแล้วมีคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ตามข้อ ๙๒ ประกอบข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๖๙/๒๕๕๖)

(๕) ปัญหาเกี่ยวกับวิธีพิจารณา

(๕.๑) ปัญหาเกี่ยวกับการแจ้งกำหนดวันอ่านผลแห่งคำพิพากษา

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่มาศาลและศาลปกครองชั้นต้นนัดอ่านผลแห่งคำพิพากษาในวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ แต่ปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้นมิได้ส่งหมายแจ้งกำหนดวันอ่านผลแห่งคำพิพากษาให้พนักงานอัยการผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดีแทนผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองทราบ ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ทราบกำหนดวันอ่านผลแห่งคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จึงเป็นการอ่านผลแห่งคำพิพากษาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่มีได้ปฏิบัติตามมาตรา ๖๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ปัญหาการดำเนินกระบวนการพิจารณาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยแล้วพิพากษาหรือมีคำสั่งได้ ตามข้อ ๙๒ ประกอบข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๖๒/๒๕๕๖)

(๕.๒) ปัญหากรณีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอเข้ามาแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่

ความตาย

การมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอเข้ามาแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่กรณีอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดก็ตาม ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามข้อ ๙๒ ประกอบข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๑๙/๒๕๕๗)

(๖) ปัญหาเรื่องอำนาจในการออกคำสั่งทางปกครอง

การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เป็นขั้นตอนเริ่มต้นของการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บังคับบัญชาในการดำเนินการทางวินัย เพื่อนำไปสู่การลงโทษทางวินัย การที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ ได้กำหนดตำแหน่งของผู้บังคับบัญชาที่จะเป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงไว้โดยเฉพาะ เป็นกรณี que se ปรากฏให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าประสงค์จะกำหนดให้เฉพาะผู้บังคับบัญชาในระดับหรือตำแหน่งที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น เป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันสิทธิของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ถูกลงโทษว่าจะได้รับความเป็นธรรมจากการถูกดำเนินการทางวินัยดังกล่าวโดยไม่ถูกกลั่นแกล้งจากผู้ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ซึ่งทำให้ปัญหาการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการหรือพนักงานของรัฐโดยผู้ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่ศาลปกครองสูงสุดจะยกขึ้นวินิจฉัย แล้วพิพากษาหรือมีคำสั่งไปก็ได้ตามข้อ ๙๒ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๗/๒๕๕๘ และที่ อ.๓๖๐/๒๕๕๘ และที่ อ.๗๗๙/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๒) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย (ข้อ ๙๕)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๙ การเข้าเป็นคู่ความแทนที่คู่ความมรณะ (มาตรา ๕๓)

(๑) ในกรณีที่คู่กรณีฝ่ายหนึ่งถึงแก่ความตายก่อนศาลปกครองพิพากษาคดี ศาลปกครองต้องรอการพิจารณาไปจนกว่าจะมีคำขอเข้าแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตาย หรือจนกว่าจะพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่คู่กรณีผู้นั้นถึงแก่ความตาย

คดีนี้เมื่อผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้ามรดกที่ถึงแก่ความตาย และมีข้อพิพาทอันเกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางทรัพย์สินซึ่งไม่ได้มีลักษณะเป็นการเฉพาะตัวของผู้ฟ้องคดีโดยแท้ โดยผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องต่อศาลและคดียังอยู่ในระหว่างพิจารณา ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ถึงแก่ความตาย ผู้ร้องซึ่งเป็นบุตรของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นทายาทโดยธรรม อีกทั้ง ยังเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ฟ้องคดีตามคำสั่งศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ย่อมมีสิทธิตามกฎหมายที่จะรับมรดกความจากผู้ฟ้องคดีได้ หากผู้ร้องได้มีคำขอเข้ามาแทนที่ผู้ฟ้องคดีผู้ถึงแก่ความตายภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีถึงแก่ความตาย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเข้ามาแทนที่ผู้ฟ้องคดีผู้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๙

มีนาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้ว การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความนั้น จึงเป็นการมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำสั่งตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบดังกล่าว (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๓/๒๕๕๗**)

(๒) กรณีที่คู่กรณีฝ่ายหนึ่งถึงแก่ความตายในขณะที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ของศาลปกครองสูงสุด เมื่อศาลปกครองสูงสุดได้รอการพิจารณาไว้จนพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว ไม่ปรากฏว่ามีบุคคลใดยื่นคำขอเข้ามาแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตาย ศาลปกครองสูงสุดจึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความได้

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรณีศาลได้มีหมายเรียกให้ทายาทของผู้คัดค้านเข้าแทนที่ผู้คัดค้านซึ่งถึงแก่ความตาย ทั้งนี้ ตามคำขอของผู้ร้อง โดยมีผู้รับหมายแจ้งของศาลไว้โดยชอบแล้ว แต่ปรากฏว่าไม่มีทายาท ผู้จัดการมรดก ผู้ปกครองทรัพย์สินมรดก หรือผู้สืบสิทธิของผู้คัดค้านแสดงความประสงค์หรือดำเนินการอย่างไรเพื่อเข้าแทนที่ผู้คัดค้าน กรณีจึงเป็นการเปิดโอกาสให้ทายาทผู้ถึงแก่ความตายเข้าแทนที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว เมื่อไม่มีบุคคลเข้าแทนที่คู่กรณีที่เป็นผู้คัดค้านซึ่งถึงแก่ความตาย ภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้คัดค้านถึงแก่ความตาย จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้องอุทธรณ์คำสั่งนี้ออกจากสารบบความ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๐/๒๕๕๗**)

(๓) กรณีที่ผู้ฟ้องคดีถึงแก่ความตายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล

มาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เป็นการยื่นคำร้องขอเข้าแทนที่โดยทายาท ผู้จัดการมรดก ผู้ปกครองทรัพย์สินมรดกหรือผู้สืบสิทธิของคู่กรณีนั้น จะมีคำขอเข้ามาแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตายภายในกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คู่กรณีถึงแก่ความตาย เป็นกรณีที่เกิดดังกล่าศาลได้มีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณาและดำเนินการสอบสวนพิจารณาคดีต่อมาจนคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่ความตายก่อนศาลพิพากษาคดี โดยให้ศาลรอการพิจารณาคดีไปจนกว่าจะมีทายาทมีคำขอเข้ามาแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตาย เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีถึงแก่ความตายก่อนที่นางสาว อ. นำคดีมาฟ้องต่อศาล กรณีดังกล่าวจึงมิใช่เหตุที่ศาลจะรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณา (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๔/๒๕๕๖**)

(๔) กรณีการสั่งจำหน่ายคดีเนื่องจากคู่กรณีถึงแก่ความตายนั้น ศาลปกครองควรแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้ความชัดเจนว่าผู้ร้องหรือทายาทอื่นของผู้ฟ้องคดีประสงค์จะเข้าแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตายหรือไม่

มาตรา ๕๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ไม่ได้เป็นบทบังคับให้ศาลต้องจำหน่ายคดีออกจากสารบบความทันที เมื่อไม่มีทายาทหรือบุคคลตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน มีคำขอเข้าแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตายภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่คู่กรณีดังกล่าวถึงแก่ความตาย แต่เป็นดุลพินิจของศาลที่จะสั่งจำหน่ายคดีหรือไม่ก็ได้ โดยคำนึงถึงเหตุผลอันสมควรและประโยชน์แห่งความยุติธรรมเป็นสำคัญ เมื่อไม่ปรากฏหลักฐานที่ชัดเจนว่า ผู้ร้องหรือทายาทอื่นของผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำแนะนำตามหนังสือของสำนักงานศาลปกครอง ศาลปกครองควรแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมโดยให้ผู้ร้องชี้แจงหรือทำการไต่สวนเพื่อให้ได้ความชัดเจนว่า ผู้ร้องหรือทายาทอื่นของผู้ฟ้องคดีประสงค์จะปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้ในหนังสือของสำนักงานศาลปกครองหรือไม่ ข้อเท็จจริงที่ศาลปกครองรับฟังยังไม่พอที่จะวินิจฉัยว่า ควรมีคำสั่งจำหน่ายคดีหรือไม่ จึงมีเหตุอันสมควรที่จะมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเพื่อไปดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามข้อ ๑๑๒ (๓) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งของศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๖/๒๕๕๖)

(๕) คำสั่งเกี่ยวกับคำขอเข้ามาแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตายต้องกระทำโดยองค์คณะ คำสั่งเกี่ยวกับคำขอเข้ามาแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตายตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ มิได้ให้อำนาจตุลาการศาลปกครองคนเดียวมีอำนาจมีคำสั่งไม่รับคำขอเข้ามาแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตาย เพราะกรณีดังกล่าวอาจส่งผลให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีนั้นออกจากสารบบความได้ ตามมาตรา ๕๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กรณีมีคำสั่งดังกล่าวต้องกระทำโดยองค์คณะ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๑๙/๒๕๕๗)

๒.๑๐ การขออนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่หรือฟ้องคดีใหม่ (มาตรา ๖๒)

(๑) ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคำร้องอุทธรณ์ที่ขอให้ศาลอนุญาตให้พิจารณาใหม่หรือฟ้องคดีใหม่คือศาลที่มีคำสั่งให้จำหน่ายคดี

เมื่อคำร้องอุทธรณ์มิได้มีลักษณะเป็นการอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความว่า ศาลปกครองชั้นต้นใช้ดุลพินิจมีคำสั่งดังกล่าวโดยไม่ชอบด้วยเหตุผลและหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง

ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองอย่างไร หากแต่มีลักษณะเป็นการแสดงให้เห็นว่าการที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีจัดทำคำคัดค้านคำให้การยื่นต่อศาล ซึ่งถือได้ว่าเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นสั่งให้ผู้ฟ้องคดีแสดงพยานหลักฐานตามนัยมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กรณีหนึ่งนั้น เป็นเพราะมีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุอันสมควร เพื่อขอให้ศาลปกครองอนุญาตให้พิจารณาใหม่หรือฟ้องคดีใหม่ตามนัยมาตรา ๖๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เท่านั้น เมื่อศาลปกครองที่สั่งให้จำหน่ายคดีนี้คือศาลปกครองชั้นต้น การพิจารณาว่าเหตุที่ผู้ฟ้องคดีแสดงมานั้นเป็นเหตุสุดวิสัยหรือเหตุอันสมควรหรือไม่ และสมควรจะอนุญาตให้พิจารณาใหม่หรือฟ้องคดีใหม่หรือไม่ จึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองสูงสุด แต่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งให้จำหน่ายคดีนี้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๖๕/๒๕๕๖)

(๒) แม้ผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เป็นดุลพินิจของศาลในการที่จะสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความหรือไม่ก็ได้

แม้ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๔๗ วรรคสาม และวรรคสี่ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แต่โดยที่พระราชบัญญัติและระเบียบดังกล่าวกำหนดให้เป็นดุลพินิจของศาลในการที่จะสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความหรือไม่ก็ได้ ศาลจึงไม่จำเป็นต้องสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความเสมอไป การที่ศาลจะใช้ดุลพินิจในการสั่งจำหน่ายคดีหรือไม่นั้น ศาลจะต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีของศาลปกครองตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับข้อเท็จจริงในสำนวนคดีว่ามีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัยคดีนั้นได้หรือไม่ รวมทั้งพฤติกรรมการของผู้ฟ้องคดีในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนั้นด้วย ทั้งในการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลปกครองก็หาจำเป็นต้องมีการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้คู่กรณีโต้แย้งกันจนครบ ๔ ขั้นตอนแต่อย่างใดไม่ สำหรับคดีนี้ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า มิได้เจตนาจะทิ้งฟ้อง แต่เข้าใจว่าข้อ ๔๗ แห่งระเบียบดังกล่าว เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิแก่ผู้ฟ้องคดีที่จะเลือกปฏิบัติว่าจะทำคำคัดค้านคำให้การหรือยอมรับคำให้การหรือพยานหลักฐานของผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีประเด็นที่จะโต้แย้งหรือคัดค้านคำให้การหรือพยานหลักฐานของผู้ถูกฟ้องคดี จึงไม่ได้ทำคำคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีประสงค์จะให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ต่อไป ซึ่งมีเหตุผลที่รับฟังได้ สมควรที่จะให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินคดีนี้ต่อไป ที่ศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่าไม่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุอันสมควรที่ศาลจะอนุญาตให้พิจารณาใหม่หรือฟ้องคดีใหม่

ตามมาตรา ๖๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ศาลจึงไม่อาจรับคำขออนุญาตให้พิจารณาใหม่หรือฟ้องคดีใหม่ไว้พิจารณาได้ ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งไม่รับคำขออนุญาตให้พิจารณาใหม่หรือฟ้องคดีใหม่ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา นั้น ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นด้วย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๕/๒๕๕๗)

๒.๑๑ การขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ (มาตรา ๗๕)

๑) ผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่

กรณีที่ศาลปกครองพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัย เนื่องจากเห็นว่า กระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ถือได้ว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีส่วนได้เสียที่มีสิทธิยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้

เมื่อกรณีนี้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ผู้ร้อง) เป็นผู้ตรวจสอบและแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และได้มีการดำเนินการไต่สวนผู้กล่าวหาและพยานบุคคลรวมทั้งพยานเอกสารและพยานวัตถุ ผู้ร้องจึงเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการชี้มูลความผิดของผู้ฟ้องคดีมาตั้งแต่ต้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ร้องเป็นเพียงการรับฟังข้อเท็จจริงที่ได้จากผลการประมวลข้อเท็จจริงตามที่คณะอนุกรรมการไต่สวนได้สรุปมา โดยไม่แสดงถึงเจตนาของการกระทำที่จะถือเป็นการกระทำความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามองค์ประกอบของฐานความผิดดังกล่าว รวมทั้ง การไต่สวนก็ไม่ได้ชี้ให้เห็นโดยชัดแจ้งว่า ผู้ฟ้องคดีละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างไร กระบวนการก่อนออกคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีจึงไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่เป็นการยุติธรรมต่อผู้ฟ้องคดี คำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวย่อมมีผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการดำเนินคดีของผู้ร้องตามที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้อำนาจไว้ ผู้ร้องจึงเป็นบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องในการวินิจฉัยดังกล่าว หรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีที่สมควรจะต้องเข้ามาในคดีตั้งแต่ต้น จึงมีสิทธิยื่นคำขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองนั้นใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า ผู้ร้องเป็นบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องในการวินิจฉัยดังกล่าว หรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีที่สมควรจะต้องเข้ามาในคดีตั้งแต่ต้น ดังนั้น การที่ผู้ร้องมิได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแต่แรกทำให้ผู้ร้องไม่มีโอกาส

ได้ต่อสู้คดี และไม่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว ผู้ร้องจึงเป็นผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีนี้ใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๔/๒๕๕๖ ที่ ๘๖๕/๒๕๕๖ ที่ ๓๕/๒๕๕๗ ที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ และที่ ๖๘๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๒) กรณีที่ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ได้

กรณีมีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ ให้เพิกถอนคำสั่งของเทศบาลนครขอนแก่น (ผู้ถูกฟ้องคดี) ที่ให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบเงิน ๓๓,๑๕๐,๙๖๖.๔๘ บาท ตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ตั้งแต่วันที่คำสั่งดังกล่าวเป็นต้นไป ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกฟ้องผู้ฟ้องคดี โดยระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือขอแก้ไขคำสั่งที่ให้ชำระหนี้โดยแก้ไขเป็นให้ชำระหนี้จำนวน ๔,๔๗๓,๓๔๘.๕๘ บาท ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ อันเป็นการแก้ไขจำนวนเงินที่ผู้ฟ้องคดีต้องชำระตามหนังสือลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ดังนั้น หนังสือลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ จึงเป็นคำสั่งใหม่ที่มีผลให้คำสั่งตามหนังสือลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่มีผลบังคับใช้อีกต่อไป ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำแถลงขอส่งเอกสารเพิ่มเติมภายหลังจากที่ศาลปกครองสูงสุดกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง และภายหลังศาลปกครองสูงสุดกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก โดยได้ยื่นเอกสารเพิ่มเติม เพื่อแสดงให้ศาลเห็นว่าหนังสือลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ เป็นข้อเท็จจริงอันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ เนื่องจากหนังสือลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ เป็นคำสั่งใหม่ที่ออกภายหลังเพื่อแก้ไขจำนวนเงินที่ผู้ฟ้องคดีต้องชำระ ตามหนังสือลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เมื่อข้อเท็จจริงในส่วนนี้ยังมิได้มีการหยิบยกขึ้นมาวินิจฉัย เป็นกรณีที่ศาลฟังข้อเท็จจริงผิดพลาด เนื่องจากศาลยังฟังว่าคำสั่งลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ยังคงมีอยู่ ดังนั้น หนังสือลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ จึงเป็นข้อเท็จจริงอันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ อันเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอาจขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองนั้นใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้รับคำขอให้พิจารณาพิพากษา

หรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา และดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปตามรูปคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๓๒/๒๕๕๗)

กรณีที่ผู้ร้องเป็นบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีและมีได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๒)

ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก (ผู้ถูกฟ้องคดี) ที่วินิจฉัยว่าการกระทำของผู้ร้องไม่ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในสัญญาหรือกิจการที่เทศบาลนครพิษณุโลกทำกับโรงแรม อ. และขอให้สอบสวนข้อเท็จจริงใหม่ และมีคำสั่งให้ผู้ร้องพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีนครพิษณุโลก เมื่อศาลปกครองสูงสุด มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำวินิจฉัยใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมายภายในสิบห้าวันนับแต่คำพิพากษา ถึงที่สุด ผู้ร้องจึงเป็นบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียและอาจถูกกระทบจากผลแห่งคดี และเมื่อ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องไม่ได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ผู้ร้องจึงมีสิทธิขอให้ ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ได้ ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนการที่ในการพิจารณาคดีนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีได้อ้าง ข้อเท็จจริงตามหนังสือชี้แจงของผู้ร้องเป็นคำให้การต่อศาล รวมทั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีได้เป็นโจทก์ ฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลยต่อศาลแพ่งโดยกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดกล่าวหรือไขข่าว แพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความเป็นจริงว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ส่อไปในทางมิชอบ โดยไม่ดำเนินคดีกับผู้ร้อง และมีการสืบพยานที่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องอ้าง ในคดีนี้ก็ไม่ใช้กรณีที่ผู้ร้องได้ทราบถึงเหตุในการพิจารณาคดีครั้งที่แล้วมาซึ่งต้องห้ามไม่ให้ ยื่นคำขอพิจารณาคดีใหม่ตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด ส่วนที่ผู้ร้องอ้างข้อเท็จจริงใหม่นอกเหนือจากที่คู่กรณีเดิมอ้างไว้ นั้น เห็นว่า เมื่อกรณีของผู้ร้อง เข้าหลักเกณฑ์การขอพิจารณาคดีใหม่ด้วยเหตุดังกล่าวแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าผู้ร้อง มีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ หรือไม่อีกต่อไป และเมื่อผู้ร้องได้ยื่นขอพิจารณาคดีใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษา กรณีจึงเป็นการยื่นคำขอภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๗๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ผู้ร้องจึงมีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๕/๒๕๕๗)

กรณีผู้ฟ้องคดีเป็นบุคคลซึ่งได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแล้ว แต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณาตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๒)

เมื่อผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีได้ทำคำร้องยื่นต่อศาลขอเปลี่ยนแปลงที่อยู่ที่ใช้ติดต่อกับศาล หลังจากนั้น สำนักงานศาลปกครองได้ส่งหมายแจ้งกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง และหนังสือแจ้งคำสั่งศาลให้แก่ผู้รับมอบอำนาจผู้ฟ้องคดีตามที่อยู่ดังกล่าว โดยผู้รับมอบอำนาจผู้ฟ้องคดีได้ลงลายมือชื่อรับหมายแจ้งคำสั่งศาลด้วยตนเอง จึงถือได้ว่า ได้ส่งหมายแจ้งคำสั่งศาลโดยชอบแล้ว ส่วนการเปลี่ยนสถานที่จัดส่งหมายแจ้งกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงใหม่ วันนัดนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก และวันนัดอ่านคำพิพากษาใหม่ โดยส่งไปยังภูมิลำเนาตามฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนราษฎร ด้วยวิธีการวางหรือปิดหมายตามข้อ ๑๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แม้ว่าบุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้านดังกล่าวจะได้ลงลายมือชื่อรับหมายไว้แทน แต่ก็ได้ส่งหมายกลับคืนโดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีและผู้รับมอบอำนาจผู้ฟ้องคดีได้ย้ายออกจากบ้านไปนานแล้ว จึงอาจเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีและผู้รับมอบอำนาจผู้ฟ้องคดีไม่ทราบกำหนดนัดของศาล กรณีจึงน่าจะถือว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบว่าศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีนี้แล้ว ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจยื่นคำอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองเสร็จเด็ดขาดแล้ว ผู้ฟ้องคดีซึ่งได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี แต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา จึงอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ผู้ฟ้องคดีจะขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองนั้นใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๙๖/๒๕๕๕)

๓) กรณีที่ไม่อาจขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่

กรณีที่ศาลมีได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองเสร็จเด็ดขาดตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง

ศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความโดยมิได้วินิจฉัยเนื้อหาในประเด็นแห่งคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๒/๒๕๕๕ ที่ ๖๓๖/๒๕๕๕ ที่ ๒๕๙/๒๕๕๖ ที่ ๓๒๓/๒๕๕๖ ที่ ๕๕๓/๒๕๕๖ ที่ ๒๒๓/๒๕๕๗ ที่ ๒๒๙/๒๕๕๗

ที่ ๔๑๖/๒๕๕๗ ที่ ๖๐๘/๒๕๕๗ ที่ ๖๒๕/๒๕๕๗ ที่ ๗๒๔/๒๕๕๗ ที่ ๗๗๗/๒๕๕๗
ที่ ๗๘๑/๒๕๕๗ และที่ ๘๔๒/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ที่แต่งตั้งผู้ร้องให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักคดีภาษีอากร และคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของ
คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ย้อนหลังไปถึงวันที่มีคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี
ที่ ๑ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้วให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการ
ตามขั้นตอนของกฎหมายเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงได้รับหากได้ดำรงตำแหน่ง
ดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นได้มีการวินิจฉัยในประเด็นเนื้อหาแห่งคดีแล้ว
แต่เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น
ต่อศาลปกครองสูงสุด คำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นจึงต้องรอการบังคับคดีไว้จนกว่า
ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำพิพากษายืน ยก กลับ หรือแก้เป็นอย่างหนึ่งอย่างใดเสียก่อน ตามมาตรา ๗๐
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงไม่อาจถือว่าคดีนี้ศาลปกครองได้มีคำพิพากษา
หรือคำสั่งชี้ขาดคดีเสร็จเด็ดขาดแล้ว ดังนั้น ผู้ร้องจึงยังไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเป็นผู้ที่
อาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีในคดีนี้ที่จะมีคำขอให้ศาลพิจารณาคำพิพากษาคดีหรือมีคำสั่ง
ชี้ขาดคดีปกครองนั้นใหม่ได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่ง
ศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๕/๒๕๕๗)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองรับผิดชอบ
หรือร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามสัญญาเรียนอุดหนุนการศึกษาระดับปริญญาเอก แบบเต็มจำนวน
ของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และสัญญาค่าประกันการปฏิบัติตามสัญญา
ดังกล่าว ให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (ผู้ฟ้องคดี) แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ได้รับ
ทุนการศึกษายื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว ซึ่งศาลปกครองชั้นต้น
มีคำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์คำพิพากษาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการอุทธรณ์
เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ
และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว โดยขณะนั้น
อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ซึ่งถือว่าคดียังมีได้เป็นอันถึงที่สุดตามกฎหมาย
ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาคำพิพากษาหรือวินิจฉัยชี้ขาดคดีใหม่ กรณีจึงมิใช่
เป็นกรณีที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองเสร็จเด็ดขาดแล้ว ดังนั้น
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงยังไม่อาจใช้สิทธิยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคำพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาด
คดีปกครองใหม่ต่อศาลได้ ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่ง
ศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๐/๒๕๕๗)

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดีไม่ทำคำคัดค้านคำให้การตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้อง และไม่แจ้งว่าประสงค์จะให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปหรือไม่ ศาลปกครองชั้นต้น จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีนี้ออกจากสารบบความ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๗ วรรคสี่ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งจำหน่ายคดี ต่อศาลปกครองสูงสุด และในวันเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่เป็นคดีนี้ เห็นว่า การที่คู่กรณีหรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีจะมี คำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ได้นั้น จะต้องเป็นกรณีที่ ศาลได้มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองเสร็จเด็ดขาด ซึ่งหมายถึงกรณีที่ศาลได้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาแสวงหาข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำให้การ รวมทั้งพยานหลักฐานอื่น นอกเหนือจากพยานหลักฐานของคู่กรณีตามความเหมาะสม รวบรวมข้อเท็จจริงและ ข้อกฎหมายเพียงพอแล้ว จนกระทั่งได้มีการวินิจฉัยในประเด็นที่เป็นเนื้อหาแห่งคดีแล้วเท่านั้น กรณีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความนั้น เป็นกรณีที่ศาล ยังไม่ได้พิจารณาวินิจฉัยประเด็นเนื้อหาแห่งคดี จึงมีคำสั่งชี้ขาดคดีเสร็จเด็ดขาดตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งจำหน่ายคดี ต่อศาลปกครองสูงสุดด้วยแล้ว คำสั่งนี้จึงยังไม่ถึงที่สุด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจมีคำขอให้ศาลปกครอง พิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีนี้ใหม่ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๗/๒๕๕๗)

การดำเนินกระบวนการพิจารณาและได้มีการวินิจฉัยของศาลเกี่ยวกับคำร้องขอ หรือข้อโต้แย้งในชั้นบังคับคดีภายหลังจากที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดในประเด็น เนื้อหาแห่งคดีแล้ว เป็นไปเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษา อันเป็นการดำเนินกระบวนการ พิพากษาในส่วนของ การบังคับคดี โดยมีได้มีการวินิจฉัยในประเด็นเนื้อหาแห่งคดีแต่อย่างใดอีก ดังนั้น คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นในชั้นบังคับคดีจึงไม่ใช่กรณีที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษา หรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองเสร็จเด็ดขาด ตามนัยมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิยื่นคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ ในกรณีนี้ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๔/๒๕๕๗)

กรณีผู้ร้องมิใช่ผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจถูกผลกระทบจากคำพิพากษา ในคดีที่จะยื่นคำขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีนี้ใหม่ได้

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปล่อยปละละเลยให้ผู้บุกรุก ครอบครองที่สาธารณประโยชน์เป็นของส่วนตน ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองสั่งให้ผู้บุกรุกที่สาธารณประโยชน์ออกไปจากพื้นที่ดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้น

และศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการให้ผู้ร้องออกจากที่ดินสาธารณประโยชน์ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ม่คำพิพากษา คำพิพากษาดังกล่าวของศาลมีผลบังคับให้หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ในเมื่อผู้ร้องรับว่าที่ดินพิพาทเป็นที่สาธารณประโยชน์ คำพิพากษาดังกล่าวของศาลจึงไม่มีผลให้ผู้ร้องต้องเสียสิทธิในที่ดินแต่อย่างใด คำพิพากษาดังกล่าวจึงไม่กระทบต่อสถานภาพสิทธิของผู้ร้องที่มีอยู่ตามกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือให้ผู้ร้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างบนที่สาธารณประโยชน์ให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน นั้น เป็นความเห็นและการสั่งการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หากผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองที่เกิดขึ้นใหม่นั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างไร ก็ชอบที่จะแก้ไขความเดือดร้อนเสียหาย และฟ้องร้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือขอให้สั่งห้ามการกระทำตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายในเรื่องนั้นกำหนด ดังนั้นผู้ร้องจึงมิใช่ผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจถูกผลกระทบจากคำพิพากษาในคดีที่จะยื่นคำขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีนี้ใหม่ได้ ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๗/๒๕๕๕)

กรณีที่ศาลได้มีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ถึงที่สุดแล้ว

การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ในคดีนี้ ซึ่งศาลปกครองได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันกับคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๒/๒๕๕๐ คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๓/๒๕๕๑ และคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘๕/๒๕๕๒ ที่ได้มีคำสั่งชี้ขาดคดีว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิยื่นคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ จึงเป็นคดีที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีถึงที่สุดแล้ว ตามมาตรา ๗๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงต้องห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีฟ้องกันอีกในประเด็นที่ศาลได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันตามข้อ ๘๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๗/๒๕๕๕)

บทบัญญัติตามข้อ ๘๖ (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ เป็นบทห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้นอันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว ซึ่งได้กำหนดข้อยกเว้นไว้สำหรับการพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่กรณีจะต้องด้วยข้อยกเว้นดังกล่าวได้นั้น ต้องปรากฏว่าการขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๕

แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ศาลปกครองจึงมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้น อันเกี่ยวกับคดีหรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วใหม่ได้ กรณีนี้ได้หมายความว่า หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะยื่นคำขอให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ ผู้ฟ้องคดีจะยื่นคำขอซ้ำอีกได้โดยไม่ต้องห้ามตามกฎหมาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๒๗/๒๕๕๗)

กรณีที่ยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่เมื่อพ้นกำหนดเวลา (มาตรา ๗๕ วรรคสาม)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้ส่งหมายแจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก และกำหนดอ่านคำพิพากษา ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ ให้แก่นาย ช. ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดี โดยมีบุคคลชื่อ ป. พนักงานของผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีรับหมายไว้แทน โดยชอบ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และกำหนดนัดอ่านคำพิพากษาในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยชอบแล้ว กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีและผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีควรรู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ได้ในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ อันเป็นวันที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษา ผู้ฟ้องคดีจึงชอบที่จะยื่นคำขอให้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งคดีนี้ใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ กล่าวคือ ภายในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ แต่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอให้พิจารณาคดีนี้ใหม่ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นเมื่อพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๗๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๒/๒๕๕๗)

กรณียื่นคำขอให้พิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ ในมูลคดีที่เกิดขึ้นใหม่หลังจากที่ศาลได้มีคำพิพากษาคดีเดิมเสร็จเด็ดขาดแล้ว

เมื่อคดีนี้ศาลได้เคยมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดประเด็นข้อพิพาทหรือในเนื้อหาแห่งคดีเสร็จเด็ดขาดมาก่อนเฉพาะประเด็นพิพาทว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นมติที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ส่วนคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นเรื่องขอกลับเข้ารับราชการ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการได้ เพราะผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ถูกไล่ออกจากราชการนั้น คำขอดังกล่าวมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่รับผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งเป็นมูลคดีที่เกิดขึ้นใหม่ หลังจากที่ศาลได้มีคำพิพากษาคดีเดิมเสร็จเด็ดขาดแล้ว คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่รับ

ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ จึงเป็นคำสั่งที่ศาลยังมีคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาด และไม่อาจถือได้ว่าเป็นคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับมูลคดีเดิมที่ศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจยื่นคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๙/๒๕๕๗)

กรณีที่ผู้ร้องตกเป็นบุคคลล้มละลาย

คดีนี้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห. (ผู้คัดค้าน) ซึ่งต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้อนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ามาแทนที่ผู้คัดค้าน ได้ยื่นคำเสนอขอพิพาทต่อสถาบันอนุญาตโตะตุลาการ และผลจากคำชี้ขาดตามข้อพิพาทของคณะอนุญาตโตะตุลาการดังกล่าว กรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (ผู้ร้อง) ไม่เห็นด้วย จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาตโตะตุลาการดังกล่าว ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้ยกคำร้อง ผู้ร้องจึงยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาตโตะตุลาการ จากคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดในคดีดังกล่าว กรณีจึงถือได้ว่าผู้คัดค้านเป็นคู่กรณีหรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียที่ถูกกระทบโดยตรงจากผลของคำพิพากษาในคดีที่อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองนั้นใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุดนั้น ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้าน และศาลปกครองสูงสุดได้อนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ามาแทนที่ผู้คัดค้าน ฉะนั้น เมื่อฟังได้ว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ห. (ผู้คัดค้าน) ตกเป็นบุคคลล้มละลายอำนาจในการต่อสู้คดีหรือการฟ้องร้อง รวมทั้งการยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ซึ่งถือว่าเป็นคำฟ้องตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ย่อมเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่เพียงผู้เดียว ตามมาตรา ๒๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ แม้ผู้คัดค้านจะอ้างว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้อนุญาตให้ผู้คัดค้านดำเนินการขอพิจารณาคดีใหม่ในศาลปกครอง โดยผู้คัดค้านจะออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น ก็ไม่ได้ทำให้อำนาจในการต่อสู้คดี หรือการยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามกฎหมายเปลี่ยนแปลงไป และตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ เป็นข้อยกเว้นที่ให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลล้มละลายสามารถที่จะกระทำการเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือกิจการของตนได้ โดยทั้งนี้ จะต้องกระทำตามคำสั่งหรือความเห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้จัดการทรัพย์สิน หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ ซึ่งการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือกิจการของลูกหนี้อันเป็นข้อยกเว้นที่จะให้ลูกหนี้จัดการได้เองนั้น ก็แต่เฉพาะกรณี

ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลายนี้เท่านั้น การยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ มิใช่กรณีที่พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวให้อำนาจเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะอนุญาตให้ลูกหนี้ยื่นคำร้องดังกล่าวได้ หากแต่เป็นอำนาจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่เพียงผู้เดียวตามมาตรา ๒๒ (๓) เท่านั้น ดังนั้น การอนุญาตของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้คัดค้านในการยื่นคำขอให้พิจารณาพิพากษาคดีใหม่แต่อย่างใด อีกทั้ง แม้การที่ผู้คัดค้านได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีนี้ใหม่จะเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพทางศาลตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้ แต่เนื่องจากการยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ มีบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวปรากฏอยู่ในมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับมาตรา ๒๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่เพียงผู้เดียวมีอำนาจในการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือกิจการของลูกหนี้ผู้ล้มละลาย ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้มีสิทธิขอให้พิจารณาพิพากษาคดีนี้ใหม่ มิใช่ผู้คัดค้าน จึงมีคำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของผู้คัดค้านไว้พิจารณา จึงไม่เป็นการกระทำที่ขัดต่อมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บังคับขณะเกิดเหตุพิพาท (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๕/๒๕๕๗)

กรณีที่ไม่น่าเข้าหลักเกณฑ์กรณีใดกรณีหนึ่งตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑)

ถึง (๔)

(๑) พยานหลักฐานใหม่ หมายถึง พยานหลักฐานอันเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีที่คู่กรณีไม่เคยทราบถึงการมีอยู่ของพยานหลักฐานนั้นมาก่อน และยังไม่ถูกเสนอเข้ามาในสำนวนคดี

คดีนี้ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เนื่องจากเห็นว่ากระบวนการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับการประเมินผลงานไม่ชอบ ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาพิพากษาคดีใหม่ ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่รับคำขอพิจารณาคดีใหม่ของผู้ร้องไว้พิจารณา ผู้ร้องอุทธรณ์ว่าผู้ร้องเป็นผู้ที่ผ่านการคัดเลือกตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยฉบับลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๖ และได้รับการแต่งตั้งภายใน ๑ ปีนับแต่วันประกาศผลการคัดเลือก จึงถือเป็นข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานใหม่ ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นความเข้าใจของผู้ร้องซึ่งคลาดเคลื่อน เพราะข้อเท็จจริงปรากฏในการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลว่าประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยฉบับลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๖ เป็นประกาศเพื่อจัดบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่งตามโครงสร้างใหม่ ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ส่วนการดำเนินการตามประกาศ

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยฉบับลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นที่มาของคำสั่งที่ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนในคดีนี้ เป็นการรับสมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อเลื่อนระดับสูงขึ้นในตำแหน่งที่ว่างหลังจากจัดบุคลากรลงตำแหน่งตามโครงสร้างใหม่แล้ว ข้อเท็จจริงและหลักฐานตามคำร้องจึงมิใช่พยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ ส่วนกรณีที่ผู้ร้องซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมิได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีก็มิอาจอ้างได้ เนื่องจากผู้ร้องมิได้ยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดี ทั้ง ๆ ที่ผู้ร้องน่าจะทราบได้ว่าการฟ้องคดีดังกล่าวตั้งแต่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นเพราะผู้ร้องเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นเหตุพิพาทแห่งคดีและผู้ร้องก็อยู่ในหน่วยงานเดียวกันกับผู้ฟ้องคดี ดังนั้น กรณีจึงไม่มีเหตุที่จะรับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของผู้ร้องอุทธรณ์ไว้พิจารณาตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๑/๒๕๕๕)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่โดยกล่าวอ้างว่า ในสำนวนคดีนี้ของศาลปกครองชั้นต้นไม่ปรากฏว่ามีหนังสือลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ ร้องเรียนกล่าวหาผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงผู้ฟ้องคดี จึงขอให้ศาลเรียกเอกสารดังกล่าวมาพิจารณาคดีใหม่ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นเป็นศาลที่มีคำพิพากษาคดีนี้ได้ตรวจพิจารณาข้อเท็จจริงในสำนวนคดีแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรลงโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน สำหรับข้อเท็จจริงตามหนังสือลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเป็นพยานหลักฐานใหม่มิได้มีผลอันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ศาลรับฟังเป็นที่ยุติแล้วว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำผิดวินัยตามที่ถูกกล่าวหา นั้น เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญแต่อย่างใด จึงไม่อยู่ในเงื่อนไขที่ศาลจะรับคำขอของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ตามนัยมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐/๒๕๕๖)

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการชอบด้วยกฎหมายแล้ว พิพากษายกฟ้อง ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอพิจารณาคดีใหม่ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยอ้างว่าการที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับแจ้งหมายกำหนดวันนัดนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกและกำหนดวันนัดอ่านคำพิพากษา จึงไม่ทราบว่าศาลได้มีคำพิพากษายกฟ้องคดีแล้ว ทำให้ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีนี้ใหม่เห็นว่า เป็นกรณีที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองเสร็จเด็ดขาดแล้ว ผู้ฟ้องคดีอาจมีคำขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ได้ หากเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่ปรากฏว่า

ก่อนการนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก ศาลได้ส่งหมายแจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกในวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ พร้อมทั้งส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยจัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ตามที่ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งไว้ต่อศาล และเป็นสถานที่ที่ได้จัดส่งคำคู่ความและคำสั่งศาลให้ผู้ฟ้องคดีทราบตั้งแต่รับฟ้องคดีเป็นต้นมา ซึ่งผู้ฟ้องคดีก็ได้รับทุกครั้ง แต่ในครั้งนี้นี้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้ส่งหนังสือดังกล่าวคืนโดยแจ้งเหตุขัดข้องว่าส่งไม่ได้เนื่องจากผู้ฟ้องคดีย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาดำเนินต่อไปได้ ศาลจึงมีคำสั่งเลื่อนวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก โดยกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกใหม่ เป็นวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ โดยใช้วิธีการแจ้งกำหนดนัดดังกล่าวโดยการปิดประกาศหน้าศาลปกครองนครราชสีมา และได้แจ้งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้ทราบพร้อมประกาศดังกล่าวแล้ว ซึ่งเป็นการแจ้งข้อความหรือส่งเอกสารโดยวิธีอื่นตามข้อ ๑๔ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงเป็นการส่งหมายโดยชอบแล้ว อีกทั้ง มาตรา ๖๙ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กำหนดว่า ถ้าไม่มีคู่กรณีมาศาลปกครองในวันนัดอ่านผลแห่งคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ศาลปกครองงดการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง แล้วบันทึกไว้และให้ถือว่าวันที่บันทึกเป็นวันที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยมีได้กำหนดให้ต้องแจ้งผลแห่งคำพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีไม่มาศาลในวันนั่งพิจารณาจึงมีสาเหตุจากการที่ผู้ฟ้องคดีไม่แจ้งย้ายการเปลี่ยนที่อยู่ต่อศาล มิได้เกิดจากข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาอันเป็นการตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการ จึงไม่มีเหตุที่จะรับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๓/๒๕๕๖)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ พิพากษาให้นายอำเภอดอยสะเก็ด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และนายกเทศมนตรีตำบลสันปูเลย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ดำเนินการให้มีการตัดต้นไม้และรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากทางสาธารณประโยชน์ที่นาย ส. ได้ปลูกและก่อสร้างไว้ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด เมื่อคู่กรณีมิได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษายกในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด คดีจึงเป็นอันถึงที่สุดและถือว่าศาลได้มีคำพิพากษาชี้ขาดคดีปกครองเสร็จเด็ดขาดแล้ว ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ สั่งให้ผู้ร้องซึ่งเป็นทายาทของนาย ส. ตัดต้นไม้และรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากทางสาธารณประโยชน์ตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ผู้ร้องยื่นคำขอให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่โดยอ้างว่าผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิครอบครองต้นไม้และสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนโฉนดที่ดินพิพาทในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย ส. บิดาของผู้ร้อง

ซึ่งเสียชีวิตลง โดยผู้ร้องเป็นบุคคลภายนอกที่มีได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาคดีและเป็น ผู้ถูกกระทบจากผลแห่งคำพิพากษาในคดีนี้ เห็นว่า ผู้ร้องซึ่งเป็นบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสีย หรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีและมีได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี โดยไม่ปรากฏว่าเป็นความผิดของผู้ร้อง ผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำขอให้พิจารณาพิพากษาคดีหรือ มีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๒) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องได้รับทราบคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ โดยคำสั่งดังกล่าวได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบถึง คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นด้วย ถือได้ว่าผู้ร้องได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้ พิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ แล้ว มิใช่นับแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือแจ้งผล การพิจารณาตามคำขอรับวัดสอบเขตใหม่ของผู้ร้อง การที่ผู้ร้องยื่นคำขอให้พิจารณาพิพากษาคดี หรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ต่อศาลปกครองชั้นต้น เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นคำขอเมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ร้องได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณา พิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ตามมาตรา ๗๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาด คดีปกครองใหม่ของผู้ร้องไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๗/๒๕๕๖)

การจะถือว่าศาลรับฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดนั้น ต้องเป็นกรณีที่ศาล ไม่ได้รับฟังข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสำนวนจากคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติม หรือรับฟังโดยคลาดเคลื่อน แต่การพิจารณาพิพากษาคดีนี้ศาลได้รับฟัง ข้อเท็จจริงตามที่คู่กรณีกล่าวอ้างและข้อเท็จจริงที่ศาลแสวงหามาได้ โดยให้โอกาสคู่กรณี ได้รับทราบ ตรวจสอบ และแสดงพยานหลักฐานโต้แย้งตามสมควรแล้ว แต่ปัญหาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างดังกล่าว เป็นการพิจารณาของศาลในการคำนวณระยะเวลาและจำนวนเงินที่ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ จะต้องชดเชยให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสัญญาพิพาท ซึ่งถือเป็นการใช้ดุลพินิจของศาล เมื่อเป็น คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดจึงเป็นที่สุดตามมาตรา ๗๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ กรณีมิใช่เป็นการรับฟังข้อเท็จจริงที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนและไม่สมบูรณ์ครบถ้วน อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองนั้นใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๕/๒๕๕๖)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่ง ชี้ขาดคดีปกครองใหม่โดยอ้างว่า ศาลฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดและมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการ พิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรม ในกรณีการไม่เรียกต้นฉบับหรือสำเนา

หนังสือของผู้ฟ้องคดีลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๖ ซึ่งเป็นการอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๖ เข้ามาในสำนวนคดี และกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ขอให้คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ผู้ถูกฟ้องคดี) สอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดี เมื่อคดีนี้ ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลโดยมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำการสอบสวนทางวินัยเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ กรณีจึงมีประเด็นแห่งคดีที่ศาลต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ดำเนินการสอบสวนวินัยเพิ่มเติมหรือสอบสวนวินัยใหม่ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรหรือไม่เท่าไรนั้น เมื่อข้อเท็จจริงจากเอกสารในสำนวนคดีเพียงพอให้รับฟังและเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๖ ยื่นอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๖ แล้ว ศาลจึงไม่จำเป็นต้องเรียกหนังสือดังกล่าวอีก เพราะไม่ทำให้การใช้ดุลพินิจในการพิจารณาและพิพากษาคดีของศาลปกครองชั้นต้นในประเด็นตามคำฟ้องดังกล่าวต้องเปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด สำหรับกรณีการขอให้สอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีเพิ่มเติมตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น เห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นการโต้แย้งดุลพินิจของศาลปกครองชั้นต้นในการรับฟังพยานหลักฐานและวินิจฉัยคดี ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้วินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีโดยให้เหตุผลในการวินิจฉัยไว้โดยชัดแจ้งแล้ว ดังนั้น ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นเรื่องที่ศาลรับฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นที่ยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญหรือมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กรณีจึงไม่มีเหตุที่ผู้ฟ้องคดีอาจมีคำขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๙/๒๕๕๖)

คดีนี้ผู้ร้องทั้งยี่สิบหกขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ โดยอ้างว่าเป็นราษฎรที่มีที่นาอยู่ภายในรูปเกือกม้าได้รับความเดือดร้อนไม่อาจเดินทางสัญจรเข้าออกที่นาของตนและขนผลผลิตจากการทำนาได้ หากมีการขุดคันดินที่กั้นน้ำในบริเวณลำเหมืองสันบวงน้ำเย็นที่พิพาทออก ตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น คดีหมายเลขแดงที่ ๙๗/๒๕๕๔ ซึ่งคดีถึงที่สุดแล้วตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อคดีดังกล่าวศาลปกครองชั้นต้นได้วินิจฉัยแล้วว่า แม้องค์การบริหารส่วนตำบลแม่อิง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่อิง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) จะอ้างว่าคันดินดังกล่าวมีประโยชน์สำหรับประชาชนที่มีที่นาอยู่ด้านในรูปเกือกม้า สามารถใช้คันดินเพื่อเป็นทางนำรถไถนาและอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าไปทำนาได้ และสามารถขนผลผลิตจากการทำนาได้สะดวก แต่ในการดำเนินการตามโครงการขุดลอกลำเหมืองสันบวงน้ำเย็น นอกจากจะมีการทำแนวคันดิน

ที่พิพาทแล้ว ยังมีการทำคดีขึ้นอีกสองจุดในบริเวณจุดเริ่มต้นโครงการและจุดสิ้นสุดโครงการไว้ด้วย ซึ่งสามารถใช้เป็นทางเพื่อให้ประชาชนที่มีที่นาอยู่ในรูปเกือกม้าใช้เป็นทางเข้าออกที่นาของตนได้ หรือหากประสงค์จะใช้จุดที่พิพาทเป็นทางเข้าออกเช่นเดิมก็สามารถทำสะพานข้ามลำเหมืองเพื่อใช้ทดแทนคันดินกั้นน้ำได้ อันเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นได้รับฟังข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในสำนวนคดี คำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติมโดยตลอดแล้ว และได้วินิจฉัยในประเด็นที่ผู้ร้องทั้งยี่สิบหกยกขึ้นกล่าวอ้างตามคำขอ ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกันตามข้อต่อสู้ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง โดยได้ให้เหตุผลแห่งการวินิจฉัยไว้แล้วในคำพิพากษา จึงเป็นการใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานและการให้เหตุผลในการทำคำพิพากษากรณีมิใช่เป็นการรับฟังข้อเท็จจริงผิดพลาด หรือมีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญที่จะขอให้พิจารณาพิพากษาคดีใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ดังที่ผู้ร้องทั้งยี่สิบหกกล่าวอ้างแต่อย่างใด (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๔๑/๒๕๕๖**)

การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยใหม่ หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อความยุติธรรมสำหรับผู้ฟ้องคดีนั้น คำร้องขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวหาใช่คำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่อย่างใด ฉะนั้น ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวไว้พิจารณาได้ (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๑๖/๒๕๕๖**)

ข้อเท็จจริงในคดีนี้รับฟังได้ว่า ในวันนัดฟังคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีมาศาล และศาลได้อ่านคำพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีฟังแล้ว แต่เมื่ออ่านจบผู้ฟ้องคดีไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบการอ่านคำพิพากษา ศาลจึงบันทึกรายงานกระบวนการพิจารณาการอ่านและจดแจ้งหมายเหตุที่ผู้ฟ้องคดีไม่ยอมลงลายมือชื่อไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณา (ต. ๑๒) ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ กรณีจึงถือได้ว่าศาลได้อ่านคำพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีฟังและรับทราบการอ่านในวันดังกล่าวแล้ว และต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุที่อาจขอให้ศาลพิจารณาใหม่ได้นับแต่วันดังกล่าว หาใช่นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมาขอคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ไม่ เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอให้ศาลพิจารณาคดีใหม่ในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการพ้นระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการขอให้พิจารณาคดีใหม่ตามมาตรา ๗๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว (**คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๐/๒๕๕๖**)

ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ โดยยกข้อเท็จจริงในคำฟ้องแย้งที่มีอยู่แล้วในขณะฟ้องคดี แต่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งที่ ๑๘๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๐ ไม่รับคำฟ้องแย้งของผู้ถูกฟ้องคดีไว้พิจารณา

คำร้องขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ของผู้ถูกฟ้องคดีในคดีนี้ จึงไม่ใช่กรณีศาลปกครอง พังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้น เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ คำขอของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๓/๒๕๕๖)

เมื่อผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีมีพยานหลักฐานใหม่ ได้แก่ ความหมายของคำว่าถนนสาธารณะต้องมีลักษณะตามที่คณะกรรมการควบคุมอาคารได้ตอบ ข้อหารือของกรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔) และศาลปกครองพังข้อเท็จจริงผิดพลาด คือ ศาลปกครองบกพร่องไม่ได้วินิจฉัยกรณีอาคารพิพาทเมื่อไม่ได้ปลูกสร้างอยุริมทางสาธารณะ ก็ต้องเข้าข่ายเป็นอาคารที่ไม่ได้ปลูกสร้างริมทางสาธารณะ ถ้าสูงเกินกว่าสามชั้น ให้มีที่ว่าง ด้านหลังอาคารไม่น้อยกว่า ๑๒ เมตร อาคารพิพาทไม่ได้เว้นที่ว่างระยะดังกล่าว จึงมีผลทำให้ ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารพิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมาย เห็นว่า กรณีนี้ศาลปกครองได้พิจารณาถึง ลักษณะถนนที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างตามคำร้องดังกล่าวและวินิจฉัยถึงลักษณะการก่อสร้าง ของอาคารพิพาทว่าไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่จะต้องเว้นระยะตามคำร้องของผู้ฟ้องคดี กรณีตามคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ของผู้ฟ้องคดีจึงมีลักษณะเป็นการโต้แย้งการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาและตัดสินคดี ของศาลปกครอง มิใช่เป็นกรณีที่ศาลปกครองรับฟังข้อเท็จจริงผิดพลาด ผิดหลง หรือบกพร่อง ในการพิจารณามีคำสั่งหรือคำพิพากษาหรือมีพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริง ที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ใน เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่จะขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๒/๒๕๕๖)

กรณีที่จะถือว่าคดีมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษา ที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรม ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ จะต้องเป็นข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการวิธีพิจารณาคดีปกครอง เช่น มีข้อบกพร่องสำคัญในการส่งคำคู่ความ ในการกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือ การนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกของศาล เป็นต้น เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีอ้างเหตุเกี่ยวกับการกำหนด คำเตือนในหมายแจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกที่ระบุว่าคู่กรณีจะมาศาลหรือไม่ก็ได้ เว้นแต่ศาลจะออกคำสั่งเรียก เห็นว่า มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว มีเจตนารมณ์ เพื่อให้คู่กรณีได้มีโอกาสทราบสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนล่วงหน้าก่อนวัน นั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเพื่อจะได้มีโอกาสจัดทำคำแถลงและนำพยานหลักฐานมาสนับสนุน ประกอบคำแถลงเพื่อยืนยันหักล้างข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายเพิ่มเติมต่อองค์คณะ ซึ่งเป็นสิทธิ ของคู่กรณีมิใช่บทบังคับให้คู่กรณีจะต้องมาศาลในวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก สำหรับข้อกล่าวอ้าง

ที่ว่าได้มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างไม่สมเหตุสมผลถึงสี่ปี ทั้งในการจัดทำคำพิพากษาจนถึงวันที่มีการนัดอ่านคำพิพากษาก็มีการใช้เวลาถึงสองเดือนนั้น ไม่ใช่กรณีที่ถือว่าเป็นข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาดังที่ผู้ฟ้องคดีเข้าใจ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าในการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดตุลาการเจ้าของสำนวนมีการตั้งประเด็นที่ไม่แตกต่างไปจากการตั้งประเด็นของตุลาการเจ้าของสำนวนในการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นนั้น เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลและมีคำขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงราย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ที่เห็นชอบให้ผู้ฟ้องคดีไปประจำสำนักงานเลขาธิการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นเวลาไม่เกิน ๖ เดือน และเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ เรื่อง ให้ผู้ฟ้องคดีไปประจำสำนักงานเลขาธิการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นการชั่วคราว และมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติหน้าที่ปลัดเทศบาลตำบลเวียงเชียงของตามเดิม กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ คือ มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคำสั่งลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ประเด็นเนื้อหาของคดีที่จะต้องมีการพิจารณาก็ต้องเป็นประเด็นเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคำสั่งดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น ในการตั้งประเด็นเพื่อวินิจฉัยคดีของทั้งศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุดย่อมจะต้องเป็นประเด็นเดียวกัน อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในข้อนี้จึงเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้ฟ้องคดีเอง ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีว่าเป็นคำแถลงการณ์ที่พยายามเบี่ยงเบนประเด็นและเห็นว่าศาลใช้ความเห็นของตุลาการผู้แถลงคดีมาเป็นข้อเท็จจริงในการตัดสินคดีทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรม เห็นว่า คำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีมีขึ้นก็เพื่อตรวจสอบและถ่วงดุลดุลพินิจในการตัดสินคดีขององค์คณะ โดยที่ไม่มีกฎหมายกำหนดให้องค์คณะจะต้องผูกพันตามความเห็นของตุลาการผู้แถลงคดีแต่อย่างใด กรณีจึงเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้ฟ้องคดี เมื่อคดีนี้ไม่ปรากฏว่ามีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง คำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ศาลจะรับไว้พิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๐๓/๒๕๕๖)

ข้อกล่าวอ้างและข้อเท็จจริงตามคำขอพิจารณาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีที่ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยเป็นที่สุดแล้ว คำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีจึงมีลักษณะเป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการวินิจฉัยคดีของศาล ไม่ใช่เรื่องที่ศาลปกครองฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๙๐/๒๕๕๖)

ในขณะที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ และต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ยืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ร้องได้ซื้อห้องพิพาทมาเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๓ จึงเห็นได้ว่าขณะเมื่อศาลมีคำพิพากษา ผู้ร้องยังมีได้เป็นคู่กรณี ซึ่งต้องอยู่ในบังคับของคำพิพากษา และยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสีย หรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีนั้น เพราะผลแห่งคดีเป็นกรณีที่ศาลกำหนดค่าบังคับให้สำนักงานเขตวัฒนา (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาพระโขนง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) และ กรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนดเท่านั้น การที่ผู้ร้องถูกให้รื้อถอนห้องชุดพิพาทก็เนื่องมาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งให้ผู้ร้องรื้อถอนห้องชุดพิพาท หากผู้ร้องเห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ชอบที่จะดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายในเรื่องนั้นกำหนดไว้และฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ผู้ร้องจึงมิใช่ผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคำพิพากษาในคดีที่จะยื่นคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีนี้ใหม่ ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๐๑๒/๒๕๕๖)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษายกฟ้องและคดีถึงที่สุดแล้ว ต่อมา ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอให้ศาลพิจารณาคดีใหม่ ศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่าคำขอไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ศาลจะรับไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงมีคำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว โดยเห็นว่ายังมีประเด็นที่ศาลปกครองชั้นต้นยังไม่ได้พิจารณาวินิจฉัย และยังมีเอกสารหลักฐานที่เป็นข้อเท็จจริงอยู่ในความครอบครองของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ซึ่งเป็นคู่กรณีจากการที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีส่งเอกสารหลักฐานมาเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินคดี ซึ่งจะทำให้ผลการตัดสินคดีมีความชัดเจนและยุติธรรมมากขึ้น นั้น เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งคำวินิจฉัยและดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลปกครองว่ายังไม่ครบถ้วนตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง อันมีลักษณะเป็นการคัดค้านคำพิพากษา ซึ่งผู้ฟ้องคดีชอบที่จะอุทธรณ์โต้แย้งโดยยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำขอที่ไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ศาลจะรับ

ไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๔/๒๕๕๗)

เมื่อศาลปกครองชั้นต้นนัดอ่านผลแห่งคำพิพากษาในวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ เมื่อคู่กรณีทั้งสองฝ่ายได้รับหมายนัดโดยชอบแล้ว ไม่มีฝ่ายใดมาศาลโดยมิได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ศาลทราบ ศาลจึงงดการอ่านผลแห่งคำพิพากษาและแจ้งผลแห่งคำพิพากษาให้คู่กรณีทราบ กรณีจึงถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษา คู่กรณีที่ไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาจึงมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลได้มีคำพิพากษา คือ ภายในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เมื่อไม่ปรากฏว่าได้มีการยื่นอุทธรณ์ตามกำหนดเวลาดังกล่าว คดีจึงเป็นอันถึงที่สุด การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นคำขอในขณะที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สัญญาจ้างลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เป็นพยานหลักฐานที่ผู้ฟ้องคดีได้นำส่งต่อศาลตั้งแต่ขณะยื่นฟ้อง และเป็นพยานหลักฐานในสำนวนคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นนำมาใช้ในการวินิจฉัยในประเด็นแห่งคดี โดยให้เหตุผลแห่งคำวินิจฉัยไว้แล้วในคำพิพากษา และข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นเพียงการแปลความหมายของสัญญาตามความเข้าใจของผู้ฟ้องคดีเพื่อโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาล ข้ออ้างเกี่ยวกับสัญญาจ้างดังกล่าวจึงมิใช่พยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ดังนั้น คำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองคดีนี้ใหม่ จึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๒/๒๕๕๗)

ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ โดยอ้างว่ามีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ เนื่องจากกรณีตามผู้ฟ้องคดีถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าว พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นคดีอาญา เห็นว่า การรับฟังพยานหลักฐานเพื่อจะลงโทษทางวินัยของผู้บังคับบัญชาแตกต่างจากการรับฟังพยานหลักฐานเพื่อลงโทษในคดีอาญา โดยในคดีอาญานั้นลงโทษจำเลยได้ต่อเมื่อมีพยานหลักฐานปรากฏชัดแจ้งปราศจากข้อสงสัย ส่วนการลงโทษทางวินัยผู้บังคับบัญชาสามารถใช้ดุลพินิจสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้โดยพิจารณาจากพยานหลักฐานและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาที่ปรากฏในสำนวนของคณะกรรมการสอบสวน อีกทั้ง มูลเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองนำมาใช้ในการลงโทษผู้ฟ้องคดี มิใช่เพียงแค่มูลเหตุในเรื่องคำวิทยากรหรือค่าเบี้ยเลี้ยงนักกีฬาเท่านั้น แต่ยังมีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอื่นอีกที่

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองนำมาใช้พิจารณาลงโทษผู้ฟ้องคดี ดังนั้น ที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า กรณีตามข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ถือว่ามีความผิดฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงชอบแล้ว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๖/๒๕๕๗)**

คดีนี้เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นว่าเป็นคำพิพากษาซึ่งยังมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาทำคำพิพากษา เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลดังกล่าวได้ ทำให้ผลของคดีไม่ได้รับความเป็นธรรม อันเป็นการโต้แย้งการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาและตัดสินคดีของศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีประสงค์ที่จะคัดค้านคำพิพากษาของศาลผู้ฟ้องคดีก็ชอบที่จะใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้นได้ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษา แต่กรณีไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้แต่อย่างใด คดีจึงเป็นอันถึงที่สุด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาดังกล่าวไม่ปรากฏว่ามีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาคดีที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมแต่อย่างใดแล้ว กรณีจึงมิใช่เป็นการที่ศาลปกครองชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คำขอให้ศาลพิจารณาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ศาลจะรับไว้พิจารณาได้ ประกอบกับคดีนี้เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ศาลปกครองชั้นต้นได้นัดอ่านผลแห่งคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ ซึ่งคู่กรณีได้ทราบหมายแจ้งกำหนดนัดฟังคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นโดยชอบแล้ว แต่ไม่มาศาลตามกำหนดนัด ศาลจึงงัดอ่านผลแห่งคำพิพากษาและบันทึกไว้ กรณีจึงถือว่าวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ เป็นวันที่ศาลได้มีคำพิพากษาแล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๙ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นได้ระบุไว้โดยชัดแจ้งว่า ปรากฏตามหลักฐานผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่าทดแทนเต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ยไปแล้วก่อนมีคำพิพากษา จึงไม่จำเป็นต้องออกคำสั่งบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชำระเงินค่าทดแทน ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้ถึงเหตุที่ขอออกคำสั่งบังคับไม่ได้ อันเป็นเหตุที่อ้างขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ตั้งแต่วันที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษา ดังนั้น จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ได้ในวันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๗๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติข้างต้น **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๕/๒๕๕๗)**

กรณีที่ศาลฟังข้อเท็จจริงผิดพลาด อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ หมายถึง กรณีที่มีข้อเท็จจริงนั้นอยู่ในคดี แต่ศาลไม่ได้รับฟังข้อเท็จจริงนั้นหรือข้อเท็จจริงปรากฏอย่างหนึ่ง แต่ศาลรับฟังเป็นอีกอย่างหนึ่ง และข้อเท็จจริงนั้นต้องเป็นข้อเท็จจริงสำคัญในคดี ส่วนกรณีที่จะถือว่าคดีมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว นั้นจะต้องเป็นข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการวิธีพิจารณาคดี เช่น มีข้อบกพร่องสำคัญในการส่งคำคู่ความ หรือในการที่ศาลกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง หรือในการนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก เป็นต้น แต่คำขอของผู้ฟ้องคดีที่อ้างว่าศาลมิได้วินิจฉัยข้อสังเกตผลงานวิชาการของผู้ถูกฟ้องคดี หรือศาลยกข้อสังเกตบางข้อมาพิจารณา หรือศาลเชื่อยานแวดล้อมมากกว่าประจักษ์พยาน ล้วนแล้วแต่เป็นการโต้แย้งคำวินิจฉัยของศาลปกครอง โดยอ้างว่าศาลมีคำวินิจฉัยผิดพลาด ไม่ใช่การที่ศาลฟังข้อเท็จจริงผิดพลาด หรือมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการวิธีพิจารณาคดี คำขอของผู้ฟ้องคดีจึงไม่เข้าเงื่อนไขที่จะขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๒/๒๕๕๗)

เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ โดยอ้างว่า ศาลฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดและมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรม ในกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้ส่งสำเนาเอกสารบางรายการให้แก่ผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า หนังสือที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างเป็นเอกสารแนบท้ายคำให้การซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้ส่งให้ผู้ฟ้องคดีคัดค้านแล้ว กรณีจึงไม่มีข้อผิดพลาดหรือมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมแต่ประการใด การที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในอุทธรณ์ว่าเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่อยู่ในความครอบครองของทางราชการทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถต่อสู้อัยการข้างกล่าวหาได้นั้น จึงไม่อาจรับฟังได้ สำหรับหนังสือสำนักงานอัยการจังหวัดเกาะสมุยนั้นก็เพียงหนังสือแจ้งผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเกาะสมุยว่าพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ฟ้องคดี ซึ่งไม่ทำให้การใช้ดุลพินิจในการพิจารณาและพิพากษาคดีของศาลปกครองชั้นต้นในประเด็นตามคำฟ้องต้องเปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด ดังนั้น ข้อกล่าวอ้างตามคำขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นเรื่องที่ศาลรับฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นที่ยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ หรือมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้

ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๖๙/๒๕๕๗)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอให้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีใหม่ โดยอ้างข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติม ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้นำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาวินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีแล้ว จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองสูงสุดใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานและเป็นการให้เหตุผลในการทำคำพิพากษา ดังนั้น ข้อกล่าวอ้างตามคำร้องขอพิจารณาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่กรณีที่ศาลรับฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๘/๒๕๕๗)

กรณีที่จะถือว่า มีพยานหลักฐานใหม่ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ได้นั้น จะต้องเป็นกรณีที่ไม่ปรากฏว่ามีพยานหลักฐานที่อ้างมานั้นอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล สำหรับกรณีของผู้ฟ้องคดีรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีคำร้องลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๘ และวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ขอให้ศาลปกครองชั้นต้นมีหมายเรียกนายแพทย์ ท. มาสอบปากคำ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้ว เห็นว่า พยานบุคคลที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีหมายเรียกมาสอบปากคำนั้น ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีพิพาทนี้ ศาลจึงไม่จำเป็นต้องเรียกมาสอบตามคำขอ หลังจากนั้น ศาลปกครองชั้นต้นได้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาและมีคำพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืน ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีใหม่โดยอ้างว่า มีพยานหลักฐานใหม่คือ หนังสือของนายแพทย์ ท. ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ที่ให้ความเห็นทางการแพทย์ว่าการใส่ท่อช่วยหายใจให้แก่มารดาผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๔ นั้น ไม่เหมาะสมจากข้อเท็จจริงข้างต้น พอจะอนุมานได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทราบความเห็นของนายแพทย์ ท. ตามหนังสือข้างต้นก่อนแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีคำร้องขอให้ศาลปกครองชั้นต้นมีหมายเรียกนายแพทย์ ท. มาสอบปากคำ ความเห็นดังกล่าวของนายแพทย์ ท. จึงมีอยู่ก่อนที่ศาลปกครองชั้นต้นจะมีคำพิพากษาแล้ว แต่ศาลปกครองชั้นต้นได้ใช้ดุลพินิจในการแสวงหาข้อเท็จจริงตามข้อ ๕๐ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แล้วเห็นว่า คดีนี้ไม่จำเป็นต้องรับฟังพยานบุคคลดังกล่าว โดยศาลปกครองชั้นต้นได้ใช้ดุลพินิจในการรับฟังความเห็นของคณะอนุกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม ชุดที่สี่ ที่ได้ขอความเห็นของราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการอายุรแพทย์ และเป็นศูนย์รวมของแพทย์ผู้มีความเชี่ยวชาญและเป็นที่ยอมรับในทางารแพทย์ เพื่อสรุปเรื่องราวเรียงของผู้ฟ้องคดีและเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทย์

โรงพยาบาลราชวิถี แล้วจึงมีคำพิพากษา ดังนั้น ความเห็นของนายแพทย์ ท. ตามหนังสือลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ จึงมิใช่พยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนกรณีที่จะถือว่าคดีมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ได้ นั้น จะต้องเป็นข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาคดีปกครอง เช่น มีข้อบกพร่องสำคัญในการส่งคำคู่ความ ในการกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง หรือการนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกของศาล เป็นต้น ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่เรียกนายแพทย์ ท. เข้ามาในคดีตามคำร้องของผู้ฟ้องคดี เป็นกรณีที่ศาลใช้อำนาจตามข้อ ๕๐ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ที่ได้ใช้อำนาจตุลาการศาลปกครองในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานใด ๆ ได้ตามความเหมาะสม โดยต้องให้คู่กรณีได้มีโอกาสทราบตรวจสอบ และโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานได้อย่างเป็นธรรม สำหรับคดีนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ศาลได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานและได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายแล้ว กรณีจึงไม่อาจฟังได้ว่า มีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙๑/๒๕๕๗)**

การที่ศาลรับฟังข้อเท็จจริงเกี่ยวกับขั้นตอนของการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย รวมถึงการลงคะแนนและการมีมติในที่ประชุมของคณะกรรมการอัยการ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) นั้น ศาลได้ใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานและชั่งน้ำหนักและพิจารณาข้อเท็จจริงที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างมาในสำนวนคดีโดยตลอดแล้ว และได้มีการให้เหตุผลประกอบคำพิพากษาไว้แล้ว กรณีจึงมิใช่การที่ศาลพิจารณาพิพากษาคดีโดยรับฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือไม่ถูกต้องตามความจริง อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังยุติแล้วเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ อีกทั้ง ข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีในคำขอให้ศาลพิจารณาคดีใหม่นั้น ต่างก็เป็นข้อเท็จจริงเดิมที่ปรากฏในสำนวนคดีแล้ว กรณีจึงมิใช่มีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ ดังนั้น จึงไม่ใช่กรณีที่ศาลรับฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีพยานหลักฐานใหม่ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ส่วนกรณีที่จะถือว่าคดีมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ได้ นั้น จะต้องเป็นข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการวิธีพิจารณาคดี เช่น มีข้อบกพร่องสำคัญในการส่งคำคู่ความ ในการที่ศาลกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง หรือในการนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกของศาล เป็นต้น แต่ตามข้อกล่าวอ้างที่ขอให้ศาลพิจารณา

พิพากษาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดี เป็นการโต้แย้งการวินิจฉัยของศาลทั้งสิ้น ข้อกล่าวอ้างที่ผู้ฟ้องคดี ยกมาจึงไม่ใช่กรณีที่คดีมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดี ไม่มีความยุติธรรมตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ศาลปกครองจึง ไม่อาจรับคำขอให้พิจารณาพิพากษาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๙๗๖/๒๕๕๗)

(๒) กรณีที่เป็นการโต้แย้งการใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาล

คดีนี้ก่อนการนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก ศาลได้ส่งสรุปข้อเท็จจริงให้คู่กรณี ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้โอกาสคู่กรณียื่นคำแถลงรวมทั้งนำพยานหลักฐาน มาสืบประกอบคำแถลงเพื่อยืนยันหรือหักล้างข้อเท็จจริงในวันนั่งพิจารณาคดี และในวัน นั่งพิจารณาคดีครั้งแรกผู้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก็ได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการ พิจารณาคดีของศาลดังกล่าว การที่ศาลปกครองชั้นต้นได้แสวงหาข้อเท็จจริงและได้วินิจฉัย ในประเด็นที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การโต้แย้งต่อผู้คดีโดยให้เหตุผลแห่งคำวินิจฉัยไว้แล้ว ในคำพิพากษา ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐาน และการให้เหตุผลในการทำคำพิพากษา มิใช่เป็นการรับฟังข้อเท็จจริงผิดพลาด และคำร้องขอ ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก็ไม่มีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นที่ยุติแล้วนั้น เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ หรือเป็นกรณีคู่กรณีเท็จจริงหรือบุคคลภายนอกนั้นมิได้เข้ามา ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี หรือได้เข้ามาแล้วแต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรม ในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณาตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๖/๒๕๕๕)

ข้อเท็จจริงที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ เป็นข้อเท็จจริง ที่ศาลรับฟังเป็นที่ยุติแล้วว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเรียกและรับเงินจากผู้รับจ้างอันเป็นมูลเหตุให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากลูกจ้างประจำ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริง ที่เป็นสาระสำคัญ กรณีจึงเป็นเพียงความเห็นของผู้ฟ้องคดีที่มีความเห็นแตกต่างจากศาล และเป็น การโต้แย้งการใช้ดุลพินิจรับฟังพยานหลักฐานของศาลเท่านั้น และศาลได้ให้เหตุผล ประกอบคำพิพากษาไว้แล้ว จึงมิใช่การรับฟังข้อเท็จจริงที่ผิดพลาดอันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟัง เป็นที่ยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญหรือมีข้อบกพร่องสำคัญในการรับฟังข้อเท็จจริง ที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๙/๒๕๕๕)

การที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง ชี้ขาดคดีใหม่โดยอ้างว่า ศาลฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดและมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณา

พิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรม โดยไม่แสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอในประเด็นเกี่ยวกับการจัดซื้อพันธุ์เหือกหอมในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ราคา กิโลกรัมละ ๒ บาท ถึง ๓ บาท หรือ กิโลกรัมละ ๘ บาท ตามที่ทางราชการจัดซื้อมา เมื่อข้อเท็จจริงจากพยานบุคคลและพยานเอกสารในสำนวนคดีเพียงพอให้รับฟังและเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีในฐานะประธานกรรมการตรวจรับพันธุ์พืชได้ตรวจรับพันธุ์พืชเหือกหอมโดยไม่ถูกต้องครบถ้วนจริง และมีการมอบเงินให้แก่เกษตรกรแทนพันธุ์เหือกหอมในราคาต่ำกว่าราคาที่สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรีได้ซื้อจากผู้ขาย อันเป็นผลให้ผู้ขายพันธุ์เหือกหอมได้รับประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการครอบงำประกอบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการแล้ว ศาลจึงไม่จำเป็นต้องแสวงหาข้อเท็จจริงในประเด็นดังกล่าวอีก ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดอ้างข้อเท็จจริงและให้เหตุผลผิดพลาดนั้น เห็นว่า กรณีดังกล่าวล้วนเป็นการโต้แย้งดุลพินิจของศาลปกครองสูงสุดในการรับฟังพยานหลักฐานและวินิจฉัยคดีดังกล่าว ซึ่งศาลได้ให้เหตุผลโดยวินิจฉัยไว้โดยชัดแจ้งแล้ว กรณีจึงไม่ใช่เป็นเรื่องที่ศาลรับฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นที่ยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ หรือมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๘๑/๒๕๕๕)

(๓) กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีได้รับหมายแจ้งนัดฟังคำพิพากษาไม่ถือว่า มีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรม

ข้อกล่าวอ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ว่ามิได้รับหมายแจ้งกำหนดนัดฟังคำพิพากษา แม้เป็นจริงก็ไม่ถือว่า มีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมตามมาตรา ๗๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๖/๒๕๕๕)

(๔) กรณีคำสั่งไม่รับคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ มิใช่เป็นการวินิจฉัยที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ศาลจะรับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ไว้พิจารณาได้

คำสั่งไม่รับคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ มิใช่เป็นการวินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาทหรืออีกนัยหนึ่งในเนื้อหาแห่งคดีปกครองที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ศาลจะรับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ไว้พิจารณาได้ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ไม่รับคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ โดยอ้างว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบ

ด้วยกฎหมาย จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๐/๒๕๕๕)

(๕) กรณีอื่น ๆ

เมื่อศาลปกครองได้รับแจ้งว่าหมายแจ้งกำหนดวันหนึ่งพิจารณาคดีครั้งแรก ได้ส่งไปถึงที่อยู่ของผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีแล้วตามหลักฐานไปรษณีย์ตอบรับ ซึ่งระบุว่านางสาว รฐ. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของนิติบุคคลอาคารชุดที่ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีทั้งสองอาศัยอยู่ และเป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้ว ลงชื่อเป็นผู้รับไว้ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหมายแจ้งกำหนดวันหนึ่งพิจารณาคดีครั้งแรกและกำหนดนัดฟังคำพิพากษาของศาลปกครองโดยชอบแล้ว เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองว่า คู่กรณีทั้งสองฝ่ายได้รับหมายแจ้งกำหนดนัดฟังคำพิพากษาของศาลปกครองโดยชอบแล้ว ไม่มาศาล จึงให้งดการอ่านคำพิพากษาศาลปกครอง และให้ถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ศาลได้อ่านผลแห่งคำพิพากษาแล้ว ดังนี้ จึงต้องถือว่าการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองดังกล่าวชอบด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ มาตรา ๖๙ วรรคสาม และวรรคสี่ แม้อต่อมาภายหลังจะปรากฏว่า หมายของศาลปกครองดังกล่าวได้ส่งคืนกลับมายังศาลปกครองโดยแจ้งเหตุขัดข้องว่าไม่มีผู้รับตามเจ้าหน้าที่ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของนิติบุคคลอาคารชุดได้ส่งคืนหมายนัดของศาลปกครองดังกล่าวให้แก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ก็ตาม กรณีก็เป็นข้อขัดข้องอันเกิดจากวิธีการส่งหนังสือหรือเอกสารระหว่างนิติบุคคลอาคารชุดกับผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีทั้งสองที่จะต้องไปวากกล่าวกันเป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก กรณีไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองมิได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี หรือได้เข้ามาแล้วแต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา หรือมีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรม อันจะเข้าตามหลักเกณฑ์ที่จะขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๓/๒๕๕๕)

คำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองคดีนี้ใหม่โดยอ้างว่า ศาลปกครองสูงสุดรับฟังข้อเท็จจริงผิดพลาดเนื่องจากศาลรับฟังพยานเอกสารที่นำมากล่าวอ้างซึ่งไม่ใช่ต้นฉบับและไม่มีการรับรองสำเนาถูกต้อง ไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่ศาลปกครองจะรับไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๗/๒๕๕๕)

เมื่อคู่กรณีทั้งสองฝ่ายต่างได้มีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเท่าเทียมกัน ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้ฟ้องคดีได้จัดทำคำฟ้องและคำคัดค้านคำให้การและผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้จัดทำคำให้การและคำให้การเพิ่มเติมแล้ว ซึ่งภายหลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การเพิ่มเติมแล้ว ศาลก็ส่งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ หากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยก็อาจยื่นคำชี้แจงเป็นคำแถลงต่อศาลได้ โดยศาลก็ได้ให้โอกาส โดยก่อนวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ศาลได้แจ้งกำหนดวันดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบวัน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีสามารถส่งข้อเท็จจริงเพิ่มเติมให้ศาลพิจารณา หลังจากนั้น ในชั้นกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก ศาลยังได้ส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนมาพร้อมกับหมายแจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก เพื่อให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดียื่นคำแถลงเป็นหนังสือและแถลงด้วยวาจาประกอบคำแถลงเป็นหนังสือต่อหน้าศาลในวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก ซึ่งปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มีโอกาสคัดค้านเรื่องผิดระเบียบในวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกด้วยเช่นกัน จึงเห็นได้ว่าศาลได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเท่าเทียมกับผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับส่วนที่ ๒ การแสวงหาข้อเท็จจริงของศาล ข้อ ๕๐ ถึงข้อ ๕๙ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ อีกทั้งไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีข้อโต้แย้งหรือพยานหลักฐานอย่างใดที่แสดงให้เห็นว่าศาลไม่ได้รับฟังอันเป็นผลให้คดีไม่มีความยุติธรรม ดังนั้น คำพิพากษาคดีนี้จึงไม่มีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรมตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แต่อย่างไร และคำขอให้ศาลพิจารณาคดีใหม่ของผู้ฟ้องคดีไม่ใช่กรณีตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๒-๗๗๓/๒๕๕๕)**

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ โดยอ้างว่า ผู้ร้องเป็นทายาทโดยธรรมของนาย ส. เจ้ามรดก และที่ดินที่ถูกแนวเขตเวนคืนเพื่อก่อสร้างถนนพุทธมณฑลเป็นทรัพย์สินมรดกนอกพินัยกรรมเอกสารฝ่ายเมืองของนาย ส. ผู้ร้องจึงเป็นทายาทคนหนึ่งที่มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่อยู่ในแนวเขต ได้แก่ เงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังไม่จ่ายให้นาย ส. ร้อยละ ๒๕ และเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเขตทางเพิ่มขึ้นจากเนื้อที่ที่ระบุไว้ในสัญญา นอกจากนั้น ผู้ร้องมีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ คือ คำสั่งคำร้องขอให้ตั้งผู้จัดการมรดกของศาลแพ่งธนบุรีและสำเนาพินัยกรรมเอกสารฝ่ายเมืองของนาย ส. ที่เจ้าหน้าที่รับรองความถูกต้อง เห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองและมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินตามสัญญา

พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ที่ดินของนาย ส. ถูกแนวเขตเวนคืน และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังไม่จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินตามสัญญาจริงตามคำฟ้อง พยานหลักฐาน ดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างจึงไม่เกี่ยวกับประเด็นแห่งคดีและหาทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้น เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงยังปรากฏว่า หลังจากศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาแล้ว ผู้ร้องได้ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดตลิ่งชันเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีจ่ายเงิน ค่าทดแทนที่ดินในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่ามีสิทธิได้รับตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดในคดีนี้ และศาลจังหวัดตลิ่งชันได้ขอให้ระงับการจ่ายเงินในส่วนของผู้ร้องเป็นเงินจำนวน ๑๘,๖๓๕,๗๖๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีไว้ก่อนในระหว่างการพิจารณาคดีดังกล่าวแล้ว กรณีจึงไม่มีเหตุอื่นใดที่ศาล จะรับคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๕๑/๒๕๕๕)

๒.๑๒ การคัดค้านตุลาการ (มาตรา ๖๓)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒.๑๓ การบังคับคดี

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓. วิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองสูงสุด

๓.๑ คดีฟ้องตรงต่อศาลปกครองสูงสุด

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑) ได้มีมติว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง อธิบดีกรมที่ดินจึงมีคำสั่งลงโทษ ไล่ออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยดังกล่าวต่อคณะกรรมการ พิทักษ์ระบบคุณธรรม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ชี้มูลความผิดทางวินัยของผู้ฟ้องคดีเป็นเพียงการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่มีผลเพียงชี้มูลความผิดทางวินัย ของผู้ฟ้องคดีเท่านั้น มิได้เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาด ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด ดังนั้น คดีนี้จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา

ของศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบ มาตรา ๑๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (คำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐/๒๕๕๖)

๓.๒ คดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓.๒.๑ ผู้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ กรมศุลกากร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) โดยอธิบดีกรมศุลกากร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ออกคำสั่ง ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีและนาย ป. ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน แก่ทางราชการ กรณีบริษัท ม. ทำเอกสารอันเป็นเท็จขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออก โดยไม่ได้ส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักรจริง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๕๖๒,๘๘๐.๐๕ บาท ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔) มีคำวินิจฉัยให้ ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่ง ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้น มีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่ง ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ เฉพาะในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดี ชำระค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๘๔,๔๓๒.๐๑ บาท และในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีร่วมรับผิดชอบ อย่างลูกหนี้ร่วมกับนาย ป. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวนเงิน ๑๖๘,๘๖๔.๐๒ บาท นับตั้งแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก แม้คำพิพากษามีผลผูกพันเฉพาะ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งในคำพิพากษาของศาลปกครองก็ตาม แต่การวินิจฉัย ชี้ขาดในประเด็นดังกล่าว ย่อมมีผลผูกพันต่อคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ในฐานะ ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่วินิจฉัยเห็นพ้องกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และยกอุทธรณ์ ของผู้ฟ้องคดี และคำพิพากษามีผลให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่เต็มจำนวน ความเสียหายที่เกิดขึ้นซึ่งมีผลต่อการตรวจสอบความเสียหายของทางราชการของกระทรวงการคลัง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ด้วย เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัย ของศาลปกครองชั้นต้น จึงมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๙๔/๒๕๕๕ และที่ ๓๕๔/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีที่ไม่เป็นผู้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องปรากฏว่า ผู้ร้องทั้งสามมิใช่คู่กรณีในคดีหมายเลขดำที่ ๑๗๒๐/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๔๖๓/๒๕๕๕ ของศาลปกครองชั้นต้น แม้ว่าในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ผู้ร้องทั้งสามได้ยื่นคำร้องสอดขอเข้ามาเป็นคู่กรณีในคดี แต่ต่อมาผู้ร้องทั้งสามได้ขอถอนคำร้องสอดฉบับดังกล่าว และศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งอนุญาตให้ถอนคำร้องสอด จึงถือได้ว่าผู้ร้องทั้งสามมิใช่คู่กรณีตามมาตรา ๓ ประกอบมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ร้องทั้งสามจึงไม่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นในคดีดังกล่าวได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๘/๒๕๕๕ ที่ ๖๔๘/๒๕๕๖ และที่ ๙๖๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๓.๒.๒ ระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ หากคู่กรณีต้องการยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว คู่กรณีจะต้องยื่นอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์ดังกล่าว เป็นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดและไม่มีความยืดหยุ่นใดในพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ศาลมีอำนาจพิจารณาให้ขยายระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์ได้ และมีไต่ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ หรือตามที่ศาลกำหนดที่อาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามข้อ ๖ แห่งระเบียบดังกล่าว ศาลปกครองจึงไม่มีอำนาจขยายระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘/๒๕๕๗ ที่ ๑๖๑/๒๕๕๘ และที่ คส.๗/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ คือ ภายในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แต่ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวได้เกิดอุทกภัยร้ายแรงขึ้น ศาลปกครองจึงได้ปิดทำการตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ จนถึงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และเปิดทำการตามปกติอีกครั้งเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ต่อมาจากกรณีดังกล่าวเป็นเหตุให้ประธานศาลปกครองสูงสุดได้มีประกาศประธานศาลปกครองสูงสุดเรื่อง กำหนดระยะเวลาการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีเป็นกรณีพิเศษ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม สมควรกำหนดระยะเวลาการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีไว้เป็นกรณีพิเศษ จึงกำหนดให้การคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองกลาง

การขอให้พิจารณามีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่และการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพิจารณาคดีที่ต้องยื่นหรือดำเนินการต่อศาลปกครองชั้นต้นภายในวันอังคารที่ ๑ ถึงวันศุกร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ อาจยื่นหรือดำเนินการต่อศาลปกครองชั้นต้นได้ภายในวันพฤหัสบดีที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ในเวลาทำการ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันเสาร์ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๑๑/๒๕๕๕ ที่ ๙/๒๕๕๖ ที่ ๓๒๔/๒๕๕๗ ที่ ๕๑๑/๒๕๕๗ ที่ ๗๔๘/๒๕๕๗ ที่ ๘๓๑/๒๕๕๗ ที่ ๙๔๔/๒๕๕๗ ที่ คป.๓๓/๒๕๕๗ และที่ ๑๐๕/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง คือ ภายในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นคำอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลปกครองชั้นต้น ได้มีคำพิพากษามาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงขอด้วยข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๘-๖๐๙/๒๕๕๕ ที่ ๑๓/๒๕๕๖ ที่ ๖๐/๒๕๕๖ ที่ ๑๔๔/๒๕๕๖ ที่ ๒๑๔/๒๕๕๖ ที่ ๔๔๗/๒๕๕๖ ที่ ๔๙๒/๒๕๕๖ ที่ ๕๕๔/๒๕๕๖ ที่ ๖๑๕/๒๕๕๖ และที่ ๑๐๑๐/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

คำอุทธรณ์เพิ่มเติมต้องยื่นภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เช่นเดียวกัน

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชำระเงินค่าทดแทนที่ดินเพิ่มขึ้นให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๑๙,๒๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก เมื่อคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ มีข้อคัดค้านคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นเฉพาะในประเด็นการกำหนดค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืน การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมอุทธรณ์ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยมีข้อคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ในส่วนของการกำหนดค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้าง จึงมิใช่เป็นการแก้ไขคำอุทธรณ์ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ที่ยื่นต่อศาลไว้แล้ว แต่เป็นการยื่นคำอุทธรณ์เพิ่มเติม ซึ่งคำอุทธรณ์

เพิ่มเติมถือเป็นคำอุทธรณ์เช่นกัน ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นอุทธรณ์เพิ่มเติมต่อศาลปกครองชั้นต้น ที่มีคำพิพากษาภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษา ตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การที่ผู้ฟ้องคดี ยื่นคำอุทธรณ์เพิ่มเติมต่อศาลปกครองชั้นต้น เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์ เพิ่มเติมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๘๕๖/๒๕๕๗ คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๔๘/๒๕๕๕ ที่ ๓๒๗/๒๕๕๖ และที่ ๖๑๑/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทาง เดียวกัน)

๓.๒.๓ คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓.๒.๔ แบบและเนื้อหาของอุทธรณ์

๑) คำอุทธรณ์ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๒) คำอุทธรณ์ต้องมีข้อความตามที่กฎหมายกำหนด (ข้อ ๑๐๑)

(๑) ข้อคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าคำอุทธรณ์มีข้อคัดค้านคำพิพากษา
ของศาลปกครองชั้นต้น

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าคำอุทธรณ์ไม่มีข้อคัดค้านคำพิพากษา
ของศาลปกครองชั้นต้น

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ดำเนินการแก้ไขหนังสืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นการชั่วคราวตามนโยบาย แก้ไขปัญหาความยากจน ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๙ ให้ถูกต้องตามที่ผู้ฟ้องคดีจัดแจ้งขอใช้ ที่ดินของรัฐตั้งแต่แรกเริ่ม (ตามแบบ สย. และแบบ สย. ๗) ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้ว เห็นว่า การรังวัดที่ดินชอบด้วยกฎหมายแล้ว พิพากษายกฟ้อง การที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีระบุไว้แต่เพียงว่า ผู้ฟ้องคดี ก่อสร้างบ้านเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยได้ตกลงเรื่องเขตที่ดินกันแล้ว แต่ต่อมามีความขัดแย้งกับ

นาย ช. และทุกคนที่อยู่ข้างเคียง ตลอดจนเจ้าหน้าที่รัฐวัดได้เรียกเงินจากผู้ฟ้องคดีแต่ผู้ฟ้องคดีไม่จ่ายให้ อีกทั้ง ในปัจจุบันความขัดแย้งของผู้ฟ้องคดีกับเพื่อนบ้านได้เพิ่มมากขึ้น เมื่อพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีมิได้ระบุข้อคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นไว้โดยชัดแจ้งว่าคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นคลาดเคลื่อนหรือไม่ถูกต้องในประเด็นใด อย่างไร จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ตามข้อ ๑๐๑ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และเป็นกรณีที่ไม่อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๒๕/๒๕๕๕ ที่ ๔๓๒/๒๕๕๕ ที่ ๔๕๓/๒๕๕๕ ที่ ๖๐๔/๒๕๕๕ ที่ ๗๑๑/๒๕๕๕ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๖๘/๒๕๕๖ ที่ อ.๖๓๗/๒๕๕๖ ที่ อ.๖๗๒/๒๕๕๖ ที่ อ.๗๗๕/๒๕๕๖ ที่ อ.๑๔๔/๒๕๕๗ ที่ อ.๖๔๙/๒๕๕๗ ที่ อ.๖๘๖/๒๕๕๗ ที่ อ.๖๙๐/๒๕๕๗ และที่ อ.๘๕๖/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๒) ข้อที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมดแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น (ข้อ ๑๐๑ วรรคสอง)

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างในคำอุทธรณ์ เป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นมาก่อนแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดปัตตานี (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลายาวเกินกว่า ๑๕ วัน ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ซึ่ง อ.ก.ตร. เกี่ยวกับการอุทธรณ์ทำการแทน ก.ตร. ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ตำรวจภูธรจังหวัดปัตตานีลดโทษผู้ฟ้องคดีจากลงโทษไล่ออกจากราชการเป็นลงโทษปลดออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดีเป็นลงโทษปลดออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งทั้งสองฉบับดังกล่าว ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้นำสืบพยานหลักฐานที่ผู้ฟ้องคดีได้ให้การไว้ โดยผู้ฟ้องคดีให้การว่าขณะเกิดเหตุภรรยาของผู้ฟ้องคดีซึ่งนับถือศาสนาอิสลามอยู่ระหว่างตั้งครรภ์และกำลังใกล้คลอด แต่เนื่องจากยังมีได้สมรสกันให้ถูกต้องตามกฎหมายและตามหลักศาสนา ผู้ฟ้องคดีเกรงว่าจะเกิดอันตรายต่อภรรยาของผู้ฟ้องคดี จึงได้พาหลบหนีไปยังจังหวัดนครราชสีมา ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในชั้นการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นแล้ว ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้หยิบยกประเด็นปัญหาดังกล่าวขึ้นต่อสู้ในชั้นการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นแต่ประการใด คำอุทธรณ์ดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นข้อที่ยกขึ้นมาใหม่ในคำอุทธรณ์หรือในชั้นอุทธรณ์

โดยมิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น และมีใช่เป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วย ความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือปัญหาเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะที่ผู้อุทธรณ์จะยกปัญหา ข้อนั้นขึ้นกล่าวในคำอุทธรณ์หรือในชั้นอุทธรณ์ได้ตามข้อ ๑๐๑ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีปกครองฯ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงต้องห้ามตามกฎหมาย ชอบที่ศาลปกครองสูงสุด จะมีคำสั่งยกอุทธรณ์ตามข้อ ๑๐๘ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ เดียวกัน (คำพิพากษาศาลปกครอง สูงสุดที่ อ.๒๕๐/๒๕๕๕ ที่ อ.๓๒๔/๒๕๕๕ ที่ อ.๔๙๖-๔๙๗/๒๕๕๕ ที่ อ.๘๕๘-๘๕๙/๒๕๕๕ ที่ อ.๖๙๐/๒๕๕๕ ที่ อ.๕๒๙/๒๕๕๖ ที่ อ.๖๓๗/๒๕๕๖ ที่ อ.๗๑/๒๕๕๗ ที่ อ.๑๔๐/๒๕๕๗ ที่ อ.๘๒๓-๘๓๑/๒๕๕๗ ที่ อ.๘๘๘/๒๕๕๗ และคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้าง ในคำอุทธรณ์ เป็นข้อที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้าง ในคำอุทธรณ์ เป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น แต่เป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน

คดีนี้แม้ว่าตุลาการเจ้าของสำนวนในศาลปกครองชั้นต้น จะมีคำสั่งให้รับคำฟ้องไว้พิจารณา โดยเห็นว่าการพิจารณาคดีนี้จะเป็นประโยชน์แก่ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวม สมควรรับคดีไว้พิจารณาตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ก็ตาม แต่อำนาจในการสั่งให้รับคำฟ้อง คดีที่ยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้วไว้พิจารณา หาใช่อำนาจของตุลาการ เจ้าของสำนวนเพียงนายเดียวไม่ หากแต่เป็นอำนาจขององค์คณะที่พิจารณาพิพากษาคดีนี้ ในศาลปกครองชั้นต้น คำสั่งให้รับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาของตุลาการเจ้าของสำนวน ในศาลปกครองชั้นต้นจึงไม่เป็นที่สุดตามข้อ ๓๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครองฯ และแม้ว่าปัญหาว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นฟ้องคดีนี้ภายในระยะเวลาการฟ้องคดี ที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ จะมีได้มีการยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยกขึ้นมากล่าวอ้างในคำอุทธรณ์ เมื่อปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมาย อันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้อุทธรณ์จึงสามารถยกปัญหาข้อนั้น ขึ้นกล่าวในคำอุทธรณ์หรือในชั้นอุทธรณ์ก็ได้ตามข้อ ๑๐๑ แห่งระเบียบฯ เดียวกัน (คำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๔๗/๒๕๕๕)

**๓) คำอุทธรณ์ต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่มีสาระอันควร
ได้รับการวินิจฉัย (มาตรา ๗๓ วรรคสาม และข้อ ๑๐๘ วรรคสอง)**

(๑) อุทธรณ์ที่ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น
เป็นอุทธรณ์ที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการตำรวจ ดำรงตำแหน่งผู้บังคับหมู่
ฝ่ายตรวจคนเข้าเมือง ๑ ด้านตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยานกรุงเทพ ต่อมา กองบังคับการ
ตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยานแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดี) มีคำสั่งไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ
ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่น
ได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ ข้อนานำพบบุคคลต่างตัวที่ใช้หนังสือเดินทางปลอมเข้ามาใน
ราชอาณาจักรโดยไม่ยื่นแบบรายการตามที่กำหนดและไม่ผ่านการตรวจอนุญาตจากเจ้าหน้าที่
ตรวจคนเข้าเมืองประจำช่อง จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนคำสั่งไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ
ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับ
คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่ามีได้อำนาจหน้าที่
ในการตรวจอนุญาตให้นางสาว ห. เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ถูกต้อง และคำให้การของ
ดาบตำรวจ อ. ก็ไม่ได้กล่าวอ้างถึงผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่สามารถใช้อำนาจหน้าที่ไปบังคับ
หรือจูงใจให้ดาบตำรวจ อ. อนุญาตให้นางสาว ห. เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ถูกต้องได้
คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงมิได้อุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ว่าผู้ฟ้องคดี
ไปรับนางสาว ห. เมื่อเดินทางมาถึงท่าอากาศยานกรุงเทพ และนำไปเข้าช่องตรวจหนังสือเดินทาง
ซึ่งดาบตำรวจ อ. ประจำอยู่ โดยร่วมมือกันช่วยเหลือให้นางสาว ห. เดินทางเข้าประเทศไทยได้
โดยไม่ต้องตรวจสอบหนังสือเดินทางตามระบบการตรวจอนุญาตปกติ เพราะหากมีการตรวจสอบ
ก็จะพบว่าหนังสือเดินทางที่นางสาว ห. ถืออยู่เป็นหนังสือเดินทางปลอม จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดี
ยอมรับข้อเท็จจริงตามที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาไว้ ซึ่งข้อเท็จจริงที่ผู้ฟ้องคดียอมรับนั้น
เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญในคดีที่จะนำไปสู่การวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิด
วินัยจริงตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ เมื่อคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีมิได้อุทธรณ์โต้แย้งกรณีดังกล่าวไว้
จึงเห็นได้ว่าคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่ทำให้ผลของคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น
เปลี่ยนแปลงไป และไม่ทำให้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยคดีแตกต่างไปจากที่ศาลปกครองชั้นต้น
ได้วินิจฉัยแต่อย่างใด ดังนั้น คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำอุทธรณ์ซึ่งมีข้อเท็จจริงหรือ
ข้อกฎหมายที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามมาตรา ๗๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๑๐๘ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๓๐/๒๕๕๕ ที่ อ.๕๒/๒๕๕๖ ที่ อ.๖๖๑/๒๕๕๖

ที่ อ.๘๗๓/๒๕๕๖ ที่ อ.๗๑/๒๕๕๗ ที่ อ.๔๙๔/๒๕๕๗ ที่ อ.๖๗๐/๒๕๕๗ ที่ อ.๗๗๐/๒๕๕๗
ที่ อ.๒๒/๒๕๕๘ และที่ อ.๑๐๗/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๒) อุทธรณ์ที่ไม่ปรากฏข้อคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

เมื่อปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๙ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๐ อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเพียงว่า ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสิบร่วมกันหรือแทนกันชำระหนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสิบไม่เห็นฟ้องด้วย เนื่องจากไม่อาจชำระหนี้ได้ทันภายในกำหนดเวลาดังกล่าว จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้ขยายระยะเวลาชำระหนี้ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสิบเป็นเวลาสามปี นับถัดจากวันที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษา ซึ่งคำอุทธรณ์ดังกล่าวแม้อาจแปลความได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๙ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๐ ประสงค์จะโต้แย้งคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเรื่องกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสิบน้อยเกินไปก็ตาม แต่คำโต้แย้งดังกล่าวหาได้ระบุข้อคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นว่าไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายในประเด็นใด ด้วยเหตุผลใด จึงถือไม่ได้ว่าคำอุทธรณ์ดังกล่าวได้ระบุข้อคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นตามข้อ ๑๐๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ คำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๙ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๐ จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยระเบียบกฎหมายและไม่มีสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจรับคำอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาได้ตามข้อ ๑๐๘ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๔๓/๒๕๕๕ และที่ อ.๘๐๙/๒๕๕๕ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๓.๒.๕ การตรวจอุทธรณ์

๑) คำอุทธรณ์ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน

กรณีที่วินิจฉัยว่าเป็นกรณีที่อาจแก้ไขได้

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำพิพากษาดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นคำอุทธรณ์ที่ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขคำอุทธรณ์ให้ถูกต้อง แต่ปรากฏว่าคำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำอุทธรณ์ยังคงมีเนื้อหาทำนองเดียวกับคำอุทธรณ์ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมิได้แก้ไขคำอุทธรณ์ให้สมบูรณ์ครบถ้วนตามคำสั่งศาลตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา

คดีปกครองฯ ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามข้อ ๑๐๕ ของระเบียบดังกล่าว เห็นว่า คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีมิได้ยกเหตุโต้แย้งคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นโดยแจ้งชัด แต่พออนุมานได้ว่าเป็นคำอุทธรณ์ที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ซึ่งผู้อุทธรณ์อาจแก้ไขได้ ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้อุทธรณ์แก้ไข พร้อมทั้งตั้งประเด็นส่วนที่ต้องแก้ไขไว้โดยแจ้งชัด แต่ผู้ฟ้องคดีคงยื่นคำแก้ไขอุทธรณ์ตามความที่ปรากฏในคำอุทธรณ์เดิม จึงมีผลเท่ากับผู้อุทธรณ์มิได้แก้ไขคำอุทธรณ์ตามที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนด ศาลปกครองชั้นต้นชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีได้ตามข้อ ๑๐๕ วรรคสอง แห่งระเบียบเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๒/๒๕๕๖)

กรณีที่วินิจฉัยว่าเป็นกรณีที่ไม่อาจแก้ไขได้

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต ๑ เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนและค่าตอบแทนพิเศษ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ เฉพาะในส่วนของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกคำสั่ง และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต ๑ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต ๑ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) พิจารณาดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองใหม่ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และยกฟ้องคณะกรรมการพิจารณาผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๒ (๑ เมษายน ๒๕๕๑-๓๐ กันยายน ๒๕๕๑) (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษให้แก่บุคคลอื่นเป็นจำนวนเกินกว่าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถูกกลั่นแกล้งขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาพิพากษาว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามใช้ดุลพินิจโดยมิชอบในการประเมินผลงานของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และให้เพิกถอนการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๒ ชั้น ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ในส่วนที่เกินไปจากจำนวนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด กรณีเห็นได้ว่า คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ระบุข้อคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นว่าไม่ถูกต้องตามกฎหมายอย่างไร จึงถือเป็นคำอุทธรณ์ที่ขาดสาระสำคัญที่ระเบียบกำหนดไว้ว่าจะต้องปรากฏในคำอุทธรณ์ อันถือได้ว่าเป็นคำอุทธรณ์ที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วนตามข้อ ๑๐๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และเป็นกรณีที่ไม่อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดต้องมีคำสั่งยกอุทธรณ์ตามข้อ ๑๐๘ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบดังกล่าว จึงมีคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ (คำสั่ง

ศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๔๔/๒๕๕๗ ที่ อ.๖๔๙/๒๕๕๗ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด
ที่ อ.๖๘๖/๒๕๕๗ ที่ อ.๖๙๐/๒๕๕๗ และคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๘๕๖/๒๕๕๗
วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๒) การชำระค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์

คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครอง
ชั้นต้น แต่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดียังไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลให้ครบถ้วน ศาลปกครองชั้นต้น
จึงได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมศาล
ตามทวนทรัพย์ในคำอุทธรณ์ให้ครบถ้วนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง โดยผู้ถูกฟ้องคดี
ได้รับแจ้งคำสั่งศาลแล้วเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งจะครบกำหนดให้ชำระค่าธรรมเนียมศาล
ในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แต่เมื่อครบกำหนดตามวันดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีก็ยังมีได้
ดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมศาลตามคำสั่งศาล โดยมิได้แจ้งเหตุขัดข้องหรือมีคำขอขยายเวลาดำเนิน
ค่าธรรมเนียมศาลแต่อย่างใด กรณีจึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลภายใน
ระยะเวลาที่ศาลกำหนดตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๒/๒๕๕๕ ที่ ๙๑/๒๕๕๗ ที่ ๗๑๘/๒๕๕๗ และที่ ๙๙๖/๒๕๕๗
วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

คดีนี้เป็นคดีมีทวนทรัพย์และศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดี
ทั้งสามแพ้คดีบางส่วน ดังนั้น ในส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามแพ้คดีและอุทธรณ์นั้น ผู้ถูกฟ้องคดี
ทั้งสามต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ตามทวนทรัพย์ตามข้อ ๑๐๓ แห่งระเบียบฯ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๕๙/๒๕๕๕ และที่ ๘๔๕/๒๕๕๕
วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จ่ายเงิน
ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นเงินค่าทดแทนที่ดินที่เพิ่มขึ้นจำนวน
๒,๗๒๘,๙๗๕ บาท ส่วนที่สองศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชำระดอกเบี้ย
ของเงินค่าทดแทนดังกล่าวในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคาร
ออมสินแต่ไม่เกินร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เป็นต้นไปจนกว่า
จะชำระเสร็จ โดยดอกเบี้ยนับถึงวันฟ้องจะต้องไม่เกิน ๓๕๗,๗๕๗ บาท ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี
ทั้งสอง จึงแบ่งดอกเบี้ยได้เป็นสองช่วง คือ ดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่
๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ (วันฟ้องคดี) ช่วงหนึ่ง และดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
จนกว่าจะชำระเสร็จอีกช่วงหนึ่ง ซึ่งในส่วนของดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นั้น ถือเป็นดอกเบี๋ยที่สามารถคำนวณเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนได้ เช่นเดียวกับเงินค่าทดแทนที่ดินที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนดให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเพิ่มขึ้น โดยดอกเบี๋ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี๋ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสิน แต่ไม่เกินร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของเงินค่าทดแทนที่เพิ่มขึ้นจำนวน ๒,๗๒๘,๘๗๕ บาท นับแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ได้ดอกเบี๋ยจำนวน ๑๙๐,๗๔๗.๘๕ บาท ดังนั้น คดีนี้จึงมีทุนทรัพย์ในชั้นอุทธรณ์ที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลตามข้อ ๑๐๓ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ในส่วนของค่าทดแทนที่ดินที่เพิ่มขึ้นจำนวน ๒,๗๒๘,๘๗๕ บาท และในส่วนของดอกเบี๋ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี๋ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสิน แต่ไม่เกินร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ จำนวน ๑๙๐,๗๔๗.๘๕ บาท รวมเป็นทุนทรัพย์ในชั้นอุทธรณ์จำนวนทั้งสิ้น ๒,๙๑๙,๖๒๒.๘๕ บาท คิดเป็นค่าธรรมเนียมศาลจำนวน ๗๒,๘๙๒.๕๐ บาท เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลในขณะยื่นคำอุทธรณ์คำพิพากษาไว้แล้วเป็นเงิน ๖๘,๒๒๕ บาท ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องชำระค่าธรรมเนียมศาลเพิ่มอีกจำนวน ๔,๗๖๗.๕๐ บาท แต่อย่างไรก็ดี ขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้ชำระค่าธรรมเนียมศาลเพิ่มนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้นำเงินจำนวน ๘,๘๔๒.๕๐ บาท มาชำระเป็นค่าธรรมเนียมศาลแล้ว ซึ่งเป็นจำนวนที่เกินกว่าจำนวนค่าธรรมเนียมศาลที่จะต้องชำระ ในชั้นอุทธรณ์ จึงต้องคืนค่าธรรมเนียมศาลให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นเงิน ๔,๑๗๕ บาท (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๖/๒๕๕๖ ที่ ๓๘๖/๒๕๕๗ และที่ ๗๑๙/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๓) คำอุทธรณ์ต้องห้ามตามกฎหมายหรือยื่นโดยผิดระเบียบ

กรณีศาลวินิจฉัยว่าคำอุทธรณ์ต้องห้ามตามกฎหมาย

(๑) กรณีที่นำคำพิพากษาที่ถึงที่สุดแล้วมายื่นอุทธรณ์

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษาในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ตามที่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบล่วงหน้าแล้ว การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำอุทธรณ์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลปกครองเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามกฎหมายไปแล้ว คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นในคดีนี้ ในส่วนของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นอันถึงที่สุดตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๖๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

ประกอบกับข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงชอบที่ศาลปกครองชั้นต้นจะมีคำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๙๒/๒๕๕๗)

(๒) กรณีการอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นที่เป็นที่สุดแล้ว

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำการสอบสวนเปรียบเทียบผู้ฟ้องคดีและผู้ร้องสอด และดำเนินการอื่นตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗ และระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินซึ่งได้มาโดยการครอบครอง พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งนี้ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด การที่ผู้ร้องสอดได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งเป็นคดีนี้ว่า ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีขอจดทะเบียนแบ่งได้มาโดยการครอบครองเป็นที่ดินของผู้ร้องสอด ซึ่งยังมีข้อพิพาทอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด เมื่อคดีดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จและศาลยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุด ศาลจึงชอบที่จะรอฟังผลการพิจารณาในคดีดังกล่าวก่อน และการที่ผู้ร้องสอดขอแก้ไขคำให้การซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งรับเป็นคำชี้แจงของผู้ร้องสอดแล้ว แต่ต่อมาศาลปกครองชั้นต้นกลับมีคำสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณา โดยให้รับคำชี้แจงของผู้ร้องสอดและมีคำสั่งใหม่เป็นไม่รับคำร้องขอแก้ไขคำให้การของผู้ร้องสอดไว้พิจารณา ผู้ร้องสอดเห็นว่าคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำขอของผู้ร้องสอดไว้พิจารณาและคำสั่งไม่รับคำร้องขอแก้ไขคำให้การของผู้ร้องสอดไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้รับคำขอ (คำฟ้องแย้ง) ของผู้ร้องสอดไว้พิจารณาพิพากษา และขอให้รับคำร้องขอแก้ไขคำให้การของผู้ร้องสอดไว้พิจารณาพิพากษาต่อไปด้วย กรณีเห็นว่า คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ร้องสอดมิได้คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แต่เป็นเพียงการอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องแย้งของผู้ร้องสอด และไม่รับคำร้องขอแก้ไขคำให้การ ซึ่งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องแย้งเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับคำฟ้องเดิมนั้น เป็นที่สุด ตามข้อ ๔๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แล้ว ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบดังกล่าว ส่วนคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำร้องขอแก้ไขคำให้การ นั้น เมื่อระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ มิได้กำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้ คำสั่งไม่รับคำร้องขอแก้ไขคำให้การจึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ผู้ร้องสอดจะต้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวพร้อมกับการอุทธรณ์คำพิพากษา ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว เมื่อคดีนี้ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ประกอบกับคำอุทธรณ์ของผู้ร้องสอดมีเนื้อหาเป็นการยื่นคำร้องอุทธรณ์

คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องแย้งและไม่รับคำร้องขอแก้ไขคำให้การ มิใช่ คำอุทธรณ์ที่คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำการสอบสวน เปรียบเทียบผู้ฟ้องคดีและผู้ร้องสอดให้แล้วเสร็จแต่อย่างใด ศาลปกครองสูงสุดจึงมีอาจรับคำร้อง อุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำร้องขอแก้ไขคำให้การไว้พิจารณาได้ ดังนั้น เมื่อคำร้องอุทธรณ์ของผู้ร้องสอดเป็นคำร้องอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามข้อ ๑๐๐ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครองฯ ศาลปกครองสูงสุดจึงชอบที่จะมีคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้ร้องสอดตามข้อ ๑๑๑ (๑) แห่งระเบียบดังกล่าว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙/๒๕๕๗)

(๓) อุทธรณ์ที่ยกข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้ว โดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยรับฟัง ข้อมูลด้านเดียวแล้วสรุปสำนวนการสอบสวนวินัยและเสนอความเห็นต่อผู้บังคับการกองบังคับการ ตำรวจนครบาล ๑ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง กรณีมีयाเสพติดให้โทษประเภท ๑ (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่ คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเสนอ จึงมีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการ และในการพิจารณาอุทธรณ์ อ.ก.ตร. เกี่ยวกับการอุทธรณ์กระทำการแทน คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ก็ไม่เรียกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ฟ้องคดี มาประกอบการพิจารณา ซึ่งขณะนั้นผู้ฟ้องคดีถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางคลองเปรม จึงไม่มีโอกาส นำพยานหลักฐานเข้าชี้แจงโต้แย้งเอกสารหรือคำให้การพยานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุม นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงในส่วนนี้เป็นข้อที่ยกขึ้นมาใหม่ในคำอุทธรณ์หรือในชั้นอุทธรณ์ โดยไม่ได้ยกขึ้น ว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น และมีใช่เป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย ของประชาชนหรือปัญหาเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะที่ผู้อุทธรณ์จะยกปัญหาข้อนั้นขึ้นกล่าว ในคำอุทธรณ์หรือในชั้นอุทธรณ์ กรณีจึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามข้อ ๑๐๑ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๒/๒๕๕๖ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๑/๒๕๕๗ คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๔๐/๒๕๕๗ และที่ อ.๔๘๖/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทาง เดียวกัน)

(๔) คำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ

พ.ศ. ๒๕๔๕

ผู้คัดค้านได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองชั้นต้นขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ส่วนผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองชั้นต้นขอให้ศาลมีคำพิพากษาบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ผู้คัดค้านเห็นว่าคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่อยู่ในขอบเขตของสัญญาและขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด ขอให้พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกคำร้องของผู้ร้องและพิพากษาเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการตามคำร้องของผู้คัดค้าน เห็นว่า ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ปรากฏว่าคณะอนุญาโตตุลาการได้พิจารณาโดยไม่ได้เปิดโอกาสให้คู่พิพาทได้ทราบการกำหนดประเด็นข้อพิพาทหรือไม่เปิดโอกาสให้คู่พิพาทได้ทราบและโต้แย้งพยานหลักฐานต่อคณะอนุญาโตตุลาการ กรณีจึงไม่ได้เป็นการที่คณะอนุญาโตตุลาการดำเนินกระบวนการโดยไม่ชอบ อันจะเป็นเหตุให้การยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน คำอุทธรณ์ของผู้คัดค้านจึงมิใช่กรณีตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (๑)^๑ แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับคำอุทธรณ์ของผู้คัดค้านไม่มีเหตุที่จะฟังได้ว่าคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อีกทั้งคดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้พิพากษาตรงตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ และไม่มีตุลาการศาลปกครองชั้นต้นในองค์คณะซึ่งพิจารณาคดีนี้ได้มีความเห็นแย้งไว้ในคำพิพากษา และมีใช้เป็นกรณีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราว อุทธรณ์ของผู้คัดค้านจึงไม่ใช่กรณีตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๕) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ดังนั้น คำอุทธรณ์ของผู้คัดค้านจึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามกฎหมาย ซึ่งศาลปกครองสูงสุดต้องมีคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้คัดค้าน

^๑ พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒) คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(๓) คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นไม่ตรงกับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ

(๔) ผู้พิพากษา หรือตุลาการซึ่งพิจารณาคดีนั้นได้ทำความเห็นแย้งไว้ในคำพิพากษา หรือ

(๕) เป็นคำสั่งเกี่ยวกับการใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่พิพาทตามมาตรา ๑๖

การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อุทธรณ์ต่อศาลฎีกาหรือศาลปกครองสูงสุดแล้วแต่กรณี

ตามข้อ ๑๐๘ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๗๓๖/๒๕๕๕ ที่ อ.๗๑-๗๒/๒๕๕๖ ที่ อ.๖๐๓-๖๐๔/๒๕๕๖ ที่ อ.๖๓๘/๒๕๕๖ ที่ อ.๗๐๖/๒๕๕๖ ที่ อ.๘๒-๘๓/๒๕๕๗ และที่ อ.๑๕๐/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าคำอุทธรณ์ยื่นโดยผิดระเบียบ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าคำอุทธรณ์ต้องห้ามตามกฎหมายหรือ
ยื่นโดยผิดระเบียบ

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓.๒.๖ การยื่นสำนวน (ข้อ ๑๑๒)

๑) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยกคำพิพากษาของ
ศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำพิพากษาใหม่

(๑) กรณีที่มีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติว่าด้วยการทำคำพิพากษา
และคำสั่ง (ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑))

(๑.๑) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาคดีน้อยกว่าคำขอ
ของผู้ฟ้องคดี และไม่ตรงตามคำขอของผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ยื่นฟ้องเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง
เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กรมที่ดิน เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓
และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่
ได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน
(ส.ค. ๑) เลขที่ ๒๗๖ อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ไร่ พนักงานเจ้าหน้าที่
ได้ทำการรังวัดแล้วได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา ในการรังวัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดี
ที่ ๔ คัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงส่งเรื่องดังกล่าว
ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำการสอบสวนเปรียบเทียบและ
มีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ จำนวน ๓๐ ไร่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เห็นว่าคำสั่งดังกล่าว
ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำคัดค้าน
ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา
โดยเห็นว่าการแสวงหาข้อเท็จจริงจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพียงพอที่จะ

วินิจฉัยชี้ขาดได้ จึงไม่ส่งสำเนาคำฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เพื่อทำคำให้การ และดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อมาจนมีคำพิพากษายกฟ้อง โดยไม่ปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้น มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสองที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไว้พิจารณา หรือวินิจฉัยความชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่อย่างใด อันเป็นการพิพากษาคดีน้อยกว่าคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง และไม่ชอบด้วยกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองทั่วไปที่ศาลปกครองต้องพิพากษาคดีตรงตาม คำขอของผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง เมื่อกำหนดวันหนึ่งวันใดเป็นวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงและ วันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกแล้ว ก็ได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทราบล่วงหน้า แต่อย่างใด ซึ่งเป็นการมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการ ทำคำพิพากษาและคำสั่ง และได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วน ที่ว่าด้วยการแสวงหาข้อเท็จจริง หรือมีเหตุที่ศาลได้ปฏิเสธการไต่สวนพยานหลักฐานตามที่ ผู้ฟ้องคดีมีคำขอ กรณีจึงมีเหตุอันสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำพิพากษายกคำพิพากษาของ ศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ ตามรูปคดี ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๓๒/๒๕๕๕)

(๑.๒) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งให้รับคำฟ้องไว้ พิจารณาแล้ว แต่ศาลปกครองชั้นต้นยังยกเหตุเงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีขึ้นมาพิจารณาพิพากษายกฟ้องคดีนี้อีก

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดมิได้วินิจฉัยถึงรายละเอียดเกี่ยวกับ เงื่อนไขแห่งการฟ้องคดี แต่การที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งให้รับคำฟ้องไว้พิจารณาและ ให้ศาลปกครองชั้นต้นดำเนินการต่อไป เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลครบถ้วนแล้ว ย่อมถือได้ว่าศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาวินิจฉัยตลอดถึงประเด็นเงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีอื่น ๆ ด้วยแล้ว และคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดในคดีนี้เป็นที่สุดตามมาตรา ๗๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การที่ต่อมาศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดี มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดชำระเงินได้ กรณีจึงไม่จำเป็นที่ ศาลปกครองจะต้องมีคำสั่งบังคับตามคำขอของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครอง พิพากษายกฟ้อง อันเป็น การยกฟ้องเพราะเหตุเกี่ยวกับเงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีอีก จึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๗๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และกรณีนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย

ของประชาชน ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยแล้วพิพากษาหรือมีคำสั่งได้ตามข้อ ๘๒ ประกอบข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ดังนั้น เมื่อปรากฏเหตุว่าคดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งให้รับคำฟ้องไว้พิจารณา เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลครบถ้วน ซึ่งเป็นที่สุดแล้ว แต่ศาลปกครองชั้นต้นยังยกเหตุเงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีขึ้นมาพิจารณาพิพากษายกฟ้องคดีนี้อีก กรณีจึงเป็นการมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบนี้ในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่งตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบดังกล่าว (**คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๒๓/๒๕๕๕**)

(๑.๓) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นต้องมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาทั้งคดี แต่ศาลปกครองชั้นต้นกลับมีคำสั่งรับคำฟ้องคดีดังกล่าวในบางข้อหาไว้พิจารณา คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงไม่ใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นต้องสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาทั้งคดี เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องคดีดังกล่าวในข้อหาที่ ๒ และข้อหาที่ ๓ ไว้พิจารณา กรณีจึงต้องถือว่าคดีนี้เป็นกรณีปรากฏเหตุที่ไม่ได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษา และมีเหตุอันสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ตามข้อ ๑๑๒ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (**คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๓๓/๒๕๕๕**)

(๑.๔) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้ส่งสำเนาคำคัดค้านคำให้การและหมายแจ้งให้ทำคำให้การเพิ่มเติมแก่คู่กรณีบางคน ไม่ได้แจ้งให้คู่กรณีบางคนทราบกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ไม่ได้แจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกให้คู่กรณีบางคนทราบ และไม่ได้ส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบ และไม่ได้แจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันอ่านผลแห่งคำพิพากษา

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นคำคัดค้านคำให้การ ศาลปกครองชั้นต้นได้ส่งสำเนาคำคัดค้านคำให้การและหมายแจ้งให้ทำคำให้การเพิ่มเติมให้เฉพาะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ เท่านั้น การกระทำของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวจึงเป็นการไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ ได้ทราบถึงข้ออ้างหรือข้อแย้งของผู้ฟ้องคดี และไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวได้แสดงพยานหลักฐานของฝ่ายตนหรือยืนยันหรือหักล้างข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย การกระทำดังกล่าว

จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ต่อมา เมื่อศาลปกครองชั้นต้นกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ศาลปกครองชั้นต้นได้แจ้งกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงให้เฉพาะผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ทราบ โดยไม่ได้แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ การกระทำดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นการแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงตามข้อ ๖๒ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว ต่อมา ในการกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก ศาลปกครองชั้นต้นได้แจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกแก่คู่กรณี เฉพาะผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ แต่ไม่ได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ ทราบ การกระทำดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นการแจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกให้คู่กรณีทราบตามข้อ ๘๓ วรรคสอง แห่งระเบียบเดียวกัน และเป็นการที่ไม่ได้ส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบตามมาตรา ๕๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และเมื่อศาลปกครองชั้นต้นกำหนดวันนัดฟังผลแห่งคำพิพากษา ศาลปกครองชั้นต้นได้แจ้งกำหนดวันนัดฟังคำพิพากษาแก่คู่กรณี เฉพาะผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๗ ทราบ การกระทำดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นการแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันอ่านผลแห่งคำพิพากษามาตรา ๖๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การกระทำของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวจึงเป็นการที่ไม่ได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษา และในส่วนที่ว่าด้วยการแสวงหาข้อเท็จจริง และถือว่ามีเหตุอันสมควรตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ซึ่งปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลปกครองสูงสุดสามารถยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตามข้อ ๘๒ ประกอบข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบดังกล่าว ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคดีคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๑๘/๒๕๕๖ และที่ อ.๕๘๙/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๑.๕) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้สั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบนั้นเสียทั้งหมดหรือบางส่วน หรือสั่งแก้ไขหรือมีคำสั่งในเรื่องนั้นอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควรก่อนจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องในข้อหาแรกและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้พิจารณา ส่วนข้อหาอื่นและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ไม่รับไว้พิจารณา ซึ่งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเป็นที่สุดตามข้อ ๓๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แต่ต่อมาศาลปกครองชั้นต้นกลับวินิจฉัยในประเด็นเกี่ยวกับเงื่อนไขในการฟ้องคดีว่า การยื่นฟ้องคดีในข้อหานี้เป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ และเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม หรือมีเหตุจำเป็นอื่นที่ศาลมีอำนาจที่จะรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ พิพากษายกฟ้อง โดยไม่ปรากฏว่า ก่อนศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี ศาลปกครองชั้นต้นได้สั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบนั้นเสียทั้งหมดหรือบางส่วน หรือสั่งแก้ไขหรือมีคำสั่งในเรื่องนั้นอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควรตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามข้อ ๓๐ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว อันเป็นกรณีที่มีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่งตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบเดียวกัน ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษายกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคดีคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้น เพื่อให้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ต่อไป (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๓๔/๒๕๕๖)

(๑.๖) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้องโดยยังมีได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดี

วัดประเดิม (ผู้ฟ้องคดี) ฟ้องว่า อธิบดีกรมที่ดิน (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ๔๑๙๑๘ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๒ รุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี ซึ่งนาย ห. ได้ยกให้แก่ผู้ฟ้องคดีก่อนปี พ.ศ. ๒๔๗๕ เนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ ซึ่งในการรังวัดสอบเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าว เดิมมีอาณาเขตด้านทิศตะวันออกจดสวนผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามไม่ได้แจ้งผู้ฟ้องคดีให้ไประวางแนวเขตที่ดิน ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบถึงการออกทำการรังวัด และเพิ่งทราบว่ามีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้คำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๔๑๙๑๘ ที่ออกเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๒ เห็นว่า การฟ้องของผู้ฟ้องคดีมีเจตนาที่จะให้ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินคืนจากการที่ที่ดิน

ถูกรังวัดรูก้นำไปออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ซึ่งผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้รับการยกให้จากนาย ห. ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๗๕ อันเป็นการได้มาก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ที่ดิน จึงตกเป็นของผู้ฟ้องคดี โดยไม่ต้องแจ้งการครอบครองตามแบบ ส.ค. ๑ และที่ดินดังกล่าว เป็นที่ธรณีสงฆ์ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามไม่มีอำนาจ นำที่ดินดังกล่าวไปออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง การฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนหนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวงแปลงพิพาทในคดีนี้ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นไปเพื่อการติดตามเอากรรมสิทธิ์ในที่ดิน ของตนคืนตามหลักกรรมสิทธิ์ในมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งการฟ้องคดีทำได้โดยไม่มีกำหนดเวลา ดังนั้น การฟ้องขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอน หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ๔๑๙๑๘ ในส่วนที่รูกล้ำแนวเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ ศาลปกครองจึงรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษาได้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้เมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนด ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้อง ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ ประกอบข้อ ๓๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แล้วมี คำพิพากษายกฟ้อง โดยยังมีได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดีว่าการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๔๑๙๑๘ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๒ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพื่อให้ การวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวเป็นไปตามลำดับชั้นศาล ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษายกคำพิพากษา ของศาลปกครองชั้นต้นและส่งสำนวนคดีคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้น เพื่อให้พิจารณา แล้วมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ในประเด็นดังกล่าวตามรูปคดี ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบเดียวกัน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๙๘/๒๕๕๖)

(๑.๗) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นยังมีได้วินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีตั้งใจหรือ ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ และผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิด ของผู้ฟ้องคดีหรือไม่ อย่างไร ในคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเป็นข้าราชการและอดีตข้าราชการในสังกัด กรมศุลกากร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ขณะเกิดเหตุ ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบดำรงตำแหน่งศุลกากรักษ์ มีหน้าที่ ประทับดวงตราตะกั่ว กศก. ที่ประตูคอนเทนเนอร์พร้อมบันทึกหมายเลขดวงตรา กศก. ลงใน ใบกำกับคอนเทนเนอร์ฉบับที่ ๑ ติดกับต้นฉบับใบขนสินค้าขาออก ต่อมา ห้างหุ้นส่วนจำกัด จ. ได้ถูกกล่าวหาว่าทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรด้วยการยื่นใบขนสินค้าขาออก รวมจำนวน ๗๖ ฉบับ ผ่านพิธีการศุลกากรักษ์ ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัด จ. ได้นำใบขนสินค้าขาออก ฉบับมุนำเงินไปขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรตามพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออก ที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกบัตรภาษีให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด จ.

อธิบดีกรมศุลกากร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ได้วางฎีกาเบิกเงินค่าภาษีอากรดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๘ ถึงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๐ จนกระทั่งห้างหุ้นส่วนจำกัด จ. ได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากรในรูปบัตรภาษีตามชุดคำขอดังกล่าว ต่อมา มีการร้องเรียนเรื่องดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบตามลำดับ ซึ่งจากการตรวจสอบหลักฐานการส่งออกบัญชีสินค้าสำหรับเรือปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสิบซึ่งเป็นศุลกากรักษ์ไม่ปฏิบัติตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่ง ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๙ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นว่า การกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้วางฎีกาเบิกเงินชดเชยภาษีส่งออกก่อนวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๙ เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายเมื่อขาดอายุความสิบปีแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่ง ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๙ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนของจำนวนเงินชดเชยภาษีส่งออกที่วางฎีกาเบิกก่อนวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๙ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย สำหรับการเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดจากการกระทำละเมิดในส่วนที่วางฎีกาเบิกเงินชดเชยภาษีส่งออกตั้งแต่วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๙ เป็นต้นไป นั้น เป็นการออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในอายุความสิบปีนับแต่วันที่กระทำละเมิด คดีนี้มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบหรือไม่ อย่างไร ซึ่งประเด็นดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นยังมีได้วินิจฉัย ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษายกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นและส่งสำนวนคดีคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิจารณาแล้วมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๔๗/๒๕๕๖ และที่ อ.๘๒๓/๒๕๕๖ (ประชุมใหญ่) วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๑.๘) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่รอการพิจารณาไปจนกว่าทายาท ผู้จัดการมรดก ผู้ปกครองทรัพย์สินมรดก หรือผู้สืบสิทธิของคู่กรณีที่ตั้งแก่ความตาย จะมีคำขอเข้ามาแทนที่คู่กรณีหรือผู้มีส่วนได้เสียจะมีคำขอเข้ามาโดยมีคำขอเข้ามาเองหรือโดยที่ศาลมีหมายเรียกให้เข้ามาในคดี

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผิดสัญญาการรับทุน การศึกษาระดับปริญญาโทภายในประเทศ และสัญญาการศึกษา หรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ที่ทำไว้กับผู้ฟ้องคดีทั้งสองจำนวน ๔ ฉบับ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว ต้องร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายจากการผิดสัญญา ดังกล่าวด้วย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระหนี้ พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ข้อเท็จจริงปรากฏในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง ชั้นต้นว่า นาง บ. ซึ่งเป็นมารดาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดพระโขนง เพื่อขอให้ไต่สวนและมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคนสาบสูญ ต่อมา ศาลจังหวัดพระโขนงได้ มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคนสาบสูญตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามคดีหมายเลขแดงที่ ๑๙๔/๒๕๕๔ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ถึงแก่ความตายแล้ว ตามมาตรา ๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อความเช่นนั้นได้ปรากฏ ต่อศาลปกครองชั้นต้นก่อนที่ศาลปกครองชั้นต้นจะมีคำพิพากษา ศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบที่จะ ดำเนินการตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยรอการพิจารณา ไปจนกว่าทายาท ผู้จัดการมรดก ผู้ปกครองทรัพย์สินมรดก หรือผู้สืบสิทธิของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะมีคำขอเข้ามาแทนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือผู้มีส่วนได้เสียจะมีคำขอเข้ามาโดยมีคำขอ เข้ามาเองหรือโดยที่ศาลมีหมายเรียกให้เข้ามาในคดีนี้ แต่ศาลปกครองชั้นต้นกลับดำเนินการสอบสวน พิเคราะห์ต่อไปจนกระทั่งมีคำพิพากษา กรณีจึงเป็นการที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองในส่วน ที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่งตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษายกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นทั้งหมด แล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องและมี คำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ตามรูปคดีต่อไป (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๘๘/๒๕๕๖)

(๑.๙) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้มีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอเข้ามา แทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองสืบแก้ฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้เพิกถอนคำสั่งกรมตุลาการ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๘ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองสืบแก้ร่วมกับ

นายตรวจศาลการรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีห้างหุ้นส่วนจำกัด ร. ทูจริตในการส่งออกสินค้าเพื่อขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น นาย ช. ได้ยื่นคำร้องตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ความว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๗ ได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ นาย ช. จึงยื่นคำร้องขอเข้ารับมรดกความในคดีนี้ ในฐานะที่เป็นทายาทโดยธรรมของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๗ ตุลาการเจ้าของสำนวนในศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้สำเนาส่งคู่ความและแจ้งให้คัดค้านภายในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ โดยไม่ปรากฏในคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นว่า มีการเข้ามาแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตายตามคำร้อง ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ของนาย ช. กรณีเห็นว่า การมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอเข้ามาแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตายตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่กรณีอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดก็ตาม ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามข้อ ๕๒ ประกอบข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้มีคำสั่งว่าจะอนุญาตให้นาย ช. เข้ามาแทนที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๗ ผู้ถึงแก่ความตายหรือไม่ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาและมีคำพิพากษาโดยไม่ชอบด้วยมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ อันมีเหตุปรากฏที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำพิพากษายกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นทั้งหมดและส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิจารณา แล้วมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ตามรูปคดีต่อไปตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๑๙/๒๕๕๗)

(๑.๑๐) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่รอการพิจารณาไว้ชั่วคราวและจัดทำความเห็นส่งไปให้ศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นศาลที่ผู้ถูกฟ้องคดีร้องว่าคดีอยู่ในเขตอำนาจพิจารณา คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้วและผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำร้องโต้แย้งเรื่องเขตอำนาจศาล ฉบับลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยเห็นว่าคดีนี้ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองแต่อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม อันเป็นการยื่นคำร้องโต้แย้งเรื่องเขตอำนาจศาลก่อนวันนัดพิจารณาคดีครั้งแรก การยื่นคำร้องดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง จึงเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลปกครองชั้นต้นชอบที่จะต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ด้วยการรอการพิจารณาไว้ชั่วคราวและจัดทำความเห็นส่งไปให้ศาลยุติธรรมซึ่งเป็นศาลที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร้องว่าคดีนี้อยู่ในเขตอำนาจพิจารณา แต่ปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้น

กลับดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปจนมีคำพิพากษา โดยมีได้จัดทำความเห็นส่งไปให้ศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นศาลที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร้องว่าคดีอยู่ในเขตอำนาจพิจารณา จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการทำคำพิพากษา และศาลปกครองสูงสุด เห็นว่ามีเหตุอันสมควรยกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิจารณาดำเนินการใหม่ตามรูปคดีตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ พิพากษายกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น และส่งสำนวนคดีนี้คืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องและมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ตามรูปคดีต่อไป (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อส.๑๐/๒๕๕๗)

(๒) กรณีที่มีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติว่าด้วยการแสวงหาข้อเท็จจริง (ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๒))

(๒.๑) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่เรียกบุคคลภายนอกเข้ามาในคดีเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า นาย จ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ผู้ให้เช่านา ขายนานาพิพาทให้นาง อ. โดยไม่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้เช่านาทราบก่อนตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ จึงได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบลบ้านเบิก (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำวินิจฉัยแล้ว ผู้ฟ้องคดีไม่พอใจจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดลพบุรี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ตามลำดับ และผู้ฟ้องคดีเห็นว่ามติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่มีมติให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิซื้อที่นาพิพาทคืนในราคาไร่ละ ๖๐,๐๐๐ บาท เป็นการขัดต่อกฎหมายและเป็นการแสวงหากำไรจากชาวนาผู้ยากไร้ จึงฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนมติดังกล่าว และขอให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิซื้อที่นาพิพาทคืนในราคาไร่ละ ๓๐,๐๐๐ บาท ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตกกลงขายให้นาง อ. เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิอุทธรณ์มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อันเป็นสิทธิฟ้องคดีต่อศาล แต่นาง อ. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกยังมิได้เข้ามาเป็นคู่กรณีในคดีนี้ ดังนั้น จึงสมควรที่ศาลปกครองชั้นต้น จะเรียกนาง อ. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้ามาในคดีเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม เมื่อปรากฏว่า ศาลปกครองชั้นต้นได้มีหมายแจ้งคำสั่งศาล ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เรียกให้นาย จ. ผู้ให้เช่านา ซึ่งเป็นผู้ขายนานาพิพาทให้แก่ นาง อ. เข้ามาในคดี โดยกำหนดให้เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่มิได้เรียกให้นาง อ. ผู้รับโอนที่นาดังกล่าวเข้ามาในคดีด้วย จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้น มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการแสวงหาข้อเท็จจริง

การรับฟังพยานหลักฐาน หรือในการดำเนินกระบวนการพิจารณาอื่นก่อนมีคำพิพากษา จึงมีเหตุอันสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะพิพากษายกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แล้วกำหนดให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาคดีใหม่และพิพากษาใหม่หรือมีคำสั่งใหม่ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๘๑๑/๒๕๕๕)

(๒.๒) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่ส่งสำเนาคำฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เพื่อทำคำให้การ และดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อมาจนมีคำพิพากษายกฟ้อง โดยไม่ปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไว้พิจารณา หรือวินิจฉัยความชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่อย่างใด

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๒๗๖ อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ไร่ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดแล้วได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา ในการรังวัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ คัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงส่งเรื่องดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณา ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำการสอบสวนเปรียบเทียบและมีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ จำนวน ๓๐ ไร่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำคัดค้านของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา โดยเห็นว่าการแสวงหาข้อเท็จจริงจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพียงพอที่จะวินิจฉัยชี้ขาดได้ จึงไม่ส่งสำเนาคำฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เพื่อทำคำให้การ และดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อมาจนมีคำพิพากษายกฟ้อง โดยไม่ปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไว้พิจารณา หรือวินิจฉัยความชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่อย่างใด อันเป็นการพิพากษาคดีน้อยกว่าคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และไม่ชอบด้วยกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองทั่วไปที่ศาลปกครองต้องพิพากษาคดีตรงตามคำขอของผู้ฟ้องคดี อีกทั้งเมื่อกำหนดวันหนึ่งวันใดเป็นวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงและวันหนึ่งพิจารณาคดีครั้งแรกแล้ว ก็มีได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทราบล่วงหน้าแต่อย่างใด ซึ่งเป็นการมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่ง และมีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการแสวงหาข้อเท็จจริง หรือมีเหตุที่ศาลได้ปฏิเสธการไต่สวนพยานหลักฐานตามที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอ กรณีจึงมีเหตุอันสมควร

ที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำพิพากษายกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดีตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๓๒/๒๕๕๕ ที่ อ.๑๑๘/๒๕๕๖ ที่ อ.๒๐๖/๒๕๕๖ ที่ อ.๔๒๘/๒๕๕๖ และที่ อ.๕๘๙/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๓) กรณีที่ข้อเท็จจริงไม่พอกแก่การวินิจฉัยคดี (ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓))

คดีนี้บริษัท ป. ได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๓๔๐ เลขที่ ๕๒๒ เลขที่ ๕๒๓ และเลขที่ ๕๒๔ อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งคัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าวบางส่วนโดยอ้างว่า บริษัท ป. นำรังวัดทับที่ดินบางส่วนของผู้ฟ้องคดีและนาย อ. ซึ่งได้ครอบครองทำประโยชน์โดยไม่มีหลักฐานสำหรับที่ดิน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาสันป่าตอง (ผู้ถูกฟ้องคดี) จึงทำการสอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่บริษัท ป. ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว โดยที่กรณีนี้มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาให้ได้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติเสียก่อนว่า บริษัท ป. หรือผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท อันจะส่งผลกระทบต่อสถานะของบริษัท ป. และผู้ฟ้องคดีในการเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินพิพาท แต่จากการตรวจสอบเอกสารในสำนวนคดีของศาลปกครองชั้นต้น ไม่ปรากฏสำเนาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการรังวัดออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ที่ดินพิพาท ตลอดจนเอกสารพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องที่ผู้ถูกฟ้องคดีใช้ประกอบในการมีคำสั่ง ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ อันเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญในการวินิจฉัยความเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่อาจออกโฉนดที่ดินเป็นการเฉพาะรายให้แก่บริษัท ป. และข้อเท็จจริงดังกล่าว ศาลปกครองมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงให้เป็นที่ยุติเพื่อให้ความเป็นธรรมแก่คู่กรณีในการออกโฉนดที่ดินได้ แต่โดยที่ศาลปกครองชั้นต้นยังมีได้แสวงหาข้อเท็จจริงให้เพียงพอแก่การวินิจฉัยในประเด็นความเป็นผู้มีสิทธิในที่ดิน รวมถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีได้กล่าวอ้างการครอบครองและทำประโยชน์มาในคำฟ้อง กรณีจึงยังมิได้ความชัดเจนซึ่งข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีผลเป็นการพิสูจน์การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีตามคำฟ้อง ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โดยยังมีได้พิจารณาในประเด็นดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ปรากฏเหตุว่าข้อเท็จจริงที่ศาลปกครองชั้นต้นฟังมาไม่พอกแก่การวินิจฉัยชี้ขาดคดี และมีเหตุอันสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะพิพากษายกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เพื่อให้

ศาลปกครองชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ให้ถูกต้อง แล้วพิพากษาหรือมีคำสั่งตามรูปคดีต่อไป ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๔๗/๒๕๕๗ ที่ อ.๓๕๑/๒๕๕๗ ที่ อ.๓๖๑/๒๕๕๗ และที่ อ.๓๖๒/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๒) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดไม่ส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำพิพากษาใหม่

คดีนี้ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่ง ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยข้อเท็จจริงดังกล่าวปรากฏต่อศาลเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำแถลงต่อศาลปกครองชั้นต้น ในวันหนึ่งพิจารณาคดีครั้งแรก และคดีนี้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ฟ้องหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่ง ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ แต่อย่างไร ศาลปกครองชั้นต้นจึงไม่มีอำนาจวินิจฉัยเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งดังกล่าว การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า คำสั่งดังกล่าวออกเมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษา ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้กรณีจะมีได้ยกขึ้นต่อสู้ในชั้นอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุดสามารถยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามข้อ ๙๒ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจสั่งยกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นแล้วส่งสำนวนคดีคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ฟ้องเกี่ยวกับคำสั่ง ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ กรณีจึงไม่เป็นประโยชน์ที่จะส่งสำนวนคดีไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๕๕/๒๕๕๕ ที่ อ.๗๖๖/๒๕๕๕ ที่ อ.๑๙๘/๒๕๕๖ และที่ อ.๕๙๕/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๓.๒.๗ การนำวิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้นมาใช้ในศาลปกครองสูงสุด (ข้อ ๑๑๖)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓.๓ คดีอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

๓.๓.๑ ผู้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

เมื่อนางสาว พ. มิได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นโดยมิได้เป็นผู้เสนอข้อหาต่อศาลปกครองชั้นต้น และมีได้เข้ามาเกี่ยวข้องเป็นคู่กรณีด้วยการถูกฟ้องคดีหรือได้รับคำสั่งศาลปกครองเรียกให้เข้ามาในคดี อีกทั้ง นางสาว พ. มิใช่ผู้มีส่วนได้เสียที่มีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด ดังนั้น การที่นางสาว พ. ยื่นอุทธรณ์ในชั้นอุทธรณ์ จึงไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการฟ้องคดีและขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ อันเป็นอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายหรือยื่นโดยผิดระเบียบ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๘/๒๕๕๕ และที่ ๙๙/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีที่ไม่เป็นผู้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

ข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ ไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๗ ผู้ฟ้องคดีที่ ๙ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ ไว้พิจารณา ผู้ฟ้องคดีดังกล่าวยกเว้นผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ อุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีบางรายต่อศาลปกครองสูงสุด ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ กลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๗ ผู้ฟ้องคดีที่ ๙ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๕ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๗ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ ซึ่งเป็นผู้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นไว้พิจารณา ศาลปกครองชั้นต้นจึงได้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาต่อไปจนมีคำพิพากษา ดังนั้น คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นจึงมีผลผูกพันเฉพาะผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๗ ผู้ฟ้องคดีที่ ๙ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๕ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๗ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ ซึ่งเป็นคู่กรณีในกระบวนการพิจารณาของศาล ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ มิได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีบางรายไว้พิจารณา เมื่อศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งหมดที่ได้อุทธรณ์คำสั่งไว้พิจารณาต่อไปจนศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วนั้น ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ จึงมิได้เป็นคู่กรณีที่มีส่วนได้เสียหรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีโดยตรง อันจะมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวได้ตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ ไว้พิจารณา ถือเป็นคำสั่งตามข้อ ๔๙/๑ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ที่กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุด ภายในกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เมื่อผู้ฟ้องคดี

ที่ ๑๙ ได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นแล้วเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ แต่มิได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดนั้นดังเช่นผู้ฟ้องคดีรายอื่น คดีในส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ จึงเป็นอันถึงที่สุดตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๔๙/๑ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๕/๒๕๕๖ ที่ ๗๓๖/๒๕๕๗ และที่ ๙๓๘/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๓.๓.๒ ระยะเวลาการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง

คดีนี้สำนักงานศาลปกครองกลางได้มีหนังสือแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และมีผู้รับหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าวไว้ในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาในวันดังกล่าว ซึ่งจะครบกำหนดระยะเวลาใช้สิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวภายในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๔ แต่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔ การยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีจึงพ้นกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามข้อ ๔๙/๑ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจรับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔/๒๕๕๕ ที่ ๖๓/๒๕๕๕ ที่ ๙๕/๒๕๕๕ ที่ ๙๗/๒๕๕๕ ที่ ๑๐๕/๒๕๕๕ ที่ ๑๒๒/๒๕๕๕ ที่ ๑๘๙/๒๕๕๕ ที่ ๒๑๘/๒๕๕๕ ที่ ๒๓๑/๒๕๕๕ ที่ ๔๕๘/๒๕๕๕ ที่ ๔๖๙/๒๕๕๕ ที่ ๕๗๔/๒๕๕๕ ที่ ๖๑๓/๒๕๕๕ ที่ ๑๘/๒๕๕๖ ที่ ๑๔๑/๒๕๕๖ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๖ ที่ ๑๖๖/๒๕๕๖ ที่ ๒๗๑/๒๕๕๖ ที่ ๒๘๖/๒๕๕๖ ที่ ๓๓๔/๒๕๕๖ ที่ ๓๖๒/๒๕๕๖ ที่ ๓๗๖/๒๕๕๖ ที่ ๕๖๗/๒๕๕๖ ที่ ๕๘๓/๒๕๕๖ ที่ ๕๙๑/๒๕๕๖ ที่ ๖๒๘/๒๕๕๖ ที่ ๙๔๑/๒๕๕๖ ที่ ๙๗๑/๒๕๕๖ ที่ ๙๘๗/๒๕๕๖ ที่ ๑๑/๒๕๕๗ ที่ ๑๐๓/๒๕๕๗ ที่ ๑๒๓/๒๕๕๗ ที่ ๑๕๓/๒๕๕๗ ที่ ๒๑๑/๒๕๕๗ ที่ ๓๑๗/๒๕๕๗ ที่ ๓๗๙/๒๕๕๗ ที่ ๔๒๖/๒๕๕๗ ที่ ๕๓๒/๒๕๕๗ ที่ ๖๗๖/๒๕๕๗ ที่ ๙๖๒/๒๕๕๗ ที่ ๑๐๕๖/๒๕๕๗ ที่ คส.๔๔/๒๕๕๗ และที่ คบ.๘/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และได้ยื่นคำขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาทางไปรษณีย์เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๔ ศาลปกครองชั้นต้นได้ไต่สวนผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ และต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ส่งพยานหลักฐานเพิ่มเติมเกี่ยวกับคดีตามคำขอ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔

หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาทางไปรษณีย์เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ ปรากฏว่า ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ดังนั้น การยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ จึงไม่เป็นการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตามข้อ ๔๗/๑ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจรับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีได้ตามข้อ ๓๗ วรรคสอง ประกอบข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗/๒๕๕๔ ที่ ๑๖๖/๒๕๕๖ ที่ ๔๐๗-๔๐๘/๒๕๕๖ และที่ ๑๐๐๐/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางการเดียวกัน)

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ยกคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์เนื่องจากต้องเดินทางไปต่างประเทศ และในการจัดทำคำอุทธรณ์มีความจำเป็นต้องจ้างทนายความเพื่อศึกษาข้อกฎหมายและข้อมูลทางวิชาการในประเด็นตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เมื่อคดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเพราะเหตุที่ผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้เสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งระยะเวลาสามสิบวันสำหรับการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว เป็นระยะเวลาเพียงพอที่ผู้ฟ้องคดีจะศึกษาและรวบรวมข้อเท็จจริงเพื่อแสดงให้ศาลเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีอย่างไร เนื่องจากเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ฟ้องคดีควรทราบที่อยู่แล้ว ประกอบกับการฟ้องคดีปกครอง ผู้ฟ้องคดีสามารถดำเนินการด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องมีทนายความและอาจยื่นฟ้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลปกครองหรือโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่าติดภารกิจการเดินทางและยังไม่อาจหาทนายความมาช่วยเขียนคำอุทธรณ์ จึงไม่มีเหตุผลเพียงพอที่ศาลจะขยายระยะเวลายื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาตามข้อ ๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๘/๒๕๕๕ ที่ ๓๓๐/๒๕๕๕ ที่ ๔๓๓/๒๕๕๕ ที่ ๕๓๓/๒๕๕๕ ที่ ๘๑๐/๒๕๕๕ ที่ ๘๔๐/๒๕๕๕ ที่ ๘๔๘/๒๕๕๕ ที่ ๑๘๐/๒๕๕๖ ที่ ๒๑๔/๒๕๕๖ ที่ ๒๒๐/๒๕๕๖ ที่ ๔๔๗/๒๕๕๖ และที่ ๔๘๑/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางการเดียวกัน)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสามไว้พิจารณา เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๖ และผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ดังนั้น หากผู้ฟ้องคดีทั้งสามประสงค์ที่จะยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งเพิ่มเติม ก็จะต้องยื่นต่อศาลภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น

ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๖ แต่เนื่องจากวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นวันอาทิตย์ และวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นวันชดเชยวันจักรี ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดี ทั้งสามสามารถยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งเพิ่มเติมได้ถึงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันสุดท้าย การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งเพิ่มเติมต่อศาลเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งเพิ่มเติมที่ไม่ชอบด้วยมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองฯ และข้อ ๔๙/๑ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครอง จึงไม่อาจรับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีทั้งสามไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครอง สูงสุดที่ ๖๒๕/๒๕๕๖ และที่ ๙๐๑/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (บริษัท อ.) ไว้พิจารณาเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ และได้แจ้งคำสั่งศาลดังกล่าวไปให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยมีนางสาว ย. เป็นผู้ลงลายมือชื่อรับหนังสือแจ้งคำสั่งศาล เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ แม้ว่านางสาว ย. จะไม่ได้เป็นพนักงานในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ตาม แต่นางสาว ย. มีหน้าที่รับจดหมายที่ส่งมายังบริษัทต่าง ๆ ของชั้นที่ ๔๓ อาคารเอ็มไพร์ทาวเวอร์ ซึ่งเป็นชั้นที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เช่าอยู่ โดยในการรับเอกสารของนางสาว ย. มีลักษณะเป็น หน้าที่ประจำที่ต้องกระทำวันละ ๒ รอบ คือ เวลา ๑๑ นาฬิกา และเวลา ๑๕ นาฬิกา ทั้งข้อเท็จจริง ยังปรากฏว่าในการแจ้งหมายนัดไต่สวน และหมายแจ้งคำสั่งศาล ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖ ก็ยัง ปรากฏชื่อของนางสาว ย. เป็นผู้รับและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ได้รับเอกสารดังกล่าว ดังนั้น การส่งหนังสือ แจ้งคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไว้พิจารณา โดยนางสาว ย. ซึ่งบรรลุนิติภาวะ ที่อยู่ในสถานที่เดียวกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้ลงลายมือชื่อรับไว้เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการแจ้งคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของ ศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามข้อ ๑๐๕ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒/๒๕๕๗ ที่ ๒๓๑/๒๕๕๗ และที่ ๒๔๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น โดยขอยึดถือหรือถือเอาคำอุทธรณ์และพยานหลักฐานประกอบอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นอุทธรณ์และพยานหลักฐานประกอบอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ด้วย นั้น เป็นกรณีที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ประสงค์ที่จะอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเช่นเดียวกับ กับอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อคำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีข้อคัดค้านคำพิพากษา ของศาลปกครองชั้นต้นและมีคำขอของผู้อุทธรณ์ โดยศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งรับคำอุทธรณ์ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไว้แล้ว กรณีถือได้ว่าคำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีลักษณะ

เช่นเดียวกับคำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ คำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่สมบูรณ์ครบถ้วนตามข้อ ๑๐๑ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และยื่นภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ศาลปกครองชั้นต้นจึงต้องรับคำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และดำเนินการตามข้อ ๑๐๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๖๙/๒๕๕๗)

๓.๓.๓ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์

๑) คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นที่สุด (ข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง)

(๑) คำสั่งไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง เป็นที่สุด ตามข้อ ๗๐

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการกำหนดชื่อตำแหน่งข้าราชการตำรวจที่เรียกชื่ออย่างอื่น และการเทียบตำแหน่งข้าราชการตำรวจที่เรียกชื่ออย่างอื่นกับตำแหน่งข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๘ เฉพาะในส่วน of ตำแหน่งพนักงานสอบสวน ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การทุเลาการบังคับตามกฎ ก.ตร. ดังกล่าวจะทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการบริหารกำลังคนในส่วน of ตำแหน่งพนักงานสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดี เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดียังไม่ได้กำหนดจำนวนตำแหน่งพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงยังไม่มีเหตุผลหรือสาระอันควรที่จะให้มีการทุเลาการบังคับตามกฎ ก.ตร. ดังกล่าว จึงมีคำสั่งไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามกฎดังกล่าวตามคำขอของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นจึงเป็นที่สุดตามข้อ ๗๐ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุดได้ตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบดังกล่าว ดังนั้น คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่เป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามกฎ ก.ตร. ดังกล่าว จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๔๒/๒๕๕๕ ที่ ๖๖๕/๒๕๕๖ และที่ ๘๔๐/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๒) คำสั่งยกคำขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง เป็นที่สุดตามข้อ ๗๓ วรรคสอง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำฟ้องพร้อมกับมีคำขอให้ศาล มีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งกรรมการแพทยสภา วาระ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๖ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ตามประกาศคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งกรรมการ แพทยสภา ที่ ๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๔ เรื่อง การเลือกตั้งกรรมการแพทยสภา วาระ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๖ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา ซึ่งศาลปกครองชั้นต้น ได้พิจารณาและมีคำสั่งยกคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง คำสั่งดังกล่าว จึงเป็นที่สุดตามข้อ ๗๓ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด การที่ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งยกคำขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่ง ทางปกครองของผู้ฟ้องคดีทั้งสองไว้พิจารณา จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๗๕/๒๕๕๕ ที่ ๒๓๕/๒๕๕๗ ที่ ๗๐๘/๒๕๕๗ ที่ ๘๔๐/๒๕๕๗ และที่ ๘/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๓) คำสั่งไม่รับคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา เป็นที่สุดตามข้อ ๗๖ วรรคสอง

ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนิติกร กรมสรรพากร ฟ้องขอให้เพิกถอน ประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านข้อเขียนเพื่อเข้ารับการสัมภาษณ์เพื่อแต่งตั้งเป็นนิติกรชำนาญการพิเศษ และมีคำขอให้กำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวให้ระงับการบรรจุแต่งตั้งผู้สอบได้ไว้ก่อน ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา คำสั่งดังกล่าวยอมเป็นที่สุด ตามข้อ ๗๖ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ การที่ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็น บุคคลภายนอกและอ้างว่าเป็นผู้เข้าสอบในครั้งนี้ด้วยจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำขอดังกล่าว จึงเป็นการไม่ชอบด้วยข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบดังกล่าว คำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นของผู้อุทธรณ์จึงเป็นคำร้องอุทธรณ์ คำสั่งที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๓๔/๒๕๕๕ และที่ ๔๔๕/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๔) คำสั่งยกคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา เป็นที่สุดตามข้อ ๗๖ วรรคสอง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งยกคำขอดังกล่าวเนื่องจากไม่มีเหตุเพียงพอที่สมควรจะกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีเนื่องจากคำสั่งยกคำขอดังกล่าวเป็นที่สุดซึ่งต้องห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่ง ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด กรณีเห็นได้ว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ยกคำขอของผู้ฟ้องคดีที่มีคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดีนั้น เป็นที่สุดแล้วตามข้อ ๗๖ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงเป็นคำร้องอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๑/๒๕๕๖ ที่ ๘๖๓/๒๕๕๖ และที่ ๙๔๑/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๒) คำสั่งระหว่างพิจารณา (ข้อ ๑๐๐ วรรคสอง)

กรณีที่วินิจฉัยว่าเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาซึ่งต้องห้ามอุทธรณ์ระหว่างพิจารณา

(๑) คำสั่งไม่รับคำร้องขอให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล เมื่อคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำร้องของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ขอให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล เป็นคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นก่อนที่จะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี และมีได้เป็นคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จสิ้นเด็ดขาดจากศาล คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่มีกฎหมายและระเบียบกำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้ตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายหรือยื่นโดยผิดระเบียบนี้ ตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๗/๒๕๕๕ ที่ ๔๑/๒๕๕๖ และที่ ๗๒๐/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๒) คำสั่งไม่อนุญาตให้เข้ามาในคดีในฐานะคู่กรณีฝ่ายที่สาม

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น บริษัท อ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ได้ยื่นคำขอเข้ามาเป็นคู่ความฝ่ายที่สาม ซึ่งแม้ว่าศาลปกครองชั้นต้นจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เข้ามาในคดีในฐานะคู่กรณีฝ่ายที่สาม ตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ก็ตาม แต่ศาลปกครองชั้นต้นก็ได้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เข้ามาในคดีในฐานะผู้ถูกฟ้องคดีร่วม ตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เข้ามาในคดีโดยการร้องสอดได้ ซึ่งคำสั่งดังกล่าวถือเป็นคำสั่งระหว่างการพิจารณาของศาล เมื่อระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ มิได้กำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้ คำสั่งดังกล่าวจึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ เดียวกัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวในระหว่างพิจารณาคดี มิได้ แต่จะต้องอุทธรณ์มาพร้อมกับคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดจากศาล (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๓๔/๒๕๕๕)

(๓) คำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณา

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕ ซึ่งคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งศาลที่สั่งก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี มิใช่คำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จสิ้นเด็ดขาดจากศาล และมีคำสั่งที่กำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้ คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ระหว่างพิจารณา ผู้ฟ้องคดีขอที่จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวพร้อมกับการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จสิ้นเด็ดขาดจากศาลตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นคำร้อง ฉบับลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ อุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาของผู้ฟ้องคดี ศาลจึงไม่อาจรับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๓๙/๒๕๕๕)

(๔) คำสั่งไม่รับคำคัดค้านคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำคัดค้านคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไว้พิจารณา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำร้องโต้แย้งคำสั่งไม่รับคำคัดค้านของศาลปกครองชั้นต้น ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕ ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำคัดค้านคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งศาลมีคำสั่งไม่รับไว้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนคดี

เนื่องจากยื่นภายหลังกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงกว่า ๕ เดือน ตามข้อ ๖๒ วรรคสาม แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ คำสั่งของศาลดังกล่าวมิได้เป็นคำสั่งที่ทำให้ คดีเสร็จเด็ดขาด จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ระเบียบดังกล่าวมิได้กำหนดให้อุทธรณ์ระหว่าง พิจารณาได้ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่อาจอุทธรณ์คำสั่งของศาลดังกล่าวได้ตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบเดียวกัน **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๑/๒๕๕๕)**

(๕) คำสั่งไม่รับคำร้องขอให้จำหน่ายคดีเพื่อให้คู่สัญญาไปดำเนินการ ทางอนุญาโตตุลาการ

คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่ง จำหน่ายคดีเพื่อให้คู่สัญญาไปดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับ คำร้องของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวนี้เป็นคำสั่งก่อนที่ศาลจะมี คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี ทั้งมิใช่คำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดไปจากศาล จึงเป็น คำสั่งระหว่างพิจารณาที่มีกำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้ คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่ง ที่ต้องห้ามอุทธรณ์ระหว่างพิจารณา ผู้มีส่วนได้เสียชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวพร้อมกับการอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาที่ทำให้คดีนี้เสร็จสิ้นไปจากศาลตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับ คำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวจึงชอบแล้ว **(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒/๒๕๕๖)**

(๖) คำสั่งไม่รับคำร้องคัดค้านตุลาการศาลปกครองชั้นต้น

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องคัดค้านตุลาการศาลปกครองชั้นต้น โดยอ้างว่าศาลมิได้ไต่สวน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงในประเด็นเกี่ยวกับเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการสรรหา และคัดเลือกบุคลากรของคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกบุคคลของสถาบันวิจัยและพัฒนา อุตสาหกรรมโทรคมนาคม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๕ ในประเด็นอันเป็น ข้อสำคัญในคดีให้สิ้นกระแสความว่าเอกสารเป็นเท็จหรือไม่ อย่างไร ซึ่งหากยังไม่สิ้นกระแสความ ทำให้ศาลยอมไม่สามารถพิจารณาพิพากษาคดีนี้ได้ จึงเป็นเหตุอันมีสภาพร้ายแรงซึ่งอาจทำให้ การพิจารณาพิพากษาคดีเสียความยุติธรรม ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คำคัดค้าน ของผู้ฟ้องคดีไม่มีเหตุใดเหตุหนึ่งที่ตุลาการศาลปกครองอาจถูกคัดค้านได้แต่อย่างใด จึงมีคำสั่ง ไม่รับคำร้องคัดค้านตุลาการศาลปกครองชั้นต้นไว้พิจารณา ซึ่งคำสั่งไม่รับคำร้องคัดค้าน ตุลาการศาลปกครองในคดีนี้มีใช่เป็นกรณีที่ศาลมีคำสั่งยอมรับหรือยกเสียซึ่งคำคัดค้านตุลาการ อันจะถือเป็นที่สุดตามข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ดังนั้น คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ต้องห้ามอุทธรณ์ระหว่างพิจารณา ผู้มีส่วนได้เสียจึงชอบที่จะอุทธรณ์

คำสั่งดังกล่าวพร้อมกับการอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาที่ทำให้คดีนี้เสร็จสิ้นไปจากศาลตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำร้องคัดค้านตุลาการศาลปกครองชั้นต้นของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา จึงชอบแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๖/๒๕๕๖)

(๗) คำสั่งไม่รับคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบหรือไม่รับคำคัดค้านองค์คณะตุลาการ และคำสั่งไม่รับคำร้องขอให้ศาลมีหมายเรียกบุคคลภายนอกเข้ามาเป็นคู่กรณีร่วม

คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ หรือไม่รับคำคัดค้านองค์คณะตุลาการของผู้ฟ้องคดี รวมทั้งคำสั่งที่ไม่รับคำร้องขอให้ศาลมีหมายเรียกบุคคลภายนอกเข้ามาเป็นคู่กรณีร่วมในคดี ล้วนเป็นคำสั่งที่มีได้มีผลให้คดีนี้เสร็จไปจากศาลไม่ว่าจะทั้งหมดหรือแม้แต่บางส่วน จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา และมีได้มีกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองกำหนดว่าให้อุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาดังกล่าวได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นได้ตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๑-๔๒๒/๒๕๕๖ และที่ ๑๘๙/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๘) คำสั่งไม่รับคำแถลงบางส่วน

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้อำนวยการเขตจอมทองดำเนินการตรวจสอบการก่อสร้างตัดแปลงอาคารเลขที่ ๓๙/๑๑-๑๔ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ต่อมา ผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าของอาคารเลขที่ ๓๙/๑๓-๑๔ (ผู้ร้องสอดที่ ๒) ได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่า คำแถลงดังกล่าวเนื้อหาสาระอยู่ในสำนวนคดีแล้ว แต่มีบางส่วนไม่อยู่ในสำนวนศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งไม่รับคำแถลงในส่วนดังกล่าว ต่อมา ผู้ร้องสอดที่ ๒ ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๒๐ และลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ อุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นในวันหนึ่งพิจารณาคดีที่ไม่รับคำแถลงบางส่วนของผู้ร้องสอดที่ ๒ ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งไม่รับคำแถลงบางส่วนของผู้ร้องสอดที่ ๒ เป็นคำสั่งระหว่างการพิจารณาตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งและคำขอของผู้ร้องสอดที่ ๒ ลงวันที่ ๒๐ และลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ ไว้พิจารณา ต่อมา ผู้ร้องสอดที่ ๒ ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณา เห็นได้ว่า เมื่อคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำแถลงของผู้ร้องสอดที่ ๒

เป็นคำสั่งศาลก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี ซึ่งมีได้ทำให้คดีเสร็จสิ้นเด็ดขาดจากศาล จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ระบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ มิได้กำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำแถลงบางส่วนของผู้ร้องสอดที่ ๒ จึงเป็นคำสั่งที่ต้องห้ามอุทธรณ์ระหว่างพิจารณาตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๗๓/๒๕๕๖)

(๙) คำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งยกคำขอให้เรียกกระทรวงการคลัง เข้ามาเป็นคู่กรณี

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์คำสั่งของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ที่อุทธรณ์คัดค้าน คำสั่งยกคำขอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้เรียกกระทรวงการคลังเข้ามาเป็นคู่กรณีในคดี ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ จึงยื่นคำร้องอุทธรณ์ดังกล่าว ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่สั่ง ยกคำขอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ขอให้เรียกกระทรวงการคลังเข้ามาเป็นผู้ถูกฟ้องคดีเป็นคำสั่ง ระหว่างพิจารณาเนื่องจากคำสั่งดังกล่าวมิใช่คำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดไปจากศาล แต่ยังมี กระบวนพิจารณาของศาลต่อมามีอีก ซึ่งจะต้องอุทธรณ์พร้อมกับการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง ที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดจากศาลตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๙/๒๕๕๗)

(๑๐) คำสั่งยกคำร้องขอให้ศาลดำเนินการไต่สวนผู้แทนนิติบุคคล

คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ยกคำร้องของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาล ดำเนินการไต่สวนผู้แทนนิติบุคคลที่แท้จริงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ผู้ถูกฟ้องคดี) เป็นกรณีที่ศาลมีคำสั่งก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี มิใช่คำสั่งที่ทำให้ คดีเสร็จสิ้นเด็ดขาดจากศาล จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ระบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครองฯ มิได้กำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้ คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ต้องห้าม อุทธรณ์ระหว่างพิจารณา ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวพร้อมกับการอุทธรณ์ คำพิพากษาหรือคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จสิ้นเด็ดขาดจากศาลตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบ ดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นคำร้อง ฉบับลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๓ อุทธรณ์คำสั่งของ ศาลปกครองชั้นต้นที่ยกคำร้องขอให้ศาลดำเนินการไต่สวนผู้แทนนิติบุคคลของผู้ถูกฟ้องคดี ศาลจึงไม่อาจรับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๐๑/๒๕๕๗)

(๑๑) คำสั่งไม่เรียกเอกสารตามคำขอของผู้ฟ้องคดี

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ที่อาศัยประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ขยายการศึกษาภาคบังคับให้สูงขึ้น ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๑๒ ประกาศให้ตำบลเสียวขยายการศึกษาภาคบังคับถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่า เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไว้เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี โดยเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มิได้มีอำนาจหน้าที่ในการออกประกาศดังกล่าว จึงไม่มีวัตถุประสงค์แห่งการฟ้องคดีที่ศาลจะมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ จึงมีคำสั่งไม่เรียกเอกสารตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ซึ่งคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่สั่งก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จสิ้นเด็ดขาดจากศาล จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา และเป็นคำสั่งที่ระบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ มิได้กำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้ คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ต้องห้ามอุทธรณ์ระหว่างพิจารณา ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวพร้อมกับการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จสิ้นเด็ดขาดจากศาลตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระบียบฯ เดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๐/๒๕๕๗)

(๑๒) คำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา แต่ส่งสำเนาคำฟ้องให้เฉพาะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำคำให้การ

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา ส่งสำเนาคำฟ้องให้เฉพาะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำคำให้การแก้คำฟ้องพร้อมสำเนาคำให้การอีก ๑ ชุด ยื่นต่อศาลภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับหมายแจ้งคำสั่งศาล โดยไม่ปรากฏอย่างชัดแจ้งว่าได้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไว้พิจารณาแต่อย่างใด คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นในคดีนี้จึงเป็นคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณาทั้งคดี แต่กำหนดให้เฉพาะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เท่านั้นที่ต้องทำคำให้การแก้คำฟ้องซึ่งศาลปกครองมีอำนาจมีคำสั่งเช่นนี้ได้ตามข้อ ๖๑ แห่งระบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ คำสั่งในคดีนี้ของศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบแล้ว และเมื่อคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นในคดีนี้เป็นคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา ส่งสำเนาคำฟ้องให้เฉพาะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำคำให้การ แต่ผู้ฟ้องคดีเข้าใจว่าเป็นคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาบางส่วน และได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว จึงเป็นการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ส่งสำเนาคำฟ้องให้เฉพาะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำคำให้การ เมื่อคำสั่งดังกล่าวมิได้ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดจากศาล จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ระบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ มิได้กำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้ แต่ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวพร้อมกับการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง

ที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดจากศาลตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดี ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวในระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลก่อนที่ศาล จะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดจากศาล จึงเป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ต้องห้าม ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจรับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๐๗/๒๕๕๗)

(๑๓) คำสั่งไม่รับคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานหลักฐานไว้พิจารณา

คดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำร้องขอให้ศาล เรียกพยานหลักฐานไว้พิจารณา ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุด กรณีเห็นว่า คำสั่งไม่รับคำร้องขอให้ศาล เรียกพยานหลักฐานมิได้เป็นคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดจากศาลและเป็นคำสั่งระหว่าง พิจารณา ผู้ฟ้องคดีจะอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำร้องขอให้ศาลเรียกพยานหลักฐานได้ก็ต่อเมื่อคำสั่ง ดังกล่าวถูกกำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้ ดังนั้น เมื่อคำสั่งดังกล่าวไม่ได้กำหนดไว้ ในระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ให้อุทธรณ์ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอุทธรณ์คำสั่ง ดังกล่าวในระหว่างพิจารณาได้ แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิผู้ฟ้องคดีที่จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวพร้อมกับการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดจากศาลตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๖๔/๒๕๕๗)

(๑๔) คำสั่งไม่รับคำร้องขอเลื่อนวันหนึ่งพิจารณาคดีครั้งแรกและ วันนัดฟังคำพิพากษา และขอให้ศาลเพิกถอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ

คดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ขอให้ ศาลปกครองชั้นต้นเลื่อนกำหนดวันหนึ่งพิจารณาคดีครั้งแรกและวันนัดฟังคำพิพากษา ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ฟ้องคดี ต่อมา ในวันหนึ่งพิจารณาคดีครั้งแรก ผู้ฟ้องคดี ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖ รวม ๒ ฉบับ ขอให้เลื่อนวันหนึ่งพิจารณาคดีครั้งแรก และวันนัดฟังคำพิพากษา และขอให้ศาลเพิกถอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ และโต้แย้งคำสั่งศาลอีก ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำร้องทั้งสองฉบับในวันเดียวกัน และดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปจนกระทั่งมีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖ กรณีจึงถือได้ว่าคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา และโดยที่ ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกำหนดให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวระหว่างพิจารณาได้ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ คัดค้านคำสั่งของ ศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำร้องขอเลื่อนกำหนดวันหนึ่งพิจารณาคดีครั้งแรกและวันนัดฟัง

คำพิพากษา และคำร้องขอให้ศาลเพิกถอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบและโต้แย้งคำสั่งศาล จึงเป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ต้องห้ามตามกฎหมายหรือยื่นโดยผิดระเบียบตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๓/๒๕๕๗)

(๑๕) คำสั่งไม่รับคำร้องขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

คดีนี้ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอให้ศาลส่งความเห็นของผู้ฟ้องคดีให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่รับคำร้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาเนื่องจากไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๑๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ต้องส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยกรณีเห็นได้ว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวเป็นคำสั่งก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี ทั้งมิใช่คำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดจากศาล จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณามิใช่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแห่งคดี ซึ่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ มิได้กำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำร้องขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย จึงเป็นคำสั่งที่ต้องห้ามอุทธรณ์ระหว่างพิจารณา ผู้ฟ้องคดีขอที่จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวพร้อมกับการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดจากศาลตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๑๓/๒๕๕๗)

(๑๖) คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำคำคัดค้านคำให้การภายในระยะเวลาที่กำหนด

การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำคำคัดค้านคำให้การภายในระยะเวลาที่กำหนด เป็นคำสั่งก่อนที่ศาลปกครองชั้นต้นจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่มีกฎหมายและระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ กำหนดให้อุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาได้ หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ขอที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งหรือโต้แย้งพร้อมกับคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดจากศาลตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คบ.๒๖/๒๕๕๗)

กรณีที่วินิจฉัยว่าไม่เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา

(๑) คำสั่งให้ชำระค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติม

คำสั่งตุลาการเจ้าของสำนวนของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชำระค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติม เป็นคำสั่งในชั้นการตรวจอุทธรณ์คำพิพากษาก่อนที่จะเสนอองค์คณะเพื่อมีคำสั่งรับหรือไม่รับคำอุทธรณ์ตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองชั้นต้น โดยเฉพาะ ทั้งเมื่อเป็นคำสั่งในชั้นการตรวจอุทธรณ์คำพิพากษาจึงมิใช่คำสั่งระหว่างพิจารณา แต่ถือเป็นคำสั่งโดยทั่วไปของศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งไม่มีกฎหมายหรือระเบียบใดกำหนดให้ถึงที่สุด จึงอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามข้อ ๔๗/๑ แห่งระเบียบดังกล่าว ดังนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้รับคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามข้อ ๔๗/๑ แห่งระเบียบเดียวกัน ศาลปกครองสูงสุดจึงรับคำร้องอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๑๑/๒๕๕๕)

(๒) คำสั่งไม่อนุญาตให้ตรวจสำนวนเนื่องจากเห็นว่าหนังสือมอบอำนาจไม่สมบูรณ์

เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยนาย ส. ผู้รับมอบอำนาจ ยื่นคำร้องขอตรวจสำนวน ฉบับลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ภายหลังจากที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาและคดีอยู่ระหว่างที่ศาลปกครองชั้นต้นตรวจอุทธรณ์โดยยังไม่มีคำสั่งให้รับอุทธรณ์คำพิพากษาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าว จึงถือได้ว่าขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำร้องดังกล่าว นั้น ไม่มีคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตรวจสำนวน เนื่องจากเห็นว่าหนังสือมอบอำนาจไม่สมบูรณ์ นาย ส. ผู้รับมอบอำนาจ จึงไม่มีอำนาจขอตรวจสำนวนคดี นั้น จึงมิใช่คำสั่งระหว่างพิจารณาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องอุทธรณ์พร้อมกับอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จสิ้นเด็ดขาดจากศาลตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ แต่คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว เป็นคำสั่งที่กฎหมายมิได้กำหนดให้ถึงที่สุด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้ตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบดังกล่าว ดังนั้น ศาลปกครองสูงสุดจึงมีอำนาจรับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๓๘/๒๕๕๕)

**กรณีที่วินิจฉัยว่าเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา แต่เพื่อประโยชน์
แห่งความยุติธรรม จึงอุทธรณ์ได้**

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

๓.๓.๔ แบบและเนื้อหาของคำร้องอุทธรณ์

๑) คำร้องอุทธรณ์ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งมีข้อความเป็นการดูหมิ่น ถากถาง เสียดสีการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น โดยกล่าวหาว่าตุลาการเจ้าของสำนวนและศาลปกครองชั้นต้นใช้ดุลยพินิจโดยไม่สุจริต มีการเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงในคดี สร้างข้อเท็จจริงในคดีใหม่ มีการเลือกข้างในการวินิจฉัยคดี และสร้างบทกฎหมายขึ้นมาใช้เองเพื่อสนับสนุนเนื้อหาสาระที่สร้างขึ้น ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีสามารถลำดับข้อเท็จจริงในประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ถูกต้องเพื่อชี้ให้เห็นว่าข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายตามคำพิพากษาไม่ถูกต้องอย่างไร โดยไม่จำเป็นต้องกล่าวข้อความดังกล่าวได้ คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงถือเป็นการใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย และไม่อยู่ในเงื่อนไขที่ศาลปกครองจะต้องสั่งให้ผู้อุทธรณ์แก้ไขตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีมีได้มีข้อคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามข้อ ๑๐๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๖/๒๕๕๖ และที่ ๔๗๐/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

๒) คำร้องอุทธรณ์ต้องมีข้อความตามที่กฎหมายกำหนด (ข้อ ๑๐๑)

(๑) ชื่อผู้อุทธรณ์และคู่กรณีในอุทธรณ์

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา โดยกล่าวอ้างถึงความเสียหายจากการย้ายที่อยู่อันเนื่องมาจากการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน แต่ไม่ปรากฏชื่อของผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะคู่กรณีในอุทธรณ์ และไม่ปรากฏข้อคัดค้านคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นว่าผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นอย่างไร คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวจึงไม่ต้องด้วยข้อ ๑๐๑ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็น

คำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน และข้อที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วนเช่นว่านี้เป็นกรณีที่
ไม่อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ ซึ่งเข้าลักษณะที่ศาลปกครองสูงสุดจะต้องสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง
ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาตามข้อ ๓๗ วรรคสอง ประกอบกับข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบเดียวกัน
(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๕/๒๕๕๖)

(๒) ข้อคัดค้านคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

**กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่าคำร้องอุทธรณ์ไม่มี
ข้อคัดค้านคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น**

คำร้องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเพียงแต่กล่าวอ้างถึงการกระทำ
ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กับพวก ที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและทำให้
ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคำฟ้องเท่านั้น โดยไม่ปรากฏว่า
ผู้ฟ้องคดีมีข้อโต้แย้งหรือข้อคัดค้านคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี
ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความว่า ไม่ชอบด้วยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย
หรือผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวของศาลปกครองชั้นต้นอย่างไร จึงเป็นคำร้องอุทธรณ์
คำสั่งที่มีรายการไม่ครบถ้วนตามข้อ ๑๐๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีปกครองฯ และข้อที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วนเช่นว่านี้ เป็นกรณีที่มิอาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ ทั้งนี้
ตามข้อ ๓๗ วรรคสอง ประกอบกับข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบเดียวกัน จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์
ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๐/๒๕๕๕ ที่ ๖๙๓/๒๕๕๕
ที่ ๗๑๗/๒๕๕๕ ที่ ๗๕๘/๒๕๕๕ ที่ ๗๖๙/๒๕๕๕ ที่ ๗๘๙/๒๕๕๕ ที่ ๘๒๐/๒๕๕๕
ที่ ๘๓๖/๒๕๕๕ ที่ ๑๐/๒๕๕๖ ที่ ๒๕/๒๕๕๖ ที่ ๖๑/๒๕๕๖ ที่ ๘๖/๒๕๕๖
ที่ ๙๒/๒๕๕๖ ที่ ๑๖๑/๒๕๕๖ ที่ ๑๘๖/๒๕๕๖ ที่ ๑๙๔/๒๕๕๖ ที่ ๒๒๖/๒๕๕๖
ที่ ๒๔๙/๒๕๕๖ ที่ ๒๙๐/๒๕๕๖ ที่ ๓๐๗/๒๕๕๖ ที่ ๓๐๙/๒๕๕๖ ที่ ๓๑๘/๒๕๕๖
ที่ ๓๓๕/๒๕๕๖ ที่ ๔๔๙/๒๕๕๖ ที่ ๔๕๒/๒๕๕๖ ที่ ๔๕๗/๒๕๕๖ ที่ ๔๗๖/๒๕๕๖
ที่ ๔๗๙/๒๕๕๖ ที่ ๔๙๕/๒๕๕๖ ที่ ๕๐๕/๒๕๕๖ ที่ ๕๔๙/๒๕๕๖ ที่ ๕๕๒/๒๕๕๖
ที่ ๕๖๒/๒๕๕๖ ที่ ๕๙๓/๒๕๕๖ ที่ ๖๐๐/๒๕๕๖ ที่ ๖๑๖/๒๕๕๖ ที่ ๖๑๗/๒๕๕๖
ที่ ๖๔๐/๒๕๕๖ ที่ ๖๕๕/๒๕๕๖ ที่ ๘๖๗/๒๕๕๖ ที่ ๙๒๒/๒๕๕๖ ที่ ๑๐๑๗/๒๕๕๖
ที่ ๑๓/๒๕๕๗ ที่ ๕๙/๒๕๕๗ ที่ ๕๘๗/๒๕๕๗ ที่ ๕๘๘/๒๕๕๗ ที่ ๒๑/๒๕๕๘ ที่ ๒๓/๒๕๕๘
ที่ ๒๕/๒๕๕๘ ที่ ๖๒/๒๕๕๘ และที่ ๘๔/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๓) คำขอของผู้อุทธรณ์

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ทั้งที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน ศาลปกครองชั้นต้นได้สวนผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการร้องทุกข์เป็นหนังสือต่อผู้ถูกฟ้องคดีแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ก่อนฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาว่า ผู้ฟ้องคดีได้สมัครเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ (ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต) และยังสามารถสมัครตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ (ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว) อีกตำแหน่งหนึ่ง และได้แจ้งความประสงค์ต่อผู้รับสมัครด้วยว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ขัดข้องที่จะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินในพื้นที่ ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ฟ้องคดีขอความเมตตาและขอพึงบารมีศาลเห็นว่า คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาของผู้ฟ้องคดีไม่ปรากฏข้อคัดค้านคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นว่าผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยอย่างไร ด้วยเหตุผลอะไร และไม่ปรากฏคำขอของผู้ฟ้องคดี คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีจึงไม่สมบูรณ์ครบถ้วนตามข้อ ๑๐๑ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และคำอุทธรณ์ที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วนดังกล่าวนั้นเป็นกรณีที่ไม้อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามข้อ ๓๗ วรรคสอง ประกอบกับข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบดังกล่าว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๑๗/๒๕๕๕ ที่ ๖๐๔/๒๕๕๕ ที่ ๗๕๘/๒๕๕๕ ที่ ๘๓๖/๒๕๕๕ ที่ ๑๙๔/๒๕๕๖ และที่ ๔๔๙/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๔) ข้อที่ได้กล่าวมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น

**กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้าง
ในคำร้องอุทธรณ์ เป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น**

ผู้ฟ้องคดีฟ้องและมีคำขอให้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินตามที่อ้างว่าผิดสัญญาจำนวน ๔,๐๖๖,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือส่งมอบงานครั้งแรกจนถึงวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี รวมทั้งค่าใช้จ่ายค่าภาษีหรือค่าธรรมเนียมใด ๆ อันพึงเกิดจากการฟ้องคดีครั้งนี้ และศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๙๓,๘๔๒.๗๐ บาท และ ๕,๐๐๑.๕๐ เหรียญสหรัฐ คำขออื่นนอกจากที่กล่าวแล้วให้ยก ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาดังกล่าว โดยขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๔,๐๖๖,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตามคำฟ้อง และได้มีคำขอเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ โดยขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินค่าเสียหายจากการเสียโอกาสอันพึงเกิดจากการดำเนินการอันเป็นปกติของผู้ฟ้องคดีในอัตราร้อยละ ๓๐ ต่อปี ของจำนวนเงินตามสัญญาจ้าง นับถัดจากวันบอกเลิกสัญญาจนถึงวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินครบถ้วน ค่าดอกเบี้ยอันเกิดจากการผิดนัดชำระหนี้แก่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของจำนวนเงินตามสัญญาจ้าง กรณีจึงเห็นได้ว่า ค่าเสียหายนอกเหนือจากที่ปรากฏในคำฟ้องตามที่ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๔,๐๖๖,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นั้น เป็นคำขอที่เพิกยกขึ้นมากล่าวอ้างในชั้นอุทธรณ์ และเป็นข้อเท็จจริงที่ยังมิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดตามข้อ ๑๐๑ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐/๒๕๕๕ ที่ ๑๕๒/๒๕๕๕ ที่ ๗๘๙/๒๕๕๕ ที่ ๕๖๑/๒๕๕๖ ที่ ๑๐๑๗/๒๕๕๖ ที่ ๓๐๖/๒๕๕๗ ที่ ๕๖๖/๒๕๕๗ ที่ ๗๑๓/๒๕๕๗ ที่ ๗๙๐/๒๕๕๗ ที่ ๘๘๗/๒๕๕๗ ที่ ๑๐๑๗/๒๕๕๗ และที่ ๗๑/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

**กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้าง
ในคำร้องอุทธรณ์ เป็นข้อที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น**

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จ่ายดอกเบี้ยของเงินเดือนที่ถูกอายัดในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาแก้คำพิพากษาดังกล่าว โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดี

ชำระดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดร้อยละ ๑๕ ต่อปี เมื่อคดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๒ และผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษายกในกำหนดสามสิบวันตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับอุทธรณ์ดังกล่าวเป็นข้อที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้นตามข้อ ๑๐๑ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบที่จะรับคำอุทธรณ์ในประเด็นนี้ไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๕๒/๒๕๕๕)

กรณีศาลวินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างในคำร้องอุทธรณ์ เป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น แต่เป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

คดีนี้เมื่อได้พิจารณาคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี คำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นของผู้ฟ้องคดี และเอกสารในสำนวนคดีนี้โดยตลอดแล้ว แม้ว่าข้อเท็จจริงตามคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นของผู้ฟ้องคดีจะเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้นก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นประเด็นเกี่ยวกับเงื่อนไขการฟ้องคดี ซึ่งเป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้ฟ้องคดีจึงยกขึ้นกล่าวในคำร้องอุทธรณ์คำสั่งได้ตามนัยข้อ ๑๐๑ วรรคสองแห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๔๒/๒๕๕๗)

๓) คำร้องอุทธรณ์ต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่มีสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย (มาตรา ๗๓ วรรคสาม และข้อ ๑๐๘ วรรคสอง)

(๑) คำร้องอุทธรณ์ที่ไม่ปรากฏข้อคัดค้านคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นคำร้องอุทธรณ์ที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความเนื่องจากเห็นว่าเป็นกรณีที่เหตุแห่งการฟ้องคดีหมดสิ้นไปแล้ว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว แต่โดยที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคำร้องอุทธรณ์คำสั่งจำหน่ายคดีแต่เพียงว่าผู้ฟ้องคดีได้รับสิทธิต่าง ๆ ตามกฎหมายเพียงบางส่วนที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ยังไม่ได้รับการเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายทั้งหมด คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวมิได้มีข้อคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามข้อ ๑๐๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ คำร้องอุทธรณ์คำสั่งจึงขาดสาระสำคัญและเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ยกข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายขึ้นคัดค้านคำสั่ง

ของศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นอย่างหนึ่งอย่างใด อีกทั้งคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินบำนาญรายเดือนแก่ทายาทจนทายาทเสียชีวิต บำนาญตกทอดแก่ทายาท และให้จ่ายเงินอื่น ๆ ที่ทายาทควรได้รับตามสิทธิ นั้น คำร้องอุทธรณ์คำสั่งส่วนนี้ของผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอใหม่เพิ่มเติมเกินจากคำขอตามคำฟ้องเดิม การที่ศาลปกครองสูงสุดจะวินิจฉัยคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่สั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความชอบหรือไม่ จะต้องพิจารณาจากคำฟ้องขณะที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ จะยกข้อเท็จจริงเกินจากคำขอท้ายคำฟ้องเดิมตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างมาในคำร้องอุทธรณ์คำสั่งมาประกอบกับการวินิจฉัยไม่ได้ ฉะนั้น คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีจึงมีลักษณะเป็นคำอุทธรณ์ที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามมาตรา ๗๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑/๒๕๕๖)

(๒) คำร้องอุทธรณ์ที่โต้แย้งคัดค้านข้อเท็จจริงแต่มีได้โต้แย้งคัดค้านข้อกฎหมาย เป็นคำอุทธรณ์ที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งกระทำผิดสัญญาการรับทุนการศึกษา และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งกระทำผิดสัญญาคำประกันร่วมกันชดใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชดใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๖๘,๒๓๗.๖๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๖๖,๐๐๐ บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์คำพิพากษาเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คำอุทธรณ์และคำอุทธรณ์เพิ่มเติมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปรากฏข้อคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ เพราะผู้ฟ้องคดีอนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าลงทะเบียนก่อนทำสัญญารับทุนการศึกษา สัญญารับทุนการศึกษาจึงหาผลผูกพันกัน เป็นหน้าที่ที่ไม่มีมูลหนี้และเป็นความรับผิดชอบทางแพ่ง มิใช่สัญญาทางปกครอง และการงดให้ทุนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ไม่ปรากฏลายลักษณ์อักษร แต่เป็นการแจ้งด้วยวาจาจากนายกเทศมนตรีตำบลพอง ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นฝ่ายผิดสัญญา ก่อน เพราะข้อ ๗ ของหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๗.๓/ว ๒๕๐๘ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ กำหนดว่า การงดให้ทุนจะกระทำมิได้ เว้นแต่ผู้รับทุนพ้นจากตำแหน่งจากเหตุความผิดของผู้รับทุนเอง และผลจากการงดให้ทุนจึงทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องหยุดการเรียนไว้ก่อน และมีคำขอให้ศาลปกครองสูงสุดได้โปรดพิจารณาต่อไป เห็นได้ว่า คำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปรากฏข้อคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นและคำขอของผู้อุทธรณ์ตามข้อ ๑๐๑ (๒) และ (๓) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์โต้แย้งคัดค้านข้อเท็จจริง

แต่มีได้โต้แย้งคัดค้านในข้อกฎหมายแต่อย่างไรว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ประพฤติผิดสัญญา จึงไม่จำเป็นต้องชดใช้ทุนแก่ผู้ฟ้องคดีตามสัญญาการรับทุนการศึกษาดังกล่าว เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างเพียงว่าสัญญาการรับทุนการศึกษาพิพาทมิใช่สัญญาทางปกครองและไม่มีผลผูกพันต่อกัน และผู้ฟ้องคดีเป็นฝ่ายผิดสัญญาก่อนเนื่องจากการแจ้งคำสั่งงดให้ทุนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ด้วยวจา อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่มีผลให้เปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้น คำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามมาตรา ๗๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบข้อ ๑๐๘ วรรคสาม แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๕/๒๕๕๕)

(๓) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ขอให้ศาลรับคำฟ้องในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้แล้ว เป็นคำอุทธรณ์ที่มีข้อเท็จจริงที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าคณะกรรมการตรวจสอบผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๕๔ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และคณะกรรมการตรวจสอบผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๕๕ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ตัดสิทธิผู้ฟ้องคดี โดยจัดให้ผู้ฟ้องคดีเป็นนักโทษที่ถูกศาลพิพากษาให้เพิ่มโทษ จึงอยู่ในข่ายที่ถูกตัดสิทธิให้ไม่ได้รับประโยชน์จากพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๕๔ และขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คืนสิทธิดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดี แต่เมื่อปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไว้พิจารณา แต่สั่งไม่รับในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้พิจารณา การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีนี้เพื่อขอให้ มีคำสั่งรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไว้พิจารณาอีกนั้น ถือได้ว่าเป็นการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่มีข้อเท็จจริงที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามมาตรา ๗๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๑๐๘ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒/๒๕๕๘)

๓.๓.๕ การตรวจคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง

๑) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่สมบูรณ์ครบถ้วน

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าอาจแก้ไขได้

การที่กรรมการของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ลงลายมือชื่อทำคำฟ้องพร้อมประทับตราสำคัญของบริษัท มีอำนาจลงชื่อผูกพันผู้ฟ้องคดีเฉพาะธุรกรรมด้านการเงินและทรัพย์สินวงเงินตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไปเท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจลงชื่อผูกพันผู้ฟ้องคดีในการดำเนินการฟ้องคดีตามหนังสือรับรองจดทะเบียนบริษัทจำกัด นั้น เป็นกรณีที่คำฟ้องไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ซึ่งผู้ฟ้องคดีอาจแก้ไขได้ตามข้อ ๓๗ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบที่จะมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขคำฟ้องภายในระยะเวลาอันสมควร (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๐/๒๕๕๖ ที่ ๕๓๘/๒๕๕๗ ที่ ๗๐๐/๒๕๕๗ และที่ ๗๔๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าไม่อาจแก้ไขได้

(๑) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่มีข้อคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑/๒๕๕๕ ที่ ๑๑๔/๒๕๕๕ ที่ ๒๐๙/๒๕๕๕ ที่ ๒๓๓/๒๕๕๕ ที่ ๒๘๙/๒๕๕๕ ที่ ๓๒๘/๒๕๕๕ ที่ ๔๕๗/๒๕๕๕ ที่ ๔๖๔/๒๕๕๕ ที่ ๖๐๔/๒๕๕๕ ที่ ๖๔๐/๒๕๕๕ ที่ ๖๙๓/๒๕๕๕ ที่ ๗๑๑/๒๕๕๕ ที่ ๗๑๗/๒๕๕๕ ที่ ๗๕๘/๒๕๕๕ ที่ ๗๙๖/๒๕๕๕ ที่ ๘๒๐/๒๕๕๕ ที่ ๘๓๖/๒๕๕๕ ที่ ๑๐/๒๕๕๖ ที่ ๒๕/๒๕๕๖ ที่ ๙๒/๒๕๕๖ ที่ ๑๖๑/๒๕๕๖ ที่ ๑๙๔/๒๕๕๖ ที่ ๒๒๖/๒๕๕๖ ที่ ๒๔๙/๒๕๕๖ ที่ ๒๙๐/๒๕๕๖ ที่ ๓๐๗/๒๕๕๖ ที่ ๓๐๙/๒๕๕๖ ที่ ๓๑๘/๒๕๕๖ ที่ ๓๓๕/๒๕๕๖ ที่ ๔๔๙/๒๕๕๖ ที่ ๔๕๒/๒๕๕๖ ที่ ๔๗๖/๒๕๕๖ ที่ ๔๗๙/๒๕๕๖ ที่ ๔๙๕/๒๕๕๖ ที่ ๕๐๕/๒๕๕๖ ที่ ๕๔๙/๒๕๕๖ ที่ ๕๕๒/๒๕๕๖ ที่ ๕๖๒/๒๕๕๖ ที่ ๕๙๓/๒๕๕๖ ที่ ๖๐๐/๒๕๕๖ ที่ ๖๑๖/๒๕๕๖ ที่ ๖๑๗/๒๕๕๖ ที่ ๖๔๐/๒๕๕๖ ที่ ๖๕๕/๒๕๕๖ ที่ ๘๖๗/๒๕๕๖ ที่ ๙๒๒/๒๕๕๖ ที่ ๑๔๘/๒๕๕๗ ที่ ๑๖๕/๒๕๕๗ ที่ ๑๘๐/๒๕๕๗ ที่ ๒๑๓/๒๕๕๗ ที่ ๒๓๒/๒๕๕๗ ที่ ๒๕๕/๒๕๕๗ ที่ ๓๑๙/๒๕๕๗ ที่ ๔๔๒/๒๕๕๗ ที่ ๕๓๗/๒๕๕๗ ที่ ๖๔๒/๒๕๕๗ ที่ ๗๘๘/๒๕๕๗ ที่ ๗๙๕/๒๕๕๗ ที่ ๘๒๑/๒๕๕๗ ที่ ๘๒๖/๒๕๕๗ ที่ ๙๔๐/๒๕๕๗ ที่ ๙๗๕/๒๕๕๗ ที่ ๙๙๘/๒๕๕๗ ที่ ๑๐๑๓/๒๕๕๗ ที่ คส.๒๖/๒๕๕๗ ที่ คส.๒๗/๒๕๕๗ ที่ คส.๓๑/๒๕๕๗ ที่ คส.๓๓/๒๕๕๗ ที่ ๒๑/๒๕๕๘ ที่ ๒๓/๒๕๕๘ ที่ ๒๕/๒๕๕๘ ที่ ๖๒/๒๕๕๘ และที่ ๘๔/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๒) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่กล่าวอ้างข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่มีได้ ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๓/๒๕๕๕ ที่ ๗๘๙/๒๕๕๕ และที่ ๑๐๑๗/๒๕๕๖ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

(๓) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ใช้ถ้อยคำเสียดสี และข่มขู่ศาล

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นความว่า ผู้ฟ้องคดียังมีอาจเห็นฟ้องด้วยทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย จึงขอใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ มาตรา ๔๐ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๒๒๓ โดยขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เข้ามาเป็นผู้ร้องสอดในฐานะ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งเป็นการใช้สิทธิโดยชอบตามรัฐธรรมนูญประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองฯ และระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงเป็นคำร้องที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และกฎหมายแล้ว และผูกพันศาลปกครองชั้นต้นจะต้องพิจารณาวินิจฉัยให้เป็นไปโดยยุติธรรม ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย การที่ศาลปกครองชั้นต้นหยิบยกข้อ ๑๐๐ วรรคสอง และข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ มาใช้บังคับแก้คำร้องอุทธรณ์คำสั่ง โดยชอบของผู้ฟ้องคดี อันเป็นกรณีเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน และจะเป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม จึงไม่ถูกต้อง โดยศาลปกครองชั้นต้นทราบที่อยู่แล้ววาระระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครองฯ ข้อ ๑๐๐ วรรคสอง และข้อ ๑๐๔ วรรคสอง ไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ออกโดย องค์กฤษฎีกาบัญญัติ อีกทั้ง ระเบียบดังกล่าวไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจ ในการออกระเบียบดังกล่าวแต่ประการใด แต่ศาลปกครองชั้นต้นกลับเลือกที่จะไม่ใช้รัฐธรรมนูญ และกฎหมายบังคับกับคำร้องของผู้ฟ้องคดี แต่กลับใช้ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ข้อ ๑๐๐ วรรคสอง และข้อ ๑๐๔ วรรคสอง บังคับกับคำร้องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี การกระทำ ดังกล่าวจึงไม่เป็นการพิจารณาอรรถคดีให้เป็นไปโดยยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย กรณีเห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ใช้ถ้อยคำเสียดสีการพิจารณามีคำสั่งของศาล แล้วยังใช้ถ้อยคำ ข่มขู่ศาลอีกด้วย ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่สมควรและเกินเลยไปจากที่วิญญูชนโดยทั่วไปพึงกระทำ กับศาลที่พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีด้วยความซื่อสัตย์สุจริตในพระปรมาภิไธย พระมหากษัตริย์ จึงเป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามข้อ ๓๗ วรรคสอง ประกอบข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์ คำสั่งของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๔/๒๕๕๗)

๒) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งต้องห้ามตามกฎหมายหรือยื่นโดย

ผิดระเบียบ

กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต้องห้ามตามกฎหมาย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งยกคำขอดังกล่าว เนื่องจากไม่มีเหตุเพียงพอที่จะกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดี เนื่องจากคำสั่งยกคำขอดังกล่าวเป็นที่สุดซึ่งต้องห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่ง ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด กรณีเห็นได้ว่า คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ยกคำขอของผู้ฟ้องคดีที่มีคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดีนั้นเป็นที่สุดแล้วตามข้อ ๗๖ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ยกคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ต้องห้ามตามกฎหมายตามข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๔๑/๒๕๕๖ ที่ ๖๖๕/๒๕๕๖ ที่ ๘๖๓/๒๕๕๖ ที่ ๔๓๕/๒๕๕๗ และที่ ๙๗๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไว้พิจารณา ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งที่ ๗๑๘/๒๕๕๕ ให้รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไว้พิจารณา คำสั่งของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวจึงเป็นที่สุดตามมาตรา ๗๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้นในประเด็นนี้ว่าไม่ให้รับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองสูงสุด คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำอุทธรณ์ต้องห้ามตามมาตรา ๗๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งศาลปกครองสูงสุดต้องมีคำสั่งยกอุทธรณ์ตามข้อ ๑๐๘ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑/๒๕๕๗)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่ง ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจงเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาว่ารับคำฟ้องไว้พิจารณาได้หรือไม่ โดยเป็นคำสั่งก่อนที่ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี คำสั่งศาล ลงวันที่ ๑๓

พฤษภาคม ๒๕๕๗ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจงเพิ่มเติมจึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา เมื่อมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ บัญญัติให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานเป็นไปตามระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และไม่ปรากฏในระเบียบดังกล่าว กำหนดให้สามารถอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวในระหว่างพิจารณาได้ คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำอุทธรณ์ต้องห้ามตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบข้างต้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ชอบแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๓/๒๕๕๘ และที่ คส.๕/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

**กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าคำร้องอุทธรณ์คำสั่งยื่นโดยผิดระเบียบ
ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม**

**กรณีที่ศาลวินิจฉัยว่าคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต้องห้ามตามกฎหมาย
หรือยื่นโดยผิดระเบียบ**

คดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ขอให้ศาลปกครองชั้นต้นเลื่อนกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกและวันนัดฟังคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ฟ้องคดี ต่อมา ในวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖ รวม ๒ ฉบับ ขอเลื่อนวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก และวันนัดฟังคำพิพากษา และขอให้ศาลเพิกถอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบและโต้แย้งคำสั่งศาลอีก ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำร้องทั้งสองฉบับในวันเดียวกัน และดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปจนกระทั่งมีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖ กรณีจึงถือได้ว่าคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา และโดยที่ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกำหนดให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวระหว่างพิจารณาได้ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ คัดค้านคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำร้องขอเลื่อนกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกและวันนัดฟังคำพิพากษา และคำร้องขอให้ศาลเพิกถอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบและโต้แย้งคำสั่งศาล จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายหรือยื่นโดยผิดระเบียบตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๓/๒๕๕๗)

๓.๓.๖ การยื่นสำนวน (ข้อ ๑๑๒)

๑) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นแล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำสั่งใหม่

(๑) กรณีที่มีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่ง (ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑))

(๑.๑) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง แต่เนื้อหาของคำสั่งเป็นคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา

แม้คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นจะระบุว่าเป็นคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง แต่ในคำสั่งดังกล่าวได้สั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีระงับการออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งเจ้าหน้าที่คดีพิเศษชำนาญการพิเศษ ตามประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือก ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ไว้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น เนื้อหาของคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นจึงเป็นคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา อันเป็นคำสั่งที่ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย กรณีจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาหรือคำสั่ง และศาลปกครองสูงสุดเห็นว่ามีเหตุอันสมควรที่จะยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นแล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิจารณาดำเนินการใหม่ต่อไปตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐๑/๒๕๕๕)

(๑.๒) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในข้อหาที่สองไว้พิจารณา

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นต้องมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในข้อหาที่สองไว้พิจารณาด้วย เมื่อไม่ปรากฏว่าในคดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในข้อหาที่สองนี้ไว้พิจารณาพิพากษาแต่อย่างใด ศาลปกครองชั้นต้นเพียงแต่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในข้อหาที่หนึ่งไว้พิจารณาเท่านั้น จึงเป็นกรณีที่ปรากฏเหตุว่าศาลปกครองชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่ง และศาลปกครองสูงสุดเห็นว่ามีเหตุอันสมควรที่จะยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคดีคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้น

เพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๖/๒๕๕๕)

(๑.๓) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่รอการพิจารณาไว้ชั่วคราว และจัดทำความเห็นส่งไปให้ศาลยุติธรรมซึ่งเป็นศาลที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ร้องว่าคดีนี้อยู่ในเขตอำนาจเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจ

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้รับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมธนารักษ์) ยื่นคำร้องโต้แย้งเรื่องเขตอำนาจศาลว่าคดีอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม ในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำร้องดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นยังมีได้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ได้มีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา รวมทั้งกระบวนการพิจารณาที่ต่อเนื่องภายหลังแต่นั้นเสียทั้งหมด แล้วมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ จึงเป็นการยื่นคำร้องโต้แย้งเรื่องเขตอำนาจศาลก่อนวันหนึ่งพิจารณาคดีครั้งแรก การยื่นคำร้องดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองชั้นต้นชอบที่จะต้องดำเนินการพิจารณาด้วยการรอการพิจารณาไว้ชั่วคราวและจัดทำความเห็นส่งไปให้ศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นศาลที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ร้องว่าคดีนี้อยู่ในเขตอำนาจเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจ ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ได้มีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา รวมทั้งกระบวนการพิจารณาที่ต่อเนื่องภายหลังแต่นั้นเสียทั้งหมด แล้วมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ โดยมีได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐^๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๕๒ ด้วยการรอการพิจารณา

^๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลใด ถ้าคู่ความฝ่ายที่ถูกฟ้องเห็นว่าคดีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของอีกศาลหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่รับฟ้องก่อนวันสืบพยานสำหรับศาลยุติธรรมหรือศาลทหาร หรือก่อนวันหนึ่งพิจารณาคดีครั้งแรกสำหรับศาลปกครองหรือศาลอื่น ในการนี้ให้ศาลที่รับฟ้องรอการพิจารณาไว้ชั่วคราว และให้จัดทำความเห็นส่งไปให้ศาลที่คู่ความร้องว่าคดีนี้อยู่ในเขตอำนาจโดยเร็ว ในกรณีเช่นว่านี้ให้ศาลที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าศาลที่ส่งความเห็นมีความเห็นว่าจะคดีนี้อยู่ในเขตอำนาจของศาลตน และศาลที่รับความเห็นมีความเห็นพ้องกับศาลดังกล่าว ให้แจ้งความเห็นไปยังศาลที่ส่งความเห็นเพื่อมีคำสั่งให้ดำเนินการพิจารณาคดีในศาลเดิมนั้นต่อไป

(๒) ถ้าศาลที่ส่งความเห็นมีความเห็นว่าจะคดีนี้อยู่ในเขตอำนาจของอีกศาลหนึ่งที่คู่ความอ้าง และศาลที่รับความเห็นมีความเห็นพ้องกับศาลดังกล่าว ให้แจ้งความเห็นไปยังศาลที่ส่งความเห็นเพื่อมีคำสั่งให้โอนคดีไปยังศาลนั้น หรือสั่งจำหน่ายคดีเพื่อให้คู่ความไปฟ้องศาลที่มีเขตอำนาจ ทั้งนี้ ตามที่ศาลเห็นสมควรโดยคำนึงถึงประโยชน์แห่งความยุติธรรม

(๓) ถ้าศาลที่ส่งความเห็นและศาลที่รับความเห็นมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องเขตอำนาจศาลในคดีนั้น ให้ศาลที่ส่งความเห็นส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นให้คณะกรรมการลงมติให้ขยายเวลาออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน โดยให้บันทึกเหตุแห่งความจำเป็นนั้นไว้ด้วย

คำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับเขตอำนาจศาลตามวรรคหนึ่ง (๓) ให้เป็นที่สุด และมิให้ศาลที่อยู่ในลำดับสูงขึ้นของศาลตามวรรคหนึ่งยกเรื่องเขตอำนาจศาลขึ้นพิจารณาอีก ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับกับกรณีที่ศาลเห็นเอง ก่อนมีคำพิพากษาด้วยโดยอนุโลม

ไว้ชั่วคราวและจัดทำความเห็นส่งไปให้ศาลยุติธรรม นั้น เป็นการทำคำสั่งโดยมิได้ปฏิบัติตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครองฯ จึงมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและจำหน่ายคดี ออกจากสารบบความและส่งสำนวนคดีนี้คืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณา ให้ถูกต้องและมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามรูปคดีต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓/๒๕๕๖)

(๑.๔) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนดมาตรการหรือวิธีการ คຸ່ມครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวหรือกำหนดวิธีการเพื่อคຸ່ມครองประโยชน์โดยคลาดเคลื่อน การที่ศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่ากรณีนี้เป็นเรื่อง การบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา และได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาไปตามข้อ ๗๕ ข้อ ๗๖ และข้อ ๗๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ เป็นการดำเนินกระบวนการ พิเคราะห์ที่ผิดระเบียบ มิได้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย เพราะศาลปกครองชั้นต้นจะต้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๑ ข้อ ๖๙ ถึงข้อ ๗๔ แห่งระเบียบดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ปรากฏเหตุที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งตามข้อ ๑๑๒ แห่งระเบียบเดียวกัน และเป็นกรณีที่ศาลต้องเพิกถอนกระบวนการพิจารณาดังกล่าวตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบ ดังกล่าว จึงมีคำสั่งให้ยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นและส่งสำนวนคดีคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้น เพื่อให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๘๒/๒๕๕๖)

(๑.๕) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไข คำฟ้องภายในระยะเวลาอันสมควร

การที่กรรมการของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ลงลายมือชื่อ ทำคำฟ้องพร้อมประทับตราสำคัญของบริษัท มีอำนาจลงชื่อผูกพันผู้ฟ้องคดีเฉพาะธุรกรรม ด้านการเงินและทรัพย์สินวงเงินตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไปเท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจลงชื่อผูกพัน ผู้ฟ้องคดีในการดำเนินการฟ้องคดีตามหนังสือรับรองจดทะเบียนบริษัทจำกัด นั้น เป็นกรณีที่ คำฟ้องไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ซึ่งผู้ฟ้องคดีอาจแก้ไขได้ตามข้อ ๓๗ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบที่จะมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขคำฟ้อง ภายในระยะเวลาอันสมควร การที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้มีคำสั่งดังกล่าวแต่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้อง ไว้พิจารณา จึงเป็นการมิได้ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษา และคำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดจึงเห็นควรมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคดี คืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑)

แห่งระเบียบเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๐/๒๕๕๖ และที่ ๒๖๓/๒๕๕๖ วินิจฉัย
แนวทางเดียวกัน)

(๑.๖) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจาก
สารบบความโดยไม่ได้กำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้นำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม
๒๕๕๕ ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ร้องเรียนขอให้ผู้ถูกฟ้องคดี
ดำเนินการทางกฎหมายกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง กรณีที่การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.)
ได้บอกเลิกสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการกิจการบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศกับบริษัท ล. ซึ่งผู้ฟ้องคดี
ทั้งสองเป็นกรรมการบริษัท ท. ซึ่งได้ร่วมกับ กสท. ก่อตั้งบริษัทดังกล่าว แต่ไม่ได้รับหนังสือชี้แจง
จากผู้ถูกฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบว่าได้พิจารณา
ดำเนินการทางกฎหมายกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร ด้วยเหตุผลใด ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดี
ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดี
ทั้งสองทราบแล้ว และผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕
ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาจากผู้ถูกฟ้องคดีแล้วตั้งแต่ก่อน
นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง กรณีจึงไม่อาจถือว่าเป็นกรณีที่เหตุแห่งการฟ้องคดีหมดสิ้นไปได้
และในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา
และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การแล้ว ถ้าศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่าข้อเท็จจริงตามคำให้การ
เพียงพอที่จะทำคำพิพากษาหรือคำสั่งได้แล้ว ตุลาการเจ้าของสำนวนต้องจัดทำบันทึกของตุลาการ
เจ้าของสำนวนเสนอองค์คณะเพื่อให้ตุลาการหัวหน้าคณะมีคำสั่งกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหา
ข้อเท็จจริงต่อไปตามข้อ ๖๑ และข้อ ๖๒ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ การที่
ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความโดยไม่ได้กำหนดวันสิ้นสุด
การแสวงหาข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงเป็นการออกคำสั่งโดยมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
หรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่ง และถือว่ามีเหตุอันสมควรตามข้อ ๑๑๒
วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบดังกล่าว จึงมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวน
คืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุด
ที่ ๔๑๔/๒๕๕๖)

(๑.๗) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่ส่งคำร้องพร้อมด้วยคำสั่ง
ของศาลปกครองชั้นต้นและเอกสารหรือสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังศาลปกครองสูงสุดโดยพลัน

คดีนี้ผู้คัดค้าน (กรมควบคุมมลพิษ) ยื่นคำร้องอุทธรณ์
คำสั่งไม่รับคำร้องขอให้ศาลมีการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการของผู้ร้องทั้งหก

ไว้พิจารณา ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นจะต้องส่งคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาเลย โดยไม่ต้องตรวจคำร้องอุทธรณ์ก่อนตามข้อ ๔๙/๑ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ การที่ศาลปกครองชั้นต้นตรวจคำร้องอุทธรณ์ดังกล่าว แล้วมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์ของผู้คัดค้าน จึงเป็นการสั่งโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ดังนั้น กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบนี้ในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่ง และถือว่ามีเหตุอันสมควรตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบเดียวกัน จึงมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น แล้วให้ส่งคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้คัดค้านที่อุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่สั่งไม่รับคำร้องขอให้ศาลมีการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการของผู้ร้องทั้งหกไว้พิจารณาให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาโดยพลัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๐๙/๒๕๕๖)

(๑.๘) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดีภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีถึงแก่ความตาย และมีผู้ยื่นคำขอเข้ามาแทนที่ผู้ฟ้องคดีผู้ถึงแก่ความตาย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องต่อศาลและคดียังอยู่ในระหว่างพิจารณา ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ถึงแก่ความตาย ผู้ร้องซึ่งเป็นบุตรของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นทายาทโดยธรรม อีกทั้ง ยังเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ฟ้องคดีตามคำสั่งศาลแพ่งกรุงเทพใต้ซึ่งมีสิทธิตามกฎหมายที่จะรับมรดกความจากผู้ฟ้องคดีได้ หากผู้ร้องได้มีคำขอเข้ามาแทนที่ผู้ฟ้องคดีผู้ถึงแก่ความตายภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีถึงแก่ความตาย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเข้ามาแทนที่ผู้ฟ้องคดีผู้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้ว การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความนั้น จึงเป็นการมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำสั่งตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ และให้ศาลปกครองชั้นต้นดำเนินการพิจารณาพิพากษาต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๓/๒๕๕๗)

(๑.๙) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในข้อหาที่ฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนข้อ ๒๓ และข้อ ๓๒ ของระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินซึ่งได้มาโดยการครอบครอง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้พิจารณา โดยที่ในคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีมิได้ระบุขอให้ศาลเพิกถอนแต่อย่างใด

คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบเอ็ดมิได้ขอให้ศาลเพิกถอนข้อ ๒๓ และข้อ ๓๒ ของระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน

ซึ่งได้มาโดยการครอบครอง พ.ศ. ๒๕๕๑ ศาลปกครองชั้นต้นจึงไม่มีอำนาจพิจารณาในข้อหา ดังกล่าวและมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้อง ในข้อหาที่ฟ้องอธิบดีกรมที่ดิน (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ในส่วนที่ขอให้ศาลเพิกถอนข้อ ๒๓ และข้อ ๓๒ ของระเบียบดังกล่าว ไว้พิจารณา เนื่องจากยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาในการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้น มีคำสั่งโดยไม่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบแล้วปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบเอ็ดกลับขอให้ศาลปกครองสูงสุดรับคำฟ้องในข้อหานี้ไว้พิจารณา โดยอ้างว่าได้ยื่นฟ้องคดีภายในระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว ซึ่งศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสี่สืบเอ็ดไม่ได้ฟ้องในข้อหานี้มาตั้งแต่ในศาลปกครองชั้นต้น การขอให้ ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้รับคำฟ้องข้อหานี้ไว้พิจารณา จึงเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น และมีใช้ปัญหาอันเกี่ยวกับ ความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือปัญหาเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะตามข้อ ๑๐๑ วรรคสอง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ และคดีปรากฏเหตุที่มีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายหรือระเบียบนี้ในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาหรือคำสั่ง ซึ่งศาลปกครองสูงสุด เห็นว่ามีเหตุอันสมควรที่ศาลปกครองชั้นต้นควรมีคำสั่งใหม่ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบเดียวกัน จึงมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคดีคืนไปยัง ศาลปกครองชั้นต้นเพื่อมีคำสั่งใหม่ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๙๐/๒๕๕๗)

(๑.๑๐) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้อง ไว้พิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความโดยที่ยังมิได้มีคำสั่งในส่วนขอ ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ศาลปกครองชั้นต้นชอบที่จะต้องพิจารณามีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดในคำร้องดังกล่าวเสียก่อน ทั้งนี้ ตามข้อ ๔๑/๒ และข้อ ๔๑/๓ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ โดยในกรณีนี้ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดตามคำร้องขอยกเว้น ค่าธรรมเนียมศาลของผู้ฟ้องคดี แต่กลับมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชำระค่าธรรมเนียมศาล และเมื่อ ผู้ฟ้องคดีไม่มาชำระค่าธรรมเนียมศาลภายในกำหนด ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่ง ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลให้ครบถ้วนตามคำสั่งศาล ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๓๗ วรรคสอง แห่งระเบียบดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ อันจะเห็นได้ว่าการที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาและให้

จำหน่ายคดีออกจากสารบบความนั้น ไม่สอดคล้องกับระเบียบเดียวกัน กรณีจึงเป็นการที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่ง คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบดังกล่าว กรณีมีเหตุอันสมควรยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ แล้วส่งสำนวนคดีคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งใหม่ต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๑๐/๒๕๕๗)

(๒) กรณีที่มีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติว่าด้วยการแสวงหาข้อเท็จจริง (ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๒))

(๒.๑) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นนำข้อเท็จจริงนอกสำนวนคดีมาวินิจฉัยชี้ขาดคดี

ในประเด็นที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีตามคำขอที่ให้แก้ไขความกว้างของทางสาธารณประโยชน์ในต้นร่างรังวัด ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ รายงาน พ. ไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการฟ้องในเรื่องเดียวกันกับคำฟ้องที่ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นในคดีหมายเลขดำที่ ๒๙๐/๒๕๕๓ ซึ่งยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล จึงต้องห้ามมิให้ศาลรับคำฟ้องในข้อหานี้ไว้พิจารณาตามข้อ ๓๖ (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ นั้น ไม่ปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งเรียกเอกสารคดีหมายเลขดำที่ ๒๙๐/๒๕๕๓ เข้ามาในสำนวนคดีนี้ จึงเป็นการพิจารณาพยานเอกสารนอกสำนวนโดยไม่ได้ให้คู่กรณีผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสขอตรวจดู ทราบ และแสดงพยานหลักฐานเพื่อยืนยันหรือหักล้างเอกสารดังกล่าวตามข้อ ๖๕ แห่งระเบียบเดียวกัน กรณีจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบฯ ในส่วนที่ว่าด้วยการแสวงหาข้อเท็จจริง และมีเหตุอันสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีตามคำขอที่ให้แก้ไขความกว้างของทางสาธารณประโยชน์ในต้นร่างรังวัด ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ รายงาน พ. ไว้พิจารณา และส่งสำนวนคดีคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๙๕/๒๕๕๖)

(๒.๒) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องเพิ่มเติม เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ต่อศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองชั้นต้นจึงต้องพิจารณาคำฟ้องเพิ่มเติมดังกล่าว

ตามความประสงค์แท้จริงของผู้ฟ้องคดี และพิจารณาไปอย่างคำฟ้องตามกระบวนการพิจารณาที่กฎหมายกำหนดไว้ การที่ตุลาการเจ้าของสำนวนมีคำสั่งรับคำฟ้องเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นคำคัดค้านคำให้การ จึงไม่ชอบด้วยข้อ ๓๗ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ประกอบมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องเพิ่มเติม จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบนี้ในส่วนที่ว่าด้วยการแสวงหาข้อเท็จจริง จึงมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๖๑/๒๕๕๕)

(๒.๓) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่ตรงกับคำขอ

ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลเรียกสมุดคำตอบของผู้ที่ผ่านการทดสอบความรู้ในงานสอบสวน คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของพนักงานสอบสวน ความสามารถในการทำและหรือตรวจสำนวนการสอบสวน เพื่อเข้าสู่ตำแหน่งพนักงานสอบสวน (สบ ๔) ในตำแหน่งที่ว่างอยู่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ทั้ง ๓๙ ราย รวมตลอดทั้งธงคำตอบและหลักเกณฑ์การให้คะแนนและเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับสมุดคำตอบของผู้ฟ้องคดี เห็นว่า เมื่อพิจารณาสาระของคำขอแล้ว เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ให้ศาลเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ ให้แก่ศาลเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีตามข้อ ๕๔ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ไม่ใช่คำขอที่ขอให้ศาลกำหนดค่าบังคับอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ โดยเป็นดุลพินิจของศาลปกครองชั้นต้นที่จะมีคำสั่งเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานดังกล่าวตามคำขอของผู้ฟ้องคดีหรือมีคำสั่งยกคำขอของผู้ฟ้องคดี แล้วแต่กรณี ดังนั้น ศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบที่จะสั่งคำขอของผู้ฟ้องคดีว่าควรเรียกพยานเอกสารตามคำขอมาประกอบการพิจารณาหรือไม่ ตามข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ด้วยเหตุที่ไม่สามารถออกค่าบังคับให้ได้ จึงเป็นกรณีที่มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาในการตรวจคำฟ้อง หรือในการดำเนินกระบวนการพิจารณาอื่นก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบดังกล่าว กรณีมีเหตุอันสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้อง

ไว้พิจารณา และมีคำสั่งให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดีต่อไป ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งระเบียบเดียวกัน (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๘๖/๒๕๕๖)

(๒.๔) กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นส่งหมายแจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ พนักงานเดินทางมาได้ไปปิดหมายแจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ โดยได้บันทึกการส่งหมายดังกล่าวว่า ไม่พบผู้รับและไม่มีบุคคลอื่นรับไว้แทน เนื่องจากได้ทำการย้ายสำนักงานไปแล้ว โดยผู้ถูกฟ้องคดีได้มีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงที่อยู่ใหม่ ซึ่งการที่ศาลจะมีคำสั่งให้วางหรือปิดหมายตามข้อ ๑๖ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จะต้องเป็นที่แน่ชัดแล้วว่าผู้รับหมายมีที่อยู่ ณ สถานที่นั้น แต่ผู้รับไม่ยอมรับหรือนำไปส่งไม่พบผู้รับ ส่วนการประกาศให้ทราบซึ่งเป็นการแจ้งให้ทราบโดยวิธีอื่นตามข้อ ๑๔ แห่งระเบียบดังกล่าว นั้น จะต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจจะสืบทราบที่อยู่ของผู้รับหมายได้ กรณีจึงถือได้ว่าการส่งหมายแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการแสวงหาข้อเท็จจริง การส่งหมายแจ้งคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และทำให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อจากกระบวนการพิจารณาดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายทั้งหมด ซึ่งถ้าศาลปกครองสูงสุดเห็นสมควรก็มีอำนาจสั่งยกคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นนั้น แล้วกำหนดให้ศาลปกครองชั้นต้นซึ่งประกอบด้วยตุลาการศาลปกครององค์คณะเดิมหรือตุลาการศาลปกครองอื่นหรือศาลปกครองชั้นต้นอื่นใดตามที่เห็นสมควรพิจารณาคดีนั้นใหม่ทั้งหมดหรือบางส่วนและพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ได้ตามข้อ ๔๙/๑ วรรคสาม ประกอบกับข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งระเบียบข้างต้น ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาลปกครองสูงสุดที่จะพิจารณาตามความเป็นธรรมแต่ละกรณีไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๙/๒๕๕๗)

(๓) กรณีที่ข้อเท็จจริงไม่พอแก่การวินิจฉัยคดี (ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓))

คดีนี้ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ต่อศาลปกครองชั้นต้นว่า ผู้ฟ้องคดีถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๔ ขอให้ศาลปกครองชั้นต้นออกหมายเรียกนาย น. ทายาทโดยธรรมของผู้ฟ้องคดี เข้าแทนที่ผู้ฟ้องคดีผู้ถึงแก่ความตาย ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ไม่รับคำขอของผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาและให้รอการพิจารณาคดีนี้ไว้ก่อน ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้สำนักงานศาลปกครองขอนแก่นให้คำแนะนำแก่นาย น.

ให้ทราบถึงผลที่จะได้รับจากคำพิพากษาของศาลปกครองในคดีนี้ หากทนายทโดยธรรมมิได้ขอเข้ามาแทนที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งถึงแก่ความตาย และให้แนะนำวิธีการยื่นคำขอเข้ามาแทนที่ในกรณีนี้ด้วย โดยสำนักงานศาลปกครองขอนแก่นได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเพื่อให้คำแนะนำในเรื่องดังกล่าวแก่นาย น. โดยมีผู้ใช้ชื่อว่านาย ย. ลงชื่อว่าได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕ แต่ทนายทโดยธรรมของผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นคำขอเข้าแทนที่ผู้ฟ้องคดีผู้ถึงแก่ความตาย ศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่า ทนายทโดยธรรมของผู้ฟ้องคดีเพิกเฉยไม่ใส่ใจที่จะขอเข้าแทนที่ผู้ฟ้องคดีผู้ถึงแก่ความตาย จึงไม่มีเหตุที่จะรอการพิจารณาคดีนี้อีกต่อไปและมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ นั้น เห็นว่า หนังสือของสำนักงานศาลปกครองขอนแก่น ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ ทำขึ้นหลังจากครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีถึงแก่ความตาย (ครบหนึ่งปีวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๕) และแม้ว่ามีผู้รับหนังสือของสำนักงานศาลปกครองขอนแก่นดังกล่าวไว้ โดยระบุชื่อนาย ย. แต่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าบุคคลดังกล่าวเป็นทนายทโดยธรรมของผู้ฟ้องคดีผู้ถึงแก่ความตายหรือมีความเกี่ยวข้องกับผู้ร้องอย่างไร อีกทั้ง ผู้ร้องได้ยื่นอุทธรณ์โดยอ้างว่าผู้ร้องไม่เคยได้รับหนังสือของสำนักงานศาลปกครองขอนแก่น กรณีจึงยังรับฟังไม่ได้ว่า ผู้ร้องหรือทนายทโดยธรรมอื่นของผู้ฟ้องคดีได้รับทราบหนังสือดังกล่าวแล้ว แต่เพิกเฉยไม่ใส่ใจที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุในหนังสือดังกล่าว เมื่อไม่ปรากฏหลักฐานที่ชัดเจนว่า ผู้ร้องหรือทนายทอื่นของผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำแนะนำตามหนังสือของสำนักงานศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองชั้นต้นควรแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม โดยให้ผู้ร้องชี้แจงหรือทำการไต่สวนเพื่อให้ได้ความชัดเจนว่า ผู้ร้องหรือทนายทอื่นของผู้ฟ้องคดีประสงค์จะปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้ในหนังสือของสำนักงานศาลปกครองขอนแก่นดังกล่าวหรือไม่ ข้อเท็จจริงที่ศาลปกครองชั้นต้นรับฟังยังไม่พอที่จะวินิจฉัยว่าควรมีคำสั่งจำหน่ายคดีหรือไม่ จึงมีเหตุอันสมควรที่จะมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเพื่อไปดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ และให้ศาลปกครองชั้นต้นแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม และมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดีต่อไป (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๖/๒๕๕๖)

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในส่วนที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และไม่รับคำฟ้องในส่วนที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่มีมติอนุญาตให้แก้ไขแผนผังโครงการจัดสรรที่ดินในการประชุมเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๐ กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งให้แก้ไขแผนผังโครงการและการจัดสรรที่ดินครั้งที่ ๓ ตามมติคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และคำสั่งอนุญาตให้จัดเก็บค่าบริการสาธารณะตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ไว้พิจารณา

เนื่องจากการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา เมื่อข้อเท็จจริงตามสำนวนคดีไม่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งอนุญาตให้แก้ไขแผนผังโครงการจัดสรรที่ดิน ตามมติการประชุมเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๐ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งให้แก้ไขแผนผังโครงการและการจัดสรรที่ดิน ครั้งที่ ๓ ตามมติคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และคำสั่งอนุญาตให้จัดเก็บค่าบริการสาธารณะ ตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เมื่อใด ประกอบกับการที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ นั้น เป็นการอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่มีคำสั่งให้ระงับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๑๖๗ และเลขที่ ๖๑๑๖๘ ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามคำขอของบริษัท ป. ตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ กรณีจึงถือไม่ได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีข้อหานี้อย่างชัดที่สุด คือ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ นอกจากนี้ ไม่ปรากฏสำเนาหนังสือของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ฉบับลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ในสำนวนคดี แต่ศาลปกครองชั้นต้นกลับนำเอาข้อเท็จจริงดังกล่าวมาวินิจฉัยสั่งไม่รับคำฟ้องข้อหานี้ไว้พิจารณา จึงเป็นกรณีที่ปรากฏเหตุว่า ข้อเท็จจริงที่ศาลปกครองชั้นต้นฟังมา ไม่พอแก่การวินิจฉัยชี้ขาดคดี และมีเหตุอันสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เพื่อให้ศาลปกครองชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องและมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดีต่อไปตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น และให้ศาลปกครองชั้นต้นดำเนินกระบวนการใหม่ให้ถูกต้องแล้วพิพากษาหรือมีคำสั่งไปตามรูปคดี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๓๑/๒๕๕๖)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดี (ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง) ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายในการเรียกเก็บเงินค่าทำการล่วงเวลาของพาหนะบริษัทสายการบินที่เข้ามาในราชอาณาจักรนอกเวลาราชการ โดยผู้ถูกฟ้องคดีเป็นบริษัทสายการบินที่ไม่ได้จ่ายเงินค่าทำการล่วงเวลาให้แก่ด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานภูเก็ต ตามกำหนดเวลา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินดังกล่าวแล้วแต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชำระ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระหนี้ค่าทำการล่วงเวลาพร้อมดอกเบี้ย แต่เมื่อพิจารณาตามหนังสือที่ผู้ฟ้องคดีแจ้งเตือนให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินค่าทำการล่วงเวลาที่ค้างชำระนั้น ปรากฏว่าได้มีการเรียกเก็บเงินค่าทำการล่วงเวลาจากสายการบินหลายสาย แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีในคดีนี้เป็นเจ้าของสายการบินดังกล่าวแต่อย่างใด และไม่ปรากฏว่าการฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องเรียกเงินค่าทำการล่วงเวลาจากผู้ถูกฟ้องคดีโดยอาศัยมูลหนี้ใด เมื่อข้อเท็จจริงยังไม่ชัดเจนว่าผู้ถูกฟ้องคดีมีฐานะเป็นเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่ไม่ได้จ่ายเงินค่าทำการล่วงเวลาให้แก่ด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานภูเก็ตตามกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ

คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ กรณีจึงยังไม่ปรากฏชัดแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีอาศัยอำนาจใดในการเรียกเก็บเงินค่าทำการล่วงเวลาจากผู้ถูกฟ้องคดี อีกทั้ง ยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าในระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดี หรือระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีกับบริษัทสายการบินที่ต้องถูกเรียกเก็บเงินค่าทำการล่วงเวลาดังกล่าวมีความเชื่อมโยงเกี่ยวพันกันอย่างไร กรณีจึงถือได้ว่าข้อเท็จจริงที่ศาลปกครองชั้นต้นฟังมายังไม่เพียงพอแก่การวินิจฉัยชี้ขาดคดี จึงมีเหตุอันสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งให้ศาลปกครองชั้นต้นไปดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวอีกครั้งแล้วมีคำสั่งใหม่ไปตามรูปคดี ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖/๒๕๕๗)

๒) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดไม่ส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำสั่งใหม่

กรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นส่งคำร้องอุทธรณ์คำสั่งยกคำขอดำเนินคดีโดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลมาให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาโดยยังมีได้ส่งคำร้อง

คำร้องขอให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาคำขอดำเนินคดีโดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลใหม่ เป็นการดำเนินการตามข้อ ๔๑/๔ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นที่สุดการที่ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุดจึงเป็นการต้องห้ามตามข้อ ๑๐๐ แห่งระเบียบดังกล่าว และเป็นอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นที่จะมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งระเบียบเดียวกัน แต่ศาลปกครองชั้นต้นได้ส่งคำร้องอุทธรณ์มาให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาโดยที่ยังมิได้ส่งอย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัย ประกอบกับมีข้อกฎหมายบัญญัติไว้อย่างชัดเจนซึ่งไม่อาจใช้ดุลพินิจวินิจฉัยเป็นอย่างอื่นได้ จึงไม่จำเป็นต้องส่งสำนวนคดีให้ศาลปกครองชั้นต้นดำเนินการแก้ไขกระบวนการพิจารณาตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๗๘/๒๕๕๕)

๓.๓.๗ การนำวิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้นมาใช้ในศาลปกครองสูงสุด (ข้อ ๑๑๖)

ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติม

ภาคผนวก

ดัชนีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๕

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
ป.๒๕๐/๒๕๕๕	๑๐๖๗
ป.๒๖๖/๒๕๕๕	๔๑
ป.๓๐๑/๒๕๕๕	๓๔
ป.๓๐๕/๒๕๕๕	๓๒
ป.๓๒๔/๒๕๕๕	๑๐๖๗
ป.๓๓๐/๒๕๕๕	๑๐๖๘
ป.๓๕๕/๒๕๕๕	๑๐๘๘
ป.๔๘๘/๒๕๕๕	๓๔
ป.๔๙๖-๔๙๗/๒๕๕๕	๑๐๖๗
ป.๕๐๔/๒๕๕๕	๙๕๓
ป.๕๓๒/๒๕๕๕	๙๗๕, ๑๐๗๗, ๑๐๘๗
ป.๕๓๕/๒๕๕๕	๕๕๔
ป.๕๔๓/๒๕๕๕	๑๐๖๙
ป.๕๔๗/๒๕๕๕	๑๐๖๗
ป.๕๘๕/๒๕๕๕	๒๓
ป.๖๒๓/๒๕๕๕	๑๐๗๘
ป.๖๓๓/๒๕๕๕	๔
ป.๖๔๓/๒๕๕๕	๑๓๐, ๑๔๓, ๘๖๑
ป.๖๙๐/๒๕๕๕	๑๐๖๗
ป.๗๓๓/๒๕๕๕	๑๐๗๘
ป.๗๓๖/๒๕๕๕	๑๐๗๖
ป.๗๔๖-๗๔๗/๒๕๕๕	๕๘๖
ป.๗๖๖/๒๕๕๕	๑๐๘๘
ป.๗๗๓/๒๕๕๕	๒๓
ป.๘๐๙/๒๕๕๕	๑๐๖๙
ป.๘๑๑/๒๕๕๕	๙๗๖, ๑๐๘๖

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
ป.๘๕๘-๘๕๙/๒๕๕๕	๑๐๖๗
ป.๘๙๐/๒๕๕๕	๘๖๖
ป.๘๙๓/๒๕๕๕	๕๙๔

ดัชนีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๖

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
ป.๕๒/๒๕๕๖	๑๐๖๘, ๑๐๗๔
ป.๗๑-๗๒/๒๕๕๖	๑๐๗๖
ป.๙๐/๒๕๕๖	๖๕๕
ป.๑๑๘/๒๕๕๖	๙๗๘, ๑๐๗๙, ๑๐๘๗
ป.๑๓๔/๒๕๕๖	๓๕, ๑๐๘๐
ป.๑๕๐/๒๕๕๖	๕๓๒
ป.๑๗๙/๒๕๕๖	๑๓๗
ป.๑๙๘/๒๕๕๖	๑๐๘๘
ป.๒๐๖/๒๕๕๖	๑๐๘๗
ป.๒๓๐/๒๕๕๖	๗
ป.๒๘๑/๒๕๕๖	๕๙๗
ป.๓๑๓/๒๕๕๖	๔๒
ป.๓๙๘/๒๕๕๖	๑๐๘๑
ป.๔๒๘/๒๕๕๖	๑๐๘๗
ป.๔๔๐/๒๕๕๖	๕๓๓, ๕๔๑
ป.๔๖๙/๒๕๕๖	๕๙๗
ป.๔๗๗/๒๕๕๖	๑๐๒๘
ป.๔๘๗/๒๕๕๖	๓๖, ๖๙๓
ป.๔๙๒-๔๙๓/๒๕๕๖	๑๓๓
ป.๕๒๙/๒๕๕๖	๑๐๖๗

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
ป.๕๔๗/๒๕๕๖	๑๐๘๒
ป.๕๖๘/๒๕๕๖	๑๐๖๖
ป.๕๘๘/๒๕๕๖	๑๐๘๓
ป.๕๘๙/๒๕๕๖	๑๐๗๙, ๑๐๘๗
ป.๕๙๕/๒๕๕๖	๑๐๘๘
ป.๖๐๓-๖๐๔/๒๕๕๖	๑๐๗๖
ป.๖๓๐/๒๕๕๖	๓๙
ป.๖๓๖/๒๕๕๖	๔๑
ป.๖๓๗/๒๕๕๖	๑๐๖๖, ๑๐๖๗
ป.๖๓๘/๒๕๕๖	๑๐๗๖
ป.๖๖๑/๒๕๕๖	๑๐๖๘
ป.๖๖๒/๒๕๕๖	๑๐๒๙
ป.๖๗๒/๒๕๕๖	๑๐๖๖
ป.๖๗๓/๒๕๕๖	๑๒
ป.๗๐๖/๒๕๕๖	๑๐๗๖
ป.๗๓๕/๒๕๕๖	๖๑๑
ป.๗๗๕/๒๕๕๖	๑๐๖๖
ป.๘๑๒/๒๕๕๖	๓๕
ป.๘๒๓/๒๕๕๖ (ประชุมใหญ่)	๑๐๘๒
ป.๘๗๓/๒๕๕๖	๑๐๖๙
ป.๘๘๓/๒๕๕๖	๕
ป.๙๑๑/๒๕๕๖	๓๗
ป.๙๓๓/๒๕๕๖	๒๙
ป.๙๔๗/๒๕๕๖	๒๖
ป.๙๕๑/๒๕๕๖	๒๕
ป.๙๖๙/๒๕๕๖	๒๗
ป.๙๗๒/๒๕๕๖	๘, ๑๑

ดัชนีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๗

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
ป.๑๑/๒๕๕๗	๕
ป.๓๓/๒๕๕๗	๓๐
ป.๔๙/๒๕๕๗	๑๐๗๔
ป.๗๑/๒๕๕๗	๑๐๖๗, ๑๐๖๙, ๑๐๗๔
ป.๙๒-๙๓/๒๕๕๗	๑๐๗๖
ป.๑๔๐/๒๕๕๗	๑๐๖๗, ๑๐๗๔
ป.๑๔๔/๒๕๕๗	๑๐๖๖, ๑๐๗๑
ป.๒๑๓/๒๕๕๗	๓๕
ป.๒๓๙/๒๕๕๗	๓๐
ป.๒๙๓/๒๕๕๗	๔๓
ป.๓๑๙/๒๕๕๗	๑๐๒๙, ๑๐๓๒, ๑๐๙๔
ป.๓๔๗/๒๕๕๗	๑๐๙๙
ป.๓๕๑/๒๕๕๗	๑๐๙๙
ป.๓๖๐/๒๕๕๗	๓๐
ป.๓๖๑/๒๕๕๗	๑๐๙๙
ป.๓๖๒/๒๕๕๗	๑๐๙๙
ป.๔๕๕/๒๕๕๗	๓๔
ป.๔๖๐/๒๕๕๗	๓๕
ป.๔๙๕/๒๕๕๗	๓
ป.๔๙๖/๒๕๕๗	๑๐๗๔
ป.๔๙๘/๒๕๕๗	๑๐๖๙
ป.๕๙๙/๒๕๕๗ (ประชุมใหญ่)	๙๑๖
ป.๕๑๕/๒๕๕๗	๓๙
ป.๕๒๐/๒๕๕๗	๓๒
ป.๕๓๑/๒๕๕๗	๕๕๖
ป.๖๔๙/๒๕๕๗	๑๐๖๖, ๑๐๗๑

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
อ.๖๗๐/๒๕๕๗	๑๐๖๙
อ.๖๗๖/๒๕๕๗	๕๒
อ.๖๘๖/๒๕๕๗	๑๐๖๖, ๑๐๗๑
อ.๖๙๐/๒๕๕๗	๑๐๖๖, ๑๐๗๑
อ.๗๗๐/๒๕๕๗	๑๐๖๙
อ.๘๒๓-๘๓๑/๒๕๕๗	๑๐๖๗
อ.๘๕๖/๒๕๕๗	๑๐๖๕, ๑๐๖๖
อ.๘๘๘/๒๕๕๗	๑๐๖๗
อ.๙๕/๒๕๕๗	๕๒๑
อ.๙๘/๒๕๕๗	๕๒๑
อ.๙๙๐/๒๕๕๗	๑๐๘๕

ดัชนีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๘

พ.ศ. ๒๕๕๘	
คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
พ.๘/๒๕๕๘	๔๕๒, ๘๙๙
อ.๑๒/๒๕๕๘	๑๐๖๗
อ.๒๒/๒๕๕๘	๑๐๖๙
อ.๕๗/๒๕๕๘	๑๐๓๐
อ.๑๐๗/๒๕๕๘	๑๐๖๙
อ.๑๕๐/๒๕๕๘	๑๐๗๖
อ.๓๖๐/๒๕๕๘	๑๐๓๐
อ.๗๗๙/๒๕๕๘	๑๐๓๐

ดัชนีคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๕

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
พ.๓/๒๕๕๕	๒๖
พ.๑๑/๒๕๕๕	๑๒, ๑๘
พ.๑๘/๒๕๕๕	๒๙
พ.๗๖/๒๕๕๕	๗๐๒
พ.๘๑/๒๕๕๕ (ประชุมใหญ่)	๗๑๔
พ.๙๑/๒๕๕๕	๑๘, ๗๐๕
พ.๙๒/๒๕๕๕	๗๘๒
พ.๑๐๒/๒๕๕๕	๑๙
พ.๑๐๓/๒๕๕๕	๗๐๓
พ.ส.๑/๒๕๕๕	๗๐๖
พ.ส.๒/๒๕๕๕	๒๕
ก.ส.๕/๒๕๕๕	๘๐๐
ก.ส.๙/๒๕๕๕	๙๕๖
ก.ส.๒๑/๒๕๕๕	๑๐๑๐
๔/๒๕๕๕	๑๐๙๐
๑๑/๒๕๕๕	๑๑๑๑
๑๖/๒๕๕๕	๑๐๐๑
๔๐/๒๕๕๕	๑๑๐๗
๕๐/๒๕๕๕	๔๕
๕๘/๒๕๕๕	๒๘
๕๙/๒๕๕๕	๑๐๙๑
๖๓/๒๕๕๕	๑๐๙๐
๙๕/๒๕๕๕	๑๐๙๐
๙๖/๒๕๕๕	๒๕๒, ๓๔๘, ๔๒๑
๙๗/๒๕๕๕	๑๐๙๐
๑๐๕/๒๕๕๕	๑๐๙๐

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๑๐๘/๒๕๕๕	๓๕๕
๑๐๙/๒๕๕๕	๙๕๒
๑๑๒/๒๕๕๕	๒๗๙, ๖๕๗
๑๑๓/๒๕๕๕	๓๔๒, ๑๑๑๒
๑๑๔/๒๕๕๕	๑๑๑๑
๑๒๒/๒๕๕๕	๑๐๙๐
๑๓๖/๒๕๕๕	๔๐๔
๑๓๗/๒๕๕๕	๓๔๕, ๔๘๗
๑๔๒/๒๕๕๕	๒๓๕, ๔๕๒
๑๕๑/๒๕๕๕	๒๓๖, ๔๕๓
๑๕๒/๒๕๕๕	๑๑๐๗, ๑๑๐๘
๑๕๕/๒๕๕๕	๒๔๑
๑๕๖/๒๕๕๕	๒๕๗, ๔๘๕
๑๖๐/๒๕๕๕	๒๕๘, ๔๗๒
๑๖๔/๒๕๕๕	๓๑๑
๑๖๖/๒๕๕๕	๕๒๐
๑๖๗/๒๕๕๕	๓๒๘
๑๗๑/๒๕๕๕	๓๘๗
๑๗๔/๒๕๕๕	๓๔๖
๑๗๖/๒๕๕๕	๒๕๙
๑๗๘/๒๕๕๕	๒๕๐
๑๗๙/๒๕๕๕	๒๕๓
๑๘๐/๒๕๕๕	๙๕๔
๑๘๑/๒๕๕๕	๙๖๓
๑๘๗/๒๕๕๕	๑๐๙๕
๑๘๙/๒๕๕๕	๑๐๙๐
๑๙๐/๒๕๕๕	๓๕๙
๑๙๒/๒๕๕๕	๑๐๗๑

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๑๙๕/๒๕๕๕	๒๗๙
๑๙๗/๒๕๕๕	๓๑๒
๑๙๘/๒๕๕๕	๒๒๖
๒๐๑/๒๕๕๕	๒๘๐
๒๐๖/๒๕๕๕	๑๐๕๗, ๑๐๕๘
๒๐๗/๒๕๕๕	๓๓๐
๒๐๘/๒๕๕๕	๒๖๐
๒๐๙/๒๕๕๕	๑๗๗, ๑๑๑๑
๒๑๖/๒๕๕๕	๓๗๕, ๔๐๓
๒๑๘/๒๕๕๕	๑๐๙๐
๒๒๐/๒๕๕๕	๔๐๙
๒๒๔/๒๕๕๕	๓๔๖
๒๒๕/๒๕๕๕	๑๐๖๖
๒๒๖/๒๕๕๕	๔๐๑
๒๒๗/๒๕๕๕	๓๑๒
๒๒๘/๒๕๕๕	๓๔๗, ๕๐๑
๒๒๙/๒๕๕๕	๔๓๐
๒๓๐/๒๕๕๕	๑๐๕๙
๒๓๑/๒๕๕๕	๑๐๙๐
๒๓๒/๒๕๕๕	๓๐๘
๒๓๓/๒๕๕๕	๑๑๑๑
๒๓๔/๒๕๕๕	๓๒๘
๒๔๑/๒๕๕๕	๑๐๔๔
๒๔๓/๒๕๕๕	๒๔๒
๒๔๔/๒๕๕๕	๓๙๕, ๓๙๖
๒๔๖/๒๕๕๕	๔๐๔
๒๔๘/๒๕๕๕	๓๒๘
๒๔๙/๒๕๕๕	๓๙๐, ๕๐๒, ๖๑๖

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๒๕๓/๒๕๕๕	๔๙๕, ๕๒๒
๒๕๔/๒๕๕๕	๓๐๐
๒๕๕/๒๕๕๕	๓๓๓
๒๕๘/๒๕๕๕	๖๔๙
๒๕๙/๒๕๕๕	๓๐๐
๒๖๑/๒๕๕๕	๕๓๐
๒๖๓/๒๕๕๕	๒๖๑
๒๖๔/๒๕๕๕	๒๓๖
๒๖๖/๒๕๕๕	๓๙๖
๒๖๗/๒๕๕๕	๓๙๙
๒๗๐/๒๕๕๕	๑๐๐๒
๒๗๓/๒๕๕๕	๒๘๑, ๓๘๖
๒๗๕/๒๕๕๕	๑๐๙๔
๒๗๖/๒๕๕๕	๒๒๖, ๔๔๕
๒๗๗/๒๕๕๕	๓๖๙
๒๗๙/๒๕๕๕	๓๑๙
๒๘๗/๒๕๕๕	๒๔๙, ๓๐๙
๒๘๙/๒๕๕๕	๑๑๑๑
๒๙๐/๒๕๕๕	๔๑๖, ๕๑๖, ๖๘๐
๒๙๑/๒๕๕๕	๔๒๖
๒๙๔/๒๕๕๕	๑๐๖๒
๒๙๕/๒๕๕๕	๕๐, ๕๓๘
๒๙๖/๒๕๕๕	๔๓๐
๒๙๘/๒๕๕๕	๓๓๑
๓๐๑/๒๕๕๕	๓
๓๐๒/๒๕๕๕	๒๖๐
๓๐๔/๒๕๕๕	๔๙๐
๓๐๗/๒๕๕๕	๒๖๑

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๓๐๘/๒๕๕๕	๙๕๕, ๑๐๙๑
๓๐๙/๒๕๕๕	๒๙๑
๓๑๑/๒๕๕๕	๑๐๖๔
๓๑๓/๒๕๕๕	๔๑๐
๓๒๑/๒๕๕๕	๓๙๔, ๔๖๙
๓๒๒/๒๕๕๕	๓๙๙
๓๒๕/๒๕๕๕	๓๙๗
๓๒๘/๒๕๕๕	๑๑๑๑
๓๓๐/๒๕๕๕	๙๕๕, ๑๐๙๑
๓๓๓/๒๕๕๕	๑๐๕๙
๓๓๔/๒๕๕๕	๓๙๐
๓๓๗/๒๕๕๕	๖๔๙
๓๓๙/๒๕๕๕	๒๓๒
๓๔๑/๒๕๕๕	๓๗๙
๓๔๒/๒๕๕๕	๑๐๙๓
๓๔๓/๒๕๕๕	๓๗๔
๓๔๔/๒๕๕๕	๒๔๓
๓๔๕/๒๕๕๕	๙๑
๓๔๖/๒๕๕๕	๓๑๙
๓๔๗/๒๕๕๕	๑๑๔, ๙๓๓
๓๔๘/๒๕๕๕	๓๕๕, ๔๙๑, ๗๙๖
๓๔๙/๒๕๕๕	๔๒๗
๓๕๐/๒๕๕๕	๓๑๔
๓๕๑/๒๕๕๕	๙๗๒
๓๕๓/๒๕๕๕	๒๙๒
๓๕๔/๒๕๕๕	๙๑, ๙๗, ๑๑๗, ๓๙๖, ๓๙๗, ๙๓๐
๓๕๖/๒๕๕๕	๓๖๙, ๔๙๙, ๕๔๕
๓๕๗/๒๕๕๕	๒๒, ๒๒๗, ๔๔๗, ๗๑๐

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๓๕๙/๒๕๕๕	๓๐๘
๓๖๐/๒๕๕๕	๗๙๒
๓๖๑/๒๕๕๕	๑๑๖, ๔๐๗
๓๖๒/๒๕๕๕	๑๕๙
๓๖๔/๒๕๕๕	๒๓๖, ๔๕๓, ๘๗๙
๓๖๕/๒๕๕๕	๑๒๙, ๑๔๗, ๖๕๘
๓๖๖/๒๕๕๕	๒๖๑
๓๖๗/๒๕๕๕	๑๐๔๐
๓๖๘/๒๕๕๕	๒๔๓, ๒๘๒, ๙๓๕
๓๖๙/๒๕๕๕	๔๙๒, ๕๘๗
๓๗๐/๒๕๕๕	๙๖๐
๓๗๑/๒๕๕๕	๑๓๐, ๕๖๒
๓๗๕/๒๕๕๕	๔๓๖
๓๗๖/๒๕๕๕	๒๕๘, ๔๖๙, ๖๒๕
๓๗๘/๒๕๕๕	๑๑๑, ๕๒๐, ๘๔๓
๓๗๙/๒๕๕๕	๘๑๔
๓๘๐/๒๕๕๕	๗๖๘
๓๘๒/๒๕๕๕	๖๔๐
๓๘๓/๒๕๕๕	๓๑๔
๓๘๕/๒๕๕๕	๙๙, ๕๐๕, ๘๓๙
๓๘๐/๒๕๕๕	๒๔๓, ๔๖๐, ๕๙๒, ๗๔๐
๓๘๒/๒๕๕๕	๒๖๒
๓๘๖/๒๕๕๕	๑๐๒๔
๓๘๙/๒๕๕๕	๙๕๔
๔๐๑/๒๕๕๕	๙๗๙, ๑๑๑๕
๔๐๒/๒๕๕๕	๔๕๓, ๗๕๕
๔๐๓/๒๕๕๕	๑๐๕, ๕๓๖, ๘๓๖
๔๐๔/๒๕๕๕	๒๓๑

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๔๐๖/๒๕๕๕	๓๕๖, ๔๗๖, ๑๐๐๓
๔๐๗/๒๕๕๕	๑๐๔๐
๔๐๘/๒๕๕๕	๓๗๑
๔๑๐/๒๕๕๕	๓๒๕
๔๑๑/๒๕๕๕	๑๑๐๓
๔๑๒/๒๕๕๕	๕๓๙
๔๑๔/๒๕๕๕	๒๔๓, ๗๗๒
๔๑๖/๒๕๕๕	๑๖๖
๔๑๗/๒๕๕๕	๑๐๐
๔๒๑/๒๕๕๕	๒๖๒, ๔๕๔
๔๒๒/๒๕๕๕	๒๖๓
๔๒๔/๒๕๕๕	๑๙๙
๔๒๖/๒๕๕๕	๑๙๐, ๑๙๑
๔๒๗/๒๕๕๕	๙๔๐
๔๓๑/๒๕๕๕	๗๑๙
๔๓๒/๒๕๕๕	๑๐๖๖
๔๓๓/๒๕๕๕	๑๐๙๑
๔๓๔/๒๕๕๕	๑๒๙
๔๓๕/๒๕๕๕	๓๗๙
๔๓๗/๒๕๕๕	๓๗๒
๔๔๐/๒๕๕๕	๒๙๓, ๖๒๙, ๗๗๖
๔๔๓/๒๕๕๕	๓๓๕
๔๔๔/๒๕๕๕	๔๒๗
๔๔๕/๒๕๕๕	๒๖๔, ๖๒๙
๔๔๘/๒๕๕๕	๓๔๔
๔๔๙/๒๕๕๕	๓๓๕, ๕๔๖
๔๕๑/๒๕๕๕	๖๕๐
๔๕๓/๒๕๕๕	๑๐๖๖

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๔๕๔/๒๕๕๕	๖๒๘
๔๕๕/๒๕๕๕	๓๘, ๒๘๓, ๖๕๘
๔๕๖/๒๕๕๕	๑๒๙, ๑๔๘, ๔๑๐
๔๕๗/๒๕๕๕	๑๑๑๑
๔๕๘/๒๕๕๕	๑๐๙๐
๔๖๑/๒๕๕๕	๔๖๐, ๖๑๗
๔๖๔/๒๕๕๕	๒๔๔, ๖๙๒, ๗๗๔, ๑๑๑๑
๔๖๗/๒๕๕๕	๒๘๔
๔๖๙/๒๕๕๕	๑๐๙๐
๔๗๐/๒๕๕๕	๒๑๒
๔๗๒/๒๕๕๕	๓๘๒
๔๗๓/๒๕๕๕	๔๑๖, ๔๑๘, ๕๐๒, ๘๕๓
๔๗๔/๒๕๕๕	๕๙๑, ๙๐๕
๔๗๖/๒๕๕๕	๓๐๑
๔๗๗/๒๕๕๕	๓๔๖
๔๗๘/๒๕๕๕	๓๔๖
๔๗๙/๒๕๕๕	๓๔๖
๔๘๐/๒๕๕๕	๓๔๗, ๔๓๒
๔๘๑/๒๕๕๕	๓๗๒
๔๘๐/๒๕๕๕	๖๗, ๓๙๐, ๘๑๒
๔๘๒/๒๕๕๕	๑๕๐, ๔๑๗, ๖๑๑
๔๘๓/๒๕๕๕	๓๕๑, ๔๙๐
๔๘๔/๒๕๕๕	๔, ๒๕๓, ๔๖๘, ๘๘๘
๔๘๕/๒๕๕๕	๒๓, ๒๒๗, ๖๙๔, ๗๐๙
๔๘๖/๒๕๕๕	๑๙๙, ๑๑๑๖
๔๘๗/๒๕๕๕	๔๙๒, ๗๙๗
๔๘๘/๒๕๕๕	๒๕๒, ๔๗๒, ๖๐๖, ๗๔๘
๔๘๙/๒๕๕๕	๓๖, ๓๓๘, ๖๙๔, ๗๗๕

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๕๐๐/๒๕๕๕	๖๕, ๔๐๒
๕๐๑/๒๕๕๕	๑๑๔, ๒๓๒, ๓๓๕
๕๐๒/๒๕๕๕	๑๐๓๗
๕๐๖/๒๕๕๕	๓๙๔, ๔๐๔, ๔๗๐, ๖๑๑, ๖๕๔
๕๐๗/๒๕๕๕	๑๐๕๙
๕๐๘/๒๕๕๕	๒๙๕
๕๐๙/๒๕๕๕	๑๑๕, ๑๙๒, ๔๐๐
๕๑๐/๒๕๕๕	๓๙๓, ๔๙๖
๕๑๑/๒๕๕๕	๒๕๕, ๔๗๔, ๖๔๕
๕๑๓/๒๕๕๕	๓๕๗, ๔๙๖
๕๑๘/๒๕๕๕	๔๐๕
๕๑๙/๒๕๕๕	๔๖๗, ๗๔๖
๕๒๐/๒๕๕๕	๖๗๐
๕๒๒/๒๕๕๕	๑๔๙
๕๒๓/๒๕๕๕	๒๓๖, ๔๕๔, ๖๙๕, ๗๕๖
๕๒๔/๒๕๕๕	๒๓๗
๕๒๕/๒๕๕๕	๙, ๑๓
๕๒๘/๒๕๕๕	๕๓๙, ๙๙๓
๕๒๙/๒๕๕๕	๓๕๔, ๔๙๑
๕๓๐/๒๕๕๕	๑๒๔
๕๓๒/๒๕๕๕	๓๙๓
๕๓๓/๒๕๕๕	๑๐๙๑
๕๓๔/๒๕๕๕	๕๔๐, ๖๒๙
๕๓๕/๒๕๕๕	๑๙๓
๕๓๖/๒๕๕๕	๙๕๓
๕๓๘/๒๕๕๕	๙๙๑
๕๔๐/๒๕๕๕	๙๖๔
๕๔๒/๒๕๕๕	๔๙, ๑๙๔

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๕๔๓/๒๕๕๕	๖, ๑๑๒, ๑๔๔
๕๔๔/๒๕๕๕	๕๙๒, ๗๓๔, ๙๒๖
๕๔๕/๒๕๕๕	๗๒๗
๕๔๖/๒๕๕๕	๑๔๘
๕๔๗/๒๕๕๕	๗๔๗
๕๔๘/๒๕๕๕	๗๘๕
๕๕๐/๒๕๕๕	๑๙๙
๕๕๑/๒๕๕๕	๖๓๓
๕๕๒/๒๕๕๕	๘๒, ๘๓๑
๕๕๓/๒๕๕๕	๒๕๕, ๔๗๖
๕๕๔/๒๕๕๕	๕๖, ๘๐๔
๕๕๕/๒๕๕๕	๒๘๕
๕๕๗/๒๕๕๕	๓๔๗, ๔๓๒, ๔๙๔
๕๕๘/๒๕๕๕	๑๐๑๙
๕๕๙/๒๕๕๕	๒๓๑
๕๖๑/๒๕๕๕	๑๘๔
๕๖๓/๒๕๕๕	๑๗๔, ๓๔๔
๕๖๕/๒๕๕๕	๙, ๑๗๐
๕๖๖/๒๕๕๕	๔๓๓
๕๖๗/๒๕๕๕	๔๒๘
๕๗๐/๒๕๕๕	๓๑๙
๕๗๑/๒๕๕๕	๒๖๕
๕๗๒/๒๕๕๕	๖๓๘
๕๗๓/๒๕๕๕	๑๓๘, ๗๑๔
๕๗๔/๒๕๕๕	๑๐๘๙, ๑๐๙๐
๕๗๖/๒๕๕๕	๗๓๕
๕๗๗-๕๙๑/๒๕๕๕	๑๕๓, ๑๐๑๘
๕๙๒/๒๕๕๕	๙๐๑

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๕๙๓/๒๕๕๕	๓๙๖
๕๙๔/๒๕๕๕	๑๐๒, ๓๙๑, ๕๑๖, ๕๕๕
๕๙๕/๒๕๕๕	๑๗๔
๕๙๖/๒๕๕๕	๑๐๓๗
๖๐๑/๒๕๕๕	๗๔๗
๖๐๒/๒๕๕๕	๙๓๗
๖๐๓/๒๕๕๕	๗๖๒
๖๐๔/๒๕๕๕	๑๐๖๖, ๑๑๐๖, ๑๑๑๑
๖๐๕/๒๕๕๕	๗๙๖
๖๐๖/๒๕๕๕	๑๐๒๕
๖๐๗/๒๕๕๕	๓๗๙
๖๐๘-๖๐๙/๒๕๕๕	๑๐๖๔
๖๑๐/๒๕๕๕	๑๕๖
๖๑๑/๒๕๕๕	๑๙๔, ๓๔๒
๖๑๓/๒๕๕๕	๑๐๙๐
๖๑๔/๒๕๕๕	๖๕๙
๖๑๕/๒๕๕๕	๙๐๐
๖๑๖/๒๕๕๕	๓๒๔
๖๑๘/๒๕๕๕	๒๔๔, ๔๖๑, ๙๙๓
๖๑๙/๒๕๕๕	๓๙๓
๖๒๐/๒๕๕๕	๒๑๙
๖๒๓/๒๕๕๕	๒๔๙
๖๒๔/๒๕๕๕	๒๖๕
๖๒๖/๒๕๕๕	๓๙๓
๖๒๘/๒๕๕๕	๑๑๕, ๙๓๔
๖๒๙/๒๕๕๕	๓๗๙, ๕๒๖
๖๓๐/๒๕๕๕	๙๙๕
๖๓๑/๒๕๕๕	๒๔๕, ๗๔๑

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๖๓๒/๒๕๕๕	๙๗๙
๖๓๔/๒๕๕๕	๑๐๒๓, ๑๐๙๖
๖๓๕/๒๕๕๕	๒๔๕
๖๓๖/๒๕๕๕	๑๐๓๗
๖๓๘/๒๕๕๕	๑๙๒
๖๓๙/๒๕๕๕	๑๐๕๗
๖๔๐/๒๕๕๕	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๖๔๑/๒๕๕๕	๑๐๘
๖๔๒/๒๕๕๕	๙๓๘
๖๔๖/๒๕๕๕	๔๓๙
๖๔๙/๒๕๕๕	๗๓, ๓๐๑
๖๕๓/๒๕๕๕	๙๒๗
๖๕๔/๒๕๕๕	๕๒๗
๖๕๗/๒๕๕๕	๙๓๗
๖๕๘/๒๕๕๕	๙๑๒, ๙๒๖
๖๖๐/๒๕๕๕	๒๓๗, ๖๙๗, ๗๘๐
๖๖๑/๒๕๕๕	๓๓๔, ๙๐๓
๖๖๓/๒๕๕๕	๙๒
๖๖๔/๒๕๕๕	๖๘๑
๖๖๕/๒๕๕๕	๒๙๕
๖๖๗/๒๕๕๕	๓๐๑
๖๗๐/๒๕๕๕	๕๔๗
๖๗๑/๒๕๕๕	๙๙๑
๖๗๒/๑๕๕๕	๖๔๖
๖๗๕/๒๕๕๕	๖๗๓
๖๗๘/๒๕๕๕	๒๙๖, ๕๓๑
๖๘๑/๒๕๕๕	๑๐๕๘
๖๘๓/๒๕๕๕	๒๙๖

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๖๘๕/๒๕๕๕	๑๘๑
๖๘๖/๒๕๕๕	๔๐๒
๖๘๗/๒๕๕๕	๙๑๓
๖๘๘/๒๕๕๕	๓๑๐
๖๘๙/๒๕๕๕	๘๑๒, ๙๒๗
๖๙๐/๒๕๕๕	๗๗๑
๖๙๑/๒๕๕๕	๓๗๐
๖๙๓/๒๕๕๕	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๖๙๔/๒๕๕๕	๗๒๔
๖๙๕/๒๕๕๕	๗๐, ๑๘๑, ๒๕๘, ๔๗๘, ๖๘๙
๖๙๖/๒๕๕๕	๘๑
๖๙๗/๒๕๕๕	๓๖๐
๖๙๘/๒๕๕๕	๓๒๖
๖๙๙/๒๕๕๕	๓๖๑, ๔๕๔, ๗๕๗
๗๐๐/๒๕๕๕	๓๖๑
๗๐๓/๒๕๕๕	๓๒๔
๗๐๕/๒๕๕๕	๖๐๕
๗๐๗/๒๕๕๕	๓๖๗
๗๐๘/๒๕๕๕	๓๗๓
๗๐๙/๒๕๕๕	๔๖๑, ๗๔๑
๗๑๑/๒๕๕๕	๑๐๖๖, ๑๑๑๑
๗๑๖/๒๕๕๕	๖๒๙
๗๑๗/๒๕๕๕	๑๑๐๕, ๑๑๐๖, ๑๑๑๑
๗๒๑/๒๕๕๕	๙๙๑
๗๒๒/๒๕๕๕	๙๙๑
๗๒๓/๒๕๕๕	๙๙๑
๗๒๔/๒๕๕๕	๙๙๑
๗๒๖/๒๕๕๕	๙๙๖

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๗๓๑/๒๕๕๕	๙๔๐
๗๓๒/๒๕๕๕	๒๔๒
๗๓๓/๒๕๕๕	๗๓
๗๓๔/๒๕๕๕	๑๐๑๐, ๑๐๙๔
๗๓๗/๒๕๕๕	๙๑๙
๗๓๘/๒๕๕๕	๑๑๐๓
๗๓๙/๒๕๕๕	๑๐๙๖
๗๔๐/๒๕๕๕	๒๕๖, ๔๗๖, ๕๙๙, ๖๑๒, ๗๒๕
๗๔๒/๒๕๕๕	๔๗๖, ๖๑๓
๗๔๓/๒๕๕๕	๑๐๙, ๙๔๕
๗๔๔/๒๕๕๕	๑๕๙
๗๔๕/๒๕๕๕	๙๗๒
๗๔๖/๒๕๕๕	๕๗, ๓๙๙
๗๔๗/๒๕๕๕	๑๐๑
๗๔๘/๒๕๕๕	๑๑, ๓๒๐
๗๔๙/๒๕๕๕	๓๐๒
๗๕๐/๒๕๕๕	๕๗
๗๕๑/๒๕๕๕	๕๙๖
๗๕๒/๒๕๕๕	๑๓๙
๗๕๓/๒๕๕๕	๕๒๗
๗๕๔/๒๕๕๕	๑๑๐๕, ๑๑๐๖, ๑๑๑๑
๗๕๕/๒๕๕๕	๑๐๗๑
๗๖๐/๒๕๕๕	๔๕๕, ๗๕๗
๗๖๑/๒๕๕๕	๑๑๒๒
๗๖๓/๒๕๕๕	๕๓๗
๗๖๔/๒๕๕๕	๗๙๑
๗๖๕/๒๕๕๕	๔๙๗
๗๖๗/๒๕๕๕	๒๔๕, ๕๓๑, ๗๔๒

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๗๖๘/๒๕๕๕	๑๐๖๓
๗๖๙/๒๕๕๕	๙๙๐, ๑๑๐๕
๗๗๐/๒๕๕๕	๑๙๙
๗๗๑/๒๕๕๕	๑๐๙๗
๗๗๒-๗๗๓/๒๕๕๕	๑๐๖๐
๗๗๔/๒๕๕๕	๒๐๐
๗๗๖/๒๕๕๕	๕๗, ๕๕๕, ๕๙๙, ๗๕๙
๗๗๘/๒๕๕๕	๑๑๒๖
๗๗๙/๒๕๕๕	๙๒๙
๗๘๐/๒๕๕๕	๑๒๔
๗๘๑/๒๕๕๕	๙๗, ๒๙๗
๗๘๒/๒๕๕๕	๒๓๙, ๔๕๖, ๕๒๔
๗๘๔/๒๕๕๕	๗๑, ๕๒๓, ๙๑๓
๗๘๕/๒๕๕๕	๑๑๑๐
๗๘๖/๒๕๕๕	๔๑๕
๗๘๘/๒๕๕๕	๔๐, ๒๖๖, ๖๙๕, ๗๖๙, ๙๐๑
๗๘๙/๒๕๕๕	๑๑๐๕, ๑๑๐๗, ๑๑๑๒
๗๙๐/๒๕๕๕	๖๓๖
๗๙๒/๒๕๕๕	๗๒๗
๗๙๔/๒๕๕๕	๓๕๕, ๔๙๖
๗๙๖/๒๕๕๕	๑๑๑๑
๗๙๗/๒๕๕๕	๕๕๙, ๕๗๑
๗๙๙/๒๕๕๕	๕๕๗
๘๐๑/๒๕๕๕	๖๐๗
๘๐๔/๒๕๕๕	๑๙๕
๘๐๖/๒๕๕๕	๕, ๑๔๙
๘๑๐/๒๕๕๕	๙๕๔, ๑๐๙๑
๘๑๑/๒๕๕๕	๒๙, ๒๕๔, ๔๗๕

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๘๑๒/๒๕๕๕	๑๖๐
๘๑๔/๒๕๕๕	๗๔๗
๘๑๕/๒๕๕๕	๗๔๗
๘๑๖/๒๕๕๕	๓๓๗
๘๑๘/๒๕๕๕	๗๔๓
๘๑๙/๒๕๕๕	๑๙๐
๘๒๐/๒๕๕๕	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๘๒๑/๒๕๕๕	๒๔๕, ๔๖๑, ๖๒๗
๘๒๒/๒๕๕๕	๒๗๗
๘๒๓/๒๕๕๕	๒๘๘
๘๒๔/๒๕๕๕	๑๖๐
๘๒๕/๒๕๕๕	๕๙๓
๘๒๖/๒๕๕๕	๔๑๑
๘๒๗/๒๕๕๕	๗๓, ๘๓๓
๘๒๘/๒๕๕๕	๑๓๖, ๘๗๐
๘๓๐/๒๕๕๕	๔๐๒
๘๓๑/๒๕๕๕	๗๙, ๘๗, ๖๘๑
๘๓๒/๒๕๕๕	๓๓๗
๘๓๓/๒๕๕๕	๑๗๑
๘๓๔/๒๕๕๕	๖๔๖
๘๓๕/๒๕๕๕	๖๖๗
๘๓๖/๒๕๕๕	๑๑๐๕, ๑๑๐๖, ๑๑๑๑
๘๓๗/๒๕๕๕	๒๘๘
๘๓๘/๒๕๕๕	๓๕๗, ๔๘๗
๘๔๐/๒๕๕๕	๑๐๙๑
๘๔๑/๒๕๕๕	๓๗
๘๔๒/๒๕๕๕	๑๘๕
๘๔๓/๒๕๕๕	๘๐, ๕๐๓, ๘๒๘

พ.ศ. ๒๕๕๕	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๘๔๕/๒๕๕๕	๑๐๗๑
๘๔๖/๒๕๕๕	๗๖๑
๘๔๘/๒๕๕๕	๑๐๖๕, ๑๐๙๑
๘๔๙/๒๕๕๕	๓๓๑, ๔๔๘
๘๕๑/๒๕๕๕	๑๐๖๑
๘๕๔/๒๕๕๕	๓๒๒

ดัชนีคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๖

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
พ.๒/๒๕๕๖	๔๓๗
พ.๙/๒๕๕๖	๑๐, ๑๙, ๗๐๔
พ.๑๐/๒๕๕๖	๔๖๗, ๑๐๖๒
พ.๑๑/๒๕๕๖	๗๐๑
พ.๑๓/๒๕๕๖	๔๔๙, ๗๐๗
พ.๑๗/๒๕๕๖	๑๗, ๗๑๕
พ.๑๘/๒๕๕๖	๕๒๘, ๗๘๓
พ.๑๙/๒๕๕๖	๔๖๖, ๗๘๔
พ.๒๗-๙๙/๒๕๕๖	๔๕๐, ๗๒๔
พ.๑๐๐/๒๕๕๖	๑๕, ๗๑๒
พ.๑๑๓/๒๕๕๖	๒๑
พ.๑๑๕/๒๕๕๖	๒๐, ๗๐๘
พ.๑๑๙/๒๕๕๖	๒๐, ๖๙๙
พ.๑๒๐/๒๕๕๖	๗๐๗
พ.๑๒๘/๒๕๕๖	๔๕๐
ก.๒/๒๕๕๖	๖

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
พิส.๒๙/๒๕๕๖	๑๐๑๓
พิส.๓๖/๒๕๕๖	๑๐๑๒
พิส.๕๑/๒๕๕๖	๑๐๐๗
๑/๒๕๕๖	๑๙๕
๓/๒๕๕๖	๔๗, ๓๕๕, ๔๙๓, ๖๕๐
๕/๒๕๕๖	๙๓๗
๗/๒๕๕๖	๒๑๒
๙/๒๕๕๖	๑๐๖๔
๑๐/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๑๒/๒๕๕๖	๑๐๖, ๔๐๗
๑๓/๒๕๕๖	๑๐๖๔
๑๖/๒๕๕๖	๙๗๒
๑๗/๒๕๕๖	๙๔๗, ๙๑๐
๑๘/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๑๙/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๒๔/๒๕๕๖	๖๙๑, ๙๙๙
๒๕/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๒๖/๒๕๕๖	๓๓๖
๒๗/๒๕๕๖	๓๐๒
๒๘/๒๕๕๖	๑๓๓, ๕๑๑, ๕๕๐, ๙๔๑
๓๐/๒๕๕๖	๑๐๔๔
๓๑/๒๕๕๖	๙๐, ๖๗๐
๓๓/๒๕๕๖	๑๑๑๗
๓๖/๒๕๕๖	๕๕, ๒๖๖, ๓๙๙, ๔๙๙
๓๗/๒๕๕๖	๖๒๙
๓๘/๒๕๕๖	๖๒๙
๔๐/๒๕๕๖	๙๕๙
๔๑/๒๕๕๖	๑๐๙๕

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๔๒/๒๕๕๖	๑๐๙๗
๔๔/๒๕๕๖	๖๙๓, ๗๗๗
๕๕/๒๕๕๖	๙๙๙
๕๘/๒๕๕๖	๑๓๙, ๔๑๓
๖๐/๒๕๕๖	๑๐๖๔
๖๑/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๐๙
๖๒/๒๕๕๖	๔๑๓
๖๓/๒๕๕๖	๙๓๗
๖๕/๒๕๕๖	๕๔๒
๖๖/๒๕๕๖	๒๖๗, ๔๕๖
๖๗/๒๕๕๖	๑๓๙
๗๑/๒๕๕๖	๑๒๕
๗๒/๒๕๕๖	๙๒, ๗๕๙, ๙๓๐
๗๓/๒๕๕๖	๓๙๙
๗๖/๒๕๕๖	๕๗๔
๗๗/๒๕๕๖	๔๔๒
๗๘/๒๕๕๖	๑๓๑, ๙๒๙
๗๙/๒๕๕๖	๓๑, ๙๙, ๒๙๙
๘๐/๒๕๕๖	๙๙๑
๘๒/๒๕๕๖	๔๓๙
๘๖/๒๕๕๖	๑๑๐๕
๘๗/๒๕๕๖	๓๙๗
๘๘/๒๕๕๖	๓๒๓, ๖๓๗
๙๐/๒๕๕๖	๕๙, ๒๓๙, ๔๙๙
๙๑/๒๕๕๖	๓๖๒
๙๒/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๙๓/๒๕๕๖	๒๓๙, ๖๙๗, ๗๙๒
๙๕/๒๕๕๖	๑๐๙๐

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๙๗/๒๕๕๖	๑๒๕
๙๘/๒๕๕๖	๒๔๖, ๙๔๖
๙๙/๒๕๕๖	๑๐๘๙
๑๐๐/๒๕๕๖	๓, ๑๒๙
๑๐๑/๒๕๕๖	๔๑๑, ๕๕๑
๑๐๒/๒๕๕๖	๑๒๘, ๕๑๒
๑๐๓/๒๕๕๖	๗๒๓
๑๐๔/๒๕๕๖	๑๑๗, ๖๔๗
๑๐๕/๒๕๕๖	๕๕๖
๑๐๖/๒๕๕๖	๕๐๔
๑๐๗/๒๕๕๖	๑๐๒๐
๑๐๘/๒๕๕๖	๑๒๖, ๑๗๐
๑๑๐/๒๕๕๖	๗๔, ๓๐๓
๑๑๑/๒๕๕๖	๑๒, ๑๖๑
๑๑๒/๒๕๕๖	๒๓๘, ๖๘๕, ๙๙๕
๑๑๕/๒๕๕๖	๙๙, ๕๐๖, ๙๔๐
๑๑๖/๒๕๕๖	๑๔, ๑๖๐, ๙๙๓
๑๑๙/๒๕๕๖	๙๐๔, ๙๔๗
๑๒๐/๒๕๕๖	๙๓๗
๑๒๑/๒๕๕๖	๑๑๘
๑๒๓/๒๕๕๖	๒๙๙
๑๒๔/๒๕๕๖	๒๙๐
๑๒๕/๒๕๕๖	๓๒๐, ๙๒๙
๑๒๗/๒๕๕๖	๑๕๑, ๙๔๘
๑๓๐/๒๕๕๖	๖๗๗
๑๓๑/๒๕๕๖	๑๓๒, ๑๕๔
๑๓๓/๒๕๕๖	๓๖๘
๑๓๔/๒๕๕๖	๗๔๓

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๑๓๖/๒๕๕๖	๕๗๖, ๗๔๓
๑๓๘/๒๕๕๖	๓๔๕
๑๓๙/๒๕๕๖	๓๒๓
๑๔๐/๒๕๕๖	๔๖๑, ๖๒๙
๑๔๑/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๑๔๒/๒๕๕๖	๕๗๘
๑๔๓/๒๕๕๖	๑๐๔๕
๑๔๔/๒๕๕๖	๑๐๖๔
๑๔๖/๒๕๕๖	๔๔๘, ๙๖๐
๑๔๗/๒๕๕๖	๙๒๙
๑๕๐/๒๕๕๖	๙๒๒
๑๕๑/๒๕๕๖	๖๙๕, ๗๒๐, ๘๙๔
๑๕๒/๒๕๕๖	๑๐๑๔, ๑๐๙๐
๑๕๖/๒๕๕๖	๓๘๔
๑๕๗/๒๕๕๖	๓๕๓, ๔๒๑, ๔๗๓, ๖๘๔
๑๕๙/๒๕๕๖	๑๐๒๐
๑๖๐/๒๕๕๖	๖๗๔
๑๖๑/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๑๖๓/๒๕๕๖	๒๖, ๓๙, ๔๗๕, ๗๗๙
๑๖๕/๒๕๕๖	๑๐๓๓
๑๖๖/๒๕๕๖	๑๐๙๐, ๑๐๙๑
๑๖๗/๒๕๕๖	๒๕๕
๑๖๙/๒๕๕๖	๖๓๐
๑๗๐/๒๕๕๖	๙๓๐, ๑๐๒๗
๑๗๑/๒๕๕๖	๓๕๒, ๔๙๖
๑๗๒/๒๕๕๖	๓๐๔, ๕๗๒
๑๗๕/๒๕๕๖	๔๖๑, ๖๒๙
๑๗๖/๒๕๕๖	๔๓๓

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๑๗๗/๒๕๕๖	๙๓๘
๑๗๘/๒๕๕๖	๒๕๗, ๔๗๗, ๖๘๙, ๘๘๖
๑๗๙/๒๕๕๖	๑๔๙
๑๘๐/๒๕๕๖	๑๐๙๑
๑๘๑/๒๕๕๖	๑๑๑๗
๑๘๔/๒๕๕๖	๙๙, ๔๑๙, ๕๐๗
๑๘๕/๒๕๕๖	๙๙, ๔๑๙, ๕๐๖, ๘๔๐
๑๘๖/๒๕๕๖	๑๑๐๔, ๑๑๐๕
๑๘๗/๒๕๕๖	๙๘๗
๑๙๑/๒๕๕๖	๕๙๕, ๙๔๗
๑๙๔/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๐๖, ๑๑๑๑
๑๙๕/๒๕๕๖	๑๑๒๑
๑๙๘/๒๕๕๖	๔๘๘
๑๙๙/๒๕๕๖	๙๖๑
๒๐๐/๒๕๕๖	๒๕๕, ๙๕๘, ๑๑๑๑, ๑๑๑๘
๒๐๒/๒๕๕๖	๓๘๓
๒๐๕/๒๕๕๖	๑๑๖, ๕๑๗, ๖๘๗
๒๐๖/๒๕๕๖	๒๔
๒๐๗/๒๕๕๖	๗๖๔
๒๐๙/๒๕๕๖	๑๐๙, ๓๘๐
๒๑๐/๒๕๕๖	๑๐๐, ๘๔๑
๒๑๑/๒๕๕๖	๔๗๓
๒๑๒/๒๕๕๖	๓๑๕
๒๑๓/๒๕๕๖	๑๖๒
๒๑๔/๒๕๕๖	๑๐๖๔, ๑๐๙๑
๒๑๕/๒๕๕๖	๑๗๓
๒๑๖/๒๕๕๖	๒๖๘
๒๑๗/๒๕๕๖	๑๖๓

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๒๑๘/๒๕๕๖	๑๒๗
๒๑๙/๒๕๕๖	๑๓๒
๒๒๐/๒๕๕๖	๙๕๔, ๑๐๙๑
๒๒๒/๒๕๕๖	๔๖๑, ๖๒๙
๒๒๓/๒๕๕๖	๒๙๐, ๕๔๒, ๗๑๙
๒๒๖/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๒๒๗/๒๕๕๖	๗๒๙
๒๒๘/๒๕๕๖	๒๒๙, ๗๑๕
๒๓๐/๒๕๕๖	๑๙๕
๒๓๑/๒๕๕๖	๙๓, ๒๓๙
๒๓๒/๒๕๕๖	๒๖๙, ๕๙๐
๒๓๖/๒๕๕๖	๑๐๙๙
๒๓๗/๒๕๕๖	๙๓, ๔๗๙, ๑๐๑๔
๒๓๙/๒๕๕๖	๖๓๐
๒๔๑/๒๕๕๖	๑๐๑๑, ๑๐๙๕, ๑๑๑๓
๒๔๓/๒๕๕๖	๒๕๐, ๔๒๓
๒๔๔/๒๕๕๖	๒๑๙
๒๔๕/๒๕๕๖	๒๕๐, ๖๑๙
๒๔๖/๒๕๕๖	๓๖๒
๒๔๗/๒๕๕๖	๒๐๑
๒๔๙/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๒๕๐/๒๕๕๖	๔๒๔, ๕๖๗
๒๕๑/๒๕๕๖	๙๙๙
๒๕๒/๒๕๕๖	๖๗๓
๒๕๔/๒๕๕๖	๒๖๙
๒๕๖/๒๕๕๖	๖๓๑
๒๕๗/๒๕๕๖	๒๔๕, ๔๖๑, ๖๒๙
๒๕๙/๒๕๕๖	๑๐๓๗

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๒๖๓/๒๕๕๖	๑๑๑๘
๒๖๔/๒๕๕๖	๖๒๓
๒๖๖/๒๕๕๖	๒๓๓
๒๖๗/๒๕๕๖	๑๐๔๖
๒๖๘/๒๕๕๖	๓๙๓
๒๖๙/๒๕๕๖	๕๗๐, ๙๒๙
๒๗๑/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๒๗๒/๒๕๕๖	๒๙๑
๒๗๔/๒๕๕๖	๘
๒๗๖/๒๕๕๖	๙๒๕, ๑๐๗๒
๒๗๙/๒๕๕๖	๔๓๔
๒๘๐/๒๕๕๖	๒๙๒
๒๘๑/๒๕๕๖	๗๓๘, ๙๙๒
๒๘๒/๒๕๕๖	๑๕๑, ๙๔๘
๒๘๓/๒๕๕๖	๑๕๑
๒๘๔/๒๕๕๖	๑๕๑
๒๘๕/๒๕๕๖	๑๕๑
๒๘๖/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๒๘๘/๒๕๕๖	๑๕๑
๒๘๙/๒๕๕๖	๕๑๒
๒๙๐/๒๕๕๖	๑๐๑๕, ๑๑๑๑
๒๙๑/๒๕๕๖	๒๔๘, ๔๖๗, ๖๐๖, ๙๐๙
๒๙๒/๒๕๕๖	๗๖๙
๒๙๓/๒๕๕๖	๔๒๘
๒๙๗/๒๕๕๖	๖๓๒
๒๙๙/๒๕๕๖	๖๓๒
๓๐๕/๒๕๕๖	๔๔๓
๓๐๖/๒๕๕๖	๓๑๕

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๓๐๗/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๓๐๙/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๓๑๐/๒๕๕๖	๕๓๔
๓๑๓/๒๕๕๖	๓๐๙
๓๑๔/๒๕๕๖	๒๑๒
๓๑๗/๒๕๕๖	๔๘, ๑๑๒, ๘๐๒
๓๑๘/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๓๑๙/๒๕๕๖	๑๔๔
๓๒๐/๒๕๕๖	๙๗๐
๓๒๒/๒๕๕๖	๙๖๒
๓๒๓/๒๕๕๖	๑๐๓๗
๓๒๔/๒๕๕๖	๖๘, ๔๓๗, ๗๒๑, ๘๑๒
๓๒๖/๒๕๕๖	๖๖๐
๓๒๗/๒๕๕๖	๑๐๖๕
๓๒๙/๒๕๕๖	๕๘
๓๓๑/๒๕๕๖	๑๑๘, ๘๐๔
๓๓๒/๒๕๕๖	๓๑๖
๓๓๔/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๓๓๕/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๓๓๗/๒๕๕๖	๑๐๑๕
๓๔๐/๒๕๕๖	๘๘, ๔๖๒, ๖๖๑, ๗๔๔
๓๔๑/๒๕๕๖	๓๑๖
๓๔๔/๒๕๕๖	๕, ๒๒๔
๓๔๕/๒๕๕๖	๕๔๙
๓๔๖/๒๕๕๖	๕๙
๓๔๘/๒๕๕๖	๗๑๗
๓๔๙/๒๕๕๖	๔๐๕
๓๕๑/๒๕๕๖	๗๖๐

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๓๕๓/๒๕๕๖	๑๙๑
๓๕๔/๒๕๕๖	๖๘๒
๓๕๕/๒๕๕๖	๗๖๐
๓๕๖/๒๕๕๖	๓๔๙, ๔๙๔, ๘๐๑
๓๕๗/๒๕๕๖	๗๗๐
๓๕๘/๒๕๕๖	๔๐๘
๓๖๐/๒๕๕๖	๑๐๑๘
๓๖๒/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๓๖๓/๒๕๕๖	๒๔, ๕๕๘, ๗๐๐
๓๖๔/๒๕๕๖	๗๐๕
๓๖๖/๒๕๕๖	๘๕๐
๓๖๗/๒๕๕๖	๙๓๖
๓๖๙/๒๕๕๖	๑๙๖
๓๗๐/๒๕๕๖	๑๔๕
๓๗๑/๒๕๕๖	๓๖๘, ๕๗๓
๓๗๒/๒๕๕๖	๖๔๐
๓๗๓/๒๕๕๖	๑๓๗, ๔๑๓
๓๗๔/๒๕๕๖	๑๓๙, ๔๑๔
๓๗๕/๒๕๕๖	๕๕๙
๓๗๖/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๓๗๗/๒๕๕๖	๔๖๑, ๖๒๙
๓๗๘/๒๕๕๖	๔๖๑, ๖๒๙
๓๘๑/๒๕๕๖	๙๑๖
๓๘๕/๒๕๕๖	๕๗๐, ๕๘๕
๓๘๖/๒๕๕๖	๑๐๔, ๕๑๘, ๘๓๕
๓๘๘/๒๕๕๖	๙๖๓
๓๙๗/๒๕๕๖	๙๑๓
๔๐๑/๒๕๕๖	๒๒๙, ๔๗๘, ๗๒๒

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๔๐๒/๒๕๕๖	๔๑๔
๔๐๓/๒๕๕๖	๙๓๑
๔๐๕/๒๕๕๖	๑๐๔๖
๔๐๖/๒๕๕๖	๙๔๙
๔๐๗-๔๐๘/๒๕๕๖	๙๕๖, ๑๐๙๑
๔๑๑/๒๕๕๖	๓๑๖
๔๑๔/๒๕๕๖	๑๑๑๙
๔๑๙/๒๕๕๖	๑๐๔๗
๔๒๑-๔๒๒/๒๕๕๖	๑๐๙๑, ๑๐๙๙
๔๒๔/๒๕๕๖	๕๒, ๑๐๓, ๓๔๗, ๗๙๙
๔๒๕/๒๕๕๖	๕๕๓, ๕๗๗
๔๒๖/๒๕๕๖	๑๔๕
๔๒๗/๒๕๕๖	๔๖๒
๔๒๘/๒๕๕๖	๕๕๔, ๖๑๙
๔๓๐/๒๕๕๖	๖๓๒, ๗๙๖
๔๓๒/๒๕๕๖	๓๐๔
๔๓๔/๒๕๕๖	๙๙, ๔๑๙, ๕๐๖, ๙๔๐
๔๔๐/๒๕๕๖	๖๓๒, ๖๖๑, ๙๑๗
๔๔๑/๒๕๕๖	๑๐๔๙
๔๔๒/๒๕๕๖	๔๔๗, ๗๑๑
๔๔๓/๒๕๕๖	๒๙๓
๔๔๔/๒๕๕๖	๔๒๑, ๔๒๒, ๔๗๓, ๖๙๔, ๗๖๗, ๙๙๖
๔๔๕/๒๕๕๖	๔๖๒, ๕๙๖, ๗๓๐
๔๔๖/๒๕๕๖	๕๐, ๖๙, ๔๔๕, ๗๙๗, ๙๗๖
๔๔๗/๒๕๕๖	๑๐๖๔, ๑๐๙๑
๔๔๘/๒๕๕๖	๙๗๓
๔๔๙/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๐๖, ๑๑๑๑
๔๕๐/๒๕๕๖	๓๕๙, ๔๙๔

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๔๕๑/๒๕๕๖	๓๒๙
๔๕๒/๒๕๕๖	๑๑๑๑
๔๕๔/๒๕๕๖	๑๙๖
๔๕๕/๒๕๕๖	๓๔๙, ๔๓๐
๔๕๖/๒๕๕๖	๓๕๐, ๙๙๗
๔๕๗/๒๕๕๖	๑๑๐๕
๔๖๑/๒๕๕๖	๑๙๖, ๑๑๐๗
๔๖๒/๒๕๕๖	๑๙๗
๔๖๕/๒๕๕๖	๖๕๑
๔๖๖/๒๕๕๖	๒๓๙, ๔๕๗
๔๖๗/๒๕๕๖	๒๐๑
๔๖๘/๒๕๕๖	๑๐๖
๔๖๙/๒๕๕๖	๓๙๐
๔๗๒/๒๕๕๖	๑๐๗๐
๔๗๓/๒๕๕๖	๑๐๙๙
๔๗๔/๒๕๕๖	๙๖๑
๔๗๕/๒๕๕๖	๙๐๗
๔๗๖/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๔๗๘/๒๕๕๖	๑๙๗
๔๗๙/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๔๘๐/๒๕๕๖	๙๑๒
๔๘๑/๒๕๕๖	๑๐๙๑
๔๘๒/๒๕๕๖	๒๐๗
๔๘๓/๒๕๕๖	๓๕๐, ๔๙๙, ๗๙๔
๔๘๔/๒๕๕๖	๒๓๙, ๒๗๐
๔๘๕/๒๕๕๖	๒๗๑
๔๘๖/๒๕๕๖	๑๐๔, ๓๔๙, ๔๙๖
๔๘๗/๒๕๕๖	๔๗๕, ๖๙๙, ๙๙๒

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๔๘๘/๒๕๕๖	๔๙
๔๙๐/๒๕๕๖	๖๖๒
๔๙๑/๒๕๕๖	๒๕๕, ๓๒๗
๔๙๒/๒๕๕๖	๑๐๖๔
๔๙๔/๒๕๕๖	๙๕, ๓๙๒, ๕๑๘
๔๙๕/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๔๙๙/๒๕๕๖	๒๔๘, ๗๓๑
๕๐๑/๒๕๕๖	๑๑, ๔๗๙, ๖๐๗
๕๐๓/๒๕๕๖	๒๓๙, ๕๖๖, ๖๘๖
๕๐๕/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๕๐๖/๒๕๕๖	๑๔๔, ๒๐๒
๕๐๗/๒๕๕๖	๖๖๒
๕๐๘/๒๕๕๖	๔๘๔
๕๐๙/๒๕๕๖	๑๑๑๙
๕๑๑/๒๕๕๖	๙๙๙
๕๑๓/๒๕๕๖	๑๓๓, ๕๑๑, ๘๖๗
๕๑๔/๒๕๕๖	๑๑๙, ๔๖๒, ๑๐๐๔
๕๑๕/๒๕๕๖	๘๘, ๗๓๖
๕๑๖/๒๕๕๖	๑๐๔๘
๕๑๗/๒๕๕๖	๙๘๔
๕๒๐/๒๕๕๖	๙๓๗
๕๒๒/๒๕๕๖	๒๓๐
๕๒๔/๒๕๕๖	๑๐๓๑
๕๒๕/๒๕๕๖	๒๑๓
๕๒๖/๒๕๕๖	๑๐๓๒, ๑๑๒๔
๕๒๙/๒๕๕๖	๔๗๙, ๖๘๗
๕๓๐/๒๕๕๖	๑๕๖
๕๓๑/๒๕๕๖	๑๑๒๕

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๕๓๒/๒๕๕๖	๖๑๙
๕๓๕/๒๕๕๖	๒๒๐
๕๓๖/๒๕๕๖	๔, ๑๓๓
๕๓๗/๒๕๕๖	๑๓๔
๕๓๘/๒๕๕๖	๑๐๑๖
๕๓๙/๒๕๕๖	๙๗, ๙๓๗
๕๔๑/๒๕๕๖	๒๗๑
๕๔๒/๒๕๕๖	๗๑, ๕๒๓, ๖๑๔, ๙๐๕
๕๔๓/๒๕๕๖	๖๐, ๓๙๙
๕๔๕/๒๕๕๖	๖๐, ๓๙๙, ๔๙๙, ๙๗๕
๕๔๖/๒๕๕๖	๔๗๒, ๖๙๑, ๙๙๔
๕๔๗/๒๕๕๖	๒๓๐, ๓๗๖
๕๔๘/๒๕๕๖	๒๓๐, ๓๗๖
๕๔๙/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๕๕๐/๒๕๕๖	๔, ๔๕
๕๕๑/๒๕๕๖	๖๐
๕๕๒/๒๕๕๖	๙๕, ๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๕๕๓/๒๕๕๖	๑๐๓๗
๕๕๔/๒๕๕๖	๑๐๖๔
๕๕๖/๒๕๕๖	๖๕๒
๕๕๘/๒๕๕๖	๒๙๓
๕๕๙/๒๕๕๖	๑๓๙
๕๖๐/๒๕๕๖	๑๐๔๘
๕๖๑/๒๕๕๖	๑๑๐๗
๕๖๒/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๕๖๓/๒๕๕๖	๒๐๒, ๕๙๓
๕๖๕/๒๕๕๖	๙๑๔
๕๖๗/๒๕๕๖	๑๐๙๐

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๕๖๘/๒๕๕๖	๑๖๗
๕๖๙/๒๕๕๖	๗๙๑
๕๗๐/๒๕๕๖	๕๕๕
๕๗๒/๒๕๕๖	๔๖, ๔๗๗, ๕๕๑
๕๗๔/๒๕๕๖	๓๖๓
๕๗๕/๒๕๕๖	๓๔, ๔๗๙, ๖๔๕
๕๗๗/๒๕๕๖	๗๖๕
๕๗๘/๒๕๕๖	๒๗๒
๕๗๙/๒๕๕๖	๒๒๗, ๔๔๙, ๕๖๒
๕๘๒/๒๕๕๖	๒๐๗
๕๘๓/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๕๘๔/๒๕๕๖	๖๑๔
๕๘๕/๒๕๕๖	๑๙๑
๕๘๖/๒๕๕๖	๔๕๗
๕๘๗/๒๕๕๖	๑๑๙, ๔๖๒, ๑๐๐๔
๕๘๙/๒๕๕๖	๒๗๓
๕๙๐/๒๕๕๖	๕๖๘, ๖๐๖
๕๙๑/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๕๙๒/๒๕๕๖	๖๔๓
๕๙๓/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๕๙๔/๒๕๕๖	๒๗๓
๕๙๗/๒๕๕๖	๖๖๓
๖๐๐/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๖๐๑/๒๕๕๖	๗๒๖
๖๐๓/๒๕๕๖	๑๖๓
๖๐๕/๒๕๕๖	๘๕, ๙๑๑
๖๐๖/๒๕๕๖	๘, ๑๗๗
๖๐๗/๒๕๕๖	๑๕๔, ๕๒๓

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๖๐๘/๒๕๕๖	๓๓, ๙๔, ๕๑๗, ๖๙๒
๖๑๐/๒๕๕๖	๑๒๐, ๔๖๓, ๑๐๐๕
๖๑๑/๒๕๕๖	๑๐๑๕
๖๑๔/๒๕๕๖	๑๐๓๕
๖๑๕/๒๕๕๖	๑๐๖๔
๖๑๖/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๖๑๗/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๖๑๘/๒๕๕๖	๖๗๕
๖๒๒/๒๕๕๖	๘๘๙
๖๒๓/๒๕๕๖	๙๓๓
๖๒๔/๒๕๕๖	๙๒๖
๖๒๕/๒๕๕๖	๑๐๙๒
๖๒๖/๒๕๕๖	๒๔๐
๖๒๗/๒๕๕๖	๒๔๐, ๔๕๗, ๖๔๗
๖๒๘/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๖๒๙/๒๕๕๖	๕๓
๖๓๐/๒๕๕๖	๑๒๑
๖๓๑/๒๕๕๖	๓๕๓
๖๓๓/๒๕๕๖	๑๐๔๙
๖๓๗/๒๕๕๖	๘๖, ๘๗๗
๖๔๐/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๖๔๑/๒๕๕๖	๖๑, ๘๐๖
๖๔๒/๒๕๕๖	๑๐๔๙
๖๔๓/๒๕๕๖	๖๒๐
๖๔๕/๒๕๕๖	๙๓๘
๖๔๖/๒๕๕๖	๑๐๒๕
๖๔๗/๒๕๕๖	๙๘
๖๔๘/๒๕๕๖	๑๐๖๓

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๖๔๙/๒๕๕๖	๑๖๔
๖๕๐/๒๕๕๖	๓๗๗
๖๕๑/๒๕๕๖	๕๔
๖๕๔/๒๕๕๖	๓๐๕
๖๕๕/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๖๕๘/๒๕๕๖	๕๖๘
๖๖๓/๒๕๕๖	๒๔๙, ๖๐๗
๖๖๕/๒๕๕๖	๑๐๑๑, ๑๐๙๓, ๑๑๑๓
๖๖๖/๒๕๕๖	๙๙๒
๖๖๘/๒๕๕๖	๕๖๓, ๖๒๑
๖๖๙/๒๕๕๖	๙๓๒, ๑๐๒๙
๖๗๐/๒๕๕๖	๕๓, ๕๘๙
๖๗๕/๒๕๕๖	๑๔๙, ๙๔๒
๖๗๗/๒๕๕๖	๖๖๔
๖๗๘/๒๕๕๖	๕๕, ๓๘๘, ๘๗๕
๖๗๙/๒๕๕๖	๓๘๘
๗๑๙/๒๕๕๖	๑๒๒, ๘๐๗
๗๒๐/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๒๑/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๓๖/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๓๗/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๔๘/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๗๓/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๗๘/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๘๑/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๘๒/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๘๓/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๘๔/๒๕๕๖	๑๒๒

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๗๘๕/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๘๖/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๘๗/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๘๘/๒๕๕๖	๑๒๒
๗๘๙/๒๕๕๖	๑๒๒
๘๑๕/๒๕๕๖	๑๒๒
๘๑๖/๒๕๕๖	๑๒๒
๘๑๗/๒๕๕๖	๑๒๒
๘๑๘/๒๕๕๖	๑๒๒
๘๑๙/๒๕๕๖	๑๒๒
๘๕๔/๒๕๕๖	๒๔๙, ๖๗๕
๘๕๕/๒๕๕๖	๒๔๖, ๖๖๕
๘๕๘/๒๕๕๖	๒๙๔
๘๖๐/๒๕๕๖	๖๒๓
๘๖๒/๒๕๕๖	๒๕, ๑๒๐
๘๖๓/๒๕๕๖	๑๐๑๑, ๑๐๙๕, ๑๑๑๓
๘๖๕/๒๕๕๖	๑๐๓๕
๘๖๗/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๘๗๑/๒๕๕๖	๒๓๐, ๓๗๖
๘๗๓/๒๕๕๖	๒๓๐, ๓๗๖
๘๗๕/๒๕๕๖	๒๓๐, ๓๗๖
๘๗๖/๒๕๕๖	๖๒๔
๘๘๑/๒๕๕๖	๓๗๐, ๗๙๑
๘๘๓/๒๕๕๖ (ประชุมใหญ่)	๑๕๕
๘๘๕/๒๕๕๖	๑๐๑๖
๘๘๗/๒๕๕๖	๓๒๗
๘๙๐/๒๕๕๖	๖๖๔
๘๙๑/๒๕๕๖	๕๕

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๘๘๒/๒๕๕๖	๕๕, ๓๙๓
๘๘๓/๒๕๕๖	๕๕
๘๘๔/๒๕๕๖	๕๕
๘๘๖/๒๕๕๖	๔๒๑, ๗๗๑
๘๙๒/๒๕๕๖	๓๒๗
๘๙๓/๒๕๕๖	๑๐๕๐
๘๙๕/๒๕๕๖	๖๕, ๔๐๘
๘๙๘/๒๕๕๖	๕๕
๙๐๑/๒๕๕๖	๔๗, ๑๐๕
๙๐๓/๒๕๕๖	๓๓๒
๙๐๔/๒๕๕๖	๑๖๗
๙๐๕/๒๕๕๖ (ประชุมใหญ่)	๓๓๔
๙๐๖/๒๕๕๖	๓๕๒
๙๐๗/๒๕๕๖	๒๔๐, ๖๙๘
๙๒๐/๒๕๕๖	๓๗๒
๙๒๒/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๙๒๓/๒๕๕๖	๑๙๒
๙๒๗/๒๕๕๖	๑๕๑
๙๒๙/๒๕๕๖	๔๑๒
๙๓๒/๒๕๕๖	๒๕๑
๙๓๔/๒๕๕๖	๙๗๐
๙๓๕/๒๕๕๖	๓๘๕
๙๓๖/๒๕๕๖	๙๖
๙๓๙/๒๕๕๖	๕๑, ๗๙๗
๙๔๐/๒๕๕๖	๑๔๖
๙๔๑/๒๕๕๖	๑๐๙๐, ๑๐๙๕
๙๔๕/๒๕๕๖	๓๒๕
๙๔๖/๒๕๕๖	๔๑๗

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๙๕๑/๒๕๕๖	๖๘๘
๙๕๒/๒๕๕๖	๖๖๕
๙๕๔/๒๕๕๖	๒๑๑
๙๕๕/๒๕๕๖	๒๑๑
๙๕๖/๒๕๕๖	๕๙๒
๙๕๗/๒๕๕๖	๙๕๗
๙๖๐/๒๕๕๖	๑๐๗
๙๖๔/๒๕๕๖	๗๘๘
๙๖๖/๒๕๕๖	๑๓๘
๙๖๗/๒๕๕๖	๙๖๕
๙๗๑/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๙๗๓/๒๕๕๖	๖๔๘
๙๗๔/๒๕๕๖	๖๔๔
๙๘๕/๒๕๕๖	๙๕๑
๙๘๖/๒๕๕๖	๙๗๖, ๑๑๒๓
๙๘๗/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๙๙๐/๒๕๕๖	๑๐๕๐
๙๙๑/๒๕๕๖	๖๑, ๘๗๖
๙๙๗/๒๕๕๖	๑๕๗
๙๙๙/๒๕๕๖	๑๐๙๐
๑๐๐๐/๒๕๕๖	๑๐๙๑
๑๐๐๑/๒๕๕๖	๒๑๐
๑๐๐๔/๒๕๕๖	๑๖๘
๑๐๐๕/๒๕๕๖	๑๓๔
๑๐๐๖/๒๕๕๖	๓๑๘
๑๐๐๗/๒๕๕๖	๓๓๒
๑๐๑๐/๒๕๕๖	๑๐๖๔
๑๐๑๑/๒๕๕๖	๑๕๑

พ.ศ. ๒๕๕๖	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๑๐๑๒/๒๕๕๖	๑๐๕๑
๑๐๑๕/๒๕๕๖	๓๑๑
๑๐๑๖/๒๕๕๖	๗๒
๑๐๑๗/๒๕๕๖	๑๑๐๕, ๑๑๐๗, ๑๑๑๒
๑๐๒๐/๒๕๕๖	๒๒
๑๐๒๒/๒๕๕๖	๑๐๗, ๓๙๘

ดัชนีคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๗

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
พ.๑/๒๕๕๗	๒๑๔
พ.๒/๒๕๕๗	๒๑๔
พ.๓/๒๕๕๗	๒๑๔
พ.๔/๒๕๕๗	๒๑๔
พ.๗/๒๕๕๗	๒๑๔
พ.๘/๒๕๕๗	๒๑๔
พ.๙/๒๕๕๗	๒๑๔
พ.๑๐/๒๕๕๗	๒๑๔
พ.๑๑/๒๕๕๗	๒๑๔
พ.๑๒/๒๕๕๗	๒๑๔
พ.๑๖/๒๕๕๗	๑๗
พ.๑๘/๒๕๕๗	๒๑, ๔๕๑, ๗๐๒
พ.๑๙/๒๕๕๗	๒๗
พ.๒๐/๒๕๕๗	๑๖, ๔๔๔
พ.๒๗/๒๕๕๗	๔๖๗
พ.๔๐/๒๕๕๗	๔๘, ๒๑๕, ๕๕๔, ๕๕๙
พ.๔๔/๒๕๕๗	๑๗๕, ๑๗๖

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
พ.๔๖/๒๕๕๗	๒๑๕
พ.๔๗/๒๕๕๗	๑๒, ๒๐
คป.๑/๒๕๕๗	๙๙๕
คป.๕/๒๕๕๗	๙๙
คป.๑๒/๒๕๕๗	๑๓๔
คป.๑๔/๒๕๕๗	๔๖๕
คป.๑๕/๒๕๕๗	๔๖๕
คป.๒๔/๒๕๕๗	๑๐๒
คป.๒๕/๒๕๕๗	๙๙๗
คป.๒๖/๒๕๕๗	๑๑๐๒
คป.๓๓/๒๕๕๗	๕๒
คส.๓/๒๕๕๗	๑๑๐๒, ๑๑๑๔
คส.๘/๒๕๕๗	๑๔๑
คส.๑๐/๒๕๕๗	๑๑๒๑
คส.๑๑/๒๕๕๗	๑๑๐
คส.๑๓/๒๕๕๗	๑๑๐๒
คส.๒๑/๒๕๕๗	๑๑๐
คส.๒๒/๒๕๕๗	๑๙๗
คส.๒๔/๒๕๕๗	๑๙๗
คส.๒๖/๒๕๕๗	๑๑๑๑
คส.๒๗/๒๕๕๗	๑๑๑๑
คส.๓๑/๒๕๕๗	๑๑๑๑
คส.๓๒/๒๕๕๗	๑๙๗
คส.๓๓/๒๕๕๗	๑๐๖๔, ๑๑๑๑
คส.๓๕/๒๕๕๗	๑๙๗
คส.๓๙/๒๕๕๗	๑๙๗
คส.๔๒/๒๕๕๗	๑๙๗
คส.๔๓/๒๕๕๗	๗๖

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
กสิ.๔๔/๒๕๕๗	๑๐๙๐
กสิ.๔๕/๒๕๕๗	๑๙๗
กสิ.๔๘/๒๕๕๗	๔๘๓, ๖๘๗, ๘๙๘
กสิ.๔๙/๒๕๕๗	๑๙๗
๑/๒๕๕๗	๑๐๐๐
๓/๒๕๕๗	๔๘๙, ๗๙๕
๖/๒๕๕๗	๙๗๗, ๑๑๒๖
๗/๒๕๕๗	๑๒๒
๘/๒๕๕๗	๗๔, ๓๙๐, ๔๑๘, ๕๐๘, ๘๑๘, ๙๘๑
๑๐/๒๕๕๗	๓๕๕
๑๑/๒๕๕๗	๑๑๑๓
๑๒/๒๕๕๗	๑๐๙๒
๑๓/๒๕๕๗	๑๑๐๕
๑๔/๒๕๕๗	๖๕๖
๑๕/๒๕๕๗	๙๓๖
๑๖/๒๕๕๗	๑๖๘
๑๘/๒๕๕๗	๑๐๖๓
๑๙/๒๕๕๗	๗๔, ๘๑๘
๒๑/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๒๒/๒๕๕๗	๗๙๙
๒๓/๒๕๕๗	๓๕๖, ๗๙๓
๒๔/๒๕๕๗	๘, ๑๓
๒๖/๒๕๕๗	๒๕๑, ๕๙๗
๒๙/๒๕๕๗	๓๕๓, ๔๓๙
๓๐/๒๕๕๗	๑๐๐๘
๓๓/๒๕๕๗	๑๐๑๕
๓๕/๒๕๕๗	๑๐๓๕
๓๖/๒๕๕๗	๑๔๐, ๘๕๔

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๓๗/๒๕๕๗	๗๕๐
๓๙/๒๕๕๗	๒๐๓
๔๒/๒๕๕๗	๖๑
๔๓/๒๕๕๗	๖๒, ๙๐๗
๔๔/๒๕๕๗	๙๔๙
๔๕/๒๕๕๗	๔๙๐, ๗๖๓
๔๖/๒๕๕๗	๑๙๓
๔๗/๒๕๕๗	๓๐๕
๔๘/๒๕๕๗	๓๐๖, ๕๕๙
๔๙/๒๕๕๗	๒๓๓
๕๐/๒๕๕๗	๒๗๒
๕๑/๒๕๕๗	๒๐๓
๕๓/๒๕๕๗	๑๙๗
๕๔/๒๕๕๗	๖๓๗
๕๕/๒๕๕๗	๙๔, ๓๕๙
๕๖/๒๕๕๗	๔๕๙, ๗๖๑
๕๗/๒๕๕๗	๑๐๑, ๓๙๙, ๕๐๓
๕๙/๒๕๕๗	๑๑๐๕
๖๑/๒๕๕๗	๔๙๑, ๖๐๙, ๙๙๐
๖๒/๒๕๕๗	๙๓๒
๖๔/๒๕๕๗	๙๙๕
๖๕/๒๕๕๗	๑๙๓, ๕๕๓
๖๖/๒๕๕๗	๔๐๐
๖๗/๒๕๕๗	๒๒๑
๖๘/๒๕๕๗	๒๒๑
๖๙/๒๕๕๗	๒๒๑
๗๐/๒๕๕๗	๒๒๑
๗๒/๒๕๕๗	๒๒๑

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๗๓/๒๕๕๗	๒๒๑
๗๔/๒๕๕๗	๒๒๑
๗๕/๒๕๕๗	๒๗๔
๗๖/๒๕๕๗	๙๙๙
๘๒/๒๕๕๗	๓๙๑
๘๓/๒๕๕๗	๙๙๔
๘๕/๒๕๕๗	๗๔๖
๘๖/๒๕๕๗	๑๙๙
๘๗/๒๕๕๗	๒๙
๙๐/๒๕๕๗	๒๒, ๑๑๕, ๒๒๖, ๖๙๕, ๙๒๙
๙๑/๒๕๕๗	๙๑๔, ๑๐๗๑
๙๒/๒๕๕๗	๖๔๑
๙๓/๒๕๕๗	๖๖๕
๙๔/๒๕๕๗	๓๒
๙๕/๒๕๕๗	๓๐๖
๙๖/๒๕๕๗	๖, ๑๒๓
๙๗/๒๕๕๗	๗๓๒
๙๙/๒๕๕๗	๔๑๑
๑๐๐/๒๕๕๗	๑๕๑, ๙๑๕
๑๐๑/๒๕๕๗	๗๓๒
๑๐๓/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๑๐๕/๒๕๕๗	๖๖
๑๐๖/๒๕๕๗	๕๙๕
๑๐๗/๒๕๕๗	๔๖๑, ๖๒๙
๑๐๘/๒๕๕๗	๑๐๓๕
๑๑๐/๒๕๕๗	๑๐๒๖
๑๑๑/๒๕๕๗	๔๐๖
๑๑๒/๒๕๕๗	๗๗๙, ๙๐๓

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๑๑๓/๒๕๕๗	๖๖๖
๑๑๗/๒๕๕๗	๒๙๕
๑๑๘/๒๕๕๗	๒๔๐
๑๑๙/๒๕๕๗	๑๐๙๙
๑๒๐/๒๕๕๗	๒๐๔
๑๒๑/๒๕๕๗	๓๕๖, ๗๙๘, ๙๐๓
๑๒๓/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๑๒๔/๒๕๕๗	๓๐๗
๑๒๖/๒๕๕๗	๑๙๙
๑๒๘/๒๕๕๗	๖๒, ๓๙๙, ๙๐๙
๑๓๐/๒๕๕๗	๑๑๙, ๙๐๒, ๙๓๒
๑๓๒/๒๕๕๗	๔๓๑
๑๓๓/๒๕๕๗	๑๖๔, ๓๔๓, ๕๓๗, ๗๙๙
๑๓๔/๒๕๕๗	๒๔, ๖๒๒, ๗๐๙
๑๓๕/๒๕๕๗	๑๗๕
๑๓๗/๒๕๕๗	๙๕, ๖๗๒
๑๔๐/๒๕๕๗	๒๐๙
๑๔๒-๑๔๓/๒๕๕๗	๙๕๗
๑๔๔/๒๕๕๗	๑๓๕, ๔๐๙, ๕๕๑, ๙๖๙
๑๔๕/๒๕๕๗	๑๕๑, ๙๑๕
๑๔๗/๒๕๕๗	๖๙, ๕๓๔, ๖๖๖
๑๔๘/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๑๔๙/๒๕๕๗	๙๕๙
๑๕๑/๒๕๕๗	๙๔
๑๕๒/๒๕๕๗	๕๓๕, ๙๖๖
๑๕๓/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๑๕๔/๒๕๕๗	๑๐๕๒
๑๕๖/๒๕๕๗	๔๑๕

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๑๕๗/๒๕๕๗	๑๗๘
๑๕๙/๒๕๕๗	๓๓๙
๑๖๐/๒๕๕๗	๙
๑๖๔/๒๕๕๗	๖๕๓
๑๖๕/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๑๖๖/๒๕๕๗	๗๓๙
๑๖๙/๒๕๕๗	๒๐๘
๑๗๐/๒๕๕๗	๑๙๓
๑๗๔/๒๕๕๗	๖๗๖
๑๗๕/๒๕๕๗	๙๔๒
๑๗๖/๒๕๕๗	๒๑, ๒๔๑, ๔๕๐, ๗๑๒
๑๗๗/๒๕๕๗	๓๐๗
๑๗๘/๒๕๕๗	๕๗๑, ๗๙๕
๑๘๐/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๑๘๒/๒๕๕๗	๑๐๕๒
๑๘๔/๒๕๕๗	๕๘๔
๑๘๕/๒๕๕๗	๔๒
๑๘๖/๒๕๕๗	๑๐๕๓
๑๘๗/๒๕๕๗	๑๓๑, ๕๑๓, ๘๕๖
๑๘๘/๒๕๕๗	๑๕๘
๑๘๙/๒๕๕๗	๑๐๙๘
๑๙๐/๒๕๕๗	๕๗๓
๑๙๒/๒๕๕๗	๒๗๙
๑๙๓/๒๕๕๗	๓๓๗, ๔๘๑
๑๙๔/๒๕๕๗	๓๖๔
๑๙๗/๒๕๕๗	๒๓๕
๒๐๕/๒๕๕๗	๒๓๕
๒๐๗/๒๕๕๗	๒๒๑

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๒๐๘/๒๕๕๗	๑๐๒๑
๒๐๙/๒๕๕๗	๑๕๑
๒๑๐/๒๕๕๗	๙๑๕
๒๑๑/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๒๑๒/๒๕๕๗	๙๓๙
๒๑๓/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๒๑๔/๒๕๕๗	๕๕๕
๒๑๕/๒๕๕๗	๑๐๕๓
๒๑๖/๒๕๕๗	๙๐๙, ๙๙๑
๒๒๐/๒๕๕๗	๕๖๙
๒๒๑/๒๕๕๗	๓๓๗, ๕๙๙
๒๒๒/๒๕๕๗	๑๐๕๔
๒๒๓/๒๕๕๗	๑๐๓๗
๒๒๖/๒๕๕๗	๔๕๕, ๙๐๙
๒๒๘/๒๕๕๗	๑๕๑, ๕๒๑, ๖๗๑
๒๒๙/๒๕๕๗	๑๐๓๗
๒๓๑/๒๕๕๗	๙๕๕, ๑๐๙๒
๒๓๒/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๒๓๕/๒๕๕๗	๙๙๔, ๑๐๙๔
๒๓๖/๒๕๕๗	๑๑๕, ๓๕๑
๒๓๗/๒๕๕๗	๗๑๖
๒๓๘/๒๕๕๗	๑๖
๒๓๙/๒๕๕๗	๔๔๐
๒๔๐/๒๕๕๗	๑๓๐, ๕๑๓, ๙๗๒
๒๔๑/๒๕๕๗	๒๙๖
๒๔๓/๒๕๕๗	๓๗๑
๒๔๖/๒๕๕๗	๓๓, ๖๙๒
๒๔๗/๒๕๕๗	๑๐๙๒

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๒๔๙/๒๕๕๗	๗๒, ๓๙๔, ๔๑๗, ๕๐๐, ๙๑๐
๒๕๐/๒๕๕๗	๒๔๙, ๖๖๗
๒๕๑/๒๕๕๗	๓๔๐
๒๕๒/๒๕๕๗	๖๒, ๓๙๙
๒๕๓/๒๕๕๗	๕๖๐
๒๕๔/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๒๕๕/๒๕๕๗	๗๗, ๖๗๙
๒๖๐/๒๕๕๗	๙๒๒
๒๖๑/๒๕๕๗	๕๖๐
๒๖๓/๒๕๕๗	๑๐๒๙
๒๖๔/๒๕๕๗	๑๑๑๒
๒๖๖/๒๕๕๗	๒๐๕
๒๖๘/๒๕๕๗	๑๙๙
๒๖๙/๒๕๕๗	๙๙๒
๒๗๐-๒๗๒/๒๕๕๗	๑๐๒๗
๒๗๓/๒๕๕๗	๙๙๐
๒๗๔/๒๕๕๗	๔๓๕
๒๗๖/๒๕๕๗	๑๗๙
๒๗๗/๒๕๕๗	๖๒๒
๒๗๘/๒๕๕๗	๑๐
๒๗๙/๒๕๕๗	๑๔๖
๒๘๓/๒๕๕๗	๔๓, ๑๐๒๑
๒๘๕/๒๕๕๗	๑๔๖
๒๘๗/๒๕๕๗	๒๔๒
๒๘๑/๒๕๕๗	๔๙๗
๒๘๕/๒๕๕๗	๑๐๓๔
๒๘๘/๒๕๕๗	๑๕๒
๓๐๐/๒๕๕๗	๙๙๒

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๓๐๑/๒๕๕๗	๖๓๔
๓๐๓/๒๕๕๗	๕๘๔
๓๐๕/๒๕๕๗	๒๐๙
๓๐๖/๒๕๕๗	๑๑๐๗
๓๐๗/๒๕๕๗	๖๒๖
๓๐๘/๒๕๕๗	๒๗๔
๓๐๙/๒๕๕๗	๕๖๐
๓๑๐/๒๕๕๗	๓๖๔
๓๑๑/๒๕๕๗	๒๐๕
๓๑๓/๒๕๕๗	๗๔, ๕๐๘
๓๑๔/๒๕๕๗	๓๗๑
๓๑๕/๒๕๕๗	๑๐๓๘
๓๑๖/๒๕๕๗	๕๙๘
๓๑๗/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๓๑๙/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๓๒๑/๒๕๕๗	๑๔๓, ๙๖๒
๓๒๔/๒๕๕๗	๑๐๖๔
๓๒๕/๒๕๕๗	๓๘
๓๒๖/๒๕๕๗	๒๙๗
๓๒๗/๒๕๕๗	๓๐๗
๓๓๐/๒๕๕๗	๙๒๓
๓๓๑/๒๕๕๗	๑๖๕
๓๓๓/๒๕๕๗	๙๔๔
๓๓๔/๒๕๕๗	๙๙
๓๓๕/๒๕๕๗	๕๒๑, ๙๕๐
๓๓๙/๒๕๕๗	๓๑๘, ๕๔๗
๓๔๓/๒๕๕๗	๙๐๔
๓๔๔/๒๕๕๗	๕๖๐

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๓๔๕/๒๕๕๗	๕๖๐
๓๔๗/๒๕๕๗	๙๓๗
๓๔๙/๒๕๕๗	๑๐๐๘
๓๕๑/๒๕๕๗	๕๖๐
๓๕๓/๒๕๕๗	๒๐๖
๓๕๔/๒๕๕๗	๑๐๖๒
๓๕๖/๒๕๕๗	๕๖๖
๓๕๘/๒๕๕๗	๕๖๐
๓๖๑/๒๕๕๗	๒๓๓
๓๖๒/๒๕๕๗	๔๕๕
๓๖๕/๒๕๕๗	๑๔๗, ๒๑๖
๓๖๘/๒๕๕๗	๔๓๗
๓๖๙/๒๕๕๗	๑๐๕๕
๓๗๐/๒๕๕๗	๙๔, ๔๙๕, ๕๙๑, ๖๓๙
๓๗๕/๒๕๕๗	๑๐๔๓
๓๗๗/๒๕๕๗	๓๔๐
๓๗๙/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๓๘๐/๒๕๕๗	๑๗๙
๓๘๑/๒๕๕๗	๒๑๗
๓๘๒/๒๕๕๗	๓๑, ๖๓๓
๓๘๔/๒๕๕๗	๔๓, ๕๒๕
๓๘๖/๒๕๕๗	๑๐๗๒
๓๘๗/๒๕๕๗	๒๙๘
๔๐๑/๒๕๕๗	๑๐๙๙
๔๐๒/๒๕๕๗	๑๔๐
๔๐๓/๒๕๕๗	๑๓๕, ๕๖๓
๔๐๔/๒๕๕๗	๙๗๔
๔๑๒/๒๕๕๗	๙๓๗

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๔๑๓/๒๕๕๗	๙๓๗
๔๑๔/๒๕๕๗	๙๓๗
๔๑๕/๒๕๕๗	๓๗, ๓๐๗
๔๑๖/๒๕๕๗	๑๐๓๘
๔๑๗/๒๕๕๗	๖๓
๔๑๘/๒๕๕๗	๙๘๑
๔๒๐/๒๕๕๗ (ประชุมใหญ่)	๓๙๕, ๔๒๐, ๕๑๐, ๙๔๓
๔๒๒/๒๕๕๗	๙๔๔
๔๒๓/๒๕๕๗	๔๔, ๗๘
๔๒๔/๒๕๕๗	๑๐๘, ๙๖๗, ๑๐๒๒
๔๒๕/๒๕๕๗	๓๗
๔๒๖/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๔๒๗/๒๕๕๗	๑๐๘
๔๒๘/๒๕๕๗	๖๑๒
๔๓๐/๒๕๕๗	๗๕
๔๓๒/๒๕๕๗	๕๖๐
๔๓๕/๒๕๕๗	๑๐๑๒, ๑๑๑๓
๔๓๘/๒๕๕๗	๑๒, ๑๖๖
๔๓๙/๒๕๕๗	๕๒๘
๔๔๐/๒๕๕๗	๙๑๙
๔๔๑/๒๕๕๗	๘๙, ๕๕๙, ๑๐๒๙
๔๔๒/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๔๔๓/๒๕๕๗	๙๗๑
๔๔๕/๒๕๕๗	๑๐๑๒, ๑๐๙๔
๔๔๖/๒๕๕๗	๑๐๒๒
๔๔๗/๒๕๕๗	๕๖๐
๔๕๑/๒๕๕๗	๙๑๙
๔๖๑/๒๕๕๗	๑๗๙

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๔๖๓/๒๕๕๗	๑๐๓๑, ๑๑๑๙
๔๖๔/๒๕๕๗	๕๕๒
๔๖๕/๒๕๕๗	๙๙๖
๔๖๘/๒๕๕๗	๕๐๐
๔๖๙/๒๕๕๗	๑๐๔๒
๔๗๐/๒๕๕๗	๑๑๐๔
๔๗๐/๒๕๕๗	๑๐๓๑
๔๗๑/๒๕๕๗	๔๙๐
๔๗๓/๒๕๕๗	๓๔๐
๔๗๔/๒๕๕๗	๓๔๐
๔๗๖/๒๕๕๗	๓๔๐
๔๗๗/๒๕๕๗	๓๔๐
๔๗๘/๒๕๕๗	๓๔๐
๔๗๙/๒๕๕๗	๓๔๐
๕๐๒/๒๕๕๗	๙๓๗
๕๐๔/๒๕๕๗	๑๑๑
๕๐๕/๒๕๕๗	๖๖, ๓๙๒
๕๐๗/๒๕๕๗	๑๐, ๖๐๐
๕๑๐/๒๕๕๗	๑๐๓๙
๕๑๑/๒๕๕๗	๑๐๖๔
๕๑๔/๒๕๕๗	๓๓๓
๕๑๙/๒๕๕๗	๑๐๐๙
๕๒๐/๒๕๕๗	๕๖๐
๕๒๑/๒๕๕๗	๖๔๒
๕๒๔/๒๕๕๗	๖๗๖
๕๒๕/๒๕๕๗	๔๔๖, ๖๖๙
๕๒๙/๒๕๕๗	๕๙๒, ๑๐๒๓
๕๓๐/๒๕๕๗	๑๑๐๐

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๕๓๑/๒๕๕๗	๖๘๖, ๖๘๘
๕๓๒/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๕๓๓/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๕๓๔/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๕๓๕/๒๕๕๗	๙๖๘
๕๓๖/๒๕๕๗	๑๑๒๓
๕๕๑/๒๕๕๗	๕๖๐
๕๕๔/๒๕๕๗	๕๖๐
๕๕๖/๒๕๕๗	๕๖๐
๕๕๗/๒๕๕๗	๓๒๑
๕๖๑/๒๕๕๗	๑๑๒
๕๖๒/๒๕๕๗	๓๖๕
๕๖๔/๒๕๕๗	๓๙๔
๕๖๕/๒๕๕๗	๙๔๕
๕๖๖/๒๕๕๗	๑๑๐๗
๕๖๘/๒๕๕๗	๑๐๕๕
๕๖๙/๒๕๕๗	๑๐๙๓
๕๗๐/๒๕๕๗	๘
๕๗๒/๒๕๕๗	๔๗๐, ๖๒๗
๕๗๔/๒๕๕๗	๑๑๓, ๕๒๔
๕๗๖/๒๕๕๗	๒๗๕
๕๗๗/๒๕๕๗	๑๐๓๙
๕๘๐/๒๕๕๗	๙
๕๘๕/๒๕๕๗	๕๒๘
๕๘๖/๒๕๕๗	๘๕๒
๕๘๗/๒๕๕๗	๑๑๐๕
๕๘๘/๒๕๕๗	๑๑๐๕
๕๙๐/๒๕๕๗	๓๗๔

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๕๙๑/๒๕๕๗	๕๖๐
๕๙๕/๒๕๕๗	๕๖๐
๕๙๖/๒๕๕๗	๒๕
๖๐๓/๒๕๕๗	๕๖๐
๖๐๔/๒๕๕๗	๔๙๙
๖๐๕/๒๕๕๗	๑๐๓๖
๖๐๖/๒๕๕๗	๑๐๒๔
๖๐๗/๒๕๕๗	๑๑๐๑
๖๐๘/๒๕๕๗	๑๐๓๙
๖๐๙/๒๕๕๗	๙๐, ๕๐๒
๖๑๑/๒๕๕๗	๑๐๖๕
๖๑๒/๒๕๕๗	๒๙๙
๖๑๔/๒๕๕๗	๙๗๓
๖๑๕/๒๕๕๗	๖๓
๖๒๒/๒๕๕๗	๓๓๖
๖๒๔/๒๕๕๗	๖๔๙
๖๒๕/๒๕๕๗	๑๐๓๙
๖๓๖/๒๕๕๗	๕๖๐
๖๓๘/๒๕๕๗	๙๐๑
๖๓๙/๒๕๕๗	๙๐๑
๖๔๐/๒๕๕๗	๕๖๐, ๙๐๑
๖๔๑/๒๕๕๗	๙๐๑
๖๔๒/๒๕๕๗	๖๔๙, ๑๑๑๑
๖๔๔/๒๕๕๗	๑๐๓๙
๖๔๖/๒๕๕๗	๑๓๒, ๙๖๔
๖๔๗/๒๕๕๗	๔๗๔, ๖๙๔, ๙๐๒
๖๔๙/๒๕๕๗	๔๒๙
๖๕๙/๒๕๕๗	๒๔๑, ๔๕๙

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๖๖๐/๒๕๕๗	๑๒๘
๖๗๑/๒๕๕๗	๙๐๑
๖๗๒/๒๕๕๗	๙๐๑
๖๗๕/๒๕๕๗	๑๒๒
๖๗๖/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๖๗๗/๒๕๕๗	๙๐๑
๖๗๘/๒๕๕๗	๑๓๒, ๕๑๔, ๘๖๔
๖๘๐/๒๕๕๗	๙๑๘
๖๘๒/๒๕๕๗	๑๑
๖๘๖/๒๕๕๗	๖๑๕
๖๘๗/๒๕๕๗	๕๓๖
๖๘๑/๒๕๕๗	๕๐๐
๖๘๒/๒๕๕๗	๙๐๑
๖๘๓/๒๕๕๗	๙๐๑
๖๘๔/๒๕๕๗	๙๐๑
๖๘๗/๒๕๕๗	๑๐๓๕
๖๘๘/๒๕๕๗	๑๐๒๒
๗๐๐/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๗๐๔/๒๕๕๗	๕๖๐, ๙๐๑
๗๐๕/๒๕๕๗	๙๔๕
๗๐๘/๒๕๕๗	๑๐๙๔
๗๐๙/๒๕๕๗	๓๔๓
๗๑๐/๒๕๕๗	๑๕๐
๗๑๒/๒๕๕๗	๑๑๐
๗๑๓/๒๕๕๗	๑๑๐๗
๗๑๔/๒๕๕๗	๖๖
๗๑๖/๒๕๕๗	๔๖๓
๗๑๗/๒๕๕๗	๑๕๒, ๕๖๑

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๗๑๘/๒๕๕๗	๙๑๕, ๑๐๗๑
๗๑๙/๒๕๕๗	๑๐๗๒
๗๒๐/๒๕๕๗	๑๐๙๕
๗๒๑/๒๕๕๗	๙๒๐
๗๒๔/๒๕๕๗	๑๐๓๘
๗๒๖/๒๕๕๗	๔๕๙
๗๒๘/๒๕๕๗	๖๗๒
๗๓๑/๒๕๕๗	๕๑๔, ๙๕๗
๗๓๖/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๗๓๘/๒๕๕๗	๔๔๑
๗๓๙/๒๕๕๗	๑๕๒
๗๔๐/๒๕๕๗	๑๕๒
๗๔๒/๒๕๕๗	๑๕๒
๗๔๓/๒๕๕๗	๑๕๒
๗๔๔/๒๕๕๗	๖๐๘, ๙๙๒
๗๔๗/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๗๔๘/๒๕๕๗	๑๐๖๔
๗๕๑/๒๕๕๗	๑๓๒, ๕๕๒
๗๕๒/๒๕๕๗	๑๐๔๑
๗๕๔/๒๕๕๗	๙๗
๗๕๕/๒๕๕๗	๑๙๙, ๑๙๗
๗๕๖/๒๕๕๗	๖๐๙
๗๕๘/๒๕๕๗	๓๖, ๕๖
๗๕๙/๒๕๕๗	๑๙๙
๗๖๐/๒๕๕๗	๔๐
๗๖๒/๒๕๕๗	๕๕
๗๖๕/๒๕๕๗	๑๕๒
๗๖๖/๒๕๕๗	๑๕๒

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๗๗๐/๒๕๕๗	๒๙๙
๗๗๑/๒๕๕๗	๔๒๖
๗๗๓/๒๕๕๗	๙๕
๗๗๗/๒๕๕๗	๑๐๓๘
๗๗๘/๒๕๕๗	๖
๗๗๙/๒๕๕๗	๙๒๑
๗๘๑/๒๕๕๗	๑๐๓๘
๗๘๓/๒๕๕๗	๙๙๙
๗๘๔/๒๕๕๗	๖๘๓
๗๘๖/๒๕๕๗	๖๙๑
๗๘๘/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๗๘๙/๒๕๕๗	๑๔๑, ๕๖๓
๗๙๐/๒๕๕๗	๑๑๐๗, ๑๑๒๐
๗๙๑/๒๕๕๗	๑๐๕๖
๗๙๔/๒๕๕๗	๕๒๖, ๕๗๙
๗๙๕/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๘๐๑/๒๕๕๗	๑๓๕
๘๐๒/๒๕๕๗	๕๑๙
๘๐๘/๒๕๕๗	๕๙๒
๘๑๐/๒๕๕๗	๗๐
๘๑๓/๒๕๕๗	๑๗๙
๘๑๔/๒๕๕๗	๑๒๙
๘๑๘/๒๕๕๗	๙๖, ๙๓๑
๘๒๑/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๘๒๒/๒๕๕๗	๗๙
๘๒๔/๒๕๕๗	๕๖๐
๘๒๖/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๘๒๘/๒๕๕๗	๑๒๙

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๘๓๐/๒๕๕๗	๙๙, ๕๑๑, ๘๔๐
๘๓๑/๒๕๕๗	๑๐๖๔
๘๓๒/๒๕๕๗	๑๐๓๖
๘๓๕/๒๕๕๗	๘๒๐
๘๓๖/๒๕๕๗	๑๕๒
๘๓๘/๒๕๕๗	๖๑๔
๘๔๐/๒๕๕๗	๑๐๙๓, ๑๐๙๔
๘๔๒/๒๕๕๗	๑๐๓๘
๘๔๓/๒๕๕๗	๒๑๗
๘๔๕/๒๕๕๗	๙๑
๘๔๖/๒๕๕๗	๘๖๐
๘๕๐/๒๕๕๗	๑๓๕, ๔๐๙, ๕๑๔, ๕๖๔, ๘๖๙
๘๕๑/๒๕๕๗	๔๓๐
๘๕๓/๒๕๕๗	๔๗๐
๘๕๔/๒๕๕๗	๘๒๒
๘๖๖/๒๕๕๗	๑๔๑, ๕๖๕
๘๖๗/๒๕๕๗	๔๘๒, ๖๙๐
๘๖๘/๒๕๕๗	๒๕๙, ๔๘๒, ๖๙๐, ๗๖๖
๘๖๙/๒๕๕๗	๒๕๙, ๔๘๒, ๖๙๐
๘๗๑/๒๕๕๗	๑๖๙, ๕๕๖
๘๗๔/๒๕๕๗	๙๖๕
๘๘๑/๒๕๕๗	๑๑๓
๘๘๓/๒๕๕๗	๕๖๙, ๕๙๐
๘๘๔/๒๕๕๗	๕๗๑, ๕๗๙
๘๘๖/๒๕๕๗	๙๗๐
๘๘๗/๒๕๕๗	๑๑๐๗
๘๘๙/๒๕๕๗	๓๕๓
๘๙๘-๙๐๐/๒๕๕๗	๘๗๒

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๙๐๑/๒๕๕๗	๑๐๙๒
๙๐๔/๒๕๕๗	๑๐๔, ๕๑๘
๙๐๕/๒๕๕๗	๑๗๒
๙๐๖/๒๕๕๗	๑๒๘
๙๑๑/๒๕๕๗	๑๑๓
๙๑๓/๒๕๕๗	๒๗๕
๙๑๔/๒๕๕๗ (ประชุมใหญ่)	๙๙๗
๙๑๖/๒๕๕๗	๒๕๒
๙๑๗/๒๕๕๗	๕๕, ๔๙๕
๙๒๐/๒๕๕๗	๘๘๐
๙๒๔/๒๕๕๗	๔๗๔
๙๒๘/๒๕๕๗	๔๑๖
๙๒๙/๒๕๕๗	๕๙๕
๙๓๒/๒๕๕๗	๕๑๕, ๘๕๘
๙๓๓/๒๕๕๗	๒๔๗
๙๓๘/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๙๓๙/๒๕๕๗	๒๔๑, ๔๕๙
๙๔๐/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๙๔๑/๒๕๕๗	๒๗๖
๙๔๒/๒๕๕๗	๑๑๐๘
๙๔๔/๒๕๕๗	๑๐๖๔
๙๔๖/๒๕๕๗	๒๒๒
๙๕๗/๒๕๕๗	๑๒๘
๙๖๑/๒๕๕๗	๔๓๑
๙๖๒/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๙๖๓/๒๕๕๗	๔๗๑
๙๖๔/๒๕๕๗	๑๑๐๑
๙๖๗/๒๕๕๗	๑๐๖๓

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๙๖๙/๒๕๕๗	๙๗๔
๙๗๐/๒๕๕๗	๒๕๙, ๔๗๔
๙๗๓/๒๕๕๗	๑๒๓, ๙๖๙
๙๗๕/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๙๗๖/๒๕๕๗	๑๐๕๗
๙๗๗/๒๕๕๗	๑๑๑๓
๙๗๘/๒๕๕๗	๗๖, ๑๑๑๑
๙๘๑/๒๕๕๗	๒๐๖
๙๘๓/๒๕๕๗	๑๔๒
๙๘๕/๒๕๕๗	๒๒๒
๙๘๘/๒๕๕๗	๓๒๑
๙๘๙/๒๕๕๗	๓๔๒
๙๙๐/๒๕๕๗	๖๔, ๙๑๑
๙๙๒/๒๕๕๗	๑๐๗๓
๙๙๓/๒๕๕๗	๕๗๕
๙๙๖/๒๕๕๗	๑๐๗๑
๙๙๗/๒๕๕๗	๙๖
๙๙๘/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๑๐๐๑/๒๕๕๗	๔๗๑
๑๐๐๒/๒๕๕๗	๓๔๑
๑๐๐๖/๒๕๕๗	๔๙๒
๑๐๐๗/๒๕๕๗	๑๓๑
๑๐๑๐/๒๕๕๗	๙๙๑
๑๐๑๒/๒๕๕๗	๙๒๔
๑๐๑๓/๒๕๕๗	๑๑๑๑
๑๐๑๕/๒๕๕๗	๙๕๖
๑๐๑๗/๒๕๕๗	๑๑๐๗
๑๐๒๑/๒๕๕๗	๔๔๐

พ.ศ. ๒๕๕๗	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๑๐๒๒/๒๕๕๗	๒๒๗, ๔๒๓
๑๐๒๓/๒๕๕๗	๑๕๐
๑๐๒๕/๒๕๕๗	๔๒๔
๑๐๒๗/๒๕๕๗	๑๐๔๑
๑๐๓๐/๒๕๕๗	๕๒๙
๑๐๓๑/๒๕๕๗	๕๑๕
๑๐๓๓/๒๕๕๗	๔๖๐
๑๐๓๕/๒๕๕๗	๓๖๖
๑๐๓๙/๒๕๕๗	๔๔๕, ๕๕๐
๑๐๔๐/๒๕๕๗	๒๗๗
๑๐๔๒/๒๕๕๗	๔๙๓
๑๐๔๓/๒๕๕๗	๒๙๙
๑๐๔๔/๒๕๕๗	๔๖๔
๑๐๕๐/๒๕๕๗	๖๗
๑๐๕๓/๒๕๕๗	๙๖๙
๑๐๕๕/๒๕๕๗	๔๙
๑๐๕๖/๒๕๕๗	๑๐๙๐
๑๐๕๗/๒๕๕๗	๔๖๕, ๙๙๓
๑๐๕๘/๒๕๕๗	๔๗๑, ๗๕๓
๑๐๖๐/๒๕๕๗	๕๐๑
๑๐๖๓/๒๕๕๗	๒๗๐, ๕๙๙

ดัชนีคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๘

พ.ศ. ๒๕๕๘	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
พ.๑/๒๕๕๘	๗๑๖
คป.๓/๒๕๕๘	๔๖๕, ๖๐๔
คป.๖/๒๕๕๘	๑๐๒, ๕๕๔
คป.๘/๒๕๕๘	๑๐๙๐
คป.๑๑/๒๕๕๘	๖๓๕
คป.๑๒/๒๕๕๘	๔๖๘
คป.๓๐/๒๕๕๘	๙๐
คส.๓/๒๕๕๘	๑๑๑๔
คส.๔/๒๕๕๘	๔๘๓, ๖๐๔
คส.๕/๒๕๕๘	๑๑๑๔
คส.๖/๒๕๕๘	๔๘๔, ๖๘๘
คส.๗/๒๕๕๘	๙๕๕, ๑๐๖๓
คส.๘/๒๕๕๘	๙๙๘
๒/๒๕๕๘	๓๗๙, ๔๙๓
๓/๒๕๕๘	๓๔๑
๕/๒๕๕๘	๑๙๘
๘/๒๕๕๘	๑๐๙๔
๑๓/๒๕๕๘	๔๑๙
๑๕/๒๕๕๘	๘๔, ๒๔๑, ๖๔๘
๑๖/๒๕๕๘	๙๕, ๖๗๙
๑๗/๒๕๕๘	๒๒๔, ๖๗๔
๑๙/๒๕๕๘	๓๔๑
๒๑/๒๕๕๘	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๒๓/๒๕๕๘	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๒๕/๒๕๕๘	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๒๖/๒๕๕๘	๑๙๔

พ.ศ. ๒๕๕๘	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๒๗/๒๕๕๘	๒๔๙, ๘๙๔
๓๒/๒๕๕๘	๙๕, ๖๘๐
๓๔/๒๕๕๘	๒๗๗
๓๕/๒๕๕๘	๒๔๙, ๔๘๒, ๖๑๐
๓๖/๒๕๕๘	๘๐, ๒๒๘, ๓๙๒, ๔๕๑, ๕๒๒
๓๘/๒๕๕๘	๙๒, ๔๐๘
๓๙/๒๕๕๘	๙๕, ๖๘๐
๔๒/๒๕๕๘	๒๒๕, ๔๔๘, ๖๙๖
๔๓/๒๕๕๘	๙๑, ๖๖๙
๔๖/๒๕๕๘	๖๑๗
๕๑/๒๕๕๘	๒๓๔
๕๒/๒๕๕๘	๑๑๑๐
๕๔/๒๕๕๘	๒๔๗, ๔๖๔, ๖๐๑
๕๕/๒๕๕๘	๖๑๕
๖๒/๒๕๕๘	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๖๔/๒๕๕๘	๔๐๙, ๔๖๙, ๖๐๕
๖๘/๒๕๕๘	๓๖๗
๖๙/๒๕๕๘	๖๘
๗๐/๒๕๕๘	๔๑๘
๗๑/๒๕๕๘	๑๑๐๗
๗๓/๒๕๕๘	๑๓๑
๗๙/๒๕๕๘	๒๑๘
๘๑/๒๕๕๘	๖๐๒, ๗๕๒
๘๒/๒๕๕๘	๗๘
๘๔/๒๕๕๘	๑๑๐๕, ๑๑๑๑
๘๘/๒๕๕๘	๘๒๖
๙๐/๒๕๕๘	๘๔๕
๙๓/๒๕๕๘	๒๐๙

พ.ศ. ๒๕๕๘	
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่	หน้า
๙๕/๒๕๕๘	๔๔๒
๙๖/๒๕๕๘	๙๐๑
๙๗/๒๕๕๘	๙๐๖
๑๐๑/๒๕๕๘	๕๐๔
๑๐๒/๒๕๕๘	๙๒๗
๑๐๕/๒๕๕๘	๑๐๖๔
๑๑๓/๒๕๕๘	๑๖๙
๑๒๐/๒๕๕๘	๙๕
๑๒๒/๒๕๕๘	๑๕๒
๑๒๔/๒๕๕๘	๖๐๔
๑๒๗/๒๕๕๘	๙๑
๑๓๐/๒๕๕๘	๗๔
๑๔๗/๒๕๕๘	๖๔
๑๕๐/๒๕๕๘	๑๓๑
๑๖๑/๒๕๕๘	๑๐๖๓
๑๖๔/๒๕๕๘	๙๗๙
๒๔๐/๒๕๕๘ (ประชุมใหญ่)	๗๗๓
๒๔๒/๒๕๕๘	๖๕๖

คำสั่งประธานศาลปกครองสูงสุด

ที่ ๒๕/๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง

ตามคำสั่งประธานศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง และคณะกรรมการดังกล่าวได้มีการรวบรวมคำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองที่น่าสนใจ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๕ นั้น

เนื่องจากมีคณะกรรมการบางท่านได้ย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ที่ศาลปกครองในภูมิภาค จึงเห็นสมควรปรับปรุงคณะกรรมการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อรวบรวมคำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองที่น่าสนใจเพิ่มเติมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปัจจุบัน และที่จะมีอีกในอนาคตให้มีความสมบูรณ์และทันสมัยอยู่เสมอ จึงให้ยกเลิกคำสั่งประธานศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔/๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ และแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองใหม่ ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. นายเกษม	คมสัตย์ธรรม	ประธานกรรมการ
๒. นายไพบุลย์	เสียงก้อง	กรรมการ
๓. นายสุเมธ	รอยกุลเจริญ	กรรมการ
๔. นายประสิทธิ์ศักดิ์	มีลาภ	กรรมการ
๕. นายสุชาติ	มงคลเลิศลพ	กรรมการ
๖. นายไชยเดช	ตันติเวสส	กรรมการ
๗. นายไพโรจน์	มินเด็น	กรรมการ
๘. นายรังสิกร	อุปพงศ์	กรรมการ
๙. นายสุเมธ	เด็ยวอิศเรศ	กรรมการ
๑๐. นายอนุพงศ์	สุขเกษม	กรรมการ
๑๑. นายวชิระ	ชอบแต่ง	กรรมการ
๑๒. นายประเวศ	รักษพล	กรรมการ
๑๓. นายอนุชา	ยุนสวัสดิกุล	กรรมการ
๑๔. นายदनัย	ศรีโมรา	กรรมการ

/๑๕. นายวินัย...

๑๕. นายวินัย	รุ่งรักสกุล	กรรมการ
๑๖. นายวิรัช	ร่วมพงษ์พัฒนา	กรรมการ
๑๗. นายไกรรัช	เจยวิจิตร	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการสำนักประธานศาลปกครองสูงสุด		กรรมการ
๑๙. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและวิชาการ		กรรมการ
๒๐. ผู้เชี่ยวชาญด้านคดีปกครอง		กรรมการและเลขานุการ
สำนักประธานศาลปกครองสูงสุด		
ที่ผู้อำนวยการสำนักประธานศาลปกครองสูงสุด		
มอบหมาย		
๒๑. เจ้าหน้าที่สำนักประธานศาลปกครองสูงสุด		
ที่ผู้อำนวยการสำนักประธานศาลปกครองสูงสุด		
มอบหมาย จำนวนไม่เกิน ๓ คน		ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ต่างๆ ดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวมข้อมูลคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครอง และปรับปรุงหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ให้มีข้อมูลที่สมบูรณ์และทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่เอกสารดังกล่าวแก่ตุลาการศาลปกครอง พนักงานคดีปกครอง หน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) เสนอแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือการทำงานของคณะกรรมการฯ

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุดมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายหัตสุมิ วิจิตวิริยกุล)

ประธานศาลปกครองสูงสุด

คำสั่งประธานศาลปกครองสูงสุด

ที่ ๑๖ /๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการปรับปรุงหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง

ตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ตามคำสั่งที่ ๔๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ นั้น

คณะกรรมการได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ และเพื่อเป็นการสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการปรับปรุงหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ดังนี้

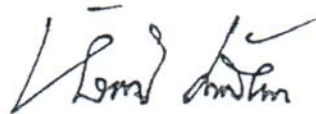
๑. นายวิรัช	ร่วมพงษ์พัฒนะ	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายมาโนช	นามเดช	อนุกรรมการ
๓. นายวิริยะ	วัฒนสุชาติ	อนุกรรมการ
๔. นางสาวพจนีย์	แดนประเทือง	อนุกรรมการ
๕. นางสาววรรณ	ชลินทรวัฒน์	อนุกรรมการ
๖. นางสาวปรีดดา	สดสง่า	อนุกรรมการ
๗. นางสาวสิรินาถ	วิสุทธิวัชรกุล	อนุกรรมการ
๘. นางวชิราภรณ์	อนุกุล	อนุกรรมการ
๙. นางสาวบุญญาดา	พัฒนาบำรุงรส	อนุกรรมการ
๑๐. นางสาวอัญชลี	นักบริตน	อนุกรรมการ
๑๑. นายเยี่ยม	อรุโณทัยวิวัฒน์	อนุกรรมการ
๑๒. นายพัชรพล	เตี้ยวัฒนานนท์	อนุกรรมการ
๑๓. นายสุฤษฏ์พงศ์	ภูเพชร	อนุกรรมการ
๑๔. นายเอกพงศ์	เพชรโชติ	อนุกรรมการ
๑๕. นายคมสันต์	ธรรมนิติรักษ์	อนุกรรมการ
๑๖. นายวันชัย	นวลเขียว	อนุกรรมการ
๑๗. นางสาวรำไพ	พาลี	อนุกรรมการ
๑๘. นางสาวธันว์รัตน์	ธนพิทักษ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๙. นายไชยรัตน์	แขวงโสภา	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. นายพิเชฐ	เรืองนุ่น	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการ...

ให้คณะอนุกรรมการมีหน้าที่ช่วยหรือสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการ รวบรวมและ
นำเสนอข้อมูลคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองต่อคณะกรรมการเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงหนังสือ
แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองให้มีข้อมูลที่สมบูรณ์และทันสมัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่
คณะกรรมการมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายหัสวุฒิ วิฑิตวิริยกุล)
ประธานศาลปกครองสูงสุด

คณะผู้จัดทำ

ผู้จัดทำ

นายปิยะ	ปะดั่งทา	รองประธานศาลปกครองสูงสุด ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานศาลปกครองสูงสุด
นายไพบูลย์	เสียงก้อง	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด
นายสุเมธ	รอยกุลเจริญ	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
นายประสิทธิ์ศักดิ์	มีลาภ	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
นายสุชาติ	มงคลเลิศพล	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
นายไชยเดช	ตันติเวสส	รองอธิบดีศาลปกครองอุบลราชธานี
นายอนุพงศ์	สุขเกษม	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
นายสุเมธ	เดี่ยววิศเรศ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
นายไพโรจน์	มินเดิน	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
นายรังสิกร	อุปพงศ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
นายวชิระ	ชอบแต่ง	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
นายประเวศ	รักษพล	ตุลาการศาลปกครองสงขลา
นายอนุชา	สุนสวัสดิกุล	ตุลาการศาลปกครองนครศรีธรรมราช
นายदनัย	ศรีโมรา	ตุลาการศาลปกครองกลาง
นายวินัย	รุ่งรักสกุล	ตุลาการศาลปกครองกลาง
นายวิรัช	ร่วมพงษ์พัฒนา	ตุลาการศาลปกครองกลาง
นายไกรรัช	געยวิจิตร	รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง รักษาการในตำแหน่งเลขาธิการ สำนักงานศาลปกครอง
นายเสิน	ครองระวะ	ผู้เชี่ยวชาญด้านคดีปกครอง รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักประธานศาลปกครองสูงสุด
นายยงยุทธ	อนุกุล	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและวิชาการ

ผู้รวบรวมข้อมูล

ภาค ๑ ภาคทั่วไป

นายมาโนช	นามเดช	นางสาวบุญญาดา	พัฒนาบำรุงรส
นางสาวอัญชลี	นักบริตน	นายเยี่ยม	อรุโณทัยวิวัฒน์
นายสฤกษ์พงศ์	ภูเพชร	นายเอกพงศ์	เพชรโชติ
นายคมสันต์	ธรรมนิติรักษ์	นายวันชัย	นวลเขียว
นางสาวรำไพ	พาลี	นายพิเชฐ	เรืองนุ่น

ภาค ๒ แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเฉพาะเรื่อง

นางสาวปรานี	สุขศรี	นางสาวสุรีย์	เผ่าสุขถาวร
นายปิยะศาสตร์	ไขว้พันธ์	นายเจตน์	สถาวรศิลป์พร
นางสาวเพ็ญนภา	พจมานะวงศ์	นายวิริยะ	วัฒนสุชาติ
นางกรรณิกา	สินธิพงษ์	นางสาวธันวรัตน์	ธนพิทักษ์
นางสาวปรีตดา	สดสง่า	นางสาวธัญธร	ปังประเสริฐ
นางสาวพัชราภรณ์	ศิริวิมลกุล	นายอนันต์	คงเครือพันธ์
นายสมชาย	จิตการุณ	นางสาวสุนันทา	ศรีเพ็ง
นางสาวมาริสา	แก้วน้อย	นายเกษภา	พรไชยา
นายไชยรัตน์	แขวงโสภา	นางสาวพจนีย์	แดนประเทือง
นางสาววรรรณ	ชลินทรวัฒน์	นางสาวจิตติพร	ปานใหม่
นายณัฐพล	ลือสิงหนาท	นางสาวจารุณี	กิจตระกูล
นายสัญญา	นวลเจริญ	นายนิรัญ	อินดร
นางสาวสิรินาก	วิสุทธิวัชรกุล	นางสาวปญญาภา	ไชยคำมี
นายเอกสิทธิ์	วินิจกุล	นางสาวนิตา	บุญรัตน์
นางสาวปาลีรัฐ	ศรีวรรณพฤกษ์	นายนรินทร์	อิธิสาร
นางสาวนพรัตน์	อุดมโชคมงคล	นางสาวชนิษฐา	เต็มตฤณา
นางสาวจิตาภา	มุสิกชนเสฏฐ์	นายนพพรพล	ไชยศิริ
นางสาววรรรัตน์	ไคขุนทด	นายโรม	ทีปะपाल
นางสาวฤทัยรัตน์	ปทุมานนท์	นายเอกสิทธิ์	จันตะมา
นางสาวพนมดา	หลิมสกุล	นายเทพประสิทธิ์	ทองสิน
นางวชิราภรณ์	อนุกุล	นางสาวสุชาดา	ศรีเกลี้ยง
นางจักราวดี	มัญญพงศ์	นายสาธิต	ศรีทอง

นายชัชวาล	ขวัญแย้ม	นางสาวรัฐญา	สุขธรรมนิยม
นายพัชรพล	เตี้ยวัฒนานนท์	นายชวิศ	เหล่าปิยสกุล
นางสาวลัคณาดี	สายมิตร	นางสาววิภาวี	อุยถาวร
นางพีรญา ธีระกุล	วิศิษฐ์พรหม	นางสาวสุขฉวี	รักตประจิต
นางสาวปัญญาองศ์	พากเพียร	นายปรีดา	โชติมานนท์
นางสาววีรดา	ติวะสุระเดช	นางสาวนุศณา	แก้วมา
นางสาวนวรรธพร	สัตยารักษ์	นางสาวปัทมธร	เพ็ญศิริพันธ์
นางสาวชุตติมา	บุญญเต็ม	นางสาวมยุรฉัตร	วุฒิยาน
นางสาวกานต์ชิตา	ชิตานนท์	นายสรวิศ	เริ่มสุกรี
นางสาวดวงแก้ว	เกิดจันทร์	นางสาวจุฑามาศ	สุรินทร์
นางสาวนันทรัตน์	ปัญญา		

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปรับปรุงหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง

นายเสิน	ครองระวะ	ผู้เชี่ยวชาญด้านคดีปกครอง รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักประธานศาลปกครองสูงสุด
นายสุดชาย	ชาญณรงค์	พนักงานคดีปกครองชำนาญการ
นางสาวอมรรัตน์	ปิยะดำรง	พนักงานคดีปกครองชำนาญการ
นายนพดล	วิเวกแว่ว	พนักงานคดีปกครองชำนาญการ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปรับปรุงหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง

นางสาวธันว์รัตน์	ธนพิทักษ์	พนักงานคดีปกครองชำนาญการพิเศษ
นายไชยรัตน์	แขวงโสภา	พนักงานคดีปกครองชำนาญการ
นายพิเชฐ	เรืองนุ่น	พนักงานคดีปกครองปฏิบัติการ